

BURMESE
CLASSIC

ထက်မြက်

ဗလာဒီမီယာ ပူတင်

PUTIN'S PROGRESS

PETER TRUSCOTT

ဆိုပီယက် ခေတ်လွန်ကာလ ရုရှားပြည်ထောင်စု သမိုင်းတွင်
သမ္မတသက်တမ်း (၂) ကြိမ်နှင့် ယခု ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည့်
လူထုထောက်ခံမှု အရှိဆုံး ခေါင်းဆောင် ဗလာဒီမီယာပူတင်သည်

- ဘယ်လိုလူလဲ၊
  - ဘယ်ဇာတိကလဲ၊
  - သူ့မျိုးရိုးက ဘာလဲ၊
  - အရည်အချင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊
  - တိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး တည်ငြိမ်တိုးတက်အောင်
ဘယ်လိုစွမ်းဆောင်ခဲ့သလဲ၊
- စသည် စသည် မေးခွန်းများအတွက် ....

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

“နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည် ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး၏ ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်”

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- နိုင်ငံသား ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ပြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ပြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်စွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

ထက်မြက်

ရန်ကုန်မြို့တွင် အဖ ဦးဘိုးသီ၊ အမိ ဒေါ်သိန်းတင်တို့မှ ၁၉၄၀ ခု အောက်တိုဘာလ ၆ ရက် တနင်္လာနေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်း ဦးကျော်နိုင် ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ကျိုက္ကစံ ရွှေကျင်တိုက်ဟောင်းတွင် ပညာ စတင် သင်ကြားခဲ့သည်။ ကျိုက္ကစံ မူလတန်းကျောင်း၊ အထက (၁) သင်္ကန်းကျွန်း၊ အထက(၁) တာမွေတို့တွင် ပညာသင်ကြားပြီး ၁၀ တန်း အောင်သည်အခါ လုပ်သားများကောလိပ်တွင် ဘီအေ နောက်ဆုံးနှစ်အထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

၁၀ တန်း အောင်ပြီးသည့်အခါ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်တို့တွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်၌ ပြည်သူ့ကြွယ်ဝမှုဌာနတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီး စာပေပေဖန်ရေး၊ စာပေဆောင်းပါး၊ ဘာသာပြန် ဝတ္ထုတိုများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုတွင် ငယ်စဉ်ကထိန်း၊ ၁၉၇၇ တွင် အိုယန်ဟိုင်၏ တေးသံ၊ ၁၉၇၈ တွင် နေ့၏နေရောင် ထိသို့ ည၏ကြယ်ရောင်နှင့်အတူ ဘာသာပြန်စာအုပ်များကို ရေးသား ခဲ့သည်။

ဈာလီချက်ပလင်၊ လိကွမ်ယူ၊ ဂျော့ဒဗလျူဘူရှ်နှင့် အီရတ်စစ်ပွဲ၊ မင်းမဲ့ဝါဒနှင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒ စသည့် စာအုပ်များနှင့် အင်တာဗျူး ဘယ်လဲ ဘာလဲ၊ ဘဝမာယာလား အလှမာယာလား စာပေပေဖန်ရေး စာအုပ်များကို ရေးသားခဲ့သည်။

ထက်မြက် ကလောင်အပြင် မောင်ရိုး၊ ရဲကောင်းထက်၊ မင်းအိမ်နု၊ မိုးရဲ၊ မောရိယ စသော ကလောင်များနှင့်လည်း ရေးသားခဲ့သည်။

၂၀၀၇-၂၀၀၈ ထုတ်
ရာပြည့်စာအုပ်များ

- ၂၆၆။ ကျော်အောင်၏ အမှောင်ခေတ်မှ ချစ်သူများ: (Reomeo and Juliet and the Darkness by Jan Otcenasek)
- ၂၆၇။ သခင်ဘသောင်း၏ ဒေးဗစ်ကော့ပါးဖီး: (David Copperfield by Charles Dickens)
- ၂၆၈။ တင်မောင်မြင့် ၏ မြကတ္တီပါလမ်း: (The Handsome Road by Gwen Bristow)
- ၂၆၉။ ကင်းဝန်မင်းကြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံသွား နေ့စဉ်မှတ်စာတမ်း:
- ၂၇၀။ ညွန့်ကြိုး၏ နှစ်ဆယ်ရာစု နိုင်ငံရပ်ခြား ဝတ္ထုတိုများ
- ၂၇၁။ မြင့်သန်း၏ ရေးရေးသာ မြင်ရသော တောင်ကုန်းကလေးများ: (A Pale View Of Hills by Kazuo Ishiguro)
- ၂၇၂။ ထွန်းသစ်၏ ကမ္ဘာ့ သေနင်္ဂဗျူဟာ ခေါင်းဆောင် ၁၀၀ (100 Military Leaders Who Changed The World by Samuel Willard Crompton)
- ၂၇၃။ ဦးတင်မောင်ရင်(မဟာဝိဇ္ဇာ)၏ ခေတ်ပြန်မာတည်ဟန် (The Making of Burma by Dorothy Woodman)
- ၂၇၄။ တင်မောင်မြင့်၏ သမ္မတ၏ မဟေသီ (The President's Lady by Irving Stone)
- ၂၇၅။ ကင်းဝန်မင်းကြီး လန်ဒန်မြို့သွား နေ့စဉ်မှတ်စာတမ်း: [ပထမတွဲ+ ဒုတိယတွဲ (ပေါင်းချုပ်)]
- ၂၇၆။ ဦးကိုလေး(အငြိမ်းစား ဒုအဓိပတိ၊ မန်းတက္ကသိုလ်)၏ သီပေါမင်းနှင့် နယူးယောက်တိုင်းသတင်းစာ
- ၂၇၇။ ကိုကို၏ ခရုအိမ်
- ၂၇၈။ လင်းယုန်မောင်မောင်၏ ပုလဲဆိပ်ကမ်း တစ်နေ့တာမှတ်တမ်း:
- ၂၇၉။ ဝှံ့၏ ကိုးသင်္ချိုင်းသံစား
- ၂၈၀။ ရွှေဘိုမိမိကြီး၏ ရွှေပြည်၊ လှေသင်း၊ မင်းလက်ဝါး(သုံးဆုပ်ပေါင်းချုပ်)
- ၂၈၁။ ရွှေကိုင်းသား၏ နှစ် ၆၀၀ ပြည့် အင်းဝ
- ၂၈၂။ ဗိုလ်မှူးဘသောင်း(မောင်သူတ)၏ ဗမာတော်လှန်ရေးသမိုင်း
- ၂၈၃။ စာရေးတော်ကြီး ဦးရာကျော်၏ မြန်မာ မဟာမင်္ဂလာ မင်းခမ်းတော်
- ၂၈၄။ ဗိုလ်အောင်၏ ကမ္ဘာကျော် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီ (The Memoirs Of Field-Marshal Montgomery)
- ၂၈၅။ ဦးတင်မောင်ရင်(မဟာဝိဇ္ဇာ)၏ ရွှေကြွက်မြေက ဘိန်းဖြူသံသရာ [The Politics of Heroin in Southeast Asia by Alfred W. McCoy]
- ၂၈၆။ မောင်သန်းဆွေ(ထားဝယ်)၏ ရတနာဂီရိ နိဂုံး

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်တွင် ထုတ်ဝေမည့် စာအုပ်များ

- ၂၈၈။ လွတ်တော်ပုရပိုက် အမှတ်အသား အတိုကောက်မှတ်ပုံ(ပထမတွဲ)၊ [ဒုတိယတွဲ]
- ၂၈၉။ မှော်ဘီဆရာသိန်း၏ မြန်မာမင်းများလက်ထက် ပညာရှိကြီးများနှင့် မြန်မာ့လွတ်တော် ဝန်ကြီးမှူးကြီးများ
- ၂၉၀။ မောင်သန်းဆွေ(ထားဝယ်) ၏ ကုန်းဘောင်အလွန် [ဒုတိယအုပ်]
- ၂၉၁။ မောင်ခင်မင် (ဓနုဖြူ) ၏ အိုဘာကာရည်သည်

ရာပြည့်စာအုပ် ၂၈၇

ထက်မြက်
(မြန်မာပြန်)
ပလာဒီမီယာ ပူတင်
PUTIN'S PROGRESS
Peter Truscott

ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၄၅၊ ၁၀၉ လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ ရန်ကင်းမြို့၊
ဖုန်း: ၀၁- ၇၁၀၁၀၃(ဆိုင်)

စာမူ ခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၃၁၀၀၃၅၀၄၀၉]

မျက်နှာပုံ: ခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၃၁၀၀၃၁၀၅၀၉]

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်

(ဇွန် ၂၀၀၉)

အုပ်ရေ [၅၀၀]

ထုတ်ဝေသူနှင့် ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်ခင်အေးမြင့်၊ ရာပြည့်စာပေ [၀၃၈၀၁] နှင့်

ရာပြည့်အောင်ဆက် [၀၅၉၀၁]၊

၂၄၊ သာယာကုန်းလမ်း၊ (၂)ရပ်ကွက်၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်

ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းဖလင်

အေဇက်

မျက်နှာပုံ: ပန်းချီ

လင်းဝဏ္ဏ ဒီဇိုင်းဖွဲ့သည်။

တန်ဖိုး

၄၅၀၀ ကျပ်

BJR - J

ထက်မြက်

ဗလားဒီမီယာ ပူတင် / ထက်မြက်။

- ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာပေ၊ ဇွန် ၂၀၀၉။

၄၈၄ စာ၊ ၁၃ x ၂၀.၇ စင်တီမီ။

မူရင်းအမည်- Putin's Progress by Peter Truscott

(၁) ထက်မြက်- ဘာသာပြန်သူ

(၂) ဗလားဒီမီယာ ပူတင်

မာတိကာ

- ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ	၈
- နိဒါန်း	၉
၁။ ရက်ပေါင်း ၉၀၀	၁၅
၂။ ဗလားဒီမီယာ ဂျူနီယာ	၄၈
၃။ ကျွန်မကို ချစ်သော စပိုင်း	၈၉
၄။ တက်လမ်း	၁၄၀
၅။ ပူတင် သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခံရခြင်း	၁၈၈
၆။ အတုမြူရေငုပ်သင်္ဘော "ကတ်စ်" နစ်မြုပ်ခြင်း	၂၃၃
၇။ ပြည်တွင်း စစ်မျက်နှာ	၂၆၅
၈။ ကမ္ဘာကြီးထဲမှာ ပူတင်	၃၄၅
၉။ မော်စကို ကဇတ်ရုံ စီးနင်းခံရခြင်း	၄၂၁
- နိဂုံး	၄၄၅
- နောက်ဆက်တွဲများ	
က။ အမြော်အမြင်ကြီးတဲ့ ပူတင် (ဟင်နရီကစ်ဆင်ဂျား၏ အမြင်)	၄၅၇
ခ။ ဗလားဒီမီယာပူတင်နှင့် ရုရှား (ပူတင်နှင့် အင်တာဗျူး)	၄၆၂
ဂ။ ဗလားဒီမီယာ ပူတင် (၁၉၅၂-)	၄၆၈

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

ကျွန်တော်က အတ္တပ္ပတ္တိများနှင့်အတူ စာပေနယ်တွင် စတင် ကျင်လည်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်။ ပထမဆုံး **ငှာယင်ဗန်ထရိုင်း** ရေးပြီးသည့်နောက် **အိုယန်ဟိုင်၏ တေးသံ** ရေးဖြစ်သည်။ ယခု **ဗလာဒီမီယာပူတင်** ကိုလည်း ကျွန်တော် ဘာသာပြန်လို သဖြင့် အလင်္ကာဝတ်ရည် စာအုပ်တိုက်မှ ကိုဥက္ကာအေးကို မှာလိုက်ရာ သူက စင်ကာပူမှနေ ဝယ်ယူခဲ့ပါသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို အလင်္ကာဝတ်ရည် ဂျာနယ်တွင် အပတ်စဉ် ရေးသားခဲ့ပြီးနောက် ဆက်မရေးဖြစ်တော့ပါ။ ယခု ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်မှ ဦးစိုးညွန့်နှင့် စကားလက်ဆုံကျရင်း ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ပြီးစီးအောင် ရေးသားဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ပီတာထရပ်စ်ကော့၏ Putin's Progress စာအုပ်ကို ယူလာပေးသော ကိုဥက္ကာအေးကို ကျေးဇူးတင်ပါ ကြောင်း၊ ထိုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေပေးသော ရာပြည့်စာအုပ်တိုက် မှ ဦးစိုးညွန့်ကိုလည်း အထူး ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း အလေး အနက် ဖော်ပြလိုပါသည်။

ထက်မြက်

နိဒါန်း

ရုရှားပြည်ထောင်စု (RUSSIAN FEDERATION) ၏ သမ္မတ (ယခု ဝန်ကြီးချုပ်) ဗလာဒီမီယာပူတင် အကြောင်း ရေးသားသော ပီတာထရပ်စ်ကော့ အကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါသည်။ ဒေါက်တာပီတာထရပ်စ်ကော့သည် ၁၉၉၄ မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ် အတွင်း ဥရောပ ပါလီမန်၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ထို အချိန်မှာပင် သူသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လေဘာပါတီ၏ နိုင်ငံခြားရေးရာ ဌာနနှင့် ထာကွယ်ရေးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြား ဆေးရာ ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ လုံခြုံရေးကော်မတီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ရုရှားပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ရေးရာ မူဝါဒ သုတေသန ဌာန၏ တွဲဖက်သုတေသနမှူး အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထရပ်စ်ကော့သည် လွတ်လပ်သော မူဝါဒ လေ့လာအကဲဖြတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ရုရှားရေးရာ အထူးပြုအသံလွှင့်သူလည်း ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ထာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေး ကိစ္စများကို အထူး လေ့လာနေသူ ဖြစ်သည်။ ပီတာ ထရပ်စ်ကော့က ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် **ရုရှား ပထမ၊ အနောက်နှင့်အတူ ရျိုးချက် ခြင်း** [Russia First : Breaking With the West (1997)] ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် **ဥရောပ ကာကွယ်ရေး၊ မဟာဗျူဟာ စိန်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်ခြင်း** [European Defence : Meeting the Strategic Challenge (2000)] ၊ နှင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် **ထတ်စ်၊ ရုရှား၏ ကျဆုံးသွားသော မာန** [Kursk : Russia's Lost Pride (2002)] တို့ကို ရေးသားခဲ့၏။ ယခုစာအုပ် ဗလာဒီမီယာပူတင် (Putin's Progress) ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ခဲ့သည်။ ဆိုင်မွန်နှင့် ဂျွတ်စတာ စာအုပ်တိုက်က ပုံနှိပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် Pocket Books က

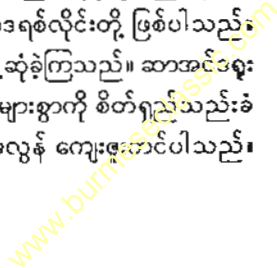
ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ပြန်သည်။ ပီတာထရပ်စ်ကော့သည် အောက်စဖို့ဒ် တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူဘွဲ့ကို ရယူခဲ့ပြီး သူသည် နိုင်ငံခြားရေးရာနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာများကို အလေးပေး ရေးသားသူ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခု ဇွန်လ၌ ဒေါက်တာ ထရပ်စ်ကော့ကို "လော့ ထရပ်စ်ကော့" အဖြစ် ဒုတိယမြောက် အယ်လဇဘက် ဘုရင်မကြီးက ချီးမြှောက် သည်။ ထိုဘွဲ့ထူး၏ အပြည့်အစုံမှာ "ဝက်စ်မင်နစ်စတာမြို့ စိန့်ဂျိမ်း နန်းတော် ၏ မြို့စားကြီး ထရပ်စ်ကော့" ဖြစ်သည်။ သူက ယခုစာအုပ် ဗလာဒီမီယာ ပုတင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဤကဲ့သို့ အမှာစာ ရေးထားလေသည်။

*

“ယခင် ကျွန်တော် ရေးသားခဲ့သော ကတိစံ၊ ရုရှား၏ ကျဆုံးသွားသောမာန နှင့် ရုရှား ပထမ၊ အနောက်နှင့်အတူ ချိုးဖျက်ခြင်း စာအုပ်များ ရေးသားပြီး နောက် ဤစာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုစာအုပ်သည် ရုရှားနိုင်ငံ နှင့် ပတ်သက်သော တတိယမြောက် စာအုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ် ရုရှားနိုင်ငံအကြောင်းကို ရေးသားထားပါသည်။ ရုရှားပြည်ထောင်စု၏ ၁၂ နှစ်ကျော် ကာလအတွင်း ထိပ်ဆုံးရောက်လာသော အခြေအနေကို ရေးထားသည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုကျော်အတွင်း ကျွန်တော်သည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ ၁၉ ကြိမ် သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့ပြီးပြီ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က ကျွန်တော် တစ်ဦး တည်း ၃ ကြိမ် သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ တစ်ကြိမ်လျှင် ၆ လကျော် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်၊ စာရေးဆရာ တစ်ယောက်၊ နိုင်ငံရေး ဝေဖန်သုံးသပ်သူတစ်ယောက် အနေဖြင့် ကျွန်တော်သည် ရုရှားနိုင်ငံရေး သမား ရာပေါင်းများစွာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သလို ပညာရှင်များ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ဗြူရိုကရက်များ၊ စစ်ဘက်အရာရှိများ၊ လုံခြုံရေး အရာရှိ ရာပေါင်းများစွာကို လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ယခင်က ဥရောပ ပါလီမန်၏ အမတ်တစ်ဦးအဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ရုရှား ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံရေးအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် အဖြစ်လည်း ရုရှားများနှင့် ဆက်ဆံ ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထို့ပြင် စာရေးဆရာတစ်ယောက် အဖြစ် ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကာလ ထင်ရှားသူတို့နှင့်လည်း ဆက်ဆံခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုစာအုပ် ဗလာဒီမီယာပူတင် (Putin's Progress) ရေးသားဖို့အတွက် တွေ့ဆုံရမည့် သူများကို စာရင်း ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။ ယခုစာအုပ် ရေးသားဖို့အတွက် ယခု ရုရှားနှင့် ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရုံမက နေတိုးမှ လုံခြုံရေး အရာရှိများ၊ ဥရောပ ယူနီယံမှ အချက်အလက်များ၊ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး ဌာနမှ အထောက်အထားများ၊ ကမ္ဘာစီးပွားရေး အခြေအနေနှင့်

လူ့အခွင့်အရေး မှတ်တမ်းများကိုပါ လေ့လာပြီး ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော် မေးမြန်းခဲ့သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စာရင်းများတွင် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် မကုသော အလွန်အမင်း ဆန္ဒစွဲ ပြင်းထန်သည့် အချက်များ၊ တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဆိုးဆိုး ဝါးဝါး ပြောဆိုချက်များ ပါရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုအချက်များကို ချန်လှပ်ထားရန် ဆုလျှော့ခဲ့သည့် ကျွန်တော့်အပြစ်အတွက် ဝန်ချတောင်းပန်အပ်ပါသည်။

ယခု ဗလာဒီမီယာပူတင် စာအုပ်တွင် အောက်ခြေမှတ်စုများ သို့မဟုတ် အဆုံးသတ် မှတ်စုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုရန် ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ် ခဲ့သည်။ စာအုပ်ရေးသားရန်အတွက် ထိုကာလများအတွင်းက ကျွန်တော်သည် စာအုပ်ပေါင်း များစွာကို အရူးတစ်ယောက်လို အငမ်းမရ ဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ အောက်ခြေမှတ်စု ဆိုသည်မှာ စာအုပ်အတွဲပေါင်း များစွာကို လေ့လာဖတ်ရှု သော ပညာရှင် လုပ်ငန်းများတွင် ချန်လှပ်ထားသင့်သော အချက် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ခြေမှတ်စုများကို ထည့်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ ကျွန်တော့်အနေနှင့် ယခုစာအုပ် ရေးသားရန် တတ်နိုင်သမျှ သုတေ သန ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အရင်းအမြစ် မှတ်စု (Source Notes) ပေါင်း များစွာကို စာရင်းပြုလုပ်ပြီး ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုအရင်းအမြစ် မှတ်စုများကို စာအုပ် အခန်းလိုက်အဖြစ် စာအုပ်၏ နောက်ဆုံးတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားသည်။ ကျွန်တော် ပြုလုပ်ခဲ့သော တွေ့ဆုံ မေးမြန်းချက် အများအပြားတွင် မည်သူနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည် ဆိုသော တိကျသည့် အတည်ပြုချက်များကို ကျွန်တော် မဖော် ထုတ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အရင်းအမြစ် မှတ်စုတွင် မပါဝင်နိုင်ပေ။ အချို့လူများ သည် သူတို့နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းကို မဖော်ပြလိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်အား တားမြစ် ခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်ထဲတွင် ပါရှိသော အမြင်အားလုံးမှာ ကျွန်တော့် အမြင်များ သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှားအယွင်းများ၊ အချက်အလက်များ ကျန်ရှိနေ ခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော့်မှာသာ တာဝန်ရှိပါသည်။ ယခုစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် ကျွန်တော့်ကို ကူညီ ပြောပြသူများ၊ ညွှန်ကြားသူများကို အထူး ကျေးဇူး တင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အတွက် ကံကောင်းသည်မှာ ယခင်က မော်စကိုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသော ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း (ဗြိတိန်နိုင်ငံ) ၏ သံအမတ် ကြီး ၃ ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာ ဆာဘရိုင်ယန်ဖောလ်၊ ဆာအင်ဒရူးဝုဒ်နှင့် ဆာရော့ဒရစ်လိုင်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ကို အချိန်ပေးပြီး လက်ခံ တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ဆာအင်ဒရူး မှာ ကျွန်တော် မေးမြန်းသမျှ အချက်အလက်ပေါင်းများစွာကို စိတ်ရှည်သည်းခံ ဗွာဖြင့် ဖြေဆိုရှင်းလင်းပေးသည့်အတွက်လည်း အလွန် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ၏ ယခင် နိုင်ငံခြား မူဝါဒ အကြံပေး အရာရှိချုပ် ဖြစ်ပြီး ယခု အမေရိကန်ဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး ဖြစ်သည့် ဆာဒေးဗစ်မန်းနှင့် ကလည်း ဗြိတိသျှ-ရုရှား ဆက်ဆံရေး အကြောင်းများကို ကျွန်တော့်အား ရှင်းပြခဲ့ပါ သည်။ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ ရုရှားရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူများ ဖြစ်သော ကျနက်ဂန်း၊ နီဂယ်ရီးဒေးဗီနှင့် ဒန်ကင်အယ်လန်တို့ကလည်း နောက်ခံ အကြောင်း အရာများကို ရှာဖွေပေးကြပါသည်။ မော်စကို သံရုံးမှလည်း အချက်အလက်များ ကူညီပေးပါသည်။ မော်စကိုရှိ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီးကလည်း အကူအညီ ပေးပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အကူအညီပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ရုရှားနိုင်ငံအကြောင်း ပြောပြသော ကျွန်တော့်ဇနီးသည်၏ အဘွား၊ ကျွန်တော့် ယောက္ခမ အိုင်ဗန် နော့ဗ်နာနှင့် ကျွန်တော့် ဇနီးသည် ဆဗက်လာနာ တို့ကိုလည်း ကျေးဇူး အထူး တင်ရှိပါသည်။ ဆဗက်လာနာသည် စိန့်ပီတာစဘတ် ဇာတိ ဖြစ်ပြီး ဗလာ ဒီမီယာပူတင် ပညာသင်ကြားခဲ့သော လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြား ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူမသည် အချက်အလက်ပေါင်း များစွာကို ရှာဖွေ စုဆောင်း ပေးသလို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း များစွာကို ကူညီပေးခဲ့သူ တစ်ယောက် ဖြစ်ပါ သည်။”

ဟု စီတာထရပ်စ်ကော့က အမှာ ရေးသားထားသည်။ ထိုအမှာကို လန်ဒန်ရှိ ပါလီမန် အဆောက်အဦတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက ရေးသား ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ဇာတ်သိမ်းသွားပြီး နောက် ရုရှားနိုင်ငံ၏ လူထုယုံကြည်မှုအရှိဆုံး ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ် သည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ပြိုကျစဉ်က အပြောကောင်း၊ အဟော ကောင်း၊ ဟန်ရေးပြကောင်းသော သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် အာဏာ ရလာ ခဲ့သည်။ သူသည် လွတ်လပ်မှုကို တောင့်တနေသော ရုရှားလူထုအား စည်းရုံး သိမ်းသွင်းနိုင်သော်လည်း ရုရှားတို့၏ ချွတ်ခြံကျနေသော စီးပွားရေးကို မြှင့်တင် နိုင်အောင် မဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပေ။ သမ္မတယဲလ်ဆင်၏ လက်အောက်တွင် ရုရှား အစိုးရ အဖွဲ့ပေါင်းများစွာ ပြောင်းလဲခဲ့သော်လည်း ရုရှားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးတို့မှာ သြဇာကျဆင်းလျက် ရှိသည်။ ထိုနောက် ကေဂျီဘီ အရာရှိဟောင်း ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ယဲလ်ဆင်က ရွေးချယ်ပြီး သမ္မတအဖြစ် ပြည်သူ့ဆန္ဒအတိုင်း တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အခြေအနေမှာ တည်ငြိမ်လာခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ကေဂျီဘီ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များအတိုင်း လုပ်သင့်သည်များကို ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် အနောက် အုပ်စု၏ အလိုကျအတိုင်းလည်း လုပ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အကျိုး

စီးပွား၊ ရုရှားပြည်ထောင်စု၏ အကျိုးစီးပွား၊ အရှေ့ဥရောပရှိ မဟာမိတ်နိုင်ငံ များ၏ အကျိုးစီးပွားကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကာကွယ်ပေးသည်။

ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သော ပြည်နယ်များမှာ ဆိုဗီယက် ဝှို့ကွဲပြီးနောက် နိုင်ငံငယ်များအဖြစ် ခွဲထွက်သွားကြသည်။ ယူကရိန်း၊ ဥဇဘက် ကစ္စတန်၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ အဇာဘိုင်ဂျန် စသည်တို့မှာ အချုပ်အခြာ အာဏာ ဝိုင် နိုင်ငံများ ဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုအတူ ပိုလန်၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ဟန်ဂေရီ စသည့် နိုင်ငံများမှာလည်း နေတိုး စစ်စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ အဖြစ် ပါရှိသွားသလို အီးယူခေါ် ဥရောပသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအဖြစ်လည်း ဝင်သွားသည်။ ရုရှားပြည်ထောင်စု (Russian Federation) မှာမူ အီးယူသို့ လည်း မဝင်၊ နေတိုးနှင့်လည်း မဆက်သွယ်ခဲ့ပေ။ အီရတ်စစ်ပွဲကို ထိပ်ဆုံးမှ ဆန့်ကျင်ခဲ့သည့် နိုင်ငံလည်း ဖြစ်သည်။

ပူတင်သည် ခေတ်သစ် ရုရှား၏ ပြတ်သားသော ခေါင်းဆောင်တစ် ယောက် ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သော နိုင်ငံခြား ဆက်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး စသည်တို့ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆောင်ရွက်သည်။ ချေချင်သာ ပြဿနာမျိုးတွင် ချေချင် သူပုန်များကို စစ်တပ်များ စေလွှတ်၍ တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းသည်။ ရုရှား၏ နိုင်ငံရေး ထို့ လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်ရန် ကြံစည်သော ရုရှား သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးများကို လည်း ပြင်းထန်စွာ အရေးယူခဲ့သည်။ သို့သော် သူ့အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် အကျမြူ ရေငုပ်သင်္ဘော ကတိစ်၏ ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဆုံးရှုံးမှုမျိုး ကြုံတွေ့ခဲ့ရ သလို မော်စကို ကဇာတ်ရုံကို ချေချင် သူပုန်များက သိမ်းပိုက်ပြီး လူထုအား မေးစာခံ ဖမ်းဆီးထားခြင်းကိုလည်း ပူတင်က အလျှော့မပေးဘဲ စီးနင်းတိုက်ခိုက် ဝင်လိုက်သည်။ ဘက်စလန်ကျောင်းကို ချေချင် သူပုန်များ အပိုင်စီးပြီး ကျောင်းသား များ အပါအဝင် လူပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်ကို ဓားစာခံ ထားရှိခြင်းကိုလည်း ချေမှုန်းပစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြတ်သားသော ပူတင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို အနောက် အုပ်စုက မလိုလားကြပေ။ ယူကရိန်း နိုင်ငံတွင် ရွေးချယ်ထားသော သမ္မတအား လူထုဆန္ဒပြပွဲဖြင့် ဖြုတ်ချခဲ့ခြင်းကို ပူတင်က ဆန့်ကျင်သည်။ အမေရိကန်နှင့် အနောက်အုပ်စု အနေဖြင့် အရှေ့ဥရောပ နိုင်ငံများ၏ လွတ်လပ်မှုကို ဝင်ရောက် ဆွေးထိုးပေးခြင်း မပြုကြရန်၊ တည်ငြိမ်မှု ကင်းမဲ့အောင် မပြုလုပ်ကြရန် သတိ ပေးခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် ဘယ်လိုလူလဲ၊ ဘယ် ဇာတ်ကလဲ၊ သူ့မျိုးရိုးက ဘာလဲ၊ အရည်အချင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ နိုင်ငံ

အတွက် ဘယ်လောက် စွမ်းဆောင်ခဲ့သလဲ စသည်တို့ကို ပီတာထရပ်စ်ကော့က ရေးသားထားလေသည်။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို စတင် တည်ထောင်သော ဗလာဒီမာလီနင်မှာ ရုရှားသမိုင်းတွင် လူထု အကြည်ညိုဆုံးနှင့် ထောက်ခံမှုအရှိဆုံး ရုရှားခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန်နှင့် ရုရှား သမိုင်းတွင် ဒုတိယလူထု အထောက်ခံဆုံး ခေါင်းဆောင်မှာ ဗလာဒီမီယာပူတင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သမ္မတယလ်ဆင် အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် ယာယီ သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ နောက် သမ္မတသက်တမ်း နှစ်ကြိမ်တိုင် ရုရှားလူထုက သောင်းသောင်းဖြဖြ ထောက်ခံမဲပေးခဲ့ကြသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတ သက်တမ်း ၂ ကြိမ်သာ ရွေးကောက်ခံခွင့် ရှိသဖြင့် တတိယအကြိမ် သမ္မတ မဖြစ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပူတင်ကို အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် နေရာပြောင်းပြီး တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ရုရှားလူထု၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိမက ရုရှား ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဒုတိယ အင်အားအကြီးဆုံး နိုင်ငံရေးပါတီ) ကလည်း ပူတင်ကို ထောက်ခံသည်။ ပူတင် လက်ထက်တွင် ရုရှားသည် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အများအပြား ထွက်ရှိသောကြောင့် ကမ္ဘာတွင် လောင်စာ သယ်စာတ အင်အား တောင့်တင်းသောနိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာသည်။ အနောက်နိုင်ငံများ အပေါ် ဖိုခိုမှုလည်း နည်းလာသည်။ ထိုသို့ တိုင်းပြည်အင်အား တောင့်တင်းရန် တိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး တည်ငြိမ်တိုးတက်အောင် ပူတင် ဘယ်လို စွမ်းဆောင်ခဲ့သလဲ ဆိုသည်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖတ်ရှုရမည် ဖြစ်ပေသည်။

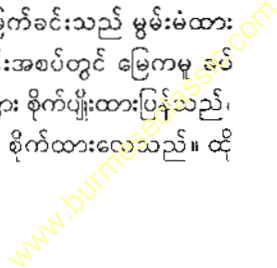
အခန်း (၁)

ရက်ပေါင်း ၉၀၀

စစ်အတွင်းက လီနင်ဂရက်မြို့၌ ကလေးမလေး တစ်ယောက်က သူမ အမေကို မေးသည်။ 'မေမေ ဝက်ပေါင်ခြောက်ဆိုတာ ဘာလဲ။ အမေဖြစ်သူက ရှင်းပြ ပြီးသောအခါ သမီးလေးက ပြန်ပြောသည်။ 'ဒီလိုဆိုရင် အဲဒီ ဝက်ပေါင်ခြောက်ကို စားဖူးတဲ့သူ ရှိလား ဟင်' |

*

မြို့ဗွေးသော နီးဗားမြစ်ကြီးသည် ယနေ့ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ကို ကွေ့ပတ်၍ မီးဆင်းသွားလေသည်။ နီးဗားသည် မြို့၏ အရှေ့မြောက်ဘက် ကာလင်စကီးဆဲသကို ဖြတ်သွားသည်။ ထိုနေရာတွင် ပစ်စကာရက်စတီး ပန်းခြံ ရှိသည်။ ထို့ပြင် အလှူစိုက်ထားသော သစ်ပင် ပန်းပင်များ၊ ညိုထားသော မြက်ခင်းများနှင့် မွမ်းမံထားသည့် ပစ်စကာရက်စတီး အထိမ်းအမှတ် သုသာန်လည်း ရှိလေသည်။ သုသာန်၏ အပြင်ဘက်၌ ရုရှားအလံများကို တိုင်တစ်ဝက်စီ လွှင့်ထူထားကြသည်။ သုသာန်အဝင်ပေါက်၏ အခြားတစ်ဖက်တွင် အထိမ်းအမှတ် ပြတိုက်လည်း ရှိသည်။ ပြတိုက်ရှေ့တွင် ထာဝရ တောက်လောင်နေသော မီးရှူးတိုင်ကို ထွန်းညှိထားသည်။ အထိမ်းအမှတ် ပန်းခြံမှာ ပြတိုက်၏ လက်ဝဲဘက်နှင့် လက်ယာဘက် တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မျက်စိတစ်ဆုံး တွေ့မြင်ရလောက်အောင် ကျယ်ပြောလှပေသည်။ ပန်းခြံတစ်ခုလုံးတွင် ရှည်လျားသော မြက်ခင်းပြင်ကြီးကို စနစ်တကျ စိုက်ပျိုး ပြုပြင်ထားသည်။ မြက်ခင်းသည် မွမ်းမံထားသဖြင့် မြစ်ရေရောင် တောက်ပလျက် ရှိ၏။ မြက်ခင်းအစပ်တွင် မြေကမူ အပူရည်ရည်များ ရှိ၏။ ထိုကမူများပေါ်၌လည်း မြက်ပင်များ စိုက်ပျိုးထားပြန်သည်။ သို့ကမူများရှေ့၌ ရိုးရိုး ကျောက်ပြားများကို တစ်ခုစီ စိုက်ထားလေသည်။ ထို

ကျောက်ပြားများပေါ်၌ ၁၉၄၁၊ ၁၉၄၂ စသည်ဖြင့် ၁၉၄၅ အထိ ခုနှစ်များ ရေးထိုးထားသည်။

ထိုနေရာသည် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေသလို ခုံညားထည်ဝါသော နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် သေဆုံးသွားသူများကို မြှုပ်နှံထားရာ အထိမ်းအမှတ် သုသာန် ဖြစ်သည်ကို လာရောက်ကြည့်ရှုသူ စဉ်သည်များက သဘောပေါက်လာကြသည်။ မြေကမူ မိုးမိုးလေးများမှာ သေဆုံးသူများ၏ သင်္ချိုင်းဂူများ ဖြစ်သည်။ ထိုကမူများ အထဲတွင် သေဆုံးသွားသူ လူပေါင်း တစ်သန်းကို မြှုပ်နှံထား၏။ ထိုလူများမှာ လီနင်ဂရက်မြို့သားများ ဖြစ်သည်။ ထိုလူတစ်သန်းသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အတွင်းက လီနင်ဂရက်မြို့ကို နာဇီတို့ ဝိုင်းထားစဉ်တွင် ငတ်မွတ်ခြင်းကြောင့် သေဆုံးသွားကြသလို၊ ဒဏ်ရာရရှိခြင်း ကြောင့်လည်း သေဆုံးသွားကြသူများလည်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုနေရာတွင် အလွန် ကြီးမားသော မိခင် ရုရှား ကျောက်ရုပ်ကြီး တစ်ခုကိုလည်း တည်ဆောက်ထားသည်။ ထိုကျောက်ရုပ်ကြီးသည် ပစ်စကောရက်စတီး သုသာန်၏ အလယ်ကောင်တည့်တည့်တွင် မြင့်မားစွာ ရှိသည်။ ကျောက်ရုပ်ကြီး၏ အောက်ခြေ တွင် ဆိုဗီယက်ကဗျာဆရာ အိုကာဗာကော့၏ စာသားများကို ထွင်းထားသည်။ ထိုစာသားများမှာ "ဤနေရာတွင် လီနင်ဂရက် လဲလျောင်းနေသည်" ဟူ၍ ဖြစ်၏။ လီနင်ဂရက်မြို့သည် ယခင်က လူဦးရေ ၃ သန်း ရှိသည်။ စစ်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးသောအခါ လူ ၁ သန်းခန့်မှာ အသတ်ခံရခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း များကြောင့် သေဆုံးသွားရသည်။ လီနင်ဂရက်သည် အခြား ဆိုဗီယက်မြို့ (စတာလင်ဂရက်) ထက် ပိုပြီး အထိနာသည်။ လူအသေအပျောက်လည်း များသည်။ ဟစ်တလာ၏ ဒေါသကို ပုံအောခံရသောမြို့ ဖြစ်သည်။ လီနင်ဂရက် ပြတိုက်၏ အဝင်တွင် အထိမ်းအမှတ် ပန်းခြံ ရှိသည်။ ထိုနေရာ၌ ၁၁ နှစ် အရွယ် ကလေးမလေးတစ်ဦးက သေဆုံးခဲ့သော သူမ၏ ဆွေမျိုးတို့၏ စာရင်းကို ရေးမှတ်နေသည်။ မှတ်စုစာအုပ်တွင် ရုရှားစာဖြင့် ရေးမှတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဧကန်ဆိုလျှင် ဇင်ယာ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက် မနက် ၁၂ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် သေဆုံး၊ ဘီဆိုလျှင် ဘာဘွတ်ရှ်ကာ (အဘွား)၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၅ ရက် ၃ နာရီတွင် သေဆုံး၊ အယ်လ်ဆိုလျှင် လက်ကာ၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၁၇ ရက် မနက် ၅ နာရီတွင် သေဆုံး၊ ဒီဆိုလျှင် ဒရာဒီယာ ဗာဆီယာ (ဦးလေး)၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၃ ရက် ၂၂ နာရီတွင် သေဆုံး၊ ဒီဆိုလျှင် ဒရာဒီရာလိုရှာ၊ ၁၉၄၂ ခု မေလ ၁၀ ရက် မနက် ၄ နာရီတွင် သေဆုံး၊ အမ်ဆိုလျှင် မာမာ၊ ၁၉၄၂ ခု မေလ ၁၃ ရက် မနက် ၅ နာရီ ၃၀

မိနစ်တွင် သေဆုံး၊ အက်စ်ဆိုလျှင် ဆာဘီချက်၊ သေဆုံး၊ အားလုံး သေဆုံး၊ ဘန်ညာတစ်ယောက်တည်း ကျန်ဟု မှတ်သားထားသည်။ ထိုဘန်ညာကိုယ်တိုင် မှာလည်း ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဂေါ်ကီဒေသရှိ ကလေးဂေဟာတစ်ခု၌ ဝမ်းကိုက် ရောဂါဖြင့် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ နာဇီတို့၏ ဝိုင်းဝန်းခံထားရသောမြို့မှ သူမကို ဆီထုတ်ရန် အချိန်နှောင်းသွားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

လီနင်ဂရက်မြို့ကို နာဇီတို့ ဝိုင်းထားစဉ်က ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ မိဘ နှစ်ပါးစလုံးမှာ ထူးထူးခြားခြား အသက်ရှင်သန်ခဲ့သည်။ မြို့တော်၏ ခံတပ်ဟု ဆိုသောနေရာမှနေ၍ သူတို့လည်း ပါဝင်ကာ ကျားကုတ်ကျားခဲ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ အတင်တင်ခဲ့ကြသည်။ အနာဂတ် ရုရှားသမ္မတ၏ မိဘများသည် လီနင်ဂရက်မြို့ အဝိုင်းခံရသည့် အချိန်၌လည်း ရှိနေခဲ့သည်။ မဟာမျိုးချစ် စစ်ပွဲကြီးအတွင်း၌ လည်း ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အလွန်ကြီးကျယ်သော နာဇီတို့နှင့် တိုက်ခိုက် ရသည့် စစ်ပွဲတွင် သူတို့၏ အသက်ကိုရင်း၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ လီနင်ဂရက် မြို့၏ ဝန်းရံခံရမှုကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်သော စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် ဆိုအဖြစ်ကို မမေ့နိုင်ခဲ့ပေ။ ထိုအဖြစ်သည် သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို လောင်ကျွမ်း ခေလောက်အောင် ပြင်းထန်လှသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ရုရှားလူမျိုးတိုင်း ခါးသီးသော စစ်၏ အတွေ့အကြုံကို မမေ့ နိုင်ပေ။ လီနင်ဂရက်မြို့မှ လူ ၁ သန်း အပါအဝင် ရုရှားပြည်သူ ၂၆ သန်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း၌ သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုသေဆုံးသူများ အထဲတွင် ဗလာ ဒီမီယာပူတင်၏ အစ်ကိုများလည်း ပါဝင်သည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ မိသားစုများမှာ ရိုးသားသောသူများ ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ် ဘော်ရီဗစ် တော်လှန်ရေး မတိုင်ခင်က သူ့အဖေနှင့် အမေဘက်မှ ခံသားစုများမှာ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်သည်။ ၁၉ ရာစုနှစ်အကုန်ပိုင်း မြေကျွန် နေထိုင်မှုကို မဖျက်သိမ်းခင်က သူတို့တစ်တွေမှာ ရုရှား များမျိုး မတ်နွယ်များ၏ ကျွန်များအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ သူ့အဖေဘက်မှ အဘိုးဖြစ်သူမှာ သူတို့ ဆွေမျိုးများတွင် ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက် ဖြစ်သွားသူတစ်ဦးဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဗီရီဒွန်အိုင်ဗန်နီဗစ်ပူတင် ဖြစ်သည်။ မော်စကိုမြို့တော်၏ အနောက်မြောက်ဘက် ဘီဗာဒေသမှ ရွာလေးတစ်ရွာ ဖြစ်သော ပိုမီနိုဂိုတွင် ၁၈၇၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁၉ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ စပီရီဒွန်သည် အသက် ၁၅ နှစ် အရွယ်က ဘားတော်ကတစ်ယောက် လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြို့တော်သို့ ထွက်သွားသည်။ သူသည် အလုပ်ကို ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်သည်။ အသေးစိတ် လေ့လာသည်။ သင်ယူသည်။ အပတ်တကုတ် ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ခဲ့သဖြင့် စိန်ပီကာစဘတ်မြို့

တွင် ထိပ်တန်း စားတော်ကံတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ သူသည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ရှိ ကြယ်ငါးပွင့် ဖိမိခံ ဟိုတယ်ကြီး ဖြစ်သော အက်စ်တိုးရီးယား ဟိုတယ်၌ စားတော်ကံအဖြစ် လုပ်သည်။ ထိုဟိုတယ်သည် စိန့်အိန်ဇက်ရင်ပြင်၌ရှိပြီး ရွှေရောင် အမိုးခုံးနှင့် ဘုရား၏ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် ရှိသည်။ စပီရီဒွန်သည် ရုရှားသမိုင်းတွင် နာမည်ဆိုးနှင့် ကျော်ကြားခဲ့သော ခင်ကြီးဂရိဂိုရီရက်ပြုတင်ကို ထမင်း ချက်ကျွေးခဲ့ဖူးသည်။ ရက်ပြုတင်က သူ့ကို ရုဘယ်တစ်ပြား ပေးခဲ့လေသည်။ စပီရီဒွန်က ရက်ပြုတင် အကြောင်းကို ပြောပြသည်။ အလွန် အရပ်ဆိုးပြီး မုတ်ဆိတ်မွေး ဖားလျားနှင့် နာခေါင်းချွန်ချွန် အသားညိုညို လူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ရက်ပြုတင်သည် ဆိုက်ဘေးရီးယားမှ လယ်သမားတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ဇာဘုရင်၏ နန်းတော်ထဲ ဆေးကုသခြင်းဖြင့် စိုးမိုးခြယ်လှယ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်က ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဩဇာအရှိဆုံး လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဇာဘုရင် မိသားစုနှင့် အလွန် ရင်းနှီးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မိဖုရားကြီး ဇာရီနာအလက်ဇန်းဒါးဖျိုဒိုရော့နားနှင့် ရင်းနှီးခဲ့သည်။ ဇာဘုရင်၏ သားတော်လေး ဖြစ်သော နန်းမွေခံ အိမ်ရှေ့မင်းသားလေး၏ သမားတော်များ ကုမရသော ရောဂါကို ကုသပေးခဲ့သဖြင့် ရက်ပြုတင် ကျော်ကြားခဲ့လေသည်။ မင်းသားငယ်မှာ သွေးထွက်လျှင် သွေးမတိတ်သောရောဂါ ဖြစ်ပွားနေခဲ့သည်။ ထိုရောဂါကို ရက်ပြုတင်က ပျောက်အောင် ကုသနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပျောက်စေဆရာ ရက်ပြုတင် အပေါ် ဇာဘုရင် နန်းတော် တစ်ခုလုံးက အထင်ကြီးလာခဲ့သည်။ သူသည် နန်းတော်ထဲတွင် နေချင်သလို နေ၏။ ရုပ်ချင်သလို ရုပ်၏။ စိန့်ပီတာစဘတ် အထက်တန်းစား အသိုင်းအဝန်းရှိ မိန်းမတစ်ဝက်ခန့်မှာ ရက်ပြုတင်နှင့် ရုပ်ထွေးခဲ့သည်ဟု သတင်းကြီးလေသည်။ ပီတိုရီယ ဘုရင်မကြီး၏ မြေးဖြစ်သော ဇာဘုရင်၏ မိဖုရားကြီး အလက်ဇန်းဒါးဖျိုဒိုရော့နားမှာ မျိုးဆက် ဆို၍ ယခု သွေးယိုစီးသောရောဂါ ရနေသည့် သားတော်လေး တစ်ပါးသာ ရှိသည်။ ထိုသားတော်လေး အသက်ရှင်ရေး၊ နန်းမွေ ဆက်ခံရေးမှာ အလွန် အရေးကြီးသည်။ ဥရောပ၏ တော်ဝင်မိသားစုတွင် ထိုမင်းသားလေး အသက်ရှင်သန်ရေးမှာ မျှော်လင့်ချက်တစ်ခုလို ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုမင်းသား၏ ရောဂါကို ရက်ပြုတင်က ကုသနိုင်ခဲ့သဖြင့် ပျောက်စေဆရာ လူကြမ်း လူရမ်းကြီး ရက်ပြုတင်သည် ဇာဘုရင် နန်းတော်နှင့် စိန့်ပီတာစဘတ် လူကုထံ အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ဩဇာညောင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အဘိုးဖြစ်သူ ပုတင်သည် အက်စ်တိုးရီးယား ဟိုတယ်တွင် စားတော်ကံ

အဖြစ် တစ်လလျှင် ရုဘယ် ၂၀၀ ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က တစ်ရုဘယ်မှာ ရွှေဒင်္ဂါး တစ်ပြား ဖြစ်လေသည်။ ရရှိသော လစာ ပမာဏသည် ထိုအချိန်က အလွန်များသော လစာ ဖြစ်လေသည်။ အဘိုး ပုတင်သည် အိုလ်ဂါ အိုင်ဗန်နော့ဗ်နာနှင့် လက်ထပ်သည်။ သား ၃ ယောက် ရ၏။ ထိုသားများမှာ အလက်စီ၊ မစ်ခေးနှင့် ဗလာဒီမီယာတို့ ဖြစ်သည်။ အင်နာ ဆိုသော သမီးတစ်ယောက်လည်း ရသည်။ ထိုကလေး ၄ ယောက်ကို ၁၉၀၇ ခုမှ ၁၉၁၄ ခုနှစ်အတွင်း စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဘော်ရီဗစ် တော်လှန်ရေးကြီး ခတင်ပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာသောအခါ ရုရှားလူထုမှာ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသည်။ ရုရှား အင်ပါယာ တစ်ခုလုံးတွင် တပ်ဖြူနှင့် တပ်နီများ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရာ စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့တော်မှာလည်း အငတ်ဘေးနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ စားနပ်ရိက္ခာများ ပြတ်လပ်ပြီး မြို့တော်တစ်ခုလုံး အငတ်ဘေးနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ပေါင်မုန့်နှင့် အာလူး ရရှိရေးအတွက် သိုးမွေးထည်များ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားများဖြင့်ပါ လဲလှယ်ခဲ့ရသည်။ မြို့တော် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများမှ ရိက္ခာများကို မတန်တဆ ပေးဝယ် စားသောက်ရသည်။ သို့သော် ကျေးရွာများမှာလည်း ရိက္ခာ ပြတ်လပ်နေပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် စိုက်ပျိုး၍ မရနိုင်ပေ။ မျက်နှာတင်းတင်းနှင့် လယ်သမားများသည် မြို့တွင်းသို့ ဝင်ကာ စားနပ်ရိက္ခာများကို လုယက်ကြသည်။ အဝတ်အထည်များ၊ အဖိုးတန်ပစ္စည်းများကို စားနပ်ရိက္ခာ ရရေးအတွက် သတ်ဖြတ်ယူငင်ကြသည်။ မြို့တော်မှာ ဥပဒေမဲ့ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးမဲ့သော မြို့ပျက်ကြီးလို ဖြစ်နေသည်။ စပီရီဒွန်နှင့် သူမိသားစုမှာ ဂိုရိုဗိုဗာယာလမ်းရှိ အက်စ်တိုးရီးယား ဟိုတယ်အနီး သူတို့ ငှားနေသော အိမ်ကို စွန့်ခွာခဲ့ကြလေသည်။ သူတို့ မိသားစုသည် ယခုတိုင် ပုတင်၏ ဆွေမျိုးများ နေထိုင်သော ကိုမီနိုဗိုသို့ ရွှေ့ပြောင်းလာခဲ့သည်။ ပီထရိုဂရက် (ပထမကမ္ဘာစစ် မတိုင်ခင်က စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ကို ခေါ်သောနာမည် ဖြစ်သည်) မြို့သူမြို့သားများမှာ သေလုမြောပါးအထိ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ မိသားစုသည် အန္တရာယ်များ ဝန်းရံနေသောမြို့ကို ခွန်ခွာ၍ အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် တောသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြသည်။ မြို့တော်ကို တပ်ဖြူများကသာ သိမ်းပိုက်မိလျှင် သူတို့ကို ဘော်ရီဗစ်များဟု စွပ်စွဲကာ ဓာတ်မီးတိုင်းများတွင် ကြီးပေး သတ်ဖြတ်နိုင်သည်။ ထို့နောက် ဘော်ရီးစ်များက ရုရှားနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးကြီး ယောင်ပွဲခံခဲ့လေသည်။ ၄ နှစ်အကြာ ၁၉၂၄ ခုနှစ် လီနင် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ပီထရိုဂရက်ကို လီနင်ဂရက်ဟု နာမည်ပြောင်းခဲ့သည်။ ဘော်ရီဗစ် တော်လှန်ရေး

ခေါင်းဆောင်ကြီးကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် နာမည်ပြောင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖင်လန်ကို တိုက်ခိုက်မှာ စိုးရိမ်သဖြင့် မြို့တော်ကို ကွန်မြူနစ်များက မော်စကို သို့ ပြောင်းရွှေ့ ရုံးစိုက်ခဲ့သည်။ လီနင်ဂရက်သည် ထိုအချိန်ကစပြီး မြို့တော် အနေအထားကို ပြန်လည်မရရှိခဲ့ပေ။ စင်စစ် လီနင်ဂရက်သည် ဘော်ဂိုဗစ် အများဆုံး ထွက်သောမြို့ ဖြစ်သလို ဘော်ဂိုဗစ်တော်လှန်ရေး မွေးဖွားရာ ဇာတိမြို့လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ကိုမီနီဗိုဌ စပီရီဒွန်နှင့် အိုလ်ဂါတို့တွင် နောက်ထပ် အလက်ဇန္ဒား ဆိုသော ကလေးတစ်ယောက် ထပ်ရသည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်၌ လုဒ်မေလာကို ထပ်မွေးသည်။ မော်စကိုမြို့နားသို့ သူတို့ ပြောင်းသွားကြသည်။ စပီရီဒွန်၏ အချက်အပြုတ် ကျွမ်းကျင်မှုက သူ့အတွက် မနာလိုစရာကောင်းသော အလုပ် တစ်လုပ် ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘယ်နေရာမဆို သူ အခြေစိုက်လို့ ရသည်။ ဤအချိန်၌ သူသည် ဂေါ်ကီရီ တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် ချက်ပြုတ် ပေးရသည်။ ဂေါ်ကီမှာ မော်စကို၏ အပြင်ဘက်တွင် ရှိသည်။ သူသည် လီနင်၏ ဇနီး နာဒက်စ်စတာ ခရူးစကားရား၏ ထမင်းချက် ဖြစ်၏။ ထိုနေရာမှာ ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ ထိပ်ဆုံးခေါင်းဆောင်များသာ နေထိုင်ရသောနေရာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လီနင်၏ညီမ မာရီယာအီလီနစ်ရှိနာ၏ ထမင်းချက်လည်း လုပ်ရသည်။ ထို အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် ကွယ်လွန်သည်အထိ သူတို့ကို ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေး ခဲ့သည်။ ဂျိုးဇက်စတာလင်သည် နာဒက်စ်စတာထံ လာလည်လေ့ ရှိသည်။ (အမျိုးသမီးကို အလေးထားပုံ ရ၏) စပီရီဒွန်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အတွက် ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးရ၏။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသည့်အခါ ဗလာဒီမီယာ ပူတင်သည် သူ့အဘိုး၏ ဘဝနှင့် အလုပ်အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုကာ ဂုဏ်ယူတတ်သည်။ စတာလင်သည် ကော့ကီးရပ်စ်မှ ရော်ဂျီယာနယ်သား တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူ ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးသည်ကို ခံတွင်း တွေ့၏။ သောက်လည်း သောက်သည်။ သမ္မတက သူ့အဘိုး၏ အသက်ရှင်စဉ်က အန်ကယ်လ်ဂျိုး (ဂျိုးဇက်စတာလင်) နှင့် တရင်းတနီး ရှိခဲ့သည်ကို အထူးသဖြင့် ဂုဏ်ယူနေသည်။ 'စတာလင်နဲ့ အသက်ရှင်စဉ်က တရင်းတနီး နေခဲ့ရတာတွေဟာ နည်းနည်းပဲ ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်အဘိုးတော့ ပါတာပေါ့' ဟု ကြားလေ့ရှိသည်။ ၁၉၄၀ ခုနှစ်မှစ၍ စပီရီဒွန်သည် မော်စကိုမြို့တော် ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ အီလီချော့စကီး နာလန်ထ စခန်းတွင် စားတော်ကဲများအဖြစ် အလုပ် လုပ်ခဲ့သည်။ ဓုတင်နှစ်လုံးဆုံ အခန်းလေးတစ်ခန်း ရသည်။ သူ့အခန်းသို့ မြေးလေး ဗိုလော့ယာက သွားလည်လေ့ ရှိသည်။ ပူတင်ကလည်း သူ့အဘိုးဆီ

သွားလည်ရသည်ကို မှတ်မိနေသည်။ ပါတီ၏ နာလန်ထစခန်းမှာ မော်စကို မြို့ပြင်တွင် ရှိ၏။ ထိုနေရာတွင် သူ့အဘိုး အဘွားမှာ မြေကွက်ကလေးတစ်ခု လည်း ရထား၏။ မြစ်ကမ်းဘေးတွင် ရှိ၏။ အဘွားက စိုက်ခင်းကလေးတစ်ခု လုပ်ထား၏။ ထိုစိုက်ခင်းထဲတွင် အလူးများ၊ စတော်ဘယ်ရီများကို စိုက်၏။ ဆာသန်းများလည်း ပေါက်နေတတ်၏။ စပီရီဒွန်သည် စည်းကမ်းကြီး၏။ ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည်မှာ ခပ်ပိန်ပိန် ဖြစ်၏။ သူသည် အရက် မသောက်သော်လည်း ဆေးလိပ် အလွန် သောက်၏။ စာဖတ်ခြင်းနှင့် ငါးဖျားခြင်းကို ဝါသနာပါ၏။ အသက် ၈၀ ရောက်သည်အထိ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်းမှ အငြိမ်းစား ယူခဲ့သည်။ အသက် ၈၆ နှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။ သူ့ဇနီး အိုလ်ဂါမှာ အသက် ၉၀ အထိ နေသွားရသည်။ ထိုအရွယ်အထိ သတိကောင်း သည်။ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံသည် သားသမီး ၆ ယောက် ရသည်။ သား ၂ ယောက်မှာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း၌ ကျဆုံးသွားခဲ့သည်။ သန်းပေါင်း များစွာ သော ရုရှားလူမျိုးများကဲ့သို့ပင် သူတို့ ဘယ်နေရာတွင် ကျ၍ သူတို့ အလောင်း ချား ဘယ်မှာ ရောက်နေသည်ကို မသိရပေ။ သူတို့ သေဆုံးသည့် နေရာကိုပင် မိသားစုက မသိခဲ့ရပေ။ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ မဟာမျိုးချစ် စစ်ပွဲကြီးတွင် ခံစားသွားခဲ့ရသော ရုရှားလူမျိုး ၂ ယောက် ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ အဖေ အပါအဝင် သား ၂ ယောက်မှာမူ စစ်ပွဲအတွင်း၌ အသက်ရှင်ခဲ့သလို သမီး ၂ ယောက်မှာလည်း အသက်ရှင်ခဲ့လေသည်။ ပူတင်၏ အဒေါ် အန်နာနှင့် သူမ၏ လူမမည် သားလေးမှာ ဘောတစ် တိုင်းပြည်များရှိ ဂျာမန် ချွေးတပ် ခခန်းတစ်ခုမှ အသက်ရှင်လျက် ပြန်ရောက်လာကြသည်။ သူတို့သည် ကံကောင်း ထောက်မ၍ အလုပ်စခန်း တစ်ခုမှနေ ပြန်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ချွေးတပ် ခခန်းသို့ ရောက်သောသူတိုင်းမှာ သေဆုံးသည်က များသည်။ များနာ၍သေသူ၊ အစာရောမဝ၍ သေသူ၊ နိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရ၍ သေသူ အများအပြား ရှိသည်။ လီနင်ဂရက်မြို့ကို နာဇီများက တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ပိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ ထားစဉ်က ပူတင် အဖေ (သူ့ချွေးမ) နှင့် အစ်ကိုတို့ လီနင်ဂရက် မြို့တွင်းမှ သွက်သွားစဉ် အဘိုးဖြစ်သူက မည်ကဲ့သို့ ပြောခဲ့သလဲ ဆိုသည်ကို သူတို့ မိသားစု သိချင်နေကြသည်။ သူသည် ထမင်းချက် တစ်ယောက်သာ ဖြစ်၏။ ဝတာလင်၏ သားဖြစ်သူကို ရှေ့တန်းသို့ ပို့ခဲ့သည်။ (နောက် ဂျာမန်များက ဒမ်းဆီးသွားသည်။) ထိုစစ်ပွဲအတွင်းက စတာလင်၏ အနီးအနားတွင်ရှိသော လူများမှာ အသေအပျောက် နည်း၏။ ပူတင်၏ အဖေမှာလည်း အသက်မသေဘဲ ကျန်ရှိနေသည်။ သူ သေသောအခါ သူ့ကို အီလင်စကိုရီသရိုင်း၌ မြှုပ်နှံခဲ့သည်။

ထိုနေရာမှာ ပါတီ၏ ထမင်းချက်အဖြစ် သူ လုပ်ကိုင်ခဲ့သောနေရာ ဖြစ်သည်။ ဗလားဒီမီယာပူတင် အဖေမှာ ဗလားဒီမီယာစပီရိုနိုဗစ်ရှ် (ဒုတိယနာမည်မှာ ရုရှား ထုံးစံအရ ဖခင်နာမည်ကို အမြဲတမ်း ယူရသည်) ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ၁၉၁၁ ခုနှစ်က စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ပိုမိုနိုဗိုသို့ သူတို့ မိသားစု မသွားခင် မွေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တောပိုင်းသို့ သူတို့ သွားရောက် နေထိုင်သည်။ ရွာတွင် ပူတင်၏အဖေသည် မာရီယာအိုင်ဗန်နော့ဗ်နာရှယ်လိုမိုဗာ ဆိုသော အပျိုချောလေးနှင့် တွေ့ခဲ့သည်။ သူတို့ မင်္ဂလာဆောင်စဉ်တွင် ပူတင်၏ အမေမှာ ၁၇ နှစ် သမီးသာ ရှိသေးသည်။ ဗလားဒီမီယာ စီနီယာသည် တောသူ လေးများ၏ မျက်စိကျခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအထဲမှ မာရီယာကို ရွေးချယ်ခဲ့ လေသည်။ သူသည် မျက်လုံးစူးစူး၊ ဆံပင်တိုတို၊ နဖူးကျယ်ကျယ် လူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အမေမှာ ချောမောလှပသော ကျေးရွာသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူမ၏ မိဘများမှာ လယ်သမားများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ချမ်းသာသော လယ်သမားများကား မဟုတ်ပေ။ တော်လှန်ရေးကာလက ချမ်းသာသော လယ် သမားများထံမှ ဘော်ရီဗစ်များက လယ်ယာများကို သိမ်းယူခဲ့သည်။ ပထမ သားဖြစ်သူ မမွေးဖွားမီ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ မော်စကိုတွင် ခဏနေထိုင်ခဲ့သည်။ နောက် ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် လီနင်ဂရက်သို့ ပြောင်းသွားသည်။ မာရီယာ၏အစ်ကို အိုင်ဗန်မှာ ရေတပ်မှ ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး သူတို့ကို လီနင်ဂရက်သို့ ပြောင်းနိုင်အောင် ကူညီခဲ့သည်။ အိုင်ဗန်သည် လီနင်ဂရက်ကို ပိတ်ဆို့ထားစဉ်က မာရီယာကို ကွယ်တင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က လီနင်ဂရက် မြို့တွင်းရှိ လူအများအပြားမှာ အစာရေစာ ငတ်မွတ်ပြီး သေဆုံးကုန်ကြသည်။ ပူတင်၏ မိဘများသည် အစပိုင်းက ပီထရိုပိုရက်ရှိ အိမ်တစ်အိမ်တွင် နေခဲ့သည်။ ထိုမြို့ မှာ လီနင်ဂရက် အနောက်တောင်ဘက်ရှိ မြို့လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုမြို့၌ ပီတာ ဘုရင်ကြီး၏ နွေရာသီ စံအိမ် ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုမြို့ကို ပီထရိုပိုရက် (သို့) ပီတာဟော့ဟု ခေါ်သည်။ ပီတာဘုရင်ကြီး၏ အလွန် ခမ်းနားသော နွေရာသီ စံနန်းတော်မှာ ရေတံခွန်များ၊ လှပသော လှေကားထစ်များဖြင့် ပင်လယ်ကွေ့ဆီ မျက်နှာမူ၍ ဆောက်ထားသည်။ ပီတာဟော့မြို့မှာ ဗာဆေး ကဲ့သို့ အလွန် လှပလေသည်။ စစ်အတွင်းက နာဇီတို့သည် ထိုမြို့ကို သိမ်းပိုက် ပြီး နန်းတော်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ နန်းတော်ရှိ အနုပညာ လက်ရာများ၊ ရုပ်တုများကို ခိုးယူသွားခဲ့ကြသည်။ စစ်ပွဲကာလ နှစ်အတော်ကြာအတွင်း ဂျာမန် တို့၏ ဖျက်ဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ပူတင်၏ အဖေ ဗလားဒီမီယာစီနီယာသည် လုံခြုံရေးအစောင့်အဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီး စက်ရုံ အလုပ်သမား ဖြစ်လာသည်။

မာရီယာမှာ မူလတန်း ကျောင်းသားလေးများကို ထိန်းရသော ကလေးထိန်း ခြစ်ခဲ့သည်။ နောက် လမ်းပေါ်တွင် တံမြက်စည်း လှည်းသမားအဖြစ် အလုပ် လုပ်ခဲ့သည်။ ဗလားဒီမီယာသည် ဆိုဗီယက်ရေတပ်မတော်၏ “တိတ်ဆိတ်သော အမှုထမ်း” ဟု ခေါ်သော ရေငုပ်သင်္ဘော တပ်ဖွဲ့တွင် ဝင်ရောက် တာဝန်ယူ သည်။ သူ့ဇနီးမှာ စက်ရုံတစ်ရုံတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က သူ့ အဖေ ရေငုပ်သင်္ဘောမှာ ရေတပ်သား တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်ကို ပူတင်က ှက်ယူလေ့ရှိသည်။ ၁ နှစ်ခန့်အကြာတွင် ဗလားဒီမီယာ စီနီယာသည် ရေတပ် မတော်မှ ထွက်ပြီး ပြန်လာခဲ့သည်။ ဗလားဒီမီယာ၏ သား ၂ ယောက်မှာ သေဆုံး သွားကြသည်။ ဗီတယ်လီသည် မွေးပြီး လပိုင်းအတွင်း သေသွားသည်။ အလိတ်မှာ လီနင်ဂရက်ကို ဂျာမန်များ ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ထားသည့် ရက်ပေါင်း ၉၀၀ အတွင်း ဆုံဆုံနာဖြင့် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

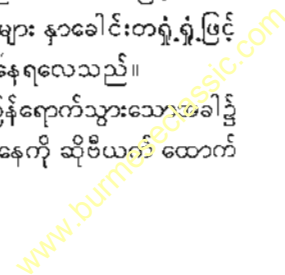
၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အဒေါ့ဟစ်တလာသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံကို သိမ်းပိုက်ရန် ဗာပါရီစာ စစ်ဆင်ရေးဖြင့် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗလားဒီမီယာ စပီရိုနိုဗစ်ရှ်သည် NKVD ခေါ် ပြည်တွင်း ရေးရာ ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ထိုဌာနမှာ လျှို့ဝှက် ရဲတပ်ဖွဲ့ ဖြစ်ပြီး KGB ၏ ရှေ့ပြေး အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗလာ ဒီမီယာသည် NKVD မှ ဖြစ်သည် ဆိုသည်ကို ထုတ်ဖော်မပြောရဘဲ တင်းကျပ်စွာ ဟားမြစ်ထားလေသည်။ လီနင်ဂရက်ကို ဝိုင်းဝန်းခံထားရစဉ်က NKVD အဖွဲ့ဝင် များမှာ မငတ်ခဲ့ကြပေ။ ဗလားဒီမီယာသည် NKVD တွင် ခန့်အပ်ခံရသည်မှာ တိုက်ဆိုင်၍ ဖြစ်သည်။ စစ်ဖြစ်ပြီး မကြာခင်အတွင်း လီနင်ဂရက် ကွန်မြူနစ် ပါတီ အာဏာပိုင်များက လူပေါင်း ၃၀၀ ပါ ပြောက်ကျားအဖွဲ့ပေါင်း ၃၅ ခွဲမှ ၅၀ အတွင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အားလုံး ယောက်ျားချည်း ဖြစ်သည်။ တပ်ဖွဲ့ ဝင်ပေါင်း ၄၀၀၀ ရှိလေသည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရန်သူ၏ နောက်ပိုင်းသို့ ဘိတ်တဆိတ် သွားရောက်ပြီး သတင်းများကို စုဆောင်းရသည်။ ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့ ၏ ရိက္ခာလမ်းကြောင်း၊ သူတို့ကို ဖျက်ဆီးချေမှုန်းနိုင်သည့် နေရာများကို ဌာန ချုပ်သို့ တိတ်တဆိတ် ပေးပို့ရသည်။ ထိုသို့ တာဝန်ပေးခံရသူများမှာ သာမန် အလုပ်သမားများ၊ ပြည်သူများသာ ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးအတွေ့အကြုံ ရှိသူများ မဟုတ်ပေ။ သင်တန်းကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ပေး၊ စစ်ဝတ်စုံ ဝတ်ဆင်ပေးပြီး တာဝန်ပေး လွှတ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို NKVD က တိုက်ရိုက် ဆိန်းချုပ်ထားသည်။ NKVD သည် လျှို့ဝှက် ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်တွင်းလုံခြုံရေး အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ရသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က လီနင်ဂရက်မြို့သား

အများအပြားမှာ ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခံရလျှင် သေဒဏ်ကျခံရသည်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ပြည်သူ့စစ် တပ်မ ၁၀ ခုနှင့် ပူးပေါင်း တာဝန်ယူရသည်။ လီနင်ဂရက်မြို့သား ထောင်ပေါင်း များစွာကို ပြည်သူ့စစ်များ အဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုပြည်သူ့စစ်များ၏ လက်နက်များမှာ အမဲလိုက်ရိုင်းဖယ်၊ ဓားမြှောင်များ၊ ဗုံးများ၊ မိုလိုတော့ဗုံးခေါ် ပုလင်းဗုံးများသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကဖိမောဂျယ်ဗွန်လိဗ်၏ မြောက်ပိုင်းပင်ဇာ တပ်မတော်ကြီးကို တားဆီးရန် ဖြစ်လေသည်။ ထိုပြည်သူ့စစ်များမှာ နာဇီပင်ဇာ တပ်မတော်ကို မတားဆီးနိုင်ဘဲ ထောင်ပေါင်းများစွာ သုတ်သင်ခံကြရသည်။ သူတို့သည် လီနင်ဂရက် ကာကွယ်ရေးအတွက် အစတေးခံကြရလေသည်။

စစ်ပွဲကာလ ပထမဆောင်းရာသီ မရောက်မီ စက်တင်ဘာလ အတွင်း၌ ဗလာဒီမီယာ စီနီယာ (ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ ဖခင်) သည် မျိုးချစ်ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ကျူးကျော်လာသော နာဇီဂျာမန်တို့ကို တိုက်ထုတ် ရန်အတွက် ကင်ဂစ်ဆက်ပ်အနီး မျိုးချစ်တပ်သားများ စုစည်းရာနေရာသို့ အပို့ခံ ရသည်။ ထိုနေရာသည် အက်စ်တိုးနီးယားနယ်စပ်နှင့် အနီးဆုံးတွင် ရှိသည်။ ထိုနေရာသို့ လီနင်ဂရက်မှ ရထားနှင့် သွားလျှင် ၃ နာရီ လျော့လျော့ သွားရ သည်။ အပိုင်းခံထားရသော လီနင်ဂရက်မှာ ရက်ပေါင်း အတန်ကြာသည့် အခါ၌ ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းအဖြစ် မီးရထားလမ်းတစ်ခုသာ ရှိတော့သည်။ “ပြည်မ” ဟု ခေါ်သော တခြားဒေသများနှင့် လုံးဝ အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်ခံရလေသည်။ ရိက္ခာများကို ကုန်းလမ်းမှ ပို့ဆောင်၍လည်း မရတော့ပေ။ လာဒိုဂါ ရေအိုင်ကြီးကို ဖြတ်၍သာ သွားနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် လေကြောင်းမှသာ သွား၍ ရတော့သည်။ ဗလာဒီမီယာတို့ မျိုးချစ်တပ်သားများ သည် အက်စ်တိုးနီးယားနယ်ထဲသို့ ဝင်သွားကြလေသည်။ အက်စ်တိုးနီးယား သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဂျာမန်တို့က သိမ်းပိုက်ထား သည်။ ထိုအချိန်၌ ဂျာမန်တို့၏ အခြေအနေမှာလည်း အလျင်အမြန် ဆိုးဝါး လာလျက် ရှိသည်။ ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်နှင့် ရုရှား မျိုးချစ် ပြောက်ကျား များ၏ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဂျာမန်တို့၏ စစ်ရေးအခြေအနေမှာ ယိုယွင်း ကျဆင်းလျက် ရှိနေသည်။ ဗလာဒီမီယာတို့ အုပ်စုသည် ဂျာမန်တို့၏ လက်နက်၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ဖောက်ခွဲစစ်ရန် တာဝန်ပေးခံရ၏။ သို့သော် သူတို့တွင် ရိက္ခာပြတ်လာသည်။ ထိုအချိန်က ဒေသခံ အက်စ်တိုးနီးယားတို့မှာ ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်ကိုလည်း မကြည်ဖြူ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အုပ်ချုပ်မှုကို မလိုလား ကြပေ။ သူတို့သည် အစပိုင်းက မျိုးချစ်ပြောက်ကျားများကို ရိက္ခာထောက်ပံ့မှု

နှိုသော်လည်း နောက်ပိုင်း၌ အဆက်အသွယ် ပြတ်လာသည်။ အက်စ်တိုးနီးယား ဆောင်ပေါင်းများစွာသည် ဝက်ဖင်အက်စ်အက်စ် (ခေါ်) ဂျာမန်စစ်တပ်ကို ကူညီ ဆောက်ပံ့ကြသည်။ ဂျာမန်တို့နှင့်လည်း ပူးပေါင်းသွားကြသည်။ အက်စ်တိုး နီးယားက ဆိုဗီယက်တို့ သိမ်းပိုက်မှုကို မလိုလားဘဲ ဟစ်တလာကို သူတို့ ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် သဘောထားကာ ဂျာမန်နှင့် ပူးပေါင်းလာကြသည်။ အက်စ် တိုးနီးယား အက်စ်အက်စ် အဖွဲ့များသည် တယ်လင်း၌ ဂျာမန်တို့နှင့် ပူးပေါင်း သွားကြသည်။ တယ်လင်းသည် အက်စ်တိုးနီးယား၏ သဘာဝရွှေခင်း လှပသော မြို့ဆော် ဖြစ်လေသည်။ ဗလာဒီမီယာနှင့် သူ၏ မျိုးချစ်တပ်သားများမှာ ဂျာမန် တပ်ဖွဲ့များ၏ ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်မှုကို ခံနေကြရသည်။ သူတို့ ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့ ထင် ၂၅ ယောက်အနက် ၄ ယောက်သာလျှင် ဆိုဗီယက်ပိုင်နက်ထဲသို့ အသက်ရှင် လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဆိုဗီယက်ဒေသထဲ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာကာ ပြောက်ကျား များသည် တစ်ယောက်ချင်းခွဲ၍ ပြန်ကြွဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြရင်း ရှေ့တန်းမှနေ၍ သူတို့ကြိုက်သောလမ်းမှ ရွေး၍သွားကြရန် စီစဉ်ကြလေသည်။ ဗလာဒီမီယာသည် အဖမ်းမခံရအောင် ရှောင်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ အဖမ်းခံရလျှင် အသက်ရှင်နိုင် စေရလမ်း မရှိပေ။ (ဂျာမန်တို့သည် ပြောက်ကျားများကို တွေ့သည်နှင့် အရှင် ခမ်းပေ။ တွေ့သည့် နေရာတွင် ပစ်သတ်ကြလေသည်) သူသည် ရွံ့နွံထူထပ် သော နေရာများ၊ ရေအိုင်များထဲတွင် ပုန်းအောင်းပြီး နေသလို ရေထဲငုပ်ပြီး တွေ့ရိုးလေးဖြင့် အသက်ရှူကာ ဂျာမန်တို့လက်မှ လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစား ခဲ့သည်။ ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့များမှာလည်း ပြောက်ကျားများ ပုန်းအောင်းနိုင်သည့် မြင်းပေါက်မှန်သမျှကို လက်ယှက်ထိုးပိတ်၍ ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာဖွေလျက်ရှိသည်။ ဗလာဒီမီယာသည် ရေအိုင်ထဲ၌ငုပ်ကာ ပါးစပ်တွင် ကျူရီးလေးတပ်၍ ပင်ပင် ဇနီးနန်း အသက်ရှူလျက် ဂျာမန်တို့ မဖမ်းမိအောင် ရင်တထိတ်ထိတ်ဖြင့် ဗုန်းအောင်းနေရသည်။ နာရီပေါင်းများစွာ ကျူရီးဖြင့် အသက်ရှင်နေရသော ကြောင့် သူ့အဆုတ်မှာ ပေါက်ကွဲထွက်မလား ထင်ရသည်။ ကမ်းစပ်အနီး ရေထဲ၌ နင်းနေရသောကြောင့် ဂျာမန်စစ်သားများ၏ စစ်ဖိနပ်ကြီးများသည် ကမ်းစပ်၌ နင်းချေသွားသည်ကို သူ ကောင်းကောင်း ကြားနေရသည်။ နင်းချေသွားသော အလေးချိန်မှ လှုပ်ခတ်မှုကိုလည်း ရေထဲမှ အသည်းတယားယားဖြင့် ခံစား နေရသည်။ သူတို့နောက်တွင် အနံ့ခံ ဂျာမန်ခွေးကြီးများ နှာခေါင်းတစ်ရှုံ့ဖြင့် ခြတ်ကျော်သွားသည်ကိုလည်း သူ ကြားနေ၊ တွေ့နေရလေသည်။

ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့များ ရှိရာသို့ ဗလာဒီမီယာ ပြန်ရောက်သွားသောအခါ၌ အက်စ်တိုးနီးယားနှင့် ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့များ၏ အခြေအနေကို ဆိုဗီယက် ထောက်

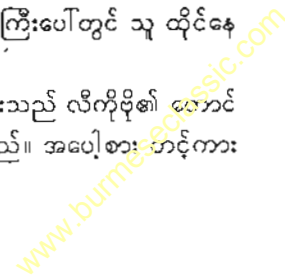

လှမ်းရေးဌာန NKVD က သူ့ကို မေးမြန်းခဲ့လေသည်။ သတင်းကို အတိအကျ မေးမြန်းသည်။ ထိုသည်မှာ ရှေ့တန်းတပ်ဖွဲ့များတွင် သမားရိုးကျ ပြုလုပ်နေကျ ဖြစ်သည်။ ရန်သူ ဖမ်းဆီးခံရသည်မှ လွတ်မြောက်လာသူများ၊ ဂျာမန် သိမ်းပိုက် ထားသော ဒေသမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသူများကို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးသည်မှာ ထုံးစံ ဖြစ်သည်။ ရန်သူ အင်အား မည်မျှရှိသည်၊ ရန်သူ၏ စစ်ရေးအခြေအနေ မည်ကဲ့သို့ ရှိသည်၊ လူထုထောက်ခံမှု မည်မျှရှိသည်၊ မျိုးချစ်ပြောက်ကျားများ အနေဖြင့် မည်ကဲ့သို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်ကို မေးမြန်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မေးမြန်း စစ်ဆေးခံရသည်မှာ ဆိုဗီယက်တို့၏ NKVD သာ မဟုတ်။ ရန်သူနှင့် တိုက်ခိုက်နေသော အမေရိကန် ရှေ့တန်း တပ်ဖွဲ့များတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ မေးမြန်းကြသည်။ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့များတွင်လည်း MI - 6 က မေးမြန်း သည်။ ဂျာမန် ရှေ့တန်း တပ်ဖွဲ့များတွင်လည်း လွတ်မြောက်လာသူများကို ဂက်စတာပိုက် မေးမြန်းသည်မှာ ထုံးစံ ဖြစ်လေသည်။ ဗလာဒီမီယာကို မေးမြန်း ပြီးသည်နှင့် အားရ ကျေနပ်သွားကာ ရှေ့တန်းတွင် ဂျာမန်များကို ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခံရသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ရုရှား လူထု မှာ ဂျာမန်တို့၏ ချွေးတပ်စခန်းများ၊ အလုပ်စခန်းများသို့ ပို့ခံရသည်။ သူတို့ကို စစ်သုံ့ပန်းများအဖြစ် ဖမ်းဆီးခံရသည်။ နိဗယ်ဆုရ ရုရှား စာရေးဆရာ အလက် ဇန်းဒါး ဆိုလင်ဇင်နစ်ဆင်သည် ဆိုဗီယက် တော်လှန်ရေး၏ ဖမ်းဆီး မေးမြန်း ခြင်းကို ခံရသည်။ သူက ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဗလာဒီမီယာစပီရိုနိုဗစ်သည် ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့များကို ရှေ့တန်း၌ ရွပ်ရွပ်ခွဲခွဲ ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ပြည်သူများနှင့် တပ်နီတော်သည် မြို့တော် လီနင်ဂရက်အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာပြီး သိမ်းပိုက်ရန် ထိုးစစ်ဆင်နေသော ဂျာမန် တပ်ဖွဲ့များကို အရှုံးမပေးဘဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခုခံ တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။ အသက် ၆၀ ရှိသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဗိုရီရှီလော့စ်သည် မရင်းတပ်ဖွဲ့တပ်ဖွဲ့ကို သူ့ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ပြီး ကရက်စနီရယ်ဆယ်လိုအနီး၌ တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာသည် မြို့၏ တောင်ဘက် ၁၂ မိုင် အကွာတွင် ရှိသည်။ ထိုတိုက်ပွဲသည် ဖီးမာရှယ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးကိုယ်တိုင် ရှေ့တန်း၌ ပါဝင် ဦးဆောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်မှာ ပထမဆုံး ဖြစ်သည်။ သမိုင်းတွင် ခေါင်းဆောင်ကိုယ်တိုင် စစ်မြေပြင်၌ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင် တိုက်ခိုက်သည်မှာ ဗြိတိသျှသမိုင်း၌ ရစ်ချက်ဘုရင်သာ ရှိခဲ့သေးသည်ဟု ဆိုသည်။ လီနင်ဂရက် စစ်မြေပြင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဂျော့ရှီဇူးကော့ ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်

အောက်ကြား၍ မြို့တော်ကို ကာကွယ်ခဲ့သည်။ ဗလာဒီမီယာစပီရိုနိုဗစ်သည် ရဲရင့်သော စစ်သားတစ်ယောက် အဖြစ် အပြင်ထန်ဆုံး စစ်မျက်နှာများတွင် ပါဝင် တိုက် နှိပ်ရလေသည်။ နက်စကားရားဒုတရောကားရှိ စစ်မြေပြင်မှာလည်း သူ ပါဝင် ခဲ့သည်။ ထိုနေရာသည် နီးဗားမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် တိုက်ရ သော စစ်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာကို နောင်အခါ နီးဗားနစ်ကယ်လ်ဟု ခေါ်လေ သည်။ နီးဗားနစ်ကယ်လ်သည် ထိုနေရာရှိ တြိဂံဒေသလေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ၎င်းလိုဗီတာ ကျယ်ပြီး မိတာ ၉၀၀ အထိ ရေအနက် ရှိသည်။ ဇူးကော့သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ မဟာမျိုးချစ် စစ်ပွဲကြီးတွင် အနာဂတ် သူရဲကောင်း ဖြစ် ထားသည်။ သူသည် မော်စကိုနှင့် စတာလင်ဂရက်ကို ဂျာမန်တို့လက်အောက် ရောက်အောင် ကာကွယ်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဇူးကော့ကို လီနင်ဂရက်သို့ စေလွှတ်ပြီး ဂျာမန်များလက်ထဲ မကျအောင် စတာလင်က အောက်ကြားလိုက်သည်။ လီနင်ဂရက်သာ ရန်သူလက် ကျသွားလျှင် ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့ များသည် မော်စကိုကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်လာကြလိမ့်မည်။ မော်စကို မကျရေး မှာ လီနင်ဂရက် မကျရေး ဖြစ်သည်။ မော်စကိုသာ ဂျာမန်တို့ သိမ်းပိုက်ခြင်း ခံရလျှင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ဂျာမန်လက်အောက်သို့ ကျရောက်သွားပေလိမ့် မည်။ ဆိုဗီယက်နယ်မြေကိုသာ ဂျာမန်က သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့လျှင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ကြီး၏ အခြေအနေမှာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသွားပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စတာလင်က တပ်နီတော် တပ်ဖွဲ့ဝင် အားလုံးနှင့် ရုရှားပြည်သူများကို လီနင် ဂရက် မကျရေးအတွက် အပြင်းအထန် ခုခံကြရန် ပြောကြားသည်။ ဂျာမန်၏ ဝင်ရောက်မှုများ၊ မီးရထားလမ်းများ၊ စက်ရုံများ၊ အစိုးရ အဆောက်အဦများကို နှိုင်းခိုးများ မြှုပ်ကာ ဂျာမန်များ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်သည်နှင့် ဖောက်ခွဲရန် ကြံစည်ထားသည်။ အကယ်၍ တပ်နီတော်၏ ဘော့တစ် ရေတပ်မတော် တပ်ဖွဲ့ ဆုတ်ခွာပေးခဲ့ရလျှင် ဂျာမန်တို့က ရေကြောင်း အသားစီး ရရှိသွားနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုး ရောက်ရှိလာနိုင်ပြီဆိုလျှင် ဗြိတိသျှ စစ်သင်္ဘောများကို နှိမ်သပ်သည့် စေလွှတ်ရန် ချာချိက ကတိပြုထားသည်။ ထိုသို့ လီနင်ဂရက်ကို နှိုင်းခိုးတိုက်ခိုက်နေချိန်တွင် ဟစ်တလာသည် ကျိန်းသေ အနိုင်ရတော့မည်ဟု ဆိုကြည်နေကာ လီနင်ဂရက်တွင် အောင်ပွဲခံရေး စစ်ရေးပြ အခမ်းအနား လှူင်းပပို့ အလုပ်ရွပ်နေပေမည်။ ရုဘယ် ငွေစက္ကူပုံကြီးပေါ်တွင် သူ ထိုင်နေ ချည်းဟု စိတ်ကူးယဉ်နေသည်။

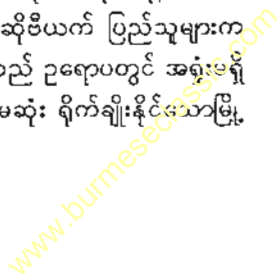
ရက်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ ဂျာမန်များသည် လီကိုပို၏ ဗဟောင် ဘက် ဆင်ခြေဖုံးသို့ အတင်း ထိုးဖောက်လာကြသည်။ အပေါ်စား ဘင့်ကား

တစ်စီးနှင့် ဘေးတွဲ မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီး အဖွဲ့များသည် တားဆီးထားသော ဂိတ်များကို ဖြတ်ကျော်ဝင်လာသည်။ ကီရော့တင်ကားစက်ရုံသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုစက်ရုံမှာ မြို့အစွန် နယ်ခြားအတွင်း ဆောက်ထားသော စတာချက်ပရောစဘတ်တွင် ရှိနေလေသည်။ သို့သော် ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့များကို ရုရှားတို့က လျင်မြန်စွာ တိုက်ထုတ်ပစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ရုရှားတို့၏ တန် ၆၀ လေးသော KV တင်ကားကြီးများသည် စက်ရုံမှ အလျင်အမြန် ထွက်လာကာ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဂျာမန် အပေါ့စား တင်ကားများကို ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ကီရော့စက်ရုံမှ ရုရှား အလုပ်သမား တပ်ရင်းများသည် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ၊ တင်ကားများကို အားကြီးမာန်တက် ထုတ်လုပ်ကြသည်။ ရှေ့တန်းနှင့် နီးသော စက်ရုံများကို နောက်တန်းသို့ ပို့ကြသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အပေါ့စား လက်နက်ထုတ်လုပ်သည့် အလုပ်သမားများသည် အိုင်ဇော့ သံမဏိစက်ရုံကြီးနှင့် စစ်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သော စက်ရုံမှ စက်ကိရိယာများကို အိုင်ဇော့မြစ်ထဲ ပစ်ချပြီး ဖျောက်ဖျက်ပစ်ကြသည်။ (အိုင်ဇော့မြစ်သည် မြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် ၁၀ မိုင်ထက် မဝီသော နေရာတွင် တည်ရှိလေသည်။) ထိုဒေသသည် လီနင်ဂရက်နှင့် ဂျာမန်တို့၏ ၃၉ တပ်မတော်ကြားတွင် ရှိနေသည်။ အိုင်ဇော့စက်ရုံမှ အလုပ်သမားများသည် မြို့တော် ကာကွယ်ရေးနှင့် တိုင်းပြည်အတွက် စစ်ထံသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ရိုင်ဖယ်သေနတ်များ၊ လက်ပစ်ဗုံးများ၊ ပစ္စတိုများ ကိုင်ဆောင်ထားသော အိုင်ဇော့ အလုပ်သမားများကို ထရပ်ကားများနှင့် တင်ဆောင်ပြီး ရန်သူကို ရင်ဆိုင်နိုင်မည့် နေရာများတွင် ချထားသည်။ ထိုအလုပ်သမားများမှာ စစ်သင်တန်း တက်ခဲ့သူများလည်း မဟုတ်၊ စစ်ပွဲ အတွေ့အကြုံ ရှိသောသူများလည်း မဟုတ်၊ သေနတ်ပစ်သင်တန်း တစ်ရက်နှစ်ရက် တက်ပြီး လက်နက် တပ်ဆင်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအလုပ်သမားများသည် ဂျာမန် အမှတ် ၁၂ ပင်ဇာတပ်ရင်း၊ အမှတ် ၁၂၁၊ ၉၆ နှင့် ၁၂၂ ဂျာမန်ခြေလျင် တပ်ရင်းများနှင့်လည်း တိုက်ပွဲဝင်ရသည်။ သို့သော် လက်နက်အင်အားမှာ အဆမတန် ကွာခြားလွန်းလှသည်။ ခေါင်းမာသော ခုခံရေး သမားများမှာ အသေခံပြီး နယ်မြေကို ကာကွယ်ထားကြသည်။ ဂျာမန်တို့၏ ထိုးဖောက်လာမှုကို ခုခံကြသည်။ မာရှယ်ဇူးကော့သည် မြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် နီးဗားမြစ်ဘယ်ဘက်ကမ်းမှနေ၍ မြို့တော်ကို ကာကွယ်ဖို့၊ ဂျာမန်တို့ လက်ထံသို့ မကျရောက်ဖို့ ညွှန်ကြားလျက် ရှိသည်။ သူ၏ အမိန့်မှာ ရန်သူကို တိုက်ကြ၊ တိုက်ကြဟု ဆက်ကာ အမိန့်ပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သူမျှ နောက်ကို တစ်လှမ်းမှ မဆုတ်ရေးကိုလည်း လှုံ့ဆော်ထားသည်။ တပ်နီဇော့သားများ၊ ဆိုဗီယက်

ပြည်သူများ၊ အလုပ်သမားများ အားလုံးသည် ရန်သူလက်သို့ မြို့မကျရအောင် ကျားကုတ်ကျားခဲ ခုခံကာကွယ်လျက် ရှိကြသည်။ ဇူးကော့နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် ဂျာမန်တို့၏ ထိုးစစ်ကို ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ ကာကွယ်နေကြသလို တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ရေးအတွက်လည်း တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလျက် ရှိကြသည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နှင့် ၂၀ ညတွင် မာရှယ်ဇူးကော့သည် နီးဗားနစ်ကယ်မှ ပိတ်ဆို့ထားသော အတားအဆီးကို ဖောက်ထွက်ရန် မရင်းတပ် ၁၂၁ ခုနှင့် တပ်မ ၁ ခုကို စေလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုတပ်များသည် ဂျာမန်ခပ်ကြောင်းကို အပြင်းအထန် ထိုးဖောက်ကာ ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပြီး နောက် တပ်နီတော်သည် နီးဗားမြစ် လက်ဝဲဘက်ကမ်းခြေကို ထိန်းချုပ်လိုက်နိုင်သည်။ သို့သော် နာဇီတို့၏ ပိတ်ဆို့ထားမှုကိုကား လုံးဝ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။ နောက်ရက်သတ္တပတ်ပေါင်းများစွာအထိ တပ်ကူများ စေလွှတ်ခြင်းကို စောင့်ဆိုင်းနေကြရသည်။ ထိုနေရာသို့ နောက်ထပ် အမှတ် ၂၀ တပ်မကို စေလွှတ်သည်။ လက်နက်၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် ရိက္ခာများ ပါသည်။ ထိုတပ်ထဲတွင် ဗလာဒီမာစပီရိုနိုဗစ်လည်း ပါဝင်သည်။ ဂျာမန်တို့က နီးဗားနစ်ကယ်ဒေသကို ဝှံ့မိုးရွာချခဲ့ရာ ထိုဒေသတစ်ဝိုက်တွင် သွေးချောင်းစီးနေတော့သည်။ လက်တစ်ကမ်း တိုက်ပွဲများမှာလည်း အကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားခဲ့၏။ ထိုတိုက်ပွဲများမှာ ရက်စက် ပြင်းထန်လှပေသည်။ စစ်ပွဲပြီးသွားသည့်အခါ နီးဗားနစ်ကယ်နေရာရှိ မြေကြီး ၁ မီတာလောက်ကို တူးကြည့်လျှင် ကျည်ဆန်ခွံများ၊ အစအနများ၊ မိုင်းများနှင့် ကျည်ဆန် ၃၈ တောင့် အပါအဝင် ပစ္စည်း ၁၀ ကီလိုဂရမ်ကို ရရှိလေသည်။ တပ်နီတော်သည် နီးဗားမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ဆုတ်ခွာမသွားခင် နစ်ကယ်ဒေသကို ၇ လကြာ ထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာသည် နာဇီခံတပ်ကို ချိုးဖောက်ရန်အတွက် အမြင်ဆုံး၊ အပြင်းစာဆုံးနှင့် အရဲရဲဆုံး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ရာ ဒေသ ဖြစ်သည်။ မည်ကဲ့သို့ အကဲဖြတ်ကြသည် ဖြစ်စေ၊ ဇူးကော့၏ တင်းကျပ်သော နည်းဗျူဟာများသည် ဂျာမန်တို့၏ ထိုးစစ်ကို ဟန့်တားထားနိုင်သည်။ အလုပ်သမား တပ်ရင်းများနှင့် ပြည်သူ့စစ်များသည် ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့များကို ချောမွန်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် လီနင်ဂရက် တောင်ပိုင်း ၂ မိုင်ခွဲအထိ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည်။ ရန်သူသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို သိမ်းပိုက်ရန် တံခါးဝများသို့ ရောက်လာခဲ့သော်လည်း တပ်နီတော်နှင့် ဆိုဗီယက် ပြည်သူများက နာဇီတို့ကို ဟန့်တားထားနိုင်သည်။ လီနင်ဂရက်သည် ဥရောပတွင် အစွမ်းမရှိအောင်ပွဲခံနေသော ဟစ်တလာ၏ ထိုးစစ်ကို ပထမဆုံး ရိုက်ချိုးနိုင်သောမြို့ ဖြစ်လာသည်။

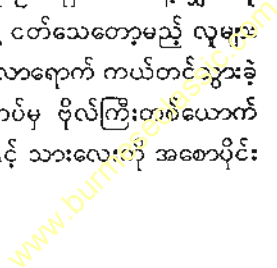

နီးဗားနစ်ကယ်တွင် နာဇီတို့နှင့် တိုက်ခိုက်နေစဉ်တစ်ညအချိန်၌ ဂျာမန် တစ်ယောက်ကို သွားရောက်ဖမ်းဆီးဖို့ ဗလာဒီမီယာအား တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ထိုလက်ရဖမ်းလာသော စစ်သားဆီမှ ဂျာမန်တို့၏ အခြေအနေ၊ ဂျာမန်တို့၏ စစ်ဆင်ရေး၊ ဂျာမန်တို့၏ ခြေလှမ်းတို့ကို သိနိုင်သမျှ သတင်းရရန် ဗလာဒီမီယာက မေးမြန်းရမည် ဖြစ်သည်။ အချိန်မှာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလ ဖြစ်သည်။ ရုရှားမြောက်ပိုင်း ဆောင်းရာသီသည် အရိုးကွဲလောက်အောင် အေးနေသည်။ အပူအအေးတိုင်း သာမိုမီတာသည် အနုတ်လက္ခဏာအောက် ၂၀° C အထိ ကျဆင်းနေသည်။ အအေးဒဏ်သည် နှာခေါင်းဖျားကိုပင် သွေးခဲလောက်အောင် အေးစိမ့်နေသည်။ အသက်ရှူရသည်မှာလည်း ပင်ပန်းလှသည်။ အအေးဒဏ်သည် နှာခေါင်းထဲမှ ရင်ဘတ်ထဲအထိ တိုးဝင်လာသည်။ ဗလာဒီမီယာ၏ ခေါင်းကို သိုးမွေးဦးထုပ်သာမက မာဖလာတစ်ခုနှင့်လည်း ထွေးထားရသည်။ တစ်ခေါင်းလုံးကို မာဖလာ စည်းထားပြီး မျက်လုံးနှစ်လုံးသာ ဖော်ထားလေသည်။ ဗလာဒီမီယာသည် ရုရှားတို့၏ ရိုးရာဖိနပ် ဖြစ်သော ဘလိန်ကီ ဆိုသည့် လည်ရှည်ဖိနပ်ကြီးကို သူ့ခြေထောက် နွေးထွေးအောင် စီးထားရ၏။ တခြား စစ်သားတစ်ယောက်နှင့်အတူ ဆိုဗီယက်တို့၏ ခံစစ်ကြောင်းများကို ကျော်ဖြတ်ကာ ရန်သူ ကတုတ်ကျင်များဆီသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း တွားသွားခဲ့လေသည်။ သူတို့သည် ရန်သူ ခံကတုတ်များဆီရောက်လျှင် ဂျာမန် စစ်သားတစ်ယောက်ကို အရှင်ဖမ်းဆီးပြီး ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် သူတို့ နှစ်ယောက်သား ကတုတ်ကျင်းတစ်ခုသို့ ရောက်ရှိသွားသည်။ ထိုနေရာတွင် မည်သူမှ မရှိ။ ထို့ကြောင့် ကျင်းပေါက်ဝတွင် နှစ်ယောက်သား လှေပြား စောင့်ကြည့်နေသည်။ ဂျာမန် စစ်သား ရောက်ရှိလာလျှင် အမိအရ ဖမ်းဆီးမည်ဟု စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဂျာမန် စစ်သားတစ်ယောက်သည် ကတုတ်ကျင်း အတွင်းပိုင်းမှ ရုတ်တရက် ထွက်လာလေသည်။ သူတို့ ဘာမျှ မလုပ်နိုင်မီမှာပင် ဂျာမန်တစ်ယောက်က လက်ပစ်ခဲးတစ်လုံး ပစ်သွင်းလိုက်ပြီး ဂျာမန်များ ဆုတ်ခွာသွားသည်။ လက်ပစ်ခဲးသည် ဗလာဒီမီယာ ခြေထောက်နားတွင် ပေါက်ကွဲသွားသည်။ ထိုဒဏ်ရာသည် သေရာပါ ခြေထောက် ထောင့်နင်း ထောင့်နင်း ဖြစ်သွားခဲ့သော ဒဏ်ရာ ဖြစ်သည်။ လက်ပစ်ခဲးဖြင့် ပစ်လိုက်သော ဂျာမန်က ရုရှားတစ်ယောက်ကို သူ အသေသတ်နိုင်သည်ဟု ထင်သွားသည်။ သို့သော် သူတို့ နှစ်ယောက်စလုံး မသေဘဲ ဗလာဒီမီယာ၏ အဖော် ရဲဘော်က ကတုတ်ကျင်းထဲမှ ထွက်လာကာ ဗလာဒီမီယာကို ဆွဲယူပြီး သူတို့၏ ကတုတ်ကျင်းဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ဗလာဒီမီယာသည် ခြေထောက်တွင်

နူးဝင်သွားသော လက်ပစ်ခဲး အစအနများကြောင့် ဝေဒနာကို ပြင်းထန်စွာ ခံစားနေရသည်။ ဒဏ်ရာမှ သွေးများ အလွန်အမင်း စီးဆင်းနေ၏။ သူ ဘယ်ရောက်နေသည်ကိုလည်း မသိတော့။ ဤဒဏ်ရာကြောင့် သူ့ကိုယ်သူ သေဆုံးသွားတော့မလားဟု ထင်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အန္တရာယ်ကြီးလှသော မြစ်ကို ဗြိတိန်ကူးသူ ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သို့သော် မြစ်ကို ဗြိတိန်နိုင်ငံမှသာ ဗလာဒီမီယာ အဖို့ ဆေးရုံတင်ဖို့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံသွားဖို့လည်း လိုအပ်နေသည်။ မည်သည့် အရာရှိကမှလည်း သူ့ကို ဆေးရုံပို့ဖို့ မစီစဉ်ခဲ့ပေ။ သူ့ကို ကူညီပြီး ဆေးရုံဖို့ရန်လည်း မည်သူကမျှ မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ကံကောင်းထောက်မလှသဖြင့် ဗလာဒီမီယာနှင့် သိကျွမ်းသော သူ့မိတ်ဆွေဟောင်း စစ်သားတစ်ဦးက သူ့ကို ကုန်းပိုးကာ ရေခဲနေသော နီးဗားမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် လီနင်ဂရက်ရှိ ဆေးရုံတစ်ခုသို့ တင်ပို့နိုင်ခဲ့သည်။ ပူတင်၏ အဖေသည် ဆေးရုံတွင် လပေါင်းများစွာ ကုသနေရ၏။ လူမမာအဖြစ်ဖြင့် ဆေးရုံတွင် ဆေးကုသခံရင်း ဗလာဒီမီယာ၏ဇနီး မာရီယာသည် သူ့ယောက်ျားရှိရာ ဆေးရုံသို့ နေ့တိုင်း လာရောက်ခဲ့၏။ ထမင်း နပ်မှန်အောင် မစားရသော ဇနီးသည်ကို ဆေးရုံမှ သူ ရရှိသည့် လူနာအတွက် ခိုတွာထဲမှနေ၍ သူမကို ပေးကမ်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗလာဒီမီယာသည် အာဟာရပြတ်ကာ သွေးဆုတ်လာခဲ့တော့သည်။ ထိုသို့ ဇနီးသည်ကို ဆေးရုံအစားအစာများ ပေးနေကြောင်း ဆရာဝန်က သိရှိသွားသောအခါ တားမြစ်ခဲ့လေသည်။

ဗလာဒီမီယာသည် ဆေးရုံတင်ထက်တွင် လက်ပစ်ခဲး အစအနများ ခြေထောက်တွင် စူးဝင်နေသော ဒဏ်ရာဖြင့် ကုသခံနေရသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ မဟာမျိုးချစ် စစ်ပွဲကြီးတွင် ဤသည်မှာ သူ့အတွက် အမှတ်ရစရာ ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံတက်နေရသောကြောင့် ဗလာဒီမီယာသည် သူ့ဇနီးထက် ကုသိုလ်ကံကောင်းခဲ့သည်။ သူ့ဇနီး မာရီယာသည် သူတို့၏ ၅ လသားလေး “အလိပ်” နှင့် အတူ မြို့မှ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ လီနင်ဂရက်ကို ဂျာမန်များက အကြီးအကျယ် ပိတ်ဆို့ပြီး အစာဖြတ်၊ ရေဖြတ်၊ ရိက္ခာဖြတ်၊ လက်နက်ဖြတ် အစီအစဉ်များဖြင့် ဝိုင်းဝန်းထားသောကြောင့် လီနင်ဂရက် မြို့သားများမှာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးပြီး သေဆုံးနေကြလေသည်။ အစာပြတ်၍ သေဆုံးသူ ဦးရေမှာ တစ်နေ့လျှင် လူ ၅၀၀၀ နှုန်းခန့် ရှိသည်။ မာရီယာမှာလည်း ထိုသို့ ငတ်သေတော့မည့် လူများထဲတွင် ရောက်နေစဉ်၌ သူမ၏ အစ်ကိုဖြစ်သူက လာရောက် ကယ်တင် သွားခဲ့သည်။ မာရီယာ၏ အစ်ကို အိုင်ဗန်သည် ရေတပ်မှ ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး လီနင်ဂရက်တွင် ပိတ်မိနေသော သူ့ညီမနှင့် သားလေးကို အစောပိုင်း

ကတည်းက ကယ်တင်ခဲ့လေသည်။ ဂျာမန်များသည် ဖင်လန်ပင်လယ်ကွေ့ကို ဖြတ်ကျော်၍ ပီထရိုဘိုရက်အထိ တိုက်ခိုက်လာသည်။ ထိုနေရာသည် လီနင် ဂရက် တောင်ပိုင်းတွင် ရှိ၏။ ထိုအချိန်မှာပင် မာရီယာတို့ သားအမိကို အိုင်ဗန် က ခေါ်ယူသွားခဲ့လေသည်။ မာရီယာသည် ပီထရိုဘိုရက်ကို မစွန့်ခွာလိုသော် လည်း နာဇီတို့၏ သိမ်းပိုက်ခြင်း ခံရတော့မည်ဖြစ်ရာ မလွှဲသွား၍ ဆုတ်ခွာခဲ့ရ သည်။ ထိုနေရာသို့ အမြောက်ဆန်များ၊ ဗုံးဆန်များ အဆက်မပြတ် ကျလာ နေချိန်အထိ သူမသည် ထိုနေရာ၌ ရှိနေခဲ့သေးသည်။ ထိုအတိုင်း ဆိုလျှင် အသက်ရှင်နိုင်စရာ အလွန် ခက်ခဲလှပေသည်။ ထိုအချိန်၌ အိုင်ဗန် ရောက်ရှိ လာပြီး ထိုနေရာမှ နောက်ဆုံး စွန့်ခွာခဲ့သူများနှင့်အတူ မာရီယာတို့ သားအမိကို ကယ်ထုတ်ခဲ့သည်။ အိုင်ဗန်ကို နောက်တစ်ခု ကျေးဇူးတင်ရသည်မှာ မာရီယာ တို့ သားအမိကို အော်ဘော့တန်း တူးမြောင်းအနီးရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် ဆွေမျိုး သားချင်းများနှင့် အတူနေထိုင်ခွင့် ရရှိစေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသသည် မြို့ အလယ်၏ တောင်ဘက်ပိုင်းတွင် ရှိပြီး အပြင်းအထန် ဗုံးကြဲခံနေရသော မီးရထား ဘူတာရုံများနှင့် စက်ရုံများရှိရာ စက်မှုဒေသတို့၏ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် တည်ရှိပေသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၂ ထိ ဆောင်းရာသီသည် လီနင်ဂရက်တွင် အအေး ဆုံး စံချိန်ကို တင်ထားလိုက်သည်။ ထိုကာလ ဆောင်းရာသီ အအေးနှုန်းမှာ အနုတ် ၂၀ C အထိ ရောက်ရှိရုံမက ထို့ထက်ပင် ကျဆင်းသွားခဲ့သေးသည်။ ဆောင်းတွင် အအေးနှုန်း ဆိုးဝါးလှသလို ဂျာမန်တို့က မြို့ကို အထပ်ထပ် ပတ်ပိုင်းထားသောကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာမှာလည်း လျော့ပါးသထက် လျော့ပါး လာသည်။ ထိုအချိန်က လီနင်ဂရက်တွင် လူပေါင်း ၃ သန်းခန့် နေထိုင်လျက် ရှိသည်။ စစ်ပွဲအတွက် လီနင်ဂရက်မှာ လုံးဝ ပြင်ဆင်ထားခြင်း မရှိသလို အပိုင်းခံထားလျှင်လည်း မည်ကဲ့သို့ နေထိုင်ကြမည်ကို ပြင်ဆင်ထားခြင်း မရှိပေ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ကျူးကျော်ပြီး မြို့ကြီးများကို ဝိုင်းရံတိုက်ခိုက်မည့် အစီ ရင် ခံစာကို စတာလင် ရရှိခဲ့သော်လည်း အနောက်နိုင်ငံများ၏ လီဆယ် လုပ်ကြံမှုသာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်ကာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ အထူးသဖြင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ သတင်းပို့ချက်များကို အလေးမထားပေ။ နာဇီနှင့် ဆိုဗီယက်တို့ မကျူးကျော်ရေးစာချုပ် ချုပ်ခြင်းကို အလေးအနက် ထားနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျာမန်တို့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ပြီး ဆိုဗီယက် နယ်မြေများကို သိမ်းပိုက် တိုက်ခိုက်နေသည့် အစပိုင်း အချိန်အထိ ဆိုဗီယက် တပ်များကို ပြန်လည်တွန်းလှန်ရန် စတာလင်က အမိန့်မပေးသေးပေ။ ထို့ကြောင့်

ဇစ်ပွဲ စ ဖြစ်နေသည့်အချိန်တွင် လီနင်ဂရက်ပါတီ အတွင်းရေးမှူး အင်ဒရေ ဧဒါးနော့စ်သည် ပင်လယ်နက်ရှိ "ဆိုချီ" တွင် အပန်းဖြေ အနားယူလျက် ရှိသည်။ သူသည် စတာလင်နှင့် အလွန် ရင်းနှီးသော ရဲဘော် ဖြစ်သည်။ အနောက်တိုင်း အစိုးရများထဲတွင် ရှိသော ဆိုဗီယက် အေးဂျင့်များက ဂျာမန်တို့ ဆိုဗီယက် ဆံ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မည့် သတင်းများ အနောက်တိုင်းထံမှ ကြားသိရ၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံထံ သတင်းပို့ခဲ့ကြသော်လည်း စတာလင်နှင့် သူ၏ ပေါ်လစီ ဗြူရိုအဖွဲ့သည် လက်မခံခဲ့ပေ။ သူတို့က ဘစ်စမတ်၏ အဆိုအမိန့်ကို ယုံကြည် နှစ်ကြသည်။ ဘစ်စမတ်က ဂျာမန်သည် စစ်ပွဲတစ်ခု ဖြစ်လာလျှင် စစ်မျက်နှာ ဒွင်၍ စစ်ပွဲ ၂ ခု ဘယ်တော့မှ မတိုက်နိုင် ဟူသောစကား ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ ဂျာမန်တို့က ဆိုဗီယက်ယူနီယံကိုပါ စစ်မျက်နှာ နောက်တစ်ခု ဖွင့်၍ တိုက်လာသည်ကို မယုံကြည်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျာမန်တို့ ထိုးဖောက်လာခြင်း သည် မော်စကို ဆင်ခြေဖုံးများ အနားထိ ရောက်ရှိလာသည်။ လီနင်ဂရက်သို့ ရောက်ရှိပြီး ဝန်းရံထားလိမ့်မည်ဟု ကရင်မလင်ရှိ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှ မျှော်လင့် မထားကြပေ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ စွမ်းရည်သည် အလွန် အားကောင်းနေသည့် ဟုလည်း ပါတီက ထင်နေသည်။ ပါတီဝါဒဖြန့်ချိရေးအတိုင်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ တော်သည် ထင်နေကြသော ခေါင်းဆောင်များက ဆိုဗီယက်ယူနီယံအား ကျူး ကျော်လာသည်ကို ပြန်လည် တိုက်ခိုက်နိုင်သည် ဟူသည့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးကို တကယ် ထင်နေသည်။ အနောက်တောင်ပိုင်းမှနေ၍ ရန်သူတို့ မြို့ကို ဝိုင်းရံ လာသောအခါ ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ဘဲ ခံလိုက်ကြရတော့သည်။

မိမိကိုယ်ကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု၏ အကျိုးဆက်သည် လီနင်ဂရက်မြို့၏ ကံကြမ္မာကို များစွာ သက်ရောက်မှု ရှိခဲ့လေသည်။ နာဇီများ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် လာသည့်အခါတွင် မြို့သူမြို့သားများကို ဖြစ်သလို ရွှေ့ပြောင်းစေရာ စနစ် မကျသဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းမှုများမှာလည်း နှေးကွေးလှပေသည်။ ထိုအချိန်တွင် နာဇီ စစ်ယန္တရားကြီးသည် နီးဗား မြစ်ကမ်းပေါ်မှ မြို့အနားထိ ချင်းနင်းလာခဲ့ သည်။ ဂျာမန်တို့က မြို့ကို မဝိုင်းမီအတွင်း မြို့သူမြို့သား ၅ သိန်းခန့်နှင့် လူဦးရေ၏ ၆ ပုံ ၁ ပုံခန့်သာ မြို့ပြင်ကို ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဂျာမန်တို့က မြို့ကို ဆွက်ပေါက်မရှိ ပိတ်ဆို့ထားလိုက်ချိန်တွင် မြို့ထဲ၌ မိန်းမနှင့် ကလေး ၁ သန်း ခန့် ပိတ်မိနေသည်။ အရေးပေါ်အဖြစ် သို့လျှောင့်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ၊ အထူးသဖြင့် အစားအသောက်များမှာ များများစားစား မရှိပေ။ မြို့ပေါ်ရှိ ခက်ခဲ များမှာလည်း လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများထက် စစ်ပစ္စည်းများကိုသာ ထုတ်လုပ် ပေးကြရသည်။ လီနင်ဂရက် စက်ရုံများသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံတွင် စစ်

လက်နက်များ၊ စစ်သုံးပစ္စည်းများ အများဆုံး ထုတ်လုပ်ပေးသောမြို့ ဖြစ်သည်။ တချို့ ပစ္စည်း စက်ရုံများကို အလှမ်းဝေးသော ယူရယ်လ် တောင်တန်းများဆီသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားခဲ့သည်။ ပိုဆိုးသွားသည်မှာ မြို့တော်၏ ဂျပံပစ္စည်းသိုလှောင်ရုံ ဘာဒါရက်သည် နာဇီတို့၏ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် မီးလောင်ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့တော်အတွက် စားနပ်ရိက္ခာမှာ မလုံလောက်တော့ဘဲ ကျန်ရှိသည့် ရိက္ခာ တချို့တစ်ဝက်မှာလည်း တဖြည်းဖြည်း နည်းပါးလာခဲ့သည်။ တချို့ လူများသည် ရေခဲနေသော ကုန်လှောင်ရုံနားရှိ ရေခဲပြင်ကိုတူး၊ မြေကြီးကို ဖောက်၍ ကုန်လှောင်ရုံထဲ ခိုးဝင်ကြသည်။ ထိုအထဲမှ ကုန်များကို ခိုးဝှက်၍ မှောင်ခိုဈေးကွက်တွင် မတန်တဆဈေးဖြင့် ရောင်းချကြသည်။ သကြား တန်ပေါင်းများစွာသည် မြေကြီးနှင့် ရောထွေးနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဖောက်ဝင်ယူသော လူများက ထိုသကြားရောသော မြေကြီးများကို အပြင်တွင် ရောင်းစားကြသည်။ မြေကြီးကိုဖယ်၍ ရရှိသော သကြားများနှင့် ဂျယ်လီလုပ်စားကြသည်။ ဘာဒါရက် ဂိုဒေါင်ထဲက အပေါ်ပိုင်း ၃ ပေ ရှိရာမှ မြေကြီး ဖန်ခွက် ၁ လုံးလျှင် ရူဘယ် ၁၀၀ နှင့် ရောင်းသည်။ ထိုထက်နက်သော နေရာမှ မြေကြီးကို ရူဘယ် ၅၀ နှင့် ရောင်းချကြလေသည်။ ဆိုဗီယက်ရုရှာတို့၏ အမြင်တိုခြင်း၊ နာဇီတို့၏ ဝိုင်းပတ်ထားခြင်းနှင့် လူထုအတွက် အစီအစဉ် မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လီနင်ဂရက် မြို့သူမြို့သားများမှာ အငတ်ဘေးသို့ ဆိုက်ရောက်ရတော့သည်။ စစ်ဖြစ်ပြီး တစ်လအတွင်း ရာရှင်စနစ်နှင့် စားသောက်ကြရသည်။ သို့သော် ဆောင်းရာသီ ဝင်လာသောအခါ ရိက္ခာ အခြေအနေမှာ ပိုပြီး ဆိုးရွားလာသည်။ ဂိုဒေါင်များ ထဲတွင်လည်း ရိက္ခာများ ပြတ်လပ်လာသည်။ အောက်တိုဘာလ ရောက်သည့် အချိန်တွင် ဝေပုံကျ စနစ်ဖြင့် စားသောက်နေရသော မြို့သူမြို့သားများမှာ ပေါင်မုန့် ၁ လုံး မရတော့ဘဲ ၃ ပုံ ၁ ပုံသာ ရသည်။ တစ်လအတွက် အသား ၁ ပေါင်သာ ရသည်။ ထို့ပြင် ပြောင်းဖူး ၁ ပေါင်ကျော်နှင့် ခေါက်ဆွဲ ၁ ပေါင်ခန့်လည်း ရရှိသည်။ နေကြာဆီ ၁ ပေါင် မပြည့်တပြည့်ခန့် ရသည် (သို့) ထောပတ် ရသည်။ ထိုပစ္စည်းများနှင့် မုန့်ဖုတ်၍ စားနိုင်အောင် ခွဲတမ်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ အသက်ရှင်သန်ဖို့အတွက် အထူးသဖြင့် ပေါင်မုန့် လိုသည်။ ထိုပေါင်မုန့်မှာ ၁ လလျှင် ၅ လုံးကျော်သာ ရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လီနင်ဂရက် မြို့သူမြို့သားများမှာ ပေါင်မုန့်လောက်သာ ရရှိ၍ အလွန် ငတ်ပြတ်လာကြသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ လကုန်ပိုင်းလောက်တွင် ပေါင်မုန့် ရာရှင် ဖြတ်တောက်ခံရပြီး စက်ရုံ အလုပ်သမားများအတွက် ၂၅၀ ဂရမ်၊ ကျန်သူများအတွက်

၁၂၅ ဂရမ် ကျော်ကျော်သာ ရရှိသည်။ ပေါင်မုန့် အချပ်ကလေး ၂ ချပ်သာသာ နေ့သာ ရရှိသည်။ ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာတွင် တိုက်နေသော စစ်သားများအတွက် ဂရမ် ၅၀၀ ရရှိလေသည်။ နောက်တန်းရှိ စစ်သားများအတွက်မူ ၃၀၀ ဂရမ်သာ ရသည်။ အလုပ်မလုပ်နိုင်သော မှီခိုသူများ ဖြစ်သည့် အသက်အရွယ်ကြီးသူများ၊ ကလေးများ၊ စက်ရုံအလုပ်သမား မဟုတ်သူများ (ထိုအထဲတွင် ပညာတတ်များ၊ တက္ကသိုလ်မှ ဆရာများ၊ ပညာရှင်များ ပါသည်။)၊ ထိုသူများသည် မဝရေစာ စားရ၍ အသက်အန္တရာယ် ခိုးရိမ်ရသည်။ တစ်နေ့လျှင် ၁၂၅ ဂရမ်သာရှိသော ပေါင်မုန့်ကို စားနေရလျှင် မည်သို့ အသက်ရှင်နိုင်ပါမလဲ။ ဂိုဒေါင်များထဲတွင် ဦးသော ရိက္ခာများမှာ အလွန် လျော့ပါးလာသည်။ စားနေရသော ပေါင်မုန့်မှာ လည်း အာဟာရဓာတ် မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် လူအသေအပျောက် များသည်။ ဒီဇင်ဘာ တစ်လတည်းတွင် လူပေါင်း ၅၃၀၀၀ သေဆုံးသွားသည်။ အများစုမှာ အစာမစားရဘဲ ငတ်မွတ်၍ သေဆုံးကြသလို နှင်းနှင့် ရေခဲဒဏ်ကြောင့် အေးစိမ့်၍ သေဆုံးရသည်။ ရေခဲများမှာ ပြတင်းပေါက် ထဲမှနေ၍ အိမ်ထဲသို့ ဝင်လာသည်။ စက်ရုံများမှာလည်း စတင် ပိတ်လာသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်လည်း မရတော့။ ရေလည်း ပြတ်လာသည်။ မြို့ရှိ အပူပေးစနစ် မှာလည်း ပြတ်သွားသည်။ ဘတ်စ်ကားများ၊ မီးရထားများ ပြေးဆွဲခြင်း မရှိတော့ပေ။ မြို့သူမြို့သားများသည် ရေခဲနေသော နီးဗားမြစ်ကို အပေါက်ကလေး ချား ဖြစ်အောင် ဖောက်ပြီး ထိုထဲမှ ရေစုပ်ယူရသည်။ ထိုထဲက ပိုက်များဖြင့် ချေစုပ်ယူ သောက်သုံးကြသည်။ သစ်သားများ၊ ထင်းစများဖြင့် မီးဖိုလေးများ လုပ်ကာ အနွေးဓာတ်ကို ယူကြရသည်။ ထိုမီးဖိုလေးများကို ဘာဆူကတ်စ်ဟု ခေါ်သည်။ ထင်းမရှိတော့သည့် အခါတွင် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများကို ချိုးဖျက်ပြီး မီးလှုံကြသည်။ လူများသည် ခြေတစ်လှမ်းပင် မသယ်ချင်လောက်အောင် နှမ်းနယ်နေကြသည်။ တချို့ လမ်းများပေါ်တွင် လဲကျနေကြသည်။ စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်လပ်နေသဖြင့် ခြေလက် မသယ်နိုင်တော့ဘဲ သေမင်းကို စောင့်စားနေကြရသည်။ တချို့လူများမှာ လမ်းသွားနေရင်းဖြင့် လမ်းပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး အနားယူရသည်။ ထိုသို့ ထိုင်နေသူများမှာ သူတို့ ထိုင်နေသော နေရာ၌ပင် အေးလွန်းသဖြင့် အေးခဲပြီး သေကြသည်။ ထို့ကြောင့် လမ်းထွက်သူများသည် မီးခဲထည့်ထားသော သတ္တုခွက်များကို ကိုင်ပြီး သွားကြသည်။ အမြဲတမ်း မြင်တွေ့နေသော မြင်ကွင်းမှာ ကလေးမသာများ ဖြစ်လေသည်။ သေဆုံးနေသော ကလေးများ၏ အလောင်းကို အဝတ်အစာအနုများဖြင့်ပတ်ပြီး သင်္ချိုင်းသို့ စွတ်ဖူးပေါ် တင်ပြီး သယ်ဆောင်ကြရသည်။ ပစ်စကာရပ်စက်၊ ဘော်ကော့၊ ဘော်

ရာရာ၊ အော့ခံတာ၊ ဆာရာပီမော့၊ ဝိုရိုစလော့စကီးနှင့် တာတာ သင်္ချိုင်းများတွင် အလောင်းများကို အစုလိုက် အပြုံလိုက် မြှုပ်နှံကြရလေသည်။

ရာရှင် ကတ်ပြား ပျောက်ဆုံးသွားခြင်းသည် သေဒဏ် ကျခြင်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ ရာရှင် ကတ်ပြား မရှိလျှင် ရိက္ခာ မရနိုင်တော့ဘဲ သေရုံမှ လွဲ၍ တခြား မရှိတော့ပေ။ မြို့ထဲတွင် လူယက်မှုများလည်း များပြားလာလေ သည်။ တစ်ခါက ဆယ်ကျော်သက် လူငယ်လေး တစ်ယောက်သည် ရိက္ခာ တန်းစီနေသော လူများထဲမှ ပေါင်မုန့်ကို ခိုးပြေးသွားသည်။ ထိုလူငယ်လေးမှာ ဝိုင်းဝန်းရိုက်နှက်ခံရသဖြင့် သေဆုံးသွားသည်။ အဖွဲ့လိုက် စုစည်းထားသော လူဆိုးဂိုဏ်းများကလည်း လမ်းများပေါ်တွင် လှည့်လည်သွားလာပြီး အားနည်း နေသော လူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများထံမှ ရာရှင်ကတ်များ လုယူကြသည်။ ထိုသို့ လုယူသော လူများကို ကင်းလှည့်လာသော စစ်သားများ တွေ့ရှိလျှင် တွေ့သည့်နေရာ၌ ပစ်သတ်သည်။ သေဆုံးသွားသူများထံမှ ရာရှင်ကတ်များကို အိမ်နီးချင်းများက ယူပြီး အသာလေး တန်းစီကာ ရိက္ခာထုတ်ယူကြလေသည်။ လီနင်ဂရက်မြို့ထဲတွင် ခွေးနှင့် ကြောင်များမှာ ပျောက်ဆုံးကုန်ကြသည်။ ခွေး ပိုင်ရှင်၊ ကြောင်ပိုင်ရှင်များမှာလည်း သူတို့၏ တိရစ္ဆာန်များကို မလွှဲသာဘဲ ပေါင်မုန့်နှင့် လဲကြရသည်။ သို့မဟုတ် အခြား အစားအစာနှင့် လဲကြရသည်။ ထိုခွေးများ၊ ကြောင်များကို အရေဆုတ်ပြီး ဂျုံဆိုင်တွင် အသားအဖြစ် ရောင်းချ ခံရသည်။ ထိုပြင် လူများလည်း မကြာခဏ အိမ်များထဲမှ ပျောက်ပျောက်သွား သည်။ လမ်းပေါ်တွင် လမ်းသွားရင်း အားပြတ်၍ လဲကျသွားသူများမှာ မကြာခင် ပေါင်များ၊ လက်မောင်းများ ဖြတ်တောက်ခံရပြီး သေဆုံးကုန်ကြသည်။ ရိက္ခာ ပြတ်လပ်၍ သေဆုံးကုန်သော လူသေများသည် မြို့တော်၏ သင်္ချိုင်းများထဲတွင် မမြင်ရက်စရာ ကောင်းလောက်အောင် အစုအပြုံလိုက် မြှုပ်နှံထားခြင်း ခံရသည်။ ထိုကဲ့သို့သော လူဆိုးဂိုဏ်းများ၊ လူသတ်ဂိုဏ်းများကို အာဏာပိုင်များက တွေ့ရှိ လျှင် ချက်ချင်းပင် သေဒဏ်ပေး ကွပ်မျက်လိုက်သည်။ မြို့ထဲတွင် ကလေးငယ် များ မကြာခဏ ပျောက်ဆုံးနေသည်ဟု ကောလာဟလ သတင်းများ ထွက်ပေါ် နေသဖြင့် မိဘများက သူတို့ကလေးများကို အိမ်ထဲမှ အိမ်ပြင်မထွက်စေဘဲ တံခါးများကို ပိတ်ထားလေသည်။ လီနင်ဂရက်မြို့၏ အခြေအနေသည် ကမ္ဘာ မီးလောင် သားကောင်ချနှင့် ဟူသော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိကာ မိမိ အသက် ရှင်ရေးအတွက် လူ၊ တိရစ္ဆာန် မခွဲခြားနိုင်တော့ဘဲ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ရှင်သန် ရေးကို ရှာဖွေကြတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှသော လူပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်ကို အာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီး အရေးယူသည်။ ထိုလူများထဲတွင်

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလ နာဇီတို့ လီနင်ဂရက်ကို ဝိုင်းထားစဉ်က နေ့စဉ် ပေါင်မုန့်ခွဲတမ်းယူနေသော လီနင်ဂရက် မြို့သားတစ်ဦး။

လီနင်ဂရက်မြို့၏ နာဇာတံခါး စတားချက် ပရောစပက်မှ ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာသို့ ချီတက်လာသည့် လီနင်ဂရက် အပျော်တမ်း တပ်ဖွဲ့များ။

နာဇီတို့ လီနင်ဂရက်ကို ရက်ပေါင်း ၉၀၀ ဝိုင်းရံထားစဉ်က လမ်းပေါ်မှ ရေများကို ခပ်ယူနေသော မြို့သားများ။

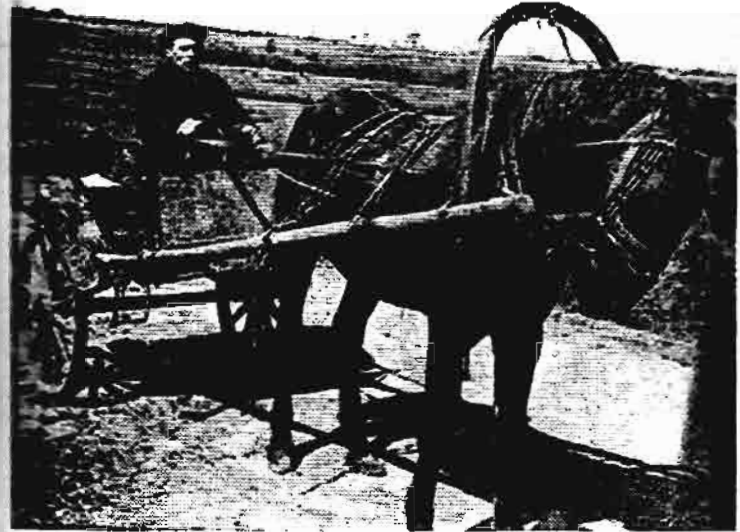
ပူတင်၏မိခင် မာရီယာ အိုင်ဗန်
နော့ဗ်နာ ရှယ်လ်ပိုဗ်ဗား။

ပူတင်၏ဖခင် ဗလာဒီမီယာ
စပီရီဒိုဗစ်ရှ် ပူတင်။

လီနင်နှင့် စတာလင်တို့၏
စားတော်ကဲ ဖြစ်သူ ပူတင်၏ အဘိုး။

စစ်ပွဲတွင် နက်ရာရပြီနောက် ပူတင်၏ဖခင်မှာ စပေါင်းလယ်ယာတွင်
အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ်က ရေတပ်မတော်တွင် ပူတင်၏ဖခင် အမှုထမ်းခဲ့စဉ်။

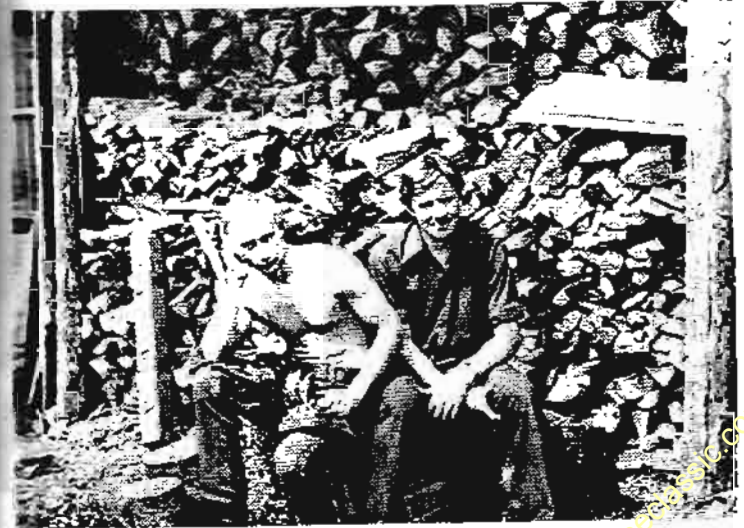
မိခင်နှင့်အတူ
တွေ့ရသည့်
ပုတင်
(၇လိုင် ၁၉၅၇)။

ပုတင်၏ အဘွား ဒိုလီယာ(ဝဲ)။

၁၉၇၅ ခုနှစ် ဂျာမနီသို့ တာဝန်ဖြင့် မသွားမီ မိဘများနှင့်အတူ ပုတင်ကို တွေ့ရစဉ်။

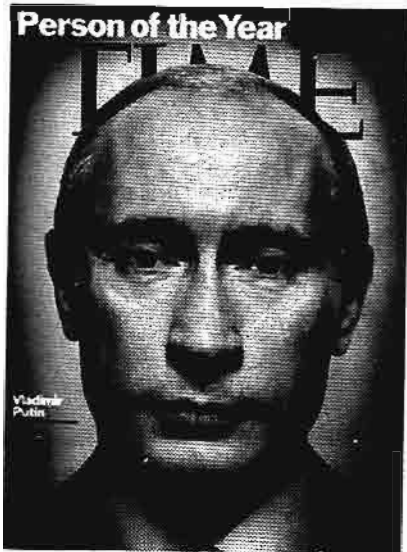
စိန့်ပီတာစဘတ် ဒေသဆိုင်ရာ FSB ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်ခံ
ဆာရာဂရိုရစ်စ်(ယာ)ကို ပုတင်နှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်။

KGB တွင် တာဝန်ယူခဲ့စဉ်က မူတင်၏ ဓာတ်ပုံများ။

ဗလာဒီမီယာ မူတင်
(ဒီဇင်ဘာ ၂၀၀၇)

၂၀၀၇ ခုနှစ် တိုင်း(မ်)မဂ္ဂဇင်း၏ အထင်ရှားဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဗလာဒီမီယာ မူတင်။

မူတင် အာနစ်သက်ဆုံး လုဒ်မေလာ၏ ဓာတ်ပုံ။

ပူတင်က လုန်မေလာကို ချစ်ရေးဆိုပြီးနောက် သုံးလအကြာတွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။
၁၉၈၃ ခုနှစ် သူတို့ လက်ထပ်ချိန်၌ ပူတင်မှာ အသက် (၃၀)ရှိနေပြီ ဖြစ်၍
အိပ်ထောင်ပြု နောက်ကွယ်သည်ဟု ပူတင်က ယူဆခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် သူတို့၏
သမီးဦးလေးမာရှာကို
မွေးဖွားခဲ့သည်။

အများစုမှာ မြို့ပြင်မှ အလုပ်လက်မဲ့ အမျိုးသမီးငယ်များ ဖြစ်သည်။ သူတို့တွင်
စတုဂံကတ်များ မရှိကြ။ သူတို့၏ ကလေး၊ မိသားစုများကို ကျွေးစရာ မရှိ၍
ဆိုသို့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ကျူးလွန်ကြသည်။ ထိုလူများသည်
မြို့တို့ ဂျာမန်များ စတင် ပိတ်ဆို့ချိန်၌ ဒုက္ခသည်များ အဖြစ် ဝင်ရောက်လာ
သူများ ဖြစ်ကြသည်။

မြက်ကို စားခြင်း၊ သစ်ခေါက်များနှင့် ဖိနပ်များ၊ ခါးပတ်များ စသည်
အစားအစာများကို ရေခဲအိုးထဲ ထည့်ပြုတ်၍ စားခြင်းတို့မှာ သမားရိုးကျ အစား
အသောက်များ ဖြစ်နေပြီ။ ထိုအချိန်က ကော်ကို စားရသည်မှာ အကောင်းဆုံး
အစားအသောက် ဖြစ်နေသည်။ ဟာမီတိတ် ပြတိုက်မှ အမှုထမ်းများမှာ ယခုလို
အခြေအနေမျိုးတွင် ကုသိုလ်ကံ ကောင်းနေကြသည်။ သူတို့အတွက် ရိက္ခာမှာ
ဆီဆေးပန်းချိကားများပေါ်မှ ဆီများနှင့် ပန်းချိကားများကို ကပ်ထားသော
အောက်များသည် အကောင်းဆုံး ရိက္ခာများ ဖြစ်နေသည်။ ပြတိုက်မှ အမှုထမ်း
၂၀၀၀ သည် ဆောင်းရာသီ နန်းတော်အောက်ရှိ အနုပညာ ပစ္စည်းများ ထည့်
ထားသော မြေအောက်ခန်းထဲတွင် တဖြည်းဖြည်းချင်း ငတ်မွတ်လာကြသည်။
အန်ဒီးကြီးလှသော ပန်းချိကားများနှင့် အနုပညာ ပစ္စည်းများကို မြို့ပြင်သို့
ရောင်းချပြီး ဝယ်ရသည်။ ထိုသို့ အနုပညာပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းရန် အကြံ
ပေးသူမှာ အာမေးနီးယန်း ဌာနမှူး ဂျိုးဇက်အော်ဇေလီ ဖြစ်သည်။ မြို့တော်
အထက်ပိုင်းများနှင့် ဆွေးနွေးပြီး အနုပညာ ပစ္စည်းများကို မြို့ပြင်သို့ ထုတ်ခွဲခြင်း
ဖြစ်သည်။ မြို့ထဲတွင် ငတ်ပြတ်လာသည်နှင့် မှောင်ခိုဈေးကွက်မှာ အားကောင်း
လာသည်။ လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများကို မှောင်ခိုဈေးမှ ရနိုင်သည်။ ဈေးပေး
နိုင်သော အရေးကြီးသည်။ မှောင်ခိုဈေးများမှာ ဒါဇင်ဝက်ခန့် ပေါ်လာသည်။
အထမတန် ဈေးပေးပြီး ဝယ်ရသည်။ ပေါင်မုန့် ၁ ကီလိုကို ရှာယယ် ၆၀၀
အထိ ပေးရသည်။ စီးကရက်နှင့် ပေါင်မုန့် လဲ၍ရသည်။ စီးကရက်၊ အရက်၊
ပေါင်မုန့်၊ မုန့်လာဥ၊ ကျောက်မျက်ရတနာ၊ အနုပညာ ပစ္စည်းများကို မှောင်ခိုဈေး
တွင် ဝယ်လို ရသည်။ ပေါင်မုန့်သည် ရှာယယ်ငွေထက် ပိုအဖိုးတန်သည်။
အောက်က အရက်မှာ ဒုတိယမြောက်ငွေကြေး ဖြစ်လာသည်။ ထိုပစ္စည်းများမှာ
အန်ပစ္စည်း လဲလှယ်မှု၏ ကြားခံများ ဖြစ်လာသည်။ လူသေ၍ သင်္ဂြိုဟ်ဖို့ လိုအပ်
လာသည့် သုဘရာဇာကို မြေမြုပ်ခအဖြစ် ပေါင်မုန့် ပေးရသည်။ တချို့ လူများမှာ
သူတို့၏ သိုးမွေး ကုတ်အင်္ကျီကို ပေါင်မုန့်ယိုနှင့် လဲ၍ စားရသည်။ မြင်းသား၊
ကြောင်သားနှင့် ခွေးသားများ အပြင် ကြွက်သားများကိုလည်း ရောင်းကြသည်။
ထိုအသားများကို မှောင်ခိုဈေးကွက်တွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ရောင်းသူက

၃၈

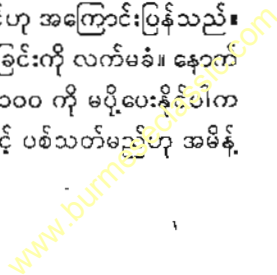
ထက်မြက် (မြန်မာပြန်)

ပြောချ်သာ ဘာသာ၊ ညာသာ၊ သိရသော်လည်း အမှန်တကယ် ဘာသာ ညာသာ ကိုကား ဝယ်သူ မသိနိုင်ပေ။ ထိုသို့ မှောင်ခိုဈေးကွက်တွင် ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူ ရခြင်းနှင့် မှောင်ခိုဈေး အားကောင်းလာရသည်မှာ ရာရှင်စနစ် ပိုပြီး ဆိုးဝါးလာ သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လူအားလုံးအတွက် လုံလောက်သော ရိက္ခာခွဲတမ်းကို မပေးနိုင်တော့။ ဂျာမန်တို့၏ ပိတ်ဆို့ထားမှုမှာ တင်းကျပ်လွန်းသည်။ ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ် မရနိုင်သလို၊ မြို့တွင်းကလည်း ဖောက်ထွက်နိုင်စွမ်း မရှိသလို အပြင် တပ်ကူများကလည်း ဂျာမန်တို့ကို မဖောက်နိုင်သဖြင့် မြို့သူမြို့သား များမှာ ဘေးဒုက္ခနှင့် ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ ထိုအချိန်၌ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပင်တယ်လေရက်သည် မြို့တွင် ရှိသည်။ သူသည် လီနင်ဂရက်မြို့၏ ထိပ်ဆုံး ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်သည်။ သူ့အိမ်သို့ သူမိန်းမ၏ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် လာရောက် လည်ပတ်သည်။ ထိုလည်ပတ်သော အမျိုးသမီး မိသားစုမှာလည်း ငတ်နေကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက သူ့အနေဖြင့် မည်သို့မျှ မကူညီနိုင်ပါ ဟု စိတ်မကောင်းကြီးစွာ ပြောသည်။ ထိုအမျိုးသမီး ပြန်တော့မည်အခါ သူမက သူတို့ လင်မယားကို နှုတ်ဆက်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးထံမှ သားရေအိတ်ဟောင်း တစ်ခုကို ပေးပါဟု တောင်းခံသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကလည်း ပေးလိုက်သည်။ ရက်အတန်ကြာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးထံသို့ သူ ပေးလိုက်သော သားရေ အိတ်မှ သံကွင်းများနှင့် အသားဟင်း တစ်ပန်းကန်ကို သားရေအိတ် တောင်းယူ သွားသော အမျိုးသမီးက ပေးပို့လိုက်လေသည်။ ထို အသားဟင်းမှာ သူ့သားရေ အိတ်မှ သားရေကို ချက်ပြုတ်ပို့လိုက်သောဟင်း ဖြစ်သည်။

မြို့သူမြို့သားများအတွက် ရိက္ခာ ပြဿနာသည် အရေးကြီးလာလေ သည်။ ရိက္ခာထောက်ပံ့ရေးအတွက် ပြင်ပမှ လမ်းကြောင်းများကို ဂျာမန်တို့ ပိတ်ဆို့ထားသည်ကြားမှ ရရှိဖို့ လိုအပ်လာသည်။ ထိုရိက္ခာထောက်ပံ့ရေး လမ်း ကြောင်းကို "ဘဝလမ်းကြောင်း" ရုရှားလို ဒိုရီကာစစ်ဇန်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုဘဝလမ်းကြောင်းမှာ ရေခဲနေသော လာဒိုကာ ကန်ကြီးမှ နေ၍ မြို့၏ အရှေ့ဘက်ကို ဖောက်သည့်လမ်း ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက် ကုန်တင်ကားများသည် ရန်သူ ဝိုင်းပတ်ထားသော မြို့တွင်းသို့ ရေခဲနေသည့် လမ်းများပေါ်မှ ရိက္ခာ များကို ရဲရဲရင့်ရင့် သယ်ဆောင်ကြလေသည်။ ဝိုင်းထားသော ဂျာမန်များ ကလည်း အမြောက်များဖြင့် မပြတ် ပစ်ခတ်သည်။ ဗုံးများ ကြဲချသည်။ ထိုသို့ ကုန်တင်ကားများ မောင်းနှင်သော လမ်းကို သေမင်းတမန်လမ်းမဟု ခေါ်ကြ သည်။ နောင်အခါ ထိုနေရာသည် တောဘဲများ ပစ်ခတ်သောနေရာ ဖြစ်လာ သည်။ ကုန်တင်ထားသော ထရပ်ကားများသည် ရေခဲနေသော ကန်ကို ဖြတ်

ဆောင်းကြရာတွင် အလေးအပင် များလွန်းသော ကားများမှာ ရေခဲကျွဲပြီး တန်ရေပြင်အောက် နစ်မြုပ်သွားတတ်သလို ရန်သူ၏ အမြောက်ဆန်၊ ဗုံးဆန် များ ထိမှန်၍လည်း ပျက်စီး မီးလောင်သွားတတ်သည်။ လီနင်ဂရက်မြို့အတွက် ရိက္ခာလာပို့သော ဗြိတိသျှ ကုန်သင်္ဘော အဖွဲ့မှာ အကြီးအကျယ် ဆုံးရှုံးခဲ့ရ သေးသည်။ ပိတ်မိနေသော လီနင်ဂရက် မြို့သားများအတွက် ရိက္ခာပေးရန် ဗြိတိသျှ သင်္ဘောများသည် အာတိတ် ပင်လယ်ကို ဖြတ်ပြီး မာမန်နှင့် အာချန် သို့ ခုတ်မောင်းလာခဲ့ကြသည်။ လီနင်ဂရက် မြို့သားများနှင့် ရုရှားပြည်သူ များမှာ ဗြိတိသျှ ကုန်သင်္ဘောများ၏ စွန့်လွှတ်မှုကို ဘယ်တော့မှ မမေ့ကြပေ။ ၁၉၄၂ ခု နွေရာသီတွင် အာတိတ်ဒေသ ဗြိတိသျှ ကုန်တင်သင်္ဘောအဖွဲ့ PQ-17 ၏ သင်္ဘော ၃၅ စင်းအနက် ၂၄ စင်းမှာ ဖျက်ဆီးနှစ်မြုပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ဇိုသင်္ဘောများကို ဂျာမန်တိုက်လေယာဉ်များက ကောင်းကင်မှနေ၍ မပြတ် ဆိုက်ခိုက်သလို ရေပြင်မှလည်း ယူဘုတ်များက အဆက်မပြတ် ပစ်ခတ် နှစ်မြုပ် စေခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း PQ-17 ကုန်တင်သင်္ဘောများ ဆုံးရှုံးမှု မှတ်တမ်းတင်လောက်သည်ဟု ဗြိတိသျှ တော်ဝင် ရေတပ်မတော်က မှတ် တမ်း တင်ထားလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျာမန်တို့က ပူကိုဖို စစ်ဆင်ရေး မဟာဗျူဟာကို တိုးမြှင့် ထင်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဂျာမန် အမြောက်တပ်ဖွဲ့သည် လီနင်ဂရက်မြို့ကို ပူကိုဖို ဆောင်တန်းပေါ်မှနေ၍ အပေါ်စီးမှနေ ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်သည်။ မြို့တွင်းရှိ ဇိန်အိုက်ဇက် ဘုရားကျောင်း၏ ရွှေချထားသော လိပ်ခုံး အမိုးကြီးကို မြင်နေရ ထည်။ ထိုလိပ်ခုံး အမိုးကြီးကို လေကြောင်းပစ်မှတ် ဖြစ်မှာစိုး၍ အညိုရောင် ဆေးများ သုတ်ပြီး ရုပ်ဖျက်ထားရသည်။ ဂျာမန် အမြောက်တပ်ဖွဲ့များက မြို့တွင်းသို့ တောင်ပေါ်မှနေ ချိန်၍ ပစ်ခတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဘုရားကျောင်းကို သေသုတ်ပြီး ရုပ်ဖျက်ထားသောကြောင့် ရုရှားတို့က ဂျာမန်တို့၏ ထောက်လှမ်းမှု နှင့် လှည့်ဖြားထားနိုင်ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ရုရှား တင့်ကားများကလည်း ဂျာမန် တင့်ကား လှုပ်လှုပ် တင့်ကားများကို အရူးလုပ်နိုင်ခဲ့ပြန်သည်။ မာရှယ်ဇူးကောက တင့်ကား ထုတ်လုပ်သော စက်ရုံသို့ နောက်တစ်နေ့တွင် တင့်ကား ၁၀၀ ပြီးစီး ဆောင် ချက်ချင်းထုတ်လုပ်ပေးရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။ စက်ရုံကလည်း အချိန်မီ ထုတ်ပေးနိုင်။ မြန်လွန်းသဖြင့် မပြီးစီးနိုင်ဟု အကြောင်းပြန်သည်။ နောက်ကလည်း အကြောင်းပြချက်နှင့် ဆင်ခြေပေးခြင်းကို လက်မခံ။ နောက် တစ်နေ့တွင် တောင်းဆိုထားသော တင့်ကား အစီး ၁၀၀ ကို မပို့ပေးနိုင်ပါက တာဝန်ရှိသူ အားလုံးကို စစ်ခုံရုံးတင်ပြီး သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်မည်ဟု အမိန့်

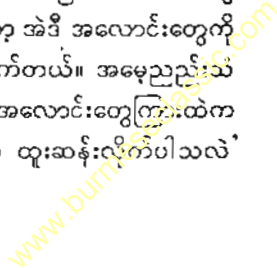

ထုတ်လိုက်သည်။ ထို့ပြင် ထိုအမိန့်ထဲ၌ပင် “နောက်တစ်နေ့၌ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် လာရောက် စစ်ဆေးမည်” ဟု ပါရှိလေသည်။ ဂျာမန် အမြောက်တပ်ဖွဲ့သည် လေကြောင်းမှ ဗုံးကြဲမှုနှင့်အတူ နေ့စဉ်မပြတ် ဟန်ချက်ညီညီဖြင့် ငတ်ပြတ် နေသာ လီနင်ဂရက် မြို့သားများကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းလျက် ရှိလေသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်ရေတပ် စစ်ဌာန ချုပ်က ညွှန်ကြားချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်တွင် “စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၏ အနာဂတ်” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပါရှိသည်။ ထိုကြေညာချက်၌ ခေါင်းဆောင်ကြီးက “စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ကို ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့် တစ်သားတည်း ဖြစ်သွားအောင် ချေမှုန်းရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ဆိုဗီယက်ရုရှားနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ပြီးသည့် အခါ၌လည်း ဤကြီးမားသော မြို့ကြီးကို နောင်အနာဂတ်တွင် တည်ရှိခွင့်ပြုမည် မဟုတ်။ မည်သည့် အကြောင်းပြချက်နှင့်မဆို ဤဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်မည် မဟုတ်ကြောင်း” ပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့ကို ထွက်ပေါက်မရှိ ပိတ်ဆို့ထားပြီး ဗုံးခွန်လဲ ပျက်စီးသွားအောင် လေကြောင်းမှ မရပ်မနား ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်သလို အမြောက်ကြီးများကလည်း နာရီမလပ် ပစ်ခတ်လျက် ရှိသည်။ အရပ်သား ပစ်မှတ်များအပေါ် ရမ်းသန်းပစ်ခတ်နေသော ဗုံးဆန်များက လီနင်ဂရက် မြို့သားများကို အရှုံးမပေးအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသလို ဖြစ်နေသည်။ လက်နက်ချ အညံ့ခံရန် ဂျာမန်တို့၏ သတိပေးချက်ကိုလည်း မြို့သားများက ဂရုမစိုက်ကြပေ။ မြို့သူမြို့သားများအဖို့ သေမထူး နေမထူး အခြေအနေမျိုးကို ရောက်နေသည်။ ဝိုင်းထားသော ရန်သူစစ်ကြောင်းများကို လွတ်မြောက်အောင် ဖောက်ထွက်ဖို့ ကြိုးစားလျှင် သူတို့အဖို့ ပစ်သတ်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်နေ့ မြူးနစ်မြို့ လူထုစည်းဝေးပွဲကြီးတွင် ဟစ်တလာက ‘လီနင်ဂရက်ရဲ့ လက်တွေ့ဟာ လေထဲကို ရောက်လာကြပြီ။ အနေးအမြန် ဆိုသလို လီနင်ဂရက် ကျတော့မယ်။ ဒီလို အခြေအနေမျိုးကို ဘယ်သူမှ လွတ်မြောက်အောင် မကယ်တင်နိုင်ဘူး။ ဝိုင်းပတ်ထားတဲ့ ဂျာမန် တပ်မတော်ရဲ့ ပိတ်ဆို့မှုကိုလည်း ဘယ်သူမှ ဖောက်ထွက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ လီနင်ဂရက်ဟာ ငတ်ပြတ်ပြီး သေဆုံးတော့မယ်’ ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ဟစ်တလာအနေဖြင့် လီနင်ဂရက်ကို မြေပြင်ပေါ် ပြားပြားဝပ်အောင် ချေမှုန်းဖို့ ကြိုးစားပြီးသား ဖြစ်သည်။ မြို့သူမြို့သားများက လက်နက်ချ အညံ့ခံလျှင်လည်း လက်ခံမည် မဟုတ်ပေ။ တစ်မြို့လုံးကို တစ်ယောက်မှ အသက်ရှင်မကျန်အောင် ချေမှုန်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ထိုသို့ ပိတ်ဆို့ပြီး အမြောက်ဖြင့် ပစ်ခတ်၊ ဗုံးကြဲချခြင်းကြောင့် မြို့သူမြို့သားပေါင်း ၁၆၀၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် မော်စကိုမြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် မော်စကိုတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲသော်လည်း သူနှင့် ဂျာမန် စစ်ဌာနချုပ်သည် လီနင်ဂရက်အား ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခြင်းအတွက် ကျေနပ်နေခဲ့သည်။ လီနင်ဂရက်၏ ကံကြမ္မာမှာ အကောင်း မရှိနိုင်။ နေထိုင်သူ အားလုံး သေဆုံးရမည်ဟု ထင်နေသည်။ မြို့သည် အဖျက်ဆီးခံနေရသည်။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုဒဏ်၊ ဗုံးဒဏ်၊ အမြောက်ဒဏ်၊ အအေးဒဏ်၊ အကြမ်းမက်မှု ဒဏ်တို့ကြောင့် အဆိုးဆုံး အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ ခံထားရသည့်ကြားမှ ပူတင်၏ အဖေ ၂၁ အသက်ရှင်သန်ခဲ့လေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် သူမ၏ အစ်ကို အိုင်ဗန်မှာ ရေတပ်မတော် အရာရှိများအတွက် ရိက္ခာဆောင်းကောင်း ရရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အိုင်ဗန်သည် ဆမိုလ်နီ စစ်ဌာနချုပ် ရေတပ်မတော် ရုံးအဖွဲ့တွင် တာဝန်ယူရသော အရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခင်က ထိုနေရာသည် လီနင်၏ တော်လှန်ရေး ဌာနချုပ် ဖြစ်ပြီး သခုအခါ မြို့တော်၏ အုပ်ချုပ်ရေးဌာန ထားရှိသည်။ စစ်အတွင်းက ထိုနေရာတွ် ပိုက်ကွန်များအုပ်၊ ဆေးများ အရောင်ပြောင်းသုတ်ပြီး အဆောက်အဦရှိမှန်း သိအောင် အသွင်ပြောင်းထားသည်။ ရန်သူတို့၏ လေတပ်မှ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရအောင် ပြောင်းလဲထားခြင်း ဖြစ်၏။ ဆမိုလ်နီ၏ ညာဘက်တွင် ကွေ့ဝိုက်စီးဆင်း သွားသောမြစ် ရှိ၏။ ဌာနချုပ် ရှိရာ ဝင်းကြီး တစ်ခုလုံးထဲတွင် ၁၈ ဧကနစ်က တည်ဆောက်ခဲ့သည့် အဖြူနှင့် အပြာ အရောင်ခြယ်ထားသော ဘုရားကျောင်းလည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုံးကြဲရာတွင် ထိုနေရာမှာ လွတ်ကင်းနေသည်။ ဆမိုလ်နီသည် စစ်အတွင်းကာလက ရန်သူဗုံးဒဏ်မှ လွတ်မြောက်ပြီး ဆိုဗီယက်တပ်မှူးများ အနေဖြင့် ရုံးထိုင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ပေသည်။ သမ္မတပူတင်က သူ့ဘကြီး သူ့အမေကို ကယ်တင်ခဲ့သည့်အကြောင်း ပြန်လည် ပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။ ‘ဘကြီးက သူ့ရိက္ခာတွေ အမေကို ပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဘကြီးကို တခြားနေရာ ပြောင်းပေးလိုက်တဲ့အခါ အမေဟာ ရိက္ခာပြတ်ပြီး သေလုမြောပါး ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဒီအဖြစ်ကို ကျွန်တော် ချဲ့ကားပြီး ပြောနေတာ မဟုတ်ဘူး။ အဖြစ်မှန်ပါပဲ။ ဒီလို ရုန်းကန်ရင်းနဲ့ ကျွန်တော့်အမေဟာ ငတ်ပြီး သတိလွတ် လဲကျသွားခဲ့ပါတယ်။ အမေကို သေမြီ ထင်ပြီး အလောင်းတွေ ကြားထဲ ပစ်ထားလိုက်ကြတယ်။ ကံကောင်းချင်တော့ အဲဒီ အလောင်းတွေကို မြေမြုပ်ခါနီးမှာ အမေက သတိရလာပြီး ညည်းလိုက်တယ်။ အမေညည်းသံ ကြားတော့ မြေမြုပ်မယ့် စစ်သားတွေဟာ အမေကို အလောင်းတွေကြားထဲက သယ်ယူပြီး ကယ်လိုက်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လောက် ထူးဆန်းလိုက်ပါသလဲ’

စစ်သားများသည် သူတို့ ရရှိသော ရိက္ခာထဲမှ ပူတင်၏ အမေနှင့် မိသားစုကို ခွဲဝေပေးကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့မိသားစုမှာ လီနှင့်ဂရက် ပိတ်ဆို့ခံရစဉ်က ကံကောင်းထောက်မစွာ အသက်မသေ ရှင်လျက် ကျန်ခဲ့ရလေသည်။

မာရီယာ (ပူတင်၏အမေ) သည် သားဖြစ်သူ အလစ်ခံကို နာလန်ထ စခန်း “စတက်ရှင်နာ” သို့ ပို့ထားသည်။ ထိုစခန်းကို ကွန်မြူနစ်ပါတီက ဖွင့် လှစ်ထားခြင်း ဖြစ်ပြီး အစာရေစာ ပြတ်ကာ အလွန်ဆိုးဝါးသော အခြေအနေ ရောက်ရှိသူများကို ထိုစခန်းတွင် ထားရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးများကို ပို့ထားသည်။ နာလန်ထ စခန်းမှာ ရိက္ခာ အနည်းငယ် ပိုရသည်။ သူနာပြု များ၏ ပြုစုမှုကို ရရှိသည်။ သူနာပြုများမှာလည်း တဖြည်းဖြည်း အားနည်း လာကြပြီး မတ်တတ်ရပ်ဖို့ပင် အနိုင်နိုင် ကြိုးစားနေရသည်။ မဝရေစာ စားရပြီး အလွန် ငတ်ပြတ်လာသည့်အခါ အလျင်ဆုံး သေဆုံးကြသူများမှာ ကလေးများနှင့် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သော အဘိုးအို၊ အဘွားအိုများ ဖြစ်ကြသည်။ နောက် ယောက်ျားများ သေကြသည်။ ယောက်ျားများသည် အဝ နည်းသည်။ အဆီ သိပ်မရှိ။ သူတို့၏ နှလုံး ဖွံ့စည်းပုံ စနစ်မှာ မိန်းမများလောက် သန်စွမ်းမှု မရှိပေ။ မာရီယာ၏ ၅ နှစ်သားလေးမှာ အငတ်ဘေးဒဏ်ကို မကျော်လွန်နိုင် ခဲ့ပေ။ အစာမဝသဖြင့် အလွန် အားနည်းလာချိန်တွင် ဆုံဆို့နာလည်း စွဲကပ် ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ငတ်မွတ်ခြင်းနှင့် ရောဂါဒဏ်ကြောင့် သေဆုံးသွားလေ သည်။ ထိုကဲ့သို့ လီနှင့်ဂရက် ပိတ်ဆို့ခံရသည့် အဖြစ်ကို အလွန် နာကြည်း ဖွယ်ကောင်းသော အတွေ့အကြုံအဖြစ် ပူတင်၏ မိဘများမှာ ခံစားခဲ့ရသည်။ ပူတင်၏အဖေမှာ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ ရောက်နေ၍ နာရီမလုပ် သေဘေးနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ထိုနောက် အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ သူ့အဖေမှာ လည်း သေခါနီးဆဲဆဲ သားငယ်ကို စောင့်ကြည့်ရင်း သူမကိုယ်တိုင် ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးမှုပေါ် ရောက်ရှိနေခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျာမန်တို့၏ ဗုံးကြဲမှု၊ အမြောက်ဖြင့် ပစ်ခတ်မှုတို့ကို အချိန်တိုင်း ကြားနေ၊ ခံနေရသည်။ မခံမရပ်နိုင် သော ထိုဘေးဒုက္ခများကြောင့် ရူးသွပ်သွားလောက်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူတို့နှစ်ဦးသည် ပိတ်ဆို့မှုဒဏ်မှာ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ လူအတော် များများမှာ သေဆုံးခဲ့ရ၏။ လီနှင့်ဂရက်လူထုမှာ ဗုံးဒဏ်၊ အမြောက်ဒဏ်၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုဒဏ်၊ အအေးဒဏ်တို့ကြောင့် ထောင်သောင်းချီပြီး သေဆုံး ခဲ့ကြလေသည်။ မာရီယာ ကဲ့သို့သော အမျိုးသမီး များစွာမှာ လီနှင့်ဂရက် ကာကွယ်ရေးတွင် အဓိက ကျောရိုးများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် မိသားစု အသက်ရှင်သန်ရေးနှင့် ကစဉ်ကလျား မဖြစ်သွားရေးအတွက် ကြိုးစားခဲ့ရသည်။

မဝရေစာ ရိက္ခာခွဲတမ်းကို နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တန်းစီပြီး ထုတ်ယူခဲ့ကြရသည်။ ဆေးစက်လှသော ဆောင်းရာသီတွင် အိမ်ထဲ၌ အတန်အသင့် အနွေးဓာတ် ရအောင် ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာသို့ စစ်ထွက်ကြရသော သောကျားများ နေရာတွင် မိန်းမများက ဝင်ရောက်၍ စက်ရုံများတွင် အလုပ် လုပ်ကြရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူတို့ကိုယ်တိုင် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ ထွက်ပြီး တိုက်ကြသည်။ တချို့ အမျိုးသမီးများမှာ ရန်သူ၏ နောက်ပိုင်းတွင် ပြောက်ကျား များ ဖြစ်လာကြသည်။ ပြောက်ကျား အဖြစ် တိုက်ပွဲဝင်သူများကို ဂျာမန်တို့က အမ်းဆီးမိလျှင် သနားကြင်နာမှု ရလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ကြပေ။ အမျိုးသမီး ဆောင်ပေါင်းများစွာသည် လီနှင့်ဂရက် ရှေ့တန်းတစ်လျှောက်၌ ခံကတုတ်များ တူးပေးကြသည်။ လီနှင့်ဂရက်မြို့၏ ပတ်ပတ်လည်၌ ကတုတ်မြောင်းများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ ထို့ပြင် စိန့်အိုက်ဇက် ဘုရားကျောင်းရှေ့တွင်လည်း စားပင် သီးပင်များကို စိုက်ပျိုးထားကြသည်။ ထိုသို့ ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် သာမက မြို့တွင်းရှိ ကူးသန်းသွားလာရေး လုပ်ငန်းများတွင်လည်း အမျိုးသမီး များ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ဓာတ်ရထားများကို မောင်းကြသည်။ မီးရထားများ၊ ထုန်တင်ကားများကိုလည်း မောင်းနှင်ကြသည်။ ဆေးရုံများတွင်လည်း ကူညီ ဆေးကြသည်။ လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေးတွင်လည်း အမျိုးသမီးများကပင် ဦးဆောင်ကြရသည်။ ပိတ်ဆို့ခံထားရသော လီနှင့်ဂရက်မြို့ကြီးသည် မိန်းမ ဦးတော် ဖြစ်နေပေသည်။ နောင်အခါ အသက်ရှင် ကျန်ခဲ့သော မိန်းမများကို သီနှင့်ဂရက် ကာကွယ်ရေး သူရဲကောင်း ဆုတံဆိပ်များ အပ်နှင်းခဲ့သည်။ သူတို့ ထလည်း ထိုဆုတံဆိပ်ကို ဂုဏ်ယူစွာ တပ်ဆင်ထားကြသည်။

ရှေ့တန်းမှနေ၍ ဒဏ်ရာရပြီး ဆေးရုံတက်နေရသော ဗလာဒီဗီယာ စပီရိုဒိုနိုဗစ်သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ဆေးရုံမှ ဆင်းခဲ့သည်။ စစ်တပ်မှ နေ၍ ဆေးပင်စင်ဖြင့် နုတ်ထွက်ရသည်။ တပ်မှ ထွက်ပြီးနောက် ဗလာဒီဗီယာ သည် မော်စကို တောင်ပိုင်းခရိုင်တွင် ရှိသည့် မီးရထားတွဲစက်ရုံ ဖြစ်သော ဇီကိုရောတွင် အလုပ်ဝင်လုပ်သည်။ ထိုစက်ရုံမှာလည်း ဂျာမန်စစ်ဌာနချုပ် လုပ်ဝပ်၏ ပစ်မှတ် ဖြစ်လေသည်။ စစ်အတွင်းက ထိုစက်ရုံသည် လက်နက်နှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ထုတ်လုပ်ခဲ့သော စက်ရုံ ဖြစ်လေသည်။ အလုပ်သမား များသည် အစုလိုက် ရှေ့တန်းသွားပြီး ပျက်စီးနေသော တင့်ကားများ ပြင် ဆေးရသည်။ ဗလာဒီဗီယာမှာ ကျွမ်းကျင်သော အလုပ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ နောက် သူသည် အလုပ်ကြပ်ဖိုမင်အဖြစ် ရာထူးတက်သွားသည်။ လီနှင့်ဂရက်ရှိ အခြားသော စက်ရုံများကဲ့သို့ပင် ရိုဂိုရော စက်ရုံမှာလည်း မကြာခဏ

လျှပ်စစ်ဓာတ် ပြတ်လပ်ခြင်းကို ကြုံတွေ့ရသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ် မရှိသည့်အခါ အလုပ်သမားများသည် ဖယောင်းတိုင်မီးများ၊ မှန်အိမ်မီးများဖြင့် အလုပ်လုပ်ကြသည်။ ရေကို နီးစားမြစ်ထဲမှ သံပုံးများဖြင့် သယ်ယူကြရသည်။ အလုပ်ချိန် ၁၁ နာရီလျှင် တစ်ဆိုင်းခွဲ၍ လုပ်ကြရ၏။ အလုပ်သမားများမှာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျ၍ ဈေးဆိုင်ကြမ်းပြင်၌ပင် အိပ်ကြရသည်။ ဗုံးအကြီးအကျယ် ကြံနေချိန်တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းများလည်း ရပ်ဆိုင်းထားရသည်။ လူအများအပြားသည် အားပြတ် ပင်ပန်းလွန်းသဖြင့် အိမ်ကို အနိုင်နိုင် ပြန်ကြရသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြတ်တောက်နေသောကြောင့် ခြေကျင်လျှောက်ပြီး ပြန်ကြရသည်။ အဆက်မပြတ် ဗုံးမိုး ရွာချနေသော်လည်း ရိက္ခာ တန်းစီနေသော သူများမှာ ရပ်ဆိုင်းသွားခြင်း မရှိပေ။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် လီနင်ဂရက်မြို့တော်၌ လျှပ်စစ်မီးအခြေအနေ ပြန်ကောင်းလာသည်။ ဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးတက်လာ၏။ တစ်မြို့လုံးလည်း မီးကို တိုးပေးလာနိုင်၏။ ပူတင်တို့အိမ်ရှိ မီးလုံးတစ်လုံးမှာ ၂၇ နာရီမှ သန်းခေါင်ယံအထိ မီးလင်းသည်။ နေ့စဉ် ထိုအချိန်အတွင်း မီးမှန်မှန်ရ၏။ အမေရိကန်မှ ကူညီထောက်ပံ့သော ထောပတ်၊ သကြား၊ နို့မှုန့်နှင့် ကြက်ဥများ စတင် ရရှိလာခဲ့၏။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဗလာဒီမီယာ စပီရိုဒိုနိုဗစ်ချ်နှင့် မာရီယာတို့ မိသားစုမှာ အခြေအနေ ကောင်းလာခဲ့၏။ ဂျာမန်တို့၏ လီနင်ဂရက်ကို ဝိုင်းဝန်း ပိတ်ဆို့ထားမှုမှာ ကျိုးပေါက်သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် အဆက်အသွယ် ရရှိပြီး စားနပ်ရိက္ခာများ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များနှင့် စစ်ကုများလည်း ရခဲ့လေသည်။ ဗလာဒီမီယာ၏ စက်ရုံက သူ့အား ဘက်စံကျော့လမ်းတွင် အိမ်ခန်းတစ်ခန်း ပေးခဲ့၏။ ထိုလမ်းမှာ လီနင်ဂရက်မြို့လယ်တွင် ရှိ၏။ ပူတင်တို့ မိသားစုသည် ထိုနေရာတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

လီနင်ဂရက် မြို့သားများသည် မြို့တော်ကို ကာကွယ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားကြသည်။ အသက်ပေးပြီး သူတို့မြို့ကို ကာကွယ်မည်။ ဂျာမန်၏ လက်အောက်သို့ အကျမခံ။ ထိုမြို့တော်သည် မဟာပီတာ (Peter the Great) ဘုရင်ကြီး၏ မြို့တော်၊ ခေါင်းဆောင်ကြီး လီနင်၏ မြို့တော် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်စတိုလ်ပစ်စကီးနှင့် စိန့်အိုက်ဇက် ရင်ပြင်များ ရှိသောမြို့။ ထိုမြို့ကို သူတို့ သွေးတစ်စက် ကျန်သည်အထိ ကာကွယ်သွားမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန် ထားခဲ့ကြ၏။ ပက်ဆစ်များသည် မြို့သားများ၏ အလောင်းများပေါ်မှ ပထမဆုံး ဖြတ်ကျော်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအလောင်းများသည် မြို့၏ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အန်တုမူကိုပြသော သင်္ကေတ ဖြစ်သည်။ မြို့အာဏာပိုင်များကလည်း လီနင်ဂရက်ရှိ ပြည်သူပန်းခြံ

ဗလာဒီမီယာ ပူတင် သစ်ပင်များကို ခုတ်ဖြတ်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြသည်။ မြို့တွင်းရှိ အရိပ်အာဝါသနှင့် အလှဆင်ထားသော သစ်ပင်တစ်ပင်ကိုမှ ခုတ်လှဲခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ အေးခဲနေသော ရာသီတွင် အပူဓာတ် ရရန် မီးလှုံခြင်း လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့အတွက် မြို့တော်ကို အလှဆင်ထားသည့် သစ်ပင်များအား ခုတ်လှဲခြင်းအား သစ်သားအိမ်များကိုသာ ပြုချပြီး လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့သော မြို့သားများ၏ သန္နိဋ္ဌာန်မှာ ထူးခြားလှသည်ဟု ထင်ရသည်။ သူတို့သည် မြို့တန်ဖိုးကို ဖြတ်နိုးကြ၏။ မြို့တော် ကာကွယ်ရေးအတွက် ဤကဲ့သို့ ပြင်းထန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သူတို့ ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ မြို့၏ အန္တရာယ်များကို တန်ဖိုးကြီးစွာ ပေးခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံး လီနင်ဂရက်ကို သူတို့ ကာကွယ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်မှာ အလွန်စူးရှ ငြင်းထန်သော၊ အလွန် မွေးကြိုင် သင်းပျံ့သော အနံ့အသက်အဖြစ် ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့လေသည်။ မြို့ကို ပိတ်ဆို့ထားစဉ်က ဒီမီထရီဂိုဗာကိုဗစ်သည် နီးသတ်သမား တစ်ယောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူ၏ သတ္တမ ဆင်ဖိုနီ တေးသွားကြီးမှာ လီနင်ဂရက်ကို ရည်ညွှန်းရေးဖွဲ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၁ အောက်တိုဘာလ၌ မြို့ကို စွန့်ခွာပြီး ထွက်သွားရမည်ဟု သူ့ကို အမိန့်ပေးသောအခါ နောက်ဆုံး အမိန့်ကို နှာခံခဲ့သည်။ အစောပိုင်းက မြို့တို့ ဇွန်နွာသွားဖို့ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ သူ့အား အမိန့်ပေးခဲ့သော်လည်း ခိုကပ်ပြီး နေခဲ့သည်။ သူ မြို့ကိုစွန့်ခွာရန် အလွန် ဝန်လေးခဲ့၏။ ၁၉၄၁ ခု သြဂုတ်လ၌ သူ ရေးစပ်ထားသော ဆင်ဖိုနီကို သူ့ဇာတိ မြို့၌ပင် တီးမှုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုတေးသွားကို ဖိလ်ဟာမိုးနစ် ခန်းမ၌ ကားစံအီလီယာစ်ဘာဂ်က ဦးဆောင် ဆွန်ကြားပြီး တီးမှုတ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဂီတသမားများနှင့် တူရိယာ ဇွဲည်းများ ရှားပါးနေချိန်ဖြစ်၍ သြဂုတ်စံထိတီးဝိုင်းမှာ အားနည်းနေသည်။ ဘီချို၊ တူရိယာသမားများနှင့် ပစ္စည်းများကို ရှေ့တန်းမှ ခေါ်ယူ၍ တီးမှုတ်နေသည်။ ထိုသို့ ဂီတတီးမှုတ်မှုကို အသံဖမ်းပြီး ဆိုဗီယက်ယူနီယံ တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ လှိုင်းတိုမှ လွှင့်ထုတ်ခဲ့သော တေးသွားသည် ဥရောပနှင့် မြောက်အမေရိကတိုက်အထိ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ နောင် နှစ်အတန် ကြာခဲ့သောအခါ အက်စ်တိုးနီးယားဟိုတယ်၌ အီလီယာစ်ဘာဂ်ကို ဂျာမန်လူမျိုး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က လာရောက် တွေ့ဆုံကြ၏။ ထို သတ္တမမြောက် ဆင်ဖိုနီတေးသွားကြီးကို အသံလွှင့်စဉ်က သူတို့အားလုံး ရေဒီယိုမှ ကြားခဲ့ရပါသည်ဟု ပြောသည်။ သူတို့သည် လီနင်ဂရက်မြို့ကို ဝိုင်းပတ်ထားသော ကတုတ်ကျင်းများထဲတွင် နေပြီး ဂီတသံကို နားထောင်ခဲ့ရပါသည်ဟု ပြောသည်။ ထို တေးသွားကို

ရုရှား၏ အနာဂတ်ကို ဇန်နဝါရီလ ၂၀၀၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀၀၀ ခုနှစ်

နားထောင်ပြီး သူတို့အားလုံး မျက်ရည်များ စီးကျကာ ငိုခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။
ထို တေးသွားကို နားထောင်ရင်း သူတို့ စိတ်ထဲတွင် ခံစားလိုက်ရသည်မှာ
ဂျာမန်များသည် လီနင်ဂရက် မြို့သားများ၏ အနိုင်မခံ။ အရှုံးမပေးသော
စိတ်ဓာတ်ကို ဘယ်တော့မှ ချိုးနှိမ်နိုင်မည် မဟုတ်။ မြို့ကို သူတို့ ဖုံးမိုးရွာချ
နေသော်လည်း စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာလှသော ထိုမြို့သားများကို အနိုင်ရမည်
မဟုတ်ကြောင်း စဉ်းစားမိကြပါသည်ဟု ပြောကြားလေသည်။

၁၉၄၄ ခု ဇန်နဝါရီလတွင် လီနင်ဂရက်မြို့ကို ပိတ်ဆို့ထားခြင်းမှာ ပြီးဆုံး
သွားသည်။ ကြေမ္မာ ပျက်စီးနေသော လမ်းများကို ပြန်လည် ပြုပြင်ကြ၏။

ရာပြည့်စာအုပ်စိုက်

အသက်ရှင် ကျန်နေသော မြို့သားများသည် သူတို့၏ ဘဝကို ပြန်လည် တည်
ဆောက်ကြ၏။ ရက်ပေါင်း ၉၀၀ ပိတ်ဆို့ထားမှုမှာ မြို့သူမြို့သားများနှင့်
မြို့တော်အတွက် ဘယ်တော့မှ ဖျောက်ဖျက်၍ မရသော အမှတ်အသားအဖြစ်
တင်ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်က မြို့တော်၏ အဓိက နေရာများကို
လျှောက်သွားကြည့်မည်ဆိုလျှင် "မြို့သူမြို့သားများ သိရှိရန်မှာ ဤနေရာ၏
တစ်ဖက်လမ်းပေါ်တွင် ဗုံးကြဲချထားပါသောကြောင့် အလွန် အန္တရာယ်ကြီးပါ
သည်" ဆိုသော အပြာနှင့်အဖြူ အရောင်ရှိ ဆိုင်းဘုတ်လေးများကို နေရာ
အနှံ့အပြား၌ တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ရေးနေချိန်တွင် လီနင်ဂရက်သည် ခေတ်သစ်
စံနံ့ပိတာစဘတ်မြို့ ဖြစ်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ဇနီး မိသားစု၏
ဇာရေးစားပွဲလေးပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး ဤစာအုပ်ကို ရေးနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ရေးနေသည့် နေရာမှာ ကျွန်တော့်ဇနီး မိသားစု၏ နွေရာသီ ကျေးလက်အိမ်လေး
ထဲတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အခန်းထဲတွင် လီနင်ဂရက်မြို့ကို ဝိုင်းထားစဉ်က ရေး
ထားသော စာတန်းများကို ဖတ်ရသည်။ ထိုစာတန်းများတွင် ထိုအချိန်က အဖြစ်
အပျက်များ ပါဝင်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာကို ဂျာမန်များ သိမ်းပိုက်ထားစဉ်က
အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် ဂျာမန် ဆရာဝန်တစ်ယောက် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ သူသည်
လသာဆောင်သို့ ထွက်ပြီး တယောထိုးလေ့ ရှိသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၌ ရုရှား
ဇွားက ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်လာရာတွင် ထိုဆရာဝန်မှာ ဒရော့သောပါး
ထွက်ပြေးသွားရသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ပစ္စည်းများသည် အိမ်ပေါ်ထပ်တွင်
ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ အဝတ်ချိတ်သော အင်္ကျီချိတ်များနှင့် ၁၉ ရာစုနှစ်က ဂျာမန်
ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော ဂိုးသဲလ်၏ ကဗျာစာအုပ်ကြီးလည်း ကျန်ခဲ့သည်။
ယခုအခါ ထိုစာအုပ်သည် ကျွန်တော့်ဘေးတွင် ရှိနေပါသည်။ လွန်ခဲ့သော
နှစ်များက ထိုဒေသရှိ အသက်ကြီးကြီး မိန်းမကြီးများသည် တစ်ယောက်နှင့်
တစ်ယောက် ရန်ဖြစ်ကြ၏။ အိမ်နီးချင်း အဘွားကြီးများ ရန်ဖြစ်ကြသည့်
အတွက် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ငယ်ကျိုးငယ်နာများ ဖော်ပြီး ရန်တွေ့ကြလေသည်။
နစ်နစ်နာနာ ဆဲရေးတိုင်းထွာရုံမက တစ်ယောက်က တစ်ယောက်ကို ဂျာမန်
နားနှင့် အိပ်ခဲ့သည် ဟုလည်း စွပ်စွဲကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုအချိန်က
အဖြစ်အပျက်များကို ပြန်လည် စဉ်းစားနေမိသည်။ အကယ်၍ အငြိမ်းစား
ယူသွားသော ဂျာမန် ဆရာဝန်ကြီး အသက်ရှင်နေခဲ့လျှင် ဘာပေးရီးယား ဟစ်
နေရာ၌ သူ မေ့လျော့ထားရစ်ခဲ့သော ဂိုးသဲလ်၏ ကဗျာစာအုပ်ကို ကျွန်တော့်ထံ
ဆက်သွယ်ပြီး တောင်းလေမလားဟု တွေးနေမိပါသည်။

အဲဒါ။ သူ့ကို မွေးဖွားပြီး မကြာမီမှာပင် အမေက အဝါရောင်နှင့်အဖြူရောင် ခြယ်ထားသော ရုရှား အော်သိုဒေါ့ ဘုရားကျောင်းသို့ အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက် နှင့် မသိမသာ သွားကြပြီး ပုတင်၏ ခရစ်ယာန်နာမည် ယူကြသည်။ သူ့ကို နှစ်ခြင်းမင်္ဂလာ ခံယူခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူ့အမေ မာရီယာမှာ အဖေ မသိ အောင် ဘုရားကျောင်းသို့ သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာ စီနီယာမှာ နှစ် ဆင်းများစွာ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဘုရားသခင်ကို မယုံကြည်ပေ။ သခင်က စိန့်ပီတာစဘတ် ဖြစ်ခဲ့သော လီနင်ဂရက်မြို့တွင် ပုတင်လေး မွေးဖွား ခြင်းပိုင်းခဲ့သည်။ စတာလင်၏ နောက်ဆုံးလများကို မိခဲ့လေသည်။

အခန်း (၂)

ဗလာဒီမီယာ ဂျူနီယာ

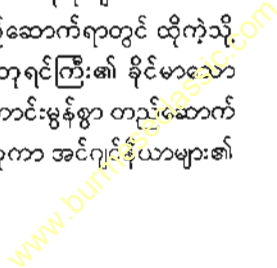
ခေတ်ဟောင်းက ကေဂျီဘီ (KGB) ဟာသတစ်ပုဒ် ရှိသည်။ “သဲကန္တာရထဲမှာ ခြင်္သေ့တစ်ကောင်ကို ဘယ်လိုလုပ် ရှာမလဲ၊ ခြင်္သေ့ကို ရှာချင်ရင် ကြောင်တစ်ကောင်ကို အရှင်ရှာပြီး ဖမ်းပါ။ ဖမ်းပြီး ကြောင်က သူ့ကိုယ်သူ ခြင်္သေ့ပါလို့ ဝန်ခံလာသည် အထိ ရိုက်နှက်ပြီး မေးပါ။”

ထို့ကြောင့် ဗလာဒီမီယာရီဖစ်ရှ်ပုတင်ကို လီနင်ဂရက်မြို့၌ မွေးဖွားလာခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၇ ရက် ဘက်စံကျော်လမ်း အိမ်နံပါတ် ၁၂ တွင် မွေးဖွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲသော အလုပ်သမားလူတန်းစား မိသားစုမှ လူဖြစ်လာခဲ့ရပေသည်။ စစ်ကြီး ပြီးဆုံးခဲ့သည်မှာ ခုနစ်နှစ် ကြာခဲ့သော်လည်း အမှတ်ရစရာ အဖြစ်အပျက်များမှာမူ မနေ့တစ်နေ့ကလိုပင် အသစ်များ ဖြစ်နေ ပေသည်။ ပုတင်သည် နောက်ကျမှမွေးသော ကလေးဖြစ်၍ တစ်အိမ်လုံးက သည်းသည်းလှုပ် ချစ်ကြသည်။ အဖေနှင့် အမေက အလွန်ချစ်၏။ အထူးသဖြင့် အမေက ပိုသည်းပြီး အမေ၏ အချစ်ဆုံးသားလေး ဖြစ်ပေသည်။ အဖေနှင့် အမေ နှစ်ယောက်စလုံးမှာ အသက် လေးဆယ်ကျော်တွေ ဖြစ်နေ၍ နောက်ထပ် သားသမီး မရနိုင်တော့ဟု ထင်နေကြသည်။ ‘ကျွန်တော့်ပတ်လည်မှာ မိဘ မေတ္တာနဲ့ ဝိုင်းပတ်နေပါတယ်။ သူတို့ ကျွန်တော့်ကို အလွန်ချစ်ကြောင်း ကျွန်တော် သိတယ်။ ခံစားလို့လည်း ရပါတယ်’ ပုတင်က ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြား ဌာနတစ်ခုသို့ နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာက ပြောပြဖူးသည်။ ကလေးငယ် အလွန် လိုချင်သော မိဘများမှာ ပုတင်ကို မွေးတော့ အလွန် ဝမ်းသာကြသည်။ ဗလာ ဒီမီယာ ဂျူနီယာကို ဆနက်ဂါရော့စ် သားဖွားဆေးရုံလေး တစ်ရုံတွင် ဖွားမြင်

လီနင်ဂရက်သည် စစ်ကြီး၏ ဖျက်ဆီးမှုဒဏ်ကို ကြီးကြီးမားမား ခံခဲ့ ရသော ဆိုဗီယက် မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်ပြီး ထိုမြို့ကို ပြန်လည် တည်ဆောက် ကြရသည်။ စစ်၏ဒဏ်ရာ အနာတရများ၊ အမာရွတ်များကို ယခုတိုင် ပြသ ထားသည်။ စတာလင်သည် အငြိုးကြီးသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရှိ အခြား အစိတ်အပိုင်း မြို့ကြီးများ ဖြစ်သော ဖော်စကို၊ ဖင့်စိန်၊ ကီဗ်ခန် စတာလင်ဂရက် မြို့ကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ခဲ့သော်လည်း လီနင်ဂရက်ကိုကား ထိုက်သင့် သလောက် ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း မပြုဘဲ စစ်၏ ဒဏ်ရာများကို ပြသ ထားခဲ့သည်ဟု အနောက်မီဒီယာများက ရေးသားကြသည်။

ဆိုဗီယက်ခေတ်တွင် လီနင်ဂရက် ဖြစ်ခဲ့သော ယခင် စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့ကို ၁၈ ရာစုနှစ်က ဇာမင်းဆက် ပီတာဘုရင်က တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ထိုမြို့ကို အနောက်တိုင်း၏ ပြတင်းပေါက်ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ဘော်တစ် အင်လယ်မှ စီးဆင်းလာသည့် ပူနွေးသော ရေသည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၏ အနောက်ဘက်ကို သက်သာစေသည်။ မြို့ကို တည်ဆောက်စဉ်က အီတလီ ဗိသုကာ များနှင့် စကော့ အင်ဂျင်နီယာများက ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ထို့ ကြောင့် စိန့်ပီတာစဘတ်ကို မြောက်ဘက်ခြမ်း၏ ဗင်းနစ်မြို့ဟုလည်း ခေါ်ကြ သည်။ မြို့ကို တည်ဆောက်စဉ်က ခြင်များ အလွန်ပေါသော ခွံအိုင်များ၊ ရေအိုင် များ၊ ရေပုပ်များကို ဖို့ပြီး၊ ဖောက်ထုတ်ပြီး ဆောက်လုပ်ရသဖြင့် အလုပ်သမား ဆောင်ပေါင်းများစွာမှာ သေဆုံးခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဗိသုကာများသည် မြို့ တည်ဆောက်သည်နှင့် တူးမြောင်းမှ မြစ်ထဲသို့ ရေပုပ်၊ ရေဆိုးများ စီးဆင်းစေ သည်၊ ဥရောပရှိ ဘုရင် နန်းစိုက်ရာ မြို့များကို တည်ဆောက်ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ မြို့များကို ပြုပြင်၍ တည်ဆောက်ကြသည်။ ပီတာ ဘုရင်ကြီး၏ နိုင်မာသော သခင်က စိတ်ဓာတ်ကြောင့် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ကို ကောင်းမွန်စွာ တည်ဆောက် နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံးသော နိုင်ငံခြား ဗိသုကာ အင်ဂျင်နီယာများ၏

ထူးချွန်ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ ရုရှားလူမျိုးများ၊ လယ်သမားများ၏ လုပ်အားဖြင့် ၁၇၁၄ ခုနှစ်တွင် မြို့ကို တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ရုရှားနိုင်ငံကို ကျောက်တုံးနှင့် အုတ်ခဲများ အသုံးပြု၍ အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ခြင်းအား တားမြစ်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် စိန့်ပီတာစဘတ်က ခြင်းချက် ဖြစ်သည်။ ကျောက်ဆစ်သမားများသည် မြို့တော်သစ်ကို တည်ဆောက်ရေးအတွက် နိုင်ငံအနှံ့မှ ရောက်ရှိလာကြ၏။ ၅ ပေါင် လေးသော ကျောက်တုံး ၃ လုံးစီကို ယူလာခဲ့ကြ၏။ ထိုကျောက်တုံးများကို လှည်းဖြင့် သယ်ဆောင်လာကြသည်။ ၁၀ ပေါင် လေးသော ကျောက်တုံး ၁၀ လုံးကိုမူ ရေကြောင်းမှ လှေဖြင့် သယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုမြို့သည် ရိမန်နေဒ ဇာဘုရင် မင်းမြတ်၏ ဆောင်းရာသီ နန်းတော်ရှိရာမြို့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘော်ရီဗစ် တော်လှန်ရေးကို စတင်သောမြို့ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၁၇ ခု အောက်တိုဘာတွင် နီးဗားမြစ်ထဲမှ အော်ရီရာ စစ်သင်္ဘော၏ အမြောက်သံသည် ထိုမြို့တွင် အစပျိုးခဲ့ကြလေသည်။ သို့သော် ဆိုဗီယက်ခေတ် နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော်ကာလ၊ မြို့တော် တည်ဆောက်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ ကာလအတွင်း ထိုမြို့သည် ယိုယွင်းခဲ့ရသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်တွင် ပစ်ပယ်ခံခဲ့ရသော လီနင်ဂရက်မြို့ကို ယခု စိန့်ပီတာစဘတ် အဖြစ် အသစ် စတင် မွမ်းခံလာခဲ့ပေသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ကလေးဘဝက “ဘောဘ်ကာ” ဟု ခေါ်ကြသည်။ သူ့မိသားစုနှင့် သူ့သူငယ်ချင်းများကမူ သူ့ကို “ဗိုလော့ယာ” ဟု ခေါ်သည်။ သူတို့ မိသားစုသည် လီနင်ဂရက်ရှိ အထပ် ၅ ထပ်တွင် အခြား မိသားစုများနှင့် အတူ အခန်း ၁ ခန်းတွင် နေထိုင်ကြသည်။ သူတို့အခန်းတွင် ရေခဲခန်း မရှိ၊ ရေချိုးခန်း မရှိပေ။ ရေခဲခန်း လိုချင်လျှင် ရေပုံးနှင့် သယ်ယူလာပြီးမှ သုံးရသည်။ ထိုရေခဲခန်းမှာ မီးဖြင့် ကျိုထားသော ရေခဲခန်း ဖြစ်သည်။ အပတ်စဉ် လူအများ အသုံးပြုသည့် “ဘန်ယာ” ဟု ခေါ်သော ရေချိုးခန်းသို့ သွားရောက် ချိုးကြရ၏။ သူတို့ အဆောက်အဦတွင် ဓာတ်လှေကား မရှိ။ ရိုးရိုးလှေကားဖြင့်သာ အတက်အဆင်း လုပ်ရသည်။ သီးခြားအိမ်သာ မရှိ။ အများသုံး အိမ်သာသို့သာ သွားရသည်။ မီးဖိုချောင်မှာ အများသုံး ဖြစ်၍ လေဝင်လေထွက် မရှိသလောက် ဖြစ်ပြီး အားလုံး စုပေါင်း သုံးရသည်။ ပြတင်းပေါက်များလည်း မရှိ။ ဓာတ်ငွေ့ မီးဖို တစ်ခုနှင့် ရေအင်တုံ တစ်ခုသာ ရှိသည်။ မီးဖိုနောက်တွင် မိသားစုတစ်စု နေသည်။ အားလုံးပေါင်း ၃ ယောက် ရှိသည်။ ဂျူးအဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးနှင့် သူတို့၏သမီး အပျိုကြီး တစ်ယောက်သာ နေကြသည်။ အပျိုကြီး အဖေမှာ အုပ်ချုပ်သမား ဖြစ်သည်။ ယခင်ကတည်းက တစ်လျှောက်လုံး အုပ်ချုပ်လာခဲ့

နေသည်။ သူတို့ဘေးခန်းတွင် လူလတ်ပိုင်းအရွယ် လင်မယား နေသည်။ ပူတင်တို့ မိသားစုမှာ တခြားအခန်းတွင် နေသည်။ သူတို့အခန်းသည် စတုရန်း ၂၀ ဗီတာခန့် ရှိသည်။ အခန်းထဲတွင် အိပ်သည်။ အခန်းထဲတွင် ရေသုံးကြသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သည် သက်ဦးဆံပိုင် ဇာစနစ်၏ ကြီးပြတ်နေသော နန်းတော်များ ကျန်ရှိနေသည့် မြို့ဟောင်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရှေးဟောင်း ယာဇိတ်တိုပြတိုက် (Hermitic Museum) လည်း ရှိသည်။ ပူတင်တို့မိသားစု နေထိုင်သည့် အဆောက်အဦတွင် နေထိုင်သော ကံကောင်းသူများမှာ လူ ၁၁ ယောက် သွင် ရေချိုးခန်း တစ်ခန်းနှင့် အိမ်သာ တစ်ခုကို ဝေမျှ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ သူ့အဖေ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ အခန်းများ ရှိနေသေးသည်။ စတုရန်းဗီတာ ၂၀၀ ရှိသော အခန်းများမှာ အလွန်ကြီးကို အဆင်ပြေသော အခန်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ နေထိုင်ရသော ဘုံအိမ်များသည် တော်လှန်ရေးကတည်းက ဖြိုခွဲခဲ့သည်။ ဇာဘုရင်ခေတ်က မျူးမျိုး မတ်နွယ်များ၏ အိမ်များကို လူအများ အတွက် မျှဝေ အသုံးပြုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘာစကော့လမ်းရှိ ၁၉ ရာစုနှစ် အဆောက်အဦကို ပူတင်တို့မိသားစု နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ နေထိုင်သော ထမ်းသည် မြို့၏ အလယ်ဗဟိုတွင်ရှိပြီး မော်စကိုသွား ရထားဘူတာနှင့် မလှမ်း ဝေးမီးတွင် ရှိသည်။ လီနင်ဂရက်မြို့ အဆင့်အတန်းအရ ဆိုလျှင် ကောင်းမွန်သော နေရာထိုင်ခင်းပင် ဖြစ်သည်။ စစ်မဖြစ်ခင်က ဗလာဒီမီယာ မိသားစု နေထိုင်သော အဆောက်အဦထက် ပို၍ ကောင်းသည်။ ပူတင်တို့ မိသားစုမှာ ထိုကဲ့သို့သော ဘုံအိမ်တွင် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် နေထိုင်ခဲ့သည်။ နောက် သမ္မတ မဖြစ်မီအထိ သူ့ဘဝ၏ တစ်ဝက်ခန့်သည် ထိုအိမ်မျိုးတွင် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။

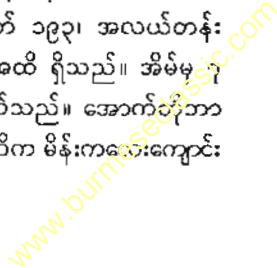
လူငယ်လေး ဗိုလော့ယာသည် သူ ငယ်စဉ်က အဖြစ်များကို ပြန်လည် ခြောက်ပြတ်သည်။ သူတို့ အဆောက်အဦတွင် ကြွက်ဖမ်းသည်ကိုလည်း သတိမပြုရ။ “ကြွက်ကို ချောင်ပိတ်ရိုက်” သည့် အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြသည်။ သူတို့ အဆောက်အဦတွင် ကြွက်ပေါသည်။ ကလေးများက တွေ့သမျှ ကြွက်ကို ခိုင်းရိုက်ကြသည်။ ‘ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အထပ်မှာ တွေ့တဲ့ ကြွက်တွေကို ဝိုင်းပြီး ရိုက်နေကျပါ။ တစ်ခါတော့ ကြွက်ကြီး တစ်ကောင်ကို တွေ့လိုက်မိတယ်။ ခန်းမထဲမှာ ကြွက်ကြီးကို ဝိုင်းရိုက်တော့ ဆောင်ကပ်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တုတ်တစ်ချောင်းစီနဲ့ ဝိုင်းထားတော့ ချောင် လှုပ်နေတဲ့ ကြွက်ဟာ ပြေးပေါက်မရှိ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလို ပြေးပေါက်မရှိတဲ့ ကြွက်ကြီးကို ဝိုင်းရိုက်ဖို့ အနားကပ်လာတယ်။ ကြွက်လည်း ဘယ်ပြေးရမလဲ မသိဘူး။ ကြွက်ဟာ ကျွန်တော့်ကို ရုတ်တရက် ခုန်အုပ်လိုက်တယ်။ မထင်မှတ်ဘဲ

ကျွန်တော့်ဆီ ခုန်တက်လာတဲ့ ကြွက်ကြီးကို တွေ့တော့ အံ့ဩသွားသလို ကြောက်လည်း ကြောက်သွားတယ်။ ဘေးကိုကပ်ပြီး ကျွန်တော် ထွက်ပြေး တယ်။ အခုတော့ ကြွက်က ကျွန်တော့်ကို ပြန်လိုက်နေတယ်။ ကြမ်းပေါ်က ကြွက်ဟာ လှေကားအတိုင်း ပြေးဆင်းသွားတယ်။ ကံကောင်းချင်တော့ ကျွန်တော်က သူ့ထက် နည်းနည်းပိုမြန်ပြီး တံခါးပေါက်ဆီ ရောက်သွားတယ်။ သူလည်း တံခါးပေါက်ကို အဖြတ်၊ ကျွန်တော်လည်း တံခါးကို ဆွဲပိတ်မိတော့ ကြွက်ရဲ့ နှုတ်သီးကို တံခါးက ဆွဲပိတ်လျက်သား ဖြစ်သွားတယ်' ဟု သူက ပြောပြသည်။

ပူတင် မွေးပြီးသောအခါ သူ့အမေ မာရီယာသည် သူ့သားကို သူငယ် တန်းကျောင်းသို့ မပို့ဘဲ သူမကိုယ်တိုင် စောင့်ရှောက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ သားဖွားခွင့် ၂ လ ပြည့်သည့်အခါ သားလေးကို သူမ အလုပ်လုပ်သည့် နေရာ သို့ ခေါ်သွားသည်။ အသက် ၄၁ နှစ်ရှိသော မာရီယာသည် အိမ်နားရှိ အချိန် ပိုင်း အလုပ်ရုံသို့ ဗိုလော့ယာလေးကို ခေါ်သွားခဲ့သည်။ ပေါင်မုန့်ဖုတ်သော အလုပ်ရုံ ဖြစ်သည်။ ပေါင်မုန့်များကို ဖိုထဲသို့ထည့်ရန် သံဗန်းများပေါ် တင်ပေး ရသည်။ ပေါင်မုန့်ဖိုတွင် ညဆိုင်း အလုပ်သမားအဖြစ် အလုပ်လုပ်ရသည်။ တံမြက်စည်း လှည်းရသည်။ အညစ်အကြေးများကို ဆေးကြောပစ်ရသည်။ မာရီယာသည် စာကို ဆုံးအောင် မသင်ကြားခဲ့ရ။ ခဏသာ ကျောင်းတက်ခဲ့ရ သည်။ စစ်ဒဏ်ကြောင့် ပညာရေး ဆုံးခန်းတိုင် မသင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို အချိန်တွင် ပူတင်၏ အဖေမှာ ရေဂိုရော စက်ရုံတွင် အလုပ် ဆက်လုပ်ရသည်။ မနက် ၅ နာရီတွင် ထပြု အစောကြီး အလုပ်သွားရသည်။ ပိုက်ဆံကို ချွေ၍ သုံးရသည်။ မိသားစုသည် စားဝတ်နေရေးအတွက် ခက်ခဲစွာ ရုန်းကန်နေရသည်။ သူ့အဖေ ဗလာဒီမီယာ စီနီယာသည် အလုပ်တစ်ဖက်နှင့် အလုပ်ဆင်းသည့် အချိန် ညနေသင်တန်းများကို ဆက်တက်သည်။ အဆုံးမသတ်ခဲ့ရသော သူ့ ပညာရေးကို ညကျောင်းတက်၍ ဆက်သင်သည်။ တစ်ချိန်တည်း၌ စက်ရုံ၏ သတင်းစာတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်သည်။ သူသည် တက်ကြွသော ကွန်မြူနစ် ပါတီဝင် တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး သူ့ဌာန၏ ပါတီစိတ် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် နှစ်အတန်ကြာ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ စက်ရုံတစ်ခုလုံး၏ ပါတီကော်မတီတွင် သူ့အား ကော်မတီဝင်အဖြစ် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များကပင် ဖြစ်သည်။

ဗလာဒီမီယာ ဂျူနီယာသည် အထွေးဆုံးသားလေး ဖြစ်သည်။ အရွယ် လွန်မှ မွေးဖွားခဲ့ရသဖြင့် သူ့အမေက သားလေး အားနည်းမှာ၊ ဒုက္ခိတဖြစ်မှာ စိုးရိမ်ခဲ့သည်။ မာရီယာသည် ကလေးကို သဘာဝအတိုင်း မွေးဖွားခဲ့ရသော်လည်း

ဗိုလော့ယာကလေးမှာ သူ့အသက်နှင့် စာလျှင် အလွန် သေးကွေးလှသည်။ အလေးဘဝတွင် ဗလာဒီမီယာသည် ဖွံ့ဖြိုးလာမှု မရှိ။ ကိုယ်လုံးက သေးသေး၊ အလုပ်ကပုပု ဖြစ်သည်။ စစ်ပြီးခေတ် ချို့တဲ့လာသော စာရေးသောကံရေးကြောင့် သူ့အတွက် အာဟာရ ပြတ်နေသည်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သူသည် အခြား ကလေး များနှင့် မတူဘဲ သေးသေးကွေးကွေးလေး ဖြစ်နေသည်။ သေဆုံးသွားသော ငှက်၏အစ်ကို ၂ ယောက်အကြောင်းကို သူတို့မိသားစုမှာ ခံစားနေရသည်။ ထို့ကြောင့် သားအထွေးဆုံးလေးကို စိုးရိမ် ပူပန်ကြသည်။ ပူတင်၏ မိဘများ သည် ဆုံးရှုံးခဲ့သော ကလေး ၂ ယောက်အကြောင်းကို ဘယ်တော့မှ ပြန်ပြီး ဗော့ရဟု စိတ်ဝေဒနာ ဖြစ်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလော့ယာကို မျက်စိ အောက်က အပျောက်မခံအောင် ဂရုစိုက်ကြသည်။ ကလေးမှာလည်း ချူချာ လှသည်။ မကြာခဏ အအေးမိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့ရင်းဖြင့် အသက်ရှင် ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ အရွယ်ရလာသောအခါ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသော သူ့ဘဝအတွက် ဒေါသလည်း ဖြစ်တတ်လာခဲ့သည်။ အသက်ရှင်နေသော သားအတွက် ပူတင်၏ မိဘများသည် အလွန် ဂရုစိုက်သည်။ 'သူ့မိဘတွေက သူ့ကို အလွန် ဂရုစိုက်တယ်၊ အမြဲတမ်းလည်း ကာကွယ်မှုပေးတယ်' ဟု သူ၏ ငယ်သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းနေဖက် အလက်ဇန္ဒား နီတိုလေက ပြောပြသည်။ ထိုသို့ မိဘများက ဂရုစိုက်သည် ဆိုသော်လည်း ငှက်၏ အဖေသည် သူ့သားကို သိသိသာသာကြီး အရောတဝင် မနေပေ။ 'သူ့အဖေက သူ့တို့အိမ်မှာ သားကို နမ်းတာမျိုး၊ ပွေ့ဖက်တာမျိုး မလုပ်ဘူး' ဟု ပူတင်၏ ဆရာဖြစ်သူ ဗီလာဒေမီထရီနာဂူရီတာစ်ရီက ပြောပြသည်။ ပူတင်ကမူ သူ့အဖေကို 'အဖေက အလွန် စကားနည်းတဲ့လူ ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောသည်။ သူ့အဖေသည် အလွန် တင်းကျပ်ပြီး စည်းကမ်းကြီးသူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်ထဲတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ဒေါသတကြီး လမ်းလျှောက်ပြီး ငှက်၏မျက်နှာကို လက်ညှိုးငေါက်ငေါက်ထိုးကာ ဆူပူကြိမ်းမောင်းတတ်သည်။ သူ့အဖေ၏ ထိုစရိုက်များသည် သားကို ကူးစက်သွားပုံ ရသည်။ အဖေ၏ဩဇာ သည် သားကို လွှမ်းမိုးသည်။ သူလည်း သူ့အဖေကဲ့သို့ စည်းကမ်း တင်းကျပ် ခြင်းနှင့် ဒေါသထွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်လာသည်။ စာသင်ချိန် ရောက်လာသောအခါ ဗိုလော့ယာလေးလည်း ကျောင်းတက်ရသည်။ အမှတ် ၁၉၃၊ အလယ်တန်း ကျောင်းတွင် တက်ရသည်။ ပထမတန်းမှ ရှစ်ကန်းအထိ ရှိသည်။ အိမ်မှ နု နီနစ်လောက် လမ်းလျှောက်လျှင် ကျောင်းသို့ ရောက်သည်။ အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးကြီး မတိုင်ခင်က ထိုကျောင်းသည် ပုဂ္ဂလိက မိန်းကလေးကျောင်း

ဖြစ်သည်။ လိနင်၏ နေ့နံနက်မှာ နာဒက်စတော့ရစကားယား တက်ခဲ့သောကျောင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ အဘိုးသည် ရေစကားယား၏ ထမင်းချက် လုပ်ဖူးသည်။ ပူတင် တက်ခဲ့သောကျောင်းသည် ယခုထိ ရှိနေသည်။ ယခင်ကကဲ့သို့ အလယ် တန်းကျောင်း မဟုတ်တော့၊ စက်မှုကောလိပ် ဖြစ်နေပြီ။ အောက်တိုဘာလတွင် မွေးခဲ့သော ပူတင်သည် ကျောင်းတက်ချိန် ရောက်သည်အထိ ကျောင်းသို့ မသွားရဘဲ ၈ နှစ်သားမှ ကျောင်းတက်ရသည်။ (ရုရှား ကလေးများသည် အသက် ၇ နှစ်မှ ကျောင်းစတင်ရသည်။) ရုရှားသမ္မတကြီးသည် သူ့ မိသားစု ၏ ဓာတ်ပုံအယ်လ်ဘမ်စာအုပ်ကို ထုတ်ပြီး သူ၏ ပထမဆုံး ကျောင်းတက်ခဲ့ရ သည့် ဓာတ်ပုံများကို ထုတ်ပြသည်။ 'အရင်က ကျောင်းဝတ်စုံဖြစ်တဲ့ မီးခိုးရောင် ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားပါတယ်။ ကျောင်းဝတ်စုံက စစ်ယူနီဖောင်းနဲ့ တူတယ်ဗျ။ အဲဒီ ဓာတ်ပုံထဲမှာ ကျွန်တော်က ပန်းအိုးတစ်လုံးကို ကိုင်ထားတယ်။ ပန်းစည်း မကိုင်ရဘဲ ပန်းအိုးပဲ ကိုင်ရပါတယ်' ဟု သူ၏ ကျောင်း စ တက်ခဲ့ရသည့် ငယ်ဘဝအကြောင်း အမှတ်တရ ပြောပြသည်။ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ ကျောင်းစတင်သည့်အခါ ကျောင်းသားများသည် သူတို့၏ ဆရာများအတွက် ပန်းစည်းများကို အိမ်မှယူဆောင်ကာ လက်ဆောင်ပေးကြသည်။ ရောင်စုံပန်း များကို လှလှပပ ဖြတ်တောက်၍ ပန်းစည်းအဖြစ်စည်းကာ ယူဆောင်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တချို့မိဘများကမူ အခြေအနေကို လက်တွေ့ကျကျ ကျင့်သုံးကြ၏။ သူတို့ သားသမီးများကို ပန်းစည်းသက်သက် မပေးလိုက်ဘဲ ပန်းပင်စိုက်ထား သည့် ပန်းအိုးများကို ပေးလိုက်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်ပြီးစ ပြန်ဖွင့်ရသည့် ကျောင်းများတွင် ပညာရေးဌာနမှ လုံလောက်သော အသုံးစရိတ်ကို မပေးနိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် ပန်းစည်းသက်သက် ပေးလိုက်လျှင် ပန်းစည်းထည့် ပန်းအိုးကအစ ဆရာများနှင့် ကျောင်းတွင် တာဝန်ကြီးနေမည် ဖြစ်သဖြင့် ပန်းပင် စိုက်ထားသော ပန်းအိုးကို ပေးလိုက်သည့်အခါ တစ်ခါတည်း ကိစ္စပြီးပြတ် သွားပေလိမ့်မည်။ ကျောင်းခန်းထဲတွင် ပန်းအိုး မဝယ်နိုင်သည့် ဆရာများ အတွက် ပန်းပင်ရော ပန်းအိုးပါ ကျောင်းသားများ ယူလာသောကြောင့် အဆင် ပြေသွားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်ပုံထဲမှ ကျောင်းစတင်သည့် ပူတင်လေး၏ ပုံတွင် ပန်းအိုး ကိုင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ ပထမဆုံး ဆရာမ ကာမာရာ ဗလော့ဒ်နာချီဇိုဗာ အတွက် ပူတင်၏လက်ဆောင် ဖြစ်သည်။

ပူတင်သည် အတန်းထဲတွင် ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိသော ကျောင်းသားတစ်ယောက် မဟုတ်ခဲ့ပေ။ သူသည် တခြား ကျောင်းသားများကဲ့သို့ ကျောင်းတက်ချိန် အောင်လားရသူ မဟုတ်ပဲ နောက်ကျမှ ကျောင်းလာရသူ ဖြစ်သည်။ သူ့အဖေက

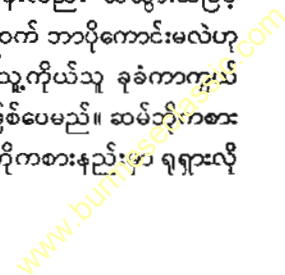
သူ့သားကို ပညာထူးချွန်စေချင်သည်။ ထို့ကြောင့် အမြဲ အားပေးပြီး သူ့ကို တောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ပူတင်က သူ့အဖေ ဖြစ်စေချင်သလို အထူးချွန် ဆုံး ကျောင်းသားကား မဟုတ်ပေ။ သူ၏ အစောပိုင်း ကျောင်းနေစဉ် ကာလ များတွင် ပူတင်မှာ သာမန်အဆင့် တပည့်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နှာခံမှုကောင်းသော၊ ဆရာ သဘောကျသော တပည့်တစ်ယောက် မဟုတ်ပေ။ သူ၏ ကျောင်းဝင်ခွင့်ထဲ၌ ပူတင်လေးကို ကြုံသလို ကျွဲပန်းစိတ်ဓာတ် အနည်း ငယ်ရှိသော ကျောင်းသားဟု မှတ်ချက်ပေးခဲ့သည်။ သူသည် ၁၀ နှစ်ကျော်မှ ၆ တန်း ရောက်သည်။ ပူတင်သည် မျောက်ရုံးအောင် ဆော့သော ကျောင်းသား တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းစာ၌ စိတ်မဝင်စားပေ။ စာသင်နေစဉ် ပြတင်း ခေါက်မှနေ၍ အပြင်သို့ ငေးကြည့်နေတတ်သည်။ သို့သော် သူသည် ကျောင်းသား ဆိုး တစ်ယောက် မဟုတ်။ ဖျင်းသော ကျောင်းသားလည်း မဟုတ်ပေ။ စင်စစ် အားဖြင့် အတန်းထဲတွင် ဉာဏ်ကောင်းသော ကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြစ် သည်။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးသော ကျောင်းသားဖြစ်ပြီး ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်သည်။ အတော်ဆုံး မဟုတ်သလို အညံ့ဆုံးလည်း မဟုတ်ပေ။ သူ ရရှိသော အမှတ်များမှာ ၃ မှတ်နှင့် ၄ မှတ် ပျမ်းမျှ ရှိလေသည်။ (အမြင့်ဆုံး အမှတ်မှာ ၅ မှတ် ဖြစ်သည်။) ကျောင်းက ပေးလိုက်သော အိမ်စာများကို အများအားဖြင့် သိပ်အလေးထား လုပ်လေ့ မရှိပေ။ ပူတင်၏ သမိုင်းဆရာမ ဖြစ်သော တာမာရာစတယ်ဇာဗိုဘာကမူ သူသည် အတန်းထဲတွင် ညံ့သော ကျောင်းသားကား မဟုတ်။ အသင့်အတင့် ထူးချွန်သော ကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ 'ကျွန်မတို့ကျောင်းဟာ အလွန်ကို မျိုးချစ်စိတ်ရှိတဲ့ ကျောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလော့ယာဟာ ကျောင်းက စကားရည်လှပွဲတွေမှာ ဝင်ရောက် ဆုတံ့ပြိုင်တယ်။ သူဟာ တရားမျှတမှုကို သဘောကျတယ်။ တာဝန်ယူမှုရှိတဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ပဲ' ဟု ပြောပြသည်။ သူ၏ အတန်းဖော် တစ်ယောက် ဖြစ်သော ဆာဂျီကူဒရော့က 'သူဟာ တခြားသူတွေအပေါ် ဩဇာရှိတာကို သဘောကျတယ်။ အဝေးမှာ နေရသည့်တိုင်အောင် သူ့ဩဇာ လွှမ်းမိုးနေစေချင် တယ်' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ပူတင်သည် ကွန်မြူနစ် လူငယ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဖို့ စည်းရုံးသည်ကို လက်မခံခဲ့ပေ။ ရှေ့ဆောင်လူငယ်ဟု ခေါ်သော ကွန်မြူနစ် လူငယ်အဖွဲ့သည် အနောက်နိုင်ငံများရှိ ကင်းထောက်လူငယ်များနှင့် တူသည်။ ဘာကြောင့် သူ လက်မခံရကြောင်းမှာ ထိုလူငယ်အဖွဲ့သို့ ဝင်လိုက်လျှင် သူသည် ရှေ့ကက်လမ်း နေမိဟု ထင်သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရှိ ကျောင်းများတွင် တတိယတန်း ရောက်

လာသော တပည့်များကို ထိုလူငယ်အဖွဲ့သို့ ဝင်ခွင့်ပြုကြသည်။ သို့သော် သူတို့ သဘောကျလောက်သော အရည်အချင်း ရှိသူမှ ဝင်ခွင့်ပြုလေသည်။ သူတို့ သဘောကျလောက်အောင် မနေသည့် ပူတင်ကို ပိုင်အိုးနီးယား လူငယ်ကလည်း လက်မခံခဲ့ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပူတင်သည် ငယ်စဉ်ကတည်းက ထိုရှေ့ဆောင် လူငယ်ခေါ် ပိုင်အိုးနီးယား အဖွဲ့ထဲသို့ မပါဝင်တော့ပေ။ ပူတင်သည် ငယ်စဉ် ကတည်းက ခပ်ရမ်းရမ်း နေတတ်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့လူငယ် ချင်းများနှင့် ကျောင်းတွင် အလောင်းအစား လုပ်သည်။ ထိုအလောင်းအစားမှာ ငါးထပ်အမြင့်ရှိသော ကျောင်းဝရန်တာမှ အောက်ဘက်သို့ ဇောက်ထိုးနေရုံ မနေရုံ လောင်းခဲ့ရာ၊ သူက ဝရန်တာကို ခြေဖြင့်ချိတ်ပြီး ဇောက်ထိုးနေခဲ့လေသည်။ ပူတင်သည် ဘောလုံးကန်ခြင်းကိုလည်း ဝါသနာ ပါသည်။ ဘယ်နေ့ခေါ် အကော်ဒီယံလည်း တီးတတ်သည်။ သူက ဂစ်တာတီးရမှာကို အလွန် သဘော ကျသည်။ ဘီတယ်လ် အဖွဲ့သားများကို အလွန် သဘောကျသောကြောင့် ဂစ်တာတီးလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗိုလော့ယာဟု ခေါ်သည့် ပူတင်လေးသည် သူ့ အဖေ တားမြစ်နေသည့်ကြားမှ အဖေကို ဆန့်ကျင်ကာ အမဲလိုက်စားမြှောင်ကို တိတ်တိတ် ယူဆောင်သွားလေ့ ရှိသည်။ အဖေက အမဲလိုက်စား ထည့်သွား လျှင် ရဲဖမ်းမည် စိုး၍ တားမြစ်ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူက လက်မခံခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်က အနာဂတ် သဗ္ဗတ ဖြစ်လာမည့် လူငယ်လေး၏ နာမည်သည် သတိထား စောင့်ကြည့်ရမည့် နာမည်စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းထားလေသည်။ ပူတင်က 'ကျွန်တော်က လူဆိုးပဲဗျ၊ တကယ်ဆိုးတဲ့ကောင်၊ တကယ်ကို လူ ရမ်းကား တစ်ယောက်ပဲ' ဟု သူ၏ ငယ်စဉ်ဘဝကို ပြန်လည် ပြောကြားလေ့ ရှိသည်။

ဗိုလော့ယာသည် ကျောင်းစာကို စိတ်မဝင်စားပေ။ ကျောင်းက ပေး လိုက်သော အိမ်စာများကို လုပ်ရမည့်အစား ကျောင်းကနေ အိမ်ပြန်ရောက်သည် နှင့် ကျောပိုးအိတ်ကို ပစ်ချကာ အပြင်ထွက် လည်တော့သည်။ အရပ်ထဲမှ သဘောမကျလှသော သူ့ထက် အသက်ကြီးသည့် လူငယ်များနှင့် ပေါင်းသည်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် ထိုဆိုးသွမ်း လူငယ်လေးများသည် အမြဲ ရန်ဖြစ်လေ့ ရှိကြသည်။ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ချိန်းရိုက်ခြင်း၊ ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းစွာ ဆဲဆိုခြင်း၊ အရက်သောက်ခြင်း စသည်များ။ ညဘက်ဆိုလျှင် ဘောလုံးကွင်းထဲတွင် လည်းကောင်း၊ နောက်ဖေးလမ်းကြားများတွင် လည်းကောင်း တွေ့ဆုံလေ့ ရှိကြ သည်။ ဗိုလော့ယာမှာ လူကောင်ထွားထွား၊ သန်သန်မာမာ မဟုတ်ပေ။ တစ် ယောက်ယောက်က သူ့ကို ထိုးလှံပစ်လိုက်လျှင် သူက ခုန်ထပြီး ထိုလူကို

အင်တယ် တိုက်ခိုက်တတ်သည်။ သူ့ကို ထိုးသော သူ့အား လက်သည်းဖြင့် ထုတ်ခြစ်ခြင်း၊ သွားဖြင့် ကိုက်ခြင်း၊ ဆံပင်ကိုဆွဲခြင်း စသည့် မနိင် နိုင်ရာကို ထိုင်၍ လက်တုံ့ပြန်လေ့ ရှိသည်။ ထိုအချိန်က သူ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့်များကို ခြင်းအားရင်း ပူတင်သည် သူ၏ ခွန်အားနည်းမှုကို နားလည်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲပွဲတစ်ခု တိုက်သည့်အခါ အနိုင်ရအောင် မည်ကဲ့သို့ တိုက်ရမည်ကို သူ ခြင်းစားထားလေသည်။ ထိုလမ်းသရဲ လူငယ်ဂိုဏ်း တော်တော်များများမှာ ထောင်ထဲ ရောက်ကုန်ကြသည်။ ဗိုလော့ယာမှာလည်း ကံကောင်း၍ ထောင်ထဲ မရောက်ခဲ့ပေ။ ဆိုးသွမ်းလူငယ်များကို ဖမ်းဆီးသည့်အခါ သူ လွတ်သွားလေ့ ရှိသည်။ တရားရုံး တင်သည့် အခါလည်း သူ ပါမသွားခဲ့ပေ။ ရန်ဖြစ်မှု၊ ချိန်း ချိတ်မှု၊ လောင်းကစားမှုများကို ဖမ်းမိလျှင် ရုံးတင်လေ့ရှိသည်။ ထိုတရားရုံးတွင် မိန်းမကို ရိုက်သူများ၊ အရက်သမားများလည်း ရုံးတင်ခံရသည်။ ကလေးများ ဆိုလျှင် အပြစ်ရှိပါက ကလေးထောင်သို့ ပို့သည်။ အိုလက်ဘလော့စကီ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ပူတင်လေးကို ကလေးထောင်သို့ ပို့ပစ်မည်ဟု မြိမ်းခြောက် ခံရကြောင်း ပါရှိလေသည်။ ကလေးထောင် ဆိုသည်မှာ အုပ်ထိန်းရန် ခက်ခဲ သော ကလေးများကို ပို့ထားသည့် သီးသန့်ကျောင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကျောင်းတွင် ထောင်အိပ်ကျောင်းစား အဖြစ် နေထိုင်ရသည်။ ပူတင်၏ အဖေက ကလေး သူငယ်များကို စစ်ဆေးသော ရဲဘော် တရားရုံးအား သူ့သားကို ထိုသို့မပို့ရန် ထောင်းပန်ထားခဲ့သည်။ သူ့သား ပြဿနာများကို သူ့ကိုယ်တိုင် ဆုံးမဖြေရှင်း ဝါမည်ဟုလည်း ကတိပြုထားရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ခေါင်းမာပြီး ပေါ့ပေါ့တန်တန် နေထိုင်ခဲ့သည့် ပူတင်သည် အသက် ၁၁ နှစ်ခန့်တွင် အားကစား တစ်ခုခု ထုပ်မည်ဟု စဉ်းစားခဲ့သည်။ သို့သော် လူပုံက ငယ်ငယ်၊ ခပ်နွဲ့နွဲ့ ဖြစ်နေ၍ သူ၏ ပျော့ညံ့သော ပုံပန်းသဏ္ဍာန်အရ သူ့ထက် သန်မာသူများက သူ့ကို အနိုင်ကျင့်လေ့ရှိသည်။ ထိုသို့ အနိုင်ကျင့်ခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်ရန် ကိုယ်ခံပညာ တစ်ခုခုတော့ တတ်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့ လူငယ်များ စုဝေးရာ နေရာမှာ ထောထဲတွင် ဖြစ်သည်။ အစပိုင်းတွင် ဗိုလော့ယာလေးသည် လက်ဝှေ့ထိုး ထော့ကျင့်ခဲ့သည်။ သို့သော် လက်ဝှေ့ထိုးရင်း နာခေါင်းကျိုးသွားသည်။ နာ ထလည်း နာ။ လက်ဝှေ့က သူ့ကို အကျိုးမပေးမှန်းလည်း သိသွားသဖြင့် လက်ဝှေ့ထိုးခြင်းကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။ လက်ဝှေ့ထက် ဘာပိုကောင်းမလဲဟု သူ စဉ်းစားပြန်သည်။ သူ့ကို အနိုင်မကျင့်အောင်၊ သူ့ကိုယ်သူ ခုခံကာကွယ် နိုင်အောင် ကိုယ်ခံပညာ တစ်ခုခုတော့ သူ တတ်မှ ဖြစ်ပေမည်။ ဆမ်ဘိုကစား နည်းကို ကစားမည်ဟု သူ စဉ်းစားပြန်သည်။ ဆမ်ဘိုကစားနည်းမှာ ရုရှားလို

ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဂျူဒိုနှင့် နပန်း ပေါင်းစပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ၏ ၅ တန်း ဆရာ ဘာရာဒီမီထရီရာဂျေဗစ်ရှ်က သူ့ကို ဆမ်ဘို သင်ပေးသည်။ ထိုဆရာက သူ့ကို ဂျာမန်ဘာသာလည်း သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ သူ၏ ငယ်စဉ် အားကစား လိုက်စားခဲ့သည့် နေ့များအကြောင်းကို သူ့ဆရာက ပြောကြားရာတွင် 'သူက လူမှုဆက်ဆံရေး အားနည်းတယ်၊ အားကစားကိုတော့ ပိုပြီး သဘောကျတယ်။ သူ့ကိုယ်သူ ကာကွယ်ဖို့အတွက် ကိုယ်ခံပညာကို စ သင်ကြားခဲ့တာပေါ့' ဟု ပြောပြသည်။ ထိုအချိန်က ပူတင်သည် ၁၃ နှစ် ရှိလာလေသည်။ တစ်ပတ်တွင် ၂ ချိန်မှ ၃ ချိန်အထိ ကစားသည်။ တစ်ခါကစားလျှင် ၂ နာရီ ကြာ၏။ သူ၏ သင်တန်းနေရာမှာ ဖင်လန်နယ်စပ်ရှိ ဘူတာရုံတစ်ရံနှင့် နီး၏။ နီးဗား မြစ်ကမ်း ပေါ်၌ ရှိသည်။ ထရပ် (Tud) အားကစားကလပ် တစ်ခု၏ ကစားရုံတွင် လေ့ကျင့် သင်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ၏ သင်တန်းဆရာမှာ အနာတိုလီစီမြို့နယ်ရက် ခလင် ဖြစ်သည်။ ထိုဆရာသည် ယနေ့ထက်တိုင် ယောကျ်ားလေး၊ မိန်းကလေး များကို သင်ကြားပေးနေဆဲ ဖြစ်သည်။ သူ သင်တန်းတက်သည့် အစပိုင်းက သူ့မိဘများသည် သိပ်မယုံကြည်လှပေ။ သို့သော် သူတို့သားအတွက် ကောင်း ကျိုး ဖြစ်စေရမည် ဟူသော ရက်ခလင်၏ စကားတစ်ခွန်းကို သဘောပေါက် သွားခဲ့သည်။ အားကစားသင်တန်း ပထမနှစ်တွင် ပူတင်သည် အားကစား ဖိနပ်ကို မစီးနိုင်ပေ။ ခြေအိတ်ဖြင့် လေ့ကျင့်ရသည်။ ဝတ်စုံမှာလည်း သူ့အမေ ချုပ်ပေးသော ဝတ်စုံကို ဝတ်ရသည်။ နောက်နှစ်မှာသာ ကီမိုနီအစစ် ဝတ်ရလေ သည်။ ထိုဝတ်စုံမှာလည်း သင်တန်းဖော် တစ်ယောက်က ပေးသော ဝတ်စုံ ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာသည့်အခါ ပူတင်လည်း အသက် ၂၀ ရောက် လာသည်။ ရက်ခလင်က သူ့တပည့်ကို ဂျူဒို ကစားရန် စည်းရုံးလေသည်။ ဂျူဒိုသည် ဆမ်ဘိုနှင့် အလွန်တူ၏။ သို့သော် ဆမ်ဘိုနှင့် မတူသည်မှာ ဂျူဒိုကို အိုလံပစ် အားကစားနည်းတစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားပြီး ဗိုလော့ယာအဖို့ ဂျူဒို လေ့ကျင့်ပါက အိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲသို့ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော အခွင့်အရေး ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆမ်ဘိုနှင့်တူသော ဂျူဒို ကစားနည်းသည် ဗိုလော့ယာ အတွက် လိုအပ်သော သူ့ကိုယ်ခန္ဓာ လုံခြုံရေးအတွက် မပြည့်စုံသော်လည်း သူ၏ ကျန်းမာရေးအတွက်ကား အလွန် အဆင်ပြေခဲ့လေသည်။ သူ့အိမ်တွင် ကျန်းမာရေး လေ့ကျင့်ခန်း မရှိသော ပူတင်အဖို့ ဂျူဒို ကစားခြင်းဖြင့် ကျန်းမာ သန်စွမ်းလာသည်။ ပူတင်သည် ထိုသို့ ဂျူဒို ကစားခြင်းဖြင့် ထူးချွန်လာ၏။ သူသည် မနက် ၅ နာရီ ထ ပြီး ပုံမှန် အပြေးလေ့ကျင့်သည်။ သင်တန်းတွင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် လေ့ကျင့်ကစားသည်။ ထို့ကြောင့် ခါးပတ်နက် ရရှိခဲ့လေ

သည်။ ဂျူဒိုတွင် ထူးချွန်သဖြင့် ကျောင်းတွင် အတော်ဆုံး အားကစားသမား ဖြစ်လာသည်။ တစ်ကျောင်းလုံးကို သူက ဂျူဒိုစွမ်းရည် ပြသရသည်။ ကစား ထွက်များ အားလုံးကလည်း သူ ထူးချွန်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသကြ၏။ ဆမ်ဘို အစားနည်းတွင်လည်း သူ ထူးချွန်သဖြင့် ပြိုင်ပွဲများတွင် ကျောင်း၏ ဂုဏ် သိက္ခာကို တက်စေသည်။ အားကစားလေ့ကျင့်မှုကြောင့် ပူတင်သည် သူ၏ ညာသင်ကြားရေးနယ်တွင်လည်း အဆင်ပြေလာခဲ့သည်။ သူတို့ ထရပ် အား ကစား ကလပ်တွင် ကလပ်အဖွဲ့ဝင် ကျောင်းသားတစ်ယောက် ကျောင်းမှာ အမှတ်များ လျော့နည်းနေပါက အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခံရသည်။ ထို့ကြောင့် အားကစားရော ပညာပါ ထူးချွန်အောင် ကြိုးစားရသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ပူတင်သည် အသက် ၂၄ နှစ် ရှိလာပြီး သူတို့မြို့၏ ဂျူဒို ချန်ပီယံလည်း ဖြစ်လာသည်။ အသက် ၂၀ ကျော် လူငယ်တစ်ယောက်အဖို့ အလွန်ကို ထူးချွန် သော အားကစား အောင်ပွဲလည်း ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ ဗလာဒီမီယာသည် ထီနင်ဂရက်မြို့ အပြင်ရှိ ကစ်ပီရာဗီ ကန်ကြီးကိုပတ်၍ မနက်တိုင်း ၁၇ ကီလို မီတာ ပုံမှန်ပြေးသည်။ သူသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ တစ်ခွင်လုံးရှိ ဂျူဒိုပြိုင်ပွဲ များကို ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ပူတင်က အမြဲတည်ငြိမ်သဖြင့် ပြိုင်ပွဲ များတွင် အနိုင်ရလေ့ ရှိသည်။ ပူတင်က ကစားပွဲတစ်ပွဲ၌ သူ ရုံးသွားခဲ့လျှင် သူ့ကိုယ်သူ အပြစ်တင်ပြီး ဘာကြောင့် ရုံးရသည်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်သော အရည်အချင်း ရှိသည်။ ယခုအခါ အသက် ၆၂ နှစ် ရှိ၍ အနစ် ၃၀ ကျော် ပူတင်၏ နည်းပြဆရာ ဖြစ်ခဲ့သူ ရက်ခလင်က 'ပူတင်ဟာ အိုလံပစ် ဂျူဒို အသင်းမှာ ပါဝင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်း ရှိတယ်' ဟု ပြောသည်။ 'သူဟာ သူ့ပြိုင်ဘက်ကို ကိုင်ပေါက်နိုင်အောင် ကျွမ်းကျင်တယ်၊ ဘယ်ဘက်ကဖြစ်ဖြစ် ညာဘက်က ဖြစ်ဖြစ် ၂ မက် စလုံးမှာ ကျွမ်းကျင်မှု အညီအမျှ ရှိတယ်။ ဘယ်ဘက်ကလာတဲ့ လူကို ကိုင်ပေါက်နိုင်စွမ်း ရှိသလို ညာဘက်ကလာတဲ့ လူကိုလည်း ကိုင်ပေါက်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့ ပြိုင်ဘက်က ညာဘက်ကနေ ထိုင်ပေါက်မယ်လို့ မျှော်လင့်နေတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်ဘက်က ကိုင်ပေါက်လိုက် တာကို သူ မသိရှာဘူး။ အဲဒီတော့ သူဟာ ပြိုင်ဘက်ကို လှည့်ဖြားပြီး ကိုင်ပေါက် နိုင်တဲ့ အရည်အချင်း ရှိတာပေါ့' ဟု ရက်ခလင်က ပြောပြသည်။ ပူတင်၏ စွမ်းရည်မှာ သူ့ပြိုင်ဘက်၏ လှုပ်ရှားမှုကို အလျင်ကြည့်သည်။ သူ၏ကျွမ်းကျင်မှု နှင့် ရည်မှန်းချက်ကိုကား ဖုံးထားသည်။ ထို့နောက် ပြိုင်ဘက် မထင်မှတ်သည့် လှုပ်ရှားမှုမျိုးကို သူက လုပ်ပြလိုက်လေသည်။ အလွန် တန်ဖိုးရှိသော စွမ်းရည် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဂျူဒိုနှင့် ပူတင်သည် အလွန်ကို လိုက်ဖက်ညီလေသည်။

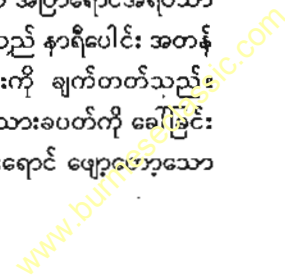
ပူတင်က 'ဂျူဒိုဟာ အားကစားနည်း ပညာတစ်ရပ်တင် မကဘူး၊ အတွေးအခေါ် ဒဿန ပညာတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်တယ်' ဟု ကောက်ချက်ချလေသည်။ ဂျူဒို ကစားနည်းအကြောင်းကို နောင်အခါ သူသည် အခြားတစ်ဦးနှင့် တွဲဖက်ပြီး စာအုပ်ရေးခဲ့ဖူးသည်။ ဂျူဒိုကို ဒဿန တစ်ခုအဖြစ် သူ၏ ဘဝတွင် လက်တွေ့ အသုံးပြုခဲ့သည်။ သူ၏ ပြိုင်ဘက်များ၊ သူ၏ မိတ်ဆွေများအား မည်သို့ ဆက်ဆံ မည်၊ မည်သို့ တိုက်ခိုက်ရမည်များကို ဂျူဒို ကစားနည်းမှ အဖြေထုတ်ယူပြီး ကျင့်သုံးခဲ့လေသည်။

ပူတင်တို့ မိသားစုသည် လီနင်ဂရက် အရှေ့တောင်ဘက် ၂၅ မိုင် ဝေးသော တော်စနို မြို့လေးတွင် အခန်း ၃ ခန်းပါသည့် နွေရာသီ အနားယူ အိမ်တစ်လုံးကို ဝယ်ယူလိုက်ကြသည်။ ထိုအချိန်က ဗိုလော့ယာမှာ ၁၇ နှစ်သား သာ ရှိသေးသည်။ လူအများအပြားမှာ နွေရာသီ အနားယူအိမ်များ ရှိလောက် အောင် မချမ်းသာကြပေ။ သို့သော် မိဘဆွေမျိုးများ၏ နွေရာသီအိမ်များ ရရှိသူ များမှာလည်း အများအပြား ရှိသည်။ တချို့မှာမူ ပိုင်ဆိုင်သော မြေလေးပေါ်တွင် အိမ်သေးသေးလေးများ ဆောက်၍ နွေရာသီအိမ်အဖြစ် နေထိုင်ကြလေသည်။ တချို့မှာမူ ရွာတွင် တဲအိမ်များဆောက်ပြီး နေကြသည်။ ဒါ့ချာခေါ် နွေရာသီ ဝဲအိမ်များမှာ ရုရှားနိုင်ငံတွင် အလုပ်ပိတ်ရက် အနားယူသော တဲအိမ်များအဖြစ် သာမက အမြဲတမ်း နေထိုင်သော အိမ်များလည်း ဖြစ်သည်။ တချို့ မိသားစု များသည် သူတို့၏ နွေရာသီအိမ်များ၌ နွေရာသီတစ်ခုလုံးကို ကုန်ဆုံးစေခဲ့ သည်။ အလုပ်ကိုလည်း ထိုနွေရာသီအိမ်မှာပင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အိမ်ရှင်မ များက သူတို့ကလေးများကို ခေါ်၍ သူတို့ မိသားစုအိမ်များတွင် နေထိုင်ကြ သည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်သော နွေရာသီတစ်ခုလုံးကို ဒါ့ချာများ၌ ကုန်ဆုံး စေသည်။ နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ မေလအကုန်ပိုင်းမှ စက်တင်ဘာလ အထိ ဖြစ်သည်။ ဒါ့ချာများသည် မြို့ပြ၏ မွန်းကျပ်မှု၊ စိတ်ကျဉ်းကျပ်မှု၊ အပူဒဏ်တို့မှ လွတ်ကင်းရာနေရာ ဖြစ်သလို၊ မြို့ပြ၏ အနံ့ဋာရုံများမှ သက်သာ စေရန် ဖိတ်ခေါ်နေသော နေရာများလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ပူတင်တို့၏ နွေရာသီ အနားယူအိမ် ဒါ့ချာမှာ သစ်လုံးများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော သစ်လုံး အိမ်ကလေး ဖြစ်သည်။ ထိုအိမ်ကို ပူတင် အဖေက တည်ဆောက်ထားသည်။ ထိုအိမ်တွင် ပူတင်တို့ မိသားစု အေးအေးဆေးဆေး နေနိုင်သည်။ ဈေးထုတ် နိုင်သည်။ အဖြူရောင် ဘတ်ရှ် သစ်ကိုင်းများဖြင့် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရိုက်နှက်ပြီး ကစားနိုင်သည်။ ဘန်ညာ သစ်တုံးများကို မီးလင်းဖိုထဲ ထည့်ပြီး အပူဓာတ် ရရှိအောင် ဖန်တီးနိုင်သည်။ ထိုဘန်ညာ သစ်တုံးများဖြင့် တူရက်

အတိုင်း မီးမွှေးကာ ရေခွေးကို ချိုးနိုင်သည်။ ဗလာဒီမီယာ စီနီယာသည် နှုတ်သီးဖြင့် ငါးကို ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသည်။ သူ့သားသည် သဘာဝ နှိုင်း စောစောထသည့် ငှက်ကလေးတစ်ကောင်လို မဟုတ်ဘဲ နောက်ကျမှ သူ့အဖြစ် အခွင့်အရေး ရရှိခဲ့လေသည်။ ပူတင် မိသားစုအဖို့ ဒါ့ချာတွင် နှုတ်သီးတွေ အများကြီး လုပ်နိုင်သည်။ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ယော့ကျားများဖြစ်သည့် ဗိုလော့ယာနှင့် သူ့အဖေက လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အိမ်ပြင်ခြင်း၊ ကာခြင်း၊ မြေတူးခြင်း၊ သစ်ခုတ် ခြင်း၊ မီးဖိုအတွက် ဘန်ညာတုံးများကို ရှာဖွေ ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ အမှိုက်များကို ခြစ်ပစ်တင်၍ အမှိုက်စွန့်ပစ်ပေးခြင်း၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ ရေပိုက်မှ ရေကို ဖြိုဖွင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ဗိုလော့ယာသည် သူ့အဖေ ခိုင်းသည့် အလုပ် များကို လုပ်သည်။ အလုပ် မလုပ်၍ မရ။ ဒါ့ချာတွင် နေထိုင်သူ လူငယ် များသည် လုပ်ရသည်။ မိန်းမများကိုလည်း မာရီယာက ဦးဆောင်၍ အိမ်မှုကိစ္စ ထုပ်ရသည်။ အောက်ခြေသိမ်း လုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ချက်ပြုတ်၊ ပန်းကန် ကြောခြင်း၊ အဝတ်လျှော်ခြင်း၊ မြက်နုတ် ပေါင်းသင်ခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ရသည်။

သူတို့ နွေရာသီအိမ်မှာ အခြား အိမ်များကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ရေသွယ် ဖြစ်သည်။ အိမ်သာမှာလည်း အိမ်အပြင်ဘက် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ရှိသည်။ အိမ်လီဖုန်းရုံလေးနှင့်တူသော သစ်သားကာထားသည့် အဆောက်အဦလေး ဖြစ်သည်။ အညစ်အကြေးများကို မိမိတို့ဘာသာ ဆေးကြောသုတ်သင်ရသည်။ အညစ်အကြေးများကို သူတို့ခြံထဲရှိ စိုက်ပျိုးပင်များအတွက် မြေဩဇာ အဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။ သူတို့၏ ဒါ့ချာသည် သူတို့မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေးနှင့် အခြားအတွက် ဖြည့်စွမ်းပေးသောနေရာ ဖြစ်လာသည်။ ခြံဝင်းထဲတွင် အာလူး၊ နှုတ်သီးနှင့် ရာသီထွက် စပျစ်လို နွယ်ပင် အသီးများကို စိုက်ပျိုးပြီး ရောင်းချ ကြသည်။ နှစ်စဉ် ပန်းသီးများကို စိုက်ပျိုးပြီး ရောင်းချကြ၏။ ပူတင်၏အဖေ သည် အိမ်တွင် စိုက်သော ပန်းများကိုသာ သဘောကျလေသည်။

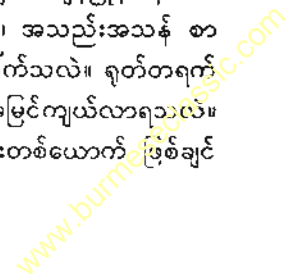
ဇွန်လ၊ "ညဖြူများ" (White Night) ကာလတွင် ည၏အမှောင်သည် နက်မလာပေ။ ကောင်းကင်သည် မှောင်မည်းမသွားဘဲ အပြာရောင်အရိပ်သာ ဖြစ်လာ၏။ မနက်စောစောတွင် အပြာရောင် အရိပ်သည် နာရီပေါင်း အတန် ခဏ ထိုးကျနေတတ်သည်။ ပူတင်က ရှာရှစ်လ်ဟင်းကို ချက်တတ်သည်။ နှစ်လ ဆိုသည်မှာ ကြက်သား၊ သိုးသား (သို့) ဝက်သားခပတ်ကို ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မီးဖိုပေါ်တွင် ခပတ်ဟင်းကိုတင်၍ အလင်းရောင် ဖျော့ဖော့သော

ည၏ ကောင်းကင်ယံတွင် ချက်ပြုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အာတိတ်ဝင်ရိုးစွန်းတွင် အဖြူရောင်၊ အပြာရောင်နှင့် ပန်းရောင် တိမ်တိုက်များက ကောင်းကင်ယံမှာ ဖုံးလွှမ်းနေသော ညတွင် ဖျော့တော့သော အလင်းရောင်တန်းများက အံ့ဩလောက်အောင် ထိုးကျနေလေသည်။ အလုပ်ပိတ်ရက်များနှင့် ညနေစောင်းများတွင် ဒါချာသည် အပန်းဖြေဖို့ အလွန်ကောင်းသည်။ ဗိုလော့ယာမှာ အရက်လည်း မသောက်၊ ဆေးလိပ်လည်း မသောက်ပေ။ သူ့အဖို့ ဝိုင်အရက် တစ်ခွက်ဆိုသည်မှာ အများဆုံးစံချိန် ဖြစ်လေသည်။ သူတို့၏ အိမ်နီးချင်းဖြစ်သူ ဗီရာဘရီလီဗာက ဗလာဒီမီယာ ဂျူနီယာသည် တော်စနီရှိ သူတို့၏ နွေရာသီအိမ်တွင် နှစ်သစ်ကူးနေ့နှင့် ဆိုဗီယက် ရုံးပိတ်ရက်များတွင် အခမ်းအနားများ ကျင်းပရသည်ကို သဘောကူသည်ဟု မြင်ပြသည်။ ထိုအခါကြီး ရက်ကြီးများမှာ သူတို့အိမ်၌ ညစာစားပွဲ ပြုလုပ်ရာတွင် ဧည့်သည်များကို ဗိုလော့ယာထံ သီချင်းဆိုပြလေ့ရှိသည်။ ပူတင်တို့မိသားစုမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများ မဟုတ်ကြသော်လည်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဆင်းရဲနေသည်ဟု စိတ်ညစ်မနေကြ၊ ခံလည်း မခံစားကြပေ။ သူတို့နှင့် သူတို့ ပတ်လည်ရှိ မိသားစုများမှာလည်း သူတို့နှင့် ဘဝတူများ ဖြစ်ပြီး ဆင်းလည်း မဆင်းရဲ၊ ချမ်းလည်း မချမ်းသာသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူများမှာ မြို့မှနေ၍ ဓမ္မေတ္တ လာရောက်ပြီး ခပ်သေးသေး ဒါချာများ နေထိုင်နိုင်သောကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်။ သူတို့သည် အနည်းနှင့်အများ ထိုကဲ့သို့ လာရောက် နေထိုင်ကြသည်။ နွေရာသီတွင် ဒါချာများသို့ လာရောက် အနားယူပြီး စိုက်ပျိုး စားသောက်ကြသည်။ သူတို့၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမှာ နိမ့်ကျကြသော်လည်း သူတို့ တတ်နိုင်သလောက် ခြိုးခြံနေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ အနီးအနား နေထိုင်သူအားလုံးမှာ ငွေကြေးအများအပြား မရှိသူများ ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလော့ယာ သိပါသည်။ သို့သော် သူတို့အားလုံးမှာ အလွန် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ချို့တဲ့သူများကား မဟုတ်ကြပေ။

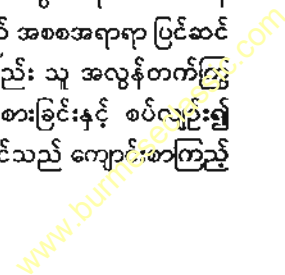
ဗိုလော့ယာသည် ကျောင်းသားဘဝ၌ သူ့ကိုယ်သူ အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် အလွန် ကျေနပ်နေတတ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ့ဓာတ်ပုံများကို စုစည်းပြီး ထိုအယ်လ်ဘမ်၌ “ကျန်းမာသော ဓန္ဒကုန်ယံ၌ ခိုင်မာသော စိတ်ဓာတ် ရှိသည်” ဟု ရေးထားသည်။ ကျောင်းမှ ထွက်သွားသော ကျောင်းသူလေးတစ်ယောက်၏ နတ်ထွက်စာတွင် သူက “မင်းအတွက် သက်သက်လည်း ရှင်သန်မနေနဲ့၊ အခြားလူတွေအတွက်လည်း ရှင်သန်မနေနဲ့၊ ဘယ်အရာမဆို ချဲ့ကားလွန်းရင် အလွန်အရပ်ဆိုးတယ် ဆိုတာ မင်း သတိရပါ” ဟု ရေးထားသည်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် အားကစားလိုက်စားသော ဗိုလော့ယာသည် သူ့ကိုယ်သူ အလွန် ကျေနပ်ပြီး

အလွန် ယုံကြည်နေသူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ နဖူးကျယ်သော သူ့မျက်နှာတွင် အလေးများက နဖူးပေါ် ဝဲကျနေတတ်သည်။ ထိုသို့ ကျနေအောင်လည်း အင်ဆဲပင်ကို ညှပ်ထား၏။ သူ နဖူးကျယ်ခြင်းမှာ သူ့မိဘများနှင့် တူသောကြောင့် ဖြစ်၏။ အမြဲ မှိုင်းညိုနေသော သူ့မျက်လုံးများက ယောက်ျားလေး နှစ်ယောက်အဖြစ် မိန်းကလေးများ စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်မှု ရှိလေသည်။ သူသည် ယေဘုယျအားဖြင့် မိန်းကလေးများကို စိတ်ဝင်စားတတ်သူ မဟုတ်ပေ။ သူ့ကို မိန်းကလေးများက သဘောကျနေစေချင်သော ဆန္ဒကား သူ့မှာ ရှိလေသည်။ အသက် ၁၃ နှစ်တွင် သူ ခြောက်တန်း ရှိပြီ။ ကျောင်းစာကို အလွန်စိုက်သည်။ ကျောင်းကနေ အိမ်ရောက်သည်နှင့် အိမ်စာများအပေါ် အလေးအနက်ထားပြီး လုပ်သည်။ ထိုသို့ စာကြိုးစားသဖြင့် အတန်းထဲတွင် စာတော်အထက် အဆင့်လည်း ကောင်းကောင်းရလာ၏။ သူ၏ ငယ်ဆရာမ လီဒါဒီ နီနီက သူသည် လမ်းပေါ်၌ ကလေးကချေ နေရသည်ကို သဘောမကျတတ် ကျောင်းစာကို ကြိုးစားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားပုံ ရသည်ဟု ဆိုသည်။ သူ့ဘဝမှာ တစ်ခုခုတော့ ထူးချွန်အောင် လုပ်မှပဲလို့ သူ သဘောပေါက်ပုံရတယ်’ ဟု ဆရာမက ပြောသည်။ ထိုသို့ ကျောင်းတက်နေရင်း ဗိုလော့ယာသည် ဂျာမန်အထက် သင်သော အတန်းသို့လည်း တက်သည်။ ဂျာမန်ဘာသာအပေါ် စိတ်ဝင်စားပြီး မှတ်ဉာဏ်ကောင်းသဖြင့် ဆရာများက တအံ့တဩ ဖြစ်ကြသည်။ ပူတင်သည် လမ်းထဲရှိ ကော့ရှော့ ညီအစ်ကိုများနှင့် အဓိပ္ပာယ်မဲ့ အချိန်ဖြုန်းနေမှုကို ရပ်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုလူငယ်အုပ်စုသည် လမ်းပေါ်တွင် အချိန်ကုန်ပြီး အိမ်အမိုးများပေါ်မှ ခုန်ချ ဆော့ကစားတတ်သူများ ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး ဗိုလော့ယာသည် လူငယ်အဖွဲ့ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ သူ့အဖွဲ့တွင် သူ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာ၏။ ကျောင်းကပွဲများတွင် ဝင်ရောက်ကစား တွန့်ဆုတ်နေသော်လည်း နောက် ဂစ်တတ်ပြီး ရုရှား ကျေးလက်သီချင်းများကို သီဆိုရာတွင် သူသည် နာမည်ကြီးလာသည်။ အားကစားကိုကား သူ သဘောမကျဆုံးကစားပေ။ သူ၏ အဓိက ဝါသနာမှာ အားကစားလုပ်ငန်း ဖြစ်လာသည်။ ၈ တန်းတက်သောအခါ အတန်းထဲတွင် အဆင့် ၃ အထိ ရသည်။ သူ့အမှတ်များမှာ အထူး ပျမ်းမျှ ၄ (သို့) ၅ အထိ ရှိလာသည်။ လမ်းပေါ်မှာ အချိန်ဖြုန်းနေသော အင်လေးကို ကျောင်းစာမှာ စိတ်ဝင်စားလာအောင်၊ အသည်းအသန် စာကြိုးစားလာအောင် ဘာအကြောင်းက လှုံ့ဆော်ပေးလိုက်သလဲ။ ရုတ်တရက် ပူတင်သည် ရည်မှန်းချက် ကြီးလာပြီး ဘာကြောင့် အမြင်ကျယ်လာရသလဲ။ ပူတင်တို့တန်းကတော့ ဗိုလော့ယာသည် သဘောသားတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်

သည်။ လေယာဉ်မှူးတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်သည်။ သူ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ကတည်းက တခြား အမြင်များ၊ တခြား အယူအဆများ ခေါင်းထဲ ရောက်လာသည်။ ထိုသို့ ရောက်လာခြင်းမှာ ပူတင်သည် စာအုပ်များ ဖတ်ခြင်း၊ ရုပ်ရှင်များကြည့်ခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူ အကြိုက်ဆုံး စာအုပ်မှာ "ဓားနှင့်ဒိုင်" (The Sword and the Shield) စာအုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းမှာ စိတ်ကူးယဉ်စရာဖြစ်ပြီး သူ့ခေါင်းထဲတွင် စွဲနေသည်။ သူ့တိုင်းပြည်အတွက် သူလူတစ်ယောက်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ချင်သည်။ "ဓားနှင့်ဒိုင်" စာအုပ်၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအချိန်က ပူတင်သည် ၁၃ နှစ်သားသာ ရှိသေးသည်။ "ဓားနှင့်ဒိုင်" ကဲ့သို့သော စာအုပ်များနှင့် ရုပ်ရှင်များက သူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို နှိုးဆွပေးပြီး သူလျှို့လုပ်ချင်သော စိတ်ဓာတ်၊ ဂျာမနီဘာသာ သင်လိုသော စိတ်ဓာတ်များကို ဖြစ်ပေါ်စေကာ နောင်အခါ KGB သို့ဝင်ရောက်ပြီး တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ကိုင်ခဲ့လေသည်။ ပူတင်နှင့် သူ့သူငယ်ချင်းများမှာ "ဓားနှင့်ဒိုင်" ကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖတ်ကြ၏။ နောင် ၃ နှစ်ခန့်အကြာတွင် ထိုဝတ္ထုက ရုပ်ရှင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ လူကြိုက်များသော ရုပ်ရှင်ဖြစ်လာပြီး ပူတင်တို့အုပ်စု ထိုကားကို ထပ်ခါတလဲ ကြည့်ကြသည်။ ထိုဝတ္ထုစာအုပ်မှာ တကယ့် ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ရေးသားထားသော စာအုပ် ဖြစ်ပြီး စစ်ကာလအတွင်းက ဂျာမနီတွင် တာဝန်နှင့် သွားရောက် ထောက်လှမ်းခဲ့သော ဆိုဗီယက်အေးဂျင့် တစ်ယောက်အကြောင်း ဖြစ်သည်။ သူက နှစ်ဖက် သတင်းထုတ်ဝေသတင်းယူ လုပ်ကာ ဂျာမနီတို့ဆီက လျှို့ဝှက် အထောက်အထားများကို ခိုးယူပြီး ဂျာမနီ စစ်ဆင်ရေးများကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ ထိုရုရှား သူလျှို့၏ နာမည်မှာ အလက်ဇန္ဒားဘောလော့ ဖြစ်ပြီး ဂျာမနီတွင် ကားမောင်းသမားအဖြစ် အလုပ်လုပ်ကိုင်သည်။ ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျပြီးနောက် ပူတင်သည် လီနင်ဂရက်ဘောလော့ကဲ့သို့ သူလျှို့ လုပ်ခဲ့လေသည်။ ပူတင်က ဘောလော့၏ လုပ်ရပ်ကို အလွန်အားကျကာ ထိုအတိုင်းပင် စွန့်စားပြီး KGB တာဝန်ကို ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ 'စစ်တပ်ကြီးတွေ မလုပ်နိုင်တာကို လူတစ်ယောက်တည်းက လုပ်ဆောင်ပြတာမျိုးကို ကျွန်တော် တအံ့တဩ ဖြစ်ရတယ်။ သူလျှို့တစ်ယောက်ဟာ ဇာတ်ပေါင်း ထောင်ပေါင်းများစွာရဲ့ ကံကြမ္မာကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်။ အနိမ့်ဆုံးကျွန်တော် နားလည် သဘောပေါက်တဲ့ လမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ပြီး လုပ်ပိုင်နိုင်တာပေါ့' ဟု ပူတင်က ပြောပြသည်။ ပူတင်လေးသည် နက်စ်စကီးပရောစဘတ်ရှိ ရုပ်ရှင်ရုံများသို့ သွားပြီး ရုပ်ရှင်ကြည့်တတ်သည်။ ထိုရုပ်ရှင်ရုံများတွင် အိပ်ပျက် အကြွေစေ့များ ပေးပြီး ရုပ်ရှင်ကြည့်လို့ ရသည်။

"ဓားနှင့်ဒိုင်" ဝတ္ထုကို စွဲလမ်းခဲ့ဖူးသော ပူတင်၏ ဘဝလမ်းကြောင်းမှာ အတိုင်းရီစွာ ပြောင်းလဲသွား၏။ စိတ်ပညာဆရာများက လူငယ်တစ်ယောက် ကဲ့သို့ စာအုပ်တစ်အုပ်ပေါ် စိတ်ဝင်စား ပြောင်းလဲခြင်းမှာ ထိုစာအုပ် တစ်ခုအည်းကြောင့် မဟုတ်နိုင်ဟု ဆိုသည်။ တခြား အကြောင်းအရာများကလည်း ထာဝရဗိယာလေးကို နှိုးဆွခဲ့သည်။ သူ့ဖခင်သည် NKVD ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အဖြစ် စစ်အတွင်းက တာဝန်ယူခဲ့ည်။ KGB ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ကြီး၏ အဖျိုးရာမှာ NKVD ဖြစ်လေသည်။ လျှို့ဝှက်ပြီး နားလည်ရန် အလွန် ခက်ခဲသော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြ၏။ ဂျာမနီသည် ရုရှား ထောက်လှမ်းရေးများအတွက် အာရုံစိုက်ရာနေရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခင် စစ်အတွင်းက ရုရှားသည် နာဇီဂျာမနီနှင့် စစ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဘာလင်မှာ ရုရှား ထောက်လှမ်းရေးအတွက် အာရုံစိုက်ရာ ဖြစ်ခဲ့သလို စစ်ပြီး အနောက်ဂျာမနီမှာလည်း ရုရှား၏ ရန်သူ ဖြစ်လာသည်။ အနောက်ဂျာမနီသည် ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော အနောက်အုပ်စု၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ အရင်းရှင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျာမနီ၏ ယဉ်ကျေးမှုကို မချစ်မနှစ်သက်သော်လည်း ပူတင်အဖို့ ဂျာမနီသို့ ရွှေ့ပြောင်းပြီး အောင်ကာ နမ်းခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ဂျာမနီကို အခြေချရာတွင် ဂျာမနီစကားကို ကျွမ်းရမည်။ ဂျာမနီ ဘာသာကို တတ်ရမည်။ ထိုမှသာ သူလျှို့ကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်လာဆဲလိမ့်မည်။ ပူတင်သည် စာအုပ်များကို စိတ်ပါလက်ပါ ဖတ်၏။ အထူးသဖြင့် သူလျှို့စာအုပ်များနှင့် ဆိုဗီယက် စပိုင်တို့ အကြောင်းကို အထူးပြုပြီး လေ့လာဖတ်ရဲ့၏။ သူက ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရာတွင် "ဓားနှင့်ဒိုင်" ထဲမှ ဇာတ်ထိုက်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်မည်ဟု စဉ်းစားထား၏။ ပူတင်၏ အိမ်သားများကလည်း ဂျာမနီကို နှစ်သက်ခြင်း မရှိလှ။ ဂျာမနီများကို သူတို့မိသားစုအတွက် ချစ်စရာထောင်းသော လူမျိုးဟုလည်း မယူဆပေ။ ပူတင် အဖေ မိသားစုမှ သားတစ်ယောက်နှင့် ညီတစ်ယောက်မှာ နာဇီသတ်၍ သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ပူတင်အဖေမှာ ထည်း အမြဲတမ်း ဒုက္ခိတ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ပူတင်က သူ့အဖေထက် ခြေတစ်လှမ်း ခိုသာပြီး ဂျာမနီသို့ သွားခဲ့လေသည်။ စစ်ကာလအတွင်းက သူ့အဖေသည် ပြောက်ကျားတစ်ယောက် အဖြစ် NKVD တာဝန်ကို ယူပြီး လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ သူ့အလှည့်တွင် KGB အေးဂျင့်တစ်ယောက်အဖြစ် သွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်လိုသည်။ ဂျာမနီသို့ သွားရောက်ဖို့အတွက် အစစအရာရာ ပြင်ဆင်ပြီး အသင့်စောင့်နေသည်။ ထိုသို့ သွားရောက်ရန်လည်း သူ အလွန်တက်ကြွနေသည်။ ပူတင်၏ သူလျှို့လုပ်ငန်းအပေါ် စိတ်ဝင်စားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူ့ဆရာမက ပြောပြသည်မှာ- ကျောင်းတန်းက ပူတင်သည် ကျောင်းစာကြည့်

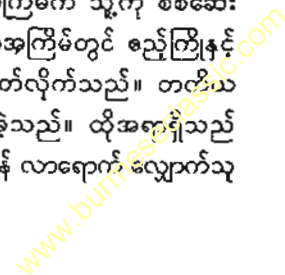

တိုက်မှနေ၍ သူလျှိုအကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ငှားရမ်းသွားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစာအုပ်ကို သူ ပြန်မအပ်တော့ကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

၈ တန်း အောင်သောအခါ ဗိုလော့ယာသည် အမှတ် ၂၈၁ ကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ အသက် ၁၆ နှစ် ရှိခဲ့ပြီ။ ထိုကျောင်းသည် ဓာတုဗေဒ ဘာသာကို အထူးသင်ကြားသောကျောင်း ဖြစ်သည်။ အစပိုင်း သူ၏ ရွေးချယ်မှု အတွက် ယခင် ဆရာမများက ဦးနှောက် တော်တော်ခြောက်ရသည်။ တပည့်တော် တော်များများမှာ အစပိုင်းတွင် ဤသို့ ဖြစ်တတ်သည်။ ပူတင်၏ ရွေးချယ်မှုမှာ သူ၏ ရင်းနှီးသော သူငယ်ချင်း၏ သြဇာသက်ရောက်မှုလည်း ရှိသည်။ သူ သူငယ်ချင်းမှာ ဆလာဘာယာကော့လက် ဖြစ်၏။ ဆလာဘာသည် အမှတ် ၂၈၁ ကျောင်းသို့ ပြောင်းရာတွင် ဗိုလော့ယာကိုလည်း သူ့နဲ့အတူ လိုက်တက်ဖို့ နားချသဖြင့် ပါသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော ကျောင်းကို ရွေးချယ်မိသဖြင့် အစောပိုင်းက အဆင်မပြေလှပေ။ ကျောင်းသစ်တွင် ဗိုလော့ယာသည် လူသိ မများလှပေ။ သူသည် စံပြ ကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြစ်ရန် အပြင်းအထန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေး သီချင်းများကို ဆို၏။ ကျောင်းရှိ လုပ်ငန်း အသီးသီးတွင် တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ခဲ့သည်။ နွေရာသီတွင် စုပေါင်း လယ်ယာ သို့ သွား၍ လုပ်အားပေးသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို စံပြ ကျောင်းသားအဖြစ် ဆုချခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ပူတင်သည် ဂျာမန်ဘာသာကို အပြင်းအထန် ကျက်မှတ်သည်။ ထိုအချိန်က ကျောင်းတွင်ရှိသော တခြားကျောင်းသားများ နည်းတူ ပူတင်သည် ကိုဆိုမိုခေါ် ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ ကျောင်း သစ်မှ ကျောင်းသားများသည် ပူတင်နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး မရှိကြ။ သူကလည်း ကျောင်းသားများနှင့် တရင်းတနီး နေရသည်ထက် အားကစား လုပ်ငန်းတွင်သာ စိတ်ပါလက်ပါ ဂါစားသည်။ ပူတင်က အားကစားလုပ်ငန်းသည် ချွေး၊ သွေး၊ အပင်ပန်းခံ လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့နှင့် ဆက်နွယ်လျက် ရှိသည်ဟု ပြောသည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် နွေဦးတွင် တပ်နီတော်သည် ပရိတ်မြို့တော်ကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်က ဗိုလော့ယာမှာ ၁၆ နှစ်သားသာ ရှိသော် လည်း KGB သို့ ဝင်ခွင့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ယခုအခါမှ ထိုလူငယ်လေး၏ အိပ်မက်မှာ အကောင်အထည်ပေါ်သွားပြီး KGB အေးဂျင့် တစ်ယောက်အဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့လေသည်။ သူ စွဲလမ်းခဲ့သော စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်ကို အကောင်အထည် ဖော်လာနိုင်ခဲ့ သည်။ ထိုသို့ KGB နှင့် အဆက်အသွယ်ရရေးအတွက် သူသူငယ်ချင်း တစ် ယောက်နှင့် ဆက်သွယ်မိပြီး KGB ကို ချဉ်းကပ်လာနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူငယ်

ချင်း၏ အဖေမှာ လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့မှာ KGB ဖြစ်လေသည်။ ဗိုလော့ယာ၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ အလက်စီနီကိုလော့က ထိုအဖြစ်ကို ပြန်ပြောပြသည်။ သူ့အဖေဖြစ်သူမှာ KGB အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သောကြောင့် သူတို့ကို လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ နွှန်းစားခန်းများအကြောင်း ပြောပြလေ့ရှိရာ ဗိုလော့ယာက စိတ်ဝင်တစား နားထောင်ခဲ့သည်ကို မှတ်မိနေသေးသည်ဟု ဆိုသည်။ 'ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ထစ်ခွင် လှည့်လည်သွားလာပြီး စုံစမ်း ထောက်လှမ်းရတဲ့အကြောင်း အဖေက ပြောပြနေတဲ့ အချိန်မှာ ဗိုလော့ယာက မျက်တောင်မခတ်ဘဲ စိုက်ပြီး နားထောင် နေတတ်တယ်။ သူဟာ စိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်နဲ့ သဘောကျနေသလို နားထောင်လေ့ရှိပါတယ်'။ ထို့နောက် ဗိုလော့ယာသည် သူ့အား KGB အဖွဲ့ထဲသို့ ဝင်ခွင့်ရအောင် သူငယ်ချင်း၏ အဖေကို ပြောပေးရန် ဗုဒ္ဓာခဲ့လေသည်။ သူငယ်ချင်းအဖေ အနေဖြင့် KGB အဖွဲ့ဝင် စုဆောင်းရေး အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ပေးရန်လည်း ဗိုလော့ယာက သူငယ်ချင်းကို ပြော ပြန်သည်။ သို့သော် KGB စုဆောင်းရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ် စုံစမ်း ငြိမ့်သည့်နောက် သူ့ဘာသာသူ "အိမ်ကြီး" (Big House) (ရုရှားလို ဘော့ရှင်းဒွန်း ဟု ခေါ်သည်။) ဆိုသို့ သွားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုအိမ်ကြီးမှာ လီနင် ဇရတ်ရှိ KGB ရုံးဖြစ်ပြီး လီတင်နီလမ်း အမှတ် (၄) တွင် ရှိလေသည်။ လီနင် ဇရတ်ရှိ လူတိုင်းက ထိုအိမ်ကြီးကို သိကြသည်။ ယခုအခါ မြေပုံထဲတွင် ထိုနေရာ ကို KGB ရုံးအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။ အမှတ် (၄) လီတင်နီလမ်းသို့ ပူတင် နေသော နေရာမှ လမ်းလျှောက်သွားလျှင် ၁၀ မိနစ်နှင့် ရောက်သည်။ ထို အချိန်က ပူတင်သည် နီးစားမြစ်ကမ်းဘေးတွင် ရှိသော လမ်းပေါ်မှာ နေထိုင် သည်။ သူ့အိမ်၏ ညာဘက်တွင် နီးစားမြစ်ကြီး စီးဆင်းလျက် ရှိပါသည်။ "အိမ်ကြီး" မှာ ထုထည်ကြီးမားသော ၉ ထပ်တိုက် ခေတ်မီ အဆောက်အအုံကြီး ဖြစ်သည်။ တိုက်ခေါင်မိုးပေါ်တွင် အသံဖမ်း အင်တန်နာများဖြင့် ရုပ်ယုက်ခတ် နေသည်။ လီတင်နီလမ်းတွင် "အိမ်ကြီး" ကို ၁ မိုင်အကွာကပင် မြင်ရသည်။ ပူတင်က KGB ရုံးထဲသို့ သွားရောက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် အတိယအကြိမ်ရောက်မှ တွေ့ခွင့်ရသည်။ ပထမအကြိမ်က သူ့ကို စစ်ဆေး အမြန်းနေသည်နှင့် အချိန်ကုန်သွားသည်။ ဒုတိယအကြိမ်တွင် စည့်ကြိုနှင့် တွေ့ပြီး နောက်တစ်ကြိမ်မှလာရန် ပြော၍ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။ တတိယ အကြိမ်မှ အရာရှိဖြစ်သော ရီဂိုလိုဗစ်ရှ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုအရာရှိသည် သူ့ထုဆက်ဆံရေးများ ဖြစ်သည်။ သူက KGB သို့ဝင်ရန် လာရောက် လျှောက်သူ

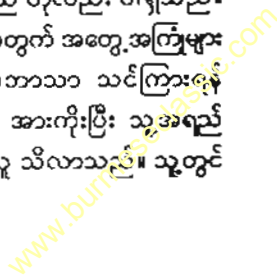
များနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရသူ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လာရောက် လျှောက်ထားသူများကို တွေ့ဆုံပြီး သူက မေးစရာ ရှိသည်များကို မေးသည်။ လာသူများသည် နိုင်ငံခြား သူလျှို့များက လွတ်လိုက်သူများလား၊ သူတို့ကို အခြားသူလျှို့များက စောင့်ကြည့်နေမည်လားဟု စိုးရိမ်နေသည်။ KGB ကို လျှောက်ထားသူများမှာ အချိန်ဖြုန်းသလိုသာ ဖြစ်နေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လာသူများသည် လာရုံသာ ရှိသည်။ တချို့ လာသူများသည် အသုံးဝင်သော သတင်းများ ပေးကြသည်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် လာရောက် လျှောက်သူများကို KGB သို့ဝင်ရန် တွေ့ဆုံသည် အရာရှိက မျှော်လင့်မထားခဲ့ပေ။

ပူတင်က သူနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သော KGB အရာရှိကို ကောင်းကောင်း မှတ်မိနေသည်။ 'လူတစ်ယောက် ထွက်လာပြီး ကျွန်တော် ပြောတာတွေကို နားထောင်တယ်။ ကျွန်တော်က "ကျွန်တော် ခင်များတို့ဆီမှာ အလုပ်တစ်ခု လိုချင်ပါတယ်" လို့ ပြောတော့၊ သူက "ဆိုးတာပဲကွာ၊ ဒီမှာက ပြဿနာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ လျှောက်တဲ့သူတွေက အများကြီး" လို့ ပြန်ပြောပါတယ်။ "ပထမဆုံး အချက်အနေနဲ့ ပြောရရင်တော့ ငါတို့ဆီ လာသမျှလူ အားလုံးကို အလုပ်ခန့်မပေးနိုင်ဘူး။ သူတို့ဘာသာသူတို့ လာတဲ့လူတွေကိုလည်း မတတ်နိုင်ဘူးပေါ့ကွာ။ ဒုတိယအချက် အနေနဲ့တော့ မင်းက စစ်တပ်က ထွက်လာတဲ့လူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်၊ ပညာရေး ပြီးအောင် သင်ပြီးတဲ့သူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်၊ အဲဒါမှပဲ တို့က စဉ်းစားလို့ရမယ်" ' ဟု ပူတင်က ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ ဆယ်ကျော်သက်ရွယ် တစ်ယောက်အနေဖြင့် KGB သို့သာ သူ ဝင်ချင်သည်။ သူ့ကို လက်ခံနိုင်သော အရည်အချင်း ရှိ မရှိကား သူ မစဉ်းစားနိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ အချိန်တိုအတွင်း ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံသည့် KGB အရာရှိသည် သူတို့ တွေ့ဆုံသည့် ၂၅ မိနစ်ကာလ အတွင်း ပူတင်တို့ မိသားစုအကြောင်း အစီရင်ခံစာ တင်ပြခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်က KGB သည် သူတို့ KGB အဖွဲ့ဝင်များကို စုဆောင်းရာ၌ တက္ကသိုလ်မှ ပညာတတ်များ၊ တပ်မတော်မှ အရာရှိများ၊ တခြား အဆင့်မြင့် ပညာရေးဌာနမှ လူများကို ပို၍ လိုအပ်နေပါသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၌ အတွေ့အကြုံရှိသော ထောက်လှမ်းရေး အတော်များများ မရှိကြတော့ပေ။ ယခု လူသစ်များကို ထပ်မံ စုဆောင်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။ KGB တို့သည် ပါတီမှ ခန့်အပ်သော လူများကို ဦးစားပေး၍ လက်ခံကြသည်။ အတော်များများမှာ ဘာသာစကားနှင့် ပတ်သက်၍ အားနည်းကြသည်။ နိုင်ငံခြား၌ သူလျှို့လုပ်ရာတွင် ထိုဘာသာစကား အားနည်းသော သူများမှာ အသုံးမဝင်လှပေ။ ပူတင်နှင့် သူ၏မျိုးဆက်မှာ KGB အားနှင့်အဖြစ် အသစ်မွေးထုတ်လိုက်သောလူများ ဖြစ်သည်။ ပညာတတ်

ရမည်။ ဘာသာဗေဒကို ကျွမ်းကျင်ရမည်။ နိုင်ငံခြားတွင် ကာလရှည်ကြာစွာ နစ်မြုပ်ထားသူလည်း ဖြစ်ရမည် စသော သူလျှို့နှင့် သင့်လျော်သည့် အေးကုန်များကို စုဆောင်းနေပေသည်။ ဝိုလော့ယာသည် လီတင်နီလမ်းပေါ်ရှိ အိမ်ကြီးသို့ သွားပြီး သူသည် အလုပ်ကောင်းစွာ လုပ်နိုင်ကြောင်း၊ KGB သို့ ဝင်ရန် ရည်မှန်းချက် ကြီးကြောင်းကို ပြောကြားခဲ့လေသည်။

KGB သည် အဆင့်မြင့် ပညာရေး တက္ကသိုလ်များမှ ကျောင်းသားများကို စတင်၍ စုဆောင်းသိမ်းသွင်းနေသော်လည်း အခြား အကောင်းဆုံး ကျောင်းများမှ အထူးချွန်ဆုံး ကျောင်းသားများကိုလည်း တစ်ခါတစ်ရံတွင် စာရင်းတို့ထားလေသည်။ ဆရာများထံ မည်သူမျှ မသိအောင် သွားရောက် နည်းကပ်ပြီး ထိုကလေးများအား ကျောင်းပြီးသည့်အခါ သူတို့ဌာနသို့ အသိပေးရမည်ဟု အကြောင်းကြားထားလေသည်။ ထိုသို့ အကြောင်းကြားခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းများမှ ကျောင်းအုပ်ကြီးများမှလွဲ၍ မည်သူမျှ မသိကြပေ။ တက္ကသိုလ်များ၊ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များမှ သူတို့ သဘောကျသူများကို နည်းကပ်လျက် KGB အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်အောင် စည်းရုံး သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ ဥတင်၏ ကိစ္စတွင်ကား ထိုသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ပူတင်၏ အရွယ်ကိုလည်း ငယ်သေးသည်ဆိုကာ စိတ်မဝင်စားသလို KGB က ဤလူငယ်လေးကို သူတို့ဆီသို့ မည်သူက ညွှန်ကြားလိုက်သလဲဟု သံသယ ဝင်နေမိသည်။ ထို့ကြောင့် KGB အရာရှိက အကြံပေးလိုက်သည်မှာ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့၏ သဘောထားများပင် ဖြစ်သည်။ KGB အရာရှိက KGB ထဲ ဝင်သူသည် ဆိုဗီယက် ဥပဒေများနှင့် နိုင်ငံခြား ဘာသာများ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ KGB အဖွဲ့ဝင်များသည် ဆိုဗီယက် ဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းများကို အသေးစိတ် သိရှိရမည်။ သူ၏ နောက်ခံ ရာဇဝင်၌လည်း တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားသူ၊ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်ရမည်။ KGB ၏ ဘာဝန်မှာ နိုင်ငံတော်ကို ဆန့်ကျင်သူများ၊ နိုင်ငံခြားသား သူလျှို့များ၊ ဆိုဗီယက် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားသူများကို အသေးစိတ် စုံစမ်းဖော်ထုတ်ရမည်။ ဆိုဗီယက် ခွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေကိုလည်း သိနားလည်ရမည်။ နိုင်ငံရေးအရလည်း ဆိုဗီယက်မူဝါဒကို လက်ခံ သဘောပေါက်သူ ဖြစ်ရမည် ဟုလည်း ပါရှိသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် ထိုသို့ KGB ဝင်ရေးအတွက် အတွေ့အကြုံများ ရရှိပြီးနောက် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်တွင် ဥပဒေဘာသာ သင်ကြားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ အတွေ့အကြုံအရ သူ့ကိုယ်သူ အားကိုးပြီး သူ့အရည်အချင်းနှင့်သူ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှသာ ရနိုင်မည်ဟု သူ သိလာသည်။ သူတွင်

တခြား အဆက်အသွယ်လည်း မရှိ။ KGB ထဲ ဝင်ရောက်ရေးအတွက် မည်သူမျှ သူ့ကို အကူအညီပေးမည် မဟုတ်။ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ ရမှသာ သူ့အတွက် နေရာ ရမည်ဟု သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ သူ စိတ်ဝင်စားသော ရူပဗေဒနှင့် ဓာတုဗေဒ ဘာသာများကို စွန့်ပစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရုရှား ဘာသာစကားနှင့် ရုရှားစာပေ ကိုလည်း သူက စိတ်ဝင်စားသည်။ သို့သော် ထို စိတ်ဝင်စားမှုများကို မျက်ကွယ် ပြု၍ ဥပဒေဘာသာကိုသာ သင်ကြားခဲ့သည်။ သူ့ဆရာများက သူ့ရွေးချယ်မှု အပေါ် အံ့ဩနေသည်။ သူ ရွေးချယ်လိုက်သော ဥပဒေ ဘာသာကိုလည်း သူ စိတ်မဝင်စားမှန်း သိသည်။ ယခုမှ ရုတ်ခြည်း ဘာကြောင့် စိတ်ဝင်စားသည်ကို လည်း မည်သူမှ မရှင်းပြနိုင်ခဲ့ပေ။ ရီဂိုလိုဗစ်ရှ်နှင့် သူ တွေ့ဆုံခဲ့သည့်အခါတွင် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်၌ ဥပဒေဘာသာ လျှောက်ထားခဲ့သည်ကိုသာ ပြောပြ သည်။ ဤသို့ဖြင့် တက္ကသိုလ်တွင် ဥပဒေဘာသာ သင်ကြားပြီးနောက် ဂျာမန် ဘာသာကိုလည်း သင်ကြားခဲ့သည်။ ထို ၂ ခုမှာ KGB အေးဂျင့်တစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ လိုအပ်သော တွဲလျက်ဘာသာများ ဖြစ်လေသည်။ လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ် သည် နာမည်ကြီးပြီး ရုရှားနိုင်ငံ၌ ဂုဏ်ထူးဆောင် တက္ကသိုလ် ဖြစ်သလို အပြိုင် အဆိုင် အများအပြားရှိသော ကျောင်းတစ်ကျောင်းလည်း ဖြစ်၏။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗလာဒီမီယာ လီနင်သည်ပင်လျှင် မဟာပီတာ ဘုရင်ကြီး တည်ထောင်ခဲ့သော ရုရှား၌ အလွန်ထင်ရှားသည့် ဥပဒေ မဟာ ဌာနတွင် ဥပဒေကျောင်းသား တစ်ဦးအဖြစ် တက်ရောက် ပညာသင်ကြားခဲ့ လေသည်။

KGB တွင် နေရာရဖို့အတွက် တော်တော်ကို မလွယ်ကူလှဟု ပူတင်က ဝန်ခံခဲ့သည်။ နောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသောအခါ သတင်းစာဆရာများကို KGB တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ သူ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ရသည်မှာ အလွန်ကို ခက်ခဲ လှသည်ဟု ပြောပြသည်။ KGB ရာထူးများအတွက် နေရာ တစ်ရာခန့် ရှိရာတွင် သူတို့ တက္ကသိုလ် ပညာတတ်များအတွက် ဆယ်ယောက်ကိုသာ ရွေးချယ်မည် ဖြစ်သည်။ ပူတင်က ပြန်ပြောပြရာတွင် 'ကျွန်တော်တို့အတွက် ဆယ်နေရာပဲ ရှိပေမယ့် ကျွန်တောတွေအားလုံးက တပ်မတော်က လာတဲ့ လူတွေအတွက်ပဲ။ ကျောင်းက ဘွဲ့ရပြီးတဲ့ လူတွေဟာ အများအပြားပဲ ဝင်လျှောက်ကြတယ်။ ရွေးမှာက ဆယ်ယောက်ထဲ။ အဲဒီလူတွေနဲ့ ပြိုင်ဆိုင်ရတာက ကြောက်စရာ လန့်စရာပါပဲဗျာ။ ကျွန်တော်က B အဆင့်တစ်ခု ရတယ်။ ကျန်တဲ့ဘာသာတွေ အားလုံးကတော့ A ချည်းပါပဲ။ အဲဒီလိုနဲ့ပဲ ကျွန်တော် အရွေးချယ်ခံလိုက် ရပါတယ်။ စကားမစပ် ပြောရရင်တော့ သူတို့က စစ်ဆေးတဲ့အခါမှာ မြေတဲ့

သူတွေ အားလုံးရဲ့ အမှတ်တွေရဲ့ ဖျမ်းမျှကိုသာ မကဘူး။ ကျောင်းမှာ ဘယ် ဘာသာ ယူခဲ့တယ် ဆိုတာကိုလည်း ပြန်ပြီး စစ်ဆေးကြတယ်။ ကျွန်တော် ဆယ်တန်းတုန်းက ကျွန်တော် ကြိုက်တဲ့ ဘာသာကို မယူဘဲ ကျွန်တော်အတွက် အကျိုးရှိတဲ့ ဘာသာကို ယူခဲ့တာ မှန်တာပေါ့။ အရင်က ကျွန်တော် ကြိုက်တဲ့ ဘာသာကိုသာ ဖယ်မထားဘူး ဆိုရင် ကျွန်တော်ကို ရွေးကြမှာ မဟုတ်ဘူး ဟု ပူတင်က ပြောသည်။ နောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသောအခါ ထိုစနစ်များကို တက္ကသိုလ်၌ ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့သည်။ ပူတင်သည် သူ စိတ်ဝင်စားသည့် ဘာသာ ရပ်ကိုသာ သင်ကြားခဲ့လျှင် သူသည် KGB ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခွင့် ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ KGB ဝင်ရောက်ခွင့် ရရေးအတွက် တက္ကသိုလ်၌ အပြင်းအထန် ကြိုးစားခဲ့ရာမှ အဆင့်ကောင်းကောင်း ရခဲ့လေသည်။ သူ့ဘဝ အောင်မြင်ရေး အတွက် ပူတင်က ရည်မှန်းချက် ကြီးကြီးဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သူ့အဖေကလည်း ဗိုလော့ယာ တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့် ရသွားသည်ကို အလွန် ဂုဏ်ယူခဲ့သည်။ သူ့သား၏ အောင်မှတ်ကို ကြည့်ပြီး အလွန်တော်သည်ဟု ချီးကျူးခဲ့သည်။

သူ တက္ကသိုလ်တက်ခွင့် ရသောအခါ သူ့မိဘများနှင့် သူ့ဆရာက တက္ကသိုလ်တွင် လွယ်ကူသော ဘာသာရပ်ကို ရွေးချယ်ရန်၊ အဆင့်မြင့်ပညာ သင်ကြားမှုကို စိတ်ဝင်စားသည်ဆိုလျှင် အဆင့်မြင့် နည်းပညာတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ရန်၊ ထိုနည်းပညာတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်လျှင် သူ ဝါသနာ ဝါသော အားကစားကိုလည်း ဆက်လက် လေ့ကျင့်နိုင်မည် ဖြစ်သလို ပို၍လည်း သူ့အတွက် အကျိုးရှိမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ အလွန်နှစ်သက်သည့် ဂျူဒိုအားကစား နည်းကို ဆက်လက်ကစားနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဖျောင်းဖျက်သည်။ သူ့မိဘများနှင့် သူ့ဆရာ၏ ဖျောင်းဖျက်မှာ ရိုးရိုးလေးပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သူ တက္ကသိုလ် တက်ပြီး စာမေးပွဲ ကျသွားခဲ့လျှင် သူ့အတွက် ကောလိပ်တွင် နေရာမရဘဲ ဟိုမရောက် ဒီမရောက်ဖြစ်ကာ ပညာဆုံးခန်းတိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သူသည် အသက် ၁၈ နှစ်တောင် ရှိနေပြီ ဖြစ်သည့်အတွက် လွယ်ကူသော ဘာသာရပ်ကို ထုရန် ဖျောင်းဖျက်ကြသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင် သူ့အနေဖြင့် စစ်တပ်ထဲ ဝင်လို နှာသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် စစ်တပ်ထဲ ဝင်ရသည်မှာ လွယ်၏။ စစ်သင်တန်း တက်ရသည်မှာလည်း အန္တရာယ်မရှိလှ။ ထို့ကြောင့် သူ့အနေဖြင့် စစ်တပ်ထဲ ဝင်ပြီးမှ ထူးချွန်လျှင် သူ လုပ်ချင်သော အလုပ်ကို လုပ်လိုရမည်ဟု သူ့မိဘ များက ဖျောင်းဖျက်သော်လည်း လက်မခံပေ။ KGB ဖြစ်ရေးသာ သူ့အာရုံထဲ၌ ရှိနေသည်။ သူက သူဖြစ်ချင်သော အရာကို ခေါင်းထဲ စွဲစွဲမြဲမြဲ ထားသည်။

ဟိုဟာ မရလျှင် ဒီဟာ လုပ်မည် ဟူသော တခြားလူငယ်များလို အတွေးမရှိပေ။ စစ်တပ်ထံတွင်လည်း ပျော်စရာ မကောင်းလှပေ။ စစ်တပ်ထံရောက်လျှင် စစ်တပ်ထဲမှ KGB သို့ သွားရောက်နိုင်သော လမ်းကြောင်း ရှိသော်လည်း သူက စစ်တပ်ထံ ဝင်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။

တက္ကသိုလ်၌ နေစဉ်အတွင်း ပူတင်သည် သူ သင်ကြားသော ဘာသာရပ်များကို လိုလိုလားလား လေ့လာသင်ယူသည်။ ထိုဘာသာရပ်များကိုလည်း သဘောကျသည်။ ကျောင်းတွင် ကျောင်းစာသာ အာရုံစူးစိုက်နေသဖြင့် သူသည် စကစာ ကျင့်သုံးသူ တစ်ယောက်ကဲ့သို့ အများအားဖြင့် ပို၍ အထီးကျန် ဖြစ်လာသည်။ တက္ကသိုလ်၌ သူ၏ အဓိက ဘာသာရပ်မှာ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေဘာသာရပ် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဥပဒေဘာသာကို သင်ကြားနေရင်း သူ့အနေဖြင့် ကွန်မြူနစ် သမိုင်းကိုလည်း လေ့လာ သင်ယူပြန်သည်။ အနုပညာလောက ရုပ်ဝါဒကိုလည်း လေ့လာသင်ကြားခဲ့သည်။ မှာကိစ်၊ အိန်ဂျယ်နှင့် လီနင်တို့၏ စာအုပ်များသည် ပူတင်အဖို့ ညအိပ်ရာဝင် အမြဲ ဖတ်လေ့ မှတ်လေ့ရှိသော စာအုပ်များ ဖြစ်လာသည်။ ပူတင်၏ ကျောင်းစာနှင့် စာပေ လေ့လာမှုအပြင် သူ စိတ်ပါဝင်စားသော အပို သင်ရိုးညွှန်းတမ်းမှာ အားကစား ဖြစ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ဆစ်ဘိုနှင့် ဂျူဒို ကစားခြင်းကို အလွန် စိတ်ဝင်စားလေသည်။ တက္ကသိုလ်ကို စတင်သည့် အချိန်၌ပင် ဗိုလော့ယာသည် ဆစ်ဘို အားကစား၌ ခါးပတ်နက် ရရှိခဲ့ပြီးနောက် ၂ နှစ် အကြာတွင် ဂျူဒို ကစားနည်း၌လည်း ခါးပတ်နက် ရရှိခဲ့လေသည်။ သို့သော် အားကစား လုပ်ငန်းများတွင် အချိန်ကုန်ခံမနေဘဲ ကျောင်းစာ၌သာ အာရုံကို နှစ်မြှုပ်ထား၏။ အချိန်ပို ရမှသာ အားကစားကွင်းသို့ ရောက်လေသည်။ သူသည် ကွမ်ဆိုမိုလ် (ကွန်မြူနစ် လူငယ်အဖွဲ့) အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဖို့ တက်တက်ကြွကြွ မရှိလှပေ။ သို့သော် ဥပဒေအရ ဝင်ခဲ့ရလေသည်။ တက္ကသိုလ် သို့ တက်ရောက် သင်ကြားရသော်လည်း သူ့မိဘနှင့် သူတို့၏ စားဝတ်နေရေး အခြေအနေမှာ ကျပ်တည်းလှသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာကို မြိုးမြီးမြဲမြဲနှင့် သင်ယူရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၌ အလုပ်သမားအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း ကိုမီတွင် အလုပ်ကြမ်းသမားအဖြစ် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၌ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သလို အိမ်ဆောက်သော အလုပ်များတွင်လည်း သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲပေးရသည်။ ၆ ပတ်ခန့် အလုပ် လုပ်သည့်အတွက် ဗိုလော့ယာသည် ရုဘယ်လ် ၁၀၀၀ ရရှိလေသည်။ ယခုခေတ် ငွေတန်ဖိုးနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ထိုငွေသည် အလွန်များသောငွေ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်၌ ကားတစ်စီးမှာ ရုဘယ်လ်

ထောဒီမီယာ ပူတင်
၁၅၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်လောက်သာ ရှိသည်။ သူ၏ ကျောင်းပိတ်ရက်များသည် ဖင်လယ်နက်ဒေသ၌ တက္ကသိုလ်မှ သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ရေကူးခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့ရာ သူ့အသားအရောင်မှာ ကြေးနီရောင် နေလေသည်။

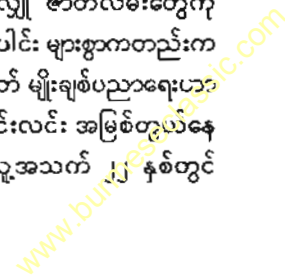
တစ်ကိုယ်တည်း နေလေ့ရှိသော်လည်း ပူတင်မှာ အထီးကျန်တစ်ယောက် မဟုတ်ပေ။ လူငယ်တစ်ယောက်ပီပီ မိန်းကလေးများကို စိတ်ဝင်စားသည်။ သူတွင်လည်း အချစ်ဇာတ်လမ်းများ ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုအချိန်က “လုဒါ” ဆိုသော ကျောင်းသူ မိန်းမလှလေး တစ်ယောက်နှင့် မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ခင်ခဲ့ကြသည်။ လက်ထပ်ဖို့အထိ သူတို့ စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် လက်ထပ်ခြင်းမရှိပေ။ နောက်ဆုံးအချိန်ထိ သူတို့နှစ်ဦးသား စီစဉ်ခဲ့သော်လည်း မိဘများ အဘောမတူ၍ သူတို့၏ လက်ထပ်ပွဲမှာ ပျက်သွားသည်။ မိဘများက လက်ထပ်အတိအကျများကို လွှင့်ပစ်ကြသည်။ မင်္ဂလာဆောင် ဝတ်စုံများကိုလည်း ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သည်။ ထိုအချိန်က သူ့ အလွန် ကြေကွဲခဲ့ရသည်ဟု ပူတင်က ပြောသည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ လက်ထပ်ခြင်းမရှိသဖြင့် သူတို့ဘဝများမှာလည်း ပြောင်းလဲခြင်းမရှိခဲ့ရသည်။ ယနေ့အထိ သူ၏ မအောင်မြင်သော လက်ထပ်ပွဲအကြောင်းကို မပြောပြပေ။ သူ၏ ငယ်သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ ဆာဂျီရီဒူဂင်က ပြန်ပြောပြသည်။ ‘သူဟာ အလွန် စိတ်ကစားတတ်သူ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ခံစားချက်ကို နားသာမှာ ဖော်ထုတ်ပြတာ မရှိဘူး’ ဟု ပြောသည်။ မိဘများ သဘောမတူသောကြောင့် ပူတင်မှာ ရည်းစားဦးနှင့် လွဲခဲ့ရသဖြင့် ဘဝပျက်လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့ပေ။ သူ့စိတ်ကို သူ ထိန်းပြီး ကျန်းမာရေးကို ဂရုစိုက်ခဲ့သည်။ ဆေးကျောင်းသူ လုဒါနှင့် လွဲခဲ့ပြီးနောက် ၆ လ အကြာတွင် သူ့ဇနီးသည် ဖြစ်မည့် အဘလေးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ယခုအချိန်၌မူ သူသည် အလျင်အမြန် မလုပ်တော့ပေ။ သူ့အမေက ထိုမိန်းကလေးကို သဘောကျသည်။ အနာဂတ်တွင် အိမ်ထောင်ဖက်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်မည်ဟု သူ့အမေက ယုံကြည်လေသည်။

တက္ကသိုလ် တက်နေစဉ် တတိယနှစ်၌ ပူတင်အဖို့ ကံကောင်းသွားသည်မှာ သူ့မိဘများ ထိပေါက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိပေါက်လျှင် ဆုငွေအဖြစ် ခေတ်တော်ကားနှင့် ငွေသား ကြိုက်ရာကို ယူနိုင်သည်။ မိဘများက မော်တော်ကားတို့ ရွေးကာ ဗိုလော့ယာကို ပေးလိုက်လေသည်။ ကားအမျိုးအစားမှာ ဇာပိုဒိုဆီဆိုသော ကားမျိုး ဖြစ်သည်။ ရုရှားထုတ် ကားပုံစံအတိုင်း ခပ်စုတ်စုတ် ပုံစံသာ သေးလည်း သေးသည်။ သေတ္တာတစ်လုံး မှောက်ထားသလို အကြည့်ရ

ရုပ်ဆိုးသည်။ သေးလည်း အလွန်သေးငယ်၏။ သို့သော် အသက် ၂၀ အရွယ် ပုတင်အဖို့မှ အလွန်ကြီးကျယ်သော ကားကြီးတစ်စီး ဖြစ်လေသည်။ သူ့ထက် အသက်ကြီးသူများ၊ အသက်ငယ်သူများ စသည့် ၁၉၇၀ အစောပိုင်းက ဆိုဗီယက် ယူနိုက်ရှ် ဆယ်ကျော်သက် လူငယ် တော်တော်များများတွင် မော်တော်ကားများ ရှိကြလေသည်။ ပုတင်သည် မြို့ပတ်လည်တွင် ကား မိုင်ကုန်မောင်းရသည်ကို သဘောကျသည်။ သူငယ်ချင်းများကို တင်ပြီး သူတို့ သွားချင်သည့်နေရာ လိုက်ဖို့ရသည်ကို ကျေနပ်နေသည်။ ကားတစ်စီး ပိုင်ရသည်မှာ အလွန် ဂုဏ်ရှိ သည်ဟု ပုတင်က ထိုအချိန်၌ ယူဆနေသည်။ ထို့ကြောင့် ကားကို ဟန်ပါပါနှင့် မောင်းနှင်ပြီး ငါလိုလူ ဇမ္ဗူမှာ ရှိသေးရဲ့လား ဟူသော ဟန်မျိုးနှင့် သူ့ကိုယ်သူ အလွန် ကျေနပ်နေသော အချိန်မျိုး ဖြစ်သည်။ အန္တရာယ်ရှိမှန်း မသိ၊ မရှိမှန်း မသိ၊ ကားကို အရှိန်ပြင်းပြင်း မောင်းသည်။ တစ်ခါက ကားမောင်းလာစဉ် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို တိုက်မိလိုက်ပြီး ဘေးသို့ လဲကျသွားသည်။ မည်သူ မည်ဝါမှန်း မသိပေ။ ထိုလူ အရက်မူးလာသလားလည်း သူ မသိ။ ကားကိုသာ မောင်းထွက်လာခဲ့သည်။ လူတစ်ယောက်ကို ကားတိုက်မိလိုက်သည်ကိုကား သူ သိသည်။ အတော်ကြာ မောင်းလာပြီးနောက် ထိုကားတိုက်မှုကို သူ သိလို သည်။ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ကိုလည်း သူ စူးစမ်းလိုလာသည်။ သို့သော် ထိုကိစ္စမှာ သေသည်။ ရှင်သည် မသိ ပြီးဆုံးသွားသည်။ သူ မုတ်ဆိတ်ရိတ်သည့် အခါတိုင်း စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် နောက်တစ်နှစ် အကြောက် ဂျူဒိုကစားရင်း သူငယ်ချင်း ဖြစ်သူနှင့် ကစားရာမှ ထိုသူငယ်ချင်းကို သူ ကိုင်ပေါက်လိုက်ရာမှ သူငယ်ချင်းမှာ အကျမတော်၊ အနေအထား မမှန်သဖြင့် မကြာခင် သေဆုံးသွားလေသည်။ သူ့ဘဝတွင် အလွန် ကြေကွဲစရာကောင်း သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု၊ ဝမ်းနည်းဖွယ် မတော်တဆမှု တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ထိုသူငယ်ချင်း၏ နာမည်မှာ ဗိုလ်ဦးချာရီမှစကင် ဖြစ်ပြီး တက္ကသိုလ်မှ သူငယ် ချင်း ဖြစ်ကာ ဂျူဒိုကစားဖို့ ပုတင်ကပင် စည်းရုံးခေါ်ဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ့သူငယ်ချင်းမှာ ဂျူဒိုသင်ကြားနေစဉ် ကိုင်ပေါက်ရမည့် အဆင့်သို့ မရောက် သေးခင်၊ ထိုအတွက် အမှန်တကယ် အသင့် မဖြစ်သေးခင်မှာပင် နည်းပြဖြစ်သူက ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ချိန် မရောက်သေးဘဲ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ခိုင်းလေသည်။ ထိုအချိန်မှာ ၁၉၇၃ ခုနှစ် နွေဦးကာလ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ဦးသား ယှဉ်ပြိုင်ရင်း သူ၏ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သူ ပုတင်က သူ့ကို ကိုင်ပေါက်လိုက်သည်။ အခါ၌ သူသည် အလေးအကျင့် နည်းလွန်းသောကြောင့် အကျမမှန်တော့ပေ။ စနစ်ကျသော ဂျူဒိုကျ မဖြစ်တော့ဘဲ ကြမ်းပေါ်သို့ ခေါင်းဖြင့် အလျင်ကျသည်။

ခါးချိုးလည်း ကျိုးသွားခဲ့သည်။ တစ်ကိုယ်လုံး မလှုပ်ရှားနိုင်တော့ဘဲ လေဖြတ် သွားပြီးနောက် ၁၀ ရက်ခန့်အကြာတွင် သေဆုံးသွားလေသည်။ သူငယ်ချင်း များမှာ စည်ကားလှ၏။ မိဘ ညီအစ်ကို မောင်နှမများမှာ ကြေကွဲဝမ်းနည်း ဖြင့် ငိုကြွေးကြသည်။ သို့သော် ပုတင်မှာမူ မည်သည့်စံစားချက်ကိုမှ မပြချေ။ သူ့ချက်နာသည် ဝမ်းနည်းခြင်းကို မဖော်ပြ။ ပူဆွေး သောကရိပ်များကိုလည်း မတွေ့ရပေ။ သူ့ရင်ထဲတွင်မူ မချိတင်ကဲ ဖြစ်ကာ အလွန် ကြေကွဲဝမ်းနည်း နေသည်ကိုကား မည်သူမျှ မသိကြပေ။ အသုဘ အခမ်းအနား ပြီးသည့်နောက် မှုန့်မှုစကင်၏ အမေနှင့် ညီမလေးနှင့်အတူ သင်္ချိုင်းသို့ ပုတင် လိုက်သွားသည့် အခါတွင်မူ သူငယ်ချင်း၏ ဂုဏ်ဖက်ပြီး ရှိကြီးတင်ငို ကြွေးခဲ့လေသည်။ သူ့သူငယ်ချင်း ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက်၌ ပုတင်၏ အမူအရာမှာ ပြောင်းလဲ လာသည်။ သူသည် အမြဲ သူန်မှန်ပြီး အထီးကျန် တစ်ယောက်တည်း နေထိုင် စေတိသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ ဝမ်းနည်းရိပ်ဖြင့် ညှိုးငယ်နေတတ်လေသည်။ ထို အဖြစ်မှာ သူ အိမ်ထောင်မကျခင် ကျောင်းသားဘဝက ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်၌မှာပင် ပုတင်သည် KGB အဖွဲ့ထဲသို့ ဝင်ရေးအတွက် စောင့် ဆိုင်းနေခဲ့ရသည်။ အဆက်အသွယ်လုပ်လိုက်၊ အပယ်ခံရလိုက်၊ လျှောက်လိုက်၊ အပယ်ခံရလိုက်နှင့် စောင့်ပြီးရင်း စောင့်ရင်း ဖြစ်နေသည်။ ၄ နှစ် ကုန်ဆုံးပြီး နောက် KGB မဝင်ရသည့်အတူ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်သည်ဟု စဉ်းစားရာ အစိုးရရှေ့နေ (သို့) သာမန် ရှေ့နေတစ်ယောက်အဖြစ် လုပ်ဖို့ စဉ်းစားခဲ့သည်။ KGB အရာရှိ ဖြစ်ရေးကိုကား တစ်စထက်တစ်စ မျှော် မဆိုဘဲ ကုန်ဆုံးကာ လက်မြောက်လိုက်တော့သည်။ ထိုသို့ လက်မြောက်လိုက် ပြီး၌ KGB အရာရှိ တစ်ယောက်က သူ့ရှိရာ ရောက်လာကာ လျှို့ဝှက် ထောက် မှားသော အဖွဲ့တွင် သူ လုပ်နိုင်၊ မလုပ်နိုင်ကို ချဉ်းကပ် မေးမြန်းခဲ့လေသည်။ သူသည် အလွန် သဘောကျသွားပြီး ချက်ချင်း သဘောတူလိုက်လေသည်။ ထို အဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပုတင်က စတာလင်ခေတ်၏ အခြေအနေများကို သူ မသိပေ။ မစဉ်းစား။ နာမည်ဆိုးနှင့် ကျော်ကြားသည့် လီနင်ဂရက် အရေးအခင်း ကိုသာ ကိစ္စကိုလည်း သူ မစဉ်းစားခဲ့ပါဟု ဝန်ခံသည်။ 'KGB ဟာ ကျွန်တော့် အတွက် စိတ်ကူးယဉ်တစ်ခုလို ဖြစ်နေပါတယ်။ သူ့လျှို့ ဇာတ်လမ်းတွေကို မသိရဘူး။ KGB တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်တဲ့ အိပ်မက်ဟာ နှစ်ပေါင်း များစွာကတည်းက ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ စွဲနေတာ အမှန်ပဲ။ ဆိုဗီယက်ခေတ် မျိုးချစ်ပညာရေးဟာ ကျွန်တော့်အတွက် ဘာပယောဂမှ မပါဘဲ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အမြစ်တွယ်နေ ပါပြီ' ဟု နောင်အခါ သူက ပြောပြခဲ့လေသည်။ သူ့အသက် ၂၂ နှစ်တွင်

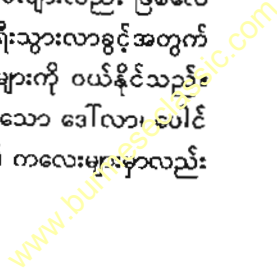
KGB အလုပ်ကို သူ လက်ခံရယူခဲ့သည်။ သူ့ခေါင်းထဲတွင် သူလျှို့ဝှက်ရိုက်များမှာ စိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်လမ်းလို စွဲထင်နေသည်။ အမိနိုင်ငံကို အလုပ်အကျွေးပြုရေး အတွက် သူလျှို့ဝှက်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမည်ဟု သူ ခံစားရသည်။ ယခုကဲ့သို့ ပူတင်ကို KGB တွင် တာဝန်ယူဖို့ လာရောက် မကမ်းလှမ်းခင် နှစ်ပေါင်း များစွာ ကတည်းက သူ့ကို စောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ KGB အပေါ် သူ မည်မျှ စိတ်ပါ လက်ပါ ရှိသည်၊ သူ့ပညာအရည်အချင်း မည်မျှ တိုးတက်သည် စသည်တို့ကို KGB ဝင်ရေးအတွက် သူ အထပ်ထပ်အခါခါ ဆက်သွယ်နေကတည်းက စောင့်ကြည့်နေခဲ့ကြသည်။ သူ့ဆရာများကို သူ့အကြောင်း မေးမြန်းခဲ့သည်။ အထက် တန်းကျောင်းနှင့် တက္ကသိုလ်ရှိ သူ့ဖိုင်တွဲများကို လေ့လာခဲ့သည်။ ကွမ်ဆိုမိုလ် အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာပြီး လှုပ်ရှားခဲ့သည်များကို ကြည့်ရှုခဲ့သည်။ KGB အရာရှိ ဖြစ်သူ ဒီမီထရီဂန်ဆာဘော့က ပူတင် တက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်အရောက်၌ သူ့အဖေနှင့် တွေ့ဆုံကာ သူ့မိသားစု အကြောင်းနှင့် သူ့ကိုယ်ရေး အဖြစ်များကို မေးမြန်း စုံစမ်းခဲ့လေသည်။

KGB တွင် အလုပ်ခန့်ထားခြင်းအတွက် ပူတင်သည် အလွန် ဝမ်းသာကာ သူ၏ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို ထိန်းမရနိုင်အောင် ဖြစ်သွားသည်ဟု ဆာဂျီရီလ်ဒူဂင်က ပြောပြသည်။ သူသည် မာရင်းစကီး ဇာတ်ရုံ သံစုံတီးဝိုင်းကြီးမှ ဆိုလို တယော ဆရာ ဖြစ်ပြီး ပူတင်၏ သူငယ်ချင်းလည်း ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ ပူတင် သမီး အငယ်ဆုံး၏ ခေါင်းကိုင်အဖေ ဖြစ်လာသည်။ 'ဗောဓိကာက KGB မှာ အလုပ်လုပ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ကို ပြောပြတယ်။ အဲဒီမှာ သူ အလုပ် ရမယ်လို့ မထင်ခဲ့ဘူး၊ တကယ်ရခဲ့တယ်။ တခြားလူတွေကိုတော့ ရဲသား တစ် ယောက် လုပ်နေတယ်လို့ပဲ ပြောပြတယ်။ သူက အဲဒီလူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရတဲ့ အခါမှာ သတိထားပြီး ဆက်ဆံရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့နဲ့အတူ လုပ်ကိုင်နေရတာကြောင့်ပဲ။ ပြည်ပကိုလည်း ကျွန်တော် သွားရတယ်။ ပြည်ပကို သွားတဲ့အခါမှာ ယဉ်ကျေးမှုဌာနက အရာရှိတွေ အဖြစ်နဲ့ လိုက်ပါသွားရတာပဲ။ အဲဒီမှာ အလုပ်လုပ်ရတဲ့ ကာလဟာ နှုတ်လုံဖို့ လိုတယ်။ ကိုယ်နဲ့ အတူရှိတဲ့ လူတွေကို စကားမပြောဘဲ ပါးစပ်ပိတ်ထားနိုင်လေ ကောင်းလေပဲလို့ ကျွန်တော် ကို ပြောပြပါတယ်' ဟု ထိုလူက ပြောလေသည်။

ပူတင်သည် အစောပိုင်းကဆိုလျှင် KGB တွင် အလုပ်လုပ်ဖို့ စိတ်မဝင်စား ခဲ့ပေ။ သို့သော် နောင်အခါ သူ့ကိုယ်သူ ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတစ်ယောက် အဖြစ် စိတ်ကူးယဉ်လာပြီးသည့်နောက် KGB သို့ဝင်ရန် စိတ်ထက်သန်ခဲ့သည်။ KGB သို့ ဝင်နိုင်လျှင် သူ့ရဲကောင်းတစ်ယောက်ဟု ယူဆနေသည်။ သူ့အဖေ

ထလည်း သူ့သား၏ KGB ဝင်ရေး ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထောက်ခံခဲ့သည်။ ၁၀ တန်း ရောက်သောအခါ သူ့အားကစားနည်းပြဆရာက KGB ထဲသို့ သူ ဝင်ချင် သူ ဝင်နိုင်သော ကိုယ်ခံကျန်းမာရေး ကောင်းနေပြီဟု ပြောပြသည်။ ပူတင်က သူ့သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ ဗာစီလီရိုက်စတာကော့ကို ပြောပြသည်မှာ သူ ၁၀ တန်း စာမေးပွဲကို အောင်အောင်ဖြေမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အောင်လျှင် လီနင်ဂရက် အတ္တသိုလ်သို့ တက်ပြီး ဥပဒေဘာသာကို သင်ယူမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုမှသာ ဆောက်လှမ်းရေးထဲသို့ နောင်အခါ ဝင်ရောက်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ သည်။ နောက် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သူ ဗစ်တာဗောရစ်ဆင်က ပူတင် ကို KGB မှ အလုပ်ခန့်အပ်ချိန်တွင် သူတို့သည် ဂုဏ်ပြုပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ကြောင်း၊ ပူတင်က သူ့ကို ကာဇံ ဘုရာကျောင်းနားရှိ ကော်ကေးဇက် စားသောက်ဆိုင်သို့ ခေါ်၍ ကျွေးမွေးကြောင်း၊ ပူတင်သည် သူ့သူငယ်ချင်း အားလုံးကို ပွင့်ပွင့် ဝင်းလင်း ပြောပြခြင်းမရှိ။ သို့သော် သူ ရင်းနှီးသည့် သူငယ်ချင်းများကိုကား KGB ထဲသို့ ဝင်နိုင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ သူ့ရည်မှန်းချက် နောက်ဆုံး အောင်မြင် ခဲ့၍ ပျော်ရွှင်ခဲ့သော်လည်း သူ့ပျော်ရွှင်မှုကို အမူအရာပျက်အောင် ဖော်ပြခြင်း မရှိ။ KGB အရာရှိ အနေဖြင့် လျှို့ဝှက်ထားရမည် ဖြစ်သည်။ KGB အရာရှိ အချို့သည် သူတို့တာဝန်ကို မိသားစု၊ မိန်းမ၊ မိဘများကို ပြောပြလေ့မရှိပေ။ အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေတစ်ချို့ကိုသာ ပြောလေ့ရှိသည်။ ပူတင်မှာမူ သူ KGB ထဲ ရောက်သွားကြောင်း သူ့မိတ်ဆွေ တော်တော်များများကို ပြောပြခဲ့သည်။ ပူတင်နှင့် တခြား KGB အရာရှိများက KGB ကို "ချက်ကာ" ဟု ခေါ်ကြသည်။ ချက်ကာ ဆိုသည်မှာ လီနင်ဇေတ်က ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ (သို့) လျှို့ဝှက် စာပို့ပို့အဖြစ် မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ်များအတွင်းကဆိုလျှင် KGB အရာရှိ တစ်ယောက်သည် ခိုင်မာစွာ ယူနိုက်တက် အလွန်ဂုဏ်ရှိပြီး အလွန်လည်း အခွင့်အရေးရသောရာထူး ဖြစ်လေသည်။ KGB ဝန်ထမ်းသည် တခြားလူများထက် ပို၍ အခွင့်အရေး ရသည်။ တိုက်ခန်းတစ်ခန်း ရသည်။ ဖုန်းတစ်လုံး ရသည်။ ထိုအခွင့်အရေး ခံသည်မှာ သာမန် ပြည်သူများအနေဖြင့် ကြီးမားသော အခွင့်အရေးများ ဖြစ် သလို ထိုသို့ ရရှိရေးအတွက် ခေါင်းခဲစရာ အခွင့်အလမ်းများလည်း ဖြစ်လေ သည်။ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများအဖို့ ခရီးသွားလာခွင့်အတွက် ပို၍ အခွင့်အရေး ရသည်။ နိုင်ငံခြားဖြစ် ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်နိုင်သည်။ သူတို့ မော်တော်ကားများ၊ ငွေမာဟု ပြောရမည် ဖြစ်သော ဒေါ်လာ၊ ပေါင် စတာလင် စသည်တို့ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသည်။ သူတို့၏ ကလေးများမှာလည်း

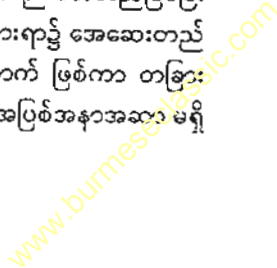

ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အတွင်းရှိ အကောင်းဆုံး ကျောင်းများတွင် ပညာသင်ကြား ရလေသည်။ KGB တစ်ဦး၏ မှတ်ပုံတင်ကတ်ပြားမှာ တံခါးမှန်သမျှကို ပွင့်သွား စေသလို ရံအရာရှိတိုင်း၊ ရဲသားတိုင်းကလည်း လေးစားကြရလေသည်။ ဗလာဒီ မီယာသည် ထိုသို့ အရိုအသေခံရသည်ကို သဘောကျနေ၏။ KGB တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်ကိုလည်း ဂုဏ်ယူနေပြန်သည်။ သူ့မိတ်ဆွေများက သူ့ကို အလေး ထားခြင်းကို သဘောကျသလို သူ့အောင်မြင်မှုများကိုလည်း ကျေနပ်အားရ နေသည်။ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့သို့ သူ ရောက်ရှိပြီးနောက် မိတ်ဆွေ ဟောင်း အားလုံးလိုလိုနှင့် အဆက်အသွယ် ဖြတ်လာသည်။ ပူတင်သည် အလျင် လို မဟုတ်တော့ပေ။ အမှန်မှာမူ KGB အဖွဲ့ဝင်များသည် သူတို့ မိတ်ဟောင်း ဆွေဟောင်းများနှင့် အဆက်ဖြတ်ရမည် မဟုတ်ဘဲ သူတို့နှင့် တရင်းတနီး နေရမည် ဖြစ်သည်။ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများသည် မိတ်ဆွေဟောင်း များနှင့် တရင်းတနီး ဆက်ဆံလေ့ရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့ဆီမှ အကူအညီများ၊ သတင်းများကို စုံစမ်းလို၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်မှာ လည်း နောင်အခါ ယခင် မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းများနှင့် ပြန်လည် ဆက်ဆံ လာသည်။ ထိုသို့ ဆက်ဆံခြင်းဖြင့် သူတို့ထံမှ သတင်းများ ရနိုင်သလို သူငယ် ချင်းများ၏ ရင်းနှီးသော သစ္စာရှိမှုကိုလည်း ရနိုင်သည်။

နောင် အတန်ကြာလာသောအခါ ပူတင်သည် သူ့အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအပေါ် သတိထား၍ လုပ်ကိုင်လာသည်။ သူ့အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရိုလ်ဒူဂင်က သတိထား၍ ဖိဖိစီးစီးလုပ်ဖို့ ပြောသည်။ 'ကျွန်တော်က လူမှု ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး တကယ် ကျွမ်းကျင်သူ တစ်ယောက်ပါ' ဟု ပြောပြသည်။ ပူတင်ကို သူက အစစအရာရာ သတိပေးသည်။ အတိမ်းအစောင်း မရှိအောင် နေဖို့၊ အရာရာကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် မလုပ်ဖို့ အမြဲ တိုက်တွန်းလေ သည်။ ငယ်ရွယ်သော ပူတင်အဖို့ KGB အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခြင်းမှာ သူ့အတွက် အခွင့်အရေး ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် KGB သို့ သူ တရားဝင် ဝင်ရောက်ခွင့် ရသည်။ တက္ကသိုလ်မှ အသက် ၂၃ နှစ်တွင် ဘွဲ့ ရသည်။ လီနင် ဂရက်မြို့ရှိ KGB တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးဌာနတွင် စတင် တာဝန်ယူရသည်။ လီနင်ဂရက်ရုံးမှာ လီတင်နီလမ်းရှိ "အိမ်ကြီး" တွင် ဖြစ်လေသည်။ ထို လီနင် ဂရက် KGB အဆောက်အဦ၏ ပဉ္စမထပ်တွင် တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးဌာန ရှိသည်။ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဌာနမှာ ဆဋ္ဌမထပ်တွင် ရှိသည်။ တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေး သင်တန်းကို အမှတ် ၄၀၁ ကျောင်း၌ သင်ရသည်။ ထို သင်တန်းကျောင်းမှာ လီနင်ဂရက်ရှိ အောက်တာမြစ် အနီးတွင် ရှိလေသည်။

သူတို့ကို တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေး လုပ်ငန်းများ အထူး သင်ကြားပေးသည်။ အစေ အရာရာ မှတ်မိအောင် လေ့ကျင့်ရ၏။ ပူတင်၏ ထောက်လှမ်းရေး လုပ်ငန်းများတွင် ဘာသာရေး အဖွဲ့များကို စုံစမ်းခြင်း၊ လီနင်ဂရက်ရှိ အစိုးရ ဆန့်ကျင်ရေး အဖွဲ့များကို စောင့်ကြည့်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရသည်။ ၆ လခန့် ကြာသောအခါ KGB နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများက သူ့ကို မျက်စိ ထူလာသည်။ အလားအလာရှိသော လူငယ်များကို မော်စကိုသို့ ပို့ပြီး ၁ နှစ် သီးသန့်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်စေသည်။ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးရာထူး ရင်းလျှင် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရသည်။ နိုင်ငံခြားတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရှိ တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးဌာန အရာရှိအဖြစ် စားပွဲတွင် ခိုင်းပြီး အလုပ် လုပ်ရသည်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်။ အခွင့်အရေးလည်း ရသည်။ 'ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဌာနကို ပြောင်းရွှေ့ အလုပ်လုပ်ချင်တယ်။ လူတိုင်းလည်း လုပ်ချင်တယ်။ နိုင်ငံခြားကို သွားရတာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး သဘောကျတယ်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အခြေအနေအရ နိုင်ငံခြားက ပိုကောင်းတာပေါ့' ဟု ပူတင်က သူ့အဖြစ်ကို ပြောပြလေသည်။

မော်စကိုတွင် ၁ နှစ်ကြာ ပင်ပင်ပန်းပန်း ပထမဆုံး သင်တန်းတက်ပြီး မျောက် လီနင်ဂရက်သို့ ပူတင် ပြန်လာခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အေးဂျင့် တစ်ယောက်အဖြစ် KGB ပထမ ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံးတွင် ၄ နှစ်ခွဲကြာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ "ပထမဌာန" ဆိုသည်မှာ လီနင်ဂရက် အပါအဝင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံရှိ အဓိကမြို့ကြီး အသီးသီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော KGB ဌာနခွဲများကို ခေါ်သည်။ ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်းသည် ရရှိသော သတင်းများကို စစ်ဆေးရပြီး ထိုစစ်ဆေးချက်များကို အစီရင်ခံစာ ရေးသား တင်ပို့ရသည်။ ပူတင်သည် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတစ်ယောက်၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် သတင်း ထည့်ပြတ်ခြင်း၊ စိစစ်ခြင်း၊ အစီရင်ခံစာများကို စနစ်တကျ စီစဉ်၍ သူ့အထက် အရာရှိများထံ တင်ပြခြင်းများကို အကောင်းဆုံး လုပ်ပြနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တင်ပြရာတွင် သူ၏ဌာနလေးသည် နိုင်ငံခြား လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ဓညသည်များ၊ ပညာရှင်များ၊ သတင်းပေးနှင့် အေးဂျင့်အဖြစ် စည်းရုံး သိမ်းသွင်းထားသူများ ကြောင့် လေ့လာပြီး အစီရင်ခံစာ တင်ပို့ရသည်။ ပူတင်သည် စိတ်တည်ငြိမ်ပြီး အလုပ်ကို ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်သည်။ အရာရာကို စဉ်းစားရာ၌ အဆေးတည် ငြိမ်သည်။ သူသည် အရှည်အချင်းရှိသော လူတစ်ယောက် ဖြစ်ကာ တခြား ဌာနဆောင်မှုများတွင် မှတ်တေး ထားရလောက်အောင် အပြစ်အနာအဆာ မရှိ သူပေ။

ပူတင်နှင့် တစ်ရုံးထဲတွင် ၃ နှစ်ကြာ ပူးတွဲ အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသော ယခင် KGB အရာရှိဟောင်း ဘယ်လာရီဂိုလျူဘက်က 'သူဟာ လူ့အတွင်းစိတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခန့်မှန်းတဲ့ နေရာမှာ အလွန် ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်တယ်။ လူတွေ ဘယ်လို ခံစားရတယ်၊ ဘယ်လို စဉ်းစားနိုင်တယ်၊ ဘယ်လို သတိထားတယ် ဆိုတာ အသေးစိတ် သဘောပေါက်တယ်။ လူတွေရဲ့ ဒုက္ခကိုလည်း နားလည် တယ်။ လူတွေရဲ့ အားနည်းချက်ကို သူက မှတ်မိတဲ့သူ ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောပြ လေသည်။ အနာဂတ် သမ္မတလောင်းသည် တစ်ဖက်သား ပြောစကားကို စိတ်ပါလက်ပါ နားထောင်သည့် အရည်အချင်း၊ တစ်ဖက်သား၏ လိုအပ်ချက်ကို အရေးတယူရှိသော အရည်အချင်း စသည့် သူ၏ စွမ်းရည်များသည် တစ်ချိန်တွင် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အားကောင်းချက်များ ဖြစ်လာလေသည်။ KGB တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး ၁ နှစ်ခန့်အကြာတွင် ပူတင်သည် အားကစား၌ ဂျူဒို ချန်ပီယံ ဖြစ်ရန် ရည်မှန်းချက်မှာ အောင်မြင်ခဲ့ပြီး၊ နောက်ဆုံး သူသည် လီနင် ဂရက်၏ ချန်ပီယံ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ် အစောပိုင်းက သူ၏ ဂျူဒိုစွမ်းရည်မှာ တစ်စထက်တစ်စ တိုးတက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ချန်ပီယံ ပြိုင်ပွဲတွင် အနိုင် ရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် KGB တာဝန်များနှင့် အလုပ်များပြားသောကြောင့် ဂျူဒို လေ့ကျင့်ခန်းများကို ဂရုတစိုက် မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပေ။ အလေ့အကျင့် နည်းသော ကြောင့် သူ၏ ဂျူဒိုစွမ်းရည် ကျဆင်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ နှောင်းပိုင်းတွင် လေ့ကျင့်ခန်း အားလုံး ရပ်စဲခဲ့သည်။ နှစ်အနည်းငယ်ကြာမှ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး လေ့ကျင့်ခန်းများ ကို ပြုလုပ်တော့သည်။ ဂျူဒို ကျွမ်းကျင်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် သူ၏ ဂျူဒို ဝတ်စုံသည် ဓာတ်ပုံရိုက်ရာ၌ ပူတင်အတွက် အလွန်ကြည့်ကောင်းသော ဓာတ်ပုံ ဝတ်စုံလည်း ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

သူ တတ်မြောက်ထားသော ဂျူဒို ပညာနှင့် လေ့ကျင့်မှုများက တစ်ခါ တစ်နာတွင် သူ့အတွက် အသုံးဝင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ သူမိတ်ဆွေ ဆာဂိုရိုလ်ဒွင်က ဗလာဒီမီယာသည် အလုပ်ဝင်ပြီးနောက် တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်ခန့် ခိုက်ရန် ဖြစ် ပွားသည်ကို သူ တွေ့မြင်ခဲ့ရကြောင်း ပြောပြသည်။ KGB သို့ ဝင်ပြီး မကြာခင် တစ်ရက်၌ ပူတင်နှင့် ရိုလ်ဒွင်တို့သည် ဘတ်စ်ကားမှတစ်ဆင့်တွင် ကားစောင့် နေခိုက် အရက်မူးလာသော ကျောင်းသားတစ်သိုက်က သူတို့ ၂ ယောက်ကို ရန်စကြသည်။ သူတို့က ရန်မဖြစ်အောင် ရှောင်ကြသော်လည်း အရက်မူးသမား များက ရန်စနေသဖြင့် မလွဲသာ မရှောင်သာပဲ ရန်ပွဲလေးတစ်ခု ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ တစ်ယောက်မှာ ပူတင်၏ ကန်ချက် တစ်ချက်ကို မိသွားပြီး နောက်တစ်ယောက်မှာမူ ခါးပတ်နက် ရထားသော ဂျူဒိုသမား၏ စွမ်းရည်ကြောင့် လေထဲမြောက်သွားအောင်

တိုင်ပေါက်ခံရသည်။ ထို့နောက် ပူတင်နှင့် ရိုလ်ဒွင်သည် အေးအေးဆေးဆေး လမ်းလျှောက် ထွက်သွားကြသည်။ နောက်တစ်ခါ ရန်ဖြစ်သည်မှာ လမ်းပေါ်မှ ကြမ်းပိုးတစ်ယောက်နှင့် ဖြစ်သည်။ ထိုလူဆိုးသည် သူတို့ ၂ ဦးအား လှယ်ကန်ရန် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သဖြင့် လူဆိုး၏လက်ကို လိမ်ချိုပြီး လမ်းပေါ် လှဲသိပ် ခဲ့လေသည်။ သူသည် KGB သို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် သူ၏ ဂျူဒို ကျွမ်းကျင်မှု ကို ထုတ်ဖော်ပြသခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ဂျူဒို အားကစားသမား တစ်ယောက် ဖြစ်၍ ထွန်းမာသန်စွမ်းပြီး သွက်လက် ဖျတ်လတ်သလို ချင့်ချိန် တွက်ဆမှုမှာလည်း အားကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့် အရက်ချိုးကပ်နေသော ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သောအခါ သူ၏အရည်အချင်းမှာ သိသာထင်ရှားလာသည်။ KGB သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ၄ နှစ်ခွဲ အကြာတွင် သူသည် လီနင်ဂရက်ရှိ "ပထမဌာန" သို့ ပြောင်းရွှေ့ တာဝန်ယူရသည်။ နောက် မော်စကိုမြို့သို့ ပို့ပြီး အန်ဒရီပေါ့ အောင်လံနီကျောင်းတွင် အဆင့်မြင့် ထောက်လှမ်းရေးသင်တန်း ဆက်တက်ခွင့် ရသည်။ ထိုကျောင်းမှာ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး တက္ကသိုလ် ဖြစ်လာသည်။ နိုင်ငံခြား စေလွှတ်သည့် အေးဂျင့်များအတွက် ဤကျောင်းသည် KGB ၏ အမြင့်ဆုံးကျောင်း ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အမြင့်ဆုံး အထူးချွန်ဆုံး သူလျှိုများကို လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးသည်။ မော်စကိုမြို့ပြင်ရှိ သစ်တောတွင် ထို သူလျှို သင်တန်းကျောင်းကို ထားရှိပြီး အောင်လံနီ သူလျှို သင်တန်းကျောင်း ဟု လူသိများကာ သံဆူးကြိုးများဖြင့် ကာရံထားလေသည်။ သင်တန်းကာလ ၁ နှစ် (သို့) ၁ နှစ်ခွဲ အချိန်တွင် သင်တန်းသားများသည် သူလျှို နည်းပညာ အားလုံးကို သင်ကြားရသည်။ ညဘက် လေယာဉ်ပေါ်မှ လေထီးဆင်းနည်းက အစ ၂ပဒေကို အသုံးချပုံ၊ တစ်ဖက်လူကို နောက်ယောင်ခံလိုက်ပုံ၊ ရှောင်တိမ်း နေသော ရန်သူ အေးဂျင့်များကို ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ပုံများကို သင်ကြားရသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံခြား ဘာသာများကိုလည်း သင်ကြားရသည်။ သံတမန် ဆက်ဆံ နေရာ ၁ သမိန်က၊ စာပေနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေး ကျင့်ဝတ်များကိုလည်း သင်ကြား ရသည်။ ထို အဆင့်မြင့် သင်တန်းကျောင်းသို့ မတက်မီကတည်းကပင် ပူတင် သည် KGB ၌ ဗိုလ်မှူးရာထူး တိုးမြှင့်ခံထားရသည်။ ထိုကျောင်း ရောက်သည့် အခါ၌လည်း သူတို့အုပ်စု ခေါင်းဆောင်အဖြစ် သူ့ကို တာဝန်ပေးအပ်ကြသည်။ သူတို့သည် ဩစတြီးယား၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ အရှေ့နှင့် အနောက်ဂျာမနီ နိုင်ငံများ အကြောင်းကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း လေ့လာမှတ်သားရလေသည်။ သူက ဂျာမန် အာသာ ကျွမ်းကျင်ပြီး ဂျာမနီနှင့် ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတ များပြားသဖြင့်

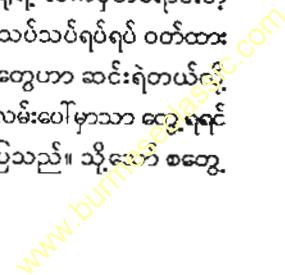
ဂျာမန်စကားပြော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် သူ့ကို တာဝန်ပေးခံရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားလေသည်။

အောင်လံနီ သူလျှို သင်တန်းကျောင်းတွင် KGB ဗိုလ်မှူးကြီး မစ်ခေး ဖရိုလော့က သင်တန်းဆရာ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို နာမည်ဝှက် ပေးထားသည်။ ရဲဘော်ပူတင်မှာ ရဲဘော် ပလက်တော့ဘ် ဖြစ်လာသည်။ သင်တန်းတက်ရင်း အတတ်ပညာ ပေါင်းစုံကိုလည်း တတ်ကျွမ်းလာသည်။ စည်းရုံးရေးပညာ တတ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်လိုလည်း နေထိုင်တတ်သည်။ ပရိယာယ် ကြွယ်ဝစွာ ပြောဆိုနိုင်သည်။ ရိုးသားပြီး ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်လို နေထိုင်ဆက်ဆံတတ်လာသည်။ ပူတင်သည် အမြဲလိုလို ဟာသဉာဏ်ရွှင်ပြီး ရယ်စရာ ပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ၏ KGB အရာရှိများကမူ သူ့ကို လုံးဝညသို့ တော်သူဟု မသတ်မှတ်ခဲ့ပေ။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဖရိုလော့က ပူတင်အကြောင်း အစီရင်ခံစာထဲ၌ “ပူတင်သည် တစ်ကိုယ်တည်းနေလိုပြီး နှုတ်နည်းသူ ဖြစ်သည်။ သူ့တွင် အားနည်းချက်များ ရှိသော်လည်း အလားအလာရှိသော အေးဂျင့် တစ်ယောက်အဖြစ် ကျွန်တော် ထောက်ခံမည် ဖြစ်သည်” ဟု ရေးသားထားသည်။ ဖရိုလော့၏ အက်ဖြတ်ချက်တွင် ပူတင်၌ လူမှုဆက်ဆံရေး ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းသော်လည်း တခြား အချက်အလက်များမှာမူ အကောင်းဆုံးသော အေးဂျင့် တစ်ယောက်အဖြစ် အားသာချက်များ ဖြစ်သည်ဟု ရေးထားသည်။ ထိုအချက် အလက်များမှာ လူအများနှင့် စကားပြောရာတွင် စိတ်ဝင်စားအောင် ပြောနိုင်ခြင်း၊ အာဝဇွန်း ကောင်းခြင်း၊ လူမှုဆက်ဆံရေးတွင် လူအများ ယုံကြည် အားထား လောက်သည့် ဥပမာရပ် ရှိခြင်း စသော အချက်များ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးအေးဂျင့်များသည် သူတို့ စုံစမ်းမည် ပစ်မှတ်ဖြစ်သော သူတို့ကို စိတ်ဝင်စားအောင် စည်းရုံးနိုင်သည့် အရည်အချင်း ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ထို ပစ်မှတ်များက သူတို့ နိုင်ငံကိုပင် သူတို့ သစ္စာဖောက်နိုင်လောက်သည့်အထိ စည်းရုံးနိုင်ရမည်။ ပူတင်သည် မှတ်ဉာဏ်အလွန်ကောင်းပြီး လူအများ၏ စိတ် သဘောထားကို နားလည်သဘောပေါက်သူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ၏ သင်တန်း ကျောင်းကမူ ပူတင်သည် လူမှု ဆက်ဆံရေးတွင် ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းသည် ဟု မှတ်ချက်ပေးထားသည်။ ထို ချို့ယွင်းချက်များ ရှိသော်လည်း သူသည် အေးဂျင့်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော် ထူးချွန်သူ တစ်ယောက်ကား မဟုတ်ဟု သတ်မှတ်ထားလေသည်။ အနောက်တိုင်း အထက်တန်း သံအရာရှိ တစ်ယောက်ကမူ ပူတင်၏ ဆက်ဆံရေးသည် ရဲသားတစ်ယောက်နှင့် မတူဘဲ

နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အေးဂျင့်တစ်ယောက်နှင့် တူသည်ဟု မှတ်ချက် ချထားလေသည်။

လီနင်ဂရက်တွင် KGB အရာရှိ တစ်ယောက်အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်စဉ် သူ၏ အစောပိုင်း နှစ်ကာလများ၌ ပူတင်သည် နောင် သူ လက်ထပ်ယူမည့် သူ့ဇနီးဖြစ်သူနှင့် ရည်ခွဲကြလေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကို မိတ်ဆွေများနှင့် မိတ်ဆွေအိမ်ကို မောင်နှမများက လုဒစ် (သို့) လုဒါဟု အတိုကောက် ခေါ်ကြသည်။ သူမ၏ နာမည်ရင်းမှာ “လုမေလာ အလက်ဇန်ဒရော့နာ ရှက်ကရက်ညီဘာ” ဖြစ်လေသည်။ သူမသည် ပူတင်ထက် ၅ နှစ်မျှ ငယ်သည်။ သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်က ကြားမှ အောင်သွယ်ပေးသဖြင့် သူတို့ ၂ ဦးသည် ကဇာတ်ရုံ၌ ချိန်းတွေ့ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ် မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်သည်။ လုမေလာ သည် ထိုအချိန်က လေယာဉ်မယ် တစ်ယောက် ဖြစ်ကာ ပြည်တွင်း လေကြောင်း လိုင်းဖြစ်သော ကာလီနင်ဂရက် လေကြောင်းလိုင်းတွင် လေယာဉ်မယ် အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည်။ ထိုအချိန်က ဆိုဗီယက်တွင် နာမည်ကြီး လူရွှင် ဘော် အာကာဒီရေကင်၏ ပြက်လုံးများကို ကြည့်ရှုရန် ပူတင်က လက်မှတ် ထပ်ပေးခဲ့သည်။ လက်မှတ်ရရန် မလွယ်ကူသော်လည်း ပူတင်သည် KGB အာဏာကို အသုံးပြု၍ လက်မှတ် ၄ စောင် ရအောင် ယူခဲ့သည်။ လုမေလာမှာ သူ့အကြိမ်သည် လီနင်ဂရက်သို့ ပထမဦးဆုံး ရောက်ဖူးခြင်း ဖြစ်ပြီး ပူတင်နှင့် တွေ့ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ ၂ ဦးသည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မေတ္တာမျှခဲ့ကြလေသည်။ ကာလီနင်ဂရက်မြို့မှာ ယခင်က ပရက်ရှား အရှေ့ပိုင်းမြို့ဖြစ်ကာ ကိုနစ်ဘက် မြို့ဟု ခေါ်သည်။ ဘောဒစ် ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင် ရှိပြီး ကန့်၏ မွေးရာဇာတိ နည်း ဖြစ်သည်။ [ကန့် ဆိုသည်မှာ ဂျာမန် ဒဿနိကဗေဒပညာရှင် ဟင်မန် နယူးယယ်ကန့် (၁၇၂၄-၁၈၀၄) ကို ဆိုလိုသည်။] ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ စစ်ဒေသ မြို့လည်း ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ချိန်က ရှုခင်းရှုကွက် အလွန်ကောင်းသော မြို့တစ် မြို့ ဖြစ်ကာ ပိုလန်နှင့် လစ်သိုးနီးယားနယ်စပ်တွင် ရှိသည်။ လုမေလာသည် ကာလီနင်ဂရက်မြို့သူ ဖြစ်သည်။

သူ့ကို စတွေ့ခါစက လုမေလာသည် လိုသည်ထက်ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားမှု မျှခဲ့ပါဟု သူမက ပြောသည်။ “ဗိုလော့ယာဟာ ကပွဲရုံရဲ့ လက်မှတ်ရောင်းတဲ့ ဘုရားမှာ မတ်တတ်ရပ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ အလွန်ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ထား တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ မျက်စိထဲမှာတော့ သူ့ဝတ်စုံတွေဟာ ဆင်းရဲတယ်လို့ မြင်နေပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အဲဒီလို ဝတ်စား ဆင်ယင်ပုံမျိုးကို လမ်းပေါ်မှာသာ တွေ့ရရင် နည်းနည်းမှ သတိထားမိမှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု ပြန်ပြောပြသည်။ သို့သော် စတွေ့

ခါစက လုမေလာ၏ ပုံရိပ်ကို ပူတင်၏ မျက်စိထဲမှာ မထွက်ဟု ဆိုသည်။ လှပတဲ့ ဆံပင်၊ ပြူးကျယ်သော မျက်လုံးပြာကြီးများနှင့် ချစ်စရာကောင်းသော နှုတ်ခမ်းများကို ပူတင်က စွဲလမ်းမိခဲ့သည်။ လုဒါသည် အလွန် ဆွဲဆောင်မှုရှိသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်ကာ သူမ၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်သည် ပိုင်းဖြတ်မှုရှိပုံ ရလေသည်။ လီနင်ဂရက်သို့ သူမ လာရောက်လည်ပတ်သော ၃ ရက် အတွင်း နေ့စဉ် သူနှင့် အမြဲတွေ့ရသည်။ ညနေတိုင်း ဇာတ်ရုံအသီးသီးကို လိုက်ပြသည်။ မည်သည့် ဇာတ်ရုံကိုမဆို လက်မှတ်ရအောင် ပူတင်က စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိသည်။ ပူတင်ကတော့ လုမေလာကို စွဲနေမိပြီတည်း။ လီနင်ဂရက်မှ လုဒါ ပြန်တော့မည့် အချိန်တွင် ပူတင်က သူ့ဖုန်းနံပါတ်ကို ပေးလိုက်သည်။ သူတို့ ၂ ဦး တွေ့ဆုံပြီး ၃ နှစ် အကြာမှ တရားရုံးတွင် လက်ထပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လုမေလာသည် ကာလီနင်ဂရက်မှ လီနင်ဂရက်မြို့သို့ လေယာဉ်ဆိုက်ကပ်တိုင်း ပူတင်နှင့် ချိန်းတွေ့လေ့ ရှိသည်။ သူမအိမ်တွင် တယ်လီဖုန်း မရှိသဖြင့် သူထံ သို့သာ ဖုန်းဆက်လေ့ ရှိသည်။ သူတို့ ၂ ဦး တွေ့ဆုံပြီး ၁၈ လ အထိ သူ့ အလုပ်မှာ ရဲအရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ရာဇဝတ်မှုများ စုံစမ်းရသည့်ဌာနတွင် အလုပ် လုပ်သည်ဟု ပူတင်က လုမေလာကို ပြောထားသည်။ နောက် တဖြည်းဖြည်း အဆက်အသွယ် ရှိလာသည့် အခါကျမှ သူသည် KGB ကမုန်း သိသွားတော့ သည်။ ရာဇဝတ်မှု စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန ဆိုသည်မှာ "အိမ်ကြီး" က KGB ၏ နာမည်ကို ဖုံးကွယ်ရန် နာမည်ပြောင်းပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အစပိုင်းက သူ ဤသို့ လှည့်ဖြားထားသည်အတွက် လုမေလာက စိတ်မဆိုးခဲ့ပေ။ ပူတင် သည် လီနင်ဂရက်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်။ လီနင်ဂရက် တွင် နေထိုင်ခွင့်လည်းရသူ ဖြစ်၍ အမျိုးသမီးတော်တော်များများက ဤကဲ့သို့ သော လူမျိုးကို တိမ်းညွတ်ကြသည်။ KGB တစ်ယောက် အနေဖြင့် မြို့တွင် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ရခြင်းမှာ အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအချိန်က ရုရှား ပြည်သူများအနေဖြင့် မော်စကို (သို့) လီနင်ဂရက်တွင် နေထိုင်ခွင့်ရခြင်းသည် အိပ်မက်လို ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် လုမေလာသည် ပူတင်၏ ဇနီးသည် အနေဖြင့် လီနင်ဂရက်တွင် အလိုအလျောက် နေခွင့်ရလေသည်။ သုံးနှစ်သုံးမိုး တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လေ့လာခွင့် ရရှိခဲ့ပြီး ၃ နှစ်ကျော်မှ သူတို့ ၂ ဦး လက်ထပ် ခဲ့သည်။

ပူတင်က လုမေလာကို နွေရာသီ၌ လီနင်ဂရက်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာဖို့ ပြောဆိုရာ အလွယ်တကူပင် ပြောင်းလာခဲ့သည်။ သူမသည် တက္ကသိုလ်တွင် စပိန်ဘာသာဌာန၌ စပိန်ဘာသာကို သင်ကြားကာ၊ နောက် ပြင်သစ် ဘာသာကို

မာပြည့်စာအုပ်တိုက်

အိမ်ထောင်စုံနစ် စိန်ပီတာစာတတ်၌ ကျောင်းသားဘဝက ပူတင်သည် ဆင်းရဲသော ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သလို လူဆိုးလေးတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။

ပူတင်နှင့် သူ့လက်ထောက် များတို့ တွေ့ရသည်။ စိန်ပီတာစာတတ်တွင် သူ့ တာဝန်ယူကာတည်းက ပူတင်ထောက်များနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး၊ နောက်ကို ရောက်သည့်အခါ သူ့ထံသို့ သူတို့ကို ဆောင်လာခဲ့သည်။

ငယ်စဉ်က သူနေခဲ့သော မိဘများ၏ အိမ်ဖြစ်ပြီး ပူတင်သည် ကြွက်များကို အမြဲလိုက်ဖမ်းလေ့ရှိသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလက ကေဂျီဘီအရာရှိ ဖြစ်သော ပူတင်နှင့်နီးနီးဖြစ်သူ လုမေလာတို့ သမီးဦးလေး မာရှာနှင့်အတူ လီနင်ဂရက်တွင် တွေ့ရသည်။

ပုတင်၏ ဘဝတွင် ချစ်ခင်ခဲ့ရသော ဇနီးနှင့် သမီးလေးများ။

သူ့ကျေးလက်စံအိမ်တွင်
သူ့အချစ်တော်
မွေးကလေးနှင့် အတူ။

သမီးအကြီးမာရှာ(ယာ)က ကြီးလာလျှင် မန်နေဂျာလုပ်မည်ဟု
ဆိုပြီး၊ သမီးငယ် ကက်ယာ(ဝဲ)ကမူ အိမ်တွင်းအလုပ်ပြင်စီရင်ဆင်ပေး
လုပ်မည်ဟု ရည်မှန်းခဲ့ကြသည်။

အားကစားသမား ပူတင်ကို

ငါးမျှားနေစဉ်။

ရေကူးနေစဉ်။

ဂျူဒိုကစားနေစဉ်။

မြင်းစီးခြင်းကို နှစ်သက်သူအဖြစ် တွေ့နိုင်သည်။

နင်းခဲလျှောစီးနေစဉ်။

ပိန်းကလေးများကြားတွင် ရေပန်းစားနေသော ဗလာဒီမီယာပူတင်။

ဂျူဒိုကစားနည်း ကျွမ်းကျင်သော ဗလာဒီမီယာ။

၁၉၅၉ ခုနှစ်က ပူတင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဆွဲ ဟစ်လီရှက်စတာကော့စ်တို့ အားကစားနေကြစဉ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လက အိုကီနာဝါတွင် ကျင်းပသော ဂျူ-၈ ထိပ်သီး အစည်းအဝေး တက်ရောက်စဉ်က ဂျူဒို ကစားနေသော ပူတင်။

ဂျူနီကာစားခြင်းကို အားကစားနည်းတစ်ခုသာ မဟုတ်ဘဲ အသန်က ပညာရပ်တစ်ခုအဖြစ် သဘောထားသော ပုတင်။

“ကလင်တန်ဟာ ခင်မင်ဖို့ အတွန်ကောင်းပါတယ်”ဟု ၁၉၉၉ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ အုတ်ကလန်တွင် တွေ့ခဲ့စဉ် ပုတင်က မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင် မွေးနေ့ပွဲ၌ ပုတင်ကိုတွေ့ရစဉ်။
(၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်)

“ စတူဒီယိုအနည်းငယ် အကြာ၌
ဘောရစ်နီကိုလာယဲဗစ်နိုက
ကျွန်တော်တို့တက်လှည့်ပြီး
ရုရှားကို စောင့်ရှောက်ပါ” ဟု
ပြောလိုက်လေသည်” ဟူ၍
ပုတင်က သူ့ကိုယ်ရေး
အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်တွင်
ရေးထားခဲ့သည်။

ဘောရစ်ယဲဗစ်ဆင်နှင့်
သူ၏ သမီး
ဒီယာချင်ကိုး

ဘောရစ်နီယာ ပုတင်

ထည်း သင်သည်။ သူမကို အလုပ်တစ်ခုခုအောင် သူက ကူညီပေးသည်။ ကျောင်း
• တက်ခါစက အချိန်ပြည့်တက်ခွင့် မရသေးဘဲ ပြင်ပကျောင်းသူ အဖြစ်သာ
ဆက်ခွင့်ရသည်။ နောက်မှ အချိန်ပြည့် ကျောင်းသူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က
သူမလောမှာ အသက် ၂၃ နှစ် ရှိပြီ။ သူမ နေထိုင် အခန်းတစ်ခန်း သူက
ပေးပေးခဲ့သည်။ သူမသည် လက်နှိပ်စက် ရိုက်တတ်ရန် သင်ယူခဲ့ရသည်။
လက်နှိပ်စက် ရိုက်တတ်လျှင် သူ့ကို ကူညီနိုင်မည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်
သည်။ ကာလီနင်ဂရက်၌ လူမေလာက အင်ဂျင်နီယာကောလိပ်တွင် သင်ယူ
ပြီး ၂ နှစ်အကြာ ကျောင်းမှ ထွက်ကာ လေယာဉ်မယ် လုပ်ခဲ့သည်။ ပုတင်နှင့်
အိမ်ထောင်ဖွဲ့သည့်နောက်မှ လီနင်ဂရက်ပြောင်းကာ ကျောင်းဆက်တက်ခဲ့သည်။
ဘောရစ်နီယာက သူမနှင့် အိမ်ထောင်ကျသည့် အချိန်တွင် သူ့ဇနီးသည်သည်
အတ္ထုသိုလ်မှ ဘွဲ့ရတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး လူမှုဆက်ဆံရေးလည်း ကောင်းရမည်ဟု
ဧည့်ရွယ်ခဲ့သည်။ သို့မှသာ သူ့အနေဖြင့် နိုင်ငံခြားထောက်လှမ်းရေး အရာရှိ
အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် နိုင်ငံခြားသွားရလျှင် ပညာတတ်မိန်းမ ရရှိသဖြင့် အဆင်ပြေ
နိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။ လူမေလာနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံလာမိသည့်အခါ
သူမသည် လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေလိုပြီး စိတ်ဓာတ်မှာလည်း မြင့်မားသဖြင့်
သူမ၏ သမီးကို သူ တိုင်တွယ်နိုင်ပါ့မလားဟု ပုတင်က စိုးရိမ်မိခဲ့သည်။ ကျောင်း
ဆက်ရက်များ၊ အလုပ်အားရပ်များတွင် သူတို့ ၂ ယောက်သည် ပင်လယ်နက်
အသင့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လည်ပတ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၀ ခု အစောပိုင်းက
သူမ၏ ယောက်ျားနှင့် ထိုသို့ သွားရောက်နိုင်သည်မှာ ရှားပါးလှသည်။ အခွင့်
အလမ်းများသာ သွားရောက်လေ့ ရှိကြသည်။ သူတို့ ၂ ယောက်မှာ လက်မထပ်
သေးဘဲ ဝေးဝေးလံလံ သွားရောက် လည်ပတ်ခြင်းကို လက်မခံကြပေ။

၃ နှစ်ကျော် ကြာသောအခါ ပုတင်သည် လူမေလာအပေါ် အကဲခတ်ချိန်
အထိအလောက် ရရှိခဲ့သည်။ KGB အရာရှိတစ်ယောက်၏ ဇနီးအနေဖြင့် သူမ
အိမ်ထောင်ဖွဲ့နိုင်ပါ့မလား ဟုလည်း တွေးမိသည်။ မကြာခင်က သူမကို စမ်းသပ်
ကြည့်ခဲ့ဖူးသည်။ သူမနှင့် ချိန်းဆိုသည့်အခါ နောက်ကျပြီးမှ လာသည်။ ၁
နှစ် နောက်ကျသည်။ ၁ နာရီခွဲ နောက်ကျသည်။ သူမက စောင့်နေ၏။ နောက်
သူ့ရောက်လာခြင်းအတွက် သူ့ကို ခွင့်လွှတ်ဖို့ တောင်းပန်ခြင်း မပြု။ သူမက
သူ့အလုပ်အကြောင်းကိုလည်း မမေးခဲ့ပေ။ သူ့အပေါ် စပ်စုမှု မရှိ။ သည်းခံစိတ်သာ
ရှိသည့်အတွက် လူမေလာကို လက်ထပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး တစ်ည သူတို့
အောက် တွေ့ဆုံချိန်တွင် မင်းနိုငါ ရင်းနှီးခဲ့တာ ၃ နှစ်တောင် ရှိပြီ။ အခုဆိုရင်
သူ့အပေါ်မှာလည်း မင်းသဘောပေါက်ပြီးလောက်မယ်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးသားလည်း

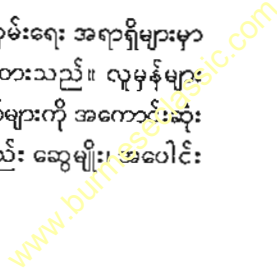
www.burmeseclassic.com

ဖြစ်ချင် ဖြစ်ရော့မယ်၊ ဒီတော့ မင်းကို ငါ လိုအပ်ပါတယ်၊ မင်းကို ငါ ချစ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မင်း ငါ့ကို လက်ထပ်ခွင့် ပေးစေချင်ပါတယ်' ဟု ခွင့်တောင်းရာ လုမေလာက လက်ခံလိုက်လေသည်။ သူတို့ ၂ ဦး လက်ထပ်ဖို့ သဘောတူပြီး နောက် ပူတင်က လက်ထပ်ရန် ၁၉၈၃ ခု ဇူလိုင် ၂၈ ရက်ကို သတ်မှတ်လိုက်ကြသည်။ ထိုအချိန်က သူသည် အသက် ၃၀ ရှိပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်အနေဖြင့် သူသည် လက်ထပ်ချိန် နောက်ကျသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သူတို့၏ မင်္ဂလာ ဧည့်ခံပွဲကို ပေါ့လိုတော့ စားသောက်ဆိုင်တွင် ပြုလုပ်သည်။ ထိုစားသောက်ဆိုင်မှာ ရေပေါ် စားသောက်ဆိုင် ဖြစ်ပြီး နီးစားမြစ်ထဲရှိ ဖောင်တစ်ခုပေါ်တွင် စားသောက်ဆိုင်ကို ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ကာ ဗိုလ်ကြီး ရုမစ် တံတားနားတွင် ရှိလေသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ပူတင်၏ KGB လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအား မော်စကို ဟိုတယ်၌ ဧည့်ခံပွဲ ပြုလုပ်ပေးသည်။ ထိုဟိုတယ်မှာ အလက်ဇန်းဒါး နက်စကီး ဘုန်းကြီးကျောင်းနားတွင် ရှိလေသည်။ ထိုဟိုတယ်မှာ လီနင်ဂရက်မှ မင်္ဂလာဆောင်သူများ ကျင်းပလေ့ရှိသောနေရာ ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာ သတို့သားနှင့် သတို့သမီးသည် မဟာပီတာ ဘုရင်ကြီး၏ မြင်းစီး ကြေးရုပ်ကြီးရှေ့တွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ခံကြရသည်။ ထိုနေရာတွင် စိန့်အိုက်ဇက် ဘုရားကျောင်းလည်း ရှိသည်။ ဒီဇင်ဘာရက် ရင်ပြင်တွင် ထိုဘုရားကျောင်း ရှိလေသည်။ သူတို့၏ ပျားရည်ဆမ်းခရီးကို ရုရှားတောင်ပိုင်းရှိ ပင်လယ်နက်ဒေသသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ပျားရည်ဆမ်းခရီးမှ ပြန်လာသည်အခါ သူတို့ ၂ ဦးသည် ပူတင်မိအများနှင့်အတူ နေထိုင်ကြသည်။ ထိုအချိန်၌ ပူတင် မိဘများသည် အက်တိုဘိုမှ အခန်း ၂ ခန်းပါ အိပ်ခန်းတစ်ခုတွင် နေထိုင်ကြသည်။ လီနင်ဂရက်မြို့၏ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ရှိသည်။ သူတို့ အဆောက်အဦမှာ အသစ်ဆောက်ထားသော အဆောက်အဦ ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာ စီနီယာသည် ဒုက္ခိတစ်ပြန်ကြီး ဖြစ်၍ ထိုကဲ့သို့ အခန်းကျယ်ကြီး တစ်ခုကို ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ အဖေ၊ အမေသည် စတုရန်း ၁၅ မီတာ ကျယ်သော ဝရန်တာပါသည်။ အခန်းကျယ်ကြီးတွင် နေထိုင်ကာ၊ ပူတင်တို့ စုံတွဲမှာမူ စတုရန်း ၁၂ မီတာ ကျယ်သော အခန်းငယ်တွင် နေထိုင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်သက် ပထမနှစ်တွင် ၂ ဦးစလုံး ပျော်ရွှင်ကြလေသည်။ 'ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေထိုင်ကြပါတယ်။ အားလပ်ရက်တွေမှာလည်း လည်ပတ်လေ့ရှိတယ်' ဟု သူမ၏ ပြောပြသည်။

ပူတင်၏ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရမည့် တာဝန်သည် ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး သူသည် ဂျာမန် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ (GDR) သို့ တာဝန်ကျသည်

အရှေ့ဂျာမနီတွင် တာဝန်ကျရသည်မှာ ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတို့၏ အိပ်မက်များထဲတွင် သိပ်ပြီး မမက်ချင်သောနေရာ ဖြစ်သည်။ သူတို့ အိပ်မက်ထဲတွင် ရှိသော နိုင်ငံခြားတာဝန်မှာ အနောက်နိုင်ငံများတွင် ဖြစ်၏။ ဝါရှင်တန်၊ ဘွန်း၊ ဇန်နဝါရီ၊ ပါရီမြို့များမှာ KGB ထောက်လှမ်းရေးသမားများ သွားရောက် တာဝန်ယူလိုသော နေရာများ ဖြစ်သည်။ ခေတ်နောက်ကျသော ဒေသသို့ သွားရသည်မှာ ရင်ခုန်စရာ မကောင်းလှပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မော်စကိုရှိ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး သင်တန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ယခုလို GDR သို့ တာဝန်ကျခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သည့်နေရာသို့ ပို့ပို့ KGB ထောက်လှမ်းရေးသမားများအဖို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဂျာမန်ဘာသာ တတ်ကျွမ်းသော ပူတင်ကို ဂျာမနီသို့ ပို့ရန်အတွက် စစ်ဆေးမေးမြန်းပြီးနောက် အရှေ့ဘာလင်သို့ ပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင် အနေဖြင့် အရှေ့ဘာလင် မဟုတ်လျှင်လည်း အရှေ့ဂျာမနီရှိ မည်သည့်နေရာကိုမဆို သွားရောက်နိုင်ပါသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ အရှေ့ဘာလင်တွင် GDR ဆိုင်ရာ KGB ၏ ဌာနချုပ် ရှိသည်။ အခြေကောင်းသော နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ GDR တွင် KGB ရုံးခွဲများအပြား ရှိသည်။ ဒရပ်စတင်၊ လစ်ဒရင်း၊ ကားမက်စတက်တွင်လည်း KGB ရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဘာလင်မှ KGB ရုံးခွဲသည် မော်စကိုဌာနချုပ်သို့ တိုက်ရိုက် အစီရင်ခံရလေသည်။ GDR တွင် ရှိသော ပြည်နယ် KGB အစီရင်ခံစာများကို ဘာလင်ရုံးက အလျင်ဖတ်ပြီးမှ မော်စကိုသို့ အစီရင်ခံရသည်။ ငြင်းရွှေ့သည့်အခါ ပူတင်သည် ဘာလင်သို့ မသွားရတော့ဘဲ ဒရပ်စတင်သို့ သွားရသည်။ ဒုတိယအဆင့် ရှိသူများသာ ဒရပ်စတင်သို့ ပို့ဆောင်ပြီး ဒရပ်စတင်တွင် ဒုတိယ ရရှိသည့် အခွင့်အရေးသာ ရရှိခဲ့သည်။ KGB အေးဂျင့်များအနေဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ ပို့ရာတွင် အဆိုးဆုံးနေရာများသို့ အပို့ခံရတတ်သဖြင့် ပူတင် အနေဖြင့် သူ၏ ဂျာမန်ဘာသာ ကျွမ်းကျင်မှုဖြင့် ဒရပ်စတင်သို့ ပို့ခံရသည်မှာ တော်သေးသည်ဟု ဆိုရမည်။ သူ့အနေဖြင့် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့လည်း အပို့ခံရနိုင်သည်။ ထိုအချိန်က ဆိုဗီယက်တပ်များ အာဖဂန်တွင် ကျူးကျော်နေပြီး အမြင့်ဆုံး ဖြစ်နေသည်။ ထို့ပြင် အလွန်ဆိုးသော အယ်လ်ဘေးနီးယားလို၊ အီတလီယားလို နေရာမျိုးလည်း အပို့ခံရနိုင်သည်။

ဆိုဗီယက်စနစ်အရဆိုလျှင် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများမှာ ထောက်တန်းစား လူငယ်များ ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ လူမှန်များသည် နေရာမှန်ကို ရကြသည်မှာ သဘာဝဖြစ်ပြီး လူတော်များကို အကောင်းဆုံးအရာများ၌ ခန့်ထားကြသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာလည်း ဆွေမျိုး အပေါင်း

အသင်း ကောင်းစားရေး မူဝါဒကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်ဟု အနောက်မီဒီယာများက ရေးသားထားလေသည်။ ပူတင် အနေဖြင့် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမှာ ထိပ်ဆုံးအလုပ် ဖြစ်သလို အခွင့်အလမ်း အများ အပြားလည်း ရရှိခဲ့သည်။ သူ၏ ဂျာမန်ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှုက ယခုလို ဂျာမနီသို့ အပို့ခံရပြီး အနောက်ဂျာမနီအထိ တာဝန်ယူနိုင်သည် ဟု မျှော်လင့် ခဲ့သည်။ ဘွန်းရော ဘာလင်ပါ နှစ်နေရာစလုံးကို တာဝန်ယူနိုင်လေသည်။

ဒရပ်စတင်သည် အယ်ဘေး မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် ရှိသော ဂျာမန်မြို့ ဖြစ်၏။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်က ဗြိတိသျှ RAF ဝုံးကြဲ လေယာဉ်များသည် ထိုမြို့ကို ဝုံးကြဲချခဲ့ရာ အရပ်သား ၃၅၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ဒရပ်စတင် အနေဖြင့် ထို တိုက် ခိုက်ခံရမှုမှာ မမေ့နိုင်စရာကောင်းသော အဖြစ်အပျက်အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ထား ခဲ့သည်။

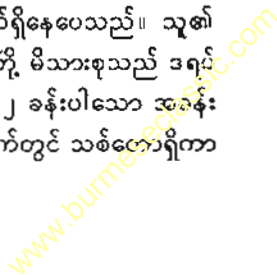
မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အရှေ့ဂျာမနီသို့ သာ တာဝန်ကျခဲ့ခြင်းမှာ မဆိုးလှဟု ပူတင်က ယူဆသည်။ ၁၉၈၅ ခု နွေရာသီတွင် ဒရပ်စတင်သို့ သူ ရောက်ရှိ လာသည်။ သူ၏ ကျွမ်းကျင်သော ဂျာမန်ဘာသာကို အရှေ့ဂျာမန်၌ ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ပင်လယ်ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါး၌ KGB အေးရှင် တစ်ယောက် အဖြစ် ၁၀ နှစ်ကြာ တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ဒရပ်စတင်တွင် ပူတင် တို့ မိသားစုမှာ ၄ နှစ်ခွဲ နေထိုင်ခဲ့ရပြီးနောက် မစ်ခေးဂေါ်ဘာချက်၏ ပဲရီစထရိုက် ကာလမ်းစဉ် ဆိုဗီယက်၌ ပေါ်ပေါက်ကာ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့ ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ လမ်းစဉ် ပြောင်းလဲခဲ့ပြီးသည့်နောက် ဆိုဗီယက်၏ စီးပွားရေး အခြေအနေမှာလည်း နောက် ၅ နှစ် ကြာသည်အထိ ယိုယွင်း ပျက်စီး လာခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ပြည်သူများမှာ တန်းစီနေရသော ဘဝ၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ချင်တိုင်း မဝယ်ရဘဲ သတ်မှတ်ထားသည့် လူသုံးကုန်များသာ ရရှိသည့် ဘဝနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရှေ့ဂျာမနီသည် ခြားနားသော ကမ္ဘာတစ်ခုဟု ပြောနိုင် သည်။ ဆိုဗီယက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရှေ့ဂျာမနီ၏ လူနေမှုဘဝက ပိုမိုကောင်းမွန် ပေသည်။ ယခုအချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

အခန်း (၃)
ကျွန်မကို ချစ်သော စပိုင်

ရုရှား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် တစ်ယောက်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်း ရာ၌ 'မာဖီးယားကို ခင်ဗျား ငွေပေးရသေးသလား' ဟု မေးမြန်း ရာ သူက 'အို ... မပေးရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ကို ပေးတာပါ။ ကျွန်တော့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ယောက် မာဖီးယားကို ငွေပေးတာ ပါ' ဟု ပြန်ဖြေလေသည်။

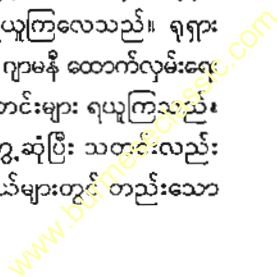
သောဒီမီယာပူတင်သည် သူ့မိသားစုနှင့်အတူ အရှေ့ဂျာမနီသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ သည်။ သူ့မိသားစု ဆိုသည်မှာ သူ့ဇနီး လူမေလာနှင့် ၆ လ အရွယ် သမီးငယ် တို့ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဆောင်းဦး၌ ပူတင် ပြောင်းရွှေ့ရာ ဒရပ်စတင် သို့ လိုက်ပါခဲ့လေသည်။ ဒရပ်စတင်သို့ ပူတင် ရောက်လာပြီးသောအခါ သူ၏ KGB လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ယောက်က ပူတင်၏ ဂျာမန် စကားပြောသည် ဘာခန့်အဆင့်သာ ရှိသည်ဟု ပြောသည်။ ပူတင်ကမူ သူ၏ ဂျာမန်စကားပြောမှာ ဘာဘာတော်လေး ကျွမ်းကျင်သည်ဟု ထင်နေခဲ့၏။ ဒရပ်စတင်တွင် နေထိုင်စဉ် အတွင်း လူမေလာသည် ဂျာမန်ဘာသာနှင့် ဂျာမန် စကားပြောကို လေ့လာ သင်ကြားခဲ့လေသည်။ တက္ကသိုလ်တွင် ရှိစဉ်က စပိန် ဘာသာနှင့် ပြင်သစ် ဘာသာကို သင်ကြားခဲ့သော ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် လူမေလာအဖို့ ဂျာမန်ဘာသာ သင်ယူရာတွင် အခက်အခဲ သိပ်မရှိတော့ပေ။ ထိုအချိန်၌ ပူတင် သည် KGB အဖွဲ့တွင် ဗိုလ်မှူးရာထူးအဆင့် ရောက်ရှိနေပေသည်။ သူ၏ ဦးစားမှုကြောင့် တိုးတက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ မိသားစုသည် ဒရပ် စတင်မြို့ရှိ ရာဒေဘာဂါစထရပ် လမ်းတွင် အိပ်ခန်း ၂ ခန်းပါသော အခန်း သုံးလုံးကြီး တစ်ခုကို ရရှိခဲ့သည်။ သူတို့အိမ်၏ တစ်ဖက်တွင် သစ်တောရှိကာ

ထိုသစ်တောနား၌ ဆိုဗီယက်တင်ကား အခြေခံစခန်း ရှိသည်။ KGB ဝိုင်းရံမှု တစ်ယောက်ဖြစ်သော ပူတင်သည် မော်တော်ကားတစ်စီး၊ ဒရိုင်ဘာ တစ်ယောက် နှင့် ရိက္ခာကောင်းကောင်း ရရှိလေသည်။ သူတို့၏ အဆောက်အဦတွင် ဂျာမန် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ စတာဆီ (Stasi) မှ ထောက်လှမ်းရေး သမားများလည်း နေထိုင်ကြသည်။ စတာဆီကို ဂျာမန်နိုင်ငံ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဟု GDR အစိုးရက ခေါ်သည်။ KGB နှင့် အဆင့်ချင်း တူညီလေသည်။ သူတို့ အဆောက်အဦတွင် ဓာတ်လှေကား မရှိသောကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထားသည့် လူဒါအဖို့ အတက် အဆင်း၌ ဂူကွရောက်လှပေသည်။ သူတို့ နေထိုင်သော အခန်းမှာ ၆ ထပ်တွင် ရှိ၍ တစ်နေ့ကို ၃ ကြိမ်လောက် အတက်အဆင်း လုပ်ရသည်အခါ သူမအဖို့ ခြေကုန်လက်ပန်းကျပြီး ကိုယ်လက် မသယ်ချင်လောက်အောင် ဖြစ်သွားလေ သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် လူဒါသည် အိမ်မှုကိစ္စ အားလုံး သူမ ဘာသာလုပ်ပြီး အချက်အပြုတ်ကိုလည်း သူမ ဘာသာ လုပ်ကိုင်လေသည်။ ထိုသို့ အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ရသည်မှာ 'မိန်းမတွေရဲ့ အလုပ်ပဲ' ဟု ရုရှား ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ အမြင်မှနေ၍ သူမ၏ ယောက်ျားက ပြောတတ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် လူဒါက သူ့ကို အိမ်တွင် "ဘုရင်မင်းတရားကြီး" ဟု ခေါ်လေသည်။ ထိုသို့ အတက် အဆင်း လုပ်ရလွန်းသဖြင့် တစ်ခါတွင် သူမသည် သွေးအားနည်းပြီး သွေးသွင်း ခဲ့ရဖူးသည်။

ဂျာမနီတွင် နေထိုင်စဉ် လူမေလာကို KGB တာဝန်ခံများက တခြား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ် မလုပ်ရန် တားမြစ်ထားသည်။ ဂျာမနီရှိ KGB အမှုထမ်းများ၏ ဇနီးသည်များသည် စည်းကမ်းချက်များဖြင့် ဘောင်ခတ် ထားသောကြောင့် လူမေလာမှာ စိတ်ပျက်မိလေသည်။ ရာသီအလိုက် သစ်သီး ခူးခြင်း အလုပ်ကိုပင် လုပ်ကိုင်ခွင့် မပေးခဲ့ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရာဒေဘာဂီ စထရပ် လမ်းပေါ်ရှိ သူတို့၏ အိမ်ခန်းကို သူတို့ပိုင်အခန်း ဖြစ်သည်ဟု ခေါ်ကြ လေသည်။ ဂျာမနီ မရောက်ခင်က ပူတင် မိဘများနှင့်အတူ သူတို့ နေခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် လီနင်ဂရက် အနောက်မြောက်ဘက် ဆင်ခြေပုံးရှိ ကိုမန်ဒန်စကီး အေရီဒရန်းရှိ အိမ်ခန်းတစ်ခန်းပါ တိုက်ခန်းသို့ သူတို့လင်မယား ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခန်းမှာ ဗလာဒီမီယာ မော်စကိုရှိ နိုင်ငံခြား ထောက် လှမ်းရေးသိပ္ပံသို့ တက်ရောက်နေစဉ် ရရှိသော အခန်း ဖြစ်သည်။ ပူတင် မော်စကို ရောက်နေစဉ်၌ပင် လူဒါသည် သူတို့၏ ပထမဆုံး ကလေးကို ကိုယ်ဝန်ဆောင် ထားရင်း ထိုအခန်း၌ တစ်ဦးတည်း နေထိုင်ခဲ့သည်။ ယခု ဂျာမနီတွင် သူတို့ မိသားစု နေရသည်မှာ ရုရှားမှာ နေရသည်ထက် အများကြီး သာလွန်ပေသည်။

သူဒါသည် ပူတင်၏ အငယ်ဆုံး သမီးလေး ကတ်ယာကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခဲ့လေ သည်။ ထိုအချိန်၌ ဗလာဒီမီယာမှာလည်း အရှေ့ဂျာမနီ ရောက်မှ ၂၅ ပေါင် အထိ ကိုယ်အလေးချိန် တက်လာသည်။ (ထိုအချိန်က ပေါင်ချိန်ကြည့်ရာ သူ့ အလေးချိန်မှာ ၁၆၅ ပေါင်အထိ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။) ဘီယာသောက်သဖြင့် ဘီယာဖော ဖောလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သူ့ဘဝတွင် ပထမဆုံး ကိုယ်လုံးပုံစံ ပြောင်းပြီး ဝလာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပူတင်က ပြောပြသည်။ ဒရပ်စတင်တွင် နေရသည်ကို လူမေလာက သဘောကျသည်။ လမ်းများ၏ သန့်ရှင်းမှုကိုလည်း သဘောကျသည်။ လမ်းများကို အမြဲ လှည်းကျင်းထားသဖြင့် သန့်ရှင်းနေပြီး ြတင်းပေါက် မှန်များကိုလည်း မှန်မှန်တိုက်ထားလေသည်။ ရုရှားတွင် နေရ သည်နှင့် အလွန်ကွာသည်။ အနေအထိုင်အရော၊ ကျန်းမာရေးအရော၊ သန့် ရှင်းမှုအရော ဘာမှမဆိုင်ပေ။ ဂျာမနီတို့သည် ဒရပ်စတင်ရှိ အဆောက်အဦ၌ နေထိုင်မှုနှင့် အတူတူ အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြရ၏။ KGB အမှုထမ်းတို့မှာ ဂျာမနီ၌ နေလည်း ပိုရ၏။ ထိုပြင် လူနေမှု အဆင့်အတန်းနှင့် ကျန်းမာရေးတို့မှာလည်း သူတို့၏ မိခင်နိုင်ငံထက် အများကြီး အဆင့်မြင့်လေသည်။ ဒရပ်စတင်တွင် KGB အရာရှိ ၈ ယောက် အုပ်စု၌ ပူတင်မှာ တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ပြီး၊ သူတို့အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်မှာ ဝိုလ်ရှားကြီး လာဇာမက်ဘေရက် ဖြစ်၏။ မက် ဘေရက်မှာ သူ့လက်အောက်ရှိ KGB အရာရှိများကို အုပ်ချုပ်ရပြီး သူတို့အပေါ် တာဝန်ယူရသလို မက်ဘေရက်၏ ဇနီးကလည်း တခြား ရုရှား KGB အရာရှိ များ၏ ဇနီးများ အပေါ်လည်း တာဝန်ယူရလေသည်။ KGB အရာရှိ မိန်းမ အင်ဦးစီသည် သူတို့၏ ခင်ပွန်းသည်များအတွက် နေ့စဉ် နေ့လယ်စာကို ပူပူ ချွေးချွေး ချက်ပြုတ်ယူခဲ့ရန် သူမက ညွှန်ကြားသည်။ သူတို့ KGB အုပ်စုသည် နေ့စဉ်မှန်မှန် အပြင်ထွက်ပြီး သတင်းယူကြလေသည်။ မက်ဘေရက်မှာ KGB တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သော လူဟောင်းကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဂျာမနီတွင် နှစ်ပေါင်း ၃၀ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၉ ခုကျမှ အငြိမ်းစား ယူသွားလေသည်။ ဒရပ်စတင်ရှိ KGB ဌာနသည် နိုင်ငံရေး ထောက် လှမ်းမှုနှင့် လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးနှင့် အလုံးစုံသော နည်းပညာ သင်တန်းများကိုလည်း ရယူကြလေသည်။ ရုရှား KGB အေးဂျင့်များသည် ဂျာမနီ၌ရှိစဉ် လက်တွေ့အားဖြင့် ဂျာမနီ ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့နှင့် အရှေ့ဂျာမန် ရဲသားများကို စည်းရုံး၍ သတင်းများ ရယူကြသည်။ သူတို့ လာလည်သော နိုင်ငံခြား ဧည့်သည်များကို တွေ့ဆုံပြီး သတင်းလည်း ရယူသည်။ KGB အေးဂျင့်များက ဒရပ်စတင်ရှိ ဟိုတယ်များတွင် တည်းသော

နိုင်ငံခြားသားများ၏ အခြေအနေကို သိရှိရန် အသံဖမ်းစက်များ ခိုးတပ်၍ ပြောဆိုသမျှကို သတင်းယူကြသည်။ ဟိုတယ် အခန်းတိုင်း၌ ဝါယာကြိုးများ ရုပ်ပွေကာ အသံဖမ်းစက်များ တပ်ဆင်လေ့ ရှိလေသည်။

KGB ၏ လူသိများသော နောက်ထပ် လှည့်ဖြားမှုတစ်ခုမှာ "ပျားရည် အိုး" ထောင်ချောက် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြား လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦး (သို့) စည်သည် တစ်ဦး ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာသည့်အခါ မိန်းမလှလေး တစ်ဦးနှင့် အကြည်ဆိုက်နေပုံကို အခန်းထဲတွင် ဗီဒီယို ကင်မရာ ခိုးဝှက်တပ်ဆင်ပြီး ရိုက်ကူးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မိန်းမလှလေးများစွာကို အသုံးပြု၍ ထောင်ချောက် ဆင်ခဲ့ကြသည်။ မော်စကိုရှိ ဗြိတိသျှ သံတမန်များကို KGB က ထိုနည်းဖြင့် ထောင်ချောက်ဆင် အကျပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ သံတမန်တစ်ဦးဆိုလျှင် ထိုထောင်ချောက် တွင်း သက်ဆင်းမိ၍ KGB နှင့် အပေးအယူ လုပ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ မိန်းမလှလေး များကို ငါးစာချပြီး အကျပ်ကိုင်ခြင်းမှာ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိလေသည်။ ထို့ပြင် KGB သည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ လောဘကို ငွေဖြင့် လာဘ်ထိုးပြီး သူတို့ ခိုင်းရာ လုပ်ခိုင်းနိုင်သည်။ ထိုနည်းဖြင့် အမေရိကန် အေးဂျင့်များကို ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၏ သူလျှိုများ ဖြစ်အောင် စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် FBI မှ ရောဘတ်ဟန်ဆင်လည်း ပါဝင်သည်။ ရောဘတ်ဟန်ဆင်ကို KGB အတွက် သူလျှို လုပ်ပေးမှုနှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ သူသည် အမေရိကန် တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိဖြစ်ပြီး သူ့နိုင်ငံကို သစ္စာ ဖောက်ရန်အတွက် KGB က သူ့အား ဒေါ်လာ ၆၀၀,၀၀၀ ပေးကမ်းခဲ့လေသည်။ ဒရပ်စတင် (သို့) လစ်ပီစစ်တက္ကသိုလ် ရောက်ရှိလာသော တချို့ အနောက်တိုင်း ပညာရှင်များကို သူတို့၏ လက်ဝဲဝါဒ တိမ်းညွတ်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး စည်းရုံး သိမ်းသွင်းခဲ့ကြသည်။ ထိုလုပ်ရပ်မျိုးကို ပူတင်ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံခြားသားများအား စည်းရုံးခဲ့၏။ (ထိုကဲ့သို့ ငွေဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိန်းမဖြင့် လည်းကောင်း သွေးဆောင် စည်းရုံးခြင်းကို အနောက်တိုင်း ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များ ဖြစ်သော CIA၊ FBI၊ MI-၆ စသည့် ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့များကလည်း ပြုလုပ်ကြ သည်။) ပူတင်ကမူ သူ၏ ကျွမ်းကျင်သော ဂျာမန် စကားပြောဖြင့် အရှေ့ဂျာမန် ဝစ်မှတ်များကို ရွေးချယ်၍ စည်းရုံးတတ်၏။ GDR ၏ လုံခြုံရေး ယန္တရားထဲမှ လူများကို စည်းရုံးလေ့ ရှိသည်။ ရုရှားတို့က GDR လုံခြုံရေး အရာရှိများကို "ကျွန်တော်တို့၏ မိတ်ဆွေများ" ဟု နာမည်ပေးထားကြလေသည်။ ထိုလုံခြုံရေး အရာရှိများသည် ကွန်မြူနစ် အရာရှိများအပေါ် အခြေခံအရ သစ္စာခံကြပြီး

များက ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် KGB ကိုလည်း အကူအညီ ပေးကြလေသည်။ ထိုသို့ အကူအညီပေးအောင် ပူတင်တို့က စည်းရုံးကြ၏။

ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ အရှေ့ဂျာမန်တွင် ထမ်းဆောင်ရသော တရားငင် အလုပ်မှာ ဆိုဗီယက်-ဂျာမန် မိတ်ဆွေဖြစ် အဖွဲ့အစည်း၏ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဖြစ်လေသည်။ ထိုအဖွဲ့သည် ဒရပ်စတင်နှင့် လစ်ပီစစ်တွင် အခြေစိုက်၏။ ထို လုပ်ငန်းမှာ ဟန်ပြုဖြစ်ပြီး သူ အမှန်တကယ် ထမ်းဆောင်ရသည့် လုပ်ငန်းမှာ စတာဆီနှင့် KGB ၂ ခု ဆက်သွယ်ရေး တိုးတက်ရန်၊ ထို လျှို့ဝှက် ရဲအဖွဲ့တို့နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးတို့ ဖြစ်လေသည်။ လူချီခေါ် နေရောင်ခြည် စစ်ဆင်ရေး တာလက ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် အရှေ့ဂျာမန်တွင် ကွန်မြူနစ်အုပ်ချုပ်မှု ကျဆုံး သွားသည့်တိုင်အောင် သူလျှိုလုပ်ငန်း ခိုင်မာစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ပူတင်က ထို စစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်မှုကို ငြင်းပယ်ခဲ့သော်လည်း အထက်အမိန့် အရ သူသည် ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က သူသည် ဒရပ်စတင်တွင် နှိုင်း အေးဂျင့်များ အသစ်စည်းရုံးမှုကို ဆောင်ရွက်နေရသည်။ သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သည့် "ပထမ ပုဂ္ဂိုလ်" (First Person) စာအုပ်ထဲတွင် သူ ပတ်သက် မှုရပုံကို ရေးထားသည်။ သူက ရိုးရိုး ထောက်လှမ်းရေး လှုပ်ရှားမှုကိုသာ လုပ် ထိုင်နေသူ ဖြစ်၏။ သူက "သတင်း၏ ဇာစ်မြစ်များကို ပြန်လည်စုစည်းခြင်း၊ သတင်းကို ရယူခြင်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ ပြန်လည်စစ်ခြင်းများ ပြီးသည့်နောက် ဆိုသတင်းကို မော်စကိုသို့ ပို့ပေးရသည်" ဟု ရေးထားသည်။ ပူတင်သည် အနောက်တိုင်း နိုင်ငံရေး ပါတီများနှင့် အဓိက ဆန့်ကျင်ဘက် ထောက်လှမ်းရေး (သို့) နေတိုး အဖွဲ့တို့မှ သတင်းများကို စုစည်းပြီး ပေးပို့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒရပ်စတင်တွင် ရှိစဉ်က ပူတင်သည် သူ့အုပ်စု၌ လူတော် တစ်ယောက်အဖြစ် ဆင်ရှားသူ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် KGB လက်ဟောင်းများနှင့် သူတို့ကို ခုပ်ချုပ်သော အရာရှိ ဗိုလ်မှူးကြီး လာဇာမက်ဘောရက်က သူ့ကို သဘောကျ လေသည်။ ပူတင်၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် သူ့အထက်အရာရှိများက သူ့ ဇွန်းရည်ကို သဘောကျကြသည်။ ကြိုးစားပမ်းစား အလုပ်လုပ်သည့်အတွက် ခုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သူ့ကို လေးစားကြ၏။ သူ၏ ပရိယာယ် ကြွယ်ဝမှုနှင့် သင့်ကျေးသိမ်မွေ့မှုများကိုလည်း သဘောကျကြလေသည်။ သူ့လုပ်ငန်းအပေါ် သူ ပျော်ရွှင်နေပုံရပြီး ရည်မှန်းချက်လည်း ကြီးကြီးမားမားထားပုံ မရပေ။ အချိန် အလယ်သည်နှင့် စာကိုသာ ဖတ်လေ့ ရှိသည်။ ရသမျှ အချိန်ကို စာအုပ်ထဲ၌ ခြံငံထားပုံ ရသည်။ ရုရှား ဂန္ထဝင်စာအုပ်များကို ဖတ်ရာ၌ ဂိုဂိုလ်း၏ "သေဆုံး

နေသော ဝိညာဉ်များ" (Dead Souls) ကို သဘောကျပြီး တူလဂါကော့နှင့် ဆယ်လ်တီကော့-ရှေ့ဒရင်တို့၏ စာအုပ်များကိုလည်း သဘောကျလေသည်။

ကလော့ဇူချီးလ်မှာ စတာဆီ၏ ဗိုလ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ပူတင်၏ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုကြောင့် ၁၉၉၀ ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် KGB ထဲသို့ တရားဝင် ဝင်ရောက်ခဲ့လေသည်။ KGB အရာရှိ တစ်ယောက် ဖြစ်လာသော ဇူချီးလ်၏ ကလေးများက ပူတင်ကို ဦးလေး ဗိုလော့ယာဟု ခေါ်ကြလေသည်။ ဒရပ်စတင်ရှိ KGB ဌာနသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သော ဇူချီးလ်၏ စာကို ပူတင်က သူ့ စာအုပ်ထဲ၌ ရေးခဲ့သည်။ ဇူချီးလ်၏ ၁၂ နှစ်အရွယ် သမီးကလေးကို ရုရှားပုံပြင် ထဲမှာ ပါဝင်သော နာမည်ကိုယူ၍ "စင်ဒီ" ဟု နာမည်ပေးခဲ့သည်။ ဇူချီးလ်၏ KGB ကို သစ္စာခံသည့် စာကို KGB ဌာနမှ သိမ်းဆည်းထား၏။ လိုအပ်လာလျှင် ထိုစာဖြင့် ဇူချီးလ်ကို အကျပ်ကိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် နောက် ၁ နှစ်လောက် အကြာ၌ ဇူချီးလ်သည် အနောက်အုပ်စုဘက်သို့ ကူးပြောင်း ဝင်ရောက်သွားလေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မော်စကိုအတွက် အလုပ် လုပ်ပေးနေသော စတာဆီအေးဂျင့် ၁၅ ယောက်၏ သတင်း ပေါက်ကြားသွားသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ဇူချီးလ် ကူးပြောင်းသွားခြင်းသည် အရှေ့ဂျာမနီ၌ ပူတင်၏ အေးဂျင့်စုဆောင်းမှု ပေါက်ကြားခြင်းအတွက် မနည်း ညှိနှိုင်းရလေသည်။ စတာဆီထဲမှ ပျော့ပျောင်းသော ပစ်မှတ်များဟု ပူတင် ယူဆထားသူများကိုလည်း ချဉ်းသွားလေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှာ GDR ပြိုကျနေခြင်းနှင့် ဘာလင်တံတိုင်း ကျိုးပျက်နေခြင်းတို့အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ပူတင်နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့စဉ်က အဖြစ်များကို ကလော့ဇူချီးလ်က ပြောပြ၏။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော KGB အရာရှိ၏ စရိုက်ကိုလည်း သူ အမြင် ဖော်ပြလေသည်။ 'သူဟာ ဂျာမန်ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ စည်းကမ်းတွေကို အလွန် သဘောကျတဲ့သူပဲ။ နောက်ပြီး သူက KGB ဖြစ်ရတာကို ဂုဏ်ယူတယ်။ KGB ဟာ သူ့ဘဝပဲလို့ ပြောတယ်။ သူ့လက်မှာ ပတ်ထားတဲ့ နာရီကို ကျွန်တော့်ကို ပြပါတယ်။ တချို့ KGB တွေကို အမှတ်တရအဖြစ် ပေးထားတဲ့ နာရီမျိုးပါ။ သူက ရုရှား မျိုးချစ်တွေရဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကိုလည်း သဘောကျတယ်။ အတိတ်က ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ ရုရှား သူရဲကောင်းတွေကိုလည်း အားကျပါတယ်' ဟု ပြောပြလေသည်။ တစ်နေ့ ပူတင်က သူ အနောက်ဂျာမနီမှ ဝယ်လာခဲ့သော စတူဒီယို ကက်ဆက် အသစ်တစ်လုံးကို ဇူချီးလ်အား ပြသည်။ ထိုစက်မှာ အနောက်ဘာလင်ရှိ ကာဒေဝေ စူပါမားကက်ကြီး၌ ရောင်းချသော စက် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က အနောက်ဘာလင်သို့ ဈေးဝယ်သွားခြင်းသည် ပူတင်

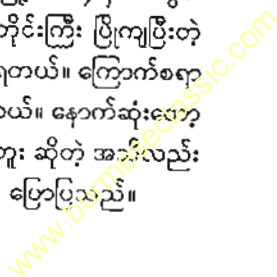
အတွက် အနောက် အခြေအနေကို သိရှိရန် သွားရောက် စုံစမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် စည်းကမ်းကို လေးစားပြီး မျိုးချစ်စိတ်လည်း ခိုင်မာသူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ ငယ်ရွယ်စဉ်က သဘောတရား အယူအဆကို ထိုစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပျိုးထောင် ခြွင်းတင်ခဲ့လေသည်။ ဇူချီးလ်က ပူတင်သည် ဂျူး ဟာသများကိုလည်း အလွန် သဘောကျသည်ဟု ပြောလေသည်။ ထိုသို့ ဂျူးလူမျိုးတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး နှစ်သက် သဘောကျသည့်အတွက် သူ့တွင် ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် သိပ် မရှိဘဲ ပျမ်းမျှ ရုရှားလူမျိုးတို့တွင် ရှိသော ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်ထက် မထိုပါဟု ဆိုသည်။ (ရုရှား လူမျိုးများတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ဂျူးဆန့်ကျင် ရေး စိတ်ဓာတ် အနည်းငယ် ရှိတတ်ကြသည်။) ပူတင်သည် သမိုင်း၊ စာပေနှင့် အသန်ကတို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ပြောကြားနိုင်သူ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် စကားပြောကောင်းသော သူတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း တစ်ဖက် သတ် မိမိကချည်း စကားပြောနေသူကား မဟုတ်ပေ။ 'သူက လူတစ်ယောက် (သို့) လူတစ်စုနဲ့ စကားပြောတဲ့အခါမှာ နာရီပေါင်းများစွာ ပြောလည်း တစ် နာရီလောက် ပြောတာကို ကောင်းကောင်း နားထောင်တတ်သူ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ တစ်ခက်လူကို ၈၀ % လောက် စကားပြောစေပြီး သူက ၂၀ % လောက်ပဲ ပြန်ပြောပါတယ်' ဟု ဇူချီးလ်က ဆက်ပြောပြသည်။

တစ်ဖက်လူ စကားပြောသည်ကို နာရီပေါင်းများစွာ စိတ်ပါလက်ပါ နားထောင်နိုင်သော အရည်အချင်းသည် ပူတင်ကို စကားပြောကောင်းသူ တစ် ယောက် ဖြစ်လာစေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပူတင်သည် နှုတ်နည်းသော သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု ဇူချီးလ်က ပြောသည်။ ထိုသို့ နှုတ်နည်းရုံမက နှိုင်းနှိုင်းပြီး သူ့အကြောင်းကိုသိရန် ခက်ခဲသော သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည်။ ရုရှား KGB ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများသည် အသွင်အပြင်မှာ မည်ကြည် ခုံညားပြီး ပိုင်းဖြတ်မှုလည်း ရှိကြရသည်။ ထို့ပြင် အမြဲတမ်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းလည်း ရှိကြသည်။ 'ကျွန်တော့်တို့ အတူတူ အရက်သောက်ကြတဲ့အခါမှာ သူဟာ ဘယ်တော့မှ အလွန်အကျွံ မသောက်ဘူး၊ သူ့နှုတ်လောက်ပဲ သောက်လေ့ရှိတယ်' ဟု သူ၏ ဂျာမန် အပေါင်းအသင်းများက ပူတင် အကြောင်းကို ပြောပြသည်။ ပူတင်သည် ပိုကာ ကစားရာ၌လည်း အလွန်ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ အရက်ကို ထိန်းထိန်း သိမ်းသိမ်း သောက်သော်လည်း တခြား ရုရှားလူမျိုးများကဲ့သို့ပင် အရက်ကို သောက်နိုင်သူလည်း ဖြစ်သည်။ ဘော်လ်ဂါ တစ်ဖန်ခွက် အပြည့်ကို အေးအေး သောက် သောက်ချနိုင်သည်။ သို့သော် တခြား ရုရှားများကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့

အောင်နှင့် တပ်တပ်မက်မက် အရက်စွဲနေသူကား မဟုတ်ပေ။ သူသည် လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတစ်ယောက် အဖြစ် သိုသိုသိပ်သိပ် ရှိပြီး သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းသိမ်းနိုင်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပေသည်။ KGB အရာရှိများမှာ အလုပ် ချိန်တွင် အရက်မသောက်ရပေ။ အရက်မသောက်ဖို့ အတွက်လည်း လေ့ကျင့် ထားရသည်။ မလွဲသာ၍ သောက်ရလျှင်လည်း များများစားစား မသောက်ဘဲ အနည်းဆုံး သောက်နိုင်အောင် ထိန်းသိမ်းရသည်။ လူမှုဆက်ဆံရေး အခြေ အနေ အရသာ ဆက်ဆံရေး ကောင်းအောင် သောက်ကြပြီး အခြေအနေကို အားလုံး မှတ်မိနိုင်အောင် သူတို့ လေ့ကျင့်ခဲ့ကြသည်။ တွေ့ဆုံမှုများ၊ စဉ်ခံပွဲ များတွင် သူတို့ အခြေအနေ၊ သူတို့ သောက်ရသည့် နှုန်းများကို အစီရင်ခံစာ များတွင် ဖော်ပြကြ၏။ ထိုသို့ အရက်ကို ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း သောက်သည် မှာ ပူတင်အဖို့ လွယ်ကူသော အလုပ်တစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။

ဂျာမနီတွင် သူပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့မိန်းမကို ဘယ်တော့မှ ဆွေးနွေးလေ့ မရှိပေ။ သူတို့ အိမ်အကြောင်းလောက်သာ တွေ့သည့်အခါ၌ ဆွေးနွေးလေ့ရှိသည်ဟု လုမေလာက ပြောပြသည်။ 'အိမ်အကြောင်းကလွဲပြီး တခြားအကြောင်း မပြောတာဟာ KGB ရဲ့ စည်းကမ်းပါပဲ။ သင့်မိန်းမကို ဘာ အကြောင်းမှ မပြောရလို့ စည်းကမ်းထဲမှာ ပါတယ်။ ပွင့်လင်းလွန်းရင် မကောင်း တဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ရတတ်တယ်လို့ သူတို့က ပြောပါတယ်။ မိန်းမကို နည်းနည်းပဲ သိပါစေ၊ မသိရင် အကောင်းဆုံးပါပဲလို့ ဆိုတယ်။ ကျွန်မက ဂျာမနီတွေနဲ့ မိတ်ဆွေဖွဲ့ပြီး အပေါင်းအသင်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အပေါင်းအသင်း တွေထဲမှာ မလိုလားအပ်တဲ့သူ တစ်ယောက်ယောက်များ ပါလာလို့ရှိရင် ဗိုလော့ယာ က ထိုသူဟာ ဘယ်သူလဲဆိုတာ ကျွန်မကို အသိပေးပါတယ်။ မပေါင်းသင့်တဲ့ အကြောင်းလည်း ပြောပြတတ်ပါတယ်' ဟု လုမေလာက ရှင်းပြ၏။ သူတို့ နေသော နေရာတွင် အားကစားလုပ်ရန် နေရာ မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အားလပ် သည့်အချိန်တွင် တခြားလုပ်စရာ ဘာမှမရှိ။ ပူတင်မှာလည်း အလုပ်များသဖြင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးအတွက် အချိန်သိပ်မပေးနိုင်။ တစ်ခါတစ်ရံ အလုပ်ချိန် ပြီးလျှင် ဂျာမနီနှင့်ရုရှား အပေါင်းအသင်းများ လာရောက်လည်လေ့ ရှိသည်။ ရုံးအားရက်များ၌လည်း ပူတင်တို့ မိသားစုသည် ဆက်ဆွန်နီသို့ သွားရောက် ပျော်ပွဲစား ထွက်တတ်၏။ သူတို့အိမ်ကို စဉ်သည်များ လာသည့်အခါ ဗလာဒီ မီယာက ရုရှားပုံပြင်များ၊ ဟာသများကို ပွဲကျအောင် ပြောပြတတ်၏။ သူက အားလုံးနှင့် အဆင်ပြေအောင် နေတတ်သည်။ ရုံး၌လည်း ခင်ခင်မင်မင် နေထိုင် ၏။ ပူတင်သည် ဂျာမနီ၌ရှိစဉ်က ဂျာမနီဘီယာကို အလွန်ကြိုက်၏။ ဂျာမနီ

ဘီယာကလည်း တော်တော်ကို ကောင်းသည်။ သူ့အဖို့ မသောက်ဘဲ မနေနိုင် တာပေ။ တစ်ပတ်လျှင် ၃ လစ်တာခန့်ကို ဂျာမနီမြို့လေး ရက်ဒီဘတ်တွင် သူ့အသောက်လေ့ရှိသည်။ ထိုမြို့မှ ဘီယာမှာ အရှေ့ဂျာမနီတွင် အကောင်းဆုံး ဘီယာ ဖြစ်လေသည်။ အသက် ၄၀ တွင်း ဝင်လာသော ပူတင်အဖို့ ဂျာမနီ ဘီယာကြောင့် ကိုယ်အလေးချိန် တိုးပြီး ဗိုက်လည်း ရွံစ ပြုလာပြီ။ ယခင် သူ နီးထားသော သူ့ကိုယ်လုံးမှာ ပျက်စီးလာ၏။ သက်သောင့်သက်သာနှင့် အတို ရည်မှန်းချက် ကြီးကြီးမားမား မထားဘဲ ကုန်လွန်စေပုံ ရလေသည်။ ပူတင်၏ ဒုတိယသမီးဖြစ်သူ ကတ်ယာကို ၁၉၈၆ ခု ဩဂုတ်လက သူ့ရင်စတင်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ထိုမြို့သို့ ဗလာဒီမီယာ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ၁ နှစ် အကြာတွင် မွေးဖွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သမီးလေးက ရုရှား ဘာသာထက် ဂျာမနီ ဘာသာကို အလျင်ဆုံး ပြောဆိုခဲ့သည်။ GDR တွင် ၄ နှစ်ကျော် နေထိုင် ပြီး ၁၉၉၀ ခုနှစ် အစောပိုင်း၌ သူတို့ မိသားစုသည် လီနင်ဂရက်သို့ ပြန်လာ လေသည်။ ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျပြီးနောက် ဂျာမနီတွင် နေရသည်မှာ စိတ် ကောင်းကျပ်လှသည်ဟု ပူတင်က သူ့မိတ်ဆွေများကို ဖွင့်ဟ ပြောကြားခဲ့လေ သည်။ အရှေ့ဂျာမနီရှိ ကွန်မြူနစ်စနစ်မှာလည်း ဆွေးမြည့်ဟောင်းနွမ်းသွားပြီကို သူ ခြင်ခဲရသော်လည်း ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျရေးနှင့် GDR ကျဆုံးရေးတွင် သူ ဝါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် သူ တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အဖြစ် အချက်များမှာ သူ့ကို အပြင်းအထန် တုန်လှုပ်သွားစေသလို ထို အတွေ့အကြုံ ကိုယ်ခံလုံးကြောင့် သူ ထိတ်လန့်သွားလေသည်။ 'GDR မှာ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ် တာတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေဟာ စဉ်းစားဖို့တောင် တော်တော် ခက်ပါတယ်။ သို့ ခြစ်မယ်လို့ ဘယ်သူမှ စဉ်းစားမိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လို အဆုံးသတ်မယ် ဆိုတာလည်း ကျွန်တော်တို့ မသိကြဘူး' ဟု ဂျာမနီ၏ အပြောင်းအလဲ နေ့ရက် များ အကြောင်းကို ပူတင်က ပြောပြခဲ့လေသည်။ ထိုအဖြစ်များကြောင့် သူ ဘယ်တော် ဦးနှောက်ခြောက်သွားကြောင်း သူ့ဇနီးကို ပြောပြသည်။ အဖြစ်အပျက် များကိုလည်း သူတို့ ဇနီးမောင်နှံ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးကြသည်။ 'ငါ နှစ်ကြာအောင် ထောင့်ရတဲ့အခါမှာ အဲဒီ နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်နဲ့ နိုင်ငံခြားမြို့ဟာ ၄ နှစ်အတွင်း နှစ်နိုင်ငံ ကိုယ်မြို့လို ဖြစ်လာပါတယ်။ ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြိုကျပြီးတဲ့ အထက် ပြီးဆုံးသွားပြီ ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တွေ့ရတယ်။ ကြောက်စရာ အထူးအထူးတဲ့ ခံစားချက်လည်း ကျွန်မတို့မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ နိုင်ငံနိုင်ငံလို ဖြစ်လာတဲ့ ဒီနေရာမှာ ဆက်မနေနိုင်တော့ဘူး ဆိုတဲ့ အသိလည်း အဲဒီထဲ ရောက်လာတယ်' ဟု ပူတင်၏ ဇနီးသည်က ပြောပြသည်။

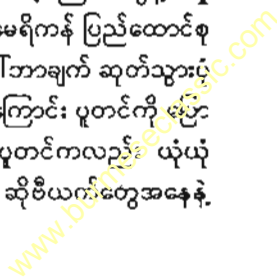

ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျသွားခြင်းကြောင့် အားလုံး ကမောက်ကမ ဖြစ် သွားကြသည်။ ပူတင်နှင့် သူ၏ KGB အဖွဲ့ဝင်များသည် ဘာကိုမှ ပြင်ဆင်ချိန် မရလောက်ပေ။ ထိုသို့ ဖြစ်မည်ဟု မည်သူမျှ ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ပူတင်သည် သူ၏ လျှို့ဝှက် ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းများ၊ စာတမ်းများ၊ လျှို့ဝှက် ဖိုင်တွဲများ၊ လျှို့ဝှက်ဆက်သွယ်မှု စာရင်းများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရသည်။ သူသည် လျှို့ဝှက်စာတမ်းများကိုလည်း သူ၏ အတွင်းအင်္ကျီအိတ်များထဲ ထည့်ကာ နေ့စဉ်ရက်ဆက် လမ်းလျှောက်နေခဲ့၏။ လူများက KGB ရုံးကို မီးတင်ဖို့ လိုက်ပြီး၊ စာရွက်စာတမ်း အမြောက်အမြားကို မီးပုံကြီးထဲ ပစ်ထည့်ပြီး ပြာများ မီးလောင်စက္ကူများမှာ လေထဲ၌ လွင့်ပျံနေကြသည်။ တချို့ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် ချက် စာရင်းများ၊ ပစ္စည်းပစ္စယများကို မော်စကိုသို့ ပြန်ပို့ပြီးလေပြီ။ ဒေါသ ထွက်နေသော လူအုပ်များသည် ဒေသဆိုင်ရာ လုံခြုံရေး ဝန်ကြီးဌာန (MGB) ရုံးများကို ချိုးဖျက်နေကြသည်ကို ပူတင်က စောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ လူအုပ် ကြီးသည် KGB ဝင်းဆီသို့ နောက်တစ်ဆင့် စုဝေးသွားကြလေသည်။ ရုရှား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများကလည်း သူတို့၏ အဆောက်အဦကို ကာကွယ်ရန် အတွက် လက်နက်များကို အသင့်ပြင်ထားကြ၏။ ပူတင်က အပြင်ဘက်တွင် ရှိနေသည်။ သူက ဒေါသထွက်နေသော လူအုပ်ကြီးကို စိတ်လိုလက်ရ မလုပ် ကြရန် ဖျောင်းဖျာသည်။ သူ့ကိုယ်သူလည်း ဂျာမန် ဘာသာပြန်ဆရာတစ်ယောက် အဖြစ် ပြောပြသည်။ ယခု သူတို့ ဖျက်ဆီးမည့် KGB ရုံးသည် စင်စစ် ဆိုဗီယက် စစ်တပ် အဆောက်အဦသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြသည်။ လူအုပ်ကြီးက သူ့ကို ဒေါသတကြီးဖြင့် ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် ကြည့်နေကြ၏။ ပူတင် ကမူ သူနှင့် ဘာမှမဆိုင်သလို အပြစ်ကင်းစင်သော မျက်နှာဖြင့် လူအုပ်ကြီးထံ အေးအေးဆေးဆေး ဆင်ခြေပေး ပြောကြားနေသည်။ လူအုပ်ကြီးသည် တခါ အားဖြင့် တန့်သွားပြီး သူ ပြောသည်ကို နားထောင်နေကြသည်။ ထိုအချိန်၌ KGB အေးဂျင့်များက အရှေ့ဂျာမနီ၌ရှိသော ဆိုဗီယက် တပ်ဖွဲ့များကို ဆက်သွယ် ပြီး ခေါ်ယူလိုက်ကြသည်။ ပူတင်မှာ တုန့်လှုပ်သွား၏။ သူ့အတွေ့အကြုံကို နောင်အခါ ဤသို့ ပြောပြ၏။ 'မော်စကိုက ဘာအမိန့်မှ မရဘဲ ကျွန်တော်တို့ ဘာမှ မလုပ်နိုင်ဘူး။ မော်စကိုကလည်း တိတ်ဆိတ်နေပါတယ်' သူ့ဘဝတွင် ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် အမိနိုင်ငံက သူ့ကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်ဟု ပူတင် ခံစားရလေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဤအဖြစ်သည် နိဂုံးအတွက် နိဒါန်းဟု လည်း ခံစားမိသည်။ ထိုအဖြစ်သည် GDR တစ်နိုင်ငံတည်း မဟုတ်။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ တစ်ခုလုံး ဖြစ်သည်။ 'နိုင်ငံဟာ ဒီအတိုင်း ဆက်ပြီး တည်ရှိမနေနိုင်

ဘာဘူးလို့ ကျွန်တော် ခံစားရတယ်။ တည်ရှိခဲ့တဲ့ အခြေအနေတွေဟာ ပျောက် နှုတ်သွားကုန်ကြပြီ' ဟုလည်း သူက ပြောပြသည်။ မကြာခင် ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့ များသည် ကားများဖြင့် ရောက်ရှိလာကြ၏။ လေထီး တပ်သားများကလည်း ဝင်းထဲ ခုန်ဆင်းပြီး နေရာယူထားလိုက်ကြ၏။ လူအုပ်ကြီးမှာ ပြိုကွဲ နှုတ်လေသည်။ သို့သော် ပူတင်၏ ခေါင်းထဲ၌ရှိသော စိတ်ပျက်မှုမှာ ပျောက် နှုတ် မသွားဘဲ စွဲကျန်နေခဲ့လေသည်။

လုမေလာက ဂျာမန် လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ထဲတွင် ရှိသော သူ့မိတ်ဆွေများ၏ အဖြစ်များကို တွေ့နေရသည်။ 'ကျွန်မ အိမ်နီးချင်းတွေရဲ့ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို တွေ့နေရပါတယ်။ GDR မှာ တော်လှန်မှု အဖြစ်အပျက်တွေ ဖြစ်လာတဲ့အခါ ကျွန်မ အိမ်နီးချင်းလည်းဖြစ်၊ ကျွန်မ မိတ်ဆွေလည်း ဖြစ်တဲ့ အချို့သမီးဟာ တစ်ပတ်လောက်ကို ငိုနေတယ်။ ထင်တာတွေအားလုံး၊ မျှော်လင့် နှုတ်တွေအားလုံး ပျက်စီးသွားပြီဆိုပြီး ကြောက်သွားတာပေါ့။ သူ့ဘဝတစ်ခုလုံး ကိုယ်ကြည့်လာတာတွေ အားလုံးက ပျက်စီးသွားပြီ မဟုတ်လား။ အရာရာဟာ ခြေထောက်ကွေးကုန်ပြီ။ သူတို့ရဲ့ ဘဝတွေ၊ သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ဘာမှ မရှိတော့ နှုတ် ဆုံးရှုံးသွားပြီ။ သူတို့အားလုံး အလုပ်လက်မဲ့တွေ ဖြစ်ကုန်ပြီပေါ့။ သူတို့ရဲ့ ဆက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းတွေအားလုံး ရပ်ဆိုင်းသွားပါပြီ' ဟု လုမေလာ ပြောပြသည်။

ပူတင်တို့ မိသားစုသည် အနာဂတ် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၏ အခြေအနေကို အစွဲတစောင်း မှန်းဆမိကြလေသည်။ သို့သော် သူတို့အနေဖြင့် ရှေ့ရေးကို အသင့်မပြင်နိုင်သလို ဘဝဟောင်းကိုလည်း ခင်တွယ်နေကြလေသည်။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားပြီးနောက် ဗလာဒီမီယာ အနေဖြင့် နောင်တရနေမိသည်မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ဥရောပတွင် ဆူ၏နေရာ ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ တည်ရှိခဲ့သော အနေအထား တစ်ခုကို ထိန်းသိမ်း မှုမသင့်ပေသည်။ နောင်အခါ ဟင်နရီကစ်ဆင်ဂျာနှင့် ပူတင် တွေ့သောအခါ စင်ဆင်ဂျာက ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆန်းစစ်ရာတွင် ဥရောပကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ချက်ချင်း စွန့်မပစ်သင့်ကြောင်း၊ စွန့်ပစ်မှု မြန်လွန်းကြောင်းဖြင့် ပူတင်ကို ပြောပြခဲ့သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ၏ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟောင်းက အရှေ့ဥရောပမှ ဂျီဘာချက် ဆုတ်သွားပုံ အယုံနိုင်စရာ ကောင်းလောက်အောင် မြန်ဆန်လွန်းကြောင်း ပူတင်ကို ပြော ပြခဲ့သည်။ 'ကစ်ဆင်ဂျာ ပြောတာ မှန်တယ်ဗျ' ဟု ပူတင်ကလည်း ယုံယုံ နှစ်သက်ကြည့်ဖြင့် ပြောပြသည်။ 'အရှေ့ဥရောပကနေ ဆိုဗီယက်တွေအနေနဲ့

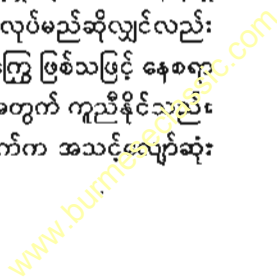

ကသုတ်ကရက်နဲ့ ဆုတ်မသွားဘူးဆိုရင် အခုဖြစ်နေတဲ့ ပြဿနာ တော်တော်များများကို ရှောင်ရှားနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပူတင်က ပြန်ပြောပြ၏။ အခြေအနေ ဆိုးလာသော်လည်း ပူတင် မိသားစုသည် လီနင်ဂရက်သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ဆိုဗီယက်အင်ပါယာ တစ်ခုလုံးမှာ လုံးဝ ပြိုကွဲလာနေသော အချိန် ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်သည် မှတ်တမ်းတင်ထားရမည့် ကာလလည်း ဖြစ်၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် တစ်စစီ ပြိုကွဲသွားနေပေသည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် လီနင်ဂရက်သို့ ပြန်ပြောင်းလာသော ပူတင်တို့ မိသားစုကို KGB က ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုခဲ့သည်။ GDR တွင် ၅ နှစ် တာဝန်ကျသည့် ပူတင်သည် ၆ လ လျော့ပြီး ၄ နှစ်ခွဲဖြင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့ စောပြန်လာခြင်းသည် ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျခြင်း၏ အကျိုးဆက် ဖြစ်သည်။ အပြစ်တင်မည်ဆိုလျှင် ပြိုကျသွားသော ဘာလင်တံတိုင်းကြီးကိုသာ တင်ရပေမည်။ အရှေ့ဂျာမနီတွင် ပူတင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းမှာ အားလုံး အဆင်ပြေသည်ဟု KGB က မှတ်ချက်ချသည်။ ၂ ကြိမ်တိုင်အောင် သူ ရာထူးတက်ခဲ့သည်။ အရှေ့ဂျာမနီတွင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သော တာဝန်အချိန်၌ သူ အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ GDR သို့ ရောက်သည့်အချိန်တစ်ခုသည် အကြီးတန်းအမှုကိုင် အရာရှိတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်၊ ဗိုလ်မှူး တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၇ ခု ရောက်သောအခါ သူ့ကို လက်ထောက်ဌာနမှူး (ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး) အဆင့်သို့ ရာထူးတိုးပေးသည်။ နောင် ၂ နှစ်ကြာသောအခါ ဝါရင့် လက်ထောက်ဌာနမှူးအဖြစ် ရာထူးတိုးသွားပြန်သည်။ ထိုသို့ သူ ရာထူးတက်ခဲ့သည်မှာ မက်ဘောရက်နှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်းသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရာထူးတက်ခြင်းမှာလည်း ပူတင်တွင် အေးဂျင့်ကောင်း တစ်ယောက်၏ အရည်အချင်း၊ သတင်း ထောက်လှမ်းနိုင်သော စွမ်းရည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ GDR တွင် သူ စုံစမ်းထောက်လှမ်းသော သတင်းများကို မော်စကိုရှိ KGB ထိပ်တန်း ပုဂ္ဂိုလ်များက တန်ပြန် ထောက်လှမ်းစစ်ဆေးပြီးမှ အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ သူ ရရှိသော သတင်းများမှာ မှန်ကန်တိကျသဖြင့် သူ့အရည်အချင်းကို ချီးကျူးကြသည်။ သူသည် စာနယ်ဇင်းသမားတစ်ယောက် (သို့) နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောသည့်အခါ သူတို့ ပြောသည်ကို သေချာနားထောင်ပြီး သူ သိချင်သည့် သတင်းများကို သူတို့ မရိပ်မိအောင် မေးနိုင်စွမ်းလည်း ရှိသည်။ သံရုံးဧည့်ခံပွဲများ၊ သံတမန်များနှင့် တွေ့ဆုံသည့်အခါ ပူတင်သည် ကော့တေးဝိုင်းများ၌ တစ်ဖက်သူ ပြောသည်ကို နားထောင်ပေးနိုင်သလို တစ်ဖက်သူ စကားပြောချင်လာအောင် လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်စွမ်းလည်း ရှိသည်။

သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် “ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်သော အေးဂျင့်များ” တွင် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု KGB က သတ်မှတ်ထားသည်။

KGB အေးဂျင့်များကို အကဲဖြတ်ရာ၌ တစ်ဦးချင်း၏ အရည်အချင်းနှင့် တက်မှုကို ကြည့်ပြီး သုံးသပ်ကြသည်။ သူတို့၏ အရည်အချင်းထက် သူတို့၏ အောင်မြင်မှုများကို တွက်ချက်ပြီး အကဲဖြတ်ကြသည်။ ပူတင်က KGB ၏ အထူးမြတ်သောစနစ်ကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ထိုစနစ်နှင့် ခွင့်ကျအောင် ကျင့်သုံးနိုင်ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် သူ၏ ထူးချွန်မှုကလည်း သူ့ကို နေရာရစေခြင်း ဖြစ်သည်။ လီနင်ဂရက်သို့ ပြန်လာသော နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတစ်ယောက် အနေဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျနေသည်ဟု အခြားလူများက သင်နေကြပေမည်။ အိမ်ပြန်လာသော ရာနှင့် ထောင်နှင့် ချီသည့် စစ်သားများ၊ ဗိုလ်များနှင့် KGB အရာရှိများကို ဆိုဗီယက် အင်ပါယာကြီး ကျဆုံးသဖြင့် သူတို့၏ ရှေ့တန်းစခန်းများမှ ဆုတ်ခွာလာသူများ အဖြစ် တွေ့နေကြရသည်။ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် နိုင်ငံခြားတွင် အခြေစိုက်ထားသော သူတို့၏ အိမ်များမှနေ၍ တစ်ခုပြီးတစ်ခု စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။ GDR ပြီးသည့်နောက် သူတို့စလိုဗေးကီးယား၊ ဟန်ဂေရီ၊ ပိုလန်၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ရိုမေးနီးယားနှင့် အခြား အရှေ့ ဥရောပနိုင်ငံများမှနေ၍ တစ်ဖွဲ့ပြီးတစ်ဖွဲ့ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသည် နောက်ဆုံး အာဖဂန်နစ္စတန်မှလည်း ဆုတ်ခွာခဲ့၏။ ယခင် ဆိုဗီယက်ဩဇာအာဏာ ရှိခဲ့သော၊ သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ရှိသော အာဖဂါန၊ ကျူးဘား၊ မွန်ဂိုလီးယား၊ ဗီယက်နမ်နှင့် အရှေ့ဂျာမနီ ဌာနများကိုလည်း လျှော့ချရပ်သိမ်းခဲ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ပြန်လာသော ပူတင်အဖို့ လုပ်စရာ၊ ကိုင်စရာ မရှိတော့ပေ။ သို့သော် သူ့ကို “ထူးချွန်တော်ကြွသော အရန်များ” ထဲတွင် ထည့်သွင်းထားသည်။ မော်စကိုရှိ KGB ဌာနချုပ်သို့ သွားပြီး အလုပ်တောင်းလျှင် ရချင် ရနိုင်သည်။ သို့သော် ဘာဖြစ်သည်ကိုကား မသိရပေ။ မော်စကို၏ မသေချာမှုများကိုလည်း ပူတင်က သိသည်။ မော်စကိုတွင် သူ့ဆွေမျိုးအချို့ ရှိ၏။ သို့သော် လီနင်ဂရက်မှာ ဆွေမျိုးနှင့် အပေါင်းအသင်းများစွာ ရှိကြသည်။ ရှာဖွေနိုင်ငံ တစ်နေရာရှိ ဆွေမျိုးနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုပြီး အလုပ်တစ်ခုခု လုပ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ရနိုင်သည်။ သို့သော် လီနင်ဂရက်သည် သူ့ဇာတိချက်ကြောင့် ဖြစ်သဖြင့် နေစရာ မရှိသည်။ မိတ်ဆွေများကလည်း အလုပ် တစ်နေရာအတွက် ကူညီနိုင်သည့်အထက်ထပ် သူ လုပ်မည့် လုပ်ငန်းအတွက် လီနင်ဂရက်က အသင့်လျော်ဆုံး နေရာပေးသည်။

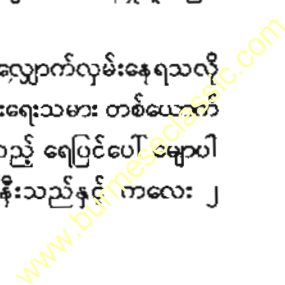

ပူတင်နှင့် သူ့မိသားစုသည် နောက်တစ်ကြိမ် မိဘများနှင့် အတူ နေထိုင် ခဲ့ကြပြန်သည်။ ထိုသို့ မိဘများနှင့် အတူနေရသည်မှာ သူတို့အတွက် အဆင်ပြေ ချောမွေ့နိုင်သဖြင့် မိဘအိမ်သို့သာ တက်ရောက်နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ လူမေလာမှာ ယခင် ဗလာဒီမီယာ ဖော်စကိုသို့ သွားရောက် သင်တန်း တက်နေ စဉ်က သူမဘာသာ အခန်းကျဉ်းကလေး တစ်ခန်းတွင် နေထိုင်ခဲ့သော်လည်း ယခုကဲ့သို့ မိဘများနှင့် စုပေါင်းနေထိုင်ရသည်ကို သဘောမကျလှပေ။ ယခု သူတို့တွင် သမီး ၂ ယောက်လည်း ရနေသည်။ ထိုကလေး ၂ ယောက်နှင့်အတူ အားလုံး စုပေါင်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သီးခြားနေဖို့ သူတို့တွင် ရွေးစရာ မရှိပေ။ ပူတင်မှာလည်း အရှေ့ဂျာမနီသွားပြီး တာဝန် ထမ်းဆောင်နေရသဖြင့် ယခင် သူ ရရှိထားသော KGB အခန်းမှာ ပြန်အပ်လိုက်ရပြီ ဖြစ်သည်။ ယခု လီနင်ဂရက်တွင် ပူတင်အား ဘာမှ မပေးတော့ပေ။ ပူတင် မိဘများမှာ အိပ်ခန်း ၃ ခန်းပါ အခန်းကျယ်ကြီးတစ်ခု ရထားသဖြင့် သူတို့မိသားစု နေထိုင်လို့ ရသည်။ သူတို့ တိုက်ခန်းသည် မြို့အရှေ့ဘက် အော့တာ မြစ်အနီးတွင် ရှိသည်။ ပူတင် အဖေမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြန် ကျန်းမာရေးမကောင်းသူ တစ်ယောက်အဖြစ် သူ့အား အစိုးရက အခန်းကောင်းကောင်းတစ်ခုကို ပေးထားခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့ သည် သမီးလေး ၂ ယောက်အတွက် အခန်းတစ်ခန်းပါ ရရှိခဲ့ကြ၏။ ပူတင်အဖို့ အကောင်းဆုံး အခြေအနေ မဟုတ်သော်လည်း သင့်တင့်သော လူနေမှုဘဝ တစ်ခုကို ရခဲ့သည်။ ဘော်လ်ဂါ ကားတစ်စီးလည်း ရှိသည်။ ထိုကားသည် တစ်ပတ်ရစ်ကား ဖြစ်ပြီး ကားသက်တမ်းမှာ ၂၃ နှစ်ခန့် ရှိပြီ။ ထို့ပြင် သူတို့၏ တစ်ပတ်ရစ် အဝတ်လျှော်စက် တစ်လုံးလည်း ရှိ၏။ ဒရပ်စတင်တွင် ၄ နှစ်ခွဲခန့် အလုပ်လုပ်ခဲ့သော်လည်း သူတို့ စုဆောင်းထားသမျှမှာ ကုန်သလောက် ရှိနေပြီး ကားအသစ် တစ်စီးတလေကိုမှ မဝယ်နိုင်ပေ။

နောက်ဆုံး၌ ပူတင်သည် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်၌ ဒုတိယ ပါမောက္ခ ချုပ်အဖြစ် တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ကို ယူရလေသည်။ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနှင့် နိုင်ငံခြား ကျောင်းသားများကို ထိန်းသိမ်း ကြည့်ရှုရသော တာဝန်ကို ယူရလေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ပါရဂူဘွဲ့ ယူရန် စာတမ်းပြုစုဖို့ စတင် ပြင်ဆင်လေတော့သည်။ ထိုရာထူးသည် အစဉ်အလာအားဖြင့် KGB နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်းအတွက် လျာထားသောရာထူး ဖြစ်သည်။ လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်များအား ထိုနေရာကို တာဝန်ပေးလေ့ ရှိသည်။ KGB သည် သူတို့၏ လူများကို ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၏ အရပ်ဘက်နှင့် စုံစမ်းရေးဌာနများတွင် အခြေစိုက်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရေးဌာနတွင်လည်း

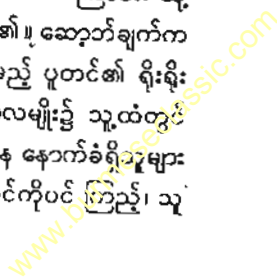
၀န်ထမ်း တစ်ယောက်ကို တာဝန်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ KGB မှ တာဝန် ချသော ဒုတိယ ပါမောက္ခချုပ်သည် တက္ကသိုလ်ရှိ အခြေအနေအားလုံးကို အတိုက်ညှိရန်နှင့် နိုင်ငံခြား ဆက်သွယ်ရေးများကို ကြည့်ရှုရန် ဖြစ်လေသည်။ ဆိုဗီယက် ပူတင်၏ စကားအရဆိုလျှင် 'တက္ကသိုလ်မှာ သူ့လျှို့ လုပ်ရတာ ဆို' ဆိုသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ် အမှုထမ်း အများအပြားက KGB မှ လာမှန်းကို သိကြသည်။ ထိုအချိန်ထိ သူ၏ လစာ စာရင်းမှာ KGB သွင်ဝင် ရှိသေးသည်။ ယခင်လိုကား လစာမကောင်းတော့ပေ။ ထိုအချိန်တွင် စုစုပေါင်းပေါင်းများစွာမှာ လစာလျှော့ချခံရခြင်း အတွေ့အကြုံကို ရရှိနေကြ သည်။ သူ အားလပ်သော အချိန်များတွင် ပူတင်သည် လီနင်ဂရက်ရှိ တိုင်း ညီညီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နိုင်ငံရေးသမားထဲမှ တစ်ယောက်ဖြစ်သော ဂါလီနာ ဘာရိုဗိုက်တိုဘာ၏ ကားကို ကူညီပြီး မောင်းပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ထိ ပူတင် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၏ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုကို စိတ်ဝင်စားကြောင်း မတွေ့ရှိ ရသေးပေ။ ကားဒရိုင်ဘာအဖြစ် ကားမောင်းပို့နေသော်လည်း သူခေါင်း ဆွဲတွင် "ဓားနှင့်ခိုင်း" ရုပ်ရှင်ကားထဲမှ ရုရှား လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးသမား တစ်ယောက်အဖြစ် လုပ်ရပ်များကို စွဲနေပေသည်။ ထိုကားထဲမှ မင်းသား၏ အတိုင်း သူလည်း တစ်ခုခုများ ထူးခြားမှု တွေ့ရမလား ဟူသော အတွေး ဖြစ်၍ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည်မှာ စတာရို ဗိုဗိုဘာသည် နှစ်အတန်ကြာသောအခါ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ဗိုဗိုဘာစဘတ်မြို့လယ် မြိုက်ကာမြစ်အနီးရှိ သူမ၏ နေအိမ် လှေကားရင်း တွင် အသတ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က စတာရိုဗိုက်တိုဘာသည် မြို့ရှိ အသက်ရှိသူများ၏ မသမာမှု၊ လာဘ်စားမှု အထောက်အထားများကို စုစည်း စုဆောင်း အသတ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမကို သတ်ဖြတ်သော လူသတ်သမား (သို့) လူသတ်သမားများကို ထိုအချိန်အထိ မည်သူ မည်ဝါမှန်း မသိရှိခဲ့ရပေ။ ဗိုဗိုဘာစဘတ်မြို့ရှိ ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေးဌာန (FSB) ၏ အကြီးအကဲ မင်းသား ဖြစ်၍ ယခင် KGB ၏ နေရာကို ဆက်ခံသူလည်း ဖြစ်သော ဗလာဒီမီယာ နိုဗိုဗိုမှာ ထိုအမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး စုံစမ်း စစ်ဆေးရန်အတွက် တာဝန်ရှိသူအဖြစ် နေ့စဉ် အထက်က အမိန့်ပေးခဲ့လေသည်။

ပူတင်အဖို့ အစစအရာရာ ပန်းခင်းသောလမ်း လျှောက်လှမ်းနေရသလို ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ ရ တစ်ယောက်၊ ထောက်လှမ်းရေးသမား တစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း ဘာမှန်းမသိသော မသေချာ မရေရာသည့် ရေပြင်ပေါ် မျောပါ မျောသလို ဖြစ်နေ၏။ သူ အသက် ၃၈ နှစ် ရှိပြီ။ ဇနီးသည်နှင့် ကလေး ၂

ယောက်လည်း ရှိသည်။ သို့သော် သူ့တွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားသော ရည်မှန်းချက်ကား မရှိပေ။ လုမေလာ၏ စကားအရဆိုလျှင် 'သူဟာ တကယ့် ရည်ရွယ်ချက်လည်း ပျောက်၊ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတဲ့ လူတစ်ယောက်လို ခံစားနေရတယ်' ဆိုသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်နေသည်။ မှန်ပါသည်။ လီနင်ဂရက်ရှိ "အိမ်ကြီး" နှင့် မော်စကို ဗဟိုဌာနကိုယ်တိုင် မရေရာလှသဖြင့် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိဟောင်း တစ်ယောက်အဖို့ အကျိုးစီးပွားများ ဆုံးရှုံးနေသည်မှာ အဆန်း မဟုတ်တော့ပေ။ ဤသို့ဖြင့် အလုပ်အကိုင် မရှိဘဲ နေလာခဲ့ရာ ၉ လ ကျော် လာခဲ့၏။ အောင်မြင်သော KGB အေးဂျင့်တစ်ယောက် အနေဖြင့် သူ့ကို နိုင်ငံခြားသို့ တာဝန်ပေးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်နေသည်။ နိုင်ငံခြားတာဝန်အဖြစ် ခုနှစ်မှ ၅ နှစ် သွားရောက်ရမည်ဟု ထင်မှတ်နေသည်။ ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျပြီးသည့်နောက် ရုရှားသည် အရှေ့ဂျာမနီမှ ဆုတ်ခွာလာခဲ့သည်။ ပူတင် အနေဖြင့်လည်း မျှော်လင့်ချက် အများကြီးဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ အရည်ရွှမ်းသော သစ်သီးများကို ဆက်၍ စားရမလား ဟူသော မျှော်လင့်ချက်မှာလည်း ပျက်သွားခဲ့သည်။ ပူတင်သည် နောက်ထပ် မကြိုးစားတော့ပေ။ သူကဲ့သို့သော KGB အရာရှိများမှာ အနာဂတ်အတွက် မျှော်လင့်ချက်များ မေးမှိန်ကုန်သည်ကို တွေ့ရသည်။ အရှေ့ဥရောပမှ KGB ၏ သူလျှိုလုပ်ငန်းကြီး တစ်ခုလုံးမှာလည်း ပျက်သွားခဲ့ပြီး KGB အားလုံး အိမ်ပြန်လာခဲ့ကြရာ သူတို့အလုပ်ကို စွန့်ပစ်သူ စွန့်ပစ်၊ အနာတန် ရသူ ရနှင့် အလဲလဲ အပြိုပြို ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ပူတင်ကိုယ်တိုင် ကျောင်းဆရာ လုပ်မလား၊ ရှေ့နေ လုပ်မလားဟု စဉ်းစားပြီးနောက် ရှေ့နေလုပ်ဖို့အတွက် ဥပဒေများကို ပြန်လေ့လာပြီး လက်တွေ့ ကွင်းဆင်းခဲ့လေသည်။ သူ့အပေါင်းအသင်း KGB အများအပြားမှာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသို့ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အိုလက်ဘလော့စကီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် သူ၏ လုံခြုံရေးနှင့် စစ်ရေး နောက်ခံသမိုင်းအရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ သူ့အဖို့ အလုပ်တစ်ခုလို ဖြစ်မနေခဲ့ပေ။ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများမှာ နိုင်ငံခြားတွင် သူ့သောင့်သက်သာ နေနေရသဖြင့် ဘဝင်မြင့်နေကြသည်။ ပူတင်မှာလည်း ရုရှား နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် မအပ်စပ်သလို ဖြစ်နေသည်။ အိမ်ကလတွေက စီးပွားရေးလုပ်ဖို့ဆိုတာ တော်တော်ကို ခက်ခဲတဲ့အလုပ် ဖြစ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ဥပဒေဘောင်ထဲမှာ စီးပွားရေး လုပ်ဖို့ကို သိပ်မလွယ်တယ်။ ဟု သူက ပြောပြသည်။ သူက အလုပ်ကို အမျိုးမျိုး စဉ်းစားပြီးနောက် တက္ကသိုလ်တွင် အလုပ်လုပ်ရန် ရွေးချယ်လိုက်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် သူ့ရရှိမည့် ပင်စင်လစာကိုလည်း စောင့်ဆိုင်းနေသည်။ သူ၏ မိသားစု ရာသီ

အာဒီမီယာ ပူတင်
 မှန်မှန်းခြေစာရင်း တွက်ချက်ကြည့်ရာ သူ တစ်ယောက်တည်းလုပ်၍ မကားနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် လုမေလာကို အလုပ် လုပ်စေချင်သည်။ တက္ကသိုလ်တွင် ဂျာမန်ဘာသာ သင်သော ဆရာမအဖြစ် လုပ်ရန် သူ ကြိုးစားသည်။ ထိုအလုပ်သည် သူမအတွက် လက်တွေ့အားဖြင့် အရည်အချင်း ပြည့်မီသည်ဟု မပြောနိုင်ပေ။ သို့သော် ဂျာမန်ဘာသာကို သဒ္ဒါအားနည်းသော်လည်း ကောင်းမွန်စွာ ပြောတတ်သည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ နှစ်အတန်ကြာ ဂျာမနီတွင် နေခဲ့သော အတွေ့အကြုံအရ လုမေလာသည် ဂျာမန်ဘာသာ ဆရာမအဖြစ် လုပ်ကိုင်ဖို့ကို စိတ်ဝင်စားလာတော့သည်။ အရှေ့ဂျာမနီတွင် ပြောဆိုခဲ့ရသည့် ဖြတ်သန်းမှုအရ ထိုအလုပ်သည် သူမနှင့် အဝင်ခွင့်ကျလာသည်ဟု ပြောရပေမည်။
 အပေါင်းအသင်း၊ အမျိုးအဆွေများ၏ အကူအညီ အစဉ်အလာအရ အာဒီမီယာသည် တက္ကသိုလ်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သလို ရုရှားနိုင်ငံတွင်လည်း အလုပ် ခုနှစ် မေလ၌ ပထမဆုံးသော လွတ်လပ်သည့် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့လေသည်။ လီနင်ဂရက် မြို့တော်ကောင်စီ (ရုရှားလို လန်ဆိုဘတ်) ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပြုပြင်ရေးဝါဒီ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်သော အနာတန်ဆောင်ချက်ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်သည်။ နောက် ၁ နှစ်အကြာ၌ သူသည် လူထု၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် လီနင်ဂရက် မြို့တော်ဝန် အဖြစ် တင်မြှောက်ခံရသည်။ ဆောင်ချက်သည် ယခင်က လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်၏ ဥပဒေအထိကဟောင်း ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်မှာ သူ၏တပည့် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပူတင်၏ တက္ကသိုလ်တုန်းက မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ဆောင်ချက်တွင် လူလိုလှသည်ဟု ပြောသည်။ မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် စိတ်ချရသူများကို သူ့အထိအောက်တွင် ခန့်ထားလိုသဖြင့် ပူတင်က ဆောင်ချက်ထံ သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူတို့ ၂ ဦးသည် မာရင်စကီနန်းတော် (မြို့တော်ခန်းမ ရှိသော နေရာ) တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ပူတင်ကလည်း သူ့ဆရာကို သူ့အကြောင်း မှန်အတိုင်း ပြောပြ၏။ သူသည် KGB တွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် အကြောင်း၊ ဂျာမနီတွင် KGB အရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည့် အကြောင်း၊ အမှုချိန်ထိ သူတို့ကို KGB မှ တရားဝင် အလုပ်မဖြုတ်သေးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် KGB အဖြစ် တရားဝင် ရှိနေသေးကြောင်း ပြောပြ၏။ ဆောင်ချက်က သူ့စွဲစည်းမည့် အဖွဲ့မှ သူ့လက်အောက်တွင် အမှုထမ်းမည့် ပူတင်၏ ရိုးရိုးအသား ပြောပြနေမှုကို သဘောကျလေသည်။ ထိုကာလမျိုး၌ သူ့ထံတွင် အလုပ်အကိုင် အမှုထမ်းမည့်သူများသည် ရုရှား လုံခြုံရေးဌာန နောက်ခံရသူများ ဖြစ်သည်ကို ဆောင်ချက် မျှော်လင့်ထားသည်။ ယခု ပူတင်ကိုပင် ကြည့်၊ သူ

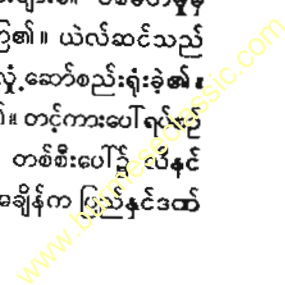

ဘာလုပ်ခဲ့သည်။ ဘာလုပ်နေသည်ကိုပင် ပြောပြသည်။ ပူတင်လို လူမျိုးနှင့် အဆက်အသွယ် ရရှိသဖြင့် မြို့တော်ဝန်၏ရုံးတွင် အသုံးဝင်မည်ကိုလည်း သူ သိသည်။ သူတို့၏ စွမ်းရည်၊ သူတို့၏ အရည်အချင်း၊ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် တစ်ခါတစ်ရံ တန်ဖိုး အလွန်ကြီးလေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဆော့ဘိုချက် အနေဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိဖို့ လိုအပ်သည်။ ပူတင်က မြို့တော်ဝန်ရုံးတွင် အလုပ်ရသည်အကြောင်း သူ၏ KGB အကြီးအကဲများထံ အကြောင်းကြားပြီး သူ့အား လုပ်ခွင့်ပေး၊ မပေးကို မေးမြန်းလေသည်။ ထိုသို့ သူ့အလုပ်ကို ကန့်ကွက်ခြင်း မရှိသည်မှာ အံ့သြစရာကား မဟုတ်ပေ။ KGB အနေဖြင့် သူတို့၏ KGB အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး မြို့တော်ဝန်၏လက်ထောက် ဖြစ်ရသည်မှာ သူတို့အတွက် အကျိုးရှိမည်ဟု တွက်ချက်ထားပုံ ရလေသည်။

ပူတင်၏ အဆိုအရမူ KGB က သူ့အား မြို့တော်ဝန်ရုံးတွင် အလုပ်လုပ်သည်ကို ကန့်ကွက်မှုမရှိကြောင်း ဆော့ဘိုချက်ထံ ပြောပြပြီး ညှိနှိုင်းခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် KGB က မြို့တော်ဝန်ရုံးမှ သတင်းများကို သူတို့ဆီ တင်ပြရန် ညွှန်ကြားသည်ကိုကား ပူတင်က ခါးခါးသီးသီး ငြင်းပယ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။ မြို့တော်ဝန်ရုံးတွင် အမှုထမ်းနေစဉ်ပင် သူ့ကို KGB က လစာများ ပြန်ထုတ်ပေးသည်။ သူ ရရှိသော KGB ၏ လစာသည် လီနင်ဂရက် မြို့တော်ခန်းမတွင် ရသော လစာထက် ပိုမို များပြားလေသည်။ တချို့ နိုင်ငံရေးသမားများက သူသည် KGB သူလျှိုအဖြစ် မြို့တော်ဝန်ရုံးတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်နေသည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ စီးပွားရေးသမားများကလည်း ပူတင်သည် လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးသမားဖြစ်ပြီး မြို့တော်ဝန်ရုံးတွင် လုပ်ကိုင်နေသည်ကို ဖော်ထုတ်ဖွင့်ချမည်ဟု အကျပ်ကိုင်ကြလေသည်။ သူကလည်း သူ၏ အတိတ်ဘဝက သူ့အလုပ်အကြောင်းကို ဝန်ခံခဲ့သည်။ သူ KGB လုပ်ခဲ့သည်ကို လူသိရှင်ကြားကြေညာသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ရုပ်သံဌာနမှနေ၍ နိုင်ငံခြား လျှို့ဝှက် အရာရှိအဖြစ် သူ အလုပ် လုပ်ခဲ့သည့် အကြောင်းများကို ပြောကြား ထုတ်လွှင့်ခဲ့လေသည်။ ဆော့ဘိုချက်ကလည်း သူ့လူဘက်မှနေ၍ လူသိရှင်ကြား ကာကွယ် ပြောဆိုသည်။ ပူတင်သည် KGB ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း လျှို့ဝှက် အေးဂျင့်တစ်ယောက်အဖြစ် သူ့ဌာနတွင် အလုပ်လုပ်စဉ်ကလည်း တာဝန်ရှိနေသေးကြောင်း၊ သို့သော် ပူတင်သည် သူ့ဌာနတွင် လျှို့ဝှက် သတင်းယူရန် လုပ်ကိုင်နေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ သူ့တာဝန်ကို ကျေကျေပွန်ပွန် လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကာကွယ် ပြောဆိုသွားလေသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ပူတင်က သူ၏ ပထမဆုံး နတ်ထွက်စာကို KGB သို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်

သူနီယံတွင် လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးသမားများသည် မိမိဘာသာ နတ်ထွက်ဖို့ ဆိုသည်မှာ လက်တွေ့အရ မဖြစ်နိုင်ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူသည် ယခင်က KGB ဟောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာလိုက်ခြင်းထက် KGB အား ထိုးနှက်ရာ ကျသလို၊ သူ၏ ပွင့်လင်းရိုးသားမှုကို ဖော်ပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၉၁ ဩဂုတ်လ၌ သမ္မတ မစ်ဇေးဂေါ်ဘာချက်ကို အမာခံအုပ်စုက အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှု ဖြစ်ပွားစဉ်တွင် ပူတင်သည် ကာလီနင်ဂရက်ဌာန၌ အလုပ်ရက် အနားယူနေချိန် ဖြစ်သည်။ သူ့စကားလုံးအတိုင်း ပြောရလျှင် 'တက်ကြွသော KGB အရာရှိ တစ်ဦးအဖြစ် ရှိနေဆဲကာလ' ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ နတ်ထွက်စာကို အထက်မှ လက်ခံခြင်းရှိ မရှိ၊ နတ်ထွက်ခြင်းပေး မပေး မသိရသေးသည့်ကာလ၊ ထိုစာ ဘယ်နေရာ ရောက်နေမှန်း မသိသောအချိန် ဖြစ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် သူ့ကို KGB မှ နတ်ထွက်ခွင့်ပေးသည်ဆိုသည်မှာ သက်သေ အထောက်အထား မရှိခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်က သူတို့မြို့ကို နိုင်ငံဂရက်ဟုပင် ခေါ်သေးပြီး နိုင်ငံရေးအရ လူထုဆန္ဒပြပွဲများ၊ ဆန့်ကျင်မှုများ ဖြစ်ပွားလာနေသည်။ မြို့တော် ဒူးမားအဖွဲ့ (မြို့တော်ကောင်စီ) က ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ကို အမြန်ဆုံး ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ 'အဲဒီအချိန်မှာ ပူတင်က အနားကို ချောင်မလာဘူး၊ သူ့အခန်းကဏ္ဍ ဘာမှ မရှိဘူး၊ သူညပဲ၊ KGB က သူ ထွက်သယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါက လူကြားကောင်းအောင် ဝါဒဖြန့်တာပဲ' ဟု ရွေးချယ်ခံရသော လက်ထောက် မြို့တော်ဝန် အလက်ဇန်းဒါးဗန်နီကော့က ပြောကြားလေသည်။ ဆော့ဘိုချက် ပြောပြချက်အရ ဆိုလျှင် ပူတင်သည် ထိုအချိန်က ထင်ရှားသူ မဟုတ်ပေ။ မည်သူမျှ မသိသော သာမန် အမှုထမ်းတစ်ယောက်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်က နိုင်ငံကိုရှိ ကရင်မလင်ရှေ့ ဒူးမားလွှတ်တော် (သို့) အောက်လွှတ်တော် အပြင် နတ်ထွက် တင့်ကားပေါ်တက်ပြီး စကားပြောကာ လူထုကြီးကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခြင်းဖြင့် အာဏာသိမ်းပွဲမှာ မအောင်မြင်တော့ပေ။ လူထုကြီးသည် လက်ချင်းတစ်ပြား ကျည်ကာ အကျီကဲ့သို့ လက်ဖြောင့်စစ်သားများ၏ ပစ်ခတ်မှုမှ ကာကွယ်မှု သဘောဖြင့် ယဲလ်ဆင်ကို ဝိုင်းပတ်ထားကြ၏။ ယဲလ်ဆင်သည် နိုင်ငံနီတွင် တင့်ကားပေါ် တက်ရပ်ပြီး လူထုကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခဲ့၏။ နိုင်ငံရေး တက်တက်ကြွကြွဖြင့် လူထုအား စကားပြောခဲ့၏။ တင့်ကားပေါ်ရပ်နေသည့် ကားပြောခဲ့သည်မှာ ၁၉၁၇ ခုနှစ်က သံချပ်ကာကား တစ်စီးပေါ်၌ ယဲလ်ဆင်တစ်ယောက် စကားပြောခဲ့သည်ကို အမှတ်ရသည်။ ထိုအချိန်က ဖြည့်နှင်ဒဏ်

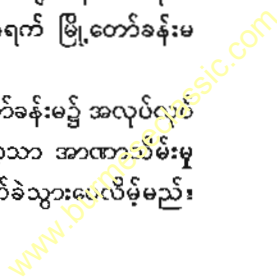
ခံခဲ့ရသော လီနင်သည် ရုရှားသို့ ပြန်ရောက်လာကာ လီနင်ဂရက်ရှိ ဖင်လန် နိုင်ငံသို့ သွားသော ရထားဘူတာရုံ၌ ရပ်ထားသည့် သံချပ်ကာကားတစ်စီး ပေါ်တွင် စကားပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လီနင်က ဆိုရှယ်လစ်စနစ်အတွက် လူထုကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ ယဲလ်ဆင်က အရင်းရှင်စနစ်အတွက် လူထုကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခြင်းသာ ကျွဲခြားခဲ့လေသည်။

ပူတင်က KGB မှ သူ လုံးဝ နောက်ဆုံး ထွက်ခဲ့ရသည်မှာ ဂေါ်ဘာချက်ကို ပြုတ်ချပြီး အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှု ရှုံးနိမ့်ပြီးနောက် သူ ထွက်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှု ပြီးသည့်နောက် သူသည် KGB အရန် အရာရှိတစ်ယောက်အဖြစ် ရှိနေသေးသည်။ နောက် နှစ်အနည်းငယ် ကြာသည့်အခါ သူ့ကို FSB ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်ဟု သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်ထံ သူက ဂုဏ်ယူစွာ ပြောကြားခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေးအဖွဲ့ (FSB) တွင် သူသည် ညွှန်ကြားရေးမှူး လုပ်စဉ်က ဒုဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့် ဖြစ်သည်။ တရားဝင်အရ ဆိုလျှင် KGB အရာရှိ တစ်ယောက်သည် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခွင့် ရသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က KGB အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လျှင် တစ်သက်လုံး နုတ်ထွက် ခွင့် မရဘဲ KGB အဖြစ် နေသွားရသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များက ရုပ်မြင်သံကြား တွင် ပြသခဲ့သည့် "အကျဉ်းသား" (The Prisoner) ဆိုသော ဇာတ်လမ်းတွင် ပတ်တရစ်မက်ဂိုလာန်သည် တစ်ချိန်က KGB ဖြစ်ခဲ့ပြီး နောင် ဘယ်တော့မှ ထွက်ခွင့် မရခဲ့ပေ။ (ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းကို ဥပမာပေးပြီး KGB အကြောင်း ပေး သားသော အမြင်မှာ မူရင်းစာရေးဆရာ ပီတာထရပ်စကော့၏ သဘောထား သာ ဖြစ်သည်။) မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ပူတင်သည် အမှန်တကယ် KGB အရာရှိ အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခွင့် ရသဖြင့် သူသည် KGB မဟုတ်တော့ဘဲ KGB အရာရှိ ဟောင်းအဖြစ် ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ "ပထမလူ" (First Person) တွင် ပူတင်က အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးစား သည့် သူ၏အမြင်ကို ပြောင်းလဲသွားစေသည်ဟု ရေးထားသည်။ "KGB တွင် ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ခဲ့ရသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ စံထားမှုများ အားလုံးမှာ အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်ခဲ့သည့် နေ့ရက်များအတွင်း ပျက်စီးပျောက်ကွယ် သွားရပေသည်" ဟု မှတ်ချက်ချထားသည်။ ဒရပ်စတင်တွင် နေထိုင်ခဲ့သော သူ၏ အတွေ့အကြုံများထက် အကြိမ် ၁၀၀ ခန့် ဆိုးသည်ဟုလည်း ဖော်ပြ ထားသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကာလက သူ လေးစားမြတ်နိုးခဲ့သော KGB မှာ ကျဆုံးသွားခဲ့လေသည်။ "ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ဘာဖြစ်ခဲ့သလဲ၊ ပြိုကွဲသွား

သို့ ဘယ်သူက ထင်ခဲ့မှာလဲ။ ဘာဖြစ်လာမည် ဆိုသည်ကို မည်သူမျှ မမြင်ခဲ့ပေ။ အိပ်မက်ဆိုးများ ဖြစ်လာမည်ကိုလည်း မည်သူမျှ မသိခဲ့ပေ။ ရေးထားသည်။ ပူတင်သည် KGB ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သော အာဏာသိမ်း ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗလာဒီမာခရပ်ချ်ကော့နှင့်လည်း ဆက်ဆံရေး ဘာသာရေး ဖြစ်သည်။ 'သူဟာ ကွန်မြူနစ် တစ်ယောက်အဖြစ် အလွန် သိမ်မွေ့ သော သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး သူ့ကို ကျွန်တော် အများကြီး လေးစားတယ်' ဟု သတင်းစာ ဆရာများကို ပြောပြသည်။ ပူတင်မှာ ထိုသို့ အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်သူများနှင့် ယခင်က ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးအတွက် ထိုသို့ အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်သည်ဟု သူက ယူဆသည်။ အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်သူများ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲမှု ကာကွယ်ရန်ဖြစ်ပြီး မြင့်မြတ်သော ရည်မှန်းချက် ရှိသည်ဟု သူက ကာကွယ် ပြောဆိုသည်။ ဆိုဗီယက် ပြိုကွဲသွားခြင်းကို သူ့အနေနဲ့ အလွန်အမင်း စိတ် နှောင့်နှေး ဖြစ်ပြီး နောင်တကြီးစွာ ရခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ဂေါ်ဘာချက်သည် ပူတင်အချင်းရိုးပြီး တစ်ဖက်သတ် လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး မူဝါဒကို ချမှတ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းမှုကို ပြန်ကြည့်သည့်အခါ ထိုအချိန်က ဒီမို ကရက်စီ လှုပ်ရှားမှု၏ ဦးတည်ချက်ကို အခက်အခဲ ဖြစ်စေသည်ဟု သူက ဝန်ခံ ပြသည်။ သူ့တွင် ဒီမိုကရက် တီမီးညွတ်မှုရှိပြီး ပြောင်းလဲမှုကို အဟန့်အတား မပြုစေသော အယူအဆမျိုးကိုလည်း မလိုလားဟု ဆိုသည်။ ဒီမိုကရက်ဟု ပြောကြားသူများအနေဖြင့် ဆိုဗီယက်ခေတ်က ဖွဲ့စည်းမှုအားလုံးကို ချိုးဖျက် ထိုသို့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုရည်ရွယ်ချက်များမှာ လုံခြုံရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို ချိုးဖျက်စေသည်။ KGB အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော လုပ်ရပ်မျိုးကို မလိုလားပေ။ ပူတင် ထိုအချိန်တွင် လေပြင်းကား တိုက်လာလေပြီ။ ဆိုဗီယက်စနစ်၏ နှစ်ပတ်သည် အခြေအနေ မကောင်းလှသည်ကိုလည်း ခံစားမိလာသည်။ ဘာရက် အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှုသည် အခြေအနေကို ကသောင်းကနင်း သွားစေသည်။ သူ့အနေနှင့် သူ၏ KGB ခေါင်းဆောင်များနောက် လိုက် သော ယခု ခေါင်းဆောင်သစ်များ ဖြစ်သော လီနင်ဂရက် မြို့တော်ခန်းမ တွင် လိုက်မလားဟု ရွေးချယ်ဖို့ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သူက မြို့တော်ဝန် ဆော့ဘာချက်နှင့်အတူ မြို့တော်ခန်းမ၌ အလုပ်လုပ် စေသည်။ အကယ်၍ KGB ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခရပ်ချ်ကော့သာ အာဏာသိမ်းမှု ကြောင့်မြင်သွားလျှင် သူ့အတွက် ဖြေရှင်းဖို့ အလွန် ခက်ခဲသွားပေလိမ့်မည်။

ထက်မြက် (မြန်မာ့ပြန်)

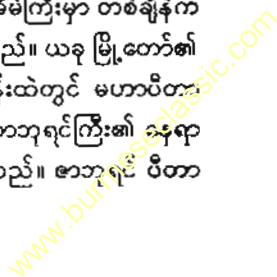
နိုင်ငံတော် အရေးပေါ်အခြေအနေ ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီတွင် သူ ဘာကြောင့် မပါဝင်ခဲ့ရသလဲဆိုသည့် ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ရနိုင်သည်။ သူကလည်း သူ့အခြေအနေမှာ လုံဖျား ပုစဉ်းနား အခြေအနေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်နေခဲ့သည်။ 'အဲဒီ အခြေအနေမျိုးမှာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အာဏာပိုင်တွေ ထုတ်ပြန်တဲ့အမိန့်ပေး ဆန့်ကျင်တဲ့ အလုပ်မျိုး လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်တာ သေချာတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ထင် ဆိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့နဲ့ ပတ်သက်နေတာကိုး၊ ဒါပေမဲ့ အာဏာ သိမ်းသမားတွေအနေနဲ့ အောင်မြင်သွားခဲ့ရင် ကျွန်တော့်ကို သံတိုင်နောက်တော့ ပို့မှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုမျိုး ပို့ခဲ့ရင် ကျွန်တော့်မိသားစုကို ကျွန်တော် ဟယ် တွေ့ရတော့မလဲ' ဟု ပြောပြသည်။ သူ ပြောပြသည်ကို အိုလက်ဘလော့စကင် ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၌ ရေးထားလေသည်။ အာဏာသိမ်းမှုသာ အောင်မြင်သွားခဲ့လျှင် ပူတင် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ဖို့ သေချာသည်။ ပူတင်က 'ရိုးရိုးသားသား ပြောရမယ် ဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ တက္ကစီ ဒီရိုင်ဘာတစ်ယောက် ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်' ဟု ဆိုသည်။ သူ့တွင် အရှေ့ဂျာမနီမှ ယူလာသော ဘော်ဂါ ကားတစ်စီး ရှိသည်။ တရားဝင် မဟုတ်သဖြင့် အနက်ရောင် တက္ကစီဟု ခေါ်လေသည်။ ရုရှားလူနဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာတွင် သူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ကားများ ရှိ၏။ ထိုကားများထဲ လိုင်စင် လုပ်မထားသော တက္ကစီများအဖြစ် မောင်းနေကြလေသည်။ ထိုအနက် ရောင် တက္ကစီများသည် လမ်းပေါ်တွင် မောင်းနှင်နေပြီး ငှားသူရှိလျှင် အငှားထမ်း အဖြစ် လိုက်ပို့ကြသည်။ တချို့သည် ညကျမှ မောင်း၏။ တခြား အထူး ပြီးသည့်အခါ တက္ကစီအဖြစ် အချိန်ပို ပြေးခြင်း ဖြစ်သည်။ အပိုင်ငွေ ရှာခြင်း လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အနက်ရောင် တက္ကစီများမှာ အနောက်နိုင်ငံအတိုင်း ပင် ဖြစ်ပြီး သက်လတ် လူငယ်များအဖို့ သက်သောင့်သက်သာရှိသော၊ ဝင်ရံ လည်း ရသော လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံး၌ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားသည်ကို ပူတင် အသေအချာ သိရှိခဲ့လေသည်။ 'ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဖြစ်သွားတာ နောင်တမရဘူးဆိုရင် မရတဲ့သူဟာ နှလုံးသားမရှိဖို့ လိုပါတယ်။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ပြန်လည် တည်ရှိချင်တယ် ဆိုရင်လည်း ရှိချင်တဲ့သူဟာ ဦးနှောက် မရှိဖို့ လိုပါတယ်' ဟု နောက် နှစ်အတန်ကြာတွင် သူက ပြောပြလေသည်။ ထိုအချိန်မှာ ရှေ့ကို ဆက်ပြီး လျှောက်လှမ်းရမည့်အချိန် ဖြစ်၏။ အာဏာ သိမ်းရန် ကြံစည်မှုမှာလည်း ကျဆုံးသွားသဖြင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အနာထ မရှိတော့ကြောင်း ပူတင် ယုံကြည်သွား၏။ KGB အရာရှိတစ်ယောက် အဖြစ် အသေအချာ နုတ်ထွက်ရမည်ဟု ပူတင်က ယူဆသဖြင့် နောက်ထပ် နုတ်ထွက်

အာဇီပီယာ ပူတင်

အစ တစ်စောင်ကို ထပ်ပို့လိုက်လေသည်။ ထိုအချိန်၌ KGB မှာ အုပ်ချုပ်မှုလည်း မရှိ ခေါင်းဆောင်မှုလည်း မရှိဘဲ ဘေးကျပ်နံကျပ် ဖြစ်နေသည်။ KGB ဌာန ၌ပင် တွင် တစ်ယောက်မျှ ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် ပူတင်ကို ဆက်ခန့်သလား၊ ပူတင်၏ နုတ်ထွက်စာကို လက်ခံသလား၊ လက်မခံ သလား ဆိုသည်မှာ ပြောရခက်ပါသည်။ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး အေးကျင့် တစ်ယောက်၊ KGB ၏ တက်ကြွသော အရာရှိတစ်ယောက် အဖြစ်မှ နုတ်ထွက် နေသည်မှာ သူ့ဘဝတွင် အခက်ခဲဆုံး အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ KGB ၏ အလုပ်သည် သူ့ကို ဂရုပြုချိန် မရှိတော့ပေ။ ဘာတာဝန်မှလည်း သူ့ကို မပေးနိုင် တော့။ ဖွဲ့စည်းပုံ ပျက်စီးသွားသော KGB အဖို့ ဆက်သွယ်စရာလည်း မလိုအပ် တော့ပေ။ ပူတင်သည် KGB အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာကတည်းက ကွန်မြူနစ် ပါတီသို့ ဝင်ခဲ့ရသဖြင့် သူသည် တင်းပြည့် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့အဖွဲ့ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် သမ္မတ ယဲလ်ဆင်က ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖျက် ချစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ရာ ထိုအချိန်ထိ ပူတင်မှာ ကွန်မြူနစ် ပါတီဝင်အဖြစ် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

အလုပ်ရှင် ဖြစ်သော အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက်နှင့် အလုပ်လုပ်စဉ် တွင်ပင် မြို့တော်ဝန်၏ လူထုအစည်းအဝေးပွဲများတွင် မြို့တော်ဝန်၏ အမြဲ မတ်တတ်ရပ်လျက် ရှိသောကြောင့် သူ့ကို မြို့တော်ဝန်၏ အဖွဲ့ဝင်အားခံလား၊ စကားပြန်လားဟု လူအများက ထင်ကြသည်။ သူ့ဆရာနှင့် တွေ့ဆုံရင်းနီးပြီး ဆော့ဘ်ချက် သွားရာနောက်သို့ သူ လိုက်လေ့ရှိ၏။ နောင် တွင် ပူတင်က ဆော့ဘ်ချက်သည် သူနှင့် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ဆက်ဆံ နေခြင်းအပြင် သူ့ကို ဆရာတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ညွှန်ကြားပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။ ဆော့ဘ်ချက်သည် နှစ်များက သူတို့ ဆက်ဆံရေးသည် သိပ်မရင်းနီးခဲ့သော်လည်း နောင်အခါ တရင်းတနီး ရှိသွားကြပြီး ပူတင်၏ ရုံးခန်းမှာ စမိုနီအိမ်ကြီး၌ နေသည်။ ထိုအဆောက်အဦကြီးသည် ၁၉ ရာစုနှစ်က ဆောက်ခဲ့သော နှစ်ပေါက်လှပသည့် ဂန္ထဝင်မြောက် အဆောက်အဦကြီး ဖြစ်ကာ နီးစားမြစ်ကမ်းပါး တွင် ရှိသည်။ စစ်အတွင်းက ရေတပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဆော့ဘ်ချက်၏ ဦးလေးဖြစ်သူ ရုံးထိုင်ခဲ့လေသည်။ ထို စမိုနီအိမ်ကြီးမှာ တစ်ချိန်က ဆော့ဘ်ချက်၏ ဌာနချုပ်နှင့် နေထိုင်ရာ နေရာလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ယခု မြို့တော်၏ အနောက်ဘက်ပိုင်းအဖြစ် ထားရှိသည်။ ပူတင်က သူ့ရုံးခန်းထဲတွင် မဟာပီတာ ဂရော့ဗီဇ်ကြီး၏ ရုပ်ပုံကို ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ယခင်က ပီတာဘုရင်ကြီး၏ ငှက်ရုံ ဖြစ်ခဲ့သည့် လီနင်နှင့် ကီရော့တို့၏ ပုံများကို ချိတ်ထားလေသည်။ ဇာဘုရင် ပီတာ

သည် ထိုအချိန်က သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင် ဖြစ်သော်လည်း ပြုပြင်ရေးသမား ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူက သဘောကျခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ဇွန်လ တွင် သူ့ကို အလုပ်ခန့်ခြင်းနှင့် နောက်နှစ် မေလအတွင်းတွင် ပူတင်သည် ဆောက်ချက်၏ အကြံပေးအရာရှိ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဇွန်လ မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ပူတင်သည် တက်တက်ကြွကြွ စည်းရုံးလှုပ်ရှားခဲ့သည်။ မြို့တော်ကောင်စီကို ရွေးချယ်ပြီးမှ မြို့တော်ဝန်ကို ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆောက်ချက်သည် သူ၏ အလေးစားဆုံး ဖြစ်လာသည်။ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် ဆောက်ချက်ကို ထပ်မံ အရွေးခံရပြီးနောက် ပူတင်သည် မြို့တော်၏ နိုင်ငံခြား ဆက်သွယ်ရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ထိုရာထူးမှာ မြို့တော် ဝန်အောက်ရှိ လက်ထောက် အရာရှိကြီး ၃ ဦးတွင် ၁ ဦး အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ နောက် ၃ နှစ် အကြာတွင် ပူတင်ကို ပထမ လက်ထောက် မြို့တော်ဝန်အဖြစ် ဆောက်ချက်က ခန့်ထားခဲ့သဖြင့် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် ဖြစ်လာလေသည်။ နိုင်ငံခြား ဆက်သွယ်ရေး ကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပြီး ဒုတိယမြို့တော်ဝန်လည်း ဖြစ်လာခဲ့ရာ ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောင်ယှဉ်ပြိုင် ရသူ မဟုတ်ဘဲ မြို့တော်ဝန်က ခန့်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ နေရာမှာ နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်လို အပြိုင်အဆိုင်ဖြင့် တက်လာခြင်း မဟုတ်ဘဲ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သော လူတစ်ယောက်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ အရည်အချင်းနှင့် သူ၏ အလုပ်ကို မြို့တော်ဝန်က သဘောကျ အား ထားပြီး ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ပူတင်အဖို့ ထိုနေရာသည် သူ့အတွက် အမြဲတမ်းရာထူးဟု ထင်မှတ်ရပေသည်။ သူသည် အရှေ့ဂျာမနီ ၁ ရပ်စတင်မြို့ရှိ KGB ဌာနခွဲဦးလည်း ဒုတိယ KGB တာဝန်ခံ အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရသလို လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်တွင်လည်း ဒုတိယ ပါမောက္ခ ချုပ် လုပ်ခဲ့ဖူးသဖြင့် ယခု ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်မှာလည်း သူ့အတွက် ဒုတိယ နေရာကို ထပ်မံရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယ ဆိုသော ရာထူးသည် သူ့အတွက် အမြဲထာဝရရာထူး ဖြစ်လေမလားဟု ယူဆကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ဟန်ပန်အရဆိုလျှင် သူသည် ဒုတိယနေရာနှင့် သင့်တော်သူဟု ဆိုရမည်။ သူသည် မြို့တော်ဝန် ဆောက်ချက်လို စကားပြောကောင်းသူ မဟုတ်။ ဧည့်ခံပွဲ များတွင် မြို့တော်ဝန်က မမောမပန်းနိုင်အောင် ဝိုင်းတိုင်းသို့ သွား၍ ပျော်ရွှင်စွာ လှည့်လည်နေသော်လည်း သူက ထိုကဲ့သို့ မသွားနိုင်ပေ။ ပူတင်က မျက်နှာ အလွန်တည်ပြီး ထွေးရောယှက်တင် နေတတ်သူ မဟုတ်။ စကားပြောနည်းပြီး

လူတိုင်းနှင့် အရောတဝင်လည်း မရှိပေ။ သူသည် ရှေ့တန်းသို့ ထွက်မလာဘဲ နောက်တန်းတွင် နေရသည်ကို ကျေနပ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ့မိန်းမ လူမေလာမှာ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်။ ဧည့်ခံပွဲတွင် လူမေလာက ဖော်ဖော်ရွေရွေ နေတတ်သည်။ လူတိုင်းနှင့် တရင်းတနီး စကားပြောတတ်သည်။ မြို့တော်ဝန်၏ ပွဲများ၌ မြို့တော်ဝန်ဆောက်ချက်နှင့် သူ့ဇနီး လူမေလာဘော်ရစ်ဆော့ဖ်နာတို့မှာ လူသိ များသော သူများ၊ မြို့အုပ်ချုပ်ရေးတွင် လူတိုင်း မှတ်မိနေသည့် မျက်နှာများ ဖြစ်လာကြသည်။ ပူတင်ကမူ လူမြင်ကွင်းတွင် တွေ့ရသည်ထက် နေ့စဉ် သူ့ အလုပ်ကိုသာ အာရုံစိုက်၍ လုပ်ကိုင်လေသည်။ ဗလာဒီမီယာသည် မြို့တော် ကောင်စီတွင် ရွေးချယ်ခံရသော သူများထက် ပိုပြီး အလုပ်လုပ်သလို၊ ပိုပြီးလည်း ကျွမ်းကျင်လေသည်။ မြို့တော်ဝန်၏ အခက်အခဲကို သူက ဖြေရှင်းပေးနိုင်၏။ ဆောက်ချက်သည် စိတ်လိုက်မာန်ပါ လုပ်တတ်ပြီး အငြင်းအခုံလည်း သန်သည်။ စိတ်အပြောင်းအလဲ မြန်ဆန်လှသည်။ သူသည် ပျင်းရိငြီးငွေ့ ဖွယ်ကောင်းသော မြို့အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ နိစ္စရူဝ လုပ်နေရသည်ကို ငြီးငွေ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အလုပ်ကို ပူတင်နှင့် အခြား အရာရှိများအား လှုံ့ပေးပြီး လုပ်ကိုင်စေသည်။ သူက ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အလုပ်များကိုသာ လုပ်လိုသူ ဖြစ်သည်။ တစ်ခါက ဆောက်ချက်သည် လီနင်ဂရက် စစ်တပ်မှ စစ်အရာရှိများကို ကွဲပြီးတို သွားခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စိန့်ပီတာစဘတ်လေဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက် လာသော ရုရှားနိုင်ငံ၏ နာမည်ကြီးအဆိုတော် အယ်လ်လာပူဘာချီဘာကို ကြိုဆိုရာ၌ သူ့ကို အသိမပေးဘဲ စစ်ဗိုလ်များက သူတို့ဘာသာ သွားရောက် ဧည့်ခံခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဆောက်ချက်သည် ရုရှား ဗိုလ်ချုပ်များနှင့် အစည်းအဝေး ထိုင်ရသည်ကို ငြီးငွေ့သော်လည်း အယ်လ်လာလို နာမည်ကြီး အဆိုတော်များ၏ ကပွဲများ၊ ဂီတပွဲများသို့ တက်ရောက်ရသည်ကို ပို၍ သဘောကျ နှစ်ခြိုက်လေသည်။

အနောက်တိုင်း နိုင်ငံရေးသမားများ၏ အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ခံလိုသော နာမည်ကြီးချင်သည့် ဆောက်ချက်ကြောင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်မှာ သူနှင့်အတူ လှုပ်ရှားသွားလာ လိုက်ရသည့်အတွက် နားနေချိန်တောင် မရဘဲ ပြေးလွှားနေရ သလားဟု သူ့ကိုယ်သူ ခံစားမိလေသည်။ အနောက်တိုင်း နိုင်ငံရေးသမားများက ဆောက်ချက်ကို ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် အဖြစ် လက်ခံ ပြုကြလေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူတို့ ၂ ယောက်သည် နိုင်ငံခြား ခရီးကိုလည်း အတူသွားကြရ၏။ ပူတင်သည် ဆောက်ချက်၏ အကြံပေးအရာရှိ တစ်ယောက် အဖြစ်နှင့်ရော၊ ဂျာမနီသို့ မကြာခဏ သွားသည့်အခါ စကားပြန်

စာစစ်ယောက် အဖြစ်နှင့်ပါ တာဝန်ယူထားရသည်။ ထိုအချိန်၌ ပူတင်သည် မြို့တော်၏ နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေး ကော်မတီတွင် ခေါင်းဆောင်အဖြစ်နှင့် တာဝန် ယူထားရသည်။ ထိုအချိန်က စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၌ ဒရပ်စနာနှင့် ဘန်ကျူ နေရှင်နေဒီပရစ် ဌာနခွဲများကို ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ကိုကာကိုလာနှင့် ဂျိုးလတ် ကုမ္ပဏီတို့ကလည်း ကုမ္ပဏီခွဲများ ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ကိုပေဟေဂင်နှင့် ဆက် သွယ်ရန် ဖိုက်ဘာအေပတ်စ်တစ် ကြေးနန်းလှိုင်းကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ထားလေ သည်။ ထိုအချိန်မှာ အနောက်တိုင်း၏ အဓိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို စည်းရုံးရာ၌ အအောင်မြင်ဆုံး ကာလလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ၏ အစောပိုင်း တွင် လူဦးရေ ၅ သန်းရှိသော ဤမြို့၏စနစ်ကို ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် အကောင်းဆုံး တည်ဆောက်ရန် အစိုးရက ညွှန်ကြားထားသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့၏ တိုးတက်မှုအတွက် တည်ဆောက်ရာတွင် ဆော့ဘ်ချက်နှင့် ပူတင်တို့က တီထွင်ဆောင်ရွက်ကြသည်ဟု ယူရိန်ပိုလော့စကီးက ပြောပြ၏။ သူသည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့မှ ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မြို့တော်ခန်းမတွင် ပူတင်နှင့် အတူတူကာ ၄ နှစ်ခန့် ရှေ့နေလိုက်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ပူတင်သည် သူ၏ နိုင်ငံရေး ဩဇာကို ပိုပြီး ခိုင်မာလာအောင် လှုပ်ရှားခဲ့၏။ သူ့ကိုယ်သူ အလွန် အရေး ကြီးသော အလုပ်ကို လုပ်နေသည်ဟု စိတ်ထဲတွင် ယူဆထားသည်။ စိန့်ပီတာ စဘတ်တွင် ဒုတိယအရေးကြီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် အဖြစ်နှင့်လည်း ထင်မှတ် သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်မည့် မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆော့ဘ်ချက် သာ ပြန်လည် အရွေးခံရလျှင် ပူတင်သည် ဆော့ဘ်ချက်၏ လက်ထောက်အဖြစ် တာဝန်ယူရမည်မှာ သေချာနေသည်။ ယခု လုပ်နေသော အလုပ်အားလုံးကို ထိုအချိန်၌ သူပင် ဆက်လုပ်ရပေလိမ့်မည်။ သူ့အခန်းကဏ္ဍကို သူ အလွန် သဘောကျ၏။ မနက်မိုးလင်းသည်နှင့် ရုံးသို့ အစောကြီးလာ၍ မိုးကြီး စုံးစုံး ချုပ်ပြီး နောက်ကျမှ အိမ်ပြန်သည်။

အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက်၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပတ်သတ်ပြီး စိန့်ပီတာ စဘတ်မြို့တွင် ချဲ့ကား ပြောဆိုသော ကောလာဟလ သတင်းများလည်း ထွက်လာသည်။ အကျင့်ပျက်သည်။ လာဘ်စားသည်။ မြို့တော်၏ ငွေများကို အလွဲသုံးစား လုပ်သည် ဟူသော အမနာပ သတင်းများလည်း ကြားရသည်။ ဆော့ဘ်ချက်၏ လက်ထောက်ဖြစ်သော ပူတင်မှာလည်း မလွဲမရှောင်သာ ထို သတင်းများနှင့် ပတ်သက်နေရသည်။ သို့သော် အထောက်အထား ခိုင်ခိုင်လုံလုံ နှင့် မည်သူကမျှ မတင်ပြနိုင်သဖြင့် ပူတင်မှာ ထိုကိစ္စနှင့် မပတ်သက်တော့ပေ။ ဆော့ဘ်ချက်ကိုမူ အစိုးရက ရာဇဝတ်မှုဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ မြို့တော်

၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် အခန်းကြီးတစ်ခန်း ဝယ်သည်။ နိုင်ငံပိုင် အိမ်ခန်းများကို သူ့ ဆွေမျိုးများအား နေထိုင်စေသည် စသည့် စွပ်စွဲချက်များကြောင့် စုံစမ်း စစ်ဆေး ခြင်း ခံရသည်။ သူ့ဇနီး လုမေလာဘော်ရစ်ဆော့ဖ်နာမှာလည်း စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ထင်ရှားခဲ့သည်။ သူမသည် စီးပွားရေးသမားများနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ပေးရာတွင် အားကိုးလောက်သူ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ ရုရှား စီးပွားရေးသမားများ၊ အနောက်တိုင်း စီးပွားရေး သမားများ၊ အနောက်တိုင်း သံတမန်များ အကြားတွင် သူမ၏ မျက်ခုံးများကို ပင့်၍ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သူဟု ပြောကြသည်။ ဘောရစ်ယံလ်ဆင်တောင်မှ အကျင့်ပျက်မှုနှင့် ပတ်သတ်ပြီး မှန် မမှန်ကို ပြောမပြဘဲ ဆိုးရွားစွာဖြင့် ရေငုံနေ ပေသည်။ 'ဆော့ဘ်ချက်ရဲ့ လူယုံကတော့ ပါတယ်၊ မပါတယ် သေချာ မသိပါဘူး' ဟု ပြောသည်။ တချို့ သတင်းများကလည်း ပူတင်ကိုယ်တိုင် စိန့်ပီတာစဘတ် တိစ္ဆိရန်နယ် ၁၁ နှင့် ရုရှား တိစ္ဆိကုမ္ပဏီကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် ရောင်းချရာ၌ ငွေ ရရှိခဲ့သည်ဟု သတင်း ထွက်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုသတင်းမှာ တစ်ဖက် သက် အမနာပပြောသော ကောလာဟလသတင်း ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ပူတင်ကလည်း ထိုသတင်းများနှင့် ပတ်သတ်ပြီး အသိအမှတ် မပြုဘဲ ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ နောက် သတင်းတစ်ခုမှာ မြို့တော်၏ လောင်းကစားပိုင်းများတွင် ပါဝင် ပတ်သက် သည် ဟူသော စွပ်စွဲချက် ဖြစ်သည်။ (လောင်းကစားပိုင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် ရွှေရရှိသော ရှယ်ယာများ ဖြစ်သည်ဟု နာမည်ကြီး သည်) ထိုလောင်းကစားပိုင်းများမှာ ၁၉၉၀ ခု အစောပိုင်းများက ဖွင့်လှစ်ခြင်း ဖြစ်ပြီး မာဖီးယားဂိုဏ်းနှင့် လက်တွဲ ပြုလုပ်သော ကစားပိုင်းများ ဖြစ်၍ ပူတင် ပတ်သက်နေသည် ဆိုသည်ကို ခိုင်လုံသော သတင်း မရခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် ပူတင်က ထိုကောလာဟလ သတင်းကို ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။

ဤအချိန်က ပူတင်သည် အချက်အလက် ရှာဖွေရန်ဆိုပြီး ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟမ်းဘတ်မြို့၏ မီးနီပြထားသော နေရာများသို့ သွားရောက်ခဲ့လေသည်။ ထို ရပ်ကွက်များမှာ ဒုစရိုက်မှုမျိုးစုံ ရှိသည်။ လောင်းကစားပိုင်းများ၊ ပြည့်တန်ဆာ ခန်းများ စသည့် ဒုစရိုက်လုပ်ငန်းစုံ ရှိသောနေရာ ဖြစ်လေသည်။ ပူတင်သည် ဟမ်းဘတ်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်မှာ တခြားအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ပေ။ စိန့်ပီတာစဘတ် လောင်းကစားပိုင်းများကို အုပ်ချုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဟမ်းဘတ်မှ လောင်းကစားပိုင်းများကို လေ့လာခြင်းဖြင့် အထိအပွန်းမခံသော စိန့်ပီတာ စဘတ်မှ လောင်းကစားပိုင်း သားရဲတွင်းများကို ထိန်းသိမ်းရန် သွားရောက် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဒုစရိုက်မြို့တော်အဖြစ်

ထက်မြက်ကြားလာခဲ့သည်။ ဒုစရိုက်လုပ်ငန်း ပေါင်းစုံမှာလည်း စိန့်ပီတာစဘတ် တွင် တိုးပွားလာသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ အစိုးရ အရာရှိများ အပတ်စဉ် အသတ်ခံနေရသော မြို့လည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထဲမှ လက်ထောက် မြို့တော်ဝန်တစ်ဦး ဖြစ်သူ ပူတင်မိတ်ဆွေ မိဂျာမာနီ စိန့်ရီမှာ သူ၏ကားထဲ၌ပင် သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခံခဲ့ရသည်။ မည်သူမည်ဝါက ပစ်သွားမှန်လည်း မသိ။ သူသည် ဆော့ဘ်ချက်၏ တာဝန်ကို ဆက်ခံမည့် လော့ဒ်မီယာကော့ပဲလက်အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေစဉ် အသတ်ခံခဲ့ရလေသည်။ နှစ်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၏ လွှတ်တော်မှ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ ဗစ်တာနိုဗိုဆေလော့မှာလည်း ကားထဲ ပစ်သွင်းလိုက်သော ဝံ့ကြောင့် ခေါင်းတခြား၊ ကိုယ်တခြား ဖြစ်ကာ သေဆုံးသွားရသည်။ ကားမောင်းသွားခိုက် လမ်းအချက်ပြ မီးနီနေစဉ် ကားရပ်လိုက်ချိန်တွင် ဝံ့ပစ်သွင်းခံရပြီး သေဆုံးသွားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခြင်းများမှာ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၌ အဆန်းတကြယ် မဟုတ်တော့ပေ။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စီးပွားရေးကို ချုပ်ကိုင်လိုလျှင် ပြိုင်ဘက် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ သူတို့ကို ဆန့်ကျင် အာခံမည့် အစိုးရ အရာရှိများကို လုပ်သော နည်းလမ်း ဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့်အချိန်၌ ထိုလူများသည် အန္တရာယ် အကြီးဆုံး သူများအဖြစ် ရောက်ရှိသွားကာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အကြမ်းဖက်သတ်ဖြတ်ခြင်းများသည် ပြီးဆုံးလိမ့်မည်ဟု မထင်ရပေ။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသွားသောအခါ ပူတင်သည် သူ့ဘေးတွင် လေသေနတ် တစ်လက်ဖြင့် နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်နိုင်ပေတော့မည်။ တာဝန်မရှိတော့သည့်အတွက် ညများစွာတွင် နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်နိုင်သည်။

မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ မသမာမှုများအတွက် နောက်ထပ် သံသယ ဖြစ်ဖွယ်ရှိသော အမှုတစ်ခု၌ ပူတင်လည်း ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်ဟု စွပ်စွဲခံရသည်။ ထိုကိစ္စမှာ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က စိန့်ပီတာစဘတ်ကို ရိက္ခာထောက်ပံ့ရေးအတွက် နိုင်ငံခြားသို့ ကုန်ကြမ်းများ တင်ပို့ရာတွင် ထိုအဂတိလိုက်စားမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က အခြေအနေမှာ အလွန် ဆိုးဝါးသော ဘဝလ ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ရိက္ခာ ပြတ်လပ်နေသဖြင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၏ အမိန့်ပေး စီးပွားရေး စနစ်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေကြသည်။ ပူတင်က တီဗွီ အင်တာဗျူးတစ်ခု၌ နောင် နှစ်အနည်းငယ်အကြာ ပြောကြား

ရာတွင် 'အဲဒီအချိန်က အလွန်ကို အခက်အခဲနဲ့ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အချိန်ပါပဲ။ ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေဟာ ချွတ်ခြံကျပြီး ပျက်စီးကုန်တယ်။ ဘယ်လုပ်ငန်းမှ ဆက်လက်လည်ပတ်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ဘူး။ လူဦးရေ ၅ သန်းရှိတဲ့ မြို့မှာ ဘေးဒုက္ခနဲ့ ကြုံတွေ့နေရပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်တောင် မဟာဗျူဟာအရ ဘေးဒုက္ခရောက်မှ သုံးစွဲရမယ့် အရန် ရိက္ခာစည်သွတ်ဘူးတွေကို ဖွင့်စားနေရတဲ့ကာလ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုထိ မျက်စိထဲက မထွက်ဘဲ မြင်နေရတဲ့ အဖြစ်ကတော့ မြို့ရဲ့အကြီးဆုံး ကုန်တိုက်ကြီး ဂေါ့စတီနီဒီဗော့ကို သွားရောက်ကြည့်ရှုတုန်းကပါ။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် နေဦးတုန်းက အဖြစ်ပေါ့။ မဆုံးနိုင်အောင် ရှည်လျားတဲ့ လူတန်းကြီးဟာ ရိက္ခာရရှိအတွက် ကုန်တိုက်ကြီးရှေ့မှာ တန်းစီပြီး ဝယ်ဖို့ စောင့်နေကြပါတယ်။ လူတွေဟာ နာရီပေါင်းများစွာ ကုန်ပစ္စည်း တစ်ခုခု များ ရမလားဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ စောင့်နေကြတာပါ။ ဘာပစ္စည်းရရ စားလို့ ရတဲ့ပစ္စည်းဆိုရင် ဝယ်မယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ပါ။ ဒါပေမဲ့ ကုန်တိုက်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ပေးစရာ ဘာမှ မရှိတော့ဘူး။ အခွဲနဲ့ဟောင်းလောင်း ဖြစ်နေတယ်' ဟု ပူတင်က ပြောပြလေသည်။

ထိုအချိန်က ပူတင် တာဝန်ယူရသော အနေအထားမှာ အလွန်ကို ဝင်ငွေလမ်းဖြောင့်နိုင်သည့် အနေအထားတွင် ရှိသည်။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ကာဆီနို လောင်းကစားပိုင်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာ ပူတင် လက်အောက်တွင် ရှိသည်။ သူသာ ကိုယ်ကျိုးရှာခဲ့လျှင် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း များစွာ သူ့အိတ်ကပ်ထဲ ရောက်လာမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပူတင်ကို ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး အဂတိ လိုက်စားခဲ့သည်ဟု သက်သေ အထောက်အထားနှင့် ပြောပြနိုင်သူ တစ်ယောက်မှ မရှိပေ။ ၁၀ နှစ် (သို့) ၁၀ နှစ်ထက် ကျော်လွန်သည့် အချိန်တွင် ပူတင်အကြောင်း မကောင်းသတင်းကို အထောက်အထားဖြင့် ရည်ညွှန်းပြောနိုင်သူ မရှိဘဲ ကောလာဟလ အဖြစ်သာ ပြောဆိုပြီး မှေးမှိန်သွားကြလေသည်။ အနောက်တိုင်း သံတမန် လောကတွင် ပူတင်သည် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး လောကတွင် ဆက်ဆံရ အလွန် ကောင်းသော လူတော်တစ်ယောက်အဖြစ် လည်းကောင်း ကျော်ကြားခဲ့သည်။ အရည်အချင်းရှိပြီး ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ အဖြစ် လူသိ များသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အနောက်တိုင်းသား အများအပြားနှင့် ရုရှား လုပ်ငန်းရှင် အများအပြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြီး လုပ်ကိုင်နေချိန်တွင် မြို့တော်ခန်းမ အရာရှိ အများအပြားမှာ ထိုလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှား အရာရှိများစွာနှင့် ထိပ်တန်း နိုင်ငံရေးသမားများမှာ မသမာမှု

များ၊ အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ အကျင့်ပျက်မှုများကို ကျူးလွန် ပတ်သက်နေကြ ရသည်။ သူတို့ လုပ်ခဲ့သမျှကို ကျွမ်းကျင်စွာဖြင့် ဖုံးကွယ်ဖို့၊ ရှောင်တိမ်းဖို့ ကြိုးပမ်း ကြသော်လည်း မသမာမှုများမှာ ဖျောက်ဖျက်၍မရဘဲ အနည်းနှင့်အများ ပွင့်အန် ကြရသည်။ သူတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး နာမည်ဆိုးများနှင့် အပုပ်နံ့များလည်း ပေါ်ပေါက် လာသည်။ သို့သော် ယနေ့အချိန်အထိ ပူတင်မှာ မည်သည့် အပုပ်နံ့မှ ထွက်ပေါ် လာခြင်း မရှိသေးပေ။ ကောလာဟလ သတင်းအဖြစ်နှင့်သာ ဟိုတစ်စ သည် တစ်စ ထွက်ခဲ့သည်က လွဲပြီး ခိုင်လုံသော အချက်အလက်များ မတွေ့ခဲ့ရပေ။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ၏ သမာဓိ၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကို ဂုဏ်ယူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် မြို့တော်၏ ထိပ်တန်းအရာရှိ တစ်ယောက်အနေဖြင့် ပုံမှန် အလုပ်များစွာ ရှိ၏။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးခြင်း၊ လိုင်စင် ချပေးခြင်း၊ ကန်ထရိုက်ပေးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများမှာ တရားဝင် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပြီး မသမာသော လုပ်ငန်းများအဖြစ် မည်သူကမှ မယူဆကြပေ။ ထိုလုပ်ငန်း များအတွက် ခွင့်ပြုချက်ရသော ကုမ္ပဏီများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များက ဇာအိတ်ညိုတစ်လုံးထဲတွင် ဒေါ်လာများ အထပ်လိုက်ထည့်ပြီး ပေးကမ်းကြ သည်မှာ သမားရိုးကျအလုပ် ဖြစ်၍ လာဘ်ပေး လာဘ်ယူသည်ဟု မည်သူကမှ မသတ်မှတ်ကြပေ။ ပူတင်သည် ထိုကဲ့သို့သော သမားရိုးကျ ကိစ္စများ၌ပင်လျှင် ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟု နာမည်ဆိုးထွက်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ရှိစဉ်ကာလက ဗလာဒီမီယာ ပူတင်နှင့် ပတ်သက်သော ဇာတ်လမ်းနှစ်ပုဒ် ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုဇာတ်လမ်း များကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူ့စရိုက်နှင့် သူ့စိတ်ဓာတ်ကို ခန့်မှန်း၍ ရနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ ပူတင်၏ ခံစားမှုများသည် သူ့ကို တစ်မျိုးတစ်မည် ထင်စရာ ရှိလာ၏။ သူ၏ လူသားဆန်မှုနှင့် စာနာမှုတို့သည် ခြင်းချက် (သို့) ကွက်လပ် သဖွယ် ဖြစ်နေသည်ဟုလည်း ယူဆနိုင်သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်များမှာ အလွန် တုန်လှုပ် ချောက်ချားစရာကောင်းသော အဖြစ်များဟု တချို့လူများအဖို့ ယူဆ နိုင်စရာ ရှိပေသည်။ သူ၏ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သူ မာရီနာယင်တလ်ဆေဗာက ပြောပြသည်။ သူမသည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်ထိ ပူတင်၏ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသည့်အခါ၌ သူမအဖို့ ခေါင်းရုပ်သွားပြီး အနှောင့်အယှက်တစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ တစ်နေ့ နွေရာသီ အပန်းဖြေအိမ် ဖြစ်သော ကျေးလက်နေအိမ်မှနေ ပူတင်၏ နေ့နံ့ဖြစ်သူ လူမေလာက တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်၏။ ပူတင် မရှိသဖြင့် အတွင်း ရေးမှူး ဖြစ်သူ ယင်တလ်ဆေဗာက တယ်လီဖုန်းကို နားထောင်ရာ၌ သူတို့

အိမ်မှ ကောက်တေးယုက် သိုးကျောင်းခွေးလေး မာလတီရှ်မှာ ကားတိုက်ခံ၍ သေဆုံးသွားကြောင်း လူမေလာက ပြောသည်။ ပူတင် ပြန်လာသောအခါ မာရီနာ က ထိုသတင်းဆိုးကို ပူတင်အား ပြောပြသည်။ သူမက ထိုသတင်း ကြားသည် နှင့် ပူတင် အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်သွားမည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ 'ကျွန်မတို့ သူ့ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သူ့မျက်နှာမှာ ဘာခံစားချက်ကိုမှ မတွေ့ရဘူး။ ဘယ်သူမဆို ကိုယ်ချစ်တဲ့ ခွေးလေးတွေ၊ ကြောင်လေးတွေ ဒီလို အဖြစ်ဆိုးမျိုးနဲ့ တွေ့ရင် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြတာပဲ။ သူ့ဆီက ဘယ်လို တုံ့ပြန်မှုမျိုးကိုမျှ မတွေ့ ရတော့ ကျွန်မ အံ့သြသွားတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့ကို ဒီအကြောင်း ဆရာကို တခြား တစ်ယောက်က ပြောလိုက်သေးလားလို့ မေးလိုက်တော့ သူက အေးအေးဆေးဆေး ပဲ ဘယ်သူမှ မပြောပါဘူးကွ။ မင်းတစ်ယောက်တည်း ငါ့ကို ပြောပြတာပါလို့ ပြန်ဖြေတယ်။ ဒီတော့မှ ကျွန်မက ငါဟာ မမေးသင့်တာကို မေးလိုက်မိတယ်လို့ သိလိုက်တယ်' ဟု ပြန်ပြောပြလေသည်။ ကြေကွဲဝမ်းနည်းစရာ အဖြစ်ဆိုးမျိုးကို ကြုံတွေ့ ရသော်လည်း ပူတင်သည် မတုန်မလှုပ်ဘဲ သွေးအေးအေးနှင့် ရင်ဆိုင် နိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် သြဂုတ်လက ဖြစ်ပွားခဲ့သော နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ကတိစ် နစ်မြုပ်ခဲ့စဉ်က သမ္မတ ဖြစ်နေသည့် ပူတင်သည် ပထမ ဆုံး ကြီးမားသော အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရလေသည်။ ထိုသို့ နစ်မြုပ် ခဲ့သည့်အတွက် ရေငုပ်သင်္ဘောထဲတွင် ပါဝင်သော သင်္ဘောသား ၁၁၈ ယောက် စလုံး သင်္ဘောထဲတွင် ပိတ်မိပြီး သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်က ပူတင်သည် ပျာလောင်မခတ်ဘဲ တည်ငြိမ်စွာဖြင့် သွေးအေးအေး ရင်ဆိုင်သွားခဲ့သည်။

ဒုတိယ ဇာတ်လမ်းမှာ လူမေလာနှင့် ပတ်သက်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလက စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တွင် လူမေလာသည် အပြင်းအထန် ကားတိုက်ခံရလေသည်။ အရာရာသည် ပူတင်အတွက် စိတ်ဆင်းရဲစရာများ ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ လင်မယားသည် ဗာဆီလက်စကီးကျွန်းရှိ သူတို့၏ အိမ် လေးကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံဖို့ ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုအိမ်လေးသည် နီးဗား မြစ်ကမ်းပါးပေါ်တွင် ရှိပြီး ဆောင်းရာသီ နန်းတော်မှ မဝေးကွာလှပေ။ ၆၃ ဝတုရန်းမီတာသာ ကျယ်သော်လည်း စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် သူတို့ ပထမဦးဆုံး ပိုင်ဆိုင်သောအိမ် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အိမ်ကို ပြင်ဆင်ဖို့အတွက် ငွေကြေး ကုန်ကျမည်ဖြစ်၍ နှစ်အတန်ကြာကတည်းက စုဆောင်းနေကြသည်။ ထိုအချိန်က ပူတင်သည် မြို့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ပိုင် ကျေးလက်စံအိမ်တွင် နေထိုင်သည်။ ထို အိမ်မှာ မြို့အပြင်ရှိ ဖင်လန် ပင်လယ်ကွေ့ နားတွင်ရှိသော ဇေပ်လေနီကော့မှ ခေတ်မီသော အိမ်လေးတစ်လုံးတွင် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာ၏

ဘုရားမှာ မြို့ထဲရှိ ဆရက်နီယိုကစ်စကီးပရောစဘက်တွင် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝယ်လေ့နိကော့၏ ပတ်လည်တွင် မြို့၏ ထိပ်တန်း အရာရှိများ နေထိုင်ကြသော ကျေးလက်စံအိမ်များဖြင့် ဝန်းရံနေသည်။ လုမေလာက သူတို့၏ ခုနစ်နှစ် သမီးလေး ကက်ယာကို မြို့ထဲရှိ ကျောင်းသို့ ကားမောင်းပို့စဉ် ထားချင်းတိုက်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမ၏ ကားကို အခြားကားတစ်စင်းက ဆွေးကိုဝင်တိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စီးနီကို ကျော်ဖြတ်ပြီး ဝင်တိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ကက်ယာကို ပူတင်၏ လက်ထောက်တစ်ယောက်က စမိုလ်နီသို့ ခေါ်သွားခဲ့၏။ သတိရနေသော လုမေလာကိုမူ “အောက်တိုဘာ ၂၅” ဆေးရုံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး စိတ်ငြိမ်ဆေး တိုက်ကျွေးထားသည်။ ထိုဆေးရုံမှာ မြို့တော်၏ ဆေးရုံကြီး ဖြစ်ပြီး လူနာများဖြင့် ပြည့်ကျပ်နေကာ အလွန် မသတိစရာ ကောင်းသည်။ သေငယ်စောနှင့် မြောနေသော လူနာများ၊ သေဆုံးသွားသော အလောင်းများမှာ ဆေးရုံ ဝရန်တာတွင် ပြည့်သိပ်နေသည်။

ဆေးရုံပေါ်ရှိ မြင်ကွင်းများကို လုမေလာ ပြန်စဉ်းစားသည့်အခါ ကြောက်စရာ ကောင်းလှပေသည်။ အရေးပေါ်လူနာများ တင်ပို့သည့် ဆေးရုံ ဖြစ်သည်။ ခုတင် မလုံလောက်၊ ဆေးဝါး မပြည့်စုံ၊ ကုသမှုကလည်း ဂရုတစိုက် ဖြစ်သဖြင့် ဆေးရုံမှာ အခြေအနေ ဆိုးရွားလှလေသည်။ ဆေးကုသမှုမှာလည်း ငွေကုန်ကြေးကျများလှပြီး မတတ်နိုင်သူများမှာ အချိန်မရွေး ဒုက္ခရောက်သွား နိုင်လေသည်။ လုမေလာသည် အေးစက်နေသော ခွဲစိတ်ခန်းထဲတွင် အဝတ် ဗလာဖြင့် နေခဲ့ရသည်။ “အောက်တိုဘာ ၂၅” ဆေးရုံဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က သူမအတွက် လိုအပ်သည်များ မရရှိသောကြောင့် စုတ်သွားသည့် နားရွက်များကို ပြန်ချုပ်ပေးပြီး ခုတင်ပေါ် ပြန်ထားလိုက်သည်။ ပူတင် လက်ထောက်များက ဆေးရုံကို ဖုန်းဆက်ပြီး မေးမြန်းသော်လည်း လုမေလာ၏ အခြေအနေမှန်ကို မသိခဲ့ရပေ။ ဗလာဒီမီယာမှာ ထိုအချိန်က အစည်းအဝေးများ တက်နေရ၍ ဆေးရုံသို့ မလာနိုင်ခဲ့။ ဆေးရုံ အမှုထမ်းများက ပူတင် လက်ထောက်များထံ ဖြေကြားရာတွင် သူမ အခြေအနေ ကောင်းမွန်ပြီး သတိလည်း ပြန်ရနေပြီဟု ဆိုသည်။ အလုပ်များနေသော ပူတင်မှာ သူမထံ မလာနိုင်ပေ။ ထိုအချိန်က ပူတင်သည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့သို့ ရောက်နေသော သူဌေးကြီး တက်တာနာ၊ ဂျိန်းဖွန်ဒါတို့နှင့်အတူ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်နေ့လုံး ငွေးငွေ့ခဲ့သည်။ သို့သော် သူ့လက်ထောက်ကို လုမေလာအား ဆေးရုံပြောင်းရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်ရှိ အကောင်းဆုံး ဆေးရုံဖြစ်သော “တပ်မတော် ဆေးတက္ကသိုလ်” သို့ ပြောင်းရွှေ့ ကုသရန် ဖြစ်သည်။ ထိုဆေးရုံသည် အလွန်

အဆင့်မြင့်ပြီး ကုသမှုနှင့် ပြုစုမှုလည်း ကောင်းသည်။ “တပ်မတော် ဆေးတက္ကသိုလ်” ဆေးရုံ ဆရာဝန်များက စမ်းသပ်ကြည့်ရှုရာ၌ လုမေလာ၏ ကျောရိုးမှာ ကျိုး သွားပြီး ဦးခွံအောက်ပိုင်းမှာလည်း ကွဲသွားသည်ကို စမ်းသပ် တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသို့ ဆေးရုံ ပြောင်းလိုက်ခြင်းက သူမ၏ အသက်ကို ကယ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု လုမေလာ သဘောပေါက်ခဲ့လေသည်။ ‘ကျွန်မ အသက်ရှင်ဖို့ကို ဆရာဝန်တွေအနေနဲ့ ကြိုးစားပြီးကုမှ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ ကျွန်မ သဘောပေါက် တယ်။ ဒီဆေးရုံကို ရောက်လာတာ ကျွန်မအတွက် အလွန် ကံကောင်းတာပဲ’ ဟု ပြန်ပြောပြလေသည်။

လုမေလာကို တင်ထားသော တပ်မတော် ဆေးတက္ကသိုလ် ဆေးရုံသို့ ဝူတင် နောက်ဆုံး ရောက်ခဲ့စဉ်က သူမကို အသည်းအသန် လူနာဆောင်တွင် တူသနေစဉ်တွင် ဖြစ်သည်။ သူ ဝင်တွေ့ခွင့် မရဘဲ ခဏသာ ကြည့်ရှုပြီးနောက် ပြန်လာခဲ့သည်။ နောက် အချိန်ရသည်နှင့် ကြီးစားပြီး လာကြည့်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောသွားခဲ့သည်။ သို့သော် နောက်ထပ် သူ လာနိုင်ဖို့ အလားအလာ မရှိပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပူတင်မှာ အစည်းအဝေးများကို အဆက်မပြတ် တက်နေရပြီး အိမ်ကိုလည်း နောက်ကျမှ ပြန်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဝူတင် လာရောက်ပြီးနောက် မိန်းကလေးနှစ်ယောက်မှာ မှန်မှန် ရောက်လာသည်။ (ထို နှစ်ယောက်မှာ လုမေလာ၏အမေ ကတ်တာရီးနားတီဟိုနီဇာကိုလည်း ပြုစုကြသူများ ဖြစ်လေသည်။) ထို မိန်းကလေးများသည် ဆေးရုံရှိ လုမေလာထံ ဝံ့မှန်လာကြ၏။ လုမေလာမှာလည်း ဆေးရုံတွင် တစ်လကျော် တက်ခဲ့ရပြီး သူမ၏ ကျောရိုးနှင့် ဦးခေါင်းခွံ လုံးဝ ပျောက်ကင်းရန် သုံးနှစ်ခန့် ဆေးကုသခဲ့ရ လေသည်။

ပူတင်သည် ဤကဲ့သို့သော အိမ်တွင်းရေး အကျပ်အတည်းကို သင့် ဇလျာအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သလား (သို့) လူသားတစ်ယောက်၏ စာနာမှုမျိုး ဇလျာနည်းခဲ့သလားဟု မေးစရာ ဖြစ်လာသည်။ ပူတင်သည် မိသားစု ကိစ္စကို အလေးမထားဘဲ သူ့အလုပ်အပေါ်၌သာ အာရုံစိုက်ပြီး အချိန်ပေးထားသူ ဖြစ်သည် ဟု တချို့က ဝေဖန်ကြသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ပူတင်သည် သူ့အလုပ်အပေါ် အာရုံစိုက်ထားသလို ဇနီးသည် ကားတိုက်ခံရပြီး ဆေးရုံတင်ထားစဉ်၌လည်း ဘာဝန် မလစ်ဟင်းခဲ့ပေ။ သူ့ဇနီး၏ အခြေအနေကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကားတိုက်ခံရသည့် ဒဏ်ရာ အခြေအနေကိုလည်း စစ်ဆေး မေးမြန်းခဲ့သည်။ သူ့လက်ထောက် အမှုထမ်းကို ဇနီးသည်ထံ စေလွှတ်ကာ လိုလေသေးမရှိ ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် မှာကြားခဲ့သည်။ သို့နောက် ပိုပြီး

ကောင်းမွန်သော ဆေးရုံသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ဆေးကုသစေခဲ့သည်။ ဆေးရုံ ပြောင်းလိုက်သောအခါ ကုသမှု အလွန် ကျွမ်းကျင်သည့် သမားတော်ကြီး ဒေါက်တာ လီယိုနိုဒီဗစ်ချီရက်စ်ချင်ကိုက ကုသပေးခဲ့သဖြင့် လုမေလာမှာ ဒုက္ခိတ ဖြစ်မသွားတော့ဘဲ မူလအတိုင်း ပြန်လည် ကောင်းမွန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ နောက်ပိုင်း ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ ထိုဆရာဝန်ကြီးကို ရှုရှားအစိုးရအဖွဲ့တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး အဖြစ် ခန့်အပ်ထားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ခန့်ခြင်းမှာ တိုက်ဆိုင်မှု အရ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အချို့ကမူ ပူတင်သည် အစည်းအဝေးများကို လုံးဝမမျက်ဘဲ အဆက်မပြတ် တက်ရောက်နေသောကြောင့် သူ့ဖနီးဘေးသို့ မရောက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ထက် နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေးကိစ္စများကို ထင်ရှားသော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် နိုင်ငံရေးသမား အများအပြားမှာ လုပ်ဆောင်လေ့ ရှိသည်ဟု ဆိုကြသည်။ (ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ အိမ်ရှေ့မင်းသား ချားစ်သည် သူ့သားတစ်ယောက် အသည်းအသန် နာမကျန်း ဖြစ်နေသော်လည်း ကလေးဆီ မသွားဘဲ အော်ပရာ ကပွဲတစ်ခုသို့ သွားနေသဖြင့် အဝေဖန် ခံခဲ့ရဖူးသည်။) သို့သော် လုမေလာ ဆေးရုံတက်ရသော အဖြစ်သည် ပူတင်၏ လူသားချင်း စာနာသည့် သဘာဝ အသိတရားပေါ်တွင် အကျပ်အတည်း တစ်ခုအဖြစ် မေးစရာ မေးခွန်းတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ စာနာမှုနှင့် လူသားဆန်မှုသည် နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်၏ စွမ်းရည်ကို ပြသခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဘီကလင်တန်၏ စာနာမှု အရည်အချင်းများ၊ တိုနီဘလဲ၏ ဒိုင်ယာနာမင်းသမီးကို ပြည်သူ့မင်းသမီးဟု သတ်မှတ်ခဲ့မှုများကို သာဓက ပြနိုင်သည်။ အခြားတစ်ဖက်က ကြည့်မည်ဆိုလျှင်လည်း စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခံရစဉ်က သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်သည် နီဗားဒါးရှိ အမေရိကန်လေတပ် လေယာဉ်ကွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း၊ ကုန်သွယ်ရေး အမြှာညီနောင် အဆောက်အဦ၏ ကြေကွဲဖွယ် အဖြစ်မျိုး၌ နယူးယောက်မြို့တော်ဝန် ရူးဒေါ့ဂျလီယာနီသည် ပိုပြီး လူသားဆန်စွာဖြင့် နေ့မအား၊ ညမအား ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ခဲ့မှုများကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်က ဆော့ဘ်ချက် မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးကောက်ပွဲကို ပြန်လည် အရွေးခံရာ၌ ပူတင်သည် အားတက်သရော စည်းရုံးခဲ့လေသည်။ သို့သော် ဆော့ဘ်ချက်မှာ ဗလာဒီမီယာကော့လက်ကို ရှုံးသွားသည်။ သူသည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၏ စနစ်သစ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရလေသည်။ ပူတင်က ယာကော့လက်ကို ခွင့်မလွှတ်ခဲ့ပေ။ (ယာကော့လက်သည် ယခု စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် တာဝန်ယူနေ၏။) အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်

ဆော့ဘ်ချက်နှင့်အတူ ရပ်တည်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရန် ဆောင်ရွက်နေသော ဗူတင်ကို ယာကော့လက်က “သစ္စာဖောက်” (Judas) ဟု ရုပ်မြင်သံကြားထဲမှ ခြောက်ခဲသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သူ့ကို စိတ်ဆိုးခဲ့သည့် အဓိကအချက်မှာ သူသည် ဆော့ဘ်ချက်၏ လက်ထောက် မြို့တော်ဝန်များထဲတွင် အရေးအပါဆုံး လက်ထောက် တစ်ယောက်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် ယာကော့လက်ကို သူ မကျေနပ်သည်မှာ သူ သဘောကျသော လက်ရှိ ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ပစ်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထိုအလုပ်သည် သူ့အတွက် အလွန်ကောင်းသော အလုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် နောင်အခါ၌လည်း ဆက်လက်၍ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ ပူတင် နိုင်ငံရေးလုပ်လာပြီး သမ္မတအဖြစ် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်သော အခါ၌ ယာကော့လက်က ပူတင်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး ပြိုင်ဘက်ပါတီ “အဖနိုင်ငံပါတီ” (Fatherland Party) ကို ထောက်ခံ လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ယာကော့လက်နှင့် ဆော့ဘ်ချက်တို့ မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယှဉ်ပြိုင်စဉ်က စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော အချက်နှစ်ချက်ကို ပူတင်၏ စရိုက်တွင် တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ပထမတစ်ချက်မှာ သူ့တွင် ရှေးရိုးစွဲ အကျင့်စရိုက် မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အနောက်တိုင်းပုံစံ ဒီမိုကရေစီကို လက်ခံခဲ့သည်။ ဘုရားဝင် နိုင်ငံရေး ယှဉ်ပြိုင်ဘက်ခြင်း ရွေးကောက်ပွဲ စင်ပေါ်တွင် ရပ်၍ ယှဉ်ပြိုင်စည်းရုံးနေချိန်၌ အနောက်နိုင်ငံများတွင် “သစ္စာဖောက်များ” (Traitors) ဟု လူသိရှင်ကြား ရွတ်ချခေါ်ဝေါ်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ပြဿနာ မည်ကဲ့သို့ပင် ရှိရှိ ထိုကဲ့သို့ နှိမ့်ချစော်ကားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ပူတင်သည် သူ၏ နိုင်ငံရေး အကျိုးစီးပွားကို ထိပါးသူ၊ နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေးကို ခြိမ်းခြောက်သူ မည်သူမဆိုကို “သစ္စာဖောက်” ဟူသော အသုံးအနှုန်း မသုံးခဲ့ပေ။ ဤသို့သော သူ၏ သဘောထားကြောင့် ကရင်မလင်သို့ စောစီးစွာ ရောက်လာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အနောက်တိုင်းပုံစံ ဒီမိုကရေစီသည် မကြာခဏ ဆိုသလို ပါတီအာဏာမှ ဖယ်သိမ်းခံရသည်များ ရှိသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ရပ်မျိုးကိုလည်း ပူတင်က ရှုမှန်းလေသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ပူတင်သည် သူ့ကို စော်ကားနှိမ့်ချသူကို ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ မေ့ပျောက်ခြင်း မရှိပေ။ သူ၏ နိုင်ငံရေး ပြိုင်ဘက်သည် ကြားနေအဖြစ် ရောက်ရှိသွားသော်လည်း ထိုအဖြစ်ကို သူက မေ့မပစ်ခဲ့ပေ။ ဤစရိုက်များသည် သူ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်ကတည်းက သတိထားမိခဲ့သော စရိုက်များပင် ဖြစ်သည်။ သူ၏ ငယ်ဆရာ ဒီယာဒီမီထရီယက်နာဂုရေဗစ်ရှ်က ဗိုလ်ချုပ်ယာဟာလူကောင်း တစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကို စော်ကားသူနဲ့ သူ့ကို သစ္စာဖောက်

သူကို ဘယ်တော့မှ ခွင့်လွှတ်လေ့ မရှိဘူးလို့ ကျွန်မ ထင်တယ် ဟု ပြန်ပြောပြ သည်။

ပူတင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အခြားတစ်ဖက်က အမြင်မှာ ပူတင်၏ စရိုက် သည် သူ့မိတ်ဆွေများ၏ အားနည်းချက်များအပေါ် မသိကျိုးကျွန် ပြုတတ်သည်။ သူ၏ ဘဝဖြတ်သန်းမှုတွင် သူ့မိတ်ဆွေများအပေါ် သစ္စာရှိလေသည်။ ဆိုးတူ ကောင်းဘက် လက်တွဲခဲ့သော သူ့ရဲဘော်ရဲဘက်များအပေါ် နားလည်မှုရှိပြီး သိတတ်လေသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက်၏ အုပ်ချုပ်ရေး ကာလတွင် အလှည့်ခန့်ထားမှုများနှင့် ရာဇဝတ် ပြစ်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ တစ်ဘော့ မာဖီးယားဂိုဏ်းသည် လီနင်ဂရက်တွင် ထကြွ သောင်းကျန်းခဲ့၏။ ထိုဂိုဏ်း သည် ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဆိုးဝါးရက်စက်သော ဒုစရိုက်ဂိုဏ်း ဖြစ်၏။ ထိုပြင် အင်အားတောင့်တင်းပြီး ဒုစရိုက် အုပ်စုများကို အများအပြား စည်းရုံးထားနိုင် သောဂိုဏ်း ဖြစ်သည်။ ထို တစ်ဘော့ မာဖီးယားဂိုဏ်းက သူတို့မြို့တွင် အကြီး အကျယ် သောင်းကျန်းခဲ့လေသည်။ မာဖီးယားဂိုဏ်းသည် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း ကျောင်းမှ အရာရှိကောင်းများကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်စ် စစ်တက္ကသိုလ်ရှိ ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း၌ ဗိုလ်လောင်းများကို ကိုယ်ခံပညာ ကောင်းစွာ သင်ကြားပေးထားသည်။ ပူတင်က နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရှိလာ အောင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့သော်လည်း မြို့၏ အခြေအနေမှာ ဆက်လက်၍ ယိုယွင်းလာခဲ့ပေသည်။ မြို့၏ အခြေခံ အဆောက်အအုံများမှာ တိုးတက်လာမှု မရှိဘဲ ယခင်ထက် ထူးထူးခြားခြား ကောင်းမွန်လာမှု မရှိပေ။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် လူထုဆန္ဒကောက်ခံမှု ပြုပြီးနောက် လီနင်ဂရက်ကို စိန့်ပီတာစဘတ်စ်ဟု နာမည် ပြောင်းလဲခဲ့၏။ တချို့လူကြီးများကမူ လီနင်ဂရက်ဟု ခေါ်ဆိုနေဆဲပင် ဖြစ် သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်စ်၏ အခြေအနေမှာ ပျက်စီးနေသော်လည်း မြို့တော်ဝန် လုစ်ကော့စ်၏ မော်စကိုတွင်မူ ပြည်တွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးတက်များပြား ခဲ့သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်စ် မြို့သားများသည် ဆော့ဘ်ချက်၏ မဆုံးနိုင်သော ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လေတစ်လုံး မိုးတစ်လုံး စကားများကို စိတ်ကုန် လာကြပြီး သူ့ကို မြို့တော်ဝန်အဖြစ်မှ ဖြတ်ချခဲ့သည်။ မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲ တွင် ဆော့ဘ်ချက်မှာ ၂ % လျော့နည်းပြီး ပြုတ်ကျသွားသည်။ ပူတင်မှာလည်း ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ပေ။ မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲ ကာလတွင် ပူတင်မှာ ဆော့ဘ်ချက်၏ ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရှိရေး ရုံးအဖွဲ့ အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ သူသည် မဲဆွယ်ခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရခြင်းကို အဓိကထား မလုပ်ဆဲ စိန့်ပီတာစဘတ်စ်၏ ဂေါ်နီ တက္ကသိုလ်တွင် ပါရဂူဘွဲ့ ဆက်ယူရေးအတွက်သာ

ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ သူ တင်ရမည့် သီးဇစ် ပါရဂူဘွဲ့ စာတမ်းမှာ ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ပြဿနာများ ဆိုသော စာတမ်း ဖြစ်သည်။ သူက အချက်အလက် အားလုံးကို တစ်လလုံးလိုလို ရှာဖွေ ရေးသားရ၏။ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆွယ် စည်းရုံးမှုများတွင် အချိန်ပြည့် သူ ပါဝင်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။

မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်ရက် သတ်မှတ်လိုက်သည်။ နောက်တစ်လတွင် ပြုလုပ်မည့် ဖြစ်သည်။ ဆော့ဘ်ချက်၏ ငြိုငြင်ဘက်များမှာ ချေးပြန်နေကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မဲဆွယ်မည့် ကာလလည်း သိပ်မရှိ၊ မြို့သူမြို့သားများကို စည်းရုံးဖို့ အချိန်လည်း မပေးသဖြင့် အတိုက်အခံများအဖို့ လုံလောက်သော မဲဆွယ်စည်းရုံးချိန် မရကြပေ။ ထို့ပြင် မြို့တော်ဝန်သည် မီဒီယာများကိုလည်း လက်ဝါးကြီးအုပ် သိမ်းပိုက်ထားသည်။ သတင်းစာများ တွင် အတိုက်အခံတို့၏ ပုံများ၊ မဲဆွယ် စည်းရုံးသူများကို မျက်နှာဖုံး၌ ဖော်ပြခွင့် မပေးပေ။ သူကလွဲ၍ မည်သည့် အတိုက်အခံမှ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခွင့် လုံလောက် အောင် မရရှိခဲ့ကြပေ။ ဤသို့ဖြင့် စိန့်ပီတာစဘတ်စ် မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲ တား ကျင်းပခဲ့လေပြီ။ လက်ရှိ မြို့တော်ဝန်သည် သူပဲ အနိုင်ရမည်ဟု ထင်ထား သော်လည်း ရလဒ်က ပြောင်းပြန် ဖြစ်သွားလေသည်။ လူထုက ဆော့ဘ်ချက်ကို ပြန်လည် မရွေးတော့ပေ။ ဆော့ဘ်ချက်၏ လုပ်ရပ်များကို မဲဆွယ်စည်းရုံးစဉ် တာလကပင် သိနေသော ပူတင်မှာ မေလ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆော့ဘ်ချက် ရုံးမည်ကို တွက်ပြီးသား ဖြစ်၏။ သူ သိလိုက်သည့်အချိန်မှာ နှောင်းသွားလေ သည်။ ပူတင်နှင့် အလက်ဆီကူဒရင်တို့မှာ သူတို့ မြို့တော်ဝန် အနိုင်ရရေး အတွက် နေ့မအား ညမအား မဲဆွယ် စည်းရုံးခဲ့ကြသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်း များစွာကတည်းက မနားမနေ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပါသည်။ တုဒရင်သည် ပူတင်ကဲ့သို့ပင် လက်ထောက်မြို့တော်ဝန် ဖြစ်ပြီး ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ သူ့အနာဂတ် အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်လာ ခဲ့လေသည်။ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်ပွဲများကို ရုရှားတွင် ယခု ကျင်းပ ခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် မည်သူမှ ရွေးကောက်ပွဲအကြောင်း ကောင်းကောင်း မသိကြ။ အနိုင်အရှုံးကိုလည်း ခန့်မှန်းပြောဆို၍ မရကြသေးပေ။ နှစ် မချီသည့် တိုင်အောင် လ အတော်ကြာ ရွေးကောက်ပွဲ နောက်ဆုံးအဖြေ သိဖို့ လုပ် ကြရသည်။ ပူတင်မှာ ရွေးကောက်ပွဲ ရှုံးသည့် အတွေ့အကြုံလည်း မရှိ၊ ရွေး ကောက်ပွဲ ယှဉ်ပြိုင်သည့် ပါတီ အတွေ့အကြုံလည်း မရှိခဲ့ပေ။ မဲဆွယ် စည်းရုံးစဉ် တာလကလည်း ဖြစ်နိုင်ခြေကို မစဉ်းစားခဲ့ပေ။ ဆိုဗီယက်စနစ် ရွေးကောက်ပွဲ အတွေ့အကြုံများသာ သူ့မှာ ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ လစ်ဘရယ်

ဒီမိုကရေစီ ဆန်သော မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲသည် သူ့အတွက် အတွေ့အကြုံတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၉၆ ခု ဆော့ဘဲချက် မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲ ရှုံးနိမ့်သွားခြင်းမှာ ပူတင်အတွက် သင်ခန်းစာတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီတွင် ရည်မှန်းထားသည့်အတိုင်းလည်း ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပြီး မရည်မှန်းထားဘဲ နှင်လည်း စိတ်မချမ်းသာဖွယ် ကောင်းသော အကျိုးဆက်များ ရတတ်သည်ကို ပူတင် စတင် တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲများသည် ရှုံးနိမ့်နိုင်ကြသလို၊ လူတိုင်းမှာလည်း အလုပ်ပြုတ်သွားနိုင်ကြသည်။ အနာဂတ်ကာလတွင် ဤကဲ့သို့ စိတ်ဆင်းရဲဖို့ကောင်းသည့် အဖြစ်မျိုးကို ရှောင်မည်ဟု ပူတင်က ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးသွားသောအခါ ဆော့ဘဲချက်သည် ရာထူးမှ ပြုတ်ရုံမက သူ့ကို ရာဇဝတ်မှုဖြင့် တရားစွဲရန် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း ခံရသည်။ ထို့ကြောင့် ဆော့ဘဲချက်သည် သူ့ဘာသာ ပါရီမြို့သို့ ထွက်ပြေး သွားခဲ့၏။ ပြေးနိုင်အောင်လည်း သူ့တပည့်ဟောင်း ဗလာဒီမီယာပူတင်က ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့လေသည်။

ထို မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်သည့်အခါ၌ ဆော့ဘဲချက်မှာ အလှခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားမျှတမှု မရှိဘဲ သူ၏အောင်ပွဲကို တစ်ဖက်က လှသွားလေသည်။ ယာကော့လက်သည် သူ့ကို သစ္စာမောက်သွား၏။ မော်စကိုရှိ "အမှောင်အင်အားစု" (ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများ) ၏ နောက်ခံဖြင့် အနိုင်ရသွားခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအင်အားစုသည် ယဲလ်ဆင်၏ကိုယ်ရံတော် ဂိုလ်ချပ်ကြီး အလက်ဇန်းဒါးဂေါ့ဇာကော့ကိုလည်း ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ သဘောထား တင်းမာသော ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် အိုလက်ဆော့စကိုဗတ်မှာလည်း ထို အမှောင်အင်အားစု၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိထားသူ ဖြစ်၏။ လုံခြုံရေးဌာနများ၊ အစိုးရ ရှေ့နေများနှင့် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနကလည်း ဆော့ဘဲချက်ကို နာမည်ပျက်စာရင်းထဲသွင်းပြီး အုပ်စုဖွဲ့ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြလေသည်။ ကြေညာချက်များလည်း ထုတ်သည်။ ထိုစာများထဲတွင် ဆော့ဘဲချက်သည် ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်ကြောင်း၊ မသမာမှုများ၊ လာဘ်စားမှုများ ပြုကြောင်း ကြေညာချက်များ ထုတ်ကာ မြို့ထဲတွင် ပလူယံ့အောင် ကမ်းကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလွန်ကို တရားနည်းလမ်းမကျအောင် လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှားနိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြို့တော်တွင် ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်လိုသော လူတစ်ယောက်ကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဆော့ဘဲချက်၏ အုပ်ချုပ်ရေးရာ အားနည်းသောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိပ်ဆုံးမှနေ အောက်ခြေထိ ခေါင်းဆောင်မှုက အားနည်းသည်။ အခြေခံ

အဆောက်အအုံမှာလည်း ခနော်ခနဲ့ ဖြစ်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အတိုက်အခံများက မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှာ မသမာမှုများ ပြုသည်၊ ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်သည်ဟု သတင်းများဖြန့်၍ မြို့သူမြို့သားများကြား နာမည်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပျမ်းမျှ မြို့သူမြို့သားများ၏ လူနေမှုစနစ်ကို တိုးတက်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပေ။ နိုင်ငံရေးသမားများက ဤအခြေအနေမျိုးသည် ပေါင်မုန့်နှင့် ထောပတ် အလုံအလောက် ရရှိရေး ပြဿနာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားသည်။ ဆော့ဘဲချက်၏ ရှုံးနိမ့်မှုသည် ဒီမိုကရက် မပီသ၍ မဟုတ်။ စကားပြော အာဝဇ္ဇန်း မကောင်း၍ မဟုတ်။ သူသည် မြို့တော်၏ မန်နေဂျာကောင်း တစ်ယောက် မဟုတ်၍ ဖြစ်ပေသည်။

ပူတင်နှင့် ဆော့ဘဲချက်တို့ကြား ဆက်ဆံရေးသည် တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး လေးစားချစ်ခင်ကြသော ဆက်ဆံရေး ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် ဆော့ဘဲချက်ကို လေးစား၏။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၌ ဆော့ဘဲချက် ကွယ်လွန်သွားသော အခါ ပူတင်က 'သူဟာ ရိုးသားသိမ်မွေ့ပြီး အပြစ်မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ သိက္ခာရှိတဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို သတိရနေကြပါလိမ့်မယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြားမှလည်း တစ်ခါက သူ ပြောကြားရာတွင် 'ကျွန်တော်ဟာ သူ့ကို အလွန် လေးစားပါတယ်။ သူ့နဲ့ပတ်သက်ရင် ခံစားမှုတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အလွန်ကို လေးစားကြည့်ညှိဖို့ကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးပါပဲ' ဟု ပြောကြားခဲ့သေးသည်။ ၁၉၉၉ ခု ဒီဇင်ဘာလ၌ အနာတိုလီဆော့ဘဲချက်သည် ရုရှား ဒူးမားလွတ်တော်၏ အမတ်တစ်ဦး အနေဖြင့် ရုရှားနိုင်ငံတွင် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပြီး နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် အတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ လူထုအစည်းအဝေးပွဲများ၌ မိန့်ခွန်း ပြောကြားရာတွင် ဆော့ဘဲချက်သည် ခံညားထည်ဝါသော ဟန်ပန်ဖြင့် ပြောလေ့ရှိသည်။ သူ နေထိုင်သည့် အိမ်မှာလည်း အလွန် ခံညားပြီး တန်ဖိုး အလွန်ကြီးသည့် အိမ်ကြီး ဖြစ်ကာ မွိုက်ကာ မြစ်ကမ်းပါးပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆော့ဘဲချက် ဘာကြောင့် ဤမျှ ချမ်းသာသည်၊ သူ၏ ဓနငွေကြေးများ ဘယ်လို ရလာသည်ကိုကား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိကြချေ။ သူ့တပည့်ရင်း ဖြစ်သူမှာ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူနေချိန်တွင် ဆော့ဘဲချက်သည် နိုင်ငံခြားမှနေ ပြန်လာကာ စိန့်ပီတာစဘတ်၌ လုံခြုံခိုက်ခွာနေထိုင်ခဲ့၏။ သူ့ကို စွပ်စွဲထားသော အဂတိ လိုက်စားမှု၊ ရူးဝတ်မှု သော စွဲချက်များမှာလည်း ပျောက်ပျက်ကုန်သည်။ ပူတင်နှင့်သူ၏ ရင်းနှီးသော ဆက်ဆံမှုကို သူက အမြဲ ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားစွာ ပြောလေ့ရှိသည်။ ချေချင်ညာကို

ဒုတိယအကြိမ် စစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ၌ ပူတင်ကို ဆော့ဘ်ချက်က ထောက်ခံ အားပေးခဲ့သည်။ သူက ပူတင်ကို ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော လူတစ်ယောက်အဖြစ် နားလည်ထား၏။ ပူတင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်သောအခါ နောက်ကွယ်မှနေ အားတက်သရော ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ပူတင်ကလည်း သူတို့ နှစ်ယောက်၏ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုကို မှတ်မှတ်ရရ ပြောပြတတ်သည်။ နိုင်ငံခြားခရီး သွားလျှင် လည်း အတူတကွ သွားတတ်သည်။ ဘစ်ခါတစ်ရံ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ရက်ပေါင်း အတန်ကြာသည်အထိ မတွေ့တတ်ကြပေ။ ပူတင်၏ ပထမဆုံးသော တကယ့်နိုင်ငံရေးလမ်းညွှန်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဆော့ဘ်ချက် ဖြစ်သလို သူ့ကို အခိုင်အမာ ထောက်ခံသူမှာလည်း ဆော့ဘ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဆော့ဘ်ချက်နှင့် မတွေ့ခင်က ပူတင်သည် နိုင်ငံရေးကို စိတ်မဝင်စားခဲ့။ သူ့ဘဝလမ်းခရီး လျှောက်ရာတွင် ရည်မှန်းချက်လည်း ခိုင်ခိုင်မာမာ မရှိခဲ့ပေ။ သူ့ဘဝကို ရည်မှန်းချက် မရှိဘဲ လှုပ်ရှား ရုန်းကန်နေခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က သူသည် တစ်ဦးတည်း ခက်ခက်ခဲခဲ ရုန်းကန် လှုပ်ရှားခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆော့ဘ်ချက် ရှုံးနိမ့်ပြီးသည့်နောက် ယာကော့လက် တက်ရောက်လာသည်။ ထိုအခါ ပူတင်သည် နောက်တစ်ကြိမ် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ရလေသည်။ ထိုအချိန်သည် ပူတင်အဖို့ အခက်ခဲဆုံး ရုန်းကန် ရသည့်အချိန် ဖြစ်သည်။ သူ့ကိုယ်သူလည်း ယုံကြည်မှု လျော့ပါးသွားခဲ့ရသည်။ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများလည်း ရှိလာသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်ကာလတုန်းက ယာကော့လက်သည် သူ့ကို ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ သူနှင့် အတူ လက်တွဲပြီး သူ အနိုင်ရရှိပါက ပူတင်သည် ယခင်ကကဲ့သို့ ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် အဖြစ် တာဝန်ယူပါဟု ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ပူတင်က ထိုကမ်းလှမ်း ချက်ကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ပူတင်သည် ဆော့ဘ်ချက်၏ အမှုထမ်းများကို စည်းရုံးပြီး၊ သူတို့၏ မြို့တော်ဝန် အရွေးမခံရပါက သူတို့ အားလုံးလည်း အလုပ်မထွက်ပြီး စမိုနီမှ ထွက်ခွာသွားကြမည်ဟု ကြေညာချက် တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် စိတ်လိုက်မာန်ပါလုပ် ခြင်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ပူတင်ကမူ သူ၏ သစ္စာရှိမှုကို ပြသခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆော့ဘ်ချက် အနေဖြင့် သူ့ကို ထောက်ခံသူများ၊ မိတ်ဆွေများ လိုအပ်နေချိန်တွင် ဤကဲ့သို့ သစ္စာရှိစွာ လက်တွဲမဖြတ်သည့် သဘောဖြင့် ကြေညာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲပြီးသည့်နောက် ပူတင်မှာ စမိုနီမှ မထွက်ခွာနိုင်သေးပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘော့ရစ် ယဲလ်ဆင်က သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် သူ၏ ရွေး

ကောက်ပွဲ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ဌာနချုပ်ကို စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ဖွင့်လှစ်လိုက် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်က ပူတင်ကို သူ၏ လက်ထောက် အဖြစ် မဲဆွယ်စည်းရုံးရာတွင် တာဝန်ယူရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သောကြောင့် စမိုနီတွင် ပြန်လည် ရုံးထိုင်ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ယဲလ်ဆင် ပြန်လည် အရွေးခံရရေး အတွက် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ် စည်းရုံးမှု ပြီးသည့်အချိန်တွင် ပူတင်အဖို့ စမိုနီကို မစွဲစွာ့ မရတော့ပေ။ သူ့ရုံးခန်းမှ ထွက်ခွာဖို့အချိန် ရောက်ရှိလာပေပြီ။ သို့သော် သူ ရုံးမှ မထွက်ခွာခင် အချိန်၌ ပေဗယ်ဗိုရိုဒင်ထံမှ သူ့ကို တွေ့လို ကြောင်း အကြောင်းကြားစာကို လက်ခံ ရရှိလိုက်သည်။ ဗိုရိုဒင်သည် ကရင် မလင်ရှိ အထွေထွေ စီမံခန့်ခွဲရေး ဌာနကို ဦးဆောင်နေသူ ဖြစ်သည်။ ဗိုရိုဒင်နှင့် တယ်လီဖုန်းထဲတွင် စကားပြောသောအခါ ပူတင်ကို မော်စကိုရှိ သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးဌာနတွင် အလုပ် လုပ်နိုင်သလားဟု ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ သူသည် ယခင် ခရာစနီဒါ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်သော နီကိုလိုဗ်ယေဂိုရော့ လက်အောက် တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ မော်စကိုသို့ ပူတင် လာခဲ့ရာ လမ်း၌ ဗိုရိုဒင် တယ်လီဖုန်းဆက် ခေါ်သည်မှာ ထူးခြားသည်ဟု သူ့စိတ်တွင် ခံစား ရသည်။ ဗိုရိုဒင် အဖို့လည်း ပူတင်ကို ကောင်းစွာ မသိပေ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို အခွင့်အရေးပေးစရာ အကြောင်းလည်း မရှိပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် မော်စကိုမှ ပူတင်ကို ခေါ်ရခြင်းမှာ ယာကော့လက်၏ လက်ချက် ဖြစ်သည်။ သူက ပူတင်ကို စမိုနီတွင် မထားချင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပူတင်ကို မော်စကို ခေါ်ဖို့ ဗိုရိုဒင်အား သူ ကုလားဖန်ထိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စမိုနီတွင်မက စိန့်ပီတာစဘတ်တွင်လည်း ပူတင် ရှိမနေစေချင်ပေ။ စိန့်ပီတာစဘတ်ကို အုပ်ချုပ်ရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသစ် အတွက် ယခင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဟောင်း၏ လက်ထောက်များ ရှိနေခြင်းမှာ သူ့ကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်ကို ဖယ်ရှားဖို့အတွက် ကြံဖန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်လာသော ယာကော့လက်မှာ ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့် ရင်းနှီးသူ ဖြစ်၏။ (ဆော့ဘ်ချက်နှင့် မတူပေ။) သမ္မတ ကတော် နေနာယယ်ဆီနာမှာ ယာကော့လက်၏ မိသားစုနှင့်ပါ ခင်မင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတ မိသားစုနှင့် ရင်းနှီးသော ယာကော့လက်က ပူတင်ကို မော်စကို ပြောင်းပြီး အလုပ် လုပ်ဖို့အတွက် ကြံဖန်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဗိုရိုဒင်ဆီမှ တယ်လီဖုန်း ရပြီးနောက် ပူတင်သည် နီကိုလိုဗ်ယေဂိုရော့နှင့် တွေ့ဆုံရန် မော်စကို သို့ အမြန်ဆုံး ထွက်လာသည်။ ယေဂိုရော့ကလည်း သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးဌာန တွင် လက်ထောက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူရန် ပူတင်ကို ကမ်းလှမ်း ခဲ့၏။ ထိုအချိန်ထိ အရာရာသည် အဆင်ပြေနေသည်ဟု ယူဆရသည်။ သို့သော်

ရက်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ ယေဂိုရောက သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် အနာတိုလီ ချူဘားအစ်စ်ကို ခန့်လိုက်၏။ ပူတင်မှာလည်း နှစ်လခန့် ကြာသည် အထိ မော်စကိုတွင် အလုပ်လုပ်ရေးကိစ္စ အကြောင်းကြားစာ ထပ်မံ မရရှိခဲ့ပေ။ ဘာမှလည်း မကြားရ။ မော်စကို အလုပ်ကိစ္စတွင် သူ အလုပ်လုပ်ဖို့ ကတိပေး ထားသည်မှာလည်း ဘာမှ ထူးခြားမှု မရှိသေးပေ။

မော်စကိုမှ အကြောင်းကြားမှုကို စောင့်နေရင်း ပူတင်တို့ မိသားစုသည် မြို့ထဲမှနေ ကျေးလက်အိမ်သို့ ပြောင်းခဲ့လေသည်။ သူတို့၏ ကျေးလက်အိမ်မှာ မြို့အပြင် ၆ မိုင်ခန့်တွင်ရှိပြီး လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ် ကတည်းက ဆောက်ထားသော အိမ် ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခ ဆိုသည်မှာ တစ်ခု ဖြစ်လာပြီးလျှင် ဆက်တိုက် ဖြစ်ပွား တတ်၏။ ကျေးလက်အိမ်တွင် နေထိုင်ရင်းက သူတို့အိမ် မီးလောင်တော့သည်။ ကျေးလက်တွင် ဤကဲ့သို့ မီးလောင်ခြင်းမှာ ရုရှား၌ ရှားပါးသည်။ မီးငြိမ်းသတ်၍ မလွယ်ဘဲ မီးသတ်ဌာနသို့ အကြောင်းကြားသောအခါ မီးသတ်ကား ရောက်လာ သော်လည်း သူတို့ အိမ်နားအထိ မလာနိုင်။ ပက်လည်း မပက်နိုင်သဖြင့် အိမ်မှာ ဖြည်းဖြည်းချင်း လောင်ကျွမ်းကာ ပြာပုံအတိုင်း ဖြစ်သွားလေတော့သည်။ သူတို့၏ အိမ်သည် ရေကန်၏ တစ်ဖက်တွင် ရှိ၏။ ပူတင်က သူ့မိသားစုနှင့် တချို့ မိတ်ဆွေများကို မီးလောင်သည်နှင့် အိမ်မှ အလှမ်းဝေးရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးခဲ့ သည်။ သို့သော် ဗလာဒီမီယာကမူ မီးလောင်ကျွမ်းနေသော အိမ်ထဲသို့ ဝင်၍ ခုတင်ခေါင်းရင်းတွင် ထားသော ဗီရိုထဲမှ ငွေများကို ဝင်ယူရန် ဆုံးဖြတ်လိုက် သည်။ သူ့အဖို့ အလုပ်လည်း ပြုတ်၊ မြို့တွင်လည်း မနေနိုင်၊ မော်စကိုက အလုပ်မှာလည်း မရေရာသေးသဖြင့် ယခုလို ကျေးလက်အိမ် မီးလောင်ပြီး နေစရာ မရှိ၊ စားစရာ မရှိ အခြေအနေမျိုး ရောက်မှာ စိုးရိမ်သဖြင့် စုဆောင်းထားသော ငွေစကလေးများကို အသက်စွန့်ကာ ယူမှ ဖြစ်တော့မည်ဟု သူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားလူမျိုး အများစုကဲ့သို့ ပူတင်သည် သူတို့ဆီမှ ဘဏ်များကို မယုံကြည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်၏ ယခင် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ သော်လည်း စနစ်မကျလှသည့် သူတို့ဘဏ်များတွင် ငွေအပ်လေ့ မရှိ။ ထို့ ကြောင့် သူ၏ လက်ဆွဲအိတ်ထဲတွင် မြီးခြံပြီး စုထားသည့် ဒေါ်လာများကို တည့်ကာ အိပ်ရာခေါင်းရင်းတွင် ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လက်ဆွဲအိတ်ထဲ၌ ငွေသား အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ ရှိ၏။ ပူတင်၌ ထိုငွေနှင့်အတူ မော်တော် ကား တစ်စီး၊ ကျေးလက်အိမ် တစ်အိမ်နှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်မှ အိမ်ခန်း တစ်ခန်း ရှိလေသည်။ စုစုပေါင်း သူ ချမ်းသာသမျှ ဤပစ္စည်းများသာ ရှိသည်။ အိမ်ထဲသို့ ဝင်ရန် တာစူနေသော ပူတင်သည် မီးခိုးလုံးကြီးများ၊ မီးတောက်များကို

ကြည့်ရင်း သူ့အသက်က ငွေထက်ပိုပြီး တန်ဖိုးရှိသည်ဟူသော အသိတရား ဝင်လာသည်။ မီးခိုးလုံးများ၏ ခြောက်လှန့်မှုကြောင့် ပူတင်သည် အိမ်ထဲသို့ မဝင်တော့ဘဲ ရောက်သည့် နေရာမှ လသာဆောင်ဆီ ပြေးထွက်ကာ မီးဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။

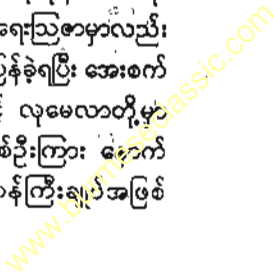
မြင်ကွင်းမှာ ရယ်စရာလည်း ကောင်း၊ ထိတ်လန့်စရာလည်း ကောင်း လေသည်။ ပူတင်သည် အိမ်ပေါ်ထပ် ဝရန်တာမှနေ အောက်သို့ တွယ်ဆင်း လာ၏။ သူ့ကိုယ်ကိုလည်း မီးဖိုချောင်မှ အဝတ်စများဖြင့် ပတ်ထား၏။ မီးခိုး လုံးကြီးများမှာ တလိပ်လိပ် တက်နေပြီး လေထဲတွင် ယိမ်းထိုးနေကြသည်။ အနီးအနားရှိလူများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအိမ်မှ အိမ်သားများသည် မီးလောင်နေသော အိမ်နှင့် တွယ်ဆင်းနေသော ပူတင်ကို ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်။ သူ့ကိုယ်ကို ပတ်ထားသော အဝတ်စမှာ လေတိုက်ရာတွင် တဖျတ်ဖျတ် လွင့်သွားသဖြင့် အနာဂတ် ရုရှားနိုင်ငံ၏ သမ္မတ ဖြစ်လာမည့် သူ၏ လုံးတီးကိုယ်ကြီးကို လူအုပ် ကြီးက တွေ့ရသည်။ သူ့အဖို့ သူ့အခြေအနေကို ရှက်လည်း ရှက်မနေနိုင်တော့။ အောက်က လူများမှာ စုပုံပြီး သူ့အဖြစ်ကို ကြည့်နေကြ၏။ ပူတင်၏အဖြစ်မှာ ငိုအားထက် ရယ်အားသန်ရမလို ဖြစ်နေသည်။ အောက် ရောက်လာသည့်အခါ အသက်ဘေးမှ လွတ်လာသော သူ့ကို ဝိုင်းဝန်းပြီး အဝတ်များဖြင့် ခြုံပေးကြသည်။ ပူတင်နှင့် သူ့မိသားစုသည် မီးခိုးလုံးကြီးများဖြင့် တောက်လောင်နေသော သူတို့ အိမ်ကို စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြင့် ကြည့်နေကြသည်။ ထိုသို့ ကြည့်နေရင်း ယခု နွေရာသီတွင် သူတို့၏ မိသားစု အခြေအနေမှာ ယခုထက်ပို၍ ဆိုးလာမလား ဟု ပူတင်က တွေးနေမိသည်။ သူ့အလုပ်လည်း ပြုတ်သွားခဲ့ပြီ။ ၆ နှစ်တိုင် စုဆောင်းပြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့ရသည့် သူတို့၏ ကျေးလက်အိမ်မှာလည်း ယခု မီးလောင်သွားခဲ့ပြီ။ သူ့အဖို့ နှစ်ထပ်ကွမ်း ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျခြင်း ဖြစ်လေ သည်။ မော်စကိုမှ အလုပ်ကို မျှော်လင့်ရသည်မှာလည်း လက်တွေ့မကျလှပေ။ အလုပ်ရဖို့ တန်းစီနေကြသော လူအများအပြားတွင် သူ့ကို ဘယ်သူက ဦးစား ပေးပြီး အလုပ်ခန့်ပါ့မလဲ။ ပူတင်သည် သူ့အနာဂတ်အတွက် စိုးရိမ်လာသည်။ နောက် သူ့ဇနီး၊ သူ့သားသမီးများ၏ အနာဂတ် အတွက်လည်း စိုးရိမ်နေမိ လေသည်။

ကျေးလက်နေအိမ် မီးလောင်သွားခြင်းသည် ပူတင်အဖို့ အမှတ်ရစရာ အချက်တစ်ချက် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ထူးခြားသော အဖြစ်အပျက်ဟုလည်း သူ သတိရနေမိသည်။ မီးစလောင်သည့် ရွေးပေါင်း အိမ်ကလေးထဲသို့ ဝင်သွားစဉ် တွင် ပူတင်သည် အလူမီနီယံဖြင့် လုပ်ထားသော လက်ဝါးကပ်ဘိုင်လေးကို

ယူလာခဲ့သည်။ ထိုလက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးလေးမှာ သူ့အမေက သူ့ကို ပေးထားခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၃ ခု အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ သူ သွားရောက်စဉ်က ထိုလက်ဝါးကပ်တိုင်လေးကို ယူသွားပြီး Lord's Tomb (ဂျေရုဆလင်ရှိ ခရစ်ယာန် ဘုရားကျောင်း) တွင် သိဒ္ဓိတင်ခဲ့လေသည်။ ထိုလက်ဝါးကပ်တိုင်သည် သူ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ရောက်ခဲ့စဉ်က ဆွဲခဲ့သော လက်ဝါးကပ်တိုင်လည်း ဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၄၀ ကျော်ကတည်းက သူ့မှာရှိသည့် လက်ဝါးကပ်တိုင်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့အိမ် မီးတဟုန်းဟုန်း လောင်သောအခါ ထိုလက်ဝါးကပ်တိုင် အခန်းထဲ၌ ကျန်ခဲ့၏။ မီးလောင်ပြီး ပြာပုံအတိနှင့် အိမ်ကို လှန်လှောရှာဖွေကြည့်ချိန်၌ ထို အလှူမိနီယံ လက်ဝါးကပ်တိုင်လေးမှာ ပြာပုံအောက်တွင် ဘာမျှ မဖြစ်ဘဲ ခြေရာလက်ရာ မပျက် ပကတိအတိုင်း တွေ့ရလေတော့သည်။ စွဲလမ်းယုံကြည်မှုနှင့် ဘာသာရေးအရ ကြည့်မည်ဆိုလျှင် အလွန် အံ့ဩစရာ ဖြစ်ပေသည်။ ဘီဘီစီ ရုပ်မြင်သံကြားမှ လယ်ရိကင်းနှင့် အင်တာဗျူးရာတွင် ပူတင်က ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြ၏။ ပူတင်သည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလက စပြီး ကိုယ်တွင် လက်ဝါးကပ်တိုင် ဆောင်ထားခြင်း မပြုတော့ပေ။ သူ့ဘဝတွင် ဤကဲ့သို့ မီးလောင်ခံလိုက်ရသဖြင့် ဘဝတစ်ခုလုံး လုံလောက်သွားပြီဟု သူက မှတ်ယူထားခဲ့လေသည်။

လပေါင်းများစွာ ကြာပြီးသည့်နောက် ပူတင်သည် မော်စကိုရှိ ကရင်မလင်တွင် အလုပ်ရရှိအတွက် ဆက်လက် ကြိုးစားခဲ့သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသော ပူတင်၏ အပေါင်းအသင်းဟောင်းလည်း ဖြစ်သော အလက်ဆီကူဒရင်ထံ သွားပြီး သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနတွင် လူလိုပါက သူ အလုပ်လုပ်ချင်သည်ဟု ပူတင်က ပြောပြသည်။ ပူတင်က ကူဒရင်ကို ကူဒရင်လျှိုရှာဟု ချစ်စနိုး ခေါ်၏။ ရင်းနှီးသည့် အပေါင်းအသင်းများ ဖြစ်သောကြောင့် အလက်ဆီ ဆိုသည့် နေရာတွင် လျှိုရှာဟု ထည့်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကူဒရင်မှာ သမ္မတရုံးတွင် အကောင် ဖြစ်နေ၏။ သူသည် သမ္မတ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံးတွင် တာဝန်ခံအဖြစ် ထမ်းဆောင်နေသည်။ သူ့ကို အနာတိုလီချူဘားအစ်စ်က ရာထူးတိုးပေးနေခြင်းကြောင့် ထိုအဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ၌ ကူဒရင်သည် ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ ပူတင် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကူဒရင်နှင့် ပူတင်တို့ အလွန် ရင်းနှီးကြသော်လည်း ထိုသည်နှင့် တခြားစီ ဖြစ်နေသည်မှာ ချူဘားအစ်စ်နှင့် ပူတင်တို့ ဆက်ဆံရေးပင် ဖြစ်သည်။ ချူဘားအစ်စ်က ပူတင်ကို မလိုလားပေ။ ပူတင်၏

တက်လမ်းများကို အစကတည်းက ပိတ်ဆို့ထားခဲ့သည်။ သူလည်း အရင်က စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် နေခဲ့သူဖြစ်ပြီး ယခု သမ္မတ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးတွင် အကြီးဆုံး ရာထူး ရထားသူ ဖြစ်သည်။ ချူဘားအစ်စ်မှာ လီနင်ဂရက် စက်မှုတက္ကသိုလ်နှင့် စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်တွင် လက်ထောက်ပါမောက္ခ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ကော်မတီတွင် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း အစိုးရ၏ နိုင်ငံပိုင်ပစ္စည်း အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၏ အကြီးအကဲ အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူထားသည်။ သူ့ကို နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများအား "ဘောက်ချာလက်မှတ်များဖြင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုခြင်း" တွင် ခေါင်းဆောင်သူ ဖြစ်သည်ဟု အပေဖန်ခံရသည်။ ထို့နောက် ချူဘားအစ်စ်သည် ပထမ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပြန်သည်။ သူ့ကို အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှ ထုတ်ပယ်ခံရပြီးနောက် ၁၉၉၆ ခု ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ယဲလ်ဆင်၏ သမ္မတရုံး အဖွဲ့မှူး ဖြစ်လာပြန်သည်။ ချူဘားအစ်စ်သည် ရုရှားနိုင်ငံတွင် လူသိအများဆုံး၊ အကျော်ကြားဆုံးသော စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့သားတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ပူတင်ကို အလုပ်ခန့်ရေးအတွက် ချူဘားအစ်စ်နေရာ ဆက်ခံမည့် လက်ထောက်ဖြစ်သူ နီကိုလိုင်ယေဂိုရော့က ချူဘားအစ်စ်နှင့် ဆွေးနွေးရာ သူက လက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်သဖြင့် ဗလာဒီမီယာသည် အလုပ်မရတော့ဘဲ အိမ်ပြန်ခဲ့ရလေသည်။ ချူဘားအစ်စ်က ပူတင်ကို သူ၏ ပြိုင်ဘက်တစ်ယောက်အဖြစ် မြင်ချင်မှ မြင်မည် ဖြစ်သော်လည်း ပူတင်ကို သူ့ အလိုမကျမှန်းကား သိသာလေသည်။ ချူဘားအစ်စ်ကိုယ်တိုင် ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သေး၏။ ပူတင်နှင့် သူမှာ ဆက်စပ်မှု မရှိခဲ့ကြပေ။ ပူတင်က ဒေသ ပြည်နယ် အစိုးရအရာရှိလေးတစ်ယောက် အဖြစ်သာ တာဝန်ယူခဲ့ရပြီး သူက ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရသောကြောင့် ပတ်သက်စရာ အကြောင်းလည်း မရှိပေ။ ချူဘားအစ်စ် သြဇာကြီးနေချိန် အစောပိုင်း ကာလများတွင် ထိုသူ နှစ်ယောက်တို့မှာ သူတို့ ထမ်းဆောင်သည့် တာဝန်ခြင်းကလည်း တခြားစီ၊ ပတ်သက်မှု ကလည်း တခြားစီ ဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး မလို မုန်းထားစရာ အကြောင်း မရှိပေ။ သူတို့၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် သူတို့၏ နိုင်ငံရေးသဘောထားလည်း ကွာခြားခဲ့လေသည်။ သို့နှင့် မော်စကိုတွင် အလုပ်မရဘဲ အိမ်ပြန်ခဲ့ရပြီး အေးစက်သောလမ်းပေါ် လျှောက်ခဲ့ရသည့်အတွက် ဗလာဒီမီယာနှင့် လုမေလာတို့မှာ ချူဘားအစ်စ်ကို ဘယ်တော့မှ မမေ့ကြတော့ပေ။ သူတို့နှစ်ဦးကြား နောက်တစ်ကြိမ် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။ ချူဘားအစ်စ်ကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်

ခန့်အပ်ရန် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများက တင်ပြခဲ့ချိန်၌ ပူတင်က သမ္မတ အဖြစ်ဖြင့် ထိုတင်ပြချက်ကို ပယ်ချလိုက်လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ချူဘားအစစ်၏ ဩဇာနှင့် ထွန်းတောက်မှုတို့မှာ မှေးမှိန်လာခဲ့ပေပြီ။

ပူတင်ကို အကူအညီ မပေးသော်လည်း သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးဌာန၏ တစ်နေရာရာတွင် ကူဒရင်က အလုပ်ခန့်မည် ဆိုပါလျှင် သူ ကန့်ကွက်မည် မဟုတ်ကြောင်း ချူဘားအစစ်က ပြောသည်။ သို့သော် ထို ခန့်မည့်အလုပ်မှာ အနိမ့်ဆုံးအလုပ် ဖြစ်ရပေမည်။ သူက ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဌာနတွင် အလုပ် ခန့်လျှင်လည်း ရနိုင်သည်ဟု အကြံပေးသည်။ ထိုဌာနမှာ ပူတင် ကျွမ်းကျင်သောနေရာ မဟုတ်ပေ။ ဤသို့ဖြင့် ဗလာဒီမီယာမှာ အလုပ်မရခဲ့ပေ။ နောက် တစ်ကြိမ် မော်စကိုသို့ အလုပ်ရှာရန် ဗလာဒီမီယာ ခရီးထွက်ခဲ့ရပြန်သည်။ ယခုတစ်ခါ စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့သား ဖြစ်သော ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် အလက်ဆီ ဂိုရှာကော့ဗ်ထံသို့ လာရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပူတင်သည် ဂိုရှာကော့ဗ်ကို ယခင်က ကူညီခဲ့ဖူးသည်။ ဂိုရှာကော့ဗ်သည် ဆိုဗီယက်ခေတ်တုန်းက လီနင် ဂရက်မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီတွင် ပထမ လက်ထောက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့အဖြစ် ပြောင်းလာသောအခါ ထိုမြို့၏ ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် ဖြစ်သူ ပူတင်က ဂိုရှာကော့ဗ်ကို ကြည့်ရှုခဲ့၏။ နောင်အခါတွင် အဆက်အသွယ်ကောင်းနှင့်တွေ့ပြီး မော်စကို၌ ယခုကဲ့သို့ ဂိုရှာကော့ဗ် ရာထူး ရလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က ရာထူးကြီးကြီး ရခဲ့သော အရာရှိကြီး များသည် ရုရှားနိုင်ငံသစ် ဖြစ်လာသော အခါ၌လည်း ဩဇာရှိသည့် နေရာများ တွင် ရာထူးရခဲ့ကြပြန်သည်။ ဂိုရှာကော့ဗ်က ပူတင်ကို မော်စကိုတွင် နေရာတစ်ခု ပေး၏။ ဝန်ကြီးချုပ် ဗစ်တာချာနိုဗြာဒင်၏ လက်အောက်တွင် ပူတင်ကို ခန့်အပ် လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်အတွက် အလွန် ကံကောင်းခဲ့သည်။ ထိုနေရာတွင် လုပ်ရသည်မှာ အစိုးရ၏ အသင်းနည်းနေရာ ရရှိခြင်း ဖြစ်ပြီး လူများစွာနှင့်လည်း အဆက်အသွယ် ရရှိခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ဂိုရှာကော့ဗ်က ပေဗယ်ဗိုရီဒင်၏ ဌာနသို့ ပြောင်းပေးပြန်သည်။ ဗိုရီဒင်သည် သမ္မတ၏ အထွေထွေရေးရာဌာန အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ သူက ပူတင်ကို သူ၏ လက်ထောက်အဖြစ် ခန့်ထားလိုက် သည်။ ထိုနေရာသည် လူထုဆက်ဆံရေးတွင် များစွာ အကျိုးပြုသောနေရာ ဖြစ်သည်။ ပူတင်က ဥပဒေဌာန တာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ သူ့နေရာသည် နိုင်ငံခြား စီးပွားရေးဆက်သွယ်မှုနှင့် နိုင်ငံခြားရှိ နိုင်ငံပိုင် ပစ္စည်းဆိုင်ရာဌာနတို့နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိလေသည်။ ချူဘားအစစ်က ပူတင်ကို အထင်အမြင် သေး

သော်လည်း ပူတင်မှာ ကရင်မလင်၏ အဓိကကျသော အစိုးရဌာနတွင် အရေး ပါသော အလုပ်ကို ရရှိခဲ့လေသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် ချူဘားအစစ်နှင့် ရင်းနှီးဖော်ရွေသော ဆက်ဆံမှု မျိုးကို နောင်အခါတွင်လည်း မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ သူ့လက်အောက်တွင် အလုပ် လုပ် သော်လည်း သူ့ကို မသိကျိုးကျွန် ပြုထားခဲ့သည်။ ချူဘားအစစ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး မှတ်တမ်းများကို လေ့လာပြီးနောက် ပူတင်က သဘောမကျလှ။ “သူ့မှတ်တမ်း ထဲမှာ အဆိုးဆုံးတွေ တွေ့ရတယ်” ဟု သူက မှတ်ချက်ချသည်။ ချူဘားအစစ် အပေါ် လူထု၏ ယုံကြည်မှုကလည်း မကောင်းလှပေ။ လူအများက ချူဘားအစစ် ကို “ပညာရှင်”၊ “အုပ်ချုပ်မှု အလွန်ကောင်းသူ” စသည်ဖြင့် မြှောက်ပင့် ပြောကြ သည်။ လူမေလာကလည်း ထိုသည်ကို သဘောမကျပေ။ ‘သူဟာ အမျိုးသမီး တွေအပေါ် လေးလေးစားစား မရှိဘူး၊ အမျိုးသမီးတွေကို မထီမဲ့မြင်နဲ့ နှိမ့်ချ ဆက်ဆံတတ်တယ်။ ကျွန်မဟာ ဣတ္ထိယဝါဒီတစ်ဦး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဝီကစ္စာပေါ့မှာ အမျိုးသမီးတွေဟာ သူတို့နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ နေရာကိုတော့ ပိုင်ဆိုင် စေချင်ပါတယ်’ ဟု ပြောပြသည်။ ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ သူ့အစိုးရ အဖွဲ့တွင် ချူဘားအစစ်အား မည်သည့်ရာထူး၊ မည်သည့်တာဝန်မှ မပေးခဲ့ပေ။ ချူဘားအစစ်သည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံး ပုဂ္ဂလိက လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်သော ယူအီးအက်စ်တွင် တာဝန်ခံအဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။

စိန့်ပီတာစဘတ်ရှိ မာဖီးယားဂိုဏ်းက သူ့ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ကူညီ ထိန်း သိမ်းပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ချူဘားအစစ်သည် စိန့်ပီတာစဘတ်ရှိ လူများကို သူတို့၏ မြို့မှနေ အဆင့်မြင့် နေနိုင်အောင်လုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်သည်။ မော်စကိုမှ လူများကိုလည်း ရွှေ့ပြောင်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထိုသို့ လုပ်ရန်မှာ လုပ်ငန်းအရ ပြောင်းလဲပေးမှ ရနိုင်ပေသည်။ မော်စကိုနှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်တို့သည် ဖြိုင်ဘက် မြို့များအဖြစ် ရှိနေကြသည်။ ယခု မြို့တော်နှင့် ယခင်က မင်းနေပြည်တော် အဖြစ် တစ်မြို့နှင့်တစ်မြို့ အရည်အချင်းရော၊ ဩဇာအာဏာပါ ယှဉ်ပြိုင် နေကြသည်။ လီနင်ဂရက် (သို့) စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့သားများက သူတို့၏ ပညာအရည်အချင်းမှာ မြင့်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ မော်စကို မြို့သားများမှာ ပညာတတ် သိပ်မရှိဘဲ အောက်တန်းစားများသာ များသည်ဟု ယူဆကြသည်။ မော်စကို မြို့သားများကလည်း သူတို့သည် စကြဝဠာ၏ ဗဟိုချက်တွင် နေထိုင် သူများဟု အထင်ကြီးနေကြသည်။ ထို့ပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူတို့မြို့မှာ အချက်အချာ ကျသည်ဟု ထင်နေသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့မှာ ပျက်စီးနေပြီး ခေတ်နောက်ကျနေသောမြို့၊ ဖော်လန်ဖားတတ်သော ပညာတတ်

များ ပြည့်နေပြီး အချိန်ရှိသရွေ့ ဘဲလေးကပွဲရုံများ၊ ဇာတ်ရုံများတွင် အချိန်ဖြုန်းနေကာ ရ ထားသည့် အမွေလေးဖြင့် မွေ့လျော်နေသူများဟု ထင်ထားသည်။ ဤသည်မှာ တစ်မြို့ပေါ်တစ်မြို့ ထားရှိသော ယေဘုယျ သဘောများသာ ဖြစ်သည်။ ပူတင်ကမူ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့မှာ အခြေခံမြို့ ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်သဘောဖြင့် ပြောရမည်ဟု ဆိုသည်။ မော်စကို ကို ပထမနေရာတွင် ထားပြီး သူ ပြောင်းရွှေ့ရသော်လည်း စိန့်ပီတာစဘတ်ကို သူက ပို၍ နှစ်ခြိုက်သည်။

ပူတင်၏ ဆရာအသစ် ပေဗယ်ဗိုရီဒင်မှာ အထွေထွေရေးရာဌာနကို အုပ်ချုပ်ရသော လူကြီး ဖြစ်သည်။ ကရင်မလင်၏ ပစ္စည်းအားလုံးကို အုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းရသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဗိုရီဒင်မှာ အကုန်အကျ များသော ပစ္စည်းများ၊ တန်ဖိုးကြီးသော ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းရသည့် ဌာန၌ သူသာလျှင် အဓိက စီမံခန့်ခွဲသည်။ ကရင်မလင်၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များနှင့် ဖြစ်ပေါ်မှုအားလုံးမှာ သွယ်ဝိုက်ပြီး သူတွင် တာဝန်ရှိလေသည်။ သူ့လက်ထောက်ဖြစ်လာသော ပူတင်မှာ ချောတိုင်ပေါ်သို့ စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် ဖက်တက်နေသူ တစ်ယောက်နှင့် တူနေပေသည်။ ဗိုရီဒင်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်တွင် အဖမ်းခံခဲ့ရလေသည်။ ဆွစ်ဇာလန် အာဏာပိုင်များက ဗိုရီဒင်ကို ဖမ်းဆီးရန် နိုင်ငံတကာ ဖမ်းဝရမ်းထုတ်၍ ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် နယူးယောက်မြို့ရှိ ဂျွန်အက်ကနေဒီ လေဆိပ်တွင် ပေဗယ်ဗိုရီဒင်အား လာဘ်ယူမှု၊ ငွေမည်း ခဝါချမှု စသော အမှုများဖြင့် ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးပြီးသည့်နောက် အမှုဖြစ်ပွားရာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်။ ဗိုရီဒင်ကို ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ဖမ်းဝရမ်းလျှောက်ထားသော ဂျီနီဗာမြို့မှ အစိုးရရှေ့နေချုပ် ဘားနက်ဘာတော့ဆာ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန် ရှေ့နေချုပ်က နိုင်ငံတကာ ရဲတပ်ဖွဲ့ အင်တာပိုသို့ ဖမ်းဆီးပေးရန် လျှောက်ထားချက်အရ ဖမ်းဆီးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗိုရီဒင်သည် ရုရှား ဘီလာရ ပြည်ထောင်စု၏ ဝန်ကြီးတစ်ယောက် အဖြစ် သမ္မတဘုရ်၏ နှုတ်ခွန်းဆက်မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည့် အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ရန် အမေရိကန်သို့ ရောက်ရှိလာချိန် ဖြစ်သည်။ ပေဗယ်ဗိုရီဒင်ကို နောက်ဆုံးခန့်ထားသော တာဝန်မှာ သမ္မတ၏ လက်ထောက် ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် ပူတင်အဖို့ ယာယီသမ္မတ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် ခန့်အပ်ခံရသည့် ပထမဆုံးသော နေရာ ဖြစ်ပေသည်။ ဗိုရီဒင် အဖမ်းခံရသည့် အတွက် ထိုနေရာကို ပူတင်က တာဝန်ယူခဲ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၉၉ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူး အကြိုနေ့တွင် သမ္မတ ယဲလ်ဆင် နတ်ထွက်သွားချိန်၌ ပူတင်က

ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ဆက်ယူရလေသည်။ ကရင်မလင်မှ ဗိုရီဒင်ကို ရာထူးချထားလိုက်သည့်အတွက် ပူတင်အဖို့ အခန့်သင့် ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ ပူတင်သည် သူ့အပေါင်းအသင်းဟောင်း၏ ပတ်လည်တွင် ထိုကဲ့သို့သော မသမာမှု အနုဆိုးများ ထွက်နေသည်ကို မလိုလားပေ။ သို့သော် သူ၏ မိတ်ဆွေလည်း ဖြစ်၊ ကရင်မလင်တွင် သူ့ကို အလုပ်ရအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးသည့် ကျေးဇူးရှင်လည်း ဖြစ်သော သူ့အပေါင်းအသင်းကိုမူ ပစ်ပယ်ထားရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိခဲ့ပေ။

ဆွစ်အစိုးရ၏ စွဲချက်မှာ ဗိုရီဒင်နှင့် သူ့မိသားစုသည် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းကို အလှဲသုံးစားလုပ်၍ ဖြတ်စားထားသည်ဟု စွပ်စွဲထားသည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် အခြေစိုက်သော မာကာတာ ကုန်သွယ်မှုနှင့် အင်ဂျင်နီယာလုပ်ငန်း ကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာ ၄၉၂ သန်းတန် ကန်ထရိုက်စာချုပ်များ ရရှိခဲ့သည်။ မော်စကိုနှင့် ထိုကုမ္ပဏီတို့ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်မှာ ကရင်မလင် နန်းတော်နှင့် အခြား အစိုးရ အဆောက်အဦများကို ပြင်ဆင်မှုမီးခံရန် ထိုကုမ္ပဏီက ကန်ထရိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ မာကာတာ ကုမ္ပဏီမှာ ရုရှား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ဗစ်တာစတိုကိုဘော်စကစ် ပိုင်ဆိုင်သော ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်။ ထိုအမှုကို မာဘေးတက် အရေးအခင်းဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ မာဘေးတက် ကုမ္ပဏီမှာလည်း မာကာတာ ကုမ္ပဏီ၏ ကုမ္ပဏီခွဲတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီက လက်တွေ့လုပ်ရသည့် အလုပ်များကို ဆောင်ရွက်ရသည်။ ထိုအမှုတွင် သမ္မတဘောရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုလည်း ဆက်နွယ်လာသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တိုင်းစ် သတင်းစာကြီးက ဗိုရီဒင်နှင့် တက်ယာနာဒီယာချင်ကိုတို့ ပူးပေါင်းပြီး လာဘ်ယူမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ရေးထားသည်။ တက်ယာနာမှာ ယဲလ်ဆင်၏ သမီး ဖြစ်သည်။ သူတို့ပိုင်သော ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာကို မော်စကိုတွင် အလုပ်လာလုပ်သော မာဘေးတက် ကုမ္ပဏီမှတစ်ဆင့် ဘဏ်စာရင်း သွင်းထားသည်ဟု ရေးသားထားသည်။ အမေရိကန် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ဖြစ်သော နယူးဝီစ် မဂ္ဂဇင်းကလည်း ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့သမီးတို့သည် ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံတွင် ဘဏ်စာရင်းများ ဖွင့်ကာ ဒေါ်လာ ၁၅ သန်း အပ်ထားသည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် အခြေစိုက်သော လူဂါနီ ဘဏ်ကလည်း ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုကို အာမခံပြီး အကြွေးဝယ်ခွင့် ကတ် ၅ ခုကို ထုတ်ပေးထားခဲ့သည်။ ယခု ထိုကတ်ပြားများကို သူတို့ အသုံးပြုနေကြသည်။ လူဂါနီသည် ရုရှား ဒုစရိုက်ပိုင်းများနှင့် ဆက်သွယ်နေပြီး ထိုဒုစရိုက် ပိုင်းဝင်များက ဖွင့်ထား

သောလုပ်ငန်း ဖြစ်ကာ သူတို့၏ ငွေကြေးများမှာလည်း ညစ်ညမ်းသော ငွေမည်းများ ဖြစ်သည်ဟု ရေးသားထားသည်။

“မာဘေးတက်” ကုမ္ပဏီ အကြီးအကဲဖြစ်သူ “ဘက်ဂျက်ပါကောလီ” က ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရုရှားနိုင်ငံထုတ် Literaturmaya Gazeta သတင်းစာကြီးကို ပြောကြားရာ၌ သူ့ကုမ္ပဏီသည် ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့သမီးများ အတွက် အကြွေးဝယ်ခွင့်ကတ် (ခရက်ဒစ်ကတ်) များကို အမှန်တကယ် ထုတ်ပေးပြီး ငွေစာရင်းဖွင့်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။ နတ်ထွက်သွားသော ရုရှား သမ္မတကမူ ထိုကိစ္စမှာ မမှန်ကြောင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းဆိုသည့် ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ခဲ့လေသည်။ နယူးယောက် လေဆီပီတွင် ဗိုရီဒင် အဖမ်းခံရမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဂျီ အိုဗန်နော့ဗစ်က တရားဝင် ကန့်ကွက်ကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်သည်။ သူ့နိုင်ငံ အနေဖြင့် ထိုကိစ္စကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့နှင့် ဆက်သွယ်ကာ ဗိုရီဒင် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။ ဗိုရီဒင်သည် နောက်ပိုင်း၌ သူ့အပေါ် စွပ်စွဲချက်များကို ငြင်းဆိုကာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းရန်ကိုလည်း လက်မခံခဲ့ပေ။ ရုရှား အစိုးရကလည်း ဗိုရီဒင်ကို အာမခံဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်မှ မော်စကိုသို့ ပြန်ခေါ်ခဲ့လေသည်။ ရုရှားနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ဗိုရီဒင်၏ အမှုမှာ သက်သေ အထောက်အထား မခိုင်လုံဟု အကြောင်းပြကာ ရုရှား အစိုးရရှေ့နေများက ချောင်ထိုးထားလိုက်တော့သည်။ အဂတိ လိုက်စားမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု မပြုဘဲ ထို့ကဲ့သို့ ချောင်ထိုးထားလိုက်ခြင်းမှာ အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပေ။ ဗိုရီဒင်ကို စွပ်စွဲထားသော အမှုကိုလည်း နောက်ဆုံး ပိတ်ပစ်လိုက်တော့သည်။ ပေဗယ်လ်ဗိုရီဒင်ကလည်း သူသည် မည်သည့် အမှားကိုမျှ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ဆက်လက် ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။ ဗိုရီဒင်ကို ကာကွယ်ရန် အမိန့်သည် ရုရှား အစိုးရအဖွဲ့၏ ထိပ်ဆုံး ခေါင်နေရာမှ ကျလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကရင်မလင်၏ မှောင်မိုက်သော နေရာများနှင့် ဝံပုလွေများ ကျက်စားရာ ကျင်းများ အကြောင်းကို သူ ကောင်းကောင်း သိပါသည်။ ဝံပုလွေများကို မျက်ကွယ်ပြုထားရပေမည်။ ထို့ထက်မက သူ့စိတ်ထဲတွင် ရှိသော သဘောထားမှာ သူ့မိတ်ဆွေများကို သူ ဘယ်တော့မှ ဥပေက္ခာ မပြုခြင်းပင်။ ဆော့ဘ်ချက်ကိုလည်း ပစ်ပယ်မထားကြောင်း ပူတင်က လက်တွေ့ပြသခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

သစ္စာရှိခြင်းသည် ပူတင်၏ အလွန် နှစ်သစ်စရာကောင်းသော အရည်အချင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မေးခွန်းထုတ်စရာ ရှိချင်

ရှိနိုင်သော်လည်း သူ့အပေါင်းအသင်းများ၊ မိတ်ဆွေများအပေါ် သစ္စာရှိခြင်းကိုမူ အခိုင်အမာ ရပ်တည်ပြုခဲ့ပေသည်။ သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိထဲတွင် မိတ်ဆွေများနှင့် ပတ်သက်သည့် သဘောထားအမြင်ကို သူက မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ “ကျွန်တော့်မှာ မိတ်ဆွေ အများအပြား ရှိပါသည်။ သို့သော် ရင်းနှီးသည့် မိတ်ဆွေမှာမူ အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ကို ဘယ်တော့မှ ပစ်ပယ်မသွားကြ၊ ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်ကြပေ။ ကျွန်တော်ကလည်း သူတို့အပေါ် ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်ပေ။ ကျွန်တော့်အမြင်ကို ပြောရလျှင် ထိုအချက်သည် အလွန် အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆပါသည်။ မိတ်ဆွေများအပေါ် သစ္စာဖောက်ခြင်းကို ဘာကြောင့် လုပ်ကြပါလိမ့်ဟု ကျွန်တော် နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်မိပါသည်” ဟု ရေးထားသည်။ စိတ်ဓာတ်အရ မိတ်ဆွေနှင့်အတူ ရပ်တည်ရမည်။ ရုပ်ဝတ္ထုအရလည်း မိတ်ဆွေအပေါ် သစ္စာရှိစွာ အကူအညီ ပေးရမည်။ မိတ်ဆွေအပေါ် သစ္စာပျက်ခြင်းသည် ရှုတ်ချ ပြစ်တင်သင့်ပြီး ရာဇဝတ်မှု တစ်ခုကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပူတင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် ထားသော အယူအဆမှာ သစ္စာ စောင့်သိခြင်းနှင့် သစ္စာ မမဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တကယ့် မိတ်ဆွေဖြစ်မှုကို ရရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုအမြင်သည် စိတ်ဓာတ်နှင့်ဆိုင်သော အယူအဆကို ဖော်ပြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဧကဂျီတီတွင် ရှိစဉ်ကနှင့် ကရင်မလင်သို့ ရောက်ခဲ့စဉ်က ထိုအဖြစ်များကို သူ တွေ့ကြုံခဲ့ရသောကြောင့် သစ္စာရှိမှုသည် သူ၏လမ်းညွှန် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအတွေ့အကြုံနှင့် အသိအမြင်များက ပူတင်၏ ဖြတ်သန်းမှုကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်များကြောင့်လည်း သမ္မတ ဖြစ်လာသည်အထိ သူ အောင်မြင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း (၄)

တက်လမ်း

“ကျွန်ုပ်တို့အားဖြင့် ပုတင်သည် စိန်ပီတာစဘတ်ကို နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်ခဲ့လေသည်။ လှမေလက မော်စကိုသို့ မသွားချင်ပေ။ စိန်ပီတာ စဘတ်မှာ ပျော်သည်။ သို့သော် မြို့တော်သို့ သူမ ရောက်သွားသည့်အခါ၌ စိန်ပီတာစဘတ်ကို မေ့သွားသည်။ မော်စကို၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သူမက ပိုပြီး သဘောကျလာသည်။ လမ်းများမှာ ဆူညံပြီး ကားများဖြင့် ကျပ်သိပ်နေသည်။ စိန်ပီတာစဘတ်နှင့် လုံးဝ မတူပေ။ စိန်ပီတာစဘတ်မှာမူ စနစ်တကျ ရှိလေ သည်။ မော်စကို မြို့သားများသည် ပိုပြီး ဖော်ရွေ၏။ မိတ်ဆွေဖြစ်ရန်လည်း လွယ်ကူသည်။ ပွင့်လင်းလှ၍ ရုရှား မြောက်ပိုင်းထက် သာလေသည်။ လူခါ သည် မော်စကိုကို ချစ်ခင်သွားလေသည်။ ပုတင်အဖို့မှာမူ မော်စကိုနှင့် ချိန်သား ညီအောင်လုပ်ဖို့ ခက်ခဲနေသေးသည်။ လှမေလကမူ ကာလီနင်ဂရက်တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့သဖြင့် မော်စကိုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေတတ်ဖို့ မခဲယဉ်း လှပေ။ သူကမူ သူ့ဘဝတစ်ခုလုံး စိန်ပီတာစဘတ်တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့သော ကြောင့် မော်စကိုမှာ သူတစ်ပါး ဖြစ်နေလေသည်။ တစ်နေ့ သူ၏ မွေးဇာတိဖြစ် သော နီးဗားသို့ ပြန်မည်ဟု ရည်ရွယ်ထားသည်။ စိန်ပီတာစဘတ်၏ သားစစ် တစ်ယောက် ဖြစ်သော ပုတင်မှာ မော်စကိုအပေါ် တိတ်တဆိတ် အထင်သေး နေခဲ့လေသည်။ စိန်ပီတာစဘတ်တွင် အမြဲ နေထိုင်ခဲ့ပြီး ထိုမြို့၏ တင့်တယ်

ကြီးကျယ်သော ခမ်းနားရသနှင့် ပြည့်စုံနေသည့် အလှတရားကို ဂုဏ်ယူခဲ့သူ လည်း ဖြစ်သည်။ စိန်ပီတာစဘတ်ကို မော်စကိုထက် ပိုပြီးလည်း မြတ်နိုး နှစ်သက်ခဲ့သည်။ စိန်ပီတာစဘတ်မြို့သား အများစုက မော်စကိုသည် ရထား ဘူတာ အများအပြား ရှိပြီး လူဦးရေ ထူထပ်များပြားသည့် မြို့တစ်မြို့သာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ သူတို့က စိန်ပီတာစဘတ်ကို “ပီတာ” ဟု ခေါ်ရ သည်ကို ပိုသဘောကျသူများ ဖြစ်သည်။ မြို့တွင် နေထိုင်သူများက သူတို့မြို့ကို အလွန် ချစ်ကြလေသည်။ သို့သော် ပုတင်မှာ လက်တွေ့သမား ဖြစ်သည်။ မော်စကိုသည် ရုရှား၏ နိုင်ငံရေး အာဏာနှင့် ဓနဥစ္စာတို့၏ ဗဟိုချက်မူ ဖြစ် သည်ဟု သူ သိထားသည်။ အကောင်းဆုံး အလုပ်များမှာ မြို့တော်တွင်သာ အခြေစိုက်ရသည်။ ရုရှား၏ ထိပ်ဆုံးသို့ သွားချင်၊ ရောက်ချင်လျှင် မော်စကို သို့သာ သွားရမည် ဖြစ်သည်။

ပုတင်တို့ မိသားစုသည် မော်စကိုမြို့ပြင် အာခန်ဂဲလ်စကိုယေရီးအစိုးရ ကျေးလက်နေအိမ်သို့ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ကြသည်။ ထိုအိမ်သည် ရှေးဟောင်း အိမ်တစ်လုံး ဖြစ်၏။ အောက်ထပ်တွင် မီးဖိုနှင့် အခန်း ၂ ခန်း ရှိသည်။ အပေါ် ထပ်တွင် အခန်း ၄ ခန်း ရှိလေသည်။ မိန်းကလေးများအတွက် နေရာကျယ်ကျယ် အများအပြားရှိပြီး အိမ်လာလည်သော စဉ့်သည်များအတွက် အပေါ်ထပ်တွင် နေရာချလေ့ရှိ ရသည်။ လှမေလသည် အစိုးရက ဝေးသော အိမ်သစ်ကို သဘော ကျနေသည်။ ထို့ပြင် မော်စကိုမြို့၏ ဘဝကိုလည်း ပိုမိုနှစ်သက်လာပေပြီ။ သူမအတွက် စိန်ပီတာစဘတ်နှင့် မော်စကိုမှာ လုံးဝ ကွဲပြားနေသည်။ အခုမ ရိကန်တွင် မင်ဟက်တန်နှင့် ဘော်စတွန် မတူ ကွဲပြားသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ ဘော်စတွန်သည် ကောင်းချင် ကောင်းပေလိမ့်မည်။ သို့သော် နယူးဗောက် မြို့နှင့် လုံးဝ မတူပေ။ မော်စကိုသို့ ပြောင်းပြီး အစောပိုင်းကမူ ပုတင်သည် စိန်ပီတာစဘတ်သို့ ပုံမှန်သွားလည်လေ့ ရှိသည်။ သူမိတ်ဆွေဟောင်းများနှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောခြင်း၊ အတူထိုင်ပြီး အဖျော်ယမကာ သောက်ခြင်းများ ပြုလုပ် တတ်သည်။ သို့သော် အချိန်ကြာလာသည့်အခါ “ပီတာ” သို့ ပြန်သွားခြင်းသည် နည်းသထက် နည်းလာသည်။ ယခင်လို မိတ်ဆွေများနှင့်လည်း မကြာခဏ တွေ့ဆုံပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ မော်စကိုတွင် သူ့အတွက် အလုပ်လုပ်စရာ အများကြီး ရှိလေသည်။ အလုပ်ထဲတွင် အချိန်ကုန်သွား၏။ စိန်ပီတာစဘတ်ကို လွမ်းချိန်လည်း မရတော့။ အလုပ်ကများ၍ အချိန်အားလည်း မရတော့ပေ။ မော်စကိုရှိ ဆိုင်များမှာ စိန်ပီတာစဘတ်ထက် ပိုပြီး ကောင်းမွန်လေသည်။ ကရင်မလင်တွင် ပုတင်သည် သူ၏ လိုအပ်မှုကို ရှာတွေ့ခဲ့ပေသည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်အတွင်း ရှစ်လကြာ ကာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လက်ထောက် အဖြစ် အလုပ်လုပ်စဉ် ပူတင်က သူ၏ တက်လမ်းကို တွေ့ခဲ့သည်။ 'ပူတင်ရဲ့ ကြီးမားတဲ့ အရည်အချင်းကတော့ သူ့ရဲ့ အထက်လူကြီး သဘောကျအောင် ဘယ်လို လုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိသလို၊ သူ့ကို ယုံကြည်အောင်လည်း သူ လုပ် တတ်တာပါပဲ' ဟု စိန့်ပီတာစဘတ်ရှီ လေ့လာသုံးသပ်သူ တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒီမီထရီ ထရပ်ဘ်နင်က ပြောပြသည်။ သူသည် ပူတင်ကို လေ့လာနေသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့နှင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ပူတင်ကို ပင်မထိန်းသိမ်းရေးဌာနတွင် တာဝန်ခံအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်လေသည်။ အလက်ဆီကူဒရင်၏ နေရာတွင် သူ့ကို ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကူဒရင်မှာ သူ့ကို ကရင်မလင်တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖို့ ထောက်ခံခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ကူဒရင်က အစိုးရအဖွဲ့ရှိ ချူဘားအစ်စ်နှင့်အတူ တာဝန် ထမ်းဆောင်သည်။ (နောင်အခါတွင် ပထမဝန်ကြီး ချုပ် ဖြစ်လာသည်။)

ထိုနှစ်ပင် ပူတင်ကို သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးဌာနတွင် ဒုတိယခေါင်းဆောင် အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သည်။ သမ္မတယဲလ်ဆင်၏ အထက်တန်း လက်ထောက် အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရလေသည်။ ထိုသူမှာ ဗာလင်တင်ယူမာရှက်ဗီ ဖြစ်သည်။ သူသည် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း ခေါ် ရုရှား ပြည်ထောင်စုဝင်များနှင့် ဆက်ဆံရသည်။ သူ ဆက်ဆံရသော လူများမှာ ၈၉ ဦး ရှိလေသည်။ ထို ဆက်ဆံရေးတွင် သူက ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရုရှားနိုင်ငံရှိ လူထုက ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့်လည်း ဆက်ဆံ ရသည်။ နန်းတွင်းမှ ဘုရင့်လူယုံတော် တစ်ယောက်ကဲ့သို့ သူသည် လိမ္မာ ပါးနပ်စွာ ဆက်ဆံတတ်သူ ဖြစ်၏။ ပူတင်ကလည်း ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် "ဇာ" မိသားစုအပေါ် လေးစားစွာဖြင့် ရိုရိုကျိုးကျိုး ဆက်ဆံခဲ့သည်။ သမ္မတယဲလ်ဆင် ၏ အတွင်းလှုံ့ယုံတော်များမှာ သူ့ဆွေမျိုးများ၊ အကြံပေး အရာရှိများနှင့် သူ စိတ်ချ ယုံကြည်သူများကိုသာ ထားရှိသည်။ ယူမာရှက်ဗီက ပူတင်ကို ဂရုပြုမိ၏။ မိသားစုဝင် တစ်ယောက်အဖြစ် ယုံကြည်သင့်သည်ဟု သဘောထား၏။ ထို အခြေအနေမျိုးရောက်အောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးခဲ့သည့်အတွက် ပူတင် ကျေးဇူး တင်ရမည့်သူမှာ ကူဒရင် ဖြစ်လေသည်။

ပူတင်ကို ယဲလ်ဆင်၏သမီးဖြစ်သူ တက်ယာနာဒီယာချင်ကိုက အာရုံ စိုက်မိလာသည်။ သူမသည် ရုရှားသမ္မတ အတွင်းရှိ အကျင့်ပျက်မှုများ၊ မသမာ လုပ်မှုများအတွက် စွပ်စွဲခံရသည့် အထဲ၌ အာရုံစိုက်အခံရဆုံး သူတစ်ယောက် အဖြစ် တစ်နေ့တခြား တိုး၍ အထင်ခံလာရသူ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က တက်

ယာနာသည် ကရင်မလင်တွင် သူမ အဖေ၏ အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန် ယူနေသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆွယ်ရေးအဖွဲ့ကို ကွပ်ကဲနေသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူမ ခင်ပွန်းမှာ ဗာလာရီအိုကူလော့ဖြစ်ပြီး ယခင်က လေယာဉ်မှူး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ရုရှား အေရိုပလော့ လေကြောင်း လိုင်း လေယာဉ်မှူး ဘဝမှ အငြိမ်းစားယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဩဇာကြီးမားသော သူဌေးကြီး ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးနှင့် ရင်းနှီးသူတစ် ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုကုဋေကြွယ်သူဌေးကြီးမှာ ရုရှား ရေနံကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ချုပ်ကိုင်ထားသူလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဘာရီဇော့စကီးသည် ဗလာရီအိုကူလော့နှင့် ရင်းနှီးရုံမက နောင်အခါတွင် တက်ယာနာဒီယာချင်ကိုနှင့်ပါ အလွန်ရင်းနှီးသူ ဖြစ်လာသည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်မှာ ရုရှားအစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းမှ အုပ်စုလေးများနှင့် နောင်အခါတွင် ကင်းဝေးအောင် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ဘယ်အုပ်စုနှင့်မှ တရင်းတနှီး မနေဘဲ သီးသီးသန့်သန့် နေနိုင်အောင် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း အကြံပေးအရာရှိ ဖြစ်သူ သမီးနှင့်ကား ကင်းဝေးအောင် မနေနိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ယဲလ်ဆင်မှာ ဘာရီဇော့စကီး၏ ကွန်ရက်ထဲမှ ကင်းဝေးနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ယဲလ်ဆင်၏ သမက်ဖြစ်သူကိုလည်း အမျိုးသား လေကြောင်းဌာနကို အုပ်ချုပ်ရသူအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သည်။ အရေးပါသော အစိုးရဌာနများ၌ သမ္မတ၏ ဆွေမျိုး သားချင်းများကို နေရာပေးပြီး လွှမ်းမိုးထားခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်၏ ဘဝဖြတ်သန်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ "သမ္မတ တစ်ယောက်၏ မှတ်စုများ" (Notes of a President) စာအုပ်ကို ဘာရီဇော့စကီးက ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိပေးခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်အတွက်လည်း သမ္မတကို စာမူခ ပေးသည်။ ထိုစာမူခမှာ သမ္မတ၏ တရားဝင် ဝင်ငွေအဖြစ် သိသာထင်ရှားအောင် လုပ်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ စာမူခမှာ ရသင့်သည်ထက် အမြောက်အမြား ပိုမို ရရှိခဲ့လေသည်။ ထို ဘဝ မှတ်တမ်းကို နောက်ကွယ်က ရေးပေးသူမှာ ယူမာရှက် ဆိုသူ ဖြစ်၏။ သူသည် အိုဂိုနီအော့စ် မဂ္ဂဇင်း၏ ဒုတိယ အယ်ဒီတာ ဖြစ်သော သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ (ထို အိုဂိုနီအော့စ် မဂ္ဂဇင်းကို ဘောရစ်ဇော့စကီးက အစောပိုင်းတွင် ထောက်ပံ့ပြီး နောင် သူပိုင် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ဖြစ်သွားလေသည်။) သူသည် ကရင်မလင်၏ လက်တစ်ဆုပ်စာ သမ္မတမိသားစုနှင့် ရင်းနှီးသူ ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်း ထွက်လာသော ယဲလ်ဆင်အကြောင်း အော်ဂလက်ပီနီကော့၏ စာအုပ်တွင် ယဲလ်ဆင်၏ တချို့ အတွင်းရေးများ ပါရှိသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ "ကရင်မလင်၏ ဂျီဗားသား" (God Father of the Kremlin) စာအုပ်ဖြစ်ပြီး ရုရှားနိုင်ငံ ပြင်ပတွင် ထုတ်ဝေ ရောင်းချခဲ့ရာ စာရေးသူမှာ ဒေါ်လာ ၂၀၀,၀၀၀

ရရှိခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ယဲလ်ဆင်၏ ဘဝမှတ်တမ်း စာအုပ်ကို ဘောရစ် ဇောစကီးက ထုတ်ဝေသည့်အတွက် စာမူခ အဖြစ် ဒေါ်လာ ၃ သန်း ပေးကြောင်း၊ ထိုငွေများကို လန်ဒန်အခြေစိုက် ဘာကလေ ဘဏ်စာရင်းထဲတွင် ယဲလ်ဆင်က ထည့်သွင်းထားကြောင်း ပါရှိခဲ့လေသည်။ ထိုငွေမှာ အလွန် များပြီး ကရင်မလင် ၏ အတွင်းစည်းထဲ၌ ဖြစ်ပွားနေသော အကျိုးအမြတ် ကိစ္စများကို ပထမဆုံး ဖော်ပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန်းဒါးကော်စကော့မှာ ယဲလ်ဆင်၏ ယခင် ကိုယ်ရံ တော် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက ကပျစ်ကညစ် ဝတ်ဆင်ထားသော သတင်းစာ ဆရာ ဗာလင်တိုင်းယူမာရှက်တစ်ယောက် ၁၉၉၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်အတွင်း ယဲလ်ဆင်၏ ရုံးခန်းသို့ လစဉ်လိုလို လာရောက်ကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ သူ့လာသည့်အခါ သူ့လက်ထဲ၌ လက်ဆွဲအိတ်တစ်လုံးလည်း အမြဲတမ်း ပါသည်။ ထိုအိတ်ထဲ၌ ဒေါ်လာ ၁၆,၀၀၀ ငွေသားချည်း ထည့်ယူလာသည်။ ထိုငွေများမှာ လန်ဒန်ရှိ ယဲလ်ဆင်၏ ငွေစာရင်းထဲမှ ရရှိသော ဘဏ်အတိုးများ ဖြစ်ပေသည်။ ယူမာရှက်နှင့် ယဲလ်ဆင်တို့ နောက်ဆုံး မိနစ်အနည်းငယ် တွေ့ဆုံပြီးနောက် သမ္မတက ထိုငွေများကို သူ့အသုံးစရိတ်အတွက် တိတ်တဆိတ် သိမ်းဆည်း ထားလိုက်သည်။ ယူမာရှက်မှာလည်း သမ္မတရုံးအုပ်ချုပ်ရေးဌာနတွင် အရာရှိ တစ်ယောက်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရလေသည်။ ထိုဌာနတွင် သူသည် လက်ထောက် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ကရင်မလင်တွင် ယဲလ်ဆင် ၏ ရာထူးသက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံး၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဤ ကဲ့သို့သော လူအမြောက်အမြားမှာ ပူတင် သမ္မတ မဖြစ်မီ ကာလတစ်လျှောက်လုံး ကစ၍မလင်တွင် ရာထူးရခဲ့လေသည်။ ယဲလ်ဆင်ကမူ သူသည် သြစတေးလျာ သန်းကြွယ် သူဌေးကြီးတစ်ယောက်နှင့် မရိုးမသား ဆက်ဆံ ဆက်သွယ်ခဲ့မှု မရှိကြောင်း ထပ်ခါတလဲ ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ (ထိုကိစ္စမျိုး ဖြစ်ခဲ့လျက်နှင့် ယဲလ်ဆင် က ငြင်းနေခဲ့ပါသည်။) ဘောရစ်ဇောစကီးမှာ ဒေါ်လာ သန်း ၉၀၀ အလွဲသုံးစား လုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်လာခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စမှာ အေရီဖလော့ လေကြောင်းကုမ္ပဏီ နှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံခြားငွေများကို အလွဲသုံးစားလုပ်မှု ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တခြားသော ဥပဒေ ချိုးဖောက်မှု လုပ်ငန်းများကို ဘောရစ်ဇောစကီးက ကျူးလွန် ခဲ့သည်။ သူ့ကို မသမာမှုများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း စွပ်စွဲထားကြသည်။ သို့သော် ဘောရစ်ဇောစကီးကမူ ထိုသို့ အပြစ်မကင်းသည့် လုပ်ငန်းများကို သူ မလုပ်ကြောင်း၊ သူ့အသိတရားတွင်လည်း ထိုသို့လုပ်ဖို့ မတိုက်တွန်း ကြောင်း၊ ရိုးရိုးသားသား နေထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့်

လည်း ရိုးရိုးသားသား ဆက်ဆံခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်၏ အစိုးရအဖွဲ့မှ အကျင့်ပျက်မှုများကို ပူတင် မျက်စိရှေ့တွင် တွေ့နေရသော်လည်း မသိကျိုးကျွန်ပြုကာ သူ့ပါးစပ်ကို ပိတ်ထား ရလေသည်။ ဘောရစ်၏ နောက်လိုက်ထဲမှ တစ်ယောက်ဖြစ်သော ပူတင်သည် အလုပ်အပေါ် အာရုံစိုက်ကာ ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်မှု အပြည့်နှင့် သူ့အလုပ်ကို ကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်ပြီး သူ၏ သိုသိုသိပ်သိပ်နေတတ်သော စရိုက်ကြောင့် ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သော ကိစ္စများကို ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သလို နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အနေအထိုင် မှန်သောကြောင့် ၁၉၉၈ ခု ဇူလိုင်လတွင် သူ့ကို FSB ၏ ရုရှား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်ခံ ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ယဲလ်ဆင်က ခန့်အပ်လိုက်သည်။ FSB သည် ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးအဖွဲ့ ဖြစ်သော KGB နေရာတွင် အစားထိုး ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ဖြစ်လေသည်။ ပူတင် ယခု တာဝန်ယူသော FSB ၏ ယခင် တာဝန်ခံမှာ နီကိုလိုင်ကိုဗာလက် ဖြစ်သည်။ ထိုသူမှာ ယခင်က KGB တွင် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး ယဲလ်ဆင်၏ အမြင် တွင် သူသည် သူ့အကျိုးစီးပွားကိုသာ ကြည့်ပြီး မသမာမှု လုပ်နေအော် ဘဏ်များနှင့် စီးပွားရေးသမားများကို စုံစမ်းရာတွင် အားရ ကျေနပ်မှု မရှိဟု ယူဆသောကြောင့် တာဝန်မှ ရပ်စဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်သည် ကိုယ်ကျိုး ကြည့်လွန်းသူများ၊ အဂတိ လိုက်စားပြီး မသမာမှု လုပ်သူများ၊ မော်စကိုရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ထိပ်ဆုံးနိုင်ငံရေးသမားများတွင် ထိုကဲ့သို့ အကျင့်ပျက်ခြင်းကို လက်မခံခဲ့ပေ။ စစ်သားတစ်ယောက်ပီပီ ပူတင်သည် အမိန့်ကို တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာပြီး သူ့ထံ တာဝန်ပေးသမျှကို အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင်နှင့် တာဝန်ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ပူတင် အနေဖြင့် သူ့အထက် အာဏာပိုင်များနှင့် ထော်လော်ကန်လန်လုပ်သော မှတ်တမ်း မရှိခဲ့ပေ။ ယခင်က KGB ဌာနမှာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ချုပ်ကိုင်မှု အောက်တွင်ရှိပြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ လိုအပ်သော ဘဏ္ဍာငွေများကို ထောက်ပံ့ထားခြင်းဖြစ်ရာ စစ်တပ်မှ အရာရှိများ၏ ပုံစံအတိုင်း စစ်တပ် အဆင့်အတန်းနှင့် ယူနီဖောင်းကို ဝတ်ဆင်ရသည်။ KGB အရာရှိများသည် စစ်တပ်ကဲ့သို့ပင် လေ့ကျင့်ခန်းများ ဆင်းရဲပြီး အမိန့်ကို တစ်သဝေမတိမ်း နားထောင်ရသည်။ ထို့ကြောင့် KGB မှ ကူးပြောင်းလာသူများသည် KGB ၏ အလေ့အကျင့် စရိုက်လက္ခဏာများ ရှိနေကြပြီး စစ်သားများကဲ့သို့ အင်အားစွမ်းမူ ကောင်းသလို စနစ်ကျမှုများလည်း ရှိကြလေသည်။

ဘော်ရစ်ယိုလ်ဆင်က သူ၏ “သန်းခေါင်ယံ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းများ” (Midnight Diaries) ဆိုသော သူ၏ ၁၀၀ အတွဲ အကြံ့ မှတ်တမ်း စာအုပ်ထဲ၌ ပူတင်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက်နှင့် တန်းတူသော FSB ထောက်လှမ်းရေး အကြီးအကဲရာထူး ဘယ်လို ပေးခဲ့သလဲ ဆိုသည်ကို ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် ပူတင်က ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လက်မခံပေ။ သူ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ယိုလ်ဆင်ကို သူသည် ယခင်က ဒုဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်သာရှိပြီး FSB ၏ အရန် တပ်ဖွဲ့တွင်သာ တာဝန်ယူခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် သူသည် အရပ်သားတစ်ယောက် အဖြစ်သာ နေထိုင်လိုကြောင်း မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ သူသည် ယူနီဖောင်းဝတ်အဖြစ် ပြန်သွားလိုသော ဆန္ဒ မရှိပေ။ ၇ နှစ်ခန့် သူ တာဝန်ယူခဲ့သည့် KGB မှ သူ နုတ်ထွက်ပြီးသည့်နောက် ပညာရှင်တစ်ယောက် အဖြစ်နှင့်သာ သူ လုပ်ကိုင်လိုကြောင်း ပြောပြသည်။ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့တွင် အချိန်ပြည့် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရမည်ကို မလုပ်လိုပေ။ နောက် ကြောင်းက လုပ်ခဲ့သည့် အလုပ်ကို ပူတင် နောက်ထပ် မလုပ်လိုတော့။ FSB ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးရာထူးသည် သူ လိုလားသော သူ စံထားသော အလုပ်မျိုး မဟုတ်ပေ။ သူက သမ္မတ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့၏ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးတွင်သာ လုပ်ချင်သည်။ ထောက်လှမ်းရေးအစား အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဆိုင်သော ဌာနများတွင် အလုပ်လုပ်ရသည်ကို ပူတင်က နှစ်ခြိုက်သည်။ ယိုလ်ဆင်ကမူ ပူတင် ကြိုက်သည့်အလုပ်ကို ခွင့်မပြုပေ။ ပူတင် ရွေးချယ်သည့်ကို မလိုက်လျောပဲ သူ့စိတ်ကြိုက်သာ ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ယူနီကဲ့သို့ ပူတင်ကို FSB ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်သည်မှာ ရာထူး တက်ပေးခြင်း ဖြစ်ပြီး ထိုသို့ ငြင်းပယ်သည်ကို မိုက်ရာကျသည်ဟု ယိုလ်ဆင်က ယူဆလေသည်။

ပူတင်သည် သူ၏ တစ်ချိန်က အချစ်ဟောင်း ဖြစ်သော KGB သို့ ပြန်လာရပြန်သည်။ KGB တွင် သူသည် အရာရှိတစ်ယောက်အဖြစ် နှစ်ပေါင်း များစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ KGB ဝင်ခွင့်ရရေးအတွက် တစ်လျှောက်လုံး ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့ရသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားသည်နှင့် KGB လည်း ပျက်သွားခဲ့ရသည်။ ယခု KGB တစ်ဖြစ်လဲ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ကာ မော်စကိုရှိ နာမည်ဆိုးနှင့် ကျော်ကြားသော လူဖြန်ကာသို့ ပြန် လည် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ လူဖြန်ကာသည် စတာလင် ခေတ်ကတည်းက နာမည်ကြီးပြီး တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးသမားများကို စစ်ဆေးမေးမြန်း သတ်သင်ရှင်းလင်းခဲ့သော နေရာ ဖြစ်၏။ ထိုနေရာတွင် KGB ရုံးစိုက်သလို

အချုပ်ခန်းများလည်း ရှိလေသည်။ ယခင်က KGB ၏ ဌာနချုပ်ဟောင်း ဖြစ် သည်။ လူဖြန်ကာကို ယခုအခါ FSB (ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း လုံခြုံရေးဗြူဂို) က သိမ်းပိုက်ထားလိုက်လေသည်။ လူဖြန်ကာတွင် ထောင်လည်း ရှိသည်။ စစ်ကြောရေးစခန်းလည်း ရှိသည်။ ဝင်းကြီး၏ရှေ့၌ ချက်ကာ ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သူ ဖိလစ်ဇာဇင်စကီး၏ ရုပ်တုကြီး ရှိလေသည်။ (KGB ၏ ရှေ့ပြေး ဘော်ရစ်ဗစ်တို့ စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ မှာ ချက်ကာ ဖြစ်လေသည်။) ဇာဇင်စကီး၏ ရုပ်တုကြီးကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကျဆုံးပြီးသည်နှင့် လူထုက လှဲချပစ်လိုက်ကြသည်။ သို့သော် အဆောက်အဦ ကြီးမှာ ယခုထက်တိုင် ရှိနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ တချို့ကမူ ဇာဇင်စကီး၏ ရုပ်တု ကြီးအား ထောက်လှမ်းရေးဝင်းကြီး၏ နောက်ဘက်၌ ပြန်လည် ထားရှိလိုကြ သည်။ ပူတင်ကမူ ရုပ်တုကြီးကို မထားတော့ဘဲ လူဖြန်ကာ အဆောက်အဦ၌ နာမည်ထွင်းထားသော သတ္တုပြားကို နံရံတွင် မြှုပ်ထားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ဖယ်ရှားခဲ့သည့် KGB ခေါင်းဆောင် ယူရီအန်ဒရိုပေါ့၏ နာမည် ကြေးပြားကို လည်း ထားရှိသည်။ အန်ဒရိုပေါ့သည် KGB အကြီးအကဲ ဖြစ်ရုံမက ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ပူတင် သည် KGB သို့ ဝင်ရောက်စ ဖြစ်သည်။ အန်ဒရိုပေါ့သည် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားပြီး KGB ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ စည်းကမ်းကြီးပြီး ဆိုဗီယက် ယူနီယံကို ခေတ်မီသော နိုင်ငံအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးလိုသည်။ ပူတင်က အန်ဒရိုပေါ့ကို လေးစားသည်။ ပူတင်ကို တချို့က ဝေဖန်ကြသော်လည်း ပူတင် သည် နျူကလီးယား သိပ္ပံပညာရှင် အန်ဒရေဆာခါရော့ဗ်၏ သင်္ချိုင်းသို့ သွား ရောက်ကာ ပန်းခွေချခဲ့သည်။ သူသည် ဆိုဗီယက် အစိုးရကို ဆန့်ကျင်သူဖြစ်ပြီး အန်ဒရိုပေါ့ လက်ထက် KGB ၏ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ပူတင်က ဆာခါရော့ဗ်၏ ပညာနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားကြည်ညိုသည်။ သူသည် ရုရှားတွင် ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံးကို တီထွင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသော ယုံကြည်မှုလည်း ရှိကာ KGB တွင်လည်း ပြုပြင် ပြောင်းလဲစေလိုသည်။ KGB သည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၌ အကျင့်ပျက်မှု အနည်း ဆုံး အဖွဲ့အစည်းဟု ဆာခါရော့ဗ်က ယူဆခဲ့လေသည်။ လီနင်ဂရက်ရှိ KGB တွင် ပူတင် တာဝန်ယူနေကတည်းက ဆာခါရော့ဗ်ကို သူ လေးစားခဲ့၏။ ဆာခါရော့ဗ်နှင့် ယူရီအန်ဒရိုပေါ့တို့ နှစ်ယောက်တွင် တခြား ပဋိပက္ခ ဖြစ်စရာ သူ မမြင်ပေ။ လုံးဝ ဆန့်ကျင် ခြားနားသော လူ ၂ ယောက်ကို လေးစားကြည်ညို မြင်းမှာ ပူတင်အတွက် ကွဲပြားမှု မရှိခဲ့ပေ။ FSB အကြီးအကဲအဖြစ် ပူတင်

တာဝန်ယူသည့် ကာလသည် ထူးထူးခြားခြား မရှိလှပေ။ သူသည် ပြုပြင်မှု လည်း မလုပ်၊ အဓိကကျသော ပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း မလုပ်ခဲ့ပေ။ သူသည် ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေးဌာန၏ ၇ ဆက်မြောက် အကြီးအကဲအဖြစ် ၈ နှစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ယခင် KGB ကာလက သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်း များကို စိန့်ပီတာစဘတ်မှနေ၍ ခေါ်ယူပြီး FSB တွင် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ထူးထူး ခြားခြား ခန့်အပ်ခဲ့သူ တစ်ယောက်မှာ ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့ ဖြစ်သည်။ လီနင် ဂရက်တွင် သူ KGB လုပ်စဉ်က ရင်းနှီးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဒုညွှန်ကြားရေးမှူး အဖြစ် FSB တွင် တာဝန်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ FSB တွင် ပူတင် တာဝန်ယူပြီး တစ်လအကြာတွင် အိုင်ဗန်နော့ကို ခေါ်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ အိုင်ဗန် နော့သည် ရုရှား၏ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသလို ပထမ ဆုံး အရပ်သား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးလည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပူတင်၏ ဇာတိ မြို့မှ နောက်ထပ် KGB တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဗစ်တာချာကော့ဆော့ကိုလည်း FSB ၏ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့ပြန်သည်။ သူသည် နောင်အခါ ပူတင်၏ သမ္မတ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရုရှားနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်းအတွက် တာဝန်ယူရလေသည်။ ချာကော့ဆော့မှာ လီနင်ဂရက် ဥပဒေဌာနတွင် ပူတင် ကဲ့သို့ပင် ဥပဒေကို လေ့လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် လီနင်ဂရက် KGB တွင် နာမည်ကြီးသည်။ အတိုက်အခံများ အပေါ် နှိပ်ကွပ်ရာတွင်လည်း နာမည် ထွက်သူ ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်ရှိ ပညာတတ်များ ကြားထဲတွင် သူ့ကို မကြိုက်ကြချေ။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပူတင်၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိအဖြစ် စိန့်ပီတာ စဘတ်သို့ ရောက်ရှိလာစဉ် သူ့ကို လူအများက သဘောမတော် လှပေ။ သူက မြို့အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဗလာဒီမီယာကော့လက်ကို ဖယ်ရှားလိုသည်။ ယာကော့လက် သည် စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ထင်ရှားပြီး လူကြိုက်များသည်။ နီကိုလိုင်ပတ်ရီ ရုပ်မှာလည်း စိန့်ပီတာစဘတ်မှ KGB အရှာရှိဟောင်း တစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ FSB မှ ပူတင် ထွက်သွားသည့်အခါ သူ့ကို ပူတင်၏ နေရာ၌ တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ချေချင်ညာ အကြမ်းဖက်မှု စစ်ဆင်ရေး ပြုလုပ်ရာ၌ ထိုသူတွင် တာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်သည်။ အိုင်ဗန်နော့၊ ပထရီရုပ်၊ ချာကော့ဆော့တို့မှာ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်များက လီနင်ဂရက်တွင် မွေးဖွားခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်ခန့်သာ အသက်ကွာကြသည်။ သူတို့အားလုံးသည် ပူတင်ကဲ့သို့ပင် KGB မှ မွေးလိုက်သော KGB ဟောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ FSB ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖြစ် ပူတင်က သူ၏ ယခင် ဆရာရင်းဖြစ်သူ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တော်ဝန် အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက်ကို အကူအညီ ပေးရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဆော့ဘ်ချက်ကို စုံစမ်း စစ်ဆေးနေ၏။ ငွေအလွဲသုံးစားလုပ်မှု၊ အကျင့်ပျက် ခြစားမှု စသည့် စွဲချက်များဖြင့် စစ်ဆေးနေခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်၌ ဆော့ဘ် ချက်သည် နှလုံးရောဂါ ထ လာသဖြင့် ဆေးရုံသို့ ပို့ပြီး ရောဂါကုနေရသည်။ ထိုအချိန်က ရှေ့နေချုပ်မှာ ယူရီစကူရာတော့စ် ဖြစ်သည်။ သူ ရှေ့နေချုပ် ဖြစ်လာကတည်းက အကျင့်ပျက် လာဘ်စားမှုများကို တိုက်ဖျက်မည်ဟု ကြွေး ကြော်ငြီး စုံစမ်း စစ်ဆေးလာခဲ့ရာ ဆော့ဘ်ချက်သည် ထိုစိမ့်ချက်ထဲ၌ ပါသွား ခဲ့လေသည်။ ပူတင်က မော်စကိုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော်လည်း စိန့် ပီတာစဘတ် ဆေးရုံတွင် နှလုံးရောဂါ ခံစားနေရသော ဆော့ဘ်ချက်ကို ၁၉၉၈ နိုဝင်ဘာတွင် သွားရောက် ကြည့်ရှုခဲ့သည်။ ထိုရက်များအတွင်း ဆော့ဘ်ချက်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ဖမ်းဝရမ်း ထုတ်ထားသော်လည်း ဆေးရုံတက်နေရသဖြင့် ထောင်ထဲသို့ မရောက်သေးပေ။ ထိုအချိန်မှာပင် မြို့တော်ဝန်ဟောင်းမှာ ဆေးရုံ မှနေ တိတ်တဆိတ် ဆင်းကာ စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့ပြင်မှ ပုဂ္ဂလိက လေယာဉ် တစ်စင်းဖြင့် ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။ ဆော့ဘ်ချက်မှာ ပါရီသို့ထွက်ပြေးပြီးနောက် ပူတင် သမ္မတ မဖြစ်ခင်အထိ ပြင်သစ်တွင် တစ်ချိန်လုံး နေခဲ့ပြီး ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသည့်အခါ သူ့အတွက် လုံခြုံစိတ်ချရပြီ ဖြစ်သဖြင့် စိန့်ပီတာစဘတ် သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ပူတင်က ဆော့ဘ်ချက် ထွက်ပြေးသွားခြင်းနှင့်ပတ် သက်၍ သူနှင့် မပတ်သက်ဟု ဆိုသော်လည်း ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်ကမူ ပူတင်၏ လက်ချက် ဖြစ်သည်ဟု ယုံမှားသံသယ မဖြစ်ခဲ့ပေ။ ယခင် သူ၏ ဆရာရင်း၊ သူ၏ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့သူကို သူ၏ အနီးကပ်ဆုံး လက်ထောက် ဖြစ်သူ ပူတင်က အပြင်ထွက်နိုင်အောင် လုပ်ပေးမှာ သေချာသည်ဟု ယုံကြည် ခဲ့သည်။ ဆော့ဘ်ချက် နိုင်ငံခြားသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ထွက်သွားရသည်မှာ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ရုံးများပိတ်သည့် ရုံးပိတ်ရက် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ထွက်သွားနိုင်အောင် စေ့စေ့စပ်စပ် စီစဉ် လုပ်ဆောင်သွားခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ယဲလ်ဆင် ပြောသလို ပူတင်မှာ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက် နေပါလျှင် တရားဥပဒေကို ရှောင်ပြေးသည့် ဝရမ်းပြေးတစ်ယောက်ကို ကူညီခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူသည် ထိုအချိန်က FSB ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် တစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုလုပ်ရပ်ကို တရားစွဲဆို၍ ရနိုင်သည်။ သို့သော် ယဲလ်ဆင်က ပူတင်၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်၍ ပြတ်သားတိကျစွာ ဆုံး ဖြတ်ချက် ချခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပူတင်အား စုံစမ်းခြင်း မပြု၊ အရေးယူခြင်းလည်း မလုပ်ခဲ့ပေ။ ယဲလ်ဆင်၏ ဘဝမှတ်တမ်း ဖြစ်သော “သန်းခေါင်ယံ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ” စာအုပ်ထဲ၌ “အားလပ်ရက်များကို ကျေးဇူး

တင်ပါတယ်။ မြို့ကတော့ တိတ်ဆိတ်လျက်ပဲ။ ပူတင်ဟာ စိန့်ပီတာစဘတ်မှာ သူ့ရဲ့ အဆက်အသွယ်တွေကို အသုံးပြုပြီး ပုဂ္ဂလိက လေယာဉ်တစ်စင်းနဲ့ ဆော့ဘတ်ချက်ကို ဖင်လန်နိုင်ငံဆီ ပို့ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီကမှနေ ဆော့ဘတ်ချက်က ပါရီ သွားခဲ့တယ်။ ဆော့ဘတ်ချက်ကို တရားရေးဌာနက မြို့ကနေ ဘယ်မှ မသွားရလို့ တားထားတာ။ ဒါကြောင့် သူ့နောက်ကို ဘယ်သူကမှ မလိုက်ခဲ့ဘူး။ ဂရုတစိုက်လည်း စောင့်ကြည့်မနေပါဘူး။ တစ်ယောက်ယောက်က သူ့ကို ကူညီလိမ့်မယ်လို့လည်း ဘယ်သူကမှ မတွေးမိပါဘူး။ ဒီလူဟာ ဆော့ဘတ်ချက်ကို ကရက်စတီ အကျဉ်းထောင် သံတိုင်များနောက်မှာ ထားတုန်းက ငါးမိနစ်အတွင်း လာကြည့်နိုင်တဲ့ နေရာမှာ ရှိတဲ့လူပေါ့” ဟု ရေးထားပါသည်။

ကရက်စတီ အကျဉ်းထောင်သည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၏ ပင်မထောင်ကြီး ဖြစ်သည်။ ထောင်သည် ကြီးမားပြီး သက်တမ်းလည်း ကြာလှပြီ။ ထောင်ကြီးမှာ အုတ်ရိုးအနီများဖြင့် ကာရံထားသောကြောင့် ကြောက်စရာကောင်းပြီး လူများကို ခြောက်လှန့်နေသည်နှင့် တူပေသည်။ ထိုထောင်ကြီးသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ ပိတိုရီယခေတ် အကျဉ်းထောင်များလို ခမ်းနားထည်ဝါလှပေသည်။ တိုက်ခန်းများ၊ တိုက်ခန်းကျဉ်းများ ထားရှိကာ ထိုတိုက်ခန်းများထဲတွင် ရောဂါပေါင်းစုံ ရရှိနိုင်လောက်အောင် ထောင်က ဆိုးဝါးလှပေသည်။ အနာတိုလီဆော့ဘတ်ချက်လို ဗူမျိုးအတွက် နေထိုင်ရန် မသင့်သောနေရာလည်း ဖြစ်ပြီး ထိုနေရာသို့ မလာသင့်ပေ။ အချိန်ပိုင်းလောက်ပင် ထိုနေရာသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းလည်း မပြုလုပ်သင့်ပေ။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်က ဆော့ဘတ်ချက်ကို ကယ်ဆယ်လိုက်သော ပုတုတ်၏ ပြုမူလှုပ်ရှားမှုအတွက် ချီးကျူးထားလေသည်။ 'နောင်အခါမှာ ပူတင်၏ ဆော့ဘတ်ချက်ကို ကယ်လိုက်တယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဒီလုပ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လေးစားစိတ်လည်း ပေါ်သွားတယ်။ သူ့အပေါ် ကျေးဇူးလည်း တင်မိပါတယ်' ဟု ယဲလ်ဆင်က သူ့စိတ်ထဲ ရှိသမျှကို ပွင့်အန်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ရပ်သည် တရားဥပဒေအရ မလုပ်သင့်သည် မှန်သော်လည်း ဆရာသမားဟောင်း တစ်ယောက်အား သစ္စာရှိစွာဖြင့် ကယ်ဆယ်လိုက်သည့် မှတ်ကျောက်အတွက် ယဲလ်ဆင်က ပူတင်၏ ကျေးဇူးသိတတ်ပုံကို လေးစားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ယဲလ်ဆင် တွက်ဆသည့်အတိုင်း ဆော့ဘတ်ချက်ကိစ္စ ပြီးသည့်နောက် ပူတင် ပတ်သက်ခဲ့သည်မှာ သေချာသလောက် ရှိလေသည်။ ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ ဆော့ဘတ်ချက်သည် ပါရီမှနေ စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ သူ့အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးခြင်းလည်း မပြုတော့ပေ။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၌ နှလုံးရောဂါဖြင့် အနာတိုလီဆော့ဘတ်ချက်

ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ ထို ဈာပနသို့ ပူတင်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ပြီး မျက်ရည်ကျခဲ့သည်။ သူသည် သူ၏ ငယ်ဆရာဖြစ်သူအား နောက်ဆုံး ကွယ်လွန်သွားသည် အထိ သစ္စာရှိခဲ့လေသည်။

လူပြန်ကာကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်နေစဉ် ပူတင်သည် လျှို့ဝှက် စစ်ဆင်ရေး တစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးမှာ ထင်ရှားပြီး အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသော စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်သည်။ FSB သည် ရှေ့နေချုပ် ယူရီစကူရာတော့ဗ်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ဗီဒီယိုကင်မရာ တိတ်တဆိတ် တပ်ဆင်ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ သူ့အိမ်၊ သူ့ရုံး၊ သူ့ရုံးနေသော နေရာများတွင် ဗီဒီယိုကင်မရာ တပ်ဆင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရိုက်ယူထားသော ဗီဒီယိုတိပ်ခွေထဲတွင် စကူရာတော့ဗ်သည် ချွေးထုတ်ခန်း တစ်ခုသို့ သွားရောက်ပြီး ပြည့်တန်ဆာ နှစ်ယောက်နှင့် ခုန်ပေါက် မြူးထူးနေသည့် ပုံများကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုတိတ်ခွေက အစိုးရအရာရှိများ အဂတိလိုက်စားနေမှုကို စုံစမ်းနေသည့် စကူရာတော့ဗ်၏ အစီအစဉ်ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပေသည်။ ဗေဗယ်ဗိုရီဒင်နှင့် ဆွစ်နိုင်ငံ မာဘာတက် ကုမ္ပဏီတို့၏ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူ ကိစ္စလည်း ပါဝင်သည်။ ယဲလ်ဆင်၏ ဆွေမျိုးများ ကရင်မလင်တွင် မသမာမှု လုပ်ပြီး အဂတိ လိုက်စားနေသည့် အမှုများကိုလည်း ရပ်ဆိုင်းစေလိုက်သည်။ စကူရာတော့ဗ်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးချက်များတွင် အစိုးရအရာရှိပေါင်း ၈၀၀ ကျော် ပါဝင်သည်။ ဗဟိုဘဏ်မှ အရာရှိများ၏ ငွေကြေးကစားမှုများကိုလည်း စုံစမ်း စစ်ဆေးလျက် ရှိသည်။ GKO ခေါ် ပြည်တွင်း ငွေကြေးဈေးကွက်မှ ပြဿနာများလည်း ပါဝင်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေး ပြုလဲသွားခြင်းနှင့် ဆိုင်သော ကိစ္စများကိုလည်း စုံစမ်းလျက် ရှိသည်။ GKO သည် ငွေချေးငှားခြင်းကို ဆက်လက်မထိန်းနိုင်တော့သဖြင့် အတိုးနှုန်းများမှာ မြင့်တက်သွားခဲ့လေသည်။ အကြွေးဟောင်းများကို မပေးနိုင်ကြဘဲ သုံးဆင့် အစီအမံ ဆိုသည့် ဘဏ္ဍာရေး အစီအစဉ်ကို မှီခိုလာကြသည်။ ထိုသို့ မသမာမှုများ ဖြစ်ပွားခြင်းအတွက် အနာတိုလီဗျူဘားအစစ်မှာလည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အောက်တွင် အစစ်ဆေး ခံနေရသည်။ သူသည် သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ အကြီးအကဲ ဖြစ်သလို ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းလည်း ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် ပီမာကိုဟု ခေါ်သော ဂျာစီကျွန်းပေါ် ရှိ ကုမ္ပဏီများနှင့် အစိုးရကြား ပြဿနာ၊ IMF ခေါ် နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေ အဖွဲ့၏ ဈေးငွေများကို GKO ငွေကြေးဈေးကွက်၌ ဗဟိုဘဏ် အမှုထမ်းများ၏ မသမာလုပ်မှု ကိစ္စမျိုးတို့လည်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်

လုပ်ဖို့အတွက် ထိုမသမာမှုများကြောင့် ထိခိုက်လာခဲ့ရသည်။ ရွာယံငွေ တန်ဖိုး မှာလည်း ကျဆင်းလာရသည်။

IMF က ဖိမာကို၏ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်း စစ်ဆေးရန် ရုရှား ဗဟိုဘဏ်ကို တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ရုရှား ဗဟိုဘဏ်သည် နိုင်ငံ၏ အရန် ငွေမာများကို ကျဆင်းအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု IMF က စွပ်စွဲ သည်။ အစိုးရအရာရှိများနှင့် ဗဟိုဘဏ် အမှုထမ်းများသည် ကုန်ကူးသန်းမှုနှင့် ငွေကြေးပြဿနာများတွင် နိုင်ငံကို စီးပွားရေးကျဆင်းအောင် လိမ်လည် ပြုလုပ်ခဲ့ သည်။ စက္ကရာတောင်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ရက်စ်ဂျန်ပရီမာကော့စ်တို့သည် ထိုသို့ ငွေကြေးမသမာမှုများတွင် ဘာဝန်ရှိသော ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ၊ စီးပွားရေးသမား များ၊ အစိုးရ အရာရှိများ၊ ဘောရစ်ယံလ်ဆင်နှင့် အရင်းနှီးဆုံး ရှိသူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသူများသည် ကရင်မလင်နှင့် တရင်း တန်း ရှိကာ နိုင်ငံကို ချောက်ထဲကျအောင် ရွက်လွှင့်နေသူများ ဖြစ်သည်။ စက္က ရာတောင်သည် အဓိက အဂတိ လိုက်စားမှုများကို ရှေ့နေချုပ်တစ်ဦးအဖြစ် အောင်မြင်အောင် အရေးယူနိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ပရီမာကော့စ်၏ အဂတိ လိုက်စားမှု ဆန့်ကျင်ရေး သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုကြောင့် သူသည် ရဲဆေး တင်သလို ဖြစ်လာပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လှုပ်ရှားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဒူးမားလွတ်တော်က လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သောကြောင့် ၁၉၉၉ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် အကျဉ်းသား ရာပေါင်း၊ ထောင်ပေါင်း များစွာ လွတ်မြောက်သွားခဲ့ရသည်။ ပရီမာကော့စ်က ထိုကဲ့သို့ ရာဇဝတ်သား အမြောက်အမြား လွတ်ပေးခြင်းသည် စိုင်းသူပြည်သားများ၏ လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်နိုင်သည်။ စီးပွားရေး မသမာမှုနှင့် ရာဇဝတ်မှုများ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ကက်ဘီနက်ကို သတိပေးခဲ့သည်။ ထိုရက် များ အတွင်း၌ပင် လက်နက်ကိုင် ရဲများသည် မော်စကိုရှိ ဘာရေဇော့စကီး၏ ကုမ္ပဏီများကို ဝင်ရောက် စီးနင်းခဲ့သည်။ ထိုနှစ်နွေဦး၌ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှနေ၍ အေရီဖလော့ လေကြောင်းလိုင်းမှ နိုင်ငံခြား လေယာဉ်လက်မှတ်များ မှောင်မီ ရောင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဌာနတွင်းမှ အမှုထမ်းများ အပါအဝင် မှောင်ခိုသမား များကို ဖမ်းဆီးရန် ဝရမ်းထုတ်ခဲ့သည်။ ယံလ်ဆင်သည် ပရီမာကော့စ်နှင့် သဘောထားခြင်း မတိုက်ဆိုင်သော်လည်း သူ့ဝန်ကြီးချုပ်၏ အဂတိလိုက်စား မှု တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများကို သဘောတူ အားပေးလေသည်။ စက္ကရာတောင် နှင့် ပရီမာကော့စ် တို့ကလည်း သူတို့ အလုပ်များကို ဆက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သမ္မတ ယံလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုများအပေါ် ယခင်ကလို သူတို့ လုပ်ချင်တိုင်း လုပ်ဖို့ လွယ်ကူတော့မည် မဟုတ်ပေ။

၁၉၉၉ ခုနှစ် မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံပိုင် ရုပ်မြင်သံကြား RTR က စက္ကရာတောင်၏ ကခုန်ဖြူးထူးနေသော ဗီဒီယို အခွေကို ထုတ်လွှင့် ပြသ ခဲ့လေသည်။ စက္ကရာတောင်နှင့် လူအမြောက်အမြားက ထို တိပ်ခွေသည် အစစ် မဟုတ်၊ အတု ဖန်တီးထားသော အခွေ ဖြစ်သည်ဟု ဆန့်ကျင် ပြောဆိုကြ သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စက္ကရာတောင် (ရုရှားလို ကွမ်ပရီမာဟု ခေါ်သည်) မှာ စေ့စပ် ညှိနှိုင်းရတော့သည်။ ကရင်မလင်နှင့် သမ္မတယံလ်ဆင် မိသားစုတို့ ပါဝင်ပတ်သက်နေသော အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် စက္ကရာတောင်၏ အပျော်ကျူး နေသည့် အဖြစ်များကို ညှိနှိုင်းပြီး ရုပ်ဆိုင်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ စက္ကရာ တောင်ကို သိက္ခာကျစေသည့် ဗီဒီယို အခွေအား ဖျက်ဆီးပစ်ရသလို စက္ကရာ တောင်ကလည်း ယံလ်ဆင် မိသားစုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ ရုပ်ဆိုင်းပစ်ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပူတင်သည် ယံလ်ဆင်မိသားစု ကျေးဇူးကို ရယူလိုက်သလို သူတို့အပေါ် သစ္စာရှိကြောင်းကိုလည်း ပြသခဲ့လေသည်။ မိသားစု တစ်ခု၏ အရေးကြီးသော အကျိုးစီးပွားများသည် လူတစ်ယောက်အပေါ်တွင် အမှီပြုလိုက်ကြောင်း ပြသလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်သည် ပူတင် အတွက် လိုအပ်သော ထောက်ခံချက် တစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက် ၂ ပတ်ပင် မကြာ၊ ပူတင်ကို ရုရှားလိုခြုံရေးကောင်စီ၏ အာဏာအကြီးဆုံးသော အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ယံလ်ဆင်က ခန့်အပ်လိုက်သည်။ ထိုရာထူးမှာ သူ ယခု ရယူထားသော FSB ညွှန်ကြားရေးမှူး ရာထူးအပြင် နောက်ထပ် ရာထူးတစ်ခု ထပ်ရခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သူ့အလျင် လုံခြုံရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့သူ နီကိုလိုင်နာ့ဗူဇော့မှာ ရက်စ်ဂျန်ပရီမာကော့စ်နှင့် အလွန်ရင်းနှီးသူ ဖြစ်သော ကြောင့် သူ့ကို ဖယ်ပြီး ပူတင်အား ခန့်အပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပရီမာကော့စ်မှာ ယံလ်ဆင် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သလို အဓိက ပြိုင်ဘက် ဖြစ်လာမည့် အလားအလာ ရှိသည်။ အထက်လွှတ်တော်၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စု ကောင်စီ ရှေ့နေချုပ် စက္ကရာတောင်သည် သူ၏ ရာထူးကို နောက်တစ်နှစ် ဆက်၍ တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။ ကရင်မလင် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ စက္ကရာ တောင်သည် မော်စကိုတွင် နာမည်ကြီးနေသော ရည်မှန်းချက် ကြီးမားသည့် မြို့တော်ဝန် ယူရီလုစကော့စ်၏ နှုတ်ဖြင့် ထောက်ခံချက်ကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ပူတင် ရွေးကောက်ပွဲဖြင့် သမ္မတ အရွေးခံရသည့်အခါ ထိုပွဲမှာ ပြီးလျှင် သွားခဲ့သည်။ စက္ကရာတောင်မှာလည်း ရာထူးမှ အေးအေးဆေးဆေးပင် နုတ်ထွက် သွားခဲ့ရသည်။ ပရီမာကော့စ်မှာလည်း ရေရှည် မမြဲလိုက်ပေ။ စက္ကရာတောင်၏

ဒီဒီယိုဂွေကို ပထမဆုံး ထုတ်လွှင့်ပြသပြီး ၂ လခန့်အကြာတွင် ယဲလ်ဆင်က သူ့ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သူ ပရီမာကော့စ်ကို ရာထူးမှ ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့သည်။

စကော့စ်ကော့စ်နှင့် ပြဿနာ ဖြစ်နေသည့်အချိန်၌ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်မှာ ယုံကြည်ရလောက်သူ သူ့အနားတွင် မရှိသဖြင့် စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်နေ၏။ သူ့နေရာ ဆက်ခံမည့် အားကိုးလောက်သူနှင့် သူ့ကို သံစွာရှိသူကိုလည်း ရှာ နေသည်။ မေလတွင် ဒူးမားလွတ်တော်ရှိ ကွန်မြူနစ်များကလည်း ယဲလ်ဆင်ကို ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ယဲလ်ဆင်သည် ကရင်မလင်တွင် သူ့မဟာမိတ် အဖြစ် အလုပ်လုပ်မည့် သူများထံမှ တစ်ယောက်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀၀၀၀ ရယူသည် ဆိုသော စွဲချက်ကို လွှတ်တော်တွင် တင်သွင်းခဲ့ကြသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ရက်စ်ဂျွန်ပရီမာကော့စ်မှာလည်း ယဲလ်ဆင်ကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် အနိုင်ရနိုင်သည့် အထင်ရှားဆုံး နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်ကား မဖြစ်သေးပေ။ သူသည် အနာဂတ် သမ္မတဖြစ်ဖို့ စတင်လှုပ်ရှားနေသည်။ ပရီမာကော့စ်သည် မော်စကိုမြို့တော်ဝန် ယူရီလုစကော့စ်နှင့် ထိုအချိန်ပိုင်းအတွင်း မိတ်ဆွေဖွဲ့ထားသည်။ ကရင်မလင်ကလည်း ပရီမာကော့စ်နှင့် လုစကော့စ် ဝင်ရိုးတန်း မိတ်ဆွေဖွဲ့မှာ စိုးရိမ်နေသည်။ သူတို့ ၂ ဦး ပူးပေါင်းလျှင် ယဲလ်ဆင် အနေဖြင့် အနိုင်ရစရာ မရှိဟု ထင်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယဲလ်ဆင်သည် ချက်ချင်းပင် ပြန်လှန် ထိုးစစ်ဆင်တော့သည်။ မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ပရီမာကော့စ်ကို ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်မှ ထုတ်လိုက်သည်။ သူ့နေရာတွင် စတီဖာရှင်အား ခန့်အပ်လိုက်သည်။ သို့သော် ဒူးမားလွတ်တော်၏ စွဲချက်ကိုကား ရှောင်လွှဲ၍ မရသေးပေ။ ပရီမာ ကော့စ်ကို ရာထူးမှ ဖယ်ထုတ်လိုက်သော်လည်း ယဲလ်ဆင် မိသားစုမှာ ခဏသာ အံသက်ရှင်ခွင့် ရနေသည်။ ပရီမာကော့စ်နှင့် လုစကော့စ်တို့သည် သူတို့ အာဏာ ရရေးအတွက် လေးဆတိုးပြီး လှုပ်ရှားဖို့ မျှော်လင့်နေကြသည်။ ယဲလ်ဆင်မှာ နလုံးရောဂါ ထ လာသည်။ ၅ ကြိမ်တိုင် ရောဂါ ထ လာပြီး ဆေးရုံတင်ကုသ ရသည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ သမ္မတအဖြစ် တတိယအကြိမ် အနိုင်ရဖို့ သူ ကြိုးစားနေ ခဲ့သည်။ သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်မှု၌ သူ အနိုင်ရဖို့ အခွင့်အလမ်း နည်းပါး သည်။ ၁၉၉၉ နွေရာသီ၌ ပြုလုပ်သော လူထုဆန္ဒ ကောက်ခံမှုအဖွဲ့ အစည်းအရုံး (VCIOM) ၏ ဆန္ဒတောင်းခံမှုတွင် ယဲလ်ဆင်ကို ထောက်ခံသူမှာ ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း သာ ရှိသည်။ သူ့နာမည်မှာ ကျလာပြီး သူ့ကို လူအများက အရက်သောက် လွန်းသော "ကြွက်တွင်းကြီး ဘောရစ်" ဟုပင် လှောင်ပြောင်ခေါ်ဆိုနေကြသည်။ ယဲလ်ဆင်အဖို့ နိုင်ငံရေးအရရော၊ ကျန်းမာရေးအရပါ အခြေအနေ မကောင်း တော့ဘဲ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရှုံးနိမ့်ဖို့ ဖြစ်နေသည်။

၁၉၉၆ ခု ဇူလိုင်လတွင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆွယ်ပွဲများ စ တင်ခဲ့လေသည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်မှာ ကျန်းမာရေး မကောင်းလှသဖြင့် သူ့ကိုယ်တိုင် မဲဆွယ်ပွဲများကို ပါဝင်စည်းရုံးခြင်း မပြုပေ။ ယဲလ်ဆင်၏ ရွေး ကောက်ပွဲ မဲဆွယ်မှုရုံးမှာ မော်စကိုမြို့၏ အနောက်ဘက် ဆင်ခြေဖုံးရှိ ထိုဆင် ညာရာ လမ်းပေါ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားလေသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဗစ်တာချာနိုမြာဒင် ကသာ နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်များကို ရှင်းလင်း ပြောကြားခဲ့၏။ ယဲလ်ဆင် သည် ဘာဗီကာ အနားယူစခန်းမှနေ၍ မဲဆန္ဒရှင်များအား အသံလွှင့် ပြောကြား သည်။ နှလုံးရောဂါဖိစီးမှု ခံရပြီးနောက် ထို နာလန်ထစခန်းတွင် သွားရောက် အနားယူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ထပ်မံ ယှဉ်ပြိုင်သည့် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်အား နိုင်ငံတကာ စာနယ်ဇင်းသမားများက စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် သူ အနားယူစခန်းရှိရာ လာရောက် မေးမြန်းကြ၏။ ဘတ်စ်ကား လေးစင်းအပြည့် တင်ဆောင်လာသော နိုင်ငံတကာ စာနယ်ဇင်းသမားများကို သမ္မတက ဖိတ်ခေါ်ပြီး သူ့အခြေအနေကို ရှင်းပြသည်။ ယဲလ်ဆင်သည် ထို သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲသို့ ခက်ခက်ခဲခဲ တက်ရောက်ပြီး အကျဉ်းရုံးသာ ဖြေကြား ခဲ့သည်။ နာလန်ထစခန်းမှာ မော်စကိုမှ ၁၀ မိုင်ခန့် ဝေးသည်။ သတင်းထောက် များမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့် မရှိဘဲ သူ၏ သီးသန့် ဓာတ်ပုံဆရာက ရိုက်ပြီး ဝေပေး သည်။ ထို့ကြောင့် သတင်းစာလောကနှင့် ပြည်သူအကြားတွင် ရုရှားနိုင်ငံသည် အလောင်းကောင်ကို သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ဖို့ လုပ်နေကြသည် ဟု ဟာသ ဖြစ်နေသည်။ ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုက ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲများ အထိ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ မမျှော်လင့်ကြတော့ပေ။

ယဲလ်ဆင် မိသားစုက သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် လုံခြုံမှုရရှိရန် သစ္စာရှိမည့် လူတစ်ယောက်ကို ရွေးချယ်ထားဖို့ လိုအပ်ကြောင်း သဘောပေါက် လာကြသည်။ ဇာဘောရစ်၏ မျိုးနွယ်ကို အာမခံချက် ပေးနိုင်သော ယဲလ်ဆင် အား ဆက်ခံသူတစ်ယောက် ကရင်မလင်တွင် အာဏာရရှိရန်ကို စဉ်းစား ကြလေသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့သား ဖြစ်သော ဒီမိုကရက်တစ် တစ်ယောက် လည်း ဖြစ်သော ဆာဂျီစတီဖာရှင်မှာ ယခင် FSK တာဝန်ခံ ဖြစ်သည်။ FSK မှာ တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ဖြစ်၏။ FSB က ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ လည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စတီဖာရှင်မှာ ပြည်ထဲရေး တာဝန်ကိုလည်း ခပ် ကြမ်းကြမ်း ကိုင်တွယ်ခဲ့သည်။ မော်စကို၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်မှ လွတ်လပ်စွာ ရွဲထွက်လိုသော ချေချင်ညာ သူပုန်တို့အား ရက်ရက်စက်စက် နှိပ်ကွပ်ခဲ့သည်။ ယဲလ်ဆင်က စတီဖာရှင်ကို မွေးခဲ့သည် ဆိုသော်လည်း သူ့တွင် အားနည်းချက်

များ ရှိနေသည့်အတွက် သမ္မတ မိသားစုက စိတ်ကျေနပ်မှု မရှိကြပေ။ သူက တစ်ခါတစ်ရံ လွတ်လပ်မှုကို သဘောကျပြီး သူ စိတ်ထင်ရာကို ပြောဆိုတတ်၏။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၊ ဩဇာကြီးသူများကိုလည်း ဝေဖန်ရှုတ်ချတတ်၏။ ထိုကိစ္စများကို ယဲလ်ဆင် မိသားစုက သဘောမတွေ့လှချေ။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ သူ သွားရောက်စဉ်က ရုရှားနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ကိုင်တွယ်ရမည်ဟု စကားပြော မှားခဲ့ခြင်းလည်း ရှိခဲ့သည်။ ပို၍ ဆိုးသည်မှာ သမ္မတ မိသားစုထဲမှ တချို့ ပါဝင်ပတ်သက်နေသော ရာဇဝတ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် တချို့အား ရပ်ပစ်ဖို့ သမ္မတက ပြောဆိုသော်လည်း သူက ငြင်းပယ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ယဲလ်ဆင် မိသားစုက မကျေနပ်ပေ။ သူ့ကို ဝန်ကြီးချုပ် ခန့်အပ်ပြီး ၃ လ မပြည့်ခင်မှာပင် ထုတ်ပယ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လဆန်းတွင် လူများ အံ့ဩလောက်သည့် ကိစ္စတစ်ခုကို သမ္မတ ယဲလ်ဆင်က ကြေညာလိုက်သည်။ သူသည် သူ့အစိုးရအဖွဲ့၏ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် လွန်ခဲ့သော ခုနှစ်လကမှ ကရင်မလင် ရောက်ရှိခဲ့သည့် လူသိနည်းသော ဗလာဒီမီယာပူတင်အား ခန့်အပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ စတီဗာရှင်မှာလည်း သူ့ကို ရုတ်တရက် ထုတ်ပယ်လိုက်သည့်အတွက် တုန်လှုပ်သွားသည်။ သို့သော် သူ့တွင် တန်ပြန်ဆန့်ကျင်ရန် အင်အားမရှိပေ။ ပူတင်နှင့် စတီဗာရှင်တို့မှာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သိကြသည်။ သို့သော် တရားတန်းကား မရှိပေ။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်သည် သူ၏ နွေရာသီ ကျေးလက်စံအိမ် ဂေါ်ကီ-၉ အိမ်သို့ စတီဗာရှင်အား ခေါ်ကာ တာဝန်မှရပ်စဲကြော်ငြာအင်အားပေးသည်။ ပူတင်က အားလုံးကို သိသည်။ စတီဗာရှင်အား ထုတ်ပယ်မှုများ၊ ထုတ်ပယ်လိုက်သည့်အတွက် သဘောမတွေ့စရာ အဖြစ်များကို ပူတင်က မြင်ထားသည်။ သူ့ဆရာက သူ့ကိုလည်း အချိန်မရွေး ထုတ်ပစ်နိုင်သည်။ သူတို့ သဘောမတွေ့လျှင် မတွေ့သလို ဖယ်ရှားနိုင်သည်ဟု မျှော်မှန်းထားသည်။ လူထုနှင့် မော်စကို နိုင်ငံရေး ထိပ်တန်းအဝန်းအဝိုင်းက ပူတင်သည် သူ့ရှေ့မှ နောင်တော် ဝန်ကြီးချုပ်များကဲ့သို့ ခဏသာခံမည်။ သူလည်း မကြာခင် ဖယ်ရှားခံရမည်ဟု မှန်းဆထားခဲ့ကြသည်။ ယဲလ်ဆင်၏ သမ္မတသက်တမ်း ကာလအတွင်း၌ ဝန်ကြီးချုပ် ၅ ယောက်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ၃ ယောက်၊ ရှေ့နေချုပ် ၆ ယောက်၊ လုံခြုံရေးဌာန FSB အကြီးအကဲ ၇ ယောက်၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ၉ ယောက်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ၆ ယောက်အထိ အပြောင်းအလဲလုပ် ခန့်အပ်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ မဟာဗျူဟာမှာ Davide and Rule မူဝါဒ ဖြစ်သော ခွဲခြားအုပ်ချုပ်ခြင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ့ဩဇာ မရှိတော့

ထိန်းချုပ် မရနိုင်တော့ဟုဆိုလျှင် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ လူအများက သမ္မတ ယဲလ်ဆင်သည် ရုရှားနိုင်ငံကို စုတစ်မျိုး၊ တော်ကြာတစ်မျိုးဖြင့် အမြဲတမ်း အပြောင်းအလဲ မြန်စွာ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ အပြောင်းအလဲ မြန်လှသော ယဲလ်ဆင်၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကို ရုရှားနိုင်ငံရေးသမားများက အံ့ဩကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူထုနှင့် မီဒီယာလောကမှာ ပူတင်ကို ယခုလို ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းသည် ယဲလ်ဆင်၏နေရာ ဆက်ခံဖို့ သမ္မတ ဖြစ်လာရန် များသည်ဟု သုံးသပ်ကြသည်။ ယဲလ်ဆင်က သူ၏ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်အဖြစ် ရပ်မြင်သံကြားမှနေ ပူတင်၏ နာမည်ကို ကြေညာသွားရာတွင် 'တစ်နှစ်ကာလအတွင်း၊ တိတိကျကျ ပြောရမယ့်ဆိုင်ရာ အခုကနေ တစ်နှစ်အတွင်းမှာ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပပေးပါမယ်။ အဲဒီ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မယ့် သမ္မတလောင်းရဲ့ နာမည်ကိုလည်း ကြေညာဖို့ ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။ အဲဒီ သမ္မတလောင်းရဲ့ နာမည်ကို အခု ကြေညာမှာပါ။ ကျွန်တော်အမြင်မှာ တော့ သူဟာ ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပိုပြီး ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ပြုလုပ်နိုင်လိမ့်မယ်၊ ရုရှား နိုင်ငံရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ဖို့ အာမခံနိုင်လိမ့်မယ်၊ ကျယ်ပြန့်လှတဲ့ နိုင်ငံရေးလောကရဲ့ ထောက်ခံမှုကို ရရှိအောင်လည်း ဆွဲဆောင်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ သူဟာ ကိုယ်တိုင် ရော ရုရှားနိုင်ငံကိုပါ ညီညွတ်အောင် စည်းရုံးနိုင်ပြီး ၂၁ ရာစုမှာ မဟာရုရှား နိုင်ငံတော်သစ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မယ့်သူလို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဗလာဒီမီယာရိုစစ်ဂ်ပူတင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ကြေညာသွားခဲ့လေသည်။ နိုင်ငံရေး ဝေဖန်သူများက ယခု ယဲလ်ဆင်၏ ကြေညာချက်သည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်က သူ့နေရာကို ဆက်ခံမည့်သူ အဖြစ် ဘိသိက်မြှောက် အမွမ်းတင်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန်းဒါးလဲဗစ်ကို ကြေညာခဲ့သည်နှင့် တူသည်။ ထိုအဖြစ်ကို သတိရမိသည်ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုအချိန်က လဲဗစ်ကို လုံခြုံရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ၃ လခန့် အကြာတွင် ထုတ်ပယ်ခဲ့လေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ပြောရလျှင် ယဲလ်ဆင်သည် ပိုပြီး သတိထားလာ၏။ ယခင် အတွေ့အကြုံများကိုကြည့်ပြီး သတိထားပြီးလည်း လူရွေးလာ၏။ ပူတင်ကို "အနာဂတ် ဝန်ကြီးချုပ်" အဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ချိန်က ယဲလ်ဆင်အနေဖြင့် သူ့ဖဲကို ရွေးပြီး ပစ်လိုက်သည်ဟု ပူတင်က ယူဆသည်။ သူ့အနေဖြင့် လူရွေးမှန်ဖို့ လိုသည်။ သူ့မိသားစု အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ပေးသူ အဖြစ်လည်း သူ့ကို သဘောကျသည်။ ယဲလ်ဆင်၏ နေရာကို ဆက်ခံမည့် သမ္မတလည်း

ဖြစ်လာနိုင်မည်ဟု ပူတင်က တွေးမိလေသည်။ အကယ်၍ သူက ယုံကြည် ကိုးစားလောက်သည့် အလုပ်မျိုးကို ယုံလ်ဆင်အတွက် လုပ်မပြုနိုင်လျှင်၊ ယုံလ်ဆင် မိသားစု အကျိုးစီးပွားများကို သမ္မတအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ပြီးသည့်တိုင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင် သူ့ကံကြမ္မာမှာ မကောင်းလှဟု ပူတင်က နားလည် သည်။ စတီဖာရှင်လို ကံကြမ္မာမျိုး သူ ကြုံတွေ့နိုင်သည်ဟု ပူတင်က သဘော ပေါက်သည်။ သူမယောကျ်ား၏ ရာထူးတက်မှု မြန်ဆန်ခြင်းကို လူမေလောက တအံ့တဩ ဖြစ်ရသည့်အကြောင်း ပြောပြ၏။ 'ကျွန်မ စဉ်းစားလို့ လိုက်မမီ နိုင်လောက်အောင် မြန်ဆန်ပါတယ်။ မနေ့က စိန့်ပီတာစဘတ်ရဲ့ ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် ဖြစ်ခဲ့တဲ့ သူတစ်ယောက်ဟာ အခုတော့ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် ချက်ချင်း ပြောင်းလဲသွားတာကို ကျွန်မ အံ့ဩရတယ်' ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ပူတင်ကို ဝန်ကြီး ချုပ်အဖြစ် နာမည်ကြော်ညာပြီးသည့်နောက် ရက်ပိုင်းအတွင်း သူ့အဖေမှာ နှလုံး ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားသည်။ သူသည် စိန့်ပီတာစဘတ်ရဲ့ နေထိုင်မကော်စီး သော အဖေထံ ရုံးပိတ်ရက်တိုင်း သွားလေ့ရှိသည်။ အလုပ်များ ပိနေသည့်တိုင် မပျက်မကွက် သွားရောက်သည်။ သူ့အဖေ မာရီယာမှာ အဖေ မဆုံးခင် တစ်နှစ် ကတည်းက ကင်ဆာရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားသည်။ သူ့မိဘများမှာ သူ့သား၏ စွမ်းဆောင်မှုများကို အလွန် ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားကြ၏။ သူ့မိဘများ ကွယ်လွန်သွား ခြင်းသည် သူ့ဘဝတွင် ဟာပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် သူ့ဇနီး၊ ကလေးများ နှင့် တက္ကတိုင်းစီ မနေဘဲ သူနှင့် အမြဲလိုလို အတူ ရှိနေခဲ့လေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘဝသည် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ယခုအခါ ပူတင်သည် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပေပြီ။ မော်စကိုမြို့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်အတွက် နေရာသီ ခံအိမ်တစ်လုံး ရ၏။ ၁၂ မီတာ ရှိသော ရေကူးကန်တစ်ခုလည်း ပါဝင်သည်။ ပူတင်သည် မနက်တိုင်း မိနစ် ၂၀ မှ မိနစ် ၃၀ ကြာအောင် အိမ်ပြင်ထွက်ပြီး လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်သည်။ ရေကူးကန်တွင် မနက်ရော ညပါ ရေကူးသည်။ သူ့ကိုယ်သူ ကျန်းမာအောင် နေထိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ မနက်စာ အဖြစ် သစ်သီးနှင့် ကေဖာကိုသစ် စားသောက်သည်။ "ကေဖာ" ဆိုသည်မှာ ဒိန်ချဉ်တစ်မျိုး ဖြစ်ပေသည်။ အလုပ်များလွန်းသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ နေ့လယ်စာ လွတ်သွားတတ်သည်။ အိမ်ပြန်စောတတ်သည့် ညနေမျိုးတွင် သမီးနှစ်ယောက် ဖြစ်သော ကတ်ယာ၊ မာရှာတို့နှင့်အတူ ကာတွန်းကားကို ထိုင်ကြည့်တတ်သည်။ မာရှာက မန်နေဂျာ ဖြစ်ချင်ပြီး၊ ကတ်ယာကမူ အိမ်တွင်းအလုပ်ဆင်သင် ဒီဇိုင်းနာ ဖြစ်ချင်သည်။ နိုင်ငံရေးသမား အများစုကြီးနှင့် မတူသည်မှာ ပူတင်သည် ရုရှား သတင်းစာများကို ဖတ်ရာ၌ အောက်က မျဉ်းသားပေး၊ ရွေးချယ်ပေးသော

သတင်းများကိုသာ ဖတ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ယခင်က ဝန်ကြီးချုပ်များ ဖတ်ရန် ကိုယ်ရေးအရာရှိများ၊ လက်ထောက်များက ဖတ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု သူ့ဇနီး ယူဆသည့် သတင်းများ၊ ဆောင်းပါးများကို ရွေးချယ်မှတ်သား၍ ဝန်ကြီးချုပ်ထံ တင်ပို့လေသည်။ ပူတင်ကမူ သတင်းစာအားလုံးနှင့် သတင်းအားလုံးကို ဖတ် သည်။ အောက်မှ တင်ပြသည်ကိုသာ မဟုတ်ဘဲ သူ ဖတ်ချင်သည်ကို ဖတ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူနှင့် အတူ အလုပ်လုပ်သည့် လူများအကြောင်း သူ့မိန်းမ လူမေလာနှင့် ဘယ်တော့မှ ဆွေးနွေးခြင်း မရှိပေ။ ကရင်မလင်သို့ ပူတင် ရောက်ရှိခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း လူမေလာမှာ သမ္မတ တောရစ်ယုံလ်ဆင် နှင့် နှစ်ကြိမ်သာ တွေ့ခဲ့ဖူးလေသည်။ ရုရှားလူမျိုး အိမ်ရှင်မတို့ ထုံးစံအတိုင်း အိမ်မှုကိစ္စများကိုသာ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည်။ ထမင်းဟင်းချက်ခြင်း၊ ကလေး များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ မိသားစု ဝင်ငွေကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်လေသည်။ ပူတင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသောအခါ သူတို့မိသားစု စားသောက် ရန် သူတို့ဘာသာ ချက်ပြုတ်စားသောက်ဆဲ ဖြစ်၏။ အစားကောင်းကောင်း ချက်စားကြ၏။ ထိုသို့ ဟင်းကောင်းချက်သည့် အကျင့်မှာလည်း ဗလာဒီမီယာ ၏ အတိုးဆီမှ အမွေရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့အတိုးမှာ ယခင်က စားဖို့မျိုးဖြစ်ကာ ပါတီခေါင်းဆောင်များကိုလည်း ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးရသည်။ ပူတင်က သူ့ ရုံးအလုပ်များကို အိမ်သို့ ယူလုပ်လေ့ မရှိပေ။ ထို့ပြင် သူ့မိန်းမ၏ အဆိုအရ သူ စကားပြောလျှင်လည်း အော်ဟစ်ပြောဆိုတတ်သည်။ လိုရင်းကို ခပ်ပြတ်ပြတ် ပြောလေသည်။ ပူတင်သည် အိမ်မှာ အရက်သောက်လေ့ မရှိပေ။ တစ်ခါတစ်ရံ မှသာ ဘော်ဂါ သို့မဟုတ် ကော့ညက် အနည်းငယ်သာ သောက်လေ့ရှိသည်။ သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း နေတတ်ပြီး သူ့ခံစားချက်များကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောလေ့ မရှိပေ။

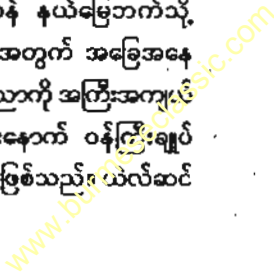
ဩဂုတ်လတွင် ရုရှား သမ္မတနိုင်ငံ၌ ပါဝင်သော ဒါဂျက်စတန်ကို အစွလာမိမစ် စစ်သွေးကြွများက ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်၏။ ထိုအဖြစ်က ပူတင် ကို စိန်ခေါ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ အစွမ်းအစကို ပြသဖို့ အခွင့်အရေး လည်း ဖြစ်၏။ FSB တွင် တာဝန်ယူပြီးနောက် သူ၏ သတ္တိသွေးကို ပြသရန် ပထမဆုံး ရရှိလိုက်သည့် အခွင့်ကောင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။ အစွလာမိမစ် စစ်သွေးကြွများက ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည်မှာ ဒုတိယမြောက် ချေချင်စစ်ပွဲ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအဖြစ်ကြောင့်လည်း ပူတင်ကို လက်တွေ့သမား၊ သံမဏိလို လူဟု ခေါ်ကြ၏။ ချေချင်ညာတွင် အစွလာမိမစ် ခွဲထွက်ရေးသမားများက သီးခြားနိုင်ငံတစ်ခု ထူထောင်ရန် လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်ခဲ့သည်။ ယုံလ်ဆင်၏

အတွင်းစည်းထဲတွင် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြတ်သားမှု မရှိခဲ့ပေ။ ယခင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သော ဆာဂျီစတီဖာရှင် လက်ထက်က ချေချင်ညာကို တိုက်ခိုက် ပြီးနောက် နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ထားရန် ဖြစ်သည်။ တာရတ်မြစ်ကို တစ်ဖက်က မော်စကို လိုလားသော မြောက်ပိုင်းနှင့် တစ်ဖက်က ချေချင် ခွဲထွက်ရေးသမား များ ရှိသည့် တောင်ပိုင်း တောင်တန်းဒေသ ဖြစ်သည်။ စတီဖာရှင်၏ အယူ အဆမှာ သူပုန်များကို တာရတ်မြစ် တစ်ဖက်ကမ်းတွင် တည်ရှိစွင့် ပြုထားသလို ဖြစ်သွားသည်။ သူတို့နှင့် ပြဿနာ မကြီးထွားလာအောင် ညှိနှိုင်းရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဆွေးနွေးပွဲ အခြေအနေကောင်းအောင်လည်း ချေချင်တို့၏ လေ့ကျင့်ရေး စခန်းများကို ဝိုင်းကြံချသည်။ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပသော လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင် ထိုကိစ္စကို ဆွေးနွေးသည်။ သူပုန်များသည် ချေချင်ညာတွင် နယ်ခြားအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော မြစ်ကိုကျော်၍ တိုက်ခိုက်လာကြသည်။

ဇွဗီးရာသီ အစောပိုင်းက ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်လည်းဖြစ်၊ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်၏ အထူး သံတမန်လည်း ဖြစ်သော ဗိုလ်မှူးချုပ် ဂျင်နီ ရှစ်ဂမ်းကို ခရော်ဇေ့ လေဆိပ်မှနေ၍ ချေချင်တို့က ပြန်ပေးဆွဲသွားက ရက်ရတ် စက်စက် သတ်ဖြတ်ပစ်ခဲ့သည်။ စတီဖာရှင်နှင့် ရုရှားစစ်တပ်က ဟက်စလန်မာ စကောဒေါ့ကို ချေချင်ညာ၏ သမ္မတအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။ သူသည် ချေချင်ညာကို မထိန်းနိုင်ခဲ့ပေ။ စစ်ဘုရင်များနှင့် ရန်လိုသော သမ္မတနိုင်ငံ တပ်သားများကို ထိန်းချုပ်၍ မရနိုင်ခဲ့ပေ။ ထိုသူများသည် ဓားစာခံဖမ်းဆီးခြင်း များ၊ လက်နက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းချခြင်းများကို အကြီးအကျယ် ပြုလုပ် ကာ သူတို့၏ ခွဲထွက် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးအတွက် ရန်ပုံငွေ ပြုလုပ် လေသည်။ ချေချင်သူပုန်တို့က (၂) နှစ်အတွင်း ဓားစာခံအဖြစ် လူပေါင်း ၁၃၀၀ ပြန်ပေးဆွဲခဲ့သည်။ အများစုကို ငွေနှင့်ရွေးမှ လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုထဲမှ အများ အပြားမှာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရ၏။ ရုရှားမိခင်ကော်မတီ၏ လေ့လာသုံးသပ် ရက် အရဆိုလျှင် သူပုန်တို့ ဖမ်းသွားသော ရုရှားစစ်သား ၈၀၀ ခန့်မှာ သူတို့၏ ကျွန်များအဖြစ် ခိုင်းစေ နိပ်စက် ခံရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဗလာဒီမာရက်ပီရန် ဆိုသူမှာ ချေချင်သူပုန်တို့က ဖမ်းထားပြီး သူတို့ ခိုင်းသမျှကို ကျွန်အဖြစ် ၁၃ နှစ် ကြာအောင် လုပ်ခဲ့ရပြီးမှ မိသားစုထံ ပြန်ရောက်ခဲ့ရသည်ဟု လန်ဒန်ထုတ် ဆန်းဒေးတိုင်း သတင်းစာကြီးအား ပြောပြ၏။ ရက်ပီရန်ကို မော်စကို အရှေ့ မြောက်ဘက် မိုင် ၂၀၀ အကွာရှိ ရာယိုဆလက်မြို့မှနေ ချေချင်တို့က ပြန်ပေးဆွဲ ဖမ်းဆီးသွားခဲ့သည်။ သူ့ကို ချေချင်သူပုန်များ၏ လက်ထဲတွင် တစ်ယောက် လက် တစ်ယောက်ပြောင်းပြီး ရောင်းချခဲ့ရသည်။ ၁၀ ကြိမ်မက အရောင်းခံရ

၏။ သေလုမတတ် အရိုက်ခံရ၏။ ချေချင်တို့က ညှဉ်းပန်းခဲ့ရာ သူ၏ သွား များမှာ မရှိတော့ပေ။ မျက်လုံးတစ်လုံးလည်း ထွက်သွားခဲ့သည်။ ရက်ပီရန်ကို ချေချင်နှင့် ဂျော်ဂျီယာနယ်စပ်တွင် ရုရှား သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်က တွေ့ရှိကာ ကယ်ဆယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူက 'သူတို့အတွက် ကျွန်တော် ဟာ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး၊ ချေချင်တွေအတွက် ကျွန်တော်ဟာ ရုရှားကျေးကျွန် တစ်ယောက်ပါပဲ' ဟု ပြောပြ၏။ နောက်တစ်ယောက်မှာ ရန်မေဂန်မီလော့ ဖြစ်သည်။ ချေချင်တွင် ပြန်ပေးဆွဲခံရသော ရုရှား ကျေးကျွန်တစ်ယောက် ဖြစ် သည်။ သူလည်း ချေချင်တွေ လက်ထဲတွင် ၇ နှစ်ကြာ အဖမ်းခံရပြီးမှ လွတ် မြောက်ခဲ့လေသည်။

တခြား အဖမ်းခံရသော သားကောင်များတွင် နိုင်ငံခြား ကြက်ခြေနီ လုပ်သား ၆ ယောက်နှင့် အနောက်နိုင်ငံများမှ ကြေးနန်း အင်ဂျင်နီယာ ၄ ယောက်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ (သုံးယောက်မှာ ဗြိတိသျှလူမျိုးများ ဖြစ်ပြီး၊ တစ်ယောက်မှာ နယူးဇီလန် ဖြစ်လေသည်။) ချေချင်တို့၏ ခွဲထွက်နိုင်ငံ လမ်း တစ်လမ်းပေါ်တွင် ထိုနိုင်ငံခြားသားများ၏ အလောင်းများကို တွေ့ကြရသည်။ အလောင်းများမှာ ခေါင်းဖြတ်ခံထားကြရသည်။ ဗြိတိသျှ ကုသိုလ်ဖြစ် အလုပ် သမား ၂ ယောက် ဖြစ်သော ဂျွန်ဂျိန်းနှင့် ကမီလာကားလ်တို့မှာ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ခံရသည်။ ထို ချေချင် ခွဲထွက်ရေးသမားများနှင့် ဘောရစ် ဘရောစောစကီးမှာ ထို ဗြိတိသျှ ၂ ယောက် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆွေးနွေး ခဲ့ရသည်။ သူတို့မှာ ပြန်ပေးငွေ ပေးပြီးမှ လွတ်မြောက်လာရသည်။ ပြန်ပေးဆွဲ နှုန်းမှာ နိုင်ငံခြား ဓားစာခံများဆိုလျှင် တစ်ယောက်လျှင် ဒေါ်လာ ၂ သန်း ရှိသည် ဆိုသည်။ ရိုဂမ် ပြန်ပေးဆွဲခံရစဉ်က ရုရှား အစိုးရသည် ချေချင်ညာ တစ်ဝိုက်ကို တပ်များဖြင့် ဝိုင်းပတ်ပြီး ချေချင်သို့ ကူးသန်းသွားလာရေးနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ် ပေးသည်များကိုပင် ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်လေသည်။ ရုရှား စစ်တပ်ကလည်း ထိုချေချင်သူပုန်တို့၏ ပြောက်ကျားစခန်းများနှင့် စစ်လေ့ကျင့် သော နေရာများကို အကြီးအကျယ် ဝိုင်းကြံ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ချေချင်သူပုန် တို့သည် ထိုသို့ ပြန်ပေးဆွဲမှုများသာမက ဒါဂျက်စတန် နယ်မြေဘက်သို့ ဦးလှည့်ကာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်သည့်အတွက် အခြေအနေ မှာလည်း ပို၍ ဆိုးဝါးလာသည်။ ရုရှားတို့ကလည်း ချေချင်ညာကို အကြီးအကျယ် တိုက်စစ်ဆင်ခဲ့သည်။ ဆာဂျီစတီဖာရှင် အထုတ်ခံရပြီးနောက် ဝန်ကြီးချုပ် ပူတင်က ထို ချေချင် တိုက်ခိုက်ရေးကို တာဝန်ယူလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်

နှင့် အကြံအစည်ခြင်း တူညီသော ပူတင်က ပြုတ်သွားသည့် စတီဗာရှင်၏ အစီအစဉ်ကို ယူကာ ပိုပြီး အဆင့်မြင့်အောင် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

ရာပေါင်းများစွာသော ချေချင် ပြောက်ကျားများသည် ဒါဂျက်စတန် ပိုင်နက်အတွင်းသို့ အလုံးအရင်းနှင့် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဒါဂျက်စတန်သည် ရုရှား သမ္မတနိုင်ငံ၏ ဒေသဖြစ်ပြီး မူဆလင်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူများမှာ လူများစု ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ရုရှားတောင်ပိုင်း ဆွဒန်နော့စ် ဆေးရုံကို ဝင်စီးပြီး လူပေါင်း ၁၅၀ ကျော် သေဆုံးသည့် ဖြစ်ရပ်၌ ရုမီးလ်ဘာဆာယက်ဗ်တွင် တာဝန်ရှိလေသည်။ သူက အစွန်းရောက် ပြောက်ကျားများ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သလို၊ ချေချင်ညာကို ရုရှား ပြည်ထောင်စုမှ ရွဲထွက်ကာ သီးခြားနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးအတွက် လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဒါဂျက်စတန်များက ချေချင်တို့၏ လုပ်ရပ်များကို အထင်မကြီး၊ သဘောမကျပေ။ ချေချင် သူပုန်များက ဒါဂျက်စတန်တို့၏ နယ်စပ်ကျေးရွာများကို ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ကာ၊ ကျေးရွာ မိသားစုများကို သူတို့နှင့် ပူးပေါင်းဖို့ အစွဲလားမိစစ် စစ်သွေးကြွများက စည်းရုံးသိမ်းသွင်းကြသည်။ သို့သော် ဒါဂျက်စတန်တို့က ထို ချေချင် စစ်သွေးကြွများကို လက်နက်ဖြင့် ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့က ဘာဆာယက်ဗ်နှင့် သူလူများကို တွန်းလှန်ပစ်ရန် စီစဉ်ပြီး ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလက မော်စကိုရှိ ဒုတိယရော့စ်လာ ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်းပြီး လူပေါင်း ၈၀၀ ကျော်ကို ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးထားသည်မှာ ဘာဆာယက်ဗ်တွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု လူအများက ယူဆကြသည်။ ဘာဆာယက်ဗ်၏ လက်ရုံး အတွင်းစည်းမှ လက်ထောက်ဖြစ်သူမှာ ဆံမာဘင်ဆလက်အယ်လ်ဆူ ဖေလင် ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ဆော်ဒီဗီ သူ့ကို "ခက်တက်ဘ်" ဟု လူသိများသည်။ သူသည် ဆိုးဝါးရက်စက်သော ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ချေချင်တို့ထံ လာရောက် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ခက်တက်ဘ်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တိုက်ခိုက်ပြီးသည့်နောက် အာရပ် အုပ်စုလေးတစ်ခုကို ဦးဆောင်ကာ ကော့ကေးရှပ်သို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအာရပ် အုပ်စုများအား ဆိုဗီယက်တပ်တို့ အာဖဂန်တွင်ရှိစဉ် စီအိုင်အေက ထောက်ပံ့ထားခဲ့သည်။ အာဖဂန် စစ်ပြီးသောအခါ အထောက်အပံ့များ ရပ်ဆိုင်းလိုက်သည်။ သူတို့အားလုံးကို ပါကစ္စတန် အာဏာပိုင်များမှတစ်ဆင့် စီအိုင်အေက အထောက်အကူ ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခက်တက်ဘ်သည် အစွန်းရောက် ဆွန်နီ ဘာသာရေးဂိုဏ်းကွဲ ဖြစ်သော ဝါဟာဘီ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး အယ်လီကေးဒါး၊ အိုစမာဘင်လာဒင်တို့နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိသည်။ ဘင်လာဒင်က

သူ့ကို ကောင်းကောင်းသိသည်။ ခက်တက်ဘ်သည် ဘင်လာဒင်လို မဟုတ်တဲ ဆော်ဒီအာရေးဘီးယား သဲကန္တာရထဲမှ ဆင်းရဲသား အာရပ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ရုရှား ထောက်လှမ်းရေး၏ သတင်းအရ ဘင်လာဒင်က ချေချင် သူပုန်များကို အနည်းဆုံး ဒေါ်လာ ၂၅ သန်း ထောက်ပံ့ခဲ့သည့်အပြင် ခက်တက်ဘ်နှင့် အခြား သူပုန်အုပ်စုများ ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ရန် တိုက်ခိုက်ရေးသမားများကို ပို့ပေး ခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ခက်တက်ဘ်သည် အလွန် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ ဖမ်းဆီးမိသော ရုရှားစစ်သားများ၊ ရုရှားများကို ကင်ဖဲလ်ခေါ် ချေချင်တို့၏ ဓားရှည်ဖြင့် ခေါင်းဖြတ်သတ်လေ့ရှိသည်။ ချေချင်ညာတွင် ခက်တက်ဘ်သည် ပြောက်ကျား ၁၅၀၀ ကျော်နှင့် အာရပ်အချို့တို့ကို ဦးဆောင် ညွှန်ကြားလျက် ရှိသည်။ သူပုန်တပ်ဖွဲ့၏ ရန်ပုံငွေအတွက် ဗီဒီယိုအခွေများ ရောင်းချသည်။ ထိုအခွေများတွင် မီးလောင်ကျွမ်း သေဆုံးနေသော ရုရှား စစ်သားအလောင်းများကို သူတို့ ချေချင်ပြောက်ကျားများက ခြေဖြင့် နင်းသွား ပုံများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုဗီဒီယိုအခွေများအား အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ရောင်းချလေသည်။

ခက်တက်ဘ်သည် ဒါဂျက်စတန် နယ်စပ်ကို မျက်စိကျနေ၏။ ထို ဒေသရှိ ကာရာမက်ကီရွာမှ ဒေသခံ မိန်းကလေး တစ်ယောက်ကိုပင် လက်ထပ် ယူကာ ဒေသခံများကို မလိမ့်တပတ်ဖြင့် အယုံသွင်းထားသည်။ ကော့ကေးရှပ် ဒေသတွင် အစွဲလားမိစစ်နိုင်ငံ ထူထောင်ရမည်ဟု သူ့အမြင်ကို ချမှတ်ကာ ကျေးရွာသားများကို အယုံသွင်းထားလေသည်။ နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာအောင် ရွာသားများအား လာဘ်ထိုး စည်းရုံးခြင်း၊ ငြိမ်းခြောက်ထားခြင်းတို့ကြောင့် ရွာသားများသည် ချေချင် ပြောက်ကျားတို့လက်အောက် ရောက်သွားတော့သည်။ ထိုရွာသည် သူပုန်တို့၏ လက်နက်ကိုင်စခန်း ဖြစ်လာကာ ချေချင်နှင့် အာရပ် ပြောက်ကျားတို့က အုပ်ချုပ်ထားသည်။ လိုက်ခေါင်းများ၊ ကတုတ်ကျင်းများ တူးထားသလို လက်နက်များကိုလည်း အစုအပြုံလိုက် စုဆောင်းထားသည်။ ပထမဆုံး ရွာသားများက ဝါဟာဘစ် အစွန်းရောက်များကို ဒေါ်လာ ၃၀ စီ ပေးရသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ထိုဒေသရှိ ဗလီဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သူ မာဂို မက်မာခီဒေယက်ဗ်က ပြောပြသည်မှာ သူပုန်များသည် ကျေးရွာသားများကို "ငါတို့ထံ ဝင်မလား၊ ခေါင်းဖြတ်ခံမလား" ဟု ရွေးချယ်ခိုင်းကြောင်း၊ ရွာရှိ ရုရှားတို့ ခန့်ထားသော ရဲသား ၁၄ ယောက်မှာ အရက်သောက်သဖြင့် ထုတ်ပယ် ဖဲရသလို တုတ်ဖြင့် အပြင်းအထန် အရိုက်ခံကြရလေသည်။ ကာရာမက်ကီလို ကျေးရွာမျိုးကို ရွဲထွက်ရေးသမားများက ထိုးဖောက် ရောက်ရှိလာကြသည်။

ဘာသာယာကံစံနှင့် ခက်တက်ဘ်တို့၏ အစီအစဉ်အတိုင်း တော့တေးရှပ်ဒေသ အစွဲလမ်းမစ် အခြေစိုခါဒနိုင်ငံ တည်ထောင်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအစီအစဉ် များကို ခက်တက်ဘ်က ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် မတ်လ၌ ရုရှား အက်ဖ်အက်စ်ဘီ (FSB) က ချေချင်တွင် ခက်တက်ဘ်ကို ဖမ်းမိလိုက်ပြီး အဆိပ် လိမ်းထားသော စာတစ်စောင်ကို ပေးဖတ်စေကာ သူ့ကို သတ်ပစ်ခဲ့လေသည်။

ချေချင်စစ်ပွဲ စသည့်အချိန်က ထိုစစ်ပွဲကို အကန့်အသတ်နှင့် တိုက်လိမ့် မည်။ ချေချင် ခွဲထွက်ရေး သူပုန်များကို ပညာပေးရုံ ဆုံးမရုံလောက်သာ တိုက် လိမ့်မည်ဟု စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး ကျွမ်းကျင်သူများက တွက်ချက်ကြ၏။ အလုံး အရင်းနှင့် တိုက်လျှင် လူအား၊ ငွေအား ကုန်ကျပြီး အကျိုးလည်းထူးမည် မဟုတ် ဟု ယူဆကြ၏။ သို့သော် ချေချင်စစ်ပွဲကို အမှန်တကယ် တိုက်ခိုက်သည့်အခါ၌ ပူတင်သည် အပြတ် ချေမှုန်းလေသည်။ ချေချင်စစ်ပွဲသည် လာမည့်ရွေးကောက်ပွဲ အတွက် စည်းရုံးရေးအဖြစ် အသုံးချလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်လေသည်။ အစပိုင်း၌ ဒါဂျက်စတန်ကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ထားသော သူပုန်များသည် နှစ်ပတ် အတွင်း ဆုတ်ခွာပေးရမည်ဟု ပူတင်က တောင်းဆိုသည်။ သူပုန်များကလည်း နှစ်ပတ်အတွင်း ဆုတ်ခွာသွားပါသည်။ ဘာရာဇော့စ်စကီးနှင့် ကရင်မလင်က ချေချင် ပုန်ကန်မှုသည် တစ်ဖက်သတ် ထောက်ထားမှု မရှိဘဲ ထကြွသောင်းကျန်း သည့် နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံမှုသာ ဖြစ်သည်ဟု ရုရှားလူထုကို လှုံ့ဆော်သည်။ ဘာရာဇော့စ်စကီးနှင့် သူပုန်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးတို့ တယ်လီဖုန်းနှင့် အပြန် အလှန် ပြောဆိုမှု ဆိုသော သတင်းတစ်ပုဒ်ကို သတင်းစာ တစ်စောင်က ဖော်ပြ သည်။ ထိုသတင်းတွင် ဘာရာဇော့စ်စကီးက ချေချင်သူပုန်တို့ကို ငွေပေးပြီး ဒါဂျက်စတန်ကို ဝင်သိမ်းခိုင်းသည်ဟု ဆို၏။ ထိုသတင်းမှာ လုံးဝ ယုတ္တိမတန် လှပေ။ ဘာရာဇော့စ်စကီး အနေဖြင့် ချေချင်တို့နှင့် လုပ်ငန်းအရ အဆက်အသွယ် ရှိခြင်း၊ ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးထားခြင်းများတွင် လွတ်မြောက်အောင် ဝင်ရောက် ဖျန်ဖြေပေးခြင်းများ ရှိခဲ့သော်လည်း ဒါဂျက်စတန် စစ်ပွဲကိုတွင် သူ ဝါဝင် ပတ်သက်ခဲ့သည် ဆိုသော ခိုင်လုံသည့် သက်သေခံ အထောက်အထား လုံးဝ မရှိခဲ့ပေ။ ချေချင် စစ်ဘုရင် အတော်များများနှင့် သူ ကောင်းကောင်းသိသော် လည်း ထိုကိစ္စမှာ သူနှင့် မပတ်သက်ခဲ့ပေ။ ဘာသာယာကံစံနှင့် ခက်တက်ဘ် တို့က အတင်ရဲပြီး တိုက်ခိုက်ကြခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် သူတို့ကို ငွေ အမြောက်အမြား ထောက်ပံ့နေသော အာရပ်ကမ္ဘာနှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့ကို မျက်နှာကောင်းရရန်နှင့် အကျိုးအမြတ် ကောင်းကောင်းရသော သူတို့၏ မူးယစ် ဆေးဝါးနှင့် လက်နက် ကုန်သွယ်မှုအတွက် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်

ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံးက ဒါဂျက်စတန်ကို ပိုတွက်လိုက်ကြ သည်။ သူတို့က ဒါဂျက်စတန် ပြည်သူတို့သည် သူတို့ကို ထောက်ခံကြလိမ့် မည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော် သူတို့ ထင်သလို မဟုတ်ကြပေ။ အချောက် နိုင်ငံများကလည်း ရုရှားတို့အနေဖြင့် ချေချင် စစ်ပွဲကို အပြင်းအထန် ဖိအား ပြီး တိုက်မည်ဟုလည်း မယုံကြည်ကြပေ။

၁၉၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ရုရှားတို့က ချေချင်ကို ဗုံးကြဲ တိုက် ခိုက်လေသည်။ မော်စကိုရှိ ဘူနယ်ဆက်နှင့် ဗော်လ်ဂိုဒွန် ဈေးဆိုင်များကို ချေချင် သူပုန်များက ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် လူပေါင်း ၃၀၀ ကျော် သေဆုံး သွားခြင်းကလည်း FSB ကို ရန်စလိုက်သလို ဖြစ်သွားရုံမက ရုရှားတို့ကိုလည်း ပိုမို ဒေါသထွက်သွားစေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလ အကုန်တွင် ရုရှားအစိုးရသည် ချေချင်ညာကို စစ်တပ် အလုံးအရင်းနှင့် တိုက်ခိုက်လေသည်။ ရုရှား တပ်အင်အား ၈၀,၀၀၀ သည် ချေချင် ဒေသထဲသို့ မြေပြင်ရော ဝေဟင် ကပါ ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်လေသည်။ ချေချင် ခွဲထွက်ရေး သူပုန်များ၊ သူတို့ နှင့် ဆက်သွယ်သူများ၊ ဆက်သွယ်မှု ရှိသည်ဟု သံသယရှိသူများ အားလုံးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ဖမ်းဆီးလေသည်။ ရုရှားတို့သည် ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ ချေချင်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပထမ ချေချင်စစ်ပွဲက အောင်မြင်မှု မရခဲ့သည်ကို သင်ခန်းစာယူသည်။ ထို့ပြင် ကိုဆိုဗိုကို နေတိုး တပ်များက လေကြောင်းမှ အပြင်းအထန် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ပြီးမှ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်သည့် ရက်ပေါင်း ၇၀ စစ်ဆင်ရေးကိုလည်း နမူနာ ယူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားလေတပ်သည် ချေချင်ညာမြို့တော် ဂရော့ဇီကို ပြားပြားဝပ် အောင် ဗုံးမိုးရွာချလိုက်သည်။ ဂရော့ဇီသည် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းရှိ မန်ချက် စတာမြို့လောက် ရှိသည်။ သို့မဟုတ် မက်ဆာချူးဆက်ရှိ စပရင်းဖီးလ် အရွယ်လောက် ရှိသည်။ ဂရော့ဇီတွင် ခပ်မြင့်မြင့် အဆောက်အဦ ဟူ၍ မရှိ တော့လောက်အောင် ဗုံးကြဲခံလိုက်ရသည်။ ကျန်ရှိနေသော အဆောက်အဦတို့ မှာလည်း အထိမခံတော့အောင် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ မြို့လယ်ကောင်မှာ ဗုံးကျင်း ကြီးများဖြင့် အကျည်းတန်လှသည်။ မြို့သူမြို့သား ထောင်ပေါင်းများစွာမှာ ဝံဒဏ်၊ အမြောက်ဒဏ်များကြောင့် သေဆုံးကုန်ကြသည်။ မြို့နေ ချေချင် နှစ်သိန်းခွဲလောက်မှာ မြို့မှ ထွက်ပြေးကြသည်။ ချေချင်နှင့် အိမ်နီးချင်း ရုရှား သမ္မတ နိုင်ငံများသို့ ချေချင် ဒုက္ခသည်များ ထွက်ပြေးခိုလှုံကြသည်။ လှိုင်းဝံ့ပိုး ထ သလို ချေချင်ဒုက္ခသည်များမှာ ထွက်ပြေးကြသည်။ အထူးသဖြင့် ခေ့ပိုရ်ရှား လို ဒေသမျိုးသို့ အလုံးအရင်းနှင့် ထွက်ပြေး ခိုလှုံကြလေသည်။

ချေချင်ညာကို ရုရှားတို့က အပြင်းအထန် ဝံ့ကြဲတိုက်ခိုက်ပြီး တပ် အလုံးအရင်းနှင့် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှု အစီအစဉ်မှာ FSB ၏ လက်ချက် ဖြစ်သည်။ နောင်အခါတွင် ဒုတိယမျိုးကြီး အလက်ဇန္ဒားလစ်မင်တို ဟာ ၂၀၀၂ ခု မတ်လက လန်ဒန်တွင် ဘက်ပြောင်းခဲ့လေသည်။ ချေချင်ကို ရုရှားတို့က အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ချေချင် သူပုန်များကလည်း ရုရှားမြို့ကြီးများကို ဝံ့ခွဲတိုက်ခိုက်ဖို့ အစီအစဉ်များ လုပ်ခဲ့သည်။ မော်စကို နီဘိုဆိုလော့လမ်း အမှတ် ၁၄၊ ၁၆ ရှိ ရာဇနီ တိုက်ခန်းကို အကြမ်းဖက်သမား များက ဝံ့ခွဲတိုက်ခိုက်ဖို့ ကြံစည်ခဲ့သည်။ မသင်္ကာဖွယ်ကောင်းသော လူ ၃ ယောက်သည် ကျောပိုးအိတ်များလွယ်ပြီး ထိုအဆောက်အဦ အောက်ဘက်သို့ ဝင်သွားသည်ကို လူတစ်ယောက်က တွေ့လိုက်သဖြင့် ရဲကို အကြောင်းကြား လိုက်၏။ ထို ၃ ယောက်အနက် ၁ ယောက်မှာ မိန်းကလေးငယ် တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ရဲက သူတို့ကို ဖမ်းမိလိုက်သည့် အချိန်၌ သူတို့ ကျောပိုးအိတ်များ ထဲတွင် သကြား၊ အီလက်ထရောနစ် ပစ္စည်း၊ ဝါယာကြိုးများ၊ နာရီ စသည် တို့ကို တွေ့ရသည်။ ဝံ့ရှင်းလင်းရေးအဖွဲ့က ထိုဝံ့များ၏ စနက်တံကို ဖြုတ်ယူ လိုက်၏။ ချိန်ကိုက်ဝံ့၏ အချိန်မှာ မနက် ၅ နာရီခွဲ ဖြစ်၍ ထိုနေ့မှာ စက်တင် ဘာ ၂၃ ရက် နေ့ ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်၌ အဆောက်အဦရှိ လူများ အိပ်ရာထဲ အိပ်ကောင်းနေသောအချိန် ဖြစ်၍၊ ထိုဝံ့သာ ပေါက်ကွဲပါက နေထိုင်သူ ၂၅၀ ခန့် သေဆုံးသွားနိုင်သည်။ ထိုနေရာသည် အလုပ်သမား လူတန်းစားများ နေသော ရပ်ကွက်လည်း ဖြစ်၏။

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် ရုရှား ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကျောပိုး အိတ်ထဲရှိ ဝံ့များကို တွေ့ရှိသဖြင့် ရဲများကို အကြောင်းကြားကား ဝံ့စနက်တံ များ ဖြုတ်လိုက်နိုင်ကြောင်း ကြေညာ၏။ FSB က ထိုသို့ ဖောက်ခွဲရန် အကြံ အစည်ကို ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆကြ၏။ ထို အချိန်က FSB ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးမှာ နီကိုလိုပက်ထရိုရက် ဖြစ်၏။ သူသည် ယခင်က KGB တွင် ပုတင်နှင့် အတူ တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။ သူတို့သည် လီနင်ဂရက်မှ ဖြစ်ပြီး နှစ်ယောက်စလုံး ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် KGB သို့ ရောက်ရှိ ခဲ့ကြ၏။ ရာဇနီ ဝံ့ခွဲရန် ကြံစည်မှုကို ဖော်ထုတ်နိုင်သော FSB ၏ စွမ်းရည်၊ ချေချင်ညာကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သော လုပ်ရပ်တို့ကြောင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ထောက်ခံသူ ပို၍ များလာသည်။ ယခု FSB ၏ လုပ်ရပ်များသည် ယခင် KGB ၏ စစ်အေးကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် တူညီ၏။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်က KGB သည် BBC သတင်းစာဆရာ ဖြစ်သော ဂျော်ဂျီဗာကော့ကို ဗြိတိသျှဘက်

သို့ ခိုလှုံသွားသောကြောင့် လန်ဒန်ရှိ ဝါတာလူးတံတားတွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် ခဲ့၏။ ထိုသို့ သတ်ဖြတ်သူမှာ ဘုရားရိုးယားမှ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး ဖြစ်ပြီး KGB မှ ခိုင်းစေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ရုရှားတို့၏ ပြတ်ပြတ်သတ်သတ် ချေမှုန်း တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ချေချင်များကလည်း ဝံ့ခွဲတိုက်ခိုက်ခြင်းများ၊ ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးခြင်းများ၊ အသေခံ ဝံ့ခွဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ ရုရှားတောင်ပိုင်းတွင် ဝံ့ခွဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သလို ၂၀၀၂ ခု အောက်တိုဘာလက မော်စကို ကဇာတ်ရုံ ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးမှုကြီး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ချေချင်တို့က အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများကို နိုင်ငံအနှံ့ ပြုလုပ် လာခဲ့သည်။ ချေချင် ခွဲထွက်ရေးသမားများသည် အထိန်းအသိမ်း မရှိတော့ဘဲ နှစ်စဉ်လို တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ဝံ့ခွဲတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်လာသည်။ အမျိုးသမီး အသေခံ ဝံ့ခွဲသူများပါ ပါဝင်လာသဖြင့် ရုရှားနိုင်ငံ၌ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု အသစ်ကို ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။ ရာဇနီ တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အာဏာ ပိုင်များက မော်တော်ကား လက်မှတ်စစ် စတန်နေးစတက်လယူဘီချက်ကို ထောင်ဒဏ် ၄ နှစ် ပြစ်ဒဏ် ချလိုက်သည်။ မော်စကို ဝံ့ခွဲမှုတွင် ပါဝင်ကူညီမှု ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှား အစိုးရ၏ ရှေ့နေများက လယူဘီချက် သည် ဝံ့ခွဲမှုကို သိရှိသည်၊ ဝံ့တင်လာသော ထရပ်ကားများကိုလည်း စောင့် ရှောက်ပေးသည်ဟု စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ သက်သေ ၂ ယောက်ကလည်း လယူဘီ ချက်၏ ပါဝင် ပတ်သက်မှုကို ထွက်ဆိုခဲ့ကြ၏။

ဒုတိယ ချေချင် စစ်ပွဲသည် အကြီးမားဆုံးသော နိုင်ငံရေး စွန့်စားခန်း စစ်ပွဲ ဖြစ်သည်ကို ပူတင် မြင်သည်။ ထိုစစ်ပွဲသည် အမှားအယွင်း ကျူးလွန် သော လုပ်ရပ် မဟုတ်ကြောင်းလည်း သူ နားလည်သည်။ ယဲလ်ဆင်ကို ကာကွယ်ရန်မှာ ထိုနည်းသာရှိကြောင်းလည်း ပူတင်က သဘောပေါက်သည်။ ကော်ကေးရှပ် မြောက်ပိုင်းရှိ အကျပ်အတည်းကို ဖြေရှင်းရန် သူ၏ သမိုင်းဝင် လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြုသရမည်ဟု ပူတင်က သဘောပေါက်၏။ ပူတင်၏ လုပ်ရပ်သည် ယဲလ်ဆင်အတွက် အားကိုးရသော အရှိက်အရာ ဆက်ခံသူ တစ် ယောက်အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည့် အထောက်အထား ဖြစ်ပေသည်။ တိုင်များမှာ မြင့်၏။ ထိုတိုင်များကို ဆွဲပြီး တက်နိုင်လျှင် သူသည် သမ္မတ ဖြစ်နိုင်ပေလိမ့် မည်။ ထိုတိုင်များပေါ်သို့ သူ မတက်နိုင်လျှင် နောက်တစ်ကြိမ် ကြိုးစားဖို့ ဆိုသည်မှာ လွယ်ကူလှမည် မဟုတ်ပေ။ ပူတင်က '၂ ကြိမ်၊ ၃ ကြိမ်၊ ၄ ကြိမ် ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒီလူဆိုး ဓားပြတွေလက်ထဲ ငရဲတွင်းက ရုန်းထွက်ဖို့ အတွက် တိုက်ခိုက်ရတယ်။ သူတို့ကလည်း ကျွန်တော့်လက်ထဲက ရုန်းထွက်

ချင် ထွက်သွားနိုင်လိမ့်မယ်' ဟု ပြောသည်။ ချေချင် ပဋိပက္ခသည် 'ဆိုဒီယိုက် ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားခြင်းရဲ့ အကျိုးဆက်ပဲ။ ဒါကို ရပ်ဆိုင်းသွားအောင် လုပ်ကြ ရလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ချေချင် ပြဿနာကို ပြေလည်အောင် မလုပ်နိုင်တော့ ဆိုရင် ရုရှားနိုင်ငံဟာ ရပ်တည်ဖို့ အန္တရာယ် ရှိပါတယ်။ အစွန်းရောက်သမား တွေရဲ့ အန္တရာယ်ကနေ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်ရမယ်။ သူတို့ရဲ့ အကြမ်းဖက်မှု တွေကို ရပ်သွားအောင် တားမြစ်ရမယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဒုတိယ ယူဂို ဆလားဗီးယား ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းရဲ့ အချုပ်အခြာပိုင်မှုဟာ လုံးဝ ပြိုကွဲသွားလိမ့်မယ်။ ရုရှားရဲ့ ယူဂိုဆလပ် ဇာတ်ခင်းသလို ဖြစ်လိမ့်မယ်။ အကြမ်းဖက်သမားတွေကိုသာ ထိထိရောက်ရောက် အရေးမယူဘူးဆိုရင် ရုရှား နယ်မြေမှာ ခြေကုပ်ယူပြီး ဒီထက် ဆိုးရွားတာတွေ ပြုလုပ်လာမှာ ဖြစ်တယ် ဟု ပူတင်က ပြောသည်။ ဒါဂျက်စတန်အား တိုက်ခိုက်မှုသည် ရုရှား ဖက် ဒရေးရှင်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကျဆင်းစေသော ခြိမ်းခြောက်မှု ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ချေချင်ညာ၏ ခွဲထွက်ရေးသမား သူပုန်များကို ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူပစ်ရမည်ဟု သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ပူတင်က ဖော်ပြ ထား၏။

ဒါဂျက်စတန်ကို ကျူးကျော်ခြင်း၊ ချေချင် ခွဲထွက်ရေးအတွက် တိုက်ခိုက် ခြင်း စသော အစွလာမ်မစ် ခွဲထွက်ရေးသမားများ၏ လုပ်ရပ်များသည် ရုရှားအား အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဖြစ်အောင် အစပျိုးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပူတင်က ယူဆ သည်။ ချေချင်ညာ ခွဲထွက်ရေး သူပုန်များအကြိုက် ဖြစ်သွားပေမည်။ ကော့ကေးရှပ် ဒေသ တစ်ခုလုံးကလည်း ထိုလမ်းကြောင်းအတိုင်း လိုက်ကြပေမည်။ ဒါဂျက် စတန်ရော၊ အင်ဂျီဂျားရော ခွဲထွက်ရေးလမ်းကြောင်းသို့ ရောက်ရှိသွားကြမည်။ ခေဘာဂါမြစ် အထက်ပိုင်းမှနေ ဘက်ကော်တိုစတန်နှင့် တာကာစတန်တို့အထိ ချေချင်၏ လမ်းကြောင်းကိုလိုက်ပြီး ခွဲထွက်ကြလိမ့်မည်ဟု ပူတင်က ယုံကြည် သည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာပိုင်မှုအတွက် ပူတင်က ချေချင်ညာ အား ပြတ်ပြတ်သားသား တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ကွဲသွားခြင်းသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက်ပါ အကျပ်အတည်း ဆိုက် နိုင်သည်ဟု ပူတင်က ယူဆသည်။ မော်စကိုရှိ အဆောက်အအုံ ဗုံးခွဲမှုများနှင့် ဒါဂျက်စတန်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်မှုများကို ချေမှုန်းပစ်ခြင်းအား ရုရှား ပြည်သူများက အပြည့်အဝ ထောက်ခံသည်။ ချေချင်ညာ၏ ပုန်ကန်မှုကို ဖြိုခွဲပစ် ခြင်းကိုလည်း လူထုက သဘောကျသည်။ အနောက်တိုင်း မီဒီယာများက ထို တိုက်ခိုက်မှုများ အပေါ် မည်သို့ပင် ဖေဖန်သည်ဖြစ်စေ ပူတင်ကမူ ရုရှားနိုင်ငံ

အကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ဆောင်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်လေသည်။

ပူတင်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရုရှား မီဒီယာ အများစုက ထောက်ခံ ရေးသားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်အား လူထု ထောက်ခံမှု ၂ % အထိ စက်တင်ဘာလတွင် မြင့်တက်လာသဖြင့် မတ်လ၌ ကျင်းပမည် ဖြစ်သော သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ၇၀ % သော လူထုက ထောက်ခံနိုင်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ပူတင်၏ အလေးသာမှုမှာ သူ့ကို ယဲလ်ဆင် ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ် သော အရိုက်အရာ ဆက်ခံသူ ဖြစ်နေခြင်းပင်။ သူ့ကို အထပ်ထပ် အခါခါ လေ့လာ အကဲဖြတ်ပြီးမှ ရွေးချယ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘော့ရစ် ယဲလ်ဆင်မှာ အရက်စွဲနေသော အမူးသမားကြီး ဖြစ်သည်။ သူသည် အမြဲ လိုလို အရက်သောက်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် လူကြိုက်အောင် ပြောဆို နိုင်သူ ဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ၌ အတော်ပင် နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်နေပေ သည်။ ပူတင်ကမူ အရက်မသောက်ရ မနေနိုင်သူ မဟုတ်ပေ။ နေ့စဉ်လည်း သောက်လေ့မရှိ။ တစ်ခါတစ်ရံနှင့် အပေါင်းအသင်းကောင်းမှသာ သောက်လေ့ ရှိလေသည်။ သူသည် ကျန်းမာရေးကို လိုက်စားသူ ဖြစ်၏။ နေ့စဉ် လေ့ကျင့်ခန်း ပုံမှန် လုပ်သည်။ သူ ဝါသနာကြီးသော ဂျူဒိုကစားခြင်းကို နေ့စဉ် လေ့ကျင့်၏။ ကျွမ်းကျင်သော ဂျူဒိုကစားသမား ဖြစ်လေသည်။ ပူတင်၏ သမိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးကို အလေးအနက် စိတ်ဝင်စားခဲ့သူတစ်ယောက် မဟုတ်သလို ယခင်ကလည်း နိုင်ငံရေး လုပ်ခဲ့သူ မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ရုပ်မြင်သံကြားတွင် လူထုကို စကား စပြောသည့် အချိန်၌ ပူတင်မှာ ရှိုးတိုးရှန်တန် ဖြစ်နေတတ်သည်။ တခြား ရုရှားနိုင်ငံရေး သမားများကဲ့သို့ အာဝဇွန်းရွှင်သူလည်း မဟုတ်ပေ။ ပူတင်မှာ နိုင်ငံရေး ရာထူး အတွက် နိုင်ငံရေးသမား မဟုတ်သော သူတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်မှာ သိသာလှပေ သည်။ သူ့ကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့စဉ်က ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် သို့မဟုတ် လူထုစည်းရုံးရေးအတွက် စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ရေးကို သူ စိတ်မဝင်စား ပါဟု ယဲလ်ဆင်ကို ပူတင်က ပြောခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ပြုလုပ်သည့် ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပူတင်သည် ဖြစ်ဖြစ် မြောက်မြောက် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးမှု မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ KGB အရာရှိဟောင်း တစ်ယောက် အနေဖြင့် အတိတ်က သူ၏ အလုပ်များကို ပြန်လည်တမ်းတ သတိရနေသည်။ ထိုအချိန်က တိုင်းပြည်အကျိုးစီးပွားအတွက် အတတ်နိုင်သလို စွမ်းဆောင်ပါမည်၊ လူမျိုးအတွက် စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံပါမည် ဟူသော ကတိကဝတ်များကိုလည်း သတိရနေသည်။ ယဲလ်ဆင်၏ အရိုက်အရာကို

ဆက်ခံသူအနေဖြင့် တိုင်းပြည်၏ အနာဂတ်အတွက်ရော၊ မိမိ၏ အနာဂတ်အတွက်ပါ ၂ စု စလုံးအတွက် ကြိုးစားရန် တာဝန်ရှိနေပေသည်။ ချေချင်တို့ကို တိုက်ခိုက်လိုက်သော ပုတင်၏ စစ်ပွဲကြောင့် အတိတ်က သူ၏ အားနည်းချက်များ ရှိနေခဲ့လျှင် ပျက်ပြယ်သလောက် ဖြစ်သွားခဲ့ပေသည်။ ရုရှားအနေဖြင့် ရုရှား၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် စစ်ရေးစွမ်းပကားကိုလည်း ပြန်လည် အဖတ်ဆယ်နိုင်လာသည်။ ပြတ်သားသော ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် ပုတင်ကို ရုရှားတို့က တိုက်ခိုက်ရေးသမားအဖြစ် ချစ်ခင်ကြ၏။ ရုပ်မြင်သံကြားများတွင်လည်း စစ်လေယာဉ်ပေါ်တွင် ထိုင်နေသော ပုတင်၏ ပုံကို တွေ့မြင်ကြရ၏။ ထိုအချိန်မှာ ချေချင်ညာကို သွားရောက်စဉ်က ရိုက်ကူးထားသောပုံများဖြစ်သည်။ ဂျူဒိုကစားရာ၌ ဂျူဒို ဖျာပေါ်တွင် ပြိုင်ဘက်နှင့် တိုက်ခိုက်သလို ပုတင်သည် သူ့လက်အောက် ဝန်ကြီးများအား ပြတ်ပြတ်သားသား ညွှန်ကြား၍ လိုအပ်သည်များကို လုပ်ဆောင်ရန် အမြဲ ပြောတတ်သည်။ ရုရှားများအတွက် ထိုင်ခုံပေါ်တွင် ကိုယ်ကို မတ်မတ်ထိုင်ပြီး စကားပြောလျှင်လည်း ဝါကျများကို တိတိကျကျ ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောတတ်သူ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ရရှိသည့်အတွက် စိတ်သက်သာရာ ရပေသည်။ ရုရှားတွင် ဒူးမားလွှတ်တော်နှင့် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲများကား နီးသထက် နီးလာတော့သည်။

ကရင်မလင်သို့ ရောက်ရှိနေသော ပုတင်ကို နိုင်ငံ၏ မိဒီယာများက ထောက်ခံကြသည်။ ပုဂ္ဂလိက မိဒီယာတိုင်းက သူ့ကို ထောက်ခံသည်တော့ မဟုတ်ပေ။ ရုရှား အစိုးရပိုင် ORT တယ်လီဗေးရှင်းမှာ သူ့နောက်တွင် အနိပ်အမာ ရှိသည်။ "မိသားစု" က "ညီညွတ်ရေး" (Unity) ဆိုသော ပါတီတစ်ခုကို တည်ထောင်၏။ ထိုပါတီကို ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးက ကူညီ၏။ "မိသားစု" ၏ အဓိက အကျဆုံး သူများမှာ ယဲလ်ဆင်၏ သမီးဖြစ်သူ တက်ယာနာ ဒီယာချင်ကို၊ သမ္မတရုံး အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အလက်ဇန္ဒားဗိုလိုရှင်နှင့် ယခင် သမ္မတရုံးရုံးအဖွဲ့မှူးနှင့် သမ္မတ၏ ဘဝအတွေ့အကြုံ မှတ်တမ်းများကို နောက်ကွယ်က ရေးသားပေးသူ ဘယ်လင်တင်ယူမာချက်တို့ ဖြစ်သည်။ ဗိုလိုရှင်မှာ ထိပ်ဖြောင်ပြောင်၊ မှတ်ဆိတ်မွေး ထူထူနှင့် ယခင်က မီးရထား မောင်းသမားတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး၊ ယခုမူ ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ဘာရီဇော့စကီးနှင့်အတူ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက ဝင်ငွေရရှိခဲ့ရာ အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲပြီး ငွေရှာခဲ့သည်။ ထို အစီအစဉ်များအတွက် သူ့ကို သံသယရှိစရာများ ဖြစ်လာသည်။ ထို့ပြင် ရုရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ မော်တော်ယာဉ်များ လုံခြုံရေး စီမံချက်ကို ရေးဆွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ်အတွက် ဒေါ်လာ

သန်း ၅၀ ကို ဘာရီဇော့စကီးက လက်ခံရယူခဲ့သည်။ ထိုစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ ထောင်ပေါင်းများစွာမှာ နောင်အခါ၌ ငွေတစ်ပြားတစ်ချပ်မျှ ပြန်မရခဲ့ပေ။ ဗိုလိုရှင်သည် သမ္မတရုံးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် အားကြီးမာန်တက် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၌ သူသည် ထိုရုံးတွင် အကြီးအကဲဖြစ် လာခဲ့လေသည်။ "မိသားစု" က Unity ပါတီကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းမှာ ပရိမာကော့ဗ်နှင့် လုပ်ငံကော့ဗ်တို့ ပါတီကို ယှဉ်ပြိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်ဦးက ထိုနှစ် ဇွေရာသီတွင် ရုရှား အဖနိုင်ငံပါတီ (OVR) ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံရှိ ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင် အတော်များများသည် ထို အဖနိုင်ငံပါတီကို ပူးပေါင်းထောက်ခံကြသဖြင့် ကရင်မလင်အတွက် အချက်ပေးသံ မြည်ဟည်းလာပြီး ထိုပါတီကို သတိထားခဲ့၏။ ညီညွတ်ရေးပါတီတွင် ယဲလ်ဆင်ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ထားသည်။ အဖနိုင်ငံပါတီတွင် ဒေသဆိုင်ရာ အစဉ်အလာ လူကြီးများ ဖြစ်သော မန်တီမာရှာမီယက်နှင့် စိန့်ပီတာစဘတ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဟောင်း ဗလာဒီမီယာကိုလက်တို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။ ဘာရီဇော့စကီးသည် နိုင်ငံအနှံ့ လှည့်လည်သွားလာပြီး ကရင်မလင်၏ ပါတီသစ် ဖြစ်သော ညီညွတ်ရေးပါတီကို ထောက်ခံရန် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးသည်။ ယဲလ်ဆင်၏ မိသားစုက အသစ်ဖွဲ့လိုက်သော သူတို့ပါတီသည် အာဏာရရှိမည့် ပါတီဟု မျှော်လင့်နေကြသည်။

ညီညွတ်ရေးပါတီ သို့မဟုတ် မက်ဗက်ပါတီသည် ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အတွင်း နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ (ထိုပါတီ၏ အထိမ်းအမှတ်မှာ ဝက်ဝံ ဖြစ်သည်။) ထိုသို့ စည်းရုံးရေးဆင်းသည် ဆိုသော်လည်း ပါတီတွင် စနစ်ကျသော ဖွဲ့စည်းပုံ မရှိ၊ သဘောတရား မရှိ၊ အခြေခံထားသော ပါတီဝင်လည်း မရှိပေ။ ခေါင်းဆောင်များအနက် တစ်ဦးမှာ ဆာဂျီဂျီဂျီ ဖြစ်သည်။ သူသည် အရေးပေါ် ခန့်လိုက်သော ဝန်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်၏။ မူကား ကမ္ဘာ့ချန်ပီယံ နပန်းသမားကြီး ဖြစ်သော အလက်ဇန္ဒား ကာရယ်လင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားဂူရှော့တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထို ညီညွတ်ရေးပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်များကို ရွေးချယ်ရာတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုနှင့် လူသိများမှုကို အခြေခံပြီး ရွေးချယ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသူများမှာ ရုရှားနိုင်ငံတွင် လူသိများဆုံးနှင့် လူထုထောက်ခံမှုအရဆုံး နိုင်ငံရေးသမားများကား မဟုတ်ပေ။ ကရင်မလင်က ဒီဇင်ဘာတွင် ကျင်းပမည့် ဒူးမားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အများဆုံး အနိုင်ရရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ မူကား လွှတ်တော်တွင် ပါဝင်သော ကိုယ်စားလှယ် ၄၅၀ အနက် တစ်ဝက်ခန့်မှာ

ပုဂ္ဂလိကများ ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဝက်ခန့်မှာ ပြည်ထောင်စု တစ်ခုလုံးရှိ ပါတီများက ယှဉ်ပြိုင် ရွေးချယ်ခံရသူများ ဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် ညီညွတ်ရေးပါတီသည် ထင်ရှားသော ပါတီတစ်ခုကား မဟုတ်ပေ။ ထိုပါတီတွင် နိုင်ငံရေး စီမံကိန်း၊ မရှိ၊ စနစ်ကျသော ပါတီဖွဲ့စည်းပုံလည်း မရှိပေ။ ထိုပါတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းမှာ ဝန်ကြီးချုပ် ပုတင်အား ထောက်ခံရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပုတင်အတွက် အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီရန် ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ပါတီလည်း ဖြစ်သည်။ လူထုသဘောထား ကောက်ခံရရှိရာတွင် ပုတင်ကို ထောက်ခံသူများမှာ ထိပ်ဆုံးမှ အောက်ဆုံးအထိ အတော်များများ ရှိသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှာလည်း သူတို့ အနာဂတ်အတွက် သူတို့ ပုပင်လာကြသည်။ ပါတီသစ် ဖြစ်သော ညီညွတ်ရေးပါတီ၏ လှုပ်ရှားမှုများမှာလည်း ခြေသွက်လာသည်။ ကရင်မလင်ကို ထောက်ခံသူများ၊ ကရင်မလင်ကို မှီခိုသူများမှာလည်း ညီညွတ်ရေးပါတီ နောက်တွင် တန်းစီနေကြလေသည်။

ကရင်မလင် မိသားစုသည် နောက်ထပ် မဟာဗျူဟာ တစ်မျိုးကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ရက်စက်ကျိန်ပရိမာကော့စ်နှင့် ယူရီလပ်စ်ကော့စ်တို့မှာ ပုတင်အတွက် နောက်ထပ် သမ္မတ သက်တမ်းတွင် ပြိုင်ဘက်များ ဖြစ်လာရန် အလားအလာ ရှိနေသောကြောင့် သူတို့ကို သွယ်ဝိုက် စောင်းမြောင်းပြီး တိုက်ခိုက်ရမည် ဖြစ်သည်။ သူတို့ ပျက်စီးသွားအောင်၊ ကျဆုံးသွားအောင်လည်း လှည့်ပတ်၍ အပုပ်ချရမည် ဖြစ်သည်။ “ရုရှားတို့၏ အဖနိုင်ငံ” (Father Land - All Russia) ပါတီသည် ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ၌ ကြီးကြီးမားမား အနိုင်ရရှိခဲ့လျှင် ထိုမဟာဗျူဟာအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ လက်သိပ်ထိ တိုက်ခိုက်ခဲ့လျှင် ပရိမာကော့စ် (သို့မဟုတ်) လပ်စ်ကော့စ်တို့ သမ္မတ ဖြစ်လာရန် အခြေအနေကို ထိန်းလိုက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကရင်မလင်သည် ပရိမာကော့စ်နှင့် လပ်စ်ကော့စ်တို့ ကျဆုံးရေး လုပ်ငန်းအတွက် အစစ အရာရာ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကရင်မလင်၏ လျှို့ဝှက်လက်နက် တစ်ခုမှာ ဘာရီဇော့စ်ကီး ထိန်းချုပ်ထားသော တီဗွီ ချန်နယ် ဝမ်း သို့မဟုတ် ORT ရေဒီယို အသံလွှင့်မှုကို အသုံးပြုရန် ဖြစ်သည်။ ORT ၏ အသံလွှင့်ကြေညာသူ တာဝန်မှာ ဆာဂျီဒိုရ်ကို ဖြစ်လေသည်။ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စ်ကီးက ပရိမာကော့စ်တို့ကို ဆက်တိုက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိုးနှက်ရန် ဒိုရင်ကိုအား တိုက်တွန်းအားပေးသည်။ အထူးသဖြင့် လပ်စ်ကော့စ်ကို တနင်္ဂနွေ စကားပိုင်း ဆိုသော အခန်းမှ တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ရက်စက်ကျိန်ပရိမာကော့စ်မှာ ယခင် အာရပ်နိုင်ငံများဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်ခံ (SVR) ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ

ခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များက ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ပေါ်လစီပြုရိ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည်။ ယခု ပရိမာကော့စ်မှာ အသက် ၇၀ ရှိပြီ။ ဒိုရင်ကိုက ပရိမာကော့စ်၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို မော်ပြပြီး အပုပ်ချ၏။ ကျန်းမာရေးကလည်း မကောင်း၊ အသက်အရွယ်ကလည်း ကြီးလာပြီဖြစ်၍ နိုင်ငံတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် မလွယ်ကူ။ ထိုလူမျိုးသည် တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် အဖြစ် မသင့်လျော် ဆိုသည့် တိုက်ခိုက်မှုမျိုးများဖြင့် အပုပ်ချသည်။ မော်စကို မြို့တော်ဝန် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ယူရီလပ်စ်ကော့စ်ကိုမူ ပို၍ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဒိုရင်ကိုက လပ်စ်ကော့စ်သည် အရပ်ပုပု၊ ထိပ်ပြောင်ပြောင်၊ ဥပမိရုပ် အလွန်ညှည့် ဖြစ်ပြီး ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က ဗြူရိုကရက်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လပ်စ်ကော့စ်သည် အကျင့်ပျက်မှု၊ လာဘ်စားမှု၊ ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများနှင့် ပူးပေါင်း စီးပွားရှာမှု၊ လူသတ်မှု၊ ငွေမည်း ခဝါချမှု စသည့် ပြစ်မှုများ ကျူးလွန်ထားသူဟု ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ ဝါရှင်တန်ပို့စ် သတင်းစာဆရာ ဒေးဗစ်ဟော့မန်းနှင့် ယဲလ်ဆင်၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ လက်ထောက် အလက်ဇန္ဒားဗိုလိုရှင်တို့ တွေ့ဆုံခဲ့ရာတွင် ပရိမာကော့စ်ကို တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဟော့မန်းက မေးရာ၌ ဗိုလိုရှင်က ပရိမာကော့စ်သည် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော သူလျှို့ဟောင်းကြီး ဖြစ်သည် ဟူသော ဝေါဟာရမျိုး၊ လပ်စ်ကော့စ်သည် ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများနှင့် ပူးပေါင်းနေသော ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းသားတစ်ဝက် ဖြစ်သည် ဟူသော စကားမျိုးဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုနိုင်ငံရေးသမား ၂ ယောက်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တိုက်ခိုက်မှုမှာ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယဲလ်ဆင်ကို မယှဉ်နိုင်အောင် ထိုးနှက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဒိုရင်ကို၏ အသံလွှင့် အစီအစဉ်တွင် လပ်စ်ကော့စ်သည် ငွေကြေးခဝါချမှုကိုလည်း ပြုလုပ်သည်။ နယူးယောက်ဘဏ်မှ တစ်ဆင့် ဒေါ်လာ ၁၅ ဘီလီယံကို တရားမဝင် လွှဲပြောင်းခဲ့သည် ဟုလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ သက်သေအထောက်အထား မရှိသော်လည်း အမှန်ပင် ဖြစ်ခဲ့သယောင် ထိုးနှက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုထက်ဆိုးသည်မှာ လပ်စ်ကော့စ်သည် အမေရိကန် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် ပေါလ်တက်တန်ကို သတ်သော လူသတ်မှုတွင် တာဝန်ရှိသူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲထားသည်။ ထို အမေရိကန် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်မှာ မော်စကိုရှိ ရက်ဆစ်ဒန်ဆယ်လ်ဗီယန်စကော့စ် ဟိုတယ်ကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။ မော်စကိုမြို့တော် အာဏာပိုင်များသည် ထိုဟိုတယ်နှင့် ပတ်သက်သက်ခဲ့ကြသည်။ မော်စကို မြို့တော်ဝန်၏ ကိုယ်စားလှယ်မှာ ဟိုတယ် အုပ်ချုပ်

ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ထားသည်။ ထိုသို့ ဟိုတယ်လုပ်ငန်း၌ ပါဝင်သူများထဲတွင် ချေချင် လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သော အုမာဇာဘရေလော့လည်း ပါဝင်သည်။ ဟိုတယ်လုပ်ငန်းတွင် ပေါလ်တက်တန်က ရင်းနှီးမြုပ်နှံပြီး ရှယ်ယာအများဆုံး ထည့်ဝင်ထားသူ ဖြစ်၏။ ဇာဘရေလော့မှာလည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဖြစ်ကာ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ရုရှား သမ္မတ ရွေးပွဲတွင် ယှဉ်ပြိုင်ရန် အစီအစဉ် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ချေချင် မာဖီးယားအုပ်စုများနှင့် ပတ်သက်သည့် လူသတ်မှု၊ ပြည် တန်ဆာလုပ်ငန်းများ၊ လူကုန်ကူးမှုများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်မှုများ၊ လက်နက်ရောင်းဝယ်မှုများ စသည့် တရားမဝင် ရာဇဝတ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင် ပတ်သက်သည်ဟု စွပ်စွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဇာဘရေလော့နှင့် မြို့တော်ဝန် လပ်စ်ကော့စ်တို့ ဆက်သွယ်ပြီး ငွေကြေး ခဝါချမှု၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှု၊ လူသတ်မှု စသော ရာဇဝတ်မှုပေါင်းစုံကို ကျူးလွန် နိုင်ဖွယ်ရာ ရှိကြောင်း ဒိုရင်ကိုက သူ၏ အသံလွှင့် အစီအစဉ်များမှနေ ဆက်တိုက် ဆက်တိုက်ပင် စွပ်စွဲ ပုတ်ခတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေအထောက်အထားလည်း မရှိခဲ့ပေ။ လပ်စ်ကော့စ်သည် ချေချင်နှင့် မော်စကိုရှိ မာဖီးယားအုပ်စုများနှင့် ပတ်သက်နေသည်ဟု စွပ်စွဲလိုက်ခြင်းမှာ လူထုက သူ့အပေါ် မကောင်းမြင်ပြီး သိက္ခာကျသွားရန် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မော်စကိုတွင်ရှိသော မာဖီးယား လူဆိုးဂိုဏ်းများ ချုပ်ကိုင်ထားသည့် လောင်း ကစားဝိုင်းများ၊ ပြည်တန်ဆာခန်းများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်မှုများ၊ လက်နက် ရောင်းဝယ်မှုများ၊ မှောင်ခိုမှုများမှာ အမှန်တကယ်လည်း ကြီးထွားလျက် ရှိသည်။ မော်စကိုမြို့တော်ဝန်သည် ထိုလုပ်ငန်းများနှင့် အနည်းနဲ့အများ ပတ်သက် နိုင်စရာလည်း ရှိလေသည်။ မပြေးသော် ကန်ရာရှိ ဆိုသလို ထိုလုပ်ငန်းများနှင့် မြို့တော်ဝန် လပ်စ်ကော့စ်မှာ ပတ်သက်နိုင်ဖွယ်ရာလည်း ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဒိုရင်ကိုက လပ်စ်ကော့စ်ကို စွပ်စွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သက်သေခံ အထောက် အထားလည်း မရှိ၊ စွပ်စွဲရုံသာသက် ဖြစ်၍ လပ်စ်ကော့စ်ကို အရေးမယူနိုင်ပေ။ ထိုသို့ ရေဒီယိုမှ အပုပ်ချ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လပ်စ်ကော့စ်သည် ဒိုရင်ကိုကို မော်စကို တရားရုံးတွင် အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့၏။ သို့သော် ထိုအမှုမှာ ရေစုန်မျောသွားလေသည်။ လပ်စ်ကော့စ် အင်္ဂလန်သို့ ရောက်လာစဉ် မေးကြည့် ရာ၌ ထိုသို့ အပုပ်ချ တိုက်ခိုက်ခြင်းက သူ့အတွက် အလွန်ပင် အထိနာလှသည် ဟု ဆိုသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လပ်စ်ကော့စ် စာရင်းပေးထား ရာ၌ လူထုသဘောထား ကောက်ခံရာတွင် သူသည် အစောပိုင်းက လူထု ထောက်ခံမှု ၁၅ % အထိ ရရှိထား၏။ သို့သော် မော်စကိုရှိ အဆောက်အဦ

ပုံးကွဲမှု၊ ဒိုရင်ကို၏ ORT ရေဒီယိုမှ အပတ်စဉ် အပုပ်ချ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် နောက်တစ်ကြိမ် လူထုသဘောထား ကောက်ခံရာ သူသည် ၅ % သာ ရရှိ တော့သည်ဟု ပြောပြ၏။

“ရုရှားတို့၏ အဖန်ငင်ပီတီ” အပေါ် ထောက်ခံမှုမှာ ခုန်တက်မသွား နိုင်တော့ပေ။ မီဒီယာများနှင့် ကရင်မလင်မှ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဂူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် လူထုထောက်ခံမှု အားနည်းသွား၏။ လပ်စ်ကော့စ်-ပရီမာကော့စ်တို့၏ ဝင်ရိုးတန်း မဟာမိတ်ကိုလည်း ဖိနှိပ်မှု ပြင်းထန်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ယဲလ်ဆင်၏ ကရင်မလင်ကို ပြန်လည်ထိုးနှက်မှု များမှာလည်း အားမသေးလှပေ။ ရုရှား မီဒီယာ အင်ပါယာကြီး၏ ဦးစီးဦးဆောင် ဖြစ်သူ ဗလာဒီမာဂူဆင်စကီးကလည်း ယဲလ်ဆင်ကို ပြန်လည်ထိုးနှက်ခဲ့၏။ ဘာရီဇော့စကီး၏ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော တခြား မီဒီယာ လုပ်ငန်းများက ယဲလ်ဆင်ကို ပထမဆုံး ချေချင် စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး အပြင်းအထန် ဝေဖန် ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဂျင်နီဇူဂါနော့ကလည်း ယဲလ်ဆင်သည် “အန်ကြောက်” ရောဂါ စွဲကပ်နေသူ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ သို့သော် ယဲလ်ဆင် ကို ထောက်ခံမှုများက များသထက် များလာသည်။ ယခင်က ၂ % သာ ရှိသော်လည်း ၁၉၉၅ ခုနှစ်အကုန် နွေရာသီ၌ ၅၀ % အထိ လူထုသဘောထား ကောက်ခံမှုတွင် တိုးတက်လာ၏။ ယဲလ်ဆင် သမ္မတ ရွေးကောက်ရေးအဖွဲ့နှင့် NTV မှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အီဂါမာလာရှင်ဂိုတို့ ပူးပေါင်းပြီး ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြလေသည်။

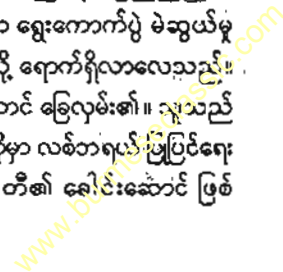
၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဂူဆင်စကီးသည် သူ၏ အခြေအနေကို ပြန်လည် ထုံးသပ်လာခဲ့သည်။ တင်းမာခက်ထန်နေသော သူ၏ နိုင်ငံရေး ကြွက်သား များကို ပြန်လည် ဖြေချခဲ့၏။ သူသည် လပ်စ်ကော့စ်ကို တစ်လျှောက်လုံး ထောက်ခံခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ လပ်စ်ကော့စ်အတွက် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ လပ်စ်ကော့စ်သည် သမ္မတ ရွေးပွဲအတွက် အလားအလာရှိသောကြောင့် သူ ကိုယ်ကျိုးအတွက် လပ်စ်ကော့စ်ကို ထောက်ခံခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူပိုင် NTV ဖျတ်လပ်သော ပုဂ္ဂလိက ရုပ်မြင်သံကြားမှာ လပ်စ်ကော့စ်-ပရီမာကော့စ် မဟာမိတ် အဖွဲ့ကို အနိုင်အမာ ထောက်ခံခဲ့လေသည်။ သို့သော် လပ်စ်ကော့စ်တို့၏ အခြေ အနေမှာ ကျဆင်းလာသည်။ ယဲလ်ဆင်၏ ချေချင် စစ်ပွဲကို NTV မှ တိုက်ခိုက် မှုနခြင်းကိုလည်း လျှော့ချလိုက်၏။ ဝေဖန်မှုများ မပြုလုပ်တော့ပေ။ ချေချင် စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယဲလ်ဆင်၏ လုပ်ရပ်ကို ရုရှားလူထုက ထောက်ခံခဲ့ကြ လေသည်။ ချေချင် သူပုန်များ၏ လူမဆန်သော အကြမ်းဖက်မှုများ၊ ပြန်ပေးဆွဲမှု

များ၊ ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုများကို ရုရှားလူထုက ထောက်ခံခြင်း မရှိသလို အကြီးအကျယ် ရှုတ်ချခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ချေချင်တို့အား ထောက်ခံမှုမျိုးကို ရုရှားအစိုးရက စိစစ်သည်။ အန္တရာယ်ရှိသော အခြေအနေမျိုးနှင့် ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများအား ထောက်ခံမှုမျိုး မရှိအောင် ထိန်းချုပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က ချေချင်ညာတွင် NTV သတင်းထောက် ၃ ယောက် ပြန်ပေးခဲ့ခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ စစ်ဖြစ်နေသော စစ်မြေပြင်တွင် သတင်းစာဆရာများအတွက် အာမခံချက် မရှိခဲ့ပေ။ ချေချင်တို့က လူ ပြန်ပေးခဲ့ခြင်းအပြင် ဒါဂျက်စတန်ကို ကျူးကျော်ခြင်းများ၊ ရုရှားနိုင်ငံတစ်ဝန်း အကြမ်းဖက်မှုများ ဆက်တိုက် ပြုလုပ်လာခြင်းကြောင့် လူထု ထောက်ခံမှု ထိုးကျနေသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် NTV အနေဖြင့် ချေချင်တို့ကို ထောက်ခံမှုများ မပြုလုပ်သင့်တော့ကြောင်း ဂူဆင်စကီး သဘောပေါက်လာခဲ့တော့သည်။ ရုရှားလူထုကလည်း ချေချင် ပြောက်ကျားများအပေါ် ကရုဏာထားခြင်းမှာ တစ်စထက်တစ်စ ယုတ်လျော့လာခဲ့သည်။ တချို့သတင်းစာဆရာများကမူ ချေချင် ခွဲထွက်ရေးသမားများကို သတ္တိရှိသော ခွဲထွက်ရေးသမားများအဖြစ် ပထမ ချေချင်စစ်ပွဲတုန်းက ဖော်ပြခဲ့ဖူးလေသည်။

ဒုတိယ ချေချင်စစ်ပွဲတွင် ပထမအစဉ် သွေးထွက်သံယိုမှု ကြီးမားစွာဖြင့် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ချေချင်မြို့တော် ဂရော့ဇနီ တစ်ခုလုံးမှာ ပြားပြားဝပ်သွားမတတ် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်း ခံရသည်။ တွေ့ရာသင်္ချိုင်း၊ ဘေးမဆိုင်း ဆိုသလို ရုရှားလေတပ်နှင့် မြေပြင်တပ်သည် ချေချင်ကို နင်းခြေခဲ့၏။ ရုရှားတို့က "စစ်ထုတ်ခြင်း စခန်းများ" ကို ချေချင် ဒေသတွင် ဖွင့်လှစ်ထား၏။ ချေချင် အရပ်သားများနှင့် ခွဲထွက်ရေး အကြမ်းဖက်သမားများကို ခွဲခြားထားရှိသည်။ ချေချင်တွင် ဖြစ်ပေါ်မှုများမှာ ကြောက်စမန်းလိလိပင်။ လူသတ်မှုများ၊ အဓမ္မပြုကျင့်မှုများ၊ လူယက်မှုများ သတင်းကို ကြားသိရသည်။ ရက်ရက်စက်စက် ညဉ့်ပန်းနိပ်စက်မှုများကိုလည်း ကြားရသည်။ အနောက်တိုင်း သတင်းစာများက ချေချင် အခြေအနေကို ဖြစ်သည်ထက် ပိုပြီး ပြောပြသည်များလည်း ရှိသည်။ ကိုယ်တိုင် သတင်းယူနိုင်မှု နည်းပါးသောကြောင့် တစ်စိတ်ကို တစ်အိတ် လုပ်ပစ်ခဲ့ကြသည်။ ရုရှားမှ လွတ်လပ်သော သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်စ၊ နှစ်ယောက်စက အဖြစ်မှန်များကို သတင်းပို့ပေးကြ၏။ ဗလားဒီဗီယာပူတင်သည် ဒုတိယ ချေချင်စစ်ပွဲကို သူ့ကိုယ်တိုင် ကွပ်ကဲပြီး ထိရောက်ရောက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ တချို့ လုပ်ရပ်များမှာ မှာတောင်လည်း တချို့ လုပ်ရပ်များမှာ အလွန်အကျွံ ဖြစ်သည်ဟု ရုရှား လစ်ဘာရယ်သမားများက

ဝေဖန်ကြသည်။ သူတို့၏ ဝန်ကြီးချုပ်သည် ချေချင်စစ်ပွဲကို ဖိဖိစီးစီး ကိုင်တွယ်လွန်းသည်ဟုလည်း ဝေဖန် အကဲဖြတ်ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဒုတိယ ချေချင်စစ်ပွဲက ဗလားဒီဗီယာပူတင်ကို ယဲလ်ဆင် ယုံကြည်မှု ပိုရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သလို ပူတင်၏ အရည်အချင်းကိုလည်း ဖော်ပြလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ပြတ်သားသော လုပ်ဆောင်မှုများကို ယဲလ်ဆင် သာမက ကရင်မလင် အသိုင်းအဝိုင်းကလည်း သဘောကျခဲ့လေသည်။ သတင်းစာများနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားဌာန စသော မီဒီယာ အများစုက ပူတင်ကို ဝေဖန်ကြသော်လည်း ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ရက်စက်သော ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ရုရှားလူထုကမူ ပူတင်၏ လုပ်ရပ်များကို သဘောတွေ့ကြသည်။ မိန်းမများက သူ့ကို သဘောကျကြသည်။ မြင်ကွင်း၏ နောက်ကွယ်တွင် ကရင်မလင်သည် ငွေကြေး အမြောက်အမြား ရရှိခဲ့၏။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာ ကြုံတွေ့ခဲ့သော်လည်း ကရင်မလင်အဖို့ ပထမဆုံးအကြိမ် စီးပွားရေး အခြေအနေကောင်းမွန်လာ၏။ ပင်စင် လစာများ ပေးနိုင်၏။ အမှုထမ်းများအတွက် လစာများ အချိန်မီ ပေးနိုင်၏။ လူထုသဘောထားစစ်တမ်းများ ကောက်ခံရာတွင် ချေချင်စစ်ပွဲမှာ အဓိကကျသလို ချေချင် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းက လူထု စိတ်ဝင်စားမှုကို လွှမ်းမိုးထားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ပင်စင်လစာများ၊ အမှုထမ်းနှင့် အလုပ်သမားတို့၏ လစာများကို မှန်မှန်ပေးနိုင်ခြင်းကလည်း လူထု၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိစေခဲ့သည်။ ထိုသို့ လစာများ ပေးနိုင်ခြင်းသည် ကော့ကေးရပ် စစ်ပွဲထက် ပိုပြီး လူထုအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ အခြေအနေမျိုး ရှိနေခဲ့သော်လည်း ပူတင်က သူ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး အခြေအနေများကို ဖော်ပြရန် ငြင်းဆိုထားလေသည်။ သူ ရှေ့ဘာလုပ်မည်ကို လူသိရှင်ကြား မကြေညာခဲ့ပေ။ ပြတ်သားရဲရင့်ပြီး ကျန်းမာသန်စွမ်းသော သူ၏ ပုံသဏ္ဍာန်သည် ရုပ်မြင်သံကြား ဖန်သားပြင်ပေါ်၌ တခြားဝန်ကြီးများ အလယ်ကောင်တွင် ထင်ရှားနေခဲ့သည်။ သူကမူ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ကျဆင်းနေသော အခြေအနေအား တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ ရုရှား အများစုကမူ ပူတင်သည် တိုင်းပြည်ညီညွတ်ရေးကို စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်လာရာ ရှေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်မှုများနှင့် သူ၏ ပါတီနိုင်ငံရေး အခြေအနေမှာ ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် နိုဝင်ဘာလ၌ ညီညွတ်ရေးအတွက် စတင် ခြေလှမ်း၏။ သူသည် ဆာဂျီကီရီရန်ကိုနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ကီရီရန်ကိုမှာ လစ်ဘာရယ် ပြုပြင်ရေး ပါတီဖြစ်သော လက်ယာအင်အားစု ပြည်ထောင်စုပါတီ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်

သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် မည်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီကိုမှ ပါဝင်ပတ်သက်မှု မရှိခဲ့ပေ။ ကရင်မလင်မှ မဟာမိတ်များနှင့်အတူ နိုင်ငံရေးအာဏာ ရရှိလည်း မဖန်တီးခဲ့ပေ။ ယခုအခါမှ သူသည် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ညီညွတ်ရေး လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခြင်းများ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။ ပူတင်၏ အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်များက ဒူးမားလွတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အများစု ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ပူတင်ကို အကြံပေးကြသည်။ ကရင်မလင်မှ ရွေးကောက်ပွဲ လှုံ့ဆော်ရေး အရာရှိဟောင်းဖြစ်သူ အလက်ဇန္ဒားအော်စလွန်က ပြည်ထောင်စုပါတီ၏ ထောက်ခံမှုကိုယူရန် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြ၏။ ဤသို့ဖြင့် ပူတင်သည် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်လာခဲ့ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၉၉ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်။ ပါတီ တော်တော်များများသည် ပူတင်နှင့် မဟာမိတ် ဖွဲ့လာကြသည်။ အထူးသဖြင့် ညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်မှု အုပ်စုက ပူးပေါင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုညီညွတ်ရေးအဖွဲ့မှာ လူထုစစ်တမ်းကောက်ခံမှုများ၌ လူထုထောက်ခံမှု အများဆုံး ရသည်ကို တွေ့ရသည်။ အောက်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ၌လည်း ကရင်မလင်က အများစု ရရှိလာသည်။ အောက်တိုဘာလ လူထုစစ်တမ်းတွင် ၄ % သာ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့သည် ၂၄ % အထိ ရရှိလာ၏။ ကွန်မြူနစ်များ၏အောက်တွင် အနည်းငယ်သာ ရှိတော့သည်။ ကွန်မြူနစ်များမှာ ယခင် အခြေအနေထက် ကျဆင်းသွားသည်။ ရုရှားတို့၏ အဖန်တင်ပါတီမှာ ၁၃ % ရရှိသည်။ သူတို့ မျှော်လင့်သည့်ထက် ကျဆင်းသွားခဲ့၏။ ဘာရီဇော့စကီး၏ လက်ယာစွန်းရောက်လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှာ ပို၍ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကျဆင်းသွားလေသည်။ ကရင်မလင်က လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကို "လုံးဝ တော်လှန်ရေး" တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲပြီးကတည်းက ပထမဆုံး ပြုလုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲများတွင် "အနီ၊ အညို" မဟာမိတ်အဖြစ် ကွန်မြူနစ်များနှင့် အမျိုးသားဝါဒီများက ဒူးမားလွတ်တော်ကို ထိန်းချုပ်ထားခဲ့သည်မှာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ယခု ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့က ပြည်သူ့ လက်အောက်ခံပါတီနှင့် မဟာမိတ် ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အစိုးရကို လိုလားသော ပါတီများနှင့်လည်း မဟာမိတ် ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ထူးထူးခြားခြား အောင်မြင်ခဲ့၏။ အီတလီတွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဆယ်ဖီယိုဘာလူစကိုနီ၏ ဖော်ဆာ ယူရိုပါတီ အနိုင်ရခဲ့သကဲ့သို့ ရုရှားတွင်လည်း အနိုင်ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်

တွင် အများဆုံး ရရှိပြီး နိုင်ငံရေး အခြေအနေ ပြောင်းလဲအောင် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်က ဒူးမားလွတ်တော်ကို အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသကဲ့သို့ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်အား ထောက်ခံသူများအတွက်လည်း အကျိုးအမြတ် ရှိခဲ့သည်။ ပူတင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုကြောင့် လူထုထောက်ခံမှု မှာလည်း အကျိုးအမြတ် ရှိခဲ့လေသည်။ ပရီမာကော့စ်နှင့် လစ်စ်ကော့စ်တို့၏ OVR မှာ ကျဆုံးသွားခဲ့၏။ ကွန်မြူနစ်များလည်း နိမ့်ပါးသွားခဲ့၏။ ပူတင်သည် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် အလားအလာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်လာလေသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်စကီးနှင့် NTV ရုပ်သံဌာနသည် အဖန်တင်ပါတီနှင့် အတိုက်အခံများကို ထောက်ခံအားပေးမှုကြောင့် မကြာခင်အတွင်း ကရင်မလင်၏ ဒေါသကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရလေသည်။ NTV ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်လည်း ဖြစ်စတင် တည်ထောင်ကတည်းက ပါလာသူလည်း ဖြစ်သော ယက်ဗီဂျယ်နီကီဆဲလ်ယော့က သူတို့ NTV ၏ အယ်ဒီတာများ၊ မန်နေဂျာများကို ကရင်မလင်ရှိ အရာရှိများက ဖိတ်ခေါ် ဆွေးနွေးခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ထိုအရာရှိများက သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များကို ထောက်ခံသလား၊ မထောက်ခံဘူးလား၊ မထောက်ခံလျှင် ခင်ဗျားတို့ အန္တရာယ်နဲ့ ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မယ်ဟု ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပင် ပြောကြားခဲ့ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ပူတင်စကီးနှင့် NTV တို့မှာ အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်တိုးနေ၏။ မာနကြီးပြီး စိတ်ဆက်သော ဗလာဒီမီယာပူတင်စကီးမှာ ကရင်မလင်ကို လျှော့တွက်ခဲ့သည့်အတွက် ယခုလို စိန်ခေါ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်၏ ပြောပြချက်အရဆိုလျှင် သူ့အနေဖြင့် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ရန်နှင့် ပူတင်ကို အာဏာလွှဲပေးရန် ဒီဇင်ဘာ ၁၄ ရက်တွင် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ထိုရက်စွဲမှာ ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ မကျင်းပမီ ရက်ပေါင်း အတော်ကြာကြာကတည်းက တွေ့ဆုံခဲ့သည့် သဘော ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ယဲလ်ဆင်၏ သမ္မတ ကျေးလက်စံအိမ် ဖြစ်သော ဖော်စကို အပြင်ဘက်ရှိ ဂေါ်ကီ-၉ စံအိမ်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ရာသီစံအိမ်မှာ ယဲလ်ဆင်၏ သမ္မတသက်တမ်း အတော်များများတွင် နေထိုင်ခဲ့သော နေရာလည်း ဖြစ်၏။ ပူတင်က ယဲလ်ဆင်နှင့် တွေ့သောအခါ 'ဘောရစ်နီကိုလာ ယဲဗစ် ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးဖို့ အသင့် မဖြစ်သေးပါဘူး' ဟု ပြောကြားခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ သူတို့ နှစ်ဦးစလုံးသည် သူတို့ အစီအစဉ်များကို တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်း မရှိခဲ့ကြပေ။ ပူတင်အဖို့ သမ္မတရာထူးအတွက် ပြင်ဆင်ထားမှုလည်း မရှိခဲ့ပေ။ ကရင်မလင်တွင် လည်းကောင်း၊

ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် လည်းကောင်း လာရောက် တာဝန်ယူခဲ့သော်လည်း ထိုဦး
 နိုင်ငံ၏ ထိပ်ဆုံးရာထူးအတွက် အာဏာရယူမှုကို ပူတင် ရည်မှန်းထားခဲ့ပေ။
 သို့သော် သူ၏ အရည်အချင်း၊ သူ၏ စွမ်းဆောင်မှုများကို သဘောကျသော
 ယဲလ်ဆင်က တိုင်းပြည်ကို ဦးဆောင်နိုင်မည့် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ်
 ရွေးချယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယဲလ်ဆင်သည် သမ္မတအဖြစ် ၈ နှစ်ကြာ တာဝန်
 ထမ်းဆောင်ခဲ့သော်လည်း သူ၏ ရည်မှန်းချက်မှာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ သူသည်
 တိုင်းပြည်ကို ခေါင်းဆောင်နိုင်မည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားလေဘက်မစ်တာ
 ချာနိုမြာဒင်နှင့် ရက်မိဂျဲနီပရီမာကော့ပ်တို့ကို ရွေးချယ်လျာထားခဲ့သော်လည်း
 ထိုသူများကို အားမရခဲ့ပေ။ ရည်မှန်းချက်ရှိသော လူများ ဖြစ်နိုင်ချေမရှိကြောင်း
 ကိုလည်း ယဲလ်ဆင်က သံသယရှိခဲ့သည်။ ဆိုက်ဘေးရီးယား ဝက်ဝံကြီးသည်
 သူ၏ အာဏာကို သဝန်တိုမှုကြီးစွာဖြင့် ဖောင့်ထိန်းခဲ့သည်။ ပူတင်မှာမူ သဘာဝ
 အမှုထမ်းကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သလို နိုင်ငံရေးကိုလည်း လိုလိုလားလား
 စိတ်ဝင်စားသူ တစ်ယောက် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဇာဘောရစ်အတွက် အန္တရာယ်
 ပေးမည့် ကြောက်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် မဟုတ်ပေ။ သူသည် ယဲလ်ဆင်နှင့်
 ယဲလ်ဆင် မိသားစုအတွက် လိုအပ်သည်များကို လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ သူတို့
 အကျိုးစီးပွားကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ ယဲလ်ဆင် မိသားစုသည် သူတို့ မိသားစု
 စံအိမ်များတွင် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံပြီးနောက် အာဏာလွှဲပေးရန်
 ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက် ဆွေးနွေးရာတွင် ရာချင်ကို၊ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်
 ယူမာချက်တို့မှာ အဓိက အခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်ဟု သမ္မတ ယဲလ်ဆင်၏
 ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိထဲတွင် ဖော်ပြထားလေသည်။ သူတို့ အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေး
 ကြပြီးနောက် ပူတင်သည် အနာဂတ် သမ္မတအတွက် အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်
 ကြောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြလေသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် သမ္မတ
 ဇလင်းများ လျာထားရာတွင် ယဲလ်ဆင်က ပူတင်ကို ပွဲထုတ်ကာ 'သူဟာ
 အနာဂတ်အတွက် သမ္မတတာဝန် ယူမယ့်သူပဲ' ဟု ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း
 ကြေညာခဲ့လေသည်။

ကရင်မလင်ရှိ သမ္မတရုံးခန်းထဲတွင် ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့၌ ယဲလ်ဆင်
 သည် ပူတင်ကို နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုအကြိမ်တွင် သမ္မတရာထူး
 ပေးရေးအတွက် နောက်ဆုံးအကြိမ် အသေးစိတ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်
 သည်။ ထိုအကြိမ်တွင်မူ သဘောတူညီချက် ရရှိသွားကြ၏။ ယဲလ်ဆင်ကလည်း
 အာဏာလွှဲမည်။ ပူတင်ကလည်း ယူမည် ဆိုသည်ကား သံသယဖြစ်စရာ မလို
 တော့ပေ။ ထိုသို့ ပူတင်အား အာဏာလွှဲပေးရေးအတွက် ယဲလ်ဆင်၏ အတွင်းလူ

များထံ၌ပင် သဘောထားကွဲလွဲမှု မရှိခဲ့ပေ။ ပူတင်အား လိုလားသည့်အထဲတွင်
 သမ္မတ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အလက်ဇန္ဒားဗိုလ်ရှင်လည်း ပါဝင်
 ၏။ ဗိုလ်ရှင်သည် အသက် ၃၂ နှစ် ရှိပြီး ပိန်ပိန်၊ ထိပ်ပြောင်ပြောင်၊ နဖူး
 ညစ်ညစ်၊ မုတ်ဆိတ်နှင့် စူးစမ်းသော လူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ စီးကရက်
 လက်ကြားက မချတ် အလုပ်ထဲ နှစ်မြုပ်ထားသူ ဖြစ်၏။ သူသည် စကားကို
 ညင်သာစွာ ပြောလေ့ရှိပြီး အင်တာဗျူးများ လုပ်ခြင်း အလွန်နည်းသည်။ သူ့ကို
 လူအများက "မီးခိုးရောင် ရဟန်းမင်းကြီး" ဟု ခေါ်လေ့ရှိသည်။ သူသည် ကရင်
 မလင်၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်ထားသူဟုလည်း လူသိ
 များလေသည်။

သူ သမ္မတ အဖြစ်မှ အနားယူဖို့ ရက်အနည်းငယ် ကာလအထိ သူ့သမီး
 ကို မပြောခဲ့ပါဟု ယဲလ်ဆင်က ပြောပြခဲ့သည်။ သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မည်သူ
 ကိုမျှ မပြောခဲ့ပေ။ တက်ယာနာဒီယာချင်ကိုမှာ ကရင်မလင်တွင် ၄ နှစ်ကြာအောင်
 အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ သူမသည် သမ္မတ မိသားစု၏ အသည်းနှလုံးလည်း ဖြစ်၏။
 နေထိုင်မကောင်းသော ယဲလ်ဆင်အတွက် တက်ယာနာက အစစအရာရာ ဆောင်
 ရွက်ပေးရသည်။ အစိုးရ လုပ်ငန်းများနှင့် သမ္မတ တာဝန်များကိုသာ သူမက
 အကြံပေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်း
 ၈ ကတည်းက ယဲလ်ဆင်မှာ နှလုံးရောဂါဖြင့် ခွဲစိတ်ခဲ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် သူ
 ကျန်းမာရေးမှာ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ် မပါခဲ့ပေ။ နေကောင်းလာသည့်အခါ
 ယဲလ်ဆင်သည် နိုင်ငံတကာ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးများတွင် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်
 များနှင့် အတူ တွေ့ဆုံခဲ့၏။ သို့သော် သူ့ကျန်းမာရေးမှာ ယခင်ကာလများနှင့်
 မတူတော့ပေ။ အစိုးရအဖွဲ့မှာလည်း မကြာခဏ ပြောင်းလဲခဲ့ရသည်။ အစိုးရ
 လုပ်ငန်း အသေးစိတ်များကိုလည်း သူ စိတ်မဝင်စားတော့ပေ။ ဒုတိယသမ္မတ
 သက်တမ်းကာလ၌ ကျန်းမာရေး အခြေအနေကြောင့် အရက်ကို ဖြတ်လိုက်
 ရ၏။ မစ်ဇေးဂေါ်ဘာချက်က အီတလီ သတင်းစာ လာစတန်ပါကို ပြောပြရာ
 တွင် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်မှာ ဟန်ပြုသာ ဖြစ်ပြီး နောက်ကွယ်က လုပ်ဆောင်
 နေသူများမှာ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီး၊ အလက်ဇန္ဒားဗိုလ်ရှင်နှင့် တက်ယာနာ
 ဒီယာချင်ကိုတို့သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ သူတို့ ၃ ဦးသည် ပူတင်အား တာဝန်
 ပေးရေးအတွက် အဓိက ဆုံးဖြတ်ချက်ချသောသူများ ဖြစ်သည်ဟု ဂေါ်ဘာချက်
 က ပြောပြ၏။

သမ္မတ ယဲလ်ဆင်ကို သူ့မိသားစုက အနားယူရန် အကြံပေးကြသည်။
 သူ ရုတ်တရက် အနားယူလိုက်ခြင်းကြောင့် တိုင်းပြည်မှာလည်း ဝံ့ဖိုတသြ

ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လမှသာ ကျင်းပရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ထိ စောင့်ဆိုင်းပြီး ယဲလ်ဆင်မှာ မနေနိုင်ပေ။ သူနှင့် သူ့မိသားစုက ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ရောက်မှ သမ္မတအဖြစ် အနားယူခြင်းကို မလုပ်နိုင်သည့် အချက်နှစ်ချက် ရှိ၏။ ပထမအချက်မှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ရောက်မှ ပူတင်ကို သမ္မတအဖြစ် ယှဉ်ပြိုင်စေလျှင် ပူတင်၏ ကျော်ကြားမှုမှာ ရေပန်းစားနိုင်စရာ မရှိပေ။ ထို့ပြင် ချေချင်ညာ၏ အန္တရာယ်မှာလည်း ကြီးမားနေသောကြောင့် လူထု၏ ထောက်ခံမှု ကျဆင်းနိုင်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ပရိမာကော့စ်နှင့် လပစ်ကော့စ်တို့၏ စည်းရုံးရေးအင်အား ပိုကောင်းလာနိုင်သည်။ ယဲလ်ဆင်မိသားစု အနေဖြင့် သူတို့ကို အာဏာမရစေလိုပေ။ ထို့ကြောင့် ယဲလ်ဆင် အနေဖြင့် ယခုအချိန် နုတ်ထွက်လိုက်လျှင် ၁၉၉၃ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကို ၃ လ အတွင်း ကျင်းပပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ထို ၃ လ အတွင်း ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန်ယူထားသော ပူတင်သည် ယာယီသမ္မတ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်။ ယခုအချိန်သည် ပူတင်အတွက် အခွင့်အရေး အများဆုံး ရနေသော ကာလလည်း ဖြစ်သည်။ သူ့အနေဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးရော၊ သမ္မတ ရာထူးပါ နှစ်ခုစလုံးကို တစ်ချိန်တည်း ကိုင်ထားရာ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခွင့်အလမ်း အများကြီး ရပေမည်။ ချေချင်ညာစစ်ပွဲကြောင့် ရေပန်းစားနေသော ကာလလည်း ဖြစ်သဖြင့် လူထုက သူ့ကို ထောက်ခံမှု အများဆုံး ပေးနေကြသည်။ ထို့ပြင် မီဒီယာများကလည်း သူ့အပေါ် ထောက်ခံလျက် ရှိကြသည်။ ထို ၃ လ ကာလအတွင်း နိုင်ငံခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်အဖြစ် လူထု စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းများကို ကောင်းမွန်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်လေသည်။ သတင်းစာများတွင် ရှေ့ပုံးရော၊ နောက်ပုံးပါ ယာယီသမ္မတ ပူတင်၏ ပုံများက သိမ်းပိုက်ထားသောကြောင့် သူ့ကို လူထုက ကောင်းကောင်း မျက်မှန်းတန်းမိလာနိုင်၏။ ယဲလ်ဆင်မိသားစုသည် ထိုအခြေအနေမျိုးကို ကောင်းကောင်း အသုံးချပြီး ပူတင်ကို ယာယီ သမ္မတ အဖြစ်မှ အရွေးချယ်ခံ သမ္မတ အဖြစ်သို့ တစ်ဆက်တည်း ရွေးကောက်ခံရအောင် ယဲလ်ဆင်က နုတ်ထွက်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ရဲအစောင့်အကြပ်ကားများ ခြံရံထားသော သံချပ်ကာ ကားတစ်စီးသည် ယဲလ်ဆင်၏ နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်းပါ ဝီဒီယိုတီပီခွေကို သယ်ဆောင်ကာ မော်စကို မြောက်ဘက် ဆင်ခြေဖုံးတွင်ရှိသော အော်စတန်ဘီနို ရုပ်သံလွှင့်ဌာနသို့ မောင်းသွားကြလေသည်။ ရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှနေ၍ ရုရှားပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးအား သူ့သမ္မတရာထူးမှ နုတ်ထွက်လိုက်သည့် ဝီဒီယိုတီပီခွေကို ထိုနေ့ နေ့လယ်ခင်း

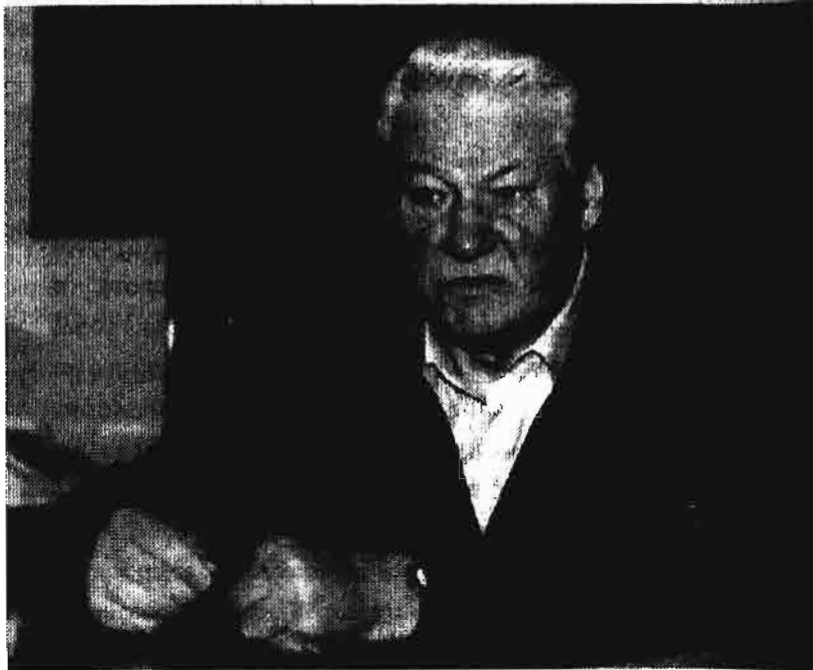
တွင် လွှင့်ထုတ်လိုက်၏။ ထိုရုပ်မြင်သံကြား လွှင့်ထုတ်မှုမှာ ရုရှား အရှေ့ပျားတွင် ညသန်းခေါင်ကျမှ ကြည့်ကြရသည်။ ရုရှား လူမျိုးများသည် နှစ်သစ်ကူးအတွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် ကွန်မြူနစ်ခေတ် ပြီးဆုံးသည့်အချိန်ပထမဆုံးသော သမ္မတ တစ်ဦး၏ နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်မိန့်ခွန်းကို ကြားသိလိုက်ရလေသည်။ ထိုသို့ ရုပ်မြင်သံကြားမှ တစ်တိုင်းပြည်လုံးသို့ လွှင့်ထုတ်နေစဉ် ယဲလ်ဆင်နှင့် ပူတင်သည် ကရင်မလင်တွင် ရာထူးလွှဲပြောင်းသည့် အလုပ်ကို လုပ်နေကြရသည်။ ရုရှား အော်သိုဒေါ့ ဘုရားကျောင်းမှ ဘုန်းတော်ကြီး အလက်ဆီနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးက ပူတင်ကို ကောင်းချီးထောမနာ ပေး၏။ သာသနာ အာဏာပိုင်ကလည်း အရပ်သား အာဏာပိုင်ကို အသိအမှတ်ပြုလေသည်။ နောက်တစ်ခါ ယဲလ်ဆင်နှင့် ပူတင်သည် အရေးပါသော ဝန်ကြီးဌာန အကြီးအကဲများ ခန့်အပ်ထားရေးအတွက် ဆွေးနွေးနေကြသည်။ ထို အရေးပါသော ဝန်ကြီးဌာန အာဏာသည် နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးလေသည်။ ထိုအထဲတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး၊ တရားရေးဝန်ကြီးစသော ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ပြည်ထောင်စုအစောင့်ဌာန၊ ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးဌာန (FSB) နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဌာန (SVR) စသည်တို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။ ထိုအချိန်မှာ အရေးအကြီးဆုံးအချိန် ဖြစ်သည်။ အာဏာလွှဲပြောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သူတို့၏ ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် အရေးကြီးသော အချိန်ဖြစ်၏။ နေ့လယ် ၁ နာရီ ကရင်မလင်မှ မထွက်ခွာမီ အချိန်ကလေးအတွင်း၌ သမ္မတဟောင်း ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်သည် သမ္မတသစ် ဗလာဒီမီယာပူတင်အား နျူကလီးယားလက်နက် လျှို့ဝှက်နံပါတ်များ ထည့်သွင်းထားသော သေတ္တာ၏ လျှို့ဝှက်နံပါတ်ကို နှစ်ကိုယ်ကြား ပြောကြားသွားခဲ့လေသည်။ ထိုသင်္ကေတနံပါတ်သည် ရုရှား၏ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယား လက်နက်တိုက်၏ အရေးကြီးဆုံးနံပါတ် ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေ အားလုံးကို ရုပ်မြင်သံကြားကင်မရာများက ရိုက်ယူကာ တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ ထုတ်လွှင့်ပြသ၏။ အစောပိုင်းက ဓလးနက်တည်ကြည်သော ပူတင်၏ မျက်နှာမှာ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့ပါးကာ ပုံမှန် ရောက်သွား၏။ သူ့မျက်လုံးများမှာ တောက်ပြောင်နေ၏။ သူ့မျက်လုံးများမှာ နဂိုကတည်းက စူးရှတောက်ပြောင်လွန်းသည်။ သူ ဘာစဉ်းစားသည်၊ တာခံစားနေသည် ဆိုသည်ကို သူ့မျက်လုံးများအား ကြည့်၍ မခန့်မှန်းနိုင်ပေ။ ထိုသည်မှာ KGB တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကာတည်းက KGB လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးမှု၏ ရလဒ် ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း ယခင် KGB တုန်းက ခံစားမှု ဖြန့်လည်ရရှိခဲ့သည်။ ယဲလ်ဆင်မှာ ခပ်တောင့်တောင့်ကြီး ဖြစ်နေသော်လည်း ကျန်းမာ

ရေးက မကောင်းလှပေ။ သူ့အခြေအနေမှာ ခပ်ယုံယုံပင် ရှိ၏။ သမ္မတ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သွားစဉ်တွင် ယခင် ကရင်မလင်၌ ရှိခဲ့စဉ်များထက် ပိုပြီး ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ပုံ ရလေသည်။ အာဏာလွှဲပြောင်းပေးပြီးနောက် ရှေ့လှုပ်ရမည့် တာဝန်အားလုံးကို ပူတင်ထံ လုံးလုံးလျားလျား ပုံအပ်ခဲ့လေသည်။ ယဲလ်ဆင်သည် ကရင်မလင် ရုံးခန်းထဲမှ နောက်ဆုံး ထွက်ခွာသည့် အချိန်တွင် ပူတင်ဘက် လှည့်ကာ 'ရုရှားနိုင်ငံကို စောင့်ရှောက်ပါ' ဟု မှာကြားသွားခဲ့လေသည်။

သမ္မတ ယဲလ်ဆင်၏ နှစ်သစ်ကူးအကြို မိန့်ခွန်းမှာ စိတ်လှုပ်ရှားဖို့ အလွန်ကောင်းလေသည်။ သူက ရုရှား ပြည်သူများကို သူ့အနေဖြင့် ရာစုနှစ်သစ်တွင် နိုင်ငံအတွက် တာဝန်မယူနိုင်တော့ကြောင်း၊ တာဝန်မှ အချိန်စောပြီး နုတ်ထွက်သွားရမည် ဖြစ်ကြောင်း နှုတ်ခွန်းဆက် ပြော၏။ 'နိုင်ငံရေးသမား အသစ်များ၊ မျက်နှာသစ်များ၊ အခြေအနေသစ်များနှင့်အတူ အသစ်ဖြစ်သော၊ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်သော၊ တောင့်တင်း သန်မာသော၊ ထက်သန်မှု ရှိသော ပြည်သူများ အနေဖြင့် တိုင်းပြည်ကို တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်သွားရမှာ ဖြစ်တယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အာဏာရယူခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုအခါ တာဝန်မှ အနားယူမည် ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောကြားသည်။ သူက ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကိုလည်း ရုရှားတွင် မကြာခင် ကျင်းပပေးမည်။ သူ့အနေဖြင့် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို အတတ်စွမ်းနိုင်ဆုံး ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ သူဘာကြောင့် တာဝန်မှ အနားယူသည်ကိုကား ရှင်းမပြပေ။ သို့သော် သမ္မတ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်သည့် တောင့်တင်းကြံ့ခိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အား ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်ဟု သူက ပြောသည်။ ထိုသို့ သူ နုတ်ထွက်ရသည့်အတွက် ရုရှားပြည်သူများ အနေဖြင့် သူ့ကို ခွင့်လွှတ်စေချင်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ 'ကျွန်တော်ကို ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိပ်မက်တွေ အကောင်အထည် မဖော်လာနိုင်တဲ့အတွက်လည်း ပြည်သူအားလုံးကို ကျွန်တော် ဝန်ချ တောင်းပန်ပါတယ်။ အလွန် ခက်ခဲတဲ့ ပြဿနာတွေကို လွယ်ကူအောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့တာကြောင့် ကျွန်တော်အနေနဲ့ ပြည်သူများကို တောင်းပန်ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ တစ်ချိန်က တင်းမာမှောင်မည်းတဲ့ တစ်ပါတီ အာဏာရှင်စနစ်ကို ဖယ်ရှားခဲ့တယ်။ ထွန်းလင်းတိုးတက်ပြီး ယဉ်ကျေးတဲ့ အနာဂတ်ကို တည်ထောင်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော် အတတ်နိုင်ဆုံး စွမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ စွမ်းဆောင်မှု တစ်ခုပါပဲ' ဟု သူက ပြောကြားသွားသည်။ သူက သူ့အနေဖြင့် တိုင်းပြည်အပေါ် တိုးတက်အောင် ထင်သလောက် မဆောင်ရွက်နိုင်သလို ထိုထိုင်းသော လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်ဟု

လူထုကို ဝန်ခံသွားသည်။ ယဲလ်ဆင်သည် စီးကျလာသော မျက်ရည်များကို သုတ်၍ နိဂုံးချုပ် ပြောရာတွင် 'ဗုဒ္ဓလှည့်သော ရုရှားပြည်သူများ ခင်ဗျာ၊ ရာစုနှစ်ရဲ့ နှစ်ကူးဟာ ရုရှား ပြည်သူများအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံအနေနဲ့ အေးဆေးပြီး တိုးတက်ထွန်းကားတဲ့ အခြေအနေကို ရောက်ရှိလာပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အနေနဲ့ ဘယ်လိုအကြောင်းပဲ ဖြစ်ဖြစ် စဉ်းစဉ်းစားစားနဲ့ တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေလို့ ဆုမွန်တောင်းခဲ့ပါတယ်' ဟု ပြောကြားသွားသည်။

ယဲလ်ဆင်က သူ့နေရာကို ယာယီဆက်ခံမည့်သူအား ပြောကြားမသွားခဲ့ပေ။ ဘယ်နေရာက ဘယ်သူမှန်းမသိ တာဝန်ယူမည်ဟု လေ့လာဆန်းစစ်သူ တစ်ဦးက ဝေဖန်သည်။ သို့သော် မကြာခင်အတွင်းမှာပင် ဗလာဒီမီယာပူတင်အား ယာယီ သမ္မတ အဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့ကြောင်း ရုရှားပြည်သူများ သိရှိခဲ့ကြသည်။ ရုရှား ပြည်သူများက သူ (ပူတင်) ဘယ်နေရာက ရောက်လာမှန်း မသိဘဲ နိုင်ငံ၏ ထိပ်ဆုံး၊ အရေးအကြီးဆုံး၊ အာဏာအရှိဆုံး နေရာကို ပူတင် ရရှိခဲ့ပေသည်။ သူ၏တာဝန်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရေးအပါဆုံး၊ အာဏာအရှိဆုံးသော တာဝန် တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ယဲလ်ဆင်သည် ဘာကြောင့် ထိုအလုပ်ကို လုပ်ခဲ့သလဲ၊ သူ့မှာ ပူတင်နှင့် ထူးခြားသော ဆက်ဆံရေးလည်း မရှိဘဲ ဘာကြောင့် သူ လုပ်ခဲ့သလဲ ဟု လူအများက စူးစမ်းလာသည်။ ပူတင်ကို ပြည်သူများက ထူးထူးခြားခြား မသိရှိခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် ယဲလ်ဆင် ယခုကဲ့သို့ နုတ်ထွက်ပြီး ပူတင် ကို ဘာကြောင့် တာဝန်ပေးသလဲ ဆိုသည်များကို ပြည်သူများ စောကြောနေကြ သည်။ ထိုအကြောင်းမှာ ထူးထူးခြားခြား မဟုတ်ပါ။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင် အနေဖြင့် သမ္မတ တာဝန်ကို ဆက်လက် ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းလည်း မရှိတော့ပါ။ အရက်ကို စွဲလွယ်လမ်းလမ်း သောက်ခဲ့သော အရက်သမားကြီး ဖြစ်လေရာ ယခင်ကလည်း အရက်ကြောင့် မကြာခဏ သေမင်းခံတွင်းဝ ရောက်ခဲ့ရဖူး၏။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က နုလုံးရောဂါ အကြီးအကျယ် ဖြစ်လာသောကြောင့် ခွဲစိတ်ကုသပြီး သေတွင်းမှ လွတ်ခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတ အဖြစ် အရွေးခံရစဉ်က အသည်းအသန် ကုသဆောင်တွင် လျှို့ဝှက် ကုသနေရသည်။ နောင် မည်မျှကြာကြာ အသက် ရှင်နေမည်ကို မည်သူမျှ မသိကြပေ။ သို့သော် သူ အနားမယူခင် သူကလည်း ယုံကြည်၊ သူ့မိသားစုကိုလည်း ကာကွယ်ပေးမည့် သူကို သူ့အရိုက်အရာ ဆက်ခံသူအဖြစ် ရွေးရမည် ဖြစ်သည်။ သူ့အကျိုးစီးပွားရော၊ သူ့မိသားစု အကျိုးစီးပွားပါ နောက်ဆက်ခံမည့်သူက အကာအကွယ်ပေးမှသာ လုံခြုံစိတ်ချ ရမည် ဖြစ်သည်။ ရုရှားတွင် ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများအတွက် အကြင်နာ ထားလေ့ မရှိပေ။ ထို့ပြင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဒီမိုကရေစီကျကျ တာဝန်လွှဲပြောင်း

သမ္မတဟောင်း ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်

မှူးခြင်းမျိုးလည်း မရှိခဲ့ဖူးပေ။ ယဲလ်ဆင် အနေဖြင့် သူနှင့် သူ့မိသားစုကို နောက် တက်လာသော ခေါင်းဆောင်က အဂတိလိုက်စားမှု၊ အကျင့်ပျက်မှု စသည်များဖြင့် ရုံးတင်စစ်ဆေးခြင်းမျိုး အဖြစ်မခံနိုင်ပေ။ သူ ကွယ်လွန်သည် အထိ သင့်လျော်သော ပင်စင်လစာဖြင့် ဘဝကို ကုန်ဆုံးသွားစေလိုသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဆာဂျီစတီဖာရှင်သည် အမှားပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် သူ့ကို အကျင့်ပျက်မှုဖြင့် စွပ်စွဲအရေးယူခြင်း ခံရသည်။ ယဲလ်ဆင်က စတီဖာရှင်အား မယုံကြည်သင့်သူတစ်ဦး အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ သူ ခန့်အပ်ခဲ့သော ဝန်ကြီးချုပ်များသည် သူ စိတ်ချ ယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် မဆောင်ရွက်၊ မပြသနိုင်ကြပေ။

ဗလာဒီမီယာပူတင်မှာကား သူ့ကို ထိပ်ဆုံးရောက်အောင် ကူညီပေးခဲ့သူ အပေါ် သစ္စာရှိခဲ့သည်။ သူသည် ယဲလ်ဆင်မိသားစု အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ပေးသည်ဟု ဝေဖန်သုံးသပ်သူအများက အကဲဖြတ်ကြသည်။ နှစ်သစ်ကျ အကြံပြုနေထိုင် နုတ်ထွက်ခဲ့သော ယဲလ်ဆင်က ပူတင်အား တာဝန်ပေးပြီ။

သည့်နောက် ပူတင်သည် ယာယီသမ္မတအဖြစ် ချက်ချင်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ သမ္မတရာထူး ရသည်နှင့် ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစု အဖြစ်ကျူးလွန်မှု ရှိပါက သမ္မတဟောင်းအဖြစ် အပြစ်မှ လွတ်ကင်းခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ယဲလ်ဆင်ကို ရက်ရောလှသော ပင်စင်လစာလည်း ထုတ်ပေး၏။ နိုင်ငံတော်က လုံခြုံရေးတာဝန်ကိုလည်း အပြည့်အဝ ပေးသည်။ ဆေးဝါးကုသမှုကိုလည်း ယဲလ်ဆင်ရော သူ့မိသားစုပါ ခံစားခွင့်ပြုသည်။ ယခင်က သမ္မတ ကျေးလက်စံအိမ် ဖြစ်သော ဂေါ်ကီ-၉ ဂေဟာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်။ ရုရှား အမြတ်တော်ကြေး ကောက်ခံသူ တစ်ယောက်က ယဲလ်ဆင်မိသားစုသည် အမြတ်တော်ကြေး တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ၁.၄ သန်း ပေးရသည်ဟု ပြောပြ၏။ ပူတင်နှင့် ဒူးမားလွတ်တော်က ထိုသို့ အမြတ်တော်ကြေး ကင်းလွတ်ခွင့်အား ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစု ခံစားစေရမည်။ ထိုဥပဒေကို ရုရှား အနာဂတ် သမ္မတတိုင်း ခံစားစေရမည်ဟု လွတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ ပူတင်က ကင်းလွတ်ခွင့်များ ပေးသည့်အကြောင်းကို ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မဖော်ထုတ်ခဲ့ပေ။ နောက်ကွယ်က ရေးပေးသော သူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ “သန်းခေါင်ယံ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ” (Midnight Diaries) စာအုပ်ထဲ၌ “ကျွန်တော့်မိသားစု အပေါ်တွင် ကင်းလွတ်ခွင့် မရရှိခဲ့ပါ” ဟု ရေးထားလေသည်။ အမှန်မှာမူ ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုမှာ သမ္မတဟောင်း တစ်ယောက်၏ အခွင့်အရေးများ အားလုံး ရရှိခဲ့သည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပါ အတိုင်း လုံခြုံရေး၊ ဆေးဝါးကုသခွင့်၊ ပင်စင်လစာ ခံစားခွင့်များ အပြည့်အဝ ပေးထားလေသည်။ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်နေ့ သမ္မတအမိန့် ထုတ်ပြန်ချက်တွင်လည်း ကင်းလွတ်ခွင့် တရားဝင်ရရှိကြောင်း ပါဝင်လေသည်။ “ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း နိုင်ငံ၏ သမ္မတ တစ်ဦးနှင့် သူ၏မိသားစု အားလုံးအတွက် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပါ ကင်းလွတ်ခွင့်များကို အာမခံချက်ပေးကြောင်း ကြေညာအပ်သည်” ဟု ပါရှိလေသည်။ ပူတင်သည် သမ္မတ ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုအတွက် ဥပဒေအရ ကင်းလွတ်ခွင့် အားလုံးကို တရားဝင် ထုတ်ပြန်ပေးလိုက်သည်။ သမ္မတ တာဝန်မှ အနားယူပြီးနောက် ယဲလ်ဆင်အပေါ် မည်သည့် နိုင်ငံရေးစွဲချက်များမှ လှုပ်လှုပ်ခြင်း မရှိ။ ယဲလ်ဆင် ပိုင်ဆိုင်သမျှ အားလုံးကိုလည်း စုံစမ်းခြင်း၊ အနှောင့်အယှက် မပေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်အဖို့ သူ့နေရာကို ဆက်ခံသူအဖြစ် ပီပီရောင် နီကြင်ကြင် ဆံပင်၊ သွေးအေးသော မျက်နှာ၊ သံမဏိလို မျက်လုံးများနှင့် KGB အရာရှိဟောင်း တစ်ဦးအား လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ခြင်းသည် သူ့အဖို့ လူ့စရမ်းမှန်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ကြောင့် ပျက်စီးနေသော ဂရော့နီမြို့၏ အရှေ့ဘက် ၁၈ မိုင်အကွာတွင် ရိုလေသည်။ ထိုမြို့သည် ချေချင်ညာဒေသ၏ မြို့တော် ဖြစ်သည်။ လူမေလာက ထိုအတွေ့အကြုံကိုပြန်၍ ပြောပြပါသည်။ 'ကျွန်မတို့ ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကလေးတွေဟာ တအံ့တဩနဲ့ ငေးပြီး ကြည့်နေကြတယ်။ သူတို့ မျက်လုံးထဲမှာ မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေတယ်။ သူတို့ကြည့်ရတာ ရည်မှန်းချက် မရှိသလို မောပန်းနွမ်းနယ်နေတဲ့ ပုံကို တွေ့ရတယ်။ ပူတင်က သူတို့နဲ့အတူ နှစ်သစ်ကူးလုပ်မယ် ဆိုတာ တကယ် ဟုတ်ပါ့မလား၊ အိပ်မက်မက်နေတာလား။ သူတို့ စိတ်ရှုပ်နေတဲ့ပုံပဲ။ အမှန်တကယ်လည်း ပူတင်ကိုယ်တိုင် ရောက်ရှိလာပြီး နှစ်သစ်ကူး အခမ်းအနားကို ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ စစ်သားများကို အမဲလိုက် ဓားမြှောင်များ လက်ဆောင်ပေးသည်။ နှစ်သစ်ကူး အခမ်းအနားကို ရုပ်မြင်သံကြားမှ ထုတ်လွှင့် ပြသခဲ့သည်။ ပူတင်က သူ၏ တပ်ဖွဲ့များကို စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဒီစစ်ပွဲဟာ ရုရှားနိုင်ငံရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ အရှိန်အဝါကို ပြန်လည်ရရှိအောင် ဆင်နွှဲနေတဲ့စစ်ပွဲ ဖြစ်ရုံ မကဘူး။ ဒီထက် ပိုလေးနက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်လည်း ရှိတယ်။ ဒါကတော့ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း ပြိုကွဲအောင် ဖန်တီးတာကို အဆုံးသတ်ခြင်းပဲ။ သူက ချေချင်ညာရှိ တပ်ဖွဲ့များကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောသည်။ စစ်ရေးနည်းဗျူဟာများကို ပြောင်းလဲစရာ မရှိပေ။ 'ကျွန်တော်တို့ဟာ အရာရာကို အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းနဲ့ ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ အဲဒီ အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းက ကျွန်တော်တို့ တပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ ရဲဘော်တွေကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု အနည်းဆုံးနဲ့ အသက်သာဆုံး ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရမယ်။ အရပ်သားတွေထဲမှာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု မရှိအောင် ပြောတာပါ' ဟု ပူတင်က သတင်းထောက်များကို ပြောပြ၏။ နောက် နာရီအနည်းငယ် အကြာတွင် ယာယီသမ္မတကြီး စီးလာသော ကားတန်းကြီးသည် ဒါဂျက်စတန်မြို့တော် မာခါခက်ကလာသို့ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ သူတို့ သွားရောက်ခဲ့သော ကားလမ်းမှာ နောက်တစ်နေ့၌ ချေချင် ခွဲထွက်ရေးသမားများက ဝိုင်းရံထောင်ပြီး ခွဲခဲ့၏။ ပူတင်က ထိုဒေသမှ လူများအတွက် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်၏။ ဓာတ်ပုံများရိုက်၍ ချေချင် သတင်းတွင် ထည့်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မော်စကိုသို့ ထွက်ခွာခဲ့လေသည်။

အခန်း (၅)

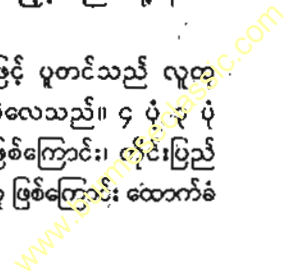
ပူတင် သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခံရခြင်း

ရုရှား သံအရာရှိတစ်ယောက်ထံမှ မေးကြည့်ရာတွင် 'ခင်ဗျား နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေကို စကားလုံး တစ်လုံးတည်းနဲ့ ဖော်ပြပေးပါလား။' ထိုအခါ သံအရာရှိက ဤတို့သို့ ဖြေကြားခဲ့သည်။ 'ထောင်ပါတယ်။ နောက် 'စကားလုံး နှစ်လုံးနဲ့ ဖြေကြားပေးပါလား' ဟု မေးရာတွင် 'မထောင်ပါဘူး' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

*

၁၉၉၉ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူး အကြိုနေ့တွင် ပူတင်သည် ချေချင်ညာသို့ တစ်ကိုယ်တော် စွန့်စားခန်း အနေဖြင့် သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ပူတင်သည် နိုင်ငံရေးအရ လာဘ်မြင်သူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး စွန့်စားမှုများကို လုပ်၏။ တူရိယာ အလုပ်များသည် ကြောက်မမန်းလိလိ ဆံပင်ထောင်လောက်သော အတွေ့အကြုံများ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ချေချင်ညာကို သွားလည်သော ကိစ္စတွင် ပထမပိုင်း၌ လူမေလာက သူမ မလိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နောက် စိတ်ပြောင်းကာ လိုက်မည်ဟု ပြောပြန်သည်။ သူမသည် အလွန်အမင်း စိုးရိမ်ပူပန်မှု ရှိသော်လည်း ခင်ပွန်းသည်နှင့် လိုက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ 'ဘာမှ မဖြစ်ဘူး၊ လို့ ဘယ်သူကမှ အာမ မခံနိုင်ဘူး၊ ဘာဖြစ်မယ် ဆိုတာကိုလည်း ကြံပြီး မုန်းလို့မှ မရတာ' ဟု လူမေလာက နောင်အခါတွင် ပြောပြခဲ့လေသည်။ သူတို့ ချေချင်ညာသို့ ဟယ်လီကော်ပတာနှင့် သွားမည့် အစီအစဉ်မှာ ပျက်သွားသည်။ ထိုသို့ သွားခြင်းမှာ စစ်ဖြစ်နေသော နယ်မြေတွင် စိတ်အချရဆုံးသော အစီအစဉ်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် သတ်မှတ်၍ရသည်။ သို့သော် ပူတင်သည် ထိုအစီအစဉ်ကို ပျက်ကာ နောက်ဆုံးတွင် ဂူတာမက်သို့ မနက်အစောကြီး စစ်တပ်ကားတန်းဖြင့် သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ရုရှားတို့ ထိန်းချုပ်ထားသောမြို့မှာ စစ်ဒဏ်

ရုရှားနိုင်ငံ မီဒီယာ အများစု၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ပူတင်သည် လူထုသဘောထား ကောက်ခံမှုတွင် ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။ ၄ ပုံ ၃ ပုံ နီးပါးက ပူတင်သည် နိုင်ငံကို ခေါင်းဆောင်နိုင်သူ ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်သည် အလုပ်ကို ကောင်းကောင်း လုပ်နိုင်သူ ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံ

ခဲ့ကြလေသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပုတင် အနိုင်ရမည်ကို မည်သူမှ သံသယ မဖြစ်ကြပေ။ ယခု သူ့ကို ယာယီသမ္မတအဖြစ် ယခင်ဆင်ကာ ရွေးချယ်ထားလိုက်၏။ ဗလာဒီမီယာပုတင်က ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် သူ့ကို ထောက်ခံမှုရအောင်လည်း ကြိုးစားခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် သူသည် အေးအေးဆေးဆေးပင် နေ၏။ ယာယီသမ္မတသည် အလုပ် အလွန်များသကဲ့သို့ သူ့ရုံးခန်းထဲတွင် အချိန်ပြည့် နေထိုင်လေ့ရှိသည်။ ထို့ပြင် သူ့လက်နှစ်ဖက်ကို ဖျစ်ညှစ်ကာ ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်ပွဲများကို မနစ်မြို့သလိုလည်း နေပြီ၏။ ပုတင် နေထိုင်ပုံမှာ ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်းမှ ဝေးလံလှသော နေရာများသို့ သွားသည်။ ရွာများ၊ ကျောင်းများသို့ သွား၏။ ဆေးရုံများ၊ စက်ရုံများသို့လည်း သွားသည်။ နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့တွင် ဆုများကို ပေး၏။ လူသား အကျိုးပြု လုပ်ငန်းများတွင် တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ပြသသည်။ အောက်ခြေ လူတန်းစား၏ လေးစားချစ်ခင်မှုကို ထိုလူတန်းစားထံသွား၍ ရအောင်ယူသည်။ ထို့ပြင် ကရင်မလင်မှာလည်း သင်္ချိုင်းကို မျက်စောင်းထိုးနေသော ဝန်ကြီးများ၏ အစီရင်ခံမှုကို ကြားနာလေ့ရှိသည်။ ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူနေချိန်မှာပင် ချေချင်ညာသို့ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မံ သွားပြန်လေသည်။ ယခုအကြိမ် သွားရောက်သည်မှာ ကားနှင့်လည်း မဟုတ်၊ ရထားနှင့်လည်း မဟုတ်၊ သမ္မတ၏ ဗုဒ္ဓိစီး လေယာဉ်နှင့်လည်း မဟုတ်ဘဲ တိုက်ခိုက်ရေး ဂျက်လေယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ သွားရောက်ခြင်းမှာ လူထုကြားထဲတွင် စတင် လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်ကို ပုတင်က ငြင်းဆန်သည်။ တိုက်ခိုက်ရေး ဂျက်လေယာဉ်ဖြင့် သွားခြင်းသည် တိုက်ပွဲဖြစ်နေသော ဒေသတွင် လုံခြုံမှု နှင့် စိတ်အချရဆုံး ဖြစ်သည်ဟု သူက နောင်အခါ သတင်းစာဆရာများကို ပြောပြသည်။ ယခုအကြိမ် ပုတင်၏ ချေချင်ညာ ခရီးစဉ်မှာ နိုင်ငံရေး မဲဆွယ်ပွဲ နှင့် မဆိုင်ဟု သူက ယူဆလေသည်။

သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်တွင် ပုတင်က သူသည် ရိုမန် နေရာ မင်းဆက် စာဘုရင်များ၏ ရွေးကောက်ပွဲများ မလုပ်ဘဲ ရောင်တိမ်းနိုင်သည့် စွမ်းရည်ကို မနာလို မရှုဆိတ် ဖြစ်မိသည်ဟု ရေးထားသည်။ “သက်ဦးဆံပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အုပ်ချုပ်သော ဘုရင်သည် သူ ပြန်လည် အရွေးခံရပါမလာ ဆိုသည်ကို စဉ်းစားနေစရာ အကြောင်း မရှိပေ။ သူက သူ့ပြည်သူများ၏ ကံကြမ္မာကိုသာ စဉ်းစားနေသည်။ သူတို့တွင် အသေးအဖွဲ့ ပြဿနာများမှ စိတ်သောက မရောက်စေရန်ကိုသာ စဉ်းစားမည်ဆိုလျှင် စဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်။” သူသည် နိုင်ငံရေး မဲဆွယ်မှုများအပေါ် အကောင်းမြင်သည့် အရိပ်

လက္ခဏာကို ပြသည်။ သို့သော် ထိုသို့ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း တစ်ခုလုံးကိုကား ကြိုက်နှစ်သက်ပုံ မရပေ။ “မဲဆွယ် စည်းရုံးသူသည် ကတိကဝတ်များ ပေးထားသော်လည်း သစ္စာရှိစွာ ဆောင်ရွက်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ မဲဆွယ် စည်းရုံးစဉ်က ပြောထားသော ကတိကဝတ်များကို မည်သူမျှ ဖြည့်စွမ်းခြင်း မပြုနိုင်ကြပေ။ ဤသည်ကို သဘောမပေါက်နိုင်လျှင် ရူးမိုက်ရာ ကျပေသည်။ ဘာလုပ်ပေးမည်၊ ညာလုပ်ပေးမည်ဟု အာပေါင်အာရင်း သန်သန် မဲဆွယ်စည်းရုံးကြသည်။ ဤသည်မှာ ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် ပြောနေကျစကား ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် လုံးဝဥသပုံ လိမ်ညာခြင်းလည်း ဖြစ်မည်။ နိုင်ငံရေးသမား တချို့သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကတိပေးထားသည့်အတိုင်း စောင့်ထိန်းကြသူများ ဖြစ်၏။ အများစုကို မဆိုလိုပေ။” သူက ထိုသို့ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်းများသည် ရုပ်မြင်သံကြားတွင် တန်ပတ် သို့မဟုတ် စနစ်ကာ ဘားဆိုင်များ ကြော်ငြာကြံ့ပုံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြောကြားသွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ မဲဆွယ်စည်းရုံးသည့်အခါတွင် ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြော်ငြာများကို မဖြစ်အောင်၊ ရုပ်မြင်သံကြား ကြော်ငြာများနှင့် မဲဆွယ်တရားပွဲများကို ခွဲခြား၍ လွှင့်ထုတ်လေသည်။ သတင်းစာဆရာ တစ်အုပ်စုက ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်စဉ် သူ၏ နိုင်ငံရေး စီမံချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အလှအယက် မေးမြန်းကြသည့်အခါ သူက ‘ကျွန်တော် မပြောနိုင်ပါဘူး’ ဟုသာ ဖြေသည်။ အနောက်တိုင်းက နိုင်ငံရေးသမားများလို သူတို့ကို ယုံကြည်ရန်အတွက် တောင်းတောင်းပန်ပန် အာဝဇွန်းရွှင်ရွှင်နှင့် ပြောကြားခြင်း မပြုပေ။ ပုတင်၏ တုံ့ပြန်ချက်တွင် သူသည် နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်အဖြစ် အတွေ့အကြုံရှိသည့် အရိပ်လက္ခဏာကို မပြု။ မေးခွန်းတစ်ခုကို အထူးပြုပြီး ချေချေ ငင် ခက်ဆဲသည့် အမူအရာလည်း မပြုခဲ့ပေ။ သို့သော် ပုတင်သည် မဲဆန္ဒရှင်များက သူ့ကို လိုလိုလားလား ရွေးချယ် တင်မြှောက်သည့်သူ ဖြစ်ရန်၊ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ အလိုဆန္ဒကို ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ထိုက်တန်သူ ဖြစ်သည် ဆိုသည်ကိုကား လက်တွေ့ပြမည်ဟု သူက ဆိုသည်။ သမ္မတလောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်သူ အခြားသူများကဲ့သို့ သူသည် ပျာယာခတ်ပြီး အဆောတလျှင် ပြင်ဆင်မှုများကား မရှိ။ သူ မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်မည်ဆိုလျှင် လူထုက သူ့ကို ရွေးချယ် တင်မြှောက်မည်ဟု သူက ယုံကြည်သည်။ သမ္မတ ရာထူးကို သူ ရမှ ဖြစ်မည်၊ မဖြစ်မနေ ကြိုးစားမည် ဟူသော အမူအရာမျိုး သူတွင် မတွေ့ရပေ။ သူနှင့် ယှဉ်ပြိုင်သော မည်သူ့ကိုမျှ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပေ။

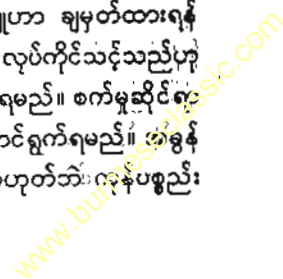
သို့သော် ကရင်မလင်ကမူ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ ၁၀ နှစ်အတွင်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရမည် ဟူသော မဟာဗျူဟာ စာတမ်းကို ရေးဆွဲပြုစုထား၏။

ထိုစာတမ်းကို လူသိရှင်ကြား ထုတ်ပြန်ခြင်းမျိုးကား မရှိခဲ့ပေ။ ယလ်ဆင်က သူ့နေရာ ဆက်ခံမည့်သူကို ယခင်ကတည်းက ရွေးချယ်နေခဲ့လေသည်။ ထိုစာတမ်း၏ ခေါင်းစဉ်မှာ "တတိယ ထောင်စုနှစ်တွင် ရောက်ကမ်းပါးစွန်း၊ ရောက်နေသော ရှုရှားနိုင်ငံ" ဟု ပေးထားလေသည်။ ထိုစာတမ်းကို ဂျာမနီ ဂရက်စင်တာ မဟာဗျူဟာ သုတေသနဌာနမှ ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစာတမ်းတွင် ၁၉၉၉ ခု ဒီဇင်ဘာလကုန်ပိုင်းအထိ ဗလာဒီမီယာပူတင်အကြောင်း နောက်ဆက်တွဲ ပါရှိသည်။ ထိုစာတမ်းကို အင်တာနက်မှ ရရှိခဲ့သည်။ ဂျာမနီ သုတေသနစင်တာမှ ထုတ်ပြန်သဖြင့် ကရင်မလင်နှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဂရက် ဆိုသူမှာ အသက် ၃၅ နှစ် ရှိပြီး ကာဇက်စတန်မှ ဂျာမန်လူမျိုး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ (လီနင်ဂရက်ကို ဂျာမန်တို့ ပိုင်းဝန်း ပိတ်ဆို့စဉ်က သူတို့ မိသားစုမှာ ကာဇက်စတန်သို့ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့လေသည်။) သူသည် ဂျာမန်လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း ရှုရှားနိုင်ငံသား ဖြစ်ကာ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို လိုလားသူ ဖြစ်သည်။ လီနင်ဂရက်တက္ကသိုလ် ဥပဒေဌာနမှ ဘွဲ့အတွက် ပြုစုသော ကျမ်းတွင် ရှုရှားနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ကို ထည့်သွင်း ရေးသားထားသည်။ သူက ပူတင်နှင့် ဆော့ဘ်ချက် ၂ ယောက်စလုံးကို ညီ၏။ သူ၏ ထောင်စုနှစ် စာတမ်းတွင် ပူတင်နှင့် သူ၏ အဖွဲ့သည် ရှုရှား၏ အနာဂတ်အား မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို ရေးထား၏။ ဂရက်က ထိုစာတမ်းကို ရေးရာတွင် သူ့ကိုယ်သူ ပထမပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရေးထားသော်လည်း ထိုစာတမ်းသည် ပူတင်၏ မူရင်းစကားလုံးများနှင့် ပူတင်၏ မူဝါဒများကို ကြေညာသလိုလည်း ဖြစ်နေလေသည်။ ပူတင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သဘောထား များ၊ သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရလျှင် သူ ဆောင်ရွက်မည့် မူဝါဒများ ထိုစာတမ်း၌ ပါဝင်သည်။ ထိုစာတမ်းတွင် ပူတင်၏ သဘောထားများမှာ သိသိသာသာကြီး ပါရှိနေ၏။

ရှုရှား၏ ဈေးကွက်နှင့် ဒီမိုကရက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ထိုထောင်စုနှစ် စာတမ်း၌ ပူတင်က ရေးထားသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေး ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ဖြည်းဖြည်းခြင်း ချင့်ချိန်ပြောင်းလဲသည့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုမည်ဟု ရေးထားသည်။ သို့သော် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကား လိုအပ်နေပေသည်။ ရှုရှားနိုင်ငံ၏ အခြေအနေ၊ အမြော်အမြင်ရှိသော စီးပွားရေးစနစ်နှင့် ကမ္ဘာတွင် အင်အားရှိသော နိုင်ငံ ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲမည်ဟု ပါရှိသည်။ ထို့ပြင် "ကျွန်ုပ်တို့သည် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်၊ အမျိုးသားရေး ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အမျိုးသားရေး မာန်ကို

စွန့်ပစ်လိုက်မည် ဆိုပါက ရှုရှားနိုင်ငံ၏ ဂုဏ်သိက္ခာမှာလည်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ပေ။ လူတစ်ဦးချင်း၏ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ရှုရှားနိုင်ငံ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ တို့မှာ ဆက်စပ်လျက် ရှိသည်။ နိုင်ငံ၏ ကြီးမားသောအောင်မြင်မှုကို ကျွန်တော်တို့ အားလုံးက ပိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဆုံးရှုံး၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ရှုရှားနိုင်ငံသည် မဟာအင်အားကြီး နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေရမည်။ ပြည်သူများအနေဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ဖော်ပြမှု၊ လွတ်လပ်စွာ သွားလာမှု၊ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများ ရရှိစေရမည်။ ထိုအထဲတွင် ဒီမိုကရေစီ အရေးလည်း ရရှိစေရမည်။ လူထု၏ ယုံကြည်မှုနှင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ အပေါ်တွင် မူတည်သည်။ နိုင်ငံတော်သည် အာဏာနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ မောင်းနှင်အား ဖြစ်ရမည်။ အာမခံချက် ပေးသူလည်း ဖြစ်ရပေမည်။ ပြည်သူများသည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသော နိုင်ငံအဖြစ် မျှော်လင့်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ရှုရှား လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ယခုအချိန်ထိ ဖခင် အုပ်ချုပ်သော စနစ်မှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အခြေစိုက်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ထိုအယူအဆသည် လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ပျောက်ကွယ်သွားမည် မဟုတ်" ဟု ပူတင်က ရေးထားသည်။ "ရှုရှားသည် ခိုင်မာသော နိုင်ငံတော်အာဏာ တည်ရှိရမည် ဖြစ်သည်" ဟု ရေးထားသော်လည်း နိုင်ငံတော်အာဏာ ဆိုသည်ကို တစ်ပါတီ အာဏာရှင်စနစ်ဟု ဖော်ပြပေးထားပေ။ ထိုနိုင်ငံတော်အာဏာသည် "ဒီမိုကရေစီကျသော၊ ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို အခြေခံသော၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဖက်ဒရယ် နိုင်ငံတော် ဖြစ်ရမည်" ဟုလည်း အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် သူက ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များကို စာရင်းပင် ထည့်သွင်းထား၏။ ထိုသို့ နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရာတွင် ရာဇဝတ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် အကျင့်ပျက်မှု တိုက်ဖျက်ရေး၊ နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျက်နှင့် တရားရေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်လည်း ထည့်သွင်းထားသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ထိုစာတမ်းထဲတွင် ပါရှိလေသည်။

ပူတင်သည် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေး အသစ်တစ်ဖန် ပြောင်းလဲမှု လုပ်ရမည် ဆိုသည်ကို အကြမ်းဖျင်း ရေးထားလေသည်။ ရှုရှားနိုင်ငံတွင် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေး မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ထားရန် လိုအပ်သည်။ စီးပွားရေးကို နိုင်ငံတော် ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပူးတွဲ လုပ်ကိုင်သင့်သည်ဟု ရေးထား၏။ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အားပေးအားမြှောက် ပြုရမည်။ စက်မှုဆိုင်ရာ မူဝါဒကိုလည်း အဆင့်မြင့်ပညာ မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဝန်ထုပ်စနစ်ကိုလည်း ပြုပြင် ပြောင်းလဲရမည်။ ငွေကြေးနှင့် မဟုတ်ဘဲ လူနိပစ္စည်း

များနှင့် ပေးချေခြင်း ဘာတာစနစ်ကိုလည်း ပယ်ဖျက်ရမည်။ ဘဏ်စနစ်ကို လည်း အသစ်ပြန်လည် ပြောင်းလဲသင့်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စတော့ဈေးကွက် များကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲရမည်။ စီးပွားရေးတွင် နေ့စဉ်ကွယ်က ချုပ်ကိုင်သော ထိန်းချုပ်မှုများကို လျော့ချပြီး တိုက်ဖျက်ပစ်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများနှင့် မှောင်ခိုစီးပွားရေးသမားများက နိုင်ငံစီးပွားရေး ချုပ်ကိုင် ထားခြင်းအား တိုက်ဖျက်ရေးကို ရည်စူးလေသည်။ ထို့ပြင် ငွေဖောင်းပွမှု ကျဆင်း ရန်နှင့် ရူဘယ်တန်ဖိုး တည်ငြိမ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ပါရှိသည်။ ဓေတိမိ စိုက်ပျိုးရေး မူဝါဒများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ခြေယာပိုင်ဆိုင်မှု စနစ်ကို ပြောင်းလဲ ပေးရမည်ဟု ပါရှိသည်။ ရုရှား စီးပွားရေးစနစ်ကို ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးစနစ် တည် ဆောက်ပုံနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးခြင်း ပြုရမည်။ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှု အဖွဲ့ကြီးထဲသို့ ရုရှားနိုင်ငံ ပါဝင်ရမည်။ အထူး ဦးစားပေးရမည့် လုပ်ငန်းများ တွင် သိပ္ပံ၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ပါဝင်၏။ ထိုလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတော်က ထောက်ပံ့ကူညီရမည်။ ပြည်သူများ၏ ဝင်ငွေ တိုးမြှင့်ရေးအတွက် မူဝါဒများကို စနစ်တကျ ချမှတ်ရမည်။ တကယ့် အကျိုး ပြုသော ဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြစ်ရမည်။ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဝင်ငွေများ တိုးပွား အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဟိတ်ဟန်ထုတ်ပြီး လုပ်နေ၍ မရပေ။ အမှန်တကယ် ထိရောက်အောင် လုပ်ပြီး အောင်မြင်စေရ မည်ဟု ရေးထားသည်။ ထိုစာတမ်းတွင် နိုင်ငံတော်သည် လိုအပ်သည့် နေရာ များတွင် လိုအပ်သလို ထိရောက်စွာ ဖြည့်စွမ်းနိုင်ရမည်။ လွတ်လပ်ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်၏ လိုအပ်ချက် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ပါရှိသည်။ ထိုစာတမ်းပါ ရေးသား ချက်များမှာ သူ ဖြစ်ချင်သော ရည်မှန်းချက်များကို ရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤရည်မှန်းချက် မူဝါဒများကို ပူတင်သည် အောင်မြင်အောင် ဖြည့်စွမ်း နိုင်ပါရဲ့လား။ လာမည့်နှစ်များတွင် သူနှင့် သူ့အဖွဲ့သည် သူ့ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားရပေလိမ့်မည်။

ပူတင်သည် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး လုပ်နိုင်ရဲ့လား။ ပြီးဆုံးအောင်ရော လုပ်နိုင်ပါ့မလားဟု ထောင်စုနှစ်တွင် ဖေါ်လာသော သတင်းစာ များက မေးခွန်းထုတ်ကြသည်။ သူ၏ အရည်အချင်းကို ပြရမည်မှာ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်၏။ ချွတ်ခြံကျနေသော စီးပွားရေးကို ပြောင်းလဲပစ်ရမည်။ နိုင်ငံကြီးများထဲတွင် စီးပွားရေး ကျဆင်းနေသောကြောင့် ပြန်မော့လာအောင် လုပ်ခြင်းမှာ အရေးကြီး၏။ ထိုအရည်အချင်းကို ပြရမည် ဖြစ်၏။ ပူတင်က စီးပွားရေး ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိသည်ကို စတင် ကြိုးစားခဲ့၏။ ပျော့ပျောင်းညင်သာ

စွာဖြင့် စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားကို မဟာအင်အားကြီး နိုင်ငံကြီး ဖြစ် အောင် ဆောင်ရွက်ရန်ကား ယခုအချိန်မှာ အလွန် စောလွန်းသေးသည်ဟု ထင်၏။ “အနှစ် ၂၀၀၊ ၃၀၀ အတွင်းမှာ ရုရှားဟာ တကယ်ကို ကျရောက်လာတဲ့ ခြောက်လှန့်မှုကို စံနေရတယ်။ ကမ္ဘာ့ အင်အားကြီး နိုင်ငံတွေမှာ ဒုတိယအဆင့်ကို ကျသွားတယ်။ ဒါဟာ ပထမဆုံးအကြိမ်ပါပဲ။ ဒုတိယ အဆင့်ကနေ တတိယ အဆင့်တောင် ကျသွားနိုင်သေးတယ်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေထဲမှာ ရုရှားရဲ့ အခြေ အနေဟာ ဆိုးသထက် ဆိုးလာတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီခြောက်လှန့်မှုကို ဖယ်ရှားပြီး ရှေ့ကို ဆက်သွားဖို့ လုပ်ကြရမယ်” ဟု သတင်းစာက ရေးထား လေသည်။ ပူတင်အတွက်လည်း စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ မဖြစ်မနေ လုပ်ရမည့်တာဝန် ဖြစ်သည်။ ရုရှားကို မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံ ဖြစ်အောင် လုပ်ရမည့်တာဝန် ပူတင်မှာ ရှိ၏။ ထိုသို့မဟုတ်လျှင် ဆက်လက်ကျဆင်းကာ ဒုတိယအဆင့် မဟုတ်၊ တတိယ အဆင့်ထိ ကျသွားနိုင်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ မှုတင် မဟုတ်၊ ပြည်သူများအတွက် စီးပွားရေး တိုးတက်မှုမှာ အားကောင်း လာချိန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အခြေအနေ တိုးတက်စွ ရှိနေသည့် ကာလတွင် ရုရှား အတွက် အရေးကြီးသည်။ ထို့ပြင် ပူတင်အတွက်လည်း အရေးကြီးပေသည်။ ပူတင် စ၍ လှမ်းရမည့် ခြေလှမ်းမှာ ရုရှားသည် ပို၍ စီးပွားရေး တောင့်တင်းပြီး ပို၍ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး အင်အားကြီးသော နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လာရေးကို စွမ်းဆောင် ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရာတွင် ပြည်တွင်းမှာရော နိုင်ငံတကာ မှပါ အရေးကြီးလှသည်။ နိုင်ငံတကာကို တိုးတက် ဖြစ်ထွန်းရေးအတွက် ပူတင် စတင် ကြိုးစားရပေလိမ့်မည်။

အင်အားတောင့်တင်းသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ရန် ရုရှားနိုင်ငံ၏ နောက်ခံ အခြေအနေကို ကြည့်ရပေလိမ့်မည်။ သမ္မတတစ်ဦး အနေဖြင့် ပူတင်သည် အင်အားကောင်းရန်နှင့် နိုင်ငံအတွက် တက်ကြွစွာ လုပ်ဆောင်ရမည်။ လူဝီ-၁၄ ပြောကြားခဲ့သလို သူသည် မဟာ ရုရှားကို တည်ထောင်လေသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲများ မစခင်တွင် အစစ အရာရာကို ပူတင်က လေ့လာသုံးသပ် ကြည့်သည်။ မဲဆွယ်ပွဲကာလ၌ ပူတင်၏ မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုကို ကြားရသောအခါ တချို့ လေ့လာသူများက ရုရှားနိုင်ငံတွင် အာဏာရှင်စနစ် ပြန်လည် ရောက်ရှိ လာမှာကို စိုးရိမ်ကြသည်။ “အမှန်တကယ် စပြီဆိုသည်နှင့် ရုရှားနိုင်ငံသည် ထိပ်ဆုံး ဗဟိုက ထိန်းချုပ်သော နိုင်ငံအဖြစ် ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ ဗီဇလက္ခဏာနှင့် တူသည်။ ရိုးရာအစဉ်အလာနှင့် လူများ၏ စိတ်ဓာတ်တွင် လည်း ထိုထိန်းချုပ်မှုကို ယဉ်ပါးသလို ဖြစ်နေသည်။ ရုရှားသည် လစ်ဘရယ်

စီးပွားရေးဝါဒ၊ လွတ်လပ်သော လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအပေါ် လေးစားမှု စသည်တို့ကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကျင့်သုံးမှု မရှိခဲ့ပေ။ ဆိုဗီယက် အာဏာရှင်စနစ်နှင့် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတို့၏ နာမည်ပျက်လှသော အမည်းစက်များက ရုရှားတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်” ဟု သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်တွင် ပူတင်က ဖော်ပြခဲ့သည်။ အီတားတက် သတင်းဌာနက ပူတင်၏ နှစ်သစ်အကြို ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယာယီသမ္မတအနေဖြင့် “ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သူနှင့် ရုရှား၏ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သူ မည်သူမဆို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခံရမည် ဖြစ်သည်” ဟု ပါရှိလေသည်။ နှစ်သစ်အကြို မိန့်ခွန်းတွင် လူတိုင်း၏ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ခွင့်၊ စာနယ်ဇင်းတို့၏ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်တို့ကို သူ အာမခံ ကြောင်း၊ လူများ၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်များကိုလည်း အာမခံချက်ပေးကြောင်း၊ နှစ်သစ်အကြို မိန့်ခွန်းတွင် ပူတင်က ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ဒီဇင်ဘာ ၃၀ ရက် ကြာသပတေးနေ့ ယာယီ သမ္မတအဖြစ် ယဲလ်ဆင်က သူ့ကို ဘီသီကီ မမြှောက်ခင် ပူတင်က CNN သတင်း ဌာနနှင့် တွေ့ဆုံ ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားတွင် တောင့်တင်းသော အစိုးရအဖွဲ့ တည်ရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ဥပဒေ ချိုးဖောက်မှုများနှင့် အဂတိလိုက်စားမှု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်နေခြင်းကို တိုက်ဖျက်ရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ပူတင်က လွတ်လပ်သော စီးပွားရေးစနစ်၊ ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်၊ လူ့အခွင့်အရေးများကို တာဝန်ယူမည် ဖြစ်ကြောင်း ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ‘ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ အင်အားနည်းတဲ့ အစိုးရ အဖွဲ့ကို အလိုမရှိပါဘူး။ တောင့်တင်းတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ကသာ လူတစ်ဦးစီရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံးကို တာဝန်ယူနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ်’ လို့ သူက ပြောကြားခဲ့သည်။ နိဂုံးချုပ် တွင် ပူတင်က ‘ရုရှားနိုင်ငံကို လူတိုင်း လေးစားရသော၊ ပျော်ရွှင်သော နိုင်ငံ ဖြစ်အောင် ကျွန်တော် ရည်မှန်းထားတယ်’ ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားတွင် ပုဂ္ဂလိကဝါဒကို ဖယ်ရှားပြီး စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု၊ စုစည်းညီညွတ်မှု စသည် တို့က အောင်ပွဲခံခဲ့သည်ဟု ပူတင်က ပြောဆိုထားသည်။ ပုဂ္ဂလိက အခွင့်အရေး များနှင့် ဗျူဟာသော လူ့အခွင့်အရေးများက ရုရှားပြည်သူများ၏ စိတ်ထဲတွင် အမြစ်တွယ်နေသည်။ နိုင်ငံကြွယ်ဝမှုနှင့် ကြော့စရာကောင်းသော သမိုင်း အတွေ့အကြုံများက ရုရှားလူထုကိုလည်း သတိပေး လှုံ့ဆော်လျက် ရှိသည်။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် သူ့အနေဖြင့် ရုရှားကို အင်အားတောင့်တင်းသော နိုင်ငံကြီးတစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် သဒ္ဒါနန် ချမှတ်ထားပါကြောင်း ကျွန်ုပ်

ဂရက် သတင်းစာကို ပြောကြားခဲ့လေသည်။ သူ့အနေဖြင့် ရုရှားသည် အမေရိကန် သို့မဟုတ် ဗြိတိန်နိုင်ငံလို နိုင်ငံမျိုးဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်မှာ မဟုတ် ကြောင်းလည်း ရှင်းပြထားသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အကျိုးစီးပွားများနှင့် နိုင်ငံတော်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို လုပ်ဆောင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ စုပေါင်းမှုနှင့် အများအကျိုးစီးပွားသည် တစ်ဦးချင်းစီ အခွင့်အရေး၏ အထက်တွင် ရှိကြောင်း လည်း သူက ကြေညာလိုက်သည်။ ဤအယူအဆသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့် စာစနစ်တို့တွင် ရှိခဲ့သော အယူအဆမျိုးဖြစ်၍ အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု တချို့က အကဲဖြတ်ကြသည်။ ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီးပွားသည် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွား အောက်တွင် ရှိရမည်မှာ ပုဂ္ဂလိကကို အားမပေးခြင်း ဖြစ်သည် ဟုလည်း ဆိုကြ သည်။

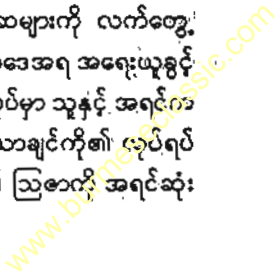
ပူတင်သည် မဲဆန္ဒရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံမှု၊ ဝေဖန် ဆွေးနွေးမှုများ မရှိ သော်လည်း ကွန်ဆီမိုစကိုင်းယား ပရာဗားဒါး သတင်းစာနှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် နာရီဝက်ကြာ တယ်လီဖုန်းနှင့် အမေး အဖြေ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယာယီ သမ္မတသည် လူ ၃၈ ယောက်၏ မေးမြန်းမှုကို လက်ခံ၍ တယ်လီဖုန်းနှင့် ဖြေကြားခဲ့သည်။ ပူတင်က သူသည် ဒီမိုကရေစီ၏ စံပြုအဖြစ်နှင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေး ဦးဆောင်သူ တစ်ဦးအဖြစ် လုပ်ဆောင်မည် ဖြစ်ကြောင်း လည်း ပြောကြားခဲ့သည်။ တပ်မတော်ကိုလည်း အမှန်တကယ် စွမ်းရည်ရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပီသသော တပ်မတော်အဖြစ် တည်ထောင်မည်။ ဈေးချင်ညာကိုလည်း တရားမျှတစွာ အုပ်ချုပ်မည်။ ရာဇဝတ်မှုများကို ထိရောက်စွာ အရေးယူမည်။ ဘာရီဇော့စကိုးလို ရေနံလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကိုလည်း ဥပဒေ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဥပဒေအတိုင်း ရင်ဆိုင်စေရမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံကို အောင်မြင်အောင် ခေါင်းဆောင်ပြီး ထိပ်တန်းနိုင်ငံဖြစ်အောင် ဦးဆောင်ဖို့ ပူတင်က စတင်လာခဲ့ သည်။ “သူဟာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားတာကို ဝမ်းနည်းပူဆွေးသူ တစ် ယောက် မဟုတ်ဘူး။ ဒီအတွက်လည်း သူ့စိတ်ထဲမှာ ဘာမှ မရှိဘူး” ဟု သူ့ကို အကဲဖြတ်ကြသည်။ ‘ကျွန်တော့်ကို ပြည်သူတွေက ရွေးချယ် တင်မြှောက်မယ် ဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ ထိုက်တန်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်အောင် လုပ်ပြပါမယ်။ သူတို့က မရွေးချယ်ဘူး ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော် ဘာမှ မဖြစ်ပါ တူး။ ပြည်သူက လက်မခံခဲ့ရင်၊ ပြည်သူက ရွေးချယ်တဲ့သူ မဟုတ်ရင် ပြည်သူ ကလည်း သူ့အကြောင်း စကားထဲတောင် တည့်မပြောကြဘူး။ သူ ဘာလုပ်လုပ် ပြည်သူက စိတ်ဝင်စားမှာ မဟုတ်ဘူး’ ဟု မဲဆွယ် စည်းရုံးရာတွင် ပူတင်က

ပြောကြားခဲ့သည်။ သူ၏ ဆယ်ကျော်သက် သမီးလေးသည် ဂျာမန်ဘာသာတွင် သူ့ထက်ပင် ပိုတော်ကြောင်းလည်း ပူတင်က ပြော၏။ သူတို့ သားအပ နှစ်ယောက် စလုံးသည် မော်စကိုရှိ ဂျာမန်ဘာသာသင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက် သင်ကြား ခဲ့လေသည်။

ကရင်မလင်မှ ဒုတိယအကြိမ်နှင့် နောက်ဆုံးအကြိမ် အဓိက ကြိုးပမ်းမှု အဖြစ် ပူတင်၏ အနာဂတ် ဦးတည်ချက်နှင့် မူဝါဒများကို ချပြလေသည်။ “ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များသို့ အိတ်ဖွင့်ပေးစာ” ဆိုသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပူတင်၏ မူဝါဒ များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ထိုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်တွင်လည်း အဇ္ဈမက်ရား သတင်းစာ၌ ထိုအိတ်ဖွင့်ပေးစာကို ထပ်မံဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုစာထဲ တွင် တခြား ထွေထွေထူးထူး မပါဝင်ပေ။ သူသည် ပြိုင်ဘက်များနှင့် နိုင်ငံရေး အရ စကားစစ်ထိုးခြင်းကို ရှောင်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း၊ ပြည်သူများ အနေဖြင့် မိမိတို့အကျိုးနှင့် တိုင်းပြည်အကျိုး အမှန်တကယ် ထမ်းဆောင်သူ ကိုသာ ရွေးချယ်သင့်ကြောင်း ပါရှိသည်။ ပူတင်နှင့် ကရင်မလင်သည် တောင်စုနှစ် သတင်းစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်များကို အခြေခံ၍ မွမ်းမံတင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အင်အားတောင့်တင်းသော နိုင်ငံတစ်ခုသည် အခြေခံကျသော မူများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။ ‘ဥပဒေ မရှိသော၊ အင်အားနည်းသော နိုင်ငံတစ်ခုတွင် လူအများ သည် အကာအကွယ်မဲ့ကာ လွတ်လပ်မှုလည်း မရှိပေ။ အင်အားတောင့်တင်းသော နိုင်ငံတွင်မူ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်မှု ပို၍ ရှိသည်’ ဟု ပူတင်က သူ့ကို မေးမည့် မေးခွန်းများတွင် ဖြေကြားခဲ့သည်။ နိုင်ငံသည် အလွန် တောင့်တင်းခိုင်မာသော နိုင်ငံ ချက်ချင်းဖြစ်လာမည်ဟု သူ မယူဆကြောင်း၊ သို့သော် အင်အားကောင်းသော နိုင်ငံဖြစ်အောင် သူ အစွမ်းကုန် ကြိုးစားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရေနံ လုပ်ငန်းရှင် ကြီးများက တိုင်းပြည်တွင် ဥပဒေမဲ့ ထင်ရာစိုင်းနေသည်ကို ပူတင်က ရည်ညွှန်း၍ ဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် နိုင်ငံ အချုပ်အခြာပိုင်မှုကို ထမ်းဆောင်မည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ အလွန်ကြွယ်ဝသော ရေနံသွေးကြီးများသည် ကိတ်မုန့်ဖို ပိုင်ရှင်လေးများ၊ ဖိနပ်ဆိုင်ပိုင်ရှင်လေးများနှင့် အခွင့်အရေးတန်းတူ ရရှိမည်ဟု သူက ပြောပြသည်။ ပူတင်၏ ထိုကဲ့သို့ ပညာပြလိုက်သော ကြေညာချက်သည် ယခင် ဘော့ရစ် ယဲလ်ဆင်၏ မူနှင့် ကွာခြားလေသည်။ ရေနံသွေးကြီးများကလည်း ပူတင်ထံမှ ဘာအခွင့်အရေးမှ မျှော်လင့်မရနိုင်ဟု စဉ်းစားလာကြသည်။ ပူတင်ကလည်း ရေနံလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား လူတန်းစား တစ်ရပ် အနေဖြင့် သတ်မှတ်ထားမှုကို သူ အလွန် မုန်းကြောင်း၊ ထိုအဖြစ်ကို ဖယ်ရှားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲမှုကိုလည်း ရုရှား ပြည်သူ

များထံမှ ဖယ်ရှားပေးမည်ဟု အခိုင်အမာ ကတိပေးကြောင်း ထပ်လောင်း ပြောဆိုသည်။ ထို့ပြင် မူပိုင်ခွင့် ကာကွယ်ရေးနှင့် သတင်းစာ လွတ်လပ်ခွင့် အတွက်လည်း ‘ကျွန်တော်တို့ သတင်းစာတွေနဲ့ မီဒီယာ တစ်ခုလုံးဟာ အမြဲ တစေ လွတ်လပ်နေရမယ်’ ဟု ကတိပေး ပြောကြားခဲ့လေသည်။ အဇ္ဈမက်ရား သတင်းစာတွင် သူ ဖော်ပြခဲ့သော အိတ်ဖွင့်ပေးစာ၌ သူ၏ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒ လည်း ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒကို ပြည်တွင်း အခြေအနေများ အခြေခံ၍ ချမှတ်မည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ “ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းက ဦးစားပေးမှုတွေ ဟာ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒမှာ ပါဝင်မှာ ဖြစ်တယ်။ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားနဲ့ အချုပ်အခြာပိုင်မှုကို အခြေခံပြီး နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ ချမှတ်တာ ဖြစ်တယ်။ ပြည်တွင်းရည်မှန်းချက်တွေကို အခြေခံပြီး ပြည်ပဆက်ဆံရေးကို အကျိုးပြုမှာ ပါ” ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။ “ရုရှား၏ ပြည်တွင်းမူဝါဒနှင့် နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒမှာ လက်တွေ့ကျပြီး မိမိ နိုင်ငံ၏ အကျိုးစီးပွားကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ထမ်းဆောင်မည့် မူဝါဒ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ၏ အမှန်တကယ် အကျိုး စီးပွားများကို အခြေခံပြီး ရုရှား သံတမန်များက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများ အတိုင်း ထမ်းဆောင်ပေးလိမ့်မည်” ဟု အဇ္ဈမက်ရား သတင်းစာတွင် ဖော်ပြထား ပါသည်။ “ပူတင်သည် အီရတ် စစ်ပွဲကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆန့်ကျင်သည်။ သို့သော် လက်နက် မပြန့်ပွားရေးနှင့် နျူကလီးယား စာချုပ်များကိုကား ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားဆဲ ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ ရုရှားသည် မိမိ အကျိုး စီးပွားကို ပထမဆုံး စဉ်းစားပြီး ချမှတ်၏။ “ပြည်တွင်းစီးပွားရေး အကျိုးစီးပွား များက ရုရှားရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒကို ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒကလည်း ပြည်တွင်း မူဝါဒတွေကို အပြန်အလှန် အဆုံးအဖြတ် ပေးပါတယ်” ဟု ရေးသားထားသည်။ ပူတင်က ထိုကြေညာချက်ထဲတွင် မည်သူမဆို ရုရှားနိုင်ငံအား ကျူးကျော်စော်ကားခဲ့လျှင် ထိုကျူးကျော်သူအတွက် အမှန် တကယ် အန္တရာယ်ကျရောက်မည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ရုရှား ခေါင်းဆောင် များသည် ယခင် ဆိုဗီယက် ကာလများက အင်အားကောင်းခဲ့ပုံကိုလည်း လွမ်းဆွတ် တောင့်တနေပုံ ရသည်။

မကြာမီ ပူတင်သည် သူ တင်ပြသော အယူအဆများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်။ ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်ကို ဥပဒေအရ အရေးယူခွင့် မပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက် သူ၏ ပထမဆုံး အလုပ်မှာ သူနှင့် အရင်က မဟာမိတ် ဖြစ်ခဲ့သော ယဲလ်ဆင်၏ သမီး တက်ယာနာဒီယာချင်ကို၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် ဖြစ်သည်။ ကရင်မလင်မှ သူမ၏ ဩဇာကို အရင်ဆုံး

ဖယ်ရှားသည်။ ဒီယာချင်ကိုက ကရင်မလင်တွင် ယဲလ်ဆင်၏ အကြံပေးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ရုရှားနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေးကို ချုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ရုရှားကို အုပ်ချုပ်သူမှာ ယဲလ်ဆင် မဟုတ်ဘဲ သူ့သမီးသာ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည်။ ကရင်မလင်ရှိ အစည်းအဝေးများတွင် ဒီယာချင်ကိုသည် အရေးကြီးသော စားပွဲထိပ်၌ ထိုင်ကာ မူဝါဒများကို ချမှတ်လေသည်။ နိုင်ငံခြား သံတမန်များက ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ယဲလ်ဆင်၏ သမီးကသာ ချမှတ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ပူတင်က သူ့လမ်းကြောင်းတွင် ရှိသော ဆူးခလုတ်များကို ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့သည်။ ယခင်က သူ့ဆရာဖြစ်သော ပေဗယ်ဒိုရိုဒ်ကိုလည်း ကရင်မလင်မှ ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖယ်ရှားပြီးနောက် အလုပ်မလုပ်ရဘဲ ရာထူးလည်းရှိ၊ ငွေကြေးအခွင့်အရေးလည်းရသော ရုရှား ဘီလားရက် ပြည်ထောင်စုတွင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ပေးထားခဲ့လေသည်။ ပိုရိုဒ်မှာ အကျင့်ပျက်မှု၊ အဂတိ လိုက်စားမှုများနှင့် စွပ်စွဲခံထားရသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ကရင်မလင်မှ ဖယ်ရှားလိုက်သည့်အတွက် ပူတင်၏ အစိုးရအဖွဲ့သစ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ ဒီယာချင်ကိုမှာလည်း ဆွစ်အစိုးရအဖွဲ့က မာတီတက် အဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ခံနေရချိန် ဖြစ်၏။ ပူတင်သည် ဒီမီထရီယာကူရှင်ကိုလည်း သမ္မတ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အဖြစ်မှ ဖယ်ရှားလိုက်ပြန်သည်။ သူ့ကို သမ္မတရုံးရှိ အခြားတစ်နေရာတွင် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ လူအများ တုန်လှုပ်သွားလေအကဲသည့် ပူတင်၏ လုပ်ရပ်မှာ ရေနံလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၊ သူဌေးကြီးများကို ဖြိုချရန် ပြင်ဆင်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် မိဒီယာလောကသာမက စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အတော်များများကိုလည်း ချုပ်ကိုင်ထား၏။ ဘောရစ်ဘာရီ ဇော့စကီးဆိုလျှင် သတင်းစာများ၊ ရုပ်သံလွှင့်ဌာန အတော်များများကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်သည်။ သူက ပူတင်နှင့် ပူတင်ကို ထောက်ခံသော ဒူးမားလွတ်တော်ကို သူ့မိဒီယာများမှ တိုက်ခိုက်လေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာရီဇော့စကီးသည် အေရီဖလော့ လေယာဉ်ကုမ္ပဏီကြီး၏ နိုင်ငံခြားလေယာဉ် ခရီးသွားလက်မှတ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အစွပ်စွဲခံရသည်။ ဘာရီဇော့စကီးမှာ ၁၉၉၈ ခု နှောင်းပိုင်း၌ ရက်စ်ဂျီနီပရီမာကော့စ် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်စဉ်က ထိုသို့ အလွဲသုံးစား လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပရီမာကော့စ်မှာလည်း အဂတိ လိုက်စားမှုများကြောင့် ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နွေရာသီတွင် နိုင်ငံ၏ ထိပ်ဆုံးတွင်ရှိသော ရေနံသူဌေးကြီး ၅ ဦးကို ရုရှား အစိုးရရှေ့နေများက လာဘ်ပေးလာဘီယူမှု အခွန်ရှောင်မှု စသည်တို့ဖြင့် စုံစမ်း စစ်ဆေးခဲ့လေသည်။ အခွန်ဌာန ရှေ့နေကလည်း ထိုသူဌေးကြီးများကို စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့သည်။

နှစ်သစ်ကူး ရုံးပိတ်ရက်တွင်လည်း ပူတင်သည် အနားမယူဘဲ အလုပ်လုပ်သည်။ ဖယ်ရှားသင့်သူများကို ဖယ်ရှားပြီးနောက် ရာထူးတိုးပေးသင့်သူများကိုလည်း ရာထူးတိုးပေးခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ဆာဂျီဂျီဂုလည်း ပါဝင်သည်။ သူသည် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ကရင်မလင်မှ ညီညွတ်ရေးပါတီကို မဲအများဆုံး ရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ယဲလ်ဆင်၏ ဝန်ကြီး ၂ ဦး ဖြစ်ခဲ့သော နီကိုလိုဇ်အက်ဆိုနင်ကိုနှင့် ဗစ်တာဇရစ်တင်ကိုတို့ကို ရာထူးချပစ်လိုက်၏။ ထို့ကြောင့် မစ်ဇေးကာဆီယာ နေ့ဘကို ဝန်ကြီးအဖွဲ့တွင် ပထမ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ကာဆီယာနေ့ဘမှာ အသက် ၄၂ နှစ် ရှိပြီး အင်္ဂလိပ်စကားပြောကောင်းသော သူလည်း ဖြစ်၏။ သူသည် ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်နှင့် ဒုတိယ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ သူသည် ယဲလ်ဆင်၏ မိသားစုနှင့် အနီးကပ် ဆက်သွယ်မှုရှိသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့နှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရာတွင် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏။ ကာဆီယာနေ့ဘမှာ ဗမ္မတာ ၂ % ဟု နာမည်ပေး အခေါ်ခံရသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆိုဗီယက်အုပ်ချုပ်စဉ်က အကြွေးများကို နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ ၂ % လျှော့ချရန် စွမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့ နာမည်ပေးခဲ့သည်။ ကာဆီယာနေ့ဘကို အဂတိ လိုက်စားမှုနှင့် စွပ်စွဲသော်လည်း သက်သေမရှိခဲ့ပေ။ ကာဆီယာနေ့ဘမှာ ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့် အလွန် နီးစပ်ခဲ့ပြီး အတွင်းစည်းတွင် ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုသူသည် ယခု ပူတင် အစိုးရအဖွဲ့တွင်လည်း ထိပ်တန်း အရာရှိကြီးအဖြစ် ဆက်လက် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့် အရင်းနှီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသော ပထမဆုံး မိန့်ခွန်းတွင် ကာဆီယာနေ့ဘကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ထိုတာဝန်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင်အထိ တာဝန်ပေးလိုက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့လေသည်။

ဘာဘစ်စကီ၏ အမှုသည် အနာဂတ် ရုရှား၏ သတင်းစာ လွတ်လပ်ခွင့်ကို နိမိတ်ပြခြင်းကား မဟုတ်ပေ။ အန်ဒရော့ဘာစ်စကီမှာ ရုရှား သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်၊ မိဒီယာသမား တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် အမေရိကန်က ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ထားသော လွတ်လပ်သော ရေဒီယို ဆိုသည့် အသံလွှင့်ဌာန တစ်ခုတွင် အလုပ်လုပ်နေသူ ဖြစ်၏။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလက ကရော့စနီ ဖြိုပြင်တွင် ရုရှား တပ်သားများက သူ့ကို ဖမ်းလိုက်လေသည်။ သူပုန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော ဒေသတွင် အသံလွှင့်ဌာနမှ လူတစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်

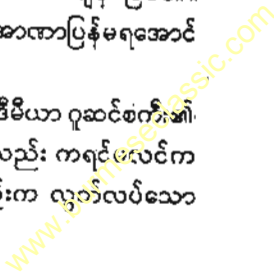
သဖြင့် ကရင်မလင်မှာ ဒေါသထွက်သွား၏။ ချေချင် ပြောက်ကျားများနှင့် အဆက်အသွယ် ရှိသူဟုလည်း ယူဆကြသည်။ ဘာဘစ်စကီ၏ သတင်းများက ရုရှား အစိုးရကို လှောင်ပြောင်သရော်သော သတင်းများ ဖြစ်၏။ ချေချင် စစ်ပွဲ အတွင်း သတင်းဖော်ပြခြင်းများကို ရုရှား အာဏာပိုင်များက ထိန်းချုပ်ထား၏။ တင်းကျပ်နေသော အခြေအနေမျိုးတွင် သတင်းစာဆရာများနှင့် ရုပ်သံလွှင့် ဌာနများကို ထိုတိုက်ပွဲဖြစ်နေသော ဒေသများသို့ သွားခွင့် ပိတ်ပင်ထားသည်။ ရုရှား အာဏာပိုင်များကလည်း ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ အသံကို မီဒီယာတွင် ဖော်ပြခြင်း မပြုရန် မေတ္တာရပ်ခံထားသည်။ အန်ဒရေဘာဘစ်စကီ မှာ အစပိုင်း၌ အဖမ်းခံလိုက်ရ၏။ သို့သော် ခွဲထွက်ခွင့် တောင်းဆိုနေသော နေရာတွင် သူ ရောက်ရှိနေသည်မှာ မီဒီယာသမားတစ်ယောက် ဖြစ်သလို သူ သည်လည်း တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုထားသော သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် သူ့ကို လွှတ်ပေးလိုက်၏။ ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြားတွင်လည်း သူ့ကို ဖမ်းမိသည့်ပုံကို ပြသထားပြီး ချေချင် သူပုန်တို့ ဖမ်းထားသော ရုရှား စစ်သား ၃ ယောက်နှင့် လဲမည်ဟု ရုရှားတို့က ပြောလိုက်သည်။ ထိုသို့ လဲမည် မှာ ဟန်ပြလား၊ တကယ်လား မသိရသော်လည်း မကြာခင်တွင် ဘာဘစ်စကီ ကို မော်စကိုတွင် ပြန်တွေ့ရလေသည်။ အပေါင်းပါ သတင်းစာဆရာများနှင့် အတူ မော်စကို ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခု၌ ကောင်းမွန်စွာ တွေ့ရှိရလေသည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဌာနနှင့် ဥရောပ ကော်မရှင်တို့က ဘာဘစ်စကီအတွက် မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ပေးသည်ကိုကား မသိရပေ။

ယာယီသမ္မတ ပူတင်သည် ဘာဘစ်စကီ၏ အမှုကို သူ့ကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာကလည်း ဖိအားပေးလာသည်။ ရုရှား လုံခြုံရေးဌာန အနေဖြင့် သတင်းစာဆရာများအတွက် လုံခြုံရေးပေးပါဟု နိုင်ငံတကာက တောင်းဆိုခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာဘစ်စကီကို ဖမ်းပြီး တစ်လကျော် အကြာတွင် လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ရုပ်မြင်သံကြားတွင် ဖော်ပြသည့် အကျဉ်းသားချင်း လဲလှယ်ရန် ဟူသော တောင်းဆိုချက်သည် ဘာဘစ်စကီကို ချေချင်တို့အား ထောက်ခံသူတစ်ယောက်အဖြစ် ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လွတ်လပ်သော မော်စကို ရေဒီယိုမှ စပစ်စုစတာက ရုရှားနိုင်ငံ၏ သတင်းစာ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် မီဒီယာ အခြေအနေကို ပြောပြသည်။ ဘာဘစ်စကီကို ချေချင်ညာ မြောက်ပိုင်းရှိ ချာနီကိုနိုဘို အကျဉ်းထောင်တွင် ထားရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဘာဘစ်စကီကို ရုရှား အာဏာပိုင်များက လွှတ်ပေးလိုက်သည့်အချိန် တွင် သူသည် မော်တော်ကားတစ်စီးနောက် တွယ်၍ လိုက်ပါခဲ့သည်။ သူ့ကို

ဖမ်းဆီးစဉ်က သူ့တွင်ရှိသော ပြည်တွင်း ပတ်စ်ပို့နှင့် နိုင်ငံခြား ပတ်စ်ပို့ ၂ ခု စလုံးကို သိမ်းထားလိုက်၏။ ဘာဘစ်စကီမှာ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် မည်ကဲ့သို့ ရပ်တည်နိုင်မလဲ ဆိုသည်ကို စဉ်းစားနေ၏။ တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်ကောင်းသော အတွေ့အကြုံကိုလည်း သူ ပြန်တွေ့နေခဲ့သည်။ ဒါဂျက်စတန်ကို သူ ဖြတ်ခဲ့စဉ်က သူ့တွင်ပါသော ခရီးသွားလာခွင့် အထောက်အထားများမှာ အတု ဆိုပြီး ဖမ်းဆီးခံရသည်။ ဖမ်းသူများမှာ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို လွှတ်ပေးပြီး မော်စကိုသို့ သမ္မတပူတင်၏ အမိန့်ဖြင့် ပြန်လာခဲ့ရသည်။ သူ့ကို စွပ်စွဲခဲ့သော အမှုများကိုလည်း ဆိုင်းငံ့ထားလိုက်၏။ လွတ်လပ်သော မော်စကို ရေဒီယိုဌာန တာဝန်ရှိသူများမှာ ဘာဘစ်စကီအတွက် ဒဏ်ငွေ ဒေါ်လာ ၃၀၀ အရိုက်ခံရ၏။ သူ့ကို လုံးဝ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးမည့်အစား ယခုလို ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ရိုက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ သူ၏ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ပူတင်က "ဘာဘစ်စကီသည် ရန်သူအတွက် တိုက်ရိုက် အလုပ်အကျွေးပြုနေသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ကြားနေသမား မဟုတ်ကြောင်း သတင်းရခဲ့သည်။ သူသည် လူဆိုး၊ ဓားပြများအတွက် အလုပ်လုပ်နေသူ ဖြစ်သည်။ ဘာဘစ်စကီမှာ စက်သေနတ် တစ်လက်ထက် ပိုပြီး အန္တရာယ်ကြီးသူ ဖြစ်သည်" ဟု ရေးထားသည်။ ထို့ကြောင့် အကျဉ်းသား လဲသည့်သဘော ဖန်တီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘာဘစ်စကီနှင့် ချေချင် များ ဖမ်းထားသော ရုရှား စစ်သားများကို လဲလှယ်ပြီး လွှတ်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ ဤအဖြစ်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပူတင်သည် မီဒီယာသမားများအပေါ် အကောင်း မြင်ခြင်း မရှိမှန်း သိသာသည်။ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားသော မီဒီယာကိုလည်း သူက ခြင်းချက်အဖြစ်သာ လက်ခံပုံရသည်။ ချေချင်ညာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက် ပြီး ပူတင်သည် အထိခံလိုပုံ မရပေ။ ဤခံယူချက်မှာ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် တူလေသည်။ ယဲလ်ဆင်မှာလည်း လွတ်လပ်သော မီဒီယာများကို မကြာခဏ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်လေ့ရှိသည်။ သို့သော် ယဲလ်ဆင်သည် သူ့ကို ဆန့်ကျင်သော မီဒီယာများအား မည်သို့မှ မတုံ့ပြန်ဘဲ ရေငံနှုတ်ပိတ် နေတတ်လေသည်။ ယဲလ်ဆင်က မီဒီယာသမားများကို နှစ်သက်ခဲ့သည့် အချိန်မှာ ၁၉၉၆ ခု သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယဲလ်ဆင်အပေါ် မီဒီယာများက ထောက်ခံချိန် ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က ယဲလ်ဆင်၏ ပြိုင်ဘက် ကွန်မြူနစ်များ အာဏာပြန်မရအောင် မီဒီယာများက ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံခဲ့ကြသည်။

စာနယ်ဇင်းလောကကို သိမ်းပိုက်ထားသော ဗလာဒီမီယာ ပူဆင်စကီး၏ သတင်းစာများက ဝေဖန်ရေးသားသော သတင်းများကိုလည်း ကရင်မလင်က ပြန်လည် တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ မတ်လ အစောပိုင်း ကတည်းက လွတ်လပ်သော

မီဒီယာများ၏ ထိုးနှက်မှုကို ကရင်မလင်က ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း တုံ့ပြန်တတ်လာသည်။ ဂူဆင်စကီး၏ ဆီဂေါ့ညာ သတင်းစာ ရေးသားချက်ကိုလည်း လက်မခံပေ။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိုသတင်းစာကို တုံ့ပြန်ရာတွင် တစ်ဖက်သတ် ရေးသည်၊ ဘက်လိုက်၍ ရေးသည်ဟု တုံ့ပြန်လေသည်။ ယာယီသမ္မတ ဖြစ်လာသော ပုတင်သည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်စဉ်တွင် သူနှင့် ရင်းနှီးသူများကို တာဝန်အသီးသီး ပေးကာ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် အားထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆီဂေါ့ညာ သတင်းစာ အယ်ဒီတာ မစ်ဇေးဘာဂါက ကရင်မလင်သည် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်၏ ဥပဒေများကို ချိုးဖောက်ကာ မဲဆွယ်ပွဲ ပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ နိုင်ငံတော်ပိုင် ရိုဆီစကားရား ဂေဇက်တာ သတင်းစာကလည်း ပုတင်ဘက်မှရပ်၍ ပြန်လည်ထိုးနှက်လေသည်။ အစိုးရပိုင် ORT ရုပ်မြင်သံကြား ဌာနကလည်း ဖေဖော်ဝါရီအစောပိုင်းတွင် မွေးပွဲခွေးလေးကို ပိုက်ထားသော ပုတင်၏ပုံအား ဖော်ပြ၍ မဲဆွယ်စည်းရုံး၏။ အဇူဗက်ရှား သတင်းစာကလည်း “ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များသို့ အိတ်ဖွင့်ပေးစာ” ဆိုသော အခန်းမှနေ၍ ပုတင်ကို ထောက်ခံကြရန် မဲဆွယ်စည်းရုံးလေသည်။

ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် သတင်းစာဆရာဖြစ်သော ဟာတီရွန်ဗိုရိုဗစ် ချေချင်ညာတွင် သေဆုံးသွားသည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး သတင်းစာများက ပုတင်ကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ကြသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း ထိုအချက်ကို ဖော်ထုတ်၍ ပုတင်ကို ဆန့်ကျင်သူများက ပုတင် သိက္ခာကျအောင် ရေးသားသည်။ မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ရှာရီမတ်ရီဗို လေဆိပ်မှ တက်လာသော လေယာဉ်ပျံ ပျက်ကျသဖြင့် ဗိုရိုဗစ်နှင့် တခြား လူ ၈ ယောက် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ဗိုရိုဗစ်သည် ကရင်မလင်ရှိ ထိပ်တန်း အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များ အကျင့်ပျက်မှုနှင့် အဂတိ လိုက်စားမှုကို အထူးစုံစမ်းနေသောသူလည်း ဖြစ်၏။ ဗိုရိုဗစ်သည် မီဒီယာများဖြစ်သော ဗာဆီယာ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် သတင်းစာများတွင် ထိုထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်ချက် အကြောင်းကို လွှင့်ထုတ်ရေးသားလျက် ရှိသည်။ ပျက်ကျသွားသော လေယာဉ်မှာ ယက်-၄၀ အမျိုးအစား ခရီးသည်တင် လေယာဉ် ဖြစ်ပြီး ထိုလေယာဉ်မျိုးသည် စိတ်ချရသော လေယာဉ်မျိုးလည်း ဖြစ်သည်ဟု လေယာဉ်မှူးများက ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြားတွင် ပြောပြကြသည်။ ယခု ထိုလေယာဉ်မှာ အင်ဂျင်စက် ၃ လုံးစလုံး ရပ်ဆိုင်းကာ ပျက်ကျသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုလေယာဉ်ပျက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှား အစိုးရကို ဝေဖန်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုနှစ် အစောပိုင်းကလည်း ထိုသို့ အစိုးရအဖွဲ့တွင်းမှ

အကျင့်ပျက်မှုများကို ရေးသားလေ့ရှိသော သတင်းစာဆရာ အလက်ဇန္ဒား ကင်ရှတင်မှာ ရဲက ဖမ်းဆီးခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် သူ့ကို မော်စကိုမြို့ အပြင်ဘက်ရှိ စိတ်ရောဂါကု ဆေးရုံသို့ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပို့ထားခဲ့လေသည်။ ထိုလုပ်ရပ်မှာ ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က KGB လုပ်ရပ်များနှင့် တစ်ပုံတည်း ဖြစ်၏။ KGB ခေတ်ကလည်း သဘောထား မတိုက်ဆိုင်သူ အတိုက်အခံများအား ဖမ်းဆီးပြီးနောက် စိတ်မမှန်ဟု ဆိုကာ စိတ္တဇဆေးရုံများသို့ ပို့ထားလေ့ရှိသည်။ ဘာဘစ်စကီး၏ အမှုမှာလည်း ထိုသဘောမျိုး ဖြစ်လေသည်။ ဗိုရိုဗစ် သေဆုံးမှုနှင့် ကင်ရှတင် ဖမ်းဆီးခံရမှုများတွင် သံသယဖြစ်စရာ ရှိသည်ဟု လှုပ်လှုပ်သော မီဒီယာများက ဝေဖန်ရေးသားခဲ့၏။ သူတို့ဘက်မှ ကြည့်လျှင်လည်း ထိုသို့သော တိုက်ဆိုင်မှုများသည် သတင်းစာဆရာများ အတွက် ချောက်ချားစရာများ ဖြစ်လာသည်။ ချေချင်ညာ စစ်ပွဲတွင် ဝေဖန်ရေးသားသူများကို အစိုးရက ဖိနှိပ်၏။ ကရင်မလင်နှင့် ယာယီသမ္မတ ဖြစ်သူ ပုတင်တို့က ချေချင်ညာကို ရုရှားအစိုးရ ဖိနှိပ်ခြင်းအပေါ် ဝေဖန်ခြင်းမျိုးအား လက်မခံပေ။ သို့သော် အစောပိုင်းကဆိုလျှင် ချေချင်ညာ၏ မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ခြင်းတွင် ပုတင်မှာ ခေါင်းဆောင် မဟုတ်ပေ။ သို့သော် နောင်အခါတွင် ပုတင်က ဦးဆောင်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ယဲလ်ဆင် လက်ထက် ကတည်းက ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် အစိုးရပိုင် သတင်းစာများသည် ယဲလ်ဆင် နောက်မှနေ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပုတင်၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သော “ပထမ ပုဂ္ဂိုလ်” (First Person) စာအုပ်ကို ဗဟို ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်မှနေ၍ တစ်ပြည်လုံးကို ဖြန့်ချိ ရောင်းချသည်ဟု ယူဆကြသည်။ တရားဝင် ကြေညာပြီး ရောင်းချခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဗဟို ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က လက်သိပ်ထိုး ရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်ကို မူလက အုပ်ရေ ၅၀၀,၀၀၀ ပုံနှိပ်ပြီး ဖြန့်ချိခဲ့ရာ တစ်အုပ်လျှင် ရုဘယ် ၂၀ မှ ၂၅ ဂူဘယ် အထိ ဖြစ်သည်။ (အမေရိကန် ဆင့်အရဆိုလျှင် ၇၀ မှာ ၈၈ ဆင့်အထိ ရှိသည်။) ရုရှား တစ်နိုင်ငံလုံးကို ရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်သည် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်ရာတွင် အခမဲ့ ဖြန့်ချိခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ပုတင်၏ မဲဆွယ်ရေးအဖွဲ့က ၀၁၃ဖြန့်သည် အနေဖြင့် ထိုစာအုပ် ၅၀၀၀၀ ကို မဲဆန္ဒရှင်များထံ အခမဲ့ ဖြန့်ချိ ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် တရားဝင် ရောင်းချရာ၌လည်း ပုတင်၏ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး အဖွဲ့ချုပ်က တစ်အုပ်လျှင် ၁၇ ဒေါ်လာဖြင့် ရောင်းချလေသည်။ အုပ်စုထဲတွင် ရုရှား လက်ရွေးစင် သတင်းစာဆရာ ၃ ဦးနှင့် ၂၄ နာရီ ကြာအောင်

အင်တာဗျူးသည် အကြောင်းလည်း ပါဝင်၏။ ထိုအင်တာဗျူးခဲသည် အခန်းကိုမူ ကွန်မာဆင့် နေ့စဉ် သတင်းစာက မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ထုတ်နုတ်ပြီး ဖော်ပြခဲ့၏။ ရွေးကောက်ပွဲ မစခင် ၂ ပတ်လောက် အလို၌ ထိုသို့ မဲဆွယ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မီဒီယာလောကနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူတင်က လွတ်လပ်စွာ ရေးသားမှု များကို ခွင့်ပြုသည်ဟု ထိုအင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်လေသည်။ ကရင်မလင်သည် မလိုအပ်ဘဲ သမ္မတလောင်း ပူတင်ကို အမွမ်းတင်လွန်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှား လူမျိုး ၈၅ % မှာ ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ သတင်းကို ကြည့်ကြ၏။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် အဓိက ရုပ်မြင်သံကြား ဌာနကြီး ၂ ခု သို့မဟုတ် ၃ ခုကို ရုရှား အစိုးရက ထိန်းချုပ်ထား၏။ တတိယဌာန ဖြစ်သော ပူဆင်စကီး၏ NTV ရုပ်မြင်သံကြား ဌာနမှာမူ ရက်စံဂျီနီပရီမာကော့စ်ကို ထောက်ခံလေသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ပူတင်ကို မီဒီယာများက အကြီးအကျယ် ထောက်ခံ ရေးသားကြ၏။ ပူတင်သည် မီဒီယာများ သဘောကျသော ချန်ပီယံ ဖြစ်လာသည်။

ပူတင်၏ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ကော်မရှင်ကို မော်စကိုရှိ အလက်ဇန္ဒား စံအိမ်တွင် ထားရှိသည်။ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌမှာ လီနင်ဂရက်မှ ရှေ့နေတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒီမီထရီမက်ဗေဒက် ဆိုသော လူငယ်ရှေ့နေတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ (ယခု လက်ရှိသမ္မတ မက်ဗေဒက် ဖြစ်ပေသည်။) ပူတင်၏ မဲဆွယ်ရေး အဖွဲ့တွင် ဝိတာစဘတ် မြို့သားများနှင့် ယလ်ဆင်၏ မိသားစုဝင်များ ပါဝင်၏။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ယလ်ဆင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတုန်းက ပါဝင်ခဲ့သော ယလ်ဆင် 'မဲဆွယ်များမှာ ယခု မဲဆွယ်ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်လာသည်။ ထိုထဲတွင် ဂျာမန်ဂရက်စ် ဆိုသော ဘောဂဗေဒ ဦးနှောက်ရှိသူ တစ်ဦးမှာလည်း ပူတင် အဖွဲ့၏ နောက်ကွယ်တွင် ရှိသည်။ သူသည် အလက်ဇန္ဒား စံအိမ်၏ မဲဆွယ်ပွဲ ဌာနချုပ်တွင် မဟာဗျူဟာ လေ့လာရေးအဖွဲ့ကို အခြေခံပြီး ပါဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မစ်ဇေးမာဂယ်လော့လည်း ပါဝင်၏။ သူသည် ရိုစင်ဖို စင်တာမှ အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ ထိုဌာနသည် နိုင်ငံတော် သတင်းပြန်ကြားရေးအဖွဲ့မှ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် ယလ်ဆင်နှင့် ပူတင်တို့၏ အဖွဲ့မှူး ဖြစ်သော အလက်ဇန္ဒား ဗိုလ်ရှင်လည်း ပါဝင်ထားသည်။ နိုင်ငံရေး အတိုင်ပင်ခံ အဖြစ် ဂလက်ပက် ဗလောစကီးလည်း မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ထား၏။ ထို့နောက် လူထု သဘောထား ကောက်ခံရေးအဖွဲ့ဖြစ်သော လူထု သဘောထား ဖော်ပေးရေးနှင့် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ဒေါက်တာအလက်ဇန္ဒားအော့စလွန်လည်း ပူတင်ကို ထောက်ခံထားသည်။ အော့စလွန်သည် ယခင် သမ္မတ ယလ်ဆင်၏ အဓိက ကျသော အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ကရင်မလင်၏ မဲဆွယ်ရေး ကျွမ်းကျင်

သူများ ဖြစ်သော ဗလာဒီမီယာပူတင်ကော့၊ အလက်ဇန္ဒားအေဗရာမော့တို့ကလည်း ပါဝင်ကူညီကြသည်။ ယခင်က သူတို့သည် အယ်လ်ဗာ အုပ်စု၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကဘဏ် ဖြစ်သော အယ်လ်ဗာဘဏ်ကို မတည်ထားခဲ့သော အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဗာ အုပ်စုကို ကရင်မလင်ရှိ ပျိုတာအေဗင်က ချုပ်ကိုင်ထားလေသည်။ ထို့ပြင် အလက်ဇန္ဒား စံအိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်သူမှာ အလက်ဇန္ဒား စမိုလင်စကီး ဆိုသူ သူဌေးကြီး ဖြစ်၏။ သူသည် SBS အေဂရီဘက်ကို တည်ထောင်သူ ဖြစ်သလို ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်း ဖြစ်စဉ်က ထိုဘဏ်လည်း အကျပ်အတည်းနှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က ထောင်ပေါင်းများစွာသော ငွေစုဆောင်းသူများမှာ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရ၏။

သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင် ၆ ပတ် အလို မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကရင်မလင်ရှိ အစိုးရဌာန အသီးသီးမှ ရာထူး ၁၇ နေရာကို စိန့်ပီတာစဘတ်မှ လူများနှင့် အစားထိုး ခန့်အပ်လိုက်ပါသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် ပူတင် ထမ်းဆောင်စဉ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းကာလ များက သိက္ခမားခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ထိုသူများနှင့် ပူတင်မှာ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များက တည်းက သိခဲ့သည်။ ထို အသစ်ခန့်လိုက်သော အစိုးရ အရာရှိသစ် ၁၇ ယောက်ထဲမှ ၂ ယောက်မှာ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ထိုထဲမှ တစ်ယောက်မှာ FSB (ရုရှားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့) ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ထိုသူမှာ နီကိုလိုပက်ထရိုရှက် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအုပ်စုထဲတွင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ပထမ၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဖြစ်သူ အလက်ဆီကူဒရင်လည်း ပါဝင်သည်။ ထို့နောက် FSB ၏ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဖြစ်သော ဗစ်တာချာကီဆော့၊ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သော ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့၊ ကရင်မလင်၏ ဝန်ထမ်းရေးရာဌာန အကြီးအကဲ ဖြစ်သူ ဗစ်တာအိုင်ဗန်နော့၊ ထို့နောက် ဘောဂဗေဒ ပညာရှင် ဂျာမန်ဂရက်စ်တို့ ပါဝင်လေသည်။ ဂရက်စ်သည် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုလုပ်ရေးဌာန၏ ဒုတိယဝန်ကြီးဖြစ်ကာ ပူတင် ယာယီသမ္မတ ဖြစ်သောအခါ၌ မဟာဗျူဟာ လေ့လာရေး ဗဟိုဌာန၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာလေသည်။ သူက ရုရှားစီးပွားရေး ပြန်လည် နာလန်ထူရေး စီမံကိန်းကို ၂ လအတွင်း ရေးဆွဲခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ဂရက်စ်က သူ၏ စီမံကိန်းကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပုံစံသစ်ဟု ခေါ်၏။ နိုင်ငံတော်ပိုင်ကို ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူမှုရေး၊ လုံခြုံမှုရှိရေး ဆိုသော စီမံချက်များကို ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီမက်ဗေဒက်မှာ လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်တွင် ပြည်သူ့ဥပဒေ ဘာသာရပ်ကို သင်ကြားပေးသော ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပူတင် စိန့်ပီတာ

စတင်တွင် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် ရှိစဉ်က အကြံပေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယခု သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ စည်းရုံးရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ နောက်တစ်ယောက်မှာ မြို့ဒါဂါဘရီလော့ ဖြစ်သည်။ သူသည် စိန့်ပီတာစတတ်မှ ဆောင်းပါးရှင် သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက စိန့်ပီတာစတတ်ရှိ ပြည်သူများသည် ပထမ ဦးစားပေးများ ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် သူတို့ကို ကောင်းကောင်းသိသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် 'အကောင်းဆုံးကတော့ ပူတင်ဟာ ပညာတတ်တွေကို စည်းရုံးရမယ်။ နောက် KGB လူဟောင်းတွေကို ခေါ်ယူပြီးတော့ လက်တွေ့လုပ်ငန်းတွေမှာ လုပ်ကိုင်နိုင်အောင် ခိုင်းစေရမယ်' ဟု သူက အကြံပေးလေသည်။

ရုရှားတွင် အပေါင်းအသင်း ဆွေမျိုးသားချင်းများဖြင့် မိမိတို့ လုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ခေါ်ယူအသုံးချသည့် အလေ့အထ ရှိခဲ့လေသည်။ လုပ်ငန်းတစ်ခု၊ အစိုးရတစ်ဖွဲ့ တည်ထောင်သည်နှင့် အပေါင်းအသင်း ဆွေမျိုးသားချင်းများကိုသာ အခြေခံ၍ တည်ထောင်ကြလေသည်။ ယဲလ်ဆင်သည် ကရင်မလင်သို့ ရောက်သောအခါ ဆိုက်ဘားရီးယား၊ ရေကာတာရင်ဘာ့ရ်မှ သူ့အပေါင်းအသင်းများကို မော်စကိုသို့ ခေါ်ယူခဲ့လေသည်။ စတာလင် အာဏာရသော အခါတွင်လည်း ဂျော်ဂျီယာမှ သူ့အပေါင်းအသင်းများကို ကရင်မလင်သို့ ခေါ်ယူသည်။ ထိုအထဲတွင် ဂျွန်ဂုတ်ပုလိပ် အကြီးအကဲ လာဗရင်တီဗရီးယားလည်း ပါဝင်လေသည်။ ထိုသို့ မိမိ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အပေါင်းအသင်းများကို ခေါ်ယူသည်မှာ ထုံးစံလို ဖြစ်နေသည်။ ယခုလို ပူတင် အာဏာရလာသောအခါ သူ စိတ်ချရသော အပေါင်းအသင်းများကို အသက်ကြီးသည် ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည် ဖြစ်စေ သူ့အနား၌ ခေါ်ထားလေသည်။ ကရင်မလင်တွင် ယခင် ရှိခဲ့ပြီးသော အရာရှိများမှာ ဗြူဂိုကရက်များနှင့် အမည်းစက် စွန်းနေသူများ ဖြစ်သည်။ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းမှ ခန့်ထားသူများဖြစ်၍ အကျင့်ပျက်မှု၊ အရည်အချင်း မရှိမှုများ ရှိလေသည်။ ပူတင်၏ စိန့်ပီတာစတတ်မှ သူ့လူများမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားသူများ မဟုတ်သော်လည်း သူတို့သည် လူသစ်များ ဖြစ်၍ အကျင့်ပျက်မှု၊ မသမာမှုများ မရှိကြသေးပေ။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် အုပ်ချုပ်စဉ်က ကရင်မလင်ရှိ သူ့လူများမှာ အချင်းချင်း ခွက်စောင်းခုတ်သူခုတ်၊ အကျင့်ပျက်သူပျက်ဖြင့် လူအများက နှာခေါင်းရှုံ့ ခံရသူများ ဖြစ်သည်။ ပူတင်က သူ သမ္မတဖြစ်လာသောအခါ ပီတာစတတ် မြို့သားများကို တာဝန်အသီးသီးပေး၍ ခန့်ထား၏။ ရာထူးများလည်း တိုးပေးလေသည်။

ယာယီသမ္မတ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန်တွင် ဗလာဒီမီယာ

ပူတင်သည် နိုင်ငံခြား မီဒီယာသမားများနှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု ပြုလေသည်။ သူနှင့် အင်တာဗျူးလုပ်သူမှာ BBC ရုပ်သံဌာနမှ ဆာဒေးဗစ်ဖရော့ ဖြစ်၏။ BBC ၏ "နီနက်စာ" အစီအစဉ်အတွက် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၉ ရက်တွင် မော်စကို၌ ပြုလုပ်စဉ် ဖြစ်သည်။ ရုရှားသည် နေတိုးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရေးအတွက် သိသိသာသာ စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည် ဆိုသော ပြောဆိုမှုက လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားစေ၏။ ဆာဒေးဗစ်က မေးရာတွင် ပူတင်က သူသည် အနောက်အုပ်စုနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံရမည်ကို မျှော်လင့်သည်ဟု ဆို၏။ 'ကျွန်တော်တို့ဟာ နေတိုးအဖွဲ့နဲ့ ပိုပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖို့ကို သဘောကျပါတယ်။ ဒီလို နေတိုးနဲ့ ရင်းနှီးဖို့အတွက်လည်း စကားပြောနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နေတိုးနဲ့ ရုရှားမှာ အဆင့်တန်းတူ အဖြစ်တော့ သဘောထားရပါလိမ့်မယ်' ဟု ပူတင်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားအနေဖြင့် နေတိုးအဖွဲ့ဝင်ရော ဖြစ်ဖို့ ဆန္ဒရှိပါသလား ဟု မေးသောအခါ၌ ပူတင်က 'ဘာကြောင့် မဖြစ်နိုင်ရမှာလဲ၊ မဖြစ်နိုင်တာတော့ မတွေ့သေးပါဘူး' ဟု သူက ပြန်ဖြေခဲ့သည်။ ရုရှားသည် ဥရောပ သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးသော ကမ္ဘာနှင့် အဆက်အဆံ မရှိဘဲ မနေလိုပါဟု သူက ပြောခဲ့သည်။ သူ့အဖို့ နေတိုးကို ရန်သူအဖြစ် သဘောထားရန် ခက်ခဲပါသည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ပူတင်သည် အတ္တလန္တိတ် မဟာမိတ်အဖွဲ့မှနေ၍ ရုရှားကို ကြည့်အောင် ကြိုးစားခြင်းကို သဘောမကျပေ။ ထို့ပြင် နေတိုးက အရှေ့ဘက်သို့ တိုးချဲ့လာပြီး အရှေ့ဥရောပ နိုင်ငံများကို သိမ်းသွင်းချဲ့ထွင်နေခြင်းကိုလည်း မော်စကိုက သဘောမကျပေ။ 'ကျွန်တော်တို့ကို ဆုံးဖြတ်ချက် ပေးရမယ့် အနေအထားကနေ လျှော့ချမယ့် ဘယ်လို ကြိုးစားချက်မျိုးကိုမဆို ကန့်ကွက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှိရမယ့် အနေအထားကနေ ဘေးဖယ်ရမယ့် လုပ်ရပ်မျိုးကိုလည်း ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်မှာကိုလည်း လက်မခံပါဘူး' ဟု သူက ဆက်ပြောပြသည်။ မီဒီယာများက အဓိပ္ပာယ်ကောက်သည်မှာ ရုရှားသည် နေတိုးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ချင်နေကြောင်း၊ ကျယ်ပြန့်သော မျှော်မှန်းချက်နှင့် နေတိုးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံမည့်သဘော ဖော်ပြကြလေသည်။ ပူတင်သည် နေတိုးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိချင်သော်လည်း အနောက်နိုင်ငံများက ရုရှား၏ အနေအထားကို ပို၍ မတွက်ရန်နှင့် ဧည့်သည်လည်း မတွက်ရန် သတိပေးထား၏။ နေတိုးနှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရုရှားစစ်တပ်က စိုးရိမ်ကြသည်။ လုံခြုံရေးဌာနများကလည်း သဘောမကျကြပေ။ ရုရှားခေါင်းဆောင် အများစုများ (ပူတင် အပါအဝင်) က နေတိုးသည် 'ရုရှား၏ အဓိက ဆန့်ကျင်ဘက်'

ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားကြသည်။ သူတို့က နေတိုးနှင့်အတူ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ဆွေးနွေးခြင်းမျိုး၊ နေတိုးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးကို မစဉ်းစားခဲ့ကြပေ။ ချေချင်ညာ ပြဿနာနှင့် ဥပမာပေးရလျှင် ရုရှားသည် နေတိုး နိုင်ငံများနှင့် စစ်ရေးအရ နိုင်ငံရေးအရ ပါဝင်မှုကို လုံးဝ လက်မခံပေ။

ရုရှားစစ်တပ်၏ တုံ့ပြန်မှုမှာလည်း မြန်ဆန်လှ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လီယိုနစ် အိုက်ဗာရှော့က ရုရှားတပ်မတော်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရပ်တည်ချက်ကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ပြောပြသည်။ သူသည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး အကြီးအကဲ ဖြစ်လေသည်။ သူက ရုရှားသည် တစ်နေ့ နေတိုးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းပါလိမ့်မည်။ သို့သော် နေတိုး မဟာမိတ်အဖွဲ့၌ ရုရှားသည် ဗီတိုအာဏာ သုံးခွင့်ရမှသာလျှင် ပါဝင်မည်ဟု ပြောဆိုလေသည်။ နေတိုးသည် စစ်အုပ်စုသာ ဖြစ်၏။ ဥရောပ လုံခြုံရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သလို နေတိုးအဖွဲ့ဝင်များ၏ လုံခြုံရေးအတွက် အဓိကထားသော အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ရုရှားသည် နေတိုးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရမည်ဆိုလျှင် တခြား အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များနှင့်အတူ ညီမျှသော အသံကို ရရှိရမည် ဖြစ်သည်။ တခြား အဖွဲ့ဝင်များ ကဲ့သို့ ဗီတိုအာဏာ သုံးခွင့်ရရမည် ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ယခုအချိန် ထိ ရုရှားသည် နေတိုး တိုးချဲ့လာခြင်းကို ဆန့်ကျင်ဆဲ ဖြစ်သည်။ အိုက်ဗာရှော့ က 'နေတိုးနဲ့ ရုရှား ရှေ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ အလားအလာဟာ ကိုဆိုမို့နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းအပေါ် မူတည်ပါတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ အသာစီးပေးမှုဖြင့် အယ်လ်ဘားနီးယား လူများစုက ဆရာတို့ ဂျပန်နည်းစုအပေါ် ဖိနှိပ်နေခြင်းကို နေတိုးက ခွင့်ပြုထားသည်ဟု မော်စကိုက ပြင်းပြင်းထန်ထန် စွပ်စွဲခဲ့သည်။

ရုရှားတို့၏ မူဝါဒ ရေးဆွဲသူများက ရုရှားနှင့် နေတိုး ဆက်ဆံရေးတွင် နေတိုး၏ စစ်ရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ဗီတိုအာဏာကို ရလိုသည်။ ရုရှား၏ စစ်အင်အားမှာ အတ္တလန္တိတ် စစ်အင်အားနှင့် လုံးဝ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း ရှိလေ သည်။ ထို့ကြောင့် ဗီတိုအာဏာ ရရှိရေးအတွက် ရုရှားနှင့် နေတိုးတို့ကြား နှစ်ဦးသဘောတူမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေသည်။ ရုရှားသည် တစ်ချိန်က မဟာ အင်အားကြီးနိုင်ငံ စူပါပါဝါ ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲပြီး နောက် ရုရှားမှာ စူပါပါဝါ အဆင့်မှ လျော့ကျခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်း၌ ရုရှားတို့က ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်အားလျှော့ချရေးမူကို တောင်းဆိုလာသည်။ ရုရှား၏ မူဝါဒ ပြောင်းလဲလာမှုအရ နေတိုးနှင့် ဆက်ဆံမှုကိုလည်း တိုးမြှင့် လိုသည်။ စူပါပါဝါ အဆင့်မှ လျော့ကျသည်တိုင် ရုရှားတွင် လက်နက်

အင်အားက ကောင်းနေဆဲ ဖြစ်၏။ ဗျူဟာမြောက် လက်နက်ကြီး အများအပြား ရှိသည်။ ခေတ်မီ ဆန်းသစ်သော နျူကလီးယား လက်နက်လည်း ရှိလေသည်။ ၁၉၉၇ သဘောတူညီချက်အရ နေတိုးနှင့် ရုရှား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို တိုးမြှင့်ရန် ကြိုးစားကြသည်။ ပူးတွဲကောင်စီ တည်ထောင်ရန်၊ နေတိုးနှင့် ရုရှားတို့သည် နိုင်ငံရေးအရ ဆန့်ကျင်မှု မရှိဘဲ နေထိုင်ကြရန်၊ ယခင်က ရုရှား စစ်တပ်နှင့် နေတိုးတို့သည် ရန်စောင်နေကြသော်လည်း ပူတင်က နောက်ဆုတ် စေခဲ့သည်။ အနောက်အုပ်စု၏ အင်အားအကောင်းဆုံး စစ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းလိုစိတ်လည်း ရှိလေသည်။ အရှေ့ဥရောပတွင် ဘော်စနီးယား ဟာဇီကို ဘီးယား ပြဿနာမှအစ စစ်ပွဲအသေးစားလေးများ ဖြစ်ပေါ်နေသဖြင့် မော်စကို သည် သူတို့ အခန်းကဏ္ဍ မှေးမှိန်မသွားရန်၊ ဩဇာရှိကြောင်း ပြသရန် လိုအပ် လာသည်။ ယူဂိုဆလားဗီးယားတွင် ဖြစ်ပွားသော ပြဿနာများကိုလည်း ဖြေရှင်း ပေး၏။ နောက်တစ်နေ့တွင် ပူတင်သည် ရုရှားမှ သူ၏ လက်ထောက်များကို နေတိုးနိုင်ငံများနှင့် နိုင်ငံခြားရေးရာကော်မတီဖွဲ့ရန် ပြောခဲ့သည်။ 'နေတိုးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရေးအတွက်တော့ ရုရှားကလည်း ရည်ရွယ်ချက် မရှိသေးပါဘူး။ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး၊ နယ်မြေဆိုင်ရာ ပြဿနာ၊ သိပ္ပံ၊ နည်းပညာ၊ လူသားစွမ်းအင် စတဲ့ အချက်တွေမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ စဉ်းစားပါတယ်။ ရုရှားဟာ မိမိဘာသာ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး ပြည့်စုံလုံလောက်တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်တယ်။ မိမိနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေး ကိုလည်း ခိုင်ခိုင်မာမာ တည်ဆောက်နိုင်သူလည်း ဖြစ်တယ်' ဟု ပူတင်က ပြော၏။ ထို့ကြောင့် နေတိုးထံ ပါဝင်ရန် ဆိုသော ရုရှား၏ သဘောထားမှာ ထင်ကြေးသာရှိသည်။ ရုရှားသည် မိမိဘာသာ ရပ်တည်ရေးဆိုသော မူဝါဒကို ယခုထိ မပြောင်းလဲခဲ့ပေ။ ဒေးဗစ်ဖရော့၏ မေးခွန်းကို ပူတင်က ဖြေဆိုခဲ့ရာ နေတိုး အဖွဲ့ထံ ရုရှားဝင်ရေး ကြိုးပမ်းနေသည် ဆိုသည့် မေးခွန်းမှာ မဖြစ်နိုင် သေးဟု ဆိုရပေမည်။ နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံ နည်းသေးသော သမ္မတတစ်ဦး အနေဖြင့် တချို့မေးခွန်းများကို ဖြေရာတွင် တိမ်းစောင်းသွားနိုင်သည်။

ထူးခြားသော ခရီးစဉ်အဖြစ် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘာလဲ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့က ရုရှားနိုင်ငံ စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ ရုရှား ယာယီသမ္မတ ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံရန် ရောက်လာသည်။ ရုရှား သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပခင် ၂ ပတ် အလိုက ဖြစ်၏။ သတင်းစာ ဆရာများက ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ခရီးစဉ်မှာ အကျိုးမရှိသော ခရီးစဉ် ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ကြသလို ပူတင်ကို သမ္မတ ရွေး ကောက်ပွဲတွင် ဗြိတိသျှက ထောက်ခံကြောင်း ပြသသည့်အနေဖြင့် ခရီးထွက် လာကြောင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ဗြိတိသျှ သတင်းစာများနှင့်

ကမ္ဘာ့သတင်းစာများကမူ ချေချင်ညာ၏ သွေးစွန်းသော ဖြစ်စဉ်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ပူတင်ကို တိုက်ခိုက် ရေးသားကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ချေချင်ညာ ရှိ ကွန်ဆွန်မိုစကိုရေ ကျေးရွာ၌ သူပုန်နှင့် ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ရုရှားစစ်သားပေါင်း ၁၅၆ ယောက် ကျဆုံးသွားသည်ဟု သိရသည်။ လူ့အခွင့်အရေး ကြိုးစားသူများကမူ ရုရှားတို့ ချေချင်ညာအား ဖိနှိပ်ခြင်းကို ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ ပူတင်ကလည်း သူ သမ္မတ အရွေးခံရလျှင် ချေချင်ညာကို ၂ နှစ်အတွင်း တည်ငြိမ်သွားအောင် လုပ်မည်ဟု ပြောလေသည်။ နိုင်ငံတကာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အဖွဲ့ကြီးကလည်း တိုနီဘလဲ အနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးများကို ရုရှားများ လိုက်နာရန် တိုက်တွန်းသင့်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ နယူးယောက် အခြေစိုက် လူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြပ်အဖွဲ့ကလည်း တိုနီဘလဲ၏ ဓရီးစဉ်ကို ရှုတ်ချသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ ချေချင်ညာတွင် ရာဇဝတ်မှုများ ပြုလုပ်ချိန်၌ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် အနေဖြင့် မသွားသင့်ကြောင်း တိုနီဘလဲကို ဝေဖန်ထားလေသည်။

ထိုကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဝေဖန်တောင်းဆိုချက်များကြောင့် တိုနီဘလဲက ချေချင်ညာတွင် လူ့အခွင့်အရေးများ တိုးမြှင့်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူတင်ကို တိုက်တွန်းမည်ဟု ဆိုသည်။ 'ချေချင်ညာဟာ ကိုဆိုပိုမဟုတ်ဘူး ဆိုတာ ရုရှားကို ကျွန်တော် ပြောပါမယ်။ ချေချင်ညာက လူထုကို အခွင့်အရေးတွေ အပြည့်အဝပေးဖို့ ရုရှားအာဏာပိုင်တွေကို ဖျောင်းဖျါမယ်။ ရုရှားနိုင်ငံ အနေနဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်မှုကို ခွဲနေရတာပါ' ဟု တိုနီဘလဲက ပြောသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်၏ ပြောဆိုချက်ကို ကြားရသည့်အခါ၌ ရုရှား ခေါင်းဆောင်သစ်က ထိုအခွင့်အရေးကို အမိအရ ဖမ်းယူထားလိုက်သည်။ သူက နှစ်နိုင်ငံ အစိုးရနှင့် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဆက်ဆံမှုကို တိုးမြှင့်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆက်ဆံမှုကိုလည်း ယခင်ထက် တိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်လေသည်။ ဤအဆင့်တွင် ရုရှား ခေါင်းဆောင်သစ်သည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ထီးတည်းသာ ရှိနေသေးသည်။ တခြား ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များနှင့် ရင်းနှီးမှုကို မပြနိုင်သေးပေ။ သမ္မတ ဒုတိယ သက်တမ်း အရွေးခံရသော အမေရိကန် သမ္မတ ဘီလ်ကလင်တန်က ရုရှား ခေါင်းဆောင်နှင့် အစဉ်အလာဖြစ်သော သမားရိုးကျ ဆက်ဆံရေးသာ ပြသခဲ့သည်။ ရုရှားအပေါ် အာရုံစိုက်ထားခြင်းလည်း မရှိပေ။ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန် ခေတ်များတွင် အမေရိကန်သမ္မတ အနေဖြင့် ရုရှားသမ္မတ ယဲလ်ဆင်နှင့် သဝတရင်းတန်း ဆက်ဆံခဲ့လေသည်။

ကိုဆိုပိုစစ်ပွဲ ဖြစ်လာသောအခါ ဘီလ်နှင့် ဘော့ရစ်တို့၏ 'ဆက်ဆံရေး၊ တင်းမာခဲ့၏။ လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဆိုလျှင် ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အလွန် တင်းမာခဲ့သည်။ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ ဂျာမန်အဓိပတိ ဒါးဟတ်ရှရီးဒါးသည် အနောက်နိုင်ငံများတွင် ရုရှားနှင့်ဆက်ဆံရေး ပိုကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်။ သို့သော် ဂျာမန်သည် ရုရှား၏ လူ့အခွင့်အရေး ညံ့ဖျင်းမှုအပေါ် ဝေဖန်ထားသည်။ ဂေါလစ်တို့၏ခေါင်းဆောင် ပြင်သစ်သမ္မတ ဂျက်ရှီရက်စ်ကလည်း မျိုးဆက်သစ် သမ္မတ ပူတင်အပေါ် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံခြင်း မရှိပေ။ ပြင်သစ်နှင့် ရုရှားတို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ နှေးကွေးနေသည်ဟု ထင်ရလေသည်။ ထိုသို့ ရုရှားအပေါ် တရင်းတန်း မရှိသော အနောက်ခေါင်းဆောင်များ အနက် ရုရှားကို စိတ်ဝင်စားပြီး ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်သော သဘောထားကို ပြသလိုသည်မှာ တိုနီဘလဲသာ ဖြစ်သည်။ သူက အနောက်နှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေးတွင် ပေါင်းကူးတံတားအဖြစ် လုပ်ချင်ပုံ ရလေသည်။

ရုရှားအနေဖြင့် ဥရောပနှင့် ဆက်ဆံရေး အထီးကျန်နေမှုမှ ရုန်းထွက်နိုင်ရေးတွင် ဘလဲက ပေါင်းကူးလုပ်ချင်ပုံ ရလေသည်။ ရုရှားသည် အမြဲလိုလို အထီးကျန်ဝါဒနှင့် အကြွင်းမဲ့ အာဏာရှင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သဖြင့် ထိုအခြေအနေမှ ရုန်းထွက်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အနောက်အတွက်လည်း ကောင်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလေသည်။ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲနှင့် ရုရှား ယာယီသမ္မတ ပူတင်တို့တွင် တူညီသော ဘဝများလည်း ရှိကြသည်။ ဘလဲက ၄၆ နှစ်ရှိပြီး ပူတင်က ၄၇ နှစ် ရှိခြင်း၊ ၂ ယောက်စလုံး ရှေ့နေများ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ တူညီလေသည်။ တိုနီဘလဲသည် ၁၉၉၇ ကတည်းက ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေးကောက်ခံခဲ့ရာ သူတို့ ၂ ဦးအနက် ပို၍ နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံရှိသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ စ၍ ဘလဲသည် နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်ထဲ ဇောက်ချ ဝင်ခဲ့ရာ နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံ ပို၍ စောသည်။ ပူတင်မှာမူ လွန်ခဲ့သည့် အောက်တိုဘာလတွင်မှ မှတ်စကို၌ ရှေ့ထွက်လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။ နှစ်သစ်ကူးအကြိမ်၌ ယဲလ်ဆင်က သူ့ကို ဆွဲထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်သည် ရုရှား နိုင်ငံရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် နာမည်ကြီးခဲ့သူလည်း မဟုတ်၊ အတွေ့အကြုံ ရှိခဲ့သူလည်း မဟုတ်ပေ။

ဗြိတိသျှ နိုင်ငံခြားရေးဌာနက မြင်သည်မှာ ရုရှားခေါင်းဆောင်သစ်နှင့် ရရှိမည့် အခွင့်အရေးကို ဆုပ်ကိုင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ရုရှားကို အထီးကျန်သားသည်ထက် အနောက်အုပ်စုနှင့် ရင်းနှီးအောင် လုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှား သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင် ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မြတ်သည့် အစိုးရက မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ်သည် ယာယီသမ္မတနှင့် တွေ့ဆုံပြီး နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးနှင့် ကမ္ဘာ့အရေးအခင်း ကိစ္စရပ်များတွင် တူညီချက်များ ရှာဖွေခြင်း ဖြစ်သည်။ မြတ်နိုင်ငံ ဘုရင်မကြီး၏ အစိုးရအဖွဲ့သည် ရုရှားတို့နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ခြင်း ပြုလုပ်နေသည်။ ပူတင်ကို ရုရှား သမ္မတ အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမည် ဖြစ်သည်။ ဘာလဲက ပူတင်နှင့် တွေ့လိုက်သည့် အတွက် ရွေးကောက်ပွဲ အပြီးတွင် သမ္မတသစ်နှင့်တွေ့ရန် တန်းစီစောင့်နေမည့် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များထက် ရှေ့ကို ခြေတစ်လှမ်း ပိုရောက်သွားလေသည်။ ထို့ပြင် မြတ်နိုင်ငံ ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ဘာလဲ အနေဖြင့် လူထု ထောက်ခံမှု ပိုရရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်နှင့် မတွေ့မီတွင် မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ်၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက 'ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အဓိက ဦးတည်ချက်ကတော့ ပူတင်နဲ့ ပိုရှုလ်ရေး ဆက်ဆံမှု ပိုပြီး ရင်းနှီးအောင် လုပ်ဖို့၊ ပူတင် အပေါ်မှာ အကဲဖြတ်ဖို့၊ ပူတင် ဘယ်က လာသလဲ၊ သူ ဘာတွေ လုပ်မလဲ ဆိုတာ သိရှိဖို့ လိုပါတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံဟာ အရေးကြီးတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပြီး ချေချင်ညာ ပြဿနာနဲ့ အထီးကျန်အောင် မလုပ်ဖို့ပါပဲ။ ဒီအခွင့်အရေးကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးသွားလို့ မဖြစ်ဘူး' ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။ မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ်သည် ချေချင်ညာနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများကို တင်ပြခဲ့သော်လည်း ပူတင်နှင့် အငြင်းပွားမှု မရှိအောင်၊ နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံမှုရှိအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရုရှားအစိုးရ၏ ချေချင်ညာတွင် စစ်တပ် အလုံးအရင်းထားခြင်းကို အနောက်အုပ်စုဝင်များက ဝိုင်းဝန်း ရွတ်ချခဲ့ကြသည်။ မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ် သူညီ စိန့်ပီတာစဘတ်မှ မထွက်ခွာခင် BBC နှင့် တွေ့ဆုံသည့်အခါတွင် 'နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒဟာ အခြေအနေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေရှိတဲ့ မူဝါဒ ဖြစ်ရမယ်။ အခြေအနေ အရလည်း လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ လိုပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ တိုနီဘလဲ သွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် နောက်တစ်လတွင် မြတ်သည့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရော်ဘင်ကွတ်လည်း မော်စကိုသို့ ရောက်ရှိလာပြန်သည်။ သူက 'ပူတင်ဟာ လန်းဆန်းပြီး ပွင့်လင်းသူလည်း ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောသည်။ ပူတင်မှာ အနောက်အုပ်စုနှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင်၊ စီးပွားရေးအရ ဆက်ဆံမှုများရှိအောင် ပြုလုပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကွတ်က ပြောပြလေသည်။ သို့သော် ကွတ်သည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မက်ဒလင်းအောဘရိုက်၏ သုံးသပ်ခဲ့သည်များကိုကား ရှောင်၍ ပြောသည်။ အောဘရိုက်သည် မော်စကိုသို့ ရောက်လာပြီး ပူတင်နှင့် ၃ နာရီကြာ တွေ့ဆုံပြီး နောက် သူမက 'ပူတင်သည် လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်'

ဟု ပြောဆိုသည်။ သူမအနေဖြင့် ပူတင်ကို များစွာ အကဲဖြတ် မျှော်လင့်ကြောင်းလည်း ပြောသွားလေသည်။

မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ လာရောက်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး တချို့ ရုရှား နိုင်ငံရေးသမားများက ဝေဖန်ကြလေသည်။ ဘာလဲ၏ ရွေးကောက်ပွဲ အကြို မတိုင်ခင် ပူတင်ကို လာရောက် တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ မော်စကိုရှိ မဟာဗျူဟာ သုတေသနဌာနမှ အန်ဒရေပီရွန်ကော့စကီးက မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ်သည် ရုရှားတို့၏ နိုင်ငံရေးကိစ္စတွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြောင်း ဝေဖန်ခဲ့သည်။ 'အနောက်တိုင်း ကမ္ဘာ့ကခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဆိုက်ဘေးရီးယားဌာနက အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးတွေလို ဆောင်ရွက်နေတာတော့ ကျွန်တော်နဲ့ နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေရတယ်။ ရုရှားရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စတွေကို အလေးထားပြီး ပြောဆိုနေမယ့်အစား နိုင်ငံချင်း ဆက်ဆံရေးကို အလေးထားပြီး ပြောဆိုသင့်တယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ တိုင်းမမဂ္ဂဇင်းကလည်း မြတ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ် လာရောက် လည်ပတ်ခြင်းသည် ပူတင်၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်နှင့် ရုရှားနှင့် အနောက်တိုင်း ဆက်ဆံရေး အပေါ် မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်သည်ဟု ရေးသားသည်။ မော်စကိုတွင် ထုတ်ဝေသော သတင်းစာတစ်စောင် ဖြစ်သည့် နက်ဇက်ဗီမာယာဂေဇက်တာ သတင်းစာကမူ "ဥရောပ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် အနေနဲ့ ရုရှား သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင် လာရောက်ခြင်းဟာ ပူတင်ကို ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လှူသိများအောင် လုပ်ပေးတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီလို လုပ်ပေးတာ ရုရှား အတွက်တင် မကဘူး။ အနောက်နိုင်ငံများ အကျိုးအတွက်ပါ ဖြစ်တယ်။ မြတ်နိုင်ငံ အနေနဲ့ ရုရှားနဲ့ ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရမယ် ဆိုတာလည်း သူတို့ သဘောပေါက်တယ်" ဟု ရေးခဲ့လေသည်။ ဘာလဲသည် ပူတင်နှင့် ဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အင်္ဂလန်နှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အနောက်ကမ္ဘာနှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် ပေါင်းကူးခြင်း ဖြစ်ပြီး သူ၏ ရွေးကောက်ပွဲ အကျိုးသက်သက် မဟုတ်ဟု ဝေဖန်သုံးသပ်ကြသည်။

တိုနီဘလဲသည် မတ်လ ၁၀ ရက် သောကြာနေ့ညက စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ ရောက်ရှိခြင်း ဖြစ်၏။ ဇနီးသည် ချယ်ရီလည်း ပါ၏။ ထိုအချိန်က ချယ်ရီမှာ ကိုယ်ဝန်နှင့် ဖြစ်ကာ သူတို့၏ စတုတ္ထမြောက် ကလေးကို လွယ်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ စိန့်ပီတာစဘတ်၌ ချယ်ရီက မိနီဘတ်စ် အစိမ်းရောင်လေး တစ်စီးဖြင့် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ကားမှာ သက်သောင့်သက်သာ မဟုတ်သော်လည်း သူမမှာ

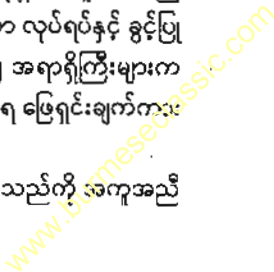
သည်းခံ၍ သွားလာခဲ့လေသည်။ ခေါင်းဆောင် ၂ ဦး၏ ဆွေးနွေးမှုတွင် ဘော်လီကန် ပြဿနာ၊ ချေချင်ညာ ပြဿနာ၊ ဂျီ-၈ ထိပ်သီး အစည်းအဝေး တွင် ရုရှား အနေဖြင့် စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံအဖြစ် တက်ရောက်ရန် ပြဿနာများ ပါဝင်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် ရုရှား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကိစ္စများ ဆွေးနွေးသည်။ ဘော့စနီးယားနှင့် ကိုဆိုပိုတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ များ ချထားရာ၌ ရုရှားက တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပိုမို စေလွှတ်ပေးရန်၊ စီးပွားရေး ဆောင်ရွက်မှုကို ပိုမို ဆောင်ရွက်ကြရန်၊ ရာဇဝတ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းထောက်လှမ်းမှုများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်ရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

မြို့ပြင်ဘက်ရှိ မဟာပီတာ ဘုရင်ကြီး၏ ခမ်းနားကြီးကျယ်လှသော ပီတာဟော့ နွေရာသီ နန်းတော်တွင် ၂ နာရီကြာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးနောက် ဘလဲနှင့် ပူတင်တို့သည် ကျေနပ်အားရပြီး နှစ်ဖက်လုံးလားမှုများကို တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ဖလှယ်ခဲ့ကြသည်။ ဘလဲသည် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမီ ၂ ပတ် အလိုကတည်းက ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်ကိုမူ ပယ်ချခဲ့သည်။ ချေချင်ညာ၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် သော အပြုအမူကို ချန်လှပ်ထားသည် ဆိုသည်ကိုလည်း ပယ်ချခဲ့သည်။ စိန် ပီတာစဘတ်တွင် သူ့အမြင်ကို ပြောပြခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ 'ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ရဲ့ တွေ့ဆုံမှုဟာ ကမ္ဘာကြီး တစ်ခုလုံးရှိ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှားရဲ့ အောင်မြင်မှုနဲ့ အကျိုးစီးပွား အတွက်လည်း ပါပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ဟာ အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ပွင့်လင်းတဲ့ ဆွေးနွေးမှုတွေကို ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အပြန်အလှန် ပြောဆိုရတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရ ပါတယ်' ဟု ဘလဲက ပြောလေသည်။ ပူတင်ကလည်း ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် သူ ပြောဆိုခဲ့ရာတွင် 'အလွန်ကို ကောင်းမွန်ပြီး အလွန် လျော်ကန်သင့်မြတ်တဲ့ အဖော်ကောင်း တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်စလုံး ဟာ ဥပဒေနဲ့ တွဲ ရခဲ့သူတွေ ဖြစ်ပြီး မျိုးဆက်တစ်ဆက်တည်းက သူတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် အခုလို လာရောက်လည်ပတ်တာ ထူးခြားကောင်းမွန် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ နဂိုကတည်းက တွဲဖက်တွေဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ သမိုင်းမှာ အရေးကြီးတဲ့ အချိန်အခါတိုင်း လက်တွဲခဲ့ကြတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ အတူတူ ရင်ပေါင်တန်းပြီး ရပ်တည်ခဲ့တဲ့ သူတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ဗလာဒီ မီယာက ပြောပြသည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် လူမေလာတို့သည် တိုနီဘာလဲနှင့် ချယ်ရီတို့ကို ဆာဂျေပရိုကိုဖီ၏ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး အော်ပရာ ပြဿနာ၏ ထိုအော်ပရာကို ကမ္ဘာတွင် ထင်ရှားသော မာရင်စကီ ဇာတ်ရုံထဲ၌ ပြသခဲ့သည်။

မာရင်စကီ ဇာတ်ရုံမှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေတ်က ကီရောဇာတ်ရုံဟု ထင်ရှား ခဲ့သည်။ ထိုဇာတ်ရုံထဲတွင် ဇာဘုရင် ကြည့်ခဲ့သော သီးသန့်အဆောင်လည်း ရှိ၏။ ချက်စီပစ် သတင်းစာတွင် ထိုနေ့က ပွဲကို ရေးသားရာ၌ ပူတင်နှင့် ဘလဲတို့ ထိုညက ဇာတ်ရုံသို့ လာကြည့်သည့်အတွက် ဝင်ကြေးမှာ ရွာယယ် ၃၀၀၀ (ဒေါ်လာ ၁၀၀) အထိ ဈေးတက်သွားခဲ့ကြောင်း၊ သာမန် အလုပ်သမား တစ် ယောက်၏ လခထက် ၃ ပုံ ၂ ပုံ များကြောင်း ရေးသားခဲ့လေသည်။

ပီတာဟော့နန်းတော်ရှိ ပိတ်ထားသော တံခါးများနောက်တွင် တိုနီဘာလဲ နှင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်တို့သည် ဆူးများနှင့် ဖုံးလွှမ်းနေသော ချေချင်ညာ ပြဿနာကို အသေအချာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးစီတွင် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးစီ ပါဝင်သလို စကားပြန် တစ်ဦးစီလည်း ပါဝင်၏။ တစ်ဖက်လျှင် ၃ ဦးစီသာ တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဘလဲက လက်တွေ့ကျသော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်သင့်သည်ဟု ပူတင်ကို ပြော၏။ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ချေချင်ညာတွင် ရှိသည် ဆိုသည်ကိုလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးကြ၏။ ရုရှားက ခွဲထွက်ရေးဝါဒ ဆုပ်ကိုင်သူများကို ထိုက်သင့်သလို တုံ့ပြန်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ပူတင်က တုံ့ပြန်ပြောဆိုသည်။ ဗြိတိသျှတို့ အနေ ဖြင့်လည်း ထိုပဋိပက္ခအပေါ် ဝေဖန်ပြစ်တင်ခြင်းကို လေသံလျှော့၍ ပြောဆို ခဲ့ကြသည်။ ဒေါင်းနင်းလမ်းရှိ ဗြိတိသျှ အရာရှိများကလည်း ချေချင် ဖြစ်ပေါ်မှု နှင့် ပတ်သက်၍ ပူတင်၏တင်ပြချက်ကို ထိန်းပြောလာကြသည်။ ပူတင်က သူတို့၏ ပိုင်နက်တွင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ တိုက်ခိုက်မှုများ ရှိနေသည်ဟု ပြောကြောင်း ဗြိတိသျှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ပြောပြသည်။ ဘလဲ၏ အိမ်ရှင် ပြောသည်ကို ဒေါင်းနင်းလမ်းကလည်း သံယောင်လိုက် ပြောပုံရသည်။ ပူတင် ကလည်း ချေချင်ညာ အဖြစ်ကို ကျိုးကြောင်းနှင့် ပြောပြ၏။ သူတို့နှစ်ဦး တွေ့ဆုံ ပြီးနောက် ရုရှား အနေဖြင့် မျှတသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို နားထောင်ရန် အဆင်သင့် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ပြောသည်။ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များနှင့် ကြက်ခြေနီ အဖွဲ့ များအား ချေချင်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားရာ ဒေသများသို့ သွားရောက်လေ့လာခွင့် ပေးမည်ဟုလည်း ပြောပြ၏။ ချေချင်ညာနှင့် ပတ်သက်သော ရုရှား၏ မူဝါဒသည် အပြောင်းအလဲသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မြေမြေမြစ်မြစ် ရှိသော လုပ်ရပ်နှင့် ခွင့်ပြု ချက်များကိုလည်း နိုင်ငံတကာသို့ ပေးလာပြီဟု ဗြိတိသျှ အရာရှိကြီးများက ပြောကြ၏။ ချေချင် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းချက်ကား မတွေ့ရသေးပေ။

ချေချင်ညာတွင် အကြမ်းဖက်ဝါဒအား တိုက်ခိုက်နေသည်ကို အကုအညီ

ပေးရန် ဘလဲက ယဉ်ကျေးစွာ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ရုရှား သံတမန်များက ဗြိတိသျှ အစိုးရက မြောက်အိုင်ယာလန်ရှိ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို တိုက်ဖျက်နေသလို ရုရှားကလည်း ချေချင်ညာရှိ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို တိုက်ဖျက်နေသည်။ ရုရှား သံတမန်များက ရုရှားနှင့် ဗြိတိန်တို့တွင် တူညီသော အခြေအနေများ ရှိသည်ဟု တင်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဗြိတိသျှတို့ အနေဖြင့် သူတို့၏ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေးတွင် ရုရှားတို့ကိုလည်း ကူညီပြီး ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြောခဲ့သည်။ ရုရှား အစိုးရက ချေချင်ညာရှိ အကြမ်းဖက်သမားများကို တိုက်ခြင်းမှာ အကြမ်းဖက်သမား ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဗြိတိသျှအရာရှိများက ဗြိတိန်၏ အကြမ်းဖက်သမားဆန့်ကျင်ရေး စစ်ဆင်မှုများကို ဘဲလ်ဖော်စ်တွင် စစ်ဆင်ရာ၌ လူ ရာပေါင်း၊ ထောင်ပေါင်းများစွာ ထွက်ပြေးသွားအောင် မပြုလုပ်ခဲ့။ နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းများလည်း မပြုလုပ်ခဲ့ဟု ထောက်ပြပြောဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခု စက်တင်ဘာလတွင် နှစ်နိုင်ငံ နယ်ခြား ဖြတ်ပြီး အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို သဘောတူ လက်ခံခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဗြိတိသျှတို့က မြောက်အိုင်ယာလန်နှင့် ကော့ကေးရှပ်စစ်ပွဲ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကိုမူ ငြင်းဆိုထားလေသည်။

ဗြိတိသျှနှင့် ရုရှားတို့၏ အမြင်တွင် ဘလဲနှင့် ပူတင်တို့၏ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးမှာ ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုဟု ယူဆကြသည်။ ဘလဲသည် စိန့်ပီတာစဘတ်မှ လန်ဒန်သို့ အရောက်တွင် သတင်းစာဆရာများအား သူသည် အထင်ကြီးလောက်သော ယာယီသမ္မတ တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုတို့နှစ်ယောက်သည် စီးပွားရေးပူးပေါင်းတည်ဆောက်ရန်၊ ရုရှားတို့အနေဖြင့် ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆက်ဆံရန် ဘလဲက ထောက်ပြခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သူက ပူတင်သည် အလွန် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးသူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံကို ကြီးပွားတိုးတက်စေလိုသူလည်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို စနစ်ကျပြီး အားကောင်းသော ဒီမိုကရေစီကျသည့် နိုင်ငံ ဖြစ်အောင် ပူတင် ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ဘလဲက ဆိုသည်။ ချေချင်ညာတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများအား ပူတင်က ရပ်ဆိုင်းစေ လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ဘလဲက ဆိုသည်။ သူတို့သည် နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသလို သဘောတူညီမှုများလည်း ရရှိခဲ့သည်။ BBC မှ ရော်ဘင်အုတ်ကလေနှင့် နောင် အခါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ရာ ဝန်ကြီးချုပ်က ပူတင်၏ အကျပ်အတည်းကို သူ စာနာမိကြောင်း ပြောပြ၏။ 'ရုရှားတွေအနေနဲ့ အကြမ်းဖက်ဝါဒနဲ့ ပတ်သက်ပြီး

ပြဿနာ အကြီးအကျယ်ရှိတာတို့ သဘောပေါက်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုတွေ ရှိနေတယ် မဟုတ်လား' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ တိုန်ဘလဲ သွားရောက်ခဲ့ခြင်းသည် အနောက်တိုင်း ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် အနေဖြင့် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် နတ်ထွက်ပြီးနောက် ပထမဆုံး ရုရှားနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်က တချို့ ကိစ္စများတွင် ဆတ်ဆတ်ထိမခံ တုံ့ပြန်ခဲ့သော်လည်း ပြဿနာ အများအပြားတွင် ညှိညှိနှိုင်းနှိုင်းဖြင့် ဆွေးနွေးခွင့် ရခဲ့သည်။ ချေချင်ညာ ပြဿနာကိုကား ပူတင်က သိပ် အထိုမခံပေ။ ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များ၏ မျက်စိထဲတွင်မူ ပူတင်ကို ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဟု မြင်နေကြသည်။ အနောက်တိုင်းမှ လူငယ်ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်နှင့် သူတို့ခေါင်းဆောင် တွေ့ဆုံခဲ့သည်ကို ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များက ကျေနပ် သဘောကျကြ၏။ ထိုသို့ ဘလဲနှင့် တွေ့ဆုံပြီးနောက် ပူတင်၏ ခရီးကို ဧပြီလ တွင် စတင်ခဲ့၏။ ထိုစတင်မှုတွင် လန်ဒန်ကို ရွေးချယ်လိုက်၏။ ပူတင်က အနောက်ကမ္ဘာကို သတိနှင့် ချဉ်းကပ်ခဲ့၏။ အရှေ့ထက် ပိုပြီး အနောက်ကို သတိထား၏။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုထက် ဥရောပကို ပိုပြီး အရေးစိုက်၏။

လာမည့် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် ပူတင် ပြင်ဆင်လေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမီ လူထုသဘောထား ကောက်ခံရာတွင် ပူတင်က ၃၅ % ရရှိခဲ့၏။ သူ့နောက်တွင် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ဂျင်နာဒီဇီကာနော့က ၂၉ % နှင့် ဒုတိယတွင်ရှိပြီး ဂရီဂိုရီယက်ဘလင်စကီးက ၆ % သာ ရရှိလေသည်။ ရုရှားလူဦးရေ ၁၀ ယောက်အနက် ၇ ယောက်က မဲပေးမည် ဖြစ်သည်။ မဲဆန္ဒရှင် ၁၀၈ သန်း ရှိသည်။ ထိုမဲဆန္ဒရှင်များက မဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိကြ၏။ ယက်ဘလင်စကီးမှာ အသက် ၅၀ အရွယ် အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းကောင်း ပြောနိုင်သူ ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူသည် ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှ တွဲ့ရခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များက သူ့အပေါ် အထင်မကြီးကြပေ။ သူ့ကို ဂျူးများက ထောက်ခံကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားတွင် ရှိနေသော ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး အယူအဆက အားကောင်းနေဆဲ ဖြစ်သောကြောင့် သူ့တွင် ထောက်ခံမှု အားနည်းနေသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသ ရုရှားများက သူ့ကို ထောက်ခံမှု နည်းလေသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတုန်းက ဆိုလျှင် ယက်ဘလင်စကီးသည် ရုရှား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားလေဘတ်ကို ထောက်ခံခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး၊ လေဘတ်သည် ချေချင်စစ်ပွဲတွင် ပထမဆုံး တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ရုရှားနှင့်ချေချင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အစောကတည်းက ယက်ဘလင်စကီးမှာ လူထုထောက်ခံမှု သိပ်မရခဲ့ပေ။ ယခု

ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူတို့ ၃ ယောက်မှာ ရှေ့တန်းမှာ ရှိနေပြီး သူတို့နောက်တွင် မျှော်လင့်ချက် မရှိသော သမ္မတလောင်း ၈ ယောက် ရှိသည်။ ဆိုက်ဘေးရီးယား အနောက်တောင်ပိုင်း ကာမာရိုဘိုမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တစ်ယောက်နှင့် ယူရီစက ယာတော့၊ မော်စကိုရှိ ဟိုတယ်ကြီး၏ အထွေထွေမန်နေဂျာ ချေချင်လူမျိုး ရက်ဒစ်ဆန်ဆလာဗီယာဝ်စကော့တို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။

ပူတင်၏ အဓိကပြိုင်ဘက် အမှန်တကယ် ဖြစ်သူမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဂျင်နာဒီဇူကာနော့ ဖြစ်လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အဓိက စိန်ခေါ်သူ ဖြစ်၏။ သို့သော် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ပူတင်နှင့် သဘော တူညီချက်များ ရယူထားပြီး ဖြစ်သည်။ ဒူးမားတွင် ပူတင် နောက်လိုက်များနှင့် သဘောတူညီချက် ယူထားသည်။ လွှတ်တော်ကော်မတီရှိ အရေးကြီးနေရာ များကို ပူတင် ပါတီနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ခွဲဝေယူကြသည်။ ဇူကာနော့သည် မျှော်လင့် ချက် နည်းသော်လည်း လူထုထောက်ခံမှုတွင် တခြားသူများထက် များလေ သည်။ သူ့တွင် ကွန်မြူနစ် လိုလားသူများ၊ ပါတီဝင်ဟောင်းများ ရှိသည်။ ရုရှား ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် လုံးဝ ပြိုလဲသွားခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဇူကာနော့သည် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ပြိုင်သော်လည်း သမ္မတ အရွေးခံရရန် ပြတ်ပြတ် သားသား ယုံကြည်သည်ကား မဟုတ်ပေ။

ဂျင်နာဒီအန်ဒရေယေဗစ်ဇူကာနော့သည် အသက် ၅၅ နှစ်အရွယ် ခပ်တောင့်တောင့် လူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ် ဗြူရိုကရက် တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး မိုင်မရီနိုဇွာတွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ထိုဇွာမှာ ရုရှား မြေမည်း ဒေသ၏ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် သီးနှံထွက်ကောင်းသော ဒေသဖြစ်သည်။ မော်စကိုမြို့ တောင်ဘက် မိုင် ၂၅၀ အကွာတွင် ရှိ၏။ သူ၏ အဖေရော၊ အမေပါ ကျောင်းဆရာများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ကွန်မြူနစ်များ ဖြစ်သည်။ ဇူကာနော့သည် အော်ဒယ်ပီဒါဂျော်ဂျစ်ကယ် စက်မှုသိပ္ပံမှ သင်္ချာဖြင့် ဘွဲ့ရခဲ့ သည်။ သူ ငယ်စဉ်က ကွန်မြူနစ်လူငယ် ကွန်ဆွန်နိုတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင် ခဲ့သည်။ နောက် အော်ရယ်ပါတီကော်မတီတွင် တာဝန်ပေး ခံရပြန်သည်။ ထို့ နောက် ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ (CPSU) မဟိုကော်မတီဝင် ဖြစ်လာသည်။ မော်စကိုတွင် သွားရောက် တာဝန်ယူရ၏။ လေ့လာရေး အားကောင်းပြီး ကြီးစား သော ဇူကာနော့သည် ပါတီသဘောတရားရေးရာဌာနတွင် ဒုတိယ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လတွင် ကျင်းပသော ရုရှား ကွန်မြူနစ်ပါတီ (KPRF) ပထမအကြိမ် ကွန်ဂရက် (ညီလာခံ) ၌ သူ့ကို ပါတီ အတွင်းရေးမှူး၊ အဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပါတီဗဟိုကော်မတီ၏ ပေါ်လစီပြုရုံးအဖွဲ့ဝင်

အဖြစ်လည်း ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲပြီးနောက် ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ (CPSU) ၏ နေရာတွင် ရုရှား ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အသစ် ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ ခုတွင် ဒူးမားလွှတ်တော်၌ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်ခံရသည်။ လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ပါတီ ကော်မတီ ဌာနစိတ်တွင်လည်း သူ့ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုတွင် ဇူကာနော့ကို မော်စကို တက္ကသိုလ်က ဒဿနိကဗေဒဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ အပ်နှင်းခဲ့လေသည်။ ဇူကာနော့သည် ဆိုဗီယက် စနစ်ဟောင်းကာလက ဒုတိယအဆင့် ပါတီခေါင်းဆောင် ဖြစ်ကာ၊ သူသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဆက်လက် တာဝန်ယူခဲ့သဖြင့် ပါတီ၏ ထိပ်တန်းနေရာ ရောက်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ် သည်။ သူက ပါတီကို သစ္စာရှိသလို ပြိုကွဲသွားသော ဆိုဗီယက်ယူနီယံကိုလည်း သစ္စာရှိခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သမ္မတယလ်ဆင် လက်ထက်က ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ပိတ်ပင်ခြင်း၊ ဖိနှိပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ဇူကာနော့သည် ပါတီအပေါ် သစ္စာရှိစွာ တာဝန်များ ဆက်ယူခဲ့သည်။ သူသည် ပါတီအပေါ် ယုံကြည်မှုလည်း အပြည့်ရှိ၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ပြိုကွဲသွားသည့် အချိန်က ပါတီ ဝင်များ၊ ပါတီခေါင်းဆောင်များ ပါတီကို စွန့်ခွာသွားခဲ့သော်လည်း ဇူကာနော့မှာ စွန့်ခွာခြင်း မပြုပေ။ ထိုသို့ စွန့်ခွာသူများသည် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် အလုပ်လုပ်ကြသည်။ တချို့က အစိုးရဌာန များတွင် လုပ်ကြပြီး တချို့က အခြားပါတီများသို့ ဝင်သွားကြသော်လည်း ဇူကာနော့ကား ကွန်မြူနစ်ပါတီတွင် ဆက်လက် တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

ရုရှားတွင် အနောက်တိုင်း လိုလားသူများနှင့် နိုင်ငံခြားသား ဆန့်ကျင်ရေး ဆလာဗိုများ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် စာအုပ်များရေးပြီး ဆန့်ကျင်နေသည့် အချိန် တွင် ဇူကာနော့သည် ဒုတိယအုပ်စု ဖြစ်သော နိုင်ငံခြားသား ဆန့်ကျင်ရေးအုပ်စုကို ထောက်ခံခဲ့သည်။ ဇူကာနော့က ရုရှားနိုင်ငံအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားသည့် အချိန် တွင် ရုရှား ရှေးဟောင်းသမားများနှင့် ပေါင်းမိသွားသည်။ ရုရှား အမျိုးသားရေး ဝါဒကို သူက ထောက်ခံသည်။ ထို့ပြင် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို လက်ခံသည်။ သို့သော် ရောယုက်ထားသော စီးပွားရေးစနစ်ကို သူက နှစ်သက် သည်။ “ဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစီ” ဘက်သို့ တိမ်းညွတ်နေ၏။ တခြားတစ်ဖက်မှာ လည်း ဒူးမားလွှတ်တော်တွင် သမ္မတယလ်ဆင်ကို ဆန့်ကျင်သော အတိုက်အခံ များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ယလ်ဆင်၏ စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ဆန့်ကျင် ခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က နိုင်ငံတော်ပိုင် စီမံကိန်း အားလုံးကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည့် အခါ၌ ရုရှားကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ကိုယ်ကျိုး

www.burmeseclassic.com

စီးပွား ကာကွယ်ရေး အယူအဆကို တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လယ်သမားများ အား အမတ်တော်ကြီးပေးခြင်း၊ လူမှုဖူလုံရေးအတွက် ထောက်ပံ့ငွေ ပေးခြင်းကို လည်း သူ ထောက်ခံခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒအဖြစ် ဇူကာနောသည် နိုင်ငံ အစိုးရထံမှ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများနှင့် ပူးပေါင်းကာ ချေချင်စစ်ပွဲကို အကြီး အကျယ် ထောက်ခံခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာနှင့် နယ်မြေ တည်တံ့ရေး ကိုလည်း ထောက်ခံ ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားကွန်မြူနစ်ပါတီ အနေဖြင့် ယဲလ်ဆင် သည် ရုရှားပြည်သူများကို ဆန့်ကျင်ပြီး လူ့အစုအပြုံလိုက် သုတ်သင်ခဲ့သည်ဟု ဧွပ်စွဲသည်။ ရုရှားပြည်သူများ ဆင်းရဲငတ်ပြတ်နေမှုမှာ ယဲလ်ဆင်တွင် တာဝန် ရှိသည် ဟုလည်း ဆိုသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားရသည်မှာ လာဘ်ပေး လာဘ်ယူမှု၊ နိုင်ငံရေး သဘောတရားများ အားနည်းလာမှု စသည်တို့ကြောင့် ကျဆုံးသွားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဇူကာနောက ယုံကြည်သည်။

အမှန်အားဖြင့် ဇူကာနောသည် ပါတီဝင် ၅၀၀,၀၀၀ ရှိသော သူ၏ ကွန်မြူနစ်ပါတီ လမ်းကြောင်းကနေ ဘေးချော်ပြီး ဖောက်ပြန်သည့် အတွေး အခေါ် ဝင်သွားပုံ ရသည်။ ရုရှားနိုင်ငံရေးပါတီများတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် အင်အားအကောင်းဆုံးနှင့် စုစည်းမှုအရှိဆုံး ပါတီလည်း ဖြစ်သည်။ သူ၏ 'အယူအဆကို စာအုပ် ၂ အုပ်တွင် တွေ့နိုင်သည်။ ထိုစာအုပ်များမှာ "မိုးကုပ် စက်ဝိုင်းကိုကျော်၍" (Beyond the Horizon) ဆိုသည့် စာအုပ်နှင့် "ရုရှားနဲ့ ကမ္ဘာကြီး" (Russia and the World) တို့ ဖြစ်သည်။ ဇူကာနောသည် စတာလင်၏ ရက်စက်မှုများကို ဖြစ်တင် ရှုတ်ချထားသည်။ သူက သူ၏ မိန့်ခွန်းများထဲတွင် စတာလင်သည် လူပေါင်း သန်းတစ်ဝက်ခန့်ကို သတ်ဖြတ် ခဲ့ရာ အများအပြားမှာ ပါတီဝင်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ သူက ပါတီဝင်များ ကို အလွန်ဆုံး ပါတီမှသာ ထုတ်ပယ်သင့်သည်။ သတ်ပစ်ရန် မလိုဟု ရေးခဲ့ လေသည်။ ဇူကာနောက သူ၏ တတိယစာအုပ် ဖြစ်သော "ရုရှားကို ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်" (I believe in Russia) ဆိုသော စာအုပ်တွင် ဂျူးများကို ရည်ညွှန်းပြီး ရေးထားသည်။ ရုရှားတွင် ဂျူးများ ဩဇာလွှမ်းမိုးလာမှုကိုလည်း သူက စိုးရိမ်သည်။ ၁၉ ရာစုနှစ်ကတည်းက ရုရှားတွင် ဂျူးများ လွှမ်းမိုးလာခဲ့ သည် ဟုလည်း သူက ရေးထားသည်။

"အယူအဆ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနောက်ကမ္ဘာ၏ ကမ္ဘာ့အမြင်များကို ဂျူးတို့၏ ဩဇာသည် ပို၍ ပို၍ လွှမ်းမိုးလာခဲ့သည်။ ထိုဂျူးများသည် ကမ္ဘာ တစ်ဝိုက်တွင် ပြန့်ကျဲနေထိုင်သူများ ဖြစ်၏။ ဂျူးတို့၏ဩဇာ လွှမ်းမိုးလာမှုမှာ ယခုအခါမှသာ မဟုတ်၊ ယခု နာရီမှသာ မဟုတ်ပေ" ဟု ရေးထားသည်။

ပါတီထဲတွင် ဇူကာနော၏ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး အယူအဆကို အပြင်းအထန် ဝေဖန်ခံခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် သူ၏ အမြင်ကိုလည်း တစ်ချိန်က ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ မိတ်ဆွေဟောင်း၊ ယခင် ဆိုဗီယက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အဲဘတ်မာကာရှော့က ဝေဖန် ခဲ့လေသည်။ ဇူကာနော၏ အယူအဆကို အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်မှာ တရုတ် ဖြစ်၏။ တရုတ်က ဇူကာနော၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို သဘောကျ သည်။ ဂေါ်ဘာချက်၏ ပဲရိုစထရိုက်ကာနှင့် ဂလက်စနော့ အယူအဆများ ကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။

ရုရှားနိုင်ငံတွင် ကွန်မြူနစ်တို့ကို ဆန့်ကျင်နေသည့်အချိန်၌ ဇူကာနောက ကွန်မြူနစ် လိုလားသူများကို အတတ်နိုင်ဆုံး စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သလို ပြည်သူများ၏ ထောက်ခံမှုကိုလည်း အသင့်အတင့် ရအောင် စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။ ရုရှား မီဒီယာ တစ်ခုလုံး လိုလိုက ယဲလ်ဆင်ကို ထောက်ခံပြီး ယဲလ်ဆင်၏ ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်မှု၊ ကွန်မြူနစ်များ အာဏာမရအောင် စည်းရုံးမှုများကြားမှ ဇူကာနောသည် ပြန်လည် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ ယဲလ်ဆင်သည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် ကြီးများ၊ သူဌေးကြီးများ၏ ထောက်ခံမှုကို ယူသည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၉၆ ခု ယဲလ်ဆင် ဒုတိယသက်တမ်း သမ္မတ ရွေးကောက် ခံရာတွင် ဇူကာနောမှာ ရှုံးသွားလေသည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ယဲလ်ဆင်နှင့် ဒီမို ကရက်တစ်များက အသာစီး ရသွားသောကြောင့် ဇူကာနော ပြန်လည် လွှမ်းမိုး နိုင်လောက်အောင် လူထုထောက်ခံမှုကို မရတော့ပေ။ ရုရှားတွင် လူဦးရေ ၁၄၈ သန်း ရှိ၏။ နှစ်စဉ် ကလေးမွေးဖွားနှုန်းထဲမှ အသေအပျောက်လည်း များ၏။ ကွန်မြူနစ်များက ရုရှား၏ ကျန်းမာရေး ဘေးအန္တရာယ်ကို ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မီဒီယာများသည် ဇူကာနောကို အလေးမထားတော့ပေ။ သူနှင့် သူ့ပါတီမှာ အတိတ်၏ ရုပ်ကြွင်း အဖြစ်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဒူးမားလွတ်တော်တွင်ကား သူတို့ကို ထောက်ခံသူများ ရှိနေသဖြင့် ပါလီမန်အမတ်များ အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရလေသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကထက် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဇူကာနောကို ထောက်ခံသူများမှာ ၁၀% အထိ ကျဆင်း သွားသည်။ နောင်တစ်ချိန်တွင် ပို၍ ထောက်ခံမှု ကျဆင်းသွားနိုင်လေသည်။ လူငယ်များ၊ ကုန်သည်လေးများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ စီးပွားရေးသမားများက ရုရှားတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဆိုသည်မှာ ဘာလဲဟု မေးရလောက်သည်အထိ ကျဆင်းသွားပေမည်။ ယခုအချိန်တွင်မူ ပါတီလူဟောင်းကြီးများနှင့် ကျေးလက်မှ ဆင်းရဲသားများကသာ ထောက်ခံနေခြင်း ဖြစ်၏။ ဇူကာနော၏ ကွန်မြူနစ်

များသာ ပူတင်၏ အဓိက အတိုက်အခံများ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ပူတင် အနေဖြင့် နောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အာဏာရရှိနေဖို့ မျှော်လင့်နိုင်ပေသည်။

ပထမအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပူတင်သည် ဒုတိယသုတ် ထပ်မံ ရွေးစရာ မလိုဘဲ ဇူကာနော့ကို အနိုင်ရရှိသွားခဲ့သည်။ ကရင်မလင်မှ မဲဆွယ်ရေး အဖွဲ့မှာ ပူတင် အနိုင်ရအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ရုရှား၏ အရှေ့ဘက် အစွန်ဆုံးမှနေ စပြီး ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပသည်။ မော်စကိုတွင် နောက် ၇ နာရီကြာမှ မဲပေးကြလေသည်။ ပထမ အကျောတွင်သာ အနိုင်မရလျှင် ဒုတိယအကျော ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ပထမအကျော ရွေးကောက်ပွဲကတည်းက ဇူကာနော့မှာ မဲဆန္ဒ ၃၀ % ရပြီး ပူတင်က ၄၅ % ရခဲ့သည်။ အရှေ့မှ အနောက် တစ်ခွင်လုံး ထည့်ဝင်သော ဆန္ဒမဲများ ဖြစ်၏။ မော်စကိုနှင့် ပူတင်၏ မွေးရပ် စိန့်ပီတာစဘာထ်မှ မဲဆန္ဒများလည်း ပါ၏။ ပူတင်သည် မဲဆန္ဒရှင် များ၏ ထောက်ခံမှုကို သက်သောင့်သက်သာ ရခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ် ၁၂ ခုအနက် မော်စကိုမှာ နောက်ဆုံးစနစ် ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံးဒေသ ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးသည်နှင့် ရလဒ်ကို ကြေညာသည်။ ပူတင်သည် မော်စကိုတွင် မဲဆန္ဒရှင် များ၏ လုံးလုံးလျားလျား ထောက်ခံမှုကို ရရှိခဲ့သည်။ မြို့တော်၏ လူဦးရေ တစ်ဝက်ခန့်က ယာယီသမ္မတကို တစ်ခဲနက် မဲထည့်ကြသည်။ ချေချင်ညာ တွင်ကား မဲဆန္ဒရှင်များကို ကရင်မလင်က လှည့်စား၍ မဲထည့်ခိုင်းသည်။ သို့သော် ချေချင်ညာတွင် တပ်စွဲထားသော ရုရှားစစ်သား ၉၀,၀၀၀ ကသာ အများဆုံး ထည့်ဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ကွန်မြူနစ်များက ယခု ရွေးကောက်ပွဲသည် ၎င်းဝ် "ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်" ဖြစ်သော တစ်ဖက်သတ် ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်သည်ဟု ပြောလေသည်။ ဇူကာနော့ကလည်း 'သာမန် ရိုးသားပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေး ကောက်ပွဲ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို အခြေအနေမျိုးတွေလည်း မရှိဘူး' ဟု ဖြော ကြားသည်။ ကွန်မြူနစ်များ၏ အမှန်တကယ် ထည့်ဝင်သော မဲများကို ချန်လှပ် ပြီး အစိုးရက မတရားလုပ်သည်ဟု ဇူကာနော့က စွပ်စွဲသည်။ သို့သော် နိုင်လို သော သက်သေများကို မတင်ပြနိုင်ပေ။ ဇူကာနော့၏ စွပ်စွဲချက်သည် အခြေ အမြစ် မရှိသော စွပ်စွဲချက်အဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲကော်မတီက ဆုံးဖြတ်သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး၌ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပနေသည့် အချိန်တွင် ပူတင်သည် သူ၏ ကျေးလက်အိမ်မှာ အနားယူခြင်း၊ နှင်းခဲလျှောစီးခြင်းဖြင့် အချိန်ဖြုန်း ခဲ့လေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှုအပြည့် ရှိခဲ့သည်။ သူ့နယ်တွင်လည်း သူသာ အရွေးခံရ၏။ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပတော့မည့် နောက်ဆုံးညတွင် သန်းခေါင်အထိ မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ဌာနချုပ်တွင် ပူတင်

ရှိနေ၏။ သူက 'မနက်ဖြန် တနင်္လာနေ့ပဲ။ အလုပ်များမယ့် နေ့ပဲပေါ့၊ ကျွန်တော် ရုံးမတက်လို့ မရဘူး။ ရုံးတော့ သွားရမှာပဲ' ဟု သူက ပြောခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်၏ ခေါင်းထဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး သံသယ ဖြစ်မနေပေ။ သူ နိုင်မှာကို ယုံကြည်မှုအပြည့် ရှိနေ၏။ သူက သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ပထမအကျော ရွေးကောက်ပွဲ ကတည်းက သူ နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် သူ ပိုပြီး အားကောင်းလာကြောင်း၊ တိုင်းပြည်ကို သူပဲ အုပ်ချုပ်ဖို့အတွက် ပြည်သူတွေက စိတ်ဓာတ်အရ အားပေးလိုက်တာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။ ရုရှားလူထုကိုလည်း သူတို့ မျှော်လင့်ချက်တွေအတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ဆောင် ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သူ ပြောခဲ့သည်။ 'မျှော်လင့်ချက် မထားဘူးဆိုတဲ့ သူက အံ့ဩစရာ ကောင်းတဲ့သူ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အံ့ဩစရာ ကောင်းတာကို ကျွန်တော်အနေနဲ့ ပြောပိုင်ခွင့် မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မနက်ဖြန်က စပြီးတော့ ပြောလိုရပါပြီ။ အခြေအနေကတော့ လွယ်လွယ်ကူကူ မဟုတ်ပါဘူး။ ခက်ခဲပါလိမ့်မယ်။ မျှော်လင့်ချက်တွေကတော့ အမြင့်ဆုံး အခြေအနေမှာ ရှိပါ တယ်။ မူဝါဒတွေကို ချိန်ညှိပြီး လူနေမှု အဆင့်အတန်းတွေ မြင့်မားအောင် ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။

ရုရှား၏ အရှေ့ဖျား အကျဆုံးတွင်ရှိသည့် ဗလာဒီဗော့စတော့တွင် ပထမဆုံး စရွေးလေသည်။ မတ်လ ၂၆ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့သည် တိမ်ကင်းပြီး နေသာသောနေ့ ဖြစ်၏။ မဲဆန္ဒရှင် ၃ ပုံ ၂ ပုံသည် ဗလာဒီဗော့စတော့ရှိ မဲရုံ များသို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ထိုဒေသမှာ ပင်လယ်ပိုင်းဒေသ ဖြစ်လေသည်။ ဗလာဒီဗော့စတော့သည် မော်စကိုမှ မိုင်ပေါင်း ၅၇၀၀ ဝေးကွာပြီး ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းခြေလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသ၏ တစ်ဖက်မှာ တရုတ်ပြည် မန်ချူးရီးယား နယ်နိမိတ် ရှိလေသည်။ ရုရှား၏ ပစိဖိတ် ရေတပ်ကြီး၏ စခန်း လည်း ဖြစ်လေသည်။ အရှေ့ဘက် ကမ်းရိုးတန်းတွင် အကြီးဆုံး သင်္ဘော ဆိပ်ကမ်းလည်း ဖြစ်၏။ ဒေသရှိ လူများက ပူတင်ကို မဲထည့်ကြလိမ့်မည်၊ ပူတင်နိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြသည်။ 'သူ့ကို ဘာကြောင့် မဲထည့်ရသလဲ ဆိုတာကို ကျွန်မ မသိပါဘူး' ဟု သက်လတ်အရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ပြောသည်။ 'သူက ငယ်တယ်၊ နှုတ်လည်း နည်းတယ်၊ အေးလည်း အေးတယ်၊ အလုပ်ကိုလည်း ကြိုးစားတယ်' ဟု မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အလက်ဇန္ဒားက ပြောသည်။ 'ပူတင်ဟာ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေ အတွက်တော့ အကောင်ဆုံး ခေါင်းဆောင်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ပူတင်ကို မသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပူတင်ကလွဲလို့ ဘယ်သူ့ကို မဲထည့်ရမလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ မသိတော့ပါဘူး' ဟု နောက်

မဲဆန္ဒရှင် တစ်ဦးက ပြောသည်။ အရှေ့ဖျား နည်းပညာတက္ကသိုလ်မှ မော်ကွန်းထိန်း တစ်ဦးဖြစ်သူ အိုက်ဂါအီလူရှင်က 'သူ့အသက်အရွယ်က သူ့ကို ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်စေတယ်' ဟု မှတ်ချက်ချ၏။ 'တယ်လီဗေးရှင်းတွေထဲမှာရော၊ သတင်းစာ တွေ ထဲမှာရော သူ့ကို နှစ်အတော်ကြာကြာကတည်းက ကျွန်မတို့ တွေ့နေရ ပါတယ်။ ယာယီ သမ္မတ အဖြစ်နဲ့လည်း လ အတန်ကြာ လုပ်ခဲ့တာကို တွေ့ရ တယ်။ ဒီနေရာနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့သူ ဆိုတာကိုလည်း လုပ်ရပ်နဲ့ သက်သေပြခဲ့ ပါတယ်။ ကျွန်မတို့အတွက် ဒီထက် ပိုကောင်းတဲ့ ဘဝကို သူက ဖန်တီးပေးနိုင် လိမ့်မယ်' ဟု အသက် ၃၀ အရွယ် နာတာလီယာက ပြောသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို တခြား မဲဆန္ဒရှင်များကလည်း ဇူကာနော့ကို ရွေးချယ် မဲပေးခဲ့သည်။ 'ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တုန်းက ဘာကောင်းတာ လုပ်ခဲ့ လို့လဲ၊ ပူတင်က ယဲလ်ဆင်လူ မဟုတ်လား' ဟု မူကြိုကျောင်းမှ ကလေးများကို ထိန်းပေးရသူ အဲလီဇဘက်တာက ပြော၏။ အသက် ၆၀ အရွယ် ကွန်မြူနစ် များကို ထောက်ခံသူ ယူရီကလည်း 'အရင်ခေတ်က ကျွန်တော်တို့ နေရတာ ကောင်းတယ်။ ကွန်မြူနစ် စနစ်အောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ဘဝတွေ အာမခံချက် ရှိတယ်။ ပင်စင်လည်း ရတယ်၊ ငွေလည်း စုထားလို့ ရတယ်။ အခုတော့ ပင်စင် ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့အတွက် မလုံလောက်ဘူး၊ အာမခံချက်လည်း မရှိဘူး။ အသုဘ စရိတ်တောင် ဒီပင်စင်က ဘာမှ မလုပ်ပေးနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် လူလို နေရအောင် လုပ်ပေးမယ့် သူတွေကိုပဲ မဲပေးရမှာပဲ' လို့ သူက ပြောပြသည်။ နောက်ဆုံး ရွေးကောက်ပွဲနေ့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ အခြေအနေ မည်သို့ပင် ရှိသည်ဆိုစေ ပူတင်ကို ထောက်ခံသူက ပို၍များပြီး အတိုက်အခံတွေအပေါ် အနိုင်ရရှိခဲ့လေသည်။

ရုရှား၏ ဒုတိယမြို့ ဖြစ်သော နီးဗားတွင် မိုင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသူ များများပြားလှသည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် သူ၏ ပါရဂူဘွဲ့ စာတမ်းကို ထိုနေရာတွင် သွားယူခဲ့သည်။ ပူတင်အတွက် ထိုဒေသမှ အလုပ်သမားများမှာ အမာခံလည်း ဖြစ်လေသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်၊ မော်စကိုနှင့် နီးဗားတို့သည် ပူတင်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နေရာများ ဖြစ်ကြသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ အတွက် ကိုယ်စားလှယ်စာရင်းကို နီးဗားမှ လူများက ဖတ်ရှုရင်း ပူတင်ကို ထောက်ခံသူ များနေသည်။ ထိုမြို့တွင် ပူတင် ကြိုဆိုရေးရုံးကို ဖွင့်ထား၏။ မဲဆန္ဒရှင် အများအပြားသည် ရွေးကောက်ပွဲ ဧည့်ခံကြိုဆိုရေးရုံးသို့ လာပြီး တချို့က ကူညီပေးသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ ဧည့်ခံကြိုဆိုရေး ရုံးများ ဖွင့်ထားသည်။ မော်စကိုတွင်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာ

စဘတ်ရှိ အသက် ၇၃ နှစ်အရွယ် နီကိုလေအန်ဗန်နော့က သူ့အငြိမ်းစား လစာနှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်ပေးမည့်သူကို မျှော်လင့်ထားလေသည်။ 'ကျွန်တော်က တစ်လကို လစာ ရှုဘယ် ၆၅၀ (၂၂ ဒေါ်လာ) ရပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ရှုဘယ် ၈၀၀ ရရမှာပါ။ အခု ယာယီသမ္မတကတော့ ကျွန်တော် အတွက် တစ်ခုခု လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ သူက အသက်လည်း ငယ်၊ ရှေ့နေ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် သူက စမတ်ကျပြီး ဟန်ကောင်းတယ်။ စေ့စပ်ညီနိုင်းတာကို သိပ်သဘောကျတဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က သူ့ကို သိပ်သဘောကျတယ်။ ကျွန်တော်တို့မြို့က ဖြစ်တဲ့အတွက်လည်း ဂုဏ်ယူပါတယ်' ဟု ပြောလေသည်။ ထို့နောက် အိုင်ဗန်နော့က ဆက်ပြီး 'တီဗွီထဲမှာ ပူတင်ကို မြင်ရတာဟာ သူက အားကစားသမား တစ်ယောက်ပဲ။ ယဲလ်ဆင်က လူမမာကြီး တစ်ယောက်ပဲ။ ပူတင်က ပိုကောင်းပါတယ်။ သူ့ကိုပဲ မဲပေးမှာပါ။ သူက ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကို ပိုကောင်းအောင် လုပ်ပေးနိုင်မှာပါ။ ဇူကော့စကီးမြို့တွင် လည်း ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က လေကြောင်းဌာန ရှိ၏။ ထိုမြို့သို့ လေယာဉ်ဖြင့် သွားလျှင် မော်စကိုမှ ၁ နာရီခန့်သာ သွားရလေသည်။ ထိုမြို့တွင် ရှိသော ဗစ်တာအိုင်ဗန်နိုဗစ်က ပူတင်ကို ထောက်ခံသည်မှာ တခြား အကြောင်းတစ်ခု ရှိနေပြန်သည်။ 'သူက စတာလင်နဲ့ တူတယ်ဗျ၊ နိုင်ငံကို ဘယ်လို ပုံဖော်ရမလဲ ကောင်းကောင်း သိတယ်၊ စနစ်လည်း ကျတယ်။ ပူတင်ကတော့ ခေါင်းဆောင် တွေထဲမှာ အရည်အချင်းရှိပြီး တောင့်တင်းတဲ့သူပဲ။ ပြည်သူတွေကို ကူညီနိုင်တာ သူတစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ်' ဟု ပြောပြလေသည်။ သူသည် အသက် ၅၅ နှစ် အရွယ် ညစောင့်ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ယောက်မှာ အသက် ၃၈ နှစ်အရွယ်ရှိ ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်သော မစ်ဇေးနက်စတာရော့ ဖြစ်သည်။ သူက ပူတင်၏ နိုင်ငံခြားဘာသာ တတ်ကျွမ်းပုံကို သဘောကျ လေသည်။ 'ဒီလူဟာ အယူအဆကလည်း မျှမျှတတ ရှိတယ်၊ အနောက်နိုင်ငံ တွေကို တံခါးဖွင့်ပေးနိုင်တဲ့ သူပဲ' ပြောလေသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းမှ အင်္ဂလိပ်စာပြ ဆရာမတစ်ဦးဖြစ်သူ ရယ်လီနာပါဆိုဗာက ပူတင်သည် နိုင်ငံကို စက်မှု ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်ပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ သူသည် အသက်အရွယ် ငယ်ရွယ်ပြီး အင်အားရှိသူတစ်ယောက် ဖြစ်ကာ ယဲလ်ဆင်ပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံကို အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည့်သူ ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ဖိုမင်လုပ်သူ အင်ဒရော့တော့ 'သူ တိုင်းပြည်အတွက် ဘာအစီအစဉ် ရှိလဲတော့ မသိဘူး၊ ရွေးလောက်ပြီပြီးရင်

တော့ သူ လုပ်သင့်တာ လုပ်မယ်လို့ ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ လိုအပ်နေတဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောလေသည်။

ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များသည် ပူတင်အပေါ်မှာ အားထားကြလေသည်။ တချို့ကလည်း ပူတင်အပေါ် သံသယ ရှိသည်များ ရှိသည်။ အများစုကမူ ပူတင်ကို သဘောကျသည်။ သူသည် ပြတ်သားသော ခေါင်းဆောင်၊ လုပ်သင့်တာကို လုပ်မည့် ခေါင်းဆောင်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ရှိသော မဲဆန္ဒရှင် ၆၀ ကျော်က ပူတင်ကို မဲပေးကြသည်။

တချို့ကတော့ ပူတင်ကို မကြိုက်ကြပေ။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေး အကြီးအကဲဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုလက်ကာလူဂျင်ကမူ ပူတင်သည် KGB မှာ လုပ်ကတည်းက KGB အတွက် အသုံးမကျသူ တစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ 'ရုရှားမှာ ပူတင်ဟာ နိုင်ငံအတွက် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်မယ့် သူလို့ မယုံကြည်ဘူး။ သူ့သာ သမ္မတဖြစ်ရင် ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ အကျင့်ပျက် မှုတွေ များနေမှာပဲ။ တရားဥပဒေလည်း ယိုယွင်းနေမှာပဲ' ဟု ယာယီသမ္မတထံ ကာလူဂျင်က စာရေးပြီး ဝေဖန်လေသည်။ 'ဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ကမ္ဘာ သွားပြီး နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် တောင်းတော့မယ်' ဟု ရေးထားသည်။ ပူတင်က သူ၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိထဲ၌ ကာလူဂျင်ကို ရွတ်ချု ထားသည်။ ကာလူဂျင်သည် သစ္စာဖောက်တစ်ယောက်၊ လူပျင်းတစ်ယောက်၊ အသုံးမကျသူ တစ်ယောက်ဟု တိုက်ခိုက်ထားသည်။ KGB ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း ဖြစ်သူက ယခင် ချက်ကာ ထောက်လှမ်းရေး လျှို့ဝှက်ချက်များကိုလည်း ပြန် လည် ဖော်ထုတ်သည်။ သူက အမေရိကတွင် ခိုလှုံသွားလေသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က KGB ၏ အမာခံအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရလေသည်။ ပူတင်သည် စတာလင်လိုလူမျိုး ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယူရီအန်ဒရီပေါ့ကဲ့သို့ မော်စကိုရှိ လုံခြုံကာ အကျဉ်းထောင်ကို အသုံးချမည့်သူလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်ခဲ့သည့် အမာခံ အုပ်စုထဲက KGB ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဗလာဒီမာစရချက်ကော့နှင့် အပေါင်းအသင်း လုပ်နေသူလည်း ဖြစ်သည် ဟု စွပ်စွဲခဲ့လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ KGB ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း တစ်ယောက်၏ တိုက်ခိုက်မှုက ပူတင်၏ ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်မှုကို အနည်းငယ် ဆွဲအ သွား စေလေသည်။

ရုရှား တစ်နိုင်လုံး၌ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်နေချိန်တွင် ချေချင် ညာ၌ ရက်စက်သော စစ်ပွဲကား ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေသည်။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များသည် ချေချင်ညာတွင် ရက်ရက်စက်စက် ချေမှုန်းလျက် ရှိသည်ဟု အနောက်မီဒီယာ

များက စွပ်စွဲလေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီး နောက်တစ်နေ့ မတ်လ ၂၇ ရက်၊ တနင်္လာနေ့တွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များက ပူတင်ကို ဂုဏ်ပြု ကြောင်း သဝဏ်လွှာများ ပေးပို့ခြင်း၊ ဖုန်းဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ဗြိတိန် ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ၊ အမေရိကန်သမ္မတ ဘီလ်ကလင်တန်နှင့် တရုတ်သမ္မတ ကျန်စီမင်းတို့က ချီးကျူးပါကြောင်း ဖုန်းဆက် ပြောဆိုကြသည်။ 'သမ္မတ ကလင်တန်နှင့် ပူတင်သည် ဖုန်းထဲတွင် ၁၆ မိနစ် ကြာအောင် စကားပြောကြ သည်။ ကလင်တန်က ရုရှားတွင် ဒီမိုကရေစီ အတိမြစ်ချနိုင်မည်ဟု ယုံကြည် ကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာ မိသားစုကြီးတွင် ပါဝင်ပြီး ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ မြှင့်တင်ပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း ပြောဆို၏။ ထို့ပြင် ချေချင်ညာနှင့် ပတ်သက်ပြီး ချေချင်ညာတွင် ဖြစ်ပွားနေသော လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်၊ ပွင့်လင်းမြေခင်းမတ်စွာ စစ်ဆေးရန်၊ နိုင်ငံတကာမှ မီဒီယာများကို ချေချင်ညာဒေသသို့ သွားရောက်ခွင့်ပေးရန် ပြောခဲ့၏။ ထို့ပြင် အမေရိကန် အိမ်ဖြူတော်မှ သမ္မတကလင်တန်၏ တရားဝင် ကြေညာချက်ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ "ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးရန် အရေးကြီးသော မှတ်တိုင်တစ်ခု စိုက်ထူနိုင်ခဲ့သည်ဟု ယူဆကြောင်း၊ ရွေးချယ်ခံရသော သမ္မတ ပူတင်သည် မဲဆန္ဒရှင်များကို ကတိပြုခဲ့သည့်အတိုင်း စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု များ ရှေ့တိုးလုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း၊ ဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို လုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့် မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ရာဇဝတ်မှုနှင့် အကျင့်ပျက်မှုများကို ကျနီပီတို့နှင့် ပူးပေါင်း ကာ နိုင်ငံတကာ လုံခြုံရေးအတွက် လုပ်ဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း" ပါရှိ လေသည်။ ကလင်တန်က သမ္မတ ပူတင်သည် ယခုအခါ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်သစ် တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီဟု ဆိုသည်။ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲကလည်း ပူတင်ကို ဂုဏ်ပြုချီးကျူးကြောင်း ၁၅ မိနစ်ကြာ စကားပြောလေသည်။ ဘလဲ နှင့် ကလင်တန် နှစ်ယောက်စလုံးသည် တရုတ်သမ္မတ ကျန်စီမင်း၏ ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံရသည်။ ကျန်စီမင်းက ရုရှား သမ္မတသစ်ကို သတိပေး ပြောကြားသည်။ သမ္မတ ပူတင် အနေဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများကို အထူး အာရုံ စိုက်မနေသင့်ကြောင်း၊ အနောက်နိုင်ငံများသည် သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် သာ အခြေခံ ကြည့်နေသူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ သူတို့သည် ခေါင်းနှစ်လုံးနှင့် လင်းယုန်များ ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာကို စိုးမိုးလိုသည့် အင်ပါယာစိတ်ဓာတ် ရှိသူများ ဖြစ်သည်ကို မမေ့အပ်ကြောင်း သတိပေး ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ပူတင်သည် နိုင်ငံတော်နှင့် ပတ်သက်သော အခမ်းအနားမျိုး၊ စည်းဆေးပွဲ မျိုးကို လိုလိုလားလား မရှိလှပေ။ မလွဲသာ၍ တက်ရောက်ရသော အခမ်းအနား

မျိုးတွင် စိတ်ထဲ၌ သက်သောင့်သက်သာ မရှိပေ။ ထိုအခမ်းအနားမျိုးကို ၁၉ ရာစုနှစ် ကတည်းက တည်ဆောက်ခဲ့သော ရွှေချထားသည့် ကရင်မလင် နန်းတော်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းဆောင်တွင် ကျင်းပကြသည်။ ထိုခန်းမကြီးကို အလွန်အကျွံ မွမ်းမံထား၏။ မေလ ၇ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့က ကရင်မလင် ခန်းမကြီးတွင် အခမ်းအနား ကျင်းပ၏။ ပါလီမန် အမတ်များ၊ သံအမတ်ကြီးများ၊ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များ၊ တရားသူကြီးများ၊ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးမင်းများနှင့် မိတ်ဆွေ များသည် အဝါရောင်နှင့် အဖြူရောင် မွမ်းမံထားသော ထိုခန်းမကြီးထဲ ရောက် လာကြသည်။ ပူတင်သည် ကော်ဇောနီမှနေ ခပ်တောင့်တောင့် လမ်းလျှောက်ပြီး စိန့်အင်ဒရူး ခန်းမဆောင်ထဲ ဝင်လာသည်။ ထိုခန်းမကြီးမှာ မော်စကိုသို့ ဧာ ဘုရင့် နန်းတော် ပြောင်းစဉ်က အသုံးပြုခဲ့သော ခန်းမကြီး ဖြစ်၏။ ခန်းမကို ရွှေချထားသော တိုင်လုံးကြီး ၁၀ လုံးက ထောက်မထားသည်။ ဖယောင်းတိုင် စိုက်သော ပန်းဆိုင်ကြီးများလည်း ရှိသည်။ စိတ်ကြားထားသော VIP ပုဂ္ဂိုလ် ရာပေါင်းများစွာကို ဖြတ်ကျော်၍ ပူတင်က စင်ပေါ်တက်ခဲ့သည်။ ဘောရစ် ယဲလ်ဆင်နှင့် အစောင့်တပ်ဖွဲ့များက ၁၉ ရာစုနှစ် ဧာဘုရင်ခေတ်က ဝတ်စုံ များကို ဝတ်ဆင်၍ စောင့်နေကြ၏။ ခန်းမ၏ နောက်ခံတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတော် သင်္ကေတ ဖြစ်သည့် ခေါင်း ၂ လုံးပါသော ရွှေရောင် လင်းယုန်ကြီး တစ်ကောင်၏ ပုံကို ချိတ်ထားလေသည်။ ပူတင်နှင့် တခြား နိုင်ငံရေးသမားများက အနက်ရောင် ဝတ်စုံကို ဝတ်ထား၏။ သို့သော် ခမ်းနားလှသော ဧာဘုရင်ခေတ် အပြင်အဆင်များက သူတို့ကို ရုန်းထွက်မရအောင် လုပ်ထားသလို ဖြစ်နေ၏။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့်အတူ မိခေးဂေါ်ဘာချက်လည်း ရှိ၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ နောက်ဆုံးသမ္မတ ဖြစ်သော ဂေါ်ဘာချက်သည် ယဲလ်ဆင်နှင့်အတူ မတ်တတ် ရပ်လျက် ရှိသည်။ နေ့လယ်ခင်း အချိန်တွင် ပူတင်သည် အနီရောင် သားရေဖွဲ့နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ စာအုပ်ပေါ်တွင် သူ၏ ညာဘက်လက်ကို တင်ထားသည်။ သူက တိုင်းပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ပါမည်။ ပြည်သူများကို အလုပ်အကျွေး ပြုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုခဲ့သည်။ သူသည် နောက်ထပ် အနည်းဆုံး ၄ နှစ်အထိ ယဲလ်ဆင်ပြီးသည့်နောက် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီ။ တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီး အခမ်းအနားမှာ နာရီဝက်ခန့်သာ ကြာပါသည်။ နန်းတော်၏ အပြင်ဘက် မြစ်ကြီးကို ဖြတ်၍ သမ္မတအား ဂုဏ်ပြု သည့် အနေဖြင့် အမြောက် အချက်ပေါင်း ၃၀ ပစ်ဖောက်လိုက်၏။ ကရင်မလင် အစောင့်တပ်ဖွဲ့များက ဘုရားကျောင်း ရင်ပြင်တွင် သမ္မတအလံကို လွှင့်ထူလိုက် လေသည်။ စစ်တီးပိုင်းက အမျိုးသားသီချင်းကို တီးမှုတ်နေ၏။ အမျိုးသား

အလံသည် ကရင်မလင် နန်းတော်ပေါ် တဝဲဝဲ လွှင့်ပျံနေသည်။ အနီရောင်၊ အနက်ရောင်နှင့် အပြာရောင် ရောယှက်ထားသော နိုင်ငံတော်အလံသည် ရင်ပြင်နီ အပေါ်တွင် လွှင့်ပျံလျက် ရှိနေသည်။

နောက်တစ်နေ့၌ ပူတင်သည် သမ္မတတစ်ဦး အနေဖြင့် ကရင်မလင်သို့ ရုံးတက်ရ၏။ ၁၅ ရာစုက တည်ဆောက်ခဲ့သည့် ရွှေရောင် ကြက်သွန်ခွ အမိုးခုံးကြီး ရှိသော ဘုရားကျောင်းသို့လည်း ဇနီးဖြစ်သူ လုမေလာနှင့် သွားရောက် ဝတ်ပြု ခဲ့လေသည်။ ဘုရားကျောင်းတွင် ရုရှားအော်သိုဒေါ့ဂိုဏ်း၏ ဘုန်းတော်ကြီး ဒုတိယမြောက် အလက်ဆီက စောင့်ကြည့်နေ၏။ ဤဘုရားကျောင်းသည် အိုင်ဗန်ကို ဝင်ရောက်ခွင့် မပေးဘဲ တားမြစ်ထားသော ကျောင်းလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အိုင်ဗန်သည် ဘုရားကျောင်းရှေ့ ဆင်ဝင်အောက်တွင်သာ သူ၏ စတုတ္ထမြောက် ဇနီးသည်ကို လက်ထပ်ရလေသည်။ ဘုရားကျောင်း ခန်းမထဲ ဝင်လိုက်သည်နှင့် မှောင်ပြီး ထိုင်းထိုင်းမှိုင်းမှိုင်း ဖြစ်နေ၏။ ပူတင်၏ ဘေးပတ်လည်တွင် ရှေးဟောင်း ပန်းချီကားများ၊ ရုပ်တုများကို နံရံဆေးရေးပန်းချီအဖြစ် တွေ့ရသည်။ နံရံ ဆေးရေးပန်းချီများ၌ ကမ္ဘာ့ပျက်ခြင်းနှင့် နောက်ဆုံးတရားစီရင်ချက် ပန်းချီကားကြီး များကိုလည်း တွေ့ရသည်။ မော်စကိုသည် တတိယမြောက် ရှေးမအဖြစ် ထိုအချိန်က ရှိခဲ့လေသည်။ ပူတင်က အခမ်းအနား အစီအစဉ်အတိုင်း အမည်မဲ့ စစ်သည်တော်များ ဂုဗီမာန်တွင် ပန်းခွေချလေသည်။ ထိုဂုဗီမာန်မှာ ခံတပ်နံရံ၏ အပြင်ဘက်တွင် ရှိသည်။ ထိုနေရာတွင် ပန်းခွေချပြီးနောက် စိန့်အင်ဒရူး ခန်းမ ထဲတွင် ၈ မိနစ်ကြာ မိန့်ခွန်းပြော၏။ 'ရုရှားနိုင်ငံဟာ အမှန်တကယ် ဒီမိုကရေစီ ရှိတဲ့ ခေတ်မီနိုင်ငံတော် ဖြစ်လာပြီ ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သက်သေပြရမယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်မှု ရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမယ်။ အင်အား တောင့်တင်းတဲ့ ရုရှားနိုင်ငံတော် ဖြစ်အောင်လည်း ဆောင်ရွက်ရမယ်' ဟု ပြော ကြားသွားခဲ့လေသည်။

ရုရှား၏ သမိုင်းတွင် ပထမဆုံးသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်။ ပြည်သူ လူထုက ရွေးချယ် တင်မြှောက်လိုက်သော သမ္မတကို အာဏာ အပ်နှင်းခဲ့ခြင်း လည်း ဖြစ်၏။ ပူတင် မိန့်ခွန်း မပြောမီ ဖြူဖပ်ဖြူရော် မျက်နှာနှင့် ယဲလ်ဆင်က သူ၏ သမ္မတအာဏာကို တော်လှန်ရေး မရှိ၊ အာဏာသိမ်းမှု မရှိဘဲ ဒီမိုကရေစီ ကျစွာ လွှဲပြောင်း ပေးလိုက်ရသည့်အတွက် ဂုဏ်ယူပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့၏။ ရုရှားသည် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံ၊ တိုင်းသူ ပြည်သားများကို လွတ်လပ်မှုပေးသော နိုင်ငံ ဖြစ်သည် ဟုလည်း သူက ပြောသည်။ ပူတင်ကို သူက ကတိပေးခဲ့သည့် အတိုင်း နှစ်သစ်မကျခင် အာဏာလွှဲပေးမည် ဆိုသည်ကို ယခု အကောင်အထည်

၂၀၀၇ ခုနှစ် တိုင်း(မ်)မဂ္ဂဇင်း၏ အထင်ရှားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်
ဗလာဒီမီယာ-ဗလာဒီမီယာရိုမစ်ချ် ဂူတင်

ဖော်လိုက်ပြီဟု သတိပေး ပြောကြား၏။ ရုရှားနိုင်ငံကို စောင့်ရှောက်ပါဟုလည်း
ယိလ်ဆင်က မှာကြားလေသည်။ သမ္မတလွှဲပြောင်းမှု အခမ်းအနားကို ဘုရား
ကျောင်းကြီးထဲတွင် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ကျင်းပသွားခဲ့၏။
သမ္မတသစ် ဂူတင်သည် ရုရှား ပြည်သူများ၏ ၂၁ ရာစု မျှော်လင့်ချက်ကို
ဆောင်ကြဉ်းပေးမည်သူ ဖြစ်သည်။ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသော ရုရှားအဖြစ်
ဆောင်ရွက်မည်ဟုလည်း သမ္မတသစ်က ကတိပြုသည်။ ဤလူငယ် သမ္မတသည်
သူ ကတိပေးခဲ့သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ အောင်မြင်မည်၊ မအောင်မြင်မည်
ကိုကား မည်သူမျှ ပြောနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

အခန်း (၆)

အထူးမြူ ရေငုပ်သင်္ဘော “ကတ်စ်” နစ်မြုပ်ခြင်း

သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်က မေးသည်။
‘ကတ်စ် ဘာဖြစ် သွားသလဲ’
သမ္မတ ဂူတင်က ‘နစ်သွားတာပေါ့’ ဟု ဖြေလေသည်။

*

အထူးမြူ ရေငုပ်သင်္ဘော ကတ်စ် K-141 သည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ
၁၂ ရက် စနေနေ့က စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု ပြုလုပ်ရင်း နစ်မြုပ်သွားခဲ့လေသည်။
နစ်မြုပ်သည့်နေရာမှာ အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ ဘာရင်းပင်လယ်ပြင်တွင် ဖြစ်၏။
နစ်မြုပ်သည့် အခြေအနေကို ၂ ကြိမ် တိုင်းတာရာ၌ မှတ်တမ်းအရ ရစ်တာ
စကေး ၁.၅ နှင့် ၃.၅ ရှိ၏။ ဒေသစံတော်ချိန် မနက် ၁၁ နာရီ ၂၈ မိနစ်နှင့်
မနက် ၁၁ နာရီ မိနစ် ၃၀ တွင် ဖြစ်လေသည်။ ကတ်စ်သည် ခေတ်အမီဆုံး
အထူးမြူ ရေငုပ်သင်္ဘော ဖြစ်ပြီး ပရိုဂျက် 949-A (Project 949-A) အန်တေ
အမျိုးအစား၊ နေတိုး၏ ဒီဇိုင်းမှာ အော်စကာ-၂ (Oscar II) အမျိုးအစား ဖြစ်
သည်။ လမ်းညွှန်ခုံးကျည်များ တပ်ဆင်ထားသည့် နျူကလီးယား ရေငုပ်
သင်္ဘော ဖြစ်ကာ သင်္ဘောသား ၁၁၈ ယောက် ပါဝင်ခဲ့လေသည်။ ထို ရေငုပ်
သင်္ဘောသည် အလွန် ထိရောက်ပြီး ကမ္ဘာ့ရေပြင်အောက် မည်သည့်နေရာမဆို
သွားနိုင်သော ရေငုပ်သင်္ဘောလည်း ဖြစ်၏။ ၁၅၄ မီတာ ရှည်ပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်က
သင်္ဘော ရေချခဲ့၏။ ကုန်ကျစရိတ်မှာ ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀၀ ဖြစ်လေသည်။
ရေငုပ်သင်္ဘော၏ အကျယ်မှာ ဂျန်ဘို ဂျက်လေယာဉ်ကြီး၏ ကိုယ်ထည်လောက်
ရှိ၏။ ရေအောက် မီတာ ၆၀၀ အထိ ထပ်ဆင်းသွားနိုင်၏။ မောင်းနှင်နိုင်သည့်
နှုန်းမှာလည်း အမြန်နှုန်း အရှိန်မှာ တစ်နာရီလျှင် ၃၀ နေရာ ဖြစ်လေသည်။
ထိုနှုန်းမှာ ရေပြင်ပေါ်တွင် ဖြစ်ပြီး ရေအောက်တွင် ၂၈ နေရာ ဖြစ်လေသည်။

တည်ဆောက်ပြီးသော အော်စကာ-၂ အမျိုးအစားနှင့် တူသည့် ရေငုပ်သင်္ဘော ၂ စင်း ရှိသည့်အနက် ကတိန်မှာ ဒုတိယအစင်း ဖြစ်လေသည်။ ရေငုပ်သင်္ဘော တွင် တော်ပိုဒိုများနှင့် ဂရာနစ် ခရစ် ခုံးကျည်များလည်း တပ်ဆင်ထားလေ သည်။ ကတိန်၏ အဓိက အလုပ်မှာ လေယာဉ်တင် သင်္ဘောကြီးများကို တိုက် ခိုက်ရေး၊ ထိုလေယာဉ်တင် သင်္ဘောကြီးများနှင့် အတူပါလာသည့် စစ်သင်္ဘော များကို တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ကာ ထိုလေယာဉ်တင် သင်္ဘောနှင့် အခြား စစ်သင်္ဘောများ ရုရှား ရေပိုင်နက်နှင့် အနီးဆုံးနေရာ ချဉ်းကပ် လာလျှင် တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ရုရှားတို့၏ မြောက်ပိုင်း ရေတပ်မတော် အတွက် ကတိန်မှာ ဝင်ကြားနိုင်သော အထူးမြူ ရေငုပ်သင်္ဘော ဖြစ်ပါသည်။ ကတိန် ရေငုပ်သင်္ဘော ဆုံးရှုံးသွားခြင်းမှာ ပူတင်အတွက် ပထမဆုံး အကျပ် အတည်း ဖြစ်၏။ သူ၏ သမ္မတ ရာထူးကို ကိုင်လှုပ်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ တစ်နိုင်ငံလုံး စိုးရိမ် ထိတ်လန့်သွားကြသည်။ ကမ္ဘာကြီးကလည်း အာရုံစိုက်ကာ သင်္ဘောနှင့် သင်္ဘောသားများအတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် အသက် ၄၇ နှစ် ရှိပေပြီ။ သူက ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မတ်လတွင် ရုရှားနိုင်ငံကို လှည့်လည်ရန် စီစဉ်ထား၏။ သူ့အနေဖြင့် ယခုမှသာ သမ္မတ ဖြစ်ခဲ့ပြီး အမြင့်ဆုံး နိုင်ငံရေးရာထူးအဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် ၇ လ လုပ်ခဲ့ရသည်။ ယခုလို သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပြီးနောက် မကြာခင်မှာပင် ရေငုပ်သင်္ဘော ကတိန် နှစ်မြှုပ်သွားခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ခေတ်အမီဆုံး ရေငုပ်သင်္ဘောနှင့် သင်္ဘောသားများ ရေအောက် ရောက်သွားခြင်းမှာ ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုလည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် သူ့ဘဝ၌ အခက်အခဲကို ကျော်လွှားပြီး ယခု အခြေအနေသို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ကာ သူ့နိုင်ငံရေးဘဝတွင် စိတ်လှုပ်ရှား စရာကောင်းသော အကျပ်အတည်းကို ကြုံတွေ့လိုက်ရသည်။ စစ်ရေးလုံခြုံမှုကို တည်ဆောက်ရာတွင် ယခင် ဆိုဗီယက် နည်းလမ်းအတိုင်းပင် တည်ဆောက် ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ခေတ်ကာလက သူတို့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့် အစဉ်အလာ အတိုင်း ယခုလို အကျပ်အတည်း ကြုံသည့်အခါတွင် တုန်လှုပ်မှု မရှိလေဟန် ဆက်ဆံခဲ့သည်။ သို့သော် အမှန်တကယ်မူ ပူတင်အဖို့ တုန်လှုပ်သွားလေသည်။ မီဒီယာများက ဒေါသတကြီး ရေးကြသည်။ ပြည်သူများကလည်း မကျေနပ် ကြပေ။ ကတိန် နှစ်မြှုပ်ခြင်းသည် တင်းမာသော နိုင်ငံရေး အခြေအနေကို သင်ခန်းစာ ပေးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ရုရှား မီဒီယာများကို ဖုံးကွယ်ခြင်း၊ ပြုလို့ မဖြစ်မှန်းလည်း သိသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် နယူးစပီယာ ဒီမိုကရေစီကို လှုပ်ခတ်သွားမှာလည်း သူ စိုးရိမ်သည်။

စနေနေ့ နေ့ခင်းပိုင်း၌ ပူတင်သည် ပင်လယ်နက် အပန်းဖြေစခန်း ဆိုချီ တွင် ရုံးပိတ်ရက်၊ နှစ်စဉ် အနားယူရက်အတိုင်း အနားယူရန် သွားဖို့ ပြင်ဆင် ထားသည်။ သူ သမ္မတအဖြစ် အာဏာရခဲ့သည်မှာ ၄ လသာ ရှိသေး၏။ ကရင်မလင်တွင် နေ့လယ် ၁ နာရီ၌ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဂျင်နီဆလယ်ဒီယော့ နှင့် စကားပြောခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူ၏ ကျည်လုံ ဇီးလ်မော်တော်ကားကြီးပေါ် တက်ပြီး ရှာရီမက်ယေဗို လေဆိပ်သို့ ဦးတည် မောင်းနှင်ခဲ့လေသည်။ ရင်ပြင်နီကို ဖြတ်လာချိန်၌ပင် ဘာရင်း ပင်လယ်ပြင်အောက် နှစ်မြှုပ်ပြီး ကယ်သူမဲ့နေသော ကတိန် သင်္ဘောအကြောင်း ခေါင်းထဲ မရှိခဲ့ပေ။ သို့သော် ကတိန် နှစ်မြှုပ်ခြင်း ပြဿနာမှာ ပြီးစလွယ်ထား၍ မဖြစ်မှန်း ပူတင် သိရှိလာရသည်။ နိုင်ငံတကာက ထက်သန်စွာ ပြောဆိုလာကြသလို ပြည်တွင်း မီဒီယာများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့က လည်း ထိုပြဿနာကို မဖြစ်မနေ အမြန်ဆုံး ကိုင်တွယ်ရမည်ဟု ပူတင် နားလည်ခဲ့ရသည်။ အရေးကြီးသော ကိစ္စအဖြစ် သူ မည်သို့ ကိုင်တွယ်မလဲ ဆိုသည်ကို ပြည်သူလူထုက စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ နိုင်ငံရေးအရလည်း သူ့ကို စမ်းသပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရုရှား ရေတပ်မတော် အနေဖြင့် ကတိန် နှစ်မြှုပ်ပြီး ၁၁ နာရီ ကြာမှ ကယ်ဆယ်ရေးအတွက် စစ်ဆင်မှု ပြုလုပ်ရသည်။ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာချက် စလက်ပိုပေါ့သည် မြောက်ပိုင်း ရေတပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်သည်။ သူသည် ကတိန်နှစ်မြှုပ်ခြင်းတွင် အဆောတလျှင် ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုဘဲ အချိန် ဖြုန်းခဲ့သည်။ ၁၁ နာရီ ကြာမှသာ မဖြစ်မနေ ကိုင်တွယ်ရမည်ကို သိခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် သူ လိုက်ပါသော အလံတင် သင်္ဘောကြီး ပြုတာ ဝဲလီကီပေါ့တွင် ကတိန် နှစ်မြှုပ်သွားခြင်းအပေါ် ကျန်အရာရှိများနှင့် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်လေသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချက်ချင်း ချ၍မရ။ နှစ်မြှုပ်သည့် သတင်း ကိုလည်း ချက်ချင်း မထုတ်ပြန်ခဲ့။ မီဒီယာများတွင် ဤသတင်းဆိုး ပွသွားမှာ လည်း စိုးရိမ်သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများအရ သင်္ဘော စတင် ပေါက်ကွဲစဉ်က ရေငုပ်သင်္ဘောသား ၂၃ ယောက်မှာ အသက်မသေခဲ့ပေ။ သူတို့သည် ပုံပိုင်းတွင် ရှိသူများ ဖြစ်၏။ မီးလောင်ပြီးနောက် နောက်ဆုံး သင်္ဘောသား တစ်ယောက် သာ ၂ နာရီနှင့် ၈ နာရီကြားတွင် သေဆုံးသွား၏။ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက် စနေနေ့တွင် စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ စစ်ဆေးချက်များနှင့် သင်္ဘောနှစ်မြှုပ် ရသည့် အခြေအနေများကို သတင်းရရှိလေသည်။ နှစ်မြှုပ်သွားသော ကတိန် အနီးသို့ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု ပြုလုပ်နေသော အမေရိကန် စစ်သင်္ဘောက စောင့် ကြည့်နေပါသည်။ ထိုသင်္ဘောမှာ USS မန်းဖတ် ဖြစ်သည်။

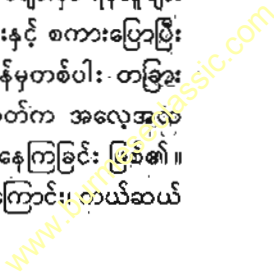
ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ မနက် ၇ နာရီတွင် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး အိဂါဆာဂေယက်က ဆိုချီသို့ သွားနေသော ပူတင်ထံ ဖုန်းဆက်၍ ပြောပြသည်။ ဆာဂေယက်သည် အသက် ၆၁ နှစ် အရွယ်ရှိပြီး သမ္မတနှင့် စကားပြောရာတွင် ကျွန်တော့်ကို သတင်းပို့ချက်အရာတော့ ရေငုပ်သင်္ဘောနဲ့ အဆက်အသွယ် မရတဲ့အကြောင်း သမ္မတကြီးထံ တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေအနေ အတိအကျကိုတော့ အတည်ပြုချက် မရသေးပါဘူး ဟု ပြောပြ သည်။ ပူတင်က နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုများ၏ အခြေအနေကို မေးမြန်း လေသည်။ သူက ရေငုပ်သင်္ဘောပါ သင်္ဘောသားများ အကြောင်းကို ဒုတိယ အဆင့် ထား၍ ဓာတ်ပေါင်းဖို ပျက်စီး မစီးကိုသာ ပထမအဆင့် ထားပြီး မေးလေသည်။ သမ္မတ ပူတင်ကလည်း ပင်လယ်နက်ဒေသတွင် သူ့မိသားစုနှင့် အတူ အပန်းဖြေနေသည့် ကိစ္စကို ရေငုပ်သင်္ဘော ပြဿနာကြောင့် ဖျက်သိမ်း သင့် မသင့်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအား မေးမြန်းလေသည်။ ဆာဂေယက် ကလည်း 'ဗလာဒီမီယာ မီလာဒီမီယာရီဗစ် ခင်ဗျား ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြောရရင် တော့ နစ်မြုပ်နေတဲ့ ရေငုပ်သင်္ဘောရဲ့ အခြေအနေကို သတင်းအတိအကျ ရရှိ အားလုံးကို ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်တယ်၊ ဘာကြောင့် ဖြစ်တယ် လို့လည်း သတင်း အတိအကျရဖို့ မျှော်လင့်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်သင်္ဘော ပြောရရင် အခုအချိန်ထိ သမ္မတကြီး အနေနဲ့ ပြန်လာစရာ မလိုသေးဘူးလို့ ထင်ပါတယ်' ဟု သူက ပြောလိုက်သည့်အကြောင်း၊ ထိုသို့ သူ့သဘောထား ပြောလိုက်သည့် အတွက်လည်း သူ မှန်သည်ဟု ထင်ကြောင်း နောင်အခါ ဆာဂေယက်က ပြော၏။

ပူတင်သည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးထံမှ နောက်ထပ် သတင်းမရသည့် အချိန်ထိ ပင်လယ်ကမ်းခြေတွင်သာ ရှိနေသေး၏။ ချီလီနှင့် ဂျမေကာအတွက် သံအမတ်ကြီးများ ခန့်အပ်ရေးကို အပန်းဖြေစခန်းမှသာ သူက ညွှန်ကြားနေ သည်။ အနောက်နိုင်ငံများတွင်မူ ထိုကဲ့သို့ ဘေးဒုက္ခမျိုးသာ ကြုံကြိုက်လာလျှင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်မှာ ချက်ချင်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုပေလိမ့်မည်။ ရုရှားနိုင်ငံ အဖို့မူ ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က အကျင့်မျိုး ခေါင်းထံ စွဲနေသဖြင့် ထိုကိစ္စလောက်ကို ခေါင်းထံ မထည့်ခဲ့ပေ။

ရုရှား ရေတပ် အနေဖြင့် အဖြစ်မှန်ကို အမှန်အတိုင်း မပြောဘဲ ဖုံးကွယ် ထားလေသည်။ ကတိစ ရေငုပ်သင်္ဘောပေါ် ပါသွားသော သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုများမှာလည်း သတင်းမှန်ကို မရကြပေ။ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများသို့ သွားရောက် မေးမြန်းရာတွင်လည်း အရာရှိများက မသိကျိုးကျွန် ပြကြသည်။

နောက် ၁၈ လခန့် အကြာတွင် ကတိစ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်မှုနှင့် ပတ်သက် ၍ "ကတိစသည် နေတိုး သင်္ဘောတစ်စီးနှင့် တိုက်မိပြီး နစ်မြုပ်သွားသည်" ဟု စာရေးဆရာက စိတ်ကူးယဉ် ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ကတိစရေငုပ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်စတွင် ကမ္ဘာနိုင်ငံများက ရုရှားကို ကူညီရန် ကမ်းလှမ်းရာ ရုရှားက ချက်ချင်း လက်မခံသည်ကို ကမ္ဘာပြည်သူများက နားမလည်နိုင် ဖြစ်ရသည်။ ရုရှား ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ရေတပ်က သင်္ဘောသားများ အသက်မသေ နိုင်အောင် ကြိုးစားနေသည်။ မိမိတို့ဘာသာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည် ဟူသော တင်ပြချက်များကိုသာ ပူတင်က လက်ခံရရှိလေသည်။ ရုရှားစစ်တပ်မှာလည်း ပွင့်လင်းမှု နည်း၏။ ရုရှားအနေဖြင့် ကယ်ဆယ်နိုင်သည့် အင်အား နည်းပါး ကြောင်း၊ သူတို့ဘာသာ ထိုကိစ္စကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အင်အားမရှိကြောင်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောကြပေ။ ပူတင်ကလည်း နှုတ်ဆိတ်နေလေသည်။

နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘောကြီးတစ်စီး နစ်မြုပ်နေသည့် ပြဿနာ ကြောင့် ပြည်တွင်းကရော၊ နိုင်ငံတကာကပါ ဖိအားများ ပေးလျက် ရှိသည်။ သမ္မတ ပူတင်ထံသို့ ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် အမေရိကန် သမ္မတ ဘီလ်ကလင်တန်က ဖုန်းဆက်လေသည်။ ၂၅ မိနစ် ကြာအောင် စကားပြောခဲ့ သည်။ အမေရိကန် အနေဖြင့် အကူအညီ ပေးလိုပါကြောင်း ထပ်မံ ပြောဆို လေသည်။ ပူတင် အနေဖြင့် နောက်ထပ် အကူအညီများ၊ တခြားသူများ၏ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမှုများကို လက်ခံသင့်ကြောင်းလည်း ကလင်တန်က ပြော သည်။ ပြည်တွင်းရှိ ရုရှား စာနယ်ဇင်းများနှင့် ပြည်သူလူထုကလည်း ကတိစ သင်္ဘောသားများ၏ ကံကြမ္မာကို အစိုးရ အနေဖြင့် အဖြစ်မှန်အတိုင်း ပြောပြ သင့်ကြောင်း၊ အတတ်နိုင်ဆုံး ကယ်ဆယ်ပေးသင့်ကြောင်း ဝေဖန်ကြလေသည်။ ပူတင်ကလည်း သူ့အနေဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်ဆောင်ပေးရမည်ကို သိသည်။ စစ်အေးခေတ် ကုန်လွန်ပြီးနောက် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ဖြစ်ရန်နှင့် အပြန်အလှန် ကူညီသင့်ကြောင်းကိုလည်း သဘော ပေါက်၏။ ယခင်ကမူ နေတိုးနှင့်ဝါဆော စစ်စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံများမှာ ရန်သူများ သဖွယ် ဆက်ဆံရေး တင်းမာခဲ့သည်။ ကလင်တန်က ဖုန်းနှင့် စကားပြောပြီး သည့်နောက် ပူတင်အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ကူညီမှု ယူရန်မှတစ်ပါး တခြား လမ်း မရှိသည်ကို သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က အလေ့အလာ စွဲနေသောကြောင့် ရုရှားများမှာ အရာရာကို သံသယ ဖြစ်နေကြခြင်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် အင်အားတောင့်တင်းကြောင်း၊ ကယ်ဆယ်

ရေးကို နိုင်ငံတကာက ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်လျှင် ထိရောက်မှုရှိကြောင်း ပူတင် သဘောပေါက်၏။ ထို့ကြောင့် ရုရှားအနေဖြင့် အဖြစ်အပျက်များကို ဖုံးကွယ် နေစရာ မလိုဘဲ အကူအညီများကို လက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။

ရုရှားစစ်တပ်အဖို့ ရုရှားနိုင်ငံ၏ စစ်ရေးနည်းပညာများနှင့် စစ်လက်နက် များကို နေတိုးအပါအဝင် အနောက်နိုင်ငံများ သိရှိသွားမှာကို စိုးရိမ်သည်။ သူတို့ အနေဖြင့် ရုရှား၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို အခွင့်အရေးရလျှင် ရသလို ခိုးယူကြမည် ဟုလည်း ထင်နေသည်။ ရုရှား ရေတပ်မတော်သည် နေတိုးနှင့် ဤရက်ပိုင်းများအတွင်းတွင် အနီးကပ်ဆုံး ပူးပေါင်း လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း အယုံအကြည် မရှိပေ။ ရုရှား စစ်တပ်က နေတိုး နိုင်ငံများသည် ကယ်ဆယ်မှု စစ်ဆင်ရေးကို အသုံးပြုပြီး စစ်ရေးလျှို့ဝှက်ချက်များကို အခွင့်အရေး ရလျှင် ရသလို ခိုးယူလိမ့်မည် ဟုလည်း ထင်နေသည်။ မြောက်ပိုင်း ရေတပ်မတော် သည် ရုရှား မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာ နှစ်မျိုးလုံး လက်နက်များ တပ်ဆင်ထားသော တိုက်ခိုက်ရေး တပ်မတော် ဖြစ်သည်။ သမိုင်းအရ ထို ရေတပ်မတော်မှာ အလွန်လျှို့ဝှက်ပြီး ထိုမြောက်ပိုင်းရေတပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ် များမှာလည်း အရာရာကို သံသယ ထားသူများ ဖြစ်၏။ ကတိစ် ရေငုပ်သင်္ဘော မှာ ရုရှားရှိ ခေတ်အမီဆုံး ရေငုပ်သင်္ဘောများအနက် တစ်စီးဖြစ်သည်။ သင်္ဘော ပေါ်တွင် စစ်လက်နက် အပြည့်အစုံ ပါ၏။ ဂရာနစ် တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံများ အပါအဝင် လျှို့ဝှက်စနစ် လက်နက်များကိုလည်း တပ်ဆင်ထား၏။ ထို တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံများတွင် နျူကလီးယားထိပ်ဖူး တပ်၍ ပစ်ခတ်နိုင်လေသည်။ ယခု ပူတင်၏ ရည်မှန်းချက်နှင့် အမြင်မှာ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်မှုကို ယူထားသူ တစ်ယောက်အဖြစ် တပ်မတော်က ယုံကြည်လိုက်နာရမည် ဖြစ်သော်လည်း မြောက်ပိုင်း ရေတပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ ရည်မှန်းချက် အမြင်နှင့် အလွန် ခြားနားလေသည်။ KGB အရာရှိဟောင်းတစ်ယောက် အနေဖြင့် ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်များသည် သူတို့လျှို့ဝှက်ချက်များ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရမည်ကို ပူတင် သဘောပေါက်ပါသည်။ သို့သော် ကတိစ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံရေးအရ အခြေ အနေဆိုး ဖြစ်မှာကို စိုးရိမ်သည်။ ထိုကိစ္စကို နားလည်သဘောပေါက်သော ပူတင်က ဖြေရှင်းမှ ဖြစ်မည်ဟု ယူဆသည်။ ရုရှားတို့ အနေဖြင့် ထိုပြဿနာကို သီးသန့် ဖြေရှင်း၍လည်း မရပေ။ သူသည် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားပြီး မြန်ဆန်သူလည်း ဖြစ်သည်ဟု သူ့ကို သုံးသပ်ထားသည့်အတိုင်း သူ လုပ်သင့် သည်ကို လုပ်ရမည်ဟု ယုံကြည်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့လူများကို ကယ်ဆယ် ရန် အနောက်နိုင်ငံများ၏ အကူအညီကို လက်ခံခဲ့လေသည်။

ကလင်တန်နှင့် တယ်လီဖုန်းခေါ်ဆိုမှု ပြီးသည့် အခါ၌ ပူတင်သည် ရှေးရိုးစွဲ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနှင့် အခြား ဗိုလ်ချုပ်များအား အနောက်တိုင်း၏ အကူအညီကို ရယူရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်လိုက်လေသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ခေတ်အမီဆုံး ရေငုပ်သင်္ဘောကို စေလွှတ်၍ ကူညီသည်။ အယ်အာ-၅ ခေါ် ရေငုပ်သင်္ဘောလေးအား ရုရှားသို့ ယူဆောင်လာ၏။ ထိုသို့ အကူအညီပေးမည့် စက်ကိရိယာများကို လေယာဉ်ပျံများဖြင့် သယ်ဆောင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာ အကူအညီများ ရုရှားသို့ တဖွဲဖွဲ ရောက်ရှိလာ၏။ ရုရှားတို့ကမူ နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ကတိစ်၏ စစ်ရေးလျှို့ဝှက်ချက်ကိုကား ထိန်းသိမ်း ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ရုရှားတို့သည် အယ်အာ-၅ ကို ကယ်ဆယ်ရေး တွင် အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုသော်လည်း နစ်မြုပ်နေသော ရေငုပ်သင်္ဘောနားသို့ သွားရောက်ခွင့်ပြုမည် မဟုတ်ပေ။ နိုင်ငံခြား အကူအညီ ပေးမှုများလည်း ဆက် လက် ရရှိနေသည်။ ဆွီဒင်က ရေနက်ထဲသို့ ဆင်းပြီး ကယ်ဆယ်သည့် ယာဉ် DSRV တစ်ခုကို ပေးပို့သည်။ ထိုယာဉ်သည် မိတာ ၄၀၀ အထိ ဆင်းသက် နိုင်၏။ အမေရိကန်ကလည်း သူ၏ DSRV ၂ စင်းကို ပေးပို့လိုက်သည်။ တစ်စင်း မှာ ရက်ဗလွန် (Rvalon) နှင့် နောက်တစ်စင်းမှာ မစ်စတစ် (Mystic) တို့ ဖြစ် လေသည်။ နော်ဝေ၏ Seaway Eagle သင်္ဘောသည် အင်္ဂလိပ်နှင့်နော်ဝေ ရေငုပ် သမားများကို တင်ဆောင်၍ ဘာရင်းပင်လယ်သို့ ဦးတည် ခုတ်မောင်းလာသည်။

ရုရှား သတင်းစာများက သမ္မတ၏ အနောက်နိုင်ငံများထံမှ အကူအညီ ယူခြင်းကို ဝေဖန်ကြသည်။ မော်စကိုတွင် လူဖတ်များသော ကွန်ဆိုမိုစကားယား ပရာဗားဒါး သတင်းစာက မျက်နှာဖုံးမှနေ၍ စာလုံးကြီးဖြင့် “ကတိစ် သင်္ဘော ပေါ်မှ သင်္ဘောသားများသည် မနေ့က တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိသည်။ သမ္မတ ကလည်း ဘာကြောင့် တိတ်ဆိတ်နေရပါသလဲ” ဟု ရေးထားသည်။ အစ္စဗက်ရှား သတင်းစာကလည်း “K-၁၄၁ နစ်မြုပ်ခြင်းနှင့်အတူ လူအများ၏ အန္တရာယ် မှနေ နိုင်ငံတော်က ကာကွယ်ပေးမည် ဆိုသော ယုံကြည်မှုမှာလည်း နစ်မြုပ် သွားလေပြီ” ဟု ရေးထား၏။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်သူ ပိုပိုဇီက ဘရပ်ဆဲလ် တွင် ရှိသော နေတိုးထံ စာရေးရာ၌ ကတိစ်သင်္ဘောသားများ ကယ်ဆယ်ရန် တွေ့ဆုံစည်းဝေးလိုသည်ဟု ပါရှိသည်။ ရုရှားနှင့်နေတိုး ပူးပေါင်းသော ကယ် ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ လှုပ်ရှားမှုမှာ တုံ့ဆိုင်းနေ၏။ ရေငုပ်သင်္ဘောသားများကို ကယ်ဆယ်ရေးမှာ မြန်မြန်ဆန်ဆန် လုပ်ရမည် ဖြစ်၏။

ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက် သောကြာနေ့တွင် ကရင်မလင် အလိုကျ သတင်းစာ ဖြစ်သော ကွန်ဆိုမိုစကားရား ပရာဗားဒါးက ကတိစ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်ခြင်းနှင့်

ပတ်သက်ပြီး သတင်းအပြည့်အစုံကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ သင်္ဘောပေါ် ပါသွားသော သင်္ဘောသားများ၏ နာမည်စာရင်းကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပြသည်။ သတင်းစာက မြောက်ပိုင်းရေတပ်ကို ရှာဖွေဖွဲ့စည်း ၁၈၀၀၀ (ဒေါ်လာ ၆၀၀) ပေး၍ သတင်းယူထားသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုသတင်းစာကို ဗဟာဒီမီယာ ပိုတာနှင့် အုပ်စုက ပိုင်ဆိုင်လေသည်။ ပိုတာနှင့်သည် ယခင် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့သလို ဒေါ်လာ ကုဋေပေါင်းများစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော အိန္ဒိယဆင် တာဏ် (Onexin Bank) ကို ပိုင်ဆိုင်လေသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန် ရုရှားနိုင်ငံ တွင် အာဏာ၊ နိုင်ငံရေးနှင့် သတင်းစာတို့မှာ ခွဲခြား၍ သီးသန့်စီ မရှိတော့ပေ။ ရေတပ် အနေဖြင့် သင်္ဘောသားစာရင်းကို ထုတ်ပြန်ပေးရန် ငြင်းဆိုထားခဲ့သည်။ ရေတပ်သင်္ဘောတွင် ပါသော သင်္ဘောသားများ၏ နာမည်မှာ အမျိုးသားလုံခြုံရေး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားသည်။ သို့သော် ယခုအခါတွင် ငွေပေး၍ စာရင်းကို ရယူ ခဲ့သော သတင်းစာက ထို အမျိုးသား လုံခြုံရေးကို ချိုးဖောက်ပစ်လိုက်လေသည်။ ထိုသင်္ဘောသားများ၏ မိသားစု ဆွေမျိုးများက ကွန်ဆီမိုစကားယား ပရာဗားဒါး သတင်းစာကို ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ ထိုနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ဒူးမားလွတ်တော် (အောက်လွတ်တော်) က အမေရိကန်တို့၏ ကူညီမှုကို ဆွေးနွေးကြသည်။ အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဝီလျံကိုဟင်က ယခု တေးဒုက္ခတွင် အမေရိကန် ရေတပ်သင်္ဘောများကြောင့် မဟုတ်။ အမေရိကန် ရေတပ်သင်္ဘော ပါဝင် ပတ်သက်ခြင်း မရှိဟု ကြေညာထားခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ရုရှား တပ်မတော် ကလည်း မည်သည့်သင်္ဘောကမှ ဒူးကျည်ထိမှန်ခြင်း မရှိပါဟု တချို့ စွပ်စွဲချက် များကို ငြင်းဆိုထားလေသည်။ ရုရှားရေတပ်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ရေး ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်ကြီး အိုက်ဂါဒိုက်ဂါလိုကလည်း ထင်ကြေးဖြင့် စွပ်စွဲသော သတင်းများမှာ မှားယွင်းကြောင်း ငြင်းဆိုထားသည်။ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သူ အီလီယာကလေးဗာနော့နှင့် ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗဟာဒီ မီယာကိုရီယက်ဒေါ့တို့သည် ဖစ်ရာရေပိုတွင် ရှိနေသော သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုများကို နှစ်သိမ့်ရန် လေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ကတိသင်္ဘောသား မိသားစုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခြင်းလည်း ဖြစ် လေသည်။

ကလေးဗာနော့နှင့် ကိုရီယက်ဒေါ့တို့မှာ မိသားစုများနှင့် တွေ့သည့်အခါ တွင် မသက်သာလှပေ။ တစ်ညလုံး ရန်တွေ့ ကြိမ်းမောင်းသံများကို ကြားရ သည်။ သင်္ဘောသားများ၏ ဇနီးများကိုလည်း ရေတပ်ဆရာဝန်များက စိတ် ငြိမ်ဆေးများ ကျွေးထားရသည်။ ဘာကြောင့် မကယ်ကြသေးသလဲ၊ ဘယ်လို

ဖြစ်နေကြသလဲ၊ သူတို့ ခင်ပွန်းများ၊ သားသမီးများကို အမြန်ဆုံး ကယ်ဆယ် ပေးပါရန် ငိုကြွေးတောင်းပန်ကြ၏။ အသက်ကြီးသူများရော၊ ငယ်သူများပါ ပါဝင်ကြသည့် သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုများမှာ သူတို့၏ လင်သားများ၊ သားများ၏ သတင်းကို အမြန်ဆုံး သိချင်နေကြပေသည်။

ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက် စနေနေ့တွင် ပူတင်သည် မော်စကိုသို့ မနက် ၄ နာရီ မိနစ် ၄၀ ၌ တိတ်တဆိတ် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ ပင်လယ်နက်ရှိုင်းဆင်ဖာ ရီပိုမှ ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်၏။ သူ ရောက်ရှိလာချိန်မှာ ကတိသင်္ဘော နှစ်မြှုပ်ပြီး တစ်ပတ်အကြာမှ ဖြစ်၏။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတွင် ကတိသင်္ဘော နှစ်မြှုပ်ခြင်း မှာ တော်ဝီဒီ ထိမှန်ပေါက်ကွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သတင်းထွက်နေ၏။ ကတိသင်္ဘော နှစ်မြှုပ်မှုကို ကနေဒါ၏ ရေအောက် တုန်ခါမှု တိုင်းတာသည့်စက်ဖြင့် သိရှိရသည်။ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ ဂျာမနီ၊ နော်ဝေနှင့် အလက်စကာတို့ရှိ ရေအောက်တိုင်းတာရေး ဌာနတို့မှ ရရှိသော သတင်းများကိုလည်း ကိုးကား ရေးသားကြ၏။ ရောက်ရှိပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ပူတင်သည် ရေတပ်သင်္ဘော ဒီဇိုင်းရေးဆွဲသူ အိုက်ဂယ်စပက်စကီနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူက ရေတပ်သင်္ဘော၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို အသေအချာ စစ်ဆေးကြည့်သည်။ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက် တနင်္လာနေ့ မနက် ၅ နာရီနှင့် ၅ နာရီခွဲတွင် Seaway Eagle သင်္ဘောပေါ်မှ သင်္ဘောသား များသည် ကတိသင်္ဘော ပွဲပိုင်း၏ အပြင်ဘက်တံခါးကို ဖွင့်လိုက်နိုင် သည်။ အတွင်းပိုင်းတံခါးကို ဖွင့်နေကြစဉ် ရေတပ်သင်္ဘောထဲတွင် ရေများဖြင့် ပြည့်နေသည်ကို သိလိုက်ရ၍ အထဲတွင် အသက်ရှင် ကျန်ရစ်သူများ မရှိနိုင် တော့ပေ။ အင်္ဂလိပ်နှင့် နော်ဝေ ရေတပ်သမားများသည် ဇ ၆ နာရီကျော် ကြာအောင် ကြိုးစားပြီး ရေတပ်သင်္ဘောကို ဖွင့်ပို့ကြိုးစားရာ ၇ ရက်မြောက်မှ ဖွင့်နိုင်ခဲ့၏။ ရုရှားတို့၏ ခေတ်မီတော့သော လက်နက်ကိရိယာများက သင်္ဘောကို မဖွင့်နိုင် ခဲ့ပေ။ ကြိုးနီစနစ်ကြောင့်လည်း ကယ်ဆယ်ရေး နှောင့်နှေးခဲ့ရသည်။ အနောက် နိုင်းများ၏ အကူအညီ ရမသာ သင်္ဘောကို ဖွင့်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဖွင့်ပြီး သင်္ဘောသား များကို ဆွဲထုတ်သည့် ပထမနေ့မှာပင် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယခု ထက်စောပြီး ကယ်လျှင် သေကြမည် မဟုတ်ပေ။ ရေတပ်သင်္ဘော ကတိသင်္ဘော အဓိက အားနည်းချက်မှာ ပုံစံရေးဆွဲရာတွင် ထွက်ပေါက် ထားရှိခြင်းမှာ သင့်လျော် သောနေရာ မဟုတ်သလို သင်္ဘောသားများကိုလည်း အရေးပေါ် ထွက်ပေါက်မှ အမြန်ထွက်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်မှု မရှိခဲ့ပေ။

ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းတွင် ပူတင်သည် ကရင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ကက်တိနက်အစည်းအဝေး ကျင်းပလေသည်။ ကတိသင်္ဘော နှစ်မြှုပ်ခြင်း

နှင့် ပတ်သက်ပြီး အစိုးရဘက်မှ ကြေညာချက် မထုတ်သော်လည်း သတင်းစာ ဆရာများကို သူက ရှင်းပြလေသည်။ 'ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအနေနဲ့ ဘာရင်းပင်လယ်မှာ နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ယခုအခါမှာ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ လူတွေအတွက် ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းတဲ့အကြောင်း၊ သင်္ဘောသားတွေရဲ့ မိသားစုတွေကို အထူး ကူညီ ထောက်ပံ့မှုတွေ ပြုမယ့်အကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်' ။ သတင်းစာဆရာ များ ထွက်ခွာသွားသောအခါ သမ္မတက သူ့လူများကို လုပ်ငန်းဆန်သော လေသံဖြင့် ပြောပြနေသည်။ ဗဟိုအာဂျတင် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ဘာရင်းပင်လယ်မှ ကြေကွဲစရာကောင်းသော အဖြစ်များကို ပြောနေခြင်း ဖြစ် သည်။ ပူတင်က ကတိစိတ် နှစ်မြုပ်ခြင်းသည် စစ်ရေးနည်းပညာများတွင် ရှိယွင်းခြင်းတစ်ခုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြသည်။

ည ၉ နာရီတွင် မြောက်ပိုင်း ရေတပ်မတော်၏ စစ်ကောင်စီမှနေ၍ ကတိစိတ် ရေငုပ်သင်္ဘောပေါ်မှ သင်္ဘောသား ၁၁၈ ယောက် သေဆုံးသွားပြီဖြစ် ကြောင်း တရားဝင် ကြေညာလေသည်။ သူတို့၏ မိသားစု ဆွေမျိုးသားချင်းများ အားလုံးကိုလည်း ရုရှား ရေတပ်မတော်မှ ဝမ်းနည်းကြေကွဲပါကြောင်း ပြောကြား ခဲ့လေသည်။ အစိုးရ ရုပ်မြင်သံကြားဌာနများမှလည်း ထိုညနေတွင် သတင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာပြီး ဝမ်းနည်းကြေကွဲရသော ထိုအဖြစ်အပျက်အတွက် ကြေကွဲ စရာကောင်းသော ဂီတနှင့် အလွမ်းသီချင်းများ ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့၏။ သေဆုံး သွားသော သင်္ဘောသားများ၏ နာမည်ကို တစ်ဦးချင်း ကြေညာသည်။ ကျန်ရှိ ခဲ့သော မိသားစုများ၏ ပုံကိုလည်း ရုပ်မြင်သံကြားတွင် ပြသခဲ့သည်။ သူတို့ ချစ်ခင်သောသူများ သေဆုံးသည့်အတွက် စိတ်သောက ဖြစ်နေသော ပုံများကို ရိုက်ကူးပြသည်။ ဒုတိယ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မော့ဆက်က 'ကျွန်တော်တို့ အတွက် မမျှော်လင့်တဲ့ အဖြစ်ဟာ အမှန်တကယ် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါတယ်။ ရေငုပ် သင်္ဘောဟာ ရေအောက်ကို ရောက်သွားပြီး သင်္ဘောကိုယ်ထည် တစ်ခုလုံး ရေတွေ ဝင်သွားခဲ့ပါတယ်။ ရေငုပ်သင်္ဘောထဲ ပါသွားတဲ့ သင်္ဘောသား တစ်ဦး၊ တလေမှ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ' ဟု ပြောသွားသည်။

ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် သတင်းစာဆရာများက ရေးသား ခဲ့ပြီးနောက်နေ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ပူတင်၏ရုံးမှ ဝမ်းနည်းကြေကွဲကြောင်း ကြေညာ သည်။ ကတိစိတ် ရေငုပ်သင်္ဘောတွင် ပါဝင်သွားသော သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုများထံ ဝမ်းနည်းကြောင်း သတိပေးလွှာများ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆီဗာရီမော့ဆ်သို့ ပူတင် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ သူက ကလေးဇာနေ့နှင့် စုံစမ်း

စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ဝင်များကို တွေ့ဆုံခဲ့လေသည်။ ကလေးဇာနေ့ အနေဖြင့် ပထမနေ့ကလည်း သင်္ဘောသား မိသားစုများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ပင်ပန်းနွမ်းနယ် လို ယခု သမ္မတနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ရှင်းလင်း ပြောပြခဲ့လေသည်။ ကတိစိတ် သင်္ဘော ထဲမှ သင်္ဘောသားများ၏ ရုပ်အလောင်းများကို ရရှိသည်။ ထိုရုပ်အလောင်း များကိုလည်း မိသားစုများကို ပြသခဲ့လေသည်။

ပူတင်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ကို မီဒီယာများက ဝေဖန်ကြ၏။ လွတ်လပ်သော ရုပ်မြင်သံကြား ဌာနများကလည်း ထိုအကြောင်းကို ထုတ်လွှင့်ကြ၏။ ထို လွတ်လပ်သော ရုပ်သံလွှင့် ဌာနများတွင် NTV နှင့် Moscow Echo ရေဒီယို များလည်း ပါဝင်လေသည်။ သတင်းစာများကလည်း ရုရှား အစိုးရကို ဝေဖန် ရေးသားကြ၏။ ပြည်တွင်း၌သာမက ပြည်ပ မီဒီယာများကလည်း ကတိစိတ် သင်္ဘော နှစ်မြုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဝေဖန်ကြသည်။

မီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အရေးပါလေသည်။ ကတိစိတ် ရေငုပ် သင်္ဘော နှစ်မြုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သမ္မတ ပူတင်နှင့် သူ့အစိုးရကို သတင်းစာ များက မကျေနပ်ကြပေ။ ဝေဖန်ကြသည်။ မီဒီယာများသည် ထောက်ခံသင့် သည်ကို ထောက်ခံကြသလို ရှုတ်ချသင့်သည်ကိုလည်း ဝေဖန် ရှုတ်ချကြသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် ရွေးကောက်ပွဲ ယှဉ်ပြိုင်စဉ်က မီဒီယာများ သည် ကွန်မြူနစ်တို့ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ဂျင်နီဇီဂျီ နေ့ကိုလည်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော် ၁၉၉၄-၉၆ ချေချင်ညာစစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ကား ယဲလ်ဆင်ကို ဝေဖန်ရှုတ်ချကြ၏။ ထိုအချိန်က လူထုဆန္ဒ ကောက်ခံရာတွင် ယဲလ်ဆင်ကို ထောက်ခံမှုမှာ ကျဆင်းသွား၏။ ချေချင်ညာ စစ်ပွဲကို အပြတ် တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် မီဒီယာများက ရှုတ်ချဝေဖန်ကြသည်။ ထို့အတူ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာရန်ကို မီဒီယာများက အကြီး အကျယ် ထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ ပူတင်ကို အမျိုးမျိုး ချီးမြှောက်ရေးကြသည်။ ပူတင်၏ ပြိုင်ဘက်များ ဖြစ်သော ရက်စ်ဂျန်နီပရီမာကော့စ်၊ မော်စကို မြို့တော်ဝန် ယူရီလက်စကော့စ်တို့ကို မထောက်ခံဘဲ ပူတင်ကိုသာ ထောက်ခံကြသည်။ ဒုတိယ ချေချင်ညာစစ်ပွဲ (၁၉၉၉ ခုနှစ်) တွင် ပူတင်ကိုပင် ထောက်ခံကြပြန် သည်။ ယခု ကတိစိတ်ရေငုပ်သင်္ဘော နှစ်မြုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ကား ရုရှား မီဒီယာ များ၏လေသံ ပြောင်းသွားသည်။ ပူတင်အား ယခင်ကကဲ့သို့ မထောက်ခံဘဲ တာဝန်ရှိသည်ဟု စွပ်စွဲလေသည်။

ရုရှားတွင် အကြီးဆုံးသော မီဒီယာ လုပ်ငန်းကို ပိုင်ဆိုင်သူမှာ ဗလာဒီ မီယာဂူဆင်စကီး ဖြစ်၏။ သူက ပူတင်၏ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပူတင်ကို

ဆန့်ကျင်ပြီး ပရိမာကော့စ်ကို ထောက်ခံသူ ဖြစ်၏။ ပရိမာကော့စ်မှာ နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး၊ SVR ၏ အကြီးအကဲလည်း ဖြစ်သည်။ KGB တွင် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးကို ဦးဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဝူဆင်စကီး၏ မီဒီယာများမှာ ကတ်စ်ကို ပူတင် ကိုင်တွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဝေဖန်ဆုံးလည်း ဖြစ်၏။ NTV ရုပ်မြင်သံကြား၊ Moscow Echo ရေဒီယိုနှင့် အိုက်တိုက် မဂ္ဂဇင်း၊ ဆီဂျေညာ နာဗာရာဂေဇက်တာ၊ အော့ချာရာဂေဇက်တာ သတင်းစာများလည်း ပါဝင်သည်။

ကတ်စ် ဘေးဒုက္ခရောက်နေစဉ်တွင် ဝူဆင်စကီးမှာ မသမာမှုများ ပြုလုပ် သည် ဟူသော စွဲချက်များဖြင့် အဖမ်းခံရပြီး ပြည်ပသို့ ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခံ ရလေသည်။ နောက် မီဒီယာလုပ်ငန်းရှင် တစ်ဦးမှာ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီး ဖြစ်သည်။ သူက ORD နှင့် TV-6 ရုပ်မြင်သံကြားများကို ပိုင်ဆိုင်သည်။ ထို့ပြင် ကော်မာဆန် သတင်းစာမှာလည်း သူ့သတင်းစာ ဖြစ်၏။ သူ့ကိုလည်း လိမ် လည်မှု စွဲချက်များဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးလျက် ရှိသည်။ နောက် ထင်ရှားသော မီဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်မှာ ဗလာဒီမီယာပိုတာနင် ဖြစ်သည်။ သူသည် ကွန်ဆိုမို စကားယားပါရာဗားဒါးနှင့် အစ္စဗက်ရှား သတင်းစာများကို ချုပ်ကိုင်ထားသူ ဖြစ်၏။ သူက အစိုးရ လိုလားသော မီဒီယာလုပ်ငန်းရှင် ဖြစ်သော်လည်း သူ့ကို ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခံရမှုကို ဖိုးရိမ်နေလေ၏။ ဤလူ ၃ ယောက်မှာ ရုရှားတွင် ထင်ရှားသော မီဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ဖြစ်၏။ ကွန်မြူနစ်ခေတ်လွန် ကာလတွင် ပုဂ္ဂလိက မီဒီယာလုပ်ငန်းကို ထိန်းချုပ်ခဲ့သူ များ ဖြစ်ကြ၏။

ပူတင်အား မီဒီယာများက ဆန့်ကျင်နေရာတွင် တခြား အကြောင်း တစ်ချက် ရှိသေးသည်။ ယခင်က ရုရှား မီဒီယာများမှာ အစဉ်အလာ ဖြစ်နေ သော ပါတီ၏ အာဏာကို ခိုင်မြဲစေရေးအတွက် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း စသည်တို့က ထောက်ခံ ရေးသားကြ၏။ ထိုသို့ ရေးသားကြသည်မှာ သူတို့ အတွက် တာဝန်လို ဖြစ်နေသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားသည့်တိုင် ကျင့်သား ရနေသော မီဒီယာ သမားများက အစိုးရကို ထောက်ခံရေးသားမှ တာဝန်ကျေ သလို ဖြစ်နေကြ၏။ သို့သော် ဆိုဗီယက် ပြိုကွဲသွားပြီးနောက် နောက်တန်းလာ သော ဒီမိုကရေစီ တည်ငြိမ်ရေးအတွက် မီဒီယာသမားများက ထောက်ခံရေးသား ကြပြန်၏။ ထိုအချိန်တွင် ကွန်မြူနစ်များကို ဆက်ထိန်းထားရေးလား၊ အာဏာ လွှဲပြောင်းရာတွင် အဆင်ပြေပြေ ချောမွေ့ ရေးလား ဆိုသည်ကို မီဒီယာသမားများက ရွေးချယ်ကြရသည်။ မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ မီဒီယာသမားများသည် ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန်ကာလတွင် လွတ်လပ်စွာ တင်ပြခွင့်၊ ရေးသားခွင့် ရရှိမည်ဟု ထင်ကြ

သည်။ ရုရှား လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အစိုးရခံခဲ့ရသည့် အုပ်ချုပ် သော အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းက ပါတီအတွက်သာ အလေးထားရမည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လ၌ ပူတင်က ဝူဆင်စကီးကို ဖမ်းလိုက် သောအခါ မီဒီယာတို့၏ လွတ်လပ်ခွင့်မှာ အခြိမ်းခြောက်ခံရလေသည်။ ထို့ ကြောင့် ကတ်စ်ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်အခါ၌ မီဒီယာများ အနေဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ဖော်ပြခွင့် မရခဲ့ကြပေ။ အစိုးရ၏ သတင်းမှောင်မျှမှုကို ခံကြရ၏။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်ကလည်း ဂေါ်ဘာချက်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး သဘောထား တင်းမာသူ များက အာဏာသိမ်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ လုံးဝ ပြိုကွဲသွားခဲ့သည်။ ရုရှား အယ်ဒီတာများနှင့် သတင်းစာဆရာများသည် သမ္မတ ယိလ်ဆင်ကို လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်၊ ဖော်ပြခွင့် စသော သတင်းစာ လွတ်လပ် ခွင့်များ ပေးရန် တိုက်တွန်းခဲ့ကြ၏။ ယခင်ထက်စာလျှင် ရုရှားတွင် စာနယ်ဇင်း လွတ်လပ်ခွင့်များ ရရှိလာပါသည်။ အစိုးရနှင့် အကျင့်ပျက်မှုများကို ရေးသား ခွင့်များလည်း ရလာ၏။ သို့သော် အနောက်နိုင်ငံများလို လုံးဝတည့် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားဖော်ပြခွင့်များ မရခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် ပူတင်လက်ထက်၌မူ အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ လွတ်လပ်ခွင့် ရသော်လည်း ပူတင်က သတင်းစာများ၏ ဝေဖန် ရေးသားမှုများကို သိပ်အလေးမထားပေ။ အစိုးရ၏ လုပ်ရပ်များကို မကျေနပ် သည့် အခါတွင် သတင်းစာများက အာဏာပိုင်များကို စိန်ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ သမ္မတ ကိုလည်း ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကတ်စ် ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်စအချိန် တွင် သတင်းစာနှင့် မီဒီယာများက ချက်ချင်း မဖော်ပြနိုင်သော်လည်း နောက် ပိုင်းတွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ ဝေဖန်မှုများလည်း ပြုခဲ့ကြသည်။

သမ္မတအပေါ် လူထု သဘောထား ကေဘက်ခံရာ၌ ကျဆင်းသွားသည်။ ထိုအကျပ်အတည်း ကိုင်တွယ်ပုံကို လူထုက သဘောမကျ။ လူထု သဘော ထား ကောက်ခံသော အဖွဲ့အသီးသီး၏ ထောက်ခံမှုမှာလည်း ရက်ရက်စက်စက် ထိုးကျသွားသည်။ ၈ % အထိ ကျသွား၏။ တစ်ပတ်အတွင်း ကျဆင်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၇၃ မှနေ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိတော့သည်။ ရိုမီယာ အေဂျင်စီက ပြုလုပ်သော လူထုသဘောထားမှာ မော်စကိုမြို့သားများက ၂၈ % သာ ထောက်ခံတော့သည်။ ကတ်စ် ရေငုပ်သင်္ဘော ပြဿနာကို ပူတင် ကိုင်တွယ်ပုံ လွဲမှားသည့်အတွက် လူထုက တုံ့ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားလူထု ၄ ပုံ ၃ ပုံက နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးမှုကို လက်ခံသည်။ ၅ ပုံ ၁ ပုံကမူ ရေငုပ်သင်္ဘောလား များ သေဆုံးခြင်းကို သမ္မတအပေါ် အပြစ်တင်သည်။ ၅ ပုံ ၃ ပုံကမူ အရတပ် မတော်၏ အမိန့်ပေးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု သဘောထား

www.burmeseclassic.com

ပေးကြသည်။ ကတိစ ရေငုပ်သင်္ဘောနှင့် သင်္ဘောသားများ ဆုံးရှုံးခြင်းအပေါ် လူထုက အကြီးအကျယ် ဝေဖန် ပြစ်တင်လေသည်။ စစ်တပ်ကားမောင်းသမား တစ်ဦးဖြစ်သူ မစ်ဆေးအလက်ဆန်ဒရိုဗစ်က ရေငုပ်သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစု များနှင့် ပူတင် သွားတွေ့ပုံကို သူက ပြောပြသည်။ 'သမ္မတက အဲဒီလို သွားတွေ့ ရုံနဲ့ နစ်နေတဲ့သူတွေကို မကယ်နိုင်တော့ဘူး။ သူတို့အပေါ် မိသားစုက မကျေ မနပ် ဖြစ်နေတာကိုလည်း ဖျောင်းဖျ မပေးနိုင်ဘူး။ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်ပြီး ၂ ရက်လောက်ကြာမှ အခုလို လုပ်တာကိုး။ အစိုးရအနေနဲ့ ချက်ချင်း အရေးယူ လုပ်ဆောင်ကြရမှာ။ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်သွားပြီ ဆိုကတည်းက မိသားစုနဲ့ တွေ့တာ၊ ရေငုပ်သင်္ဘောကို ကယ်ဆယ်တာတွေ လုပ်ရမှာပေါ့။ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်တာကို နိုင်ငံလုံခြုံရေးအဖြစ် ထားတဲ့အတွက် အခုလို ဖြစ်ရတာပဲ' ဟု ပြောသည်။ ရေငုပ်သင်္ဘော၏ တတိယအဆင့်အရာရှိ ဗိုလ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သော နီကိုလိုင်ဘယ်လော်ဇီယော့၏ ဇနီးဖြစ်သူ အိုင်ရီနာဘယ်လော်ဇီယိုဗာက သူမမှာ ၁၀ နှစ်အရွယ် သားလေး အလက်ဇီနှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ သူတို့သည် ဘီဒါယာယေဗိုတွင် နေကြသည်။ သမ္မတ လာတွေ့မည် ဆိုသောအခါ သမ္မတကို စောင့်မနေတော့ဘဲ ပြန်သွားကြသည်။ နောက် အိုင်ရီနာက 'သူ့ကို မိမိထည့် ခဲ့တာပဲ ကျွန်မကတော့ ဝမ်းသာလှပါပြီ။ သူဟာ သမ္မတတစ်ယောက် မပီသမို့ ပါဘူး' ဟု ပြောလေသည်။ ဘီဒါယာယေဗိုတွင် နေထိုင်ကြသော ရေတပ် မိသားစုများသည် ကတိစ ရေငုပ်သင်္ဘောမှ သင်္ဘောသား မိသားစုများ၏ စံစား ချက်ကို နားလည် သဘောပေါက်ကြသည်။ ရေငုပ်သင်္ဘောနှင့် သင်္ဘောသား များ၏ အခြေအနေကို ကြားသိရသောအခါ တစ်နိုင်လုံး ပျံ့နှံ့သွားပြီး လူများက ဒေါသထွက်ကြကာ သစ္စာဖောက်မှု ဟုလည်း ခံစားကြရသည်။ မော်စကိုရှိ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများတွင်လည်း ကတိစ သင်္ဘောသားများအတွက် ဝမ်းနည်း ကြောင်း အထိမ်းအမှတ်များ ပြုလုပ်၍ ဘုရားသခင်ထံ ဆုတောင်းကြလေသည်။

နိုင်ငံရေးသမားများကလည်း ထိုအကျပ်အတည်းအပေါ် ပူတင်၏ တုံ့ပြန်မှုအား ဝေဖန်ကြလေသည်။ ယခင် ဆိုဗီယက် ဒုတိယ သမ္မတနှင့် ကတိစ မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်သော အလက်ဇန္ဒားရက်စကွိုင်းကလည်း အစပိုင်း ဖြစ်ပွားသောနေရာသို့ ပူတင် ရောက်ရှိလာခြင်းမှာ အလွန် နောက်ကျသည်ဟု ဝေဖန်သည်။ 'ကျွန်တော်သာ သမ္မတဆိုရင် ဒီသတင်းကို ကြားတာနဲ့ ဖြစ်ပွား နေရာကို လေယာဉ်နဲ့ အမြန်ဆုံး ရောက်လာမှာပဲ' ဟု ပြောလေသည်။ ဒုတိယ လွှတ်တော် လက်ယာအင်အားစု သမဂ္ဂပါတီမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ဘော့ နင်ဆော့ကလည်း ဝေဖန်လေသည်။ သူသည် ယခင်က ဒုတိယ ဝန်ကြီးများ

ဖြစ်ပြီး ပါလီမန် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်၏။ ပြုပြင်ရေးသမား တစ်ဦး လည်း ဖြစ်သည်။ စကားပြော ကောင်းပြီး အင်္ဂလိပ်လိုလည်း ကျွမ်းကျွမ်း ကျင်ကျင် ပြောဆိုတတ်သူ ဖြစ်သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် အနေဖြင့် ယခု ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ် စုံစမ်းစစ်ဆေး ရန် လိုသည်ဟု ဆိုသည်။ 'ပထမ အချက်ကတော့ သင်္ဘောနစ်မြုပ်ရတဲ့ အဓိက အကြောင်းရင်းကို ရှာရမယ်။ ဒုတိယအချက် အနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရနဲ့ သမ္မတက သင်္ဘောသားတွေကို ကယ်တင်ဖို့ လုပ်သင့်တာ မှန်သမျှကို လုပ်ပေးရမယ်။ ယခု ပူတင်ရဲ့ အပြုအမူကတော့ တာဝန်ခွဲလွန်းပါတယ်။ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့အားလုံးရဲ့ ဦးစီးချုပ် ဖြစ်တဲ့ သမ္မတဟာ သင်္ဘောကြီး တစ်စီးလုံး နစ်ပြီး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ အချိန်မှာ အနားယူ အပန်းဖြေနေတဲ့ အခွင့်အရေးမျိုး မရှိပါဘူး။ နောက်ပြီး နိုင်ငံခြားက အကူအညီ ပေးမယ်ဆိုတာ စောစောက ဘာကြောင့် လက်မခံတာလဲ။ ဒါကို ကျိုးကြောင်းဆီလျော်တဲ့ အကြောင်းပြချက် ပေးရမယ်။ သူက အချိန်တွေ အများကြီး ဖြုန်းခဲ့တာပဲ' ဟု ဝေဖန်ထောက်ပြခဲ့သည်။ အသက် ၅၆ နှစ် ရှိပြီဖြစ်သော သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ တွင်လည်း ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော ဒူးမားလွတ်တော်မှ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဂျင်နဒီဇူဂါနော့က စစ်တပ်ကို အပြစ်ဖို့ထားသည်။ ရေတပ် တာဝန်ရှိသူများ အနေဖြင့် သမ္မတထံ ချက်ချင်း သတင်းမပို့ဟု ဝေဖန်ထား သည်။ ယခင်က ကရင်မလင်ကို အမြဲမပြတ် ဆန့်ကျင် ဝေဖန်ခဲ့သော ဇူဂါနော့ သည် ပူတင်ကိုမူ ယလ်ဆင်လောက် ဝေဖန်ခြင်း မပြုပေ။ ဝေဖန် သုံးသပ်သူ များက ကွန်မြူနစ်များသည် ပူတင် အစိုးရအပေါ် နွေးနွေးထွေးထွေး ဆက်ဆံ လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဆက်ဆံလာခြင်းမှာ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ဇူဂါနော့ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပေးပြီးနောက် ဆက်ဆံရေး အဆင်ပြေ လာပုံ ရသည်။ ထို့ပြင် အရေးပါသော ကော်မတီများတွင်လည်း ကွန်မြူနစ် များကို ထည့်သွင်းထားသည်။ ဇူဂါနော့ကလည်း လူးနေသော လှေပေါ် လိုက်ပါနေရသည်ကို ကြောက်လန့်သူ ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သူ့ကို သမ္မတ တစ်ဦး အနေဖြင့် အရွေးမခံရမှာကို ပို၍ ကြောက်လန့်၏။ ယခင် ယလ်ဆင်ကို တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း ရုံးခိုခံခဲ့ရသည်။ ယလ်ဆင်က ကျန်းမာရေး မကောင်းသူ ဖြစ်သော်လည်း ယလ်ဆင်ကို ပြုတ်ကျအောင် သူ မတိုက်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပူတင်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား တိုက်ရန် သူ ဆင်ခြင်ခဲ့လေသည်။ ကွန်မြူနစ်များ အနေဖြင့် သမိုင်းဖြစ်ပေါ်မှုကို သတိထားနေကြသည်။ ယနေ့ ခေတ်သစ် ဇွဲများ နိုင်ငံကို အိုမင်းသွားပြီဖြစ်သော သူတို့ အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ အသားစီးရဖို့ကို

မမျှော်လင့်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ရရှိထားသော လူထုထောက်ခံမှု တစ်စုံတစ်ရာကို ကိုင်စွဲထားပြီး အင်အားကောင်းသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အား ထောက်ခံအားပေးဖို့အတွက် ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် နေထိုင်ကြလေသည်။

ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပူတင်သည် ဆီဗာရီမော့စ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးအရ လူထုထောက်ခံမှုအတွက် သူသည် အကြီးမားဆုံး စိန်ခေါ်ခံရလေသည်။ လူထုဆန္ဒ ကောက်ခံမှုတွင်လည်း သူသည် အသာစီး မရ။ သတင်းစာများကလည်း သူ့ကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူ့အနေဖြင့် တန်ပြန်ထိုးနက် တိုက်ခိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သူက ဗျူဟာ ချလေသည်။ မဟာဗျူဟာ အနေဖြင့် ကတိစံ ရေငုပ်သင်္ဘောတွင် သေဆုံးသွားသော သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုထံ သွားရောက်၏။ ကတိစံနစ်မြုပ်ပြီး ၁၀ ရက် အကြာတွင် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကတိစံ သင်္ဘောသားများမှာ ဘာရင်း ကြမ်းပြင်တွင် လဲလျောင်းနေပေသည်။ မိသားစုနှင့်အတူ ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းပါကြောင်း သဝဏ်လွှာများ ပေးပို့ထား၏။ ထိုကဲ့သို့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲကြောင်း ပထမဆုံး သဝဏ်လွှာ ပေးပို့ပြီးနောက် ဒုတိယအနေဖြင့် မိသားစုအား တောင်းပန်ကာ သူတို့အတွက် ဆွေမျိုးသားချင်းများကို လျော်ကြေးငွေ ရက်ရက်ရောရောပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ တတိယအနေဖြင့် သူ့အား ဝေဖန်တိုက်ခိုက်နေမှုများကို မည်သို့မှ တုံ့ပြန် မတိုက်ခိုက်ဘဲ နှုတ်ပိတ်နေရန် ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် ကလေးဗာနောနှင့် ဓဏ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် မြောက်ပိုင်း ရေတပ်မတော် ဌာနချုပ်တွင် အစိုးရက ခန့်အပ်သော စုံစမ်းရေးကော်မရှင်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗစ်ရာ ယေဗိုတွင် သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုများနှင့် တွေ့ဆုံရန် ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။

ည ၈ နာရီထိုးမှ ရောက်ရှိ၏။ မီဒီယာများကလည်း ဆီဗာရီမော့စ်နှင့် ဗစ်ရာ ယေဗိုတွင် စောင့်နေကြ၏။ ပူတင် သွားရောက်ခြင်းကို ရုပ်မြင်သံကြားအနေဖြင့် အစိုးရ ထိန်းချုပ်ထားသော RTR ရုပ်မြင်သံကြားဌာနကသာ လွှင့်ထုတ်ပြုလေသည်။ သမ္မတသည် အနက်ရောင် ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားပါသည်။ နက်တိုင် မတပ်ဘဲ အောက်တွင် ရုပ်အင်္ကျီသာ ဝတ်ထားသည်။ ရုပ်အင်္ကျီ ကြယ်သီးကို လည်ပင်းအထိ တပ်ထားသည်။ ဗစ်ရာယေဗိုတွင် ပူတင်သည် အိုင်ရီနာလီ ယာချီနာနှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူမသည် ကတိစံရေငုပ်သင်္ဘော၏ မာလိန်းမှူး ဂျင်နာဒီလီယာချင်၏ဇနီး ဖြစ်လေသည်။ တီဗွီ ကင်မရာက မြင်ကွင်းအားလုံးကို ရိုက်ထား၏။ အခန်းတွင်းရှိ စိုထိုင်းပြီး ဘီလပ်မြေများ ကွာကျနေသော နံရံပါမကျန် ရိုက်ထားသည်။ ရေတပ်အရာရှိများက ထိုအခန်းကို ပြင်ဆင်ထားသော်လည်း ချို့ယွင်းချက်များကို တွေ့ရသည်။ အခန်းထဲတွင်

အိုင်ရီနာနှင့် သူမ၏ သမီးလေးကို ပူတင်က တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုနေရာမှ ထွက်ခွာသည့်အခါ အိုင်ရီနာနှင့်အတူ လမ်းလျှောက်ထွက်လာခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ကျန်ရစ်သူ မိသားစုနှင့်အတူ လမ်းလျှောက်ပြီး သူတို့၏ လက်များကို ဆွဲယံ့မီ၊ နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ စောင့်ဆိုင်းနေသော လူအုပ်ကြီးကိုလည်း စကားပြောခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရေငုပ်သင်္ဘော အရာရှိများ ကလပ်သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ ထိုနေရာတွင် စိတ်ဆိုးပြီး ဝမ်းနည်းနေသည့် လူ ၆၀၀ ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သူတို့သည် ဗစ်ရာယေဗို မြို့သားများ ဖြစ်၏။ ထိုလူအုပ်က သူ့ကို စောင့်နေ၏။ ထိုလူအုပ်ထဲမှ လူ ၃၅၀ မှာ သူတို့၏ ယောက်ျားများ၊ သားများနှင့် မောင်များ၊ အစ်ကိုများ၊ ညီများ၊ သေဆုံးခဲ့၍ ကျန်ရစ်သူများ ဖြစ်လေသည်။ မျက်နှာများမှာ သန့်မှုန်၍ ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်နေကြသည်။ စိတ်ဆင်းရဲနေကြလေသည်။ ပူတင်သည် ၆ နာရီကြာအောင် ဆွေးနွေး ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဗစ်ရာယေဗိုတွင် တွေ့ဆုံခြင်းမျိုး ပူတင်၏ဘဝတွင် တစ်ခါမှ သည်မျှကြာကြာ မဆုံခဲ့ဖူးပေ။

ပူတင်က တွေ့ဆုံသော ပရိသတ်နှင့် စကားပြောဆိုပြီးနောက် သူ့အပေါ် သဘောထားများ ပြောင်းလဲသွားသည်ကိုလည်း သတိပြုမိသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတုန်းက သူ့ကို သစ္စာရှိစွာ ထောက်ခံခဲ့သူများသည် ယခုအခါ သူ့ကို ဝေဖန်သူများ ဖြစ်သွားကြသည်။ တချို့က ဒေါသထွက်နေကြသည်။ တချို့က မုန်းတီးနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့သော မကျေနပ်ချက်များကို တိုက်ရိုက် ဝေဖန်သည်ကား မဟုတ်ဘဲ သူတို့ မျက်လုံးများနှင့် အမူအရာများကို ကြည့်ရသည်နှင့် သိရသည်။ ပူတင်၏ဘေးတွင် ကူရီယက်ဒေါနှင့် ပိုပေါ့မှ ဝါရင့် ရေတပ်အရာရှိများ ထိုင်နေကြသည်။ ရှေ့မှာ ရှိသော လူအုပ်ကြီးသည် ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို ထုတ်ပစ်ရန် တောင်းဆိုနေကြသည်။ ဒေါသထွက်နေသော ကတိစံ သင်္ဘောသား မိသားစုများကလည်း ပူတင်ကို မေးခွန်းများ တစ်ခုပြီး တစ်ခု မေးနေကြ၏။ ကျွန်မတို့ရဲ့ သားတွေကို ဘာကြောင့် သတ်ပစ်တာလဲ၊ အခုလို သေကုန်တဲ့အတွက် ဘယ်သူ့ကို အပြစ်ပေးရမှာလဲ၊ ကျွန်မတို့ ယောက်ျားတွေ အသက်ရှင်နေသေးလား စသည်ဖြင့် မေးကြသည်။ မိန်းမတစ်ယောက်မှာ အော်ရင်း ဟစ်ရင်း သတိလစ်သွား၏။ တချို့မှာ အသံကုန်အော်ရင်း ရူးကြောင်ကြောင် ဖြစ်နေကြ၏။ သူတို့ မေးသော မေးခွန်းများအနက် သင်္ဘောသားတွေရဲ့ အလောင်းတွေကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ဘယ်တော့ ပေးမှာလဲ၊ သူတို့ကို အိမ်ပြန်ပို့ရင် အသေ ပို့မှာလား၊ အရှင် ပို့မှာလား စသည့် မေးခွန်းများလည်း ပါဝင်ကြသည်။ မိသားစုကား သူတို့ ချစ်ခင်သူများအတွက် ဒေါသကြီးပြီး ပေါက်ကွဲနေကြသည်မှာ သဘာဝ ကျပါသည်။ သမ္မတ ပူတင်ကလည်း ထိုသို့ ဟစ်အော်

နေသည်ကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားထောင်ပေးနေ၏။ ပူတင်မှာ သွေးအေးပြီး တည်ငြိမ်သူ ဖြစ်၏။ တချို့ မိသားစုများမှာ ဘာမှ မပြောသော်လည်း တချို့မှာ ရန်ရှင်း ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောကြသည်။ ပူတင်ကလည်း ဖြေသင့်သော မေးခွန်း များကို ဖြေသည်။ ဆဲရေး တိုင်းထွာသည်များကိုလည်း တုံ့ပြန်ခြင်း မပြု။ တချို့ကို နှစ်သိမ့်ပေးသည်။ တချို့ မေးသည့်မေးခွန်းတွင် အနောက်နိုင်ငံများက ပေးသော အကူအညီကို ဘာကြောင့် ချက်ချင်း မယူသလဲ ဆိုတာလည်း ပါသည်။ အစိုးရ၏ အခက်အခဲ၊ အစိုးရ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို တချို့က သဘော မပေါက်ကြပေ။ ပရိသတ်ထဲမှ မိန်းမတစ်ယောက်ဆိုလျှင် အစိုးရကို ပုတ်ခတ်ပြီး အော်ဟစ်သည်။ တစ်ယောက်ကလည်း ခင်ဗျားတို့ဟာ လူ ၅ ယောက်ကိုတောင် ကယ်တင်နိုင်ခဲ့ရဲ့လားဟု အော်ဟစ်မေးခွန်းထုတ်သည်။

ပင်ကိုအရ စိတ်ဓာတ် တည်ငြိမ်ပြီး ထိုကဲ့သို့ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုများကို အရေထူနေပုံရသော ပူတင်သည် တုံ့ပြန်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ သူ့လမ်းကြောင်းကို အမြန်ဆုံး ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ သူက ရိုးသားမှုသည် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်း ဖြစ်သည် ဆိုသော မူကို စွဲကိုင်လိုက်သည်။ ထိုစွဲကိုင်ခဲ့သော သူ၏ မူအတိုင်း ချေချင်ညာ ဒုတိယစစ်ပွဲတုန်းကလည်း သူက အမှန်အတိုင်း မြော တတ်သည်။ 'ဟုတ်တယ်၊ သူတို့ အဆောက်အဦတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဖျက် ပစ်လိုက်တယ်။ အိမ်သာတောင် မချန်ဘူး၊ ဖြိုလိုက်တာပေါ့' ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ချေချင် သူပုန်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူတင်၏ ထင်ရှားသော တုံ့ပြန်မှုမှာ ရုရှား လူမျိုးများအဖို့ ပုံပြင်တစ်ပုဒ်လို ဖြစ်လာသည်။ ရေငုပ်သင်္ဘောသားတို့၏ ဇနီး သားများ ဒေါသဖြင့် မေးမြန်းသည်ကိုလည်း သူသည် အေးအေးဆေးဆေးပင် ပြန်ဖြေခဲ့၏။ သူက သေဆုံးခဲ့သူ မိသားစုများကို 'ကျွန်တော့်ရဲ့ ရက်ပေါင်း ၁၀၀ သမ္မတ သက်တမ်းအတွင်း ယခု အဖြစ်အပျက်ကို တာဝန်ယူပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ တာဝန်ရှိတယ် ဆိုတာကိုလည်း အလေးအနက် ပြောချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ နှစ်ကသာဆိုရင် ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျားတို့နဲ့အတူ အဲဒီ ခုံတန်းပေါ်ထိုင်ပြီး ခင်ဗျားတို့လို မေးနေတဲ့အထဲ ပါမှာပါ' ဟု ပြန်ဖြေ လေသည်။ ပူတင်သည် ယခု သမ္မတ မဖြစ်ခင်က ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ၇ လကြာ တာဝန်ယူခဲ့၏။ ထို့ပြင် FSB ခေါ် ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေး အဖွဲ့တွင်လည်း အကြီးအကဲအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ယခင်က KGB အရာရှိဟောင်း တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ယခု သမ္မတ အဖြစ် ရက်ပေါင်း ၁၀၀ တာဝန်ယူခဲ့ လေသည်။ ထို့ကြောင့် လူထုနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ပူတင်သည် တုန်လှုပ်မှု မရှိခဲ့ ပေ။ သူ၏ မူလစရိုက်အတိုင်း တဲ့တိုးပြောသည်။ စကားကိုလည်း လှည့်ပတ်

မပြောဘဲ လိုရင်းရောက်အောင် ရှင်းပြလေသည်။ မိသားစုများနှင့် လူအများကို ပြောဆိုပြီးနောက် ကျန်ရစ်သော မိသားစုများအပေါ် အစိုးရ၏ ကူညီစောင့်ရှောက်မှု ကို ရှင်းပြသည်။ ယခင်က ကျန်ရစ်သူ မိသားစုအား ထောက်ပံ့ငွေ ရှာဖွေ ၁၀၀၀ (၃၇ ဒေါ်လာ) ပေးထားခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ သူတို့၏ လစာ ၁၀ နှစ် စာနှင့် ညီမျှသော ငွေကြေးကို ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ တချို့ ဆင်းရဲသား မိသားစု များက ထို ငွေကြေးပမာဏကို ကြားသောအခါ တအံ့တဩ ဖြစ်သွားကြ၏။ တက်ရောက်လာသူ အများအပြားမှာ ထိုစကားကို မယုံကြပေ။ RTR ရုပ်မြင် သံကြားကလည်း သမ္မတ ပူတင်၏ တွေ့ဆုံမှုကို ရိုက်ကူးလျက်ပင် ရှိသည်။ အစိုးရက ထောက်ပံ့ငွေ ဤသို့ ပေးမည်ဟု ကြားသောအခါ ယခင်လောက် ဆူဆူညူညူ မရှိတော့ပေ။ တချို့မှာ ငြိမ်သွားကြသည်။ တချို့မှာ ငိုနေကြသည်။ တချို့ကတော့ ဒေါသဖြစ်ခဲ့ပင်။

ထိုကဲ့သို့ တွေ့ဆုံပြီးနောက် ပူတင်သည် ထိုနေရာမှနေ ပြန်လာခဲ့လေ သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် သေဆုံးသူများအတွက် လွှမ်းမိုးပန်းခွေကို သမ္မတက ချမည် ဖြစ်သည်။ သေဆုံးသူ သင်္ဘောသား မိသားစုများနှင့်အတူ ပန်းခွေချရန် စီစဉ်ထားသည်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်လည်း ကတိတ်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်သွားမှုအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံး ဝမ်းနည်းကြေကွဲသည့် နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ မော်စကို ရုံးနှင့် အစိုးရ ဌာနများတွင်လည်း နိုင်ငံတော်အလံကို တစ်ဝက် လွှင့်ထူရန် ညွှန်ကြားထား၏။ သို့သော် ပန်းခွေချမည့် အခမ်းအနားကိုကား ပူတင်က ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်ပြီး မော်စကိုသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဗစ်ရာယေဗိုတွင် တွေ့ကြုံခဲ့သော လူထု၏ ပေါက်ကွဲမှုကို မြင်သော အခါ ပူတင် တုန်လှုပ်သွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မပြန်ခင်တွင် ပူတင်က နှစ်မြှုပ်နေသော ရေငုပ်သင်္ဘောကို သူ ရအောင် ဆယ်တင်ပါမည်၊ သင်္ဘောသား များ၏ အလောင်းများကိုလည်း ရအောင် ဆယ်တင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ မိသားစု များထံ ပြန်လည် ပေးအပ်ပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။

ရုရှား အော်သိုဒေါ့ ဘုရားကျောင်းကမူ ပူတင်ကို ကယ်တင်ဖို့ ကြိုး စားခဲ့သည်။ ဂိုဏ်းချုပ် ဘုန်းတော်ကြီး အလက်ဆီက ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ ကတိတ်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်သည့်အတွက် သူလည်း စိတ်မကောင်းသည့်အကြောင်း၊ သမ္မတကြီးနှင့် ထပ်တူ ဝမ်းနည်းကြေကွဲရပါကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ချေချင်ညာ စစ်ပွဲကြောင့် ကရင်မလင်နှင့် ဘုရားကျောင်းတော်တို့ ဆက်ဆံရေး အေးတိအေးတက် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ယခု အစိုးရက ဘုရားကျောင်းတော်ကို ပြန်လည်ဆက်သွယ်ကာ အလှူငွေနှင့် ပစ္စည်းများ ကူညီထောက်ပံ့ လှူဒါန်းသည်။ ရုရှားတွင် နိုင်ငံခြား

ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများကို တင်းကျပ်ထားခြင်းမှ လျော့ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် အော်သိုဒေါ့ ဘုရားကျောင်းကလည်း ပူတင်ကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကူညီခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခင်က ကရင်မလင်သည် ဘက်ပိတ်စစ် ခရစ်ယာန်တို့၏ "ကယ်တင်ရေးတပ်" ကို ဝိတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ကက်သလစ် ဘာသာဝင်များကိုလည်း ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ ရုရှားတွင် အင်အားအကောင်းဆုံး ဖြစ်သော အော်သိုဒေါ့ ဘုရားကျောင်းကိုသာ ခွင့်ပြုထားခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ပူတင်သည် ကရင်မလင်သို့ ပြန်လာပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ အသံလွှင့်ဖို့ အတွက်လည်း ပြင်ဆင်သည်။ ထိုနေ့ ညနေတွင် RTR ရုပ်မြင်သံကြားဌာနက ပူတင်၏မိန့်ခွန်းကို လွှင့်ထုတ်လေသည်။ ကတိစိရေငုပ်သင်္ဘောသားများအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံး ဝမ်းနည်းကြေကွဲခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ ထို့အတွက် နိုင်ငံတော်အလံကို တိုင်တစ်ဝက် လွှင့်ထုရမည်။ ပြည်သူများကလည်း ငြိမ်သက်စွာနေ၍ အလေးပြုရမည်ဟုလည်း ပြောလေသည်။ ထို့အပြင် သမ္မတအနေဖြင့် ထိုဘေးဒုက္ခအတွက် ဝန်ချတောင်းပန်ပါကြောင်း ရုပ်မြင်သံကြားမှ အသံလွှင့် ပြောကြားသွားသည်။ 'ယခုအဖြစ်အပျက်ပေါ်မှာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ခံစားရပါတယ်။ သူတို့ကို မကယ်တင်နိုင်တဲ့အတွက် ပြစ်မှုတစ်ခု ကျူးလွန်သလို ခံစားရပါတယ်။ အဲဒီအတွက်လည်း လျှို့ဝှက်လျှို့ဝှက်လှည့် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲရပါတယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ပူတင်သည် စကားကို ဂရုတစိုက် ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောပြီး စိတ်ထဲတွင် ခံစားနေပုံ ရလေသည်။ တာဝန်ရှိသူများကို တာဝန်ရှိသလို အရေးယူမည်ဟု သူက ပြောသော်လည်း ထိုကြေကွဲစရာ အဖြစ်အပျက်အတွက် အားလုံးမျှဝေ တာဝန်ယူရမည်ဟုလည်း ပြောကြားသွားခဲ့သည်။ ပူတင်၏ တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ ရုပ်မြင်သံကြားမှ တောင်းပန်ကြောင်းနှင့် ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြောပြီးနောက် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာဂေယက်သည် တနင်္လာနေ့၌ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်စာ တင်ပြီး ထွက်သွား၏။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးမှာ နော်ဝေရေငုပ်သင်္ဘောများက ကတိစိသင်္ဘောတစ်ခုလုံး ရေများ ပြည့်လျှံနေပြီဟု ပြောပြီးသည့်နောက် ထိုသို့ နုတ်ထွက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး နုတ်ထွက်ပြီးနောက်တစ်နေ့တွင် ရုရှား ရေတပ်မတော်နှင့် မြောက်ပိုင်းရေတပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ ဖြစ်သော ကူရိုယက်ဒေါ့နှင့် ပိုပေါ့တို့လည်း အသီးသီး နုတ်ထွက်ကုန်ကြလေသည်။ ပူတင်က လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမည်ဟု ကတိပေးထား၏။ နိုင်ငံ၏ဂုဏ်ကို ညှိုးနွမ်းစေသော ကတိစိသင်္ဘော နစ်မြစ်မှုအတွက် ရေတပ်တွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု လူအများက ယူဆကြသည်။ ပူတင်က

'ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ ယခုလို အဖြစ်မျိုးထက် ပိုပြီး ဆိုးဝါးတဲ့ ဘေးဒုက္ခတွေနဲ့ ကြုံတဲ့တိုင်အောင် ရှင်သန်လျက် ရှိပါတယ်' ဟု ထပ်လောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သူ့တွင် တာဝန်ရှိကြောင်း တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ တောင်းပန်ပြီးသည့်နောက် သူ့အား ဝေဖန်ရှုတ်ချမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူတင်သည် သူ့ကိုယ်သူ ပြန်အဖတ်ဆယ်သည့် အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိုးနှက်သည့် အနေဖြင့် လည်းကောင်း သူ လုပ်သင့်သည်များကို ဆက်လုပ်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ တန်ပြန်ထိုးစစ်တွင် အဓိက ပစ်မှတ်မှာ မီဒီယာများ ဖြစ်သည်။ သူ အကျပ်အတည်း တွေ့နေသည့် တစ်ချိန်လုံး မီဒီယာများက သူ့ကို ရက်ရက်စက်စက် ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ RTR ရုပ်မြင်သံကြားတွင် သူ မိန့်ခွန်းပြောပြီးသည့်နောက် နိုင်ငံတွင် ခြယ်လှယ်နေသော ဝိသမလောဘသမားများနှင့် ရုရှား၏ မီဒီယာလုပ်ငန်းကို ချုပ်ကိုင်ပြီး တိုင်းပြည် ဒုက္ခရောက်အောင်၊ ပြည်သူများ အမြင်မှားအောင် ဝါဒဖြန့်နေသည့် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို သတိပေးလိုက်၏။ သမ္မတ ပူတင်က ပထမဆုံးအနေဖြင့် ကတိစိသင်္ဘောသား မိသားစုများနှင့် သူတို့၏ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများကို ကာကွယ်ရမည်။ တချို့ မီဒီယာများက ထိုသူတို့ အထင်မှား၊ အမြင်မှားအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်ဟု ပြောကြားသည်။ သတင်းမှားများကို သတင်းမှန်များအဖြစ် မီဒီယာများက ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ တချို့ဆို ဒေါ်လာ သန်းချီပေးပြီး သတင်းမှားများ ရယူကာ ရုရှားအစိုးရကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ မီဒီယာလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ကတိစိသင်္ဘောသား မိသားစုတချို့ကို ဒေါ်လာတစ်သန်း အထိ ထောက်ပံ့ကြောင်း ကော်မာဆန် သတင်းစာတွင် ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးက ရေးသားခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ငွေပေးသည်ကို ကျန်ရစ်သည့် မိသားစုအတွက် လျှော့ခန်းသော ငွေအဖြစ် ပေးသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဤလုပ်ရပ်အတွက် ပူတင်သည် ခပ်တင်းတင်းပင် ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ 'သူတို့ ဒီလို ရက်ရက်ရောရော ကူညီချင်တယ်ဆိုရင် မြေထဲပင်လယ်မှာရှိတဲ့ သူတို့ အိမ်ကြီးတွေကို ရောင်းပြီး ကူညီပါလား။ ပြင်သစ်နဲ့စပိန် ကမ်းခြေမှာရှိတဲ့ သူတို့ပိုင် အပန်းဖြေ အိမ်တွေကို ရောင်းပစ်ပါလား။ ဒီအိမ်တွေကို နာမည်ပြောင်းပြီး သူတို့က တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်ထားကြတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်က သူတို့ကို မေးချင်တယ်။ ဒီလောက် ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့၊ တန်ဖိုး သန်းပေါင်းများစွာ ရှိတဲ့ အိမ်ကြီးတွေကို ဝယ်ဖို့ ငွေ ဘယ်က ရကြပါသလဲ' ဟု ပြောကြားသွားခဲ့သည်။

ပူတင် ယခုကဲ့သို့ ရုပ်မြင်သံကြားမှ မိန့်ခွန်းမပြောမီ တစ်ရှုလ်ကပိုင် ORF နှင့် NTV ရုပ်မြင်သံကြားများ၌ မီဒီယာလုပ်ငန်းများ၏ သတင်းများကို

ကရင်မလင်က ကန့်သတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း သတင်းထုတ်လွှင့်သွားခဲ့သည်။ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးသည် ORT ရုပ်မြင်သံကြားကို ချုပ်ကိုင်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သူသည် နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာ ၃ စောင်ကိုလည်း ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ သူ့တွင် အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အိမ်ကြီး ရှိသည်။ ယခင်က ဒူးမား လွှတ်တော်အမတ် ဖြစ်သော်လည်း ယခု အမတ် အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ထားသည်။ သူသည် ပူတင်ကို အကောင်းဘက်မှ ဆန့်ကျင်သူဟု ဆိုကြသည်။ ဗလာဒီမီယာဂူဆင်စကီးမှာလည်း NTV ကို ပိုင်ဆိုင်သည်။ ထို့ပြင် သတင်းစာများ၊ မဂ္ဂဇင်းများနှင့် ရုပ်သံလွှင့်ဌာနများကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်သည်။ စပိန်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်း ဆိုတိုကရန်တေတွင် အလွန်ကြီးသော စံအိမ်ကြီးတစ်လုံးကို ဝယ်ယူထားသည်။ ထိုအိမ်ကြီးမှာ အလွန် တန်ဖိုးကြီးသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဘာရီဇော့စကီးမှာ ရုရှားတွင်သာမက လန်ဒန်တွင်လည်း လုပ်ငန်းများ ရှိလေသည်။ ဂူဆင်စကီးမှာလည်း လန်ဒန်၊ အစ္စရေးနှင့် နယူးယောက်တို့တွင် အခြား လုပ်ငန်းများနှင့် ပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ ပူတင်က ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ အခြေအနေ အားလုံးကို သိရှိနေသည်။ ပူတင် ရုရှားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ FFC ၏ အကြီးအကဲအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့စဉ်က ဂူဆင်စကီး၏ စပိန်က အိမ်ကြီးတွင် အထူး ဧည့်သည်တော် အဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ ယခုအခါ ပူတင်သည် သူ့ကို တိုက်ခိုက်လာသော ထိုသူများအား ဒေါသတကြီး ဖြစ်နေသည်။ ယခင်က မဟာမိတ်များ ဖြစ်သော်လည်း ယခုမူ မဟုတ်တော့ပေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို တိုက်ခိုက်ပြီး မီဒီယာများကို ထိန်းချုပ်မည်ဟု စီစဉ်ထားသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ထောက်လှမ်းရေးသမားများအား ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ အခြေအနေကို စုံစမ်းစောင့်ကြည့်ရန် တာဝန်ပေးထားသည်။ သူတို့၏ ဘဏ္ဍာရေး ဆက်သွယ်မှုများကိုပါ စောင့်ကြည့်စေ၏။ သူတို့သည် ရုရှားနိုင်ငံသစ်တွင် ရုရှား၏ ထိပ်တန်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် အသစ်များ ဖြစ်နေပေသည်။ ပူတင်က ထိုမီဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို စစ်ကြောညာလိုက်ပေသည်။ ဤသို့ ကြေညာခြင်းသည် စကားအဖြစ် ပွဲပြီးမီးသေ ပြောခြင်း မဟုတ်။ သူတို့ကို ချေမှုန်းပစ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ ကြေညာခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့အနေဖြင့် ရုရှား၏ မီဒီယာလုပ်ငန်းကို လွှတ်လပ်ခွင့် ပေးသော်လည်း ရုရှား၏ အချုပ်အခြာ အာဏာကို ထိပါ့လှပါက ခွင့်မပြုဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ပူတင်က ကရင်မလင်ကို လိုလားသော မီဒီယာများကိုသာ ခွင့်ပြုသည်။ ၂၀၀၄ ခု သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မီဒီယာများကို သူ့နောက်၌ ကျောထောက်နောက်ခံ ရှိစေချင်သည်။

ပူတင် တိုင်ပြည်သို့ ရုပ်မြင်သံကြားမှ အသံလွှင့်သည့်နေ့မှာပင် ယခု

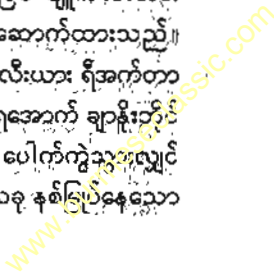
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သူ၊ ယခင် စိန့်ပီတာစဘတ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဖြစ်ခဲ့သူ ဗလာဒီမီယာမက်ဗီယန်ကိုက အစိုးရ၏ ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထိုကြေညာချက်မှာ ကတ်စ် ရေငုပ်သင်္ဘောပေါ်တွင် သေဆုံးကုန်ကြသော သင်္ဘောသား အားလုံး၏ မိသားစုများအတွက် နိုင်ငံတော်မှ လျော်ကြေးများ ပေးအပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ၏။ သင်္ဘောသား မိသားစုတိုင်းသည် သင်္ဘောသားတို့၏ ၁၀ နှစ်စာ လစာကို လျော်ကြေးအဖြစ် ရရှိမည်။ ထိုသို့ ပေးရာတွင်လည်း အနိမ့်ဆုံး အရာရှိတစ်ယောက်၏ လစာဖြင့် တွက်ချက်၍ ပေးမည်ဟု ကြေညာသည်။ ထို့ပြင် မိသားစုများသည် ရုရှားနိုင်ငံ မြို့ကြီးများ၌ မိမိ နှစ်သက်သည့် မြို့ကြီးများတွင် နေထိုင်လျှင် အိမ်ခန်း အခမဲ့နေခွင့် ပေးမည်။ ကောလိပ် ပညာရေးကိုလည်း ပြီးသည့်အထိ အခမဲ့ သင်ခွင့်ပေးမည်။ သင်္ဘောသားများ၏ သားသမီးများမှာ စုစုပေါင်း ၆၅ ယောက် ရှိသည်။ ထိုကလေးများအတွက် ကျောင်းစရိတ်၊ ကျူရှင်စရိတ်များ အခမဲ့ ထောက်ပံ့မည်။ ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်မှုများကိုလည်း အခမဲ့ လမ်းညွှန်ပေးမည်။ အစိုးရက တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်သွားသော ရေငုပ်သင်္ဘောသားများအတွက် ရက်ရက်ရောရော ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုကြေညာချက်အရ သင်္ဘောသား တစ်ယောက်၏ လစာမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅၀ ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၀ နှစ်စာ ဒေါ်လာ ၁၅,၀၀၀ ရရှိလေသည်။ ရုရှားနိုင်ငံအဖို့ အလွန်ကို များပြားသော ငွေကြေးပမာဏ ဖြစ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ကတ်စ်သင်္ဘောတွင် လိုက်ပါသွားသော သင်္ဘောသားတစ်ဦး၏ လစာမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ဒေါ်လာ ၃၅ ဒေါ်လာမှ ၅၀ ဒေါ်လာ အထိသာ ရရှိသည်။ မာလိန်မှူး ဂျင်နီဗီယာချင်၏ လစာသည်ပင် တစ်လကို လစာ ဒေါ်လာ ၂၀၀ သာ ရသည်။ ထို့ပြင် သူတို့သည် မော်စကို သို့မဟုတ် စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် အခန်းကောင်းကောင်း တစ်ခန်းလည်း ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ အစိုးရက ဤသို့ လျော်ကြေး ပေးလိုက်သည်မှာ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်သူများအား နိုင်ငံရေးအရ တုံ့ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြလေသည်။ အတိုက်အခံများက ယခုလို အသက်စွန့်သွားသော တပ်မတော်သားများကို ဤသို့ ထောက်ပံ့မည်ဆိုလျှင် ချေချင်ညာတွင် ကျသွားသော တပ်မတော်သားများ အတွက်လည်း ပေးသင့်ကြောင်း ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ကြပြန်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကတ်စ်သင်္ဘောသား မိသားစုများကား လျော်ကြေးငွေ အလုံးအရင်း ရရှိသွားလေသည်။ တခြား အပိုအလျှံငွေများ အပါအဝင် သူတို့အတွက် အစိုးရက နောက်ဆုံး ထုတ်ပေးသောငွေမှာ မိသားစု တစ်စုလျှင် စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၃၅,၀၀၀ ရရှိသွားခဲ့သည်။ ထို ၃၅,၀၀၀ ထဲ၌ သူတို့ကြိုက်သည့်

မြို့တွင် အခမဲ့ပေးသော တိုက်ခန်းသစ်များ မပါသေးပေ။ ထို့ပြင် ပုဂ္ဂလိကနှင့် နိုင်ငံခြားကပေးသော အလှူငွေများ မပါဝင်သေးပေ။ ညီအစ်ကိုများ၊ သားများ၊ လင်သားများ သေဆုံးသွားသည့်အတွက် အစိုးရက ရက်ရက်ရောရော လှူဒါန်းလိုက်သည်မှာ ချေချင်ညာနှင့် အာဖဂန် စစ်ပွဲတွင် ကျဆုံးသော စစ်သားများအတွက် ထောက်ပံ့ငွေနှင့် မနှိုင်းယှဉ်သာအောင် ဖြစ်ပေသည်။ အစိုးရ၏ အရက်ရောဆုံး ကူညီထောက်ပံ့မှု ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

နောက်နှစ်ရက်အကြာတွင် ပူတင်က RTR ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ တပ်မတော်နှင့် ပြည်ထောင်စုတွင်းရှိ အစိုးရဝန်ထမ်းများ အားလုံးကို မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။ ထိုအထဲတွင် နိုင်ငံတော်က ရေတပ် ကယ်ဆယ်ရေး ဗဟိုဌာန ၄ ခုကို ရှုရှားနိုင်ငံပိုင် ရေပိုင်နက်၌ ထားရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ဖြစ်သော တပ်မတော်၊ ရဲ၊ အကျဉ်းထောင် အစောင့်များ၊ အကောက်ခွန်အရာရှိများနှင့် အခွန်စည်းကြပ်သော ရဲများ အားလုံးကို လစာ ၂၀ % တိုးမြှင့်ပေးလိုက်ကြောင်း၊ ဒီဇင်ဘာလမှ စတင်၍ ဝေးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျန် အစိုးရဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှစ၍ ၂၀ % တိုးမြှင့်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ လစာတိုးပေးခြင်းမှာ ငွေဖောင်းပွမှုနှင့် အခွန်ကောက်ခံမှု အပြောင်းအလဲကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ငွေဖောင်းပွမှုမှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၅ % တက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ လစာ တိုးပေးလိုက်သည့်အတွက် တပ်မတော်ဝန်ထမ်းများမှာလည်း အခွန်ငွေများ ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ တပ်မတော်သားများအတွက် ပထမဆုံး အခွန်ငွေပေးရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တပ်မတော်တွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ရာ၌ ပူတင်၏ ပထမခြေလှမ်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကတိစီရေပင်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်ပြီးနောက် တပ်မတော်အတွင်းတွင် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာခဲ့၏။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး အပါအဝင် ရေတပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ နုတ်ထွက်ခဲ့သည့်အတွက် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားခဲ့၏။ ကတိစီ ရေပင်သင်္ဘောသားများ၏ မိသားစုများကိုလည်း လျော်ကြေးငွေများ ပေးခဲ့သည်။ မိဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကိုလည်း ထိုးနှက်ခဲ့၏။ ပူတင်ကို ရေပင်သင်္ဘောကိစ္စတွင် မကျေမနပ် ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုများမှာ ရပ်ဆိုင်းကုန်ကြလေသည်။ စနစ်ကျသော ပူတင်၏ ထိုးနှက်ချက်မှာ အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

၂၀၀၀ ပြည့် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်၌ နှစ်မြှုပ်သွားသော ကတိစီရေပင်သင်္ဘောထဲမှ သင်္ဘောသားများ၏ အလောင်းများကို ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလေသည်။ ကတိစီရေပင်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်သွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း မကြေညာမီ ၂ ပတ်ကတည်းက သင်္ဘောသားအားလုံးမှာ သင်္ဘောထဲတွင်

သေဆုံးကုန်ကြ၏။ ပေါက်ကွဲသည့်နေရာတွင် သေဆုံးကြသလို နောက်ပိုင်း ရေများ ဝင်၍လည်း သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ သင်္ဘောဆယ်တင်ရေးမှာ ပြဿနာ ဖြစ်နေ၏။ ယခုအထိ ဆယ်တင်၍ မရသေးပေ။ အမေရိကန် ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သော ဟယ်လီဘာတန်၏ ဌာနဥ၊ နော်ဝေ ရုံးခွဲမှနေ၍ ဆယ်တင်ရန် စာချုပ် ချုပ်ခဲ့သည်။ ထို ကန်ထရိုက်စာချုပ်အရ ကတိစီ နျူကလီးယား ရေပင်သင်္ဘော ဆယ်တင်ရေးအတွက် ဒေါ်လာ ၅,၈၀၀,၀၀၀ ပေးရမည်ဟု သဘောတူထားသည်။ အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် သင်္ဘောထဲမှနေ အလောင်း ၁၂ လောင်းကို ဆယ်ယူခဲ့ကြသည်။ ထိုထဲတွင် ဗိုလ်ကြီး ဒီမီထရီကိုလပ်စီကော့၏ အလောင်းလည်း ပါဝင်သည်။ သူသည် ပေါက်ကွဲ မီးလောင်သွားသဖြင့် သူ့လက်တစ်ဖက်မှာ မီးကျွမ်းလျက် ရှိလေသည်။ သူက မသေခင် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း ရေးထားခဲ့၏။ သူ သေဆုံးစဉ်၌ မီးလောင်ဒဏ်ရာနှင့် လက်ကို သူ၏ နှလုံးသား ပေါ်တွင် တင်ထားရင်း သေဆုံးသွားခြင်း ဖြစ်၏။ မှတ်တမ်းထဲ၌ ဇနီးဖြစ်သူကို သူ အလွန်ချစ်ကြောင်း၊ သူ သေဆုံးသွားလျှင်လည်း စိတ်ပျက်လက်ပျက် မဖြစ်စေချင်ကြောင်း၊ ထို ပေါက်ကွဲသွားစဉ် မသေဘဲ ကျန်ရစ်သူ ၂၃ ယောက် ရှိကြောင်း ပါဝင်လေသည်။ ကိုလပ်စီကော့၏ စာကို တစ်နိုင်လုံး သို့ ကြေညာပေးလေသည်။ သူ့အလောင်းကို သူ၏ ဇာတိဖြစ်သော စိန့်ပီတာစဘတ်၌ ဖြိုပုံနံ့သဂြိုဟ်သည်။ စစ်အခမ်းအနား အပြည့်အစုံနှင့် သဂြိုဟ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ပူတင်က သူ့ကတိအတိုင်း တန်ချိန် ၁၈,၀၀၀ ရှိသော ကတိစီကို ဆယ်တင်ရေးနှင့် သင်္ဘောသားများ၏ အလောင်း ပြန်လည် ရယူပေးရေး အကောင်အထည် ဖော်လေသည်။ နျူကလီးယား ရေပင်သင်္ဘော ဆယ်တင်ရေး အပါအဝင် သင်္ဘောနှင့် ပတ်သက်သမျှ အရာအားလုံး ကုန်းပေါ်ပြန်ရောက်ရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ် ခန့်မှန်းခြေ ဒေါ်လာ သန်း ၁၃၀ ရှိနိုင်သည်။ ရေတပ်အတွက် သတ်မှတ်ထားသော ဘတ်ဂျက်ထဲမှ လည်းကောင်း၊ တခြား ကာကွယ်ရေး ဘတ်ဂျက်အတွင်းမှ လည်းကောင်း ခွဲဝေပြီး ထိုကုန်ကျစရိတ်ကို ခံရမည် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သမ္မတပူတင် အနေဖြင့် သူ့ကတိအတိုင်း မဖြစ် ဖြစ်အောင် အကောင်အထည် ဖော်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် နျူကလီးယား ရေပင်သင်္ဘောကို နျူကလီးယား လောင်စာများနှင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် အလွန် အန္တရာယ်ကြီးသည်။ သင်္ဘောပေါ်ရှိ နျူကလီးယား ရီအက်တာ သည် တစ်ချိန်ချိန်တွင် ပေါက်ကွဲသွားနိုင်သည်။ ထိုအခါ ရေအောက် ချာနိုးတိုင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ထိုသို့သာ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို ပေါက်ကွဲသွားလျှင် အာတိတ်ဒေသ၏ ဂေဟစနစ်ကိုလည်း ထိခိုက်နိုင်သည်။ ယခု နှစ်မြှုပ်နေသော

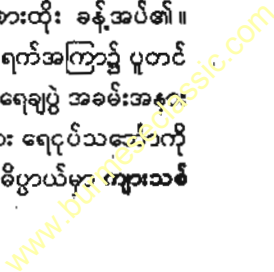

ဘာရင်းပင်လယ်မှာ ငါးအပေါ်ဆုံး နေရာလည်း ဖြစ်၏။ နော်ဝေတို့သည် ဤ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိ၏။ ထိုသို့ ကတိစ် ဆယ်တင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေစဉ် ထိုသင်္ဘောနား၌ နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ၅ စင်း စောင့်ကြပ်နေ၏။ ၂ စင်းမှာ အမေရိကန် ရေငုပ်သင်္ဘောများ ဖြစ်ပြီး ၃ စင်းမှာ ရုရှား ရေငုပ်သင်္ဘောများ ဖြစ်ကြ၏။ ရေအောက် မီတာ ၅၀၀၀ အနက်တွင် ကတိစ်မှာ လဲလျောင်းနေ၏။ မည်သူမျှ ယခုအချိန်ထိ ဆယ်တင်နိုင်သေးပေ။

ယခုအချိန်၌မူ အခြေအနေမှာ ပြောင်းလဲသွား၏။ ရုရှားတွင်လည်း ယခင်လို လျှို့ဝှက်မှု၊ ဖုံးကွယ်မှုများကို ဖွင့်ပေးလိုက်၏။ မကြုံဖူးလောက်အောင် လွတ်လပ်ပွင့်လင်းလာသည်။ ရုရှားက ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှနေ ကတိစ်၏ အခြေအနေကို တင်ပြသည်။ နာရီတိုင်း ကတိစ် ဆယ်တင်ရေးကို သတင်းပို့နေ၏။ ကတိစ် ဆယ်တင်ရေးကို နိုင်ငံတကာက အာရုံစိုက်နေ၍ နိုင်ငံတကာကို အသိပေးသည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံတကာကို သတင်းပြန့်ချိရာတွင် ပူတင်၏ အရင်းနှီးဆုံး လက်ထောက် လည်း ဖြစ်၊ ကရင်မလင်တွင် အဓိက အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်သော ဆာဗီ ယက်ဇင်စကီးက ဦးဆောင်လေသည်။ ကတိစ် ရေငုပ်သင်္ဘော ဆယ်တင်မှု စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ ဟယ်လီဘာတန် ကုမ္ပဏီသည် တခြား အဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရေငုပ်သင်္ဘောကို ဆယ်တင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံး လက်မြောက်လိုက်ရသည်။ သူတို့ကုမ္ပဏီ အနေဖြင့် ဆယ်တင်နိုင်စွမ်း မရှိ ကြောင်း ၂၀၀၁ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းတွင် ကြေညာခဲ့သည်။ ဟယ်လီဘာတန် နေရာတွင် ဒတ်ချ်ကုမ္ပဏီ ၂ ခုကို အစားထိုး၍ ဆယ်တင်ရန် ကြိုးစားသည်။ ခန့်မီယတ်နှင့် စမစ်အင်တာနေရှင်နယ်တို့ ဖြစ်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီ ၂ ခုနှင့်အတူ ရုရှား၊ ဗြိတိသျှ၊ ဒတ်ချ်နှင့် နော်ဝေ ရေငုပ်သင်္ဘောများကလည်း ကူညီခဲ့ကြသည်။ ၂၀၀၁ ခု အောက်တိုဘာ ၇ ရက်နေ့တွင် ထို ဒတ်ချ် ကုမ္ပဏီ ၂ ခုသည် ကတိစ် ရေငုပ်သင်္ဘော ဆယ်တင်ရေးကို စတင်သည်။ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ဖို့လည်း လိုအပ်၏။ ဤသို့ စုပေါင်း၍ ဆယ်တင်ခဲ့ရာ ကတိစ်ကို ဆယ်တင်၍ ရလာသည်။ ရေအောက်မှနေ အထက် ၁၀၈ မီတာ သို့မဟုတ် ၃၅၄ ပေအထိ ဆွဲတင်နိုင်လာသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် တဖြည်းဖြည်း ဆယ်ယူလာရာ ကိုလာကျွန်းဆွယ် ရီစလီယာကိုဗို သင်္ဘောကျင်းသို့ ရောက်ရှိသွားလေတော့ သည်။ ရေငုပ်သင်္ဘောအတွင်းမှ ရေငုပ်သင်္ဘောသားများ၏ အလောင်းကို တွေ့ရ သည်။ ထိုအလောင်းများကို ထုတ်ယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ သူတို့ ဇာတိမြေများတွင် သင်္ဂြိုဟ်ကြ၏။ အလောင်း ၃ လောင်းမှာမူ မည်သူ မည်ဝါမှန်း မသိခဲ့ရပေ။ သင်္ဘောတွင် ပါဝင်သော ဂရာနစ် ခုံးကျည် ၂၂ စင်းကိုလည်း ဖယ်ရှားခဲ့သည်။

ထိုခုံးကျည်များမှာလည်း အချိန်မရွေး ပေါက်ကွဲနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုကို အပျက်အစီးမရှိ ကောင်းမွန်စွာ ရရှိသည်။ နာပါ သင်္ဘောကျင်းသို့ ရောက်ရှိစဉ် ကတိစ်မှာ ကျိုးပျက်သွားတော့သည်။

၂၀၀၁ ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် အစိုးရ ရှေ့နေချုပ် ဗလာဒီမာအိုစတီနာ ယူစတီနောက အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ထုတ်ပြန်၏။ သူက ကတိစ် သင်္ဘော နစ်မြုပ်မှု၌ ရုရှား ရေတပ်မတော်တွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု လက်ညှိုးထိုးထား သည်။ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်သည်ကို သာမန်သင်္ဘော နစ်မြုပ်သည်ဟုသာ သဘော ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပထမထဲက သိခဲ့လျှင် အပ်နှင့် ထွင်း ရသလောက်သာ ဖြစ်မည်။ ယခု ပုဆိန်နှင့် ထွင်းရသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကရင်မလင်တွင် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေး ထိုင်ကြ၏။ အစည်းအဝေးမှနေပြီး ပူတင်သည် ရေတပ် အထက်တန်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၃ ဦးကို ရာထူးမှ ချလိုက် သည်။ ကျန်ထိပ်တန်း ရေတပ် အရာရှိ ၁၁ ယောက်ကို ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက် သည်။ သမ္မတရုံး သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့မှ ထိုအကြောင်းကို သတင်း ထုတ်ပြန်ပေးသည်။ ကတိစ်စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအဖွဲ့၏ တင်ပြချက်အရ ထိုကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသူများကို အရေးယူခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အရေးယူမှု များကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ရေတပ်မတော် တွင်လည်း ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးများကို လေ့ကျင့်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့၏။ ပူတင်က ထိုကဲ့သို့ တပ်မတော် အရာရှိကြီးများအား ဖယ်ရှားပစ်မှုကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူ၏ ဩဇာအာဏာကို ပြသလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ မည်သူက အစိုးရအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်သည် ဆိုသည်ကိုလည်း လက်တွေ့ပြသ လိုက်သည်။ စစ်တပ်ထဲမှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ဆန့်ကျင်သော လူဟောင်း ကြီးများက ထိုသို့ ပြုမူခြင်းကို မကြိုက်ကြပေ။ သို့သော် ပူတင်က တပ်မတော်ထဲတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ လုပ်ချင်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် တပ်မတော်ထဲမှ အရာရှိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ ဆန့်ကျင်မှုကိုလည်း မလိုလားပေ။ ထိုအချိန်တွင် ကတိစ် အကျပ်အတည်း ပေါ်လာ၏။ ထိုအကျပ်အတည်းကို အခွင့်ကောင်း ယူကာ သူက အဟောင်းထဲမှ ရုန်းထွက်ဖို့ ကြိုးစားခြင်း ဖြစ်၏။ ထုတ်ပစ် လိုက်သော အရာရှိများ နေရာတွင် လူသစ်များဖြင့် အစားထိုး ခန့်အပ်၏။ ရေတပ်မတော်တွင် ဖြုတ်ထုတ်ခြင်းလုပ်ငန်း ပြုလုပ်ပြီး ၃ ရက်အကြာ၌ ပူတင် သည် နောက်ဆုံးပေါ် ရုရှား နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ရေချုပ် အခမ်းအနား သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက်ဆုံးပေါ် နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘောကို "ဂေပတ်" (Gepard) ဟု ခေါ်သည်။ ရုရှားလို ဂေပတ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကျားသစ်

ဖြစ်လေသည်။ ထိုရေငုပ်သင်္ဘောကို ပင်လယ်ဖြူရှိ ဆပ်မတ်ရှ် သင်္ဘောကျင်းတွင် ရေချသည်။ ထိုသင်္ဘောကျင်းမှာ လွန်ခဲ့သော ၇ နှစ်က ကတိစ် ရေငုပ်သင်္ဘော ရေချခဲ့သော သင်္ဘောကျင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရေမချခင် တစ်ရက်၌ ကက်ဘီနက်တွင် ပူတင်က ပြောသည်မှာ နောင်နှစ်တွင် စစ်အသုံးစရိတ်ကို ပိုသုံးစွဲမည်။ အစိုးရအနေဖြင့် တပ်မတော် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ရည်ရွယ်ချက် ရှိရှိနှင့် လုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဂေပတ်သည် ခေတ်အစီဆုံးသော ရုရှား ရေငုပ်သင်္ဘော ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြန်ဆုံး မောင်းနှင်နိုင်သော ရေငုပ်သင်္ဘောလည်း ဖြစ်၏။ မိတာ ၁၁၀ ရှည်လျားပြီး တန်ချိန် ၁၂၂၇၀ ရှိလေသည်။ ရေအောက်အနက် မိတာ ၆၀၀ အထိ ငုပ်နိုင်သည်။ ရေအောက်တွင် မောင်းနှင်နိုင်သောနှုန်းမှာ ၁ နာရီလျှင် ၃၅ နေရာ ဖြစ်၏။ ဂေပတ်သည် ကတိစ်ထက် သေးသည်။ သို့သော် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ် ဂရာနစ် တိုက်ချင်းပစ် ခုံးကျည် ၂၄ စင်းကို သယ်ဆောင်နိုင်သည်။ ရေတပ်မတော် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကူရိုယေဒေါ့က 'ယခုလို ရေငုပ်သင်္ဘော အသစ်တစ်စီးနဲ့ အစားထိုးလိုက်နိုင်တာ ထူးခြားတဲ့ သင်္ဘောတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု ရေငုပ်သင်္ဘောကို ရေချလိုက်ခြင်း အားဖြင့် ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ကတိစ်သင်္ဘောသားများကို ဂုဏ်ပြုလိုက်တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ ရုရှားသည် သူတို့၏ ကျဆုံးသွားသော ဂုဏ်မာနကို ပြန်လည် အဖတ်ဆယ်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ ဂေပတ် ရေငုပ်သင်္ဘောနှင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ထားသည့်ပုံကို ရုပ်မြင်သံကြား၌ ပြသသည်။ သူ၏ပုံမှာ အနာဂတ်ကို မျှော်ကြည့်ပြီး အတိတ်ကို ချန်ထားခဲ့သောပုံ ဖြစ်၏။ ရုရှားသည် ကမ္ဘာတွင် အင်အားကြီး နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိသေးကြောင်း ပြသလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

၂၀၀၂ ခု ဇန်နဝါရီလတွင် ရုရှား အာဏာပိုင်များက ကတိစ် နှစ်မြှုပ်ခြင်းမှာ နိုင်ငံခြား ရေငုပ်သင်္ဘော တစ်စီးနှင့် တိုက်မိ၍ မဟုတ်ကြောင်း နောက်ဆုံး ဝန်ခံ ပြောဆိုခဲ့သည်။ နောက်တစ်လ၌လည်း အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်က ရေတပ်မှ ထိပ်တန်း အရာရှိကြီးများကို စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုအား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ အပြင် တပ်မတော်မှာ အရာရှိကြီးများကို လိုက်လျောလွန်းသည်ဟု အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်က ဆိုသည်။ ရေတပ်မတော်ကို တာဝန်ယူရသော ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် အီလျာကလေဗာနော့ကိုလည်း ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်မှ ရာထူးချွတ်ကာ စက်မှု သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်လွှဲပေးလိုက်သည်။

ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗလာဒီမီယာကူရိုယေဒေါ့က ကတိစ် နှစ်မြှုပ်

ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပထမဆုံး ဝန်ခံ ပြောဆိုသည်။ သူသည် ရုရှား 'ရေတပ်မတော်၏ အမြင့်ဆုံး ဦးစီးချုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ သူက ကတိစ်မှာ တော်ဝင်ပစ်ခတ်မှု လေ့ကျင့်နေစဉ် တော်ဝင်ပစ်ခတ်လောင်စာ ပေါက်ထွက်ပြီး သင်္ဘောအတွင်း ထဲ၌ ပေါက်ကွဲနှစ်မြှုပ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၏။ ရေတပ်မတော်တွင် လက်နက်များ ထားရှိခြင်းမှာ စနစ်မကျခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဟိုင်ဒရိုဂျင်ပါနောက်ဆိုင်ဖြင့် လက်နက်များကို ထိန်းချုပ် ပစ်ခတ်ခြင်းမှာလည်း အန္တရာယ်များကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုသည်။ ဟိုင်ဒရိုဂျင်ပါနောက်ဆိုင်ကို ဗြိတိသျှ ရေတပ်၌ မသုံးတော့ဘဲ ဖယ်ရှားခဲ့သည်မှာ ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို ဟိုင်ဒရိုဂျင်ပါနောက်ဆိုင်ကြောင့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်က HNS စီဒွန် ရေငုပ်သင်္ဘော၌ ပေါက်ကွဲခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဗြိတိသျှ ရေတပ်က ထိုဟိုင်ဒရိုဂျင်ပါနောက်ဆိုင်ကို ဗြိတိသျှ ရေတပ်မတော်တွင် မသုံးစွဲသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ စွန့်ပစ်ခဲ့သည်။ ရုရှားတို့မှာမူ ဆက်လက် သုံးစွဲနေခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟိုင်ဒရိုဂျင်ပါနောက်ဆိုင်မှာ ဈေးသက်သာပြီး လုံခြုံစွာ သုံးစွဲနိုင်မည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သံသယဖြစ်ဖွယ် ကောင်းသော တော်ဝင်ပစ်ခတ်မှုများကို ရုရှား ရေငုပ်သင်္ဘောများမှ ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ကြသည်။ ရုရှားအစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စာမျက်နှာ ၁၀၀ ပါ အစီရင်ခံစာကို ၂၀၀၂ ခု ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်သည်။ ရှေ့နေချုပ် အူစတီနော့က ရေငုပ်သင်္ဘောအတွင်း တော်ဝင်ပစ်ခတ်မှုမှာ ရေတပ်မတော်အတွက် အပြစ်မကင်းသော ချို့ယွင်းချက်ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြထား၏။ အစီရင်ခံစာတွင် ထိုတော်ဝင်ပစ်ခတ်မှုအစားမှာ စတီဟု ခေါ်သည်။ ၆၅-၇၆ A အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ယခု ပေါက်ကွဲမှုမှာ နည်းပညာ ချို့ယွင်းချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ တော်ဝင်ပစ်ခတ်မှုပုံစံဟောင်းကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ရေလုံအောင် ပိတ်ထားသော ပထမ အခန်းထဲတွင် တော်ဝင်ပစ်ခတ်မှု မီးလောင်ခဲ့သည်။ တခြား တော်ဝင်ပစ်ခတ်မှုမှာလည်း နောက် ၂ မိနစ် ၁၅ စက္ကန့် အကြာတွင် ပေါက်ကွဲကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒုတိယအကြိမ် ပေါက်ကွဲမှုကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံစာ၌ ပါရှိသည်။

ကတိစ် ရေငုပ်သင်္ဘော ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပြီးသည့်နောက် ပူတင်သည် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို သူတို့၏ မသမာလုပ်မှု၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုများနှင့် တရားစွဲရန် စီစဉ်ခဲ့လေသည်။ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးကို စတင်သည့် သူ၏ မိဒီယာများသည် ပူတင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် များစွာ အရေးပါလောက်အောင် အကျိုးပြုခဲ့၏။ ဆွစ်အာဏာပိုင်များကလည်း ဘာရီဇော့စကီးကို အေရီဖလော့ လေကြောင်းလိုင်းမှ အခွန်ရှောင်၍ လေယာဉ်လက်မှတ် ရောင်းချ

ခဲ့သည်ဟု ဆိုကာ တရားစွဲထားခဲ့သည်။ ထိုငွေမှာ ဒေါ်လာ ၉၇၀ ကျော် ရှိသည်။ ထိုစွပ်စွဲချက်မှာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်ပိုင်းက ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘာရီဇော့စကီးသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က ရုရှား ဝန်ကြီးချုပ် ရက်ဗ်ဂျွန်ပရီမာ ကော့ဗ် လက်ထက်တွင်လည်း အလွဲသုံးစားလုပ်မှုနှင့် စွပ်စွဲခံရသည်။ သို့သော် အကောင်အထည် မဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပေ။ ပရီမာကော့ဗ်မှာ စွဲချက် မတင်ခင်မှာပင် ထုတ်ပယ်ခံခဲ့ရသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နွေရာသီတွင် နိုင်ငံရေး အခြေအနေ ပြောင်းသွား၏။ ရုရှားတွင် ဦးဆောင်နေသော မိဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ၅ ဦးမှာ စုံစမ်း စစ်ဆေးခံနေရ၏။ အစိုးရရှေ့နေများနှင့် အခွန်ကောက်ရိများက သူတို့ကို စစ်ဆေးခြင်း ဖြစ်၏။ ဗလာဒီမီယာပူဆင်စကီးနှင့် သူ၏ အကြီးကျယ်ဆုံးသော မိဒီယာ အင်ပါယာကြီးမှာ ထိုးနှက်ခံရသည်။ သူ့ကို အလွဲသုံးစားမှုနှင့် ဖမ်းပြီး မော်စကိုရှိ နာမည်ကြီး ဘူတာစကားရား အကျဉ်းထောင်သို့ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လက ပို့ခဲ့၏။ သူသည် နိုင်ငံတော်၏ ငွေကြေး ဒေါ်လာ ၁၀ သန်းကို အလွဲ သုံးစား လုပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က စိန့်ပီတာစဘတ်မှ ရုပ်မြင်သံကြားဌာန တစ်ခုကို လွှဲပြောင်းယူမှုလည်း ပါဝင်၏။ ထိုမိဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးက သူ့ကို ဖမ်းဆီးခြင်းသည် သူ၏ ရုပ်မြင်သံကြားမှ အစိုးရ ဝေဖန်ချက်များကို တိတ်ဆိတ်သွားအောင် ခြိမ်းခြောက်သည့်အနေဖြင့် ဖမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အစိုးရကို ဝေဖန်သောကြောင့် တမင် ဖမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလေ၏။ ပူဆင်သည် ပူဆင်စကီးအား ဖမ်းဆီးမှုတွင် သူ မပတ်သက် ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် မိဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား ထိုးနှက်မှုကို သူက ထောက်ခံလေသည်။ မက်ဒရစ်သို့ သွားရောက် ယည်ပတ်သောအခါ သူ့ကို မေးမြန်းရာ၌ အလွဲသုံးစား လုပ်ငန်းများကို တိုက်ဖျက်ရမည်ဟု သူက ပြောကြားခဲ့သည်။ ရုရှားအစိုးရနှင့် ပူဆင်စကီးတို့ တိတ်တဆိတ် ညှိနှိုင်း ခံဆွေးနွေးမှုဖြင့် ပူဆင်စကီးအပေါ် စွပ်စွဲထားမှုအား အစိုးရက လျှော့ပေးပြီး သူ့ကို ထောင်မှ လွှတ်ပေးလိုက်၏။ ထိုသို့ လွှတ်ပေးခြင်းကြောင့် ပူဆင်စကီး သည် သူ ထိန်းချုပ်ထားသော အကြီးဆုံး မိဒီယာလုပ်ငန်း ဆိုသည့် သူ၏ မိဒီယာများကို အစိုးရထံ ရောင်းချရန် ဖြစ်လာသည်။

နိုင်ငံတကာမှ အကြီးအကျယ် ဖိအားပေးမှုကြောင့်လည်း ပူဆင်စကီးကို လွှတ်ပေးရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ့ကို မလွှတ်ပေးမီ သူ၏ မိဒီယာ အင်ပါယာကြီးကို လွှဲပြောင်းပေးမည်ဟု လက်မှတ်ထိုးခဲ့ရသည်။ ဆောင်းရာသီ ရောက်သောအခါ ပူဆင်စကီး (ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တုန်းကလည်း ရုရှားမှ ထွက်သွားခဲ့ရဖူးသည်။) နှင့် ဘာရီဇော့စကီး နှစ်ယောက်စလုံး အဖမ်းခံရ

မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခံရသောကြောင့် ရုရှားမှ ထွက်သွားခဲ့ကြသည်။ ပူဆင်စကီး တွင် ရုရှားနိုင်ငံသားအဖြစ်ရော၊ အစွဲရေး နိုင်ငံသားအဖြစ်ပါ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် နှစ်ခု ရှိသည်။ သူသည် ကမ္ဘာ့ဂျူးကွန်ဂရက်၏ ရုရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဌာနခွဲတွင် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ မော်စကိုရှိ ချေဂါဆိုဗိုတွင် သူ့အိမ် ရှိသည်။ ထိုအိမ်ကို ရုရှားအစိုးရ ရှေ့နေများက သိမ်းယူထားလိုက်သည်။ ရုရှားအစိုးရ ရှေ့နေချုပ် ရုံးမှ ဝုဇင်စကီးအား ယုံကြည်၍ လွှဲအပ်ထားခြင်းကို ဖောက်ဖျက်မှု၊ မရိုးမသား လုပ်မှု စသည်တို့ဖြင့် စွပ်စွဲထား၏။ သူသည် ဂတ်စ် ရေနံကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်သော ဂက်စ်ပရန်မှ ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော် ချေးယူထားခဲ့၏။ ဂက်စ်ပရန် ကုမ္ပဏီ၏ ၃၈ % သည် နိုင်ငံတော်ပိုင် ဖြစ်ပြီး ကရင်မလင်မှ ချုပ်ကိုင်ထား သည်။ ရုရှားတို့က ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလ၌ စပိန်နိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိ နေသော ပူဆင်စကီးအား ရုရှားနိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ပူဆင်စကီး ဂရိသို့ ရောက်ရှိသွား၏။ ထိုတောင်းဆို ချက် ၂ ခုလုံး မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ဥရောပ တရားသူကြီးများက ရုရှားတို့၏ စွပ်စွဲချက်နှင့် တောင်းဆိုချက်ကို သံသယ ဝင်သည့်အတွက် လွှဲမပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှ တရားသူကြီးများကလည်း ပူဆင်စကီး၏ ပြိုင်ဘက် ဘာရီဇော့စကီးကို လွှဲပြောင်းမပေးခဲ့ပေ။

ပူဆင်သည် မိဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ပိုင်သော မိဒီယာများကို ဆက်လက် ထိုးနှက်လျက် ရှိသည်။ သူသည် NTV ကို တည်ထောင်သူလည်း ဖြစ်။ အစိုးရကို ထောက်ခံသူလည်းဖြစ်သော အိုလက်ဒီဗရိုဒေယက်နှင့် ပူးပေါင်း ကာ ထိုးနှက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၌ အစိုးရပိုင် ဒုတိယအကြီးဆုံးဖြစ်သော RTR ရုပ်သံလွှင့်မှုနေ့၌ ဘာရီဇော့စကီး ကို တိုက်ခိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ ရှေ့နေများ၏ အကျပ်ကိုင်မှု၊ အစိုးရ ရုပ်သံလွှင့်ဌာနများ၏ ထိုးနှက်မှုကြောင့် ORT ရုပ်သံလွှင့်၏ ဂရုယံသာ ၄၉ % ကို ရောင်းချလိုက်ရသည်။ ရုရှားအစိုးရ ရှေ့နေများက ဘာရီဇော့စကီးကို ဖမ်းဆီးရန် နိုင်ငံတကာ ဝရမ်းကိုလည်း ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ဗြိတိန်တွင် နေ ထိုင်သော ဘာရီဇော့စကီးကို ရုရှားသို့ လွှဲပေးရန် တောင်းဆိုသည်။ သို့သော် ၂၀၀၃ ခု စက်တင်ဘာလတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံက သူ့ကို နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့် ပေးခဲ့ သည်။ NTV ရုပ်သံလွှင့်ဌာနကိုလည်း ဂက်စ်ပရန်ရှိ အစိုးရ ထောက်ခံသူများက လွှဲပြောင်းယူလိုက်၏။ ဂက်စ်ပရန်သည် NTV ၏ ဂရုယံသာ ၄၆ % ကို ပိုင်ဆိုင် ထားသည်။ အဆိုပါ ဓာတ်ငွေကုမ္ပဏီကြီးကို ပူဆင်အား ထောက်ခံသူများက လွှဲပေးခဲ့ထားလေသည်။ NTV အောက်တွင် TV-6 ရုပ်သံလွှင့် ရှိ၏။ ထိုရုပ်သံ

လွှင့်မှာ အသေးစား ဖြစ်သည်။ ထို TV-6 ကို ဘာရီဇော့စကီး တစ်ဦးတည်း ပိုင်၏။ သူ မရှိသောအခါ TV-6 ကို ပိတ်ပစ်လိုက်၏။ သမ္မတ ပူတင်က ထိုကဲ့သို့ မိဒီယာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၇၀၀ အကြာတွင် ကတိစံရေငုပ်သင်္ဘော အကျပ်အတည်း ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရုရှားရှိ အင်အားကောင်းသော လွတ်လပ်သည့် ရုပ်မြင်သံကြားဌာန များမှာ ထိုသတင်းကို ထုတ်လွှင့်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

၂၀၀၃ ခု ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့၌ ရုရှားနိုင်ငံတွင် တစ်ခုတည်းသာ ရှိတော့ သည့် လွတ်လပ်သော ပုဂ္ဂလိကဌာန TVS ကို ရုရှားအစိုးရက ပိတ်ပစ်လိုက် လေသည်။ ပုဂ္ဂလိက ရုပ်သံလွှင့်ဆို၍ TVS သာ ရှိတော့သည်။ လွတ်လပ်သော စာနယ်ဇင်းသမားများ၊ ရုပ်သံလွှင့်သမားများ TVS တွင် စုရုံးနေကြသည်။ TV-6 ကို ပိတ်ပစ်ပြီး TVS သာ ကျန်တော့သည်။ ယခင် MTV နှင့် TV-6 တို့မှ TVS သို့ ပြောင်းလာခြင်း ဖြစ်၏။ ဘဏ္ဍာရေး အခက်အခဲကြောင့် ထို ရုပ်သံလွှင့် ဌာနမှာ မလွှင့်နိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံတွင် ယခုအခါ၌ အစိုးရပိုင် ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းသာ ရှိပေတော့သည်။ အဓိကရား သတင်းစာကြီးက အမျိုးသား ရုပ်မြင်သံကြားဌာနသည် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထုတ်လွှင့်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ဖျော်ဖြေရေးကဏ္ဍ သို့မဟုတ် အစိုးရအကြောင်းသာ လွှင့်သည့် ကဏ္ဍ ကိုသာ ထုတ်လွှင့်တော့မည်လားဟု ဝေဖန်ရေးသားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်ကို တစ်ကျော့ပြန်နေသလားဟု ဝေဖန်ခဲ့သည်။ မိဒီယာသမားများက မကျေနပ် ကြပေ။ ယခုအခါတွင် လက်တစ်ဆုပ်စာသာ ရှိသော ပုဂ္ဂလိက ရုပ်သံလွှင့်ဌာန များနှင့် မော်စကိုအက်ကိုး ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဌာနသာ ရှိတော့သည်။ ထိုသို့ မိဒီယာလုပ်ငန်းကို ချုပ်ကိုင်လိုက်သဖြင့် သမ္မတအနေဖြင့် သူ့အား တရုတ် ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်နေခြင်းကို မခံရတော့ပေ။ ကတိစံ နှစ်မြှုပ်ပြီးနောက် ပူတင် အနေဖြင့် မိဒီယာကို အပြတ်ထိုးနှက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခင်က စတင်ခဲ့သော မိဒီယာ ဈေးနှုန်းခြင်း လုပ်ငန်းကိုလည်း ကတိစံ ပြဿနာဖြင့်ပင် အပြတ် တိုက်ခိုက် နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၃ ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် ခူးမား ရွေးကောက်ပွဲများ လုပ်ပြီး ၂၀၀၄ ခု မတ်လတွင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲများ လုပ်၏။ မိဒီယာများက ဝေဖန် တိုက်ခိုက်ခြင်း သိပ်မလုပ်တော့။ ကရင်မလင်က လိမ္မာအောင် ဆောင်ရွက် ခဲ့ပေသည်။ သူတို့က ဗလာဒီမီယာပူတင် ရွေးကောက်ခံရအောင် လှုံ့ဆော်စဉ်းရုံ နေပေတော့သည်။

အခန်း (၇)

ပြည်တွင်း စစ်မျက်နှာ

ဆာရာသည် လေလွင့်နေသော ခွေးတစ်ကောင်၏ အကိုက်ကို ခံရသည်။ ဆေးရုံသို့ သွားပြသောအခါ သူသည် ၂ ခု ရွေးချယ် ရ၏။ တစ်ခုမှာ ခွေးကိုက်ခံရသည့် ဒဏ်ရာအခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ရန် ဖြစ်ပြီး၊ နောက်တစ်ခုမှာ ခွေးရူးပြန်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးကို ဒေါ်လာ ၁၀၀ ဝေး၍ ထိုးရန် ဖြစ်သည်။ သူက ပိုက်ဆံပေး၍ ဆေးထိုးလိုက်လေသည်။

*

ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ သမ္မတကာလတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ပို၍ ရရှိလာသလို သြဇာအာဏာလည်း ပို၍ တက်လာလေသည်။ ပူတင်က အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို စာဘုရင်ခေတ်ကလို အထက်မှနေ အောက်သို့ ဒေါင်လိုက်စနစ်ဖြင့် ကျင့်သုံး ချင်သည်။ ဆိုဗီယက်ကာလက အုပ်ချုပ်သလို အုပ်ချုပ်ချင်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို သူ အုပ်ချုပ်ခွင့် ရသည့် အချိန်မှာ ရုရှားတွင် ဘောရစ်ယံလ်ဆင် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် အတွက် အင်အားနည်းနေချိန် ဖြစ်သည်။ မော်စကိုသည် မြို့အပြင်ဘက်သို့ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည်ဟု မထင်ရပေ။ ချေချင်ညာမှာ ရုရှား၏ ပြည်နယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၉ ဆောင်းဦးက ပူတင် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ပြည်နယ် လည်း ဖြစ်၏။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းအောက်မှာ တခြား ပြည်နယ်များလည်း ရှိသည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ပရီမော့စကီးတို့မှာ အရှေ့ဖျားရှိ ရေလမ်းကို အားပြုသွားလာရသော ဒေသများ ဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ အာဏာစက် အောက်တွင် ထိုဒေသများ ရှိနေကြ၏။ ရာဇဝတ်မှု၊ အကျင့်ပျက်မှုနှင့် ဆင်းရဲ ချွတ်စားမှုများကို ပြည်သူများက ကြိတ်၍ ချေပစ်ကြရသည်။ ပူတင်၏ ဆေးဝါးမှူး နိုင်ငံတော်ကို အားဖြည့်ရေး ဖြစ်သည်။ ဗဟိုမှနေ စတင်၍ အားဖြည့်ရမည်။

ထို့ကြောင့် မိဒီယာကို တင်းကျပ်ဖို့လိုသည်။ မိဒီယာလုပ်ငန်းကို လျှော့သင့်သည်ကို လျှော့၊ ဖြတ်သင့်သည်ကို ဖြတ်သည်က ကောင်းသည်ဟု သူ ယူဆသည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ရန်အတွက် ပူတင်သည် တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အင်အားကြီးသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး ၇ ဦးကို ခန့်အပ်ကာ သမ္မတက ထိုဒေသများကို တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်ထားရေး ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သမ္မတ၏ စိတ်ချအားကိုးရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများက ထိုဒေသများတွင် ချုပ်ကိုင်ထားရေး ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေအရ ထိုဒေသများသည် ဗဟိုအစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိနေကြသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ပြည်ထောင်စုကောင်စီတွင် သူတို့ဒေသအတွက် ပြောဆိုပိုင်ခွင့် အာဏာများ လျော့ပါးနေပေသည်။ သူတို့သည် အထက်လွှတ်တော်တွင် ပြည်နယ် ကိုယ်စားပြု၍ တက်ရောက်ခွင့် ရရှိသည်။ ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ နေရာများကို ပြည်နယ် လူထုက ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက အထက်လွှတ်တော်သို့ တက်ရောက်ကြရသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များမှာ အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ ပါဝင်ကြသည်။ အထက်လွှတ်တော်လောက် ဥပဒေပြုအာဏာ မရှိပေ။ ပြည်ထောင်စု ကောင်စီမှာ ယခင် သမ္မတ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်ကတည်းက မကြာခဏ ဖျက်သိမ်းခံရသော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု ကောင်စီ အနေဖြင့် သမ္မတပူတင်ကို အန်တုနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ ထိုကောင်စီတွင် ပါဝင်သော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကလည်း ပြောစရာရှိသည်ကို ပြောလေ့ရှိစဉ် ဥပမာ ကတ်စီပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အလက်ဇန္ဒား ရက်စကျိုင်းက ကတ်စီ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သမ္မတကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် နောက်တစ်ကြိမ် ရွေးကောက်ခံရ၍ တားမြစ်ခံရသည်။ မော်စကိုရှိ သူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများမှ တချို့ ပိတ်ပင်ခံရပေမည် တချို့ ကန့်သတ်ခံရသည်ဟု ဆိုသည်။

ပူတင် ရွေးချယ်ခန့်အပ်သော ပြည်ထောင်စုတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး ၇ ဦးမှာ အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခြင်း ခံကြရသည်။ ထို ၇ ဦးကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလက ခန့်အပ်သည်။ ပြည်ထောင်စု၏ အထူးဒေသသစ်များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သလို ရုရှားနိုင်ငံ၏ စစ်ဒေသများလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ထိုဒေသပြင်ပ ၇ ခုတွင် ၅ ခုကို ဝိုင်းရံခြင်းများက အုပ်ချုပ်သည်။ ၂ ဦးမှာ ကြည်းတပ်တော်က ဖြစ်ပြီး၊ ၂ ဦးမှာ လုံခြုံရေးဌာနမှဖြစ်ကာ နောက်တစ်ဦးမှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် MVD ခေါ် ထောက်လှမ်းရေးမှ ဖြစ်လေသည်။ ထို ၅ ခု အပြင် နောက်ထပ်

ခုကို အရပ်သား အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက အုပ်ချုပ်ကြသည်။ ပြည်နယ်တစ်ခုကို ဆာဂျီကီရီယင်ကို အုပ်ချုပ်သည်။ သူသည် ယခင်က တိုင်းပြည် ပြုပြင်ရေး သမား ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သည်။ သူ့ကို နစ်ဇနီနော့ကိုရှော့ ဒေသကို အုပ်ချုပ်စေသည်။ နောက်ဒေသတစ်ခုကိုကား လီယိုနစ်ဂဒါချက်စကီးက အုပ်ချုပ်သည်။ သူသည် ယခင်က နေသဟာယ လွတ်လပ်သော ပြည်နယ်များ ဆိုင်ရာ ဗဟိုအစိုးရ၏ ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ယခု သူတာဝန်ယူသော ပြည်နယ်မှာ နိုဗိုဆီဘုဂ် ဖြစ်လေသည်။ အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများမှာ သမ္မတကို အန်တုနိုင်ဖို့ စွမ်းအားလျော့နေကြသည်။ သို့သော် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် သူတို့ ဦးဆောင်မှုမှာ အလွန် ထိရောက်လေသည်။ တိုင်းအသီးသီး ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသောကြောင့် စနစ်တကျ အုပ်ချုပ်နိုင်သည်။ ထိုထဲတွင် မော်စကိုနှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်ကို ပြည်ထောင်စု မြို့ကြီးများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ ဒုတိယမြောက် ဖြစ်သော စိန့်ပီတာစဘတ်မှာ သမ္မတ၏ ဇာတိမြို့ ဖြစ်၏။ အရှေ့ဖျားဒေသရှိ ဟာဘာရှော့ နယ်ထဲတွင် ပါဝင်သည်။ တောင်ပိုင်းမြို့တော်အဖြစ် ဒွန်မြစ်ကမ်းပေါ်မှာ ရှိစတော့ ရှိသည်။ ဆိုက်ဘေးရီးယားဘက်တွင် နိုဗိုဆီဘုဂ်နှင့် ရေကတော့ရင်ဘုဂ်မြို့များ၊ ရုရှားအလယ်ပိုင်းတွင် နစ်ဇနီနော့ကိုရှော့မြို့များ ရှိလေသည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က သမ္မတ၏ အာဏာပေးအပ်ခြင်း ခံရသော ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေး ကိုယ်စားလှယ်များမှာ သမ္မတနှင့် ထိတွေ့မှု နည်းသည်။ သူတို့သည် ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များနှင့်သာ အများဆုံး ထိတွေ့နေရသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ ဩဇာအောက်တွင်ရှိပြီး သူတို့၏ ဘဏ္ဍာငွေ ခွဲဝေပေးမှုကိုသာ ရကြသည်။ အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် အာဏာကုန်လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး ၇ ဦးမှာ ရုရှား လုံခြုံရေးကောင်စီပေါ်တွင်လည်း ဩဇာရှိကြသည်။ သမ္မတနှင့်လည်း ဆက်ဆံမှု များသည်။ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်ရေး အခန်းတွင်လည်း ဦးဆောင်မှုမှ ပါဝင်ကြသည်။ သမ္မတ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ အဆင့်တွင် သူတို့ကို ထားရှိကြသည်။ ပူတင်သည် သမ္မတ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က လျော့တိလျော့ရ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မတူအောင်၊ သမ္မတ၏ အာဏာ လွှမ်းမိုးမှုလည်း အခိုင်အမာ ရရှိအောင် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ရုရှား အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဗဟိုက အင်အားကောင်းကောင်း ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ယဲလ်ဆင်လက်ထက်က ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာကို ပို၍ ပေးသည်။ ပြည်ထောင်စုကောင်စီတွင် ဥပဒေပြုရေး အာဏာမှာ အငြင်းပွားဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို လွတ်လပ်သော အုပ်ချုပ်ခွင့် ခံပေးထား

သဖြင့် ဥပဒေပြုရေးနှင့် ပတ်သက်သော အငြင်းပွားမှုမှာ ပြေလျော့နေသည်။ ပူတင် လက်ထက်၌မူ ကရင်မလင်တွင် အငြင်းပွားမှု၊ မသမာမှုများကို ရှင်းလင်းရေး၊ လျော့ပါးရေးအတွက် အစီအစဉ် ချမှတ်ထားသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များကို ပြည်ထောင်စုကောင်စီမှ ထိထိမိမိ အာဏာ သက်ရောက်စေရန် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲထားသည်။ ပြည်ထောင်စုကောင်စီက ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များကို ဖယ်ရှားခွင့်ရှိသည်။ အဂတိ လိုက်စားသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ၁၆ ယောက်ကို တရားစွဲထားလေသည်။ သူတို့ကို တရားစွဲရသည့် အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ သမ္မတ၏ အာဏာကို အနည်းနှင့်အများ စိန်ခေါ်ကြ၍ ဖြစ်သည်။ သူတို့မှာ တရားရုံးတွင် ရင်ဆိုင်ရပြီး တချို့မှာ သက်ညှာခံရနိုင်သလို တချို့မှာ ထောင်သွင်း အကျဉ်းချ ခံရဖွယ်လည်း ရှိသည်။

သမ္မတ၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများသည် စစ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဌာနများမှ လာကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ သမ္မတ စိတ်ချယုံကြည်ရသော သူများကို သမ္မတက တိုက်ရိုက် ခန့်အပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ သူတို့ ဒေသရှိ ဓမ်းနားသော အဆောက်အဦများတွင် ရုံးထိုင်ကြရသည်။ သူတို့ဒေသရှိ သူဌေးကြီးများနှင့် အပြိုင်အဆိုင် ခုံညှားသော အဆောက်အဦများတွင် နေထိုင်ကြရသည်။ ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး ၇ ဦး၌ တစ်ဦးစီ၏ လက်အောက်တွင် ဝန်ထမ်း ၁၅၀၀ ရှိကာ ၇၀ % မှာ လုံခြုံရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့အစည်းများ) သို့မဟုတ် တပ်မတော်နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိကြလေသည်။ စိန့်ပီတာစတတ်ရှိ သမ္မတ၏ လူတစ်ယောက်ဆိုလျှင် တခြား မည်သူနှင့်မျှ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဆက်အသွယ် မရှိသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗစ်တာရုကောဆော့နှင့် ဆက်သွယ်ထားရသည်။ သူသည် ယခင်က လီနင်ဂရက် KGB ဌာနတွင် တာဝန်ယူခဲ့၏။ သမ္မတ၏ လူဟောင်းလည်း ဖြစ်ပြီး နာမည်ကြည်ကြီးသည်။ ချာကောဆော့မှာ သူ့လက်ထောက်များအဖြစ် ယခင် KGB မှ သူ့တပ်ဦးများကိုသာ ခန့်ထားသည်။ အရှေ့ဖျားဒေသ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အရှေ့ဖျားဒေသ ဓါဗာရော့တွင်ရှိသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးမှာ ပူတင်၏လူ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကွန်စတန်တင်ဒူလီကော့စကီး ဖြစ်သည်။ သူက အဇူဗက်ရှာသတင်းစာနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် 'ကျွန်တော်က ဘာမဆို ရနိုင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ စိတ်အလို မလိုက်အောင်တော့ ထိန်းချုပ်ရတယ်။ လူတစ်ယောက်မှာ တစ်ကြိမ်မှားပြီးရင် ရပ်တည်ဖို့ ခက်ခဲသွားပြီ။ အခု ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ သဘောထား မတူရင် သမ္မတကြီးနဲ့ သဘောထား ကွဲပြားနေတာပဲ ဖြစ်မယ်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ထိုဒေသသစ် ၇ ခု၌ အခွန်ရအဖွဲ့၊ SSB ထောက်လှမ်းရေး

အဖွဲ့၊ ပြည်ထဲရေးဌာန၊ ကာကွယ်ရေးဌာနများကို စတင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။ အင်အားချညှန်ခဲ့သော ဒေသခေါင်းဆောင်များမှာမူ ယခု အပြောင်းအလဲတွင် မျက်စောင်းထိုး ခံရသူများ ဖြစ်၏။ ဒေသခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် သို့မဟုတ် နှစ်ယောက်မှာ ဖယ်ရှားခံရပြီး အစားထိုးခံရသည်။ အရှေ့ဖျားရှိ ရေဝေကုန်းတန်း၊ ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဖြစ်သော ယက်ဂျန်နာစဒရာတင်ကိုမှာ ၂၀၀၁ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ အစောပိုင်းတွင် ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခံရသည်။ သူ့ကို အကျဉ်းပျက်မှု၊ အဂတိ လိုက်စားမှုတို့ဖြင့် လူသိရှင်ကြား ဝေဖန် တိုက်ခိုက်သလို သူတို့ဒေသ၌ စွမ်းအင်မရှိဘဲလျက် စွမ်းအင်လျော့နည်းမှုအတွက် ဗဟိုမှ အပြစ်တင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၀၀၁ ခု ဖေဖော်ဝါရီလမှာပင် သူ့ကို မော်စကိုရှိ ငါးလုပ်ငန်းကော်မတီ၌ ရာထူးပြောင်းလဲပေးကာ ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ထိုကော်မတီမှာ ငွေရများသော ဌာနဟု နာမည်ကြီး၏။ လာဘ်စားမှုနှင့် ငါးဖမ်းခွင့် လိုင်စင်များများ ရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသောဌာန ဖြစ်သဖြင့် အကျိုးရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ သက်ရောက်မှု အားကောင်းသော ဒေသများဖြစ်အောင် သမ္မတက အရည်အချင်း ရှိသူများနှင့် ဗဟိုမှ ထိန်းချုပ်ရ လွယ်ကူသော သူများကိုသာ ဦးစားပေး ခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် တချို့လူများမှာ သမ္မတက ရွေးချယ်သော်လည်း လူထုက ဆန္ဒမဲ မပေးလျှင် ခန့်အပ်ခြင်း မခံရပေ။ ဥပမာ စိန့်ပီတာစတတ်ရှိ ယာကော့လက်မှာ ပူတင်က ခန့်အပ်သော မက်ဗီယင်ကိုထက် လူထုက ရွေးချယ်ခဲ့သဖြင့် ပူတင်ကို ဆန့်ကျင်သူ ယာကော့လက် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သွားသည်။ စိန့်ပီတာစတတ်မှ ဒုတိယ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အလက်ဇန္ဒားပိုတက်ကင်မှာ ရာဝေတံမူဖြင့် စွပ်စွဲခံရသည်။ သူ၏ လက်ထောက် ဖြစ်သူမှာလည်း အလွဲသုံးစားလုပ်မှုဖြင့် အဖမ်းခံရသည်။ နောက်ထပ် လက်ထောက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ယောက် ဖြစ်သော ဘောလာရီမာလီရှက်မှာလည်း လာဘ်စားမှုဖြင့် ရာထူးချခံရသည်။ သူသည် ၁၉၉၉ ခုနှစ် စိန့်ပီတာစတတ်မြို့၏ ရန်ပုံငွေ ဒေါ်လာ ၂.၇ သန်းကို အလွဲသုံးစား လုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသည်။ ရုရှားနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အဖန်ငင်တော်ပါတီ ညီလာခံတွင် ဟိုတယ်များ ငှားရမ်းသော အသုံးစရိတ် အပါအဝင် ကုန်ကျစရိတ် အားလုံးကို စာရင်းလိမ်ပြု၍ ရာထူးအချခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ စိန့်ပီတာစတတ်ကို ပြန်လည် မွမ်းမံပြုပြင်ရန် စီစဉ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ အသစ်မွမ်းမံတည်ဆောက်ရေးအတွက် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၅၅၀၀ လျာထားလေသည်။ ထိုမြို့တော် မွမ်းမံမှုကို စိန့်ပီတာစတတ် နှစ် ၃၀၀ ပြည့် အခမ်းအနားအခါ တည်ဆောက်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ယာကော့လက်

သည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၌ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရလေသည်။ ထို့ပြင် မြောက်ပိုင်း ကော့ကေးရှပ်ဆိုင်ရာ သမ္မတ၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်လည်း ခန့်အပ်ထားသည်။ ထိုရာထူးမှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေသည့် မြောက်အိုင်ယာလန်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးနှင့် အဆင့်အတန်းချင်း တူသည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

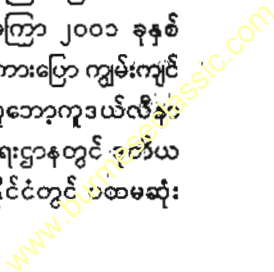
ကရင်မလင်၏ မဟာဗျူဟာသည် အမြဲတမ်း အောင်မြင်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အထူးသဖြင့် အစောပိုင်းကာလများက ဖြစ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖြစ် အရွေးခံရသည်။ ထိုထဲမှ ၁၅ ယောက်မှာ ဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ အဖြစ် ပြန်အရွေးခံရသည်။ ယင်းတို့ထဲမှ အများစုမှာ ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင် များအဖြစ် နေရာပြန်ရသည်။ သူတို့ထဲမှ သိမ်းယူခံထားရသော ပစ္စည်းများကို ပြန်ရသည်။ သူတို့သည် အထူးအာဏာ လွှဲအပ်ခြင်း ခံထားရသော အုပ်ချုပ် ရေးမှူးကြီးများကို သိပ်ဂရုမစိုက်ကြပေ။ ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများမှာ သမ္မတ ပူတင်၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိသော်လည်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံရသော ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှာ လူထု ထောက်ခံမှုဖြင့် တက်လာသော ကြောင့် သမ္မတနောက်ခံ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများ၏ မျက်နှာကို ကြည့်နေစရာ မလိုပေ။ မော်စကိုရှိ ကရင်မလင်ကို လိုလားသော သတင်းစာများက တချို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို တိုက်ခိုက်ရေးသားကြသည်။

မလင်၌ သမ္မတအာဏာ လွှဲအပ်ခြင်း ခံရပြီးနောက် သမ္မတပူတင်သည် ရုပ်မြင်သံကြား အင်တာဗျူးတစ်ခု၌ ပြည်ထောင်စုကို စနစ်တကျ အုပ်ချုပ်ရေး အောက်တွင် တည်ငြိမ်အောင် ပြုပြင်ပေးဖို့ ရည်မှန်းထားကြောင်း ပြောပြသည်။ ထို့ပြင် ပြည်ထောင်စုကောင်စီနှင့် ဒူးမားလွှတ်တော် ၂ ခု ပူးတွဲ အစည်းအဝေး တွင် သူ့အနေဖြင့် ပြည်နယ်များနှင့် ဗဟို အုပ်ချုပ်ရေး အသီးသီးကို အင်အား တောင့်တင်းအောင်နှင့် ဆက်ဆံရေး ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များနှင့် မော်စကို ဆက်ဆံ ရေး မြန်ဆန်ချောမွေ့ ရန်နှင့် နားလည်မှုရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စု ဥပဒေနှင့် အခြေခံ ဥပဒေကို ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များက လေးစား လိုက်နာရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ တရားရုံးက ဒေသဆိုင်ရာ ဥပဒေ များကို ခိုင်မာအောင်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ဖောက်ဖျက်သူများကို အရေးယူရန် ပြောကြားသွားခဲ့သည်။ ဥပဒေသစ်အရ သမ္မတသည် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေသစ်ကို ဖောက်ဖျက်သော လိုက်နာမှု မရှိသော ဒေသဆိုင်ရာ

လွှတ်တော်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို ဖျက်သိမ်းပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သူတို့ သည် တရားရုံး အုပ်ချုပ်မှုကို မထိမဲ့မြင် မပြုစေရ။ ပူတင်က တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေအဖြစ် ဗလာဒီမာပူစတီနော့ကို ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ လွှတ်တော်အမတ် ၇၀ % ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကရင်မလင်သည် ဒေသအသီးသီး၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရရှိခဲ့ သည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များမှာလည်း ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များတွင် ဥပဒေ ရှိဖောက်သူများကို အရေးယူခွင့်၊ ထုတ်ပယ်ခွင့် အခွင့်အရေးကို ရရှိ ခဲ့သည်။ သမ္မတကလည်း ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ထိုသို့ အရေးယူခွင့် များကို ပေးအပ်ထားလေသည်။ ထို့ပြင် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များသည် ပြည်နယ် ရသုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်းကို ထိန်းချုပ်ခွင့်၊ ပြည်နယ်တွင်း အုပ်ချုပ် ရေးမှူးများနှင့် အရာရှိများ ခန့်အပ်ခြင်းကို မိမိတို့ဘာသာ ခန့်အပ်ခွင့်ရှိသည်။ အပြစ်ရှိသော အစိုးရ အရာရှိများကို ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခွင့်လည်း ရှိလေသည်။ ပူတင်၏ ပြည်ထောင်စုအတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုသည် ဗဟို အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို အားကောင်းစေသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များကိုလည်း အားဖြည့်ပေးပါ သည်။ ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ထံ သူတို့ပိုင် ဒေသအတွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝ ပေးထားလေသည်။

သမ္မတသက်တမ်း ၁ နှစ်အတွင်း ပူတင်သည် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးများကို စတင်ခဲ့လေသည်။ ပူတင်၏ မူလ အကျင့်စရိုက်ကိုက အလေးထားပြီး အောက်ခြေကစ ပြုပြင်တတ်သော စရိုက်ရှိ၍ ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ ပထမဆုံးအနေဖြင့် သူ စိတ်ချ ယုံကြည် သူများကို အစိုးရအဖွဲ့တွင် ခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သမ္မတ စ ဖြစ်သည်နှင့် သူ ယုံကြည်စိတ်ချသော သူများကို ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း အစိုးရအဖွဲ့တွင်း၌ ခန့်ထား သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် မစ်ဇေးကာစီယာနော့ကို ခန့်၏။ သူသည် ယဲလ်ဆင် လက်ထက်ကတည်းက တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး သူ့ကိုပင် ပြန်ခန့်သည်။ နောက် တစ်ယောက်မှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဂါအိုင်ဗန်နော့ ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် မာဂူယံအီဂါဆာဂေယက်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ဗလာဒီ မီယာရာရှီလိုတို့ကို ခန့်အပ်လိုက်လေသည်။ ၁ နှစ်ခန့်အကြာ ၂၀၀၁ ခုနှစ် မတ်လ၌ ဆာဂေယက်၏ နေရာတွင် သူမိတ်ဆွေ အင်္ဂလိပ်စကားပြော ကျွမ်းကျင် သော ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့ကို ခန့်အပ်လိုက်၏။ ထို့ပြင် လူဘော့ကုဒယ်လီနာ့ ကိုလည်း ပထမဆုံး အမျိုးသမီးဝန်ကြီး အဖြစ် ကာကွယ်ရေးဌာနတွင် ဒုတိယ ဝန်ကြီးတာဝန် ပေးအပ်ခဲ့သည်။ အိုင်ဗန်နော့သည် ရုရှားနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး

အရပ်သား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သည်။ ယခင်က SVR ခေါ် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဌာနတွင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့၏။ နိုင်ငံ တော် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင်လည်း အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသည်။ ယခင်က လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သော စိန့်ပီတာစဘတ်မှ ဒူးမား လွှတ်တော်အမတ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဘောရစ်ဂလိုက်ဇလော့ကိုလည်း ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်သည်။ ထိုသို့ ခန့်အပ်လိုက်သော ဝန်ကြီးများတွင် ဝန်ကြီး အသစ် ၃ ဦးကို ပူတင်က တိုက်ရိုက်ခန့်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ယခင်က ရဲအရာရှိ လုပ်ခဲ့ပြီး ရာဇဝတ်မှု စစ်ဆေးရာတွင် အလွန် ကျွမ်းကျင်သူ ရက်ရှီလိုဗ်ဗု လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ယခင် အစိုးရအဖွဲ့မှ ဌာနဆိုင်ရာ ရာထူးအသီးသီးကိုလည်း အပြောင်း အရွှေ့များ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ကျန်ရစ်ခဲ့သူမှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သူ ကာစီယာနော့ ဖြစ်သည်။ ယခင်က သံအမတ်ဖြစ်သူ အီဂါအိုင်ဗန်နော့က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ယခင် ပရီမာကော့ လက်အောက်၌ လုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ သူသည် စပိန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ရုရှား သံအမတ်ကြီးအဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ သူသည် အသက် ၅၈ နှစ် ရှိပြီး စစ်အေးကာလ အတွေ့အကြုံလည်း ရှိသည်။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန အတွေ့အကြုံကို ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်ကတည်းက ရရှိထားသည်။ ယခင် သမ္မတ ယဲလ်ဆင် ရုံးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သော အလက်ဇန္ဒား ဗိုလ်ရှင်မှာလည်း ပူတင် ရုံးအဖွဲ့တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ပူတင်၏ အစိုးရအဖွဲ့တွင် အုပ်စုလိုက် ဖြစ်နေသည်။ ပထမအုပ်စုမှာ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ကျန်ရစ်ခဲ့သူများနှင့် ယဲလ်ဆင် မိသားစု၏ လူများ ဖြစ်သည်။ ထိုထဲတွင် ကာစီယာနော့၊ ဗိုလ်ရှင်နှင့် သူ၏ လက်ထောက်ဖြစ်သူ ဗလာဒီဆလပ်ဆာကော့၊ ရှေ့နေချုပ် ဗလာဒီမီယာယူစတီနော့နှင့် ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီး မစ်ဆေးလပ်ဆင်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ ဗိုလ်ရှင်နှင့် လပ်ဆင်တို့မှာ ယဲလ်ဆင် ၏သမီး တက်ယာနာဒီယာချင်ကိုနှင့် ရင်းနှီးကြသူများ ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့် ယခင်ကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့သော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများတွင် NDM ဘဏ်မှ အလက်ဇန္ဒားမာမက်နှင့် ထရန်စနက် ရေနံကုမ္ပဏီမှ ရိုမန်အက်ဘရာ မိုဗစ်တို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။ အက်ဘရာမိုဗစ်မှာ အင်္ဂလန် ချယ်ဆီး ဘောလုံး ကလပ်အသင်းကို ဒေါ်လာ ၂၃ သန်းကျော်ဖြင့် ဝယ်ယူထားသော သူဌေးကြီး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆစ်နက် ရေနံကုမ္ပဏီကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး ပြည်ပတွင် သွား ရောက် နေထိုင်ရသော ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးနှင့် လုပ်ငန်းများ ပူးတွဲ လုပ်ကိုင်ထားလေသည်။ ပူတင်နှင့်အတူ အစိုးရအဖွဲ့တွင် လုပ်ကိုင်သူများ

ပူတင် ရာထူးခန့်ထားသူများမှာ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် သူနှင့် အတူနေထိုင်ခဲ့သူ များနှင့် သူ့မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုထဲတွင် ရှေ့နေဖြစ်သူ ဒီမီထရီဂိုဗက် လည်း ပါသည်။ သူ့ကို ရှေ့နေချုပ် အဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ရှိခဲ့သော ဗိုလ်ရှင် နေရာတွင် သူ့ကို ခန့်လိုက်သည်။ ပူတင်သည် ယခင်က ယဲလ်ဆင် ခန့်အပ်ခဲ့သည့်လူ ဖြစ်သော်လည်း သူ့လက်ထက်တွင် သူ စိတ်ချယုံကြည်သူများကို စိတ်ကြိုက်ခန့်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ခန့်အပ် ရာတွင် ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က လူများ ပါသလို သူ့အပေါ် သစ္စာရှိမည့် သူလူများလည်း ပါဝင်သည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် အစိုးရအဖွဲ့တွင်း၌ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ယဲလ်ဆင် လူများကို တဖြည်းဖြည်း ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီး နီကိုလိုင်အက်ဆီယိုနှင့်ကို ကို အကျင့်ပျက်မှု၊ အဂတိ လိုက်စားမှုတို့ဖြင့် ထုတ်ပယ်ပစ်ခဲ့၏။ ထိုဝန်ကြီးသည် ယဲလ်ဆင် မိသားစု၏ အကျိုးစီးပွားများကို ကူညီပေးသူလည်း ဖြစ်၏။ နောက် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်သူ မစ်ဆေးလပ်ဆင် ဖြစ်၏။ သူ့ကို ပူတင် လက်ထက်တွင်လည်း ဆက်လက်တာဝန်ပေးထားခဲ့၏။ ရပ်မြင်သံကြား ကြော်ငြာများ၊ စီးပွားရေး အကျိုးစီးပွားများဖြင့် ယဲလ်ဆင် မိသားစုကို ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးနေသူလည်း ဖြစ်၏။ ပူတင် အဓိက အားထား သော သူများမှာကား စိန့်ပီတာစဘတ်မှ သူနှင့် ရင်းနှီးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ဆေးကာစီယာနော့က ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီး ဂျာမန်ဂရက်စ်ကို လူသိရှင်ကြား ဝေဖန်တိုက်ခိုက် သည်။ နောက် လ အနည်းငယ်အကြာတွင် သူတို့နှစ်ဦးသည် ဓာတ်ငွေပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးအပေါ်တွင် ဂက်စ်ပရွန် ရေနံကုမ္ပဏီကို ထိန်းချုပ်ရေးအတွက် အငြင်းပွားခဲ့ကြပြန်သည်။ ဂရက်စ်က ဂက်စ်ပရွန်ကို ပိုမို ကြီးပွားစေချင်သည်။ ကာစီယာနော့က ဂက်စ်ပရွန်ကို ဆန့်ကျင်သည်။

စိန့်ပီတာစဘတ်မှ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲသူများနှင့် စီးပွားရေး ပညာရှင်များက ဂရက်စ်ကို ထောက်ခံကြသည်။ ပူတင်၏ စီးပွားရေး အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ် အန်ဒရေဂိုလာရီဂွန်နော့၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး အလက်ဆီကူဒရင်၊ ပြည်ထဲ ရေးဝန်ကြီး ဘောရစ်ကလိုက်ဇနော့နှင့် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် အီလေယာကလေ ဗာနော့တို့မှာ ဂျာမန်ဂရက်စ်ကို ထောက်ခံသူများ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့က စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို လိုလားကြသည်။ ပူတင်၏ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့တွင် ထင်ရှား သူများမှာ စိန့်ပီတာစဘတ်မှ ရှေ့နေ ၂ ဦး ဖြစ်သည်။ တစ်ဦးမှာ အသက် ၃၈ နှစ်အရွယ် ဒီမီထရီမက်ဗေဒက် ဖြစ်၏။ (ယခု ရုရှားသမ္မတ ဖြစ်သည်။)

နောက်တစ်ဦးမှာ အသက် ၄၅ နှစ်အရွယ် ဒီဗီထင်ကိုဇက် ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးစလုံးသည် ပူတင် မြို့တော်ဝန် လုပ်စဉ်က ပူတင်နှင့် အတူတွဲပြီး လုပ်ဖူးကြသည်။ နောက် ဖော်စကိုသို့ လိုက်ပါခဲ့ကြသည်။ ၁၉၉၉ ခုကတည်းက ကရင်မလင်တွင် ပူတင်၏ လက်အောက်၌ အလုပ်လုပ်ဖူးကြသည်။ ပူတင်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ကိုဇက်က တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများကိုလည်း ကိုဇက်က တာဝန်ယူ ရေးဆွဲသည်။ မက်ဗေဒက်၏ အဓိကအလုပ်တစ်ခုမှာ ဂက်စ်ပရန့် (Gazparon) ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် သူသည် လုံးဝဥသန့် မဟုတ်သည့်တိုင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အောင်မြင်လာခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခု အောက်တိုဘာတွင် ဗိုလ်ရှင် အနားယူသွားသောအခါ မက်ဗေဒက်သည် ကိုဇက်၏ လက်ထောက်အဖြစ် သမ္မတရုံးအဖွဲ့၏ ရုံးအဖွဲ့မှူး ဖြစ်လာသည်။ နောက် စိန့်ပီတာစဘတ်မှ ရှေ့နေတစ်ယောက်မှာ ဆာဂျေမီရီ နေရာ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ၏ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်လာသည်။ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီမှာ အထက်လွှတ်တော်ကို ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ မိရီနေရာမှာ ပူတင်၊ ချာကေဆော့၊ ဂရက်ဖ်၊ ကိုဇက်၊ မက်ဗေဒက်တို့ ကဲ့သို့ပင် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ် ဥပဒေဌာနတွင် တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုသူ အများစုမှာ သမ္မတပူတင် လက်အောက်ရှိ ဒုတိယအုပ်စုမှ ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့တော်ဝန် အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက် လက်အောက်တွင် ပူတင် အလုပ် လုပ်ခဲ့စဉ်က ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တတိယအုပ်စုမှာလည်း စိန့်ပီတာစဘတ်မှ လူများပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ် လီနင်ဂရက် ကာလ၌ ပူတင် KGB တွင် လုပ်စဉ်ကတည်းက သိကျွမ်းခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့မှာ ထောက်လှမ်းရေး နောက်ခံများ ရှိကြသည်။ ထိုထဲတွင် SVR လူဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သော ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့၊ FSB ၏ အကြီးအကဲ နီကိုလိုပင်ထရီရှက်နှင့် ရုရှားနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်းဒေသ ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး အဖြစ် ခန့်အပ်ထားသော ဗစ်တာချာကေဆော့တို့အပြင် ယခင် ထောက်လှမ်းရေး လူဟောင်းများ ဖြစ်သော အီဂါဆေချင် (သမ္မတရုံး၏ တာဝန်ခံ ဖြစ်သည်)၊ နောက် ဗစ်တာအိုင်ဗန်နော့၊ သူသည်လည်း ယခင် KGB ၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဝန်ကြီးများဟုခေါ်သော အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းကို အခြေခံအားဖြင့် စိတ်ဝင်စားသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ပီတာစဘတ်ချက်ကစ်များဟု ခေါ်သည်။ ပူတင် စိတ်ချယုံကြည်ရသောသူများ ဖြစ်သလို ပူတင် ခိုင်းစေသည်များကို သစ္စာရှိရှိ

လုပ်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မိသားစုအရကို ရင်းနှီးသူများ ဖြစ်၏။ ရုရှားနိုင်ငံ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရာတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို ပူတင်က အားထားခဲ့သည်။ ရုရှား ထိပ်တန်း လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ဖြစ်သော ဗော့ဘာရစ်ဘာရီဇော့စကီးနှင့် ဗလာဒီမီယာဂူဆင်စကီးတို့မှာ ကရင်မလင်တွင် သူတို့ကြွလာလွှမ်းမိုးမှုများ ကျဆင်းသွားလေသည်။ သူတို့ကို ရုရှား အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးနှင့် ပီတာစဘတ်ချက်ကစ်များက ပစ်မှတ်ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဦးသာမက တခြားလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် မစ်ဇေးဒိုဒေါ့ကော့စကီးနှင့် ရိုမန်အက်ဘရာမိုဗစ်တို့မှာလည်း သူတို့ အခြေအနေ မဟန်မှန်း သိလာကြသည်။ ကရင်မလင်၏ ပူလောင်သော တုံ့ပြန်မှုကို ခံစားလာကြရသည်။

ရုရှားနိုင်ငံ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဖက်ရှားသတင်းစာကြီးက “အိုလီဂတ်ခ်” ဟု ရေးသားခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ စီးပွားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကို ချုပ်ကိုင်ထားသော လူနည်းစု အုပ်စု ဟူ၏။ သူတို့၏ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဥပဒေတို့ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ပေါ် လွှမ်းမိုးထားနိုင်ခြင်းကို တင်စားခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင် အုပ်ချုပ်စဉ်က ထိုအိုလီဂတ်ခ်တို့၏ ရွှေခေတ်ဟု ခေါ်ရပေမည်။ ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်း များစွာဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ပေါ် လွှမ်းမိုးထားနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကမူ သူတို့ အမှားအယွင်း လုပ်ခဲ့သည်ဟု မထင်ရပေ။ သို့သော် အာဏာအရှိန်ဖြင့် သူတို့စီးပွား တိုးတက်အောင် လုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်ပိုင်များကို ရောင်းချရာတွင် သူတို့လက်အောက်သို့သာ ကျရောက်လာသည်။ အစိုးရ၏ ငွေချေးစာချုပ်များကိုလည်း သူတို့ပင် ချုပ်ကိုင်ထား၏။ လုပ်ငန်းများစွာတွင် ရှယ်ယာများ ထည့်ဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းကာလများ၌ အိုလီဂတ်ခ်များသည် ရုရှားစီးပွားရေးတွင် တွင်ကျယ်နေကြ၏။ ၁၉၉၅ တွင်လည်း ရုရှားစက်မှုလုပ်ငန်းများကို သူတို့ကသာ ချုပ်ကိုင်ထားပြီး အစိုးရ၏ ငွေချေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း သူတို့ပင် ရယူထားကြသည်။

အစိုးရလုပ်ငန်းများတွင် စီးပွားရေးအရ ချုပ်ကိုင်မှုကို လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဗလာဒီမီယာဂိုတာနှင့်က စိတ်ကူး စတင်ရရှိခဲ့လေသည်။ သူသည် အိုနီဆင်ဘတ်ကို ပိုင်ဆိုင်သူလည်း ဖြစ်၏။ သူ၏ အကြံအစည်အတိုင်း လုပ်ငန်းရှင်များသည် အစိုးရကို ငွေအများအပြားချေးကာ အစိုးရ ကုမ္ပဏီများ၏ ရှယ်ယာများ ဝယ်ခဲ့ကြသည်။ လေလံပွဲများတွင်လည်း ပစ္စည်းများကို သူတို့သာ ဝယ်ယူကြသည်။ အိုလီဂတ်ခ် (Oli Garchis) များသည် ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးသည့်နောက် ကုမ္ပဏီများကို တရားဝင် ထိန်းချုပ်ခွင့် ရရှိကြသည်။ အစိုးရပိုင် လုပ်ငန်းများကို

သူတို့သာ ထိန်းချုပ်ထား၏။ အစိုးရက သူတို့ဆီမှ ချေးယူထားသော ငွေများကို ပြန်မဆပ်နိုင်သဖြင့် သူတို့ သဘောကျ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထိုသို့ အစိုးရဌာန အသီးသီးမှ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို အိုလီဂတ်စ်များက ချုပ်ကိုင်ထားသော ကြောင့် နိုင်ငံခြားမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ဝင်မလာတော့ပေ။ သူတို့သာ မြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်ကြသည်။ အပြိုင်အဆိုင်လည်း မရှိ။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလည်း မရှိဘဲ သူတို့ သဘောအတိုင်းသာ လုပ်နေကြရသည်။ ပိုတာနင်၏ အိုနီဆင် ဘဏ်က ဆီဒန်ကို ရေနံကုမ္ပဏီ၏ ရှယ်ယာ ၅၁ % ကို ဝယ်ယူထားခဲ့သည်။ တန်ဖိုးမှာ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၁၄၀ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ရေနံတူးဖော်ခွင့်လေလံ ကိုလည်း သူ စိတ်တိုင်းကျပင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုရေနံကုမ္ပဏီကို ဝယ်ယူပြီး ၂ နှစ်ပင် မပြည့်သေးပေ။ ရေနံဈေးနှုန်း တက်လာသောကြောင့် သူ့ရှယ်ယာ များနှင့် ကုမ္ပဏီ တန်ဖိုးမှာလည်း ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံ ဖြစ်သွားလေသည်။ အကျိုးအမြတ်မှာ အလွန်ပင် အံ့မခန်း များပြားလှ၏။ ပိုတာနင် အနေဖြင့်လည်း အဆပေါင်းများစွာ ကြွယ်ဝသွားလေသည်။ ပိုတာနင်သည် နော်ရေနစ်ကယ် ကိုလည်း ထိန်းချုပ်ထားသည်။ ထိုနစ်ကယ် ကုမ္ပဏီသည် ကမ္ဘာ့နစ်ကယ် ထုတ်လုပ်မှု၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကို ထုတ်လုပ်နိုင်လေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၂ နှစ် ကတည်းက သူသည် ထိုနစ်ကယ် ကုမ္ပဏီ၏ ရှယ်ယာများကို ဝယ်ထားခဲ့၏။ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးကလည်း ဆစ်နတ်ဖ် (Sibfeld) ရေနံကုမ္ပဏီ၏ ရှယ်ယာ ၅၁ % ကို ဝယ်ယူထား၏။ သူ ဝယ်ယူထားစဉ်က ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀ ဖြစ်၏။ ၂ နှစ်ခန့်အကြာ ထိုရှယ်ယာတန်ဖိုးမှာ ၅ ဘီလီယံ ဖြစ်သွား၏။ ယူနိုက်တက် အိတ်လန်ဒန် ရှယ်ယာများ၏ တန်ဖိုးမှာ ၁၂.၅ ဘီလီယံ ရှိခဲ့ပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘာရီဇော့စကီး အနေဖြင့် ၂ နှစ်အတွင်း ၂၄၀၀ % အထိ တိုးမြှင့် ကြွယ်ဝသွားလေသည်။

ရုရှား စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ရေနံသည် အကြီးအကျယ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ထိုရေနံမှ ထွက်ရှိသည့် အကျိုးအမြတ်များကို ရုရှား အစိုးရနှင့် ပြည်သူများ ခံစားခွင့် မရှိတော့ဘဲ ထိုအိုလီဂတ်စ် ခေါ် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ အိတ်ထံ ရောက်ရှိကုန်သည်။ မစ်ခေးဂေါ်ဒေါ်ကော့စကီးသည်လည်း ယူကော့ (Yukos) ရေနံကုမ္ပဏီ၏ ရှယ်ယာ ၇၈ % ကို ဒေါ်လာ ၃၀၉ သန်းဖြင့် ဝယ်ယူထားပါ သည်။ သူ ဝယ်ယူပြီး ၂ နှစ်ခန့် အကြာတွင် သူ့ရှယ်ယာများ၏ တန်ဖိုးမှာ ဒေါ်လာ ၆ ဘီလီယံအထိ မြင့်တက်သွား၏။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ဒေါ်လာ ၃၀ ဘီလီယံအထိ တန်ဖိုးတက်သွားလေသည်။ တခြား ကုမ္ပဏီများ ဖြစ်သည့် စီဒန်ကို ရေနံကုမ္ပဏီ၊ LUK ရေနံကုမ္ပဏီတို့မှာလည်း ထိုအတိုင်းဖြစ်

အိုလီဂတ်စ်တို့၏ လက်အောက်၌ ရှိကြ၏။ ရုရှားအစိုးရမှာ တိုင်းပြည်အတွက် လိုအပ်နေသော ငွေကြေးများကို ထိုကုမ္ပဏီကြီးများထံ ငွေချေးငှားခြင်း၊ ရှယ်ယာ ရောင်းချခြင်းများ ပြုလုပ်ရှာဖွေခဲ့ရသည်။ သူတို့အိတ်ထံရှိ ဘဏ်များထံမှလည်း အတိုးမရကြပေ။ ထိုဘဏ်များသည် ဗဟိုဘဏ်မှ ငွေချေးယူကြသည်။ အစိုးရ ငွေထဲမှနေ သာမန် အတိုးနှုန်းထက် လျော့ပြီး သူတို့က ချေးယူထားကြသည်။ သူတို့သည် မည်သူနှင့်မျှ မတူအောင် အသက်သာဆုံးဖြင့် ငွေချေးငှားနိုင်ခဲ့ကြ သည်။ ထိုသို့ အိုလီဂတ်စ်များ၏ အကျိုးစီးပွားကို အဓိက လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့သည့် ကာလမှာ ယဲလ်ဆင် အစိုးရလက်ထက် ဖြစ်သည်။ အိုလီဂတ်စ် ဘဏ်များမှာ လည်း အစိုးရဆီမှ အတိုးနှုန်း အနည်းဆုံးဖြင့် ငွေချေးပြီး ပြည်သူများကို အတိုးနှုန်း များများဖြင့် ပြန်ချေးခဲ့သည်။ အစိုးရက ငွေလိုသောအခါ သူတို့က ငွေချေးကာ အစိုးရလုပ်ငန်းများတွင် ရှယ်ယာများ ဝယ်ထားကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အိုလီ ဂတ်စ်များ ကြွယ်ဝချမ်းသာနေခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့ ထောက်ခံသည့် သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်ကို အကြီးအကျယ် အကူအညီ ပေးကြ၏။ ယဲလ်ဆင်မိသားစု ကလည်း ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြ၏။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက အစွမ်းကုန် ကူညီခဲ့ကြသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၅၀၀ အကုန်အကျ ခံကာ အသုံးပြုခဲ့သည်။ (တရားဝင် ကုန်ကျစရိတ်မှာ ဒေါ်လာ ၃ သန်းခန့်သာ ရှိသည်ဟု ဝေဖန်ကြလေသည်။) ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ငွေကြေး ကူညီသည်ဟု ဆိုသော်လည်း အမှန် ပြောရလျှင် အစိုးရ ဘဏ္ဍာတိုက် ထဲမှ တစ်နည်းတစ်ဖုံ တစ်ဆင့်လှည့် ပြောင်းပြီး အသုံးချခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘာရီဇော့စကီးနှင့် ဝူဆင်စကီးတို့သည် နိုင်ငံပိုင် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရာတွင် အကျိုးအမြတ် အများဆုံး ရရှိကြသည်။ သူတို့၏ မီဒီယာ အင်ပါယာကြီး ကိုလည်း ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ကရင်မလင်မုနေ အထောက်အကူ ပြုထား ခဲ့သည်။ သူတို့၏ လုပ်နည်းမှာ ရှယ်ယာများအတွက် ချေးငှားခြင်း ဆိုသော လုပ်နည်း ဖြစ်၏။ ယဲလ်ဆင်ကို အိုလီဂတ်စ်များက တစ်လျှောက်လုံး ထောက်ခံပြီး ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့်အတူ နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာများကို ခွဲယူကြ၏။ ယဲလ်ဆင်၏ ရွေးကောက်ပွဲ မှန်နေဂျာမှာ ချူဘားအစ် ဖြစ်သည်။ သူသည် လုပ်ငန်းရှင်ကြီး များနှင့် လက်ဝါးရိုက်ပြီး ရုရှား၏ အဓိကလုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ လက်ထဲ ထည့်ခဲ့လေသည်။ ယဲလ်ဆင် အရွေးခံရ၏။ တိရစ္ဆာန်များကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သူ အဖြစ်မှ တိရစ္ဆာန်များကို ခိုးဖမ်းသူ ဖြစ်သွားသည် ဆိုသော ရုရှားစကားပုံကို ကိုးကား၍ ချူဘားအစ်ကို ဝေဖန်သုံးသပ်သူများက ဝေဖန်

ကြ၏။ သူကိုယ်တိုင် UES ကုမ္ပဏီကြီး၏ CEO ဖြစ်သွားသည်။ ထိုကုမ္ပဏီမှစ ရုရှားလျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်၏။

“ရှယ်ယာအတွက် ငွေချေးခြင်း” လုပ်ငန်းမှာ ရုရှား ဘဏ္ဍာတိုက်ထဲသို့ ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်းများစွာ ရောက်ရှိသွားသော်လည်း ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ အတွက်မူ ပို၍ အကျိုးရှိသွားလေသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်စဉ်က ကွန်မြူနစ် သမ္မတလောင်း ဇုကာနော့က မိမိသာ သမ္မတ ဖြစ်လာမည် ဆိုလျှင် ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ ရာဇဝတ်မှုများကို စုံစမ်း စစ်ဆေးရမည်။ သူတို့၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ငန်းအားလုံး သိမ်းယူပစ်ရမည် ဆိုသဖြင့် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ ထိတ်လန့်သွားကြ၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း ၅ ပုံ ၄ ပုံမှာ သူတို့လက်အောက်တွင် ရှိ၏။ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများအတွက် စနစ်ကျသော ဥပဒေများ မပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့ပေ။ သမ္မတက ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ဥပဒေများအတိုင်း လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်သည် ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ အလိုကျ အတိုင်း ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဇွဲ-စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမှာလည်း ချို့ယွင်းချက်များ ရှိနေသည်။ သမ္မတ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကိုသာ ဇောင်းပေးလွန်းအားကြီးသည်။ သမ္မတက စက်မှုလုပ်ငန်းများကို ခူးမားလွှတ်တော် ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ရောင်းချပစ်သည်က များသည်။ နိုင်ငံပိုင် လုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြောင်းရာတွင် သံသယ ဖြစ်စရာ အများအပြား တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် နောက်တစ်ကြိမ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ယဲလ်ဆင်ဘက်မှ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ပုံအော၍ ကူညီခဲ့ကြသည်။ ယဲလ်ဆင်သာ မနိုင်ဘဲ ထိုအချိန်က အားကောင်းနေသော ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဇုကာနော့သာ သမ္မတ ဖြစ်ခဲ့လျှင် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ သတ်သေသလို ဖြစ်သွားပေမည်။ မာရှယ်ဂိုးမင်းက “ရုရှား၏ ခိုးချခြင်းလုပ်ငန်း” (The Piratization of Russia) ဆိုသော သူ့စာအုပ်၌ ပိုလန်ကို နမူနာပေး၍ ရေးထားသည်။

ဘောက်ချာ ဝယ်ယူခြင်းနှင့် ရှယ်ယာအတွက် ငွေချေးခြင်း လုပ်ငန်းများ အကြောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ အကြောင်း၊ ထိုလုပ်ငန်းများကြောင့် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လျော့ပါးသွားသလို လူမှုရေး မည်မျှများလည်း တိုးပွားလာကြောင်း၊ ပြည်သူများမှာလည်း လက်ဝါးကြီးအုပ်သူများကြောင့် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိ။ ဥပဒေ စိုးမိုးမှုလည်း အားနည်းနေသည်ဟု ရေးထားသည်။

ဆိုဗီယက်လွန်ခေတ် အစပိုင်း ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ကသောင်းကန်း ဖြစ်နေသော နိုင်ငံပိုင်မှ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြောင်းလဲမှုနှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်း

ရှင် ဝိသမ လောဘသားကြီးများ၏ ချုပ်ကိုင်မှု၊ လွှမ်းမိုးထားမှုများကို ပူတင်၏ အားလုံး သိရှိနေသည်။ သူ သမ္မတအဖြစ် အရွေးခံသည့် အခါတွင် ယဲလ်ဆင်ကဲ့သို့ ထိုသူများနှင့် ပရောပရည် သိပ်မနေပေ။ သူက ‘အိုလီဂတ်စ်များကို လူတန်းစားတစ်ရပ် အဖြစ်မှ ဖျက်သိမ်းပစ်ရေးကိုသာ ကျွန်တော် လိုလားတံ့မည်’ ဟု ပြောခဲ့သည်။ သူ့စကားမှာ စတာလင်၏ မြေရှင်ကုလပ်များကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရေး ဆိုသည့် စကားနှင့် တူညီလှသည်ဟုလည်း ဝေဖန်ကြသည်။ စတာလင်က ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ တစ်နံတစ်လျားတွင် ရှိသော မြေရှင်ကြီးများ၏ မြေယာနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများကို သိမ်းယူပြီး လယ်သမားများကို ဝေငှပေးခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် မြေရှင်လူတန်းစားကို မျိုးဖြတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ပူတင်တို့ လင်မယားသည် အိုလီဂတ်စ်များနှင့် ထိုက်သင့်သလိုကား ဆက်ဆံကြသည်။ သို့သော် ယဲလ်ဆင်လို ပရောပရည် လုပ်မနေ။ သူတို့ထံမှ ထောက်ပံ့မှုများကိုလည်း လက်မခံပေ။ ပူတင်က ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် နိုင်ငံ၏ ဓနများကို လုယက်ယူနေသော လူဆိုး၊ လူမိုက်များဟု ယူဆထားသည်။ ကရင်မလင်က အိုလီဂတ်စ်များကို အရေးယူသည့် အခါတွင် ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ အမြင်နှင့် ဆန္ဒအတိုင်း လုပ်ဆောင်နေသည်မှာ သိသာလှ၏။ ကရင်မလင်တွင် သူတို့နှင့် အဆင်ပြေသော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများလည်း ရှိပါသည်။ ဥပမာ စိန့်ပီတာစဘတ်မှ ဘက်လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဆာဂျိုဂျီချက်နှင့် အိုလက်ဒယ်လီပါစကာတို့ ရှိကြ၏။ သို့သော် ပူတင်၏ အမြင်မှာ ထိုလူများသည် ရုရှားနိုင်ငံရှိ အကြီးမားဆုံးသော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ မဟုတ်ဟု ဆို၏။ ရုရှား၏ အလွန်ကြွယ်ဝသော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ ရုရှားပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို မကြည့်ဘဲ သူတို့ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ကြည့်၍ နိုင်ငံပိုင် ဘဏ္ဍာများကို မတရားသက်သက် ယူငင်နေသည်ဟု သူက ယူဆလေသည်။

ထို့ကြောင့် ပူတင် စက်ဆုပ်ရွံရှာဆုံးသော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကား ဘယ်သူတွေလဲ။ ပူတင် မကြိုက်သော သူများကို ပြောလျှင် ဗလာဒီမီယာ ပိုတာနင်ကို စ ပြောရမည်။ သူသည် ရှယ်ယာအတွက် ငွေချေးခြင်း အစီအစဉ်ကို စတင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ့ဖခင်မှာ ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က နိုင်ငံခြား စီးပွား ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ပိုတာနင် ကိုယ်တိုင် ထိုဌာနတွင် အလုပ် လုပ်ခဲ့သည်။ ဘာလင် တံတိုင်းကြီး ပြိုကျသွားသောအခါ ပိုတာနင်သည် သူ့ဌာနနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ပူးပေါင်းပြီး ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ကုမ္ပဏီအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဘဏ် ၂ ဘဏ်အဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်ပြန်သည်။ MFC ဘဏ်နှင့်

အိုနီဆင် (Onexin bank) ဘဏ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုဘဏ် ၂ ခုမှာ ရုရှားတွင် တတိယနှင့် စတုတ္ထ အကြီးဆုံးဘဏ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ပိုတာနင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှု မှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံ ရှိ၏။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြန်သည်။ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးမှာ မော်စကို သုတေသနဌာနတွင် သင်္ချာပညာရှင် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက လိုဂိုဗက်စ် (Logo VAZ) ကားရောင်းဝယ်ရေး ကိုယ်စားလှယ် လုပ်ငန်းကို တည်ထောင် ခဲ့ပြန်သည်။ သူက ကားများကို ဝယ်ရောင်း အလုပ် လုပ်သည်။ သူလည်း ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံခန့် ပိုင်ဆိုင်ပြီးနောက် ORT ရုပ်မြင်သံကြားဌာန တည် ထောင်ခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဖက်ရှား သတင်းစာနှင့် ဆစ်ဘနက် (Sibnest) ရေနံ ကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်လိုက်ပြန်သည်။ အေရီဖလော့ လေကြောင်းလိုင်းနှင့် လက် (Luk) ရေနံကုမ္ပဏီကိုလည်း ထပ်မံ ချုပ်ကိုင်ပြန်သည်။ သူနှင့် အရင်းနှီးဆုံး ပူးတွဲ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူမှာ ရိုမန်အက်ဘရာမိုဗစ် ဖြစ်သည်။ အက်ဘရာမိုဗစ်က နောင်အခါတွင် ဆစ်ဘနက် ရေနံကုမ္ပဏီကို ဖြည်းဖြည်းချင်း ဝယ်ယူခဲ့သည်။ အက်ဘရာမိုဗစ်သည် မိဘမဲ့တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် အလုပ်ကို ကြိုးစားပြီး ကလေးကစားစရာ အရပ်လုပ်ငန်းကို တခြားမိတ်ဆွေများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ခဲ့ သည်။ ထို့နောက် ရေနံရောင်းဝယ်ရေးကို အိုပက်စ်တွင် လုပ်ခဲ့သည်။ နောက် ခုနစ်လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရပြီး ရုရှားနိုင်ငံ အနောက်ဖျားတွင်ရှိသော ဆူကော့ကာမြို့တွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်လာသည်။ သူ၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ဘာရီဇော့စကီးနှင့် ယခင် တရားဝင်တန်းရှိရာမှ ခွဲခွာ ခဲ့သည်။ ထိုသူမှာလည်း ခုနစ်လွှတ်တော်တွင် အမတ် ဖြစ်နေသည်။ အက်ဘရာ မိုဗစ်သည် ယဲလ်ဆင်၏ သမီးဖြစ်သူ တက်ယာနာဒီယာချင်ကိုနှင့် ရင်းနှီးသူ ဖြစ်သည်။ သမီးဖြစ်သူက ယဲလ်ဆင်ထံမှ အခွင့်အရေးများ ရအောင် အကူအညီ ပေးခဲ့သည်။ အက်ဘရာမိုဗစ်၏ တခြား အကျိုးစီးပွားများမှာ ရုရှား အလူမီနီယံ (Rusal) လုပ်ငန်း ဖြစ်၏။ ထို အလူမီနီယံ လုပ်ငန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒုတိယ အများဆုံး ထုတ်သော ကုမ္ပဏီ ဖြစ်၏။ နောက်တစ်ခုမှာ Daz ကားကုမ္ပဏီ ဖြစ်၏။ နောက်တစ်ခု ဖြစ်သော Transnest ရေနံကုမ္ပဏီမှာလည်း သူလုပ်ငန်းလုပ် ဖြစ်၏။ အေရီဖလော့ လေကြောင်းကုမ္ပဏီတွင်လည်း ရှယ်ယာ ပါဝင်ထား၏။

အက်ဘရာမိုဗစ်သည် ယခုအခါ အလွန်ပင် ချမ်းသာသော ကုမ္ပဏီကြွယ် သူဌေးကြီး ဖြစ်နေပေသည်။ သူ့အသက်မှာ ၃၆ နှစ်သာ ရှိသေး၏။ မကြာမီပင် မိကျွမ်း လန်ဒန် ကင်ဆင်တန်နန်းတော် ဥယျာဉ်တွင် ဒေါ်လာ ၁၄၅ သန်း ပေး၍ စံအိမ်ကြီးတစ်လုံး ဝယ်ယူခဲ့လေသည်။ ထိုအိမ်ကြီးကို ဖော်မြူလာဝမ်း

ကုမ္ပဏီကြွယ် သူဌေးကြီး ဘာနီအက်သလယ်စတုန်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ အက် ဘရာမိုဗစ်သည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်က စပြီး သူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို တဖြည်းဖြည်း လျှော့ချခဲ့သည်။ သူပိုင် ဝူဆယ် ကုမ္ပဏီ၏ ဒေါ်လာ ၂ ဘီလီယံ တန်ဖိုးရှိသော ရှယ်ယာ ၂၅ % ကို သူနှင့် အတူတွဲလုပ်သော လုပ်ငန်းရှင်ကြီး အိုလက် ဒါဒီပါစကာထံ ရောင်းချခဲ့သည်။ နောက် ၂ ရက်ခန့် အကြာတွင် ဆစ်ဘနက် ရှယ်ယာများကို ပြိုင်ဘက် ယူကော့ကုမ္ပဏီထံ ရောင်းချပြန်သည်။ ထိုသို့ သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ရောင်းချပြီးသည့်တိုင် အက်ဘရာမိုဗစ်သည် ခန့်မှန်းခြေ ဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံခန့် ပိုင်ဆိုင်မှု ရှိနေသေးသည်။ နောက် လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဖြစ်သော ဒါဒီပါစကာမှာ မော်စကိုတက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဟောင်း ဖြစ်ပြီး အလူမီနီယံ လုပ်ငန်းဖြင့် စီးပွားဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ မဖြစ်မီ စတော့ဈေးကွက်တွင် စတော့ ရှယ်ယာ အရောင်းသမားအဖြစ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ အက်ဘရာမိုဗစ်က သူ့ကို ကူညီခဲ့သည်။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံ အလူမီနီယံ ဈေးကွက်၏ ၉၀ % ကို ပိုင်ဆိုင်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အလူမီနီယံလုပ်ငန်း တွင် အလူမီနီယံစစ်ပွဲဟု ခေါ်သော အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းများကြောင့် ထိုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ လူ ၁၀၀ ကျော်လောက်မှာ အသတ်ခံခဲ့ရ၏။ သူတို့၏ လုပ်ငန်းများ မျက်သိမ်းခံရသည်။ ၃၅ ဦးသာ ကျန်ခဲ့လေသည်။ ယခုအခါ၌ အလူမီနီယံလုပ်ငန်းကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ၁၀၀ ကျော်ဖြင့် အလူမီနီယံစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲကာ ပြိုင်ဘက်များကို လိုက်လံသတ်ဖြတ်လျက် ရှိသည်။ သူသည် အသက် ၃၅ နှစ်သာ ရှိသေး၏။ သူ့ကို သူ့ပြိုင်ဘက်များက ခြိမ်းခြောက်ထား၏။ တစ်ခါ ကလည်း သူ့ကားကို လက်ပစ်ဗုံး လောင်ချာဖြင့် ပစ်ခတ်ပြီး သူ့ကိုသတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့သေးသည်။ သို့သော် လွတ်မြောက်သွား၏။ သူ၏ စက်ရုံတစ်ရုံကို ပိုင်ဖို့ သူ မည်ကဲ့သို့ ကြိုးစားခဲ့သည်ကိုလည်း သူက ပြန်ပြောင်း ပြောပြ တတ်သည်။ တခြားသူများ၏ အလူမီနီယံ လုပ်ငန်းများကို အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ရင်း သူက သိမ်းပိုက်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခင် ပိုင်ရှင်ဟောင်းက သူထံ ဖုန်းဆက်ပြီး မင်းကို သတ်ပစ်မယ်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့၏။ သူလုပ်ငန်း အတွက် အာမခံချက် ရအောင်လည်း ကြိုးစားခဲ့သည်။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်၏ သမက်၊ ယခင် သမ္မတ၏ ရုံးအဖွဲ့မှူး ဖြစ်သူ၏သမီး ပေါ်လီနာဂုမာရက်ကို လက်ထပ်ထား၏။ သူသည် နောက်တက်လာသော သမ္မတ ပုတင်နှင့်လည်း တရားတန်း နေခဲ့သည်။ (သူတို့နှစ်ဦးသည် အတူတူ ရေခဲလျှောစီးခဲ့ကြသည်။) အိုလက်ဒါဒီပါစကာသည် ရုရှားတွင် သူလုပ်ငန်းများကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသလို နိုင်ငံ နယ်ပယ်ထဲ မနေဘဲ စီးပွားရေးသက်သက်သာ လုပ်ကိုင်လေသည်။ ဒါဒီ

ပါစကားနှင့် ပူးတွဲ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူမှာ မစ်ခေးချာနိုင်း ဖြစ်၏။ သူတို့နှစ်ဦးမှာ လူသတ်မှု၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှု၊ မသမာလုပ်မှုတို့ဖြင့် တရားစွဲခံထားရသည်။ သူတို့ အလွဲသုံးစားလုပ်သော ငွေပမာဏမှာ ဒေါ်လာ ၂.၇ ဘီလီယံ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ တရားစွဲခံရသော အမှုကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၌ နယူးယောက်ခရိုင် တရားသူကြီးက အထောက်အထား မခိုင်လုံသဖြင့် လွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမှုဖြင့် အမေရိကတွင် တရားစွဲခံထားရစဉ် ဒါဒီပါစကားကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုထံသို့ ပြည်ဝင်ခွင့် ဝင်ခွင့် ဝင်ခွင့်မပြုခြင်း ဖြစ်သည်။

ယဲလ်ဆင် မိသားစုနှင့် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကြား ဆက်သွယ်မှုသည် ကရင်မလင်တွင် အချင်းချင်း အပေးအယူလုပ်ပြီး ကိုယ်ကျိုးစီးပွား တိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် စီးပွားရေးသမားများ နိုင်ငံအတွက် မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အချင်းချင်း အပေးအယူလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်၏ ရုရှားတွင် ငွေကြေးကြွယ်ဝမှုနှင့် နိုင်ငံရေးကို တစ်ခုနှင့် တစ်ခု အကျိုးရှိအောင် လုပ်လာသည်။ အမြင့်ဆုံးအဆင့် နိုင်ငံရေးခေါင်မိုး မရှိဘဲ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် ရုရှား၏ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများကို အပိုင်စီးထား၍ မရနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ထိပ်ဆုံးမှ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ပေါင်းပြီး သူတို့ လုပ်ငန်းများကို ချဲ့ထွင်ခဲ့သည်။ တခြားလုပ်ငန်းများကို သိမ်းယူခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး အကာအကွယ် မရှိသော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ အခွင့်အရေး ရရန် မမျှော်လင့်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် နိုင်ငံရေးသမားများ၏ အကာအကွယ်ကို ရယူကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သူတို့ရှေ့မှ လူများ၏ ခြေရာကိုနင်းပြီး ကရင်မလင်ရောက် ရုရှား နိုင်ငံရေးသမားများမှာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် လက်တွဲ လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ ဗာလက် တင်ဂူမာရက်၊ အလက်ဇန္ဒားဗိုလ်ရှင်တို့သည် အိုလီဂတ်စ် စီးပွားရေး လုပ်ငန်း ရှင်ကြီးများနှင့် လုပ်ငန်းချင်း တရင်းတနီး ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဗိုလ်ရှင် မှာ ယဲလ်ဆင်နှင့် ပူတင်တို့၏ ရုံးအဖွဲ့မှူး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘာရီဇော့ စကီး၏ AVVA (ရုရှားနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ မော်တော်ကားရောင်းဝယ်ရေး မဟာမိတ် အဖွဲ့) ကုမ္ပဏီတွင် ဝင်ရောက်ကာ ဘာရီဇော့စကီးနှင့် အတူ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ငန်းမှာ ၁၉၉၃ မှ ၁၉၉၄ ခုနှစ်အထိ ရှိသည်။ သူတို့သည် မော်တော်ကား လုပ်ငန်းကို အကျိုးတူ ပူးပေါင်း ထူထောင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဘာရီဇော့စကီးက ထိုလုပ်ငန်းတွင် ဒေါ်လာ သန်း ၅၀ မ တည်၏။ ကျန်သောသူများကိုလည်း ရှယ်ယံထည့်ဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့၏။ ထိုလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင် ထည့်ဝင်သော

ရုရှားလူမျိုး ၁ သိန်းကျော်မှာ သူတို့ငွေကို တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ ပြန်မရရှိခဲ့ပေ။ ဘာရီဇော့စကီးသည် ဝူမာရက်၊ ဗိုလ်ရှင်တို့နှင့် အလုပ်တွဲလုပ်သလို ကရင် မလင်၏ အတွင်းစည်းသို့လည်း ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

ဘာရီဇော့စကီး၏ အကြီးဆုံး ပြိုင်ဘက်မှာ ဗလာဒီမီယာဂူဆင်စကီး ဖြစ်သည်။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းရှင်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ကာ သူ့ဘဝ အစ၌ ကဇာတ်ရုံတွင် ဒါရိုက်တာအဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် မအောင်မြင်ဘဲ ကျပ်စားအလုပ် လုပ်ကိုင်ရင်း အငှားကား ဒရိုင်ဘာ အဖြစ်လည်း လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ နောက် ဒေါ်လာ အရောင်းအဝယ်သမား အဖြစ် လုပ်ခဲ့လေ သည်။ ဤသို့ အောက်ခြေအလုပ်များကို လုပ်ရင်း ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုတွင်လည်း အလုပ် လုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုသို့လုပ်ရင်း မော်စကို မြို့တော်ဝန် ယူရီလက်စကော့၏ လက်အောက်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အကြီး ကျယ်ဆုံး မီဒီယာအုပ်စု၏ ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ငန်း ကြီးတွင် NTV ရုပ်မြင်သံကြား၊ မော်စကို အက်ကိုး ရေဒီယိုလုပ်ငန်း၊ အိုက်တိုဂီ မဂ္ဂဇင်း၊ ဆီဂျေညာ သတင်းစာ စသည်တို့လည်း ပါဝင်ကြလေသည်။ ဤသို့ အောက်ခြေသိမ်း လုပ်ခဲ့သူ ဂူဆင်စကီးသည် နောက်ပိုင်း ထိုလုပ်ငန်းများကို ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့သည်။ မော်စကို မြို့တော်ဝန် ယူရီလက်စကော့ လက်ထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ သတင်းစာလုပ်ငန်းများ၊ မီဒီယာလုပ်ငန်း များမှာ သူ့လက်အောက်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်၏ ကိုယ်ရံတော် အလက်ဇန္ဒားကိုဇာကော့၏ ပြောပြချက်အရ ဘာရီဇော့စကီးက ဂူဆင်စကီးကို သတ်ဖြတ်ဖို့ပင် ကြံစည်ခဲ့ဖူးသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဘာရီဇော့ စကီး ကိုယ်တိုင်ပင် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် သူ့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်မှု တစ်ခု ကြုံခဲ့ရသည်။ ထိုအကြံအစည်မှာ သူ့ကားကို ဗုံးထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် သူ မသေဘဲ သူ့ကားမောင်းသမားမှာ ကားဗုံး ပေါက်ကွဲပြီး သေဆုံး သွားရသည်။ အလက်ဇန္ဒားစမိုလင်စကီးမှာမူ ဘာရီဇော့စကီး၏ မဟာမိတ် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ရုရှားတွင် သမ္မာကျမ်းစာ စာအုပ်များကို စတင်ပုံနှိပ်သူ ဖြစ်၏။ မကြီးပွားခင်က ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ခဲ့သည်။ နောက် SBS အက်ဂရီဘာဏ်ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ဘဏ္ဍာရေး ကျဆင်းမှု အကျပ်အတည်း တွေ့သည့်အချိန်၌ သူ့ဘဏ်သည် ဒေါ်လာ ထောင် ပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရလေသည်။ သူသည် နယူးယောက်ဘဏ်နှင့် ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံ ငွေခဝါချမှု အရှုပ်အထွေးတွင် ဆက်သွယ်မှု ရှိသည်ဟုသော သံသယကြောင့် စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း ခံရသည်။

မစ်ခေးခိုဒေါ်ကော့စကီးမှာ အသက် ၄၀ သာ ရှိသေးသည်။ သူသည် ယခင်က ကွန်မြူနစ် လူငယ်ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဆိုရှယ်လစ် စနစ် ပြိုကွဲပြီးနောက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ နီနာတက်ဘက်နှင့် ယူကော့ ရေနံကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်လိုက်၏။ သူသည် ရုရှားတွင် အချမ်းသာ ဆုံး သူဌေးကြီး ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကျော် ဖော့ဘ်မဂ္ဂဇင်းကြီး၏ စာရင်းစယားအရ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အချမ်းသာဆုံး သူဌေးကြီးများအနက် ခိုဒေါ်ကော့စကီးမှာ နံပါတ် ၂၆ ဖြစ်၏။ သူ ပိုင်ဆိုင်သော ငွေကြေးမှာ ဒေါ်လာ ၁၁ ဘီလီယံ ရှိလေသည်။ သူ၏ ပူးတွဲ ရေနံကုမ္ပဏီ ယူကော့ဆစ်ဘန်သည် ဒေါ်လာ ၄၅ ဘီလီယံ တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုကုမ္ပဏီကြီးသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စတုတ္ထမြောက် ရေနံထုတ်လုပ်သော ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်၏။ သူ့ရှေ့တွင် အက်ဆွန်မိုဘိုင်းကုမ္ပဏီ၊ ရှိလ်ကုမ္ပဏီ၊ နောက် BP ကုမ္ပဏီတို့သာ ရှိကြသည်။ သူ့ကုမ္ပဏီကို အဝေဖန် ခံခဲ့ရသည်များလည်း ရှိ၏။ ရယ်ယာများ ကျဆင်းခြင်း၊ မူပိုင်ခွင့်များကို အလေး မထားခြင်း၊ ရယ်ယာ ထည့်ဝင်သူများ၏ အခွင့်အရေးကို မလေးစားခြင်း စသည့် ဝေဖန်မှုများ ခံရသော်လည်း ခိုဒေါ်ကော့စကီး၏ ယူကော့ ရေနံကုမ္ပဏီမှာ ရုရှား၌ အလွတ်လပ်ဆုံးနှင့် အပွင့်လင်းဆုံး ဖြစ်၏။ နိုင်ငံခြား စံချိန်စံနှုန်းများ အရ အဆင့်မြင့် ကုမ္ပဏီလည်း ဖြစ်၏။ ကုမ္ပဏီ၏ အခြေခံ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း မူဝါဒများမှာလည်း ခိုင်မာ၏။ သူသည် ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်များတွင် ပထမဆုံး ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဖြစ်လာ၏။ သူသည် အနောက်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး အဆင့်အတန်းကို မီသည်။ နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီးကို ရရှိအောင် ကြိုးစားခဲ့သလို သူ့ကုမ္ပဏီများတွင် ဈေးကွက်တန်ဖိုးကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးခဲ့ သည်။ သူ၏ စည်းစနစ်ကျသော လုပ်ရပ်များနှင့် စီးပွားရေး တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ရာတွင် မသမာမှု မပါဘဲ ရိုးသားစွာ ကြိုးစားခဲ့သဖြင့် သူ့ကို ရော့ ဖ်လားကဲ့သို့ သူဌေးဖြစ်သည်။ ပရဟိတသမား ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ သူသည် ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာ လှူဒါန်းပြီး ဆင်းရဲမွဲတေသူများအတွက် ပညာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် စားဝတ်နေရေးကို ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့၏။ လန်ဒန်တွင် ဟာမီတီတီပြပွဲ ဆိုသည်ကို သူ ဦးစီးကျင်းပခဲ့လေသည်။

နောက် ထင်ရှားသော လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်မှာ မစ်ခေးဖရိုက်မင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် အသက် ၃၉ နှစ်သာ ရှိသေး၏။ အယ်လ်ဖာအုပ်စုကို ပိုင်ဆိုင်သူလည်း ဖြစ်၏။ အယ်လ်ဖာအုပ်စု ဆိုသည်မှာ ရုရှားတွင် အကြီးဆုံး သော ပုဂ္ဂလိကဘဏ်ကြီး ဖြစ်၏။ အယ်လ်ဖာဘဏ် (Alfa Bank) ဟုလည်း ခေါ်၏။ သူ၏ အကျိုးစီးပွားများတွင် TNK (Tyumen) ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် Vinpel.com

ရေနံကုမ္ပဏီတို့လည်း ပါဝင်သည်။ ရုရှားတွင် ဒုတိယ အကြီးဆုံး မိုဘိုင်းဖုန်း ကုမ္ပဏီကြီးကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်သည်။ ဖော့ဘ်မဂ္ဂဇင်း၏ သုတေသန ပြုချက်အရ မစ်ခေးဖရိုက်မင်းသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အချမ်းသာဆုံး သူဌေးကြီးများထဲတွင် ၆၈ ယောက်မြောက် ဖြစ်၏။ သူ တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်သည်မှာ ဒေါ်လာ ၄ ဘီလီယံခန့် ရှိလေသည်။ ဖရိုက်မင်း၏ ရေနံကုမ္ပဏီသည် BP ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် မကြာသေးမီက ၂ ဦး အကျိုးတူ ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ BP ရေနံကုမ္ပဏီက ဖရိုက်မင်း၏ ကုမ္ပဏီသို့ ဒေါ်လာ ၆.၈ ဘီလီယံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။ ယခုအထိ ရုရှားတွင် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အများဆုံးရှိသော ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်။ သူတို့ ကုမ္ပဏီ ၂ ခု ဖြစ်သော TNK နှင့် BP တို့သည် ဒေါ်လာ ၁၆ ဘီလီယံ ဖက်စပ် လုပ်ကိုင်သည်။ ရုရှားတွင် တတိယမြောက် အကြီးဆုံး ရေနံကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်။ ဖရိုက်မင်းနှင့် ပူးတွဲလုပ်ကိုင်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်မှာ ပျိုတာအေဘင် ဖြစ်သည်။ ထိုသူသည် အယ်လ်ဖာဘဏ်၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၉၂ ခုနှစ်က စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်သော အစိုးရလက်ထက်တွင် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီး အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့လေသည်။

ရုရှားတွင်ရှိသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် တစ်ဒါဇင်ကျော်ကျော်သည် မသမာသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ဝေးကွာပြီး လုပ်ကိုင်သူများ ဖြစ်၏။ ရုရှားတွင် ကုမ္ပဏီကြွယ် သူဌေးပေါင်း ၁၇ ယောက် ရှိကာ၊ ထို ၁၇ ယောက်သည် ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဖော့ဘ် မဂ္ဂဇင်းတွင် ပါဝင်သော ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များ ထဲတွင် ပါဝင်ကြသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များက သူတို့ထဲမှ တချို့သည် ဒေါ်လာ ထောင်ဂဏန်းလောက်သာ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်များမှာ အသက် ၃၀ ပတ်ဝန်းကျင်သာ ရှိ၏။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုခေတ်တွင် ဘာမှ မလုပ် ခဲ့သေးသော်လည်း ရုရှားနိုင်ငံ ခေတ်မှသာ စီးပွားရေး လုပ်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘာရီဇော့စကီး၊ ဂူဆင်စကီး၊ ဖရိုက်မင်း၊ စမိုလင်စကီး၊ ခိုဒေါ်ကော့စကီးနှင့် အက်ဘရာမိုဗစ်တို့သည် ဂျူးအနွယ်ဝင်များ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ဂျူးမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသည်။ သူတို့မိဘများမှာ ဂျူးဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြ၏။ ရုရှားများ၏ မူလဇာတိရပ်မှာ ဂျူးဆန်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် ရှိ၏။ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် ကြီး၏။ ထိုသူများမှာ ဂျူးအနွယ်များ ဖြစ်သော်လည်း ကွန်မြူနစ် ကေဒါများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဂျူးနောက်ခံ ရှိသောကြောင့် စီးပွားရေး အောင်မြင်သည် ဟု ပြောရမည်။ ဂျူးတို့သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို ဆုံးဖြတ်ချက်ရှိရှိ နှိုးနှို ကောင်းကောင်း လုပ်ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲတာတည်းက သူတို့သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စ လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုပွဲပြီးနောက်

စီးပွားရေးကို အပြိုင်အဆိုင် လုပ်လာခဲ့ကြသည်။ တချို့က အာဏာပိုင် အစိုးရနှင့် ပေါင်းပြီး သူတို့အကျိုး ရယူရုံသာမက လုပ်ကိုင်လာကြ၍ သူတို့ကို "ဓားပြအမတ်ကြီးများ" ဟုပင် ခေါ်ကြသည်။ နိုင်ငံ၏ အဓိကကျသော စက်မှုလုပ်ငန်းများကို ရသလောက် ယူငင်ကြလေသည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် ယဲလ်ဆင် အစိုးရနှင့် ပေါင်းပြီး နိုင်ငံပိုင်များကို ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဖြစ်အောင် လုပ်ကိုင် ယူငင်ကြ၏။ မဇ္ဈတမူများလည်း ဖြစ်လာကြ၏။ နောက် ရုရှားတွင် ရေနံနှင့် ဓာတ်ငွေ့ အကြီးအကျယ် ထွက်လာသဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းများကို ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကသာ ချုပ်ကိုင်လိုက်သောကြောင့် စီးပွားရေး အကြီးအကျယ် ဖြစ်ထွန်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘာရီစော့စကီး ဆိုလျှင် သူ့ကံကြမ္မာအရကိုက ချမ်းသာကြွယ်ဝဖို့ ဖန်တီးလာသည်ဟု ဆိုရမည်။ သူသည် ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြင့် ဘဝကို စ ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ကုဋေကြွယ်သုဋ္ဌေးကြီး တဖြည်းဖြည်း ဖြစ်လာ၏။ ရုရှားလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ ကြီးပွားချမ်းသာမှုမှာ ၁၉ ရာစုနှင့် ၂၀ ရာစု အမေရိကန်လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ကြီးပွားချမ်းသာမှုနှင့် တူသည်ဟု ဆိုကြသည်။ အမေရိကန်တွင်လည်း ဓားပြအမတ်ကြီးများ ရှိခဲ့သည်။ ရော့ဗလား၊ တာနက်ဂျီ၊ ဖိဒ်နှင့် မော်ဂန်တို့မှာလည်း သူတို့လုပ်ငန်းများကို အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ကိုင်ယူငင်လာသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ရေနံလုပ်ငန်း၊ စီးရထားလုပ်ငန်း၊ သံမဏိလုပ်ငန်း၊ မော်တော်ကားလုပ်ငန်းနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများကို အင်ပါယာကြီးများ တည်ဆောက်ပြီး ရရာ ယူငင် လုပ်ကိုင်ကြ၏။ ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာလည်း အချိန်တိုအတွင်း အမြတ်များများ ရအောင် လုပ်ဆောင်ကြ၏။ လွတ်လပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၌ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို အစိုးရက အစောပိုင်းတွင် အကာအကွယ် ပေးထားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ၏ စစ်ပွဲများသည် တချို့ကို အားကောင်းလာခဲ့စေသလို တချို့ကို ကျဆုံးသွားစေခဲ့သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ရာတွင် လူဆိုးဂိုဏ်းများမှာလည်း ပါဝင်လာကြ၏။ မာဖီးယားလို လူဆိုးဂိုဏ်းများကို လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက မွေးထားသည်။ ပြိုင်ဘက်များကို အပြတ်ရှင်းပစ်ရန် ဖြစ်သည်။ အီတလီနှင့် အမေရိကတွင် မာဖီးယားဂိုဏ်းများ ပေါ်ပေါက်လာသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။ ရုရှားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်နေသည့် အချိန်တွင် ရုရှား မာဖီးယားတို့မှာလည်း ကမ္ဘာအနှံ့သို့ပင် ဖြန့်ကြက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စီးပွားရေး ပြိုင်ဆိုင်မှုများ ကြီးမားလာချိန်၌ သူတို့ စီးပွားရေးအတွက် ပြိုင်ဆိုင်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေးတွင် လူဆိုးဂိုဏ်းများကို လက်နက်သဖွယ် ထားလာသည်။ ထိုအချိန်က မော်စကို မြို့လယ်တွင် ရော့ကက်

လောင်ချာဖြင့် ပစ်မှုများ၊ သေနတ်ဖြင့် ပစ်မှုများ မကြာခဏ ဖြစ်လာခဲ့ပြီ။ အခကြေးငွေယူ၍ လူသတ်ပေးသော လုပ်ငန်းများလည်း တွင်ကျယ်လာ၏။ အများဆုံးမှာ စီးပွားရေး ပြိုင်ဘက်များကို သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က ရုရှားတွင် အကျင့်ပျက်မှုများ၊ အဂတိ လိုက်စားမှုများ ရှိ၏။ ဥပဒေအတိုင်း လုပ်ဖို့ ခက်ခဲလှ၏။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များမှာ ငွေများ တရားနိုင် ဆိုကာ ငွေနှင့်ပေါက်၍ ပြစ်မှုမှ လွတ်အောင် ကြံဆောင်ခဲ့ကြသည်။

ရုရှား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီး တစ်ယောက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်၏ အတွေ့အကြုံကို ပြောပြပါမည်။ သူကုမ္ပဏီ၏ ဌာနချုပ်မှာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က မော်စကိုတွင် ရှိပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်၏ နာမည်မှာ ဗလာဒီမီယာ ဂရင်စလော့ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဒေါ်လာ ကုဋေပေါင်း မြောက်မြားစွာ ပိုင်ဆိုင်သည့် ကုဋေကြွယ် သုဋ္ဌေးကြီး ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်ကို ပြိုင်၍ သမ္မတရွေးဖို့ ကြံစည်ခဲ့သေးသည်။ သူသည် ငွေကို မှောင်ခိုဈေးကွက်မှလည်း ရသည်။ သူသည် တောင်ပိုင်းမှ မှောင်ခိုတင်သွင်းသော ပျားရည်များကို မော်စကိုတွင် ရောင်း၏။ သူသည် ဆေးဝါးဈေးကွက်ကိုလည်း ချုပ်ကိုင်ထား၏။ သူ့ခြံဝင်းထဲ လာရောက်သူများကို သူက ကြိုဆို၏။ သူ့ဆားတွင် သေနတ်ကိုင်ထားသော ကိုယ်ရံတော်များလည်း ရှိပါသည်။ သူ၏ သက်တော်စောင့် လူငယ်များမှာ တောင့်တောင့်တင်းတင်းနှင့် စစ်ပြန်တပ်သားများ ဖြစ်ပုံ ရသည်။ ဂရင်စလော့ကိုယ်တိုင်မှာလည်း သက်လတ်ပင် ရှိသေးသည်။ ဆံပင်နက်နက်၊ မျက်နှာလေးထောင့်၊ မျက်ခုံးထူထူနှင့် ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဘယ်ဘက်လက်တွင် ရွှေနာရီ တစ်လုံးကို ပတ်ထားသည်။ လက်သူကြွယ်တွင် အလွန်ကြီးသော စိန်လက်စွပ်ကြီးကို ဝတ်ထားသည်။ အိမ်ထဲ ဝင်လိုက်သည့်အခါ၌ သူ၏ ကိုယ်ရံတော် အများအပြားကို ထပ်တွေ့ရသည်။ တချို့က အကွယ်များတွင် ကိုယ်ယောင် ပျောက်နေကြ၏။ ဂရင်စလော့က ကျွန်တော့်ကို ဧည့်ခန်းထဲ ခေါ်သွား၏။ ထိုအထဲတွင် ဧည့်သည် ၂၀ ခန့် ရှိနေသည်။ ဧည့်ခံရာတွင် ပုစွန်တုပ်ကြီး၊ ဆာဘီးယားငါး၊ ရှန်ပီနီနှင့် အခြား စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များနှင့် ဧည့်ခံသည်။ ပုစွန်တုပ်ကြီးများမှာ အလွန် ကြီးမားပြီး နိုင်ငံခြားမှ အထူး မှာယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူက ဖောဖောသီသီ တည်ခင်းထားသော ညစာ စားပွဲကို ညွှန်ပြပြီး သုံးဆောင်ပါရန် ကျွန်တော့်ကို ပြော၏။ ထမင်းစားခန်းကြီး၏ ထောင့်တွင် ကျွန်တော်တို့ အိမ်ရှင်၏ ပုံကားချပ်ကြီးကို တွေ့ရသည်။ စားပွဲပေါ်တွင် ဇော်ဂါ အရက်ကို တည်ခင်းထား၏။ ထိုဇော်ဂါအရက်၏ တံဆိပ်မှာ သူ၏ ကိုယ်ပိုင် တံဆိပ် ဖြစ်သည်။ ထိုအရက်ကို သူပိုင် ဇော်ဂါအရက်ချက် စက်ရုံမှ ချက်လုပ်

ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုပုလင်းတွင် သူ၏ ပြုံးနေသော မျက်နှာကို ကပ်ထား၏။ ထိုအရက်မှာ သူ့အတွက် သီးသန့် ချက်လုပ်ထားပုံ ရသည်။ ထမင်းစားခန်းသို့ သူ့ဇနီးမှာ နောက်ကျပြီးမှ ရောက်လာသည်။ သူမ၏ ကိုယ်ရံတော်များနှင့် မာစီဒီးကား ခရိုင်တာလည်း ပါ၏။ သူ့မိန်းမ နောက်ကျခြင်းမှာ နေ့လယ်ကတည်းက ဈေးဝယ်ထွက်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဈေးဝယ်ထွက်သည်မှာ ဒေါ်လာ ၂၀၀ ကုန်ခံသည်ဟု ဆို၏။ ထိုအချိန် ရုရှားနိုင်ငံသစ် ကာလက ဆိုလျှင် ထိုဒေါ်လာ ၂၀၀ မှာ အလွန်များပါသည်။ ထိုငွေပမာဏသည် လခကောင်းသော လူတစ်ယောက်၏ တစ်လခထက်ပင် များနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အိမ်ရှင်မသည် စားပွဲတွင် ဝင်ထိုင်ပြီး ရွှန်းရွှန်းဝေအောင် စကားပြော၏။ သူမသည် ဓန္ဒာကိုယ် ကျစ်လျစ်လှပပြီး အရပ်မြင့်မြင့်နှင့် မော်ဒယ်လို သွယ်သွယ် လျလျ ဖြစ်သည်။ ဆံပင်နက်များမှာ ရှည်လျားလှသည်။ အသက်မှာ ၂၀ ဝန်းကျင်ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ ဂရင်စလော့၏ အိမ်သူသည် ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ရွေးချယ်ထားသော ရွှေဖလားဆုရ မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်ပုံရပါသည်။ ဂရင်စလော့မှာ စကားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောတတ်ပြီး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေတတ်သည်။ မေးခွန်းများ မေးရသည်ကို အရသာတွေ့ပုံ ရသည်။

တစ်ခါကလည်း ကိုယ်ရံတော် အစောင့်ကား ၃ စီး ပါလာသည့် မာစီဒီးကားတစ်စီးသည် မော်စကိုလမ်းမပေါ်တွင် ဂငယ်ကျွေ့ ကျွေ့ပြီး မောင်းနှင်သွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က ရုရှားသမ္မတ၏ ကားလားလို့ ကြည့်လိုက်သည်။ သို့သော် မဟုတ်ပါ။ ဂရင်စလော့၏ကား ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူ့ကို မဲထည့်သူ အလွန်ကို နည်းလှပါသည်။ သူက ခပ်ကြမ်းကြမ်း ခပ်ရိုင်းရိုင်း နေတတ်သူ ဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း အလွန်အကျွံ ပြောတတ်သည်။ နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်ထက် လူဆိုးဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင်ပုံစံ အပြည့်ရှိသည်။ မော်စကို လမ်းများပေါ် ကားမောင်းသွားသည့်အခါ ရဲများသည် ဗလာဒီမီယာဂူဆင်စကီး၏ ကားတန်းကို ဂရုစိုက်ပြီး စောင့်ပေးရသည်။ ဂူအများက သူ့ကားတန်း မောင်းပြီးသည်ကို စိတ်ရှည်စွာ စောင့်ကြည့်နေရသည်။ သမ္မတ ဘောရစ်ယံလ်ဆင်က ဂူဆင်စကီး၏ ကားတန်း ဆုံးအောင် မောင်းနှင်သည်အထိ သူ့ဇနီးနှင့် သမီးမှာ စိတ်ရှည်စွာ စောင့်နေရပါသည်ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ဤကဲ့သို့ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန် ရုရှားကို စိုးမိုးခြယ်လှယ်နေသော ရုရှားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား ဝင်ရောက်စီးနင်းခြင်းနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများကို သမ္မတပုတင်သည် ငြိမ်းချမ်းစွာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လကုန်တွင် လုပ်ငန်းရှင် ၂၀ သည် ပုတင်နှင့် ကရင်မလင်တွင် တွေ့ကြသည့်။

သူတို့က အခွန်ကို မှန်မှန် ပေးပါမည်၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှသာ လုပ်ကိုင်ကြပါမည်ဟု ကတိပေးကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးကို သမ္မတက ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုလုပ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ရသည်မှာ လုပ်ငန်းရှင်များထံတွင် အကတိလိုက်စားမှုများ၊ အကျင့်ပျက်မှုများ၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုများ မရှိအောင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသည်ကို မလိုက်နာပါက အရေးယူတော့မည် ဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယာဂူဆင်စကီးမှာ အကျင့်ပျက်မှု၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုတို့ဖြင့် အဖမ်းခံရ၏။ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးမှာလည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခံရသည်။ တခြား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာလည်း အခွန်တိမ်းရှောင်မှုများ၊ မသမာလုပ်မှုများဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခံရသည်။ ထိုအထဲတွင် မာဂစ်အလက်ပေရော့လည်း ပါဝင်သည်။ သူသည် Luk ရေနံ ကုမ္ပဏီကြီး၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ အင်တာဂျော့ အုပ်စုမှ အကြီးအကဲ ဗလာဒီမီယာဂိုတာနှင့် ဗလာဒီမီယာကားဒန်နီကော့တို့လည်း စုံစမ်း စစ်ဆေးခံရမှုတွင် ပါဝင်သည်။ ကားဒန်နီကော့သည် ယခင် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သလို ရုရှားနိုင်ငံတွင် အကြီးဆုံး မော်တော်ကားကုမ္ပဏီ Abto VAZ ၏ အကြီးအကဲလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘာရီဇော့စကီး၏ တွဲဖက်လုပ်ငန်းရှင်လည်း ဖြစ်သည်။

အယ်လ်ဗာအုပ်စု၏ အကြီးအကဲဖြစ်သူ မစ်ခေးဖရိုက်မင်းကို ၃ နှစ်ကြာက ဖြစ်ပွားခဲ့သော ရာဇဝတ်မှုကြောင်းဖြင့် စုံစမ်း စစ်ဆေးနေသည်။ ဆလပ်နက် ရေနံကုမ္ပဏီကြီးတွင် ထိုအုပ်စုက ရှယ်ယာ ၁၃ % ပါဝင်ခဲ့သည် ဟုလည်း ဆိုသည်။ ပုတင်က ထိုစီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို အခွန်ရှောင်မှု၊ အလွဲသုံးစားမှု စသော ပြစ်ချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် အရေးယူလျက် ရှိနေသည်။ မသမာမှုဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာလာသော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ ထိုပြစ်မှုများနှင့် တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု ငြိလျက် ရှိကြသည်။ ပုတင်ကလည်း လုပ်ငန်းရှင်များကို အခွန်ပြဿနာနှင့် အခြားကိစ္စများဖြင့် အစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးမည်ဟု ကြိုတင်သတိပေးထားသည်။ အခွန်ပေးစရာရှိ ပေးရန်၊ မပေးလျှင် အခွန်ရှောင်မှုဖြင့် အရေးယူမည်ဟု ဆိုသည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်ကလို လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ အခွန်ပြဿနာနှင့် အခြားပြဿနာများကို မသိကျိုးကျွန် ပြုမနေတော့ဘဲ နိုင်ငံအကျိုးစီးပွားအတွက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ပုတင်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အခရာ အကျဆုံး စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများကို နိုင်ငံပိုင် ပြန်လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ရေနံကဲ့သို့ လုပ်ငန်းသည် တိုင်းပြည်စီးပွားရေးကို ချိုးဖွှာအထောက်အကူ ပြုသည်။ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းအဖြစ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများ

အပြားကို ခွင့်ပြုခဲ့သော်လည်း ရေနံလုပ်ငန်းကိုမူ နိုင်ငံပိုင်အဖြစ် ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

လာမည့်နှစ်များ၌ နိုင်ငံရေးတွင်လည်း ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ် ဝင်လုပ်သော လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ဝင်၍ ခြေမရှုပ်အောင် ကရင်မလင်က လုပ်ရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ဂူစင်စကီးနှင့် ဘာရီဇောစကီးလို လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၊ ခိုဒေါ်ကော့စကီးလို လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို နိုင်ငံရေးတွင် ခြေမရှုပ်စေချင်ပေ။ ၂၀၀၂ ခု ဒီဇင်ဘာလက ခိုဒေါ်ကော့စကီးနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စု ခေါင်းဆောင်များ ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံ စကားပြောခဲ့ကြသည်။ ခိုဒေါ်ကော့စကီးက ရုရှား၏ မြို့ရိကရက် အရာရှိများနှင့် အခွန်ကောက်ရာတွင် အကျင့်ပျက်မှုများကို သမ္မတထံ တင်ပြ စွပ်စွဲခဲ့သည်။ ပူတင်ကလည်း ထိုစွပ်စွဲချက်ကို အေးစက်စက်ဖြင့် တုံ့ပြန် ပြောဆိုလိုက်သည်။ ဒီဘောလုံးဟာ ခင်ဗျားတို့ဘက်ကို ပြန်အပို့ခံရလိမ့်မယ် ဟု ပြောလိုက်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ တစ်ယောက်ကိုဆိုလျှင် 'ခင်ဗျား ဘာမှ မပြောဘဲ ထိုင်နေတာ ကောင်းလိမ့်မယ် ထင်တယ်' ဟု သတိပေးခံရလေသည်။ ယူကော့မှ ရှယ်ယာပိုင်ဆိုင်သူ တချို့ ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် လာမည့် ဒူးမာလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဝိုင်းဝန်း ထောက်ခံလာကြသည်။ ခိုဒေါ်ကော့စကီးက သူ့လက်တံကို ပို၍ရှည်ရှည် ဆန့်တန်းထား၏။ သူ၏ အဆိုးဝါးဆုံး အမှားမှာ (ကရင်မလင်၏ မျက်စိထဲ တွေ့ရသော အမှား) အတိုက်အခံ ပါတီများအပေါ် ရန်ပုံငွေ ရက်ရက်ရောရော ထောက်ပံ့ခြင်း ဖြစ်၏။ လစ်ဘာရယ် ယက်ဘလိုကိုပါတီနှင့် ဘောရစ်နင်ဆော့၏ လက်ယာ အင်အားစု ပြည်ထောင်စုပါတီတို့ကို ထောက်ပံ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘောရစ်နင်ဆော့က အီရတ်နှင့် ပတ်သက်သော ရုရှား၏ မူဝါဒကို ဝေဖန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သလို ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင်လည်း သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ သူ ဝင်ရောက် အရွေးခံမည်ဟု ကြေညာထားသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ ဆိုလျှင် ပူတင်သည် သမ္မတသက်တမ်း ၂ ကြိမ်သာ အရွေးခံရပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက် အရွေးခံခွင့် မရှိတော့ပေ။

၂၀၀၃ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ယူကော့ ကုမ္ပဏီမှာ ဝင်ရောက် စီးနင်းခြင်း ခံရသည်။ မင်တာတတ်အုပ်စုနှင့် ယူကော့ ရေနံကုမ္ပဏီ၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်သူ ကုဇွေကြွယ်သူဌေးကြီး လပ်ဗေဒက်ကို အာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီး ထောင်ချလိုက်၏။ လပ်ဗေဒက်သည် ခိုဒေါ်ကော့စကီး၏ ညာလက်ရုံး ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဒေါ်လာသန်း ၂၈၀ လိမ်လည်မှုဖြင့် အရေးယူခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၄ က ဓာတ်မြေဩဇာ ကုမ္ပဏီ အပါတစ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို လိမ်လည်ခြင်းကြောင့်ဟု

အကြောင်းပြသည်။ ထိုသို့ တရားစွဲဆိုရာတွင် ယူကော့မှ တခြား အလုပ်သမား ၂ ယောက်ကိုလည်း အခွန်ရှောင်မှုနှင့် လူသတ်မှုများ ကျူးလွန်သည်ဟု ဆိုကာ တရားစွဲဆိုထားလေသည်။ ထို့နောက် ကုမ္ပဏီ၏ လုံခြုံရေးအကြီးအကဲဖြစ်သူ အလက်ဆီပီချူဂင်ကိုလည်း ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ ရဲများ ဝင်စီးသည့် အခါ၌ စက်သေနတ်များဖြင့် ချိန်ရွယ်ပြီး ကုမ္ပဏီထဲသို့ ဝင်ရောက်စီးနင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်တာနက် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ရုံးခန်းထဲ ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး သိမ်းဆည်း သွားသည်ဟု လပ်ဗေဒက်၏ ရှေ့နေက ပြောပြသွားသည်။ ခိုဒေါ်ကော့စကီး ကိုလည်း ခေါ်ယူ မေးမြန်းခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး FSB အရာရှိများက ၂၀၀၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ၌ ဆိုက်ဘေးရီးယားတွင် ဖမ်းဆီးပြီး မော်စကိုသို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ရာဇဝတ်မှုနှင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် သူက သက်သေမပြုနိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ဖမ်းဆီးရန် ဝရမ်းထုတ်ခဲ့၏။ ရှေ့နေချုပ်က ခိုဒေါ်ကော့စကီး မှာ အခွန်ရှောင်မှု၊ လိမ်လည်မှု၊ ခိုးမှု စသည့် စွပ်စွဲချက်များဖြင့် ဖမ်းဝရမ်း ထုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ကုမ္ပဏီအနေနှင့်ရော လူပုဂ္ဂိုလ်အနေနှင့်ပါ ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀၀ ခန့် အလှဲသုံးစား လုပ်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲထားသည်။ သူ့ကို ထောင်ထဲ ထည့်ရာတွင် တိုက်ခန်းတစ်ခန်းထဲမှာ အခြားအကျဉ်းသား ၅ ယောက်နှင့် ရော၍ ထည့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ခိုဒေါ်ကော့စကီးကို ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ကန့်ကွက်ထားခဲ့သည်။ မော်စကိုရှိ အမေရိကန် လိုလားသူ အလက်ဇန္ဒား (ဆန်ဒီ) ဗက်ရှ်ဘီးက ထိုသို့ ဖမ်းဆီးခြင်းသည် ကောင်းကျိုး မပြုနိုင်ဟု ဝေဖန်သလို၊ ရုရှားတွင် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသည်ဟုလည်း ဆိုခဲ့သည်။ အစိုးရက ယူကော့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်။ ရဲတို့သည် ယက်ဘလိုကိုပါတီ ဌာနချုပ်ကိုလည်း ဝင်ရောက်စီးနင်း၏။ ခိုဒေါ်ကော့စကီးမှာ ထိုပါတီ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ထိုပါတီကို ထောက်ပံ့သူ ဖြစ်သည်။ ပါတီမှ တက်ကြွသူများစာရင်း၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ကွန်ပျူတာထဲတွင် ထည့်ထားသော အချက်အလက်များကို ထုတ်ယူကြသည်။ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ စည်းရုံးမဲဆွယ်မှုများကို စစ်ဆေးမေးမြန်းကြသည်။ ယက်ဘလိုကိုပါတီ ခေါင်းဆောင် ဂရိုဂိုရီ ယက်ဗလင်စကီးက ထိုသို့ စီးနင်းခြင်းသည် တရားဥပဒေနှင့် မလျော်ညီဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ လုပ်ခြင်းသည် ဒီဇင်ဘာ ၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် ဒူးမာလွတ်တော် မဲဆွယ် စည်းရုံးမှုများကို အနှောင့်အယှက် ပေးခြင်းဟု ဆိုသည်။ ထိုပါတီ၏ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်မည်ဖြစ်သော အမတ်လောင်း စာရင်းတွင် ယူကော့မှ ခိုဒေါ်ကော့

စကား၏ အပေါင်းအသင်း ၄ ယောက်ကို တွေ့ရှိရသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် FSB အရာရှိများက မစ်ခေးခိုဒေါ်ကော့စကား၏ ၁၂ နှစ် သမီးလေး ကျောင်းတက် နေသော မော်စကိုကျောင်းသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုကာ ထိုကလေးမလေး၏ တစ်တန်းထဲ ကျောင်းသားစာရင်းကိုလည်း ယူသွားခဲ့လေသည်။ FSB က ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ အကြမ်းဖက်သမား ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် ပြုလုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ အစောပိုင်းတွင် ရဲတို့က ယူကော့၏ မိဘမဲ့ကလေးများ ရန်ပုံငွေကိုလည်း စစ်ဆေးခဲ့ကြသည်။ ကရင်မလင်တွင် တာဝန်ယူနေကြသော KGB အရာရှိဟောင်း ၂ ဦး၏ လက်ကိုင်ဖုန်းများနှင့် စကားပြောနေသည့်ကို ရုရှား သတင်းစာများက ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ သူတို့က "စီးပွားရေးသမားတွေကို သူတို့နေရာ သူတို့ ပြန်ပို့လိုက်တာ ကောင်းတယ်" ပြောနေသည်ဟု ဆိုကြ သည်။ ထိုသို့ ဝင်ရောက်စီးနင်းမှုများကြောင့် ခိုဒေါ်ကော့စကား၏ ရှယ်ယာ များမှာ တန်ဖိုးသွားခဲ့သည်။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ကျဆုံးပြီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်ကတည်းက ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးသမားများကို ဝင်ရောက်စီးနင်း စုံစမ်းခြင်းမှာ ယခုအကြိမ် သည် ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။ ခိုဒေါ်ကော့စကားသာမက သူ၏မိသားစု၊ သူ့နိုင်ငံရေးကို ထောက်ခံကူညီသူများ၊ သူ့စီးပွားရေး အပေါင်းအဖော်များနှင့် ယူကော့ကုမ္ပဏီ တစ်ခုလုံးကို ဖိအားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ကရင်မလင်သည် ခိုဒေါ်ကော့စကားကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဖိအားပေးလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယူကော့ကို ကရင်မလင်မှ ဤသို့ ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်နေခြင်းကို ကရင်မလင်ရှိ ညာလက်ရုံးက မသိရှိခဲ့ပေ။ ကရင်မလင်တွင် ညာလက်ရုံး လုပ် သည်ကို ဘယ်လက်ရုံးက မသိရှိနိုင်သလို၊ ဘယ်လက်ရုံး လုပ်သည်ကိုလည်း ညာလက်ရုံးက မသိရှိနိုင်ပေ။ ပီတာစဘတ်ရှိ ပူတင်၏ လူများသည် သူတို့၏ ဆရာ မှာကြားခိုင်းစေသည့်အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဇူလိုင် ၂ ရက်နေ့တွင် လပ်ဗေဒက်ကို ဖမ်းဆီးပြီး ၃ ပတ် အကြာ ယူကော့၏ ရှယ်ယာ များ ထိုးကျသွားသည်။ ရုရှား စတော့ဈေးကွက်တွင်လည်း ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၂၀ ခန့် ဆုံးရှုံးသွားသည်။ ရှယ်ယာတန်ဖိုး၏ ၁၃ % ကျဆင်းသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှား ဗဟိုဘဏ်၏ အရန်ငွေ ဒေါ်လာ သန်း ၉၀၀ မှာလည်း ၂ ပတ်အတွင်း ကျဆင်းသွားသည်။ ထိုကျဆင်းသွားသည့် စာရင်းစယားများကို ရုရှား မီဒီယာ များက လွှင့်ထုတ်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ တုန်လှုပ်သွားကြ၏။ ဆောင်းဦးရာသီ၌ ခိုဒေါ်ကော့ စကားကို ဖမ်းဆီးပြီးနောက် ထပ်ကျသွား၏။ RTS ၏ ရှယ်ယာအညွှန်းကိန်းအရ တစ်နေ့တည်း ၁၀ ကြိမ်လောက် ကျဆင်းခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ရှယ်ယာဈေးနှုန်း

များသည် ခိုဒေါ်ကော့စကား၏ ရှယ်ယာများအတိုင်း ကျဆင်းလျက် ရှိသည်။ ပူတင်ကမူ ထိုအဖမ်းအဆီးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဒေါသတကြီး တုံ့ပြန်၏။ "ဘယ်သူ ဖြစ်ဖြစ် ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရင် ဥပဒေအတိုင်း အရေးယူ ခံရမှာပဲ။ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ ချမ်းသာချင် ချမ်းသာ၊ ဥပဒေ ချိုးဖောက်ရင် ဥပဒေအတိုင်း အရေးယူ ခံရမယ်" ဟု ကြေညာသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားတွင်လည်း ထိုသို့ ကြေညာ၏။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင်လည်း သမ္မတက ဤသို့ ပြောကြား သည်။ ရက်အနည်းငယ် အကြာတွင် ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ခေးကာစီယာနေ့က ဤအကျပ်အတည်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ့အနေဖြင့် အလေးအနက် ထားရှိ ပါသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ဤအရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အောက်တိုဘာ ၃၀ ရက် ကြာသပတေးနေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ် နတ်ထွက်သွား၏။ ယလ်ဆင်၏ မိသားစုက ထိုကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘောမကျပေ။ ပူတင်နှင့် စိန့်ပီတာ စဘတ်မှ စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများ၏ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအပေါ် ထိုးစစ်ဆင်မှုကို ဆန့်ကျင်ကြလေသည်။ ထိုသို့ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ရုရှားစီးပွားရေး ပျက်စီးသွားနိုင် သလို အနာဂတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက်လည်း အလားအလာ မကောင်းလှပေ။

ထိုအချိန်မှာပင် သမ္မတ ပူတင်သည် နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဘဏ် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ကရင်မလင်သို့ ဖိတ်ခေါ်ပြီး ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း မူပိုင်ခွင့် အကြောင်းကို ရှင်းပြသည်။ ထို့ပြင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင် လွတ်လပ်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် အာမခံချက် ပေးသည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ တက်ရောက်လာ သော ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တရင်းတနှီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး အလေး အနက်ထားကြောင်း ပြသခဲ့၏။ ခိုဒေါ်ကော့စကားနှင့် လပ်ဗေဒက်တို့ကို ဖမ်းဆီး ခြင်းသည် ယူကော့ကို ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ကုမ္ပဏီများကို ထိခိုက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းလည်း မဟုတ်ကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုသို့ အရေးယူ ခြင်းကြောင့် တခြားကုမ္ပဏီများကို ထိခိုက်စေပြီး တခြား ကုမ္ပဏီများ လုပ်ငန်း များကို သိမ်းယူ၍ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိပါကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုအဖြစ်သည် အမိန့်အမူနှင့် ထိုအချိန်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် အကျပ်အတည်းနှင့် တူကြောင်း ကရင်မလင်က ရှင်းပြသည်။ ဤသို့ သမ္မတ ပူတင်၏ အာမခံ ပြောကြားချက်များကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ အကြီးအကျယ် ထိတ်လန့်သွားခြင်း မရှိတော့ပေ။ ကျန်ကုမ္ပဏီများနှင့် ယူကော့ ရှယ်ယာများ မှာလည်း ပြန်လည် လည်ပတ်လျက် ရှိသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံခြားသားများ အနေ နှင့်လည်း ဂတ်စပရွန်ရှိ ပြည်တွင်းရှယ်ယာများကို ဝယ်ခွင့်ပြုသည်ဟု ဆိုသည်။ ယခင်က ဂတ်စပရွန် (ရုရှားတွင် အကြီးဆုံး ရေနံကုမ္ပဏီကြီး) ၏ ရှယ်ယာ

များကို ရုရှား နိုင်ငံသားများသာ ဝယ်ယူခွင့် ပြုထားခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ခိုဒေါ်ကော့စကီး၏ အမှုကို အရေးယူ ဆောင်ရွက်နေရာ၌ အစိုးရရှေ့နေချုပ်ရုံးနှင့် ပူးတွဲ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ အစိုးရအဆီးများ ပြုလုပ်ချိန်တွင် ခိုဒေါ်ကော့စကီး၏ ရှယ်ယာများမှာ အပြောင်းအလဲ မရှိဘဲ ငြိမ်သက်နေသော်လည်း နောက်တစ်နေ့တွင် ယူကော့ ရှယ်ယာဈေးနှုန်းမှာ ပြန်လည် လှုပ်ရှားလာ၏။ ရှယ်ယာဈေးနှုန်းလည်း မြင့်တက်လာလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘာရီဇော့စကီး ပိုင်ဆိုင်သော ကွန်မာဆန်နှင့် နေဇာဗီစီမာယာဂေဇက်တာ သတင်းစာတို့က ကရင်မလင်၏ ကိုင်တွယ်ပုံနှင့် ယူကော့ ရှယ်ယာ အကျပ်အတည်းကိစ္စကို ဝေဖန်လိုက်ကြသည်။ သတင်းစာ အတော်များများကလည်း ရှယ်ယာဈေးနှုန်း ကျဆင်းမှုကို ရေးသားကြ၏။ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုမှာ အဆိုးဘက်သို့ ရောက်နေပြီဟု ရေးကြသည်။ ပူတင်၏ မူဝါဒအရ နိုင်ငံတွင်း၌ မောက်မာနေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ထိန်းချုပ်လိုက်ပြီး နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် စီးပွားရေးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရေးကို ကြိုဆိုကြသည်။ သို့သော် ပြဿနာမှာ အစိုးရရှေ့နေချုပ်ရုံးနှင့် လုံခြုံရေးဌာနများသည် ခေတ်သစ် ဈေးကွက်များ၏ လုပ်ကိုင်ပုံကို အသေအချာ နားလည် သဘောပေါက်ခြင်း မရှိသေးပေ။ ပူတင်ကိုယ်တိုင်လည်း ရုရှား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ကိုင်တွယ်ရာတွင် အလွန် ဂရုစိုက်ရမည်ကိုလည်း သဘောမပေါက်ခဲ့ပေ။ သူ၏ ယခင် KGB အတွေ့အကြုံအရ ဆိုဗီယက်ခေတ် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်အတိုင်း ကိုင်တွယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စီးဆင်းလာမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ သူ ထင်သလို နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှာ ချက်ချင်း ဝင်မလာသေးပေ။ ယခု ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လုပ်ရပ်အတွက် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများမှာ တွန့်ဆုတ်နေကြ၏။ သမ္မတ ပူတင်က ယူကော့ကို ထိုးနှက်ခြင်း မပြုပေ။ ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ဆေးကာစီယာနော့မှာ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ မိတ်ဆွေအဖြစ် အမြဲတမ်း ရှိနေသလို ကက်ဘီနက်ထံရှိ "မိသားစု" ၏ လူလည်း ဖြစ်နေပေသည်။ ယူကော့ကို စုံစမ်း စစ်ဆေးနေသည်နှင့်အမျှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရာသီဥတု အခြေအနေမှာလည်း ထိခိုက်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးသည် ထိုအခြေအနေကို သုံးသပ်မိခြင်း မရှိ။ သူတို့ အလုပ်သာ သူတို့ လုပ်နေကြသည်။

ယူကော့နှင့် ခိုဒေါ်ကော့စကီးတို့ကို ဆောင်းရာသီတွင် ဝင်ရောက် စီးနင်းခဲ့သည့်အတွက် ထိုလုပ်ငန်းများ၏ နောက်ကွယ်တွင် ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်ပတ်သက်နေခဲ့သူများကို သိရှိခဲ့ရသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးကြည့်ရာတွင် မယုံကြည်နိုင်လောက်

သည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ပူတင်နှင့် အတွင်းစည်းမှ သူ့လူများသည် ပူတင်၏ အနာဂတ် နိုင်ငံရေးအတွက် ခိုဒေါ်ကော့စကီးလို လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်သော်လည်း တချို့ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ကြားထားရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ တချို့ကိစ္စများတွင် ရှောင်လွှဲလို့မရဘဲ တိုက်ခိုက်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း တချို့မှာမူ ခွင့်လွှတ်ပြီး မသိကျိုးကျွန် ပြုရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားကြသည်။

စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုများ အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်ရာ၌ "မိသားစု" အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သော ရိုမန်အက်ဘရာမိုဗစ်မှာ တုန်လှုပ်သွား၏။ သူ့ကို ဆာဂျီစတီဗာဆင်က အခွန်တိမ်းရှောင်မှုဖြင့် စုံစမ်း စစ်ဆေးသည်။ စတီဗာဆင်သည် အမျိုးသားစာရင်းစစ် ကော်မရှင်၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ အက်ဗရာမိုဗစ်သည် ယခင်က ချူကော့ကာဒေသတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး သူ့တွင် နာမည်ပျက် သိပ်မရှိလှပေ။ ထိုဒေသမှာ ရုရှား အရှေ့ဖျားမှ ဆင်းရဲသော နေရာ ဖြစ်သည်။ အာတိတ်ဒေသနှင့် နီးကပ်သည်။ ချူကော့ကာမှ ဆက်သွားလျှင် ဘာရင်း ရေလက်ကြားနှင့် အလက်စကာသို့ ရောက်ရှိနိုင်သည်။ ထိုဒေသမှာ ယခင်က ရုရှားပိုင် နယ်မြေများ ဖြစ်၏။ ၁၈၅၃ တွင် ဇာဘုရင် ပထမနီကိုးလပ်လက်ထက်၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုဒေသတွင် ရွှေများစွာ ထွက်သည်။ ဓာတ်ငွေ့လည်း ထွက်သလို ငါးလည်း ပေါများသည်။ အလွန်အေးပြီး -၃၀ ဒီဂရီ ဆဲဆီးယက်အောက် ကျဆင်းနေသည်။ ရေအမြဲတမ်း ခဲသည်။ အက်ဗရာမိုဗစ်သည် ချူကော့ကာတွင် မိသားစုနှင့်အတူ မနေရဘဲ အထီးကျန် နေခဲ့ရလေသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေတ်က ထိုဒေသသည် အလွန်ဝေးလံသီခေါင်သော ဒေသလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူများအတွက် လစာကောင်းကောင်း ပေးရလေသည်။ သူတို့အတွက် အခကြေးငွေလည်း ကောင်းသည်။ အခန်းကောင်းကောင်းလည်း ပေးရသည်။ ထိုဒေသရှိ လူများကို နွေးသော ဒေသသို့ အားလပ်ရက် အနားယူခွင့် ပေးရသည်။ ယခု ထိုဒေသရှိ လူများမှာ အငတ်ဘေး ကျလုနီးပါး ဒုက္ခရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ တွင် ဒူးမားလွတ်တော်မှ ထိုဒေသသို့ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက် ရွေးချယ်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် အက်ဗရာမိုဗစ်ကို ဒူးမားလွတ်တော်မှ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖြစ်လည်း ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ အက်ဗရာမိုဗစ်က သူ့ဒေသမှ လူများမှာ အလွန် သနားစရာကောင်းကြောင်း ပြော၏။ သူသည်လည်း ငယ်စဉ်က မသေ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကလေးငယ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့မိဘများက မကျွေးနိုင်၍ သူ့ကို စွန့်ပစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖြစ်မှနေ စီးပွားရေး

လုပ်ကိုင်ပြီး ရေနံကုမ္ပဏီ တည်ထောင်ကာ သူသည် အလွန် ကြွယ်ဝသော ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ သူက သူ့ဒေသရှိ လူများအတွက် ငွေသန်းပေါင်းများစွာ အကုန်ခံ၍ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေး ထောက်ပံ့ကူညီမှု လုပ်ငန်းကို လုပ်ပေးသည်။ ထိုဒေသတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ထားရှိသည်။ သူက စာအုပ်များ၊ ကွန်ပျူတာများ အများအပြား ဝယ်လာပြီး ထိုဒေသရှိ ကျောင်းများကို အခမဲ့ ပေးကမ်းခဲ့သည်။ သူ့ဒေသမှ ကလေးငယ် ၃၇၀၀ ကို ကျောင်းပိတ်ရက်တိုင်း နေရောင်ခြည်ရ၍ ပူနွေးသော ပင်လယ်နက် ဒေသသို့ ပို့ဆောင်ပေးပြီး အနားယူစေသည်။ ပထမဆုံး ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် သူက ကလေးများကို အမြဲ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

ရုရှား ကုမ္ပဏီ အများအပြားမှာ အခွန်ရှောင်ကြသော်လည်း အင်္ဂလိပ်စာ ဗိမာန်၏ ကုမ္ပဏီများကမူ အခွန်ဆောင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း အပြည့်အဝ ဆောင်ခြင်း မရှိပေ။ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ ဓာတ်ငွေကုမ္ပဏီများ အကြီးအကျယ် အခွန်ရှောင်ကြသည့် အလုပ်မှာ သမားရိုးကျလို ဖြစ်နေ၏။ ချူကော့ကာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်လာပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်စာဗိမာန် ရေနံကုမ္ပဏီ ပိုင်ဆိုင်လာ သောအခါ သူ၏ ဆစ်နက်ကုမ္ပဏီသည် အခွန်ချိုးဖောက်မှုကို အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ သူပိုင် ကုမ္ပဏီ အများအပြားကို ချူကော့ကာ ဒေသတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုဒေသရှိ လုပ်ငန်းများမှာ အခွန်နှုန်း အလွန် နည်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရုရှား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ အခွန်ရှောင်မှုသည် အလွန် နာမည်ကြီးလေသည်။ ရုရှား၏ အကြီးဆုံးသော ရှင်းနီးမြုပ်နှံမှုဘဏ်ဖြစ်သည့် ထရိုက်ကာဒိုင်ယာလော့ ဘဏ်ကြီးသည် အခွန် မပေးဘဲ ရှောင်နေခဲ့သည်။ သူ ပေးရမည့် အခွန်မှာ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၄၀၀ ရှိလေသည်။ ဆစ်နက်က အခွန်ဆောင်ရာတွင် အခွန်နှုန်း အနည်းဆုံး ပေးဆောင်ခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ချူကော့ကာလို ဒေသမျိုးမှ ရုရှား ပြည်သူများ သည် အလွန် ချမ်းအေးသော ရာသီတွင် မီးပုံဘေး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပူးကပ်ကာ အပူခတ်ကို ယူနေကြရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရုရှားမှ လုပ်ငန်းရှင် သူဌေးကြီး များသည် ပြည်သူများအတွက် ပေးရမည့် အခွန်များကို မပေးဘဲ သူတို့အတွက် ကြီးမားသော အိမ်ကြီးများ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ဝယ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စာဗိမာန်လို လူမျိုးကလည်း အင်္ဂလန်မှ ချဲလ်ဆီးလို ဘောလုံးကလပ်ကြီးကို ဝယ်ယူထား သည်။ အမှန်မှာ သူတို့၏ အခွန်များဖြင့် ရုရှား ပြည်သူများကို သက်သာ ချောင်ချိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရုရှား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များက ပြည်သူ များကို ပစ်ပယ်မထားပါဟု ကတိပေးသော်လည်း လက်တွေ့မှာမူ သူတို့ အကျိုး

စီးပွား အတွက်သာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြလေသည်။ လန်ဒန်တွင် နေထိုင် သော အင်္ဂလိပ်စာဗိမာန်ကို မေးမြန်းရာ၌ သူ့အနေဖြင့် ချူကော့ကာတွင် အုပ်ချုပ် ရေးမှူးအဖြစ် အရွေးမခံတော့ပါဟု ကြေညာသွားလေသည်။

အမျိုးသားစာရင်းစစ်ကုမ္ပဏီ ဥက္ကဋ္ဌ ဆာဂျီစတီဖာဆင်က အင်္ဂလိပ်စာဗိမာန် သည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ ပေးရမည့် သူ့အမြတ်အစွန်းထဲမှ အခွန်ကို ရှောင်ပြီး လန်ဒန်တွင် ထိုငွေများဖြင့် ချဲလ်ဆီးကလပ်ကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လန်ဒန် မှာပင် အလွန်ကြီးမားသော အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်ကိုလည်း ဝယ်ယူထား၏။ သူက လန်ဒန်တွင် နေထိုင်ရင်း “သိမ်းမြစ်ပေါ်မှ မော်စကို” ဟု သူ့အိမ်ကို ခေါ်လေ သည်။ စတီဖာဆင်သည် ယခင်က ဝန်ကြီးချုပ် တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ပူတင်အပေါ် သစ္စာရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် အင်္ဂလိပ်စာဗိမာန်၏ လုပ်ငန်းများနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများကို အသေးစိတ် စစ်ဆေးခဲ့၏။ အင်္ဂလိပ်စာဗိမာန်၏ ဆစ်နာနက် ကုမ္ပဏီသည် ရုရှားနိုင်ငံတွင် အကြီးမားဆုံး အခွန်တိမ်းရှောင်သော အခွန်လိမ် ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်ဟု စတီဖာဆင်က ပြောသည်။ သူသည် ပူတင်ကဲ့သို့ပင် စိန်ပီတာစဘတ်မြို့သား ဖြစ်သည်။ ယခင်က လုံခြုံရေးဌာနတွင် အလုပ် လုပ်ခဲ့ သည်။ ဝိသမသား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များကို မလိုလားသူလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို အရေးယူရာတွင် သူက စိတ်ပါလက်ပါ လုပ်ဆောင် သည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် သူ့ကို ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်မှ ဖယ်ရှားခဲ့ပါ သည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ထိုသို့ အရေးယူမှုများ ရှိနေသဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် အများအပြားမှာ လန်ဒန်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြတော့သည်။ ရုရှား လုပ်ငန်း ရှင်များမှာ ယခင်ကတည်းက မော်စကိုမှာထက် လန်ဒန်တွင် အနေများပါသည်။ သူတို့က ရုရှားတွင် အခြေအနေ ငြိမ်သက်မှသာ ပြန်လာပြီး ရုရှားရှိ လုပ်ငန်း များကို ဆက်လုပ်မည် ဖြစ်သည်။ ပူတင်နှင့် ကရင်မလင်သည် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် ၂၀၀၀ ပြည့် ဇူလိုင်လတွင် သဘောတူညီချက် ရခဲ့ကြ သည်။ ရုရှား ဥပဒေကို လိုက်နာရန်နှင့် နိုင်ငံအတွက် ပေးဆောင်ရမည့် အခွန် များကို မှန်မှန် ပေးဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ ပူတင်က တချို့ လုပ်ငန်းရှင်များသည် နာမည်ကြီးရန် နိုင်ငံရေးလောကထဲ ဝင်နေကြကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ဝေးဝေး နေသင့်ကြောင်း၊ စီးပွားရေးဆိုလျှင် စီးပွားရေးသာ လုပ်သင့်ကြောင်း ပြောဆို ခဲ့လေသည်။

၂၀၀၃ ဒီဇင်ဘာ ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင် မော်စကို အက်ကီး ရေဒီယိုက လူထု သဘောထား ကောက်ခံခဲ့သည်။ ထိုသို့ သဘောထား ကောက်ခံရာတွင် ရုရှားလူထု ၅၈ % က ချမ်းသာသောသူများ၏ ဘာရာမဝင်

သော လုပ်ငန်းများ၊ ပစ္စည်းများကို သိမ်းယူခြင်းနှင့် သူတို့အား ကန့်သတ် ထားရေးကို ထောက်ခံကြသည်။ နောက်ထပ် လူထုဆန္ဒ ကောက်ခံမှုတစ်ခု တွင်လည်း ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဥစ္စာဓနများသည် မသမာသောနည်းဖြင့် လုပ်ငန်းရှင် ကြီးများထံ စုပုံနေသည် ဆိုသည်ကို လူထု ၉၀ % က သဘောထား ပေးကြ လေသည်။ ထိုသို့ စီးပွားရေး ဖြစ်ထွန်းမှုမှာ အထူးသဖြင့် စွမ်းအင်ဘက်တွင် ဖြစ်လေသည်။ အစိုးရကလည်း ထိုအခြေအနေကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်ပြီးနေ့စွဲကို အခွန် ကောက်ခံမှုကို ခွဲခြားထားလေသည်။ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီး ဂျာမန် (ဂရက်ဖ်က နှစ်စဉ် ရေနံကုမ္ပဏီကြီးများထံမှ အခွန် ဒေါ်လာ ၁.၅ ဘီလီယံ ကောက်ခံ ရယူလေသည်။ ပူတင်က ခိုဒေါ်ကော့စကီးနှင့် ယူကော့ကို ရှဉ့်ပွဲ စီးနင်းပြီးနောက် သူတို့အနေဖြင့် တစ်လလျှင် ၂ % အခွန်ပေးသင့်ကြောင်း ပြောသည်။ ယခုအခါ ရေနံဖြင့် ကြီးပွားနေသော လုပ်ငန်းရှင်များမှာ အလွန် ချမ်းသာပြီး အလွန် ဩဇာညောင်းနေကြသည်။ ပူတင် အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးမှ အနားယူပြီး ဩဇာအာဏာ မရှိသော သာမန်လူတစ်ယောက် ဖြစ်သွားလျှင် ပြည်သူလူထုကို အာမခံချက် ပေးနိုင်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် စိန်ပီတက် စဘတ်မှ လူများကို လူထုက ထောက်ခံအားပေးနေသည်။ အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း ပြည်သူက အားပေးနေသည်။ အရေးကြီးဆုံးမှာ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ချုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို လူတန်းစား တစ်ရပ် အနေမှ ရုပ်သိမ်းသည့်တိုင်အောင် သူတို့၏ မတရား အမြတ်ကြီးစား နေမှုများကို ထိန်းချုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ပူတင်သည် ပြည်တွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တစ်ခုကို သိသိသာသာ စတင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုထဲတွင် အခွန်ဥပဒေလည်း ပါဝင်သည်။ အမြတ်ခွန်နှင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ဥပဒေ၊ အလုပ်သမား ဥပဒေတို့ကို လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်း ခဲ့သည်။ ဗြူရိုကရက် အရာရှိတို့၏ ဩဇာအာဏာကို လျှော့ချရေးလည်း ပါဝင် သည်။ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် ဘွဲ့ရသူများအတွက် အလုပ်၊ ပင်စင်၊ တစ်နိုင်ငံလုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိရေးနှင့် လုံလုံလောက်လောက် ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်မှုလည်း ပါဝင်သည်။ ယိုယွင်း အားနည်းနေသော ဥပဒေများ ပြင်ဆင်ရေး၊ ငွေမည်း ဓဝါချမှု တိုက်ဖျက်ရေး ဥပဒေ စသည် တို့ကို တိတိကျကျ ရေးဆွဲပြီး တင်သွင်းခဲ့၏။ ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သော ပူတင် အနေဖြင့် ရုရှားတွင် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယလ်ဆင် လက်ထက်က ဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ဒူးမားလွှတ်တော်ကလည်း ယလ်ဆင်၏

ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ထောက်ခံကြသည်။ ယခု ရှိနေသော ရုရှားနိုင်ငံ၏ အခြေ အနေနှင့် ယိုယွင်းနေမှုကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲရန် သဘောတူကြသည်။ တရား သူကြီးများကို လစာ တိုးမြှင့်ပေးပြီး လူထုက လက်ခံ ယုံကြည်လောက်သော တရားသူကြီးများ ဖြစ်ရေးကိုလည်း လွှတ်တော်က စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ တရားရုံးများ တိုးချဲ့ပြီး တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက်၏။ မာဖီးယားဂိုဏ်းများ စိုးမိုးနေသည်ကိုလည်း လုံခြုံရေးအဖွဲ့များဖြင့် ပြုတ်ပြတ် သားသား နှိမ်နင်းသည်။ အမှုစစ်ဆေးသည့် ကာလနှင့် ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းသည့် ကာလကို ၁ နှစ် (ယခင် ၁၈ လ) ထက် မပိုစေရဟု သတ်မှတ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ တရားရုံးကလည်း ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ချိုးဖောက်မှုများကို အရေးယူ အပြစ်ပေးသလို ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာရမည် ဟုလည်း အတိအကျ သတ်မှတ်သည်။ တရားခံများအတွက် လုံလောက်သော အခွင့်အရေးများလည်း ပေးထားသည်။ ထို့ပြင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ အနေဖြင့် တရားခံများ ဖမ်းဆီးရာတွင် ဖမ်းဝရမ်း ထုတ်ပြီး ဖမ်းရမည်ဟု သတ်မှတ်သည်။ အစိုးရ ရှေ့နေများက သူတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ လျှော့ချခြင်းအား ကန့်ကွက် သဖြင့် သူတို့ကို အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်အတိုင်း လုပ်ခွင့်ပေးသည်။ ထို့ပြင် ရုရှား၌ ဖမ်းဆီးထားသော အကျဉ်းသား ၁ သန်းခန့် ရှိသည်။ သူတို့မှာ ထောင်ထဲတွင် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ဟောင်းမြည့်နေသော အကျဉ်းထောင်များမှာ သူတို့အတွက် သက်သောင့်သက်သာ မရှိတော့ပေ။ တီဘီရောဂါ၊ AIDS ရောဂါ နှင့် အခြားရောဂါများ ကူးစက်ပြန့်ပွားနေသည်။ ထောင်ထဲတွင် နေသော အကျဉ်းသားများ ဘဝမှာ အနေအစားဆင်းရဲ ဖြစ်နေ၏။ လူ့အခွင့်အရေး အုပ်စု များက အကျဉ်းသားများ နေထိုင်မှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ နေခွင့်ပေးရန် တောင်းဆို ထားသဖြင့် အစိုးရနှင့် ဒူးမားလွှတ်တော်က ထိုကိစ္စကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။

သမ္မတ ပူတင်၏ တရားဝင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများမှာ ဆိုဗီယက် တရားရေး စနစ်ကို ပြန်လည် အကောင်အထည်ဖော်သည်နှင့် တူနေသည်။ သို့သော် ပူတင် ကမူ ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသော တရားရေးစနစ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အစိုးရ ရှေ့နေများနှင့် ရဲများထဲတွင် တရားလိုများထံမှ လာဘ်ယူမှုဖြင့် ထင်ရှားခဲ့သူ ရဲအရာရှိကြီး ၉ ယောက် ရှိ၏။ သူတို့သည် မော်စကို ရာဇဝတ်မှု စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးဌာနမှ ဖြစ်သည်။ ထို စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ခေါင်းဆောင်မှာ ဒုဗန်ယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗလာဒီမီယာဂါနေးယက် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကုမ္ပဏီများနှင့် သူဌေးများထံမှ ဒေါ်လာ သန်းနှင့်ချီ လာဘ်ငွေ ရရှိနေသူများဟု နာမည်ကြီး

နေသည်။ အမှုများကို လီဆယ်၍ ထောင်ချောက်ဆင်သည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လက်နက်၊ ကျည်ဆန် စသည်တို့ကို ငွေပေးနိုင်သူများ၏ နေရာတွင် ထားရှိပြီး ဖမ်းဆီးကာ ငွေညစ်လေသည်။ သူတို့ကို ၉ ယောက်ဂိုဏ်းဟု ခေါ်၏။ ထို ရဲအရာရှိကြီးများသည် မာစီဒီးကာကြီးများကိုစီး၊ ဒေါ်လာ ၃ သောင်းတန် နာရီကြီးများပတ်၊ ဒေါ်လာ ၁ သန်းတန် တင်းနစ်ကွင်းများကို ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ သူတို့သည် ဥပဒေအတိုင်း စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ ထိုကဲ့သို့သော မသမာမှုဖြင့် နစ်များစွာ ကြီးပွားတိုးတက်နေကြသည်။ ထိုသို့ သက်ဆိုးရှည်နေခြင်းမှာ မော်စကိုရှိ ရဲအပေါင်းအသင်းများကလည်း သူတို့ထံမှ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ယူကာ သက်သာသလို နေထိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အစိုးရ လစာမှာလည်း တစ်လလျှင် ဒေါ်လာ ရာဂဏန်းသာ ရှိသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ပူတင်သည် ထို အကျင့်ပျက် ရဲဝန်ထမ်းများကို အကျင့်ပျက် စီမံချက်ဖြင့် အရေး ယူတော့သည်။ မော်စကိုရှိ ရဲခဲတုံးကြီးများ၏ ထိပ်ဖူး အချိုးခံရပြီဟု ပြောစမှတ် ပြုလာသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနှစ်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဘောရစ်ဂရိုက်လော့က အကျင့်ပျက် ရဲဝန်ထမ်းများကို နမူနာပြုပြီး အကြီးအကျယ် အရေးယူခဲ့ဖူး သည်။ သူသည်လည်း ပီတာစဘတ်မြို့သား တစ်ဦးပင် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ အရေးယူလာသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ကုမ္ပဏီများ လွတ်လပ်ခွင့်မှာ အရေးကြီးပါသည်။ လူများသည် ဥပဒေစည်းကမ်းများကို လိုက်နာဖို့အတွက် တရားမျှတစွာ အုပ်ချုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ အာဏာပိုင်များ အနေဖြင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်နိုင်မှသာ တိုင်းပြည် တိုးတက်မည် ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက် ပြီး တရားရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ခလစာ တိုးမြှင့်ပေးရေးနှင့် ဥပဒေ သင်တန်းများ တိုးချဲ့ပေးရေးကိုလည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ယခင်က လစာမှာ အမှုထမ်းများအတွက် မစွတ်မပွတ်သာ ဖြစ်သည်။ ယခု လစာတိုးရေးကို ဆောင် ရွက်သည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ တရားဝင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် သူက ပြည်သူများအတွက် ထားရစ်ခဲ့သော အမွေတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ကွန်မြူနစ် ရုရှား ခေတ်လွန်ကာလတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သံဃတ ပူတင်သည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ မြေယာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ မြို့ပြတွင် မြေဈေးကွက်များ ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ စက်မှုဇုန်များလည်း ထားရှိသည်။ မြေယာရောင်းချမှုကိုလည်း ခွင့်ပြုပေးသည်။ စိုက်ပျိုးမြေ မဟုတ်သော ကျေးလက် တွင် နွေရာသီ အနားယူသည့် အိမ်မျိုးလို လူအများ နေထိုင်သည့် အိမ်များ ကိုလည်း ရောင်းဝယ်ခွင့် ပေးခဲ့သည်။ မြေဈေးကွက် အသစ်တွင် မြေယာ

ဥပဒေအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်၏။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မြေယာများ ကိုလည်း ရောင်းဝယ်ခွင့်ပြုသည်။ ဤအဆိုကို ဒူးမားလွတ်တော်တွင် ကွန်မြူနစ် များက ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ကြလေသည်။ သို့သော် ယခုအခါတွင် ထိုရောင်း ဝယ်ခွင့် ရရှိသွားပြီ ဖြစ်သည်။ နောက် ဒူးမားလွတ်တော်က ၂၀၀၂ ခု ဇွန်လတွင် စိုက်ပျိုးမြေများ ရောင်းချခွင့် အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး မြေများကို ရုရှားနိုင်ငံ၌ ဘော်ရီဗစ်တော်လှန်ရေး စတင်ကတည်းက ယခု အချိန်သည် ပထမဆုံးအကြိမ် ရောင်းချခွင့် ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ် စနစ်အောက်တွင်မူ လယ်ယာမြေ အားလုံးမှာ နိုင်ငံပိုင် ဖြစ်သည်။ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး မြေများကိုလည်း စုပေါင်းလယ်ယာများအဖြစ် ထားရှိကြသည်။ တချို့ မြေများမှာ အသုံးမဝင်တော့သော်လည်း ထိုမြေများကို စုပေါင်းလယ်ယာ အောက်တွင်ပင် ထားရှိသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားပြီးနောက် စနစ် တကျ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဥပဒေများကို မချမှတ်နိုင်ခဲ့ပေ။ ယခု ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီး ပူတင်က ပြုပြင် ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားလယ်သမား တစ်ဝက်ခန့်မှာ ဆင်းရဲမွဲတေလျက်ပင် ရှိသည်။

၁၉၉၁ ကမူ တချို့ဒေသများတွင် မြေယာများကို ပိုင်း၍ ရောင်းခွင့် ပေးထားသည်။ တချို့ ဒေသများတွင်ကား ရောင်းခွင့်မပေးပေ။ ထို ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ဥပဒေအောက်တွင် မြေယာ ၈က သန်းတစ်ထောင် (ဟက်တာ သန်း ၄၀၀) မှာ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေယာများ ဖြစ်သည်။ ထိုမြေယာ များကို ရုရှားတို့ ရောင်းချခွင့် ရရှိသွားပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုမြေယာအားလုံး၏ တစ်ဝက်မှာ ဘရာဇီး တစ်နိုင်ငံလုံး၏ အကျယ်အဝန်းလောက် ရှိသည်။ စုပေါင်း လယ်ယာများမှ လယ်သမား အများအပြားကို ယခင်က ကွန်မြူနစ်များနှင့် လယ်သမားပါတီများက ထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ရောင်းချခွင့်ပေးသဖြင့် သူတို့အလုပ်များ ဆုံးရှုံးသွားမှာကို ကြောက်လာကြသည်။ အထူးသဖြင့် ထို မြေများကို နိုင်ငံခြားသားများက ဝယ်သွားလျှင် သူတို့အတွက် ရပ်တည်ရေး ဂတ်ခဲသွားတော့မည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကွန်မြူနစ်များနှင့် အမျိုးသားရေး ဝါဒီများက ဆန့်ကျင်ကြသည်။ ထိုအခါ ပူတင်က လယ်မြေများကို နိုင်ငံခြား သားများအား ရောင်းချခွင့် မပေးပါဟု ကတိပြုလိုက်ရသည်။ မြေယာများကို နိုင်ငံခြားသားများက စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် ဝယ်သည့်တိုင်အောင် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးလို့ရသော လယ်ယာများကို ဝယ်ခွင့်မရှိပါဟု ဆိုသည်။ အတိုက်အခံ များကလည်း ထိုသို့သာ မြေယာအားလုံး ရောင်းချလျှင် နိုင်ငံခြားသားများ အားလုံး ဝယ်သွားပါက ရုရှားတွင် ပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပြီး တိုင်းတစ်ပါးသားများ

လက်အောက် ကျရောက်သွားမည်ဟု ဆိုကြသည်။ ပူတင်ကလည်း ထိုကိစ္စမှာ အလောသုံးဆယ် လုပ်ရမည့်ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ ရုရှား၏ တောတောင်ရေမြေများကိုလည်း အလောသုံးဆယ် ရောင်းချမည် မဟုတ်ပါဟု ပြန်လည်ဖြေရှင်းသည်။ မြေယာများ မရောင်းချမီတွင် ဝယ်ယူမည့်သူသည် ထိုမြေယာအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဌာန၌ မှတ်ပုံတင်ရမည် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသားများ အနေဖြင့် ရုရှားနိုင်ငံမှ ဆင်းရဲသားများ၏ မြေနှင့် မြေဩဇာညှိဖျင်းသော မြေယာများကို ဝယ်ယူခွင့် မပြုပေ။ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကမူ နိုင်ငံ၏ အကောင်းဆုံးသော အဆောက်အအုံများနှင့် မြေယာများကို ဝယ်ယူဖို့ စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရုရှား၌ ပုဂ္ဂလိက မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အစပျိုးလာပြီ ဖြစ်သည်။ ယလ်ဆင်၊ လက်ထက်က ၉ နှစ်တိုင် ထိုမြေယာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို လုပ်ကိုင်ရန် ကြိုးစားသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ပူတင်က ၂ နှစ်အတွင်း အကောင်အထည် ဖော်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ရပ်သည် ပုဂ္ဂလိက မြေယာစနစ် အစပျိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အခွန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ ၂၀၀၁ ခု ဇန်နဝါရီလတွင် အထမြောက်ခဲ့လေသည်။ ဝင်ငွေခွန်ကို အနိမ့်ဆုံး ၁၃ % အထိ အစားထိုး သတ်မှတ်လိုက်သည်။ အမြတ်ခွန်ကိုမူ လုပ်ငန်းအလိုက် အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး လျှော့ချခွင့် ရှိလေသည်။ အမြတ်ခွန်နှင့် ဝင်ငွေခွန်များသည် အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာတိုက်ထဲသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ ဒေသပေါင်းများစွာမှ ရရှိသော အခွန်အတုတ်များကို ဗဟိုသို့ ပြောင်းရွှေ့ထည့်သွင်းရလေသည်။ ထို့ပြင် ကုမ္ပဏီများ ပူးပေါင်းထားသည့် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ အနေဖြင့် ၃၅ % မှ ၂၄ % အထိ လျှော့ချပေးလိုက်လေသည်။ ထို့ပြင် သွင်းကုန်အခွန်ကိုလည်း လျှော့ချထားသည်။ ၂ နှစ်ခန့် အကြာတွင် ပူတင်သည် လူမုန်းများသော အခွန်ကောက်ရဲများကို အဂတိ လိုက်စားမှုများဖြင့် ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်လေသည်။ ထို အခွန်ကောက် ရဲများအား ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနအောက် ပို့လိုက်သည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ထိုအခွန်ရဲများအား လာဘ်ပေးပြီး သူတို့နှင့် ပြိုင်ဘက် လုပ်ငန်းရှင်များကို ရာဇဝတ်မှုများဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် စည်းရုံးခဲ့ကြသည်။ ယခုအခါ၌ ထိုအခွန်ကောက်ရဲများ မရှိတော့ပေ။

အခွန်ကောက်ရဲများမှာ အားလုံး စုစုပေါင်း ၄၀,၀၀၀ ကျော် ရှိ၏။ သူတို့ကို အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး အေဂျင်စီအောက် ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်။ ထို မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး အေဂျင်စီကို မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ပစ္စည်းများ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ရေး ကော်မတီ

အောက်တွင် ထားရှိသည်။ ထိုအေဂျင်စီကို ဦးဆောင်သူမှာ ဗစ်တာချာနော့ဗော့ဗ် ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ လူရင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သလို ယခင်က ရုရှား အနောက်မြောက်ဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ အခွန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကြောင့် အစိုးရအတွက် အခွန်များ လျော့ကျသွားမည်ကို စိုးရိမ်စရာ ဖြစ်သော်လည်း ပူတင်သည် ထိုစနစ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ အခွန်ကောက်ခံရာတွင် ကုန်ပစ္စည်းချင်း ဖလှယ်သည့် စနစ်ကို ကျင့်သုံးလာကြသည်။ ကုန်ပစ္စည်းချင်း ဖလှယ်သည့်အတွက် အခွန်ကောက်ရာတွင် အခက်အခဲ ရှိလာသည်။ သို့သော် သူ့ဒေသနှင့်သူ ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုထားခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင် ငွေကြေးဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းဖလှယ်ခြင်းသို့ ပြောင်းလဲလိုက်သည့်အခါ အခွန်ကောက်ခံ၍ ရသည်။ အခွန်ရရှိရန်အတွက် လူတစ်ဦးချင်းကို ဆုပေး၊ ဒဏ်ပေးစနစ် ကျင့်သုံးခဲ့၏။ အခွန်ရှောင်သော ကုမ္ပဏီများကို ဒဏ်ပေးသလို အခွန်ဆောင်သော ကုမ္ပဏီများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေး၏။ ထို့ကြောင့် အခွန်ရှောင်သည်ထက် အခွန်ဆောင်ခြင်းကို ပြုလုပ်လာကြသည်။ အခွန်ဆောင်ခြင်းကို စနစ်တကျ ပြုလုပ်လာသဖြင့် ဗဟိုဌာနတွင် အခွန်ရရှိနှုန်းမှာ ၂ ဆ တက်လာ၏။ ၁၉၉၈ မှ ၂၀၀၁ ခု ပထမနှစ်ထက် GDP တွင် အခွန်ပိုရလာသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အကြွေးနှင့် ရွာသယ်တန်ဖိုး ကျဆင်းနေသော်လည်း ယခု ရွာသယ်တန်ဖိုး တက်လာသည်။ နိုင်ငံခြား ပို့ကုန်လည်း တိုးလာသည်။ ပြည်တွင်း လုပ်ငန်းများလည်း အားကောင်းလာသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းသော ကုန်ပစ္စည်းများလည်း ရုရှား ကုန်ပစ္စည်းများ နေရာတွင် အစားဝင်လာသည်။ ရုရှား၏ ကုန်သွယ်မှုစနစ်မှာ ပူတင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် ပို၍ တိုးတက်လာသည်။ အခွန်ကောက်ခံမှုနှင့် အခွန်ဥပဒေ တိုးတက်လာသဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့သော ကုန်ကြမ်းမှာလည်း ဈေးကောင်းရလာလေသည်။ ပြည်တွင်းသုံးစွဲမှုမှာလည်း အားကောင်းလာသည်။ ရသုံးခန့်မှန်းခြေ စာရင်းတွင် ပိုငွေ ပြုလာသလို ဘတ်ဂျက်လည်း တည်ငြိမ်လာသည်။ ရုရှား စီးပွားရေးစနစ်သည် ပြောစမှတ် ပြုလောက်အောင် တောင့်တင်းလာသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က ရုရှား၏ စာရင်းရှင် အပ်ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၆ ဘီလီယံ လိုငွေ ပြုနေသော်လည်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပိုငွေအဖြစ် ၄၅ ဘီလီယံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပူတင် လက်ထက်တွင် စီးပွားရေး အခြေအနေမှာ ယခင်နှင့် မတူအောင် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ နိုင်ငံမှာသော စီးပွားရေးကို တည်ဆောက်နိုင်သလို တည်ငြိမ်အောင်လည်း မထောင်ရွက်နိုင်ခဲ့၏။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ အစောပိုင်းက အလွန်အကျွံ ငွေကြေးပျမှုများ ရှိခဲ့ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ငွေဖောင်းပွမှုသည် ၈၀ % ကျော် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့သော် ယခုအခါ၌ ငွေဖောင်းပွမှု ကျဆင်းလာခဲ့၏။ ၁၄ % အထိ ကျဆင်းသွားသည်။ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုမှာ စုစုပေါင်း ပြည်တွင်းထုတ်ကုန် (GDP) ၏ ၉ % တိုးတက်လာသည်။ စက်မှုကမ္ဘာတွင် အမြင့်ဆုံးသော တိုးတက်မှု ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် တိုးတက်မှုမှာ အနည်းငယ် ကျသွားသည်။ ကျသည့် ဆိုသော်လည်း ၇ % ခန့် ရှိ၏။ ထိုတိုးတက်မှုနှုန်းသည် ဗြိတိန်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ကနေဒါနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဂျပန်တို့ထက် ပိုလေသည်။ ရုရှား၏ စီးပွားတိုးတက်မှုနှုန်းထက် ဖြစ်သည်မှာ တရုတ်သာ ရှိသည်။ တရုတ်၏ နှစ်စဉ် တိုးတက်မှုနှုန်းတွင် ရုရှားက ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာ၏။

စီးပွားရေး လုပ်ငန်း၌ ဗြိတိန်ကရေစိစနစ် ကျင့်သုံးနေမှုကို ပူတင်က ပယ်ဖျက်သည်။ အစိုးရက လိုင်စင်ချပေးနေမှုကို ၅၀၀ မှ ၁၀၂ အထိ လျှော့ချလိုက်သည်။ ယခင်က နီးစပ်လျှင် နီးစပ်သလို လုပ်ငန်းလိုင်စင်များ၊ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် လိုင်စင်များ ချပေးခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ တကယ်လုပ်သူများ၊ တကယ် လိုအပ်သူများကို ချပေး၏။ ယခင်က တကယ်မလုပ်ဘဲ တစ်ဆင့်ခံရောင်းချကြသည်။ ထိုအခါ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများ၊ ဖြတ်စားလျှပ်စားမှုများ ဖြစ်လာ၏။ ယခင်က ရုရှားတွင် ထိုသို့ လက်သင့်ရာ စားတော်ခေါ်နေသော ဗြိတိန်ကရက် ၄၀၀,၀၀၀ ခန့် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ဒေသပေါင်းတွင် ၁ သန်းခန့် ရှိနေသည်။ ရုရှား ဖက်ဒရေရှင်း တစ်ခုလုံးတွင် လိုင်စင်ပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့် အမြဲချပေးနေရသည်။ ထိုလိုင်စင်များကို နီးစပ်သူများအား ပေး၍ လုပ်ကိုင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွင် လိုင်စင်ချပေးသော အစီအစဉ်ကို ကန့်သတ်လိုက်ပြီး အသေအချာ စစ်ဆေးပြီးမှ ခွင့်ပြုပေးသည်။ ဗြိတိန်ကရက် အရာရှိဆိုးများကို ဖယ်ရှားခဲ့သလို အလုပ်မတွင်သော ဗြိတိန်ကရေစိ စနစ်ကိုလည်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယခင်က သာမန် အကောက်ခွန် ဝန်ထမ်းများသည် လစာအပြင် တစ်နေ့လျှင် ၅ ဒေါ်လာမှ ဒေါ်လာ ၁၀၀၀ အထိ ရရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ယခု အကောက်ခွန်ဥပဒေသစ်၌ အထောက်အထား ခိုင်ခိုင်လုံလုံနှင့် တင်ပြရမည့် ဖြစ်သလို အကောက်ခွန် အာဏာပိုင်များကလည်း လာဘ်ငွေယူမှု မပြုလုပ်ရန် တင်းကျပ်စွာ တားမြစ်ထားသည်။ ခွင့်ပြုချက်ကိုလည်း အမြန်ဆုံး ရရှိအောင် အကောက်ခွန် အာဏာပိုင်များက ဆောင်ရွက်ပေးရလေသည်။ စည်းကမ်းအသစ်၌ တရားမဝင် အခွန်ရှောင် ကူးသန်းမှုကိုကား ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူရန် မဆောင်ရွက်နိုင်သေး။ ကုန်ကြမ်းတင်ပို့သူများမှာ အကောက်ခွန်ဌာနကို ရှောင်၍ မှောင်ခိုနည်းဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့နေခြင်းများလည်း ရှိ၏။ ကမ်းရိုးတန်းကုမ္ပဏီများမှာ အခွန်

မဆောင်ဘဲ မှောင်ခိုမှု ထွက်သည့် ပစ္စည်းများကို ဈေးတစ်မျိုးဖြင့် ရောင်းချကြသည်။ ကမ္ဘာ့ဈေးနှုန်း တက်သည်နှင့်အမျှ မှောင်ခိုဈေးလည်း မြင့်တက်လာသည်။ အက်ဗရာမိုဗစ်နှင့် ဒါရီပါစကာတို့၏ ရုရှား အလူမီနီယံ ရောင်းချမှုမှာ အကျိုးအမြတ် အလွန် ဖြစ်ထွန်းနေကြသည်။ သူတို့က ဒူးမားလွတ်တော်တွင်လည်း သူတို့ကို လိုလားသူများ အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရအောင် ကူညီထောက်ပံ့ကြသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် နောက်ထပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တစ်ခုကို စတင် ပြုလုပ်သည်။ ထိုပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ အသစ်ကား မဟုတ်။ သနပ်ခါးလိမ်းပြီး အဟောင်းကို အသစ်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ အိုးအိမ်နှင့် တိုက်ခန်းများအတွက် ဖြစ်သည်။ ရုရှား၌ ပြည်သူများ နေထိုင်ဖို့ အိုးအိမ်ပြဿနာမှာ ယခင်ကတည်းက ခေါင်းခဲစရာ ပြဿနာ ဖြစ်နေသည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ခဲ့သော်လည်း ထိထိရောက်ရောက် မရှိဘဲ ပြိုလဲခဲ့ရသည်။ ယခင်ရှိပြီးသား အိုးအိမ် တိုက်တာများကိုပင် ပြန်လည်မွမ်းမံပြီး နေထိုင်ခဲ့ရသည်။ အသစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်အတွက် အရေးတကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လိုနေသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အများအပြား ဆောက်လုပ်ခွင့် ပေးရမည် ဖြစ်သလို ထို အိုးအိမ်လုပ်ငန်းမှာလည်း အခြေခံ အဆောက်အအုံအဖြစ် အရေးကြီးလှသည်။ တချို့ အိုးအိမ် အဆောက်အအုံ ဟောင်းများမှာ ပြိုကျနေသည်။ တချို့မှာ ပြိုကျလုနီးပါး ဖြစ်နေ၏။ ထိုအိုးအိမ် တိုက်တာဟောင်းများတွင် နေထိုင်သူများမှာ အခန်းခ ဈေးကြီးပေးရသည်။ အခန်းခ ဈေးကြီးရုံမက ဓာတ်ငွေဖိုး၊ လောင်စာအတွက် ကုန်ကျစရိတ် စသည်တို့မှာလည်း ပြဿနာ ဖြစ်ရသည်။ ပြောရလျှင် ရေဖိုး၊ မီးဖိုး၊ ဆောင်းရာသီ အနွေးဓာတ် ရရှိစေမည့် ဓာတ်ငွေဖိုးတို့ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မြို့နေဆင်းရဲသားများနှင့် လူလတ်တန်းစားများအဖို့ ဈေးပေါသော လျှပ်စစ်သုံးစွဲနှုန်းနှင့် ဓာတ်ငွေဈေးနှုန်း ရရှိရန် လိုအပ်သည်။ သို့သော် UES ကုမ္ပဏီမှ လျှပ်စစ်ကို ချုပ်ကိုင်ထားသောကြောင့် လျှပ်စစ် သုံးစွဲနှုန်းမှာ ဈေးမသက်သာလှပေ။ ရုရှား၏ အိုးအိမ်စနစ်မှာ ယခုအချိန်ထိ ခြောက်လှန့်ခံနေရသည်။ ဂတ်စ်ပရွန် ကုမ္ပဏီကြီးကို အစိုးရက ချုပ်ကိုင်ပြီးသည့် အခါတွင် ဓာတ်ငွေ လက်ဝါးကြီးအုပ်မှုမှာ ပုဂ္ဂလိက လက်ထဲတွင် မရှိတော့ဘဲ အစိုးရ လက်ထဲ ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ စွမ်းအင်ဈေးနှုန်း အခမဲ့ ပေးလာအောင် အစိုးရက ဖိအားပေးလာသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ပူတင်သည် စွမ်းအင်သုံးစွဲခွင့်နှင့် အိုးအိမ်နေထိုင်ခွင့်များကို ထောက်ပံ့ကြေးပေးရန် ရည်မှန်းပြီး လုပ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ လူထု

အများအပြားမှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ထိုအခွင့်အရေးများ ရရှိလာသည်။ အထူးသဖြင့် အဆင်းရဲဆုံး မြို့နေလူထုကို အကူအညီပေးရေးပင် ဖြစ်သည်။ ထိုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်း ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ၂၀၀၄ ခု မတ်လ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် သမ္မတပူတင်က စည်းရုံးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ ထို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းများကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်အထိ အနည်းဆုံး လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ အစိုးရ အနေဖြင့် အိုးအိမ်နေထိုင်မှုနှင့် လိုအပ်သော ရေ မီး သုံးစွဲမှုအတွက် ထောက်ပံ့ရေးကို နောက်ထပ် ၁၀ နှစ် သို့မဟုတ် ၁၅ နှစ်အထိ ကုန်ကျနေပေမည်။ ပူတင်က သူ၏ သမ္မတသက်တမ်း သို့ အုပ်ချုပ်သည့် အချိန်တွင် ရုရှားနိုင်ငံကို အတတ်နိုင်ဆုံး တိုးတက်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားသည်။ စီးပွားရေး တောင့်တင်းသော၊ နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်သော၊ စစ်ရေး အားကောင်းသော နိုင်ငံကြီးတစ်ခု ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်မည်ဟု စဉ်းစားထားပုံ ရသည်။ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများကို အကြောင်းမဲ့ တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုဘဲ တချို့ကို ကြားမှာ ချထားသည်။ အတိုက်အခံ ပြုသူများကို ကြားနေများ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားသည်။ မီးရထား လုပ်ငန်းကိုလည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်ကိုလည်း ပြည်သူအားလုံး သုံးစွဲနိုင်အောင် ကြိုးစားပေးသလို အငြိမ်းစား အမှုထမ်းများ ပင်စင်လစာ ရအောင်လည်း ကြိုးစားပေးသည်။ ယလ်ဆင် အုပ်ချုပ်စဉ်က ယခင် အစိုးရ အမှုထမ်း အငြိမ်းစားလစာ ခံစားခွင့် ရှိသူများမှာ အငြိမ်းစား ပင်စင်လစာ နှစ်များစွာကြာအောင် မရ၍ ဆန္ဒပြမှုများ ရှိခဲ့သည်။ နျူကလီးယားစက်ရုံများ၌ လုပ်သူများပင် အငြိမ်းစားလစာ ပုံမှန်မရ၍ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသည်။ ယလ်ဆင် သည် သမ္မတသဘာ ဖြစ်လာသော်လည်း အကူးအပြောင်း ကာလကို စနစ်တကျ မထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ပေ။ နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နိုင်သော အရည်အချင်းလည်း အားနည်း လှပေသည်။ ပူတင်၏ ယခုကဲ့သို့သော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု များကြောင့် သူ့ကို သတင်းစာများက သူသည် “နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက် ထက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ပေသည်” ဟု ရေးသားလာကြသည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့ ကရင်မလင် နန်းတော်ရှိ ကျောက် သလင်း ခန်းမဆောင်မှ တစ်နိုင်လုံးသို့ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းတွင် ပူတင်က နိုင်ငံတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို အစိုးရက ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ပြောကြားသွားခဲ့သည်။ သူက ရုရှားပြည်သူများ အမှန်တကယ် တိုးတက်ရန် ယခု

ကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းထဲတွင် အထက်လွှတ်တော်၊ အောက်လွှတ်တော်၊ လွှတ်တော် ၂ ရပ်စလုံးမှ အမတ်များကိုလည်း ရည်ညွှန်းပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှား နိုင်ငံသည် ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန်ကာလ တစ်လျှောက်လုံး အကျင့်ပျက်မှုနှင့် ဗြိတိန်ကရေစီ ယန္တရားက လွှမ်းမိုးထားခဲ့သည်။ ထိုစနစ်ကို တိုက်ဖျက်ပစ်ရမည်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အတားအဆီးများကို ဖယ်ရှားပစ်ရမည်။ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာကို လျော့ကျအောင် လုပ်ရမည်။ နိုင်ငံ၏ GDP နှင့် ပြည်သူများ၏ တစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေများ မြင့်မားလာအောင် ရုရှား အစိုးရက ကြိုးစားရမည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲမွဲတေနေသူ သန်း ၄၀ ကျော် ရှိသည်။ သူတို့သည် အစာ ဝဝလင်လင် မစားရဘဲ ငတ်တစ်လှည့်၊ ပြတ်တစ်လှည့် ဖြစ်နေသည်ဟု ပြောကြားရာ သူ့မိန့်ခွန်းကို နားထောင်နေသော သူများသည် နိုင်ငံတော် သီချင်းကို နားစွင့်နေသကဲ့သို့ ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေကြသည်။ ကရင်မလင်တွင် အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်သည်။ တချို့ကို တာဝန်မှ ရပ်စဲပစ်လိုက်သည်။ တာဝန်မှ ရပ်စဲခံရသူများ၏ အပြစ်များကို ဖော်ထုတ်ကြေညာသည်။ အစိုးရ၏ သက်တမ်းတစ်ဝက် နှစ်စဉ် စီးပွားရေး တိုးတက်မှု နှုန်းမှာ ၃ % မှ ၅ % အထိ ရောက်ရှိလာသည်။ ပူတင်က တက်ကြွသော မူဝါဒကို ထိုတိုးတက်မှုနှုန်းလောက်နှင့် အကူအညီ မပေးနိုင်ဟု ဆိုသည်။ ရုရှားနိုင်ငံသည် အနည်းဆုံး နှစ်စဉ် ၅ % တိုးတက်မှု ရှိသင့်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤနှုန်းအတိုင်းသာ တိုးတက်သွားလျှင် ရုရှားသည် နောက် ၁၅ နှစ်အတွင်း ပေါ့တူဂီနိုင်ငံ၏ လူနေမှုစနစ်လောက် ရောက်ရှိသွားနိုင်ပေမည်ဟု ဆိုသည်။ သမ္မတပူတင်၏ မိန့်ခွန်းထဲတွင် လိုရင်းကိုသာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောသည်။ ဗြိတိန်ကရေစီ စနစ်လို ဝေဝါးပြောဆိုခြင်း မရှိပေ။ ရှိနေသော အခြေအနေကို အမှန်အတိုင်း ပြောကြားပြီး ရုရှား၏ စီးပွားရေး အတက်အကျကိုလည်း ပုံကြီးချဲ့၍ မပြောသလို အမှန်ကို ဖုံးကွယ်၍လည်း လျော့မပြောပေ။ ပူတင်၏ စီးပွားရေး အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် အန်ဒရေအီလာရီယိုနော့က ရုရှားနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်း စုစုပေါင်း ထုတ်ကုန်တန်ဖိုး GDP ကို နှစ်စဉ် ၈ % အထိ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု တင်ပြထားလေသည်။ ထိုသို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လှုပ်ရှားနေချိန်၌ ရုရှားတောင်ပိုင်းမြို့ ဖြစ်သော မိုရိုနက်စ်တွင် အိမ်ရာနေထိုင်မှု ထောက်ပံ့ကြေးပေးခြင်းကို အစိုးရက ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်သဖြင့် မြို့နေလူထုမှာ ဆန္ဒပြ တောင်းဆိုလျက် ရှိသည်။ ပူတင်က သူ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စီမံကိန်း

ကို “ဆင်းရဲသားလူထု၏ ချမ်းသာသော နိုင်ငံ” ဖြစ်ရေးသို့ ရည်မှန်းသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ပူတင်ကို ထောက်ခံသူများသည် ၂၀၀၁ ခုနှင့် ၂၀၀၂ ခု ကြားတွင် ဓာတ်ငွေ အကြီးအကျယ်ထုတ်လုပ်သော ဂတ်စ်ပရုတ် ကုမ္ပဏီကြီးနှင့် ဗဟိုဘဏ် တို့ကို ချုပ်ကိုင်ထားလိုက်ကြသည်။ ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆနှင့် ပြုပြင်ရေးမူဝါဒကို ဆန့်ကျင်သော ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ ဗစ်တာဂရက်ချင်ကို ကို ရာထူးမှ ဖယ်ရှား လိုက်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့မှ ဒုတိယ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သော၊ ယခင် ဗဟိုဘဏ်၏ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့သူ ဆာဂျီအေဂရာတိုကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ပေးလိုက် လေသည်။ ဗဟိုဘဏ်တွင် အမှုထမ်းဦးရေမှာ များလွန်းသည်။ ထို့ပြင် အကျင့် ပျက်မှုနှင့် ဥပဒေ ချိုးဖောက်မှုများလည်း ရှိနေသည်။ ဗဟိုဘဏ်တွင် ဖီမာ ကို (Fimaco) ပြဿနာ ဖြစ်ခဲ့၏။ (ဖီမာကိုမှာ ဗဟိုဘဏ်က IMF ချေးငွေ ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်း များစွာကို ကြိုတင်၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရသော ဗဟိုဘဏ်အဖွဲ့ ဖြစ် ၏။ ဗဟိုဘဏ်၏ ဆက်သွယ်ရေးယာဉ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်၏။ ထိုငွေများကို ငွေကြေးဈေးကွက်တွင် ဖီမာကိုက တစ်ဆင့် သုံးစွဲရလေသည်။ GKO ခေါ် အစိုးရ ငွေချေးစာချုပ်များကို ရောင်းချသောဈေးကွက် ဖြစ်၏။) ထိုဖီမာကိုမှာ ဂရက်ချင်ကို လက်ထက်တွင် ငွေကြေး အလွဲသုံးစားလုပ်မှုဖြင့် ပြဿနာ ဖြစ်ခဲ့ လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗဟိုဘဏ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲစိုရန် လိုအပ်နေပေသည်။ ဗဟိုဘဏ်၏ ထိပ်ပိုင်းမှ စ၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၏။ ထို့ကြောင့် ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌ ခန့်ပြီးသည့်အခါ အလက်ဆီဗီလ်လာကို ဂတ်စ်ပရုတ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်လေသည်။ သူသည် ရုရှား အစိုးရအဖွဲ့၏ ဒုတိယ စွမ်းအင် ဝန်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ အသက် ၃၉ နှစ်သာ ရှိသေးပြီး ပူတင် စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ရှိစဉ်က သူ့မိတ်ဆွေဟောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သူ ယုံကြည်စိတ်ချသော မီလ်လာကို ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်းများစွာ ဝင်ငွေ ရှိသည့် ဂတ်စ်ပရုတ်ကို အုပ်ချုပ်စေသည်။ မီလ်လာသည် လီနင်ဂရက် စီးပွားရေး နှင့် ဘဏ္ဍာရေး တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုမှ ၁၉၉၆ ခုအထိ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အလုပ် လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုမှ ပူတင် ကရင်မလင် ရောက်လာသောအခါ၌ ပူတင်၏ ရုံးအဖွဲ့သို့ ရောက်ရှိလာ သည်။ ထို့နောက် စိန့်ပီတာစဘတ်ဆိပ်ကမ်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဌာန၏ အကြီး အကဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုမှ ဘောတစ် ရေနံပိုက်လိုင်း တည်ဆောက်ရေးတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြန်သည်။ နောက်ဆုံး ပူတင်၏ စွမ်းအင် ဝန်ကြီးဌာနတွင် ဒုတိယဝန်ကြီး အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။ ဂတ်စ်ပရုတ်သည်

ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံး ရေနံကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်သည်။ ဂတ်စ်ပရုတ်မှ ဥရောပ တစ်တိုက်လုံး၏ ဓာတ်ငွေ ၃ ပုံ ၁ ပုံကို တာဝန်ယူ ဖြည့်ဆည်းပေးနေရ၏။ ဂတ်စ်ပရုတ်တွင် ကမ္ဘာ့ ဓာတ်ငွေ အရန်သိုလှောင်မှု ၄ ပုံ ၁ ပုံကျော် ရှိသည်။ ဂတ်စ်ပရုတ်မှ ရရှိသော တိုင်းပြည်ဝင်ငွေမှာ ရုရှားအစိုးရ GDP ၏ ၈ % နီးပါး ရှိလေသည်။ နှစ်စဉ် ဓာတ်ငွေရောင်းချရသော ဝင်ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၁၉ ဘီလီယံ ရှိပြီး ဂတ်စ်ပရုတ် အလုပ် လုပ်ကိုင်နေသော အလုပ်သမားပေါင်းမှာ ၃၀၀,၀၀၀ ရှိလေသည်။ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းအဖြစ် ရပ်တည်နေသော ဂတ်စ်ပရုတ်၏ ထိပ်တန်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှာ ဗစ်တာချာနိုမြာဒင်၏ မိသားစုများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ချာနိုမြာဒင်မှာ ယခင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ပြီး ယခု ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀၀ ကျော် ကြွယ်ဝနေပေသည်။

နိုင်ငံခြား ကုမ္ပဏီများနှင့် တရားမဝင် ဆက်သွယ်နေသော လုပ်ငန်း များလည်း ရှိ၏။ ဂတ်စ်ပရုတ်၊ အီတာရာ၊ ဖလော်ရီဒါတွင် အခြေစိုက်သော ဓာတ်ငွေကုမ္ပဏီ တစ်ခုနှင့် စတီရီထရန်စစ် ကုမ္ပဏီတို့ ဆက်သွယ်၍ ဓာတ်ငွေ ရောင်းဝယ်ခြင်းများ၊ ငွေသွင်းငွေထုတ် ပြဿနာများ ရှိနေသည်။ စာရင်းစစ် များက ခုံစမ်းကြည့်ရာတွင် ဂတ်စ်ပရုတ်သည် သူ၏ ဓာတ်ငွေများကို တရားမဝင် သောနည်းဖြင့် အီတာရာသို့ တိတ်တဆိတ် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ ဂတ်စ်ပရုတ် သည် စတီရီထရန်စစ်နှင့်လည်း ဓာတ်ငွေ အကြီးအကျယ် ရောင်းချရေး စာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးထားခဲ့သည်။ ထိုကုမ္ပဏီသည် ဂတ်စ်ပရုတ်၏ ရှယ်ယာ အတော် များများကို ဝယ်ယူထားသည် ဟုလည်း သိရသည်။ ဂတ်စ်ပရုတ်၏ ယခင် ရှယ်ယာအများကို ပိုင်ဆိုင်သူများမှာ ဝီတာလီချာနိုမြာဒင်၊ အန်ဒရေချာနိုမြာဒင် (သူတို့သည် ယခင် ဂတ်စ်ပရုတ် ကုမ္ပဏီ၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဖြစ်သူ ဗစ်တာချာနိုမြာဒင်၏ သားများ ဖြစ်ကြသည်။) နှင့် တာတီယာနာဒက်ဒီ ကိုဗာ (ဂတ်စ်ပရုတ်တွင် ရှယ်ယာအများဆုံး ပိုင်ဆိုင်သော ရင်မီဗီယာခီရက်၏ သမီး ဖြစ်သည်။) တို့ ဖြစ်သည်။ ဗီယာခီရက်ကို ထုတ်ပယ်လိုက်ပြီး မီလ်လာ သည် ပူတင် ညွှန်ကြားသည့် လမ်းစဉ်အတိုင်း ဂတ်စ်ပရုတ်ကို ထိန်းသိမ်း လိုက်၏။ ယခင် ဆိုဗီယက်အုပ်ချုပ်ရေး အတိုင်း ကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ ကုမ္ပဏီကို အုပ်ချုပ်သည်။ ဂတ်စ်ပရုတ်သည် မိသားစု တစ်ခုအတွက် အရေးပါလှသော ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရုရှား အစိုးရသည် ဂတ်စ်ပရုတ်ကို ချောင်နှက် ခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ ကုမ္ပဏီကို ရုရှား အစိုးရက ယခင်ကတည်းက မျက်နှာကျက် ခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ (အစိုးရ၏ ရှယ်ယာ ၃၈ % ရှိပါသည်။) ယခု ရုရှား

နိုင်ငံ၏ အဓိက အားထားရသော ရေနံကုမ္ပဏီကြီး အဖြစ် အစိုးရက ထိန်းချုပ် လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သမ္မတ ပူတင်က တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာ သုံးစွဲသော ဘတ်ဂျက်၏ ပိုမို ၅၀ % ကိုသာ ကာကွယ်ရေးအတွက် အသုံးပြုမည်ဟု ကတိပြုထားသည်။ တပ်မတော်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်နှင့် လက်နက်ကိရိယာများကို ခေတ်မီအောင် ပြုလုပ်ရန် ရည်မှန်းထားလေသည်။ ခေတ်အစီဆုံး၊ အဆန်းသစ်ဆုံး စစ်လက်နက် များကို တီထွင်ရန်၊ တပ်ဆင်ရန် အတွက်လည်း အစီအစဉ် ရှိ၏။ ထိုသို့ တပ် မတော်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရာတွင် ဘောရစ်ယံလ်ဆင် လက်ထက်က စစ်မှု မထမ်း မနေရ ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းရန်လည်း ပါဝင်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထိုဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းမည် ဖြစ်သည်။ ရုရှား တပ်မတော်အတွက် အစစ အရာရာ အခက်အခဲ ကြုံလာသည်မှာ ယခင် အရှေ့ဥရောပတစ်ခွင်၌ ဖြန့်ကြက်ချထား သော ရုရှားစစ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာ မိခင်နိုင်ငံ ပြန်ရောက်လာခြင်းလည်း ပါဝင်၏။ ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေတ်က ဘောတစ်နိုင်ငံများတွင် ပို့ထားသော စစ်သားများ ဖြစ်ကြသည်။ တပ်မတော် အရာရှိများနှင့် သူတို့ မိသားစုများ သည် အရှေ့ဥရောပမှ ပြန်လာခြင်းကြောင့် နေစရာအိမ်ပင် မရှိကြပေ။ အိုးအိမ် မရှိသော ထိုအရာရှိနှင့် စစ်သားများအတွက် အကျပ်အတည်း ကြုံတွေ့နေရ သည်။ တချို့ တပ်မတော် အရာရှိများမှာ နေစရာ မရှိရုံမက သူ့မိသားစုကိုပင် မကျွေးမွေးနိုင်ပေ။ တချို့မှာ သတ်သေသွားကြသည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတသစ် သည် တပ်မတော် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် တပ်မတော်အင်အားကို လျှော့ချ ပစ်ရန်လည်း ပါဝင်သည်။ သူက တပ်မတော်ထဲတွင် ရှိသော စစ်သမီး ဦးရေကို ၂၀၀,၀၀၀ အောက်သို့ လျှော့ချပစ်ရမည်။ အရေအတွက်ထက် အရည်အချင်း ရှိသော တပ်မတော် ဖြစ်ရန်လည်း သူ အလေးထား ဆောင်ရွက်ရသည်။ အပျော် တမ်း တပ်မတော် မဟုတ်ဘဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း တပ်မတော် ဖြစ်အောင် အစီအစဉ် လုပ်ရလေသည်။ ရုရှား စစ်တပ်ကို ချေချင်ညာ စစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက် ပြီး ကမ္ဘာ့မီဒီယာများက ပြစ်တင်ရွတ်ချထားခဲ့သည်။ ယခု စစ်တပ် ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန စစ်သားအင်အား ၃၆၅,၀၀၀ ကို အငြိမ်းစားပေးလိုက်သည်။ သူတို့နှင့်အတူ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနတွင် အလုပ် လုပ်ကိုင်နေသော အရပ်သား ၂၃၅,၀၀၀ ကိုလည်း အနားပေး လိုက်လေသည်။ ဤသို့ တပ်သားအင်အား လျှော့ချလိုက်လျှင် ယခင်ထက် ပိုပြီး ခေတ်မီလက်နက်များ တပ်ဆင်နိုင်သလို ပို၍လည်း လှုပ်ရှားမှု သွက်လက် လာပေလိမ့်မည်။ ကာကွယ်ရေး အသုံးစရိတ် များစွာ ပိုလျှံလာမည် ဖြစ်ပြီး။

ထိုအသုံးစရိတ်ဖြင့် တပ်မတော်ကို အင်အားတောင့်တင်းအောင် လုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ စစ်ဘက် စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် အလုပ်လုပ်နေသူ ၂ သန်းခန့် ရှိသည်။ ထိုအလုပ်သမားများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ နှစ်စဉ် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၅၀ ရှိသည်။ ထိုစရိတ်မှာ ၁ နှစ်စာပင် ရှိသေး၏။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ကုန်ကျစရိတ် ဖြစ်၏။ ကာကွယ်ရေးစက်ရုံများ ဖြစ်သော လက်နက်ထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံ များမှ လက်နက်ဝယ်ယူမှုမှာလည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ၈၀ % အထိ ကျဆင်း သွားလေသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က ကမ္ဘာ့လက်နက်ရောင်းဝယ်မှုတွင် ရုရှားသည် ထိပ်ဆုံး၌ ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်က တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ၂၀ ဘီလီယံဖိုး ရောင်းရသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံဖိုးသာ ရောင်းရတော့သည်။ ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့်အပြိုင် ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိခဲ့၏။ ယခု ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း လက်အောက်၌ အဆင့် ၆ သို့ ရောက်ရှိ သွားသည်။ ရုရှားကို ကျော်၍ လက်နက်ရောင်းချရသော နိုင်ငံများမှာ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့ ဖြစ်လာသည်။ အမေရိကန်မှာမူ ယခင် ရုရှား၏ လက်နက်ဈေးကွက် ကို ရယူနိုင်ခဲ့သည်။ အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများက ယခင် ဆိုဗီယက်ထံမှ ဝယ်ယူ သော်လည်း ယခု အမေရိကန်ထံမှ လက်နက် ဝယ်ယူနေကြသည်။ သူတို့သည် နေတိုးအဖွဲ့နှင့်လည်း ထက်သန်စွာ ပူးပေါင်းလာကြသည်။ အမေရိကန်ထံမှ လက်နက်ဝယ်ယူသဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ အကျိုးရှိမည်ဟုလည်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုသို့ လက်နက်စက်ရုံများ ပိတ်ပစ်လိုက်သဖြင့် ရုရှားလူမျိုး လက်နက်စက်ရုံ အလုပ်သမား ထောင်ပေါင်းများစွာ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်သွား၏။ မည်သို့ဆိုစေ ပူတင်၏ လက်ထက်၌ လက်နက်ရောင်းချမှုမှာ အခြေအနေ အနည်းငယ် ပြန် ကောင်းလာ၏။ သူ သမ္မတဖြစ်ပြီး ၁ နှစ်အကြာတွင် ဆိုဗီယက်ခေတ် နှောင်းပိုင်း တွင် လက်နက်ရောင်းချမှု အမြင့်ဆုံး စံချိန်ကို ရရှိခဲ့သည်။ တစ်နှစ်အတွင်း ဒေါ်လာ ၆ ဘီလီယံဖိုး ရောင်းရလေသည်။

လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ခေတ်မီသော လက်နက်များ အရေး တကြီး လိုအပ်နေသည်။ ယခင်က ရုရှားသည် ခေတ်မီသော လက်နက်များကို ကမ္ဘာ့အနှံ့ ရောင်းချခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ချေချင်ညာတွင် လက်နက်ကိုင်တပ်သား ၁ သန်းလောက်ကို လက်နက်များ တပ်ဆင်ပေးပြီး တိုက်ခိုက်သောကြောင့် သဘာဝမကျသောအလုပ် ဖြစ်လာသည်။ မော်စကိုအနေဖြင့် ချေချင်ညာသူပုန် များကို အပြတ် မနိုင်နိုင်ပေ။ ယခုတိုင် သူပုန်အန္တရာယ်မှာ ရှိနေသေးသည်။ ချေချင်တို့သည် ၁၉၉၀ ပြည့် အလယ်ပိုင်းတွင် မြို့တော် ဂရော့ဇ်ကိုပင် သိမ်းပိုက် ခဲ့၏။ ရုရှား စစ်တပ်မှာလည်း ဆုံးရှုံးနစ်နာခဲ့ရသည်။ ရုရှား စစ်တပ်ထဲတွင်

တပ်ပြေးများလည်း ရှိလာ၏။ တစ်နှစ်လျှင် တပ်ပြေး ၅၀,၀၀၀ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ပြင် တစ်နှစ်လျှင် ရုရှားစစ်သား ၂၀၀၀ လောက် သေဆုံးခဲ့သည်။ မတော်တဆမှု၊ မိမိကိုယ်မိမိ သတ်သေမှု၊ သူများသတ်မှု စသည်ဖြင့် ကြုံတွေ့ နေရသည်။ ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေဆိုးနှင့် ကြုံခဲ့သော စစ်တပ်ကို ပူတင်က ထိထိရောက်ရောက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်မည်။ ခြေလျင်တပ်အတွက် ဘတ်ဂျက် ကို ပုံအောမသုံးဘဲ မဟာဗျူဟာမြောက် ခုံးကျည်တပ်ဖွဲ့များကို ခေတ်မီလက်နက် များ တပ်ဆင် အသုံးပြုရမည်။ ထို့ကြောင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာဂေယက် နေရာတွင် ပူတင် မိတ်ဆွေ အိုင်ဗန်နော့ကို တာဝန်ပေးလိုက်၏။ လက်နက်များ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ ပူတင်၏ သမ္မတသက်တမ်း ၁ နှစ်အတွင်း လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ တပ်သားများ လစာအပြည့် မရရှိမှု၊ လစာမှန်မှန် မရရှိမှု၊ ယူနီဖောင်းနှင့် ရိက္ခာပြတ်လပ်မှု စသည့် ပြဿနာများမှာ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် အများအပြား ကြုံတွေ့ခဲ့သည်။ မော်စကိုမြောက်ဘက် နိုက်ဗန် နိုဗိုတွင် ထားရှိသော မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယား ခုံးကျည်တပ်ဖွဲ့များမှာ ယခင်က အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ စစ်သားများ နေထိုင်သည့် အဆောင် များမှာ ရေ မရ၊ မီး မရဘဲနှင့် ပြတ်လပ်နေမှုများလည်း ကြုံနေရသည်။ ယခု ပူတင်သည် ထိုကိစ္စများကို အလေးထား၍ ကိုင်တွယ်ခဲ့သည်။ ပူတင် အုပ်ချုပ် သည့် ဒုတိယနှစ်အတွင်း ရုရှား တပ်မတော်သည် လစာ ပိုရလာသည်။ မှန်မှန် လည်း ရသည်။ ရိက္ခာနှင့် ယူနီဖောင်းများကိုလည်း စနစ်တကျ တပ်ဆင်ပေး သည်။ စစ်တပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ပူတင်သည် လက်တွေ့ကျကျ အကောင် အထည် ဖော်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အတိတ်၏ အဖြစ်ကို ပူတင်သည် စစ်သင်တန်းကျောင်းတွင် တစ်ခါက ပြန်ပြောပြဖူးသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်ကဆိုလျှင် နိုင်ငံတော်သီချင်းကို ဆိုရှယ်လစ် ခေတ် ဖော်ကျူးသော သီချင်းအဖြစ် လူတိုင်း သီဆိုနိုင်ကြသည်။ ထိုခေတ်က နိုင်ငံတော်သီချင်းမှာ အသားကျနေပြီ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယဲလ်ဆင် လက်ထက် တွင် သီချင်းကို ပြောင်းလိုက်သည်။ အထူးသဖြင့် စာသားအားလုံးကို ပြောင်း ထား၏။ ရုရှားနိုင်ငံသားများမှာ ထိုသီချင်းနှင့် အကျွမ်းမဝင်လှပေ။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ကျင်းပသော ဆစ်ဒနီ အိုလံပစ်တွင် ရုရှားအလံ လွှင့်ထူပြီး နိုင်ငံ တော်သီချင်း တီးမှုတ်သောအခါ အားကစားသမားများမှာ သီချင်းစာသားကို မရတော့ပေ။ တချို့ အားကစားသမားများက ပါးစပ်ကို ဟန်ပြ လှုပ်ကြသည်။ တချို့မှာ ပါးစပ်ပင် မလှုပ်နိုင်တော့ဟု ပူတင်က ပြောပြသည်။ ယခု ရုရှားတွင်

အလံကို ပြောင်းလိုက်သော်လည်း တပ်မတော် အမှတ်သင်္ကေတအဖြစ် ကြယ်နီ တစ်ပွင့်ကား ပါနေသေးသည်။ ၂၀၀၁ ခု ဆောင်းဦး၌ ဒူးမားလွတ်တော်က AK-47 မောင်းပြန် သေနတ်များကို တပ်မတော်တွင် ပြန်လည်သုံးစွဲရန် ခွင့်ပြု လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်သင်တန်းများတွင် AK-47 ရိုင်ဖယ်များကို ကိုင်တွယ် အသုံးပြုခွင့်ရလေသည်။ အခြေခံ စစ်သင်တန်းများ၊ ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ လည်း AK-47 များကို ကိုင်တွယ်ခွင့် ပြုထားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စစ်သင်တန်း၊ ကျောင်းများ၌ ဇီဝဓာတုလက်နက်များ၊ အထူးမြူလက်နက်များနှင့် တိုက်ခိုက် လာလျှင် မည်သို့ တုံ့ပြန် တိုက်ခိုက်ရမည်ကို သင်တန်းပေးထားသည်။ ပူတင်က စစ်သင်တန်းပေးသော ဆရာများကို ပြောကြားရာတွင် ယခင်က သင်တန်းပို့ချ ရက်များမှာ လိုအပ်သလို အသုံးလည်း ဝင်ပါသည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ စစ်ပညာ ပေး လုပ်ငန်းရပ်များတွင် တိုင်းပြည်အတွက် မျိုးချစ်စိတ်ရှိသော ပညာရေး သင်ကြားရမည်ဟု မှာကြားသည်။ ရုရှား၏ စစ်သမိုင်းနှင့် နိုင်ငံရေး ကြိုးပမ်းမှု များကို သင်ကြားပေးသည်။ ပူတင်က ရုရှားကို မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံအဖြစ် ပြန်လည် ရောက်ရှိချင်သည်ဟု မကြာခဏ ထည့်သွင်းပြောကြား၏။ ထို့ကြောင့် ပူတင် လက်ထက်တွင် စစ်ရေးအင်အား တောင့်တင်းရန် အားထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ် သည်။ ထိုသို့ စစ်ရေးအင်အား တောင့်တင်းမှသာ နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အင်အား ကမ္ဘာ့အလယ် ဝင်ကြွားနိုင်ပေမည်။ သူက ရုရှား ပြည်သူများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောကြားရာတွင် နိုင်ငံ၏အင်အား တောင့်တင်းအောင် လုပ်ရမည်၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ ဒီမိုကရေစီထက် ပိုလိုအပ်သည်ဟု မြောင်ပင် ပြောသည်။ မော်စကို ရင်ပြင်နီတွင် ပြုလုပ်သော စစ်အခမ်းအနားများကိုလည်း ယခင် ဆိုဗီယက် ခေတ်က စစ်အခမ်းအနားများကဲ့သို့ ကျင်းပခဲ့သည်။ သူ သမ္မတဖြစ်ပြီး ပထမ နှစ်တွင် ဆိုဗီယက် စစ်ပြန်ဟောင်းကြီးများကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ပြီးဆုံးသည့် ၅၅ နှစ်မြောက် အခမ်းအနားသို့ ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ ပူတင်က ထိုအခမ်းအနားတွင် 'ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကြီးမြတ်တဲ့ အမိ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံကို ကာကွယ် ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သွေးထဲမှာရှိတဲ့ အောင်ပွဲစံ စိတ်ဓာတ် ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ပွဲတွေကိုသာ မအောင်မြင်ဘူး ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အခုလို ရပ်တည်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ ကာလမှာ အခုလို အောင်ပွဲစံ စိတ်ဓာတ်က အားပေးလျက် ရှိပါတယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးကို တွန်းအားပေးနေသော်လည်း စစ်တပ်မှာမူ ယခုထက်ထိ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု လျော့နည်းနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ပူတင်က သူ၏ လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်များကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ကတစ် ရေလုပ်သင်္ဘော

ဘေးဆိုးသင့်ခဲ့ပြီးနောက် အကြီးအကျယ် ဆူပူကြိမ်းမောင်းခဲ့သည်။ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ၏ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အခြေအနေသို့ မရောက်ရှိသေးဟု သူက ပြောသည်။ ကတိစံ ရေငုပ်သင်္ဘော၏ အဖြစ်အပျက်မှာ လေ့ကျင့်ခန်းများကို စနစ်တကျ မလုပ်နိုင်ခြင်း၊ လုံခြုံမှုအတွက် အာမခံမှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသည်။ လေယာဉ်မှူးများမှာ ကောင်းကင်တွင် ခက်ခက်ခဲခဲ ပျံသန်းနေရသလို သင်္ဘောသားများမှာလည်း ပင်လယ်ပြင်တွင် ပင်ပင်ပန်းပန်း မောင်းနှင်နေရသည့် အခြေအနေတွင် ရှိသည်။ စစ်တပ်၏ အခြေအနေ ဤကဲ့သို့ ခက်ခဲနေပြီဆိုလျှင် အနာဂတ်အတွက် ရုရှားနိုင်ငံ ရပ်တည်ရေးမှာ အခြိမ်းခြောက်ခံနေရသည်နှင့် တူပေလိမ့်မည်ဟု သူက ထောက်ပြသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပူတင်က ပြောခဲ့သော်လည်း ရုရှား စစ်တပ်၏ တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ နှေးကွေးတုံ့ဆိုင်းလျက်ပင် ရှိနေသေး၏။ ခေတ်မီလက်နက် တပ်ဆင်ရေး၊ လေ့ကျင့် သင်တန်းပေးရေးတို့မှာ ပြီးပြည့်စုံမှု မရှိသေးပေ။ မူဝါဒ ကြေညာသည်ထက် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရသည်မှာ ပို၍ ခက်ခဲနေသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇွန်လ၌ စစ်တပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နှေးကွေးနေမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူတင်က သူ၏ ကက်ဘီနက် အစည်းအဝေးတွင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။ တပ်မတော်သားများမှာ သာမန် ဝန်ထမ်းများ၏ လစာလောက်သာ ရရှိပြီး သူတို့၏ ရိက္ခာနှင့် ယူနီဖောင်းတို့မှာ ပြည့်စုံစွာ မရရှိသေး။ လုံလုံလျော်လောက် မရှိသေးဟု ဝေဖန်သည်။ ပူတင်က 'ကျွန်တော်တို့ အစုပြောနေတာဟာ သန်းပေါင်းများစွာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ကံကြမ္မာအတွက် ပြောနေတာ ဖြစ်တယ်။ တပ်မတော်သားတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ မိသားစုတွေအတွက်လည်း ပြောနေတာ ဖြစ်တယ်။ အစိုးရ အနေနဲ့ တပ်မတော်ရဲ့ အခြေအနေကို သတောပေါက် နားလည်ရမယ်။ လက်နက် ကိရိယာတွေ ခေတ်မီ တိုးတက်အောင် တပ်မတော်သားတွေရဲ့ ရိက္ခာတွေကို လုံခြုံမှုရှိအောင် ဖန်တီးပေးရမယ်။ ဒီလိုမှ မလုပ်ရင် ကျွန်တော်တို့ အနာဂတ်ဟာ မကောင်းနိုင်ဘူး' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များသည် ပူတင် ဤသို့ ပြောပြီးနောက် သူတို့ အခြေအနေ တိုးတက်လာမှုကို စောင့်နေကြသည်။ သို့သော် အများအားဖြင့် သူတို့သည် လစာအပြည့်အဝ မရပေ။ တချို့ဆိုလျှင် ၁ နှစ်လုံးမှာမှ ၆ လစာသာ ရရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏ လစာကြွေးကျန်များကို မျှော်လင့်နေကြသည်။

သမ္မတ ပူတင်မှာ ယခင်က KGB ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိဟောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ရုရှားတွင် KGB နေရာ၌ FSB နှင့် SVR ဆိုသော ပြည်တွင်း လုံခြုံမှု အဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ဟူ၍ ၂ ဖွဲ့ ခွဲထားသည်။

ဘောရစ်ယလ်ဆင်က KGB ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ KGB အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းများသည် နေရာအသီးသီး၊ အဖွဲ့အသီးသီးသို့ ရောက်သွားကြသည်။ ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျပြီး ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားသည်အခါ၌ ဆိုဗီယက်ခေတ်က ယန္တရားများမှာ တစ်စစီ ဖြစ်သွားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်အတွင်း KGB အရာရှိပေါင်း ၃၀၀,၀၀၀ မှာ သူတို့ မူရင်း KGB အဖွဲ့ကို စွန့်ခွာထွက်သွားရ၏။ အများစုမှာ ပုဂ္ဂလိက လုံခြုံရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လုပ်ငန်းရှင် သူဌေးကြီးများ၏ လုံခြုံရေး အဖွဲ့များ သို့မဟုတ် မာဖီးယားဂိုဏ်းများတွင် ထို KGB အရာရှိများ ရောက်ရှိသွားကြသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က KGB သည် လုံခြုံရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သူ့အဆင့်အတန်းအရ သိက္ခာရှိပြီး ဩဇာရှိသည့်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ KGB အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့ လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်ပေ။ ပူတင်ကိုယ်တိုင် KGB အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့ ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့ရသည်။ ဆိုဗီယက် ပြိုကွဲသွားသည်နှင့် နာမည်ကြီးသော KGB မှာလည်း တစ်စစီ ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်သည် စိန့်ပီတာစဘတ်တွင်ရော၊ မော်စကိုတွင်ပါ သူ့ဩဇာအာဏာ ရရှိလာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သူ့ KGB အပေါင်းအသင်းဟောင်းများကို တာဝန်ပေးသည်။ သူ့လူဟောင်းများကို ယုံကြည်ပြီး လေ့ကျင့်မှုနှင့် နှုတ်လိုမှုကို အားထားသည်။ ညွှန်ကြားသည့် အတိုင်းလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်၏။ သူ၏လက်အောက်တွင် စိန့်ပီတာစဘတ်မှ သူ့လူများနှင့် KGB အဖွဲ့ဟောင်းမှ လူများကို အများဆုံး တာဝန်ပေးထားခဲ့သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အောက်တွင် ရဲ့ စစ်တပ် စသည့် လုံခြုံရေးအဖွဲ့များ ထားရှိရာ၌ ပူတင်အနေဖြင့် သူ ယုံကြည်သော သူများကို ထိုဌာနများတွင် ခန့်အပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလက ရုရှား လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ နှစ်ပတ်လည် တံဆိပ်ခေါင်း ထုတ်ရာတွင် စတာလင်၏ လျှို့ဝှက်ပုလိပ်ခေတ်က တံဆိပ်ခေါင်းကို ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

ပူတင်သည် တိုင်းပြည်လုံခြုံရေးအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ရာတွင် အဆင့် ၃ ဆင့် ချ၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အဆင့်တစ်ကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလ၌ စတင်ခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၌ ပြည်ထောင်စု အုပ်ချုပ်ရေး ဒေသကြီး ၇ ခုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့၏။ ထို ၇ ခုကို အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများက ဒေသတစ်ခုစီ အုပ်ချုပ်ကြ၏။ သူတို့သည် လုံခြုံရေး နောက်ခံရှိသူများ ဖြစ်ရမည်။ သူတို့မှာ ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေးနှင့် ဥပဒေ ထိန်းသိမ်းရေး အေဂျင်စီများတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့လက်အောက်တွင် ဌာနခွဲ ၇ ခု အသီးသီး ရှိကြလေသည်။ သို့သော် ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးများ၏

အုပ်ချုပ်မှုအောက်၌ FSB ထောက်လှမ်းရေးကား မပါဝင်ပေ။ အဆင့်နှစ်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ် မတ်လတွင် ပြုလုပ်သည်။ ပူတင်၏ မဟာမိတ်များ၊ ပူတင် ယုံကြည်စိတ်ချရသူများကို ဝန်ကြီးအဖွဲ့တွင် ထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုထံ၌ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဘောရစ်ဂရိုက်၊ လေ့လာရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ အကြီးအကဲ ဗလာဒီမီယာရက်ရှီလိုတို့ ပါဝင်ကြသည်။ FSB ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးမှာ နီကိုလိုင်းပက်ထရရှက် ဖြစ်လာသည်။ အဆင့်သုံးကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် စတင်၏။ ထိုဖွဲ့စည်းသော အဖွဲ့မှာ ပြည်ထောင်စု မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး အေဂျင်စီအသစ် ဖြစ်၏။ ဦးဆောင်သူမှာ ဗစ်တာရာကေဆော့ ဖြစ်၏။ FSB က ထို မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး အဖွဲ့ကို ကူညီအားဖြည့်ပေးရသည်။ နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်ရေး အေဂျင်စီ (FAPSI) တို့မှာလည်း ထို မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး အေဂျင်စီအောက်တွင် ရှိသည်။ FAPSI မှာ အစိုးရ၏ သင်္ကေတစနစ် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အီလက်ထရောနစ် ထောက်လှမ်းရေးတို့ကို ကွပ်ကဲရသောဌာန ဖြစ်သည်။ ထိုအေဂျင်စီကို FSB နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂ ဝိုင်းခွဲ၍ တာဝန်ယူကြလေသည်။ ပူတင်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် FSB ရှိသည်။ ယခင် KGB နှင့် တူညီလေသည်။ ထိုအောက်တွင် နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဌာန မပါဝင်ပေ။ ပူတင်က FSB ကို အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ရှားမှုများတွင် တာဝန်ပေးထား၏။ ချေချင်ညာတွင် FSB က တာဝန်ယူ တိုက်ခိုက်ရလေသည်။ FSB သည် စစ်တပ်၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိပေ။ ကော့ကေးရှပ်ဒေသတွင် စစ်တပ်နှင့် လုံခြုံရေးအဖွဲ့များ၏ ပဋိပက္ခကို နမူနာအဖြစ် သတိထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်က သူ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို နိုင်ငံတော်၏ အဓိက ယန္တရား အားလုံး၌ အတတ်နိုင်ဆုံး စနစ်တကျဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ လုံခြုံရေးများတွင် သူ ယုံကြည်စိတ်ချသူများ၊ အားထားသူများကို တာဝန်ပေး၍ သူကိုယ်တိုင်လည်း တာဝန်ယူကာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။

သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရပြီးနောက် သူ၏ ပထမဆုံး မွေးနေ့ကို တိတ်ဆိတ်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ သစ်လုံးများဖြင့် ဆောက်ထားသော ရုရှား စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်တွင် သူနှင့် ရင်းနှီးသူတစ်ဦးကို စိတ်၍ ကျင်းပခြင်း ဖြစ်သည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့အနီး သမိုင်းဝင် ပွတ်ရှက်မြို့ပြင်ရှိ ပေါ့မိုရီ စားသောက်ဆိုင်လေးတွင် ကျင်းပခဲ့လေသည်။ ထို စားသောက်ဆိုင်လေးမှာ သစ်လုံးများဖြင့်သာ ဆောက်ထားပြီး သစ်သားမျှော်စင် တစ်ခုလည်း

ရှိလေသည်။ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာက ရှိခဲ့သော ဆိုက်ဘေးရီးယား၊ ရွာလေး တစ်ရွာမှ အိမ်လေးနှင့် တူနေသည်။ ပူတင် မွေးနေ့ ကျင်းပစဉ်တွင် တခြား စားသောက်သူများ လာရောက်စားခြင်းကို ပိတ်ပင်ထား၏။ ဧည့်သည်များကို စတာဂျင်ငါးကြီးများ ကင်၍ ကျွေးသည်။ ပူတင်သည် သူနှင့် အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေများနှင့်အတူ ငါးကင်နှင့် ဖော်ဂါအရက်ကို သောက်၏။ ဝက်ပံအရေခွံများနှင့် ပြုလုပ်ထားသော ခုံများပေါ်တွင် ထိုင်နေကြသည်။ အလွန်နည်းသော အပေါင်းအသင်း တစ်စုဖြင့်သာ သူ့မွေးနေ့ကို ကျင်းပသွားခဲ့သည်။ နောက် ၂ နှစ်ခန့်အကြာ သူ၏ အသက် ၅၀ ပြည့်မွေးနေ့ကို ကျင်းပခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်၌ ပူတင်သည် သမ္မတကြီးအဖြစ် တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ထင်ရှားပြီး လူထုထောက်ခံမှု အများဆုံး ရနေသည်။ အမျိုးသား လက္ခဏာကို ဆောင်လာသည်။ ထိုအချိန်က ပြည်သူ့သဘောထား ကောက်ခံရာ သူ့ကို ထောက်ခံသူ ၇၇ % ရှိ၏။ ထိုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ဂရော့ဇ်ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ပြီး လူထုထောက်ခံမှု ကျဆင်းသွားခြင်းနောက်ပိုင်း အများဆုံး အနေအထားပင် ဖြစ်သည်။ KGB ဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်သူ ပူတင်သည် သူ့လျှို့ဝှက်ရသည်ကို သဘောကျသည်။ သူ လုပ်ရသည့် အလုပ်များကို လျှို့ဝှက်လုပ်လေ့ရှိသည်။ လူထုကို မလုပ်ခင် အသိပေးခြင်းထက် လုပ်ပြီးမှ အသိပေးခြင်းက ပိုများသည်။ သူသည် ပေါ့သီချင်းများကို ကြိုက်သလို၊ ဓရမ်းချဉ်သီးနှင့် ကြက်သားခါးပတ်ကိုလည်း သဘောကျသည်။ အပစ်၊ အခတ်၊ အသတ်၊ အပုတ် အက်ရှင်ကားများနှင့် အက်ရှင် သူရဲကောင်းများကိုလည်း ကြိုက်သည်။ ထိုပြင် ပူတင်သည် ဂျူဒို ကစားသမားတစ်ယောက် ဖြစ်သလို ရေခဲလျှောက်စီး အားကစားကိုလည်း အလွန် နှစ်သက်လေသည်။ ယဲလ်ဆင်က တင်းနစ်ကို သဘောကျသလို သူက ရေခဲလျှောက်စီးကို သဘောကျ၏။ ထို့ကြောင့် ပူတင်သည် တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရာ၌ အစီအစဉ်တကျ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားကို ရေးဆွဲကာ အုပ်ချုပ်လေသည်။ ပြီးစလွယ်၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း အုပ်ချုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။

သူ၏ ၅၀ ပြည့်နှစ် မွေးနေ့ကို တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်လုပ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ လူသိရှင်ကြား လုပ်ခဲ့သည်။ သူ့အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေများက လက်ဆောင် အများအပြား ပေးပို့ခဲ့ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် မော်ဒိုဗာမှ ပေးပို့သော ကျောက်သလင်း မိကျောင်းရုပ်လည်း ပါသည်။ တွန့်စံမြို့မှ ပို့လိုက်သော တဖြည်းဖြည်းသာ ကြီးထွားလာသည့် ဆိုက်ဘေးရီးယား ထင်းရှူးပင်ပုလေးလည်း ပါသည်။ ကျောင်းသားလေးများကလည်း သူတို့၏ သမ္မတကြီးအတွက် မွေးနေ့ကံဆံပြားများ ရေး၍ ပေးပို့ကြသည်။ လူငယ်အုပ်စုများက သူတို့ ရုရှားခေါင်းဆောင်ကြီး

ကို ဂုဏ်ပြုသည့် အနေဖြင့် လမ်းလျှောက်ပြီး ဓမ္မတေးများ သီဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ ရုရှားတွင် ပြုလုပ်သော မွေးနေ့တိုင်း၌ ထိုသို့ ဓမ္မတေး သီဆိုကြခြင်း အလေ့အထကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ မွေးနေ့သည် ဆိုဗီယက် ဓေတီလွန်၌ ရုရှားခေါင်းဆောင်များ ပြုလုပ်သော မွေးနေ့ပွဲတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ဝီဂျက်တီးယားတွင် ပူတင်ကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် လမ်းတစ်လမ်း ကို ပူတင် နာမည်ပေးလေသည်။ သမ္မတ၏ ဓာတ်ပုံကားချပ်ကြီး ထောင်ပေါင်း များစွာကို အစိုးရ ဌာနများနှင့် တိုင်းပြည်အနှံ့တွင် ချိတ်ဆွဲထားကြသည်။ မီဒီယာများကလည်း သမ္မတပူတင် မွေးနေ့ကို သတင်းစာမျက်နှာများတွင် ဖော်ပြကြ၏။ မော်ဒိုဗာတွင် ကျင်းပသော ရုရှားပြည်ထောင်စု လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယ ထိပ်သီးစည်းဝေးပွဲသို့လည်း သမ္မတက သူ၏ မွေးနေ့ပွဲတွင် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ အထိမ်းအမှတ် အရက်သောက်ကြ၏။ ထို ဓနသဟာယ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ယခင် ဆိုဗီယက် သမ္မတနိုင်ငံများပင် ဖြစ်၏။ ထိုထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲမှနေ သူ့ကို မွေးနေ့ လက်ဆောင် ပေးခဲ့ကြလေသည်။ ထို မွေးနေ့လက်ဆောင်မှာ မိုနိုမက် ခေါင်းဆောင်းဟု ခေါ်သော ကျောက်မျက်ရတနာများ စီခြယ်ထားသည့် ခေါင်းဆောင်းကို လက်ဆောင်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ယူရယ်တောင်တန်းမှ ကျောက်မျက် ကုန်သည် ၆၀ က ထိုခေါင်းဆောင်းကို ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗလာဒီမီယာ မိုနိုမက်မှာ ကိမ်းမြို့မှ မင်းသားတစ်ပါး ဖြစ်သည်။ သူ၏သားသည် မော်စကို မြို့ကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုခေါင်းဆောင်း၏ ထိပ်ဖူးကို ရွှေဖြင့် စီခြယ်ထားသည်။ နောက် ကျောက်မျက်ရတနာများ စီထားလေသည်။ ထို လက်ဆောင် ခေါင်းဆောင်းသည် ဒေါ်လာ ၁၀ သန်း တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ဆိုလေ သည်။ တကယ့် မိုနိုမက် ခေါင်းဆောင်းမှာ ကရင်မလင်တွင် ရှိသည်။ ဇာဘုရင် က တော်ဝင် အခမ်းအနားများတွင် ထို ခေါင်းဆောင်းကို ဆောင်းပြီး အခမ်း အနား တက်လေ့ရှိသည်။ အလေးချိန် ၂ ပေါင်ခန့် ရှိသည်။ မူလ ခေါင်းဆောင်းကို ၁၃ ရာစုနှင့် ၁၄ ရာစုနှစ်က ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဘိုင်ဇန်တိုင် ဧကရာဇ်များ လက်ထက်မှနေ ရုရှား ဇာဘုရင်များအထိ အခမ်းအနားများတွင် ဆောင်းကြ သည်။ ပီတာဘုရင်ကြီးလည်း ထို မိုနိုမက် ခေါင်းဆောင်းကို ဆောင်းခဲ့သည်။ ယခင်ကမူ သူ့အား လက်ဆောင်ပေးသော မိုနိုမက်ပုံစံ ခေါင်းဆောင်းကို ပူတင်က ငြင်းပယ်ခဲ့ပါသေးသည်။ သို့သော် သူ့ကို မွေးနေ့လက်ဆောင်အဖြစ် လက်ခံ ပါရန် တိုက်တွန်းခဲ့ကြသည်။ ထို ခေါင်းဆောင်းကို ပူတင်ခေါင်းနှင့် အနေစေ့ ပြုလုပ်ထား၏။

ပူတင်သည် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲများနှင့် သတင်းထောက်များနှင့် တွေ့ဆုံမှုကို အလျဉ်းသင့်သလို ပြုလုပ်တတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ပုံမှန် ပြုလုပ်လေ့ ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် သတင်းထောက်များ၏ မေးခွန်းများကို အင်တာနက်မှသာ ဖြေဆို၏။ ၂၀၀၃ ခု ဒီဇင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့က ORT နှင့် RTR ရုပ်မြင်သံကြားဌာနမှ မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေကြားသည်။ တယ်လီဖုန်း နှင့် မေးသည့်ကိုလည်း အင်တာနက်မှ ဖြေ၏။ ထိုသို့ ဖြေရာတွင် ထောင်ပေါင်း များစွာ မေးသည့်အနက် မေးခွန်း ၄၇ ခုကို ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဖြေကြားချက်များကို မြို့ကြီး ၁၀ မြို့ရှိ လူအများ ကြည့်ရှုရသော ရင်ပြင်တွင် ရုပ်မြင်သံကြား မှန်သားပြင်ကြီး တစ်ခုစီ ချိတ်၍ ပြသသည်။ ထိုအတွက် ကုန်ကျ စရိတ်မှာ ဒေါ်လာ ၅၀,၀၀၀ ရှိလေသည်။ သူ ဖြေကြားနေသည်ကို တစ်နိုင်ငံ လုံးက ချက်ချင်း သိမြင် ကြားသိနိုင်လေသည်။ ထိုအမေး-အဖြေများကို ကြိုတင် စီစဉ်၍ အစမ်း ၂ ကြိမ် လုပ်ပြီးမှ ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ မော်စကိုတွင် မေးခွန်းမေးသူ မီဒီယာများနှင့် ကြိုတင်စီစဉ်ကာ မေးခွန်းများကို စိစစ်ပြီးမှ မေးခွင့်ပြုလေ့ ရှိပေသည်။

ပူတင်သည် ပါလီမန်ထဲတွင် သူ၏ နိုင်ငံရေး အင်အား ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ပါလီမန်ထဲ၌ ကရင်မလင်ကို လိုလားသူများဆန့်ကျင် သူများ စသည့် နိုင်ငံရေးပါတီ အမြောက်အမြား ရှိကြသည်။ ညီညွတ်ရေးပါတီနှင့် ရုရှား တစ်မျိုးသားလုံး၏ အဖိုင်င် ပါတီတို့ မဟာမိတ်ပြုပြီး ဒူးမားလွှတ်တော် တွင် အများစု အမတ်များ ရရှိထား၏။ မော်စကို မြို့တော်ဝန် ယူရီလပ်စကော့၊ ယခင် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ယက်ဂျဲနီပရီမာကော့ စသူတို့လည်း ဒူးမားလွှတ်တော် တွင် ရှိကြသည်။ ပါတီသစ် ဖြစ်သော အဖိုင်င် ညီညွတ်ရေး ပြည်ထောင်စု ပါတီ (ထိုပါတီကို ညီညွတ်သော ရုရှားပါတီ ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။) မှာ လွှတ်တော်ထဲတွင် အင်အားကောင်းသော ပါတီတစ်ခု ဖြစ်၏။ ထိုပါတီသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမတ် အများဆုံး ရရှိပြီး ပူတင်နှင့် ကရင်မလင်ကို ထောက်ခံ လေသည်။ အတိုက်အခံ ကွန်မြူနစ်များက လွှတ်တော်ထဲတွင် လစ်ဘရယ် များနှင့် ဗဟိုလက်ယာ အုပ်စုများကို မဟာမိတ်ပြု၍ ရပ်တည်သည်။

၂၀၀၂ ခု ဇွေဦး၌ ပူတင်သည် ဒူးမားလွှတ်တော်တွင် သူ၏ နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ ယဲလ်ဆင်လက်ထက်က ဒူးမားလွှတ်တော် တွင် အမတ် အများစုမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သမ္မတနှင့် ပါလီမန်တို့မှာ သိပ်အဆင်မပြေလှပေ။ ဥပဒေပြုရေးနှင့် တချို့ ဆုံးဖြတ်ချက် များကို ပါလီမန်မှ ကန့်ကွက်သဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်

နှောင့်နှေးခဲ့ရသည်များ ရှိသည်။ ပူတင်သည် ဒူးမားလွတ်တော် အတွင်းရှိ အရေးကြီး ကော်မတီများမှ ဥက္ကဋ္ဌနေရာ ယူထားသော ကွန်မြူနစ် အမတ်များကို ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ လွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ကွန်မြူနစ်အမတ် ဂျင်နီဆီဆလပ် နီယော့ကို ကွန်မြူနစ်ပါတီထဲမှနေ၍ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီထဲ ပြောင်းစေ ခဲ့သည်။ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ လက်ယာအစွန်း ရောက်နေသူ ဗလာဒီမီယာကရီနော့စကီးကိုလည်း သူ၏ ဝေဖန်အကြံပြုချက်များအတွက် ဆက်လက်အားပေးကာ သမ္မတ ပူတင် အုပ်ချုပ်ရေးကို ထောက်ခံအောင် စည်းရုံး ခဲ့သည်။ ပူတင် အနေဖြင့် လွတ်တော်ထဲတွင် အမတ်များက အစိုးရ၏ လှုပ် ဆောင်ချက်များကို အဟန့်အတား မဖြစ်ရအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး စည်းရုံး လုပ်ဆောင်ခဲ့လေသည်။

ပူတင်ကို ထောက်ခံသော ပါတီများတွင် ၂ မျိုး ရှိ၏။ ပထမတစ်မျိုးမှာ သူတို့အနေဖြင့် မဲဆန္ဒရှင်များကို နိုင်ငံရေးအရ စည်းရုံးရန် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယမှာ ညီညွတ်သော ရုရှားပါတီ ကဲ့သို့သော ပါတီမျိုးက နိုင်ငံရေးတွင် တာဝန်ယူခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုပါတီသည် အစပိုင်းက လွတ်လပ်သော နိုင်ငံရေးအင်အားစု တစ်ခု အဖြစ် ရပ်တည်လာခဲ့သည်။ သူတို့သည် ပါတီ၏အာဏာကို ထင်တိုင်း မကျင့် သုံးပေ။ လူထုက ညီညွတ်သော ရုရှားပါတီကို ထောက်ခံကြ၏။ ရုရှားနိုင်ငံမှ အလွန် ထင်ရှားသော ကမ္ဘာကျော် ကျွမ်းဘားမယ် အေလီနာကာဘာယက်ဗားရာ ညီညွတ်သော ရုရှားပါတီကို ထောက်ခံလေသည်။ သူမသည် ရုရှားနိုင်ငံတွင် ထင်ရှားသော လူသိများ စံပြုခံရသူ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်၏။ အေလီနာက 'ကျွန်မ ညီညွတ်တဲ့ ရုရှားပါတီကို ဘာကြောင့် ထောက်ခံရသလဲ ဆိုတော့ ဒီ ပါတီက ပူတင်ရဲ့ပါတီ ဖြစ်လို့ပေါ့။ ပူတင်က ဒီပါတီကို မထောက်ခံတော့ရင် ကျွန်မ လည်း မထောက်ခံတော့ဘူး။ ကျွန်မဟာ ပါတီရဲ့ ဗဟိုကောင်စီဝင် တစ်ယောက်ပဲ။ ဒါကြောင့် ပါတီရဲ့ အရေးကြီး အစည်းအဝေးတွေကို တက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မဟာ ပါတီရဲ့ လုပ်ငန်း အောင်မြင်၊ မအောင်မြင် ဆိုတာထက် ကျွန်မ ရွှေ့တံဆိပ် ရအောင်ပဲ ကြိုးစားနေတာပါ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ဒူးမားလွတ်တော်၌ ယဲလ်ဆင်လက်ထက်က ပြဿနာများ ရှိခဲ့၏။ လွတ်တော်အမတ်များ၏ ထောက်ခံမှုကို မရခဲ့သောကြောင့် သမ္မတနှင့် ပါလီမန်တို့ ထိပ်တိုက် တွေ့ခဲ့ ရသည်။ ပူတင်လက်ထက်၌ ထိုသို့ မဟုတ်တော့။ လွတ်တော်ထဲတွင် အင်အား ကောင်းပြီး ထိရောက်သော အတိုက်အခံပါတီ မရှိတော့။ ပါလီမန်အမတ် အများဆုံး ပါဝင်သော ညီညွတ်သည့် ရုရှားပါတီက ပူတင်ကို ထောက်ခံနေ ပေသည်။

ပူတင်က ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်တစ်အုပ် ထုတ်ဝေခဲ့၏။ ထိုစာအုပ်မှာ သူ့ဘဝအကြောင်း ရေးထားသည့် စာမျက်နှာ ၁၈၀ ပါသော "ပထမ ပုဂ္ဂိုလ်" (First Person) ဆိုသည့် စာအုပ် ဖြစ်လေသည်။ သူက ဒီမိုကရေစီ ဆိုသည်ကိုလည်း ရေးထားသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်ပုံများနှင့် သူ သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုစဉ်က ပြောခဲ့သော မိန့်ခွန်းလည်း ပါသည်။ သို့သော် ထိုအကြောင်းများမှာ သူ့နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်၏ အဓိက အကြောင်း အရာ မဟုတ်ပေ။ ထိုစာအုပ်ကို ၂၀၀၁ ခု မတ်လကလည်း ဝက်ဘ်ဆိုဒ်၌ တင်ထား လေသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ပူတင်က ဥပဒေနှင့် အမိန့်အာဏာသည် ဒီမိုကရေစီ နှင့် တခြားစီ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် "ကျွန်တော်သာ သမ္မတ တစ်ယောက်အဖြစ် ဆက်လက် အရွေးခံနေရမည်ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီ တိုးတက် မှုနှင့် ဈေးကွက် စီးပွားရေးမှ လွဲ၍ တခြား လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်မည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဒီမိုကရေစီ၏ တန်ဖိုးကိုလည်း သူက ပြောပြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အနောက်နိုင်ငံများက ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို အများဆုံး မျှော်လင့်ထားပုံ ရလေသည်။ သူက ဒီမိုကရေစီနှင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် သည် ခေတ်သစ်ကမ္ဘာအတွက် အဆီလျော်ဆုံးသော လိုအပ်ချက် ဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီ ဖော်ဆောင်ရာတွင် ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးစုံ ရှိ၏။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီ ကျင့်သုံးရာ၌ တခြားနှင့် မတူသည်များ ရှိနိုင်သည်။ အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ယူဆချက်ခြင်းလည်း မတူညီပေ။ ရုရှားနိုင်ငံမှာ နုပျိုစ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ကို ကျင့်သုံးနေစဉ်ဖြစ်၍ သူ့နိုင်ငံတွင် ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံရေးစနစ်မှာလည်း ဒီမိုကရေစီ ရင့်ကျက်နေပြီဖြစ်သော အနောက်နိုင်ငံကြီးများနှင့် တူညီချင်မှ တူညီ ပေလိမ့်မည်ဟု ရေးထားသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်က သူသည် "ထိန်းချုပ်မှုရှိသော ဒီမိုကရေစီ" (Managed Democracy) ကို ယုံကြည်ကြောင်း၊ ထို ဒီမိုကရေစီသည် နိုင်ငံကို ခြိမ်းခြောက်မှု မရှိရုံမျှမက နိုင်ငံကို အကျိုးပြုရမည် ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ ကတိစံ ရေငုပ်သင်္ဘော အကျပ်အတည်းမှ နေ၍ ပူတင်က မီဒီယာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သင်ခန်းစာ ကောင်းကောင်း ရရှိခဲ့သည်။ ကတိစံ နစ်မြုပ်စဉ်က မီဒီယာများ၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ပူတင်မှာ သူ့ရာထူးကို ထိခိုက်လုနီးပါး အကျပ်အတည်း ကြုံခဲ့ရသည်။ ရုရှားသတင်းစာများ၏ ထိုးနှက်ချက်များကြောင့် ပူတင်မှာ အကြီးအကျယ် ရုံးခိုမှု ကြုံတွေ့ခဲ့ရာ၊ ရုရှား၏ လွတ်လပ်သော မီဒီယာလုပ်ငန်းကို စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ မဖြစ်အောင် ထိန်းချုပ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်မှုထက် နိုင်ငံ၏ ပြဿနာမှာ ပို၍ အရေးကြီးကြောင်း KGB

တာဝန်ကို ယူခဲ့သော ပုတင်က သဘောပေါက်လေသည်။ အနောက်နိုင်ငံများက လက်ခံထားသည့် ဒီမိုကရေစီမှာ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်မှုကို ဦးစားပေးသော ဒီမိုကရေစီဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံ၏ အရေးကိစ္စထက် ပို၍ အလေးပေးလွန်းသည်ဟု ပုတင်က ယူဆသည်။ ရုရှားနိုင်ငံသည် ရှိနေဆင့်ခေတ်၊ ဇာဘုရင်ခေတ်တို့တွင် သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်နှင့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်တို့၏ ခါးသီးသော အတွေ့အကြုံ များကို ခံစားခဲ့ရပြီး၊ ကွန်မြူနစ်စနစ် အောက်တွင်လည်း ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်ခွင့် များ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ယခု လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီခေတ် ရောက်လာသောအခါ ရုရှားမှာ ကွန်မြူနစ်စနစ် လက်အောက်ထက် ပို၍ လူနေမှုစနစ်များ ကျဆင်း လာရာ၊ ထိုအခြေအနေကို မြှင့်တင်ပေးရန်မှာ အနောက်နိုင်ငံများ ပြောနေသော ဒီမိုကရေစီမျိုးကို ရုရှားတွင် ချက်ချင်း ကျင့်သုံး၍ မရသေးဘဲ၊ ထိန်းချုပ်မှုရှိသော ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကိုသာ ကျင့်သုံးရမည်ဟု ပုတင်က ဆိုသည်။ အရှေ့ ဥရောပ နိုင်ငံများသည် ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးများ ဖြစ်လာပြီး ဈေးကွက် စီးပွားရေးနှင့် လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစီတို့ကို ကျင့်သုံးလာကြသည်။ တချို့ နိုင်ငံများမှာ သူတို့ နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် အနောက်နိုင်ငံများ၏ အခြေအနေ မတူညီသည်ကို ဆင်ခြင်မှု မရှိသောကြောင့် ကိုးရီးယားများ ဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုသို့ အနောက် နိုင်ငံများ၏ ဒီမိုကရေစီကို အများဆုံး အတုယူ ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံများမှာ ပိုလန်၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ဟန်ဂေရီတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ရုရှားတို့သည် ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ငန်းကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က လုပ်ငန်းအားလုံးမှာ ပြည်သူပိုင်များဖြစ်ပြီး ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန်၌ ပုဂ္ဂလိကပိုင်များ ပြုလုပ်ရာတွင် အမှန်တကယ်ဖွံ့ဖြိုး အကျိုး ရှိလာခြင်း မရှိပေ။ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဥရောပဘဏ် (EBRD) တို့က ဒေါ်လာ ကုမ္ပဏီပေါင်းများစွာ ကူညီထောက်ပံ့ပေးခဲ့ကြသည်။ စနစ်ကျသော ပုဂ္ဂလိကပိုင် အဖြစ် မဖန်တီးနိုင်သောကြောင့် ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်းများစွာမှာ အကောင်းမှ အဆိုးသို့ အလဟဿ ဖြစ်သွားကြရသည်။ ရုရှားဖက်ဒရေရှင်းသို့ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ ချေးသော စုစုပေါင်းငွေမှာ ဒေါ်လာ ၂၀ ဘီလီယံ ရှိ၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားသည်နှင့် ချက်ချင်း ချေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် အထွေထွေ စာရင်းရုံး၏ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှု အရ ၁၉၉၈ ခုနှစ်အထိ ရုရှားသည် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ဒေါ်လာ ၆၆ ဘီလီယံခန့် ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ရုရှားတို့သည် စီးပွားရေးမဟာဗျူဟာနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းလွန်းသဖြင့် အကူအညီပေးသော ငွေများမှာ

ထင်သလောက် အရာမရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်ထံရှိ ရီပတ်ဘလစ်ကန် ဘဏ်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဂျိန်းလီချက် အထောက်အပံ့ ပေးစသော ငွေများမှာ အလေအလွင့် ဖြစ်သွားသည်ထက်ပင် ဆိုးဝါးပါသည်ဟု ကောက်ချက် ချလေသည်။ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်သည် သူ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများကို လုပ်ပိုင် ခွင့်များ ပေးထားခြင်း၊ အခွန်ရှောင်ခြင်းတို့ကြောင့် ယခု ထောက်ပံ့သော ငွေများ၏ တစ်ဝက်မှာ ထိုအထဲတွင် ပါသွားလေသည်။ နိုင်ငံခြားမှ ချေးသော ငွေကြေးများ မှာလည်း ယဲလ်ဆင် အာဏာရစဉ် ၉ နှစ်အတွင်း နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး အတွက် အရာမထင်ခဲ့ချေ။ ထိုငွေများထဲမှနေ၍ အမျိုးသား အားကစား ရန်ပုံငွေ အတွက် သုံးစွဲရာတွင် ယဲလ်ဆင်၏ တင်းနစ် အားကစားကွင်းနှင့် အားကစား ဝန်ကြီး ရှမ်းလ်တာပစ်ချော၏ အသုံးစရိတ်များထဲ ရောက်ရှိသွားသည် ဆို၏။ အားကစားဝန်ကြီးကလည်း အားကစား ရန်ပုံငွေဟု ဆိုကာ နိုင်ငံခြားမှ အရက်၊ စီးကရက်၊ ကားများ တင်သွင်းခဲ့သည်။ တင်သွင်းသော ထိုပစ္စည်းများအတွက် အခွန်လည်း ပေးဆောင်ခြင်း မပြုပေ။ ရုရှား အားကစားသမားများအတွက် ထောက်ပံ့သော ရန်ပုံငွေထဲမှနေပြီး ဤကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများကို အခွန်မဆောင်ဘဲ တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းခြေအရ တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံမှ ၄ ဘီလီယံအထိ စာရင်းမပြနိုင်ဘဲ ပျောက်ဆုံးနေခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် အမျိုးသားအားကစား ရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ အရာရှိတစ်ယောက်မှာ ကြေးစားလူသတ် သမား၏ သတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ထိုစာရင်းမရှိ၊ အင်းမရှိ ပျောက်ဆုံးသွား သော ငွေများသည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကြီးက ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၈ အထိ နှစ်စဉ် ချေးနေသော ငွေပမာဏနှင့် တူညီလေသည်။ တချို့ငွေများမှာ ဂတ်စ်ပစ္စန် ရေနံကုမ္ပဏီ သုံးစွဲရန် ခွင့်ပြုသော ငွေများ၊ အာဖဂန် စစ်ပြန်များသမဂ္ဂနှင့် လူသားချင်း ထောက်ပံ့ရေး ကော်မရှင်သို့ ပေးကမ်းသည့် ငွေများလည်း ပါဝင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာ ထောက်ပံ့ငွေများကို ရုရှား အာဏာပိုင်များက သုံးစွဲရာတွင် စနစ်မကျသလို အလွဲသုံးစား လုပ်မှုများ လည်း အကြီးအကျယ် ရှိခဲ့၏။ အားကစား ရန်ပုံငွေလို အလွဲသုံးစား လုပ်မှုများ လည်း အများအပြား ရှိခဲ့၏။ ထို့ပြင် အနောက်တိုင်းမှ ရုရှားပြည်သူများအတွက် လှူဒါန်းသည်ဟု ဆိုကာ ရုရှားဈေးကွက်တွင် ဖိမ်ခံကားများကို တင်သွင်း ရောင်းချပြီး ထိုထဲမှ ရရှိသော ငွေများကို လှူဒါန်းသည့် လုပ်ရပ်များလည်း ရှိသည်ဟု လူမှုမူလုံရေး ဝန်ကြီး ဗလန်တီနာမက်ဗီယန်ကိုက ၁၉၉၈ ပြည့်နှစ် များ နှောင်းပိုင်းတွင် ပြောပြဖူးသည်။ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ ချေးငွေများသည် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးအတွက် ထိုက်သင့်သလောက် မထိ

ရောက်ဘဲ ရုရှားအရာရှိများ၏ ခိုးယူသုံးစွဲခြင်း၊ အလွဲသုံးစား လုပ်ခြင်းကို ခံရ သည်ဟု အနောက်နိုင်ငံ မီဒီယာများက ရေးသားခဲ့ကြသည်။

ရုရှားတွင် ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်ပေါင်း ၁၃၀၀ ရှိသည်။ ထိုထဲမှ ၉၀ % မှာ မ. တည်ငွေ ဒေါ်လာ ၁၀ သန်းအောက်တွင် ရှိကြသည်။ ဘဏ် ၄၈၂ ဘဏ်မှာ မ. တည်ငွေ ယူရို ၁ သန်းအောက်တွင် ရှိသည်။ ဘဏ်အများစုကို ကုမ္ပဏီ များက သူတို့အိတ်ထဲမှ ဘဏ်များအဖြစ် ဖွင့်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းကြီး ကြီးထွားစေရန် ဖွင့်လှစ်ထားခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထို ဘဏ်များထဲတွင် ဂတ်စ်ပရုန် ကုမ္ပဏီက သူ့ကိုယ်ပိုင်ဘဏ်အဖြစ် သူ့အိတ်ကပ်ထဲမှ ဖွင့်လှစ်ထားသော ဘဏ်မှာ ဂတ်စ်ပရုန်ဘဏ် ဖြစ်သည်။ Luk ရေနံ ကုမ္ပဏီ၏ ဘဏ်မှာလည်း Bank Petro Commerce ဖြစ်သည်။ ယူကေဘု ကုမ္ပဏီ၏ ဘဏ်မှာ Trust and Investment ဘဏ် ဖြစ်သည်။ အင်တာရှော စက်မှုအုပ်စု၏ ဘဏ်မှာလည်း ရော့စ်ဘင်္ဂ်ဘဏ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤဘဏ်များသည် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများက သူတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် သာ ဖွင့်လှစ်ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ စီးပွားရေးနှင့် ရုရှားပြည်သူ အများစု၏ ငွေသွင်းငွေထုတ် လုပ်နိုင်သော ဘဏ်များ မဟုတ်။ ပြည်သူများ ငွေရင်းနှီးရန် ငွေချေးသော ဘဏ်များလည်း မဟုတ်ပေ။ မော်စကိုရှိ Renaissance Capital လုပ်ငန်းမှ ရစ်ချတ်ဟိန်းဇ်ဝါသ်က ရုရှားမှာ ဘဏ်ပေါင်း ၁၃၀၀ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘဏ်စနစ်နဲ့ လုပ်ကိုင်နေကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘဏ်တချို့သာ ဘဏ် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်တာမျိုးတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီဘဏ်တွေ ဟာ ဘဏ်ဘဏ်နဲ့ တစ်ဘဏ် အယုံအကြည် မရှိကြဘူး။ လူတွေကလည်း သူတို့ အပေါ် ယုံကြည်မှု သိပ်မရှိကြဘူး ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၅ နှစ် ကာလ အတွင်း ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော် အသတ်ခံရသည်။ အမေရိကန် FBI ၏ အစီရင်ခံစာ၌ "ရုရှား ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ၏ တစ်ဝက်မှာ မာဖီးယာ၊ ဂိုဏ်းများနှင့် တခြား ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သော အဖွဲ့များ၏ လက်အောက်တွင် ရှိသည်။ ထိုဘဏ်များသည် လူဆိုးဂိုဏ်းများ၏ ငွေမည်းများကို ခဝါချပေးခြင်း၊ မာဖီးယားဂိုဏ်းမှ ငွေများကို လက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ မာဖီးယားများ၏ စီးပွားရေး ချုပ်ကိုင်မှုမှာ ပိုပြီး ဆိုးဝါးလာသည်ဟု ရုရှား ပြည်ထဲရေးဌာနက ဆိုသည်။ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အဆိုအရ မာဖီးယားဂိုဏ်းများနှင့် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သော အဖွဲ့များမှာ ရုရှား ဘဏ်လုပ်ငန်း၏ ၈၀ % ကို ချုပ်ကိုင်ထားပြီး နိုင်ငံစီးပွားရေးတွင် ၆၀ % ပတ်သက်နေသည်။ တိုင်းပြည်၏ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း ၄၀ % မှာလည်း ထိုလူဆိုးများ လက်အောက်၌ ရှိသည်။

နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးတစ်ဝက်လောက်မှာ မာဖီးယား လူဆိုးဂိုဏ်းများ၏ ထိန်းချုပ် ခြင်း ခံနေရသည်" ဟု အစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ဘဏ်စနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ အချိန်အတော်ပင် နောင်းနေပြီ ဖြစ် သည်။ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများအရ ယခုထက် စောပြီး ဘဏ်စနစ်ကို ပြောင်းလဲရမည် ဖြစ်၏။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ကျမှသာ ဘဏ်စနစ်ကို ပြောင်းလဲကြ သည်။ ဘဏ်စနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ရုရှားအစိုးရမှာ ရှိရင်းစွဲဘဏ်များ၏ တုံ့ပြန်မှုကို ခံရသည်။ ယခင် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်က ရှိခဲ့သည်များကို ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုလုပ်သည့်ခေတ်၌ အစအဆုံး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာရေး အရ အားနည်းချက်များကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ပြုလုပ်ရမည်။ ခိုင်မာသည့် ဘဏ်များ ဖြစ်အောင် လုပ်ပေး ရမည်။ ဗဟိုဘဏ်သည် ထိုသို့ ဘဏ်များကို ချဉ်းကပ်ရာတွင် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဖြစ်စရာ မလိုဘဲ ပျော့ပျောင်းပြီး လွတ်လပ်မှု ရှိရမည်။ ဒေါ်လီခံရတော့မည့် ဘဏ်များ၊ ကျဆင်းနေသော ဘဏ်များကို ကူညီပေးရမည်။ အာမခံနှင့် အပ်ငွေ အစီအစဉ်ကိုလည်း ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်သလို ဘဏ်အတွက် ရင်းနှီး မတည်ငွေကိုလည်း ဗဟိုဘဏ်က ထောက်ပံ့ကူညီပေးရမည် ဖြစ်သည်။ စာရင်း ရှင် အပ်ငွေ၊ ပုံသေအပ်ငွေ၊ ငွေစုဘဏ် စသည်တို့ကိုလည်း စာရင်းဖွင့်သူများ ယုံကြည်လက်ခံလာအောင် စည်းရုံးနိုင်ရမည် ဖြစ်သလို အတိုး သက်သက်သာသာ ဖြင့် ငွေချေးမှုကိုလည်း ဘဏ်က ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ စပါးဘဏ် သည် လက်လီ ဘဏ်လုပ်ငန်းကို ချုပ်ကိုင်ထားသော ဘဏ်ကြီး ဖြစ်သည်။ ဘဏ်များက အပ်သောငွေ ၄ ပုံ ၃ ပုံမှာ ထိုဘဏ်သို့ အပ်ကြသည်။ ထိုဘဏ် သည် အစိုးရလက်အောက်တွင် ရှိ၏။ ထိုဘဏ်၏ ငွေသွင်း၊ ငွေထုတ်ကို အစိုးရ က တာဝန်ယူထား၏။ နောက်ထပ် အကြီးဆုံးသော ဘဏ်တွင် ဘဏ်ခွဲပေါင်း ၂၈၀ သာ ရှိသေး၏။ ရုရှားဘဏ်များထဲမှ ဘဏ်ကြီး ၁၅ ခုမှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ထိပ်ဆုံးရောက်နေသော ဘဏ် ၁၀၀ ကျော်တွင် ပါဝင်ကြသည်။ ထို ကြီးကျယ် သော စပါးဘဏ်တွင် ငွေလည်ပတ်မှု ဒေါ်လာ ၂ ဘီလီယံသာ ရှိ၏။ ကမ္ဘာ့ နာမည်ကြီး ပထမတန်းစားဘဏ် ဖြစ်သော စီးတီးဂရဘဏ်၏ ငွေလည်ပတ်မှု မှာ ဒေါ်လာ ၅၉ ဘီလီယံ ရှိလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရုရှားတွင် ကြီးကျယ်လှသော စပါးဘဏ်ကို ရောင်းချလိုက်သဖြင့် ရုရှားသည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (WTO) သို့ ဝင်ရောက်ရေး ဖြေလှမ်းမှာ တုံ့ဆိုင်းသွားခဲ့ရပေသည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (WTO) သို့ ဝင်ခွင့်ရရေးမှာ ဗလာဒီမီယာ ပူတင်၏ အကြီးမားဆုံး ရည်မှန်းချက်များတွင် တစ်ခုပါဝင်၏။ ၇ နှစ်ကြာ အသွင်

ကူးပြောင်းရေးကာလ တစ်လျှောက်လုံး WTO သို့ ဝင်ရောက် ရှိရန် ကြိုးစားခဲ့၏။ ရုရှားသည် အနောက်တိုင်း နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများသို့ ဝင်ရောက်လိုသည်။ ကမ္ဘာ၏ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေး ကလပ်က ရုရှားကို လက်ခံခဲ့ပါသည်။ ရုရှားကလည်း ခေတ်သစ် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးမည့် နိုင်ငံအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့၏။ သို့သော် ရုရှား၏ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်မှာကား မြောင့်ဖြူနေသည် မဟုတ်ပေ။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ကုန်လာသည်အထိ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဖွဲ့ထံသို့ ဝင်ခွင့် မရသေး။ ကြိုးစားခဲ့သည်မှာလည်း ၁ နှစ်ကျော် ကြာခဲ့ပြီ။ ထိုသို့ ဝင်ခွင့်မရသည်မှာ ဘဏ်နှင့် ဘဏ္ဍာရေး စနစ်များကြောင့်သာမဟုတ်။ မော်စကိုက စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး WTO နှင့် ညှိနှိုင်းမရသေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ WTO ညှိနှိုင်းရေးသမားများဘက်မှ ကြည့်လျှင်လည်း စွမ်းအင်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်နေချိန်၌ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော ဈေးနှုန်း ချပေးသင့်သည်ဟု ဆိုသည်။ (အဓိက အကျဆုံးမှာ ရေနံဖြစ်ပြီး နောက်ပိုလျှပ်စစ်နှင့် ဓာတ်ငွေ့ ဖြစ်သည်။) ရုရှားသည် ပြည်တွင်း စက်မှုလုပ်ငန်းများကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု ပေးပြီး နိုင်ငံခြား ထုတ်ကုန်ကိုလည်း ထိုက်သင့်သလို ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိ၏။ ဂတ်စ်ပရူနီက နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှုကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသရွေ့ ရုရှားဓာတ်ငွေ့ ဈေးကွက်အပေါ် ဈေးလျှော့ချရေးကို လက်ခံမည် မဟုတ်ဟု ပူတင်က ကြေညာသည်။ အီးယူ ကုန်သွယ်ရေး မဟာမင်းကြီး ပါစကယ်လာမိက ပြည်တွင်း ဓာတ်ငွေ့ ဈေးနှုန်းကို သင့်တင့် လျောက်ပတ်အောင် လျှော့ချရေးအတွက် တိုက်တွန်းလေသည်။

အီးယူကလည်း ရုရှား ဈေးကွက်အပေါ် ဦးတည်သော စီးပွားရေး စနစ်ကို ကျင့်သုံးရန် လိုလား၏။ ဝန်ကြီးချုပ် ကာစီယာနော့က ရုရှားနိုင်ငံအပို့ ပုံမှန် အခြေအနေမျိုးဖြင့် WTO သို့ ဝင်ရောက်ချင်သည်ဟု ပြောသည်။ အီးယူနှင့် WTO သည် ရုရှား၏ စီးပွားရေး လုပ်ရပ်များကို ကြည့်ပြီး WTO သို့ ဝင်ခွင့်ပေးရန် လိုလိုလားလား မရှိသေးပေ။ ရုရှားက စားသုံးသူနိုင်ငံ အဆင့်သာရှိပြီး ဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်းကို WTO လိုလားသည့်ဈေးနှုန်း မြင့်တင်ရန် မလိုလားပေ။ ပြည်တွင်း၌ စားသုံးသူကို ထောက်ပံ့ကြေးပေးပြီး ရုပ်တည်နေရာသလို ဖြစ်နေသည်။ ယူရယ်ဒေသတွင် ဂျာမနီ ဝန်ကြီးချုပ် ဂါးဟတ်ရှရီးဒါးနှင့် ၂ နိုင်ငံမှ စီးပွားရေးသမားများ ၂၀၀၃ အောက်တိုဘာလတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ထိုတွေ့ဆုံပွဲတွင် ဓာတ်ငွေ့နှင့် လျှပ်စစ်ဈေးနှုန်းများကို ကမ္ဘာ့ဈေးနှုန်းနှင့်အညီ မြင့်တင်ရန် ဆွေးနွေးကြ၏။ ပူတင်က ထိုဆွေးနွေးချက်ကို ပယ်ချခဲ့သည်။ သူက 'ဒီလို မြင့်တင်ပေးဖို့ဟာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလိုသာ ဈေးနှုန်းမြင့်လိုက်ရင် ရုရှား စီးပွားရေးစနစ် ပြိုလဲ

သွားမယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ ရုရှား၏ စီးပွားရေးသည် နည်းပါးသော စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းပေါ် မှီခိုနေရသည်။ တိုင်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာရေးမှာ တိုင်းပြည်က ထုတ်လုပ်သော လောင်စာဈေးနှုန်းပေါ်တွင် မူတည်နေ၏။ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် ရေနံ တစ်စည်လျှင် တစ်ဒေါ်လာ တိုးပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အနေဖြင့် ဒေါ်လာ ၁.၅ ဘီလီယံ ပိုရမည် ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်၏ GDP သည် ပြည်တွင်း ထုတ်ကုန်၊ အခွန်ရရှိမှုတို့အပေါ် မူတည်နေရသည်။ ဈေးနှုန်းသက်သာသော စွမ်းအင်မှာ ရုရှားအဖို့ သေရေးရှင်ရေး ပြဿနာ ဖြစ်နေ၏။ သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများမှာ ဈေးနှုန်းချိုသာသော ဓာတ်ငွေ့နှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အပေါ် မှီခိုအားထားနေရသည်။ အေးစက်သော ဆောင်းရာသီတွင် အပူဓာတ် ရရှိဖို့မှာ ဈေးချိုသော လောင်စာအပေါ် အခြေခံနေပါသည်။

ဆိုက်ဘေးရီးယားလို ဒေသများ၌ အပူဓာတ် မရလျှင် အသက်ရှင်ရပ်တည်နေနိုင်စရာအကြောင်း မရှိတော့။ ဆိုက်ဘေးရီးယား ပြည်သူများအဖို့ အပူငွေ့ရရန်မှာ ဈေးနှုန်းချိုသာသော ဓာတ်ငွေ့ရရှိနေဖို့ လိုအပ်သည်။ အပူဓာတ်သည် ဆိုက်ဘေးရီးယားလို ပြည်သူများ၏ အသက်ရှင်ရေး ပြဿနာအတွက် အဓိက ဖြစ်နေပါသည်။ ဆိုက်ဘေးရီးယားမှ နေထိုင်မှု ကုန်ကျစရိတ်သည် ရုရှား တခြားဒေသများထက် ၄ ဆ သာသည်။ ထိုဒေသရှိ အလုပ်သမားများသည် မော်စကိုရှိ အလုပ်သမားများထက် လုပ်ခ အဆ ၂၀ ပိုရသည်။ ထိုဒေသသို့ ပို့ဆောင်စရိတ်မှာလည်း အလွန်ကြီးသည်။ ထိုဒေသများသို့ လောင်စာဖြန့်ဖြူးပေးရန်အတွက် ပြည်ထောင်စု အစိုးရက ဒေါ်လာ သန်း ၇၀၀ နှစ်စဉ် ကူညီရသည်။ ထိုဒေသရှိ လူများနှင့် လုပ်ငန်းများမှာ သူတို့ ရရှိသည့် စရိတ်နှင့် မပေးဆောင်နိုင်ပေ။ ရုရှားတွင် နေထိုင်သော မြို့ကြီးများမှ လူဦးရေ သန်း ၄၀ မှာ အပူချိန် -၁၅ C မှ -၄၅ C အတွင်း နေထိုင်ကြရ၏။ အလွန်အေးစက်သော ရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံရသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အအေးဆုံးသော မြို့များဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၁ သန်းကျော် ရှိကြသည်။ ထိုသို့သော အအေးဆုံးမြို့များအနက် ထိပ်ဆုံး ၉ မြို့မှာ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းတွင် ပါဝင်လေသည်။ ထိုရုရှားပြည်သူများအတွက် စွမ်းအင် လုံလောက်စွာ ရရှိရေးမှာ သေရေးရှင်ရေး ဖြစ်နေသည်။ ပူတင်သာ ထိုကိစ္စကို မကိုင်တွယ်နိုင်လျှင် မိမိကိုယ်မိမိ သတ်သေသလို ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ ရုရှားတွင် အိုးအိမ်ပြဿနာမှာလည်း ဖြစ်နေသည်။ မော်စကိုနှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့များ၌ အိုးအိမ်ပြဿနာနှင့် အလုပ်ပြဿနာမှာ အရေးကြီးနေ၏။ ကျေးလက်မှ အသက်ရှင်သန်ရေးနှင့် ကြီးပွားတိုးတက်ရေးအတွက် လာရောက်လုပ်ကိုင်သူများမှာ မြို့ကြီးများဆီ ဦးတည်လာကြ၏။ ထို့ကြောင့်

မြို့တော်များတွင် လူဦးရေ ကျပ်သိပ်လာ၏။ ရုရှား ရေနံနှင့် ဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်းများတွင် အစိုးရပိုင် ရေနံလုပ်ငန်းများ ရှိသလို ပုဂ္ဂလိကပိုင် တောင်တင်းအားကောင်းသော ရေနံကုမ္ပဏီကြီးများလည်း ရှိပါသည်။ ထိုသို့ လောင်စာဈေးနှုန်းအပေါ် WTO နှင့် အငြင်းပွားနေရသောကြောင့် ရုရှားသည် WTO ထဲ ဝင်ခွင့်မရသေးပေ။ ထိုကိစ္စကို အီးယူ၊ WTO ခေါင်းဆောင်များနှင့် ရုရှားအစိုးရမှာ အကြီးအကျယ် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြသည်။

ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဂေဟစနစ် မှတ်တမ်းသည် ပူတင်၏ လက်အောက်တွင် ထူးထူးခြားခြား ပြောင်းလဲမှု မရှိခဲ့ပေ။ ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ဆေးကာစီယာနော့က ကျိုတို သဘောတူညီချက်ကို ထပ်မံ အတည်ပြုပြီး သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ဓာတ်ငွေ့လျှော့ချရေးကို လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုသဘောတူညီချက်အရ ရုရှားနိုင်ငံအနေဖြင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လုပ်နိုင်သော ပစ္စည်းများ ပြည်ပရောင်းချရေးကို လျှော့ချရမည်ဟု ပါရှိသည်။ ကရင်မလင် အရာရှိတစ်ယောက်က ထိုကန့်သတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး 'ဒီကန့်သတ်ချက်ဟာ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကိစ္စ မဟုတ်ဘဲ စီးပွားရေး ပြဿနာ ဖြစ်နေတယ်။ ဘာအာမခံချက်မှ မပေးဘဲ ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံခြား ကုန်တင်ပို့ရေးကို အသိအမှတ် မပြုပေးနိုင်ဘူး' ဟု ပြောခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ သဘောတူလိုက်လျှင် ရုရှားသည် တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံဖိုး လျှော့ကျသွားမည်။ ရေနံနှင့် ဓာတ်ငွေ့အပေါ် အားပြုနေရသော ရုရှားအဖို့ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး တချို့ လောင်စာ ပြဿနာများမှာ အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်နေ၏။ စက်မှုအဖွံ့ဖြိုးဆုံး နိုင်ငံဖြစ်သည့် အမေရိကန်လို နိုင်ငံမျိုးတွင်ပင် ဖုန်နှင့် ကျောက်မီးသွေးကို စံကြီးအကျယ် သုံးစွဲနေရသောကြောင့် ကျိုတို သဘောတူညီချက်ကို ထပ်မံ အတည်မပြုတော့သည်မှာ မဆန်းပေ။ ရုရှားအနေဖြင့် ရေနံဓာတ်ငွေ့ကို ပြည်ပသို့ လျှော့၍ ရောင်းချရေး ဆိုသည်မှာကား ရုရှားစီးပွားရေးကို ထိခိုက်လာသည်။

ရုရှားသည် အနောက်အုပ်စုကြီးစိုးသော ကမ္ဘာ့စက်မှု ထိပ်သီးနိုင်ငံ ၇ နိုင်ငံတွင် သူ့ကိုပါ ထည့်သွင်းသဖြင့် ၈ နိုင်ငံ အစည်းအဝေးပွဲများသို့ တက်ရောက်ရသည်။ ထို G-8 နိုင်ငံများက ရုရှားကို ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ကြီးများ ဖျက်သိမ်းမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၂၀ ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ရုရှားက ထိုငွေဖြင့် မလိုအပ်သော ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များကို ဖျက်သိမ်းပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၌ ရှိသော နျူကလီးယား လက်နက် ၃၀,၀၀၀ လည်း ပါဝင်သည်။ သန့်စင်ပြီးသော ယူရေနီယံနှင့် ပလူတိုရီယံ အစုအပုံလိုက် ရှိသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်က ကနေဒါတွင် ကျင်းပသော G-8 ထိပ်သီး အစည်း

အဝေးတွင် ထိုကဲ့သို့ ပေးကမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံတည်းက ထိုငွေပမာဏ၏ တစ်ဝက်ကို ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် ပြီးသည့်နောက် အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ခိုက်ရေး အလုပ်တပ်ဖွဲ့က အမေရိကန် အစိုးရသို့ အစီရင်ခံစာ တင်ရာတွင် ရုရှားရှိ နျူကလီးယား ပစ္စည်းများသည် အမေရိကန် နိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးကို လောလောဆယ် အခြိမ်းခြောက်ဆုံး ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ရုရှားရှိ တချို့ ပလူတိုရီယံများမှာ သာမန် ကုန်လှောင်ရုံများထဲ ထည့်ထား၏။ ထိုနေရာတွင် ဂိုဒေါင်တံခါးကို သော့နှင့်ခတ်ပြီး အဆောက်အဦကို သံဆူးကြိုး ကာထားခြင်းသာ ရှိ၏။ တချို့ နျူကလီးယား ပစ္စည်းများမှာ နိုင်ငံအနှံ့ စုပုံနေသည်။ ရှိတို့လှသော ရုရှားလုံခြုံရေးစနစ်ကြောင့် ထိုပစ္စည်းများမှာ အကြမ်းဖက်သမားများ လက်ထဲသို့ ရောက်သွားနိုင်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အရော၊ အကြမ်းဖက်သဘောအရပါ ထိုပစ္စည်းများသည် အချိန်မရွေး အကြမ်းဖက်သမားများလက်ထဲ ရောက်သွားနိုင်၏။ ရုရှား နျူကလီးယား အေဂျင်စီ၏ အကြီးအကဲ ယူရီဗစ်ရှ်နက်စကီးက အန္တရာယ်ရှိသည်ကို ဝန်ခံ၏။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်က လက်နက်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အဆင့်ရှိသော ယူရေနီယံ အတော်များများ ထားရှိသည့်နေရာမှ ပျောက်ဆုံးခဲ့သည်ကို ဝန်ခံ ပြောဆိုသည်။ ထိုသို့ ပျောက်ဆုံးခဲ့သည်မှာ ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုလောက်ပင် ရှိပြီ ဖြစ်၏။ ဆိုက်ဘေးရီးယား မြို့တော် နိုဗိုစီဘက်နှင့် မော်စကိုမြို့ အပြင်ဘက်ရှိ စက်ရုံများမှ အဓိက ပျောက်ဆုံးသွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ နျူကလီးယား လက်နက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အန္တရာယ်အကြီးဆုံး ဒေသမှာ ရုရှားမြောက်ဖျားရှိ ကိုလာကျွန်းဆွယ် ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသတွင် ရုရှား နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ၁၀၀၊ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို ၃၀၀၊ (ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို စုစုပေါင်း၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံ) နှင့် သုံးစွဲပြီးသော နျူကလီးယား လောင်စာချောင်း ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိလေသည်။ ထိုနျူကလီးယား လောင်စာချောင်းများကို မြေပြင်ပေါ်တွင် ပေါ့ပေါ့ဆဆ ထားရှိကြသည်။ ဗြိတိန်အစိုးရက ထိုပစ္စည်းများကို ရှင်းလင်းရန် ယခင်က ပေါင်သန်း ၈၀ ထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။ ဥရောပ သမဂ္ဂတွင်လည်း ထိုပစ္စည်းများ ရှင်းလင်းရေးအတွက် ရန်ပုံငွေ ဖွင့်လှစ်ထား၏။ ဗြိတိန်သည် ပထမဆုံး ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဓာတုလက်နက်များ ဖျက်သိမ်းရေးအတွက် ပေါင် ၂ သန်း ထောက်ပံ့ခဲ့၏။ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးမှုကို အနောက်ဆိုက်ဘေးရီးယားရှိ ရှီရူးချေတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုဖျက်ဆီးရေး နေရာကို အမေရိကန် ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှားတို့မှာ ရေနံယိုဖိတ်မှုနှင့် ရေနံပိုက်လိုင်းများပေါက်ပြီး ယိုစီးမှု ဆိုက်ဘေး

ရီးယားတွင် အမြဲဖြစ်နေ၏။ ဆိုက်ဘေးရီးယား၌ စက်မှုပစ္စည်း ညစ်ညမ်းမှုမှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်ပျက်လျက် ရှိ၏။ ထိုသို့ ယိုစီးကျဆင်းနေသော ရေနံများသည် ဘောကယ်လ် ကန်ကြီးထဲ စီးဆင်းနေပါသည်။ (ထိုကန်ကြီးမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးသော ကန်ကြီး ဖြစ်၏။) ထိုကန်ကြီးထဲမှ ရေများမှာ စီးဆင်းသွားသဖြင့် ဆာခါလင်ကျွန်းသို့ ရေနံစီးဆင်းမှု အန္တရာယ် ကြုံတွေ့နေရ၏။ ထို့ပြင် ထိုဒေသ၌ စတာဂျင် ငါးများကို ဖမ်းဆီးရေးအတွက်လည်း အန္တရာယ် ဖြစ်နေသည့်အပြင် ကာဘီးယား ငါးများမှာလည်း စိုးရိမ်စရာ ဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတပူတင် အစိုးရအဖွဲ့သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဂေဟစနစ် ပျက်စီးမှုအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေးတို့မှာ မဖြစ်မနေ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်လာသည်။

ရုရှားနိုင်ငံအတွက် နောက်ထပ် စီးပွားရေး တည်ဆောက်မှု အားနည်းချက်မှာ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို စည်းရုံး သွေးဆောင်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ရုရှားနိုင်ငံအဖို့ အားမကောင်းလှပေ။ ငြိခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုကျော်အတွင်း ဒေါ်လာ ၄ ဘီလီယံသာ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခဲ့ကြသည်။ ထိုမြှုပ်နှံမှုသည် ဟန်ဂေရီ သို့မဟုတ် ချက်သမ္မတနိုင်ငံထက် နည်း၏။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံထက် အများကြီး ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အကျင့်ပျက်မှု နိုင်ငံများတွင်လည်း တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ပါဝင်သည်။ ရုရှားသည် နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ အောက်သို့ ရောက်သွား၏။ နိုင်ဂျီးရီးယားမှာ အကျင့်ပျက် ခြစားမှု အရှိဆုံး နိုင်ငံ ၁၃၃ နိုင်ငံ၌ အမှတ်စဉ် ၈၆ တွင် ရှိလေသည်။ ထို့ပြင် လူအုပ်ဖြင့် အဓိကရုဏ်းဖြစ်အောင် တိုက်ခိုက်ကြခြင်း၊ အကြီးအကျယ် ငွေဖောင်းပွခြင်း၊ ယူထားသော ကြွေးများကို မဆပ်ခြင်း တို့တွင်လည်း နာမည်ကြီးခဲ့လေသည်။ သမ္မတယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် ထိုအခြေအနေပေါင်းစုံမှာ ရုရှားတွင် ရှိခဲ့၏။ နိုင်ငံခြားမှ ချေးငွေများ၊ ကူညီထောက်ပံ့ငွေများမှာ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် ထိထိရောက်ရောက် မစွမ်းဆောင်နိုင်ဘဲ တချို့မှာ စာရင်းဖယား မရှိ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာလည်း အခွန် မဆောင်ဘဲ အခွန် ရှောင်ကြ၏။ စာရင်းစစ်အဖွဲ့က အရေးယူလိုသော်လည်း အကျင့်ပျက် အစိုးရ အရာရှိများနှင့် ပူးပေါင်းထားမှုကြောင့် အရေးယူ မခံရပေ။

ရုရှားနိုင်ငံသည် ယဲလ်ဆင်ခေတ်လွန် နှစ်များအတွင်း နိုင်ငံရေးအရ ပို၍ တည်ငြိမ်လာသော နိုင်ငံ ဖြစ်လာပါသည်။ ထို့ပြင် စီးပွားရေး တိုးတက်မှုမှာလည်း တည်ငြိမ်စ ပြုလာသည်။ ကုန်သွယ်ရေး စနစ်ကိုလည်း ပြောင်းလဲ

ကျင့်သုံးခဲ့၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း မြင့်တက်လာသဖြင့် ရုရှားမှ ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း အားကောင်းလာ၏။ ရုရှား၏ စတော့ဈေးနှုန်းမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ ၇၇ % မြင့် ဦးဆောင်လျက် ရှိသည်။ ၂၀၀၃ ခု ဆောင်းဦးတွင် နိုင်ငံ၏ အဓိက အကျဆုံး RTS စတော့ဈေးကွက်မှာ အမြင့်ဆုံး နေရာတွင် ရှိသည်။ တစ်နှစ်လုံးတွင် ၇၅ % အထိ စတော့ ရှိလေသည်။ ၅ နှစ်အတွင်း ၁၀ ဆ မြင့်တက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ကုမ္ပဏီများ၏ စတော့ရှယ်ယာ တန်ဖိုးမှာ ရုရှား စတော့ဈေးကွက်တွင် ၄ ပုံ ၃ ပုံ မြင့်တက်လျက် ရှိပါသည်။

ရုရှား ဈေးကွက်တွင် ယခုအခါ လည်ပတ်နေသော ငွေကြေးတန်ဖိုးမှာ ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၂၀၀ ကျော် ရှိလေသည်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ စီးပွားရေး ဈေးကွက်များ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် လည်ပတ်မှုတွင် ထိုနှုန်းသည် အမြန်ဆုံး တိုးတက်မှုနှုန်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်မှာပင် ရုရှားက သူတို့နိုင်ငံတွင် အရင်းအနှီး အနည်းအများ မဆို လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်ဟု ကြေညာလိုက်သည်။ ပူတင်သည် စီးပွားရေး တိုးတက်မှု အားကောင်းရန် နိုင်ငံတကာနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် စနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲနှင့် ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် သူ့အနေဖြင့် အသားစီးရခဲ့သောကြောင့် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အခြေအနေကို ကောင်းမွန်အောင် တိုးမြှင့်နိုင်စွမ်း ရှိခဲ့၏။ ယခင်က ရုရှားနိုင်ငံတွင် ကြွေးမဆပ်ဘဲ ထားသည့် တန်ဖိုးမှာ ဘီလီယံ ၄၀ ရှိ၍ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက ရုရှားအပေါ် အယုံအကြည် နည်းခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ပူတင် အစိုးရက ကြွေးများကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြန်ဆပ်၏။ နိုင်ငံတကာ၏ ယုံကြည်မှုကိုလည်း ပြန်ရအောင် လုပ်သည်။ အစွဲပက်ရှား သတင်းစာက "ရုရှား နိုင်ငံရေးသမားများ၏ မျိုးဆက်တွင် အမြင့်ဆုံးဥော အိမ်မက်တစ်ခုကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပြီ" ဟု ရေးသားခဲ့လေသည်။

နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက ရုရှားသို့ ဝင်ရောက်လာရာတွင် လွယ်လင့်တကူကား မဟုတ်ပေ။ သတိကြီးစွာထား၍ လာရောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ TNK - BP ဖက်စပ်လုပ်ငန်း၊ ရဲလ်နှင့် အက်ဆွန်နိုဘီလ် (Shell and Exxon Mobil) ကုမ္ပဏီ ၂ ခုကလည်း ဆာခါလင်ကျွန်းနှင့် ဆိုက်ဘေးရီးယားဒေသတွင် ဒေါ်လာ ဘီလီယံပေါင်းများစွာ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခဲ့ကြလေသည်။ အနောက်နိုင်ငံများ၏ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကလည်း ဂတ်စ်ပရွန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြသည်။ ထို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ တူရကီနှင့် သဘာဝပိုက်လိုင်း သွယ်တန်းရေး တည်ဆောက်မှု စီမံကိန်းတွင် မြှုပ်နှံခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံ ဆက်ဆွန်နီ

ဒေသသို့ မိုင်ပေါင်း ၂၅၀၀ အကွာ ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း သွယ်တန်းရေးတွင်လည်း မြှုပ်နှံကြသည်။ ဥရောပ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ပိုက်လိုင်းများကို သွယ်တန်းရာ ဆိုက်ဘေးရီးယားမှ အနောက် ဥရောပအထိ မိုင်ပေါင်း ၁၈,၀၀၀ ကျော် ရှည်လျားစွာ တည်ဆောက်ကြရ၏။ ဘောတစ်ဒေသကို ဖြတ်ပြီး ပိုက်လိုင်း ဖောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အမေရိကန်နှင့် အနောက် ဥရောပ ရေနံကုမ္ပဏီတို့သည် ကက်စပီယန်ပင်လယ်ကို ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်ပေးကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် အဆင်ပြေအောင် အလျှော့အတင်း လုပ်လိုက်သဖြင့် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများမှာ ပုံအော့၍ ရောက်လာကြသည်။ အမှန်အားဖြင့် ရုရှား နိုင်ငံ၏ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အရန် ရှိနေမှုမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အများဆုံးနှင့် အကြီးကျယ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

စီးတီးဂရ (Citi Group)၊ UBS၊ ဒက်ဂျာဇာန် (Deutsche Bank) နှင့် ဂိုးလ်မင်းဆက်ရှ် (Goldman Sachs) ကုမ္ပဏီများမှာ ၁၉၉၈ က ထိခိုက်မိပြီး သူတို့၏ လက်များသည် မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့ရသည်။ ယခုအခါ မော်စကိုသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ ရုရှားသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ယခုအခါ၌ ဆော်ဒီ အာရေဗီးယားပြီးလျှင် ရေနံအများဆုံး ထွက်သောနိုင်ငံ ဖြစ်လာပေသည်။ အီရတ် စစ်ပွဲမှာလည်း ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ရေနံရရှိမှုမှာ ကမ္ဘာ့ရေနံ ဈေးကွက်တွင် အသေအချာ ပြော၍ မရပေ။ မော်စကိုသည် အနောက် နိုင်ငံ များသို့ လောင်စာစွမ်းအင် ပို့ပေးမှုတွင် အကောင်းဆုံးနေရာနှင့် အဓိကအကျဆုံး နိုင်ငံ ဖြစ်လာ၏။ ရုရှား ရေနံထုတ်လုပ်မှုသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က ထုတ်လုပ်ခဲ့ရာ ယခင်က တစ်နှစ်လျှင် ရေနံစည် ၆ သန်း ထုတ်လုပ်သော်လည်း ယခု ၉ သန်း အထိ ထုတ်လုပ်လာသည်။ ထိုသို့ ရုရှား၏ ရေနံထွက်နှုန်း မြင့်တက် လာသဖြင့် ယခင်က အာရပ်တို့ ချုပ်ကိုင်ထားသော အိပက်၏ လွှမ်းမိုးမှုမှာ ယခုအခါ၌ ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အနေဖြင့် လည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းအပေါ် ရေနံမှီခိုနေမှုကို လျှော့ချချင်လာသည်မှာ ကြာပေပြီ။ အာရပ်နိုင်ငံများအပေါ် အဓိက အားမထားချင်တော့ပေ။ အမေရိကန် တွင် အရန် ရေနံစည်ပေါင်း ဘီလီယံ ၆၀ ခန့် ရှိလေသည်။ သို့သော် ရုရှားရှိ ရေနံစိမ်းကား ထိုထက် ၃ ဆ များ၏။ ရုရှားမှာရှိသော ရေနံသည် တစ်ကမ္ဘာ လုံးတွင် တတိယမြောက် အများဆုံးနှင့် အကြီးကျယ်ဆုံး အရန် ရေနံများ ဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံမှ ပြည်တွင်းပို့ကုန်များတွင် ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့မှာ ထိုစုစုပေါင်း ပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ ထက်ဝက်ခန့် ရှိသည်။ နိုင်ငံ GDP ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံခန့် ရှိသည်။ အစိုးရဝင်ငွေ၏ တစ်ဝက်နီးပါးခန့် ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ရေနံဈေးနှုန်း

မှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဆောင်းဦး၌ တစ်စည်လျှင် ၂၈ ဒေါ်လာအထိ မြင့်တက်လာခဲ့ သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ကထက် ၂ ဆ တက်လာသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် စရန် တစ်စည်လျှင် ၄၅ ဒေါ်လာအထိ တက်လာနိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းထားလေသည်။

မကြာသေးမီ နှစ်များက ရုရှားနိုင်ငံသို့ လာရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသော ကုမ္ပဏီများတွင် ဂျင်နရယ်မော်တော် ကုမ္ပဏီလည်း ပါဝင်သည်။ ဂျင်နရယ် မော်တော် ကုမ္ပဏီသည် AVIO VAZ ကုမ္ပဏီနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ပထမဆုံးသော ချက်ဗရိုလက်နစ်ဗား ဘီး ၄ လုံးစလုံး မောင်းနှင်နိုင်သည့် ကားများကို ထုတ်လုပ် ခဲ့သည်။ ရုရှားတောင်ပိုင်း မြို့တော် တိုဂလီယာတီတွင် စက်ရုံဆောက်၍ ထုတ် လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မို့ဒ် မော်တော်ကား ကုမ္ပဏီကလည်း စိန့်ပီတာစဘတ် နားတွင် ကားစက်ရုံတစ်ရုံ လာရောက် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ အိုက်တီယာ ကုမ္ပဏီကလည်း မော်စကိုနှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် စတိုးဆိုင်ကြီးများ လာရောက် ဖွင့်လှစ်သည်။ ထို့ပြင် အိုက်တီယာ ကုမ္ပဏီက ပရိဘောဂစက်ရုံ ဖွင့်လှစ်၍ အလုပ်သမား ၂၅၀၀ ဖြင့် ပရိဘောဂများ ရောင်းချလေသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒုတိယပိုင်းတွင် ရုရှားနိုင်ငံသို့ လာရောက်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှာ ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန် သမိုင်းတွင် အများဆုံး ဖြစ်ကြ၏။ အရင်းအနှီးများမှာလည်း ရုရှား နိုင်ငံတွင်သို့ အကြီးအကျယ် စီးဝင်နေကြသည်။ ထိုနှစ် နှစ်ဝက်ပိုင်းမှာပင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံ ရှိသော်လည်း တတိယ သုံးလပိုင်းတွင် ဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံ အထိ တက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ၌ ယူကော့ ကုမ္ပဏီ အလှည့်သုံးစားလုပ်မှုအတွက် အရေးယူနေချိန် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ စီးပွားရေး တိုးတက်လာသဖြင့် ဗဟိုဘဏ်၏ ငွေကြေးမှာ တည်ငြိမ်လာသလို အရန် ရွှေ မှာလည်း ဒေါ်လာ ၆၀ ဘီလီယံဖိုးအထိ စံချိန်တင်လိုက်လေသည်။ ရုရှားအစိုးရ အဖို့ နိုင်ငံတကာ ကြေးမြီများကို ပြန်ပေးရန် ဦးနှောက်ခြောက်စရာ မလိုတော့ဘဲ ပေးစရာ ရှိသည်များကို ပြန်ပေးဆပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ရွာဘယ်တန်ဖိုးမှာ မကြုံဖူး လောက်အောင် ခိုင်မာလာသည်။ တစ်ဒေါ်လာလျှင် ရွာဘယ် ၃၀ အထိ ငွေတန်ဖိုး တက်လာသည်။ မြို့ကြီးများတွင် ဆိုင်ကြီးများ၊ ကုန်သွယ်ရေး အဆောက် အဦများ၊ နိုင်ငံခြား ကုမ္ပဏီကြီးများ၏ ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦများဖြင့် တိုးတက် စည်ကားလာသည်။ စီးပွားရေး တောင့်တင်းခိုင်မာလာပြီး နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်လာသဖြင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ရုရှားသည် ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိပြီး လေးစား ရသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာလေသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်၌ သမ္မတ၏ နှစ်ပတ် လည်မိန့်ခွန်း ပြောကြားရာတွင် ပုတင်က ရုရှားသည် နောင် ၁၀ နှစ် အတွင်း

နိုင်ငံ၏ GDP ကို ၂ ဆ တိုးစေရမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရုဘယ်၏ ငွေကြေးတန်ဖိုးကိုလည်း ယခု အခြေအနေမျိုး မဟုတ်ဘဲ တိုးတက် ပြောင်းလဲ စေရမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ သူ့မိန့်ခွန်းကြောင့် တစ်နိုင်ငံလုံးက အားရ ကျေနပ်သွားသည်။ လွန်ခဲ့သော ၃ နှစ်က အခြေအနေမျိုးနှင့် မတူတော့ဘဲ နောင် ၁၀ နှစ်အတွင်း ရုရှား၏ စီးပွားရေး တိုးတက်ပြောင်းလဲရမည် ဆိုသောကြောင့် ပြည်သူများမှာ မျှော်လင့်ချက် ရှိလာသည်။ ရုရှား စီးပွားရေး တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ နှေးကွေးပြီး အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ တိုးပွားနေ၏။ ရုရှားသည် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း တင်ပို့မှုအပေါ် မှီခိုနေရသည်။ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ တင်ပို့မှုပေါ် အားထား နေရသည်ကို ပူတင် သိပါသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးမှ ပြီးဆုံးစေချင်သော ဆန္ဒလည်း ရှိ၏။ အကယ်၍ ရေနံ တစ်စည်လျှင် ၁၈ ဒေါ်လာအောက် ကျဆင်း သွားက ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဘတ်ဂျက်မှာလည်း အခြေအနေ ဆိုးဝါးသွားနိုင်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ပြုလုပ်ဖို့ အခက်အခဲ တွေ့နိုင်လေသည်။ ထို့ထက်ဆိုးပြီး ရေနံ ဈေးနှုန်းသည် ၁၉၉၈ က ရှိခဲ့သော ရေနံတစ်စည်လျှင် ၁၀ ဒေါ်လာနှုန်း ထက် ကျဆင်းသွားမည် ဆိုပါက ရုရှားနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ အကြီးအကျယ် ဆိုးရှုံးသွားပေလိမ့်မည်။ GDP သည် ယခုအချိန်တွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ကထက် အောက် ကျဆင်းနေဆဲ ဖြစ်၏။ တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ငွေကြေးအရင်းအနှီးမှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ယခုထိ ဆိုလျှင် ဒေါ်လာ ၁၉၁ ဘီလီယံ အထိ ရှိလာ၏။ ယခင်ထက် မြင့်တက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ယခင် ထုတ်ကုန်တန်ဖိုး ၂ ဆနှင့် ညီမျှသည်။ ရုရှားလူမျိုး များစွာ၏ နေထိုင်မှု ဘဝမှာ တိုးတက်မှု နှေးကွေးနေဆဲ ဖြစ်၏။ ပူတင်က ရုရှားပြည်သူ ၄ ပုံ ၁ ပုံ၏ ဝင်ငွေသည် အနိမ့်ဆုံး လစာ အောက်သို့ပင် ကျဆင်းနေဆဲ ရှိသေးသည်ဟု ထောက်ပြ ပြောဆိုသွားသည်။ သို့သော် တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူများ၏ အခြေအနေမှာ သူ သမ္မတ ဖြစ်လာသည့် အချိန်တွင် ယခင်ကထက် တိုးတက်လာသည်ကို သူ သတိထားမိသည်။ ထို တိုးတက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ ရှိသော်လည်း ရုရှားပြည်သူ အများစုမှာ ဆင်းရဲ မွဲတေလျက်ပင် ရှိနေသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိသလို ခူးများ လွှတ်တော်တွင်လည်း အမတ် အများအပြားက ထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ ထို အောင်မြင်မှုကြောင့် ရုရှားပြည်သူများကို ရုပ်ပိုင်းအရ သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှု အောက်တွင် အခြေအနေ တိုးတက်စေလိုသည်။ ထိုသို့ လုပ်ရမည်ကိုလည်း သူ သဘောပေါက်၏။ ရုရှား လူဦးရေ ၃၅ သန်းမှာ ဝင်ငွေ တစ်နေ့လျှင် ၂ ဒေါ်လာအောက်သာ ရရှိကြသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန်ကာလ၌ ရုရှားပြည်သူ သန်း ၂၀ မှာ အပြောင်းအလဲအောက်တွင် အကျိုးခံစားခွင့် ဘာမျှ မရရှိကြ

သေးပေ။ ရုရှားပြည်သူများ၏ ယေဘုယျ လစဉ် ဝင်ငွေမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၁၃၈ ဒေါ်လာ (၈၃ ပေါင်ခန့်) သာ ရရှိကြသည်။ အငြိမ်းစား လစာကိုလည်း ၎င်းတို့ ရရှိသည့် လစာနှုန်း၏ တစ်ဝက်သာ ရရှိကြ၏။ ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်က ဆိုလျှင် ရုရှားနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ညီမျှမှု မရှိဆုံးသော လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ယခင် မတ်စ်ဝါဒ လွှမ်းမိုးသော နိုင်ငံထက်ပင် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ပူတင်၏ ရုရှားသည် ယခုအချိန်ထိ အခြေအနေ မကောင်းမွန်သေးဘဲ ဆိုးဝါးလျက် ရှိနေပါသည်။

ရုရှား စီးပွားရေးမှာ ယခုအချိန်ထိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၏ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်မှုအောက် ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ရုရှား စက်မှုလုပ်ငန်း ၏ တစ်ဝက်ကျော်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ထိုမှ အသားတင် အမြတ်ငွေကို သူတို့ အိတ်ကပ်ထဲသာ ထည့်ကြ၏။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလေးများသာ အခြေအနေ တစ်စုံတစ်ရာ တိုးတက်မှု ရှိသော်လည်း အကန့်အသတ်သာ ရှိသည်။ ရုရှား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များမှာ ရုရှား၏ စီးပွားရေး တစ်ရပ်လုံးကို လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်နေဆဲ ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမှုနှင့် ကျန်းမာရေး ညံ့ဖျင်းမှုမှာ ရုရှား လူ့အဖွဲ့ အစည်းတွင် နေရာအနှံ့ ရှိနေခဲ့သည်။ ရုရှား မိသားစု ၄ ပုံ ၃ ပုံမှာ တစ်လလျှင် ဒေါ်လာ ၁၀၀ (ပေါင် ၆၀) အောက်တွင်သာ ရရှိသောနှုန်းဖြင့် နေထိုင်ကြရ သည်။ ပင်စင်လစာမှာလည်း နည်းလှ၏။ ပင်စင် ရရှိသူများမှာ အနိမ့်ဆုံး လစာထက်ပင် နည်းလွန်းလှ၏။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၌ ရုရှား၏ လူ့သက်တမ်းမှာ ပျမ်းမျှ ၅၈ နှစ် အောက်သို့ ရောက်သွားသည်။ ထို ၅၈ နှစ်မှာ ယောက်ျား များ ဖြစ်ပြီး မိန်းမများမှာ ပျမ်းမျှ ၇၁ နှစ် လူ့သက်တမ်း ရှိသည်။ အစီရင်ခံစာ တစ်စောင်အရဆိုလျှင် ရုရှား ၁၆ နှစ်အရွယ် မိန်းကလေး တစ်ဝက်ခန့်မှာ အသက် ၆၀ ခန့်သာ နေရလိမ့်မည်ဟု ထင်ရသည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် အဆိုးဆုံး မှာ အရက်သောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အရက်သောက်သူများမှာ အလွန် များပြား၏။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး သောင်းကျန်းလျက် ရှိ၏။ နှစ်စဉ် အရက်သောက်သုံးမှုနှုန်းသည် တစ်ဦးလျှင် ၁၄.၄ လစ်တာ အယ်ကိုဟော ရှိ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ တစ်ဦးလျှင် ပျမ်းမျှ အရက် ဗော်ဂါ ၈၅ လုံး သောက်သည်နှင့် တူညီလေသည်။ အရက် သောက်သဖြင့် လူထောင်ပေါင်းများစွာ နှစ်စဉ် သေဆုံးလျက် ရှိ၏။ အထူးသဖြင့် အရက်ပုန်း ချက်လုပ်သူများ၏ အရက်များကြောင့် သေဆုံးခြင်း ဖြစ်၏။ တော အရက်ခေါ် ကျေးလက်ဒေသများမှာ ချက်သော အရက်မှာ အလွန်ပြင်းလှ၏။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အလုပ်မှာ ပုံသေမရှိ။ လယ်ယာလုပ်သည့် အချိန်မှ လွဲ၍ ဘာမှ လုပ်စရာမရှိ။ ထို့ကြောင့် ယောက်ျားများမှာ အလုပ်မရှိသော အချိန်

များတွင် တစ်နေ့ကုန် အရက်သောက်ကြလေသည်။ ရုရှားလူမျိုး ၁၀ ယောက် တွင် ၄ ယောက်သည် တော၌ နေကြသည်။ ရုရှားရွာများသို့ သွားကြည့်က လယ်ယာစိုက်ပျိုးချိန် မဟုတ်လျှင် ယောက်ျား အများအပြားမှာ အိမ်တွင် တချို့ ထိုင်၍ လည်းကောင်း၊ တချို့ လှဲ၍ လည်းကောင်း ဘာအလုပ်မှ မည်မည်ရရ မရှိကြ။ တချို့မှ လေဖြတ်ခံရပြီး အိပ်ရာပေါ်တွင် လဲနေကြသည်။ သူတို့ ဘဝတွင် အလုပ်အာမခံချက် မရှိကြပေ။ ရုရှားနိုင်ငံ လူဦးရေမှာလည်း ကျဆင်း နေ၏။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ကျဆုံးပြီးနောက် ရုရှား လူဦးရေမှာလည်း ကျဆင်း ခဲ့၏။ ရုရှားတို့၏ အခြေအနေ ဆိုးဝါးမှုမှာ အရက် အကြီးအကျယ်သောက် ခြင်း၊ အာဟာရနည်းခြင်း၊ လေထု ညစ်ညမ်းခြင်း၊ လူနေမှုစနစ် ကျဆင်းခြင်း၊ လူထု ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ရှိခြင်းကြောင့် အခြေအနေ မကောင်းလှပေ။ လူဦးရေ ကျဆင်းလွန်းသဖြင့် ရုရှား အစိုးရက စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ၍ ဖွား၊ သေနှုန်းကို အလေးထားခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ သည် ၃ ပုံ ၁ ပုံ ကျဆင်းလာသောကြောင့် သန်း ၁၀၀ ခန့်သာ ရှိ၏။ တစ်နှစ် လျှင် လူ ၁ သန်းခန့် နည်းနည်းလာသည်။ နှစ်စဉ် လူ ၁ သန်းခန့်မှာ သေဆုံး လျက် ရှိ၏။ လူ့ပျမ်းမျှသက်တမ်း ကျဆင်းခြင်းနှင့် လူ့အသေအပျောက်နှုန်း များပြားခြင်း ရှိသလို မွေးဖွားနှုန်းမှာလည်း နည်းပါးလှ၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲပြီးနောက် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း အခြေအနေမှာ အဆိုးဝါးဆုံး ဖြစ်နေ၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဖွားမြင်နှုန်းမှာလည်း အားနည်းလှ၏။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကလေးမွေးဖွားနှုန်းမှာ အန္တရာယ်ကြီးကြီးနှင့် ကြုံနေရသည်။ ရုရှား မိန်းမ တစ်ယောက်သည် ဂျာမနီတွင် နေထိုင်သော အမျိုးသမီးထက် အန္တရာယ်ကို ၁၀ ကြိမ်လောက် ကြုံတွေ့နေရသည်ဟု ဆို၏။

သမ္မတ ပုတင်က သူ့မိန့်ခွန်းတွင် အလေးထား ပြောပြသွားသည်မှာ လူဦးရေ ကျဆင်းမှုကို တိုက်ဖျက်ရေး ဖြစ်သည်။ လူဦးရေ ကျဆင်းခြင်းသည် အမျိုးသား လုံခြုံရေးအတွက် အန္တရာယ်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် လူဦးရေ တိုးတက် စေရန်နှင့် မွေးဖွားနှုန်း မြင့်တက်စေရန် အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းရမည်ဟု ပြော သည်။ အစိုးရက အလုပ်အကိုင်ရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦး မှာ ကိုယ်ဝန် ၁၂ ပတ် ရှိလျှင် ထိုမိန်းမအား ကိုယ်ဝန်ဆောင် ခွင့်ရက်ပေးရေး ဖြစ်သည်။ ကလေးမွေးဖွားရန်အတွက် လစာပြည့် ခွင့်ရက်ရှည် ပေးထားလေ သည်။ ယခင်ကဆိုလျှင် ရုရှား အမျိုးသမီးများ၏ သားသမီး ပျက်စီးနှုန်းမှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သားသမီး မလိုချင်လျှင်လည်း အချိန်မရွေး ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခွင့် ပေးထား၏။ ယခု ထိုသို့ ခွင့်မပေးတော့ပေ။ ထို့ပြင် အမျိုး

သမီးများကို အနိုင်အထက် ပြုကျင့်လျှင်လည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖြစ်ခဲ့ရာ ပေး၏။

ရုရှားနိုင်ငံတွင် ယခုအချိန်ထိ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ရင်ဆိုင်ရသည်မှာ စွမ်းအင် ပြဿနာပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရုရှား အရှေ့ဖျားမှ အနောက်ဖျားအထိ စွမ်းအင်မှာ ရှားပါးနေဆဲ ဖြစ်၏။ လျှပ်စစ်ဓာတ်သည် အမြဲ အဖြတ်အတောက် ခံနေရ၏။ ဆောင်းရာသီ ဆိုလျှင် အဆိုးဆုံး ဖြစ်သည်။ ဆိုက်ဘေးရီးယားတွင် နေသော လူဦးရေ သန်းတစ်ဝက်ခန့်မှာ အနွေးဓာတ်ကို လုံလုံလောက်လောက် မရရှိပေ။ လူ ၁၈,၀၀၀ နှုန်းသည် လုံးဝ အပူဓာတ် မရကြ။ ထို့ကြောင့် ပုတင်က သူ၏ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးကို ထုတ်ပယ်ပစ်ခဲ့သည်။ ဗလာဒီမီယာပုတင်ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အပူချိန်သည် -၃၆ ° C အထိသာ ရှိသည်။ အရှေ့ဖျား အပူချုပ်ရေးမျိုး ရက်ဂျန် နက်စဒါတင်ကို ထိုကဲ့သို့ စွမ်းအင် လုံလောက်စွာ မပေးနိုင်မှုကြောင့် နောက်ဆုံး တာဝန်မှ ရုပ်သိမ်းပစ်လိုက်လေသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူများအတွက် ဆေးဝါး ကုသမှုမှာလည်း ဒုက္ခရောက်လှသည်။ ဆေးရုံတက် ဆေးကုသစရိတ်မှာ အလွန် ကြီး၏။ ထို့ပြင် ဆေးရုံများတွင်လည်း လျှပ်စစ်ဓာတ် အလုံအလောက် မရရှိ ကြပေ။ တချို့ဒေသများတွင် လျှပ်စစ် သွယ်တန်းပေးသော ဓာတ်ကြိုးများကိုပင် မှောင်ခိုချေးကွက်၍ ရောင်းချကြလေသည်။ ရောဂါဘယလည်း ထူပြောလှပြီး အထူးသဖြင့် တီဘီ ဖြစ်နှုန်းမှာ ထိပ်ဆုံးတွင်ရှိ၏။ တီဘီရောဂါနှင့်အတူ ဆုံဆုံနာ နှင့် AIDS လို ရောဂါမျိုးမှာလည်း တိုးပွားလျက် ရှိပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က ရုရှားလူမျိုး သန်းတစ်ဝက်မှာ ဆစ်ဖလစ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားကြ၏။ အမေရိကန်တွင် ဖြစ်ပွားနေသော ဆစ်ဖလစ် ရောဂါသည် ၈,၀၀၀ နှင့် နှိုင်းစာလျှင် ကွာခြား လှ၏။ (အမေရိကန် လူဦးရေမှာ ရုရှားထက် ၂ ဆ များ၏။) AIDS ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က စပြီး အဆ ၂၀ HIV ရောဂါပိုး ပျံ့နှံ့လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ဗြိတိသျှ ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်များ၏ တွက်ချက်မှုအရဆိုလျှင် ရုရှား လူကြီး အယောက် ၂၀ တွင် ၁ ယောက်မှာ HIV ပိုး ကူးစက်နေ၏။ ထိုသို့ ကူးစက်ခြင်းမှာ ၅ နှစ်အတွင်း တိုးတက်လာ၏။ HIV ပိုး ကူးစက်မှုမှာ ရုရှား တစ်နိုင်ငံတည်းသာမက ဥရောပတစ်ခွင်လုံး တိုးတက်ပျံ့နှံ့လာခြင်း ဖြစ်၏။

ရုရှားတွင် HIV ဗိုင်းရပ်ပိုး ကူးစက်မှု ပြန့်ပွားခြင်းမှာ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အားနည်းခြင်းနှင့် ရာဇဝတ်မှု များပြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် ပြည့်တန်ဆာများမှ ကူးစက်ခြင်းမှာ အလွန်များ၏။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် တွင် မော်စကို ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြည့်တန်ဆာပေါင်း ၈၀,၀၀၀ ကို ဖမ်းဆီးခဲ့၏။ ရုရှားတွင် ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများ၊ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သော သူများမှာ တိုးတက်

များပြားလာ၏။ ဂေါ်ဘာချက် လက်ထက်က တစ်နေ့လျှင် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း ၇၅၅ မှုသာ ရှိသော်လည်း ယခုအခါ တစ်နေ့လျှင် ရာဇဝတ်မှုနှုန်း ၈၀၀၀ အထိ များပြားလာသည်။ ကုန်ပစ္စည်း မှောင်ခိုတင်သွင်းခြင်းမှ အစ တခြား ခိုးမှု၊ လုယက်မှု၊ ပြည့်တန်ဆာမှု၊ လူအရောင်းအဝယ်လုပ်မှု စသည့် ရာဇဝတ်မှု မျိုးစုံကို ထိုဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများက ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများတွင် မပါဘဲ တစ်ကိုယ်တည်း ပြုလုပ်သည်လည်း ရှိသည်။ ထိုသို့သော ဒုစရိုက်မှုများကို ဆလားဗစ်နှင့်ချေချင် အုပ်စုများက အများဆုံး ဂိုဏ်းဖွဲ့ပြုလုပ်ကြသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းက မော်စကိုတွင် ထိုဂိုဏ်းများသည် ဂိုဏ်းတိုက်ပွဲများ အပြင်းအထန် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် မိရိုးဖလာ ဂိုဏ်းများကို ဆက်ခံကြ၏။ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းမှ စ၍ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ ငွေမည်း ခဝါချ ခြင်း၌ အကာအကွယ် ပေးခြင်းများကို ပြုလုပ်သည်။ တချို့ အဖွဲ့များသည် ဘဏ်များ တည်ထောင်၍ပင် ငွေမည်း ခဝါချမှု ပြုလုပ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ငွေ စက္ကူအတု ပြုလုပ်ခြင်း၊ သီချင်းခွေများ မှောင်ခိုလုပ်ခြင်း၊ ရုပ်ရှင်ကားများ ခိုးကူး ရောင်းချခြင်းများလည်း ပြုလုပ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ ခိုးကူးမှု အများဆုံး ပြုလုပ်သည်မှာ တရုတ် ပြီးလျှင် ရုရှားသည် ဒုတိယ လိုက်ပေသည်။

ရုရှားလူမျိုးတို့ ဦးဆောင်သော စနစ်တကျ စည်းရုံးထားသည့် ဒုစရိုက် ဂိုဏ်းများမှာ ၂၀၀၀ ရှိသည်။ ထို ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၅၈ နိုင်ငံ ရောက်အောင် ဖြန့်ကြက်၍ ဒုစရိုက်မှုများ ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ကမ္ဘာ့ ရာဇဝတ်မှု လောကတွင် ရုရှား မာဖီးယား ဆိုသော ဝေါဟာရသည် ယခုအခါ၌ အတွင်ကျယ်ဆုံး ဖြစ်လာသည်။ မာဖီးယားဂိုဏ်း စ ခဲ့သော အီတလီထက်ပင် ရုရှား မာဖီးယားသည် ကမ္ဘာအနှံ့ ကျော်ကြားလျက် ရှိသည်။ ထို ရုရှားမာဖီးယား ဂိုဏ်းများအနက် အကြီးဆုံး ဂိုဏ်းကြီး ၂ ဂိုဏ်း ရှိသည်။ တစ်ဂိုဏ်းမှာ ဒီလီရီ ပရူယက်နန်စကိုင်းယား ဖြစ်ပြီး၊ နောက်တစ်ဂိုဏ်းမှာ ဆိုနင်ဆက်စကိုင်းယား ဆိုသောဂိုဏ်း ဖြစ်သည်။ ဒုတိယဂိုဏ်းသည် မော်စကိုတွင် အခြေစိုက်ပြီး အားကစားကလပ်များ အတွင်း၌ ထိုဂိုဏ်း၏ လုပ်ရပ်များမှာ တွင်ကျယ်နေ၏။ ဂိုဏ်းသားပေါင်း ၅၀၀၀ ရှိ၏။ ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်မှာ ဆာဂျီမစ်ဇေးလော့ ဖြစ်၏။ သူ့ကို "မစ်ခါး" ဟုလည်း ခေါ်ကြလေသည်။ ချေချင်နှင့် ကျော်ဂျီယာ ဂိုဏ်းများလည်း ရှိသေး၏။ အကြီးဆုံးသော ချေချင်ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းကို အော့ရှီယာ ဟု လူသိများသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် အခြေစိုက်လေသည်။ ထိုမာဖီးယား ဂိုဏ်းများအနက် ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံးဂိုဏ်းမှာ တမ်ဘော့ မာဖီးယား ဂိုဏ်း ဖြစ်လေသည်။

ရုရှား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများစုတွင် ခရိုက်ရာခေါ် ထိပ်ဆုံးသို့ ဆက်သရခြင်းခံလေ့ ထွန်းကားနေသည်။ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်း တစ်ခုသည် ထိုခရိုက်ရာ နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိရ၏။ ခရိုက်ရာတွင် လုံခြုံရေးအဖွဲ့၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုနှင့် ပတ်သက်နေ၏။ ခရိုက်ရာက မာဖီးယား ဂိုဏ်းများနှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များကို ရုပ်ဝတ္ထုအရ အကာအကွယ် ပေးထား၏။ သူတို့သည် စီးပွားရေးပြဿနာများ၊ ငွေကြေးပြဿနာ ပေါ်နေမှု များကို ဖြေရှင်းပေးသည်။ ငွေရှင်ကြေးရှင်များ၊ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများ၏ ပြဿနာ များကို ဖြေရှင်းပေး၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ လမ်းပေါ်မှ ဈေးကွက်များကို မာဖီးယား ဂိုဏ်းများက ထိန်းချုပ်ထားကြ၏။ ထိုမာဖီးယားဂိုဏ်းများ၏ ပြဿနာများကို ခရိုက်ရာက ကိုင်တွယ်ပေးလေသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်ရှိ လမ်းပေါ် ဈေးကွက် တစ်ခုမှာ ပြဿနာ ဖြစ်ပွား၏။ ထိုပြဿနာမှာ ကော့ကေးရှပ်ဒေသ မာဖီးယား ဂိုဏ်းတစ်ခုနှင့် ထိုမြို့နယ်ရှိ ရဲများ၏ ပြဿနာ ဖြစ်လေသည်။ ဈေးမှ ရရှိသော အကျိုးစီးပွားကို ချုပ်ကိုင်ရန်နှင့် အကျိုးအမြတ် ခွဲဝေရာတွင် မာဖီးယားနှင့် ရဲတို့ ပြဿနာတက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဈေးရောင်းသူများ၊ ကုန်သည်များနှင့် လူဆိုးဂိုဏ်းများအကြား ပြဿနာပင် ဖြစ်၏။ ရဲကလည်း ဝင်လာသည်။ ထိုသို့ ပြဿနာဖြစ်စဉ် တချို့ လူသတ်မှုများလည်း ပါလာ၏။ ထိုဒေသတွင် ငြိမ်တက် များကို သတ်ပေးလျှင် သတ်ခန္ဓာန်းမှာ တစ်ယောက်ကို ဒေါ်လာ ၈၀၀ ဖြစ်၏။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ပထမ ၅ လ အတွင်းမှာပင် ထိုသို့ ပိုက်ဆံပေး၍ သတ်ပေးသော အမှု ၅၆၇ မှု ရှိလေသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်ကထက် တိုးလာခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှားနိုင်ငံ တွင် နှစ်စဉ် လူသတ်ခံရသော နှုန်းမှာ တစ်နှစ် ၂၂,၀၀၀ ရှိလေသည်။ လူသတ်မှု နှုန်းမှာ အမေရိကန်ထက် ၂ ဆ ပိုများသည်။ တခြား ရာဇဝတ်မှု အများအပြား လည်း ရှိ၏။ ရုရှားနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားနှုန်း အများဆုံး နိုင်ငံ ဖြစ်လာ၏။ ဥပဒေစိုးမိုးရေး အားနည်းမှုကြောင့် ရာဇဝတ်မှု များလာ ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူသတ်မှု ၇၀၀၀ မှာ တရာရုံးသို့ ရောက် မလာခဲ့ပေ။

ပူတင်က ရုရှားတွင် တိုးတက်များပြားနေသော ရာဇဝတ်မှုများကို တိုက် ဖျက်ရန် စိန်ခေါ်လိုက်လေသည်။ အထူးသဖြင့် ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများကို တိုက်ခိုက် ရန် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထိပ်တန်း ရဲအရာရှိကြီးများကို ခေါ်၍ ရာဇဝတ်မှုများကို တိုက်ဖျက်ရန် မှာ၏။ ပြန်ပေးဆွဲမှုများ၊ လုယက်မှုများ၊ သတ်ဖြတ်မှုများ စသည်တို့ကြောင့် ရုရှားပြည်သူများဘဝမှာ ပျက်စီးလျက်ရှိ၏။ လူမှုရေးကို ထိပါးနှောင့်ယှက်နေ၏။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေး

ကိုလည်း အန္တရာယ်ပြုနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေဘက်တော်သားများ အနေဖြင့် ရာဇဝတ်မှုများကို တိုက်ဖျက်ရန် သူက တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ရှေးကတည်းက စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးများနှင့် တရားသူကြီးများမှာ လစာ တစ်လလျှင် ဒေါ်လာ ၁၃၀ ခန့်သာ ပျမ်းမျှ ရကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏ ဘဝရပ်တည်ရေးတွင် အခက်အခဲ ရှိသလို စနစ်တကျ လေ့ကျင့်ထားသော လူသတ်သမားများ၏ အန္တရာယ်ကိုလည်း အသက်ပေး ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်က စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးများနှင့် တရားသူကြီးများအတွက် ဘဝအာမခံချက် ပေးရန် နေထိုင်မှု အဆင့်အတန်း မြှင့်တင်ပေးရမည်ကို သိသည်။ ထို့ပြင် လူသတ်သမားများနှင့် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူများကို ဥပဒေရှေ့မှောက် အရေးယူနိုင်ရန် သူက လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်နိုင်၏။ ထိုသို့ ပြန်ပေးဆွဲခံရသူများ၊ အသတ်ခံရသူများတွင် ထင်ရှားသော နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ပါဝင်နေလေသည်။ လူဆိုးဂိုဏ်းများ မည်မျှ အတင့်ရနေသနည်း ဆိုလျှင် ၂၀၀၂ ခု ဆောင်းဦးရာသီက ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ယောက် နေ့စဉ်ကြော်ငြာတောင် အသတ်ခံရခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှာ ဗလင်တင်တီဗဗက်ကော့ဆိုသူ ဖြစ်၏။ မော်စကိုရှိ နီဖီအာဗက်ခေါ် ကုန်တိုက်ကြီး တစ်ခုအတွင်း ဇနီးသည်နှင့်အတူ ဈေးဝယ်နေစဉ် ဇနီးသည်ရှေ့မှာပင် လူသတ်သမားက ဝင်ရောက်သတ်ဖြတ်သွားခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကုန်တိုက်ကြီးရှိသော မော်စကိုလမ်းပေါ်တွင် ပူတင်ကားမှာ နေ့စဉ် မောင်းနှင်သွားလေ့ရှိပြီး အချက်အချာကျသော လမ်းလည်း ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ မော်စကိုလမ်းမကြီး အလယ်တွင် ဥပဒေဘက်တော်သား တစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လစာနည်းသော အစိုးရဝန်ထမ်းများမှာလည်း အကျင့်ပျက်မှုများ၊ အဂတိ လိုက်စားမှုများ ရှိနေသဖြင့် လူဆိုးဂိုဏ်းများက ထိုအကျင့်ပျက် ဝန်ထမ်းများကို သူတို့၏ပိုက်ထဲ ထည့်ထားပါသည်။ ထိုလူဆိုးဂိုဏ်းများကို နှိမ်နင်းရန် ပူတင်သည် ဟာကြူလီ လူသန်ကြီး အလုပ်ကို စတင် လုပ်ကိုင်လေတော့သည်။ သူက ၂၀၀၃ ခု ဧပြီလတွင် အစိုးရရှေ့နေချုပ်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်အပြည့် ပေးလိုက်၏။ ထိုလုပ်ပိုင်ခွင့်အရ အစိုးရဝန်ကြီးများကိုပင်လျှင် စစ်ဆေးမေးမြန်းခွင့် ပြုထား၏။ ဝန်ကြီးချုပ် ကာစီယာနော့သည်ပင်လျှင် ဂဏန်းဖမ်းခြင်း လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်လာ ၆ သန်း လာဘ်ယူသည် ဆိုသော စွပ်စွဲချက်ကြောင့် ရှေ့နေချုပ်က စစ်ဆေးမေးမြန်းခံခဲ့လေသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်မှာ အစစ်ဆေးခံရ၏။ ပူတင်က အစိုးရဝန်ထမ်းများအတွင်း ထိုကဲ့သို့ အဂတိလိုက်စားမှုများကို အရေးယူရန်နှင့် စစ်ဆေးရန် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများကို အခွင့်အရေး ပေးထားလေသည်။

ပူတင်သည် လွှတ်တော်နှင့် မီဒီယာ လုပ်ငန်းကို ထိန်းချုပ်ပြီးသောအခါ ပထမဆုံး ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ပြုလုပ်သည်။ ၂၀၀၁ ခု ဇူလိုင်လတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများကို ကန့်သတ်လိုက်သည်။ ပါတီများ ဖွဲ့ချင်သလို မဖွဲ့ရတော့ပေ။ ပါတီဖွဲ့ခွင့် ဥပဒေကို လွှတ်တော်တွင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ ထောက်ပံ့မှုကိုလည်း ကန့်သတ်ထား၏။ ရှေးကတည်းက အသစ်ဖွဲ့လိုက်သော ဥပဒေအရ ပါတီသစ်တစ်ခုဖွဲ့လျှင် အနည်းဆုံး ပါတီဝင် ၁၀,၀၀၀ ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ပါတီဝင် ၁၀,၀၀၀ ခန့်ရှိမှ နိုင်ငံရေးပါတီ ဖွဲ့ခွင့်ရှိပြီး အစိုးရကလည်း အသိအမှတ်ပြုမည် ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုနှင့် ထည့်ဝင်မှုကိုလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်သတ်ထား၏။ ထိုပါတီသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် လူထုထောက်ခံမှု ၃ % ရှိမှသာ အစိုးရက ထိုပါတီကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့မည်။ ထိုသို့ ပါတီရန်ပုံငွေ သတ်မှတ်ခြင်းမှာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ရန်ပုံငွေ အများအပြား ထောက်ပံ့ကာ သူတို့၏ပိုက်ဆောင်ပါတီ လုပ်ငန်းကို အစိုးရက ဥပဒေနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် ခါးပိုက်ဆောင်ပါတီများဖွဲ့ကာ လွှတ်တော်ထဲတွင် ပါလီမန် အမတ်အဖြစ် နေရာဝင်ယူပြီး ပါလီမန် အမတ်တစ်ယောက် အနေဖြင့် ပြစ်မှုကင်းလွတ်ခွင့်များကို ရယူနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး ဝေဖန်သူများက ထိုသို့ ကန့်သတ်ခြင်းသည် နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်သော ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်၊ ဖွဲ့စည်းခွင့်ကို ကန့်သတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး ဗဟုဝါဒကို ဆန့်ကျင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ကြသည်။ သို့သော် ရှေးကတည်းက ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေအရ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို အဓိကထား၍ ပူတင်က ထိုသို့ ထိန်းချုပ်ထားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကရင်မလင်က ဒူးမားလွှတ်တော်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ မီဒီယာများကိုလည်း ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် အစိုးရက ထိန်းချုပ်ထားမှုများ လုပ်သည်။ ၂၀၀၃ ဇွန်လတွင် ဒူးမားလွှတ်တော်က ဥပဒေတစ်ခု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထိုဥပဒေတွင် ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သော သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း စသော မီဒီယာလုပ်ငန်းတစ်ခုကို အစိုးရက ပိတ်ပစ်ခွင့် ရှိလေသည်။ စာနယ်ဖင်းများ အနေဖြင့် မှားယွင်းသော သတင်းများ၊ မမှန်ကန်သော ဝါဒဖြန့်ချိမှုများ၊ ပုဂ္ဂလိက တိုက်ခိုက်မှုများကို ရေးသားဖော်ပြလျှင် ထိုစာနယ်ဖင်းများကို ပိတ်ပစ်သည် အထိ အရေးယူမည် ဟုလည်း အစိုးရက သတိပေးထားလေသည်။ သို့သော် သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖောက်ဖျက်ခြင်းကား မဟုတ်ပေ။ မီဒီယာများ၏ အလွန်အကျွံ ရေးသားခြင်း၊ မမှန်သတင်းများကို

ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖော်ပြခြင်းများကိုသာ ထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကာလက ပူတင်သည် ဗလင်တီနာမက်ဗီယင်ကိုနှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် အတူတွဲ၍ မဲဆွယ်စည်းရုံးနေခြင်းအား မီဒီယို ရိုက်ထားသည်ကို သတင်းစာများက ဝေဖန်ကြလေသည်။ သမ္မတပူတင် ကိုယ်တိုင် ဗလင်တီနာမက်ဗီယင်ကို ကို သူ့အထူး ရွေးချယ်သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်သည်ကို သတင်းစာများက ဝေဖန်ရေးသားခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် ချေချင် သတင်းစာ ၂ စောင်က အတိုက်အခံခေါင်းဆောင် ကက်ဒီရီယောနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းကြောင့် ဒဏ်တပ်ခံရသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီအကြောင်း အထူးရေးသား ဖော်ပြသော တာလာရှီ ကွန်မြူနစ် သတင်းစာမှာလည်း စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း ခံရသည်။ ထို့ပြင် ယူရီလပ်စကော့အကြောင်း ရေးသားသည့် ကော်မာဆန်ဗလက် မဂ္ဂဇင်းမှာလည်း သတိပေးခံရသည်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို အားပေးအားမြှောက် ပြုမှုများ နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးကို ထိပါးစေမှုများ ရေးသားဖော်ပြသည့် သတင်းစာများနှင့် မီဒီယာများကို အစိုးရက ထိန်းချုပ်ခဲ့ပါသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်က နိုင်ငံတော်၏ လွှမ်းမိုးမှုသည် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ နိုင်ငံတော် လွှမ်းမိုးမှု မရှိလျှင် သမ္မတ၏ ပုဂ္ဂလိက အခန်းကဏ္ဍမှာ ခြိမ်းခြောက်ခံရလိမ့်မည်။ မီဒီယာများ၊ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် စစ်တပ် အကြီးအကဲများက သမ္မတ၏ အာဏာကို ခြိမ်းခြောက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ချေချင် သူပုန်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ပြည်ထောင်စု ကောင်စီ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေး အတိုက်အခံများက ထိပါးနှောင့်ယှက်လိမ့်မည်ဟု ယူဆသည်။ ပူတင်က သူ့အခေါ် “ဒေါင်လိုက် အာဏာသက်ရောက်မှု” သည် နိုင်ငံအစိုးရကနေ အောက်ခြေသို့ အာဏာဆင်းသွားစေရမည်။ ပူတင်၏ အဆုံးစွန် ရည်မှန်းချက်မှာ “မဟာရုရှားနိုင်ငံတော်ကြီး” ပြန်လည် အားကောင်းလာစေရေး ဖြစ်သည်။ ထိုအယူအဆကို သူ၏ ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်တရားပွဲများ၌လည်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုအယူအဆကိုပင် သူ ထပ်ပြန်တလဲလဲ ပြောကြားလေ့ရှိသည်။ ပြည်တွင်းမှာပင် ပြည်ပမှာပါ သူ၏ မဟာရုရှား အယူအဆကို ကြွေးကြော်လေ့ရှိ၏။ ဒီမိုကရေစီသည် လိုအပ်၏။ သို့သော် နိုင်ငံတော်အင်အား ရှိစေရေးမှာ ပိုပြီး လိုအပ်သည်။ သူ့အယူအဆသည် အနောက် နိုင်ငံများ၏ ခံယူချက်နှင့် မတူပေ။ မော်စကို ကာနယ်ဂျီစင်တာရှိ လီလီယာရှက်ဆိုဗာက ‘ပူတင်ရဲ့ နိုင်ငံတော်က လွှမ်းမိုးမှု ဆိုတဲ့ အယူအဆဟာ ခန့်အပ်လိုက်တဲ့ ဘုရင်စနစ်ကို ဆိုလိုတာပါ။ နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်မှု ဆက်ခံသူကို ကျွန်မတို့လို သာမန် ပြည်သူတွေက ရွေးချယ်ခန့်အပ်လိုက်တာပါပဲ။ သူ့ရဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တွေက သူ့ကို

ခန့်အပ်လိုက်တာကို ဆိုလိုတာပါ’ ဟု ပြောပြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ.. ဖီဒ်မော်တော်ကား၏ T အမျိုးအစားပုံစံ ကားကို ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ရုရှား မဲဆန္ဒရှင်များသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် သူတို့ သဘောကျသော ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်လိုက်ပါသည်။ ရုရှား တစ်နိုင်ငံလုံး၏ လူထု ဆန္ဒသဘောထားတွင် ပူတင်ကို သူတို့၏ သမ္မတအဖြစ် ကြိုတင်၍ သဘောထား ပေးခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်ကလည်း ပူတင်ကို “ယခုနှစ်၌ အကျော်ကြားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်” အဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ကတိစ် ရေငုပ်သင်္ဘော အကျယ်အတည်းကာလ ပြီးသည့်နောက် ယခုအချိန်တွင် သူ့အပေါ် လူထု ထောက်ခံမှု အများဆုံး ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ လူထုသဘောထား ကောက်ခံမှုတွင် ပူတင်မှာ ၇၆ % ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခု မတ်လ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင်တွင် သူသည် ထိပ်ဆုံး၌ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရုရှား ပြည်သူများက ပူတင်မှာ သူတို့အတွက် မျှော်လင့်ချက်အရှိဆုံး ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ပူတင်သာလျှင် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ တိုးတက်မှု၊ နိုင်ငံတည်ငြိမ်မှုများကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်ကြသည်။ နာမကျန်း ဖြစ်နေသော ဘောရစ်ယံလ်ဆင်၏ လက်အောက်တွင် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်များက သူ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့လေသည်။ ကံရင်မလင်တွင် သူ့အဖို့ သမ္မတလုပ်ငန်းသည် အစိမ်းသက်သက် မဟုတ်တော့ပေ။

၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် ပူတင်က မိန့်ခွန်း ပြောကြားရာ၌ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါလီမန် ရွေးကောက်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ လစ်ဘရယ်သမားများနှင့် ဒူးမား လွှတ်တော်က ထိုအယူအဆကို သဘောကျ၏။ ယခင် သမ္မတ လက်ထက်က ဆိုလျှင် အစိုးရအဖွဲ့ကို သမ္မတက ရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမှုမှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပူတင်ကမူ သမ္မတက အစိုးရကို ခန့်အပ်ခွင့်ရှိသော်လည်း လွှတ်တော်တွင် အရေးခံရသော လွှတ်တော်အမတ်များထံမှ နေ၍ အဓိက အခြေခံ ဖွဲ့စည်းမည်ဟု ပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မေယက် အသံလွှင့်ဌာနမှ ပူတင်ကို မေးမြန်းရာတွင် သူက ရုရှား ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း သမ္မတ သက်တမ်း ၂ ကြိမ်သည်သာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ၏ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ ဆာဂျီမိုရိုနော့က သမ္မတတစ်ဦး၏ ၄ နှစ် သက်တမ်း ဆိုသည်မှာ တိုလွန်းပါသည်ဟု သူ့အယူအဆကို တင်ပြခဲ့သည်။ မိရိုနော့သည် အသက် ၅၀ ရှိပြီး လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ် ဥပဒေဌာနမှ

ဥပဒေဘွဲ့ ရရှိသူ ပုတင်၏ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေ ဖြစ်၏။ ယခင် ဆောက်ချက် အစိုးရအဖွဲ့ကို ထောက်ခံခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။ သူသည် ပုတင်ကို ထောက်ခံသူ လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုတင်ကို နှစ်တော်တော်ကြာကတည်းက သိရှိရင်းနှီးခဲ့၏။ သူက ရုရှားနိုင်ငံသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ စနစ်ကို လက်ခံသင့်သည်။ ပြင်သစ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မှာ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီနှင့် သင့်လျော်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပြင်သစ်တွင် သမ္မတသက်တမ်းကို လူထု ရွေးချယ်နေသရွေ့ အချိန်ကာလ ကြာမြင့်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်၏။ အစိုးရအဖွဲ့ကို မူ ပါလီမန်တွင် မဲအများဆုံး ရရှိသော ပါတီက ဖွဲ့စည်းရ၏။ ပြင်သစ်၏ သမ္မတ သက်တမ်းမှာ တစ်ကြိမ်လျှင် ၇ နှစ် ကြာလေသည်။ မိရိနောမှာလည်း စိန့်ပီတာစဘတ်မှပင် ဖြစ်၏။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပုတင်ကို ထောက်ခံသော ပုတင်လူများက လွှတ်တော်အမတ် ၃ ပုံ ၂ ပုံ ရရှိ သွားခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပုတင်သည် ဒုတိယ သက်တမ်း အရွေးခံရပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယ သမ္မတသက်တမ်း ပြည့်မည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် တတိယ သမ္မတသက်တမ်းအတွက်မူ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေတွင် ခွင့်ပြုထားခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၈ အလွန်တွင် ပုတင် အတွက် တတိယ သမ္မတသက်တမ်း အရွေးခံဖို့ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း (၈)

ကမ္ဘာကြီးထဲမှ ပုတင်

သင်သည် ရုရှားကို ယုတ္တိဗေဒအရ နားလည် သဘောပေါက် နိုင်မည် မဟုတ်။
 သင်သည် ရုရှားကို တိုင်းနေကျ ကိုက်တံဖြင့် တိုင်းတာနိုင်မည် မဟုတ်။
 ရုရှားမှာ ထူးခြားသော လက္ခဏာရပ် ရှိ၏။
 သင့်အနေဖြင့် ရုရှားကို ယုံကြည်နိုင်စို့သာ ရှိပါသည်။

ဗြိတိန် အိုင်စန်နိုဗစ် အီထုတ်ချမက်စ် (၁၈၀၃-၇၃)
 သံတမန်နှင့် ကဗျာဆရာ

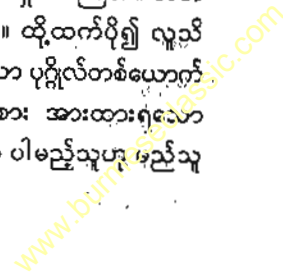
၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မတ်လတွင် သမ္မတ ဗလာဒီမီယာပုတင်သည် သမ္မတအဖြစ် အာဏာ စ ရရှိခဲ့သည်။ သူက ရုရှားကို မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံ ဖြစ်လာဖို့ ပြန်လည် ဖန်တီးလာ၏။ ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုကျော် ကျဆင်းနေသော ရုရှားကို ပြန်အင်အားကောင်းအောင် ကြိုးစားလာ၏။ ရုရှားသည် သူ၏ အကျပ်အတည်း ပေါင်းစုံကြောင့် သူ၏ ပင်ကိုအဆင့်အတန်းကို မရရှိခဲ့ပေ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲခြင်းနှင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ကျဆုံးပြီးနောက် ရုရှားမှာ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး တို့တွင် တေးကျပ်နံ့ကျပ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သန်းပေါင်း ၂၀ ကျော်သော ရုရှားလူမျိုး များသည် သူတို့ဘာသာ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံအဖြစ် ခွဲထွက်သွားကြသည်။ ယခင်က ဆိုဗီယက် အင်ပါယာဟောင်းတွင် ရှိခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာတော်စုံ ပေါ်တွင် ရှိခဲ့သော နေရာမှ ရုရှားကို မသိကျိုးကျွန် ပြုလာကြသည်။ ရုရှားမှာ မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့ပြီး အလျှူရှင်များက ပေးမှ ရရှိမည့် အလျှူခံနိုင်ငံအဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခု ဩဂုတ်လ စီးပွားရေး ကျဆင်းပြီး ၂ နှစ်ခန့်အကြာ

တွင် ရုရှားနိုင်ငံမှာ အင်အားချည့်နေပြီး ပြန်လည်မပြုပြင်နိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာရှိ ကျန်နိုင်ငံအသီးသီးနှင့် တိုင်းတာလိုက်လျှင် ရုရှားသည် ကျဆင်းနေဆဲ ရှိသည်။ ရုရှားက ကိုဆိုဗီစစ်ပွဲကိုလည်း သဘောမတူ ခဲ့ပေ။ နေတိုး တိုးချဲ့ခြင်းနှင့် ချေချင်ညာ စစ်ပွဲတို့ကိုလည်း ရုရှားက သဘောမကျ။ အမေရိကန် အကြံပြုသော အမျိုးသားဒုံးကျည် ကာကွယ်ရေးစနစ် (NMD) အတွက် ရုရှားနှင့် အနောက်ကမ္ဘာအကြားတွင် အထူးဆက်ဆံရေး ရှိခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ဘော်ရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် ဘီလ်ကလင်တန်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ တိုးတက်ကောင်းမွန်နေသည်။ သမ္မတရုံးခန်းထဲ ဝင်ရောက်လာချိန်တွင် ပူတင် အဖို့ နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အတွေ့အကြုံ အနည်း ငယ်သာ ရှိပါသည်။ (ဝန်ကြီးချုပ်သက်တမ်း လ အနည်းငယ် တာဝန်ယူခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံသာ ရှိခဲ့သည်။) ပူတင်က ကမ္ဘာတွင် ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော နိုင်ငံတစ်ခု အဖြစ် ရုရှားကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် ရည်မှန်းထား၏။ “မဟာရုရှား နိုင်ငံတော်” အယူအဆသည် အိပ်မက်တစ်ခုအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်သက်တမ်း အချိန်တိုလေးအတွင်း၌ ပူတင်အဖို့ ထိပ်တန်း သံတမန် ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အကန့်အသတ်နှင့် တန်ဖိုးကြီးသော အတွေ့အကြုံ ရရှိခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ကလင်တန်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ကလန်တန်က ဗလာဒီမီယာအပေါ် အတော်ကလေး သဘောကျသွားခဲ့၏။ (ဤသည်မှာ လူတိုင်းကို သဘောကျစေသော သူ၏ ပင်ကို အရည်အချင်းဟု ထင်ရသည်။) သူတို့ ၂ ဦးသည် ၁၉၉၉ ခု စက်တင်ဘာလ၌ နယူးဇီလန်ရှိ အုတ်ကလန်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ သူတို့ ၂ ဦးစလုံးသည် အုတ်ကလန်တွင် ကျင်းပသော အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဖိုရမ်၏ နှစ်ပတ်လည် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ခေါင်းဆောင် ၂ ဦး တွေ့ကြုံစဉ်က ပူတင်ကို ကြည့်ရသည်မှာ ရှက်ရွံ့နေပုံ ရသည်။ ကလင်တန် ကိုမူ သူ၏ စရိုက်လက္ခဏာအတိုင်း အလွန် နှစ်လိုဖွယ် တွေ့ရ၏။ ကလင်တန်က 'ဒီလူက တော်တော် ခင်ဖို့ ကောင်းတဲ့ သူပဲ။ သူနဲ့ စကားပြောရတာ ကျွန်တော် သဘောကျတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ သမ္မတ ကလင်တန်သည် ရုရှား ခေါင်း ဆောင်ကို အမှန်တကယ်လည်း ကျေနပ်ခဲ့ပုံ ရပါသည်။ ပူတင်အဖို့လည်း ကမ္ဘာ ထိပ်သီး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည့်အတွက် သူ့တွင် အတွေ့အကြုံ ရသွား၏။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် လက်အောက်တွင် ရှိစဉ်ကလည်း သူသည် တချို့တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ရင်း နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်ဆံခဲ့ရပါသည်။ ဆိုက်ဘားရီးယား ဝက်ဝံအိုကြီးမှာ သူ၏ ဆရာသမား ဖြစ်နေပါသည်။

အမေရိကန်သမ္မတနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပုံကို ပူတင်က သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ရေးထား၏။ “ပထမဆုံးတွေ့ချိန်မှာ သူက ကျွန်တော့်ကို အထူး ဂရုစိုက်ပြီး ဆက်ဆံပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် နယူးဇီလန်သို့ ပထမဆုံး ရောက်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံစဉ်က နေ့လယ်စာ စားရင်း တွေ့ဆုံသည် လား။ ညစာစားရင်း တွေ့ဆုံသည်လား ဆိုသည်ကိုမူ ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ပါ။ သူက ကျွန်တော့်ထံ လာရောက်နှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် စားပွဲ တစ်လုံးချင်းစီတွင် ထိုင်နေကြခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ အတန်ကြာ ကျွန်တော်တို့ ၂ ယောက် စကားပြောနေရင်း သူက 'ကျွန်တော်တို့ ၂ ယောက် သွားကြတော့ မလား' ဟု ကျွန်တော့်ကို မေးလိုက်၏။ အစည်းအဝေး တက်ရောက်လာသော ခေါင်းဆောင်များသည် ဝရန်တာတွင် အသီးသီး တန်းစီရပ်နေကြ၏။ သူနှင့် ကျွန်တော်မှာလည်း ဝရန်တာသို့ သွားပြီး တန်းစီရပ်လိုက်၏။ ကျွန်တော်တို့ သွားရပ်လိုက်သည့် အချိန်တွင် တစ်ခဲနက်သော လက်ခုပ်ဩဘာသံများ ကြားရ သောကြောင့် အံ့ဩတုန်လှုပ် သွားမိသည်။ ဤကဲ့သို့ အထူး အလေးထားသော ကောင်းချီးပေးသံကို သဘောကျပါသည်။ သူက ကျွန်တော့်ကို ကောင်းမွန်သော အလေးဂရုပြုမှု ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။”

ပူတင်အဖို့ ကလင်တန်အကြောင်း ကောင်းကောင်း သိဖို့ကား လုံလောက် သော သံတမန် အတွေ့အကြုံများ မရှိသေးပေ။ အထူးသဖြင့် ကလင်တန်နှင့် ရေရှည်ပူးပေါင်းပြီး ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းများကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ဖို့မှာကား အချိန်မရှိတော့ပါ။ ကလင်တန်၏ ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်းမှာ ကုန်ဆုံး ခါနီး သွားပေပြီ။ ပူတင် အဖို့လည်း ရုရှားနိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ် မဖြစ် ဆိုသည်ကိုလည်း ထိုအချိန်က သူတွင် မျှော်လင့်ချက် မထားရှိသေးပေ။ သို့သော် ယဲလ်ဆင်က ပူတင်ကို သူ့နေရာ ဆက်ခံသူအဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်ပြီး နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ် တင်ပေးလိုက်၏။ အမေရိကန် တရားရေးဌာနကရာ အိမ်ဖြူတော် ကပါ ထိုသို့ ရွေးချယ်လိုက်သည်ကို သတိမထားမိလိုက်ပေ။ အမေရိကန်ရှိ တချို့ သံတမန်များကလည်း ပူတင်အကြောင်းကို အစက ဂယုနဏ မသိရှိကြပေ။ သူ့ကို စိန့်ပီတာစဘတ် ဒုတိယ မြို့တော်ဝန် အဖြစ်သာ သိရှိထားကြ၏။ တိတိ ကျကျ လုပ်တတ်သော အရာရှိ အဖြစ်သာ သိကြသည်။ ထို့ထက်ပို၍ လူသိ သောပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်။ ထို့ထက်ပို၍ လေးစားအားထားရသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဟု မထင်ပေ။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ယုံကြည်လေးစား အားထားရသော ခေါင်းဆောင်၊ ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းများတွင် အဓိကနေရာမှ ပါမည့်သူဟု မည့်သူ မျှ မမျှော်လင့်မိပေ။

အုတ်ကလန် ထိပ်သီး အစည်းအဝေး၌ ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် ဆက်လက် ထောက်ခံနေသော ကလင်တန်ကို ပူတင်က ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အမေရိကန် တို့က ရုရှားတို့ကို ဝေဖန် တိုက်ခိုက်နေသော်လည်း ယခုလို ထိပ်သီး အစည်း အဝေးပွဲတွင် ကလင်တန်က လိုလိုလားလား ဆက်ဆံနေသည့်အတွက် ပူတင်က ကျေးဇူးတင်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ မော်စကိုနှင့် ဝါရှင်တန် အနာဂတ် ဆက်ဆံရေးကို ယုံကြည်အောင် ပြသဖို့ လိုပါသည်။ ကိုဆိုဖို စစ်ပွဲမှာလည်း ပြီးဆုံးခဲ့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဆက်ဆံရေး အဆင်ပြေချောမွေ့ဖို့ လိုသည်။ ကလင်တန်က ချေချင်စစ်ပွဲအကြောင်း ဆွေးနွေး၏။ ပူတင်ကလည်း အနောက်နိုင်ငံများ၏ သဘောထားကို နားလည်ပါသည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် အကြမ်းဖက် ဝါဒနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကမ္ဘာ့ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်ရေးတွင် နှစ်ဦးသား သဘောတူလိုက်ကြသည်။ ကလင်တန်ကလည်း ချေချင်ညာတွင် အကြမ်းဖက်မှုများ ရှိသည်ကို လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုသို့သော အကြမ်းဖက်မှုများကို နိုင်ငံတကာမှနေ၍ ချေချင်ညာသို့ သွားရောက်စုံစမ်းနိုင်ရေး ခွင့်ပြုရန် ပြောဆိုသည်။ ကလင်တန်၏ ထိုစကားကို ကြားသောအခါ ပူတင်မှာ တောင့်တင်းသွား၏။ သူ့ပါးစပ်များမှာ စေ့သွား၏။ မျက်လုံးများလည်း ကျဉ်းသွားသည်။ အနောက်မိတ်ဆွေများက ဤကဲ့သို့ အကြံပေးခြင်းများကို နားထောင်ပါ၏။ သို့သော် အကြံပေးချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ကိုကား ပူတင်က လိုလားပုံ မရပေ။ ရုရှားတပ်ဖွဲ့များ တာရက်မြစ်အထိသာ ချထားပါသည်။ ထိုမြစ်၏ ကျော်၍ ချေချင်ညာ၏ မြောက်ပိုင်းရောက်အောင် သိမ်းပိုက်ခြင်းမျိုး မပြုပါဟု ပူတင်က မြေပုံဆွဲပြရင်း ကတိပေးလိုက်၏။ သို့သော် အမေရိကန် အနေဖြင့် ရုရှားကို သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်သည်။ ဒါကုန်စတန် ပိုင်နက်သို့ ရုရှားတပ်များ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်ကိုလည်း နားလည်ရမည်ဟု ပူတင်က ကလင်တန်ကို သတိပေးလိုက်၏။ ထိုသို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ နိုင်ငံတကာ အစွဲလားမိမိ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ရုရှားက တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ပြောပြ၏။

မော်စကိုသို့ ပြန်ရောက်ပြီးသည့်အခါ ပူတင်သည် အမေရိကန် ဆံအမတ်ကြီး ဂျင်ကောလင်းနှင့် ကရင်မလင်တွင် တွေ့ဆုံကာ အိုစမာဘင်လာဒင်က ချေချင်ညာသို့ တစ်နှစ်တည်းတွင် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လာရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည့်အကြောင်း ပြောပြသည်။ ချေချင်ညာမှ ခွဲထွက်ရေး လှုပ်ရှားမှုကို အိုစမာဘင်လာဒင်က ရန်ပုံငွေ အများအပြား ထောက်ပံ့နေသည် ဟုလည်း ရှင်းပြသည်။ ဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန်တို့အတွက် ထမင်းလုံးတစ္ဆေ ဖြစ်နေသည်ကိုလည်း

သူ သိပါသည်ဟု ပူတင်က ရှင်းပြသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အရှေ့အာဖရိကရှိ အမေရိကန် သံရုံးများ ဖုံးခွဲခံရမှုများတွင် ဆော်ဒီဝရမ်းပြေး အိုစမာဘင်လာဒင်၏ လက်ချက်များသာ ဖြစ်သည်ဟုလည်း အမေရိကန်တို့ သိကြသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အကြမ်းဖက်သမား လေ့ကျင့်ရေး စခန်းများကို ကလင်တန်က လေယာဉ်ဖြင့် ဖုံးကြံချခဲ့သည်။ ဆူဒန်ရှိ အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် စခန်းများကိုလည်း အမေရိကန် လေယာဉ်များက ဖုံးကြံ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုး ရှိနေလင့်ကစား နယူးဇီလန်တွင် ရှိစဉ်က ချေချင်ညာကို တိုက်ခိုက်မှုများ မပြုရန် ကလင်တန်က ပြောခဲ့သည်။ ပူတင်က ချေချင်ညာကို တိုက်ခိုက်ပြီး ဂရော့စနီကို ဖုံးကြံခဲ့လေသည်။ (ထိုအချိန်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတွင် ၂၀၀၁ ခု စက်တင်ဘာလ ၉ ရက် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများ မဖြစ်ပွားခဲ့သေးပါ။)

ထိုသို့ ပြောကြားနေချိန်က ပူတင်သည် ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူနေချိန် ဖြစ်၏။ ဘီလ်ကလင်တန်မှာလည်း သမ္မတ ဒုတိယ သက်တမ်း၏ နောက်ဆုံးနှစ် ဖြစ်ပါသည်။ နောင် အနာဂတ်တွင် ဘီလ်ကလန်ကို အမေရိကန် သမ္မတအဖြစ် တွေ့ဆုံ ဆက်ဆံစရာအကြောင်း မရှိတော့ပေ။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းလုံးကလည်း သူတို့နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံဘာ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် ဖိုင်းပြင်းနေချိန် ဖြစ်၏။ လာမည့် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ မည်သူ အရွေးခံရမလဲဟု စိတ်ဝင်စားနေကြ၏။ အမေရိကန် သမ္မတအဖြစ် ဒီမိုကရက် (ဒုတိယ သမ္မတ အယ်လ်ဂိုး) က ရမလား၊ ရီပတ်ဘလစ်ကန် (တက္ကဆက်ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်) က ရမလားဟု လူအများ စိတ်ဝင်စားနေကြ၏။ ပူတင်ကိုယ်တိုင်လည်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် အလုပ်ရှုပ်နေချိန် ဖြစ်၏။ သူကိုယ်တိုင် ဝင်အရွေးခံမည် ဖြစ်သောကြောင့် ထို သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အလုပ်ရှုပ်နေ၏။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးလောကတွင် နိုင်ငံတကာမှ စိတ်ဝင်အစားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်မှာ တိုနီဘလဲသာ ဖြစ်၏။ တိုနီဘလဲသည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ရုရှားသမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ ၂ ပတ်အလိုက စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ပင် သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့လေသည်။

ချေချင်ညာတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုရှိသည် ဆိုကာ နိုင်ငံတကာမှ ရှုတ်ချ ဝေဖန်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်၊ ဂျာမနီနှင့် ပြင်သစ်တို့ကလည်း အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် ဘလဲသည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ လာရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ကရင်မလင်တွင်သာမက စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့အထိ သွား

ရောက် လည်ပတ်ခဲ့၏။ ပူတင်အဖို့ အနောက်နိုင်ငံများက ဝေဖန် ရှုတ်ချနေချိန်၌ ဗြိတိန်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် လာရောက် လည်ပတ်သည့်အတွက် အလွန် ကျေနပ် အားရမိလေသည်။ ပူတင်သည် အနောက်ဘက်ကို ပို၍ အလေးထားသည်။ ရုရှားသည် ဥရောပ၏ အရှေ့မှာထက် အနောက်တွင် ပို၍ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ၁၉ ရာစုနှစ်က ရုရှားသည် ဆလပ်တို့နှင့် အနောက်တိုင်းသားများ အကြား မည်သည့်ဘက်တွင် အလေးသာသလဲဟု ငြင်းခုံခဲ့ကြသည်။ ပူတင်ကမူ မရက်မကြောက် ပြောရလျှင် အနောက်ဆန်ခြင်းကို ပိုနှစ်သက်သည်။ လစ်ဘာရယ်ဒီမိုကရေစီကြောင့် မဟုတ်ပေ။ ပူတင်နှင့် ဇနီး၊ ပူတင် ကလေးများသည် နိုင်ငံခြား ဘာသာစကား ပြောခြင်းကို သဘောကျကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဂျာမန်ဘာသာစကားကို တတ်ကျွမ်းကြသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်မှနေ မော်စကိုသို့ ရောက်လာသောအခါ ပီတာဘုရင်ကြီး၏ “အနောက်၏ ပြတင်းပေါက်” ဆိုသည့် စကားကို ပူတင်က သဘောကျ၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာ ရှိသော ခေါင်းဆောင်များအနက် ပူတင်သည်သာ ဥရောပကို အနှစ်သက်ဆုံးနှင့် တိမ်းညွတ်မှုအရှိဆုံး ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လေသည်။ သူသည် ယဲလ်ဆင်လို ဆိုက်ဘေးရီးယားမှ လာသူ မဟုတ်၊ ဂေါ်ဘာချက်လို တောင်ပိုင်း ရုရှားမှ လာသူ မဟုတ်၊ ခရူးရှော့လို ယူကရိန်းမှ လာသူ မဟုတ်၊ စတာလင်လို ကျွန်ုပ်တို့ ဂျီယာမှ လာသူလည်း မဟုတ်ပေ။ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ပူတင်က ရုရှားသည် အနောက်ဥရောပ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားသော ဒေသတစ်ခုဖြစ် သည်ဟု ရေးထားလေသည်။ သူ၏အမြင်မှာ ရုရှားသည် ယဉ်ကျေးမှုအရကို ဥရောပဆန်ပြီး ဥရောပယဉ်ကျေးမှုကို လက်ခံထားသည့် တိုင်းပြည် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အရှေ့ဖျားမှာ ရှိတဲ့သူတွေ၊ တောင်ပိုင်းမှာ ရှိတဲ့သူတွေ အားလုံး ဥရောပသားတွေပဲ” ဟု ရေးထား၏။ သူ၏အမြင်မှာ ဆွေးနွေးငြင်းခုံ စရာများ ရှိ၏။ သို့သော် သူက ဥရောပသား ဖြစ်သည်ကို ဂုဏ်ယူ၏။ ရုရှား များသည် ကာဇန်မှ တာတာများ မဟုတ်။ အထောက်အထားလည်း ခိုင်ခိုင် လုံလုံ မရှိ။ ဥရောပသားများသာ ဖြစ်၏။ ချေချင်တို့နှင့်လည်း မတူ။ ရုရှားသည် ရုရှားသာ ဖြစ်၏။ ရေခဲနေသော အာတိတ်မြောက်ပိုင်းနေ ရုရှားတို့မှာ လူနည်းစု များသာ ဖြစ်သည်ဟု ပူတင်က ယူဆလေသည်။

ရုရှားနိုင်ငံမှာ ကျယ်ပြောလှသည်။ အချိန် ၁၁ ခု ရှိသော ဇုန်နယ်များ ရှိ၏။ လူမျိုးစု ၁၀၀ ကျော် ရှိသော လူမျိုးစု အုပ်စုများလည်း ရှိလေသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သည်သာ ဥရောပလေကို ခံစား၍ရသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သည် များသာ ကိုယ်ပေါ်တွင် တိရစ္ဆာန်ရေများ လွှမ်းခြုံထားဘဲ နေနိုင်သည်။ ရုရှား

နိုင်ငံတွင် သမင်ရေ၊ ဝက်ဝံရေ၊ သိုးရေများကို နွေးထွေးမှုအတွက် ဝတ်ဆင် ကြသည်။ ထိုသို့ လူမျိုးစုပေါင်းစုံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုပေါင်းစုံ ရှိသော်လည်း ပူတင်၏ စိတ်ထဲတွင် ရုရှားသည် ဥရောပနိုင်ငံတစ်ခု အဖြစ်သာ ရှိသည်ဟု ယူဆ လေသည်။ ပူတင်က သူ့နိုင်ငံသည် နိုင်ငံတကာ မိသားစုထဲတွင် ရောထွေး ယှက်တင် ဖြစ်နေစေလိုသည်။ ကုန်သွယ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်ဆံမှု ရှိစေလိုသောဆန္ဒ ရှိသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက် တင်ဘာလ၌ ဘန်ဒက်စတတ်တွင် သမ္မတ အဖြစ် မိန့်ခွန်းပြောကြားစဉ်က ပူတင်သည် ဂျာမန်ဘာသာဖြင့် ပြောကြားခဲ့၏။ ဂျာမန်ဘာသာကို အထစ်အငေါ့ မရှိ၊ အမှားအယွင်း မရှိ၊ ဂျာမန်လေသံအတိုင်း ပြောကြားနိုင်သည်။ သူက ရုရှားသည် ဥရောပနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် အခြား ဥရောပနိုင်ငံများနှင့် ရင်းနှီးမှုရှိဖို့ လိုသည်။ ဥရောပတိုက်ကြီးတွင် အင်အားကောင်းသော နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လိုသည် ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ဥရောပနှင့် ဤကဲ့သို့ တရင်းတနှီး ရှိလိုသော်လည်း ကိုဆီဗီရစ်ပွဲ၌ကား အနောက်နှင့်ရုရှား သဘောထားခြင်း ကွဲလွဲခဲ့၏။ ရုရှားနှင့် အနောက် ဆက်ဆံရေးမှာ လုံလောက်သော ရင်းနှီးမှု မရခဲ့ပေ။ ၁၉၉၉ ခု မတ်လက ရုရှားဝန်ကြီးချုပ် ယက်ဂျန်ပရီဗာကော့သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ သွား ရောက်စဉ် နေတိုးတပ်များက ဆာဘီယားကို ဝှုံးကြတိုက်ခိုက်နေသောကြောင့် သွားနေရင်း လမ်းတစ်ဝက်မှ လေယာဉ်ကို ပြန်လှည့်မောင်းခဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား သော သာဓက ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အနောက်နှင့်ရုရှား ဆက်ဆံရေးမှာ ခက်ခဲ နေ၏။ ပူတင်သည် သမ္မတ ဖြစ်ပြီး တစ်လအကြာတွင် နိုင်ငံခြား ခရီးစဉ်အဖြစ် လန်ဒန်သို့ ပထမဆုံး ထွက်ခွာခဲ့၏။ သူ၏ မိတ်ဆွေသစ် တို့ကို တွေ့ဆုံရန် လန်ဒန်သို့ လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူ သူ့ဇနီး လုမေလာလည်း ပါဝင်၏။ ရုရှားရေးရာ လေ့လာသူတစ်ယောက်က ‘မော်တော်ကားရှေ့ မီးရောင်ထဲမှာ ယုန်လေးတစ်ကောင် မိထားသလိုပါပဲ’ ဟု သုံးသပ်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ သွား ရောက်သော ပူတင်တို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ မီဒီယာများတွင် အလေးထား ဖော်ပြ ခံရသော စည်သူညီတော်များ ဖြစ်လာ၏။ သတင်းစာ မျက်နှာပုံးများတွင် သူတို့ လာရောက်လည်ပတ်သော သတင်းကို ရေးသားကြ၏။ လုမေလာ၏ ဝတ်ပုံ၊ စားပုံ၊ နေပုံ ထိုင်ပုံများကို သတင်းစာနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားများက ဖော်ပြကြ၏။ သူမ ပီတိဖြစ်နေပုံ၊ အံ့ဩတုန်လှုပ်နေပုံ စသည်တို့ကိုလည်း ခေါင်းမှနေ ခြေဖျား အထိ ရေးသား ဖော်ပြကြလေသည်။ အမေရိကန် သမ္မတကတော် လော်ရာဘုရီ ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းထက်ပင် ပို၍ အလေးထား ဖော်ပြ ကြသည်။ ရုရှားခေါင်းဆောင် အနောက်နိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းမှာ

ထူးထူးခြားခြား စရီးစဉ် ဖြစ်နေသည်။ လုမေလာက အက်စ်ကာဒါဝတ်စုံ ဝတ်ဆင်ထားသည်ကိုလည်း ဗြိတိန် စာနယ်ဇင်းများက အထူးပြု ဖော်ပြသည်။ လန်ဒန်တွင် လုမေလာသည် သူမ တစ်ဦးတည်း ရွေးချယ်၍ သွားရောက် တွေ့ဆုံမှုများ ရှိသည်။ ထိုအထဲတွင် ချယ်ရီဘလဲနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ ဂေမိယော့၏ မြို့စားကတော် စမစ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ ရုရှား-ဗြိတိသျှ ကုန်သည်ကြီးများအသင်း နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ လေဘာခေါင်းဆောင် ဂျွန်စမစ်၏ ဇနီးဖြစ်သူ မုဆိုးမနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း တို့ကိုလည်း သတင်းစာ၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့က အထူးပြု ဖော်ပြကြသည်။

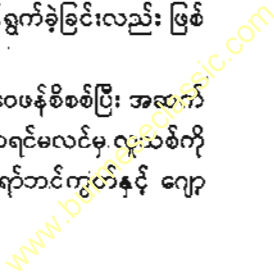
၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလတွင် ပူတင်သည် လန်ဒန်မြို့တော်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ လန်ဒန်သို့ သူ သွားရောက်လည်ပတ်သည့် အချိန်တွင် သမ္မတ အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုမှု မပြုရသေးပေ။ သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် သမ္မတ အဖြစ် အရွေးခံရခြင်းကြောင့် သူ သမ္မတ တာဝန်ကိုကား ထမ်းဆောင် လျက် ရှိနေသည်။ မည်သည့် နိုင်ငံ၌မဆို နိုင်ငံကို လာရောက်လည်ပတ်သော ဧည့်သည် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်မှာ သမ္မတ သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးချုပ်သာ လည်ပတ် လေ့ရှိသည်။ သို့သော် ပူတင်မှာ သမ္မတလည်းဖြစ်၊ ဝန်ကြီးချုပ်လည်း ဖြစ်၍ တာဝန် ၂ မျိုး ထမ်းဆောင်နေရသော ဧည့်သည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ပူတင်သည် သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ မကျိန်ဆိုရသေးခင် ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တိုနီဘလဲက ဧည့်သည် တော် ရုရှား သမ္မတကို ကြိုဆိုရာတွင် 'ရုရှားနိုင်ငံနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ လိုလို့လားလား ရှိပါတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ပူတင် သမ္မတအဖြစ် အရွေးမခံရစဉ် တိုနီဘလဲက စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ပူတင်နှင့် ဘလဲတို့မှာ ချစ်ခင်ရင်းနှီးခဲ့၏။ ယခင်ကဆိုလျှင် ပူတင် ဆိုတာ ဘယ်သူလဲဟု အနာဂတ်နိုင်ငံများတွင် မေးခွန်းထုတ်နေကြ၏။ ပူတင်ကို လူတိုင်း မသိကြပေ။ သိသူ အလွန်နည်း၏။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလက ဒါတို့ အစည်းအဝေး ကျင်းပစဉ် ဖီလာဒဲလဖီးယားအင်ကွာဒါ သတင်းစာကြီးတွင် ဆောင်းပါးရှင် ထရူဒီရုဘင်က ပူတင် ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ ဟု ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ယခု ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ လာရောက်သည့်အတွက် အင်္ဂလိပ်-ရုရှား ဆက်ဆံရေးမှာ ပို၍ တိုးတက်လာသည်ဟု ရေးကြသည်။ 'ကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရတာဟာ တစ်ယလီဖုန်းထဲမှာ ဆွေးနွေးရတာထက် ပိုပြီး အဆင်ပြေ၊ ပိုပြီး ပွင့်လင်းပါတယ်' ဟု ဘလဲက ပြောလေသည်။ သတင်းစာဆရာများကို ပြောရာတွင် 'ပူတင်မှာ ခေတ်မီ ရုရှားနိုင်ငံကို တည်ဆောက်ဖို့ ရှင်းလင်းပီပြင်တဲ့ အစီအစဉ် ရှိပါတယ်။

သူက အင်အားတောင့်တင်းတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်ဖို့ ပြောပါတယ်။ အင်အား တောင့် တင်းတဲ့နိုင်ငံ ဆိုတာ နိုင်ငံတကာကို ခြိမ်းခြောက်ဖို့ လက်နက်အင်အားတောင့် တင်းအောင် လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ စီးပွားရေး တောင့်တင်းအောင်နဲ့ နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်အောင်လုပ်ဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်' ဟု ဘလဲက ရှင်းပြသည်။

ပူတင် ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ လာရောက် လည်ပတ်ခြင်းမှာ အကောင်းဆုံးသော သံတမန်ဆက်ဆံရေး ဖြစ်၏။ ပူတင်နှင့် ဘလဲတို့အကြား နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး တိုးတက်စေသည်။ နှစ်နိုင်ငံ ကိစ္စများကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ ဒေါင်းနင်းလမ်းရှိ ဝန်ကြီးချုပ်အိမ်၌ တွေ့ဆုံကြသလို လန်ဒန်ရှိ ရုရှားသံရုံး၌ လည်း မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါသော ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးကြ၏။ နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဆွေးနွေးမှုမှာ သံတမန်ရေးအရ အရေးပါလှသလို နှစ်နိုင်ငံ တိုးတက်မှုအတွက်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိလာသည်။

တစ်ခါတုန်းက ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက်သက်ချာသည် မစ်ခေး ဂေါ်ဘာချက်ကို ကြိုဆိုရင်း 'အလုပ်ဖြစ်မယ့် လူတစ်ယောက်ပဲ' ဟု ပြောဆိုခဲ့ဖူး လေသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို အနောက်အုပ်စုက လမ်းဖွင့် ကြိုဆိုလိုက်ခြင်း လည်း ဖြစ်၏။ စစ်အေးခေတ်ကို တင်းမာမှု လျော့ပါးအောင် စည်းရုံးလိုက်ခြင်း သဘောလည်း ပါပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂေါ်ဘာချက်၏ ပယ်ရီစထရိုက်ကာ အယူအဆက စစ်အေးခေတ်ကို စတင် ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျသွားသလို ဝါဆော စစ်စာချုပ်အဖွဲ့လည်း ပြိုကွဲသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အလယ်ပိုင်းလောက်က ဂေါ်ဘာချက်သည် ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ ပထမဆုံး ရောက်ရှိ လာသော ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ မာဂရက်သက်ချာက အမေရိကန်၏ သဘောထားကို မေးမြန်း တောင်းခံနေစရာ မလိုဘဲ သူမ သဘောနှင့် သူမ ဆိုဗီယက်ကို ဆက်ဆံလိုက်၏။ အမေရိကန်လည်း မာဂရက် သက်ချာ၏ ချဉ်းကပ်မှုကို လက်ခံလိုက်ရ၏။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို အမေရိကန် တို့ကလည်း အသိအမှတ်ပြု ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ကရင်မလင်ကို ကမ္ဘာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အပေါင်းအသင်း တစ်ဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ရသည်။ သမိုင်းတွင် အရေးပါသော အပြောင်းအလဲတစ်ခု ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ် ပေသည်။

ဗြိတိန်သည် ကရင်မလင်အပေါ် အပြုသဘော ဝေဖန်စိစစ်ပြီး အလက် အသွယ်လုပ်သော ပထမဆုံး အနောက်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ကရင်မလင်မှ လူ့သစ်ကို အပြုသဘော ဆက်ဆံရေးဖြင့် ဆက်ဆံခဲ့လေသည်။ ရော်ဘင်ကွတ်နှင့် ဂျော့

ရောဘတ်ဆန် (နေတိုး အတွင်းရေးမှူးချုပ်) တို့သည် မော်စကိုသို့ အမြန်ဆုံး သွားခဲ့ပြီးသည့်နောက် တိုနီဘလဲက အနောက်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၏ အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် သွားခြင်း ဖြစ်၏။ ပူတင်၏ဇာတိ စိန့်ပီတာဘတ်တွင် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ အရေးပါသော မဟာဗျူဟာ မြောက် အကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှု ကြောင့် အင်ဂလို အင်္ဂလိပ်-ရုရှား ဆက်ဆံရေးတွင် အကျိုးစီးပွားအသစ်များ ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ချေချင်ညာတွင် သွေးချောင်းစီးစေခဲ့သော်လည်း သူတို့ နှစ်နိုင်ငံသည် ဆက်ဆံရေး ပေါင်းကူးတံတားကို တည်ဆောက်လိုသော ဆန္ဒ များ ရှိခဲ့ကြသည်။ ရုရှားတွင် အုပ်ချုပ်ရေး ပြောင်းလဲပြီးနောက် ရရှိသော အခွင့် အရေးကို နှစ်ဖက်စလုံး အသုံးချခဲ့သည်။ သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်၏ နေရာကို ပူတင်က ဒီဇင်ဘာလ၌ လက်ခံပြီးနောက် ထိုသို့ ဆက်ဆံရေး ကောင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်နှင့် ဆက်ဆံရေးမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဗြိတိန် နိုင်ငံနှင့် အဆင်မချောလှပေ။ ပူတင်ကမူ လူငယ်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ (ဘလဲထက် ၁နှစ် ငယ်သည်) တည်ငြိမ်ပြီး တက်ကြွသူလည်း ဖြစ်၏။ သူက ရုရှားကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသော ဆန္ဒရှိပြီး ခေတ်မီ ရုရှားနိုင်ငံ တည်ဆောက် လိုသော ဆန္ဒလည်း ရှိသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံက ပူတင်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအပေါ် တိမ်းညွတ်မှုရှိခြင်းကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး ဩဇာလွှမ်းမိုးလိုပေသည်။ ပူတင်ကလည်း ရုရှားနိုင်ငံကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုကြောင်း ပြသခဲ့၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အခွန်စနစ်ကအစ အားလုံးကို စစ်ဆေးပြီး ပြုပြင် ပြောင်းလဲလိုကြောင်း ပြောပြ၏။ ထို့ကြောင့် ရုရှားတွင် အနောက်နိုင်ငံ လုပ်ငန်းရှင်များ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်ကြောင်း ဆိုခဲ့၏။ ဥပဒေအရ အာမခံချက်လည်း ပေးမည်။ ဗြိတိသျှ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် သူ့အနေဖြင့် အာမခံချက်ပေးကြောင်း၊ ရုရှားနိုင်ငံ၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါက ထိုလုပ်ငန်းရှင်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို မထိပါး စေရဟု အာမခံချက် ပေးသည်။ ပူတင်က သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် "အနောက်နိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီနှင့် လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ရုရှား၏ ပကတိ အခြေအနေနှင့် လျော်ညီအောင် ကျင့်သုံးရမည်" ဟု ရေးထား လေသည်။ ပူတင်က "ရုရှား ပထမ" ဆိုသော အယူအဆကို တည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားနေသည်။ ရုရှားသည် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် မတူသော ဒီမိုကရက်တစ် နိုင်ငံ အဖြစ်နှင့် စီးပွားရေး စံပြုဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ ထက်သန်သည်။ ရုရှားက မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်ပြီး နှစ်ဖက်အဆင်ပြေ ညီညွတ်စေသော နိုင်ငံခြားရေး

မူဝါဒကို ကျင့်သုံးမည်ဟု ဆိုသည်။ ပူတင်၏ ခေါင်းထဲတွင် မဟာအင်အား ရှိသော ရုရှားကို တည်ဆောက်လိုသော ဆန္ဒကား လွင့်ပြယ်မသွားခဲ့ပေ။ "ရုရှား ပထမ" ယုံကြည်မှုကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ယက်ဂျန်ပရီမာကော့က ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ အစောပိုင်းကတည်းက ပြောဆိုကျင့်သုံးခဲ့သည်။ သူက "အနောက် နှင့်အတူ ပျားရည်ဆမ်းခရီးထွက်ခြင်း" ဆိုသော အသုံးအနှုန်းကို သုံးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် ရုရှားနိုင်ငံသည် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံပြီး ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးအတွက် ခြေလှမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အဆင်ပြေစွာ ဆက်ဆံခြင်းသည် နှစ်ဖက်စလုံးကို အကျိုးပြုကြောင်း နားလည်ကြသည်။ ပူတင်က အနောက်နိုင်ငံများ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရုရှားတွင် လိုအပ်ကြောင်း သဘောပေါက်သည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ထောက်ပံ့မှု ရယူခြင်းက နိုင်ငံခြား ကုန်သွယ်မှုကို တိုးချဲ့နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပူတင် သဘော ပေါက်သလို အနောက်နိုင်ငံများကလည်း ရုရှားနှင့် တွေ့ဆုံ စကားပြောဖို့ လိုအပ် ကြောင်း သူတို့ သိလာကြလေသည်။ ရုရှားသည် ယခုအချိန်ထိ နျူကလီးယား လက်နက် အများအပြား ပိုင်ဆိုင်သောနိုင်ငံ ဖြစ်နေဆဲပင်။ ရုရှားတွင် တိုက်ရိုင်းပစ် ခုံးပျံ ၃၅၀၀ ရှိသည်။ နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ၁၃ စင်းနှင့် နျူကလီးယား ဗုံးများ သယ်ဆောင် ပျံသန်းနိုင်သော လေယာဉ်ကြီး အစင်း ၇၀ ရှိသည်။ အနောက်နိုင်ငံများက စတင်-၂ စာချုပ်ကို ရုရှားက အတည်ပြုစေချင်သည်။ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယား လက်နက်များ ဖျက်သိမ်းသော စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးစေလိုသည်။ ယဲလ်ဆင် လက်ထက်က ထိုစာချုပ် လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပေ။ ယဲလ်ဆင်ကလည်း အကြိမ်ကြိမ် ငြင်းပယ် ခဲ့သည်။ ပူတင်က စတင်-၂ စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး အတည်ပြုရန် ခူးမား လွှတ်တော် ထောက်ခံချက်ကို ရယူနိုင်ခဲ့သည်။ လန်ဒန်သို့ မရောက်မီ ထို အတည်ပြုချက်ကို ရယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ လန်ဒန် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်က အတည်ပြုချက် မပေးနိုင်သေးသော်လည်း ရုရှား ခူးမားလွှတ်တော်က အတည် ပြုချက် ပေးခဲ့သည်။ နျူကလီးယားလက်နက် စမ်းသပ်မှု ပိတ်ပင်ရေး စာချုပ် (CTBT) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန်လည်း ရုရှားက အသင့် ဖြစ်နေသည်။ ရုရှား နိုင်ငံအဖို့ ထိုနျူကလီးယား စာချုပ်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန်နှင့် ဖျက်သိမ်း ရန် လိုအပ်နေသည်။ ရုရှားတို့၏ နျူကလီးယားလက်နက် ထားရှိသည့် အဆောက် အဦများမှာ ဟောင်းမြည့်ပြီး ခေတ်မီတော့သဖြင့် အန္တရာယ် ရှိနေသည်။ ထို့ ကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံတွင် နျူကလီးယား လက်နက်များ ကန့်သတ်ရန် အာမခံ ချက်ကို အနောက်နိုင်ငံတို့ အပူတပြင်း လိုအပ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရုရှား၏ နျူကလီးယား လက်နက်များသည် အနောက်ကမ္ဘာကို ခြိမ်းခြောက်နေရုံမက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လည်း ထို လက်နက်များက ခြိမ်းခြောက်နေကြောင်း မော်စကိုက သိရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မော်စကိုသည် ထိုလက်နက်များကို လျှော့ချ ဖျက်သိမ်းရန် အကူအညီ လိုအပ် နေပါသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကလည်း ၁၉၇၂ ခုနှစ် တိုက်ချင်းပစ် ခုံးကျည်များ ဖျက်သိမ်းရေးစာချုပ် ပြင်ဆင်ရန် ရုရှားနှင့် သဘောတူညီချက် ရရှိ မျှော်လင့်နေသည်။ အငြင်းပွားနေသော ခုံးကျည်ကာကွယ်ရေး ဒီဇိုင်းစနစ် ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းရန် အမေရိကန်တို့က လိုလားနေကြသည်။ ရုရှားအဖို့ ဥရောပနှင့် ကုန်သွယ်ရေး ပြုလုပ်ရန်မှာ အရေးကြီး လိုအပ်၏။ အဓိကလည်း ကျ၏။ အီးယူသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အကြီးမားဆုံးသော ကုန်သွယ်ဘက် နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ ရုရှားနှင့် အဆင်ပြေစွာ ဆက်ဆံရလျှင် လောင်စာ အရင်းအမြစ် ကိုလည်း ရနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ရုရှားသည် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အမြဲတမ်း အဖွဲ့ဝင် ၅ နိုင်ငံ၌ တစ်နိုင်ငံလည်း ဖြစ်သည်။

ရုရှားကို အထီးကျန် နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် မည်သူကမှ မလိုလားပေ။ ထို့ပြင် ယခုအချိန်၌ လက်နက် ပြိုင်ဆိုင်မှုလည်း မပြုလုပ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ရုရှားကို အန္တရာယ်ကြီးစေသည့် ဘဏ္ဍာရေး အခက်အခဲလည်း မဖြစ်စေလိုပေ။ (ပူတင်က ရုရှား ကာကွယ်ရေးကို ၅၀% အထိ တိုးမြှင့်ထားပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံကမူ ကာကွယ်ရေး စရိတ်ကို ၄ ပုံ ၁ ပုံသာ တိုးမြှင့်ထားလေသည်။) ထို့ပြင် နေတိုး တိုးချဲ့ရာတွင် ရုရှားနိုင်ငံနှင့် အဆင်ပြေရန်မှာ အလွန် သိမ်မွေ့သော ပြဿနာ ဖြစ်ပါသည်။ လီတူနီးယားနိုင်ငံက ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် နေတိုးနှင့် ပူးပေါင်း လိုသော ဆန္ဒရှိသည်။ ဘော်လ်ကန်နိုင်ငံများသည် နေတိုးနှင့် ပူးပေါင်း ပါဝင် လိုလာကြ၏။ ပူတင်က ယခင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံဟောင်းများကို အကာအကွယ် ပေးရန် အားတက်သရော ရှိနေပါသည်။ ထို့ပြင် မော်စကို၏ အိမ်နီးချင်းများက နေတိုးနှင့် ပူးပေါင်းရန် စိတ်ထက်သန်နေသည့်တိုင် ရုရှားက ထိုနိုင်ငံများကို အကာအကွယ် ပေးလိုသည်။

ချေချင်ညာတွင် သွေးချောင်းစီးမှုအပေါ် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက် သည်ဟု လူ့အခွင့်အရေး တောင်းဆိုသော အဖွဲ့များက အရေးဆိုနေသော်လည်း ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ရုရှားနှင့် ရေရှည် ဆက်ဆံလိုသည်။ ထိုအမြင်ကို ဒေါင်းနင်း လမ်းနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဌာနတို့က ဆန္ဒပြင်းပြစွာ ရှိ၏။ တိုနီဘလဲနှင့် နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး ရော်ဘင်ကွတ်တို့က ရုရှားနှင့် ဆက်ဆံရေးကို တိုးမြှင့်စေလိုသည်။ ကွတ်က ဤကဲ့သို့ ရုရှားအပေါ် ချဉ်းကပ်ခြင်းသည် “လူ့ကျင့်ဝတ်ကို အခြေခံ

သော နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒ” ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် သဘောထား ကွဲလွဲမှုမရှိဟု ဆိုသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြားရေးဌာနတွင် သူ၏ ရာထူးသက်တမ်း စ လိုက်သည်နှင့် ရုရှားနှင့် ဆက်ဆံရေးကို ကွတ်က စ လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို တချို့က သဘောမတူနိုင်သေးပေ။ ယခင် နိုင်ငံခြားရေး ဌာန သံတမန်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျီနသန်ပါဝါကမူ ကွတ်၏ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒကို လက်မခံပေ။ တချို့ ရုရှားနှင့် အရေးကြီး လူ့အခွင့်အရေးဝါဒီများကလည်း မကြိုက်ကြပေ။ ကြောင်သူတော်လုပ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ သို့သော် ဗြိတိသျှတို့သည် ထိုကဲ့သို့ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်လိုသော နိုင်ငံများနှင့် မဟာမိတ် ဖွဲ့ထားသလို ကုန်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ခဲ့သည်။ ဥပမာ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ ဘာရိန်းလို နိုင်ငံများနှင့် ဗြိတိသျှ ဆက်ဆံရေးမှာ ကြီးကျယ်လှပါသည်။ ကွတ်၏ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒသည် ဗြိတိန် နိုင်ငံကို အကျိုးပြုသည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုမူဝါဒကြောင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံလုပ် စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု ဖေ့ဘတ် လေယာဉ်များကို အများအပြား ရောင်းချနိုင်ခဲ့သည်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံကို ရောင်းချခဲ့ရာ ထိုလေယာဉ်များသည် ပြည်တွင်း သောင်း ကျန်းသူများကို တိုက်ခိုက်ရာတွင်လည်း အသုံးပြုနိုင်ခဲ့ပေသည်။

လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်အဖွဲ့ များက မည်သို့ပင် ကန့်ကွက်သည်တိုင် ဘလဲနှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ရုရှားနှင့် အဆင်ပြေ ချောမွေ့စွာ ဆက်ဆံရေးကို လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများက သူတို့လည်း ပူတင်နှင့် စီးပွားရေး လုပ်နိုင်သည်ဟု မြင်လာ ကြလေသည်။ ပူတင်ကို စီးပွားရေးလမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်ရန်နှင့် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ရန် တိုက်တွန်းနိုင်မည်ဟု ယူဆလာကြသည်။ ထို့ ကြောင့် ရုရှားသည် ဥရောပတွင် မိတ်ဆွေတစ်ယောက် လိုအပ်နေပေသည်။ အနောက်တိုင်း ကလပ်သို့လည်း အဖွဲ့ဝင် တစ်ယောက်အဖြစ် ဝင်လိုသည်။ ဒေါင်းနင်းလမ်း အရာရှိတစ်ယောက်က ပူတင် လန်ဒန်သို့ လာရောက် လည် ပတ်ခြင်းသည် “လိုအပ်နေသော တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲမှု” ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းကြောင့် ရုရှား ဗြိတိန်နှင့် အီးယူတို့ကြား ဆက်ဆံ ရေး ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေသည်။ ယခုကဲ့သို့ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ကြိုးပမ်း အားထုတ် မှုသည် ဥရောပနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကြားတွင် တံတား ထိုးပေး လိုက်ခြင်း ဖြစ်သလို ရုရှားနှင့် ဗြိတိသျှတို့ကြား ရှေ့အလားအလာ ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ လန်ဒန်တွင် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု မပြုမီ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး ပြောရေး

ဆိုခွင့်ရှိသူ အလစ်စတာကမ်းဘဲက 'ဗြိတိန်နဲ့ ဥရောပတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွား အတွက် ရုရှားနိုင်ငံနဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် ဆက်ဆံရေး တိုးတက်စေခြင်းက အဓိကဖြစ်တယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ရုရှားဟာ နိုင်ငံကြီး တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သလို ကမ္ဘာမှာလည်း အရေးကြီးတဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်ပါတယ်။ ရုရှားသမ္မတ အရလို လာရောက်ခြင်းဟာ ဆက်ဆံရေး လှေကားထစ်တစ်ခု တည်ဆောက် လိုက်ခြင်း ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ပူတင်က သူ၏ ပထမဆုံး နိုင်ငံခြားခရီး အဖြစ် ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ပြီး စီးပွားရေး သဘောတူ စာချုပ်များ ရေးဆွဲနိုင်ခြင်း၊ ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းများကို နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် များ ဆွေးနွေးခြင်းသည် သက်ချာ-ဂေါ်ဘာချက် ထိပ်သီးဆွေးနွေးမှု ပြုခဲ့ပြီး နောက် ဒုတိယအကြိမ် နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံမှု တိုးမြှင့်စေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် လုဒ်မေလာတို့သည် ဧပြီလ ၁၆ ရက် တနင်္ဂနွေ နေ့ ညနေပိုင်းတွင် လန်ဒန်မြို့ ဟီးသရီး လေဆိပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့၏။ သူတို့နှစ် ဦးအတူ လန်ဒန်ဆိုင်ရာ ရုရှားသံအမတ် ဂရီဂိုရီကာရာဆင်လည်း လိုက်ပါခဲ့၏။ သံအမတ်သစ်သည် ထိပ်ပြောင်ပြောင်၊ ခပ်တောင့်တောင့်နှင့် ဖြစ်သည်။ ယခင် ဒုတိယ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ကာရာဆင်ကို လန်ဒန် တွင် သံတမန်သစ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းက ရုရှားတို့သည် လန်ဒန်နှင့် မော်စကို ဆက်ဆံရေးကို အလေးထားကြောင်း ပြသလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ပူတင်သည် အခရာကျသော ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး အနေဖြင့် သူ၏ခြေလှမ်းကို အရေးပါပါ စ လှမ်း လှိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ရုရှားအဖွဲ့သည် ကင်စင်တန် ဟိုတယ်တွင် တည်းကြံ သည်။ ထိုဟိုတယ်သည် ကင်စင်တန်နန်းတော် ဥယျာဉ်လမ်းရှိ ရုရှားသံရုံးနှင့် ကပ်လျက် တည်ရှိသည်။ စည်သည်အဖြစ် ရောက်ရှိလာသောကြောင့် ပူတင် အဖို့ နံနက်တိုင်း ၄၅ မိနစ် ပြေးနေကျ လေ့ကျင့်ခန်းကို ဖျက်လိုက်ရပြီး ကင်စင်တန်ဥယျာဉ် ဟိုတယ်ခန်းထဲတွင်သာ လေ့ကျင့်ခန်း လုပ်နေရပါသည်။ လန်ဒန်တွင်ရှိစဉ် တည်းခိုသည့် ဟိုတယ်မှ အပြင်ထွက်သည်နှင့် ပူတင်တို့ သံတမန်အဖွဲ့သည် မော်တော်ကား ၁၃ စီး အပြည့် ကားတန်းကြီးဖြင့် သွားကြ သည်။ သူတို့ မော်တော်ကားတန်းကြီးတွင် သတင်းစာဆရာ ၅၀ လည်း ပါဝင် ၏။ သမ္မတ၏ အဖွဲ့ဝင် ၅၀ နှင့် လုံခြုံရေးအစောင့် ၁၀၀ ပါဝင်၏။ လုံခြုံရေး အစောင့်များသည် အဖြူရောင် မိုးကာအင်္ကျီများ ဝတ်ထား၏။ ထိုမော်တော်ကား တန်းကြီးတွင် မာစီဒီးကားကြီး ၁ စီးနှင့် ဇီးလ်ကားကြီး ၂ စီးလည်း ပါဝင်၏။ ထိုဇီးလ်ကားကြီးများမှာ သံချပ်ကာ ကားကြီးများလို အလွန် ခိုင်မာတောင့်တင်း

၏။ ထိုကားကြီး ၃ စီးကို ရုရှားမှနေ လေယာဉ်ဖြင့် သယ်ဆောင်လာကြခြင်း ဖြစ်၏။ အနက်ရောင် ဇီးလ်ကားကြီးများသည် ဆိုဗီယက်ခေတ် ကတည်းက ထင်ရှားသောကားများ ဖြစ်ကြ၏။ ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ပေါ်လစီဖြူရုံ များအတွက်သာ ထိုကားများကို အထူးရွေးချယ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်၏။ ကားထဲ တွင် ခုံများမှာ ဖိမိခံသားရေများဖြင့် လုပ်ထား၏။ ကားပြတင်းပေါက်များမှာ ကျည်ကာများ ဖြစ်သည်။ ကားအင်ဂျင်မှာ ၇.၇ လစ်တာ ခံနိုင်သော ဇွီ-၈ အင်ဂျင်များ တပ်ထား၏။ ကားတစ်စီးလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၀,၀၀၀ ကုန်ကျလေသည်။ ကားအလေးချိန်မှာ ၂ တန် ရှိ၏။ အမြန်နှုန်းမှာလည်း တစ်နာရီကို ၁၁၈ မိုင် မောင်းနိုင်၏။ ဓာတ်ဆီ ၁ ဂါလန်ကို ၁၀ မိုင်အထိ မောင်းသွားနိုင်သည်။ ဇီးလ် ကားအမျိုးအစားကို စတာလင်ကလည်း အသုံးပြု ခဲ့သည်။ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်ကမူ ဇီးလ်ကားကြီးထက် မာစီဒီးကားကို ပိုကြိုက် သည်။ ယဲလ်ဆင်က ပုံဟောင်းကြီးဖြစ်သော ဇီးလ်ကားကို မကြိုက်ဟု ဝန်ခံပြော ဆိုလေသည်။ ထိုဇီးလ်ကား၏ ပုံစံမှာ ဟောလီးဝုဒ် ခေတ်ဟောင်းရုပ်ရှင်ကား ထဲက အမေရိကန်များနှင့် တူနေသည်ဟု ယဲလ်ဆင်က ပြောခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့ဖြစ်သော တနင်္လာနေ့ နံနက်၌ ပူတင်နှင့်သူ့အခြေအရံ လူ ၂၀၀ ခန့်သည် ဂိုက်ဟောလ်ရှိ အမျိုးသား လစ်ဘရယ်ကလပ်သို့ ရောက်ရှိ လာကြသည်။ ထိုကလပ်သည် သိမ်းမြစ်ကမ်းပါးပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ ထို နေရာတွင် လစ်ဘရယ်ပါတီမှ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သော ဂလက်စတုန်းနှင့် လွိုက်ဂျော့တို့၏ ဓာတ်ပုံကြီးများကို ချိတ်ဆွဲထား၏။ ထိုတွေ့ဆုံသည် နေရာ တွင် ပူတင်က မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ထိုတွေ့ဆုံပွဲသို့ ရုရှား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရှင်များ၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများလည်း တက်ရောက်ကြသည်။ ထို တက်ရောက်သော သူများထဲတွင် ရဲလ်ကုမ္ပဏီ၊ ဘီပီအိုကို ကုမ္ပဏီ၊ ယူနီ လီးဘား ကုမ္ပဏီ၊ ကတ်ဘာရီဗတ်ပတ် ကုမ္ပဏီနှင့် ဗြိတိသျှ အမေရိကန် စီးကရက် ကုမ္ပဏီတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်လာကြ၏။ ပူတင်က တက် ရောက်လာသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များကို ရုရှားနိုင်ငံသစ်တွင် ယုံယုံ ကြည်ကြည်နှင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် လာရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ လုပ်ကိုင်ကြရန် စည်းရုံး ပြောဆို၏။ သူက ရုရှားနိုင်ငံတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ ပြုလုပ်နေ ကြောင်း၊ စီးပွားရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အနီရောင် တိတ်စနစ်ကို ဖြတ်တောက်ပစ် လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ အခွန်ကောက်ခံမှု စနစ်ကိုလည်း ပြုပြင်ထားကြောင်း၊ စီးပွားရေးအတွက် အခွန်များကိုလည်း လျှော့ချထားကြောင်း၊ အကျွန်ုပ်ျက်မှု၊ အဂတိလိုက်စားမှုများကို တိုက်ဖျက်ထားကြောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက မူပိုင်ခွင့်များကို

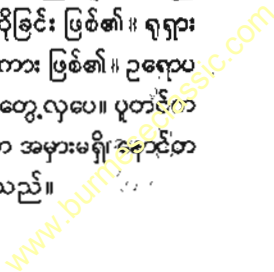
လည်း လေးစားလိုက်နာပါကြောင်း ပြောဆိုသွားပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပူတင်က 'အရေးအကြီးဆုံးနဲ့ အထူးခြားဆုံးကတော့ ရုရှားဟာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ထဲ ဝင်ရောက်လာပြီ ဆိုတာ ပြောချင်ပါတယ်' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ထိုဆွေးနွေးပွဲ ပြီးသည့်နောက် ပူတင်၏ မော်တော်ကားတန်းကြီးသည် ဒေါင်းနင်းလမ်းသို့ ရောက်ရှိလာရာ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၏ ကိုက် ၁၀၀ အကွာတွင် ကားတန်းကြီးကို ရပ်လိုက်ရ၏။ ထိုနေရာတွင် ချေချင် ပြဿနာ ဆန့်ကျင်သူ ၆၀ က လက်ကိုင်ပစ္စည်းများ ဝှေ့ယမ်း၍ ဆန္ဒပြနေကြသည်။ ကားတန်းကြီးကို တစ်အောင့်သာရပ်ပြီး လုံခြုံရေးများက ဆန္ဒပြသူများကို ဖယ်ရှားကာ သမ္မတသည် ဒေါင်းနင်းလမ်း အိမ်တော်ထဲသို့ ဝင်ရောက်သွား၏။ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီ ဘလဲသည် ကော်ဇောနီ ခင်းထားသော နေရာမှ ဧည့်သည်တော် သမ္မတကို ကြိုဆိုလျက် ရှိသည်။ အမှတ် ၁၀၊ ဒေါင်းနင်းလမ်း အိမ်ထဲ ရောက်ပြီးနောက် ဒေါင်းဆောင်ကြီး ၂ ယောက်မှာ နေ့လယ်စာ အတူစားကြသည်။ ရုရှား ရေတပ် အရာရှိ ၂ ဦးနှင့်အတူ ပူတင်သည် လာရောက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအရာရှိများက သမ္မတ၏ နျူကလီးယား လျှို့ဝှက်သင်္ကေတ သေတ္တာကို ယူဆောင်လာကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသေတ္တာထဲတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ မဟာဗျူဟာမြောက် ခုံးကျည်များကို ပစ်ခတ်နိုင်သော လျှို့ဝှက်သင်္ကေတများ ပါဝင်ကြသည်။ ဒေါင်းဆောင် ၂ ဦး သည် စီးပွားရေးကိစ္စများ ဆွေးနွေးကြသလို ချေချင်ညာနှင့် ဂျီ-၈ အကြောင်း၊ ဘော်လကန်ဒေသအကြောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ကုန်ကူးမှု ကာကွယ်ရေး အကြောင်း၊ အင်္ဂလန်နှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေးအကြောင်း၊ ကာကွယ်ရေး စနစ်များ အကြောင်းကို ၃ နာရီကျော် ကြာအောင် ဆွေးနွေးကြသည်။ တိုက်ချင်းပစ် ခုံးကျည်များ ဖျက်သိမ်းရေးစနစ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်၏ အစီအစဉ်ကို ပူတင်က ဆွေးနွေးသွားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကြီးတွင် လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်မှုအသစ် ထပ်မံ မပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် နိုင်ငံကြီးများက ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သင့် ကြောင်း ဆွေးနွေးသည်။ ရုရှားသမ္မတက သူတို့နိုင်ငံ အနေဖြင့် စတုဂံ ၂ နျူကလီးယားခုံးကျည်များ လျှော့ချရေး စာချုပ်ကို သဘောတူရန် အသင့်ရှိ ကြောင်း၊ ထိုနျူကလီးယား လက်နက်များ ဖြန့်ကြက်ထားမှုကို ဖျက်သိမ်းရန် အသင့်ရှိကြောင်း၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ အနေဖြင့်လည်း ထိုကိစ္စများတွင် ပါဝင်သင့်ကြောင်း သတိပေး ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဒေါင်းနင်းလမ်းမှနေ ဒေါင်းဆောင် ၂ ဦးသည် နိုင်ငံခြားရေးဌာနသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဌာနတွင် နှစ်နိုင်ငံ အလံများ ထိုးဆို့က် ထားသော စားပွဲများတွင် ထိုင်ကာ သတင်းစာ ဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြ၏။

ဘလဲက နားလည်မှုတံတားကို ရုရှားနှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံတို့က ထိုးပေးခဲ့ကြောင်း၊ ရုရှားနှင့် ဥရောပ၊ ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့ကြား ဆက်ဆံရေးကောင်းအောင် ကြိုးစားမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ သတင်းစာဆရာများက ပူတင်ကို ချေချင်ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းခဲ့၏။ လူ့အခွင့်အရေး အုပ်စုများ ကလည်း ကန့်ကွက်ကြ၏။ ပူတင်က ချေချင်ပြဿနာ ပြောဆိုရာတွင် ဒေါသ သံပင် ပါလာ၏။ ချေချင်ညာသည် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ဒေသ ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်များသည် ချေချင်ဒေသကို အခြေခံပြီး ရုရှားကို တိုက်ခိုက်နေသည်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေသော အစ္စလာမ်မစ် အကြမ်းဖက်သမားများကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ရုရှားနိုင်ငံအဖို့ မှန်ကန်သောလုပ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဥရောပ အစိုးရများကလည်း ရုရှား၏ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေးကို ထောက်ခံပေးသင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ထောက်ခံမပေးလျှင် အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်များမှာ ပိုပြီး လက်ရဲဇက်ရဲ ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း ထောက်ပြသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁) မတိုင်ခင်ကာလကပင် ပူတင်သည် ဤကဲ့သို့ အကြမ်းဖက်သမားများအား ဆန့်ကျင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမြွှာညီနောင် အတိုက်ခံရပြီးနောက် ရုရှားသမ္မတက သူ၏ အယူအဆနှင့် သူ၏ လုပ်ရပ် မှန်ကန်သည်ဟု ပို၍ လက်ခံမောင်းခတ် ပြောဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ဘရပ်ဆဲလ် ညီလာခံတွင် ပြင်သစ် သတင်းစာ ဆရာ တစ်ယောက်က ချေချင်ညာနှင့် ပတ်သက်သော မေးခွန်းကို ပူတင်အား မေးခဲ့သည်။ ပူတင်က ထိုကိစ္စကို မေးသည့်အခါတိုင်း စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် တုံ့ပြန်တတ်လေသည်။ လန်ဒန် ရောက်စဉ်ကလည်း ချေချင်ညာ ပြဿနာ မေးတိုင်း ပူတင်မှာ ပေါက်ကွဲလေ့ရှိ၏။ ပြင်သစ်သတင်းစာဆရာနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်က 'ဒီအဖြစ်ကို ခင်များတို့ သိပ်သိချင်တယ်ဆိုရင် မော်စကိုကို လာခဲ့ဖို့ ဖိတ်ပါ တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ အစွန်းရောက် အစ္စလာမ်မစ်တွေကို လိုအပ်သလို အရေးယူရမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာပေါင်းစုံ နေခွင့်၊ ကိုးကွယ်ခွင့် ရှိပါတယ်။ ချေချင် ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လာရောက် စုံစမ်း စစ်ဆေးလို့ ရပါတယ်' ဟု ပူတင်က တုံ့ပြန် ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ပူတင်သည် သတင်းစာဆရာများ၏ အမေးကို အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှား အပြင်ဘက်တွင် ပြောသော ပထမဆုံး နိုင်ငံခြား ဘာသာစကား ဖြစ်၏။ ဥရောပ သမဂ္ဂ အရာရှိများက သူပြောသော မှတ်ချက်ကို သဘောမတွေ့လှပေ။ ပူတင်က ချေချင်ညာအပေါ် အရေယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ့ဘက်က အမှားမရှိ၊ အမှတ်တ ရစရာ မရှိဟု ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလက ပူတင်သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ကျဆုံးခဲ့သူများအား ဂုဏ်ပြုခြင်း အခမ်းအနားကို လန်ဒန် တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုဂုဏ်ပြုပွဲသစ်ကို လန်ဒန်တောင်ပိုင်းရှိ အင်ပီးရီးယံစစ်ပွဲ ဆိုင်ရာ ပြတိုက်တွင် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်က ကျဆုံးသူများကို ပန်းဓမ္မ ချခဲ့သည်။ တက်ရောက်လာသော ဧည့်သည် ၂၀၀ ခန့်ကို လက်ဝှေ့ယမ်း၍ နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် သံတမန်များ၊ စစ်အရာရှိများ၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် နေသော ရုရှား မိသားစုများလည်း ပါ၏။ ပူတင်က အမေရိကန် ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသွား မိသားစုတစ်ခုနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံ၏။ လန်ဒန်တွင် ၂၅ နာရီ လည်ပတ်စဉ်က ထိုအခမ်းအနားကို တက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ လည်ပတ်ရာတွင် ဝင်ဆာ ရဲတိုက်ကြီး၌ ဗြိတိန် ဘုရင်မကြီးနှင့်လည်း မိနစ် ၂၀ ကြာ ဝင်ရောက် နှုတ်ဆက်ခဲ့၏။ လန်ဒန်သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် အချာညံ့ ဆုံးသော ရေအိမ်များ ဖြစ်သည်ဟု ဘုရင်မကြီး၏ ကြင်ရာတော် မင်းသားကြီး ဖိလစ် ပြောသည့်အတိုင်း ပူတင်ကလည်း ကိုးကား ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဘုရင်မကြီးနှင့် တွေ့ဆုံမှုကို ဗြိတိသျှ အစိုးရက ပူတင်ထံ မေတ္တာရပ်ခံပြီး စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အစိုးရအဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့၏ အောင်မြင်သော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု နှင့် အပြန်အလှန် လည်ပတ်မှုကြောင့်သာ ယခုလို ရောက်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုနီနှင့် ဗလာဒီမီယာတို့၏ အရင်းနှီးဆုံးသော ခင်မင်မှုကို တိုးမြှင့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အီရတ်စစ်ပွဲ ကာလတုန်းက တင်းမာခဲ့သော သူတို့၏ ဆက်ဆံရေးတို့ ပျော့ပျောင်းစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ရောက်သည့်အခါတွင် တိုနီဘလဲသည် ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံရန် မိုးရေများဖြင့် စိုစွတ်နေသော မော်စကိုသို့ သွားရောက် ခဲ့လေသည်။ ဤသို့ သွားရောက်ခဲ့ခြင်းမှာ ၁၀ လအတွင်း သူတို့နှစ်ဦး၏ ၅ ကြိမ်မြောက် တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်၏။ ခေါင်းဆောင် ၂ ဦးသည် သူတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ရှင်းနှီးမှုနှင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံမှု တိုးမြှင့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် ဘလဲသည် သူ့စနီး ချယ်ရီကို မခေါ်ဘဲ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ချယ်ရီ သည် သားလေး လီယိုကို ဖွားမြင်ပြီးခါစလည်း ဖြစ်၏။ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက် တနင်္လာနေ့ ညနေတွင် မော်စကိုသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လေဆိပ်သို့ ရောက်စဉ် ဘလဲက သူ၏ နောက်ပါအခြေအရံများအား 'ငါတို့ ဘီယာသောက် မလို သွားကြတာ၊ သပ်သပ်ရပ်ရပ်လည်း ဝတ်လာခဲ့ကြဦး' ဟု ဟာသနေရာ၍ ပြောခဲ့လေသည်။ ထိုပြောသည့်အတိုင်းပင် ပူတင်နှင့် ဘလဲတို့ တွေ့ဆုံသည့် ကာလ၌ ဘီယာခွက် ၂ ခွက်ကို ကိုင်၍ ဓာတ်ပုံရိုက်ခံခဲ့ကြလေသည်။ ကရင်

မလင် နန်းတော်၏ တောင်ဘက်ခြမ်း အခန်းတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ဂျာမန်ဘီယာကို သောက်ခဲ့ကြသည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် အရှေ့ဂျာမနီတွင် နှစ်အတန်ကြာ နေခဲ့ရသဖြင့် ဂျာမန်တို့၏ အကြိုက်ကို သူ ကြိုက်တတ်နေပေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် နှစ်နိုင်ငံအကြား ပြဿနာများကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြ၏။ အရှေ့ဂျာမနီတွင် ရှိစဉ်က ပူတင်သည် ၃ လစ်တာ ရှိသော ဘီယာကို ၁ ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ် အမြဲသောက်လေ့ ရှိ၏။ ထိုအချိန်မှာ ကရာဒေဘာဂ်မြို့လေးတွင် ပူတင် KGB တာဝန်ဖြင့် ရောက်ရှိခဲ့စဉ် ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း တိုနီဘလဲနှင့်အတူ ဘီယာသောက်ရင်း နှစ်နိုင်ငံအရေးကို တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ပူတင်သည် ဧည့်သည်ကို ကရင်မလင် သို့ ဖိတ်ခေါ်ကာ နေ့လယ်စာ အတူစားသည်။

ဘလဲသည် မော်စကိုတွင် ၁၅ နာရီကြာ နေထိုင်ခဲ့ပြီး အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာများကို ပူတင်နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ပူတင်နှင့် နေ့လယ်စာ မစားခင် ဘလဲသည် ရုရှား ဝန်ကြီးချုပ်သစ် မစ်ဆေးကာစီယာနေနှင့် အလျင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက်သည် အင်္ဂလိပ်-ရုရှား စီးပွားရေး ပြုပြင်မှုအကြောင်း၊ ရာသီဥတုများ အကြောင်း၊ နိုင်ငံခြား အရေးအခင်းများ အကြောင်း၊ စစ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မော်စကို၏ အစီအစဉ်များ အကြောင်းကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ပူတင်က "ကြယ်တာရာ စစ်ပွဲသားလေး" အကြောင်းကို ထက်သန်စွာ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းမှာ ဒုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ် အကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကတွင် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲ ထားခဲ့သည်။ လူဆိုးနိုင်ငံများ အနေဖြင့် နျူကလီးယား လက်နက်များ ရရှိခဲ့ ပါက အမေရိက၏ ကောင်းကင်ယံတွင် အမေရိကန်အား တိုက်ခိုက်လာသော ထိုလက်နက်များကို ကြိုတင်ဖျက်ဆီးရေး စီမံကိန်း ဖြစ်၏။ တိုနီဘလဲ မော်စကို သို့ လာရောက်ခြင်းတွင် ရုရှားနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကြား ဥရောပက ဆက်ဆံရေး တံတားခင်းပေးရန် ကြိုးစားမှုလည်း ပါဝင်လေသည်။ 'အမေရိကန် နဲ့ ရုရှားတို့အကြား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်မြောက်ဖို့ ကျွန်တော်တို့မှာ ဆန္ဒ ပြင်းပြင်းပြပြ ရှိပါတယ်' ဟု မော်စကိုသို့ မထွက်ခွာမီတွင် တိုနီဘလဲက သတင်းစာဆရာများကို ပြောခဲ့သည်။ သို့သော် ဘလဲက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်နေသော ဒုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို ဗြိတိန်က ထောက်ခံ၊ မထောက်ခံ မေးခွန်းကိုကား ဖြေဆိုဖို့ ငြင်းခဲ့သည်။ ယခင်ကမူ ဒေါင်းဂျင်း လမ်းက ထိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောထား ပေးရာတွင် အမေရိကန်နှင့် အတူတူ ထိုစီမံချက်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်ရန် ဆန္ဒရှိပါသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။

ဗြိတိသျှ ကာကွယ်ရေးဌာနက အမေရိကန် အမျိုးသား ခုံးကျည် ကာကွယ်ရေး စီမံကိန်း (NMD) ကို ထောက်ခံကြောင်း ကြေညာခဲ့ဖူးလေသည်။ နိုင်ငံခြားရေး ဌာနကမူ အလေးထား၍ ပြောဆိုခြင်း မရှိပေ။ သံတမန်များကမူ ထို ခုံးကျည် ကာကွယ်ရေး စနစ်ကြောင့် မဟာဗျူဟာမြောက် ခုံးကျည်များ ဖျက်သိမ်းရေး စာချုပ်ကို ရေးထိုးခဲ့သည့် အမေရိကန်နှင့်ရုရှား ဆက်ဆံရေး ထိခိုက်မှာ စိုးရိမ်ကြသည်။ ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီးသည် မလုံခြုံတော့ဘဲ အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့နိုင်သော အခြေအနေ ရှိသောကြောင့် ထိုပြဿနာကို ဖော်ထုတ်ရန် မလေ့ဟု သံတမန်များက ဆိုသည်။ အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် ပါတီကြီး ၂ ခုမှ သမ္မတလောင်းများ ဖြစ်သည့် အယ်လ်ဂိုးနှင့် ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်တို့ကလည်း NMD ကို ထောက်ခံကြသည်။ ဘလဲနှင့် ဗြိတိသျှ အစိုးရက ရုရှားနှင့် ယခင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်အတိုင်း အမေရိကန်က ပြန်လည်ညှိနှိုင်းပြီး လက်ခံရန် ဆန္ဒရှိလေသည်။ 'အမေရိကန်ရဲ့ ဆန္ဒကို ကျွန်တော်တို့ သဘောပေါက်ပါတယ်။ အမေရိကန်ဟာ ဆိုးသွမ်းတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ ရန်က ကာကွယ်ဖို့ ဆန္ဒရှိတာကို နားလည်တယ်။ ဒါကြောင့် ရုရှားနဲ့ အမေရိကန်တို့ရဲ့ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး စာချုပ်တွေကို လေးလေးနက်နက် လိုက်နာအကောင်အထည် ဖော်ကြစေချင်တယ်' ဟု ဘလဲက ပြောခဲ့သည်။

နှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သော ပူတင်နှင့်ဘလဲတို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ လန်ဒန်ဆိုင်ရာ ရုရှား သံအမတ်ကြီး ဂရီဂိုရီကာရာဆင်က သတင်းစာဆရာများကို ပြောကြားရာတွင် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များအကြား ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ရင်းနှီးမှုမှာ အလွန်ကောင်းပါသည်။ ယခုအခါ ဗြိတိန်နှင့် ရုရှားတို့သည် ယခင်ကာလများနှင့် မတူအောင် အကောင်းဆုံး အခြေအနေသို့ ရောက်နေသည်ဟု ဆို၏။ မော်စကိုသို့ သူ၏လေယာဉ် မထွက်ခွာမီ ဘလဲက 'ကျွန်တော့်အမြင်မှာ ပူတင်ဟာ အလွန်အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ ရုရှားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်လို့ ယူဆပါတယ်။ အင်အားတောင့်တင်းတယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောတဲ့အတွက် ကမ္ဘာကို ခြောက်လှန့်နေတဲ့ ခေါင်းဆောင်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့နိုင်ငံကို နိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ခေါင်းဆောင်နိုင်တယ်လို့ ပြောတာပါ။ သူ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း ကျွန်တော် သဘောကျပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူက ဆက်၍ 'ရုရှား သမ္မတဟာ ဉာဏ်ပညာလည်း ကြီးမြင့်ပြီး ကမ္ဘာအရေးတို့အဆင်ပြေအောင် ဖြေရှင်းနိုင်မယ့်လူ ဖြစ်တယ်။ သူ့ကို ပြောဆိုတဲ့ အခါလည်း သူက နားထောင်ဖို့ အမြဲ ပြင်ဆင်ထားတဲ့လူ ဖြစ်တယ်။ ပြောစရာ ရှိတာကို

ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနဲ့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပြောတတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံတဲ့ အခါတိုင်း လိုရင်းကို ပွင့်လင်းစွာ ပြောနိုင်သလို စင်စင် မင်မင် ရင်းရင်းနှီးနှီးနဲ့ ပြောတတ်တဲ့ လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ အလက်စတာကမ်းဘဲလ်ကလည်း 'ကျွန်တော်တို့နဲ့ ပူတင်ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ အများကြီး ကောင်းမွန်ပါတယ်။ သူဟာ အလွန် ပွင့်လင်းပြီး ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံဖို့ကောင်းသူလို့ ဝန်ကြီးချုပ်က ယူဆပါတယ်။ ရုရှားတို့ရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေကို ဆက်ပြီး လုပ်ဆောင်ဖို့ ဆန္ဒပြင်းပြတဲ့ သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်' ဟု သူက ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် မော်စကိုသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှား သတင်းစာများကလည်း ရေးသားကြသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ မော်စကိုသို့ ဘာကြောင့် လည်ပတ်ရသလဲ ခေါင်းစီးတပ်ပြီး အဖွဲ့ဗဟိုရှား သတင်းစာတွင် ရေးသားဖော်ပြ၏။ ရုရှားနှင့်ဗြိတိန် နှစ်နိုင်ငံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ပြုလုပ်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေခြင်း မရှိ။ ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် တိုနီဘလဲတို့၏ ရင်းနှီးခင်မင်မှု ကြီးမားသည်မှာ သိသာပါသည်ဟု ရေးခဲ့၏။ တခြား အရေးကြီးသော မည်သည့်ပြဿနာ ရှိသည်ကိုကား မသိ။ သို့သော် ရုရှားနှင့် ဗြိတိန်တို့၏ ဆက်ဆံရေးကား နက်ရှိုင်းလျက် ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁ လက ပူတင် ပြင်သစ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေး တရင်းတနှီး မရှိသော်လည်း ဥရောပနှင့် ဆက်ဆံရေးမှာ ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာသည်ဟုလည်း ရေးကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပူတင်နှင့် ဘလဲတို့အကြား ဆက်ဆံရေး၊ ဗြိတိန်-ရုရှား ဆက်ဆံရေးကြောင့် ဥရောပ လုံခြုံရေးအတွက် ပိုမို လေးနက်လာသည်မှာ သိသာလှပါသည်ဟု ရေးသားကြလေသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လတွင် မော်စကိုသို့ သူ၏ ဥရောပ နောက်ဆုံးခရီးအဖြစ် ရောက်ရှိလာစဉ် ဘီလ်ကလင်တန်သည် သမ္မတ ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ရောက်ရှိလာစဉ် သမ္မတ ပူတင်က နိုဝင်ဘာတွင် ပြုလုပ်မည့် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကို စိတ်ဝင်တစား မျှော်လင့်နေပါသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ကလင်တန် အနေဖြင့် သူ၏ သမ္မတသက်တမ်း နောက်ဆုံးခရီးလည်း ဖြစ်နေသည်။ သူ၏ နောက်ဆုံးသက်တမ်းတွင် ရုရှားနှင့် အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးကို ပြေပြစ်ချောမွေ့စေလို၏။ ကလင်တန်က ပူတင်သည် နိုင်ငံရေးအရ ရေထဲတွင် လျှောက်နင်းနေသူဟု မြင်၏။ ပူတင်သည် သူ၏ ရည်မှန်းချက်ကို အတိအကျ မဖော်ပြဘဲ နှစ်နိုင်ငံ အဆင်ပြေအောင် ဆက်ဆံသူ

ဖြစ်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုနှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ အမေရိကန်နှင့်ရုရှား ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်ရန် ပူတင်က ဆန္ဒရှိကြောင်း သိသာလေသည်။

ကလင်တန်သည် ပူတင်နှင့် ယခင်ကလည်း တွေ့ဆုံခဲ့ဖူးသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆောင်းဦးက နယူးဇီလန်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၆ ခုတွင် ကလင်တန် စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ လာရောက်စဉ်က သူသည် ၁၉ ရာစုနှစ်က အကြီးကျယ်ဆုံးသော ဟိုတယ်ကြီး ဖြစ်သည့် နက်ပီစကီပရောစဘက်တွင် တည်းခိုခဲ့၏။ ရုရှားရှိ ကြယ်ငါးပွင့် ဟိုတယ်ကြီးလည်း ဖြစ်၏။ ထိုဟိုတယ်ကြီးကို အီတလီ မိသားစုက ကာလိုရောစီက ဒီဇိုင်းဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ကလင်တန် ရောက်ရှိစဉ်က လုံခြုံရေး တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ချထားသဖြင့် အသက်ရှူကျပ်လောက်သည်ဟု ဆိုသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ကလင်တန် ရောက်စဉ်က သာမန်လူ တစ်ယောက်တည်းနှင့်မျှ မတွေ့ခဲ့ရပေ။ ထိုသို့ လာရောက်ခဲ့ခြင်းကို အမေရိကန် လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး စထရတ်တဲဘော့က သူ၏ တဝမှတ်တမ်းတွင် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဗလာဒီမီယာပူတင်မှာ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် လူငယ် ဒုတိယမြို့တော်ဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ကာလ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၉ ခု နိုဝင်ဘာလ၌ ကလင်တန်သည် အော်စလိုတွင် ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူတို့ တွေ့ဆုံသည့် အခမ်းအနားမှာ ရစ်ဇက်ရာဘင် ကွယ်လွန်ခြင်း ၅ နှစ်မြောက် အခမ်းအနား အော်စလို မြို့တော်ခန်းမတွင် ကျင်းပစဉ်က ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ပူတင်သည် ချေချင်ညာကို ရုရှားတို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ တရားကြောင်း၊ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဥပဒေအရ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ခုခံပြောဆိုခဲ့၏။ ကလင်တန်နှင့် ပူတင် ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးချင်း ပြောရာတွင် ရုရှားတို့က ချေချင်ညာကို အမြဲတမ်း သိမ်းပိုက်ရန် ဆန္ဒမရှိကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ကလင်တန်ကလည်း ပူတင် အနေဖြင့် ချေချင်သူပုန်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်ကို ကလင်တန်က သူ၏ အကြံပေးများနှင့် ပြောခဲ့ရာတွင် သူသည် ပူတင်ကို သဘောကျကြောင်း၊ ပူတင်သည် တက်ကြွပြီး အားမာန်ရှိသူဟု မြင်ကြောင်း၊ ပူတင်သည် မာကျောပြီး အင်အားတောင့်တင်းသူ တစ်ယောက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု မြင်ကြောင်း မှတ်ချက်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ပူတင်နှင့် ကလင်တန်တို့ တွေ့ဆုံခဲ့မှုသည် ယခင်က ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်နှင့် ကလင်တန် တွေ့ဆုံခဲ့မှုလောက် နွေးထွေးခြင်းကား မရှိသေးပေ။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နွေရာသီတွင် ကလင်တန်သည် ရုရှား သမ္မတသစ်နှင့်

တွေ့ဆုံရန် မော်စကိုသို့ သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့ပြန်သည်။ ကလင်တန်၏ သမ္မတသက်တမ်း နောက်ဆုံးကာလတွင် သွားရောက်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က သူသည် ပေါ့တူကီနှင့် ဂျာမနီသို့လည်း သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်၏ ခုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို ဥရောပသို့ သွားရောက်ရှင်းပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် ထိုစနစ်ကို ကန့်ကွက်သော ဥရောပနိုင်ငံများကို ရှင်းပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က မော်စကိုသည် ထိုခုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို အကြောက်အကန် ငြင်းဆိုကန့်ကွက်နေချိန် ဖြစ်သည်။ ယခု လည်ပတ်သည်မှာ ကလင်တန်၏ သမ္မတသက်တမ်းတွင် နောက်ဆုံးလည်ပတ်ခြင်း ဖြစ်သလို မော်စကိုသို့ ၅ ကြိမ်မြောက် ကလင်တန် လာရောက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ပူတင် သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခံရစဉ်က ပထမဆုံးအကြိမ် မော်စကိုသို့ ကလင်တန် လာရောက်လည်ပတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၃ က မော်စကို ထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ ကလင်တန် လာရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအချိန်က ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင် ခက်ခက်ခဲခဲ ရုန်းကန် ခေါင်းဆောင်၍နေချိန် ဖြစ်၏။ ကလင်တန်နှင့် ပူတင်တို့ ၃ နှစ်ကြာ စကားပြောခဲ့သည်။ ညစာစားပြီးနောက် တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုနေ့မှာ ဇွန်လ ၃ ရက် စနေနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ညစာစားအပြီးတွင် ပူတင်က အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ပြောဆိုခဲ့၏။ အနောက်နိုင်ငံ ဧည့်သည်များ လာရောက်သည့်အခါ ပူတင်မှာ အင်္ဂလိပ်လို ပြောလေ့ရှိသည်။ (တိုနီဘာလ် လာသည့် အချိန်တွင်လည်း အင်္ဂလိပ်လိုပင် ပြောသည်။) ထိုသို့ ပြောရာတွင် အိုကော၊ ခွင့်ပြုပါဦး ဆိုသော စကားများကို ကြားညှပ်ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ကလင်တန်နှင့် ပြောသည့်အခါ စကားပြန်ချည်း အားမကိုးဘဲ၊ စကားပြန်ကတစ်ဆင့် ပြောဆိုနေစရာ မလိုတော့ဘဲ နှစ်ဦးသား သွက်သွက်လက်လက် မြန်မြန်ဆန်ဆန် သဘောပေါက်စေပါသည်။ ပူတင်က ကလင်တန်၏ ဇနီးသည် ဟီလာရီနှင့် သမီး ချလ်ဆီးတို့ အကြောင်း အရေးတယူ မေးမြန်း၏။ အမေရိကန် ရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း မေးကြည့်၏။ ရုရှားတို့က အမေရိကန် ရွေးကောက်ပွဲအပေါ် အရေးတယူ ရှိသည်ကိုလည်း ကလင်တန်က သဘောကျသည်။ ပူတင်က အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကို ဟာသနော့၍ ပြောပြသည်။ သူသည် သမ္မတတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဂျာမနီကစားသမားလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ ပြိုင်ဘက် သို့မဟုတ် လေ့ကျင့်ဘက်သည် သူနှင့် သင့်လျော်သောသူ ဖြစ်သင့်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သူ၏ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာမည့် အမေရိကန် သမ္မတသစ်သည် အင်အားတောင့်တင်းသူ ဖြစ်ရမည်ဟု ဟာသနော့လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ပူတင်သည် ကလင်တန်ကို ကရင်မလင်သို့ လမ်းလျှောက်ရန်နှင့် လာရင်မလင်မှ

ဝတ်ပြု ဘုရားကျောင်းထဲ ခေါ်ခဲ့သည်။ သမ္မတ လေ့ကျင့်သော အားကစားရုံနှင့် အနိပ်ခံသော အနိပ်ဆောင်သို့လည်း ခေါ်ဆောင်ပြသခဲ့သည်။

ညစာစားပွဲကို ရုရှားတို့၏ ရိုးရာအစားအသောက်များပါ ထည့်သွင်း ချက်ပြုတ်ကျွေးခဲ့၏။ ရုရှားတို့ စားနေကျ ဂေါ်ဖီထုပ်ဟင်းချို ပါ၏။ ထရော့ ငါးလည်း ပါ၏။ ခပ်စပ်စပ် တောဝက်သားဟင်း၊ ဘယ်ရီသီးအနီ အချဉ်နှင့် ရောချက်ထားသော ငန်းသားဟင်းလည်း ပါ၏။ ညစာစားပွဲတွင် သမ္မတ ၂ ဦး အပြင် သူတို့၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ၂ ဦးစီ ပါဝင်ကြသည်။ အမေရိကန်ဘက်မှ ဒုတိယ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး စထရတ်တဘော့ ပါဝင်သလို ပူတင်၏ ရုရှားဘက်မှာ ပူတင်၏ ဒုတိယ ရုံးအဖွဲ့မှူး ဆာဂျီပရီဒေါ့ဂိုလည်း တက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ ညစာစားပြီးနောက် ခေါင်းဆောင်ကြီး ၂ ယောက် သည် ဂျက်ဇ် သီချင်းများနှင့် တီးမှုတ်မှုများကို သန်းခေါင်တိုင်အောင် ကြည့်ရှု နားထောင်ခဲ့ကြသည်။ တီးဝိုင်းခေါင်းဆောင် အိုလပ်လန်းစထရင်းက တစ်ဦး တည်း ဆက်ဆိုဖုန်း မှတ်ပြခဲ့၏။ ဆက်ဆိုဖုန်းကို ကလင်တန်က သဘောကျ ၏။ သူကိုယ်တိုင်လည်း အားလပ်လျှင် ဆက်ဆိုဖုန်း မှတ်လေ့ရှိသည်။ ဆွေးနွေး ရာတွင် ခေါင်းဆောင် ၂ ဦးသည် မဟာဗျူဟာမြောက် လက်နက်များအကြောင်း၊ အမေရိကန်တို့၏ ခုံးကျည် ကာကွယ်ရေးစနစ်များ အကြောင်းကို ဆွေးနွေး ကြ၏။ စီးပွားရေးနှင့် ချေချင်ညာ အကြောင်းလည်း ဆွေးနွေးကြ၏။ နောက် တစ်နေ့တွင်လည်း ၆ နာရီကြာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြန်သည်။ သမ္မတ ၂ ဦးကြား လေးလေးနက်နက် ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်၏။

ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် အမေရိကန်တို့ တင်ပြသော NMD စနစ် (အမျိုးသား ခုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်) အကြောင်းက လွှမ်းမိုးထားသော် လည်း ဆိုးသွမ်းသော နိုင်ငံများ ဖြစ်သည့် မြောက်ကိုရီးယား၊ အီရန်နှင့် အီရတ် တို့ ခြိမ်းခြောက်နေမှုကိုလည်း ဆွေးနွေးကြ၏။ သမ္မတ ၂ ဦး သဘောတူညီ ချက် ၂ ခုကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ လက်နက်အဖြစ် ထုတ်လုပ်နိုင်သော ပလူတိုနီယံ တန်ချိန် ၃၄ တန်ကို လာမည့် အနှစ် ၂၀ အတွင်း တစ်နိုင်ငံစီက ထိုအလေးချိန်အတိုင်း ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးကြ၏။ ရုရှားတို့ လက်နက်တိုက်ထဲမှ ၃ ချိုး ၁ ချိုးနှင့် အမေရိကန် လက်နက်တိုက် ထဲမှ အချိုးအစားတစ်ဝက် ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ပလူတိုနီယံများ ဖျက်ဆီးရန် အတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ ဒေါ်လာ ၆ ဘီလီယံ ရှိလေသည်။ အမေရိကန်က ဒေါ်လာ ၄ ဘီလီယံ ပါဝင်ကူညီမည် ဖြစ်၏။ ၁၉၉၄ ကတည်းက ဖျက်သိမ်း ရေးအတွက် ထည့်ဝင်ကူညီခဲ့ရာ အမေရိကန်တို့က ၃ ဘီလီယံ ပေးပြီးပြီ။ ထို

အကူအညီထံမှနေပြီး ရုရှားတို့သည် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးများ ဖျက်ဆီးပြီးပြီ။ ကလင်တန်က မဟာဗျူဟာ တည်ငြိမ်မှုအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော မှတ်တိုင် ဖိုက်ထုခဲ့ပြီဟု ပြောခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့သည် မော်စကိုတွင် ကြိုတင်၍ သတိပေးမှုဌာနကို ပထမဆုံး တည်ထောင်နိုင်ဖို့ သဘောတူခဲ့လေ သည်။ နျူကလီးယားစစ်ပွဲ မဖြစ်ပွားအောင် ကြိုတင် သတိပေးချက်ဌာန တည် ဆောက်ရန် ဖြစ်၏။ ထိုသဘောတူညီချက်အတိုင်း နောက်ထပ် ၁၀ နှစ်အတွင်း ထိုဌာနကို ဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် အရာရှိ ၁၆ ယောက်နှင့် ရုရှား စစ်အရာရှိ ၁၇ ယောက်တို့ ထိုရုံးတွင် အလှည့်ကျ အမြဲ အမှုထမ်းနေရန် ဖြစ်၏။ ခေတ်မီ နည်းပညာများဖြင့် အာကာသတွင်း အခြေစိုက်သော ဂြိုဟ်တုများမှ သတင်းပို့ချက်များ ရယူရမည်။ အနီအောက်ရောင်ခြည် စနစ်နှင့် ရေဒါများ ကလည်း နျူကလီးယားလက်နက် ပစ်ခတ်ခြင်းကို စောစီးစွာ သတိပေးနိုင် ရမည်။ ထိုသို့ သတိပေးနိုင်အောင် အာကာသထဲတွင် ရှိသော ယာဉ်များ ဂြိုဟ်တု များက အမြန်ဆုံး သတင်းပို့နိုင်ရမည်။ ထို အစောဆုံး သတိပေးစနစ်ကို ရုရှား နှင့် အမေရိကန်တို့ အမြဲ သတိထားပြီး တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် တပ်လှန့်ထားရ မည်။ သတင်းအချက်အလက်များကို တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဖလှယ်ယူရမည်။ ခုံးကျည် ပစ်လွှတ်ခြင်းကို မသေချာ မရေရာခြင်း မရှိအောင် ပြုလုပ်ထားရမည်။ ခုံးကျည် စမ်းသပ်ခြင်း၌ တိကျသေချာရမည်။ နားလည်မှု လွဲမှားခြင်း မရှိအောင် ကာကွယ်ရမည်။ ကလွဲစားချေ တုံ့ပြန်ခြင်း မဖြစ်အောင်လည်း ကာကွယ် တားဆီးရမည်။ ကလင်တန်က ဆိုးသွမ်းသောနိုင်ငံ ဖြစ်သည့် အီရန်လို နိုင်ငံ မျိုးသို့ နျူကလီးယား နည်းပညာနှင့် နျူကလီးယား ပစ္စည်းများ လွှဲပြောင်းခြင်း မရှိအောင်လည်း ပူတင်ထံမှ အာမခံချက် ရယူခဲ့သည်။ ရုရှားက အမေရိကန် သတ်မှတ်ထားသော ထိုလူဆိုးနိုင်ငံများသို့ နျူကလီးယား လက်နက်များ မရောက်ရှိအောင် ပူတင်က ပြုလုပ်ပေးပါမည်ဟူသော အာမခံချက် ရအောင် တောင်းဆိုနိုင်ခဲ့၏။ ပူတင်ကလည်း ထိုသဘောတူချက်ကို အလွယ်တကူပင် လက်မှတ်ထိုးပေး၏။ သို့သော် နျူကလီးယားလက်နက် မဟုတ်ဘဲ နျူကလီး ယား ဓာတ်အားပေးစက်ရုံလို စီးပွားရေးအရ အကျိုးပြုနိုင်သော လုပ်ငန်းများ ကိုကား လွှဲပြောင်းပေးနိုင်လေသည်။ ထို့အတွက် နည်းပညာ တင်ပို့ခြင်းနှင့် ထို အကျိုးပြု နျူကလီးယားစက်ရုံ တည်ဆောက်ခြင်းကိုကား ဝါရှင်တန်က ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မော်စကိုက ဒေါ်လာ သန်း ၈၀၀ တန် နျူကလီးယား စက်ရုံတစ်ခုကို အီရန်နိုင်ငံရှိ ဘူးရှားဒေသတွင် ဆောက်လုပ်ရန် သဘောတူခဲ့ လေသည်။ သို့သော် တခြား အငြင်းပွားစရာများ ရှိခဲ့သည်။ ယခုနှစ်ကုန်ပိုင်း

တွင် ပူတင်က ၁၉၉၅ ခုနှစ်က အမေရိကန်-ရုရှား သဘောတူညီချက်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့၏။ ၎င်း-ချာနိုမြာဒင် သဘောတူညီချက် ဖြစ်၏။ ထိုထဲမှ အီရန်အပို ရုရှားက လက်နက်မရောင်းရန် သဘောတူချက်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ယခု ပူတင်က ကလင်တန်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ထိုသဘောတူညီချက်ကို ဆက်လက် မလုပ်ဆောင်နိုင်တော့ကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့ပြီး ၁ နှစ်အကြာတွင် ရုရှားသည် အီရန်နှင့် စစ်လက်နက် ရောင်းချရေး သဘောတူညီချက် ပြုလုပ်ခဲ့၏။ မော်စကို သည် နှစ်စဉ် ဒေါ်လာ သန်း ၃၀၀ ဝိုးရှိသော ဂျက်လေယာဉ်များ၊ ခုံးကျည် များနှင့် တခြားလက်နက်များကို တီဟီရန်သို့ ရောင်းချခြင်း ဖြစ်၏။ အီရန်တို့သည် ရုရှားတို့၏ လေယာဉ်ပစ် ခုံးကျည်များကို အထူးသဘောကျ၏။ ရုရှားတို့၏ လေယာဉ်ပစ် ခုံးကျည်စနစ်ကို သဘောကျပြီး ဝယ်ယူရန် စီစဉ်တော့၏။ ရုရှား တို့၏ လေယာဉ်ပစ် ခုံးကျည်စနစ်မှာ အလွန်တိကျပြီး အဆင့်အတန်းလည်း မြင့်မား၏။ မြေပြင်တပ်ဖွဲ့များအတွက် ထိုလက်နက် ဝယ်ယူမည် ဖြစ်သလို စစ်သင်္ဘောများကို ပစ်ခတ်နိုင်မည့် ခုံးကျည်များလည်း ဝယ်ယူမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်း-ချာနိုမြာဒင် သဘောတူညီချက်ကို စွန့်ပယ်ပြီးနောက် ရုရှားတို့က ထိုကဲ့သို့ အီရန်အား လက်နက်များ ရောင်းချခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပူတင်က ရုရှားစီးပွားရေး အတွက် ရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ရှင်းလင်း ပြောဆိုသည်။ ဝါရှင်တန်ကမူ အီရန်တို့၏ နျူကလီးယား မျှော်မှန်းချက်ကို မလိုလားပေ။ နောက် ၃ နှစ်တွင် မြေပြင်မှ ပစ်ခတ်နိုင်သော ရှာဘတ်-၃ ခုံးကျည်ကို ပြုလုပ်နိုင်ပြီဟု ဆိုသည်။ ပစ်ခတ်နိုင်အားမှာ မိုင် ၈၀၀ ဖြစ်ပြီး အစွမ်းကို ကောင်းစွာ ပစ်ခတ်နိုင်၏။ ထိုစိုက်ချင်းပစ် ခုံးပျံမှာ မြောက်ကိုရီးယား၏ နီဒေါင်း-၁ ခုံးပျံကို အခြေခံသော ခုံးပျံ ဖြစ်သည်။ ထိုခုံးပျံကို ရုရှား၏ နည်းပညာဖြင့် ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန် အောင် ပြင်ဆင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

NMD နှင့်ပတ်သက်သော ဆွေးနွေးချက်မှာ မော်စကို ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲတွင် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသည်။ ကလင်တန် မော်စကိုသို့ မဆိုက်ရောက်မီက ပူတင်သည် NBC ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ခုံးပျံ ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို အတူ တည်ဆောက်လိုကြောင်း၊ ထိုသို့ တည်ဆောက်ပုံ အကြံပြုလိုကြောင်း ပြော၏။ ကျွန်တော်တို့ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေပေါင်းပြီး နှစ်နိုင်ငံ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်လိုပါတယ်။ အမေရိကန်နဲ့ ရုရှားကို ခြိမ်းခြောက် နိုင်တာ မရှိအောင်၊ ကျွန်တော်တို့ မဟာမိတ်တွေနဲ့ ဥရောပ နိုင်ငံတွေကို မခြိမ်းခြောက်နိုင်အောင် ပြုလုပ်လိုပါတယ်။ သမ္မတ ကလင်တန်နဲ့ ဆွေးနွေး အကြံပြုလိုပါတယ် ဟု ပြောခဲ့သည်။ ကရင်မလင် အရာရှိများကလည်း ရုရှား

မြေပြင်ပေါ်မှ ကြားဖြတ် ပစ်ခတ်နိုင်သော အစီအစဉ်သစ်များကို ပြောပြသည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို ပစ်ခတ်လာသော ခုံးကျည်ကို လမ်းတစ်ဝက်မှာပင် ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ ထိုတွေ့ဆုံသည့် အင်တာဗျူးတွင် ပူတင်က ထိုသို့ ခုံးကျည်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်သော နိုင်ငံများလည်း ရှိနိုင်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယားလို နိုင်ငံမျိုးကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ဘီလိကလင်တန်က လာမည့် ဆောင်းဦးရာသီတွင် NMB ခုံးပျံများ ချထားရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန်သည် ပူတင်၏ အစီအစဉ်ကို အလျင်အမြန် တုံ့ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ပူတင်ကို ရေအေးဖြင့် လောင်းချလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ အမေရိကန် အရာရှိတစ်ဦးက ပြောဆိုရာတွင် ပူတင်ကလည်း သူ့အစီအစဉ်ကို တင်ပြခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အဲဂါအိုင်ဗန်နော့က သူတို့၏ ခုံးကျည် ကာကွယ်ရေးစနစ်သည် အမေရိကန်တို့ ထက် ပို၍ကောင်းသည်ဟု ဆိုသည်။ အမေရိကန်တို့၏ စနစ်သည် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၆၀ ကုန်ကျသည်ဟု ဆိုသည်။ အစပိုင်းတွင် ခုံးပျံ ၂၀ ကို ကြားဖြတ် ပစ်ချနိုင်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကြားဖြတ်ဌာန ၁၅၀ ကို စတင်မည်။ ထို ခုံးပျံခုံးပျံ ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို ၂၀၁၁ တွင် အပြီးဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်သည်။ မြေအောက် ခုံးကျည်ပစ်ခတ်တွင် ဖြစ်၏။ အလာစကာနှင့် မြောက်ပိုင်း ဒါကိုတာ အထိ ဖြန့်ကြက်ထားရှိမည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် ခုံးပျံခုံးပျံ ကာကွယ်ရေးစနစ် အမိန့်ပေးဌာန ၃ ခု တည်ဆောက်မည်။ ဆက်သွယ်ရေး စခန်းပေါင်း ၅ ခု တည်ဆောက်ထားမည်။ ဤစနစ်က ခုံးကျည်တစ်ခု ပစ်လွှတ်လိုက်သည်နှင့် အာကာသထဲက သိမည် ဖြစ်သည်။ သိသည်နှင့် ဖျက်ဆီးမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျည်ဆန်တစ်တောင့်နှင့် ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်၏။

အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့သည် ၁၉၇၂ က သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုး ထာသည့် တိုက်ချင်းပစ်ခုံးကျည် ဖျက်သိမ်းရေး (ABM) စာချုပ်ဖြင့် နောင်တည်း ထားကြသည်မှာ ယခုတိုင်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ထိုစာချုပ်အရ တိုက်ချင်းပစ် ခုံးကျည် ကာကွယ်ရေးစနစ်မှာ ဖျက်သိမ်းပြီးသား ဖြစ်သွားသည်။ ABM စာချုပ်ဖြင့် အကြမ်းဖက်မှု မဖြစ်အောင် အာမခံချက် ရယူထားခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက် လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးအတွက်လည်း အာမခံချက် ရယူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို စာချုပ်အရ မည်သူမျှ နျူကလီးယား လက်နက်များဖြင့် လက်ဦးမူယူပြီး မတိုက်နိုင်အောင် ဟန့်တားထားခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ စစ်အေးကာလအတွင်းက တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် နျူကလီးယား လက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဟန့်တား နိုင်သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။ ရုရှားတို့သည် ဥရောပနှင့် စကင်တောနေဗီးယား

(အထူးသဖြင့် ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်နှင့် ဆွီဒင်) တို့နှင့်အတူ နျူကလီးယားလက်နက် ပြန့်ပွားမှုကို ဟန့်တားဖို့ ကြိုးစားခဲ့သည်။ နျူကလီးယား ကာကွယ်ရေးဒိုင်းမိုကရေစီမသေချာသလို တည်ငြိမ်မှုလည်း မရှိကြောင်း အမေရိကန်တို့က အကြံပြုထားသည်။ နျူကလီးယား မပြန့်ပွားရေးအတွက် ABM စာချုပ်သည် အသုံးမဝင်တော့သဖြင့် နျူကလီးယားလက်နက် ပြိုင်ဆိုင်မှုမှာ ပြန်လည် အားကောင်းလာသည်။ တရုတ်ကလည်း သူတို့၏ နျူကလီးယားဒုံးကျည် တည်ဆောက်မှုကို အဆင့်မြင့် လုပ်လာသလို ခေတ်မီအောင်လည်း လုပ်ဆောင်လာသည်။ အိန္ဒိယကလည်း တရုတ်၏လက်နက် ခေတ်မီအောင် လုပ်ခြင်းနှင့် နျူကလီးယားလက်နက် တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို စိုးရိမ်လာသဖြင့် သူကလည်း အိန္ဒိယ နျူကလီးယား အဆင့်မြင့်အောင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ အာရှ နျူကလီးယား နိုင်ငံကြီးများ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှုမှာ တိုးတက်ကြီးမားလာ၏။ အိန္ဒိယက နျူကလီးယားလက်နက်ကို ခေတ်မီအောင် လုပ်လာသလို ပါကစ္စတန်ကလည်း နောက်ကျမကျန်အောင် ကြိုးစားလာသည်။ အာရှတိုက်မှ နိုင်ငံကြီးများ၏ အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်မှုကို အမေရိကန်တို့ အနေဖြင့် စိုးရိမ်လာပြီး နိုင်ငံတကာ လက်နက်မပြန့်ပွားရေး စာချုပ်များ ချုပ်ရန် တိုက်တွန်းလာရသည်။ နိုင်ငံတကာ လုံခြုံရေးနှင့် လက်နက်ထုတ်လုပ်မှု ထိန်းချုပ်ဖို့ ကမ္ဘာ့မိသားစုကြီးက ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်မည်ဟု ဆိုလာသည်။ ရုရှားတို့ကလည်း စတင်-၂ အခြေအနေကို ပြန်လည် သုံးသပ်ရမည်ဟု ဆိုလာသည်။ မော်စကိုရှိ ရုရှား နျူကလီးယားလက်နက်များ ဖျက်ဆီးမှုမှာ တစ်ဝက်ခန့် ပြီးဆုံးသွားပြီ ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့ အနေဖြင့် NMD ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

မော်စကိုသို့ ကလင်တန် ရောက်ရှိလာသောနေ့တွင် ရုရှားတို့၏ မဟာဗျူဟာမြောက် ဒုံးပျံတပ်ဖွဲ့မှ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗလာဒီမီယာယာကော့လပ်က ကွန်မာဆန် နေ့စဉ်သတင်းစာနှင့် တွေ့ဆုံပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ယာကော့လပ်က ရုရှားတို့အနေဖြင့် အမေရိကန်တို့၏ ကာကွယ်ရေး ဒိုင်းစနစ်နှင့် ဘက်ညီသောစနစ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ရန် ငွေရှာနေသည်ဟု ပြောသည်။ အမေရိကန်တို့သည် သူတို့၏ ထိုစနစ်ကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နေကြောင်းလည်း သူက ဖြည့်စွက် ပြောကြား၏။ မော်စကို အနေဖြင့် ယခုအခါတွင် ထိပ်ဖူး အများအပြားရှိသော ဒုံးပျံများ တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းထားသည်။ ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့၏ လက်နက် အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်မှုမှာ စစ်အေးကာလတွင် ကြီးမားခဲ့သော်လည်း စစ်အေးလွန်ခေတ်တွင် လက်နက် အပြိုင်အဆိုင် တပ်ဆင်မှုမှာ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။

ကလင်တန် အနေဖြင့် ရုရှားတို့သည် ABM စာချုပ်ကို ပြုပြင်မွမ်းမံပြီး သူတို့၏ နျူကလီးယား ဒိုင်းစနစ်တွင် ပါဝင်လာမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ သို့သော် ABM စာချုပ်ကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူပြီးမှသာလျှင် အနိုင်အမာပြန်လည် အတည်ပြုဖို့ ဖြစ်နိုင်မည်။ အမေရိကန်က တစ်ဖက်သတ် လုပ်ဆောင်၍ မရနိုင်ပေ။ ယခုအခါ ကလင်တန်သည် အမေရိကန်၏ NMD ဒုံးပျံ ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို တင်ပြဖို့ ကြိုးစားခဲ့သည်။ သမ္မတနှင့် ပင်တဂွန်က သူတို့၏ ကြယ်တာရာ စစ်ပွဲများ (Star Wars) စနစ်ကို ကွန်ဂရက်သို့ တင်ပြပြီး အတည်ပြုချက် ရအောင် ကြိုးစားခဲ့သည်။ အမေရိကန် ပြည်သူများ အနေဖြင့် ဆိုးသွမ်းသော နိုင်ငံများ ဖြစ်သည့် မြောက်ကိုရီးယားလို နိုင်ငံမျိုး၏ ဒုံးပျံဖြင့် ခြိမ်းခြောက်မှုကို ယခုအခါ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးကလည်း ၂၀၀၅ ခုနှစ်ကတည်းက ထိုသို့ ခြိမ်းခြောက်လာမှုကို အရေးသိပ်မထားတော့။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ယှဉ်ပြိုင်သူ သမ္မတလောင်း ၂ ဦးကလည်း NMD ဒုံးပျံ ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို စိတ်ဝင်စားလေသည်။ သမ္မတလောင်း အယ်လ်ဂိုးက ရုရှားနှင့် ABM စာချုပ်ကိုစွန့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် အသင့်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် တစ်ဖက်သတ် သဘောတူပြီး နှစ်ဖက်စလုံး လက်မခံလျှင်လည်း အရာမရောက်ဟု ဆိုသည်။ အမေရိကန်တို့၏ Star Wars အစီအစဉ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ လုံခြုံရေးအတွက် လိုအပ်ချက်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော ရိတ်ဘလစ်ကန် ပါတီမှ ဂျော့ဗလျူဘရ် ကလည်း သူလည်း ABM စာချုပ်ကို အသစ်ပြန်လည် အတည်ပြုဖို့ ရုရှားနှင့် ဆွေးနွေးမည်ဟု ဆိုသည်။ အာကာသထဲတွင် ဒုံးပျံကာကွယ်ရေး ဒိုင်းစနစ်ကို ပြုလုပ်ပြီး နိုင်ငံလုံခြုံရေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ပြောဆိုလေသည်။ 'ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒုံးပျံကာကွယ်ရေးမှာ နိုင်ငံ ၅၀ ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် ဒီနိုင်ငံရေးဆွဲရမယ်။ ပင်လယ်ရပ်ခြားမှာ ချထားတဲ့ ကျွန်တော်တို့ တပ်ဖွဲ့တွေ၊ မဟာမိတ်နိုင်ငံတွေ၊ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးချင်းတွေ အတွက်လည်း ဒီစနစ်ဟာ အရေးကြီးပါတယ်' ဟု ဘုရိက ပြောကြားသည်။ သူ၏ ကာကွယ်ရေး ဒိုင်းစနစ်သည် ကလင်တန်နှင့် အယ်လ်ဂိုးတို့ တင်ပြသော ဒုံးကျည် ကာကွယ်ရေးစနစ်ထက် ၃ ဆလောက် ပိုကုန်ကျမည် ဖြစ်သည်။

ကရင်မလင် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကလင်တန်က ပူတင် တင်ပြသော ရုရှားတွင် မြေပြင်ပစ် ဒုံးကျည်များ ခေတ်မီတိုးတက်အောင် နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်အား ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုစနစ်သည် ၁၀ နှစ်ကြာမည် ဖြစ်၏။ အမေရိကန်နှင့် ရုရှား ထိပ်သီးစည်းဝေးပွဲမှာ ၂၁ ရာစုတွင်

ကမ္ဘာကြီး အခြေအနေ တည်ငြိမ်အောင်နှင့် ဆိုးသွမ်းသော နိုင်ငံများ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုမှ ကာကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ရေးကို သဘောတူကြသည်။ လူအများအပြား သေနိုင်သော လက်နက်ကြီးများ ဖျက်သိမ်းရေးကိုလည်း သဘောတူခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် တိုက်ချင်းပစ် ခုံးပျံများ တည်ဆောက်သည့် နည်းပညာလည်း ပါဝင်သည်။ နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ၏ ပူးတွဲ ကြေညာချက်တွင် မဟာဗျူဟာအရ အခြေခံအကျဆုံး လက်နက်များ ဖျက်သိမ်းရေးအတွက် တည်ငြိမ်မှု ရှိရန် ဆိုသော အချက်လည်း ပါသည်။ ထို နှစ်နိုင်ငံ ပူးတွဲ ကြေညာချက်တွင် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းချက်အရ စာလုံးရေ ၇၀၀ ပါသော စာတမ်းကို ပြုစုခဲ့၏။ ထိုထဲတွင် NMD ခုံးပျံ ကာကွယ်ရေး စနစ်နှင့် ABM စာချုပ် ပြန်လည် အတည်ပြုရေးတို့လည်း ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

ပူတင်က 'ကျွန်တော်တို့ဟာ ရောဂါဖြစ်မှာထက် ကြိုတင် ကာကွယ်တာကို ပိုပြီး သဘောကျပါတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ သူက ABM စာချုပ်ကို မွမ်းမံပြီး ရေးဆွဲရန်ကိုကား သဘောမတူခဲ့ပေ။ မြောက်ကိုရီးယား၊ အီရန်နှင့် အီရတ်လို နိုင်ငံများကို ပျော့ပျော့ပျောင်းပျောင်းဖြင့် ချဉ်းကပ်ရန်ကိုလည်း တင်ပြခဲ့လေသည်။ ကလင်တန်ကလည်း စစ်အေးကာလ ပြီးသည့်နောက် မဟာဗျူဟာပတ်ဝန်းကျင်မှာလည်း ပြောင်းလဲသွားသည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ABM စာချုပ်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုဖို့ လိုအပ်နေပါသည်ဟု ဆိုသည်။ ရုရှား၊ ဥရောပနှင့်အတူ မဟာဗျူဟာမြောက် လက်နက်ကြီးများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန် ယေဘုယျ သဘောတူခဲ့ကြလေသည်။ ရုရှားတို့အနေဖြင့် သူတို့၏ စီးပွားရေး တည်ဆောက်မှုများကြောင့် သူတို့၏ နျူကလီးယား လက်နက်တိုက်ကြီးကို ဖျက်ဆီးလိုကြောင်း ကလင်တန်နှင့် သူ့အစိုးရအဖွဲ့က နားလည်ထားလေသည်။ ယခု ရုရှား၏ GDP သည် အမေရိကန်ထက် အဆပေါင်း ၅၀ လျော့နည်းနေသည်။ မော်စကိုသည် သူတို့၏ မဟာဗျူဟာမြောက် လက်နက်များကို ဖျက်သိမ်းရန် သဘောတူထားသည်။ ရုရှားတွင် နျူကလီးယား ခုံးကျည် ထိပ်ဖူးများမှာ ၃၅၀၀ ခန့် ရှိသည်။ ထိုလက်နက်များကို စတက်-၃ သဘောတူညီချက်အောက်တွင် ထိပ်ဖူး ၁၅၀၀ အထိ လျော့ချလိုပေသည်။ ကလင်တန်ကလည်း ထိပ်ဖူး ၂၀၀၀ အောက်သို့ လျော့ချရေး သဘောတူရန် အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် ခက်ခဲလှပါသည်။ ထိုသို့ လျော့ချရေးအတွက် ကူညီရန်ကိုကား ရုရှားသည် ဝါရှင်တန်၏ ခုံးကျည်ကာကွယ်ရေး ဒိုင်းစနစ်ကို လက်ခံရမည်။ ABM စာချုပ်ကို မွမ်းမံရေးဆွဲပြီး သဘောတူလျှင်ကား လက်ခံနိုင်မည်ဟု ဆိုသည်။

ဇွန်လ ၄ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ခေါင်းဆောင် ၂ ဦးသည် သတင်းစာ

ရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ကလင်တန်က ခူးမားလွတ်တော်တွင် နောက်တစ်နေ့ မိန့်ခွန်းမပြောမီ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် စကားပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ (အမေရိကန် သမ္မတတစ်ဦးအနေဖြင့် ခူးမားလွတ်တော်တွင် ပထမဆုံး စကားပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။) သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ရှိနေသော်လည်း သတင်းစာဆရာများက သူတို့၏ နွေးထွေးမှု လျော့နည်းနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ရိုက်တာသတင်းထောက်က ပူတင်သည် ကလင်တန်အပေါ် အယုံအကြည်နည်းပုံ ရသည်ဟု ရေးသားသည်။ ပူတင်က သတင်းထောက်များကို ပြောဆိုရာ၌ လာမည့် အမေရိကန် သမ္မတသစ် ရွေးချယ်ပွဲတွင် အယ်ဂိုးပင် ဖြစ်စေ၊ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှပ် ဖြစ်စေ မည်သူ သမ္မတဖြစ်ဖြစ် ရုရှားနှင့် အမေရိကန် ရင်းနှီးမှုမှာ ယခင်အတိုင်းပင် ရှိနေမည် ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ ကလင်တန်ကလည်း ပူတင် ပြောသည့်အတိုင်းပင် နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးကို နောင် မည်သည့် သမ္မတပင် တက်သည် ဖြစ်စေ၊ နားလည်ရင်းနှီးမှု ရှိအောင် ဆက်ဆံသွားမည်ဟု ဆိုသည်။

မော်စကိုသို့ ကလင်တန် သွားရောက်လည်ပတ်ပြီးနောက် ဂျီ-၈ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲ ပြုလုပ်သော ဇူလိုင်လတွင် နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ထိုနှစ် ဂျီ-၈ အစည်းအဝေးပွဲကို ဂျပန်နိုင်ငံ အိုကီနာဝါကျွန်းတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ပူတင် အနေဖြင့် ပထမဆုံး နိုင်ငံတကာ အစည်းအဝေးတက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ပူတင်သည် ရုရှားခေါင်းဆောင် အနေဖြင့် တက်ရာတွင် သူသည် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် မဟုတ်ကြောင်း ပြသခဲ့သည်။ သူသည် ပညာတတ်ပြီး လိုရင်းကိုသာ ပြောဆိုတတ်သော ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်များကို ပြသခဲ့သည်။ ပူတင်သည် လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သလို အားမာန် ရှိသော ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်များက သူ့ကို အထင်ကြီးခဲ့သည်။ အိုကီနာဝါတွင် ဂျပန် မိန့်မပျိုလေးတစ်ဦးနှင့် ကရာတေး ကစားပြခဲ့သည်။ မိန့်ကလေးမှာလည်း ကရာတေး ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဂျပန် ကစားသမား ဖြစ်ပြီး အမြင့်ဆုံး ခါးပတ်နက် ရရှိထားသူ ဖြစ်၏။ သူသည် သူ၏ ကျွမ်းကျင်မှုကို ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်များရှေ့၌ ပြသခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ဂျီ-၈ အစည်းအဝေး၌ ရုရှား တင်နေသော အကြွေးများကို လျော်ပစ်ရန် တောင်းဆိုခြင်း မပြုပေ။ ယခင်က အကြွေးများနှင့် ယဲလ်ဆင် လက်ထက် အကြွေးများကို လျော့ပေးရန်နှင့် လျော်ပေးရန်ကို ပူတင်သည် လုံးဝ တင်ပြခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ဆိုဗီယက်ခေတ်ကတည်းက အကြွေး အများအပြား ရှိသော်လည်း ပူတင်က ထိုအကြွေးများကို တာဝန်ယူမည်ဟု ဆိုသည်။ ကလင်တန်က ရုရှားတို့၏

အကြွေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး မည်သို့မျှ မပြောဆိုခဲ့ပေ။ အမေရိကန်တို့၏ ဒုံးပျံ ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်ကို ရုရှားက လက်မခံသော်လည်း နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည် ရှေးတွက် ထိုအချက်က လွှမ်းမိုးသွားခြင်း မရှိပေ။ ကလင်တန်သည် မြောက် ကိုရီးယားတို့၏ နျူကလီးယားလက်နက် တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံ များ စမ်းသပ်နေခြင်းအပေါ် ရုတ်ချ ပြောဆိုခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ထိပ်သီး အစည်းအဝေး မတိုင်ခင် မြောက်ကိုရီးယား ခေါင်းဆောင် ကင်ဂျီအီးလ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယားသည် ယခင်က ရုရှား မဟာမိတ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင် မြောက်ကိုရီးယား၏ နျူကလီးယားလက်နက် တပ်ဆင်ခြင်း ကြောင့် အမေရိကန်နှင့် ပြီးယမ်းကြား တင်းမာမှုကို ရုရှားက ကြားဝင်စေ့စပ် ဆွေးနွေးလျက် ရှိ၏။ မြောက်ကိုရီးယားက ပူတင်၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို လက်ခံသည်။ ရုရှားသမ္မတသည် ဂျီ-၈ အစည်းအဝေးပွဲ၌ ကောင်းမွန်စွာ ပါဝင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်ဟု ပြောဆိုသည်။ အိုကီနာဝါ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် ပူတင်သည် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များ၏ လေးစားမှုကို ရရှိခဲ့သလို သူ၏ စွမ်းရည် ရှိမှုကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည် ဟုလည်း ဆိုသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်က အယ်လ်ဂိုးကို အနိုင်ရရှိသွားခဲ့သည်။ ဖလော်ရီဒါတွင် ဆန္ဒမဲ များ ထပ်မံ ရေတွက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှားနိုင်ငံရေးသမားများက လှောင် ပြောင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲသို့ နိုင်ငံတကာမှ လေ့လာ အကဲခတ်သူများကို ပို့ဆောင်သင့်သည်ဟု သရော်ခဲ့ပါသည်။ လူထု ဆန္ဒမဲများ က တစ်မျိုး၊ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆန္ဒမဲက တစ်မျိုး၊ ရလဒ် နှစ်မျိုး ထွက်ပေါ် နှစ်ဖြင့် ဖလော်ရီဒါတွင် ပြန်လည် ဆန္ဒမဲပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆန္ဒမဲ ပြန်လည် ပေးမှသာ ရီဘတ်ဘလစ်ကန်များအဖို့ အသာစီး ရသွားခဲ့လေသည်။

ဘုရှ်၏ အစိုးရ အဖွဲ့သစ်သည် ရုရှားနှင့် ဆက်ဆံရေးကို ဦးစားပေး အဆင့်တွင် မထားပေ။ အမေရိကန် အစိုးရအဖွဲ့သစ်တွင် ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ် က အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအရာရှိ ဖြစ်လာသည်။ သူမသည် ရုရှား စကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောတတ်၏။ စစ်အေးကာလ စီနီယာဘုရှ်လက်ထက် (ယခု လက်ရှိသမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်၏ဖခင်) ကတည်းက ဆိုဗီယက် ကျွမ်း ကျင်သူအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ကလင်တန် လက်ထက် ရောက်သောအခါ၌ သူမသည် စတန်းဖို့ဒ် တက္ကသိုလ်တွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ စတန်းဖို့ဒ် တက္ကသိုလ် ၏ ပါမောက္ခချုပ် ဖြစ်သည်။ အသက်အငယ်ဆုံး ပါမောက္ခချုပ်လည်း ဖြစ်၏။ လူဖြူ မဟုတ်ဘဲ လူမည်း အမျိုးသမီး အဖြစ် ပထမဆုံး ပါမောက္ခချုပ် ဖြစ်၏။

ရိုက်စ်ကို ဒေါ်နယ်ရမ်းစဖဲလ်က ထောက်ခံသောကြောင့် အမျိုးသားလုံခြုံရေး အကြံပေး အရာရှိအဖြစ် ခန့်ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရမ်းစဖဲလ်သည် ရီဘတ် ဘလစ်ကန်ပါတီ လက်ယာယိမ်းအုပ်စုမှ ဖြစ်ပြီး ဂျာရယ်ဖို့ဒ် သမ္မတ ဖြစ်စဉ်က သူသည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရမ်းစဖဲလ်သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်က ဆိုလျှင် အမေရိကန် အစိုးရ အဖွဲ့များ၌ အသက်အငယ်ဆုံး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သည်။ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်ခေတ် ရောက်သောအခါ သူသည် အသက်အကြီးဆုံး ဖြစ်လာ၏။ ယခု အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဒုတိယ သမ္မတမှာ ဒစ်ချေန် ဖြစ်၏။ ယခု သမ္မတ၏ဖခင် ဂျော့ဘုရှ် လက်ထက်က ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး အဖြစ် တာဝန် ယူခဲ့ပြီး ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲတွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ယခု အစိုးရအဖွဲ့ တွင် သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်၊ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအရာရှိ ကွန်ဒို လီဇာရိုက်စ်၊ ဒုတိယ သမ္မတ ဒစ်ချေန်တို့ဖြင့် သဘောထား တင်းမာသော ၃ ဦးတွဲ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် တည်ထောင်ထားသည်ဟု ဝေဖန်သူများက သုံးသပ် ကြလေသည်။ ထို ၃ ဦးက ရုရှားကို နိုင်ငံရေးအရ စီးပွားရေးအရနှင့် စစ်ရေး အရ ခေါင်းမထူနိုင်အောင် ချိုးနှိမ်ရမည်ဟု စဉ်းစားကြသည်။ သူတို့၏အမြင် တွင် ရုရှားနှင့် ရင်းနှီးသော ဆက်ဆံရေး တိုးတက်အောင် မလုပ်ဆောင်သင့်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော် ရုရှားကို ကူညီထောက်ပံ့မှု မရှိလျှင် ထိုနိုင်ငံသည် ပိုမို ဆိုးဝါးသွားနိုင်၏။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ရုရှားသည် အမေရိကန်နှင့် သဘော ထားချင်း မတိုက်ဆိုင်လျှင် ဒေါ်လာ ဘီလီယံများစွာ ဘဏ္ဍာရေး အကူအညီ ပေးခြင်းမှာ အလဟဿ ဖြန်းတီးရာ ရောက်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

ထို သဘောထားတင်းမာသော ၃ ဦးတွဲ အုပ်ချုပ်ရေးသည် တစ်ဦးပေါ် တစ်ဦး ကျားကန်ထားသော အုပ်ချုပ်ရေးဖြစ်ကြောင်း သမ္မတ ဘုရှ်က ဗြိတိန်မှ ဆာခရစ္စတိုမေယာကို ဝန်ခံ ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ကောလင်းပါဝဲလ်က တာဝန်ယူသည်။ ပါဝဲလ်သည် ယခင် ပူးတွဲစစ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုက သဲကန္တာရ စစ်ဆင်ရေးတွင် တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူကမူ သဘောထားတင်းမာသူ မဟုတ်ပေ။ ပျော့ပျောင်းပြီး အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်သမားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ တိုက်ခိုက်ရေးထက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို လက်ခံသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးအောင် အိမ်ဖြူတော်တွင် ရန်းကန် တိုက်ပွဲဝင်ရမည် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ရှိ Thinktanks အကြံပေး အဖွဲ့က အစိုးရအဖွဲ့မှ သဘောထား တင်းမာသူများကို ထောက်ခံကြလေသည်။ သူတို့က ရုရှားနှင့် ပြေပြစ်ရေးထက် ခပ်ပြတ်ပြတ် ဆက်ဆံမှုကို သဘောကျကြ သည်။ အမေရိကန်သည် ယခင် ၁၀ စုနှစ် အတွင်းကလို ခပ်ပျော့ပျော့ မရှိစေဘဲ

ကမ္ဘာနှင့် သူတို့ရန်သူကို တင်းတင်းမာမာ ဆက်ဆံရေးအား သဘောကျကြသည်။ ဝါရှင်တန် အခြေစိုက် မဟာဗျူဟာ လေ့လာရေးဌာန၏ သုံးသပ်ချက်အရ ရုရှား တွင် စနစ်တကျ ထူထောင်ထားသော ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများ ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ် လိုက်စားမှုနှင့် အကျင့်ပျက်မှုများလည်း ပိုမို များပြားလာသည်။ ရုရှားနိုင်ငံမှ အကျင့်ပျက်မှုများသည် သာမန် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်လို အသားကျနေသည်။ လာဘ်စား မှုနှင့် ရာဇဝတ်မှုများမှာ ထိပ်ဆုံးသို့ပင် ရောက်နေ၏။ သုံးသပ်ချက်၌ အခန်း တစ်ခန်း၏ ခေါင်းစဉ်မှာ "ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်းသည် ရာဇဝတ်မှု အသင်းများ ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ရောက်ရှိနေသည်" ဟု ရေးထားသည်။

ရုရှားနှင့် အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးမှာ တစ်နိုင်ငံအပေါ် တစ်နိုင်ငံ နှစ်စမ်း ထောက်လှမ်းသည့် သူလျှိုလုပ်သောစနစ်ဖြင့် ဆက်ဆံနေခဲ့သည်။ ထိုဆက်ဆံမှု သည် ၂၀၀၁ ခုနှစ် ကျော့ဗလျူဘုရား အကာရလာသောအခါ ပွင့်ကျသွားလေသည်။ ဝါရှင်တန်ဒီစီရီ ရုရှား သံတမန် ၅၀ ကို သူလျှိုလုပ်မှုဖြင့် စွပ်စွဲကာ အမေရိကန် နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်လိုက်လေသည်။ ထိုသို့ ရုရှား သံတမန်များ မနှင်ထုတ်မီတွင် ရုရှား သူလျှို ရောဘတ်ဟန်ဆင်ကို ဖမ်းမိစဉ်ကလည်း သူနှင့် ဆက်သွယ်သော လူအများအပြားကို အမေရိကန်နိုင်ငံက ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ရောဘတ်ဟန်ဆင်မှာ FBI မှ အထက်တန်း တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေး အေးဂျင့် ဖြစ်သည်။ သူသည် အမေရိကန် အစိုးရ၏ အရေးပါသော သတင်းအချက်အလက်များကို ရုရှားသို့ ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရုရှားထံ သူ သတင်းရောင်းခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၂ နှစ် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ KGB က ခိုလှုံလာသူ ဗာစီလီစီထရိုခင်မှ တစ်ဆင့် ထိုသူလျှိုလုပ်ငန်းမှာ ပေါက်ကြားသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှားတို့သည် အနောက် နိုင်ငံ၏ ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီများထံသို့ သူတို့၏ သူလျှိုများ ထည့် သွင်းကာ သတင်းများ ရယူခဲ့ကြလေသည်။ ရုရှား သံတမန် ၅၀ ကျော်ကို နှင်ထုတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှားတို့ကလည်း အမေရိကန် သံတမန်များကို နှင်ထုတ်ခဲ့လေသည်။ ဟန်ဆင်သည် ရုရှားတို့ထံသို့ စာမျက်နှာ ၆၀၀၀ ပါသော အချက်အလက်များ၊ ကွန်ပျူတာ ဒစ် ၂၇ ခုကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန်ရှိ ရုရှား သံရုံးအောက်တွင် အမေရိကန်တို့က ထောက်လှမ်းရေး လိုဏ်ခေါင်းတူး၍ သတင်းအချက်အလက်များ ထောက်လှမ်းခဲ့ကြသည်။ ရုရှားတို့အား ဤကဲ့သို့ သတင်းအချက်အလက်များ ပေးပို့သည့်အတွက် FBI မှ အသက် ၅၆ နှစ်အရွယ် အရာရှိသည် ရုရှားတို့ထံမှ ဒေါ်လာ ၆၀၀,၀၀၀ ရရှိခဲ့သည်ဟု ဟန်ဆင်က ပြောဆိုချက်ပေးခဲ့သည်။ ထို သူလျှိုလုပ်မှုကြောင့် ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့ ဆက်ဆံရေးမှာ အဖုအထစ် ဖြစ်လာ၏။ စစ်အေးကာလက ဆိုဗီယက် ယူနီယံ

နှင့် အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးလို ဖြစ်လာသည်။ ယခု ရုရှားနိုင်ငံသည် ယခင် ဆိုဗီယက်၏ လုပ်ရပ်ကို ဆက်ခံသလိုလည်း ဖြစ်လာသည်။ ထိုကဲ့သို့ သူလျှို လုပ်မှုဖြင့် အခြေအနေ တင်းမာနေသည့်အချိန်၌ ဘာရင်းပင်လယ်တွင် ကတ်စ် နျူကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်မှုကြောင့် ရုရှားတို့၏ အနောက်နိုင်ငံများ အပေါ် ထားရှိသော သံသယမှာလည်း ပြေကျသွား၏။

ဝါရှင်တန်နှင့် ကရင်မလင်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ယခင် သမ္မတဟောင်း ကလင်တန် လက်ထက်ကဲ့သို့ ပြေပြေပြစ်ပြစ် မရှိခဲ့ပေ။ သဘောထား တင်းမာ သော အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒေါ်နယ်ရမ်းစဖဲလ်ကလည်း ရုရှား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ပူတင်သည် ထိုအချိန်တွင် တရုတ်နိုင်ငံသို့ လည်ပတ်ခဲ့၏။ နောက် မြောက် ကိုရီးယားနှင့် ကျူးဘားသို့လည်း ဆက်လက် လည်ပတ်ခဲ့၏။ အမေရိကန်နှင့် ဆက်ဆံရေး အဖုအထစ် ဖြစ်နေချိန်တွင် အမေရိကန်နှင့် မတည့်သော တရုတ်လို၊ မြောက်ကိုရီးယားလို၊ ကျူးဘားလို နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံပြလိုက်ခြင်းဖြင့် အမေရိကန်ကို အရေးမထားကြောင်း ရုရှားတို့က ပြသလိုက်သလို ဖြစ်နေသည်။ မဟာဗျူဟာအရ၊ စီးပွားရေးအရ၊ စစ်ရေးအရ အမေရိကန်နှင့် မကင်းကွာနိုင် သည်ကို ပူတင် သိပါသည်။ အမေရိကန်သည် ကမ္ဘာနိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး များကို အဆုံးအဖြတ် ပြုနိုင်သော နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်းလည်း ပူတင် သိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဂါအိုင်ဗန်နော့သည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကောလင်းပါဝဲလ်နှင့် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ မတွေ့မီ သူတို့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ၂ ယောက် တွေ့ဆုံရန် သဘောတူခဲ့သည်။

ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့၏ ဆက်ဆံရေး တင်းမာမှုမှာ ၂၀၀၁ ခု ဇွန်လတွင် ပြေလည်သွားပြီး ဆလိုဗေးနီးယားနိုင်ငံ အယ်လ်ဂျူဟာယံဂျာနာတွင် ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ သမ္မတဘုရား အိမ်ဖြူတော်သို့ ရောက်ရှိပြီး နောက် ပထမဆုံး ဥရောပခရီးအဖြစ် နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ခွာစဉ် ထို ထိပ်သီး အစည်းအဝေး ကျင်းပခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၅ နိုင်ငံ ခရီးတွင် ပူတင်နှင့် တွေ့ရန် စီစဉ်ခဲ့၏။ ဘုရားသည် ပိုလန်သို့ စတင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ပိုလန်၏ နွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုခြင်းကို ခံရသည်။ အီးယူနှင့် ခပ်တန်းတန်း ဖြစ်နေသော အမေရိကန် တို့သည် ဂိုသင်ဘာဂ်တွင် အီးယူ-အမေရိကန် ထိပ်သီး အစည်းအဝေး ပြုလုပ် ခဲ့သည်။ အီးယူက အမေရိကန်တို့၏ ခုံးပျံ ကာကွယ်ရေး ဒိုင်းစနစ်ကို ငြင်းပယ် ခဲ့သလို အမေရိကန်တို့ကလည်း မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ်မှု ကန့်သတ်ရေး ကျိတို သဘောတူညီချက်ကို ဆက်လက် အသိအမှတ် မပြုတော့သဖြင့် အခြေ

အနေ တင်းမာခဲ့၏။ ခေါင်းဆောင်များသည် နျူကလီးယား ဖျက်သိမ်းမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်တို့နှင့် ဆွေးနွေးကြသည်။ ကမ္ဘာနှင့် ဘက်ပေါင်းစုံ ချဉ်းကပ်ရေးကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ နျူကလီးယား လက်နက်များ ဖျက် သိမ်းရေး နိုင်ငံတကာညီလာခံ ကျင်းပရန်ကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ သမ္မတဘုရိကလည်း ဝါရှင်တန်အနေဖြင့် နေတိုး တိုးချဲ့ရေး သဘောတူညီချက်ကို ထပ်မံ အတည်ပြုခဲ့သည်။

အရှေ့ဥရောပတွင် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံသစ်များ ပေါ်ပေါက်ရေးနှင့် ရုရှားနှင့် ဥရောပ ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင်လည်း သမ္မတ ဘုရိက အလေးထား ပြောဆိုသည်။ သူ့အနေဖြင့် အီးယူနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ နှစ်ဖက် အကြံ ညှုတ်များ ဖလှယ်ရန် သဘောတူခဲ့သည်။ ရုရှားနှင့် ဥရောပသည် ဘောတစ်မှ ပင်လယ်နက်အထိ ဥရောပနိုင်ငံ အားလုံး ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရာတွင် ပူးပေါင်းကူညီကြရန်လည်း သဘောတူခဲ့သည်။ နိုင်ငံအချင်းချင်း လုံခြုံရေး၊ လွတ်လပ်မှုအတွက် အသိအမှတ်ပြုရေးနှင့် အကူအညီပေးရေးကို ဆောင်ရွက် ကြမည် ဖြစ်သည်။ ပိုလန်၊ ဟန်ဂေရီနှင့် ချက်သမ္မတနိုင်ငံတို့မှာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် နေတိုးအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ ဖြစ်လာကြ၏။ ထိုအချိန်က ဘောတစ်နိုင်ငံများသည် အတ္တလန္တိတ် မဟာမိတ်အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းရန် တန်းစီနေကြသော အချိန်ဖြစ်၏။ ရုရှားနိုင်ငံ ကိုယ်တိုင်ပင် ပါဝင်ပတ်သက်လိုသော ဆန္ဒရှိ၏။ ပူတင်က သူတို့ နိုင်ငံသည် ဥရောပ၏ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့၏။ ဥရောပမှ ကင်းကွာ ပြီး ကြားခံ နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ဖို့မှာ လုံခြုံမှု မရှိဟု ဘုရိက ဆိုခဲ့၏။ နေတိုးမှာ အင်အားကောင်းလာ၏။ သူ၏ရန်သူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရုရှားကလည်း နေတိုး အပေါ် အလေးထားလာ၏။ ရီပတ်ဘလစ်ကန်တို့သည် ဘီလ်ကလင်တန် လက်ထက်က တက်ကြွမှု မရှိသော နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒကို သူတို့လက်ထက်တွင် တက်ကြွသော နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒအဖြစ်၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် တစ်နိုင်ငံတည်းသာ ရှိသော ကမ္ဘာ့အင်အားကြီး စူပါ ပါဝါ နိုင်ငံကြီးအဖြစ် ရပ်တည်ပြုရန် လိုအပ် လာပြီဟု ယူဆကြသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘုရိကနှင့် ပူတင် ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲမှာ ဥရောပ အတွက်ရော၊ အမေရိကန် အတွက်ပါ အရေးပါသော အစည်းအဝေးပွဲ ဖြစ်၏။ ရုရှားအတွက်လည်း ထိုစည်းဝေးပွဲမှာ ရုရှားနိုင်ငံ တိုးတက်ရေးအတွက် များစွာ အထောက်အကူပြုလေသည်။ ပူတင်သည် ဘုရိကနှင့် မတွေ့မီက ရှန်ဟဲ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့၏။ ထိုအစည်းအဝေးကို “ရှန်ဟဲ ၅ နိုင်ငံ” ဟု ခေါ်သည်။ “ရှန်ဟဲ ၅ နိုင်ငံ” ထိပ်သီး အစည်းအဝေးမှာ ဒေသ

ဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုနှင့် ပတ်သက်သော အဖွဲ့သစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုအစည်း အဝေးကို Shang Hai Cooperation Forum ဟု ခေါ်သည်။ ထို ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်မှု အစည်းအဝေးကို “ရှန်ဟဲ ၅ နိုင်ငံ” ဟုလည်း ခေါ်သည်။ ထိုအစည်း အဝေးတွင် တရုတ်၊ ရုရှား၊ ကာဇက်စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်နှင့် တာဂျစ်စတန် ၅ နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ တက်ရောက်ကြသည်။ နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ဥဒဘက် ကစွတန်ကလည်း တက်ရောက်လာသည်။ ထိုအစည်းအဝေးသည် အစွလာမစ် ခွဲထွက်ရေးသမားများ၊ အစွန်းရောက်များ၊ အကြမ်းဖက်သမားများ ဗဟိုအာရှ ဒေသတွင် ကြီးထွားလာမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို ရှန်ဟဲ ၅ အုပ်စုက အမေရိကန်၏ ဒုံးပျံကာကွယ်ရေးစနစ်ကို ရုတ်ချကန့်ကွက် ကြသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် ABM စာချုပ်ကို ထောက်ခံသည်။ ပူတင်၏ ရှန်ဟဲ-၅ တွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှုမှာ အမေရိကန်ကို ချုပ်ကိုင်ရန် တရုတ် ဖဲချုပ်ကို ထုတ်သုံး ခြင်းဟု ဝေဖန်သူများက ပြောဆိုသည်။ ရုရှား သံတမန်များကလည်း ဝါရှင်တန် ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ရင်ဆိုင်ရန် တရုတ်နှင့် ပူးပေါင်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ သည်။ အရှေ့ပိုင်း မဟာဗျူဟာ မဟာမိတ်ကို ပူးပေါင်းပြီး အမေရိကန်တို့၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ရင်ဆိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ တရုတ်သည် ရုရှား၏ အကြီးမား ဆုံးသော လက်နက်ဈေးကွက်ကြီး ဖြစ်သည်။ ရုရှားနှင့် တရုတ် နှစ်နိုင်ငံသည် ယခုအခါတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို နက်ရှိုင်းလာသလို ပိုမို၍လည်း တိုးတက်လာ၏။ နှစ်နိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စွမ်းအင် ရရှိရေးမှာလည်း အရေး ပါနေကြ၏။ ဘေဂျင်းသည် အမေရိကန်၏ ဒုံးပျံကာကွယ်ရေး ဒိုင်းစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည်။ ထို့ကြောင့် မော်စကိုနှင့် လက်တွဲပြီး အင်အားတောင့်တင်း အောင် ကြိုးစားသည်။ အမေရိကန်၏ ဒုံးပျံ ဒိုင်းစနစ် တိုင်ဝမ်အထိ တိုးချဲ့ လာမှာကို တရုတ်က စိုးရိမ်သည်။ တိုင်ဝမ်သည် တရုတ်၏ ပြည်နယ်တစ်ခု ဖြစ်သလို တရုတ်ကို အကြီးမားဆုံး အန်တုနေသော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်၏။ ယခုအချိန်တွင် တရုတ်ရော ရုရှားပါ အမေရိကန်အတွက် အင်အားတောင့်တင်း သော မဟာမိတ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရေးကို မလိုလားကြပေ။

အီးယူ၏ ဂိုသင်ဘက် ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲ၌ အနာဂတ် အမေရိကန် နှင့် အမေရိကန်၏ အစဉ်အလာ ဥရောပ မဟာမိတ်များ ဆက်ဆံရေးတွင် အမေး လက္ခဏာစာစုံကို ထားရစ်ခဲ့လေသည်။ ရီပတ်ဘလစ်ကန် အစိုးရအဖွဲ့သစ်က ဝါရှင်တန်တွင် ယခု အုပ်ချုပ်လာသည်။ ထိုအဖွဲ့သည် ကလင်တန်နှင့် မတူပေ။ ဘုရိကသည် ဥရောပ အစိုးရများအပေါ် ပျော့ပျောင်းစွာ ဆက်ဆံနေသူ ဗဟုတို့။ ယခု ဥရောပတစ်ခုလုံး ပြောဆိုနေသည်မှာ အမေရိကန်၏ တစ်ဖက်စောင်းနင်း

တိမ်းညွတ်မှုများကို ပြောဆိုနေကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဘုရ်၏ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒ မှာ သူပြောသည့်အတိုင်း တစ်ဖက်စောင်းနင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘုရ် အနေဖြင့် အမေရိကန်၏ ခုံးပျံကာကွယ်ရေး ခိုင်းစနစ်ကို သဘောတူခွဲ လျှင် ဘုရ်၏ ဥရောပစရီးသည် သူ စိတ်ကြိုက် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့်စရီး ဖြစ်သွား မည်မှာ သံသယ ဖြစ်စရာ မလိုပေ။ ပူတင်ကလည်း အမေရိကန် စိတ်ကြိုက် ကစားလိုသူ မဟုတ်ပေ။ သူလည်း ဘောလုံးကစားလိုသူ ဖြစ်သည်။ ရုရှား အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးကို အစပိုင်း၌ အဆင်ပြေလိုသည်။ သို့သော် လွယ်လွယ် ကူကူ အဆင်ပြေမည်ကား မဟုတ်ပေ။ အဖုအထစ်များ ရှိနိုင်သည်။

၂၀၀၁ ခု ဇွန်လ ၁၆ ရက် စနေနေ့၌ အယ်လ်ဂျူတယ်ဂျာနာတွင် ရုရှား အမေရိကန် ထိပ်သီး ၂ ဦး တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကမ္ဘာ့စာနယ်ဇင်းလောကတွင် အံ့ဩစရာများ ဖြစ်ကုန်ကြတော့သည်။ ပူတင်နှင့် ရုရှားတို့သည် ထိုတွေ့ဆုံမှုကို စိတ်လှုပ်ရှားစွာ နှောင့်လင့်ခဲ့သည်။ ရိုပတ်ဘလစ်ကန် မူဝါဒအရ ဘုရ်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် အဟန့်အတား အများကြီး ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ရုရှားတို့ ထင်သလို၊ တခြားသူများ တွက်ထားသလို မဟုတ်တော့ဘဲ ၎င်းတို့ကဲ့သို့ တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲသွား၏။ လူအများမှာ မတွေးတတ်သလို ဖြစ်သွား၏။ ခေါင်းဆောင် ၂ ဦးသည် ဆလိုဗေးနီးယား၏ ပူနွေးသော နေရောင်ခြည်အောက်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံပြီးသည့်နဂါး ဘုရ်က သဗ္ဗင်္ဂစာဆရာများကို ထိပ်သီး တွေ့ဆုံမှုအကြောင်း ပြောခဲ့၏။ ထိုသို့သော တွေ့ဆုံမှုမှာ အလွန်ကောင်းကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ သမ္မတဘုရ်က 'ကျွန်တော် ဒီလူရဲ့ မျက်လုံးတွေကို စိုက်ကြည့်ခဲ့တယ်။ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ သူ့ရဲ့ဝိညာဉ်ကို တွေ့လိုက်တယ်လို့ ခံစားရတယ်။ သူဟာ အလွန် ဖြောင့်မတ်ပြီး ယုံကြည်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်လို့လည်း ခံစားရတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ သမ္မတ ဘုရ်က တက္ကဆက်ရီ သူ၏ ခြံဝင်းကြီးထဲသို့ ပူတင်ကို လာရောက်ဖို့ ဖိတ်သည်။ ပူတင် ကလည်း မော်စကိုသို့ လာရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ 'ကျွန်တော်ရဲ့ တက္ကဆက်က ခြံဝင်းထဲကို ယုံကြည်တဲ့သူတွေပဲ ဖိတ်တာ။ မယုံကြည်ရတဲ့ သူတွေကို မဖိတ်ပါဘူး။ သူဟာ ရိုးသားပြီး ဖြောင့်မတ်တယ်။ သူ့နိုင်ငံကိုလည်း ချစ်ခင်တယ်။ သူ့မိသားစုကိုလည်း ချစ်ခင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တန်ဖိုး အများကြီးကို မျှဝေခဲ့ကြတယ်' ဟု ဘုရ်က လေးလေးနက်နက် ထပ်မံပြောကြား ခဲ့သည်။ သူသည် ရုရှား ခေါင်းဆောင်ကို ချီးမြှောက် ပြောကြား၏။ ရုရှားနှင့် အမေရိကန် ဆက်ဆံရေး အဖုအထစ် ဖြစ်နေချိန်တွင် ဘုရ်က ပူတင်ကို ချီးမြှောက် ပြောဆိုသည့်အတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးက အံ့ဩသွားကြလေသည်။ ထိုသို့ ဘုရ်၏

ပြောဆိုမှုအပေါ် ဝါရှင်တန်ပို့စ် သတင်းစာကြီးက "ဘုရ်သည် ယခင် KGB ထောက်လှမ်းရေး တစ်ဦးကို အလွယ်တကူ ယုံကြည်လိုက်သည်" ဟု ရေးခဲ့ သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်ကမူ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သူမ၏ ဆရာ ပြောသည့် လေသံအတိုင်း မနင်းခဲ့ပေ။ 'ရုရှား သမ္မတနဲ့ တွေ့ဆုံတာဟာ မကောင်းတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်သူကမှ မပြောပါဘူး။ အမေရိကန် သမ္မတ တစ်ယောက် အနေနဲ့ ကောင်းမွန်ပြီး နွေးထွေးတဲ့ ဆက်ဆံမှုရှိအောင် ကြိုးစား ခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန် သမ္မတဟာ သမ္မတ ပူတင်နဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဆက်ဆံ ရေး ရှိသင့်တယ်ဆိုတာ အလွန်သိသာစွာ ပြသခဲ့တယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ ဟာသဉာဏ်လည်း ရှိကြတယ်။ သူတို့ ဆက်ဆံရေးဟာ ရေးထားတာကို ဖတ်ပြ တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ မှတ်တမ်းတင်ရမယ့် ထိပ်သီး ဆွေးနွေးပွဲပါပဲ' ဟုသာ ရိုက်စ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ သမ္မတ၏ အကြံပေးအရာရှိက သမ္မတ ပြောသည့် အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း ပြောခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ သံတမန် ပီသစွာ တွေ့ဆုံ ပွဲ၏ လက္ခဏာရပ်ကိုသာ ပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘုရ်က ရုရှားတို့အနေဖြင့် WTO အဖွဲ့ထဲ ဝင်ခွင့်ရအောင် အမေရိကန်တို့က ထောက်ခံ ကူညီပေးပါမည်ဟု ကတိပေး ပြောကြားခဲ့၏။ သမ္မတ ပူတင်မှာ အမေရိကန် သမ္မတ၏ လိုက်လျောမှုကို တွေ့ရသဖြင့် ပျော်ရွှင်သွားလေသည်။ သူတို့ နှစ်ယောက် ဆက်ဆံရေးမှာ ပွင့်လင်းပြီး သမ္မတဘုရ်၏ အကြံပေးချက်များကို သမ္မတ ပူတင်က ခေါင်းညိတ် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါ၏။ ပူတင်က 'ရုရှားနဲ့ အမေ ရိကန် လက်တွေ့ကျတဲ့ ဆက်ဆံရေး တည်ဆောက်ဖို့ လိုတယ်။ အမေရိကန် သမ္မတရဲ့ တုံ့ပြန်မှုတွေက နွေးထွေးလှပါတယ်။ အင်အားကြီး စုပါ ပါဝါနိုင်ငံရဲ့ သမ္မတက ရုရှားကို ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းတွေမှာ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ရမယ့် မိတ်ဆွေနိုင်ငံ ဖြစ်ချင်တဲ့အတွက် အလွန်ဝမ်းသာဖို့ ကောင်းပါတယ်။ အလွန် တန်ဖိုးရှိတဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ပါပဲ' ဟု ပူတင်က တုံ့ပြန်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ထိုသို့ ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး တွေ့ဆုံလိုက်ခြင်းအတွက် အမေရိကန်တို့ အနေဖြင့် ရုရှားတို့၏ လိုက်လျောမှုကို သဘောကျ နှစ်ခြိုက်သွားလေသည်။ ရွှင်ပျ မော်ရွေသော ဆက်ဆံရေးကြောင့် နှစ်ဖက်စလုံးမှာလည်း အမြင်ရှင်းလင်း သွား၏။ ၁၉၇၂ ခု ABM စာချုပ်၏ ကျိုးကြောင်း ညီညွတ်မှုကို ပြောဆိုခဲ့သည့် ရုရှားတို့အနေဖြင့် အမေရိကန် ခုံးပျံကာကွယ်ရေး ခိုင်းအကြောင်း ဆွေးနွေးလိုပါ သည်ဟု ပြောသည်။ ABM စာချုပ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် တစ်ဖန် ဖြုတ်၍ အသစ်ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် ဆွေးနွေးလိုသည့်သဘော ရှိသည်ဟု အမေရိကန်က

ယူဆသည်။ ဘုရားနှင့် သူ၏ အဖွဲ့သည် ရုရှားတို့၏ လိုက်လျောမှုကို ဆက်လက် တွန်းအားပေးရန် မျှော်လင့်ထား၏။ ထိုထိပ်သီးစည်းဝေးပွဲသည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝါဒ၏ အောင်ပွဲဟုလည်း ယူဆပြီး ကျေနပ်အားရသွားကြသည်။ နှစ်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ တွေ့ဆုံဖို့ သဘော တူညီချက် ရယူကြရန်လည်း သဘောတူခဲ့၏။ နောက်ရက်သတ္တပတ် အကြာတွင် အမေရိကန် ဝန်ကြီး ၄ ဦး မော်စကိုသို့ ရောက်လာကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးတို့လည်း ပါသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန် ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေး ဝန်ကြီးလည်း ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့မှာ နိုင်ငံတကာ ကမ္ဘာလုံးခြံရေး သဘောတူညီချက် အသစ်ကို ဆွေးနွေးနေကြသည်။ ထိုထဲတွင် ခုံးပျံကာကွယ်ရေး အကြောင်းလည်း ပါသည်။ ပါဝဲလ်နှင့် ရုရှား နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး အိဂါအိုင်ဗန်နော့ကို အသေးစိတ် ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဆွေးနွေးပွဲမှ ကျွမ်းကျင်သောသူများ ပါသည့် ပူးတွဲကော်မတီများ ဖွင့်၍ လုံခြုံရေးအသစ်ကို အသေးစိတ် ညှိနှိုင်းရန် ဖြစ်သည်။ “နှစ်နိုင်ငံစလုံး အနေနဲ့ ကမ္ဘာလုံးခြံရေး အဆောက်အအုံ တစ်ခုကို ဝိသုတာအသစ်ဖြင့် ဆောက်ဖို့ နှစ်ဖက်စလုံးမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်” ဆိုသည်ကို ပူတင်က သဘောကျလေသည်။ ဘုရိကလည်း ABM စာချုပ်သည် စစ်အေးခေတ်ကတည်းက ရှိခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်၍ အသစ် ပြင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု တင်ပြခဲ့သည်။ ‘နှစ်ဖက် ညှိနှိုင်းသဘောတူလို့ရတဲ့ စာချုပ်သစ်ကို ဆွေးနွေးချုပ်ဆိုလို့ ရတယ်’ ဟု ဘုရိက တင်ပြခဲ့လေသည်။ ပူတင် အမေရိကန် သမ္မတနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းမှာ နောက်ဆုံးအကြိမ် အဖြစ်ကား မဟုတ်ပေ။ သူတို့ စ ကစားရာတွင် သူ၏ အားနည်းသော လက် များဖြင့် ကစားခဲ့သည်။ သူက ထူးခြားသော အကြောင်းအချက် မရှိဘဲ လိုက်လျော သဘောတူညီခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ABM စာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ကား ပူတင်ဘက်မှ အသာစီးရသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဘုရိ၏ ရီပတ်ဘလစ်ကန် အစိုးရ အဖွဲ့သစ်သည် ရုရှားတို့နှင့် သဘောတူညီမှု မရရှိသည့်တိုင်အောင် ABM ကို အသစ် ပြန်လည်မွမ်းမံရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ABM စာချုပ် ဆွေးနွေးမှုတွင် ရုရှားတို့ အောင်ပွဲရရှိပြီး ခုံးပျံကာကွယ်ရေးစနစ်နှင့် ပတ်သက်၍ တချို့ အချက်များကို သဘောတူခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန် အနေဖြင့် ဥရောပတွင် အဓိက မဟာမိတ်များ ရယူမည် ဖြစ်သည်။ အမြဲ လက်တွေ့ကျနေ သော ပူတင်က လက်တွေ့ကျသော ဆွေးနွေးမှုဖြင့် သဘောတူညီမှုကို ရယူမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အယ်ဂျူဘယ်ဂျာနာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ပူတင်၏

ရုရှားသည် ကမ္ဘာ့ ကစားပွဲတွင် အဓိက ကစားသမားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ခံရလေသည်။ အမေရိကန် အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကလည်း ရုရှားကို မျက်ကွယ်ပြု၍ မရနိုင်ကြောင်း သိရှိသွားကြသည်။ ရုရှားနှင့် ပတ်သက်သော အမေရိကန်၏ မူဝါဒကိုလည်း အလေးအနက်ချမှတ်ရန် ဘုရိအစိုးရအဖွဲ့က စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် ယခင်က ဝက်ဝံကြီး တောရစ် ယဲလ်ဆင်နှင့် အမေရိကန်တို့ ဆက်ဆံရေးထက် ပိုမိုကောင်းမွန်ဖို့ ဘုရိက မျှော်လင့်သည်။ ဘုရိ အနေဖြင့် ယခင် KGB ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့် ဆက်ဆံရသည်ကို ပိုသဘောကျလေသည်။ ပူတင် အနေဖြင့် စတင် တွေ့ဆုံလိုက်ကတည်းက ဂျော့ဒဗလျူဘုရိနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့ကို အရင်းနှီးဆုံး ဆက်ဆံလိုက်ရသည့်အတွက် အစ ကောင်းသွား၏။ ၂၀၀၁ ခု စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် သူတို့နှစ်ဦး၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ပို၍ ထူးထူးခြားခြား တိုးတက်ကောင်းမွန်သွားခြင်း ဖြစ်၏။ အကြမ်းဖက် အသေခံ တိုက်ခိုက်သူများက နယူးယောက်ရှိ အမြှာညီနောင် အဆောက်အအုံနှင့် ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံး အံ့အားသင့်သွား အောင် ဖြိုချတိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ထိုအဆောက်အအုံများရှိ လူပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့၏။ ဘုရိ အစိုးရအဖွဲ့မှာ ထို တိုက်ခိုက်ခံရမှုကြောင့် တုန်လှုပ်သွား၏။ ရုတ်တရက် မည်ကဲ့သို့ ကိုင်တွယ်ရမည်ကို မသိလောက်အောင်ပင် ချောက်ချား သွားကြ၏။ ပါကစ္စတန် သမ္မတ၏ နာမည်ကိုပင် မမှတ်မိသော သမ္မတ တစ် ယောက်သည် ကမ္ဘာ့ သံတမန် ဆက်ဆံရေးအတွက် အခက်အခဲ ဖြစ်နိုင်လောက် ပေသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်ခံရပြီးသည်နှင့် ဘုရိထံ ပထမဆုံး ဖုန်းဆက်သော ခေါင်းဆောင်မှာ ဗလာဒီမီယာပူတင် ဖြစ်၏။ သူ၏ ပုဂ္ဂလိက ဝမ်းနည်းကြောင်းကို ဖော်ပြသလို အမေရိကန် အစိုးရနှင့် အမေရိကန် ပြည်သူ များကို သူနိုင်ငံမှ ပြည်သူများက ခြင်းချက်မရှိ ထောက်ခံကြောင်း ပြောဆို သည်။ ဤကဲ့သို့သော ရုရှားသမ္မတ၏ ဆက်ဆံမှုသည် အလွန်ပြောင်မြောက်သော သံတမန်ဆက်ဆံမှု ဖြစ်သည်။ ပူတင်၏ သံတမန်ဆက်ဆံမှု ကျွမ်းကျင်ကြောင်း နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားကြောင်း ပြသလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ မော်စကိုရှိ နိုင်ငံရေး နှင့် စစ်ရေးခေါင်းဆောင် အများအပြားမှာ ကြားနေလိုသောဆန္ဒ ရှိကြသည်။ အမေရိကန်တို့ ကသိကအောက် ဖြစ်သွားသည်ကို မသိလိုက် မသိဘာသာ နေလိုကြသည်။ သို့သော် ပူတင်ကမူ အမေရိကန်တို့ကို စာနာကြောင်းနှင့် ထိုအကြမ်းဖက်မှုကို ရှုတ်ချကြောင်း၊ အမေရိကန် အစိုးရကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလိုက်ရာ အမေရိကန် အစိုးရ အနေဖြင့်

အလွန် ကျေနပ်သွားလေသည်။ ပုတင်သည် သူ၏ အကြံပေး အရာရှိများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း မရှိဘဲ အမြန်ဆုံး သူ၏ သဘောထားကို ထုတ်ဖော်လိုက်သည်။ သူတို့ သမ္မတ၏ ဤကဲ့သို့ အမြန်ဆုံး ပြုလုပ်မှုကို ရုရှား ပြည်သူများက ထောက်ခံကြ၏။ သူတို့ကလည်း စာနာမှုရှိကြောင်း ပြသခဲ့ကြ၏။ မော်စကိုရှိ အမေရိကန်သံရုံးရှေ့တွင် ဝမ်းနည်းကြောင်း သဝဏ်လွှာနှင့် ပန်းခြင်းများမှာ တောင်ပုံရာပုံ ရောက်ရှိလာသည်။ အမေရိကန်ပြည်သူများ အကြမ်းဖက်သမား လက်ထဲ သေဆုံးခဲ့ရသည်ကို ရုရှားပြည်သူများက စာနာကြောင်း လက်တွေ့ ပြသလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ နယူးယောက်ရှိ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦ ပြိုကျရာတွင် ရုရှားလူမျိုး ၁၀၀ ကျော်လည်း ပါဝင် သေဆုံးသွားသည်။ ရုရှား နိုင်ငံသားများသည် ထိုတိုက်ခိုက်ခံရမှုအတွက် ဒေါသထွက်ပြီး အကြမ်းဖက် သမားများကို ရှုတ်ချ ပြစ်တင်ခဲ့ကြသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အတိုက် ခံရမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗြိတိန်ရှိ ဘက်ကင်ဟမ်နန်းတော် ဘုရင်မကြီး၏ အစောင့်တပ်ဖွဲ့များက အမေရိကန် အမျိုးသားသီချင်းကို တီးမှုတ်ခဲ့ကြ၏။ အမေရိကန် ပြည်သူများနှင့် ထပ်တူ စာနာကြောင်း ပြသခဲ့၏။ ပုတင်၏ ယခု ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမြန်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ကိုယ်ကျိုးမငဲ့သော လုပ်ရပ်အပေါ် အမေရိကန် ပြည်သူများက အလွန် လေးစားသွားခဲ့ကြ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အတိုက်ခံရမှုက ရုရှားနိုင်ငံ အကျိုး စီးပွားအတွက် မှတ်မှတ်ရရ ဖြစ်သွားစေသည်။ ပုတင်သည် ရရှိလာသော အခွင့် အရေးကို လက်နစ်ဖက်စလုံးနှင့် ဖမ်းဆုပ်ခဲ့လေသည်။

ချေချင်ညာ စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ရုရှားတို့က သူတို့သည် ချေချင်ညာမှ အစွလာမ်မစ် အစွန်းရောက်များကို တိုက်ခိုက်နေပါသည်ဟု နှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်းက ဆင်ခြင်ပေးခဲ့သည်။ ရုရှား သံတမန်များကလည်း ချေချင်ညာတွင် ရုရှားက တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ မြောက်အိုင်ယာလန်တွင် ဗြိတိသျှတို့က အကြမ်း ဖက်ဝါဒအပေါ် တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် တူသည်ဟု နှိုင်းယှဉ်ပြောသည်။ သို့သော် အနောက်နိုင်ငံ မီဒီယာများက လက်မခံကြပေ။ အနောက်တိုင်း သံတမန်များ ကလည်း ထိုဆင်ခြင်ကို မသိကျိုးကျွန် ပြုထား၏။ ထိုအချိန်တွင် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အရေးအခင်း ပေါ်လာသည်။ ပုတင်အတွက် အခွင့်အရေး ရလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယခုအခါ အကြမ်းဖက်ဝါဒမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ခြိမ်းခြောက်လာသည်။ အထူးသဖြင့် အစွလာမ်မစ် အစွန်းရောက်များက အနောက်နိုင်ငံများကို ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်နေခြင်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒသည် အစွလာမ်မစ် အစွန်းရောက် ဝါဒအပေါ် အမြစ်တွယ်နေ၏။ ထိုအကြမ်းဖက်ဝါဒသည် တစ်

ကမ္ဘာလုံးသို့ ဖြန့်ကြက် ဒုက္ခပေးလာပြီ ဖြစ်သည်။ ရုရှား လုံခြုံရေး အရာရှိ များက တောင်ပိုင်းသို့ ခြောက်လှန့်မှု ဆိုသည်ကို ပြောဆိုလာကြသည်။ ချေချင်ညာရှိ အစွလာမ်မစ် အခြေခံဝါဒီများကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ရုရှားအဖို့ အကြမ်း ဖက်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်ခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော ပုတင်၏ ချေချင်ညာအတွက် ထွက်ပေါက်ကို ရရှိစေသည်။ ထို့အတူ ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်းနှင့် ဗဟိုအာရှနိုင်ငံ များတွင်လည်း အစွလာမ်မစ် အကြမ်းဖက်ဝါဒီများကို တိုက်ခိုက်ရေးအား အခြေခံ ပြီး ရုရှား၏ ဩဇာကို ထူထောင်လိုပေသည်။ အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုကို ထိုဒေသတွင် ကတုတ်ကျင်းတူး၍ ကာကွယ်ရမည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ယဉ်ကျေးသော နိုင်ငံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို အကာအကွယ် ပေးရမည်။ အစွလာမ်မစ် အစွန်း ရောက်ဝါဒနှင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒအား ကျားကုတ်ကျားခဲ တွန်းလှန်ရမည်ဟု ပုတင်က ဆိုသည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန်တို့၏ ရက်စက်မှုကို အကြောင်းပြပြီး အနောက်နိုင်ငံများအား အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် အဓိက အကျဆုံး ခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်၏။ သူသည် နောက်ကွယ်မှ ကြိုးကိုင်နေသော ဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်သည် ချေချင်ညာနှင့်လည်း အဆက်အသွယ် ရှိသည်။ သူသည် ယခင်က CIA လှေကျင့်ပေးခဲ့သော CIA ၏လူ ဖြစ်သလို ပါကစ္စတန် ထောက်လှမ်းရေး (ISI) နှင့် ဗြိတိသျှ အထူးတပ်ဖွဲ့ (SAS) တို့၏ လှေကျင့်ပေးမှုဖြင့် အားကောင်းလာသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆော်ဒီ လူမျိုး၊ ဆော်ဒီနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှ စပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ရန် အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် နိုင်ငံခြား မူဂျာဟေဒင်များကို CIA က လှေကျင့်ဖွဲ့စည်း ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အိုစမာဘင်လာဒင်မှာ CIA ၏ ငယ်မွေးမြူပေါက်၊ လက်သပ်မွေးတပည့် ဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ကိုယ်မွေးတဲ့မျောက် ကိုယ့်ကို ပြန် ခြောက်နေခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အနောက်အုပ်စုက မွေးခဲ့သော ဆိုဗီယက် ဆန့်ကျင်ရေးသမားများနှင့် ဗဟိုအာရှဒေသရှိ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစု များ အားလုံးမှာ ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့က ထိုဒေသများရှိ ဆိုဗီယက် ခွဲထွက်ရေးသမားများကို ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး မူဂျာဟေဒင်များအဖြစ် လက်နက်ပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ချေချင်ညာပုန်များကိုလည်း ထိုအတိုင်း ပင် ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် လှေကျင့်သင်တန်းပေးခဲ့သည်။ ထို အချိန်က တာလီဘန်တို့ အုပ်ချုပ်သော အာဖဂန် ဖြစ်ပါသည်။ နောင် တာလီဘန် တို့သည် အမေရိကန်တို့ကို ပြန်တိုက်ခိုက်လာသည်။ ကဘူးလ် ကျသွားသော အခါ တာလီဘန်များမှာ သူပုန်များ ဖြစ်သွားကြ၏။ ရုရှားတို့မှာလည်း ကမ္ဘာ

အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သော တိုက်ပွဲ၌ အခရာကျသော မဟာမိတ် ဖြစ်လာလေသည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ဗဟိုအာရှဒေသကို ခြေကုပ်ဝင်ယူပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အယ်လ်ကေဒါနှင့် တာလီဘန်တို့အား တိုက်ခိုက်နေခြင်းကို “ရွင့်ပြု” ထားလိုက်သည်မှာ ဒဏ္ဍာရီ တစ်ပုဒ်လို ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် အမေရိကန်တွင် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခံရပြီးနောက် ပူတင်သည် ထိုကစားပွဲကို ထိန်းချုပ်ထားလိုက်နိုင်သည်။ ယခင် ဆိုဗီယက် မဟာမိတ်များ ဖြစ်သော ဗဟိုအာရှနိုင်ငံ များစွာကလည်း သူတို့နိုင်ငံများသို့ လာရောက် အခြေစိုက်ဖို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ပူတင်ကလည်း ယခင် ရုရှား၏ မဟာမိတ်နိုင်ငံများ၊ ယခုလည်း ရုရှား နောက်ခံပြုထားသော နိုင်ငံများတွင် အမေရိကန်တို့က စစ်အခြေစိုက် စခန်းများ ထားရှိရန် တောင်းဆိုခြင်းကို မျက်စိ မှိတ်၍ ခေါင်းညိတ်လိုက်၏။ ပူတင်၏ အကြံပေးများက ယခုအခြေအနေကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် မလုပ်ဘဲ ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေးလုပ်ရန် အကြံပေးခဲ့၏။ စက်တင်ဘာ (၁၃) ရက် နေတိုး အစည်းအဝေး တက်ရောက်ခဲ့သော ရုရှား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့က တခြား အကြောင်းတွေကို ကျွန်တော် ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။ ယခု နေတိုး စစ်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ အနေနဲ့ ဗဟိုအာရှ နိုင်ငံတွေမှာ အခြေခံစခန်းတွေ ချထားမယ်ဆိုရင်လည်း အထွေအထူး ပြောစရာ မရှိပါဘူး။ ဒီနိုင်ငံတွေဟာ ရုရှားနိုင်ငံနဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ ဓနသဟာယ နိုင်ငံတွေ အဖြစ် (CIS) ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ နိုင်ငံတွေ ဖြစ်ပါတယ်’ ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုအစည်းအဝေးပွဲသို့ CIS မှ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ၁၂ ယောက်လည်း တက်ရောက်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှ တာလီဘန်နှင့် အယ်လ်ကေဒါတို့ကို တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပေါ်နေသော အကျပ်အတည်းကို နေတိုး နိုင်ငံများနှင့်အတူ ဆွေးနွေးကြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သူတို့အားလုံးသည် ယခင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံများထဲတွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံများ၏ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။ ယခု တောတစ်နိုင်ငံများ ဖြစ်၏။ စက်တင်ဘာ (၁၉) ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာကြီးက သမ္မတဘုရား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကောလင်းပါဝဲလ်၊ ရုရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဂါ အိုင်ဗန်နော့တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည့်အကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ အိုင်ဗန်နော့က ဗဟိုအာရှဒေသတွင် တပ်ဖွဲ့များ ချထားခြင်းကို လက်ခံကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့၏။ ထောက်လှမ်းရေးအတွက်လည်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်ဟု ပြောသည်။ ရုရှားတို့သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က အာဖဂန်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ သိမ်းပိုက်ထားခဲ့

သည်။ ထို့ကြောင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းကို ရုရှားတို့က အမေရိကန်တို့အား အဖိုးမပြတ်နိုင်သော အချက်အလက်များ ပေးနိုင်လေသည်။ မော်စကို အနေဖြင့် အာဖဂန်မှ အိုစမာဘင်လာဒင်၏ အယ်လ်ကေဒါ အခြေစိုက် စခန်းများကို အတော်များများ သိရှိထားပြီးပြီ။ ထိုအချိန်က အယ်လ်ကေဒါကို ဝါရှင်တန်က ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားတို့၏ ထောက်လှမ်းစုံစမ်းမှုများအရ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အယ်လ်ကေဒါတို့သည် အခြေခံ စခန်းပေါင်း ၅၇ ရက် အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း အတည်ပြု ပြောဆိုသည်။ ထိုအခြေစိုက်စခန်းများ အပြင် မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်များ၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့်လည်း အယ်လ်ကေဒါ တို့သည် သူတို့၏ ရန်သူများကို လျှို့ဝှက်တိုက်ခိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အနာတိုလီဂဗားရှင်းတို့က ဗဟိုအာရှတွင် အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲအတွက် အမေရိကန်တို့ စစ်အခြေစိုက်စခန်း ထားရှိခြင်းကိုကား ဆန့်ကျင်ကြလေသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၉) ရက်နေ့တွင် အိုင်ဗန်နော့၊ ဘုရင့်နှင့် ပါဝဲလ်တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြ၏။ ထိုတွေ့ဆုံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကင်းဆက်စိတ်စတား သတင်းစာက ထိုတွေ့ဆုံမှုသည် ယခင် ဆိုဗီယက် သမ္မတနိုင်ငံဟောင်းများ ဖြစ်သော ဥဇဘက်ကစ္စတန်နှင့် တာဂျစ်ကစ္စတန် တို့တွင် အမေရိကန် လေတပ်စခန်းများ ထားရှိပြီး အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ဆင်ရေးတွင် အသုံးပြုရန် ရုရှားတို့က သဘောတူသည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်တို့၏ စစ်လေယာဉ်များ၊ ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ၊ တင့်ကားများနှင့် သူလျှိုလေယာဉ်များမှာ ပါရှင်း ပင်လယ်ကွေ့တွင် ချထားသကဲ့သို့ အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာနှင့် ဗဟိုအာရှ နိုင်ငံများတွင်လည်း အများအပြား ချထားလေသည်။ မော်စကိုက မည်သို့ ပြောသည်ဖြစ်စေ အမေရိကန်တပ်များ ဗဟိုအာရှ ဒေသများတွင် အခြေစိုက်စခန်းများ ထားရှိနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနိုင်ငံများသည် အာဖဂန်နိုင်ငံနှင့် ဘေးချင်းကပ် နိုင်ငံများ ဖြစ်ကြ၏။ ဥဇဘက်ကစ္စတန်မှ အစ္စလာမ်ကာရီမော့မှာ ထိုနိုင်ငံ၏ သမ္မတ ဖြစ်ပြီး မော်စကို၏ ရုပ်သေးလည်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားတို့၏ သဘောတူညီချက်သာ မရလျှင် ဥဇဘက်ကစ္စတန်၌ အမေရိကန်တပ်များ ချထားခွင့်ပေးမည် မဟုတ်ပေ။ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် ဖြစ်ပေါ်မှုက ရုရှားတို့အနေဖြင့် သူတို့ အရုံးဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့ရသော အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တို့ တိုက်ခိုက်ရန် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ရသလို ရှေ့ချင်ညာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အနောက်နိုင်ငံများအဖို့ နှုတ်ပိတ်သွားစေခဲ့သည်။ အစ္စလာမ် အကြမ်းဖက်သမားများက မော်စကိုအား အဟန့်အတား ပေးနေမှုကိုလည်း ယခု အမေရိကန်တို့ ရောက်ရှိလာသဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် အစွင့်

အရေး ရရှိသည်။ တာလီဘန်တို့ကို ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ခြင်းသည် ရုရှားတို့အဖို့ ထိုဒေသမှ နိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်ခွင့်၊ ရေနံပိုက်လိုင်းများ တည်ဆောက်ခွင့် ရရှိသွားသည်။ ရုရှားတို့က ဓာတ်ငွေနှင့် ရေနံပိုက်လိုင်းများကို တောင်ပိုင်း နိုင်ငံများနှင့် အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာတစ်လျှောက် ဘေးကင်းစွာ သွယ်တန်းခွင့်မှာ ယခုအခါ အခွင့်အရေး ရရှိသွား၏။ အမေရိကန်တို့က အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ရုရှားတို့ကလည်း ဥဘောက်ကစွတန်မှ အခြေခံ ဝါဒီများကို တိုက်ခိုက်သွားနိုင်သည်။ ဥဘောက်ကစွတန်မှ အစ္စလာမ်မစ် လူ့ပုံ ရှားမှုအဖွဲ့မှနေ အကြမ်းဖက်မှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ထိုအဖွဲ့ကို တာလီဘန် တို့က ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပြီး စစ်သင်တန်းများ ပေးနေသည်။ ဥဘောက်ကစွတန် အစ္စလာမ် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (IMU) ကို လိုလားသူ ၃၀၀၀ ခန့်ကိုလည်း ဥဘောက် ကစွတန်တွင် ဖမ်းဆီး ထောင်ချထားသည်။ တာဂျစ်ကစွတန်နှင့် ကာဂျစ်ကစွ တန်တို့တွင်လည်း အစ္စလာမ်မစ် အခြေခံဝါဒီများရှိကာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှ သင်ပာန်းပေးပြီး ထောက်ပံ့ထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့နိုင်ငံတွင် အမေ ရိကန်များ ရောက်ရှိလာခြင်းကို ကြိုဆိုကြလေသည်။ စက်တင်ဘာ (၂၂) ရက် နေ့၌ ပင်လယ်နက်ဒေသ ဆိုချီတွင် ဗဟိုအာရှနိုင်ငံများ၏ လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး ကျင်းပဆွေးနွေးကြ၏။ ပူတင်ကလည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နှင့် ပူးပေါင်း၍ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရန် ပြောဆိုသွားသည်။ ပူတင်သည် သံတမန်ဆက်ဆံရေးကို အနည်းငယ် အခြေခံပြီး လက်တွေ့ကျသည့် မဟာ ဗျူဟာမြောက် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဦးစားပေးခဲ့လေသည်။

စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့တွင် ပူတင်နှင့် ဘလ်သည် လိုအပ်သည့် အချက်များတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် တယ်လီဖုန်းနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြ၏။ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲတွင် မည်သို့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မလဲ ဆိုသည်ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ရုရှား သမ္မတက ဗဟိုအာရှ နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နိုင်ငံတကာ လေကြောင်းသွားလာခွင့် ကို လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု စစ်ဆင်ရေးအရ ခွင့်ပြုမည်ဟု ပြောဆို ခဲ့သည်။ ထိုခွင့်ပြုချက်နှင့်အတူ သတင်းထောက်လှမ်းရေးတွင်လည်း ရရှိသမျှ ပေးပို့မည် ဖြစ်သည်။ ဘလ်ကလည်း မော်စကို၏ မဟာမိတ်များကို လက်နက် များ ထောက်ပံ့မည်၊ အာဖဂန်နစ္စတန် မြောက်ပိုင်းရှိ တာလီဘန်တို့ကို တိုက်ခိုက် နေသော ရုရှားမဟာမိတ်များကို ထောက်ပံ့ပါမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် ပူတင်အနေဖြင့် အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်ဝါဒီများနှင့် ပြည်တွင်းတွင် နေထိုင် သော အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များကိုကား တန်းတူထားနိုင်ပေ။ ပြည်တွင်းတွင်

အေးချမ်းစွာနေသော အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များမှာ အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက် ဝါဒီများနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သတ်ဟု ပူတင်က ထောက်ပြခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ လူဦးရေတွင် ၇ ပုံ ၁ ပုံမှာ မူဆလင် ဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြ၏။ ရုရှားတွင် အစ္စလာမ်မစ် အသိုင်းအဝိုင်းမှာ အေးချမ်းစွာ နေထိုင်သော ပြည်သူများ ဖြစ် ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူသည် အမေရိကန် ဦးဆောင်သော အကြမ်းဖက် ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး တပ်ပေါင်းစုကြီးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗဟိုအာရှနိုင်ငံများရှိ လူဦးရေ အများစုမှာ မူဆလင် ဘာသာဝင်များ ဖြစ်၏။ ဥဘောက်ကစွတန်တွင် မူဆလင် ဘာသာဝင်ပေါင်း ၈၀ % ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဥဘောက်ကစွတန်နှင့် တာဂျစ်ကစွတန်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ လာရောက်ခိုလှုံနေသော ဒုက္ခသည် အများအပြား ရှိနေကြ၏။ ပူတင်က ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ 'ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာပေါင်းစုံ ရှိတဲ့ ပြည်သူတွေ နေထိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ အကြမ်းဖက်ဝါဒရော အစ္စလာမ်ဘာသာပါ ရောထွေးနေပါတယ်။ အကြမ်းဖက်သမားတွေဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ဟန်ပြ ကြွေးကြော်ပြီး ပြည်သူတွေ သေကျေအောင် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်နေသူတွေ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က အကြမ်းဖက် ဝါဒတွေနဲ့ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင် တွေကို ခွဲခြားသိမြင်ဖို့ လိုတယ်။ ခွဲခြားဆက်ဆံဖို့လည်း လိုပါတယ်' ဟု ပြော ကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် အာဖဂန်ရှိ အယ်လ်ကေဒါနှင့် တာလီဘန်တို့ကို စစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ရာ၌ အနောက်နိုင်ငံနှင့် ရုရှားတို့ ပူးပေါင်းခဲ့ကြသည်။ စစ်ရေးအရ တုံ့ပြန်မှုကို အလျင်အမြန် ပြုလုပ် ၏။ ဘရပ်ဆဲလ်တွင် ၂၀၀၁ ခု အောက်တိုဘာ၌ အီးယူ-ရုရှား ထိပ်သီးအစည်း အဝေး ပြုလုပ်၏။ ပူတင်သည် ဝန်ကြီး ၃၀ နှင့် အရာရှိများနှင့်အတူ ပူးတွဲပြီး ဆွေးနွေးကြသည်။ နေတိုး အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဖြစ်သူ ဗြိတိသျှမှ လော့ရော့ ဘတ်ဆန်လည်း ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဝင်ရောက်ဆွေးနွေး၏။ ဘရပ်ဆဲ ထိပ်သီး အစည်းအဝေး၌ ရုရှားက အမေရိကန် ဦးဆောင်သော အကြမ်းဖက် ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေး စစ်ပွဲတွင် သူ့အနေဖြင့် အခိုင်အမာ ထောက်ခံပါကြောင်း ပြောကြား၏။ 'ကျွန်တော်တို့အားလုံး အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ တိုက်ဖျက်ရမယ်။ ကမ္ဘာ့မိသားစု တစ်ခုလုံး လက်တွဲပြီး တိုက်ခိုက်ရမယ်' ဟု ပူတင်က ပြောကြားသွားသည်။ ရုရှားသည် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် အနီးကပ်သုံး ဆက်ဆံ၍ ပါဝင်ပါမည်။ အထူးသဖြင့် အီးယူ၊ နေတိုးတို့နှင့် ပူးပေါင်း ပါဝင် ပါမည်ဟု ဆိုသည်။ ပူတင်က ထိုအစည်းအဝေး၌ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားကို

လည်း ဝေဖန်သွား၏။ ယခု အမြှာညီနောင်ကို တိုက်ခိုက်သူ အများစုမှာ ဆော်ဒီနိုင်ငံမှ လာရောက်သူများ၊ ဆော်ဒီနိုင်ငံသားများ ဖြစ်သည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်မှာလည်း ဆော်ဒီလူမျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုအယ်လ်ကေဒါ အကြမ်းဖက်သမားများကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ဆော်ဒီတွင် အခြေစိုက်စခန်းဖွင့်ခွင့် အမေရိကန်က တောင်းဆိုခြင်းကို ဆော်ဒီအစိုးရက ငြင်းပယ်ခဲ့ရာ ပူတင်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ခဲ့သည်။

အီးယူ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲ၌ ဂျာမန် ဝန်ကြီးချုပ် ဂါးဟတ်ရှရီးဒါးကလည်း ယခု အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အကြမ်းဖက်သမားများအား တိုက်ခိုက်မှုကို ချေချင်ညာတွင် ရုရှားတို့ တိုက်ခိုက်မှုနှင့် တူညီသည်ဟု ပြောဆိုလာ၏။ ထို့ပြင် လော့ရောဘတ်ဆန်က ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့နှင့် တွေ့ဆုံစဉ်ကလည်း ရုရှားတို့အနေဖြင့် အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် နယ်မြေကာကွယ်ရန် အခွင့်အရေးရှိကြောင်း ချေချင်ညာကို ရည်ညွှန်း၍ ပြောဆိုသွားခဲ့သည်။ ဘရပ်ဆဲလ် ထိပ်သီး အစည်းအဝေးပွဲတွင် သတင်းထောက်များကို ပူတင်က ပြောရာ၌ “နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စပ်လျက် ရှိပါတယ်။ မြောက်ကော့ကေးရှပ်လို ဒေသ၊ ချေချင်ညာလို ဒေသတွေမှာ အကြမ်းဖက်သမားတွေနဲ့ ဆက်သွယ်မှုတွေ ရှိပါတယ်” ဟု ပြောသွား၏။ သူက ၁၉၉၉ ခုနှစ်က မော်စကိုရှိ လူနေအဆောက်အဦများကို ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ ဖုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်နှင့် နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ကို အကြမ်းဖက်သမားများက အသေခံ၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်များကို နှိုင်းယှဉ်ပြောကြားသွား၏။

ဘရပ်ဆဲလ်သို့ ပူတင် ရောက်ရှိလာရာ၌ သူ့လက်ထဲတွင်လည်း “ဈေးဝယ်စာရင်း” ပါလာ၏။ သူက ရရှိသည့် အခွင့်အရေးပေါ်တွင် သူ့လိုအပ်ချက်များကို တောင်းဆိုမည် ဖြစ်၏။ ပူတင်က ရုရှားကို အီးယူ၏ လုံခြုံရေးနှင့် နိုင်ငံရေးကော်မတီတွင် ပါဝင် ပတ်သက်စေလိုသည်။ ထိုသို့ ပတ်သက်ခဲ့လျှင် ဥရောပ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးမူဝါဒ (ESPD) ကို သိရမည် ဖြစ်သည်။ အီးယူ၏ စစ်ရေးပွဲစည်းမှုမှာ အမြဲတမ်း ပြောင်းလဲလျက် ရှိ၏။ ယခုအခါ၌ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန် အင်အား ၆၀,၀၀၀ နှင့် ပွဲထား၏။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မတိုင်ခင်ကတည်းက ပွဲထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထိပ်သီး ညီလာခံက ရုရှားနှင့် အီးယူ သံအမတ်ကြီးများ လစဉ် တွေ့ဆုံရန် သဘောတူခဲ့ကြ၏။ ထို့ပြင် WTO သို့ ဝင်ခွင့်ရရေး ရုရှား၏ လျှောက်လွှာကိုလည်း ပူတင်က တင်ပြသည်။ လက်ရှိ အခြေအနေအရ အီးယူက ရုရှားကို ကန့်ကွက်စရာ မရှိပေ။ ရုရှားသည် အမေရိကန်နှင့် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံတို့၏ သဘောထားကို လိုက်

လျော့နေသည်ကို ထောက်ထားရမည် ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် နေတိုးနှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေးကိုလည်း တိုးမြှင့်လိုပေသည်။ နေတိုး တိုးချဲ့လာမှုကို ရုရှားက သဘောမကျလှပေ။ အထူးသဖြင့် ယခင် ဆိုဗီယက်၏ ဘောတစ်နိုင်ငံများက အတ္တလန္တိတ် မဟာမိတ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်လာခြင်းကို မကြိုက်ပေ။ ယခင်က နေတိုးသည် ဆိုဗီယက်ကို ရန်လိုသောအဖွဲ့ ဖြစ်၏။ သို့သော် ယခုမူ နေတိုးက ရုရှားနှင့် အနီးကပ်ဆုံးသို့ ရောက်လာ၏။ နေတိုး တပ်ဖွဲ့များသည် စိန့်ပီတာစဘတ်နှင့် ၉၃ မိုင် အကွာသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ရုရှားအနေဖြင့် နေတိုးကို သူနှင့် ဝေးဝေးတွင် ရှိစေလိုသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် နေတိုးနှင့် ဆက်ဆံခြင်း ဖြစ်၏။ နေတိုးသည် စစ်ရေး မဟာမိတ်မှနေ နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာမှာကို စိုးရိမ်၏။

ယခု ဖြစ်ပေါ်နေသော နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေး စစ်ပွဲတွင် ပူတင်သည် အကျိုးအမြတ် အများအပြား ရမည်ဟု ယူဆထား၏။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန် ဦးဆောင်သော ညွန့်ပေါင်းအဖွဲ့ကို လိုက်လိုက်လှဲလှဲ ထောက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် အနေဖြင့် အာဖဂန်နစ် တာလီဘန်များ၊ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် သူ၏ အယ်လ်ကေဒါ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကို ရှင်းပစ်လိုလေသည်။ သမ္မတ ဘုရ်ရှ၏လက်ရုံး သဘောထား တင်းမာသူများ ဖြစ်သော ပေါလ်ဂူရိုဝစ်နှင့် လူးဝစ်လစ်ဘီတို့လို လူမျိုး၊ ဒုတိယသမ္မတ ဒစ်ချေန်လို လူများက အကြမ်းဖက်သမား မှန်သမျှကို ရှင်းပစ်လိုသည်။ အီရတ်နှင့် လက်တန်နီ ဘေကာတောင်ကြားမှ အကြမ်းဖက်သမားများအား တိုက်ခိုက်ရမည်ကို လက်ခံသည်။ ပူတင်ကလည်း ထိုအခွင့်ကောင်းကိုယူ၍ ရုရှား အကျိုးစီးပွား ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ရုရှားသမ္မတ ပူတင်သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။ အမေရိကန် ဦးဆောင်သော တပ်ဖွဲ့များက အာဖဂန်နစ်စတန်သို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ကဘူးလ်မြို့တော် ကျသွားချိန်တွင် ပူတင်လည်း ဝါရှင်တန်သို့ ရောက်လာ၏။ ဘုရ်ရှက တက္ကဆက်ရှိ သူ၏ခြံသို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့၏။ အမေရိကန်သို့ မသွားခင် မော်စကို၌ ပူတင်က သတင်းထောက်များကို ‘အခုလို နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာမယ်လို့ မထင်ခဲ့ပါဘူး’ ဟု ပြောခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် မတိုင်ခင်က ရုရှားနှင့် အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးမှာ အဆင်ပြေ ချောမွေ့နေသည် မဟုတ်ပေ။ အမေရိကန် ပူတင် သွားရောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မီဒီယာများက အမျိုးမျိုး လေးသားကြ၏။ စစ်အေးကာလ ပြီးသည့်နောက် နှစ်နိုင်ငံ ပူးတွဲ၍ အကြမ်းဖက်သမား

များကို တိုက်ခိုက်သည်မှာ ယခုအကြိမ်သည် ပထမဆုံး ဖြစ်၏။ ရုရှားသည် စစ်အေးကာလက သူ၏အခြေခံစခန်းများကို ကျူးဘားနှင့် ဝီယက်နမ်တွင် ထားရှိခဲ့သည်။ ယခုအခါ ရုရှားသည် အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးတွင် တက်တက်ကြွကြွ ပြုလုပ်နေသည်ဟု မော်စကိုဆိုင်ရာ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး ဆင်ဒီ ဗက်စ်ဘောင်းက ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဆီးနိတ်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီအမတ် ဂျိုးဇက်ဘိုင်ဒင် ကလည်း 'သမ္မတ ပူတင်ဟာ ရုရှား ခေါင်းဆောင်ထဲမှာ ပီတာဘုရင်ကြီး ပြီးရင် အနောက်နိုင်ငံတွေနဲ့ အရင်းနှီးဆုံး ဒုတိယမြောက်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဆင်ဒီဗက်စ်ဘောင်းကလည်း 'အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲကို ထောက်ခံ ကူညီတဲ့ထဲမှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံ ပြီးရင် ရုရှားဟာ အားတက်သရော အရှိဆုံးပါ' ဟု ထောက်ခံ ပြောဆိုသွားသည်။ ရုရှားနှင့် အနောက်နိုင်ငံများသည် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ မတိုင်ခင်ကမူ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်မှုများနှင့် ကြုံနေရသည်။ ကိုဆိုမို စစ်ပွဲတွင်လည်း အတ္တလန္တိတ် မဟာမိတ်များနှင့် ရုရှားသည် သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်ခဲ့ပေ။ ရောဘတ်ဟန်ဆင်လို သူလျှိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှားနှင့်အမေရိကန် ဆက်ဆံရေး အဆင်မချောလှပေ။ ယခုမှသာ သူတို့ ဆက်ဆံရေး သိသိသာသာ ပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

နိုင်ငံဘာလ ၁၃ ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် သမ္မတ ၂ ဦးသည် အိမ်ဖြူတော်၌ ၂ နာရီကြာ စကားပြောပြီးနောက် သမ္မတဘုရိက ပူတင်ကို ဂုဏ်ပြုပြောဆိုခဲ့၏။ ရုရှားသည် နောက် ၁၀ နှစ်အတွင်း နျူကလီးယား လက်နက်များကို ၃ ပုံ ၂ ပုံ လျှော့ချပစ်မည့်အကြောင်း နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူညီချက် ရရှိခဲ့သည်ဟု ကြေညာသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေး စစ်ပွဲတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို သစ္စာရှိစွာ ထောက်ခံသည့် အတွက်လည်း ဂုဏ်ပြု မြှောက်ဆိုသွားသည်။ သူတို့၏ ၄ ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီး စည်းဝေးပွဲကို သမ္မတ၏ တံခွန်ရုံးခန်းကြီးထဲတွင် ပြုလုပ်ပြီး ၂ ယောက်အတူတူ၍ ဓာတ်ပုံရိုက်ခုံကြံသည်။ မီးလင်းဖိုရှေ့တွင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်၍ သဘောတူညီချက်များအတွက် ဂုဏ်ယူစွာ ပြောဆိုကြသည်။ အမေရိကန်က သူတို့၏ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ် လက်နက် ဖြန့်ကြက်ထားမှုတွင် လက်နက် အရေအတွက် ၁၇၀၀ နှင့် ၂၂၀၀ ကြားကို နောက် ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုအတွင်း လျှော့ချပစ်မည် ဖြစ်သည်။ ခေတ်မီ တိုးတက်နေသော ကမ္ဘာကြီးတွင် ထိုကဲ့သို့ လက်နက်အများအပြား မလိုဘဲ မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ် လက်နက် ၂၀၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုလျှင် လုံလောက်ပေသည်။ ဘုရိ အစိုးရ

အဖွဲ့က ယခုကဲ့သို့ နျူကလီးယား လက်နက်များ လျှော့ချသည့်အတွက် ရုရှား တို့က အမေရိကန်တို့၏ ဒုံးပျံကာကွယ်ရေးစနစ်ကို လက်ခံလာအောင် တွန်းအား ပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်လာကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စစ်အေးလွန်ကာလ တွင် ယခုကဲ့သို့ နျူကလီးယား လက်နက်များ လျှော့ချရေးကို သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်သည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ၂ နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေး အတွက် အလွန်ကို အကျိုးရှိသော စွမ်းဆောင်မှုပင် ဖြစ်သည်။

ဘုရိနှင့် ပူတင်သည် အကြမ်းဖက်သမားများ လက်ထဲသို့ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ ရောက်ရှိမသွားအောင် ကာကွယ်ကြရန်လည်း သဘောတူညီခဲ့ ကြသည်။ ခေါင်းဆောင် ၂ ယောက်သည် ဇီဝလက်နက်၊ နျူကလီးယားနှင့် ဓာတုလက်နက်များကို မပြန့်ပွားအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြမည်။ အထူး သဖြင့် ထိုလက်နက်များ အကြမ်းဖက်သမားများ လက်ထဲ မရောက်ရှိရေးအား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကာကွယ်တားဆီးကြမည်ဟု သဘောတူကြသည်။ ABM စာချုပ်ကို ပြန်လည်အသက်မသွင်းတော့ဘဲ စွန့်လွှတ်ပစ်ရန် ရုရှားကို မေတ္တာ ရပ်ခံသော်လည်း ရုရှားဘက်မှ မည်သို့မှ မတုံ့ပြန်ပေ။ ရုရှားဘက်မှ တင်ပြသည့် အမေရိကန်တို့၏ ဒုံးပျံကာကွယ်ရေး ဒိုင်စနစ် လျှော့ချရန်ကိုလည်း အမေ ရိကန်က မည်သို့မျှ မတုံ့ပြန်ခဲ့ပေ။ ဘုရိသည် ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမီယာပူတင် ကို သူ၏ တက္ကဆက်မှ ခရော့ဖို့ဒ် ဝင်းကြီးသို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဘုရိ ဖိတ်ခေါ်ခံရသည်မှာ ထူးခြား၏။ အရင်းနှီးဆုံး နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များကိုသာ ဘုရိက ခေါ်လေ့ရှိသည်။ တက္ကဆက် ခြံဝင်းသို့ အခေါ်ခံရသူများထဲတွင် တိုနီ ဘလဲ၊ တရုတ်သမ္မတ ကျန်စီမင်း၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား အိမ်ရှေ့မင်းသား အဗ္ဗူဒူလာတို့ ပါဝင်ကြသည်။ (ပြင်သစ်သမ္မတ ရှီရက်စ်ကိုပင် သူ့ခြံဝင်းသို့ မဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပေ။)

ဘုရိ၏ ခြံဝင်းမြက်ခင်းပြင်တွင် သမ္မတနှစ်ဦး လွတ်လပ်စွာ စကားပြောကြ သည်။ ပူတင်သည် ခရော့ဖို့ဒ် ခြံဝင်းကို သဘောကျ၏။ ခြံဝင်းထဲတွင် အသားကို ပူပူနွေးနွေး ကင်စားပြီး အရက်သောက်ကြသည်။ ကျေးလက်ဂီတသံကို နားထောင် ကြသည်။ ပူတင်သည် ထိုခြံဝင်းထဲတွင် ၂ ရက်ကြာအောင် နေထိုင်ခဲ့လေ၏။ ဘုရိက သူ၏ ပစ်ကပ်ကားဖြင့် သူတို့ခြံ၏ အနီးအနား ခြံများသို့ သူကိုယ်တိုင် မောင်းပြီး လိုက်ပို့သည်။ တက္ကဆက်၏ ရိုးရာအစာလို ဖြစ်နေသော အမဲသား ကင်ကို ပူတင်က သဘောကျ၏။ ထို့နောက် ကွန်ဒိုလိဇာရိုက်စ်နှင့်အတူ ရိုးရာ အက တွဲကကြသည်။ ရိုက်စ်ကလည်း မြေလှမ်းပုံနှင့် က ပုံကို ပူလင်အား သေချာသင်ပေးသည်။ အယ်ဘားမားပြည်နယ် ဘာမင်ဟမ် ဇာတ် ဖြစ်သော

ကွန်ဒိုလီစာရိတ်စ်အဖို့ တက္ကဆက်မှ ရိုးရာအကကို ကျွမ်းကျင်သည်မှာ အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေ၏။ ရုရှားသမ္မတ ပူတင်အဖို့လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြံပေးအရာရှိတစ်ယောက်နှင့် တက္ကဆက် ကျေးလက်ရိုးရာအက တွဲကရသည်မှာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက်အောင် ဂုဏ်ရှိ၏။ ခေါင်းဆောင် ၂ ယောက်သည် ABM စာချုပ် ပြန်လည် အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် ခုံးပျံ ကာကွယ်ရေးဒီင်း တည်ဆောက်ရေးတို့တွင် သဘောမတူခဲ့ကြသော်လည်း အီရတ်ကို အရေးယူ ပိတ်ဆို့ရန်နှင့် အီရန်ကို ရုရှားက နှုတ်ကလီးယားနှင့် အခြား ပစ္စည်းများ မထောက်ပံ့ရန်ကိုကား သဘောတူညီချက် ရရှိခဲ့သည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ခရော့ဖို့ဒ် ထိပ်သီး တွေ့ဆုံမှုသည် နှစ်နိုင်ငံအကြား အခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသလို ခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ရင်းနှီးမှု ကိုလည်း တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့နှစ်ဦး၏ ဆက်ဆံရေးသည် အယ်လ်ဂျူဗယ်ဂျာနာတွင် စတင်ရင်းနှီးခဲ့သလို ယခု ပို၍ ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်ဟု အိမ်ဖြူတော် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အရီဖလက်ချာက ပြောပြသည်။

တိုနီဘလဲသည် ပူတင်နှင့် အများဆုံးတွေ့သော နိုင်ငံခြား ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံရာ၌ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒ အကြံပေးအရာရှိ တစ်ဦးစီနှင့် စကားပြန်သာ တစ်ဖက်စီ ပါဝင်ပြီး တွေ့ဆုံလေ့ ရှိသည်။ ဘုရင့်နှင့် တွေ့ဆုံရာ၌မူ အကြံပေးအရာရှိ အများအပြား ပါဝင်ကြ၏။ နိုင်ငံခြားရေးရာ အကြံပေး အရာရှိများနှင့် စကားပြန်များသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စလုံးတွင် ပါဝင်ပြီး ဆွေးနွေးကြလေသည်။ ပူတင်က တခြား မည်သူမျှ မပါဘဲ နှစ်ဦးချင်း တွေ့ဆုံသည်မှာ ဂျာမနီ ဝန်ကြီးချုပ် ဂါးဟတ်ရှရီးဒါး တစ်ယောက် ဝါသနာ ဖြစ်၏။ ပူတင်က ဂျာမန်ဘာသာကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောတတ်သဖြင့် သူတို့နှစ်ဦးတည်း ဆွေးနွေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခရော့ဖို့ဒ်တွင် နွေးထွေးစွာ ပြောဆိုနိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း ရုရှားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်ဆံရေး ပိုအဆင် ပြေအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သူမှာ ဗြိတိသျှတို့ ဖြစ်သည်။ တိုနီဘလဲသည် ရုရှား တို့ကို နေတိုးနှင့် တရားတန်း ဆက်ဆံနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ နေတိုး အတွင်းရေးမှူးချုပ် လော့ရောဘတ်ဆန်က ထိုအကြောင်းကို ရေးသားခဲ့၏။ ရောဘတ်ဆန်သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဟောင်းလည်း ဖြစ် ၏။ ဘလဲက ၅ နှစ် သက်တမ်းရှိသော နေတိုးအဖွဲ့ကို ရုရှားနှင့် ပူးတွဲကောင်စီ တစ်ခုအဖြစ် ဆွေးနွေးနိုင်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ထိုကောင်စီသည် လစဉ် ဆွေးနွေး နိုင်၏။ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ်က ယခု တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေသည့် နေတိုး-ရုရှား ပူးတွဲကောင်စီကို "ရုရှား-မြောက်အတ္တလန္တိတ်ကောင်စီ" အဖြစ် အစားထိုးရန်ပင်

အကြံပြုခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် စစ်ရေးအရ ပိုပြီး ပူးပေါင်းနိုင်သော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာမည် ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားတို့က ယူဆခဲ့သည်။ ထိုပူးတွဲ ကောင်စီသည် လုံခြုံရေးအရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးအရ အပြန်အလှန် ပြောဆိုညှိနှိုင်းခဲ့ကြသည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရုရှားနှင့် နေတိုး နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးများသည် ရေဂျာဗစ်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးပွဲမှာ ဘလဲ အကြံပြုခဲ့သော နေတိုး-ရုရှားကောင်စီ ဖွဲ့စည်းရန် ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ နေတိုး-ရုရှားကောင်စီ၌ တစ်ဖက်စီတွင် ကိုယ်စားလှယ် ၂၀ စီ ပါဝင် သော ကောင်စီ ဖြစ်၏။ ထိုဖွဲ့စည်းလိုက်သော နေတိုး-ရုရှားကောင်စီသည် ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရောမ၌ စည်းဝေးခဲ့ကြသည်။ ပူတင်က ထိုကောင်စီ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှား ကိုယ်စားလှယ်များကို စဉ်းစဉ်း စားစားနှင့် မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။ ထိုကောင်စီသည် နှစ်ဖက်နိုင်ငံများအတွက် ကြားဝင် ဖျန်ဖြေပေးသော ကောင်စီ ဖြစ်ရမည်။ အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်ကို ကြားဝင် ဖျန်ဖြေပေးသကဲ့သို့ စိတ်ရှည်စွာ ကြားဝင် ဖျန်ဖြေပေးသောကောင်စီ ဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ နှစ်ဖက် အငြင်းပွားနေသော နိုင်ငံများတွင် ထိုသို့ ကြားဝင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများ ရှိသင့်သည်။ အိန္ဒိယ-ပါကစ္စတန် ကြားတွင် ဖျန်ဖြေပေးသူ ရှိသလို တရုတ်-အိန္ဒိယ ကြားတွင်လည်း ကြားဝင် ဖျန်ဖြေပေးသူ ရှိကြလေသည်။ ယခု ရုရှား-နေတိုး ကောင်စီက အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အထူး အလေးပေး ဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုပြင် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရန်၊ ဓာတုနှင့် နျူကလီးယား လက်နက်၊ ဓာတုနှင့် ဖီဝလက်နက်များ မပြန့်ပွားရေး အတွက်လည်း ဆွေး နွေးခဲ့ကြသည်။ ဝါရှင်တန်နှင့် မော်စကိုတို့သည်လည်း မဟာဗျူဟာမြောက် နျူကလီးယား လက်နက်များ လျှော့ချဖျက်သိမ်းရေးတွင်လည်း သဘောတူခဲ့ ကြသည်။ အမေရိကန်သို့ ပူတင် သွားလည်ပြီးနောက် မေလ ၂၄ ရက်တွင် သမ္မတ ဘုရင်က မော်စကိုနှင့် စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့၏။ နျူကလီးယားလက်နက်များ လျှော့ချရေး စာချုပ်ကို နှစ်နိုင်ငံ ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ သက်တမ်းရှိသော ကရင်မလင် နန်းတော်မှ စိန့်အင်ဒရူး ခန်းမ ဆောင်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း ဖြစ်၏။ ကနုတ်ပန်းခက်များ၊ ဓာတက်ပြောင် လှသော တိုင်လုံးကြီးများနှင့် မွမ်းမံထားသော ခန်းမကြီးထဲတွင် လက်မှတ် ရေးထိုးကြခြင်း ဖြစ်၏။ စာချုပ်ထဲတွင် နှစ်နိုင်ငံစလုံးက သူတို့တွင် ရှိသော နျူကလီးယား လက်နက် ၃ ပုံ ၂ ပုံကို လျှော့ချဖျက်သိမ်းပစ်ရန်လည်း ပါသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ် လက်နက် ၁၇၀၀ မှ ၂၂၀၀ အတွင်းသာ ရှိရမည်ဟုလည်း ပါ၏။ ထို့နောက် အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့သည် နျူကလီးယားလက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြလေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အန္တရာယ်ရှိသော နိုင်ငံ ၇ နိုင်ငံကို အမေရိကန် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာခဲ့သည်။ ထို ၇ နိုင်ငံမှာ ရုရှား၊ တရုတ်၊ အီရတ်၊ အီရန်၊ ဆီးရီးယား၊ လစ်ဗျားနှင့် မြောက်ကိုရီးယားတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ယခုအခါ တွင်မူ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒေါ်နယ်ရမ်းစဖဲလ်က ရုရှားသည် အန္တရာယ်ရှိသော နိုင်ငံထဲ မပါတော့ပါဟု ဆိုလေသည်။

မော်စကို၌ အမေရိကန် သမ္မတနှင့် ရုရှား သမ္မတတို့ အချေအတင် အငြင်းအခုံ ဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းမှာ ရုရှားက အီရန်သို့ နျူကလီးယားနှင့် အခြားပစ္စည်းများ တင်ပို့ရောင်းချသောကိစ္စ ဖြစ်၏။ သမ္မတ ဘုရိက အီရန်နှင့် မြောက်ကိုရီးယားတို့ကို မကောင်းဆိုးဝါး ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံ များဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။ ပူတင်ကလည်း အီရန်သို့ တင်ပို့ရောင်းချသော နျူကလီးယား ပစ္စည်းများမှာ နျူကလီးယားလက်နက် လုပ်သည့် အဆင့်ထိ မဟုတ်ဘဲ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို လုပ်ရန်သာ ဖြစ်သည်။ ထို ဓာတ် ပေါင်းဖိုမှာလည်း စစ်ဘက်သုံး မဟုတ်ဘဲ အရပ်ဘက်သုံးသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ထို နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုမှာ အမေရိကန်က မြောက်ကိုရီးယား သို့ တည်ဆောက်ပေးရန် ကမ်းလှမ်းထားသော နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို လိုသာ ဖြစ်သည်ဟု ဖြေရှင်း၏။ သမ္မတ ဘုရိက အီရန်ကိစ္စ မေးမြန်းခဲ့သလို ရုရှားကလည်း တိုင်ဝမ်၌ ခုံးပျံများ ဖြန့်ကြက်ထားသည်ကို အမေရိကန်ထံ မေးမြန်းခဲ့၏။ ထို့နောက် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် စွမ်းအင်ရရှိရေး ကိစ္စလည်း ပါသည်။ နှစ်နိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေး တိုးမြှင့်ရန်လည်း ပါသည်။ သမ္မတ ဘုရိက သို့အနေဖြင့် ၁၉၇၄ က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်၏ ဂျက်ဆန် ဗာနစ် ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်ကို ရုပ်သိမ်းပစ်ရန် ကြိုးစားမည်ဟု ကတိပြုခဲ့လေ သည်။ ထိုဥပဒေမှာ ယခင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က ကုန်သွယ်ရေးဥပဒေ ဖြစ်၏။ အစုရှားနိုင်ငံသို့ ဂျူးလူမျိုးများ သွားရောက်နေထိုင်မှုကို ပိတ်ပင်ခဲ့သည့် ဆိုဗီယက် ၏ တားမြစ်ချက်ကြောင့် အမေရိကန်တို့က ထိုဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မော်စကို၌ရှိစဉ် သမ္မတဘုရိကသည် ကရင်မလင် နန်းတော်ထဲ၌ မနက် ဘက်တွင် မိနစ် ၃၀ ကြာ အဆောက်အဦများသို့ သွားရောက်လည်ပတ်၏။

ကရင်မလင် နန်းတော်နှင့် ဘုရားကျောင်းများကို လည်ပတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နံနက်စာ စားပြီးနောက် သမ္မတ ၂ ဦးနှင့် မိသားစုများသည် ပူတင်၏ နွေရာသီ အပန်းဖြေ ကျေးလက်စံအိမ်ဖြစ်သော ဇာဗီဒိုဗိုသို့ သွားရောက်လည်ပတ်သည်။ ထိုစံအိမ်မှာ မော်စကိုမြို့မြောက်ပိုင်း မိုင် ၉၀ အကွာတွင် ရှိ၏။ သမ္မတ ၂ ဦးနှင့်အတူ ဇနီးများ ဖြစ်သော လုဒ်မေလာ၊ လော်ရာတို့နှင့် အတူသွားကြသည်။ ထို့နောက် ပူတင်၏ ဇာတိဖြစ်သော စိန့်ပီတာစဘတ်သို့လည်း သွားခဲ့ကြသည်။ စိန့်ပီတာ စဘတ်ရှိ ပစ်စကာရက်စ်စကီး သင်္ချိုင်းသို့လည်း သွားရောက်၍ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် ကျဆုံးခဲ့သော ရုရှားပြည်သူ ထောင်းပေါင်းများစွာ၏ အထိမ်း အမှတ် ကျောက်တိုင်တွင် ပန်းခွေချခဲ့ကြသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် ကာလက လီနင်ဂရက်ကို နာဇီတို့ ပိုင်းဝန်း တိုက်ခိုက်ရာတွင် လီနင်ဂရက် မြို့သားများက အရှုံးမပေးဘဲ ပြန်လည်တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ မြို့သူမြို့သား သိန်းနှင့်ချီ သေဆုံးခဲ့ကြ၏။ သေဆုံးခဲ့သော ရုရှား အာဇာနည်များအတွက် အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင် စိုက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဆောင်းရာသီ နန်းတော် သို့လည်း သွားရောက် ကြည့်ရှုကြသည်။ ထို ဆောင်းရာသီ နန်းတော်တွင်းမှ အနုပညာ ပြတိုက်ကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုသည်။ ထိုပြတိုက်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံးနှင့် အစုံလင်ဆုံးပြတိုက် ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ပူတင် ကျောင်းတက် ခဲ့သော လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်ကိုလည်း သွားရောက်ခဲ့ကြ၏။ ဘုရိကနှင့် ပူတင် တို့သည် ကျောင်းသားများ မေးမြန်းသည့် မေးခွန်းများကို ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ဘုရိက သံတမန် ပီသစွာ သူ့အိမ်ရှင် ပြုလုပ်နေသော စီးပွားရေး ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများကို ဂုဏ်တင်၍ ပြောဆိုခဲ့သည်။

ညနေဘက်ရောက်သည့်အခါတွင် သမ္မတ ၂ ဦးနှင့် သူတို့၏ ဇနီးသည် များသည် ကီရော့ ဘဲလေးကပ္ပိုကို သွားရောက် ကြည့်ခဲ့ကြသည်။ ထိုဘဲလေး ကပ္ပိုတွင် နက်ခရက်ကာဇာတ်လမ်းကို ကပြလေသည်။ မြို့တော်၏ မာရင်စကီ ကဇာတ်ရုံတွင် ကပြခြင်း ဖြစ်၏။ ဘဲလေးကပ္ပိုကို သွားကြည့်ပြီးနောက် ည သန်းခေါင်ကျော်သောအခါ နီးဗားမြစ်သို့ သွားပြီး သန်းခေါင်ယံ နေလုံးကို ကြည့်ရှုကြလေသည်။ သန်းခေါင်ယံတွင် နေထွက်သည်မှာ စိန့်ပီတာစဘတ် တွင်သာ ကြည့်ရှုရသည်။ သမ္မတဘုရိကသည် ရုရှား၏ အလှကို ရှားရှားပါးပါး ကြည့်ခဲ့ရသည်။ ယခု ဘုရိ ရောက်ရှိလာခြင်းသည် တစ်နှစ်အတွင်း ပူတင်နှင့် ၅ ကြိမ်မြောက် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ ရုရှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရိကသည် ရုရှားနိုင်ငံနှင့် ရုရှားလူမျိုးတို့အကြောင်း အတော်များများ သိရှိခဲ့ရ လေသည်။

မော်စကိုသို့ သမ္မတဘုရား သွားရောက်ခဲ့ပြီး နျူကလီးယား လက်နက် လျှော့ချရေးစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ရုရှား-အမေရိကန် ဆက်ဆံရေးတွင် သမိုင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုစာချုပ်သည် အမေရိကန်တို့ အဖို့ အကျိုးမရှိလှဟု အမေရိကန်တို့ဘက်မှ နေ၍ ဝေဖန်ကြသည်။ ရုရှားတို့ အဖို့ အကျိုးရှိခဲ့သော်လည်း အမေရိကန်တို့၏ လက်နက်များမှာ ခေတ်မီ ဆန်းပြားသော လက်နက်များဖြစ်၍ အမေရိကန်တို့အတွက် အကျိုးမရှိလှဟု ဆိုကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အနောက်နိုင်ငံများက အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ခိုက်ရေးစစ်ပွဲတွင် ရုရှားတို့ ပါဝင်ခဲ့သဖြင့် ရုရှားတို့ကို ဆုချလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် အမေရိကန်နှင့် အနောက်နိုင်ငံများက ရုရှားကို ဒေါ်လာ ဘီလီယံနှင့် ချီ၍ ထောက်ပံ့ခဲ့ကြသည့်အပြင် WTO အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရေးအတွက်လည်း ရုရှားကို အနောက်နိုင်ငံများက ထောက်ခံခဲ့ကြ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အမေရိကန်တို့ အနေနှင့်လည်း ဗဟိုအာရှဒေသတွင် စစ်စခန်းများ ချပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်မှ အကြမ်းဖက်သမားများကို ချေမှုန်းရန် ခြေကုပ်ရခဲ့သည်။ အမေရိကန်၏ စစ် အင်အားကို အရှေ့ဥရောပတွင် ဖြန့်ကြက်နိုင်ခဲ့၏။ အမေရိကန်၏ ဩဇာရှိမှု ကိုလည်း ကမ္ဘာတွင် ဖြန့်ကြက်အသုံးချနိုင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့များကို အရှေ့ဥရောပမှ မြေထဲပင်လယ်ကိုဖြတ်ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် အာဖရိက ဦးချိုဒေသအထိ ချထားနိုင်သလို ဗဟိုအာရှဒေသကို ဖြတ်၍ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပါကစ္စတန်အထိ ချထားနိုင်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတွင် အမေရိကန်၏ အင်အားကို အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် နီးနွယ်ပြီး ကျယ်ပြန့်စွာ ချထားလိုက်ခြင်း လည်း ဖြစ်၏။ အနောက်နိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်၏ ဩဇာနှင့် အင်အားသည် နေရာအနှံ့ တွေ့လာရသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ပြီးသည့်နောက် ဖြန့်ကြက်မှုအရှိဆုံး စစ်အင်အား ဖြစ်လာသည်။ ထိုသို့ အမေရိကန်၏အင်အား ဖြန့်ကြက်ချထားနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရုရှားတို့၏ စစ်အင်အားမှာ အလွန်ပင် ခေတ်နောက်ကျနေသည်။ တာလီဘန်တို့ကို ဆန့်ကျင်သောစစ်ပွဲ ဖြစ်နေသော် လည်း မော်စကို တပ်ဖွဲ့များမှာ တာဂျစ်စတန်တွင် ရှိသည်။ ထို့ပြင် ရုရှား၏ စစ်စခန်းမှာလည်း ကာဂျစ်စတန်တွင် ရှိသည်။ ထိုနိုင်ငံမှာပင် နောက်ထပ် အမေရိကန် စစ်စခန်းလည်း ချထား၏။ ကာဂျစ်စတန်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ကပ်လျက်ဖြစ်၍ တာလီဘန်များ ကာဂျစ်စတန်သို့ ဝင်ရောက်ခိုလှုံခွင့် မရှိအောင် နှင့် အကြမ်းဖက်သမားများကို ချေမှုန်းပစ်ရန် ထိုနိုင်ငံတွင် ရုရှားရော၊ အမေ ရိကန် တပ်များပါ ချထားခြင်း ဖြစ်၏။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်မူ အမေရိကန် ဦးဆောင်သော နိုင်ငံစုံ တပ်များက တိုက်ခိုက်နေကြသည်။ တချို့ ရုရှား နိုင်ငံရေး

သမားများနှင့် ဝေဖန်သုံးသပ်သူများက အမေရိကန်တို့အတွက် လက်တွေ့ကျကျ အကျိုးရှိသည်ဟု ဝေဖန်ကြသည်။ မော်စကို နိုင်ငံတကာ အရေးအစဉ်းဆိုငံရာ ပြည်ထောင်စုကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ မစ်စေးမာဂေလော့က 'အခု အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို အမေရိကန်တွေက လုပ်နေကြတယ်။' ဟု အကြောင်းကို ပြောရမှာ အလွန် မှန်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် ကံကောင်း တယ်လို့ ပြောချင်ရင် ပြောလို့ ရပါတယ်။ အမေရိကန်တွေဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ပါဝင်ပတ်သက်နေကြပြီ။ ဂျော်ဂျီယာမှာလည်း လွန်ခဲ့တဲ့ အပတ်က စပြီး အမေရိကန်တွေ ပတ်သက်လာကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့အဖို့တော့ ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာပါပြီ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အမေရိကန်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်နိုင်ငံ ပူးတွဲပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်ကို တာဝန်ယူကြရမယ်။ ၁၉၉၉ ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒါဂျက်စတန်မှာ အကြမ်းဖက် တိုက်ဖျက်ရေးကို ပထမဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့ကြတယ်။ အခု စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် ဖြစ်လာတော့ အမေရိကန်က အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ဒုတိယ စစ်မျက်နှာအဖြစ် တိုက်လာခဲ့ပြီ။ အကြမ်းဖက်သမားတွေက ၁၉၉၉ ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ကို စ တိုက်ခဲ့တာပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘုံရန်သူကို တိုက်ခိုက်နေကြတာပဲ။ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို အတူတူပြီး တိုက်ကြမလား၊ အသတ်ခံကြမလား ဆိုတာပဲ ရှိတယ်။ တကယ်တော့ ရုရှားက အစွလာမိမစ် အကြမ်းဖက်ဝါဒကို အစောကြီးကတည်းက တိုက်ခဲ့တာပါ။ အနောက်နိုင်ငံတွေက နောက်ကျပြီးမှ တိုက်ရတယ်။ အခုဆိုရင် အစွလာမိမစ် အကြမ်းဖက်ဝါဒဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ခြိမ်းခြောက်နေပြီ။ အဲဒါကိုလည်း ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း အနေနဲ့ အမြင်ကျယ်ကျယ်နဲ့ ကြည့်ရမယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် ပြီးသည့်နောက် ပူတင်သည် သံတမန်ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အောင်မြင်မှု တော်တော်များများ ရရှိခဲ့၏။ ရုရှားနှင့် သမ္မတ ပူတင်တို့သည် ကမ္ဘာဇာတ်ခုံပေါ်တွင် အဓိက ဇာတ်ကောင်အဖြစ် ရောက်ရှိ လာခဲ့သည်။ ရုရှားသည် အသုံးဝင်ပြီး ငြင်းမရသော မဟာမိတ်အဖြစ် အနောက် နိုင်ငံများက သတ်မှတ်ခဲ့ကြရသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် မတိုင်မီကမူ ရုရှား သည် ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် မရှိခဲ့ပေ။

ဤသို့ဖြင့် အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် အာဖဂန်နစ္စ တန်ကို အမေရိကန် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည့် အချိန်ကစ၍ တရုတ်တန်း ရှိခဲ့၏။ သို့သော် အီရတ်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားသည့် အချိန်တွင်ကား အရာရာ ပြောင်းလဲ သွားလေသည်။ အနောက်ကို လိုလားသူ၊ အနောက်ကို ဗဟိုပြုသူ၊ အခြေအနေပ ဆန်သူ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး သမုတ်ခံခဲ့ရသော ပူတင်သည် အီရတ်နိုင်ငံကို

အမေရိကန်တို့ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့်နောက် ပြောင်းလဲသွားတော့သည်။ ရုရှားသည် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် ပို၍ ရင်းနှီးလာသလို ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာလည်း ပိုများလာသည်။ ယခုဆိုသီယက်သမ္မတ နိုင်ငံများကို လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယ နိုင်ငံများအဖြစ် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဥရောပ၊ အမေရိကတို့နှင့်အတူ သဘောတူညီချက် စာချုပ်များ ရေးထိုးခဲ့သလို မြောက်ကိုရီးယား၊ တရုတ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပို့ သဘောတူခဲ့၏။ ရုရှားသည် APEC ခေါ် အာရှ-ပစိဖိတ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဖွဲ့ထဲလည်း ပါဝင်လာခဲ့သလို ရှန်ဟို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (SCO) ထဲလည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ အာဆီယံ ဒေသဆိုင်ရာဖိုရမ် (ARF) တွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် ဂျီ-၈ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံလည်း ဖြစ်လာခဲ့၏။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ရုရှားသည် ပစိဖိတ်ဒေသရှိ ကူရီးယားကျွန်းများ (ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကာလက ဆိုဗီယက်တို့ သိမ်းပိုက်ခဲ့သော ကျွန်းများ) ကို ဂျပန်က ပြန်လည်ရရှိအောင် ကြိုးစားနေမှုကိုလည်း တွန်းလှန်နေရသည်။ ရုရှားသည် တစ်ချိန်တည်းတွင် ဘီလားရက်စ်နှင့်လည်း အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေဖွဲ့ထားနိုင်ခဲ့၏။ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲကြောင့် ရုရှား တပ်ဖွဲ့များကို တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်နှင့် ဂျော်ဂျီယာ တွင် ချထားခဲ့သည်။ ဂျော်ဂျီယာ၌ “နင်းဆီတော်လှန်ရေး” ဖြစ်ပြီးနောက် ဂျော်ဂျီယာ သမ္မတ အက်ဒဝပ်ရှီတာနာဇေကို ဂျော်ဂျီယာတို့က ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့၏။ ထို့အခါ ကရင်မလင်မှာ တုန်လှုပ်သွားခဲ့သည်။ ရုရှားတို့သည် ဂျော်ဂျီယာကို စွမ်းအင် ထောက်ပံ့နေရသလို မဟာဗျူဟာမြောက် ရေနံပိုက်လိုင်းကို ဂျော်ဂျီယာမှ ဖြတ်၍ အနောက်ဥရောပသို့ ပို့ဆောင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ဗဟိုအာရှဒေသသို့ လွှမ်းမိုးခဲ့သော ရုရှား၏ ဩဇာသည် ထိပါးခံခဲ့ရသည်။ ဂျော်ဂျီယာနှင့် ယူကရိန်းသည် ရုရှား အနာဂတ်တွင် အခြေအနေ မကောင်းသော နိုင်ငံများ ဖြစ်လာကြ၏။

ထိုအချိန်တွင် အီရတ်စစ်ပွဲ ဖြစ်လာရပေသည်။ ရုရှားသည် နိုင်ငံတကာ ချိန်ခွင်ညှာတွင် တစ်ဖက်ဖက်မှာ ရပ်ဖို့ အခြေအနေ ဖန်လာ၏။ အမေရိကန်တို့ အီရတ်နိုင်ငံ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့ တပွဲတွဲတွဲ ဆက်ဆံရေးမှနေ ပူတင်က ဖယ်ကြည့်လာခဲ့၏။ သူက အမေရိကန်တို့ အီရတ်နယ်မြေ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို သဘောမတူနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အီရတ်ကို တိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်မှုတွင် ရုရှားသည် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဟန့်တားခဲ့သည်။ ပထမဦးဆုံး အီရတ်ကို ကုလသမဂ္ဂ၌ အမေရိကန်က အရေး

ယူရန် ပြောမှုတွင် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီတို့နှင့် ပေါင်းကာ ရုရှားက ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ပြင်သစ်မှာလည်း လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ဗီတိုအာဏာ သုံးနိုင်သော အမြဲတမ်း နိုင်ငံ ၅ နိုင်ငံတွင် ပါ၏။ ဒုတိယမြေလွှမ်းအဖြစ် ပူတင်သည် ရုရှား၏ အိုင်အာဂျက် ပြသပြီး တားမြစ်ရန် ဖြစ်သည်။ တတိယအနေဖြင့် ဖျောင်းဖျရန် ဖြစ်သည်။ ဖျောင်းဖျ၍ မရလျှင် ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ကိုဆိုဖိုကို နေတိုးတပ်များ ဝင်တိုက်စဉ်က ယဲလ်ဆင် ကြိမ်းမောင်း ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သလို ယခုလည်း ရုရှားသည် အနောက် နိုင်ငံများအား ခြောက်လှန့်တားမြစ်ရန် ကြိုးစားလေတော့သည်။ သို့သော် အမေရိကန်တို့သည် ဆားဘီးယားကို ဝုံးကြံတိုက်ခိုက်ခဲ့သလို ယခုလည်း အီရတ်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့တော့သည်။

ပူတင်နှင့် ရုရှားတို့က အီရတ်ကို မတိုက်ခိုက်ရန် တားမြစ်နေမှုများ၌ စီးပွားရေးအရ ရုရှားတို့ အီရတ်တွင် အခြေချ အမြစ်တွယ်နေခြင်းသည်လည်း တစ်ကြောင်းပါသည်။ ရုရှား၏ စီးပွားရေးသည် ဆဒမ်ဟူစိန် အုပ်ချုပ်နေသော အီရတ်တွင် ကြီးကြီးမားမား ရှိ၏။ အမေရိကန်က အီရတ်ကို တိုက်ခြင်းသည် မော်စကိုရှိ ဒေါ်လာဘီလီယံပေါင်း များစွာကို ခြိမ်းခြောက်သလို ဖြစ်နေ၏။ အီရတ်သည် ယခင်ကတည်းက ရုရှား၏ မဟာမိတ် ဖြစ်ခဲ့၏။ USSR ခေါ် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကာလကတည်းက သူတို့သည် မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ဆိုဗီယက်ခေတ်က အီရတ်အပေါ် ရုရှားတို့ အကြွေးမှာ ဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံခန့် ရှိသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်းက မော်စကိုသည် ထိုအကြွေးများကို ပြန်ရလိုကြောင်း ပြောဆိုလျက် ရှိ၏။ ရုရှားသည် အာဏာရှင် ဆဒမ်ကို မကြိုက်သော်လည်း နောက်တက်လာမည့် အစိုးရက မော်စကို၏ အကြွေးများကို အသိအမှတ် ပြုပါ့မလားဟု စိုးရိမ်နေ၏။ ထို့ပြင် ရုရှား ရေနံကုမ္ပဏီများကလည်း အီရတ်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထား၏။ Luk ရေနံကုမ္ပဏီသည် ရုရှား၏ ကြီးကျယ်သော ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်ကာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က အီရတ်နိုင်ငံ အနောက်ပိုင်း ကွာနာ ရေနံမြေတွင် ရေနံတူးဖော်ခွင့်အတွက် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၂၀ တန် စာချုပ် ချုပ်ဆိုထား၏။ နောက်ထပ် ဇာဂွာကစနက် ရုရှား ရေနံကုမ္ပဏီကလည်း အုမာ ရေနံမြေတွင် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၉၀ ဖိုး စာချုပ် ချုပ်ထား ပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားတို့၏ အကျိုးစီးပွားသည် အီရတ်တွင် အများအပြား ရှိနေ၏။ အီရတ်တွင် အုပ်ချုပ်သူ အပြောင်းအလဲရှိရေးကို ရုရှားတို့ တွန့်ဆုတ် နေရသည်။ အီရတ်၏ ရေနံထွက်နှုန်းမှာ ကမ္ဘာတွင် ဆော်ဒီနိုင်ငံ ပြီးပါက အများဆုံး ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၄၀ ကုန်သွယ်ရေး ချုပ်နှောင် သဘောတူညီချက်လည်း ချုပ်ထား၏။ နိုင်ငံတကာစွမ်းအင် အေဂျင်စီ၏ စာရင်း

အရ ဆဒမ်၏ နိုင်ငံခြားနှင့် စာချုပ် ချုပ်ဆိုထားသော တန်ဖိုးမှာ ဒေါ်လာ ၁ ထရီလီယံ ရှိသည်ဟု ဆို၏။ အီရတ်နိုင်ငံ၏ စက်မှုလုပ်ငန်း အများအပြားကို ရုရှားတို့က တည်ဆောက်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှား အင်ဂျင်နီယာများမှာ နောက်ဆုံး အချိန်အထိ အီရတ်တွင် အလုပ်လုပ်နေကြ၏။ အီရတ်ကို ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး ကောင်စီက ပိတ်ဆို့ထားချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂသည် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားရေး အကူအညီပေးမှုအတွက် ရေနံအစီအစဉ်ကို ချမှတ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ရုရှားက အရေးကြီးသော စက်မှုပစ္စည်းများကို တင်သွင်းပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အီရတ်တို့ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ရုရှားက အကူအညီ ပေးခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့ ဦးဆောင်သော တပ်ဖွဲ့များက အီရတ်ကို ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်စဉ်တွင် ရုရှား၏ အကျိုးစီးပွားများမှာ ဆုံးရှုံးကုန်ကြရ၏။ အမေရိကန်ကလည်း အနာဂတ်အတွက် မည်သည့် အာမခံချက်မှ မပေးပေ။ မော်စကိုအတွက် ထိုအချက်ကလည်း စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည်။ အမေရိကန်က အီရတ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည့်အတွက် အီရတ်မှ ရေနံနှင့် အကျိုးစီးပွားများကို အမေရိကန် ကုမ္ပဏီများက ရယူမည် ဖြစ်သည်။ ဆဒမ်ဟူမိန် လက်ထက်က စာချုပ်များမှာ ပျက်ပြယ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ထိုရေနံများကို အမေရိကန် ကုမ္ပဏီများက ထုတ်ယူကြမည် ဖြစ်သည်။ ရေနံကို ဝါရှင်တန်က ရယူလိုသည့်အတွက် အီရတ်အား ဝင်ရောက်ကျူးကျော်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်သုံးသပ်ကြလေသည်။

ဘုရ် မိသားစုနှင့် အမေရိကန် ရေနံကုမ္ပဏီမှာ ဆက်နွယ်လျက် ရှိ၏။ အမေရိကန်၏ အကြီးဆုံး ရေနံကုမ္ပဏီများတွင် ဘုရ်တို့ ကုမ္ပဏီမှာလည်း တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အမျိုးသားစွမ်းအင် မူဝါဒဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာတွင် ရေနံကုမ္ပဏီများနှင့် ပတ်သက်သည့်အချက်များ ပါဝင်၏။ ထိုအစီရင်ခံစာကို "ချေနီ အစီရင်ခံစာ" ဟုလည်း သိကြ၏။ ထိုအစီရင်ခံစာကို ရေးသော ဒစ်ချေနီမှာ အမေရိကန် အစိုးရ၏ ဒုတိယသမ္မတ ဖြစ်သည်။ ပါရှင်း ပင်လယ်ဧကွေ့တွင် ရေနံထုတ်လုပ်မှု၌ အမေရိကန် ပါဝင်ပတ်သက်နေခြင်းလည်း ထိုအစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ရေနံစိမ်း လိုအပ်မှုမှာ တစ်နေ့လျှင် စည်ပေါင်း သန်း ၂၀ ရှိလေသည်။ အီရတ်က သူ့တွင် ရှိသော အရန် ရေနံစိမ်းနှင့် သူ၏ ပုံမှန်ထုတ်လုပ်မှုအရဆိုလျှင် အမေရိကန်၏ လိုအပ်ချက်ကို တစ်ဝက် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။ သို့သော် အီရတ်ကို အုပ်ချုပ်သော ဆဒမ်ဟူမိန်ကြောင့် အီရတ်မှာ ရေနံကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ထုတ်ခွင့် မရရှိခဲ့ပေ။ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားက အိုပက်ကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သဖြင့် အမေရိကန်၏ လိုအပ်ချက်ကို အိုပက်က အများဆုံးပေးနိုင်သည်။ အမေရိကန် စီးပွားရေးသည်

ဈေးသက်သာသော ရေနံစိမ်း ရရှိမှုပေါ် မူတည်၍ ဖြစ်ထွန်းရလေသည်။ ရေရှည်ကြာလာသောအခါ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားမှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ခရိတ်လုံသလောက်ရသော မဟာမိတ် ဖြစ်မလာတော့ပေ။ လွတ်လပ်စွာ ရယူနိုင်သော အီရတ်၏ ရေနံများမှာ အခြေအနေကြောင့် ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့ရပြီး ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားဆီမှသာ ရယူနိုင်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ရေရှည်အားကိုးရသော ရေနံထုတ်လုပ်သူ မဟုတ်ပေ။ ဒစ်ချေနီသည် အမေရိကတွင် အလွန်အားကိုးရသော ကျွမ်းကျင်သည့် ရေနံလုပ်ငန်းရှင် ဖြစ်သည်။ ဟယ်လီဘာတန် ရေနံကုမ္ပဏီကြီး၏ အကြီးအကဲလည်း ဖြစ်သည်။ ရေနံထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သော အုပ်စုလည်း ဖြစ်၏။ ဟယ်လီဘာတန်က အီရတ်ရေနံတွင်းများနှင့် ရေနံစက်ရုံများ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဒေါ်လာ ၇ ဘီလီယံဖိုး ကန်ထရိုက် ရရှိလေသည်။ အမေရိကန် ကုမ္ပဏီများကသာ အီရတ်တွင် ရေနံလုပ်ပိုင်ခွင့် အများအပြား ရရှိသွားသဖြင့် ကရင်မလင်မှာ အောင့်သက်သက် ဖြစ်သွား၏။ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး စစ်ပွဲတွင် ထောက်ခံရကျိုး မနပ်တော့ပေ။ ဆဒမ်ဟူမိန် လက်ထက်က အီရတ်တွင် ရုရှား ရေနံကုမ္ပဏီများမှာ အကျိုးအမြတ် အကြီးအကျယ် ရရှိခဲ့ကြသော်လည်း ယခုမူ ရုရှားတို့အတွက် အကျိုးအမြတ် နည်းသွားသည်။ အမေရိကန်တို့ ကတိပျက်သည်ဟု ရုရှားတို့ ခံစားရသည်။ ၉/၁၁ အရေးအခင်း ဖြစ်ပြီးနောက် အမေရိကကို ပူတင် အခိုင်အမာ ထောက်ခံခဲ့သည်။ အမေရိကန်သည် ရုရှားအပေါ် ကုန်သွယ်ရေး တားမြစ်ချက်များနှင့် ဂျက်ဆန်ဘားနစ် တားမြစ်ချက်များကိုလည်း ပျက်သိမ်းပေးခဲ့၏။ WTO ထဲ ဝင်ရန်လည်း အမေရိကန်က ပြုလုပ်ပေးခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အတ္တလန္တိတ် စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများနှင့်လည်း အဆင်ပြေပြေ ဖြစ်သွားပြီး ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးတွင် အကျိုးအမြတ်များ ရရှိခဲ့၏။ ရုရှားတို့သည် ထိုအခွင့်အရေးများ ရရှိခဲ့သလို အီရတ်ရှိ သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားများကိုလည်း အဆုံးအရှုံး မခံလိုကြပေ။ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့စဉ်က ထိုတိုက်ခိုက်မှုကို ထောက်ခံခဲ့သောကြောင့် အမေရိကန်-ရုရှား ဆက်ဆံရေးမှာ ရေရှည်ကောင်းမွန်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ရုရှားပြည်သူများကမူ ရေရှည် ဆက်ဆံရေးကောင်းမည်ဟု မထင်ခဲ့ပေ။ အီရတ်ပြဿနာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခါတွင် ရုရှားတို့ စိတ်ပျက်သွားကြလေသည်။

အီရတ်ကို အမေရိကန်တို့ ဝင်ရောက်ကျူးကျော်သည့်အတွက် အမေရိကန်တို့တွင်လည်း သူ၏ ဥရောပ မဟာမိတ်များမှာ အမာခံ မရှိတော့ပေ။ ပြင်သစ်နှင့်

ဂျာမနီကလည်း စစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ပြင်သစ်၊ ရုရှားနှင့် ဂျာမနီတို့ ၃ နိုင်ငံ ပေါင်းမိသွားကြသည်။ ထိုစစ်ပွဲအတွက် နိုင်ငံတကာက ဆန့်ကျင်ရာတွင် ထို ၃ နိုင်ငံမှာ အဓိကအကျဆုံး ဖြစ်၏။ ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်သော ပူတင်အဖို့ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေကို မျက်ကွယ်မပြုနိုင်ပေ။ အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်နှင့် ၎င်းတို့ကို ထောက်ခံသော တခြားနိုင်ငံများနှင့်အတူ ကုလသမဂ္ဂကို မသိကျိုးကျွန်ပြုကာ အီရတ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ မရေရာသည့် ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ ရှိသည် ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို အကြောင်းပြချက် မှာလည်း အီရတ်ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် မှားယွင်းသော အကြောင်းပြချက် ဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာတွင် ပွင့်ကျသွားခဲ့၏။ အမေရိကန် ပြည်သူများရော၊ ကမ္ဘာ ပြည်သူများပါ အမေရိကန်အစိုးရနှင့် ဘုရား၏ လုပ်ရပ်ကို ဆန့်ကျင်ကြလေသည်။ အီရတ်စစ်ပွဲကို မြန်ဆန်စွာ ပြီးမည်ဟု ဘုရားနှင့် သူ့အပေါင်းပါများက ခန့်မှန်း ထားသော်လည်း လက်တွေ့၌မူ ထိုသို့ ဖြစ်မလာချေ။ အမေရိကန်တို့ အီရတ်မှ စွန့်ခွာမရတော့။ အကြမ်းဖက် အသေခံ ဝံ့ခွဲမှုများ၊ ကားဝံ့ခွဲမှုများမှာ အီရတ် တွင် သွေးချောင်းစီးလျက် ရှိနေသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဥရောပ တစ်ခွင်လုံးတွင် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး လူထုဆန္ဒပြမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိ၏။ ရုရှား ပြည်သူများ ကလည်း ဆန့်ကျင်ကြ၏။ လူ ၁၀ ယောက်လျှင် ၉ ယောက်က ဆန့်ကျင်၏။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်တွင် အတိုက်ခံရပြီးနောက် ဥရောပနှင့် ရုရှားတို့က အမေရိကန်နိုင်ငံကို စာနာခဲ့သော်လည်း အီရတ်ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ထိုစာနာမှု ပျောက်ကွယ်ခဲ့ရ၏။ ဒေါသလည်း ဖြစ်လာကြသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံကဲ့သို့ပင် အမေရိကန်၏ အားအထားရဆုံး မဟာမိတ် ဖြစ်သည့် စပိန်ပြည်သူ ၉၀ % နီးပါးက အီရတ်စစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင် ကြသည်။ စပိန် အစိုးရ၏ ထိုစစ်ပွဲတွင် ပါဝင်နေမှုကိုလည်း ဆန့်ကျင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် စပိန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမေရိကန်ကို ထောက်ခံသော အစိုးရ ပြုတ်ကျသွားခဲ့ပြီး စပိန် တပ်ဖွဲ့များကို ချက်ချင်း ပြန်ခေါ်မည်ဆိုသော ဆိုရှယ်လစ် အစိုးရက အပြတ်အသတ် အနိုင်ရရှိသွားခဲ့သည်။

အီရတ်စစ်ပွဲ မတိုက်ခင်က အီရတ်နိုင်ငံတွင် လူအများအပြား သေစေ နိုင်သည့် ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ကြီးများ ရှိသည် ဆိုသော အမေရိကန်၏ စွပ်စွဲချက်ကို အကြီးအကျယ် ငြင်းခုံ ဆွေးနွေးခဲ့ကြလေသည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင်လည်း ရုရှား၏ တင်ပြချက်ကို ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမနီတို့က ထောက်ခံခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့ စွပ်စွဲချက် မခိုင်လုံသည့်အကြောင်း ရုရှားက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်၏။ ပူတင်နှင့် ဘလဲသည် လပေါင်း ၃၀ အတွင်း ဒါဇင်ပေါင်းများစွာ

တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ရုရှား ထောက်လှမ်းမှုများအရ အီရတ်တွင် ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ မရှိကြောင်း အခိုင်အမာ သိရှိခဲ့သလို နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့ကြီးမှ စွမ်းအင် အေဂျင်စီကလည်း အမေရိကန်တို့၏ စွပ်စွဲချက်ကို မထောက်ခံခဲ့ပေ။ ရုရှား ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းလည်း ဖြစ်၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ကျွမ်းကျင်သူလည်း ဖြစ်၊ သူ့လျှို့လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်သူလည်း ဖြစ်သော ယက်ဂျန်ပရီမာကော့က အီရတ်၏ အခြေအနေကို ပူတင်ထံ အတိအကျ တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ထိုကိစ္စကို အကြိတ်အနယ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြလေသည်။ အမေရိကန်ဘက်မှ ဗြိတိန်နိုင်ငံသာ ရှိ၏။ အခြေတမ်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်သော ပြင်သစ်၊ တရုတ်နှင့် ရုရှားတို့က အမေရိကန်၏ တင်ပြချက်ကို လက်မခံခဲ့ပေ။ ထိုနှစ် မတ်လတွင် ရုရှား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အိုင်ဗန်နော့က လုံခြုံရေးကောင်စီ တွင် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့ကသာ အီရတ်နိုင်ငံကို စစ်ရေးအရ အရေးယူရန် တင်ပြလာခဲ့ပါက ရုရှားနိုင်ငံက ဗီတိုအာဏာ သုံး၍ ပယ်ချသင့်သည်ဟု တင်ပြ ခဲ့သည်။ ထိုအခါ မော်စကိုရှိ အမေရိကန် သံအမတ် ဆင်ဒီဗက်စ်ဘောင်းက ရုရှားတို့၏ အမေရိကန် အဆုံးအဖြတ်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်းအား ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အမေရိကန်-ရုရှား ဆက်ဆံရေးမှာ ဆိုးသွားနိုင်သည်။ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် သံတမန် ဆက်ဆံရေးပါ ထိခိုက်နိုင်သည်ဟု ခြိမ်း ခြောက် ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားကသာ အမေရိကန်တို့ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့လျှင် ရုရှား နှင့် အမေရိကန်တို့၏ အာကာသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု၊ စွမ်းအင်နှင့် လုံခြုံရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ထိခိုက်နိုင်ကြောင်း အဖွဲ့ဗက်ရှား သတင်းစာနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ဗက်စ်ဘောင်းက ရှင်းပြခဲ့သည်။

အမေရိကန် ဦးဆောင်သော ညွန့်ပေါင်း တပ်ဖွဲ့များက အီရတ်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့်အခါတွင် ပူတင်ကလည်း ထို ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်၏။ အမေရိကန်၏ စစ်ဆင်ရေးမှာ ကုလသမဂ္ဂ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် မဟုတ်ဘဲ အမေရိကန်တို့ သဘော နှင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကျူးကျော်ခြင်းမှာ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေနှင့် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ် စာတမ်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှား အနေဖြင့် ထိုကျူးကျော်မှုကို မထောက်ခံကြောင်း ပြောဆိုသွားသည်။ ထိုသို့ ကုလသမဂ္ဂ၏ သဘောတူညီချက် မရဘဲ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့်အတွက် အမေရိကန်နှင့် မဟာမိတ်တပ်များ ဆုတ်ခွာပေးသင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဝင်ရောက် ခြင်းသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာကို ထိပါးရာ ကျကြောင်းလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ အမေရိကန်လေတပ်က ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဧပြီလ လဆန်း ပိုင်း၌ ဘဂ္ဂဒက် မြို့လယ်ကို စတင် ဝင်ကြွပြီးနောက် ခြေလျင်တပ်များကလည်း အပြင်းအထန် ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အီရတ်ကို တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်သည့် အချိန်တွင် ပို၍ဆိုးသည်မှာ အီရတ်ကို လက်နက်များ ရောင်းချ နေသော ရုရှားနှင့်ယူကရိန်း နိုင်ငံတို့၏ ဘဂ္ဂဒက်ရှိ သံရုံးများကို ဝင်ကြွခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ရုရှား သံအရာရှိများနှင့် သတင်းစာဆရာများ ပါသော ယာဉ်တန်းကိုလည်း ဝင်ကြွတိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ထိုယာဉ်တန်းတွင် ပါသော လူ လေးငါးယောက် ဒဏ်ရာရခဲ့၏။ တစ်ယောက်မှာ ဒဏ်ရာပြင်း၏။ အီရတ် ဆိုင်ရာ ရုရှား သံအမတ်ကြီး ဗလာဒီမီယာတီတိုရင်ကိုမှာ အနည်းငယ်သော ဒဏ်ရာရပြီး ကံကောင်း၍ အသက်ဘေးမှ လွတ်ကင်းခဲ့ရသည်။ အမေရိကန် တို့က အီရတ်ကို သူတို့ တိုက်ခိုက်စဉ်တွင် ရုရှားလုပ် ညကြည့်မှန်ပြောင်းများကို သိမ်းပိုက်ရရှိကြောင်း၊ ရုရှား စစ်အကြံပေး အရာရှိများသည် ဆဒမ်ဟူစ်နီကို အကူအညီ ပေးနေကြောင်း စွပ်စွဲပြောဆိုသည်။ ထို့ပြင် ဂျော်ဂျီယာနှင့်ရုရှား နယ်စပ်တွင် အမေရိကန်တို့၏ ယူ-၂ သူလျှိုလေယာဉ်များ လွတ်၍ စောင့်ကြည့် နေသည်ကို ရုရှားတို့က ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့၏ အပြုအမူကို ရုရှားက အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်သည် မော်စကိုသို့ ထိုပြဿနာကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းရန် လာခဲ့သည်။ ရုရှား သံအမတ်များ ဝင်ကြွခံရပြီး နောက်တစ်ရက်တွင် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဗလျူဘာရှ်က ဗလာ ဒီမီယာပူတင်ထံ တယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး စကားပြောခဲ့၏။ အီရတ်ကို တိုက်ခိုက် ပြီး ကာလအတွင်း အမေရိကန်နှင့်ရုရှား သမ္မတ ၂ ဦး ပထမဆုံး ဆက်သွယ် ခဲ့သော တယ်လီဖုန်း အဆက်အသွယ် ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၃ ခု ဧပြီလ ၇ ရက် တနင်္လာနေ့တွင် ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်သည် မော်စကိုသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရုရှား ခေါင်းဆောင်များကို နှစ်သိမ့်ရန် ဆုံးဖြတ် ရွက်ဖြင့် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမက သူမ၏ဆရာ ဖြစ်သူသည် ရုရှားနှင့် ရေရှည်ဆက်ဆံလိုသည့် အကြောင်းလည်း ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့၏။ ယခုလို အဟန့် အတားနှင့် နားလည်မှု လွှဲမားခြင်းများ ရှိသော်လည်း ရေရှည်မဟာမိတ်များအဖြစ် ဆက်ဆံဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ မော်စကိုရှိ ဝါရင့် အမေရိကန် သံတမန် တစ်ဦးက ယခုအချိန် ရုရှားနှင့် အမေရိကန်တို့ ဆက်ဆံရေးမှာ အလွန်အမင်း ဆိုးဝါးနေသည်။ ရိုက်စ် လာရောက်ခြင်းသည် နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးအတွက် လမ်းကြောင်း ပြန်ဖောက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြလေသည်။ ရိုက်စ် ရှင်ပြု သည်ကို ရုရှားတို့က စိတ်ပါလက်ပါ နားထောင်ကြ၏။ ထိုအချိန်က အမျိုးသား

လုံခြုံရေး အကြံပေး အရာရှိအဖြစ် တာဝန်ယူနေသော ရိုက်စ်သည် သမ္မတ နှစ်ဦး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးအတွက် ရှေ့ပြေးအဖြစ် လာရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမသည် ဗလာဒီမီယာယူရိုလို၊ အီဂါအိုင်ဗန်နော့နှင့် ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့၊ အလက် ဇန္ဒားဗိုလိုရှင်တို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ သမ္မတ ပူတင်က ကရင်မလင် တွင် မစ္စရိုက်စ်နှင့် ၄၅ မိနစ်ကြာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး သူ့အနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံခြင်းကို လိုလားပါသည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ သူတို့သည် အမေရိကန်နှင့် ဆက်ဆံရေး ချောမွေ့စေလိုသော်လည်း အီရတ်ရှိ သူတို့ အကျိုး စီးပွားများနှင့် ပတ်သက်၍ကား စိုးရိမ်နေကြလေသည်။ မစ္စရိုက်စ်သည် အလက် ဇန္ဒား ဗိုလိုရှင်နှင့် ၂ နာရီကြာမျှ ထပ်မံ တွေ့ဆုံခဲ့ပြန်သည်။ ဗိုလိုရှင်သည် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အမေရိကန်တွင် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခံရမှု ပြီးသည့် နောက် ပူတင်ကို အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ရင်းနှီးအောင် ဖန်တီးပေးသည့် ဗီသုကာ ဖြစ်ပါသည်။

ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ် မော်စကိုသို့ လာရောက်ခြင်းသည် ရုရှား-အမေ ရိကန် ဆက်ဆံရေး ပြန်လည် ချောမွေ့စေရန်နှင့် စစ်ပြီးခေတ် အီရတ်နိုင်ငံ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးတွင် ရုရှားလည်း ပါဝင် ပတ်သက်စေရန် ဖြစ်သည်။ ရုရှားအနေဖြင့် ကမ္ဘာတွင် အရေးပါသော နိုင်ငံကြီး တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည့်အလျောက် အီရတ်နိုင်ငံ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး၌ လက်တွေ့ကျပြီး အရေးပါလှသဖြင့် ရုရှားလည်း ပါဝင်သင့်သည်ဟု မစ္စရိုက်စ်က ပြောခဲ့သည်။ ပူတင်နှင့် သူ၏ ဝန်ကြီးများသည် ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ် ပြောပြသည့် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို အာရုံစူးစိုက် နားထောင်ကြသည်။ သူတို့သည် အီရတ် စစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြ သည်။ သူတို့၏ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုများလည်း ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရသည်။ မည်သို့ ပင် ဖြစ်စေ ရုရှားအနေဖြင့် အီရတ်မှ ခွဲတမ်းတစ်ခုခုကိုကား လိုလားနေသည်။ နောက်ဆုံး ကွန်ဒိုလီဇာရိုက်စ်က စစ်ပြီး အီရတ် မဟာဗျူဟာနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်၏ သဘောထားကို သတင်းစာဆရာများအား ပြောပြရာတွင် 'ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ ရုရှားနိုင်ငံကိုတော့ ခွင့်လွှတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျာမနီကိုတော့ ဘာမှ မပြောချင်ပါဘူး။ ပြင်သစ်ကိုတော့ သဘောမကျဘူး' ဟု ပြောဆိုခဲ့ လေသည်။

ဧပြီလ ၁၁ ရက် သောကြာနေ့၌ ပူတင်သည် စိန်ပီတာစတတ်မြို့တွင် အီရတ်စစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်သော "စစ်ဆန့်ကျင်ရေး" ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံ တွေ့ဆုံသည်။ "ရူးသူများ၏ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးပွဲ" (ရုရှား သဘာဝင်းစာ တစ်စောင်က ပေးထားသောနာမည် ဖြစ်လေသည်။) သည် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ကား

မဟုတ်ကြပေ။ သူတို့ ထိပ်သီးစည်းဝေးပွဲသို့ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုဖီအာနန်ကို ဖိတ်ကြားခဲ့ရာ ကိုဖီအာနန်က ငြင်းဆိုခဲ့၏။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ရှိရက်၊ ရုရှားဒါးနှင့် ပူတင်တို့ တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားခေါင်းဆောင်၏ စာတိမြို့တွင် သူတို့ တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ အာနန်က ထိုခေါင်းဆောင် ၃ ဦး၏ ဖိတ်ကြားချက်ကို ယခင်လ ကတည်းက လက်မခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ကုလသမဂ္ဂတွင် မကျေနပ်သူများ အဖြစ် နာမည်ကြီးနေသည်။ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ပူတင်က အီရတ်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့အနေဖြင့် လက်မခံ နိုင်ကြောင်း၊ သူတို့ ၃ ဦးစီသည် အနာဂတ်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် ကြိုးစားရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အီရတ်စစ်ပွဲ မဖြစ်စေလိုသော သူတို့ ရည်မှန်းချက်များမှာလည်း ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း ပြော ကြားသည်။ ဂျက်ရှိရက်ကလည်း သူတို့ ၃ နိုင်ငံသည် အီရတ်နိုင်ငံ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးတွင် အချက်အချာကျသော အခန်းက ပါဝင်လိုသည်။ ထိုပြင် ကမ္ဘာကြီးတွင် ဝင်ရိုးစွန်း အများအပြား ရှိမှသာ ကမ္ဘာအင်အား ချိန်ခွင်ညှာကို ထိန်းနိုင်မည်ဟု ပြောဆိုသွားသည်။ ပူတင်ကလည်း နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၏ အချုပ် အခြာကို ထိပါးခြင်းသည် ကြီးမားသော အန္တရာယ် ဖြစ်သည်။ ပြဿနာကို သံတမန်ရေး အရသာ ဖြေရှင်းသင့်သည်။ ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးအတွက် အရင်းရှင်စနစ်ကို ထုတ်ကုန်မလုပ်သင့်ကြောင်း ပြောဆိုသွားခဲ့သည်။

သို့သော် မကြာမီကာလ အတွင်းမှာပင် ရုရှားက အီရတ်နိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့ အရေးယူခြင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ကုလသမဂ္ဂက ရုပ်သိမ်းရန် သဘော တူလိုက်လေသည်။ ဆဒမ်ဟူစိန် လက်ထက်က အီရတ်အပေါ် ပိတ်ဆို့အရေး ယူခြင်းကို လုံခြုံရေးကောင်စီက ချမှတ်ထားခြင်းအား ရုပ်သိမ်းပစ်ရေး ဖြစ် သည်။ စစ်ပြီး အီရတ်အပေါ် ထိုပိတ်ဆို့ အရေးယူခြင်းအား ရုပ်သိမ်းရန် အမေ ရိကန်က တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုသည်ကို ရုရှား၊ ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမနီတို့က ကန့်ကွက် ခဲ့သည်။ ယခုမူ ရုရှားက ပိတ်ဆို့ခြင်းအား ရုပ်သိမ်းရန် အဆိုကို လိုက်လျော ခဲ့လေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမေရိကန်က ရုရှား၏ ရပိုင်ခွင့်များကို သိသိသာသာ အာမခံလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က အီရတ်အပေါ်တွင် ရှိသော ရုရှားအကြွေးများကို ပြန်ဆပ်မည်ဟု ကတိပြုလိုက် သလို အီရတ် ရေနံထုတ်လုပ်ရေးတွင် ကန်ထရိုက် အများအပြား ပေးမည်ဟု အမေရိကန်က ကတိပေးလိုက်သည့်အတွက် ရုရှားက လိုက်လျောခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဧပြီ လကုန်ပိုင်းတွင် တိုနီဘလဲတို့ လင်မယားသည် မော်စကိုသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ ဘလဲသည် အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့အကြား

တံတားပြန်ခင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ပြီးခဲ့သည့် ဆောင်းဦးရာသီကလည်း ခေါင်းဆောင် ၂ ယောက်သည် ဇနီးသည်များနှင့်အတူ တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ အဝတ်အစားများ ဆင်တူဝတ်၍ တောအုပ်ထဲ လမ်းလျှောက်ကာ ထွေရာလေးပါး စကားပြောခဲ့ ကြသည်။ ထိုအချိန်က ပူတင်သည် ဘလဲ တင်ပြသော အီရတ်စစ်ပွဲ ပြဿနာကို ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆိုသည်။ ဧပြီလ ၂၈ ရက် အင်္ဂါနေ့ ယခုအချိန် ရောက်ရှိ လာသည့်အခါတွင် ခေါင်းဆောင် ၂ ယောက်သည် သမ္မတ၏ ကျေးလက်စံအိမ် သို့ သွားကာ ဆွေးနွေးကြ၏။ ထိုဆွေးနွေးပွဲများသည် တိုနီဘလဲ မျှော်လင့် သလောက် ဖြစ်မလာခဲ့ပေ။ ပူတင်က ဘလဲကို ပြောဆိုရာတွင် အီရတ်စစ်ပွဲကို တိုက်ခိုက်ရန် အကြောင်းပြသော ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ကြီးများ ပြဿနာမှာ ယခု မဟုတ်တော့ကြောင်း သိသာလာသည်။ ထို့ကြောင့် သူက 'အခု ဆဒမ် ဘယ်မှာ ရှိသလဲ၊ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ကြီးတွေရော တွေ့ကြပြီလား၊ ဒီ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်တွေ တကယ်ရော ရှိခဲ့လို့လား' ဟု မေးခဲ့လေသည်။ လူအများအပြား သေစေနိုင်သော ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ ရှိသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် အီရတ်နိုင်ငံကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့်အတွက် အပြစ် မဲ့သော အီရတ်ပြည်သူ ထောင်ပေါင်းများစွာ သေခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ အီရတ်စစ်ပွဲ နှင့် ပတ်သက်ပြီး ခိုင်မာတိကျသော အဖြေ မရသေးသရွေ့ ရုရှား အနေဖြင့် အီရတ်အား အရေးယူ ပိတ်ဆို့ထားခြင်းကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် သဘောမတူကြောင်း ပြောဆို၏။ ပူတင်က သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ၌ ပြောကြားရာတွင် အီရတ်မှာ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်ကြီးများ မရှိကြောင်း ရုရှား ထောက်လှမ်းရေးများ၏ သတင်းမှာ ရာနှုန်းပြည့် တိကျမှန်ကန်ပါသည်ဟုလည်း ထည့်သွင်းပြောကြား သွား၏။

ရုရှားက ထိုကဲ့သို့ အီရတ်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆန့်ကျင်ပြောဆိုနေ သည်မှာ အမေရိကန်တို့က ရုရှားအပေါ် မည်သည့်အာမခံချက်မှ မပေးသေးသော ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပူတင်က အမေရိကန်ကို ဦးတည်၍ ဒေါသတကြီး ပြောဆို ကန့်ကွက်ခဲ့၏။ အမေရိကန်တို့ကလည်း ထိုအချိန်ထိ ဆိုဗီယက်ခေတ်က အီရတ်တို့ ကြွေးမြီများအကြောင်း မပြောခဲ့သလို အီရတ်တွင် ရေနံတူးဖော်ခွင့် ကန်ထရိုက်များ ပေးပါမည်ဟု အာမခံ ပြောဆိုခြင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပူတင်ကို ဖျောင်းဖျရန် ရောက်လာသော တိုနီဘလဲမှာလည်း ပူတင်၏ ဒေါသ ဖြင့် တုံ့ပြန်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ရုရှားခေါင်းဆောင်က ဤသို့ ဒေါသ ထွက်ပြသည်မှာ ရုရှားတို့၏ နည်းဗျူဟာ ဖြစ်ပေသည်။ ရုရှားတို့က သူတို့၏ လိုလားချက် မရသေးမီ ကာလတွင် ဒေါသတကြီး တုံ့ပြန်ခြင်း၊ စွပ်စွဲ

ပြောဆိုခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ ဘလဲကလည်း ထိုအတွေ့အကြုံကို ယခင်ကတည်းက ရပြီးသား ဖြစ်သည်။ သူကလည်း ရုရှားတို့ မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက် ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းမိလေသည်။ ထို့ကြောင့် တိုနီဘလဲသည် ရုရှားတို့ သဘောတူလာအောင် အပေးအယူ လုပ်ခဲ့သည်။ အီရတ်ကို ပိတ်ဆို့အရေးယူသော ကုလသမဂ္ဂ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်သိမ်းရန် ရုရှားတို့က သဘောတူစေလိုသည်။ ထိုသို့ သဘောတူမည် ဆိုလျှင် အီရတ်အစိုးရအဖွဲ့သစ်က ရုရှားတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ပေးမည် ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်က အီရတ်တို့အပေါ် တင်ရှိခဲ့သော အကြွေးဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံကို ပြန်လည်ပေးဆပ်မည်။ အီရတ်တွင် ရေနထုတ်လုပ်ခွင့်များကိုလည်း ရုရှားကုမ္ပဏီများအား ကန်ထရိုက်ပေးမည်။ ထို့အတွက် အီရတ် အစိုးရအဖွဲ့သစ်အား အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့က ဖျောင်းဖျံပေးမည်။ အကြွေးဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံကိုလည်း ပါရီကလပ်က စစ်ဆေးပြီး ပြန်ပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ပါရီကလပ် ဆိုသည်မှာ စက်မှု နိုင်ငံများကြားမှ အကြွေးကို ရှင်းလင်းပေးသည့် ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။

တိုနီဘလဲမှာလည်း အနောက်နိုင်ငံများကြားရှိ သဘောထား ကွဲလွဲမှုတွင် နှစ်ဖက်စလုံးကို ရင်ကြားစေလိုသောဆန္ဒ ရှိသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ အနေဖြင့် တစ်ဖက်က အမေရိကန်၊ တစ်ဖက်က ဂျာမနီ၊ ရုရှားနှင့် ပြင်သစ်တို့အကြား စေ့စပ်ပေးချင်သည်။ ဗြိတိန်သည် အီးယူအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်သလို အမေရိကန်နှင့်လည်း အရင်းနှီးဆုံး မဟာမိတ် ဖြစ်၏။ အမေရိကန်နှင့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီတို့ သဘောထား ကွဲလွဲမှုကိုလည်း ပြေလည်စေချင်၏။ အီရတ်စစ်ပွဲ တိုက်ခိုက်ရာတွင် အမေရိကန်ကို ဗြိတိန်က အပြည့်အဝ ထောက်ခံကူညီခဲ့ရသည်။ ဗြိတိန်သည် အမေရိကန်၏ အရင်းနှီးဆုံးနှင့် အားအကိုးရဆုံး မိတ်ဆွေ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်၏။ အနောက်နိုင်ငံများအဖို့ အမေရိကန်ကို စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး အရ အားမကိုး၍ မဖြစ်ပေ။ ဆိုဗီယက် ကာလကလည်း အင်အားတောင့်တင်းသော အမေရိကန်ကို ဥရောပက အားကိုးအားထား ပြုခဲ့ရ၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ဖြိုကျပြီးနောက် အမေရိကန်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံ တစ်ခုတည်းအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့၏။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ မူဝါဒတွင်လည်း အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့သည် လက်တွဲခဲ့ကြသည်။ လုံခြုံရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံရေး စသည်တို့တွင် ပူးပေါင်းခဲ့ရသလို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ AIDS ရောဂါ ပြဿနာ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြဿနာ၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု ပြဿနာ၊ တခြား အရေးပါသော ကိစ္စများကို သူတို့နှစ်နိုင်ငံ တိုင်ပင်၍ ညှိနှိုင်း

ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ယဉ်ကျေးမှု အရော၊ သမိုင်းရေးအရပါ ဆက်သွယ်မှုကြွသည်။ စီးပွားရေးအရလည်း အဆက်အသွယ် ရှိကာ သူတို့ နှစ်နိုင်ငံသည် ဘာသာစကားလည်း တစ်ခုတည်း ဖြစ်၏။ ဗြိတိန်သည် နှစ်ပေါင်း ၅၀ အတွင်း ၂ ကြိမ်သာ အထီးကျန် ဖြစ်ခဲ့၏။ စူးအက် တူးမြောင်း ပြဿနာနှင့် ဗီယက်မန် ပြဿနာတို့တွင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်က စူးအက် တူးမြောင်းကို တိုက်ရာတွင် ဗြိတိန်သည် တစ်ဦးတည်း အထီးကျန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်၊ အစ္စရေးတို့နှင့် ခွဲထွက်ကာ အထီးကျန် ဖြစ်သွားသောကြောင့် ဗြိတိန်သည် ဝန်ကြီးချုပ် အန်သော်နီအိဒင်မှာ အရှက်တကွ နုတ်ထွက်သွားခဲ့ရ၏။ ဗီယက်မန် ပြဿနာတွင်လည်း ဗြိတိန်သည် လောဘာပါတီမှ ဝန်ကြီးချုပ် ဟားရီးဝီဆင်မှာ ပြည်တွင်းမှ အလုပ်သမား သမဂ္ဂတို့၏ လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပါတီတွင်း လက်ဝဲယိမ်းများ၏ တိုက်တွန်းမှုကြောင့် ဗြိတိန်သည် သီးခြားဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ယခု အီရတ် ပြဿနာတွင် ဗြိတိန်သည် အမေရိကန်နှင့် လက်တွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယခု အမေရိကန်နှင့် အီးယူကြား သဘောထားကွဲလွဲမှု၊ အမေရိကန်နှင့် ရုရှားကြား သဘောထား ကွဲလွဲမှုများကို တိုနီဘလဲက အတတ်နိုင်ဆုံး ဝင်ရောက် ဝေါင်းကူးပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၀၀၃ ခု မေလကုန်ပိုင်းတွင် ရုရှားသည် အီရတ်အပေါ် ကုလသမဂ္ဂ၏ ပိတ်ဆို့မှု ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖယ်ရှားဖို့ သဘောတူလိုက်သည်။ ထိုသို့ ပုတင်၏ လိုက်လျောမှုကို ဖော်စကိုထုတ် အဇ္ဇမဟ်ရှား သတင်းစာက ရုရှားသည် သူ၏ မဲကို ရောင်းလိုက်လေပြီဟု ရေးသားခဲ့၏။ ရုရှားက သူ၏အကြွေးများ ရလို့မှ ရေနံ ကန်ထရိုက်စာချုပ်များ ရလို့မှကြောင့် အီရတ်အပေါ် အရေးယူခြင်း ဖျက်သိမ်းဖို့ သဘောတူလိုက်သည်ဟု ရေးသားသည်။ သတင်းစာထဲ၌ ဆိုဗီယက်ခေတ်က အီရတ် အကြွေး ဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံလည်း ပါဝင်၏။ ထို့အတူ ကော်မာဆန် သတင်းစာကလည်း ရုရှား အစိုးရသည် ယခင်က သူ ကိုင်ခွဲထားသော အခြေခံမူကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။ အီရတ်အပေါ်တွင် အမေရိကန်တို့၏ ကျူးကျော်မှုအား တရားဝင်သည်ဟု သဘောတူလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်ဟု ဝေဖန်ရေးသားသည်။

ထိုနှစ် ဇွန်လတွင် ပုတင်သည် BBC မှ ဆာဒေးဗစ်ပရော့နှင့် စကားပြောခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာတွင် သမ္မတ ဘုရှ်က ရုရှား ကုမ္ပဏီများသည် အီရတ် ပြန်လည်တိုးတက်ရေးအတွက် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ဖို့ အခွင့်အရေးများ ရှိပါသည်ဟု ပြောခဲ့ကြောင်း၊ အမေရိကန် ဦးဆောင်သည့် ညွှန်ကြားမှု၊ တပ်ဖွဲ့များက ရုရှား ကုမ္ပဏီများကို အီရတ်တွင် လုပ်ပိုင်ခွင့် ကန့်သတ်ဖို့ မရည်ရွယ်

ပါကြောင်း ပြောဆိုသွားပါသည်။ ရုရှားကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အီရတ်တွင် တခြား ကုမ္ပဏီများနှင့်အတူ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်ဟု သမ္မတဘုရားက အာမခံထားကြောင်း ပူတင်က ရှင်းပြသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားတို့ကလည်း အီရတ်နိုင်ငံ ပြန်လည်ပြုပြင် တည်ဆောက်ရေးတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ဖို့ ဆန္ဒရှိသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ပူတင်သည် အမေရိကန်နှင့် ပြန်လည်ပြီး ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့သည်။ ရုရှား၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွား အတွက် သာမက ပူတင်၏ ရေတို အကျိုးစီးပွား အတွက်ပါ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလကုန်ပိုင်း၌ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ အနှစ် ၃၀၀ ပြည့် အခမ်းအနား ကျင်းပ၏။ ထိုအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် ပူတင်က အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ၄၀ နှင့် နိုင်ငံ အကြီးအကဲများကို ဖိတ်ကြားထားသည်။ ထိုသို့ ဖိတ်ကြားရာတွင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် သူတို့၏ ဇနီးများကို တက်ရောက်စေသည်။ အခမ်းအနားကို မဟာပီတာဘူရင်ကြီး၏ ၇ ပေ မြင့်သော ရုပ်တုကြီးကို ဖွင့်၍ ကျင်းပသည်။ ၁၇၀၃ ခု မေလ ၂၇ ရက်နေ့မှ ၂၀၀၃ ခု မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တည် အနှစ် ၃၀၀ ပြည့် အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခင်က စိန့်ပီတာစဘတ်၊ ဆိုဗီယက်ခေတ်က လီနင်ဂရက် ဖြစ်သော မြို့ကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်က နာဇီ ဂျာမန်များက အပြင်းအထန် ဝိုင်း၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ တစ်မြို့လုံး ပြာကျမတတ် ဖုံးကြဲသည်။ လီနင်ဂရက် မြို့သားများက နာဇီတို့လက် အရောက်မခံဘဲ အလောင်းချင်းထပ် တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ စစ်ကြီးပြီးသည့်အခါ လီနင်ဂရက်သည် မြို့ပျက်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်ကျန်ခဲ့၏။ ပျက်စီးနေသော မြို့ကြီးကို ဒေါ်လာ ၁.၅ ဘီလီယံ အကုန်ခံ ပြန်ပြင်ခဲ့၏။ ပျက်စီးသွားသော နန်းတော်ကိုလည်း ဒေါ်လာ သန်း ၃၀၀ ကျော် အကုန်ခံ ပြင်ဆင်ခဲ့၏။ စိန့်ပီတာစဘတ် နန်းတော်ကို ပူတင်သည် နောင်အခါ၌ နိုင်ငံတကာ ဧည့်သည်တော်များ တည်းခိုရာတွင် အသုံးချခဲ့သည်။ မေလ ၃၀ ရက် သောကြာနေ့၌ ဧည့်သည်များ နိုင်ငံတကာ တိုင်းပြည်များ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။ ကျင်းပမည့် နေရာမှာ ဇာဘုရင်၏ ကွန်စတာနတီနိုဗော့စကီး နန်းတော် ဖြစ်သည်။ ထိုအတူ ရုန်ဟဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကောင်စီ အစည်းအဝေးကိုလည်း ကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။ မေလ ၃၁ ရက် စနေနေ့၌ အိဗု-ရုရှား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ထိုနန်းတော်မှာပင် ကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။ ပူတင်က ထို နိုင်ငံတကာ အစည်းအဝေးများကို စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ကျင်းပရန် စီစဉ်ထား၏။ ထိုနှစ် ၃၀၀ ပြည့်ပွဲသို့ ဖိတ်ခေါ်ထားသူများတွင် ဂျော့ဒဗလျူဘုရင်နှင့် တိုနီဘလဲတို့လည်း ပါဝင်၏။ ဂျက်ရီရက်နှင့်

ရုရှားဒါးတို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။ ပြင်သစ် သမ္မတက လာခဲ့သော်လည်း သမ္မတဘုရင်နှင့် မျက်နှာချင်းမဆိုင်ဘဲ ဘုရီ မရောက်ခင် နာရီဝက်အလို၌ ပြန်ထွက်သွားခဲ့၏။ ပြင်သစ်၌လုပ်မည့် ဂျီ-၈ အစည်းအဝေးကျမှသာ ပြင်သစ် သမ္မတက တွေ့ဆုံလိုပုံ ရပါသည်။ ဒီဇင်ဘာတွင် ကျင်းပမည့် ခူးမားလွတ်တော် အစည်းအဝေးပွဲအတွက် ပူတင်က မဲဆန္ဒရှင်များကို စည်းရုံးလိုပုံ ရသည်။ အနှစ် ၃၀၀ ပြည့် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့ မြို့တည် အခမ်းအနားတွင် ရုရှား အာဏာပိုင်များသည် ခမ်းခမ်းနားနား ကျင်းပခဲ့သည်။ တောက်ပ ကြည်လင်သော ရာသီဥတု ဖြစ်ရန်လည်း ဒေါ်လာ သန်း ၃၀ ဖို့ အကုန်ခံ၍ ကောင်းကင်ယံမှ တိမ်များ ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့သည်။ တိုက်လေယာဉ်များနှင့် ဓာတုဆေးဝါးများသုံးကာ ဖယ်ရှားပေးခဲ့၏။ မေလ ၂၆ ရက် ကတည်းက မြို့တော်မှာ ထူးထူးခြားခြား သာယာလှပါသည်။ ပူနွေးပြီး နေရောင်ခြည် တောက်ပစွာ ထွန်းလင်းလျက် ရှိ၏။ မြို့သူမြို့သားများမှာလည်း မြို့တည် အခမ်းအနား၏ ပျော်ရွှင်ပွဲများတွင် ပျော်ပျော်ပါးပါး ပါဝင် ဆင်နွှဲနေကြ၏။ ထိုနေ့ အခမ်းအနား၌ လေက ပြင်းထန်စွာ တိုက်လွန်းသဖြင့် ပူတင် စကားပြောသည့်အခါ ကောင်းကောင်း မကြားရပါ။ သူ၏ VIP ခေါင်းဆောင်များမှာလည်း အေးလွန်းသဖြင့် စောင်များ ထွေးပိုက်ကာ တက်ရောက်ကြရ၏။ ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင် အများအပြားလည်း အခမ်းအနားကို တက်ရောက်လာသလို မြို့သူ မြို့သားများမှာ လမ်းများပေါ်တွင် ပြည့်ကျပ်လျက် ရှိ၏။ လုံခြုံရေးကိုလည်း တင်းကျပ်စွာ ချထား၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပူတင်သည် ထိုအခမ်းအနားကို အောင်မြင်စွာ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

နှစ် ၃၀၀ ပြည့် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တည် အခမ်းအနားကို နိုင်ငံခြား ဧည့်သည်တော်များနှင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ သို့သော် စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့သားများမှာမူ အခမ်းအနားနှင့် ပွဲတော်များတွင် ထင်သလောက် မဆင်နွှဲခဲ့ရပေ။ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အခမ်းအနားကို ကျင်းပ၏။ သို့သော် နိုင်ငံခြား ခေါင်းဆောင်များ၏ လုံခြုံရေးနှင့် ပွဲတော် လုံခြုံရေးအတွက် လုံခြုံရေး အစောင့်များ ထူထပ်စွာ ချထားသောကြောင့် စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် ပျော်ရွှင် မရကြဟု သတင်းစာများက ဖော်ပြကြသည်။ စိုစွတ်ထိုင်းမိုင်းသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားဖြင့် မြို့သူမြို့သားများမှာ ပွဲတော် အခမ်းအနား ဆင်နွှဲခဲ့ရ၏။ လူထု အများစုနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးကမူ အခမ်းအနား ကျင်းပပုံကို ရုပ်မြင်သံကြား၌သာ ကြည့်ခဲ့ရသည်။ လူအများစုက ရုပ်မြင်သံကြား ကြည့်ကြ၏။ စိန့်ပီတာစဘတ်ကို ရုရှားတို့၏ “မြောက်ပိုင်း ဗင်းနစ်မြို့” လို့ ခေါ်ကြလေသည်။ ပူတင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူဇာတိမြို့အား အထူး အလေးထားလေ

သည်။ သူ့မြို့ကိုလည်း သူ ကောင်းကောင်း ဂုဏ်ယူ၏။ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့၏ နန်းတော်ကိုလည်း အသစ်ဖြစ်အောင် ပြန်လည် မွမ်းမံထား၏။ ဇာဘုရင် နန်းစိုက်ခဲ့သော ကွန်စတန်တီနော့စကိုး နန်းတော်မှာ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့က အမေရိကန် သမ္မတနှင့် ပူတင်တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသေးသည်။ အီရတ် ပြဿနာ၌ သူတို့ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်သော်လည်း ပူတင်က 'ကျွန်တော်တို့ဟာ မိတ်ဆွေတွေပါပဲ။ ဒီလူ့ကို သဘောကျတယ်' ဟု ပြောခဲ့၏။ သူက ဘုရားကို 'မိတ်ဆွေကြီး၊ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ခင်မင်တာတင် မကဘူး၊ တိုင်းပြည်အချင်းချင်း၌ လည်း နားလည်မှု ရှိတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။ ဘုရားကလည်း ပူတင်ကို 'ဒီအတွေ့အကြုံဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ပိုပြီး အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆက်ဆံရေးဟာ ပိုပြီး ဆိုးသွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ကို လက်တွဲသွားကြမှာပဲ။ မိတ်ဆွေတွေမှာ သဘောထား ကွဲလွဲမှုတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြုရမှာပဲ။ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်တာကို ကျော်လွန်ပြီး ကောင်းတဲ့ စိတ္တတွေကို လက်တွဲလုပ်ရမယ်။ ကမ္ဘာကြီး ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် အတူ လက်တွဲ လုပ်ဆောင်ရမယ်' ဟု ပြောလေသည်။

ပူတင်သည် အမေရိကန် သမ္မတနှင့် ထိုသို့ တရင်းတနီး ရှိခဲ့ရုံမက တခြား ဥရောပ ခေါင်းဆောင်များနှင့်လည်း တရင်းတနီး ရှိခဲ့၏။ သောကြာနေ့ညနေတွင် မာရင်စကို ကဇာတ်ရုံသို့ ကဇာတ် သွားကြည့်ကြ၏။ ပူတင်၏ ဘေးတွင် တိုနီဘလဲ ထိုင်ပြီး၊ ဘလဲဘေးတွင် ဂျက်ရှီရက် ထိုင်လေသည်။ ပူတင်၏ တစ်ဖက်တွင် ဂျာမနီဝန်ကြီးချုပ် ဂါးဟတ်ရှရီးဒါး ထိုင်နေသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် တွေ့ဆုံသော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၏ တွေ့ဆုံမှုတွင် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှု တော်တော်များများကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် စိန့်ပီတာစဘတ်၌ နိုင်ငံ အကြီးအကဲများ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြပြီး နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ၊ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထားသော ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် လူမှုရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်သလို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လေထုညစ်ညမ်းမှု၊ ကူးစက်ရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြ၏။ ထို့ပြင် ရုန့်ဟ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစည်းအဝေးကိုလည်း ကျင်းမကာ အနာဂတ်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ သဘောတူကြသည်။ အီးယူ-ရုရှား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကလည်း ပူးတွဲကြေညာချက် ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ရုရှားတွင် နိုင်ငံရေးအရ ပိုတည်ငြိမ် ကောင်းမွန်သော အခြေအနေ ဖန်တီးရန်

ဘုံနေရာများကို ဖန်တီးရန် (ထိုအထဲတွင် ဘုံစီးပွားရေးဒေသများ ပါဝင်၏)၊ ထို့ပြင် အီးယူနှင့် ရုရှားတို့ကြား ဗီဇာမဲ့ ခရီးသွားလာခြင်းကို သဘောတူကြသည်။ ပူတင်က ဗီဇာမဲ့ ကူးသန်းသွားလာမှုကို သဘောကျသည်။ သို့သော် အီးယူထံ၌ သဘောမတူသူများလည်း ရှိပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဗီဇာမဲ့ ခရီးသွားလာမှုကို လက်ခံလိုက်ကြသည်။ အီးယူက အထူး ခွင့်ပြုထားသော ဒေသများတွင် ဗီဇာမဲ့ ခရီးသွားလာမှုကို လက်ခံထား၏။ ဘောတစ်ဒေသရှိ ကာလီနင်ဂရက်မှနေ၍ လာရောက်သော ရုရှားနိုင်ငံသားများကိုလည်း ခရီးသွားလာခွင့်ပြုရန် ဖြစ်သည်။ အီးယူနိုင်ငံ အားလုံးလိုလိုတွင် ဗီဇာမဲ့ ခရီးသွားလာမှုကိုသာ ခွင့်ပြုကြ၏။ တရားမဝင် စီးပွားရေးအရ သွားလာသူများမှာ စုပြုံ ရောက်ရှိလာ၏။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့် တခြား ဥပဒေမဲ့ ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းကို အလွယ်တကူ ပြုလုပ်လို့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ရုရှား ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများ၏ ဥပဒေမဲ့ လုပ်ရပ်များအတွက် ပို၍ အဆင်ပြေသွားလေသည်။ ကာလီနင်ဂရက်လို ဒေသမျိုးမှာ ရာဇဝတ်မှု ထူပြောပြီး အဂတိလိုက်စားမှုများလည်း များ၏။ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများမှာ ထိုဒေသတွင် အားကောင်းကောင်း ဖွဲ့စည်းထား၏။ သို့သော်လည်း ဗီဇာမဲ့ ခရီးသွားခြင်းကို ကာလီနင်ဂရက်လို ဒေသမျိုးအား ခွင့်ပြုပေးထား၏။ အီးယူနှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေး ရေရှည်ကောင်းမွန်ရန် နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များက အလေးအနက် ဆက်ဆံပြကြ၏။ အီးယူနှင့် ရုရှား ဆက်ဆံရေးမှာ ရှုပ်ထွေးနေဆဲ ဖြစ်၏။ အီးယူသည် ရုရှား၏ ကုန်သွယ်ဘက်နိုင်ငံ ဖြစ်၏။ ရုရှားထုတ်ကုန် ၄၀ % ကို အီးယူသို့ တင်ပို့ရ၏။ အီးယူနိုင်ငံများ တိုးချဲ့လာသည့်အတွက် ရုရှား ကုန်ပစ္စည်း ၅၀ % ပို့ရန် စီစဉ်ထားလေသည်။ လောင်စာစွမ်းအင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကား တခြားပစ္စည်းများနှင့် မတူပေ။ ဥရောပ နိုင်ငံများသို့ ရုရှား၏ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့များ အဓိကတင်ပို့ရန် ညှိနှိုင်းခဲ့ကြ၏။ ပူတင်သည် အီးယူ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သော ပြင်သစ် သမ္မတ ဂျက်ရှီရက်၊ ဂျာမနီ ဝန်ကြီးချုပ် ဂါးဟတ်ရှရီးဒါးတို့နှင့် တရင်းတနီး ရှိခဲ့သောကြောင့် တချို့ အီးယူနှင့် ဆက်ဆံရေးများမှာ အဓိက မကျတော့ပေ။

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဇွန်ရာသီတွင် ပူတင်သည် ယူနိုက်တက် ကင်းဒမ်းသို့ သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့၏။ ဗြိတိန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ရုရှား သံအမတ် ဂရီဂိုရီကာရာဆင်၏ အပြောအရာမှ ပူတင် သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်းသည် ဖထမဆုံး နိုင်ငံတော် ဧည့်သည်အဖြစ် သွားရောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၈၄၄ က 'ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ ဇာဘုရင် ပထမမြောက် နီကိုလပ် သွားရောက်လည်ပတ်ပြီးသည့် နောက် ယခု

သမ္မတပုတင် လည်ပတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လန်ဒန်သို့ မထွက်ခွာမီ ပုတင်သည် BBC မှ ဆာဒေးဗစ်ပရော့နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း၌ ပြောဆိုရာတွင် ဘလဲကို ရွေ့ပတ်ကိုင်ခိုက်ခြင်းမျိုး မပါဝင်ပေ။ သို့သော် သူနှင့် ဘလဲတို့သည် ဆဒမ်ဟုစ်နီ၏ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များနှင့် ပတ်သက်၍ကား အမြင်ချင်းမတူသည့် အကြောင်း ပြောဆိုသည်။ 'ဒီအချက်ကလည်း ကျွန်တော်တို့ထံမှာ ပြင်းခဲ့ရတဲ့ အကြောင်းပါ။ သူနဲ့ ဆက်ဆံရေးက ကောင်းပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဟာ အလွန် ပွင့်လင်းပြီး ဝန်ကြီးချုပ်ကောင်း ပီသတယ်' ဟု ပြောဆို၏။ သူတို့သည် လုံခြုံရေး ကောင်စီ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အခြေခံသော အကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေး ခဲ့ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂတွင် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်အောင် ညှိနှိုင်း ကြကြောင်း ပြောခဲ့၏။ ချေချင်ညာ ကိစ္စကိုကား အထူးပြု ဆွေးနွေးခြင်း မရှိ တော့ပေ။ အီရတ်စစ်ပွဲ ပြီးသည့်နောက် အီရတ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အတွက် ဆွေးနွေးကြ၏။ 'ဆဒမ်ဟုစ်နီ လက်ထက်က အီရတ်ကို စီးပွားရေးအရ ပိတ်ဆို့အရေးယူရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့၏။ ယခု ဆဒမ်ဟုစ်နီ အဖမ်းခံရပြီး သောကြောင့် အီရတ်ကို စီးပွားရေးအရ ပိတ်ဆို့ခြင်း ဖယ်ရှားရန် တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအဆိုကို ယခင်က အမေရိကန်က တင်သွင်းခဲ့သလို ယခုလည်း အမေရိကန်က ရုပ်သိမ်းရန် တင်ပြခဲ့၏။ ရုရှား၊ ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမနီတို့ကမူ ရုပ်သိမ်းရန်ကို လက်မခံကြသေးပေ။

လန်ဒန် ဟီသရိုးလေဆိပ်သို့ ရုရှားသမ္မတ ပုတင်နှင့် လုဒ်မေလာတို့ ရောက်ရှိလာချိန်တွင် မင်းသားချားလ်က သူတို့ကို လာရောက်ကြိုဆိုခဲ့၏။ ကော်ဇောနီ ခင်းပြီး ခမ်းနားစွာ ကြိုဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ဗလာဒီမီယာနှင့် လုဒ်မေလာတို့သည် နှိုင်းခေါင်းဆောင် ဖနီးမောင်နီအဖြစ် ဗြိတိန်သို့ တရားဝင် အလည်အပတ် လာခဲ့ရာ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံ့ဦးဆောင် ဘုရင်မကြီးကလည်း ကြိုဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ တော်ဝင် အခမ်းအနားနှင့် အစောင့်အကြပ်များ ခြံရံပါလာသော တော်ဝင် မြင်းလှည်းကြီးဖြင့် ဝိုက်ဟောသို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြ၏။ ဖိလစ်မင်းသားကြီး နှင့် တို့နီဘလဲက ဘုရင်မကြီးနှင့်အတူ ကြိုဆိုနေကြ၏။ ပုတင်သည် ဘုရင်မကြီး ဘေးရပ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်စင်ပေါ် တက်သွား၏။ အမြောက်များက ပစ်ဖောက် ကြိုဆို၏။ ရုရှား အမျိုးသားသီချင်းကို တော်ဝင် စစ်တီးဝိုင်းက တီးမှုတ်သည်။ မင်းသား ဖိလစ်နှင့်အတူ ဗလာဒီမီယာသည် ဂုဏ်ပြုခံတပ်ဖွဲ့ကို စစ်ဆေးပြီး ဘာကင်ဟမ် နန်းတော်သို့ အမိုးဖွင့်မြင်းလှည်း စီး၍ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ရုရှား သမ္မတ မောင်နီသည် ဘာကင်ဟမ် နန်းတော်တွင် ၃ ရက်ကြာ တည်းခိုရမည် ဖြစ်သည်။ နောက်နေ့တွင် ပုတင်သည် ဝက်မင်စတာအက်ဆား ဘုရားကျောင်းရှိ

အမည်မသိ စစ်သည်တော်များ အုတ်ဂူတွင် လွှမ်းမူပန်းခွေရသည်။ ထို့နောက် စိန့်ပေါလ် ဘုရားကျောင်း၊ လန်ဒန် မျှော်စင်နှင့် ဂရင်းဝပ် တော်ဝင် အတိမ်၊ အမှတ် အဆောက်အဦတို့ကို သွားရောက် လည်ပတ်ပြီးနောက် လန်ကက်စတာ ဟောက်တွင် ကျင်းပသော ရုရှားနှင့် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း စွမ်းအင်အစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ပုတင်သည် မင်းသားကြီး ဖိလစ်နှင့်အတူ ဘာကင်ဟမ်နန်းတော် ဥယျာဉ်ပွဲတော်သို့လည်း တက်ရောက်ခဲ့သေး၏။

ပုတင်သည် အင်္ဂလိပ် အိမ်ရှင်များကို ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်သည့် အကြောင်း ပြောဆိုခဲ့၏။ ဘာကင်ဟမ် နန်းတော်မှာ တည်ခင်းသော ထမင်း စားပွဲတွင် မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ ပုတင်က 'ကျွန်တော်တို့ ရုရှား ပြည်သူများက ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း ဘုရင်မကြီးနဲ့ ဗြိတိသျှ ပြည်သူတွေကို ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ အကြောင်း ဦးစွာ ပြောကြားလိုပါတယ်။ ဒီအပြင် အီရတ်စစ်ပွဲမှာ ကျဆုံးခဲ့တဲ့ ဗြိတိသျှ စစ်သားတွေအတွက် ရုရှားအစိုးရနဲ့ ရုရှားပြည်သူတွေက ဝမ်းနည်းပါ ကြောင်း ပြောလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်နိုင်ငံဟာ ကွဲလွဲမှုတွေ ရှိပေမယ့် ဒီနေ့အထိ ရင်းနှီးတဲ့ မိတ်ဆွေတွေအဖြစ် တည်ရှိနေပါတယ်။ ဗြိတိသျှ ပြည်သူ တွေနဲ့ ရုရှား ပြည်သူတွေဟာ အစဉ်အဆက်ကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့ပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့၏။ ဘုရင်မကြီးကလည်း သမိုင်းကတည်းက ရင်းနှီးမှုအကြောင်း ပြောဆို ပြီးနောက် သမ္မတပုတင်နှင့် ပြည်သူများက ဗြိတိန်နိုင်ငံအပေါ် ထောက်ခံမှုနှင့် လေးစားမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောလိုပါသည်ဟု ဆိုခဲ့၏။ လန်ဒန် သို့ ရောက်လာသော ပုတင်ကို လန်ဒန်မြို့သားများက သဘောကျကြသည်။ ပုတင်မှာ ဆွဲဆောင်မှုရှိသော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ရာ သူက စကားပြောရာတွင် ထိထိမိမိ လိုရင်းကို ပြောဆိုနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဘုရင်မကြီးနှင့်အတူ မော်တော်ကား စီးရာ၌ ပုတင်က ဘုရင်မကြီးကိုတွဲ၍ ကားပေါ် တင်ပေးသည်ကို ကိုဆိုမိုစကားရာ ပရာဗားဒါး သတင်းစာက ၁၈၇၄ ခုနှစ်က ဇာဘုရင်ဒုတိယမြောက် အလက်ဇန္ဒား သွားရောက်လည်ပတ်ရာ၌လည်း သူ၏ ရွက်သဘော သောင်ပြင်ပေါ်တွင် တံစိခဲ သည့်အကြောင်း ထည့်ရေးထား၏။ ပုတင်သည် အီဒင်ဘုဂ်ကို လေယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်ခဲ့၏။ ဗြိတိသျှ အရာရှိများလည်း လိုက်ပါလာကြ၏။ ၁၈ ရာစုနှစ် စကော့ဗီသုကာ လက်ရာများ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သူ့အနေဖြင့် စကော့တလန်၏မြို့တော်မှ ဆစ်ကနက် စာကြည့်တိုက်သို့ သွားရောက် လည်ပတ် လိုသည်ဟု ပြော၏။ ဆစ်ကနက် စာကြည့်တိုက်သို့ ရောက်သောအခါ စကော့ ပါလီမန်မှ ဂျက်မက်ကွန်နယ်က ကြိုဆိုညှိနှိုင်း၏။ ပုတင်ကလည်း 'ဒီမနရာကို ရောက်ရှိဖို့ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာရတာဟာ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ကျွန်တော်နဲ့ အရင်းနှီးဆုံး

မိတ်ဆွေဖြစ်သူက ပြောပြလို့ပါပဲ။ သူကတော့ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ဘလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မနေ့က သူနဲ့ စကားပြောတဲ့အခါ စကော့လူမျိုးတွေရဲ့ အိတ်ပုလွေကို မှတ်တတ်ရဲ့လားလို့ သူက မေးပါတယ်။ ကျွန်တော်က မမှတ်တတ်ပါဘူးလို့ ပြောတယ်။ သူက စကော့တလန်ကိုတော့ သွားလည်သင့်တယ်လို့ ပြောလို့ ကျွန်တော် လာရောက်ခဲ့တာပါ' ဟု ပြောခဲ့၏။ ပုတင်၏ မော်တော်ကားတန်းကြီးသည် ဟိုးလီးရုဒ်ဟောက် နန်းတော်သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ လမ်းတွင် ချေချင်ညာစစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်သူတချို့ ဆန္ဒပြသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ဗလာဒီမီယာနှင့် လုဒ်မေလာတို့သည် အိဒင်ဘဂ် ရဲတိုက်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ပြီး စကော့ အကနှင့် တေးသံများကို နားထောင်ခဲ့ကြ၏။ ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိပြီး အိဒင်ဘဂ်ရဲတိုက် အက၌ တက္ကဆက်ရှိ ဓရော့ဖိုးဒ်ခြံကြီးထဲမှာလှိုဝင်ရောက်ကခုန်ခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

ဧည့်သည်တော်အဖြစ် သွားရောက်ရာတွင် ပုတင်သည် အခမ်းအနားတက်ဝတ်စုံ ဝတ်ရသည်မှာ သက်သောင့်သက်သာ ရှိပုံ မရပေ။ ညဝတ်အင်္ကျီနှင့် ညစာစားဝတ်စုံများ ဝတ်ဆင်ရသည်ကို ကျဉ်းကျပ်နေသလို ထင်၏။ သူက လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဝတ်စားလိုသူ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ အခမ်းအနား ဝတ်စုံများကို ဝတ်ဆင်ပြီး သူ နားနေသည့်ဟိုတယ် ရောက်သည်နှင့် သာမန် အဝတ်အစားများကိုသာ လဲလှယ်ဝတ်ဆင်ခဲ့၏။ အခမ်းအနား ဝတ်စုံများကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဝတ်ဆင်လေ့ မရှိပေ။ ရုရှားသို့ ပြန်လာသည့်အခါ ဗြိတိန်သို့ သူ သွားရောက်လည်ပတ်မှု အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ အီရတ်စစ်ပွဲ ပြီးသည့်နောက် ဗြိတိန်သို့ သွားရောက် လည်ပတ်သဖြင့် ဘလဲမှတစ်ဆင့် ဝါရှင်တန်၏ ကမ်းလှမ်းချက်များကို ရရှိ၏။ မျက်လုံးပြာပြာနှင့် လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သော ရုရှားခေါင်းဆောင်အား ဆိုဗီယက်ခေတ်က အီရတ်အပေါ် တင်ရှိနေသော အကြွေးဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံကို ပြန်ဆပ်စေမည်ဟု အမေရိကန် သမ္မတက ကတိပေးလိုက်သလို အီရတ်တွင် ရေနံတူးဖော်ခွင့်များ ရရှိစေမည်ဟု အမေရိကန်နှင့် သဘောတူခဲ့သည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အီရတ်အပေါ် ယခင်က ချမှတ်ထားသည့် စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှု ရုပ်သိမ်းရန်ကိုလည်း ရုရှားက သဘောတူခဲ့လေသည်။

အခန်း (၉)

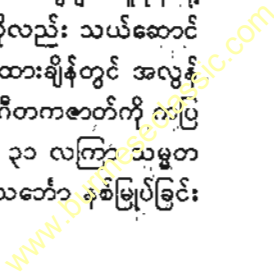
မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရခြင်း

“ဒီအဖြစ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ၉/၁၁ ဖြစ်ပါတယ်”

ဒုတိယကမ္ဘာကမ္ဘာကဇာတ်ရုံတွင် ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများက စီးနင်းခဲ့ပြီး ပွဲကြည့်ပရိသတ်အား ပြန်လေးဆွဲထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ချက်။

၂၀၀၂ ခု အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ည ၉ နာရီတိတိတွင် မော်စကို ကဇာတ်ရုံ ဝင်ရောက်စီးနင်းခံရသည်။ မော်စကို အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ရှိသော ဒုတိယကမ္ဘာကမ္ဘာကဇာတ်ရုံကို လက်နက်အပြည့်အစုံ ကိုင်ဆောင်ထားသော ချေချင် အကြမ်းဖက်သမား ၄၁ ယောက်က ဇာတ်ရုံထဲ ကဇာတ်ကနေစဉ် ကာလတွင် ပရိသတ် ၉၀၀ ကျော်ကို ပြန်ပေးဆွဲထားလိုက်သည်။ ကဇာတ်ရုံသည် မြို့လယ်မှ အလှမ်းဝေးသော နေရာတွင် ရှိသည်။ ချေချင်တို့သည် အေကေ-၄၇ ကာလပ်နီကော့ မောင်းပြန် တိုက်ခိုက်ရေး ရိုင်ဖယ်သေနတ်များကို ကိုင်ဆောင်ထားရုံမက ပစ္စတို သေနတ်များနှင့် ၁၄၀ လက်ပစ်ဗုံးများကိုပါ ကိုင်ဆောင်ထားသည်။ ထို့ပြင် သူတို့ထံ၌ အလွန် များပြားသော ဖောက်ခွဲရေး ပစ္စည်းများလည်း ပါလာ၏။ ထိုဖောက်ခွဲရေးမိုင်းများကို အကြမ်းဖက်သမား အမျိုးသမီး ၁၈ ယောက်က ခါးတွင် ပတ်ချည်လာကြ၏။ ချေချင် သူပုန်တို့သည် ကဇာတ်ရုံအတွင်းသို့ ၉၉ ပေါင်ရှိသော ဗုံးများကိုလည်း သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြလေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာကမ္ဘာကဇာတ်ရုံကို စီးနင်းထားချိန်တွင် အလွန် နာမည်ကြီးသော နေ့အော့ (Not-Ost) တေးသရုပ်ဖော် ဂီတကဇာတ်ကို ကပြနေချိန် ဖြစ်၏။ ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခြင်းသည် ပုတင်၏ ၃၁ လကြာ သမ္မတသက်တမ်းတွင် အဆိုးဝါးဆုံး ဖြစ်၏။ ကတ်စ် ရေငုပ်သင်္ဘော ခုခံမြုပ်ခြင်း

ထက်ပင် ဆိုးဝါးလှ၏။ ရုပ်မြင်သံကြားမှ သမ္မတ၏ ရုပ်ပုံကို ရိုက်ပြရာတွင် အသံ လုံးဝ မထွက်ပေ။ ကရင်မလင်တွင် အကြံပေး အရာရှိများနှင့် ဆွေးနွေး နေသော သမ္မတပုံမှာ အလွန်စိုးရိမ်သောက ရောက်နေပုံ ဖြစ်၏။ ဒုတိယ ချေချင် ညာ စစ်ပွဲပြီးနောက် ထိုစစ်ပွဲက သူ့ကို သမ္မတအာဏာ ရရှိစေခြင်းလည်း ဖြစ် သည်။ သူသည် မော်စကိုသို့ လက်စားချေပြီး ပြန်ရောက်လာသလို ဖြစ်နေ၏။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ၌ သူ ကြွေးကြော်ရာတွင် ချေချင်စစ်ပွဲသည် သူ၏ အောင်ပွဲ တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ပုတင်က 'ချေချင် တောပုန်းစားပြတော့ကို ရှင်းလင်း ပစ်မယ်' ဟု ကတိပေး ပြောကြားခဲ့၏။ ချေချင်တွင်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟုလည်း ကတိပေး ပြောကြားခဲ့၏။ ယခုတွင်မူ သူသည် ဖြို့တော်အတွင်း၌ပင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အာမခံချက် မပေးနိုင်သလို ဖြစ်နေ၏။ အကြမ်းဖက်သမားများ စီးနင်းနေသော ကဇာတ်ရုံမှာ ကရင်မလင်နှင့် ၃ မိုင် လောက်ပင် မဝေးလှပေ။

ဒုတိယရောကာ ကဇာတ်ရုံမှာ ယဉ်ကျေးမှုအရ ဆိုဗီယက်တို့၏ ထင်ရှား ခဲ့သော ဇာတ်ရုံလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဇာတ်ရုံကို ချေချင်တို့က စီးနင်းသိမ်း ပိုက်ထားခြင်း၊ ဇာတ်ရုံထဲမှ ပရိသတ်များကို ပြန်ပေးဆွဲထားခြင်းမှာ ကြောက် မက်ဖွယ် ကောင်းလှသလို မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင်လည်း ဆိုးဝါးလှ၏။ ထိုအချိန်က တီးမှုတ်နေသော ဂီတသံမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် နောက်ခံထား၍ ချစ်သူနှစ်ဦး ကွဲကွာခဲ့ပုံ အချစ်ဇာတ်လမ်းကို တီးမှုတ်ကပြနေစဉ် ဖြစ်၏။ ဆိုဗီ ယက် လေယာဉ်မှူး တစ်ယောက်နှင့် အာတိတ်ဒေသ ရေတပ်မတော် တပ်မှူးကြီး၏ လှပသော သမီးဖြစ်သူတို့ အချစ်ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန် တွင် ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများသည် ကဇာတ်ရုံထဲ ရုတ်တရက် ဝင်စီး လိုက်ကြ၏။ ၅ မိနစ်အတွင်း ကဇာတ်ခုံပေါ် ရောက်သွားကြ၏။ ထိုအချိန်မှာ ကဇာတ် ဒုတိယအခန်း ၈ က၊ခါစ ဖြစ်၏။ အကြမ်းဖက်သမားများက သေနတ် များကို မိုးပေါ်သို့ ထောင်၍ ပစ်ဖောက်ကြ၏။ ပွဲကြည့်သူများက သူတို့ကို ဝင်ရောက်စီးနင်းသည်ဟု မထင်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်ခန်း ကပြနေသည်ဟု ထင် နေကြ၏။ အသက်ကြီးသူ ၄၀ လောက်နှင့် ကလေး ၂၀ လောက်ကို သေနတ် များဖြင့် ချိန်၍ ဇာတ်ခုံပေါ် ပြလိုက်၏။ ၂၅ မိနစ် အကြာတွင်မူ တီးခိုင်း သမားများကို သေနတ်များဖြင့် ချိန်၍ ရုပ်ဆိုင်းရန် အမိန့်ပေးလိုက်၏။ ထို အချိန်မှ စ၍ အရက်တက်သည် အထိ ပရိသတ်များမှာ တုတ်တုတ်၍ မလှုပ်တော့ပေ။ အကြမ်းဖက်သမားများကို ခေါင်းဆောင်လာသူမှာ မော့ဗ်ဆီဘာ ရာယက်စ် ဖြစ်လေသည်။ သူ့ကို ဆွလေမိုနေဘ ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။

အသက် ၂၄ နှစ်သာ ရှိသေးပြီး သွေးအေးအေးနှင့် ရက်စက်မည့်လူမျိုးဖြစ်၏။ ဇာတ်ခုံပေါ် တက်လာသော ဘာရာယက်စ်က ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်း သိမ်းပိုက် လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ပရိသတ်ကို အသိပေး၏။ နောက်ပြီး အခန်းထဲ ရှိသူများ သည် မိုတိုင်းဖုန်းနှင့် သူတို့ အချစ်ဆုံးသူကို နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားနိုင် ကြောင်း၊ ထိုသို့ ပြောကြားပြီး သူတို့ သေဖို့သာရှိကြောင်း၊ အသေကို စောင့်မနေ ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။

တချို့ မိန်းမများမှာ အိမ်သာထဲတွင် ပုန်းရှောင်ဖို့ ကြိုးစားကြသည်။ ကဇာတ်ရုံ၏ ဒုတိယထပ်တွင် ရှိသော အိမ်သာသို့ အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ် ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည် အိုလ်ဂါထရေးမန်းက မိန်းမအိမ်သာသို့ သွားခဲ့၏။ ထို အခါ သန့်ရှင်းရေးမိန်းမက လူဆိုးတစ်စု ဇာတ်ရုံထဲသို့ ဝင်လာသည်ဟု သူမကို အသိပေးလိုက်လေသည်။ သန့်ရှင်းရေးမိန်းမနှင့် အိုလ်ဂါတို့သည် အိမ်သာထဲ တွင် ၂ နာရီကြာအောင် ပုန်းနေကြ၏။ အိမ်သာကိုလည်း သော့ပိတ်လိုက်ကြ၏။ တစ်ခန်းဝင် တစ်ခန်းထွက် လိုက်လံရှာဖွေနေသူ မျက်နှာဖုံး စွပ်ထားသည့် ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားက သော့ပိတ်ထားသော အိမ်သာကို ကလပ်နီကော့ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ဒင်ဖြင့် ရိုက်ချိုးဖွင့်လိုက်၏။ နောက် အိမ်သာထဲ ပုန်းနေသော ဓားစာခံ မိန်းမ ၂ ယောက်ကို တခြားမိန်းမများထံ သွားရောက်နေရန် အမိန့် ပေးလိုက်၏။ အိုလ်ဂါက ပြန်ပြောပြရာတွင် 'အဲဒီ အကြမ်းဖက်သမားက ကျွန်မ တို့ကို လသာဆောင်ဆီ ခေါ်သွားတယ်။ မိန်းမနဲ့ယောက်ျား ခွဲပြီး ထားတယ်။ ကလေးတွေလည်း ရှိတယ်။ တချို့ဆို ငိုနေကြတယ်။ တချို့ဆို မေ့လဲသွားကြပြီ' ဟု ဆို၏။ ထို နေရာကို ဝါယာကြိုးများဖြင့် ပတ်ဝိုင်းပြီး ဗုံးများထောင်ကာ အသင့်ပြင်ထားကြ၏။ ဗုံးများခွဲလိုက်လျှင် လူအများ ထိုင်နေသောကြမ်းပြင် ပေါက်ကွဲပြီး လူရာပေါင်းများစွာ သေဆုံးကြရမည် ဖြစ်သည်။ ဝင်စီးစဉ်က ကဇာတ်တွင် သရုပ်ဆောင်သော မင်းသမီး ၃ ယောက်မှာ ဇာတ်သမားများ နေသည့် ပြတင်းပေါက်မှ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်ခဲ့၏။ သူတို့အခန်းမှာ ပိတ် ထားသော အဝတ်အစားလဲခန်း ဖြစ်၏။ ထို ၃ ယောက်ထဲက အဓိက မင်းသမီး မာရှာရှီစတိုဗာမှာ နော့အော့ ပြဇာတ်၏ အဓိက သရုပ်ဆောင် ဖြစ်၏။ လွတ်မြောက် လာပုံကို သူမက ဤသို့ ပြောပြ၏။ 'ပထမဆုံး သေနတ်သံတွေ ကြားရတော့ ကျွန်မ စင်ရှိတဲ့ဆီ လျှောက်လာချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်မ ဖြန်လှည့်လာခဲ့ တယ်။ ဒီနောက် သေနတ်သံ ၂ ချက် ကြားရတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ လော်စပီကာ ကနေ "လုံခြုံရေးများ ခင်ဗျား၊ ကဇာတ်စင် ရှိတဲ့ဆီ အမြန်ဆုံး လာခဲ့ပါ။ လက်နက်ကိုင်တဲ့ လူတစ်ယောက် ကဇာတ်စင်ဆီ ရောက်နေပါလား" လို့

ကျွန်မ ကြားလိုက်ရတယ်' ဟု ဆို၏။ မာရှာက အဝတ်အစားလဲခန်းဆီ ပြန်လာခဲ့၏။ ထိုအခန်းတွင် တခြား အမျိုးသမီး ၂ ယောက် ရှိ၏။ သူတို့ အခန်းထဲတွင် ဝ နာရီခန့် ငြိမ်သက်စွာ နေခဲ့ကြ၏။ လက်နက်ကိုင်သော လူများ၊ ပြေးလွှားသံများ၊ အော်ဟစ်သံများ၊ သေနတ်သံများ ကြားရ၏။ သူတို့အနားတွင် သံမဏိတံခါး တစ်ခုရှိ၏။ ထို တံခါးက သူတို့ အဝတ်လဲသော အခန်းနှင့် ပြဇာတ်ရုံကြီးကို ခြားထား၏။ ထို့နောက် သူတို့ ကဇာတ်ရုံထဲမှ ထွက်ပြေးရန် ကြိုးစားကြ၏။ 'ကျွန်မတို့ မီးတွေ မှိတ်လိုက်တယ်။ ပြတင်းပေါက်ကိုဖွင့်ပြီး အပြင်ကို ထွက်လိုက်ကြတယ်။ ပြတင်းပေါက် အပြင်ရောက်ပြီး ၁၀ စက္ကန့်လောက် ကြာတဲ့အခါ ကျွန်မတို့ အဝတ်အစားလဲခန်းထဲ လူတစ်ယောက် တံခါးဖွင့်ပြီး ဝင်လာတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့က အပြင်ရောက်လာပြီ။ အဝတ်အစားလဲခန်းထဲက မီးပြန်ဖွင့်တာ တွေ့ရတယ်။ ကျွန်မတို့အတွက်ကတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် လွတ်မြောက်လာတာပါ' ဟု ဆို၏။ သူတို့ ၂ ယောက်သည် အောက်ထပ်သို့ ဆင်းရန် ကန့်လန့်ကာများ၊ လိုက်ကာများ၊ ခေါင်းစည်းစများကို ချည်ပြီး ကြိုးသဖွယ်လုပ်၍ မိုဆင်းလွတ်မြောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ကံကောင်း၍ အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်လာသူများ ရှိသလို ကံဆိုးရှာသူများလည်း ရှိ၏။ အိုလ်ဂါရိုဖန်ဗာ ဆိုပါစို့။ သူမသည် အသက် ၂၆ နှစ် ရှိပြီး ကဇာတ်ရုံနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် အခန်းတွင် နေ၏။ သူမက အခန်းထဲ ထိုင်ပြီး ကဇာတ်ရုံစီးနင်းခံရသော သတင်းကို ကြည့်နေ၏။ ထိုအချိန်တွင် အိုလ်ဂါမှာ အရက်မူးနေ၏။ ကဇာတ်ရုံရှေ့တွင် ရဲများ၊ စစ်သားများဖြင့် ပိတ်နေ၏။ သို့သော် သူမက ထိုထဲမှ တိုးကာ ဝင်သွား၏။ အထဲ ရောက်သောအခါ သူမက အကြမ်းဖက်သမားများကို မူးရူးရူးနှင့် မိန့်ခွန်းပြောသလို ပြောနေ၏။ ထို့နောက် ဓားစာခံများကို လွှတ်ပေးရမည်။ သူတို့မှာ ဘာမှ မသိ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကို လွှတ်ပေးမည်ဟု ပြောသည်။ တချို့ ဓားစာခံများကလည်း တောင်းပန်ကြ၏။ အိုလ်ဂါမှာ မူးမူးနှင့် ပြောနေခြင်း ဖြစ်၏။ ဘာမှမသိသော တချို့က သူမကို ဆွဲပစ်လိုက်၏။ ချေချင်သူပုန်များက သူမကို ပရိသတ်ခုံများဆီ ဆွဲခေါ်သွား၏။ ဓားစာခံများ ကြောက်သွားအောင် သူမ နား နားတွင် သေနတ်ပြောင်းကို တွေ့ပြီး ပစ်သတ်လိုက်လေသည်။

ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ ကဇာတ်ရုံသို့ ဝင်စီးရာတွင် ဗင်ကားအသေး ၃ စီးဖြင့် ရောက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကား ၃ စီးမှာ ကဇာတ်ရုံအပြင် အမှောင်ထဲတွင် ထိုးရပ်လိုက်ကြ၏။ အကြမ်းဖက်သမား ၄၁ ယောက်မှာ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ခုန်ဆင်းပြီး မှောင်ရိပ်ခိုကာ ကဇာတ်ရုံ အပေါက်ကြီး

မာရှာအောင်ထိုက်

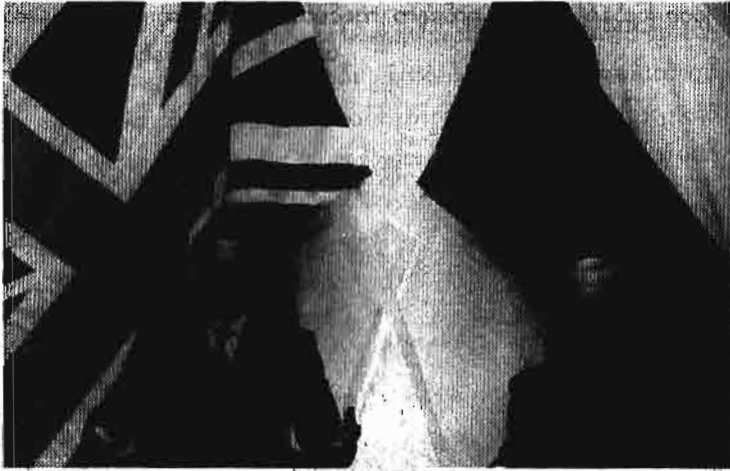
၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၇ ရက်နေ့က ကရင်မလင်ကို နောက်ဆုံးပျက်ဆက်နေသော ယဲလ်ဆင်ကို ပူတင်နှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်။

ကရင်မလင် နန်းတော်ရှိ စိန်အင်ဇူးခန်းပကြီး အတွင်းသို့ သမ္မတ အပြစ် ကျင်းသဖွာကျိန်ဆိုရန် ပူတင် ဝင်ရောက်လာခဲ့စဉ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလက ကရင်မလင်၌ သမ္မတ ကျင်းသဖွာ ကျိန်ဆိုပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပနေစဉ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖြေလက လန်ဒန်မြို့တော်တွင် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲနှင့်အတူ ပူတင်ကို တွေ့ရစဉ်။

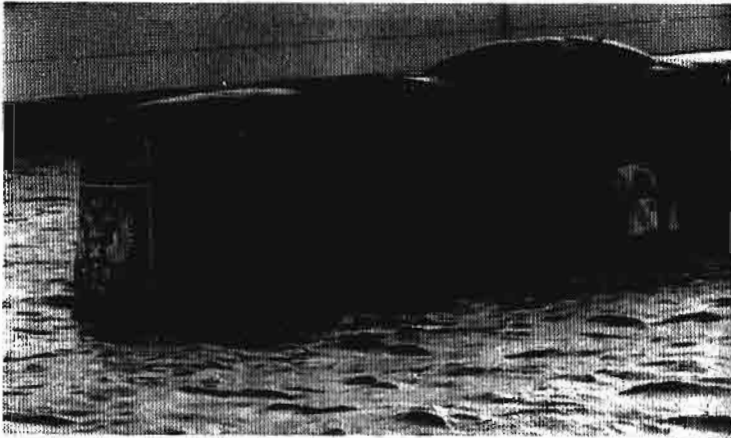
၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လက အိုကီနာဝါမှာ ကျင်းပသော ဂျီ-၈ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် ဘီလ်ကလင်တန်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့စဉ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက တက္ကဆက်ရှိ သမ္မတ ဘုရိစ် ခရော့ဗွိန်ခြံထဲတွင် သမ္မတ ဘုရိစ်နှင့်အတူ ရိုခဲ့စဉ်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က ရုရှားနိုင်ငံ ဗလာဒီဗောက်တော့တွင် မြောက်ကိုရီးယား သမ္မတ ကင်ဂျူအီးလ်နှင့် ပူတင်ကို အတူတွေ့ရစဉ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ပင်လယ်အောက် နှစ်မြှုပ်ခဲ့သော နယူးကလီးယား ရေငုပ်သင်္ဘော ကတ်စ်ကို ဆယ်ယူပြီးနောက် ရိုစလီယာကိုတိုင် တွေ့ရစဉ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လက နှစ်မြှုပ်ခဲ့သော ကတ်စ် ရေငုပ်သင်္ဘောမှ သင်္ဘောသား မိသားစုများနှင့် မစ်ဒီယာယေဇိုတွင် ပူတင် သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး သင်္ဘောကပ္ပတိန် ဂျင်နဝီလီယာချင်၏ဇနီး မုဆိုးမ အိုင်ရီနာကို အားပေးစကား ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလက ရုရှနိုင်ငံသို့ လာရောက် လည်ပတ်သော ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲတို့ ဝန်းမောင်နုသည် ပူတင်၏ ကျေးလက်စံအိမ်ရှိရာ တာမီဒိုတိုင် အပန်းဖြေခဲ့သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့က စိန့်ပီတာဘတ်အနီး ဆာကိုယေဆယ်လိုရှိ ကက်သရင်းနန်းတော်ကို ချယ်ရီဘလဲတို့အား ပူတင်နှင့် လုစီပီလာက လိုက်လံပြသခဲ့သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဇွန်လက ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သော ဗလာဒီမီယာနှင့် လုစီပီလာတို့သည် ဘတ်ကင်ဟမ် နန်းတော်သို့ သွားရောက်ကာ အဲလဂ္ဒဘတ်စ်လင်မကြီးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။

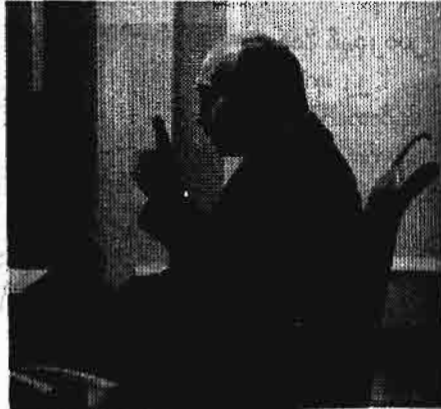

ပူတင်နှင့်
ပီခေးဂေါ်ဘာချက်
(၂၀၀၂)

တိုင်း(မ်)မဂ္ဂဇင်းနှင့်
အင်တာဗျူးလုပ်နေသော
ပူတင်။

ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင်

ယခု သမ္မတ မက်စီဇက်(ဝဲ)နှင့်
ဝန်ကြီးချုပ် ပူတင်(ယာ)

၂၀၀၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလက မောစကို ကတတ်ရုံ စားစာခံ
ဖမ်းဆီးထားမှုကို ရုရှား စပယ်စနက်င်(အထူးတပ်ဖွဲ့)က ဝင်ရောက် စီးနင်းခဲ့သည်။

ကတတ်ရုံ စားစာခံ ဖမ်းဆီးခံရစဉ်
အသက်မသေ လွတ်မြောက်လာ
သော စားစာခံတစ်ဦးက
ဆေးရုံတွင် သူမ၏
ဆွေမျိုးများနှင့် စကားပြောနေစဉ်။

မော်စကို ကတတ်ရုံ
စားစာခံ ဖမ်းဆီးမှုနှင့်
ပတ်သက်ပြီး
စိတ်ဆင်းရဲနေသော ပူတင်။

ပြဿနာများကို သွေးအေးအေးဖြင့် ပြတ်ပြတ်သားသား
ဖြေရှင်းတတ်သည့် ပုတင်

မှနေ ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းဖို့ သူတို့ စနစ်တကျ ဖြစ်စဉ် ပြီးမှ စီးနင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ မစီးနင်းခင် ၃ ပတ်အလို၌ ကဇာတ်ရုံအနီးရှိ တိုက်ခန်းတစ်ခုတွင် ငှား၍ အခြေအနေ စုံစမ်းကြ၏။ ချေချင်မှ အုပ်စုလေးတွေ ဖွဲ့ကာ တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအုပ်စုကြီးတွင် သူ့ ခံစားချက်နှင့်သူ အသီးသီး ရှိကြသည်။ သူတို့ မိသားစုများမှာ ရုရှားတို့ ချေချင် ညာကို ဝင်တိုက်စဉ်က သေဆုံးခဲ့သူများလည်း ပါသည်။ ကဇာတ်ရုံ တစ်ဖက် တွင် အဆောက်အဦတစ်ခု ဆောက်လုပ်နေသည်။ အကြမ်းဖက်သမား တချို့က ဆောက်လုပ်ရေးတွင် ဝင်လုပ်ပြီး ကဇာတ်ရုံ လုံခြုံရေး အခြေအနေကို ထောက် လှမ်းစုံစမ်းခဲ့၏။ မော်စကိုတွင် သူတို့ ငှားထားသော အခန်းထဲ၌ လက်နက်များ ဝှက်၍ထား၏။ လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို လုံလုံခြုံခြုံ ထားနိုင်လေ သည်။ ဒုဘရောကာကို စီးနင်းရန် အဓိက နေရာအဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်၏။ ထိုနေရာသည် အချက်အချာ ကျသောနေရာ မဟုတ်။ လူရှုပ်ထွေးမှုလည်း နည်း၏။ မြို့လယ်ကောင်လို လူမရှုပ်သဖြင့် စီးနင်းရသည်မှာ လွယ်ကူ၏။ ထိုနေရာတွင် ထားရှိသော လုံခြုံရေး ရဲမှာလည်း များများစားစား မရှိလှပေ။ ကဇာတ်ရုံမှာ လူ ၁၀၀၀ ဆုံသော ကဇာတ်ရုံ ဖြစ်၏။ ဝင်ပေါက်၊ ထွက်ပေါက် မှာလည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိသည်။ သူတို့လူစုဖြင့် ထိုဇာတ်ရုံကို နိုင်နိုင် နင်းနင်း ထိန်းနိုင်သည်ဟု သူတို့ ယူဆထားသည်။ သူတို့အုပ်စုသည် ပရိသတ် ထိုင်ခုံများရှိသော အဓိကနေရာ တစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံထားရမည် ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ရုံက ကျယ်လွန်းပြီး လူအများအပြား ဆုံလျှင် သူတို့အတွက် ထိန်းချုပ်ရ မလွယ်ကူလှပေ။ ဇာတ်ရုံထဲသို့ အကြမ်းဖက်သမားများ ရောက်သည်နှင့် ဝင်ပေါက်တံခါးကြီးကို စစ်သေနတ်များဖြင့် ဝှေ့ယမ်း ပစ်ခတ်လိုက်၏။ ထို နေရာတွင် ဗုံးများကို ထောင်ထားလိုက်ကြသည်။ ဘာရာယက်ဗ်၏ အုပ်စု သည် အလွယ်တကူနှင့်ပင် လက်နက်မရှိသော လုံခြုံရေး အစောင့်များအား ဖမ်းဆီးကာ ဇာတ်ရုံကို ထိန်းထားလိုက်နိုင်ပေသည်။ တစ်ခါက ထိုအုပ်စုသည် လူများသော ကဇာတ်ရုံတစ်ခုကို ဝင်ရောက် စီးနင်းခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် လူများကို မထိန်းနိုင်သောကြောင့် ရှောင်ပေးလိုက်ရသည်။ သူတို့ ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်း ပြီးသည်နှင့် သူတို့မှာ ချေချင်များ ဖြစ်ကြောင်း၊ ချေချင်တွင် ရုရှားတို့ တိုက်ခိုက် နေမှုကို ရပ်ပေးရန်နှင့် ထိုဒေသမှ ရုရှား စစ်သားများ ထွက်ခွာသွားရန် တောင်း ဆို ကြေညာလိုက်သည်။ ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများက သူတို့ ရုပ်ကို ဖျက်သည့်အနေဖြင့် ခေါင်းစွပ်ကြီးများ စွပ်လာ၏။ မိန်းမများကလည်း ဝတ်ရုံများ ဝတ်၍လာကြသည်။ ခေါင်းတွင် ခေါင်းစွပ်အစိမ်းကို ရွပ်ပြီး သူတို့

www.burmeseclassic.com

သည် မူဂျာဟောဒင်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ မိန်းမများက ခါးတွင် ၅ ကီလို ရှိသော ဝတ်စုံများကို ချည်ကာ လက်တွင် ပစ္စတိုတစ်လက်စီ ကိုင်ထားကြ၏။ ရုံကို စီးပြီးသည်နှင့် ပရိသတ်ထိုင်သော ထိုင်ခုံများအောက်တွင် ဝတ်စုံများကို ဆင်ထားလိုက်ကြသည်။ ဝတ်စုံကို ၂ လုံးကို ထိုင်ခုံများ တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် တပ်ဆင်ထား၏။ သူတို့ထဲတွင် ဝတ်စုံများ ကပ်ချည်ထားသော အမျိုးသမီးများ အနက် ၁၅ ယောက်မှာ မုဆိုးမများ ဖြစ်၏။ သူတို့ ယောက်ျားများမှာ ချေချင် ပြောကံကျားများ ဖြစ်ပြီး ရုရှားတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရာ၌ သေဆုံးခဲ့ရသည့် အသက် ၂၀ ပတ်ဝန်းကျင် ချေချင် စစ်သားများ ဖြစ်သည်။ ချေချင်ညာ ဒေသတွင် ရုရှားနိုင်ငံမှ ချေချင်ညာကို သီးခြားနိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်ပြီး ခွဲထွက်ရန် ချေချင် သူပုန်တို့က လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှားစစ်တပ်က ချေချင်ညာသို့ ဝင်ရောက်ပြီး ခွဲထွက်လိုသူများကို တိုက်ခိုက် ၏။ ထိုအခါတွင် အမျိုးသမီးများမှာ သူတို့၏ ယောက်ျားများ၊ အစ်ကိုများ၊ မောင်များ သေဆုံးခဲ့ရလေသည်။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးများကိုယ်တိုင် အသေခံ ဝတ်စုံများအဖြစ် လက်တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ အင်အားချင်း ကွာလွန်းသဖြင့် ချေချင် ညာမှာ ခွဲထွက်ဖို့ မလွယ်ကူလှပေ။ ထိုအခါတွင် ချေချင်ညာတို့သည် အကြမ်း ဖက်သမားများအဖြစ် ပြောင်းသွားကာ ရုရှားတို့ကို ဝတ်စုံတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ပြန်ပေး ခဲ့ခြင်း၊ ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ချေချင် သူပုန်ခေါင်းဆောင် ရှမ်းဘာဆာယက်သည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ဆေးရုံသို့ ဝင်ရောက်၍ လူနာများနှင့် ဆေးရုံဝန်ထမ်းများကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့သေး၏။ ထို့နောက် ဆဲလ်မန်ရာ ဒူယက်မှာ အဖမ်းဆီးခံရပြီးနောက် ရုရှား အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် သေဆုံးခဲ့၏။ သူသည် ချေချင် သူပုန်တို့၏ တပ်မှူးတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ သူ သေဆုံးစဉ်က အသက် ၃၅ နှစ်သာ ရှိသေး၏။ မော်စကို ကဇာတ်ရုံ အကြမ်း ဖက်မှုတွင် ခေါင်းဆောင်မှာ မော့စ်ဆာဘာယက်စ် ဖြစ်ပြီး သူ့နောက်လိုက် ယောက်ျား၊ မိန်းမ ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများမှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ အသက်၊ စွန့်ဖို့ ဝန်လေးသလို အစွလာမ်မစ် အာဇာနည်များ ဖြစ်လိုကြ၏။ အခွင့်အရေး ရသွားသည်မှာ ဘာရာယက်စ်ကို သူ့အကြောင်း အသေအချာ မသိရ၍ လေး လေးနက်နက်လည်း မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် မြို့တော် မော်စကိုတွင် ထိုကဲ့သို့ လက်ရံ ဇက်ရံ လာရောက်ပြီး ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးခြင်း လုပ်လိမ့်မည်ဟု မမျှော်မှန်းထား ပေ။ ဘက်ယွန်နော့ အရေးအခင်းတုန်းက သူတို့သည် လူ ၂၀၀၀ ကျော်ကို ဓားစာခံများအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့၏။ ထိုအချိန်က ချေချင်တို့ တောင်းဆိုသော ချေချင်ညာတွင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကို ဝန်ကြီးချုပ် ဗစ်တာချာနိုမြာဒင်က

လိုက်လျောမည် ဆိုသောကြောင့် အကျဉ်းသား ၁၅၀၀ ကို လွှတ်ပေးလိုက်၏။ လွှတ်ပေးပြီးသည်နှင့် ရုရှား လုံခြုံရေးတပ်များက စီးနင်းတိုက်ခိုက်သောကြောင့် လူ ၁၅၀ သေဆုံးသွားသည်။ ယခု မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခြင်းမှာ ဘာရာယက်စ်က ရုမီဘာဆာယက်ထံမှ အမိန့်ကိုခံ၍ စီးနင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ထို ရှမ်းဘာဆာယက် ကိုယ်တိုင်က ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ဘက်ယွန်နော့ ဆေးရုံကို စီးနင်းပြီး လူနာများနှင့် ဆေးရုံဝင်းမှ လူ ၂၀၀၀ ကျော်ကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ယခု ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်းသည့်အခါ ဘာရာယက်စ်က ဘက် ယွန်နော့ စီးနင်းမှုကို ပြန်လည် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုအချိန်က အဖြစ်အပျက်ကို သူသည် အလွန် မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ယခုအခါတွင် ကဇာတ်ရုံကို ရက်အတန်ကြာ အသေးစိတ် စုံစမ်း ပြီးခါမှ စီးနင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ယခု တောင်းဆိုသည်မှာလည်း ချေချင်မှ ရုရှား တပ်များ ဆုတ်ခွာရေး ဖြစ်၏။ ဒုတိယက ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးမှုတွင် ဖမ်းဆီးပြီး ၁၅ နာရီကြာမှ ပူတင်က ပထမဆုံး ကြေညာချက် ထုတ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ စီးနင်းမှု အတွက် အကြမ်းဖက်သမားများသည် နိုင်ငံခြားမှ အကြမ်းဖက်သမားများ၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ဤသို့ အတင့်ရဲစွာ လာရောက် စီးနင်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရသည်နှင့် ဂျာမနီနိုင်ငံမှ ဝန်ကြီးချုပ် ဂါးဟတ် ရုရီးဒါး ဖိတ်ကြားထားသည့် ဂျာမနီနှင့် ပေါ်တူဂီ သွားရောက်ရေး ခရီးစဉ်ကို ပူတင်သည် ဖျက်သိမ်းလိုက်ရ၏။

ဒုတိယက ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးမှုတွင် နိုင်ငံခြား အကြမ်းဖက်သမား များ၏ အစီအစဉ်ရှိသည်ဟု သံသယဝင်ခြင်းမှာ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်သည်ဟု ယူဆရလိမ့်မည်။ ရုရှား လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့က ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ မိုတိုင်းပုန်းများကို ကြားဖြတ် နားထောင်ရာတွင် ချေချင်တို့နှင့် ယူအေအီးနိုင်ငံက လူများ စကားပြောသည်ကို ကြားခဲ့ရ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ချေချင်တို့သည် အယ် ကေဒါတို့နှင့် ဆက်သွယ်ပြီး ထိုဓားစာခံ ဖမ်းဆီးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပုံ ရလေ သည်။ နိုင်ငံခြား အယ်ကေဒါတို့ထံမှ အထောက်အပံ့များ ရယူသလို အစီ အစဉ်နှင့် အကြံဉာဏ်များ ရယူပုံ ရှိ၏။ အိုဗောဘင်လာဒင်၏ လက်ထောက် တစ်ယောက် ဖြစ်သော အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီ (အီဂျစ်လူမျိုး ဆရာဝန်) သည် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ဒါဂျက်စတန်တွင် အဖမ်းခံရသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ချေချင်ညာသို့ တိတ်တဆိတ် ဝင်ရောက်ရန် ကြိုးစားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ရုရှား စစ်သားများက သူ့ကို ဖမ်းမိသည်နှင့် FSB စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့သို့ လွှဲပေးခဲ့၏။ သူ့ကို သံသယ ဖြစ်သည်မှာ သူသည် ချေချင်ညာမှ ပြန်လာရင်း

အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်၏။ သူသည် ဆူဒန်မှ နှင်ထုတ်ခံရသော ဘင်လာဒင်အတွက် ချေချင်ညာတွင် အခြေခံ စခန်းသစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ပြီး နေထိုင်နိုင်ရန် လာရောက်စုံစမ်းခြင်း ဖြစ်၏။ ဇာဝါဟီရီက နာမည်တူတစ်ခု ပေးထား၏။ ဒါဂျက်စတန်တွင် သူ့ကို ဖမ်းမိစဉ်က သူ၏ နာမည်တူမှာ အေမင်အဗ္ဗဒူလာ အေမန် ဖြစ်လေသည်။ တခြား အထောက်အထားများ မရှိသဖြင့် သူ့ကို ပြည်ဝင်ခွင့်မီစာ မပါဘဲ ရုရှားနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်၍ ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၇ ခု မေလတွင် သူ့ကို ထောင်မှ လွတ်ပေးလိုက်၏။ FSB မှ လုံခြုံရေး တာဝန်ခံများသည် သူတို့ ဖမ်းမိသောသူ မည်သူဟူ၍ အတိအကျ မသိခဲ့ရပေ။ ဤကဲ့သို့ပင် ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၉ ရက်နေ့က နယူးယောက် အမြွှာ ညီနောင် မျှော်စင်ကို ဝင်တိုက်ခဲ့သော အကြမ်းဖက်အုပ်စု ခေါင်းဆောင် မိုဟာမက် အက်တာကိုလည်း ဟမ်းဘတ်မှ အရာရှိများ မသိခဲ့သဖြင့် လွတ်ပေးခဲ့ရသည်။ ထိုမိုဟာမက်အက်တာမှာလည်း ချေချင်သူပုန်များနှင့် တိုက်ပွဲဝင်ရန် ချေချင်ညာသို့ သွားဖို့ ကြံစည်ခဲ့ဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် ချေချင်မှ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများမှာ အယ်ကေဒါ၊ တာလီဘန်တို့နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့ဖူးသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် လည်း စစ်သင်တန်းများ တက်ဖူးသည်။ ၂၀၀၂ ခု အောက်တိုဘာလတွင် ရှေ့ကျီယာ အထူးတပ်ဖွဲ့များက အယ်ကေဒါ ၁၅ ယောက်ကို ဖမ်းဆီးမိခဲ့၏။ သူတို့ကို ချေချင်နယ်စပ်ရှိ ပန်ကီဆီ တောင်ကြားတွင် တွေ့ရှိခဲ့သောကြောင့် ဖမ်းခဲ့သည်။ သူတို့ကို အမေရိကန် အာဏာပိုင်များထံ လွှဲပေးခဲ့၏။ ထိုထဲတွင် ထိပ်တန်း အယ်ကေဒါ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်လည်း ပါဝင်၏။ သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် အနီးကပ်ဆုံး အဆက်အသွယ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ယခု ထိုသူများကို ကျူးဘားရှိ ဝှာတာနာမို အကျဉ်းစခန်းတွင် အမေရိကန်တို့က ဖမ်းဆီးထားလေ သည်။ မော့စ်ဆာဘာရာယက်စ်မှာ ချေချင်ရှိ ပြောကံကျား တပ်ဖွဲ့များတွင် ပါဝင်ခဲ့သော ပြောကံကျားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဆွေမျိုးသားချင်း အားလုံးမှာ ပြောကံကျားများ ဖြစ်၏။ သူ့ဦးလေးဖြစ်သူ အာဘီဘာဒါယက်စ်မှာ ပြောကံကျား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး သူတို့ကို လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ အာဘီနှင့် သူ့လူ ၃၀၀ မှာ ပြန်ပေးဆွဲခြင်း၊ ဓားစာခံဖမ်းခြင်းကို ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြုလုပ်နေသူများ ဖြစ်၏။ သူက လူများကို ပြန်ပေးဆွဲသည်နှင့် တစ်ခါဆွဲလျှင် ဒေါ်လာ ၁ သန်းခန့် အနည်းဆုံး တောင်းခံ၏။ ဗြိတိန်နိုင်ငံသား ၃ ဦးနှင့် နယူးဇီလန် ၁ ဦးကို ပြန်ပေးဆွဲသည်မှာ အာဘီပင် ဖြစ်၏။ ထိုသူများမှာ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေး လာလုပ်သောလူများ ဖြစ်၏။ ထိုလူများကို ငွေပေး ရမည်၊ မပေးလျှင် သတ်ပစ်မည်ဟု သူက ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ မပေး

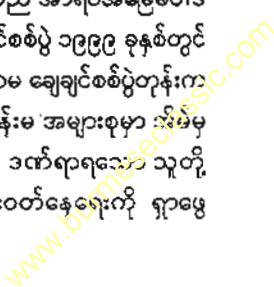
ပါက ဖမ်းဆီးထားသူ အားလုံးကို ခေါင်းဖြတ်ပစ်မည်ဟု သူ့အကြောင်းကြားစာ တွင် ပါ၏။ အင်္ဂလန် ကြေးနန်း ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သော ဂဒန်ဂျာ ကြေးနန်းကုမ္ပဏီမှ ဒေါ်လာ ၁၀ သန်း ရရှိခဲ့၏။ ထို့ပြင် အယ်ကေဒါ အဖွဲ့ကြီးကလည်း အာဘီထံ အကြမ်းဖက်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ ပေးခဲ့၏။ ထိုသို့ ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ ရသောကြောင့် အာဘီဘာရာယက်စ်က ဖမ်းထားသူများကို လွှတ် မပေးဘဲ သတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဖမ်းထားသူများကို အာဘီ ကိုယ်တိုင် ရက်ရက် စက်စက် နှိပ်စက်ခဲ့လေသည်။ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံသား ဝှန်ဂျီနန်းနှင့် ကမီလာကား တို့ကို မသတ်ခင် ၁ နှစ် ကတည်းက နှိပ်စက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၂ ခု ဇူလိုင်လ တွင် ရုရှား ကွန်မန်ဒိုများက အာဘီ စခန်းသို့ ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး အာဘီကို သတ်လိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ယခု ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းသော မော့စ်ဆာကလည်း သူတို့ မိသားစုလုပ်ငန်းကို ပြန်လည် ဦးဆောင်ခဲ့လေသည်။ သူတို့တပ်ဖွဲ့ကို အာဘီက "အစ္စလာမ်မစ်တပ်ရင်း" ဟု ခေါ်သည်။ ရုရှားတို့က အာဘီ၏တူဖြစ်သူ ယခု မော့စ်ဆာကို သေဆုံးသွားခဲ့ပြီဟု သတင်းရရှိထားသည်။ ယခု မှားယွင်း ခဲ့လေပြီ။ မော့စ်ဆာသည် သူ့ဦးလေး လုပ်ခဲ့သော လူပြန်ပေးဆွဲမှု စသည်တို့ကို လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသည်ကို ချေချင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် မျိုးဆက် ဆက်ခံသူဟု ခေါ်ကြ၏။ သူတို့သည် ၁၉၉၆-၉၉ ခုနှစ်အတွင်း အကြီးအကျယ် ငွေရှာခဲ့ပါ သည်။ ရရှိသော ပြန်ပေးဆွဲ ငွေများဖြင့် သေနတ်များ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးများ ဝယ်ကြ၏။ ဒုတိယ ချေချင်စစ်ပွဲအတွင်း ထိုသို့ ရှုပ်ထွေးသော လုပ်ငန်းအားလုံး ကို ချေချင် သူပုန်များက လုပ်ခဲ့၏။ အာရပ်နိုင်ငံမှ ဘာသာရေး အစွန်းရောက် များကလည်း ကူညီကြ၏။ သူတို့သည် ချေချင် ခွဲထွက်ရေးတွင် အထောက် အကူ ပေးခဲ့သူများ ဖြစ်၏။ ချေချင်လူမျိုး အများစုမှာ အစွန်းရောက်များ မဟုတ် ကြပေ။ သူတို့သည် အေးအေးဆေးဆေး နေထိုင်ကြသော စွန်နီ အစ္စလာမ်များ ဖြစ်၏။ ထိုထဲမှ ခွဲထွက်ရေးသမားများမှာမူ အယ်ကေဒါနှင့် အဆက်အသွယ် ရသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ကော့ကေးရှပ်တွင် အစ္စလာမ်နိုင်ငံတစ်ခု တည်ထောင်ရန် ကြိုးစားကြ၏။ သူတို့သည် မူဆလင်တို့၏ ရှာဒီယာ ဥပဒေအတိုင်း အုပ်ချုပ် မည်ဟု စဉ်းစား၏။ (အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ အုပ်ချုပ်သည့် ဥပဒေ ဖြစ်ပါသည်။) သူတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မှာ ဝါဟာဘီ အခြေခံဝါဒ ဖြစ်လေ သည်။ ဝါဟာဘီတို့က စွန်နီတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း အုပ်ချုပ်နေပေသည်။ မော့စ်ဆာလေးသည် အစ္စလာမ်မစ် အခြေခံဝါဒတစ်ဦး ဖြစ်လာပြီး ဝါဟာဘီ အခြေခံဝါဒကို လက်ခံကာ ယခုကဲ့သို့ ပြန်ပေးဆွဲခြင်း၊ ဓားစာခံလုပ်ခြင်း စသည့် အကြမ်းဖက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

၁၉၉၉ ခုနှစ် ဒုတိယ ချေချင်စစ်ပွဲတွင် ချေချင် အများအပြားမှာ သွေးချောင်းစီးခဲ့ရလေသည်။ သူတို့က လွတ်လပ်ရေးဟု ကြေညာကာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော်လည်း ဘာသာရေး အကြောင်းပြချက်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး စံစားချက်ကြောင့် တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အစ္စလာမ်မစ် ဂျီဟတ် စစ်ပွဲဟုလည်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ ကြေညာခဲ့၏။ ချေချင် မိသားစုများသည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရန်ကြောင့် တိုက်ပွဲဝင်လက်စားချေခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် သူတို့သည် ရှေးစစ်တပ်၏ ချေမှုန်းမှုကိုသာ ခံရ၏။ ထို ပြောက်ကျားစစ်ပွဲကို ခေါင်းဆောင်သူမှာ ရှမ်းဘာသာယက် ဖြစ်၏။ ဘာသာယက်သည် ချေချင်ရှိ အကြမ်းဖက် အုပ်စုများတွင် အလွန်ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့၏။ သူတို့သည် နိုင်ငံရေးအရ တိုက်ခိုက်နေခြင်း မဟုတ်ဘဲ လူမျိုးရေးနှင့် ဘာသာရေးအရ တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ချေချင်ညာမှ တခြား ခေါင်းဆောင်များမှာလည်း အခွင့်အရေးသမားများသာ ဖြစ်၏။ သူတို့သည် အစ္စလာမ်မစ်အတွက်ဟု အကြောင်းပြကာ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားမှ ရန်ပုံငွေ အများအပြား ရယူပြီး သူတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထိုထဲမှ ရန်ဒါဘာရက်နှင့် ယူဒူဂေါ့တို့မှာ ထိုကဲ့သို့သော အခွင့်အရေးသမားများ ဖြစ်၏။ ရုရှား SVR ထောက်လှမ်းရေး အေးဂျင့်များက သူတို့ကို ကာတာနိုင်ငံတွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။

ခုဘာရောကာ ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်းခဲ့သော ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများထဲမှ အမျိုးသမီးများမှာ အသေခံ ဖုံးခွဲသူများ ဖြစ်၏။ ထိုအမျိုးသမီးများသည် ငယ်ရွယ်ရုံမက လှလည်း လှကြသည်။ ဆွဲဆောင်မှု ရှိရုံမက ပညာတတ်များလည်း ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့ပုံများကို ရုပ်မြင်သံကြားတွင် ပြသရာ၌ သူတို့မှာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် အကြမ်းဖက်သမားများ ဖြစ်နေ၏။ NTV ရုပ်မြင်သံကြားဌာနက ဒုတိယညတွင် ကဇာတ်ရုံတွင်းမှ အကြမ်းဖက်သမားများကို ရိုက်ယူနိုင်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်ကလည်း ဘာရာယက်မိဖွား မျက်နှာပုံး စွပ်မထားပေ။ သူသည် နှုတ်ခမ်းမွေးတိုတို၊ မုတ်ဆိတ်မွေး အနည်းငယ် ရှိသည်။ ပေါင်ပေါ်တွင် ကလပ်နီကော့ မောင်းပြန်သေနတ်တင်ကာ အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောနေ၏။ သူက ရုပ်မြင်သံကြား သတင်းထောက်ကို 'ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိပ်မက်ကတော့ ရှာကီဒီတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့ပဲ။ အလာရဲ့ အာဇာနည်တွေ ဖြစ်အောင် ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တောင်းဆိုချက်ကို ပူတင်ဘယ်လို တုံ့ပြန်မလဲ ဆိုတာ ကြည့်ရမယ်။ ဒီမှာရှိတဲ့ လူတွေရဲ့ အသက်ဟာ ပူတင်ရဲ့ အတွေးပေါ် မူတည်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အသက်စွန့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပါပြီ။ အလာရှင်မြတ်က ကျွန်တော်တို့ အိပ်မက်တွေကို တကယ်ဖြစ်စေမှာ

ပါ။ မော်စကိုကို လာပြီး ဒီစစ်ဆင်ရေးကို အောင်မြင်အောင် လုပ်မယ်လို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ ချေချင်မှာရှိတဲ့ ရုရှားတပ်တွေကို ချက်ချင်း ရုပ်သိမ်းရမယ်။ ဒီလိုမှ မလုပ်ရင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်စရာ ရှိတာ ဆက်လုပ်ရမယ်' ဟု တီဗီတွင် ဘာရာယက်မိဖွား ပြောပြခဲ့၏။ ချေချင် အကြမ်းဖက်သမား ခေါင်းဆောင်သည် စကားကို ရှင်းလင်းစွာ ပြော၏။ သူ့လေသံထဲတွင် မြိမ်းမြောက်ပုံမရ၊ သူ့မျက်လုံးထဲတွင်လည်း ဒေါသကို မဖော်ပြသလို မည်သည့် စံစားချက်ကိုမျှ မပြခဲ့ပေ။ သူသည် အေးအေးဆေးဆေး ရှိ၏။ သို့သော် သူ့ကြည့်ရသည်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲထားပုံရ၏။ ရုပ်မြင်သံကြား ကင်မရာက ချေချင်ညာ မိန်းမ ၃ ယောက်ကို လည်း ရိုက်ပြ၏။ အမည်းရောင် ဝတ်စုံကိုလည်း ဝတ်ထား၏။ သူတို့ မျက်လုံးများကိုသာ မြင်ရသည်။ သူတို့က သေနတ်များကို လှုပ်ပြသလို ခါးတွင် ချည်ထားသော ပုံမှ စနက်တံများကိုလည်း ကိုင်ပြ၏။ မိန်းမတစ်ယောက်မှာ ရုပ်နေ၏။ သူမမှာ ကိုယ်လုံးသွယ်သွယ်နှင့် အသားအရေမှာ သံလွင်သီးရောင် တောက်ပနေပြီး၊ မျက်လုံးများမှာလည်း မည်းနက်ကျော့ရွန်း လှပလွန်းသည်။

နယူးယောက်တွင် နေထိုင်သော အက်ဆာချာဒီရေဗာမှာ အသက် ၃၁ နှစ် အရွယ်ရှိပြီး ယခင် ကလေး သူနာပြုတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူမက ညနေ သတင်းများကို ရုပ်မြင်သံကြားတွင်ကြည့်ရင်း ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းမှုသတင်းကို တွေ့သွားသည်။ ထိုအခါ သတင်းထံ၌ အရပ်ရှည်ရှည်နှင့် ချေချင် အကြမ်းဖက်သမား မိန်းကလေးပုံကို မြင်လိုက်ရ၏။ ထိုချေချင်မိန်းကလေးမှာ သူမ၏မိတ်ဆွေဖြစ်နေတော့သည်။ အက်ဆာသည် သူ့သူငယ်ချင်း၏ ရုပ်ပုံကို ကြည့်ရင်း မျက်ရည်များ စီးကျလာ၏။ သူတို့ ၂ ဦးမှာ ငယ်သူငယ်ချင်းများဖြစ်ပြီး ယခင်က ဂရော့ဇ်ကတက္ကသိုလ်တွင် အတူ တက်ခဲ့ကြသည်။ သူ့သူငယ်ချင်း 'ကိုင်းရာ' မှာ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်က အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ် ကျောင်းသူတစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ သူတို့ဒေသတွင် စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၄ က ၉၆ အထိ ပထမ ချေချင်စစ်ပွဲ ဖြစ်လာ၏။ ချေချင်ယောက်ျားလေးများမှာ အစိမ်းရောင် ခေါင်းစည်းပဝါ စည်းထားသော အစ္စလာမ်မစ် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ရေး သမားများ ဖြစ်လာကြ၏။ သူတို့ ချေချင်အခြေခံဝါဒီများသည် အာရပ်အခြေခံဝါဒီများ၏ လှမ်းမိုးမှုကို ခံရ၏။ အာရပ်တို့သည် ဒုတိယချေချင်စစ်ပွဲ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည့်အထိ သူတို့ဒေသတွင် အခြေလာစိုက်ကြ၏။ ပထမ ချေချင်စစ်ပွဲတုန်းက အမျိုးသမီး အနည်းငယ်သာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ မိန်းမ အများစုမှာ အိမ်မှ မိသားစုကို စောင့်ရှောက်ရန် နေခဲ့ကြသည်။ တိုက်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာရသော သူတို့ ယောက်ျားများကို ပြုစုကြ၏။ သူတို့ မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေးကို ရှာဖွေ

ပေးသည်။ ချေချင်သည် ဆိုပီယက်ယူနီယံခေတ်က ဆိုလျှင် ခေါင်းစည်းပဝါကို အသက်ကြီးသော မိန်းမများသာ စည်းကြပ်ပြီး၊ မိန်းကလေးများမှာ စည်းလေ့ မရှိကြပေ။ ထိုအချိန်မှ စ၍ မိန်းကလေးများမှာ ဆေးရုံများ၊ လယ်ယာများတွင် အလုပ်လုပ်ကြပြီး တချို့မှာ တက္ကသိုလ်များတွင် တက်၍ ပညာသင်ကြလေ သည်။ ထိုအချိန်က မိန်းမ အများအပြားမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း များတွင် သင်ကြား လုပ်ကိုင်ကြ၏။ ရှေ့နေများ၊ ဆရာဝန်များ၊ ကျောင်းဆရာ များနှင့် ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြ၏။ ကိုင်ရာ၏ မိသားစုမှာလည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ကိုင်ရာ အဖေမှာ ယခင်က စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင် ဖွင့်ထား၍ အောင်မြင်ခဲ့၏။ သို့သော် လေဖြတ်သွား၍ မသန်မစွမ်း ဖြစ်သွား၏။ သူတို့ မိသားစုသည် အိမ်အကြီးကြီးတစ်လုံး၌ နေ၏။ သူတို့မှာ မူဆလင် ဘာသာဝင်များ ဖြစ်၏။ သူတို့ စားသောက်ဆိုင်မှာ အခြေ အနေ ကောင်း၍ ငွေကို သုံးနိုင်၏။ ကောင်းကောင်း ဝတ်၏။ ကောင်းကောင်း စား၏။ မိန်းကလေးများမှာ ဂါဝန်တိုက်လေးများ ဝတ်သည်အထိပင် လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် အနောက်တိုင်းဂီတနှင့် အကကိုလည်း နှစ်သက်ကြလေ သည်။ ကိုင်ရာမှာ ထိုအချိန်က ပျော်ပျော်ပါးပါး နေတတ်ပြီး လှပသော မိန်း ကလေးလည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုင်ရာမှာ အရပ်မြင့်မြင့်၊ ကိုယ်လုံး သွယ်သွယ်ဖြင့် မော်ဒယ်တစ်ယောက်နှင့် တူလေသည်။ ဒုတိယ ချေချင်စစ်ပွဲ စ ပြီးနောက် ကိုင်ရာသည် အမျိုးသား တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံ မေတ္တာမျှခဲ့၏။ ထို့နောက် သူတို့ လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ သူမ ယောက်ျားမှာ ချေချင်လူငယ်များ ယခု ပါဝင် ပတ်သက်နေသလို ပြောက်ကျားများနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး ပြောက်ကျား ဖြစ် သွား၏။ သူတို့မှာ ချေချင်တွင် ရောက်နေသော ရုရှား တပ်များကို လက်နက် ကိုင် တိုက်ပွဲဝင်ကြ၏။ ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့များတွင် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် ခြင်းမှာ မှန်သည်ဟု သူတို့လင်မယားက ထင်နေကြ၏။ တိုက်ပွဲဝင်ရန်မှ အပ ဘခြားနည်းလမ်း မရှိဟု ထင်နေကြ၏။ သေလျှင်သေ၊ ထောင်ချလျှင် ထောင်ကျ ဟူသော လမ်းသာ ရှိ၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြ၏။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကိုင်ရာ၏ ယောက်ျားသည် စစ်ထဲဝင်ပြီး ၆ လ အကြာ၌ တိုက်ပွဲမှာ ကျဆုံးခဲ့လေသည်။

ရုရှား စစ်တပ်က ကိုင်ရာ ယောက်ျားအကြောင်းကို သိ၏။ ကိုင်ရာ ယောက်ျား၏ မှတ်ပုံတင်ကို ရလိုက်သောကြောင့် တစ်ညတွင် သူတို့အိမ်ကို လာဝိုင်းကြသည်။ သူမ၏ မောင်ကလေး မာဂိုမက်က ကိုင်ရာ ယောက်ျား တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားသည်အတွက် မကျေနပ်ပေ။ သူတို့အိမ်ကို ဝိုင်းထားသည့် ညက ရုရှားစစ်တပ်သည် သူမ မောင်လေးကို ဆွဲခေါ်သွား၏။ ကလေးမှာ

အသက် ၁၆ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ထိုကလေးကို လုံးဝ မတွေ့ရတော့။ ကိုင်ရာက သူ့ယောက်ျားလို ပြောက်ကျားတစ်ဦးကို လက်ထပ်ခဲ့သည့်အတွက် သူမကိုယ်သူမ အပြစ်တင်မိသည်။ ထို့ထက် ရက်စက်စွာ တိုက်ခိုက်သော ရုရှား စစ်သားများကို ပို၍ အပြစ်တင်လေသည်။ ကိုင်ရာ၏အသက် ၂၄ နှစ်တွင် အစ်ကိုတစ်ယောက် အသတ်ခံရပြန်သည်။ ထို့ပြင် ရုရှား စစ်တပ်က ပစ်သော အမြောက်ဆန် ကိုင်ရာတို့အိမ်ကို ထိမှန်ပြီး အိမ်ပြာကျခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုင်ရာမှာ ယောက်ျား အသတ်ခံရသော နာကြည်းစိတ်၊ သူမောင်လေး အသတ် ခံလိုက်ရသော နာကြည်းစိတ်၊ သူမအစ်ကိုနှင့် ဆွေမျိုးများ အသတ်ခံရသော နာကြည်းစိတ်များကြောင့် မိန်းမ အကြမ်းဖက်သမားအဖြစ် မော်စကို ကဇာတ်ရုံကို ဝင်စီးနင်းခြင်းတွင် ပါဝင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ချေချင် အမျိုးသမီးများသည် ချေချင် လွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် တက်တက်ကြွကြွနှင့် ပိုမို ပါဝင်လာကြ၏။ ထို့ပြင် စည်းလွတ် ကမ်းလွတ် တိုက်ချင် ခိုက်ချင်စိတ်များလည်း လွှမ်းလာ၏။ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်က ဒုတရောကာ ကဇာတ်ရုံ မစီးနင်းခင်က ဆိုလျှင် အသက် ၂၂ နှစ်ရှိ ဓါဗာဘာရာရောဟသည် မော်စကို အကြမ်းဖက် ခေါင်းဆောင်၏ ဆွေမျိုးသားချင်း တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူမသည် ရုရှားတို့၏ စစ်စခန်းကို ဗုံးများ တင်ဆောင်လာသော ထရပ်ကားဖြင့် ဝင်တိုက်ရန် ကြိုးစားခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ရုရှား စစ်စခန်းမှာ ဂရော့ဇီမြို့တောင်ဘက် ၆ မိုင်အကွာ သူမ၏ ရွာ အယ်လ်ခန် ဓါလာနှင့် မဝေးလှပေ။ ရုရှား စစ်သား ၁၇ ယောက် သေဆုံးပြီး ဓါဗာနှင့် ဗုံး တင်ဆောင်လာသော ကားတစ်စုလုံး အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ အာဘီဘာရာယက်မိ၏ ဇနီးဖြစ်သူ ဇူရာမှာလည်း ဒုတရောကာ ကဇာတ်ရုံကို ဝင်စီးရာတွင် အသေခံ ဗုံးခွဲသူအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့၏။ ဇူရာမှာ ဆော်ဒီမှ အစွန်းရောက် သမား ဓါတတ်ကို အလွန် သဘောကျ၏။ သူတို့ ၂ ဦးမှာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့ဖူးသည်။ ဓါတတ်မှာ သူမအပေါ် သြဇာရှိ၏။ ဘာရာယက်မိ အပေါ် လည်း သြဇာရှိလေသည်။ ဓါတတ် ကိုယ်တိုင်လည်း အိုစမာဘင်လာဒင်၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ခံရသူ ဖြစ်သည်။ ဒုတရောကာ ကဇာတ်ရုံကို ဝင်စီးစဉ်က ဗုံးများ ဓါးတွင်ချည်ထားသော အသေခံ ဗုံးခွဲသည့် အမျိုးသမီး ၅ ဦးကို ကာတာနိုင်ငံမှ ထုတ်လွှင့်သည့် အယ်ဂျာဇီးယား ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းပြီး ဒုတိယမြောက်နေ့ အောက်တိုဘာ ၂၄ ရက် ကြာသပတေး နေ့တွင် ထို ၅ ဦးကို လွှင့်ထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အယ်ဂျာဇီးယား ရုပ်မြင်သံကြား မှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အလွန် လူကြိုက်များသော ရုပ်သံဌာန ဖြစ်၏။ ထို အယ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံဌာနသည် အယ်ကေဒါ၏ ဝါဒဖြန့် ရုပ်မြင်သံကြား

ဖြစ်သည်ဟုပင် သမုတ်ကြ၏။ ထို လွှင့်ထုတ်သွားသည့် အသေခံ အမျိုးသမီး ဝမ်းနည်းမှုများတွင် ဇူရာလည်း ပါဝင်၏။ အနက်ရောင် ဝတ်ထားသော သူမ၏ မျက်လုံးများမှာ တောက်ပြောင်လှ၏။ သူတို့က 'ဘုရားသခင်သည် မြင့်မြတ်လှ ပါသည်' ဟု ကြွေးကြော်၏။ သူတို့က 'အသက်သေရမှာကို ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိပါ' ဆိုသည်။ အမျိုးသမီး တစ်ဦးချင်းစီတွင် ၃ ကီလိုဂရမ်ခန့် လေးသော ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းများ ခါးတွင် ချိတ်ထားကြ၏။ 'ကျွန်မတို့ သေသွားရင် လည်း ထောင်ပေါင်းများစွာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ အစ်ကိုတွေ၊ မောင်တွေ၊ ညီမတွေက အသက်ခွန်ဖို့ ရှိတယ်' ဟု ပြော၏။ ထိုအပြောမှာ တစ်ယူသန်လှသော အယ် ကေဒါ၏ အပြောမျိုး ဖြစ်၏။

ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းမှု ပြီးသည့်နောက် အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့သူများ ပြောပြသည်မှာ ဓားစာခံများကို ဖမ်းထားသော ချေချင် အကြမ်းဖက်များ၌ မိန်းမများမှာ ပို၍ ပြင်းထန်ပြီး ရက်စက်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ 'မိန်းမတွေက သူတို့ခါးက ဝှေးတွေ ခွဲပစ်လိုက်မယ် ဆိုတာမျိုးနဲ့ အချိန်ပြည့် ပြောနေတာပဲ။ သူတို့ ဆက်ဆံတာကလည်း ထောင်ထဲက ထောင်အကြပ်တွေလိုပဲ။ ကျွန်တော် တို့ကို ခုံပေါ်မှာ ရပ်ခွင့်မပေးဘူး၊ စကားပြောခွင့် မပေးဘူး။ အားလုံးဟာ တိတ်ဆိတ်ပြီးတော့ ယင်ကောင်ပျံ့ရင်တောင် အသံကြားရမတတ်ပဲ' ဟု အသက် ၃၄ နှစ်အရွယ် သွားစိုက်ဆရာဝန် မိုဒက်ဆီလင်က ပြောပြသည်။ နောက် သူက ဆက်၍ 'ဒီမိန်းမတွေက ဘယ်လို ဆက်ပြောသေးလဲ ဆိုရင် ငါတို့ဟာ ဒီနေရာကို အသေခံလာကြတာ' ဟု ပြော၏။ ကိုင်ရာ၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ အက်ဆက်ကလည်း 'အကြမ်းဖက်သမားများဟာ ရုရှားတွေကို လက်စားချေမယ်ဆိုတဲ့ တူညီတဲ့ဆန္ဒ ရှိကြတယ်။ အဲဒီဆန္ဒနဲ့ ရောက်လာကြတာပဲ။ သူတို့ဆန္ဒဟာ အခြေခံဝါဒီတွေ ထက်တောင် ဆိုးနေပါတယ်' ဟု ပြောလေသည်။ လက်စားချေလိုသည့် ဆန္ဒ သည် အစွန်းရောက်လွန်းသော ဘာသာရေး အယူအဆ ဖြစ်၏။ အလွန် အန္တရာယ်ကြီးသော အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ထွင်လုံးလည်း ဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်သမားများသည် ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်းခါစမှပင် တချို့ ဓားစာခံများကို လွှတ်ပေး၏။ ကော့ကေးရှပ်မှ လူ ၃၀ ကို လွှတ်ပေးသည်။ (အားလုံးမှာ မူဆလင် ဘာသာဝင်ချည်း ဖြစ်၏။) ကဇာတ်ရုံကြီး တစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ထားပြီး တံခါးများကို ပိတ်ထားသည်။ ဇာတ်ခုံရှေ့ တီးဝိုင်းနေရာကို အိမ်သာအဖြစ် ထားရှိသည်။ ဘီစကွတ်မုန့်နှင့် ချောကလက်များကိုသာ အနည်း အကျဉ်း စားရသည်။ ရုံထဲရှိ ကော်ဖီဆိုင်မှ ရေနံနှင့် အချိုရည်သာ သောက်ရလေ သည်။ (အကြမ်းဖက်သမားများက အပြင်မှ ပို့ပေးသော မည်သည့် အစား

အသောက်ကိုမှ လက်မခံပေ။) ရေကို သိပ်မသောက်ခိုင်းပေ။ အာသာပြေရုံသာ သောက်ခိုင်း၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အပေါ့အလေးစွန့် ရုံမှာ သူတို့နှင့် ကပ်လျက်တွင် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ မီးများကိုလည်း ဖွင့်မထားပေ။ နာရီ ဘေးမှာ ရှိသော မီးရောင်သာ လင်းနေ၏။ အပြင်မှ အတွင်းကို မြင်ရလျှင် ဝင်တိုက်ရလွယ်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ မည်သူမှ အိပ်မရပေ။ အစား အသောက်လည်း မရှိ။ ပူပူနွေးနွေး သောက်စရာလည်း မရှိ။ အိမ်သာသွားလျှင် သုံးရန် အိမ်သာသုံး စက္ကူလည်း မရှိပေ။ ဓားစာခံများမှာ အကြမ်းဖက်သမား များကို ဖမ်းထားစဉ် ကတည်းက ကြောက်လန့်သူများ ဖြစ်၏။ အကြမ်းဖက် သမားများက ဓားစာခံများကို သူတို့ ဆွေမျိုးများနှင့် ရေဒီယိုများထံ ဖုန်းဆက် စေသည်။ ရုရှား လုံခြုံရေးတပ်များကိုလည်း ဝင်ရောက်စီးနင်းမှု မပြုကြရန် ဓားစာခံများကို ပြောခိုင်းသည်။ ဓားစာခံများက အေးအေးဆေးဆေး ဆွေးနွေး ပါရန် ပြောကြားသည်။ အဖမ်းခံရသော ဓားစာခံတစ်ဦးက ရုရှားရေဒီယိုတွင် စကားပြော၏။ သူမက ယခုကိစ္စကို ကတိတ် ဘေးဆိုးလို မဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့ လည်း ပြော၏။ NTV ကလည်း တတ်တီနာယာဆိုနစ်ဗီယာ ဆိုသူ အမျိုးသမီး နှင့် အဆက်အသွယ်ရ၏။ သူမကလည်း အဆောက်အဦကို ရဲများက အတင်း ဝင်ရောက် မစီးနင်းရန် တောင်းပန်၏။ ထိုသို့ လုပ်ပါက ချေချင်များက သူတို့ ခါးမှာ ဝှေးများကို ဖောက်ခွဲလျှင် အားလုံး သေကုန်မည်ဟု ဆို၏။ အကြမ်းဖက် သမားများကလည်း ဓားစာခံများကို သတ်ပစ်မည် ခြိမ်းခြောက်၏။ ရဲများက ဝင်ရောက်စီးနင်းသည် ဖြစ်ဖြစ်၊ ချေချင်များကို တိုက်ခိုက်လျှင် ဖြစ်ဖြစ် ဓားစာခံ များကို သတ်ပစ်မည်ဟု ဆိုသည်။ အကြမ်းဖက်သမားများက ရုရှား အစိုးရနှင့် မိုတိုင်းပုန်းများမှတစ်ဆင့် စတင် ဆွေးနွေးတော့၏။ (သူတို့တွင်ရှိသော မိုတိုင်း ပုန်းများကို အမြဲ ဖွင့်ထား၏။) ဆက်သွယ်ရကောင်းသော ဝေါက်တော့ကို စက်များကိုကား သူတို့က ငြင်းထား၏။ ရုရှားတို့ဘက်မှ FSB လုံခြုံရေးအဖွဲ့ သည် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ရလေသည်။ ဆွေးနွေးရင်းဖြင့် ချေချင် များက တချို့ ဆရာဝန်များကိုလည်း ကဇာတ်ရုံထဲ လာခွင့်ပေး၏။ ကြက်ခြေနီ နှင့် တခြား မိဒီယာ လုပ်ငန်းများကိုလည်း လာခွင့်ပြု၏။ ထို့ပြင် ခူးမား လွှတ် တော်မှ လွှတ်တော်အမတ် တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်ကိုလည်း သူတို့ဆီ ဖိတ်ခေါ် ၏။ ထိုအထဲတွင် နာမည်ကြီးအဆိုတော် ဂျိုးဇက်ကော့စွန်လည်း ပါ၏။ နိုင်ငံရေး သမားများထဲမှ မော်စကို မြို့တော်ဝန် ယူရီလပ်စကော့နှင့် ယခင် ရုရှား ပါလီမန် ထဲတွင် ချေချင် လွှတ်တော်အမတ်ဖြစ်သူ ရုစလန်ခါစဘူလာတော့လည်း ပါဝင် သည်။ အပြင်ဘက်တွင် ရဲနှင့်စစ်တပ်က တန်းစီရပ်နေပြီး အကြမ်းဖက်သမား

များက သဘောတူ ခွင့်ပြုသောသူများ သို့မဟုတ် ကြားဝင်စေခပ်ပေးသူများသာ ကဇာတ်ရုံထဲသို့ ဝင်ခွင့်ရကြလေသည်။ ဆန်းဒေးတိုင်း သတင်းစာမှ မက် ဖရန်ချက်တီမှာ အသက်စွန့်ပြီး ကဇာတ်ရုံထဲ ဝင်ကာ ချေချင် အကြမ်းဖက် ခေါင်းဆောင် မော့ဆာဘာရာယက်စ်နှင့် မိနစ် ၂၀ ကြာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့၏။ အနောက်နိုင်ငံ သတင်းစာဆရာဆို၍ သူတစ်ဦးတည်းသာ ရှိလေသည်။ ဘာရာ ယက်စ်က 'အမျိုးသမီး အသေခံ ဝံ့ခွဲသူတွေ အလှည့်နဲ့ စောင့်ကြပ်နေတယ်၊ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ လက်တွေ့ကို စနက်တံ ခလုတ်ပေါ်မှာ အသင့် ပြင်ထားကြ တယ်။ တစ်ယောက်က ခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်တာနဲ့ အားလုံး ပေါက်ကွဲကုန်မှာပဲ။' ထို့ပြင် ဓားစာခံများ ထိုင်နေသော ပွဲကြည့်ခုံများ အောက်တွင်လည်း ဝံ့များ ထောင်ထား၏။ ဝံ့များကို ဝါယာကြိုးများဖြင့် ဆက်သွယ်ထားရာ ဖောက်ခွဲ လိုက်သည်နှင့် အားလုံး ပေါက်ကွဲကုန်မည် ဖြစ်၏။ ဘာရာယက်စ်က ဗြိတိသျှ သတင်းစာ ဆရာကို ပြောပြရာတွင် 'ကျွန်တော်တို့က အသက်ရှင်လျက် နေရ တာထက် သေရတာ ပိုမြတ်တယ်လို့ ယုံတယ်။ ချေချင်မှာရှိတဲ့ ရုရှားတပ်တွေကို မောင်းထုတ်ဖို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ တာဝန်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အကြမ်းဖက်သမား တွေ မဟုတ်ဘူး။ အကြမ်းဖက်သမား ဆိုရင် ဓားစာခံတွေ ဖမ်းထားပြီး ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ တောင်း၊ လေယာဉ်တစ်စီးနဲ့ ထွက်ပြေးမှာပေါ့' လို့ ပြော သည်။ နောက်ထပ် ချေချင်တစ်ယောက်ကလည်း သူတို့ သေရမှာ အသင့်ရှိ သည့် အကြောင်း ပြောပြ၏။ ဖရန်ချက်တီက ဓားစာခံများထဲမှ မိန်းမများ၊ ကလေးများကို လွှတ်ပေးသင့်သည်ဟု ပြောသည့်အခါ သူတို့က ငြင်းပယ်ခဲ့၏။ ဘာရာယက်စ်၏ လက်ထောက်တစ်ယောက်က 'ချေချင်မှာ မိန်းမနဲ့ ကလေးတွေ အမျိုးကြီး သေဆုံးခဲ့ရတယ်' ဟု ဆို၏။ ဓားစာခံများထဲတွင် နိုင်ငံခြားသား ဂျွှ ယောက် ပါဝင်၏။ ၁၈ ယောက်မှာ အနောက်နိုင်ငံများမှ ဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှ ဘို ယောက်၊ အမေရိကန် ၄ ယောက်၊ ဂျာမနီ ၂ ယောက်၊ ကနေဒါ ၁ ယောက်၊ ဩစတြီးယား ၁ ယောက်၊ ဩစတြေးလျ ၁ ယောက်၊ ဆွစ်ဇာလန် ၁ ယောက်နှင့် နယ်သာလန် ၁ ယောက်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ မော်စကိုတွင်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာ သံရုံးအသီးသီးက အခင်းဖြစ်ပွားရာ ရောက်လာ၏။ အနောက်နိုင်ငံ သံတမန် များက သူတို့ နိုင်ငံသားများ လွှတ်ပေးရန် ကြိုးစားကြလေသည်။

ရစ်ချတ်လောင်းသည် အသက် ၂၀ အရွယ် ဗြိတိသျှ ကျောင်းသား တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် အောက်စဖို့ဒ် တက္ကသိုလ် လေဒီမာဂရက်ဟော ကောလိပ်၌ ရုရှားဘာသာ သင်ယူနေသူလည်း ဖြစ်၏။ သူက သူ့မိဘ ၂ ပါး ကို ရုရှားသို့ ခေါ်လာပြီး ထိုညက ဒုဘရော့ကာ ကဇာတ်ရုံတွင် ကဇာတ်

ပြုလေသည်။ သူတို့ မိသားစု ဓားစာခံအဖြစ် အဖမ်းခံရပြီး ဘာရာယက်စ်က သူတို့အား အချစ်ဆုံး လူတစ်ယောက်နှင့် စကားပြောခွင့်ပေးမည်ဟု ကြေညာ လိုက်သည့်အခါတွင် ရစ်ချတ်က လန်ဒန်တွင် ရှိနေသော သူ့အစ်မကြီး လူစီကို စကားပြောပါမည်ဟု အကြောင်းကြားလိုက်၏။ လူစီသည် အသက် ၂၄ နှစ် ရှိပြီး လန်ဒန်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ လန်ဒန်ရှိ သူ့အစ်မကို ရစ်ချတ်က သူတို့ ၃ ယောက်မှာ မော်စကိုတွင် ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခံထားရကြောင်း ပြောရာ သူ့အစ်မက မယုံကြည်ပေ။ ထိုအခါ သူ့အမေက 'ရစ်ချတ်ရေ တယ်လီဖုန်း ငါ့ကိုပေး' ဟု ပြော၏။ သူမက 'ကျွန်မက လူစီကို ပြောတယ်၊ ဒါဟာ အမှန်ပဲ၊ ငါတို့ဟာ အသတ်ခံရဖို့ နီးကပ်နေပြီလို့ ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါ လူစီဟာ တုန်လှုပ်သွားတယ်၊ အဖြစ်အပျက်ကိုလည်း ရှင်းပြပါတယ်၊ နောက် တယ်လီ ဖုန်းကိုလည်း ချထားလိုက်တယ်' ဟု ပြောပြသည်။ လူစီက ဗြိတိန် နိုင်ငံခြားရေး ဌာနသို့ ချက်ချင်း တယ်လီဖုန်းဆက် အကြောင်းကြားသည်။ သူမ၏ ဖခင်မှာ နှလုံးရောဂါ ရှိကြောင်း၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဆရာဝန်နှင့် စမ်းသပ်ခံနေရကြောင်း၊ ဆေးလည်း မှန်မှန်ကျွေးရကြောင်း ရှင်းပြလေသည်။ ကြာသပတေးနေ့ နေ့လယ် ကဇာတ်ရုံစီးနင်းပြီး ၁၂ နာရီ အကြာ၌ ရုရှားတို့က ချေချင်တို့ကို ရစ်ချတ်၏ ဖခင် ပီတာလောင်းမှာ အသက် ၆၀ ရှိပြီ ဆိုသည်ကို ပြောပြ၏။ တအောင့် လောက် အကြာတွင် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ထားသော ချေချင်တစ်ယောက်သည် ကဇာတ်ရုံထဲမှ ဓားစာခံများဆီ သွားပြီး အင်္ဂလိပ်လို အော်လိုက်၏။ မစ္စတာ လောင်းသည် လူအုပ်ထဲမှ ထွက်လာကာ ခန်းမဆီ ထွက်လာ၏။ သူက မျက်နှာဝှမ်း တပ်ထားသော အကြမ်းဖက်သမားများကို တွေ့ရသည်။ သူက "ငါတော့ သေရ တော့မယ်" ဟု ထင်လိုက်သည်။ ကျန်ရစ်သူများက သူ့ကို ပထမဆုံး ပစ်သတ် မည်ဟု ထင်နေကြ၏။ သို့သော် ထိုသို့ မဟုတ်ပေ။ အကြမ်းဖက်သမားများက မစ္စတာလောင်းကို ကြက်ခြေနီအဖွဲ့နှင့် မာ့ခဲဖရန်ချက်တီထံ လွှဲပေးပြီး ဖမ်းဆီး ထားရာမှ လွတ်လိုက်လေသည်။ ဆန်းဒေးတိုင်း သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဖရန် ချက်တီက မစ္စတာလောင်း လွတ်မြောက်ဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပီတာလောင်းသည် သေနတ်ဖြင့် အသတ်ခံရတဲ့ လွတ်လာ၏။ သို့သော် ကျန်ရစ် ခဲ့သော သူ့သားနှင့် ဇနီးအတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေ၏။ နေမကောင်းလည်း ဖြစ်လာ၏။ ကံကောင်းသည်မှာ ဇနီးနှင့် သားမှာလည်း အသတ်ခံရတဲ့ လွတ် မြောက်ခဲ့လေသည်။ လောင်းကို ကဇာတ်ရုံ ထွက်ပေါက်မှနေ လွတ်ပေးခဲ့၏။ ထိုနေ့မှာပင် အမေရိကန် သမ္မတ ဘုရှ်က ရုရှားသမ္မတ ပူတင်ထံ တယ်လီဖုန်း ဆက်ပြီး ယခု မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းကြခြင်းသည် အကြမ်းဖက်ခြင်း

ဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ရုရှားပြည်သူများနှင့်အတူ သွေးစည်း ညီညွတ်စွာ ရပ်တည်ပါကြောင်း အားပေးစကား ပြောလိုက်၏။ နောင်အခါတွင် ချေချင် ခွဲထွက်ရေးသမားများကို အကြမ်းဖက်သမားများအဖြစ် စာရင်း သွင်း ထားကြောင်း ဘုရိက ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

သောကြာနေ့ ရောက်သောအခါ၌ တချို့ ဓားစာခံများကို လွှတ်ပေးနိုင်ဖို့ နိုင်ငံတကာကလည်း ဝိုင်းဝန်း ဖိအားပေးသဖြင့် ချေချင်တို့က လွှတ်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံခြားသားအားလုံးကို အလျင်ဆုံး ပြန်လွှတ်ပေးမည်ဟု ကြေညာသည်။ မနက် ၆ နာရီခွဲတွင် နိုင်ငံခြားသား ၇ ယောက်ကို လွှတ်ပေး၏။ နောက် ၆ နာရီ ကြာသောအခါ ကလေး ၈ ယောက်ကို လွှတ်ပေးပြန်၏။ ဘာရာယက်စ်အဖို့ နိုင်ငံခြားသား လွှတ်ပေးဖို့ ရည်ရွယ်ချက် မရှိပေ။ နိုင်ငံခြားသား ဓားစာခံများသည် သူ့အတွက် ဝက်ဖဲ ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် ချေချင်တို့သည် ဓားစာခံ ၅၀ ကို လွှတ်ပေးခဲ့လေသည်။ ကဇာတ်ရုံ အပြင်ဘက်တွင်ကား ဆန္ဒ ပြည့်တစ်ခု ဖြစ်လာ၏။ ဓားစာခံများ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများက ဓားစာခံများကို ဘေးရန်ကင်းရှင်းစွာ လွှတ်မြောက်ပြီးဆုံးသွားစေချင်သည်။ သို့သော် ဓားစာခံ ဖမ်းထားခြင်းမှာ ဇာတ်မျောကြီးလို ဖြစ်နေ၍ ဆန္ဒပြုကြခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့က အကြမ်းဖက်သမားများထံ ဓားစာခံများသည် မည်သို့မျှ မပတ်သက်သော အပြစ်မဲ့သူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ သူတို့ကို သနားသောအားဖြင့် ပြန်လွှတ်ပေးသင့် ကြောင်း တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ရုရှားအစိုးရနှင့် ချေချင်တို့ ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းလည်း တိုက်တွန်းသည်။ အပြင်မှ ကဇာတ်ရုံကို စောင့်ကြည့် နေသော လူငယ်တစ်ယောက်ကမူ ချေချင်များကို မကျေနပ်ပေ။ အသက် ၂၀ အရွယ် ဆလာဗာ ဆိုသူ လူငယ်က 'သူတို့ လုပ်တာ ဟုတ်မှ မဟုတ်တာပဲ၊ စစ်ကို ဘာကြောင့် ရပ်ပစ်ရမှာလဲ' ဟု ပြော၏။ ပါရှာ ဆိုသူ ဆယ်ကျော်သက် တစ်ယောက်ကလည်း 'ကျွန်တော်တို့က အကြမ်းဖက်သမားတွေကို ကန့်ထုတ် ပစ်ရမယ်။ ကဇာတ်ရုံထဲကလည်း ကန့်ထုတ်ရမယ်။ ချေချင်ညာမှာလည်း သူတို့ကို နေခွင့် မပေးရဘူး။ သူတို့ တောင်းဆိုတဲ့ အတိုင်းသာ လိုက်လျောရင် သူတို့ကို ကြောက်တယ် ထင်နေမယ်' ဟု ဆို၏။ ထိုအချိန်တွင် ပြည်တွင်းမီဒီယာများက ရုရှား ဓားစာခံများကို လွှတ်ပေးရန် တောင်းခံ၊ မတောင်းခံ သဘောထား ကောက်ခံရာတွင် အများစုက ချေချင်ညာကို စစ်ရေးအရ အရေးယူသည်ကို ထောက်ခံကြောင်း၊ ကဇာတ်ရုံ ဝင်စီးခြင်းကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ဆန္ဒမဲ ပေးကြ ၏။ ပြည်သူ အများစုက ကဇာတ်ရုံ အပိုင်သိမ်းခြင်းကို ဆန့်ကျင်လေသည်။ 'ချေချင်တွေဟာ အင်အားသုံးတဲ့ ဘာသာစကားကိုသာ နားလည်ကြတယ်'

ဟု ပြောကြသည်။ လူအများက "တောပုန်းခားပြများ၊ ပြန်ပေးများ၊ လူသတ် သမားများ" ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။ ချေချင်ညာ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ယခု လုပ်ဆောင်ချက်မှာ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပုံစံသွင်းထားသော လုပ်ရပ်တစ်ခုလိုမျိုး ဖြစ်နေပေသည်။ တခြားနည်းလမ်းများနှင့် မလှုပ်ရှားဘဲ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ ပြန်ပေးဆွဲခြင်း၊ တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်းများကိုသာ ချေချင် သူပုန်များက ပြုလုပ်နေလေသည်။

ကရင်မလင်၌ ပူတင်သည် ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးထားမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အစည်းအဝေးများ အဆက်မပြတ် ထိုင်လျက် ရှိသည်။ သူသည် လွန်ခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလက ကဲ့သို့ပင် သူပုန်များအနေဖြင့် လက်နက်များ စွန့်ပစ်ရန် တောင်းဆိုသည်။ ယခု အရေးအခင်းသည် ကတိစံ ရေငုပ်သင်္ဘော နစ်မြုပ်သလို မဟုတ်ပေ။ ရုရှား အစိုးရအဖို့ ခေါင်းခဲစရာ ဖြစ်နေ၏။ သောကြာနေ့ ညနေ ၇ နာရီတွင် ပူတင်က သူ၏ ဒုတိယမြောက် ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။ ကြေညာချက်တွင် ဓားစာခံများအသက်ကို ကယ်ဆယ်ရေး ဖြစ်၏။ ဓားစာခံများ၏ အသက် မသေအောင် လုပ်ပါမည်ဟု ပြောကြား၏။ FSB အကြီးအကဲ နီကိုလိုဇ် ပက်ထရူရှက်က ဓားစာခံများကိုသာ လွှတ်ပေးမည် ဆိုလျှင် အကြမ်းဖက် သမားများကို လက်ဖျားနှင့် မတို့ပါ။ အကြမ်းဖက်သမား အားလုံးကို လွှတ် ပေးမည်ဟု အကြောင်းကြား၏။ ကရင်မလင်၏ တုံ့ပြန်မှုမှာ ခပ်ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပင် ဖြစ်၏။ ကဇာတ်ရုံကို ဝိုင်းထားသော တပ်ဖွဲ့များကိုလည်း ရုပ်သိမ်းခြင်း မပြုပေ။ ချေချင်ညာ စစ်ပြေကိုလည်း ရပ်နားခြင်း မပြုပေ။ ကဇာတ်ရုံကို စီးနင်းခဲ့သော ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများကလည်း အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက် စနေနေ့ မနက် ၆ နာရီတွင် သူတို့၏ တောင်းဆိုချက်များကို ရုရှား အစိုးရက မလိုက် လျောလျှင် ထိုနေ့မှ စ၍ ဓားစာခံများကို စတင် သတ်ဖြတ်တော့မည် ဟု အကြောင်းကြားလိုက်လေသည်။

သောကြာနေ့ ညသန်းခေါင်ယံတွင် အင်နာပိုလစ် ကော့စကားယားသည် ကဇာတ်ရုံထဲမှ ထွက်လာခဲ့၏။ သူမနှင့်အတူ ဘာရာယက်စ်က ပူတင်ထံ တောင်းဆိုသော တောင်းဆိုချက်လည်း ပါလာခဲ့၏။ သူမကို နိုင်ငံရေး ဖေ့စပဲ ညှိနှိုင်းသူ အထက်တန်း သံတမန်အဖြစ် ချေချင်တို့က တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ပိုလစ်ကော့စကားယားသည် သတ္တိရှိသော သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူမက ချေချင်ညာတွင် ရုရှားတို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်နေခြင်းကို ဆန့်ကျင် ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ပူတင်ကလည်း ကဇာတ်ရုံအပြင်မှနေ သူ့လူများနှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်လျက် ရှိ၏။ သူ့ကိုယ်တိုင် ချေချင်တို့နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ဖို့

ကိုကား ရည်ရွယ်ချက် မရှိပေ။ ပူတင်သည် ယခင် ချေချင်ညာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟောင်း ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗစ်တာကာဇန်းဆက်ကို စေ့စပ်ညှိနှိုင်းသူအဖြစ် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ သို့သော် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး ခန့်အပ်ခြင်းမှာ ဟန်ပြ မျှသာ ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်သမားများကို ချွေးသိပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ကာဇန်း ဆက် ကိုယ်တိုင်ပင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးချင်စိတ် မရှိပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အကြမ်း ဖက် သမားများနှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရန် စနေနေ့မနက် ၈ နာရီတွင် သဘောတူ လိုက်၏။ သောကြာနေ့ ညကတည်းက နိုင်ငံခြား သံရုံးများကို အကြောင်းကြား ထားသည်။ သူတို့အနေဖြင့် အရက်မတက်ခင် ကဇာတ်ရုံကို ဝင်ရောက်စီးနင်း မည်။ ထိုအတွက် အသင့် ပြင်ထားကြရန် ပြောခဲ့၏။ FSB ထောက်လှမ်းရေး အေးဂျင့်များကလည်း ကဇာတ်ရုံပြင်ပရှိ လူထုကြားထဲ ရောက်နေ၏။ လူထု ကြားထဲတွင် ကောလာဟလများလည်း ပျံ့နေ၏။ ထိုအေးဂျင့်များက မနက် ၃ နာရီတွင် ကဇာတ်ရုံကို ဝင်ရောက် စီးနင်းမည်ဟု သတင်းဖြန့်လိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် ကဇာတ်ရုံထဲ၌ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်နေ၏။ ချေချင်တို့က ယောက်ျား တစ်ယောက်နှင့် မိန်းမတစ်ယောက်ကို ပစ်သတ်လိုက်၏။ ထိုနောက် ပြန်လည် ငြိမ်သက်သွား၏။ သို့သော် ဘာမှ ဖြစ်မလာသဖြင့် အကြမ်းဖက်သမားများ သက်သေခံသက်သာ ဖြစ်သွားကြ၏။ နောက်တစ်နေ့ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းပွဲတွင် သူတို့က အကျိုးရှိသော ရလဒ်တစ်ခု ရလာမည်ဟု မျှော်လင့်နေကြ၏။ အကြမ်း ဖက်သမားများက နောက်တစ်နေ့တွင် ပူတင်ကိုယ်တိုင် ချေချင်စစ်ပွဲ ရပ်ကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်မည်ဟုပင် အလွန်အကျွံ ထင်ထားလေသည်။ ဘာရာယက်စ် နှင့် သူ့လူများမှာ ကဇာတ်ရုံထဲတွင် အခန်းခွဲ၍ အနားယူနေကြ၏။ သူတို့ ကဇာတ်ရုံ ဝင်စီးသော အခွင့်ကို ကြည့်နေကြ၏။ အမျိုးသမီး ဗုံးခွဲသူများ ကလည်း ဓားစာခံများကြားတွင် ရှိမနေဘဲ တကွတပြားစီနေ၍ သက်သေခံ သက်သာ အနားယူနေကြ၏။ ချေချင်တို့က သူတို့ အနိုင်ရသည်မှာ သေချာ သည်။ အောင်ပွဲကို ဖန်တီးနိုင်ပြီ။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း အစွလာမိမစ် သူရဲ ကောင်းများ ဖြစ်လာမည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်နေကြပေသည်။

ရုရှားတို့ကလည်း ဝင်ရောက်စီးနင်းဖို့ ပြင်ဆင်ထားသည်။ လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးများက ကဇာတ်ရုံ နံရံများတွင် ကိရိယာများ တပ်ဆင်၍ အပြင်မှ နားထောင်ကြသည်။ ဓားစာခံများ အခြေအနေ၊ အကြမ်းဖက်သမား များ အခြေအနေကို အပြင်မှ ကြည့်ရှု နားထောင်နေကြ၏။ နာရီတိုင်း၊ မိနစ် တိုင်း အသေခံ ဗုံးခွဲသူများ၊ အကြမ်းဖက်သမားများ မည်သို့နေသည်၊ သွားသည်ကို အသံကအစ အသေးစိတ် မှတ်သားကြ၏။ အရေးပေါ် အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်

ရေးဌာနချုပ်ကို ကဇာတ်ရုံနှင့် ကိုက် ၂၀၀ အကွာ၌ ဖွင့်ထားလိုက်၏။ ပူတင် ကိုယ်တိုင် အမိန့်ပေး ညွှန်ကြားသည်။ ပထမဆုံး ကဇာတ်ရုံထဲသို့ မျက်ရည်ယို ဗုံးနှင့် မေဆေးပါသော ဓာတ်ငွေ့များ လွှတ်ရန် ဖြစ်သည်။ အယ်ဇာနှင့် ဗီပီပီပီ ခေါ် အထူး တိုက်ခိုက်ရေး အဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ကို တာဝန်ပေးထားသည်။ ဗြိတိန်မှ SAS နှင့် အမေရိကန်မှ နေဗီဆီးလ်ကဲ့သို့ အထူးတပ်ဖွဲ့များ ဖြစ်သည်။ အောက် ဘက် ရေမြောင်းများ၊ ရေပိုက်များမှတစ်ဆင့် ကဇာတ်ရုံထဲသို့ ဝင်ပြီး ပထမဆုံး အသေခံ ဗုံးခွဲသူ အမျိုးသမီးများကို ပစ်သတ်ရပေမည်။ ထို အသေခံ ဗုံးခွဲမည့် မိန်းမများကို မေသွားအောင် ဖြစ်စေ၊ သေအောင် ဖြစ်စေ ကျည်ဆန်တစ်တောင့် တည်းဖြင့် နဖူးကိုမှန်အောင်ပစ်ပြီး သုတ်သင်ရမည်။ ထိုမှသာ ဗုံးခွဲ၍ မရတော့မည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ရုရှား ကွန်မန်ဒိုများသည် အလွန် လက်မြောင့်ကြ၏။ သူတို့ လက်ညှိုးတစ် ချောင်းတည်းဖြင့် လူ ၁၇ ယောက်ကို သေအောင် ပစ်သတ်နိုင်သည်။ သူတို့သည် အကျဉ်းသားကို လက်ရ ဖမ်းဆီးရန်ထက် အသေပစ်ရန်သာ အာရုံစိုက်ကြ၏။ ထိုသို့ အသေပစ်သတ်နိုင်အောင် အထူးလေ့ကျင့်ထားရသည်။ ထိုအထူးတပ်ဖွဲ့ကို ရုရှားလို စပက်စနက်စ် တပ်ဖွဲ့များ (Spetsnaz Units)ဟု ခေါ်သည်။ သူတို့သည် မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရကတည်းက တစ်ချိန်လုံး လေ့ကျင့်နေရသည်။ စီးနင်းတော့မည့် အချိန်တွင် ကဇာတ်ရုံထဲသို့ မူးမေ့စေသော ဓာတ်ငွေ့များ လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုအထဲတွင် လေဖိအားဖြင့် မှုတ်သော ခြင်ဆေးဘူးလို ဘူးမျိုးဖြင့် ထိုအငွေ့ များကို အပေါက်များမှ ထည့်ပြီး မှုတ်လိုက်၏။ ရှုမိသည် နှင့် မူးမေ့သွားစေနိုင်သည်။ ထိုအငွေ့များထဲတွင် ဘိန်းပါ ပါသည်ဟုလည်း ဆို၏။ ဓာတ်ငွေ့များကို ထည့်လိုက်သည်နှင့် တစ်ယောက်ယောက်က ဓာတ်ငွေ့ တွေ၊ ဓာတ်ငွေ့တွေဟု အော်လိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် သေနတ်သံများရော၊ ပေါက်ကွဲသံများပါ ဆူညံသွား၏။ တချို့မှာ မျက်နှာများကို လက်နှင့်အုပ်၍ ကြမ်းပြင်ပေါ် မှောက်နေကြ၏။ တချို့မှာ လဲကျသွား၏။ အမိန့်ပေးမှုလည်း မရှိသဖြင့် အမျိုးသမီး အသေခံ ဗုံးခွဲသူများမှာ ရုတ်တရက် ဘာလုပ်ရမလဲ မသိပေ။ ရှုပ်ထွေးနေကြ၏။ ခေါင်းဆောင်လည်း မရှိပေ။ သူတို့ခါးမှ စနက်တံ ကို မနှိပ်မိခင်မှာပင် တချို့မှာ ဓာတ်ငွေ့များကြောင့် မေ့လဲသွားသလို တချို့မှာ နားထင်တွင် သေနတ်ထိပြီး သေဆုံးကုန်၏။ စပက်စနက်စ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဓာတ်ငွေ့မလွှတ်မီ ၃ မိနစ်လောက်ကတည်းက ကဇာတ်ရုံထဲ ရောက်နေပြီ ဖြစ်၏။ ဘာရာယက်စ်နှင့် သူ့လူများမှာ သေနတ်ကိုင်စွဲပြီး ထဲ လိုက်ကြ၏။ သူတို့အုပ်စုသည် လက်ထဲတွင် အရက်ပုလင်းများ ကိုင်ထားကြ၏။ တချို့

ဓားစာခံများမှာ လေပေါက်ရှိရာ သွားကြ၏။ ကဇာတ်ရုံ အပြင်ဘက် ရောက်သည်နှင့် ရုရှား ကွန်မန်ဒိုများက သူတို့ကို ဘေးလွတ်ရာ ခေါ်သွားကြ၏။ ရစ်ချတ်လောင်း၏ မိခင်ဖြစ်သူ စီဒီကာက 'ကျွန်မကတော့ ရုရှားတွေ အတင်းဝင်တိုက်စေချင်တယ်။ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်စေချင်လာပြီ။ ဓားစာခံ အဖမ်းခံထားရတဲ့ အချိန်ကစပြီး အစာလည်း ဓားမရ၊ အိပ်လည်း အိပ်မရ၊ အပေါ့အလေး သွားဖို့ကလည်း အဆင်မပြေ။ လူတွေဟာ သေမှာကို စောင့်နေကြရတယ်။ လွတ်လမ်းလည်း မရှိနဲ့။ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်စေချင်လာပြီ' ဟု ပြောပြသည်။ ကဇာတ်ရုံကို ဝင်ရောက် စီးနင်းပြီးသော အခါတွင် လွတ်မြောက်လာသော ဓားစာခံများက ပြောပြကြ၏။ အကြမ်းဖက်မှုကို ၅၇ နာရီ ကြာအောင် ခံခဲ့ကြရသည်။ အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းမှုကို ဖြိုခွဲပြီးသည့်သတင်းကြားရသောအခါ ပူတင်သည် သူခေါင်းကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အုပ်ကိုင်ထားသည်ကို ရုပ်မြင်သံကြားထဲ၌ တစ်ကမ္ဘာလုံးက မြင်ခဲ့ရလေသည်။

ပူတင်က ဒုတိယကဇာတ်ရုံ စီးနင်းထားမှုကို ဖြိုခွဲနိုင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ စကားပြော၏။ ဤတိုက်ခိုက်မှုသည် ထူးချွန်သော တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်၏။ ရုရှား စစ်သား ၁ ယောက်သာ ကျဆုံး၏။ အကြမ်းဖက်သမား ၄၁ ယောက်စလုံးကို သုတ်သင်လိုက်နိုင်သည်။ ဝင်တိုက်ခိုက်ချင်းပင် သုတ်သင် ရှင်းလင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ အပြင်တွင် ရုရှားတို့က လူနာတင်ယာဉ်အစီး ၄၀ ကို ကြိုကြိုတင်တင် အသင့်ပြင်ထား၏။ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ပြီးသည့်နှင့် လူနာများကို အသင့် တင်ဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် လူနာတင်ယာဉ်များလည်း ရောက်လာပြန်သည်။ ကဇာတ်ရုံ အကြမ်းဖက်မှု ဖြိုခွဲပြီးချိန်တွင် နေ့ကော်ရောက်လာသော လူနာတင်ယာဉ် အစီး ၈၀ မှာ ပြန်သွားကြ၏။ ဓားစာခံများမှာ မေဆေးမိနေသဖြင့် သတိလစ်နေကြ၏။ အထူးတပ်ဖွဲ့များနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးများက ဓားစာခံများကို ကဇာတ်ရုံထဲမှ သယ်လာကြ၏။ လူနာတင်ယာဉ်များမှာ ကဇာတ်ရုံ ဝင်ပေါက်အထိ မောင်းမသွားနိုင်ပေ။ လူများက ကဇာတ်ရုံ ပတ်လည်တွင် ဝိုင်းအုံနေကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဓားစာခံများမှာ တချို့ သတိလစ်နေကြ၏။ တချို့မှာ သတိရတစ်ချက်၊ မရတစ်ချက် ဖြစ်နေ၏။ မေဆေးဒဏ်ကြောင့် တချို့မှာ ခေါင်းစိုက်ကျနေသည်။ တချို့မှာ အန်နေကြလေသည်။ ဆေးရုံရောက်သောအခါ လူ ၄ ယောက် သေဆုံးသွား၏။ ၂ ယောက်မှာ သေနတ်မှန် သေခြင်း ဖြစ်၏။ ဒုတိယကဇာတ်ရုံကို ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီးနောက် သေဆုံးမှု စာရင်းမှာ ဓားစာခံ ၁၂၉ ယောက် သေဆုံးပြီး၊ အကြမ်းဖက်သမား ၄၁ ယောက် သေဆုံးခဲ့လေသည်။ မေဆေး မိပြီး အသက်ရှူ မရ၍ သေဆုံးသည့်

စာရင်းကိုကား မသိရပေ။ ထိုသို့ မေဆေးငွေများနှင့် မျက်ရည်ယိုမှုံများဖြင့် ဝင်ရောက် စီးနင်းမှုကို လန်ဒန်တွင် ဗြိတိသျှ အစိုးရကလည်း ကျင့်သုံးပူ၏။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် လန်ဒန်ရှိ အီရန်သံရုံးကို စီးနင်းစဉ်က ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်ကလည်း ဗြိတိသျှ SAS အဖွဲ့က သံရုံးထဲ ဓာတ်ငွေများလွှတ်ပြီး အပေါ်မှ ကြိုးများဖြင့် ဆင်းကာ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယကဇာတ်ရုံ စီးနင်းမှုကို ဖြိုခွဲနိုင်သဖြင့် ပူတင် အကြီးအကျယ် အောင်ပွဲရခဲ့၏။ အနောက်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များကလည်း သူ့ကို ထောက်ခံကြသည်။ အကြမ်းဖက်သမားများကြောင့် ဓားစာခံများ သေဆုံးရသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြမ်းဖက်သမားများကို သမ္မတဘုရားက အကြီးအကျယ် အပြစ်တင်ခဲ့၏။ ပြင်သစ်ဝန်ကြီးချုပ် ဂျင်းပီယာရပ်ဖလင်ကလည်း လူအသေအပျောက် များလွန်းသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ပြင်သစ်အနေဖြင့် အဆိုးဝါးဆုံး အခြေအနေကို ကျော်လွှားနိုင်သောကြောင့် ကျေနပ်ပါသည်ဟု ပြောသည်။ တိုနီဘလဲကလည်း လွယ်ကူမှု မရှိ၊ စွန့်စားမှုမဲ့သော လုံခြုံစိတ်ချမှု မရှိပေဟု ပြောခဲ့၏။ 'သမ္မတပူတင် အနေနဲ့ အခုလို ကြီးမားတဲ့ အကျပ်အတည်းကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ပြည်သူတွေက နားလည်သဘောပေါက်လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ သမ္မတပူတင် အနေနဲ့ အသက်ဆုံးရှုံးမှုနည်းအောင် လုပ်ရသလို ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးမှု ပြီးဆုံးအောင် လုပ်ရပါတယ်။ ချေချင်တာ အကြမ်းဖက်မှုရဲ့ နောက်ဆုံးအားထုတ်မှုပဲ ထင်ပါတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ယခု ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရမှုတွင် အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေး ကျွမ်းကျင်သူ ၅ ယောက် စေလွှတ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ လူအများကို ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးခံရချိန်တွင် ဆုံးဖြတ်ရမည့် တာဝန်ရှိသူမှာ အလွန်ကို စဉ်းစားချင့်ချိန်ရ၏။ ဖမ်းဆီးခံထားရသည့် အရေအတွက်၊ အကြမ်းဖက်သမားများ အခြေအနေ၊ ဝင်ရောက်စီးနင်းလျှင် မည်မျှ သေပြီး မည်မျှ ရှင်မည်ကို တွက်ရ၏။ ထိုသို့ စီးနင်းမှုတွင် လူပေါင်း ၇၉၃ ရှင်ပြီး သေဆုံးသူ ၁၂၉ ယောက် ရှိမိလေသည်။ လုံခြုံရေး ကျွမ်းကျင်သူများက ဤသို့ သေဆုံးသည့်အတွက် "လက်ခံနိုင်လောက်သော" ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုသည်။

အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက် တနင်္လာနေ့တွင် ရုရှား တစ်နိုင်ငံလုံးကို ဝမ်းနည်း ကြေကွဲသောနေ့အဖြစ် ကြေညာသည်။ ကရင်မလင်တွင် နိုင်ငံတော် အလံတစ်ဝက် လွှင့်ထူ၏။ ဝန်ကြီးဌာန ရုံးများတွင် ဖဲကြိုးအနက်ကို စည်းထားကြ၏။ မော်စကိုမြို့တော်မှာ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ် ကတိစ်ရေပုံသင်္ဘော နှစ်ပြီးနောက် ယခု ထပ်မံ၍ လူအများက ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြသကြ၏။ ရဲတပ်ဖွဲ့က မြို့တော်အတွင်း ချေချင်လူမျိုး ထောင်ပေါင်းများစွာ နေသော အိမ်များကို ဝင်ရောက်

ထက်မြက် (မြန်မာပြန်)

စစ်ဆေးခဲ့၏။ မော့ဆာဘာရာယက်စ်၏ မိခင်ဖြစ်သူမှာ ပုန်းရှောင်နေရ၏။ လန်ဒန်တိုင်းမိ သတင်းစာတွင် ဗာရယ်ဇော့စကီးက ပူတင်သည် ချေချင် စစ်သွေးကြွများကို အမြစ်က လှန်လိမ့်မည်ဟု ရေး၏။ သူတို့က အကြင်နာမဲ့စွာ တိုက်ခိုက်မည်ဟုလည်း ဆိုခဲ့သည်။ ရုရှားတို့က အကြမ်းဖက်သမားများကို ဘုံရန်သူအဖြစ် သဘောထားကာ တိုက်ခိုက်၏။ ဒုဘာရောကာ ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရမှုသည် မော်စကို မြို့သားများအဖို့ အလွန် ကြေကွဲစရာကောင်းပြီး နာကျင်စရာလည်း ကောင်းလေသည်။ ပြဇာတ်ရုံကို ၃ လခန့်ကြာအောင် ပိတ်ထားလေသည်။

မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရခြင်းသည် ပူတင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပိုပြီး တင်းမာစေသည်။ ထိုသို့ စီးနင်းမခံရစိက ပူတင်သည် ပြောက်ကျားများကို လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပေးရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးရန်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေသစ် ရေးဆွဲပေးရန်၊ ချေချင်ညာတွင် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ထား၏။ သို့သော် အကြမ်းဖက်မှု ပြီးသည့်အခါတွင်မူ ထိုအစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းကာ အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် ပြောက်ကျားများကို ရက်ရက်စက်စက် ဖြိုခွဲပစ်လေသည်။ ချေချင် ပြောက်ကျားများမှာ ချေချင်ညာတွင် တပ်စွဲထားသော ရုရှားစစ်သား ၆၀,၀၀၀ နှင့် ရင်ဆိုင်နေရ၏။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှ စ၍ ရုရှားစစ်သား ၄၅၀၀ ကျော် ကျဆုံးခဲ့ရ၏။ NTV ရုပ်မြင်သံကြားဌာနကလည်း သေဆုံးသွားသော ဓားစာခံ ၁၂၉ ယောက်၏ မိသားစုများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး အင်တာဗျူး လုပ်ခဲ့သည်။ မော်စကို ကဇာတ်ရုံကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်နိုင်သောကြောင့် ပြည်တွင်းရေး၊ ပြည်ပမှာပါ ပူတင်၏ ဂုဏ်သတင်း ကောင်းမွန်လာကာ သူ့အပေါ် ယုံကြည်မှု ရှိလာကြသည်။ သူသည် အကျပ်အတည်းတွေ့လျှင် ပြတ်ပြတ်သားသား ခေါင်းဆောင်နိုင်သူအဖြစ် လူထုက ယုံကြည်လာ၏။ အကြမ်းဖက်သမားများကို ပြတ်သားစွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ခေါင်းဆောင်အဖြစ်လည်း နိုင်ငံတကာက အလေးထားခဲ့လေသည်။

နိဂုံး

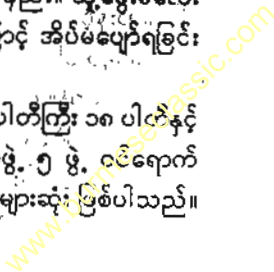
ကျွန်တော်တို့သည် အကောင်းဆုံးကို မျှော်လင့်ကြသည်။ သို့သော် အမြဲတမ်း မျှော်လင့်သလို မဖြစ်ဘဲ ပြောင်းလဲသွားတတ်ပေသည်။

ခမ်တာချာနိုမြို့နှင့် (ရုရှား ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း)

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပ၏။ အောက်လွတ်တော်တွင် ပူတင် အင်အားတောင့်တင်းစေရန် ပူတင်ကို ထောက်ခံသော အမတ်များမှာ အများအပြား ရွေးကောက်ခံရသည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန် ကာလတွင် ကရင်မလင်ကို ထောက်ခံသူများက လွတ်တော်တွင် ပထမဆုံး အသားစီးရခြင်း ဖြစ်၏။ ဒူးမား၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံမှာ ကရင်မလင်ကို ထောက်ခံသူများ ဖြစ်ကြ၏။ သမ္မတ ပူတင်ကို လွတ်တော်မှ တစ်ခဲနက် ထောက်ခံသဖြင့် သူ့အလိုအရ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်မည် ဆိုလျှင် ပြင်ဆင်၍ရသည်။ တတိယ သမ္မတသက်တမ်းကို သူ ပြန်လည်တာဝန်ယူချင်လျှင် ယူ၍ရသည်။ ပူတင်က သူသည် ၂၀၀၈ ခု ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက် နောက်ထပ်ရယူလိုခြင်း မရှိပါဟု ဆို၏။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် သူသည် အသက် ၅၀ ကျော် အရွယ်သို့ ရောက်ပေပြီ။ ပြီးခဲ့သည့်ညကမူ တစ်ညလုံးလို့လို့ သူ အိပ်မပျော်။ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အိပ်မပျော်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ရွေးကောက်ပွဲကလည်း သူ အိပ်မပျော်အောင် မလုပ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် အိပ်မပျော်ဖြစ်ရသနည်း။ သူ့ခွေးမလေး လာဗရာဒေါက ခွေးကလေး ၈ ကောင် မွေးနေသောကြောင့် အိပ်မပျော်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် နိုင်ငံရေးပါတီကြီး ၁၈ ပါတီနှင့် ပါတီငယ်များ စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော ညွန့်ပေါင်းအဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြ၏။ ညီညွတ်သော ရုရှားပါတီမှာ လူကြိုက်အများဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

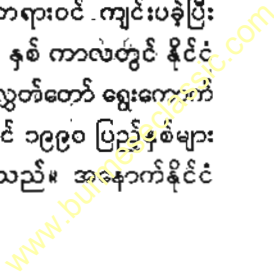
လူအများက အနိုင်ရမည် ဟုလည်း မျှော်လင့်ထား၏။ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၄၅၀ အနက် တစ်ဝက်ကို လူအများက တစ်ဦးချင်းစီအရ ရွေးချယ်သလို ကျန် တစ်ဝက်ကို ပါတီများ၏ စာရင်းအတိုင်း အချိုးကျ ရွေးချယ်ကြရလေသည်။ ညီညွတ်သော ရုရှား (United Russia) ပါတီမှာ အယူအဆအရ သမ္မတကို ထောက်ခံ ထားသည်။ ၂၂၂ ယောက် အမတ်အဖြစ် အရွေးချယ်ခံရသည်။ ၅၆ ယောက် ရုံးခံရသည်။ ၄၀ % အနိုင်ရရှိခြင်း ဖြစ်၏။ KPRF ပါတီ ဖြစ်သော ကွန်မြူနစ် များမှာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဝင်ရောက်အရွေးခံသည်။ သူတို့သည် ယခင်ကထက် တစ်ဝက်ခန့် လျော့ကျသွားပြီး ၁၃ % သာ အရွေး ခံရသည်။ ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ဝင်ရောက် အရွေးခံကြသည်။ ခိုဒေါ်ကော့စကီး၏ ယူ ကော့ ရေနံ ကုမ္ပဏီမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကလည်း ဒူးမားလွှတ်တော် အမတ် အဖြစ် ဝင်ရောက် အရွေးခံကြသည်။ ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် စာရင်း ပေးကြ၏။ ထောက်ခံမဲများကို မဲဆန္ဒရှင်များထံမှ ပိုက်ဆံပေး၍ ဝယ်ယူကြ သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ အရွေးချယ်ခံရသော ကိုယ်စားလှယ် ၄ ပုံ ၁ ပုံမှာ ယခုအခါတွင် သန်းကြွယ်သူဌေးများ ဖြစ်ပေသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် များက နိုင်ငံရေးထဲဝင်ပြီး လွှတ်တော်အမတ်များ ဖြစ်အောင် ဝင်ပြိုင်ခြင်းမှာ လွှတ်တော်အမတ် ဖြစ်လျှင် သူတို့ကို တရားစွဲမှု ကင်းလွတ်အောင် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ တရားစွဲမခံရအောင် အမတ်အဖြစ် ဝင်အရွေး ခံကြသလို ကွန်မြူနစ်ပါတီကလည်း ထိုသန်းကြွယ်သူဌေးများထံမှ ငွေအမြောက် အမြား ရရှိလေသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ထိပ်ဆုံးတန်း ၁၈ ယောက်တွင် ၁၁ ယောက်မှာ ပါတီဝင်များ မဟုတ်ကြပေ။ ၅ ယောက်မှာ ယူကော့ ရေနံ ကုမ္ပဏီမှ ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီ အများအပြားတွင် လက်ယာ အင်အားစုများ ပြည်ထောင်စု ပါတီ (SPS)၊ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (LDPR)၊ ရိုဒီနာခေါ် အမိမြေ ပါတီ စသည့် ပါတီကြီးများလည်း ပါဝင်ကြသည်။ ထိုပါတီများကို ရေနံသူဌေး ကြီးများနှင့် သန်းကြွယ်သူဌေးများက ထောက်ပံ့ထားကြသည်။ LDPR ပါတီ နှင့် ရိုဒီနာ ပါတီတို့မှာ ၁၂ % နှင့် ၉ % စီ လူထု ထောက်ခံမှု အသီးသီး ရရှိ သွားကြသည်။ လက်ယာအစွန်းရောက် အမျိုးသားရေးပါတီဝင် ဖြစ်သူ ဗလာ ဒီဗီယာ ကရင်နော့စကီးလည်း ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှာ လည်း ကွဲသွားပြီး ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ LDPR ပါတီမှာ ကိုယ်စားလှယ် ၃၈ ယောက် ရရှိသည်။ ရိုဒီနာ ပါတီက ၃၇ ယောက်

ရရှိသည်။ ထိုပါတီ ၂ ခုစလုံးက ဒူးမား လွှတ်တော်တွင် ပူတင်ကို ထောက်ခံ မည်ဟု မျှော်လင့်ရလေသည်။ ပူတင်နှင့် ကရင်မလင်ကို ထောက်ခံသော ညီညွတ် သော ရုရှားပါတီ၊ LDPR ပါတီနှင့် ရိုဒီနာပါတီတို့မှာ ၃၁၆ နေရာ အနည်းဆုံး ရရှိခဲ့လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဒူးမားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် သမ္မတ ပူတင်ကို ထောက်ခံသူမှာ အများစု ဖြစ်၏။ လွှတ်တော်တွင် သမ္မတ ပူတင်ကို ထောက်ခံကြသောကြောင့် သမ္မတ ပူတင် အနေဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပြုရာတွင် လွှတ်တော်၏ အဟန့်အတားကို မခံရတော့ပေ။ ယခင် ဘော့ရစ် ယဲလ်ဆင် သမ္မတ ဖြစ်စဉ်ကမူ ဒူးမားလွှတ်တော်တွင် ပါလီမန်အမတ် အများစု မှာ ကွန်မြူနစ်များ ဖြစ်၍ ယဲလ်ဆင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လွယ်လွယ်ကူကူ ထောက်ခံချက် မရခဲ့ပေ။ သမ္မတ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ဝီတိုအာဏာသုံးမှသာ ရခဲ့ သည်။ ယခု ဒူးမား လွှတ်တော်၌ သမ္မတ ထောက်ခံသော ပါတီက အများဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် ကရင်မလင်သည် အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လွယ် ကူစွာ ချမှတ်နိုင်ပြီး လွှတ်တော်၏ ကဏ္ဍကယဏ္ဍက လုပ်ခြင်း မခံရတော့ပေ။ လူထု သဘောထား ကောက်ခံရာတွင် ပူတင်ကို ထောက်ခံသူ ၈၀ % ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၄ ခု မတ်လတွင် ပြန်လည်ရွေးကောက်ခံရမည်မှာ သေချာသလို ဖြစ်နေ၏။

ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးအင်အား အနေဖြင့် ကွန်မြူနစ်များကို ဖယ်ရှားပြီး အစိုးရကို လိုလားသော အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်သမားများ အစားထိုး ဝင်ရောက်ခဲ့သဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများက ရွေးကောက်ပွဲကို ကြိုဆိုကြ၏။ ဥရောပ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် လေ့လာရေး (OSCE) အဖွဲ့က ရုရှားသို့ လေ့လာရေး အဖွဲ့တစ်စု စေလွှတ်ပြီး ဒူးမားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကို လေ့လာစေ၏။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ထွန်းရန် အလားအလာ အလွန်ကောင်းသည်ဟု ဆို၏။ သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် တချို့ အားနည်းချက်များ၊ မရိုးသားမှုများ ရှိသည်ဟုလည်း ပြောပါသည်။

ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန်ကာလတွင် လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီ တည်ဆောက် မည် ဆိုသော ကာလနှင့် ဘော့ရစ်ယဲလ်ဆင် ပြီးသည့်နောက် ရုရှားတွင် ယခု အထိ ဒူးမားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ ၃ ကြိမ် တရားဝင် ကျင်းပခဲ့ပြီး သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ၁ ကြိမ် ကျင်းပခဲ့လေသည်။ ၁၂ နှစ် ကာလတွင် နိုင်ငံ ရေး ဖြစ်ထွန်းမှုမှာ လူထုဆန္ဒကို အခြေခံပြီး သမ္မတနှင့် လွှတ်တော် ရွေးကောက် ပွဲများ ကျင်းပခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ OSCE အကဲဖြတ်ချက်တွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ နှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်များကိုပါ ထည့်၍ အကဲဖြတ်ထားသည်။ အနောက်နိုင်ငံ

ခေါင်းဆောင်များကလည်း ရုရှားနိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်သော မီဒီယာ မရှိခြင်း၊ လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲများကို အပြည့်အဝ မကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းများ ရှိသော်လည်း ကွန်မြူနစ်ပါတီများ၏ အန္တရာယ် ရှိနေသောကြောင့် အနိမ့် ခြောက်လှန့်မှု ရှိနေသောကြောင့် ကရင်မလင်နှင့် ပူးပေါင်းပြီး တချို့ကိစ္စများကို ဖုံးကွယ်ပို့ကြိုးစားသည်။ မီဒီယာ လွတ်လပ်မှုကို မသိကျိုးကျွန် ပြုနေကြလေသည်။ ယခု ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကွန်မြူနစ်များကို ထိုးနှက် နှိမ်နင်းနိုင်သောကြောင့် အနောက်နိုင်ငံများက သဘောကျကြသည်။ အတိတ်ကို ပြန်မသွားရေး အမြင်ဖြင့် ကရင်မလင်၏ တစ်ဖက်သတ် အုပ်ချုပ်မှုကို ရှေ့တန်းတင်၍ မပြောကြတော့ပေ။

၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ယခင်ကထက် အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်လာ၏။ ရုရှားနှင့် အနောက်နိုင်ငံများ ဆက်ဆံရေးမှာလည်း ပိုကောင်းလာ၏။ အပေးအယူလည်း များလာ၏။ ကရင်မလင်၏ အနိမ့်ခြောက်မှု ဟန့်တားရေးမှုကို အနောက်နိုင်ငံများက ထောက်ခံအားပေးလာသည်။ ယဲလ်ဆင် သို့မဟုတ် ပူတင်က ယခင်ဆိုမိယက် အုပ်ချုပ်မှုမျိုးဆီ ပြန်မသွားတော့ဘဲ အနောက်နိုင်ငံများ သဘောကျသည့်လမ်းမျိုး ညွှန်ကြားနေသောကြောင့် ကရင်မလင်၏ တချို့သော တစ်ဖက်သတ် လုပ်ရပ်များကို အနောက်နိုင်ငံများက ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် မပြောတော့ပေ။ ပူတင်၏ ယခု ရုရှားသည် ဒီမိုကရေစီ တိုးတက်ပြောင်းလဲရေးတွင် စိတ်ပျက်စရာကောင်းအောင် အားနည်းနေသည်ကား အမှန်ပင်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်ကို အနောက်နိုင်ငံများက အပြည့်အဝ သဘောကျခြင်းကား မရှိပေ။ ပူတင်သည် အမေရိကန်တို့ အီရတ်ကို ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ခြင်းအား ဆန့်ကျင်သည်။ ၂၀၀၃ ခု နိုဝင်ဘာလက ကျော်ကျီယာတွင် သမ္မတ အက်ဒပ်ရီဗာနာစအား ဖြုတ်ချခြင်းကို ဆန့်ကျင်သည်။ ထိုသို့ ဖြုတ်ချခံရခြင်းသည် ဝါရှင်တန်၏ အကြံအစည် ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ အမေရိကန်က သူတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် နှင်းဆီ တော်လှန်ရေး ပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲ၏။ ရိုဗာနာစအေ နေရာတွင် အသက် ၃၆ နှစ်အရွယ် အမေရိကန်ကို တိမ်းညွတ်သည့် မစ်ဇေးဆာကက်ဂျာလီက သမ္မတ အဖြစ် အရွေးခံရသည်။

ပူတင်သည် ထိုကဲ့သို့ အနောက်အုပ်စုနှင့် လုံးနေသော်လည်း အမေရိကန်တို့၏ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ မကင်းလွတ်ပေ။ ၂၀၀၃ ခု ဒူးမား လွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး OSCE ၏ ဝေဖန်မှုကို အိမ်ဖြူတော်က အလျင်အမြန် ထောက်ခံခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် ဥဇဘက်ကစွတန်၌ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီးက သူ၏ ဗြိတိသျှ အပေါင်းအဖော်ကို အပြင်းအထန် ဝေဖန်

တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဗဟိုအာရှတွင် ဝါရှင်တန်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဗြိတိသျှ သံအမတ်က ဝေဖန်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဒေးဗစ်ဟော့မန်းက "စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ" (The Oligarchs) ဆိုသော စာအုပ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံမှ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ အကြောင်းကို ရေးထား၏။ သူက အနာတိုလီဗျူဘားအစ်နှင့် ဘောရစ်နှင့်ဆော့တို့သည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်က လန်ဒန်သို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလ်ကို မေးခွန်းတစ်ခု မေးခဲ့၏။ မေးခွန်းမှာ 'ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဓားပြလို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်တဲ့ အရင်းရှင်ဝါဒ ဘယ်ဟာက ပိုကောင်းသလဲ' ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ တိုနီဘလ်သည် တစ်မိနစ်လောက် စဉ်းစားပြီးသည့်နောက် 'ဓားပြလို တိုက်ခိုက်တဲ့ ဓားပြ အရင်းရှင်ဝါဒက ပိုကောင်းတာပေါ့' ဟု ဖြေလိုက်ရာ ဗျူဘားအစ်ကလည်း 'လုံးဝ မှန်ကန်တာပေါ့' ဟု ပြောခဲ့ကြောင်း ရေးထားသည်။ ရိုမန် အက်ဘရာမိုဗစ်သည် ယူကေနှင့် ဆက်သနက်မှ ရရှိသော သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၁၁ ဘီလီယံအထိ ရှိသည်။ (ယူကေ ဝေဖန်ကုမ္ပဏီအတွက် သူသည် အခွန်ကြေးကျန်ရော၊ လက်ရှိ အခွန်ငွေပါ ဒေါ်လာ ၇ ဘီလီယံ ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်၏။) ယခုအခါတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၌ ဓားပြ အရင်းရှင်ဝါဒခေတ်သည် ရောက်ရှိနေပေသည်။ ရုရှားတို့က စာရင်းအင်း အရင်းရှင်ဝါဒဟု ခေါ်ဝေါ်လိုကြသည်။ အက်ဘရာမိုဗစ်ကမူ ယူကေ အကျပ်အတည်းကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေဖြင့် ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားနေ၏။ ယူကေ၊ ဆက်သနက် ကုမ္ပဏီတို့သည် အက်ဘရာမိုဗစ်နှင့် ဆက်စပ်လျက် ရှိသည်။ ယူကေက သူ၏ ဂျယ်ယာများကို နိုင်ငံခြား ကုမ္ပဏီများသို့ ရောင်းချထား၏။ အက်ဆွန်မိုဘိုင်းနှင့် ချက်ပစ္စန်တက်စက်ကို ကုမ္ပဏီများက သူ့ဂျယ်ယာများကို ဝယ်ထားသည်။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် အမြတ်ခွန်နှင့် လုပ်ငန်းခွန်များကို ရှောင်နိုင်ရန်နှင့် သူတို့အား တရားစွဲခြင်းမှ ရှောင်နိုင်ရန် ပါလီမန်ထဲ အမတ်များအဖြစ် ဝင်ရောက်ကြသည်။ ထိုသို့ ဝင်ရာတွင် အင်အားကောင်းသော ပါတီများကို ငွေကြေး အလုံးအရင်းနှင့် ထောက်ပံ့ပြီး ဝင်ကြလေသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး လူထု သဘောထား ကောက်ခံမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အခြေအနေမှာ ကြေကွဲစရာရော၊ ရယ်စရာပါ နှစ်ခုစလုံး ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့်အတွက် မှတ်မှတ် သားသား ဖြစ်နေကြ၏။ ဖေဖော်ဝါရီလ အစောပိုင်းတွင် မော်စကို မြေဒေသက် ရထား ဝှံးကွဲမှု ဖြစ်ပွား၏။ လူ ၄၀ သေဆုံးပြီး ၁၀၀ ကျော် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ လက်ချက်ဟု အစိုးရက စွပ်စွဲထားသည်။

မတ်လ ၁၄ ရက် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရုရှားနိုင်ငံမှ အဓိက နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း မရှိကြပေ။ သမ္မတ၏ အဓိက ပြိုင်ဘက် ၆ ယောက်မှာ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း မပြုကြ။ ရိုဒီနာမှ ဆာဂျီဂလာစီးယက်နှင့် SBS မှ အိုင်ရီနာခါကာမာဒါတို့သာ ဝင်ပြိုင်ကြသည်။ နိုင်ငံရေး ပါတီကြီးများက နောက်ခံပြုထားသောသူများ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း မပြုပေ။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဂျင်နာဒီဇူကာနောနှင့် LDPR ပါတီမှာ ဗလာဒီမီယာ ကရင်နော့စကီးတို့သည် ပူတင်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြသည်။ ကွန်မြူနစ် တို့က သမ္မတလောင်းအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းသူမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ မဟုတ်ပေ။ သူတို့ပါတီကို ရွေးချယ်သော သူတို့ပါတီကလည်း သဘောတူသော ကွန်မြူနစ် ပါတီဝင် မဟုတ်သော ပါတီလိုလားသူ နီကိုလိုဗ်ခါဒီတို့နေ့ ဖြစ်သည်။ သူ သည် လက်ဝဲယိမ်း လယ်ယာပါတီမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး ယခင် ဆိုဗီယက် ခေတ်က KGB ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက်ပါတီ ကမူ လက်ဝဲသမားဟောင်းလည်း ဖြစ်။ ကရင်နော့စကီး၏ သက်တော်စောင့် လည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အိုလက်မာလစ်ရှကင်ကို ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်စေသည်။ “ဘဝပါတီ” ကို ကိုယ်စားပြုသော ပြည်ထောင်စုကောင်စီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဆာဂျီမီရီနော့က သူ့အနေဖြင့် ပူတင်ကို သမ္မတအဖြစ် အရွေးချယ်ခံစေချင် ကြောင်း ဖွင့်ပြောသည်။ သမ္မတလောင်းများတွင် နောက်ဆုံး သမ္မတလောင်း အဖြစ် စာရင်းပေးသွင်းသွားသူမှာ ဒူးမားလွတ်တော်၏ လွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း လည်း ဖြစ်။ ရုရှား ဖက်ဒရေရှင်း၏ လုံခြုံရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်သော အိုင်ဗန်ရစ်ကင် ဖြစ်သည်။ သူ့အတွက် မဲဆွယ်စည်းရုံးမှု အားလုံးကို နောက်မှ ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့သူမှာ ဘောရစ်ဘာရယ်ဇော့စကီး ဖြစ်လေသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆွယ်စည်းရုံးစဉ်တွင် ရစ်ကင်ကို မမြင်ရပေ။ ပျော်စက်နေ၏။ နောက်မှ သိရသည်မှာ သူသည် ဂျီနှင့် လန်ဒန်တွင် မူးယစ် ဆေးဝါးစွဲပြီး ပြန်ပေးဆွဲထားရသည်ဟု ဆိုကြ၏။ သို့သော် ဝေဖန်သူများနှင့် သူ့ဖနီးတို့ကမူ သူ့ကို နာမည်ပျက်အောင် တမင် ဖန်တီးသည်ဟု ဆို၏။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင် ၉ ရက်အလို၌ ရစ်ကင်သည် သူ့လုံခြုံရေးအတွက် အာမခံချက် မရှိသောကြောင့် သမ္မတ ရွေးပွဲမှ နုတ်ထွက်သည်ဟု ကြေညာကာ နုတ်ထွက်သွားတော့သည်။

ပူတင်က သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သူ့အနေဖြင့် ပြည်သူ့ဆန္ဒကို ရိုးရိုးသားသား ရရှိလိုသည်။ သမ္မတလောင်းချင်း စကားစစ်ထိုးမှုများ မပြုလုပ် ဟု ဆိုသည်။ ပူတင်က သူ၏ဟန်အတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲတွင် လေတစ်လုံးမှ

မိုးတစ်လုံးနှင့် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြောဆိုခြင်းများ မပြုဘဲ သဘောတူလုပ်ကံသာ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်းများ လုပ်၏။ သတင်းစာများ၊ ရုပ်မြင်သံကြားများတွင် သူ့ပုံကို ဖော်ပြကြသည်။ အထူးသဖြင့် အစိုးရက ထိန်းချုပ်ထားသော ရုပ်မြင် သံကြားလိုင်းများတွင် သူ့ကို အများဆုံး တွေ့ရလေသည်။ လူထုသဘောတူ ကောက်ခံကတည်းက ပူတင်မှာ လူကြိုက်များနေပြီး ၈၀ % က သူ့ကို သမ္မတ အဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒပေးထားသဖြင့် သူ့အနေနှင့် ထွေထွေထူးထူး စည်းရုံးနေစရာ မလိုဟု ယူဆသည်။ လူထုသဘောထား ကောက်ခံရာတွင် ကွန်မြူနစ်လည်း ဖြစ်၊ ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်လည်း ဖြစ်သော ဆာဂျီဂလာစီးယက် မှာ ၅ % သာ ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်မှာ လူကြိုက်အများဆုံး ဖြစ်နေသည်ကို ငြင်းကွယ်၍ မရတော့ပေ။ ဖေဖော်ဝါရီက မော်စကို တက္ကသိုလ်တွင် ပူတင် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သူ့ကိုသာ ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတ သက်တမ်း ၄ နှစ် ရွေးချယ်လိုက်မည် ဆိုပါက ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို အမြန် လုပ်ဆောင်ပါမည်ဟု ကတိပေး ပြောကြားခဲ့သည်။ ‘ခေတ်သစ်တစ်ခု ဟာ ရောက်ရှိလာပါပြီ။ ဒီခေတ်သစ်မှာ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ဖန်တီးဖို့ လိုပါတယ်။ အခြေခံသစ်နဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတွေ တည်ဆောက်ဖို့ ဖန်တီး ရမယ်’ ဟု သူက ပြောခဲ့၏။ အနောက်တိုင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းများလို ရုရှား၏ လူမှုဘဝကို တည်ဆောက်မည်ဟု သူက ကတိပေး ပြောကြားသွားသည်။ ထိုလ် အကုန်ပိုင်း၌ ပူတင်သည် သူ့အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်း၌ အပြောင်းအလဲ အကြီး အကျယ် လုပ်ခဲ့သည်။ ကက်ဘီနက် တစ်ခုလုံးက ဝန်ကြီးများကို ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ လက်တွဲခဲ့သော ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ဇေးကာစီယာနော့ လည်း ပါသွား၏။ သူသည် ယဲလ်ဆင် မိသားစု အုပ်ချုပ်သူထဲက နောက်ဆုံး လက်ကျန် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဂါအိုင်ဗန်နော့လည်း ပါသွား၏။ အစိုးရ အဖွဲ့သစ်တွင် ပညာရှင်များနှင့် ပူတင်အပေါ် သစ္စာရှိသူများကိုသာ ခန့်သည်။ မတ်လ အစောပိုင်းတွင် ပူတင်သည် အသက် ၅၃ နှစ်အရွယ် မစ်ဇေးလ်ဖရက်ကော့စ် ကို ဝန်ကြီးချုပ် အသစ်အဖြစ် ခန့်လိုက်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဖရက်ဒကော့စ်မှာ ဥရောပဆိုင်ရာ ရုရှား သံအမတ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သလို အခွန် ရဲတပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် လည်း ဖြစ်။ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ် ကာကွယ်ရေး သစ္စာရှိရှိ လုပ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အထက်မှ ညွှန်ကြားမှု မရှိဘဲ သူ့သဘောနှင့် လူ လုပ်လေ့ မရှိပေ။ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသစ် တည် ဆောက်ဖို့ စိတ်ထက်သန်သူ ဖြစ်သည်။

အစိုးရ ကက်ဘီနက် အပြောင်းအလဲ၌ အလက်ဆီကူဒရ်နှင့် ဂျာမန်

ဂရပ်ဖ်တို့ကို ဘာသာရေးဝန်ကြီးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ဝန်ကြီးများ အဖြစ် အသီးသီး ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ သဘောထား ပျော့ပျောင်းသော အလက်ဇန္ဒား ဇူးကော့ကို ပထမ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အပြောင်းအလဲကို ပြည်သူများက ကြိုဆိုကြသည်။ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည် ဆိုသည့်သဘော ထင်ဟပ်ပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် သူ၏ မိတ်ဆွေလည်း ဖြစ်၊ စိတ်ချရသူလည်း ဖြစ်သော ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့ကို ခန့်အပ်သည်။ ယဲလ်ဆင် အုပ်ချုပ်မှုကာလ နောက်ဆုံး အကြွင်းအကျန် တစ်ယောက်ဟုလည်း ပြောနိုင်ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့သစ်မှ လူစာရင်းကို ကြည့်လိုက်လျှင် ပူတင်သည် သူ လုံးဝ ယုံကြည်ရသော သူ့လူများနှင့်သာ အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို တည်ဆောက်၏။ ထိုလူများနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သည် ဆိုသော သဘောကို ပြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့သစ်တွင် ကက်ဘီနက်ဝန်ကြီး အရေအတွက်ကို လျှော့ချထား၏။ ယခင်က ဝန်ကြီး ၃၀ ရှိပြီး၊ ယခု ၁၇ ယောက်သာ ရှိတော့သည်။ ထို့ပြင် ရုရှားနိုင်ငံ၌ နာမည်ကြီးနေသော အကျင့်ပျက်မှုနှင့် ပြုမူရက်စရာစစ်ကို လည်း တိုက်ဖျက်ပစ်မည်ဟု ကြေညာလိုက်၏။ ရာထူးနှင့် မထိုက်တန်သော အကြံပေး အရာရှိများနှင့် ဝန်ကြီးများကို ထုတ်ပယ်လိုက်သဖြင့် ပူတင်သည် “ကောင်းမွန်သောစာ” အဖြစ် ကျော်ကြားသွားသည်။ မော်စကိုတွင် ကျင့်သုံးသော ကြိုးနီစုစစ်ကိုလည်း ဖယ်ရှားမည်ဟု ဆိုသည်။ ရုရှားတွင် အကျင့်ပျက် ခြစားမှုဆိုသော အမှောင်ကြမ်းကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြိုချမည်ဟု ကတိပေးထား၏။ ယခင်က သဘာဝ သယံဇာတဝန်ကြီး ဘီတာလီ အာတူကော့က သူ့ဝန်ကြီးဖြစ်သည့် ၃ ရက်အတွင်း ရေနံတူးဖော်ခွင့် လိုင်စင် ၄၅ ခုကို ချပေးထား၏။ ထိုအတွက် လူအများအပြားတွင် နှာခေါင်းရှုံ့စရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခု ဝန်ကြီးအသစ်က ထိုလိုင်စင်များကို ပယ်ဖျက်ပစ်လိုက်လေသည်။

ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်နေသည့် ကာလ၌ပင် တချို့ ပြဿနာများကို တွေ့ကြုံရသည်။ မော်စကို မြေအောက် ဘူတာရုံ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခံရမှု အပြင် တစ်ခါက ကတ်စ်ရေငုပ်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်ခဲ့သော ရေတပ်အကျပ်အတည်း ကဲ့သို့ပင် ယခုလည်း ရေတပ်အကျပ်အတည်း ပေါ်ပေါက်လာပြန်၏။ ဘာရင်း ပင်လယ်၌ ဖေဖော်ဝါရီလက ရေတပ်စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် ရေငုပ် သင်္ဘောတစ်စီး၏ ခုံးကျည်မှာ ပစ်လွှတ်မရဘဲ စက်ချို့ပွင်းသလို၊ နောက် တစ်စင်းက ပစ်လိုက်သော ခုံးပျံမှာ လမ်းချော်သွားသဖြင့် သင်္ဘောမှပင် ပြန်လည် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ရ၏။ နိုင်ငံတော်ပိုင် ရုပ်မြင်သံကြားကလည်း သမ္မတ လည်ပတ်

ခြင်းကို ဖော်ပြ၏။ သို့သော် ဖော်ပြသော သတင်းမှာ မှားနေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးသည့်နောက် မြောက်ပိုင်းရေတပ်မတော်မှ ရေတပ်သင်္ဘောကြီး “ဗလာဒီတာ” ကို ကမ်းသို့ ပြန်ကပ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်ပြီး ရေတပ် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကူဒိုရေဒိုက ထိုသင်္ဘောကြီးကို ထွက်ခွင့်မပေးချေ။ ပင်လယ်ထဲတွင် ထိုသင်္ဘောကြီးအတွက် အန္တရာယ်ကြီးနေသည်ဟု ဆိုသည်။

ဤသို့ဖြင့် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲနေ့သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။ အာဏာပိုင်များသည် ရွေးကောက်ပွဲကို အဆင်ပြေအောင် ကြိုးစားကြသည်။ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ရန် တိုက်တွန်းကြ၏။ ကုန်ဈေးနှုန်းများကိုလည်း ချပေးထား၏။ အထွေထွေ ကုန်ပစ္စည်းများကို မဲထည့်သူများအတွက် တချို့ကို ပေး၊ တချို့ကို သက်သက်သာသာဖြင့် ရောင်းချသည်။ မဲရုံတွင် ထိုပစ္စည်းများ ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ မဲလာထည့်သော ပင်စင်စားများကိုလည်း ဆံပင် အခမဲ့ညှပ်ခွင့် ပေး၏။ လူငယ်များကို ရုပ်ရှင်လက်မှတ် အလကား ပေးသည်။ လမ်းဆုံလမ်းခွ များတွင် ရွေးကောက်ပွဲ ပိုစတာကြီးများကို ချိတ်ဆွဲထားကြသည်။ သမ္မတ ပူတင် နောက်တစ်ကျော့ အရွေးခံရရေးအတွက် အာဏာပိုင်များမှာ အပြင်းအထန် မဲဆွယ်ကြသည်။ ပြည်သူများကလည်း ပူတင်ကို ပြန်လည်ရွေးချယ်ဖို့ စိတ်ထက်သန်ကြသည်။ အသက် ၄၀ အရွယ် အငှားကားမောင်းသမား ဗာလာရီက ဆိုလျှင် ပူတင်ကိုပင် ပြန်လည် ရွေးချယ်မည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ‘အကြမ်းဖက်မှုတွေ၊ ဖောက်ခွဲမှုတွေကတော့ ဆက်ရှိနေတုန်းပဲ။ လူ့အသက်ဟာ တစ်ပြားလောက်တောင် တန်ဖိုးမရှိတော့ဘူး’ ဟု ပြော၏။ အသက် ၅၅ နှစ်အရွယ် ယခင် အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက်ဖြစ်သူ ယူရီက ‘ဒီမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ အတွက်က ရယ်စရာပဲဗျာ။ အမေရိကန်မှာတော့ ရွေးကောက်ပွဲပြီး ၂ လလောက် အကြာမှာ ဘယ်သူ နိုင်သလဲ ဆိုတာ သိတယ်။ ရုရှားမှာတော့ ရွေးကောက်ပွဲ မလုပ်ခင် ၂ လလောက် အလိုကတည်းက ဘယ်သူ နိုင်မယ် ဆိုတာ သိနေပြီ’ ဟု ရယ်ရယ်မောမော ပြောလေသည်။

ရုရှား လူဦးရေ ၆၅ % မှာ မဲပေးနိုင်ခွင့် ရှိသဖြင့် မဲပေးနိုင်သူ သန်းပေါင်း ၁၀၉ သန်း ရှိလေသည်။ ဗလာဒီမီယာပူတင်မှာ အပြတ်အသတ် အနိုင်ရရှိခဲ့၏။ ခြိမ့်ခြိမ့်သံ အောင်ပွဲခံ၏။ ပူတင်မှာ လူထုထောက်ခံမှု ၇၁ % ရရှိ၏။ သူ့ကို အနီးကပ်ဆုံး စိန်ခေါ်နိုင်သူမှာ ကွန်မြူနစ်တို့က ထောက်ခံသော နီကိုလိုင်ခါဒီတို့နေရာ ဖြစ်၏။ ထိုအနီးကပ်ဆုံး စိန်ခေါ်နိုင်သူပင် လူထု ထောက်ခံမှု ၁၄ % သာ ရရှိ၏။ တခြား သမ္မတလောင်းများမှာ ပျမ်းမျှ ၅ % အောက်သာ မဲရရှိလေသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ သဘောထားကို ကောက်ခံရာ၌ အများစုက

ပူတင်ကို ထောက်ခံကြ၏။ ဘာကြောင့် ထောက်ခံကြသလဲဟု မေးသည့်အခါ သူသည် ငယ်ရွယ်ပြီး ကျန်းမာသန်စွမ်းသည်။ ထို့ပြင် အရက်ကို အလွန်အကျွံ မသောက်ဟု ဆို၏။ အထူးသဖြင့် သူ၏ ငယ်ရွယ်မှုကို လူထုက သဘော ကျ၏။ သူ့အရည်အချင်းများအလိုက် လူထုထောက်ခံမှု ၃၃ % မှာ ငယ်ရွယ်မှု အပေါ် ဆန္ဒပေးကြ၏။ ပူတင် ပထမအကြိမ် သမ္မတ ရွေးချယ်ခံရစဉ်က ရုရှား တွင် ရူဘယ်တန်ဖိုးမှာ တည်ငြိမ်ခဲ့သည်။ ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်းမှာလည်း ကျဆင်း ခဲ့၏။ ၉၀ ခုနှစ် များကထက် ၁၂ % ကျဆင်းသည်။ တိုင်းပြည်၏ စုစုပေါင်း ထုတ်ကုန်တန်ဖိုး GDP မှာလည်း ၂၀၀၄ ခုနှစ် ပထမ ၄ လပိုင်းတွင် ၈ % တက်လာ၏။ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုမှာလည်း ၁၃ % တက်လာ၏။ အိမ်ခြံမြေ ရောင်း ဝယ်မှုမှ ရရှိသော ဝင်ငွေမှာလည်း ၁၄ % တက်လာသည်။ ရေနံနှင့် သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ ဈေးနှုန်းကိုလည်း ထိန်းချုပ်ထားနိုင်၏။ ရုရှားသည် နိုင်ငံခြားမှ ဈေးထားသော ငွေများကို ထပ်မချေးရတော့ဘဲ ပြန်ဆပ်လာနိုင်၏။ တိုင်းပြည်၏ အရန်ငွေကြေးမှာ တိုးတက်လာလေသည်။

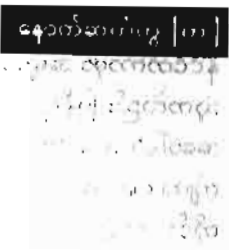
ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်း ရွေးသည့်အခါ၌ ပူတင်မှာ အသက် ၅၁ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ကြမ်းတမ်းသော ဓရောင်းလမ်းကို ပုံကိုင်လာသူလည်း ဖြစ်၏။ ရုရှားကို ရေငြိမ်ပိုင်းမှနေ၍ လှော်ခတ်ဖို့ သူ ကြိုးစား သည်။ ပြဿနာ အများအပြားကား ရှိနေပါသည်။ စစ်တပ်ကို ပြန်လည် တည် ဆောက်ဖို့၊ နိုင်ငံတော်၏ ပြုစုမှုကရေစီ ယန္တရားကို ဖျက်သိမ်းဖို့၊ အကျင့်ပျက်မှု များကို တိုက်ဖျက်ဖို့၊ စီးပွားရေး ပြန်လည်ပြုပြင်ဖို့၊ သဘာဝ သယံဇာတများကို နှိပ်ငြိမ်းခြားသို့ ပို့၍ မှီခိုရသော စီးပွားရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲဖို့၊ ပူတင်က စီစဉ် ထား၏။ ချေချင်ညာသည်လည်း ရုရှားနိုင်ငံအတွက် ဆူးတစ်ချောင်း ဖြစ်နေ သည်။ ဂရော့ဇ်ကွန်တွင် မော်စကိုမှ ရွေးချယ်ပေးသော မော်စကိုလူ ဖြစ်သည့် ချေချင်ညာ သမ္မတ အက်ဂမက်ကာဒရီယော့မှာ ၂၀၀၄ မေလ၌ လုပ်ကြံသတ် ဖြတ် ခံရသည်။ ထိုနှစ် ဩဂုတ်လမှာပင် ချေချင်အကြမ်းဖက်သမားများက ရုရှားလေယာဉ် ၂ စင်းနှင့် ခရီးသည် ၉၀ ကို အပိုင်စီးပြီး ဖောက်ခွဲပစ်ခဲ့လေ သည်။ ၂၀၀၄ ခု စက်တင်ဘာလမှာပင် ချေချင် အကြမ်းဖက်သမားများသည် မြောက်အော်ဆက်တီးယားရှိ အစ္စလာမ် စာသင်ကျောင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ကာ ကလေးပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ကို သတ်ပစ်ခဲ့သည်။ မြောက်အော်ဆက်တီးယား သည် ရုရှားနှင့် ကပ်လျက်တွင် ရှိသည်။ ယခုအခါ ကမ္ဘာတွင် အဂတိလိုက်စားမှု အဆိုးဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သလို ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟမှု အရှိဆုံး တိုင်း

ပြည်လည်း ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ခြေသို့များ ဝေပုံကျ ခွဲသလို အကြီးအကျယ် ထိန်းချုပ်၍ စီးပွားရှာနေသော နိုင်ငံလည်း ဖြစ်သည်။ ချေချင်ညာတွင် ရုရှားတို့သည် ယခုတိုင် ထိန်းချုပ်ထားဆဲ ဖြစ်သည်။ မော်စကို၏ ရုပ်သေး အစိုးရများကိုသာ ချေချင်ညာတွင် တင်ထားလေသည်။ သမ္မတပူတင်ကမူ နေ့စဉ်လိုလို ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ ရုရှားတွင် လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးခွင့်၊ ပြောဆိုခွင့်၊ ရေးသားခွင့်များ ပေးမည်ဟု အမြဲ ကြေညာသည်။ ၂၀၀၄ ခု ဇူလိုင်တွင် ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုများကို လွှင့်ထုတ်ခွင့် ပေးလေသည်။ အမေရိကန်မှ ထုတ်ဝေသော ဖော့ဘ် မဂ္ဂဇင်း၌ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အချမ်းသာဆုံးသောသူများ စာရင်းတွင် မော်စကိုမြို့တော်ဝန် ယူရီလပ်စကော့၏ ဇနီးဖြစ်သူမှာ ကုမ္ပဏီကြွယ် စာရင်းမှာ ပါဝင်၏။ ထို့ပြင် ဇူလိုင်လ ၉ ရက် သောကြာနေ့၌ မော်စကို လမ်းတစ်လမ်းပေါ်တွင် သူဌေးတစ်ဦး ဖြစ်သူ ကလပ်နီဘော့မှာ သူ့ရုံးမှ အပြန်တွင် သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခံရလေသည်။ သူသည် ရုရှား ကုမ္ပဏီကြွယ် သူဌေးကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးနှင့် ပြဿနာ ဖြစ်နေသူ ဖြစ်သည်။ ရုရှားတွင် အလွန်အလွန် ချမ်းသာသော သူဌေး သစ်များ များသထက် များလာနေသည်ဟု ဖော့ဘ်မဂ္ဂဇင်းက ရေးသားသည်။ သူဌေးချင်း စားခွက်လှရင်း ထိုကဲ့သို့ အသက်ခံရသည်မှာ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ခုံစမ်း စစ်ဆေးသင့်သည်။ တောပုန်နိုင်ငံအဖြစ် ရောက်မသွားအောင် အစိုးရက ထိန်းချုပ် သင့်သည်ဟု သတင်းစာများက ရေးသားကြသည်။

ယူကော့ အကျပ်အတည်း ဖြစ်ပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံတွင် ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် ဥပဒေကို စကားပြောလာသည်။ ခိုဒေါ်ဘော့စကီး၏ ရေနံ ကုမ္ပဏီကို အစိုးရက သိမ်းပိုက်လိုက်သည့်အခါ ရုရှား၏ ရေနံမှာ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဘလ္လာရော့ဝန်ကြီး အလက်ဆီကူဒရင်က ဆိုဗီယက်ဇေတ်လွန် ကာလ၌ ရုရှား၏ အသားတင် ရင်းနှီးမှု သိသိသာသာ တိုးတက်လာသည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ဒေါ်လာ ၃ ဘီလီယံမှ ၄ ဘီလီယံ အထိ တက်လာသည်။ ခိုဒေါ်ဘော့စကီးကို ဖမ်းဆီးထောင်ချပြီးနောက် ယူကော့ ရေနံ ကုမ္ပဏီမှာ အစိုးရ ထိန်းချုပ်ခံရပြီး ကုမ္ပဏီအကျိုးအမြတ်ကို နိုင်ငံက ရရှိခဲ့၏။ အစိုးရဘုတ်ဂျက်တွင် ဒေါ်လာ ၂.၃ ဘီလီယံအထိ ပိုရလာသည်။ လာမည့်နှစ်တွင် အစိုးရ ဘုတ်ဂျက်မှာ ၄ ဆအထိ တက်သွားနိုင်၏။ ဒေါ်လာ ၈ ထရီလီယံမှ ၁၂ ထရီလီယံ အထိ တက်လာနိုင်သည်။ ၂၀၀၄ ဇွန်လတွင် ရုရှားတို့က အရန် ငွေအဖြစ် ဒေါ်လာ ၁.၇ ဘီလီယံအထိ ငွေမာ ဝယ်ထားနိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ယခင်က ဘတ်လုပ်ငန်း မတည်ငြိမ်မှု၊ မယုံကြည်မှုများမှာလည်း ယခုအခါ

လျော့နည်းသွား၏။ ဘဏ်ကို လုပ်ငန်းရှင်များက ယုံကြည်လာ၏။ အမေရိကန် ရေနံနှင့်ဓာတ်ငွေ့ ကုမ္ပဏီကြီး ဖြစ်သော ကိုနိုကိုဖိလစ်က ရုရှားတွင် လာရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။ အနောက်နိုင်ငံ စွမ်းအင်ကုမ္ပဏီများက ရုရှား၏ အင်အား လိုက်စားမှုများကို သတ်မှတ်ရာတွင် ရုရှားသည် နိုင်ငံ့ရိုးရိုးယား၊ ဗင်နီဇွဲလား၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတို့လောက် မဆိုးဝါးဟု ဆိုသည်။

သမ္မတပူတင် အနေဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရသော နောက် ပြဿနာတစ်ခုမှာ ၂၀၀၈ ခုတွင် တတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်း ဝင်ရွေး မရွေး ဖြစ်သည်။ လူထုထောက်ခံမှု ရှိသော်လည်း ရုရှားဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သမ္မတ တစ်ယောက်သည် သမ္မတသက်တမ်း ၂ ကြိမ်သာ ဝင်ရန် ရှိ၍၊ ဒူးမားလွတ်တော်က အခြေခံဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခု ဇူလိုင်လက ကောက်ခံသော လူထု ဆန္ဒ၌ ၄၉ % က ပူတင်ကို တတိယ သမ္မတသက်တမ်း ဝင်ရန် သဘောတူကြသည်။ သို့သော် သမ္မတပူတင်က တတိယ သမ္မတ သက်တမ်း ဝင်ရောက် အရွေးခံခြင်း မပြုဟု ကြေညာထားသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရာ၌လည်း ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် တတိယ သမ္မတသက်တမ်းအဖြစ် ဆက်လက် အရွေးမခံခဲ့ပေ။ ညီညွတ်သော ရုရှားပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူသလို အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်သာ တာဝန် ယူခဲ့လေသည်။ သူ စိတ်ချယုံကြည်သော စိန်ပီတာစဘတ်မြို့သား မက်ဗေဒက်ကို ရုရှား သမ္မတအဖြစ် ပူတင်က အဆိုပြုပြီး လူထုက ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့ လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် ဆိုဗီယက် ခေတ်လွန် ကာလ၌ ရုရှားကို ရဲရဲရင့်ရင့် ခေါင်းဆောင်ခဲ့သော ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ အမေရိကန် ဗိုလ်ကျဆုံးမိုးရေးကိုလည်း ရင်ဆိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ဗဟို အာရှနှင့် အရှေ့အာရှတွင် အမေရိကန်တို့ စစ်ရေးဖြန့်ကြက်လာမှုကို ရင်ဆိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ တည်ငြိမ်အေးဆေးပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားသော ဗလာဒီမီယာ ပူတင်ကို ရုရှား သမိုင်းတွင် ပီတာ ဘုရင်ကြီးနှင့်လည်း နှိုင်းယှဉ်ကြ၏။ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင် စတာလင်နှင့်လည်း နှိုင်းယှဉ်ကြ၏။ သူသည် ထက်မြက် သော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်ကိုကား မည်သူမျှ ငြင်းကွယ်၍ မရပေ။

အမြော်အမြင်ကြီးတဲ့ ပူတင် (ဟင်နရီကစ်ဆင်ဂျား၏ အမြင်)

ဟင်နရီကစ်ဆင်ဂျားမှာ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ တရုတ်-အမေရိကန် သံတမန် ဆက်ဆံရေးတွင် သူ၏ စွမ်း ဆောင်ချက်မှာ အဓိက အခန်းက ပါဝင်ခဲ့သလို ဗီယက်နမ် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လည်း အဓိကကျသော သံတမန်ကြီးအဖြစ် ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့သည်။ ပူတင်အပေါ် သူ၏ အမြင်၊ ပူတင် အုပ်ချုပ်သော ရုရှားနိုင်ငံအပေါ် သူ၏ သဘောထားတို့ကို တိုင်းမံ မဂ္ဂဇင်းအား ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

မေး- ဗလာဒီမီယာပူတင်နဲ့ အနောက်နိုင်ငံများကြားမှာ ကွာဟနေတာတွေ ရှိပါတယ်။ သူ့ကို ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ မဆောင်ရွက်ဘူး၊ သဘောထား တင်းမာတယ်၊ အမိန့်ပေး အုပ်ချုပ်တဲ့သူ ဖြစ်တယ်လို့ တချို့က မြင်ကြတယ်။ ရုရှားတွေကတော့ သူ့ကို ထောက်ခံကြတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး လူကြီးမင်း ဘယ်လို သဘောထားပါသလဲ။

ဖြေ- ပူတင် သမ္မတဖြစ်လာတဲ့အချိန်ဟာ ဆိုဗီယက်အင်ပါယာကြီး ပျက်ပြိုတဲ့ အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံရဲ့ အနစ် ၃၀၀ ကြာ သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ သူ သမ္မတ ဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ ရုရှားရဲ့စီးပွားရေးဟာ ကျဆင်းနေတဲ့ အချိန် ဖြစ်တယ်။ ရုရှားရဲ့ ရုဘယ် တန်ဖိုးကလည်း အလွန်ကျနေတယ်။ ရုရှား ပြည်သူတွေရဲ့ လူနေမှု အဆင့်ကလည်း နိမ့်ကျလှတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ပူတင် အပေါ် ရုရှား ပြည်သူတွေက မျှော်လင့်ထားကြတယ်။ မျှော်လင့်ထားတဲ့အတိုင်း အရင်က ရုရှား လူနေမှု အဆင့်အတန်းနဲ့ အခု ရုရှား လူနေမှု အဆင့်အတန်း မတူတော့ပါဘူး။ အခုဆိုရင် ရုရှား လူထုရဲ့ လူနေမှု အဆင့်အတန်းဟာ ပြန်မား နေပါတယ်။

ရုရှား လူထုက သူ့အပေါ်မှာ တန်ဖိုးထားကြတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံဟာ နိုင်ငံတကာမှာ အများလေးစားတဲ့ နေရာကို ပြန်ရမယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ သူကလည်း ပြန်ရနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေ အပေါ်မှာ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုတွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမိုကရေစီ ကျကျ ရုရှားနိုင်ငံကို ပူတင်က တည်ဆောက်တဲ့အခါမှာ အနောက်တိုင်းအဆင့်နဲ့ တိုင်းတာလို့ ရမယ်တော့ မထင်ဘူး။

မေး- လူကြီးမင်းဟာ မစ္စတာပူတင်နဲ့ အကြိမ်တော်တော်များများ တွေ့ဖူးတယ် မဟုတ်လား၊ သူဟာ ဘယ်လို လူလဲ။

ဖြေ- သူဟာ အလွန် အမြတ်အမြင်ရှိတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို ရှုမြင်တဲ့အခါမှာ ပေါ့ပေါ့တန်တန် မရှုမြင်ဘူး။ ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ပြီးမှ ပြဿနာကို ရှုမြင် သုံးသပ်ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒမှာလည်း အခြေ အနေ၊ အချိန်အခါနဲ့ အဝင်ခွင့်ကျတာကိုပဲ ကျင့်သုံးပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ကို အကဲဖြတ်တဲ့အခါမှာ လေးလေးနက်နက် သုံးသပ်ပြီးမှ အကဲဖြတ်တယ်။ ပြဿနာ တွေကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပေါ် အခြေခံပြီး မဆုံးဖြတ်ဘူး။ စူးစမ်းလေ့လာမှု ရှိတယ်။ မဟာဗျူဟာကျတဲ့ မှုကို စွဲကိုင်တယ်။ ရုရှား အမျိုးသားရေးဝါဒကို အခြေခံပြီး တိုင်းပြည်ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်လေ့ရှိတယ်။

မေး- ရုရှားနဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေကြား ဘယ်လို ဆက်ဆံရေးမျိုးကို သူက သဘောကျပါသလဲ။

ဖြေ- အနောက်နိုင်ငံတွေဟာ စုစည်းညီညွတ်မှုရှိတဲ့ အုပ်စုတစ်ခုအဖြစ် ယူဆ တယ်လို့ ကျွန်တော် မထင်ပါဘူး။ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒကို သူ ချမှတ်တဲ့အခါ သူ့နိုင်ငံ အကျိုးစီးပွားကို အခြေခံပြီး ချမှတ်တာ ဖြစ်တယ်။ ရုရှားရဲ့ အနေ အထားနဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေအကြား ကွာဟမှု ရှိတာကို ပိုပြီး ဆိုးဝါးအောင် လုပ်မယ့်သဘောထားမျိုး သူ့မှာ မရှိပါဘူး။ သူဟာ ရုရှားကို ဒီမိုကရက်တစ် အသိုင်းအဝိုင်းထဲ ရောက်ရှိဖို့ သဘောထား ရှိပါတယ်။ အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းတွေထဲမှာလည်း ရုရှားကို ပါဝင်စေချင်တဲ့ဆန္ဒ ရှိတယ်။ အဲဒီက လွဲပြီး သူ့မှာ တခြားရည်ရွယ်ချက် မရှိပါဘူး။

မေး- မော်စကိုနဲ့ ဝါရှင်တန်ကြား ဆက်ဆံရေးကို ခင်ဗျား ဘယ်လို သုံးသပ် ပါသလဲ။

ဖြေ- ပူတင်နဲ့ ဘုရိရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆက်ဆံမှုက အလွန် ကောင်းပါတယ်။ ဘုရိက ပူတင်နဲ့ စ တွေ့တဲ့ ကာလမှာပဲ သူဟာ ပူတင်ရဲ့ မျက်လုံးတွေကို ကြည့်တဲ့အခါ သူ့မျက်လုံးတွေထဲမှာ ပူတင်ရဲ့ စိတ်ရင်းမှန်ကို တွေ့တယ်လို့

ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ အမေရိကန် သတင်းစာတွေကတော့ အဲဒီလို ပြောတာကို လှောင်ကြတယ်။ ဒါဟာ ဘုရိက သူ့စိတ်ထဲ ရှိတာကို ပြောလိုက်တာပဲ။ ပူတင် ဟာ အမေရိကန်နဲ့ တန်းတူညီမျှမှု၊ အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လုပ် ချင်တယ်။ ဘုရိကိုလည်း (သမ္မတတစ်ဦး အနေနဲ့) လေးစားမှုရှိတယ်။ ဘုရိက သူ့ကို ဆရာလုပ်ပြီး ဝိုချနေတာမျိုး မရှိဘူး။ ဘုရိက ပြောလို့ရှိရင်လည်း သူ့ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုမှ မခံစားရဘူး။ လေးလေးစားစား လက်ခံတယ်။ အမေ ရိကန်နိုင်ငံရဲ့ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားအတွက် ဘုရိက ကာကွယ်ပြောဆိုနေ တယ် ဆိုတာကိုလည်း သဘောပေါက်တယ်။ မျိုးချစ်နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် ရှိသင့် ရှိအပ်တဲ့အမြင် ဆိုတာကို သူက လက်ခံတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံမှာ ပြဿနာ တွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ တချို့ ပြဿနာတွေဆို ကြာရှည်လှပါပြီ။ မတည်ငြိမ်မှုတွေလည်း အများကြီးရှိတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံက လူတွေရဲ့ သေဆုံးတဲ့ နှုန်းဟာလည်း မြင့်တက်နေတယ်။ ဒီတော့ ရုရှား လူဦးရေကလည်း ကျဆင်း နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ ရုရှားဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ခြိမ်း ခြောက်နေတဲ့ အနေအထားမျိုးမှာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ရုရှားကို ထူးခြား တဲ့ သြဇာအာဏာနဲ့ အလေးစားခံရတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်စေချင်တယ်။

မေး- ရုရှားမှာ နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်မှုနဲ့ လူမှုရေး လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ လျော့နည်း နေပါသလား။ အဲဒီလို ဖြစ်နေတာဟာ အမေရိကန်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက် စေနိုင်ပါသလား။

ဖြေ- ပူတင် ကိုယ်စားပြုနေတဲ့ ရုရှားရဲ့ အနေအထားကို နားလည်ဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။ ပူတင်ဟာ စတာလင် မဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ ရုရှားကို ဖျက်ဆီးဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ရုရှားကို အားကောင်းဖို့၊ ကြီးပွားတိုးတက်ဖို့ ရည်မှန်း ချက် ရှိတယ်။ တချို့ အပိုင်းတွေမှာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ သဘောထား မတူတာတွေ ရှိပါလိမ့်မယ်။ တချို့ အနာဂတ်ရည်မှန်းချက် ထားတာတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ မကြိုက်တာတွေ ရှိနိုင်တာပဲ။ ပူတင် အနေနဲ့ အင်အားတောင့်တင်းဖို့နဲ့ သြဇာ အာဏာရှိဖို့ လိုအပ်တယ်။ သူ့ရဲ့ လောလောဆယ် အလုပ်ကို ပြီးဆုံးအောင် လုပ်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အာဏာလည်း ရှိရပါလိမ့်မည်။ အဲဒီအခါမှာ လူမှုရေး လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို ကန့်သတ်တာမျိုးတွေ ရှိနိုင်တာပေါ့။ လူထု လွတ်လပ်မှု ရရှိရေး အုပ်စုတွေက ပူတင်ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ကြ တယ်။ အဲဒါဟာ သူ့ရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုကို ခြိမ်းခြောက်နေတာပဲ။ ရုရှားမှာ ရုပ်ပြင် သံကြားလွှင့်မှုကို အစိုးရက ထိန်းချုပ်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ သတင်းစာတွေက လွတ်လပ်မှု တော်တော်ကို ရှိပါတယ်။ ရုရှားရဲ့ ပြည်တွင်းရေး ဖြဿနာတွေမှာ

ပူတင်ကို နှစ်သက်သော အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း၊ ဟင်နရီ ကမ်ဆင်ဂျာ။

အစိုးရအနေနဲ့ အချို့ကိစ္စတွေကို လိုအပ်သလို ထိန်းချုပ်ထားတယ်။ အမေရိကန်နဲ့ ရုရှားကို ပုံတူရုံမြင်လို့တော့ မရဘူး။ အမေရိကန်က ဒီမိုကရေစီတန်ဖိုးပေါ်မှာ ရှိတယ်။ လူ့အခွင့်အရေးကို အခြေခံပြီး တောင်းဆိုလို့ရတယ်။ အဲဒီလို အမေရိကန်ရဲ့ အနေအထားနဲ့ ရုရှားကို နှိုင်းယှဉ်လို့တော့ မရဘူး ထင်ပါတယ်။

မေး- ပူတင်နဲ့ ဘုရင် နှစ်ယောက်စလုံးဟာ တစ်နှစ်တည်းမှာပဲ သမ္မတတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ သမ္မတ တာဝန်က သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး မစွန့်လွှတ်ခင် ဘာလုပ်ပေးသင့်သလဲလို့ ထင်ပါသလဲ။

ဖြေ- ပူတင်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ဗိုလ်ကျစိုးမိုးတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ သူ့အနေနဲ့လည်း အမေရိကန်နဲ့ အင်အားချိန်ခွင်ညှာညီအောင် ကြိုးစားလိမ့်မယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ပူတင်မှာ မဟာဗျူဟာ ရည်မှန်းချက် ရှိပါတယ်။ အမေရိကန်ဟာ ရုရှားအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ မဟာမိတ် ဖြစ်ချင် တယ်။ ရုရှားနိုင်ငံရဲ့ နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှာ အမေရိကန်တပ်တွေ ရှိနေတာကို လိုလားမှာ မဟုတ်ဘူး။ ရုရှားရဲ့ ပိုင်နက်ကို ခြောက်လှန့်တာကိုလည်း ကြိုက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဟာ ရုရှားရဲ့ သမိုင်းကြောင်းမှာလည်း မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ ရုရှားဟာ အလွန် သြဇာကြီးတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့တာပဲ။ အမေရိကန်နဲ့ ရုရှား နှစ်နိုင်ငံဟာ

ရာပြည့်အသက်တိုင်

မလာဒီပီယာ ပူတင်

၄၆၀

ကမ္ဘာကြီးရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ်။ တစ်နိုင်ငံက တစ် နိုင်ငံကို လေးစားမှု ရှိရမယ်။ သူတို့ဟာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာနဲ့ ယှဉ်တွဲနေထိုင် နိုင် ပါတယ်။ မဟာဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်တွေနဲ့ တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ နားလည်မှုရှိ ရှိ ဆက်ဆံဖို့ လိုပါတယ်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ အီရန် ပြဿနာက အစ တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ မကျူးကျော်ရေးအထိ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်တယ်။

မေး- ပူတင်ရဲ့ သမ္မတ သက်တမ်းမှာ ဘယ်လို ထူးခြားချက်ရှိတယ် ဆိုတာကို သမိုင်းပညာရှင်တွေက မြင်ပါသလဲ။

ဖြေ- ရုရှားရဲ့ သမိုင်းမှာ ကြီးကျယ်လှတဲ့ မဟာပြုပြင်ရေးသမားကြီးတွေ ရှိပါတယ်။ မဟာပီတာဘုရင်ကြီးလို၊ ကက်သရင်း ဘုရင်မကြီးလို အုပ်ချုပ်သူ တွေဟာ ရုရှားရဲ့ သမိုင်းကို ဖန်တီးခဲ့ပြီး ကမ္ဘာကြီးကိုတောင် တုန်လှုပ်စေခဲ့ တယ်။ အနောက်နိုင်ငံတွေကို ပြိုင်ဆိုင်ပြီး ရုရှားရဲ့သြဇာ ကြီးမားအောင် တည် ဆောက်ခဲ့ကြတယ်။ ပူတင်ရဲ့ သမ္မတ သက်တမ်းမှာ သူဟာ ပြုပြင်ရေးသမား တစ်ယောက်လို့ သူ့ကိုယ်သူ ထင်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့နိုင်ငံရဲ့ သမိုင်းကို ကောင်းမွန် အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့လည်း သူ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ဒီမိုကရက် တစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ သူ့ကို ဘယ်လို သတ်မှတ်မလဲ။ သူနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဖို့ကတော့ စောလွန်းပါသေးတယ်။ ထူးခြားမှု ရှိသလား၊ ကြီးကျယ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်လား ဆုံးဖြတ်ဖို့ကလည်း စောလွန်း ပါသေးတယ်။ လူတစ်ယောက်ကို သူ့ရဲ့ ရည်မှန်းချက် ပြီးဆုံးအောင် မလုပ် နိုင်သေးဘဲနဲ့ အကဲဖြတ်ဖို့ကတော့ စောလွန်းပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ပူတင်ဟာ သူ လုပ်နိုင်သလောက်တော့ လုပ်ခဲ့တဲ့သူလို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည် ရပါလိမ့်မယ်။

Ref: Time January 7, 2008.

www.burmeseclassic.com

ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ရုရှား
(ပူတင်နှင့် အင်တာဗျူး)

၂၀၀၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့က တိုင်းမိမဂ္ဂဇင်း၏ အယ်ဒီတာချုပ် ဂျွန်ဟေး၊ အုပ်ချုပ်မှု အယ်ဒီတာ ရစ်ချတ်စတင်ဂဲလ်နှင့် ဒုတိယ အုပ်ချုပ်မှုအယ်ဒီတာ အဲဒီအစ်ဂနက်ရှပ်တို့သည် မော်စကိုမှ တိုင်းမိမဂ္ဂဇင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်း ထောက် ယူရီဇာရာဗိုဗ်တို့နှင့်အတူ ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြ သည်။ သူတို့သည် သမ္မတ၏ ကျေးလက်စံအိမ်တွင် ၃ နာရီခွဲခန့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေး- ရုရှားနဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ဘယ်လို မြင်ပါသလဲ။ ရှေ့ ဘယ်လို ဆက်သွားဖို့လည်း စဉ်းစားထားပါသလဲ။

ဖြေ- ရုရှားနဲ့ အမေရိကန်ဟာ ပထမကမ္ဘာစစ်နဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလက မဟာမိတ်တွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီနှစ်နိုင်ငံအဖို့ အဲဒီလို အဆိုးဆုံး အခြေအနေ တွေမှာ မဟာမိတ်တွေအဖြစ် ရှိခဲ့တာကို ပြန်ပြီး စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီကနေ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ ကောင်းမွန်ပါတယ်။ သဘောတူညီချက်တွေ နှုတ်အောင်လည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ သံတမန်ရေး ညှိနှိုင်းမှုတွေနဲ့ သဘော တွေး ကွဲလွဲမှုတွေကို စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပြီး လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ အရေးကြီးတာက နှစ်နိုင်ငံရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို မထိပါးစေဖို့နဲ့ တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန် လေးစားမှုရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မေး- ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပြီး အောင်မြင်မှုတွေ ရရှိတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဥပမာ လေးတွေ ပြောပြပါဦး။

ဖြေ- ဥပမာ အဖြစ်နဲ့ ပြောရရင်တော့ မြောက်ကိုရီးယား၊ နျူကလီးယား ပြဿနာပေါ့။ ဒီပြဿနာဟာ အလွန်ကို အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာအဖြစ် ကြုံခဲ့ ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့က တစ်နိုင်ငံချင်းစီရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေကိုလည်း ကြည့်ရ

တယ်။ ဒီနိုင်ငံရဲ့ အကျိုးစီးပွားရေး၊ ဆေးပတ်ဝန်းကျင်အားလုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွား ရော စဉ်းစားပြီး ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

မေး- အီရတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာလုပ်သင့်ပါသလဲ။

ဖြေ- အီရတ်စစ်ပွဲဟာ စ ကတည်းက အမှားတစ်ခု ဖြစ်တာကို သိပါရမယ်။ အခု ဖြစ်လာပြီးတဲ့အခါ ဒီနေ့ ဘာလုပ်ရမလဲ၊ ရှေ့ကိုလည်း ဘာလုပ်ကြမလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားရတယ်။ ဒီကိစ္စကိုလည်း ကျွန်တော် သမ္မတဘုရားနဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့ ပါတယ်။ ဒီအခါ အီရတ် အာဏာပိုင်တွေ အနေနဲ့ အီရတ်နိုင်ငံရဲ့ လုံခြုံရေးကို တည်ငြိမ်အောင် လုပ်ဖို့ လုပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဘာလုပ်ကြမလဲ ဆိုတာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြတယ်။ မတူတဲ့ အမြင်တွေတော့ ရှိတာပေါ့။ အီရတ်က တပ်တွေ ရုပ်သိမ်းရေး အချိန်ဇယား ပေးဖို့တော့ အမေရိကန်တွေက မပြစ်နိုင် သေးဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော့် အမြင်ကတော့ အီရတ် အာဏာပိုင်တွေနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး အဆင်ပြေနိုင်ဆုံး အနေအထားကို လုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ မြင်ပါ တယ်။

မေး- ပြီးခဲ့တဲ့ ရုရှား ရွေးကောက်ပွဲဟာ ပွင့်လင်းမှု မရှိဘူးလို့ အမေရိကန် တွေက ထင်ပါတယ်။ ဥပမာ ပြောရရင် ဂယ်ရီကတ်စပါရော့ကို ဘာကြောင့် ထောင်ချလိုက်ရပါသလဲ။

ဖြေ- ဘာကြောင့်လဲလို့ မေးလို့ရှိရင် မစ္စတာကတ်စပါရော့ကို ဖမ်းလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ သူဟာ ရုရှားလို မပြောဘဲ အင်္ဂလိပ်လို ပြောနေတာပဲ။ နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ သူဟာ ရုရှားက လူတွေထက် တခြား တိုင်းပြည်က လူတွေကို စကားပြောနေတယ်။ ရုရှားက လူတွေကို စည်းရုံးရမှာထက် တခြားနိုင်ငံက လူတွေကို စည်းရုံးနေတာ တွေ့ရပါတယ်။

မေး- အမေရိကန် အနေနဲ့ ရုရှားကို အင်အား တောင့်တင်းတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်စေချင်သလား၊ အင်အား ချညှိနဲ့တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်စေချင်သလား၊ ဘယ်လို ထင်ပါသလဲ။

ဖြေ- အမေရိကန် အနေနဲ့ အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ ရုရှားအဖြစ် မြင်ချင်တာပဲလို့ ထင်ပါတယ်။ သူ နားလည်ပါတယ်။ အမေရိကန်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ရုရှားက တောင့်တင်းမှ ဖြစ်မှာပါ။

မေး- ဒီကနေ့ နေ့တိုးရဲ့ ရည်မှန်းချက်က ဘာလဲ။ ရုရှားတို့ နေ့တိုးရဲ့ တီဗွီ ပီတီဓါရင် ရုရှားအနေနဲ့ ဝင်မလား။

ဖြေ- နေ့တိုးကို စစ်အေးခေတ်ရဲ့ အသေကောင်ပုပ်ကြီးလို့ ကျွန်တော်တို့ မခေါ် ချင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အတိတ်မှာ ကျန်ခဲ့ရမှာတွေ ရှိတယ်။ နေ့တိုးဟာ အကြမ်းဖက်

ဝါဒကို ဘယ်လောက် အားကောင်းကောင်းနဲ့ တိုက်ဖျက်နိုင်ခဲ့ပါသလဲ။ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက်နေ့ အကြမ်းဖက်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကြမ်းဖက်သမားတွေကို တားဆီးနိုင်ရဲ့လား။ အဲဒီအချိန်မှာ နေတိုး ဘယ်ရောက်နေလဲ။ ရုရှား အနေနဲ့ စစ်ရေးအရာ နိုင်ငံရေးအရာ ဖွဲ့ထားတဲ့ စစ်အုပ်စု၊ နိုင်ငံရေးအုပ်စုတွေမှာ ပါဖို့ ရည်ရွယ်ချက် မရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီ အုပ်စုတွေဟာ နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာပိုင်မှုကို ကန့်သတ် တားဆီးထားနိုင်လို့ပါပဲ။

မေး- ရုရှားမှာ အကျင့်ပျက်မှုနဲ့ အဂတိလိုက်စားမှုတွေဟာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်လို ကျူးလွန်နေကြတယ်လို့ အမေရိကန်တွေက သဘောပေါက်နေကြပါတယ်။ အဲဒါကို ဘယ်လို ကိုင်တွယ်မလဲ။

ဖြေ- ဆိုးပါတယ်ဗျာ။ အဲဒါတွေဟာ ရှိနေပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြောချင်တာကတော့ စီးပွားရေးစနစ် ကူးပြောင်းနေတဲ့ ကာလမှာ ဒါတွေဟာ ရှိနိုင်ပါတယ်။ တချို့ ကိစ္စတွေက ပြောရခက်တယ်ဗျာ။ ဒီလို ဖြစ်ပျက်နေတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်က အပြည့်အဝ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဝိုပြီး ကောင်းမွန်အောင် လုပ်လာနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

မေး- ခင်ဗျားရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရုရှား ပြည်သူတွေက ဘယ်လို သဘောထားပါသလဲ။

ဖြေ- ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေက ရိုးရိုးသားသား သဘောထားတာကို ကြိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း သာမန် အသိတရားနဲ့ပဲ အုပ်ချုပ်ပါတယ်။ သာမန် အသိတရားဟာ အခြေခံ ကိုယ်ကျင့်တရားပဲ ဖြစ်တယ်။ ဘာသာရေး တန်ဖိုးနဲ့ စိတ်ဓာတ် ဖြူစင်မှုကို ခွဲခြားလို့ မရပါဘူး။

မေး- ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေတ် KGB မှာ နှစ်ရှည်လများ တာဝန်ယူလာတဲ့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို ဘယ်လို ယုံကြည် လက်ခံလာ ပါသလဲ။

ဖြေ- လူတစ်ယောက်ဟာ အမြဲတစေ မပြောင်းလဲဘဲ မနေနိုင်ပါဘူး။ ဈေးကွက် စီးပွားရေး စနစ်ဟာ အဓိကကျတဲ့စနစ် ဖြစ်ပါတယ်။ အခွင့်အလမ်းရှိတဲ့ စနစ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ဈေးကွက် စီးပွားရေး စနစ်ကို ပြောင်းခဲ့တာပါ။ ရုရှားရဲ့ GDP ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၇ နှစ်၊ ၈ နှစ်က စပြီး ယခုအထိဆိုရင် တစ်နှစ်ကို ပျမ်းမျှ ၇ % တိုးတက်နေခဲ့တယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ တင်နေတဲ့ အကြွေးအားလုံးကို ပေးဆပ်ပြီးပြီ။ ရုရှားနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူအားလုံးရဲ့ တကယ့် ဝင်ငွေဟာ ၁၂ % အထိ ရှိလာပြီ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြောရရင်တော့ အဓိကအကျဆုံး ကြီးပမ်းမှုပဲလို့ ပြောရမှာပဲ။

မေး- အခုဆို ရေနံဈေးတွေ အရမ်းတက်နေပါပြီ။ အခုလို ရေနံဈေးတက်တာဟာ ခင်ဗျားတို့ အနေနဲ့ ကုသိုလ်ကံ ကောင်းတယ်လို့ စံစားရပါသလား။

ဖြေ- အရူးတွေပဲ ကုသိုလ်ကံ ကောင်းကြမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ နေ့ရော၊ ညပါ အလုပ်လုပ်နေကြတာပဲ။

မေး- ရုရှား အစိုးရက ရုရှား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီး တချို့ကို ဖမ်းတယ်။ သူတို့လုပ်ငန်းတွေကို သိမ်းယူတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။

ဖြေ- “သင်သည် သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို မခိုးသင့်ပေ” ဆိုတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို မခိုးရင် သူတို့မှာလည်း အခက်အခဲ ဒုက္ခတွေ ကြုံရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် ဒုက္ခတွေ အများကြီး ပေးခဲ့တယ်။ ဥပဒေကိုလည်း ချိုးဖောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

မေး- ခင်ဗျားဟာ KGB ထောက်လှမ်းရေး သင်တန်းကို တက်ခဲ့သူ တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ KGB သင်တန်းဟာ သမ္မတ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အထောက်အကူ ပြုခဲ့ပါသလား။ ရှေးရိုးစကား တစ်ခုအတိုင်း “တစ်ချိန်က သူလျှိုဖြစ်ခဲ့ရင် အမြဲ သူလျှို ဖြစ်မှာပဲ” ဆိုတာ မှန်ပါသလား။

ဖြေ- အဲဒါတွေက လိမ်ညာပြောတဲ့ စကားတွေပါပဲ။ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် သူ ဖြတ်သန်းလာခဲ့တဲ့ ဘဝက သူ့ကို အထောက်အကူ ပြုတာကတော့ သဘာဝပါပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ KGB မှာ လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ခဲ့တဲ့အတွက် အရာရာကို လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်တတ်ဖို့ သင်ခဲ့တယ်။ လက်တွေ့ကျတဲ့ သတင်းတွေကို စုစည်းပြီး လက်တွေ့ကျကျ တွေးခေါ်ဖို့ သင်ကြားခဲ့တယ်။ အစအဆုံး အဲဒီလိုပဲ စဉ်းစားတွေးခေါ် လုပ်ကိုင်ခဲ့တာပဲ။ ဒုတိယအချက် အဖြစ်နဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့ အခါမှာ မျက်စိမှိတ် မလုပ်ဘဲ စူးစမ်းပြီး အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်တဲ့ အတွက် လူထုဆီက လေ့လာပြီး လုပ်ဖို့ဆိုတာ နားလည် သဘောပေါက်လာ တယ်။ လူထုရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုကို သင်ကြား လေ့လာရတယ်။ နောက်ဆုံး ပြောရရင် လူထုကို လေးစားမှု ရှိရမယ် ဆိုတာပဲ။

မေး- ရုရှားမှာ သတင်းစာဆရာ တော်တော်များများ အသတ်ခံနေရပါတယ်။ အခြား ဘာအကြောင်းများ ရှိပါသလဲ။ အစိုးရအနေနဲ့ သတင်းစာဆရာတွေရဲ့ အသက်အိုးအိမ်ကို အကာအကွယ် မပေးနိုင်ဘူးလား။

ဖြေ- ပထမဆုံး ပြောချင်တာကတော့ သတင်းစာဆရာတွေ အပါအဝင် လူတွေဟာ ငွေရဖို့ ရုန်းကန် လှုပ်ရှားနေရတယ်။ တချို့ သတင်းစာဆရာတွေဟာ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တဲ့ စီးပွားရေးသမားတွေနဲ့ ပတ်သက်နေမှု ရှိပါတယ်။ တချို့ကျတော့ အကျင့်ပျက်မှုတွေကို တိုက်ခိုက်ပြီး ရာဇဝတ်မှုကို တွေ့ကို

ဆန့်ကျင်တဲ့ သတင်းစာဆရာတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအခါ ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းတွေက သူတို့ကို သတ်ဖြတ် နှုတ်ပိတ်တာတွေ ရှိပါတယ်။

မေး- ဘာရစ်ယံလ်ဆင်နဲ့ မိခေးဂေါ်ဘာချက်တို့ကို ဘယ်လို မြင်ပါသလဲ၊ သူတို့အကြောင်းကို ပြောပြပါဦး။

ဖြေ- သူတို့ဟာ ဆိုဗီယက် ပြည်သူတွေ လက်မခံတော့တဲ့ စနစ်ကို ဖျက်ပစ် ကြတာပါ။ ကျွန်တော်သာ သူတို့နေရာမှာရှိရင် သူတို့လို လုပ်နိုင်မလား ဆိုတာ မပြောနိုင်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ အလွန် အရေးပါတဲ့ အပြောင်းအလဲကြီး တစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ဟာ ရုရှားကို လွတ်လပ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ တွေ ပါပဲ။

မေး- ဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ယခင် ဆိုဗီယက်သမ္မတ နိုင်ငံတွေနဲ့ ဘယ်လို ပဋိပက္ခများ ရှိနိုင်ပါသလဲ။

ဖြေ- ဘာပဋိပက္ခလဲ။ ကမ္ဘာ့ဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်းကိုက တက်နေတာပဲ မဟုတ် လား။ ကျွန်တော်တို့က ကမ္ဘာ့ဈေးနှုန်းထက် ချပြီး ရောင်းသင့်ပါသလား။ အမေ ရိကန်တွေရော အဲဒီလို လုပ်မလား။ အမေရိကန်မှာ စတိုးဆိုင်တစ်ခုထဲ သွားပြီး ကျွန်တော်ဟာ ကနေဒါက လာတာပါ။ ကနေဒါလူမျိုးတွေဟာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခရိုက်ဆလာဈေးကို တစ်ဝက်လျှော့ပြီး ရောင်းပေးနိုင်မလား' လို့ မေးရင် အရောင်းစာရေးက ဘာပြောမလဲ။ 'သွားစမ်း ပါကွာ' လို့ ပြောမှာပေါ့။

မေး- သမ္မတ ကျောဒဗလျူဘူရှ်က ပြောတယ်။ ခင်ဗျား မျက်လုံးတွေထဲ ကြည့်တဲ့အခါ ခင်ဗျားစိတ်ရင်းကို မြင်ရတယ်လို့ ပြောတယ်။ ခင်ဗျားရော သူ့မျက်လုံးတွေထဲ ကြည့်တဲ့အခါ သူ့စိတ်ရင်းကို မြင်ရပါသလား။

ဖြေ- သူဟာ အလွန်ကို ယုံကြည်ဖို့ ကောင်းတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ လေးစား သိလိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အီရတ် ပြဿနာကတော့ သူ အမှားကျူးလွန် တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တဲ့ လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပါ တယ်။

မေး- စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် အရေးအခင်း ဖြစ်ပြီးတဲ့အခါ ခင်ဗျားအနေနဲ့ အခွင့်အရေးကောင်းတစ်ခု လွတ်သွားတယ်လို့ ထင်ပါသလား။ အမေရိကန်နဲ့ ရုရှားဟာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးကို အရင်းနှီးဆုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သင့်တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါ အီရတ်စစ်ပွဲကြောင့် မပူးပေါင်းဖြစ်တာလား။

ဖြေ- ကျွန်တော်တို့ ပူးပေါင်းခဲ့တာတွေ ရှိပါတယ်။ ပိုပြီးကောင်းတဲ့ လမ်း

ကြောင်းအတိုင်း သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ အမှန်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဖက်စလုံးက လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တွေဟာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

မေး- အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးမှာ အမေရိကန်နဲ့ ရုရှား ထောက်လှမ်း ရေးတွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသလား။

ဖြေ- ရှိပါတယ်။ နှစ်ဖက် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တွေ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခဲ့တာ ရှိပါတယ်။ မကြာသေးခင်ကပဲ ကျွန်တော်တို့ ပူးပေါင်းမှုကြောင့် အောင်မြင်မှု တွေ ရခဲ့တယ်။ ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်းနဲ့ အမေရိကန် နိုင်ငံသားတွေအတွက် အကာအကွယ် ပေးနိုင်တာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော်နဲ့ သမ္မတ ဘူရှ်တို့ မကြာခင်ကပဲ တယ်လီဖုန်းနဲ့ စကားပြောခဲ့ပါသေးတယ်။

မေး- ခုနက ခင်ဗျား ပြောလိုက်တဲ့ စကားထဲမှာ "သင်သည် သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို မခိုးသင့်ပေ" ဆိုတဲ့ စကားပိုဒ်တစ်ခု ပါပါတယ်။ အဲဒါဟာ သမ္မာ ကျမ်းစာထဲက မဟုတ်ပါလား။ သမ္မတကြီး အနေနဲ့ သမ္မာကျမ်းစာကို ဖတ် ပါသလား။

ဖြေ- ဖတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ သမ္မာကျမ်းစာလည်း ရှိပါတယ်။ လေယာဉ် နဲ့ ဓရီးသွားတိုင်း ကျွန်တော့်အိတ်ထဲမှာ သမ္မာကျမ်းစာကို ထည့်သွားလေ့ရှိပါ တယ်။

မေး- ခင်ဗျားအနေနဲ့ အီးမေးလ်ကို သုံးပါသလား။ ဘာလော့ကိုရော အသုံး ပြုပါသလား။

ဖြေ- အဲဒီအကြောင်း ပြောရတာ ရှက်ဖို့ကောင်းပါတယ်ဗျာ။ အဲဒီ နည်းပညာ တွေကို အသုံးမပြုပါဘူး။ တယ်လီဖုန်းတောင်မှ အသုံးပြုမှု နည်းပါတယ်။ ကျွန်တော့် အမှုထမ်းတွေပဲ သုံးကြတယ်။ သူတို့ကတော့ အံ့ဩစရာ ကောင်း လောက်အောင် အဲဒီ နည်းပညာတွေကို သုံးကြပါတယ်။

Ref : Time January 7, 2006.

ဗလာဒီမီယာ ပူတင် (၁၉၅၂ -)
VLADIMIR PUTIN

ဗလာဒီမီယာရီဗစ်ပူတင်ကို ၁၉၅၂ ခု အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ယခု စိန့်ပီတာစဘတ်ဟု ခေါ်ပြီး ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေတ်က လီနင်ဂရက်မြို့ တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူသည် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း နိုင်ငံတွင် ဒုတိယမြောက် သမ္မတ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခု ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူနေသည်။ ထို့ပြင် ညီညွတ် သော ရုရှားပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံနှင့် တီလားရပ်စ် သမ္မတနိုင်ငံတို့၏ ဝန်ကြီးများကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူထားသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့က ယာယီသမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အငြိမ်းစားယူသော သမ္မတ ဘောရစ်ယလ်ဆင်၏ နေရာတွင် ဝင်ရောက် တာဝန်ယူခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သမ္မတအဖြစ် လူထုက သူ့ကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခု သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း ဗလာဒီမီယာပူတင်ကိုပင် သမ္မတ ဒုတိယ

ဗလာဒီမီယာ ပူတင် ၄၆၉
သက်တမ်းအဖြစ် လူထုက ရွေးကောက်ခဲ့၏။ သူ၏ သမ္မတ ဒုတိယသက်တမ်း မှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။
သမ္မတသက်တမ်း ၂ ကြိမ်တိုင် တာဝန်ယူခဲ့ပြီးနောက် ယခု ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် သူ့ကို တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ရုရှား ပြည်သူလူထုက ပူတင်ကို တစ်နေ့က ထောက်ခံကြသည်။ ပူတင်က ရုရှားပြည်သူများ၏ ထောက်ခံမှုအတွက် ကျေနပ် အားရပါသည်။ သမ္မတအဖြစ် ၈ နှစ်တာကာလ တာဝန်ယူခဲ့စဉ် ယခင်က ပြိုကျနေသော ရုရှားစီးပွားရေးကို ပြန်လည် ဦးမော့လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ခဲ့ပြီး ရုရှား၏ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ သူ၏ သမ္မတ ဒုတိယ သက်တမ်းမှာပင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်း စုစုပေါင်း ထုတ်ကုန်တန်ဖိုး (GDP) မှာ ယခင်ကထက် ၆ ဆ (၅၅ %) တိုးတက်ခဲ့သည်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှုကိုလည်း တစ်ဝက်ကျော် လွတ်ကင်းစေခဲ့သည်။ ပြည်သူလူထု၏ ပျမ်းမျှ လစဉ်ဝင်ငွေကိုလည်း ဒေါ်လာ ၈၀ မှ ဒေါ်လာ ၆၄၀ အထိ တိုးတက် စေခဲ့သည်။ တစ်နှည်းဆိုသော် ၁၅၀ % မြင့်တက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ပူတင်၏ စွမ်းဆောင်မှုများ ရှိသော်လည်း နိုင်ငံခြား အစိုးရများနှင့် ပြည်တွင်းမှ သူ့ကို မလိုလားသူများက ပူတင်သည် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ လုပ်ခဲ့ သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အထူးသဖြင့် ချေချင်ညာ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ သူ့ကို မလိုလားသူများက ယခင် ဆိုဗီယက် သမ္မတနိုင်ငံဟောင်းများနှင့် တင်းတင်းမာမာ ဆက်ဆံမှု၊ ရုရှားမှ အိုလီဂတ်ရှ်ခေါ် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် ကြီးများနှင့် ဆက်ဆံမှုတို့ကို မကျေနပ်ကြချေ။ ရုရှား ဆန့်ကျင်ရေးများကို ထို မလိုလားသူများက လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံခြားတွင် သွားရောက် ခိုလှုံနေသူ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် အနောက်တိုင်းမှ ဆန့်ကျင်သူများက ပူတင်ကို ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဒုတိယသက်တမ်း စေခါနီး အချိန်မှာပင် ရုရှား ပြည်သူများက ပူတင်ကို အကြီးအကျယ် ထောက်ခံနေသောကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ပြီး သမ္မတ တတိယသက်တမ်းအထိ အရွေး ခံလိမ့်မည်ဟု ထင်ကြေးပေးကြသော်လည်း ပူတင်သည် တတိယအကြိမ် သမ္မတ သက်တမ်းကို ဝင်ရောက် အရွေးမခံခဲ့ပေ။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ အတိုင်းပင် သမ္မတ အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ကာ ဒီမီထရီ မက်ဗေဒက်ကို သမ္မတအဖြစ် တင်မြှောက် ခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မက်ဗေဒက်က တတိယ မြောက် ရုရှား သမ္မတ ဖြစ်လာပြီး ပူတင်ကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ခု မေလ (၈) ရက်နေ့တွင် ပူတင်သည် သူ၏ ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို စတင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

ငယ်စဉ်ဘဝနှင့် KGB တာဝန်

ပုတင်၏ မိခင်မှာ မာရီယာ အိုင်ဗန်နော့ဗ်နာ ဖြစ်ပြီး စက်ရုံ အလုပ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့မိခင်မှာ ဗလာဒီမီယာ စပီရိုဒ်နိုဗစ်ရှိပုတင် ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက် ရေတပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်များ အစောပိုင်းက သူ့မိခင်သည် ဆိုဗီယက် ရေတပ်သင်တန်းတပ်ဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့လေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက သူ့မိခင်သည် NKVD ထောက်လှမ်းရေး တပ်ဖွဲ့တွင် တာဝန်ယူကာ ရန်သူ၏ စစ်ဆင်ရေးများကို တိတ်တဆိတ် ဖျက်ဆီးသောတာဝန် အပေးခံရသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်များက သူ့ထက်အကြီး အစ်ကိုနှစ်ယောက်ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ အစ်ကို တစ်ယောက်မှာ မွေးပြီး လပိုင်းအတွင်း သေဆုံးသွားပြီး နောက်တစ်ယောက်မှာ လီနင်ဂရက်ကို နာစီတို့ ဝိုင်းထားစဉ်က သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ သူ့မိခင်၏ အဖေ သူ့အဘိုး စပီရိုဒ်နိုဗစ်ပုတင်မှာ ဗလာဒီမီယာ လီနင်နှင့် ဂျိုးဇက်စတာလင်တို့၏ စားဖိုးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

သူ၏ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သော "ပထမ ပုဂ္ဂိုလ်" (First Person) စာအုပ်မှာ ပုတင်၏ အင်တာဗျူးများ၊ မိန့်ခွန်းများကို အခြေခံ၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်၏။ ပုတင်၏ အစောပိုင်းဘဝမှာ နံချာလှ၏။ ကလေးဘဝက လူအများ စုဝေးနေရသော အဆောက်အဦရှိ အခန်းကျဉ်းတွင် သူတို့မိသားစု စုဝေး နေထိုင်ရသည့် အကြောင်း၊ သူ ကလေးဘဝက ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တွင် အရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ချင်ကြောင်း၊ ဆိုဗီယက် ရုပ်ရှင်ကားများတွင် ပါသော ထောက်လှမ်းရေးမင်းသားကို အားကျကြောင်း ရေးသားခဲ့လေသည်။ ပုတင်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသည်။ သူ ရရှိသော ဘွဲ့မှာ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေဆိုင်ရာ ဘာသာဖြင့် ဥပဒေဌာနမှ ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ သူ နောက်ဆုံးတင်ရသော စာတမ်းမှာ နိုင်ငံတကာဥပဒေ ဆိုသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တင်ရသောစာတမ်း ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ပုတင်သည် KGB (ရုရှားထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့) ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခွင့် ရရှိခဲ့လေသည်။ တက္ကသိုလ်တွင် ရှိစဉ်က သူသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ဖြစ်၏။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဖျက်သိမ်းစဉ်အထိ ပါတီဝင်အဖြစ် ရှိနေခဲ့သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ပုတင်သည် လီနင်ဂရက်ဆိုဗီတာ KGB သင်တန်းကျောင်းတွင် မွမ်းမံသင်တန်းကို ပြီးစီးအောင် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယူရီဖက်ရှ်တင်စကင်နှင့် ဗလာဒီမီယာပရီဘိုင်းလော့စကီးတို့၏ အဆိုအရ ပုတင်သည် KGB ၏ ပစ္စမမြောက် ညွှန်ကြားရေး ရုံးတွင် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ထိုဌာနသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို နိုင်ငံရေးအရ

ဆန့်ကျင်သူများအား စုံစမ်းထောက်လှမ်းရသောဌာန ဖြစ်သည်။ ဝါရှင်တန်ပို့စ် သတင်းစာကြီးကလည်း ပုတင်သည် လီနင်ဂရက်သို့ ရောက်လာသော နိုင်ငံခြားသားများအား ထောက်လှမ်းရသော တာဝန်ကို ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် သူ့ကို အရာရှိအဖြစ် ရာထူးတက်ပေးကာ နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဌာနသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ထိုဌာနသည် KGB ၏ ပထမ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးနောက် သူသည် နောက်တစ်ကြိမ် အဆင့်မြင့်သင်တန်းကို နှစ်အတော်ကြာ တက်ရသည်။ ထိုကျောင်းသို့ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် တက်ရခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုအဆင့်မြင့်ကျောင်းကို မော်စကိုရှိ ဇာဇင်စကီး KGB ရုံးချုပ်တွင် ထိပ်တန်း ထောက်လှမ်းရေးသင်တန်းများ တက်ရောက်ရသည်။ ထိုအချိန်က KGB ဌာနချုပ်တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူထားသူမှာ ယူရီအင်ဒရိုပေါ့ ဖြစ်သည်။ (ယခုအခါ ထိုရုံးကို နိုင်ငံခြား ထောက်လှမ်းရေးဦးစီးတက္ကသိုလ်ဟု ခေါ်သည်။) ထို့နောက် သူ လီနင်ဂရက်သို့ ပြန်လာပြီး ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ အရှေ့ဂျာမနီရှိ ဒရပ်စတင်တွင် KGB တာဝန်ခံအဖြစ် သွားရောက်တာဝန်ယူခဲ့ရလေသည်။ အရှေ့ဂျာမနီ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ပြုလဲခဲ့ပြီးနောက် ပုတင်ကို ပြန်ခေါ်ခဲ့သည်။ သူသည် လီနင်ဂရက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရ၏။ ၁၉၆၁ ခု ဇွန်လ၌ လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ် နိုင်ငံတကာရေးရာဌာနတွင် ကထိကအဖြစ် သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။ လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်၌ ဆရာအဖြစ် တာဝန်ယူနေစဉ် ပုတင်သည် အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက်နှင့် အပေါင်းအသင်း ဖြစ်လာသည်။ ဆော့ဘ်ချက်သည် နောင်အခါ လီနင်ဂရက် မြို့တော်ဝန် ဖြစ်လာခဲ့၏။ ပုတင် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်၌ ကျောင်းသားအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့စဉ်က ဆော့ဘ်ချက်သည် လက်ထောက် ပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ယူနေသည်။ သူသည် ပုတင်၏ ဆရာလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၁ ခု သြဂုတ်လ ၂၀ တွင် ပုတင်မှာ နိုင်ငံတကာ လုံခြုံရေးဌာနမှ တရားဝင် နုတ်ထွက်ခွင့်ရခဲ့၏။ ထိုအချိန်က ဆိုဗီယက်သမ္မတ မစ်စေးဂေါ်ဘာချက်သည် KGB အင်အားကို လျော့ချနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံရေးလောကသို့ ခြေချခြင်း

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် ပုတင်ကို စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့တော်ဝန် ဆော့ဘ်ချက်၏ အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ သူက နိုင်ငံတကာ အရေးအစဉ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ယူရသည်။ ၁၉၆၁ ခု ဇွန်လ ၂၈ တွင်

သူ့ကို စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့တော်ဝန်ရုံး၊ နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေး ကော်မတီ ဌာန၏ အကြီးအကဲအဖြစ် တိုးမြှင့် ခန့်အပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုဌာနတွင် သူသည် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနှင့် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရလေသည်။ ထိုကော်မတီက စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ တိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်ခြင်းကို ကြီးကြပ် ထိန်းသိမ်းပေးရ၏။ ဝ နှစ်ပင် မကြာလိုက်ဘဲ သူသည် ထိုကော်မတီကို လုံးဝ ထိန်းချုပ်ထားလိုက်နိုင်သည်။ ပူတင်သည် မြို့တော်ကောင်စီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် လိုင်စင်များ ချထားပေးခြင်းအပေါ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် မြို့တော်ဝန်က သူ့ကို တာဝန်ပေးထား၏။ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် အစားအစာ ထုတ်လုပ်ရောင်းချရေး လိုင်စင်များ၊ နိုင်ငံခြားမှ ထုတ်လုပ် ထောက်ပံ့မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၉၃ သန်းခန့်ကို စုံစမ်းရန် ဖြစ်သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အကျင့် ဖျက်မှု၊ မသမာမှုများ တွေ့ရှိသောကြောင့် ပူတင်က စုံစမ်းဖော်ထုတ်ပြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ သူသည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေး ကော်မတီ တွင် အကြီးအကဲအဖြစ် တာဝန်ယူထားရသည်။ ထိုသို့ တာဝန်ယူရင်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ အထိ စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် လာရောက်လုပ်ကိုင် သော ဂျာမန် အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့တွင် အကြံပေးအဖြစ် တာဝန် ယူခဲ့ရပြန်သည်။ ထိုဌာနကို ဂျာမနီမှ ငွေမည်းများ ဝေငါချသောလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်မှုနှင့် ဂျာမန် အစိုးရရှေ့နေများက စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့လေသည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်အထိ စိန့်ပီတာစဘတ် နိုင်ငံရေးလောက တွင် ပူတင်သည် လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၄ ခု မတ်လတွင် ပူတင် သည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေး ဒုတိယ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာ သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခု ဇွန်လ အထိ အစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးပါတီ ဖြစ်သော "ကျွန်ုပ်တို့အိမ်သည် ရှုရှား ဖြစ်သည်" ပါတီ၏ စိန့်ပီတာစဘတ် ဌာနခွဲတွင် ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အနာတိုလီဆော့ဘ်ချက်မှာ စိန့်ပီတာစဘတ် မြို့တော်ဝန် အဖြစ် အရွေးမခံရဘဲ ဗလာဒီမီယာ-ယာကော့လဗ်က အရွေးခံလိုက်ရသည်။ ထိုအခါ ပူတင်ကို မော်စကိုက ခေါ်ယူလိုက်သည်။ ၁၉၉၆ ခု ဇွန်လတွင် သူ့ကို သမ္မတရုံး၊ သမ္မတ ပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းရေးဌာန ဒုတိယ ဌာနမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ဌာနမှူးမှာ ပေဘယ်ရိုရီဒင် ဖြစ်သည်။ ထိုဌာနတွင် ၁၉၉၇ ခု မတ်လ အထိ တာဝန်ယူခဲ့၏။ ၁၉၉၇ ခု မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ ပူတင်ကို သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်က သမ္မတ ရုံးအဖွဲ့၏ ဒုတိယ ရုံးအဖွဲ့မှူးအဖြစ်

တာဝန်ပေး၏။ ထိုတာဝန်မှာ ၁၉၉၈ ခု မေလ အထိ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် သမ္မတ ပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းရေးဌာနတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တိုးမြှင့်တာဝန် ပေးခဲ့လေသည်။

၁၉၉၈ ခု မေလ ၂၅ ရက်တွင် ပူတင်ကို သမ္မတရုံးအဖွဲ့၏ ပထမ ဒုတိယ ဌာနမှူးအဖြစ် တိုးမြှင့်ခန့်သည်။ ဗစ်တိုရီးယားမီတီနား၏ နေရာတွင် တာဝန်ယူစေခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၉၈ ခု ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ သမ္မတ ယဲလ်ဆင်က ပူတင်ကို ဆိုဗီယက်ခေတ် KGB ထောက်လှမ်းရေး နေရာတွင် အစားထိုး ဖွဲ့စည်းလိုက်သော FSB အကြီးအကဲ ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့၏။ ထိုတာဝန်ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ အထိ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပူတင်သည် ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း ပြည်ထောင်စု၏ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှနေပြီး ၁၉၉၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၉ တွင် ထိုအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တိုးမြှင့် တာဝန်ပေးသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် FSB အကြီးအကဲ ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဆာဂျီစတီပါရှင်တို့က နိုင်ငံပိုင် ရုရှား ရုပ်မြင်သံကြားဌာနမှနေ၍ တစ်နိုင်လုံး သို့ ရုရှား အစိုးရရှေ့နေချုပ် ယူရီစကူယာတော့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ထုတ်လွှင့် သွားခဲ့သည်။ တီဗီ ထုတ်လွှင့်ချက်တွင် စကူယာတော့နှင့် ဆင်သော အဝတ် အစား မကပ်သည့် အမျိုးသား တစ်ယောက်နှင့် အမျိုးသမီး ၂ ယောက် တစ်ခန်း တည်း အတူရှိနေစဉ် ရိုက်ထားသည့်ပုံ ဖြစ်သည်။ ပူတင်က FSB ကျွမ်းကျင် သူများ၏ အဆိုအရ ထိုပုံမှာ စကူယာတော့ပုံ ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုသွားသည်။ ထို့ပြင် သူသည် ရာဇဝတ်မှုများနှင့် စုံစမ်း စစ်ဆေးခံနေရသူ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောသွား၏။ စကူယာတော့သည် သမ္မတ ယဲလ်ဆင်ကို ဆန့်ကျင်သူဖြစ်ပြီး သူ့ကို အဂတိလိုက်စားမှုများနှင့် စွဲချက်တင်ခဲ့လေသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝ (၁၉၉၉ ခုနှစ်)

၁၉၉၉ ခု ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ပထမ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်များတွင် တစ်ဦးအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သည်။ ဆာဂျီစတီပါရှင် ဦး ဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ကို သမ္မတက ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီးသည့်နောက် ပူတင် ကို ယာယီ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ပြန်သည်။ သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်က ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း အစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်က ပူတင်ကို သူ့နေရာ ဆက်ခံသူအဖြစ် တာဝန်ပေးလိုကြောင်းလည်း ကြေညာခဲ့သည်။ ပူတင်ကလည်း ထိုသို့ ကြေညာပြီးနောက် သမ္မတ တာဝန်

ဆက်ခံခြင်းကို သဘောတူကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သြဂုတ်လ ၁၆ ရက်တွင် ခူးမားလွတ်တော်က ပူတင်ကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်သည်ကို အတည်ပြုပေးလိုက်သည်။ လွတ်တော်တွင် အမတ် ၂၃၃ ယောက်က ထောက်ခံပေးပြီး ၈၄ ယောက်က ကန့်ကွက်မဲ ပေးကာ ၁၇ ယောက်က မဲမပေးဘဲ နေသည်။ အမှန်မှာ ၂၂၆ မဲ ရရှိခဲ့လျှင်ပင် အများစုဖြစ်ရာ အတည်ပြု၍ ရသည်။ ပူတင်မှာ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်၏ အစိုးရအဖွဲ့ ၁၈ လ အတွင်း ၅ ယောက်မြောက် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသည်။ သူ့ကို ခန့်အပ်ခဲ့ပြီးနောက် တချို့က ပူတင်မှာလည်း ယခင် ဝန်ကြီးချုပ်များကဲ့သို့ပင် ပြည်သူလူထုအကြောင်း ဘာမှ မသိဘဲ ထိုသူများ အတိုင်းပင် ပြုတ်ကျသွားလိမ့်မည်ဟု ထင်ကြသည်။ ယဲလ်ဆင်ကို အဓိက ဆန့်ကျင်နေသူများမှာ ဗော်စကိုမြို့တော်ဝန် ယူရီလပ်စကော့နှင့် ယခင် ရုရှား အစိုးရအဖွဲ့မှ ယက်ဂျီနီပရီမာကော့တို့ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့က ကျန်းမာရေး မကောင်းသော သမ္မတကို ဖြုတ်ချရန် ကြိုးစားနေကြသည်။ ထို့ပြင် ပူတင်ကို ယဲလ်ဆင်နေရာ ဆက်ခံသူ အဖြစ် ခန့်အပ်မည်ကိုလည်း ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ မကြာခင်မှပင် ချေချင်ညာ ပြဿနာ ပေါ်လာသည်။ ပူတင်က ချေချင်ညာကို ဥပဒေဆိုးမိုးရေးအတွက် ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်ယူလိုက်သောကြောင့် သူ့ကို ထောက်ခံမှု ပိုများလာပြီး သူ့ကို ဆန့်ကျင်သူများမှာ အားနည်းသွားလေသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် သြဂုတ်လတွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူသည်နှင့် ချေချင် သူပုန်တို့သည် မြောက်ကော့ကေးရှပ်ရှိ ဒါဂျက်စွတန်ကို ဝင်ရောက် ကျူးကျော်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှား စစ်တပ်များကို ချေချင်ညာသို့ စေလွှတ်ကာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်၍ ဒါဂျက်တွင် ဝင်ရောက်နေသော ချေချင် သူပုန်များကိုလည်း တွန်းလှန်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူတင်ကို အနောက်နိုင်ငံများက ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြသည်။ ၁၉၉၉ ခု ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်က သူ၏ ကျန်းမာရေးကြောင့် အနားယူသွားပြီး ပူတင်ကို ယာယီ သမ္မတအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ချေချင်ညာတွင်လည်း ရုရှား တပ်များ ချထားခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ချေချင်ညာ လူထုကို လူထုသဘောထား ကောက်ခံရာတွင် ချေချင်ညာကို ရုရှား၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက် သမ္မတနိုင်ငံ အဖြစ် ထားရှိရန် ထောက်ခံကြလေသည်။ ချေချင်ညာမှာ ပြန်လည် တည်ငြိမ်လာပြီး လူထု ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရများ ထားရှိလာနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ရုရှား၌ ညီညွတ်ရေး ပါတီသစ် တစ်ခုကို တည်ထောင်ပြီး ထို ပါတီက ပူတင်အား ထောက်ခံလေသည်။ ၁၉၉၉ ခု ခူးမားလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ညီညွတ်ရေးပါတီမှာ ဒုတိယ မဲအများဆုံး ရရှိသည်။ ထိုပါတီက

သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ပူတင်ကို ထောက်ခံကြောင်း ကြေညာခဲ့လေသည်။

သမ္မတဘဝ၊ ပထမသက်တမ်း (၂၀၀၀-၂၀၀၄)

၁၉၉၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင်သည် ရာထူးမှ အနားယူကာ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ဗလာဒီမီယာ ပူတင်ကို ယာယီ သမ္မတအဖြစ် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်လေသည်။ သူ့ဘဝတွင် အမြင့်ဆုံးရာထူး ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ လက်ရှိ သမ္မတသည် အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် အနားယူမည် ဆိုပါက သမ္မတသက်တမ်း မပြည့်သေးလျှင် မိမိ ရွေးချယ်ထားသူအား ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ပေးရသည်။ ထို့ကြောင့် ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၏ ယာယီသမ္မတ အဖြစ် တာဝန် ယူရလေသည်။ သူ့ကို ယဲလ်ဆင်က ယာယီသမ္မတအဖြစ် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သောကြောင့် ပူတင်သည် ၂၀၀၁ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တာဝန်ယူခဲ့သူ ယခင် သမ္မတများနှင့် သူတို့၏ မိသားစုများကို တရားဥပဒေအရ အရေးယူခြင်း၊ စွဲချက်တင်ခြင်း မဖြုရန် ဥပဒေကို တင်သွင်း၍ လွတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယဲလ်ဆင်နှင့် သူ့မိသားစုမှာ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် စွဲချက်တင်ခဲ့သည်မှ ကင်းလွတ်ခဲ့သည်။ သူတို့ကို ရုရှားနှင့် ဆွစ် အာဏာပိုင်များက ငွေကြေး ခဝါချမှုနှင့် တရားစွဲထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် သမ္မတသက်တမ်း အသစ်ကို ရွေးကောက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်က သမ္မတ အဖြစ်မှ အနားယူသွားပြီး အစိုးရ ထောက်ခံသော သမ္မတ အဖြစ် ပူတင်ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသော သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပူတင်မှာ အနိုင်ရရှိသွားခဲ့လေသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၇ ရက်တွင် ပူတင်မှာ သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည်။ ယခင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး မစ်ဇေးကာစီယာနော့ကို ပူတင်က ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများကို ကြေညာရင်း ယခု ရုရှား အစိုးရအဖွဲ့သစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အထက်မှနေ တင်းတိုင်း၊ ကျပ်ကျပ် အုပ်ချုပ်သော စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် ယခင်က ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၌ အုပ်ချုပ်ရေးဒေသ ၈၉ နယ် ထားရှိခြင်းကို ဖျက်သိမ်းပြီး ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်ကြီး ၇ ခုသာ သတ်မှတ်ကြောင်း ကြေညာပြန်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဥပဒေအရ သူ့ကို ရုရှား ပါလီမန်မှနေ သမ္မတအဖြစ် အသိအမှတ်

ပြုကြောင်း ကြေညာသည်။ သမ္မတ ရုံးခန်းတွင် တာဝန်ယူသည်နှင့် ယလိဆင် လက်ထက်က ရုရှား အစိုးရအဖွဲ့ကို လွှမ်းမိုးထားသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများအား စတင် ထိုးနှက်တော့သည်။ ပထမဆုံး ဘောရစ်ဘာရီဇော့စကီးကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် အမိန့်ပေးခဲ့၏။ ယခင် ရုရှား အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှ အကျင့်ပျက်မှုများ၊ အဂတိ လိုက်စားမှုများကိုလည်း စတင် အရေးယူသည်။ ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာပြီး ပထမဆုံး စိန်ခေါ်မှုမှာ ရုရှား နျူကလီးယား ရေဒပ်သဘောကတစ်။ ဘာရင်းပင်လယ်တွင် နစ်မြုပ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသည့်အခါတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားသီချင်းကိုလည်း ပြောင်းပစ်လိုက်သည်။ ပြောင်းလိုက်စ အချိန်တွင် စာသား မပါဘဲ တေးသွားကိုသာ ပြင်ရသေးသည်။ ထိုတေးသွားကို ဂလင်ကာက အသံသွင်းထားသည်။ အမျိုးသား သီချင်းမှာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ဆိုဗီယက်ခေတ်၌ အလက်ဇန်ဒရော့ ရေးသားသော ဆိုဗီယက် အမျိုးသားသီချင်း ဖြစ်၏။ ယခု ပြောင်းလဲလိုက်သော နိုင်ငံတော်သီချင်းကို မစ်ခေးကော့က ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၌ မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းခံရပြီး ကဇာတ်ကြည့်သူများကို ချေချင် သူပုန်များက ပြန်ပေးဆွဲထားခဲ့၏။ ထိုပြန်ပေးဆွဲမှုတွင် လုံခြုံရေး တပ်များက အတင်း စီးနင်းတိုက်ခိုက်သောကြောင့် ဓားစာခံ ၁၃၀ သေဆုံး သွားခဲ့လေသည်။ ထိုအရေးကိုစွန့်ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတကာ မီဒီယာများက ပူတင်ကို ရွတ်ချ ဝေဖန်ကြသည်။ သို့သော် မော်စကို ကဇာတ်ရုံ စီးနင်းမှုတွင် ရုရှား ပြည်သူများက ပူတင်ကို ထောက်ခံသောကြောင့် ပူတင်မှာ ပြည်သူ ထောက်ခံနှုန်း ၈၃ % အထိ မြင့်တက်သွားလေသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ တွင် ယူကော့ ရေနံကုမ္ပဏီကြီး၌ ရှယ်ယာ အများဆုံး ပိုင်ဆိုင်သော မစ်ခေးခေါ်ဒေါ်ကော့စကီး၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ပလက်တွန်လေဘီဒက်ကို ဖမ်းလိုက်၏။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ရွေးကောက်ပွဲများ မကျင်းပခင်အတွင်း ပူတင်က ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆာဂျီအိုင်ဗန်နော့ကို တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ အိုင်ဗန်နော့မှာ စစ်တပ်မှ မဟုတ်ဘဲ ပထမဆုံး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသော အရပ်သား ဖြစ်လေသည်။

ဒုတိယသက်တမ်း (၂၀၀၄-၂၀၀၈)

၂၀၀၄ ခုနှစ် မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ရုရှားပြည်သူ ၇၁ % ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတအဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်၏။ သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခံရပြီးနောက် ၂၀၀၄ ခု စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်

နေ့တွင် မြောက်အော်ဇက်တီးယားရှိ ဘက်ဆလမ် စာသင်ကျောင်းကို ချေချင်သည့် အကြမ်းဖက်သမားများက ဝင်ရောက်စီးနင်း၍ ကျောင်းသားများကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ ဘက်ဆလမ် ဓားစာခံ ဖမ်းဆီးမှုတွင်လည်း ရုရှားကွန်မန်ဒို တပ်များက ဝင်ရောက်စီးနင်းသောကြောင့် ကျောင်းသားများ အပါအဝင် ဓားစာခံ ၁၀၀ ကျော် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ အနောက်တိုင်း မီဒီယာများကလည်း ထိုကိစ္စကို ဆန့်ကျင် ရေးသားကြ၏။ သို့သော် ပူတင်သည် ဖြူမြှင့်ပြောင်းလဲရေး အများအပြား လုပ်ခဲ့၏။ ရုရှား ပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင်သော ပြည်နယ်များ၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် သမ္မတနိုင်ငံမှ သမ္မတများကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရာတွင် ဗဟိုမှ ခန့်ထားသည်ထက် ပြည်သူလူထုက တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်သော စနစ်ကို ကျင့်သုံးလေသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခွင့် ပေးထား၏။ ဘက်ဆလမ် စီးနင်းမှုကြောင့် သူ့ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချသူများ ရှိသော်လည်း ရုရှားတစ်နိုင်ငံလုံး၏ ဆန္ဒကောက်ခံရာတွင် ပူတင်အပေါ် အပြစ်တင်သူ အလွန်နည်းလေသည်။

ပူတင်သည် ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်း ကာလ၌ ပြည်တွင်းတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အတော်များများ လုပ်လာ၏။ ရုရှားတွင် မွေးဖွားမှုနှုန်းထက် သေဆုံးမှုနှုန်းက ပိုများနေလေသည်။ ဆင်းရဲမွဲတေခြင်း၊ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ များပြားခြင်းတို့မှာ ရုရှားတွင် ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၅ တွင် တိုင်းပြည်တွင်း၌ အမျိုးသားရေး စီမံကိန်း ၄ ခု ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုစီမံကိန်းများမှာ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အိမ်ရာနေထိုင်ရေးနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ၂၀၀၆ ခု မေလ နှစ်ပတ်လည် မိန့်ခွန်းတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက်မည်ဟု ပူတင်က ပြောခဲ့သည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်များအတွက် ခံစားခွင့်ကိုလည်း တိုးမြှင့်ပေးသည်။ သားမဖွားခင်နှင့် သားဖွားပြီးနောက် အမျိုးသမီးများအတွက် ခွင့်ရက်ရှည်နှင့် လစာ အပြည့်အဝပေးပြီး ခံစားစေသည်။ တရားရေးဌာနကိုလည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရုရှားပြည်ထောင်စုတွင်းရှိ အကျဉ်းထောင်များကို ယခင် ပြည်ထဲရေးဌာနအောက်တွင် ထားရှိရာမှ တရားရေးဌာနအောက်သို့ ထားရှိလိုက်သည်။

ဒုတိယ သမ္မတသက်တမ်း ကာလတွင် ပူတင်သည် ရုရှား၌ အမျိုးသားဆုံး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကို ထိုးနှက်ခဲ့သည်။ ရုရှား၏ ကုမ္ပဏီကြီးများကို ဖြစ်သော မစ်ခေးခေါ်ဒေါ်ကော့စကီးကို ရာဇဝတ်မှုများဖြင့် တရားစွဲခဲ့၏။ ခေါ်ဒေါ်ကော့စကီးသည် ယူကော့ ရေနံကုမ္ပဏီကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်သည်။

သူ့ကို အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု၊ လိမ်လည်မှုများဖြင့် တရားစွဲသည်။ နိုင်ငံတကာ သတင်းစာများကမူ ခေါ်ဒေါ်ကော့စကီးကို ပူတင် ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ ခေါ်ဒေါ်ကော့စကီးက ကံရင်မလင်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော နိုင်ငံရေးပါတီ များအား ကူညီ ထောက်ပံ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူ ထောက်ပံ့ သော ပါတီများမှာ လစ်ဘရယ်ပါတီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ရုရှား အစိုးရကမူ ထိုသို့ ထောက်ပံ့သောကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ခေါ်ဒေါ်ကော့စကီး သည် မသမာမှု၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုများကြောင့် သူ့ကို အရေးယူခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဖြေရှင်းခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ခေါ်ဒေါ်ကော့စကီးမှာ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ သယံဇာတများဖြင့် အကြီးအကျယ် ကြွယ်ဝနေသော ရေနံ သူဌေးကြီးများကို သူခိုးများ၊ လူယက်သူများ အဖြစ် သဘောထားကာ ဖိနှိပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး သော လူကော့ ရေနံကုမ္ပဏီကြီး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၃၀ ခန့် ရှိခဲ့သည်။ ရေနံကို ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ခွင့်ပေးစဉ်က ထို ကုမ္ပဏီသည် ဒေါ်လာ သန်း ၁၁၀ ခန့်သာ ပိုင်ဆိုင်လေသည်။ ရေနံကုမ္ပဏီ ကြီးများနှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများမှာ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများနှင့်ပေါင်းပြီး စီးပွားရှာရုံမက အစိုးရ အရာရှိများကိုလည်း အကြီးအကျယ် လာဘ်ထိုးကြ သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ပါလီမန် အမတ်များကိုလည်း ငွေပေး၍ ထိုသူဌေး ကြီးများ၏ လိုလားချက်အတိုင်း လုပ်ကိုင်စေလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပူတင်သည် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် ရေနံ သူဌေးကြီးများကို စတင် ထိုးနှက်ခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

ရုရှားစီးပွားရေး

ဆိုဗီယက်ယူနီယံခေတ် ကုန်ဆုံးပြီးသည့်နောက် ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် လက်ထက် ရုရှား စီးပွားရေးမှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် IMF တို့၏ အကူအညီကိုယူပြီး ရပ်တည် လာရသည်။ ရုရှား စီးပွားရေးမှာ အကြီးအကျယ် ကျဆင်းနေ၏။ ငွေဖောင်းပွမှု မှာလည်း မကြုံဖူးလောက်အောင် များပြားလှ၏။ အကျင့်ပျက်မှု၊ အဂတိ လိုက်စားမှုများဖြင့် စီးပွားရေးလောကတွင် မသမာမှုများ လွှမ်းမိုးနေခဲ့၏။ ဆိုဗီယက်ခေတ်တွင် ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများမှာ မကြားဖူးသော်လည်း ယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် ရုရှား မာဖီးယားဂိုဏ်းများ ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ရုရှားတွင်သာ မက ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့နှင့် အာရှတိုက်တွင်ပါ ရုရှားမာဖီးယားဂိုဏ်းများ ပျံ့နှံ့ လာ၏။

ဗလာဒီမီယာပူတင် သမ္မတ ဖြစ်လာသောအခါ ရုရှား စီးပွားရေးမှာ သိသိသာသာ တိုးတက်လာသည်။ နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ခဲ့၏။ ပူတင် အစိုးရအောက်တွင် ရုရှား စီးပွားရေးမှာ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၇ % အထိ မှန်မှန်တိုးတက်လျက် ရှိ၏။ (တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်က ၁၀ %၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က ၅.၇ %၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်က ၄.၉ %၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ၇.၃ %၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ၇.၁ %၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ၆.၅ %၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်က ၆.၇ %၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်က ၈.၁ % တိုးတက်ခဲ့သည်။) ရုရှားနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် သတ္တမမြောက် စီးပွားရေး အတောင့်တင်းဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်လာ သည်။ ဝယ်အား အကောင်းဆုံးသော နိုင်ငံလည်း ဖြစ်လာသည်။ ရုရှား၏ ပြည်တွင်း စုစုပေါင်း ထုတ်ကုန် GDP မှာ ၆ ဆ တက်လာ၏။ GDP မြင့်တက် နှုန်းမှာ ယခင်က အဆင့် ၂၂ တွင် ရှိသော်လည်း ယခု ကမ္ဘာ့အဆင့် ၁၀ အထိ ရောက်ရှိလာ၏။

ပူတင်၏ ၈ နှစ် သမ္မတသက်တမ်း ကာလတွင် စက်မှုလုပ်ငန်း တိုး တက်မှုမှာ ၇၅ % ရှိသလို နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာလည်း ၁၂၅ % အထိ တိုးမြှင့်လာခဲ့သည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ထုတ်လုပ်မှုနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်း မှာလည်း သိသိသာသာ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ လူတစ်ဦးချင်း၏ ဝင်ငွေမှာ တစ်လျှင် ဒေါ်လာ ၈၀ မှနေ ဒေါ်လာ ၆၄၀ အထိ ရှိလာသည်။ လူလတ် တန်းစားများမှာလည်း များပြားလာသည်။ ယခင်က လူလတ်တန်းစား ၈ သန်း ခန့်သာ ရှိသော်လည်း ယခု ၅၅ သန်းအထိ ရှိလာသည်။ အလွန် ဆင်းရဲမွဲတေ သော လူတန်းစားများမှာလည်း ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှုန်း ကျဆင်းလာသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်က ၃၀ % ရှိသော်လည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၁၄ % သာ ရှိတော့သည်။ ပူတင် လက်ထက် ရုရှား စီးပွားရေးတွင် ပက်ထရိုဒေါ်လာခေါ် ရေနံမှ ရရှိသည့် ငွေကြေးမှာ အဓိက ဖြစ်၏။ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အကြီးအကျယ် ထုတ် လုပ်နိုင်သောကြောင့် စီးပွားရေး သိသိသာသာ တိုးတက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုရှား၏ ဘတ်ဂျက် အခွန်ငွေမှာ ရေနံတင်ပို့မှုမှ ၆၅ % ရရှိလေသည်။

ထောက်ခံမှုများ

ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင် ၂ ဦး ဖြစ်သော ဘောရစ် ယဲလ်ဆင်နှင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်တို့တွင် ပူတင်ကို ရုရှားပြည်သူများက တစ်ခဲနက် ထောက်ခံအားပေးကြသည်။ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ နှစ်ကြိမ်စလုံးတွင် သူ့ကို သမ္မတသက်တမ်း ၂ ဆက် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြ၏။ ရုရှား ဖွဲ့စည်းပုံ

အခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတတစ်ဦးသည် သက်တမ်း ၂ ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်ခွင့် မရှိပေ။ သမ္မတ ဒုတိယသက်တမ်း ပြည့်သည့်တိုင် ပူတင်မှာ လူထု ထောက်ခံမှု ကျဆင်းမသွားဘဲ အားကောင်းဆဲ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အနောက်နိုင်ငံ မီဒီယာ များက ပူတင်သည် သမ္မတ တတိယသက်တမ်း အရွေးခံရန် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်လိမ့်မည်ဟု ထင်ကြေးပေးကြသည်။ သို့သော် ပူတင်က တတိယ သက်တမ်းကို ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ သမ္မတသစ် မက်ဗေဒက်၏ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်သာ တာဝန် ဆက်ယူခဲ့လေသည်။ သမ္မတသစ် မက်ဗေဒက်က ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်၍ သမ္မတ သက်တမ်း ၆ နှစ် တိုးမြှင့်မည်ဟု သတင်းထွက်လာသည်။ ထိုသို့ ၆ နှစ် တိုးမြှင့်ပြီးနောက် ပူတင်သည် ဝန်ကြီးချုပ် ဘဝမှ သမ္မတအဖြစ် ဝင်ရောက် အရွေးခံမည် ဟုလည်း ရေးသားကြလေသည်။

လေဘာဒါစင်တာ၏ လူထုသဘောထား ကောက်ခံမှုအရ ပူတင်ကို ထောက်ခံသူများမှာ ၂၀၀၇ ဇွန်လတွင် ၈၁ % ရှိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ခေါင်းဆောင် အားလုံးတွင် လူထုထောက်ခံမှု အများဆုံး ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်၏။ လူထု သဘောထားကို ကောက်ခံရယူရာတွင် ပူတင်ကို ထောက်ခံမှုမှာ သိသိသာသာ မကြုံဖူးလောက်အောင် များပြားခဲ့၏။ ၁၉၉၉ ခု ဩဂုတ်လက ပူတင်ကို ထောက်ခံသူ ၃၁ % သာ ရှိသော်လည်း ၁၉၉၉ ခု နိုဝင်ဘာလတွင် ၈၀ % အထိ ရုတ်တရက် ထိုးတက်လာသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူ့ကို ထောက်ခံသူနှုန်းမှာ ကျသွားခြင်း အလွန်နည်း၏။ ၆၅ % အောက်သို့ ရောက်မသွားခဲ့ပေ။ ပူတင် အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရုရှား လူနေမှု အဆင့်အတန်း တိုးမြှင့်လာခြင်း၊ ရုရှားတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားကောင်းလာခြင်း၊ ရုရှားရှိ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများကို ပူတင်က ပြုတ်ပြတ်သားသား ချေမှုန်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံမှာ တည်ငြိမ်ခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က လူထု သဘောထားကို ကောက်ခံရယူရာတွင် ရုရှား ပြည်သူများ အတွက် လွတ်လပ်မှုနှင့် ဒီမိုကရေစီ ရှိမှုမှာ ယခင်ထက် ၃ ဆမျှ မြင့်တက် နေသည်။ ရုရှား ပြည်သူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ပွင့်လင်းမှုမှာ ယခင်ထက် သို့မဟုတ် ဂေါ်ဘာချက်တို့၏ နှစ်များထက် မြင့်မားနေသည်ဟု ဆန္ဒမဲပေးကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို တိုင်းမ် မဂ္ဂဇင်းကြီးက ၂၀၀၇ ခုနှစ်၏ အကြီးကျယ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလထုတ် တိုင်းမ် မဂ္ဂဇင်းတွင်လည်း ပူတင်သည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဩဇာ အကြီးဆုံး လူပုဂ္ဂိုလ် ၁၀၀ တွင် တစ်ဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့က ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်လာသော

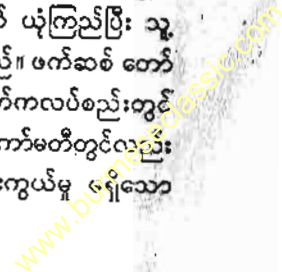
မစ်ဇေးဂေါ်ဘာချက်ကို မေးမြန်းရာတွင် ပူတင်သည် ရုရှားနိုင်ငံကို ဘေးဒုက္ခ များကြားမှ ကယ်တင်ခဲ့သူဟု မြေကြားသည်။ သူသည် သမိုင်းတွင် နေရာ တစ်နေရာ အပေးခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟုလည်း ဂေါ်ဘာချက်က သတိမှတ်၏။

မိသားစုနှင့် ပုဂ္ဂလိက ဘဝ

ပူတင်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၈ ရက်နေ့တွင် လုဒ်မေလာရှက်ကရက်ညီတာနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ လုဒ်မေလာသည် လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ် ဒဿနိကဗေဒ ဌာနခွဲတွင် စပိန်ဘာသာကို သင်ကြားနေသော ကျောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူမသည် လေယာဉ်မယ်လည်း လုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၅၈ ခု ဇန်နဝါရီ ၆ ရက် နေ့က ကာလီနင်ဂရက်တွင် မွေးဖွားခဲ့လေသည်။ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံတွင် သမီး ၂ ယောက် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ သမီးအကြီး မာရီနာပူတီနာခေါ် "မာရှာ" ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားပြီး သမီးငယ် ရီကာတာရီးနားခေါ် "ကက်ယာ" ပူတီနာ ကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်က ဒရပ်စဒင်တွင် မွေးဖွားခဲ့လေသည်။ သမီး နှစ်ယောက်စလုံး မှာ မော်စကိုရှိ ဂျာမန်ဘာသာသင်ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ကြသည်။ သူ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သည်အထိ ဂျာမန်ဘာသာ သင်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်တွင် "ကိုနီ" ဟု ခေါ်သော လာဘာရားဒေါ ခွေးနက်ကလေး တစ်ကောင် လည်း ရှိသည်။ ထိုခွေးကလေးမှာ သူနှင့်အတူ လိုက်ပါလေ့ ရှိ၏။ အစည်း အဝေး တက်သည်တွင်လည်း ပါလာလေ့ ရှိ၏။

၁၉၉၂ ခုနှစ်ကတည်းက ပူတင်၌ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ကျေးလက်စံအိမ်တစ်ခု ရှိသည်။ လီနင်ဂရက် မြို့ပြင်ရှိ ဆိုလိုဗျိုက်ကာတွင် စတုရန်းမီတာ ၇၀၀၀ ကျယ်ဝန်းသော ခြံဝင်းထဲ ဆောက်ထားသည့် ကျေးလက်နေအိမ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၆ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် သူ၏ အိမ်နီးနားချင်း မိတ်ဆွေများနှင့် စုပေါင်းကာ ရေကန်ကြီးတစ်ကန် တူးခဲ့လေသည်။ ထိုကျေးလက်စံအိမ်မှာ သူ တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်သောအိမ် ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် သူ သမ္မတ အရွေး ခံစဉ်က သူ့ပိုင်ဆိုင်မှုစာရင်းကို တင်ပြရာတွင် ထိုစံအိမ်လည်း ပါဝင်လေသည်။

ပူတင်၏ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ ဆိုဗီယက်ခေတ်က ရှေးရိုးစွဲ စံပြကွန်မြူနစ် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို အမှန်တကယ် ယုံကြည်ပြီး သူ ဘဝတွင် သေသည်အထိ လက်တွေ့ ကျင့်သုံးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဖက်ဆစ် တော် လှန်ရေး ကာလကတည်းက သူ လှုပ်ရှားခဲ့သော မြေအောက်ကလပ်စည်းတွင် လည်း အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့၏။ စက်ရုံပါတီ ကော်မတီတွင်လည်း ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် သူ့အဖေမှာ ဘာသာကိုးကွယ်မှု ရှိသော

ဘာသာခွဲတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ သို့သော် ပူတင်၏ အမေမှာမှ အော်သိုဒေါက် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ အိမ်တွင် ဘုရားပုံများ ချိတ်ဆွဲထားခြင်း မရှိသော်လည်း တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဘုရားကျောင်း မှန်မှန် သွားလေသည်။ ဆိုဗီယက်အစိုးရက အော်သိုဒေါက် ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များကို အားပေးမှု မရှိသော်လည်း သူ့အမေမှာ ထိုဘာသာကို ယုံကြည်လေးစားစွာ ကိုးကွယ်၏။ ပူတင်အဖေက သူ့ဇနီး ဘာသာရေးကိုးကွယ်မှန်း သိသော်လည်း ဘာမှ မပြောဘဲ နေလေသည်။ အမေသည် သူ့သား ပူတင်ကို ငယ်စဉ်က သူ့အဖေ မသိအောင် ခရစ်ယာန်ဘာသာသို့ သွတ်သွင်းခဲ့၏။ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ့ အယုံအကြည်ရှိကြောင်း၊ ဘာသာတရားက သူ့အသိစိတ်ကို နိုးကြားမှုပေးခဲ့ကြောင်း ပူတင်က ပြောခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် သူ့ဇနီး လှဒီမေလာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကားတိုက်ခံရလေသည်။ နောက် ၁၉၉၆ ခု ဩဂုတ်လတွင်လည်း သူတို့နေထိုင်သော ကျေးလက်စံအိမ်မှာ မီးအကြီးအကျယ် လောင်ခံရသည်။ ထိုအချိန်က ဘုရားသခင်၏ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် သူတို့ အသက်ဘေးမှ ကင်းဝေးခဲ့ကြောင်း ပြောပြခဲ့၏။ အစွဲရေးသို့ ရောက်ရှိစဉ် သူ့အမေက သူ့ကို နှစ်ခြင်း ခရစ်ယာန်ဘာသာသို့ ဝင်ရောက်စေခဲ့ကြောင်း၊ သူသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။ 'ငယ်ငယ်က အမေက ကျွန်တော့်လည်ပင်းမှာ လက်ဝါးကပ်တိုင်ကို ချိတ်ဆွဲပေးပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက လက်ဝါးကပ်တိုင်ကို အမြဲ ဆွဲထားခဲ့ပါတယ်' ၂၀၀၁ ခု ဘုရားနှင့် တွေ့စဉ်ကလည်း ပူတင်က သူ့ဘာသာရေးအကြောင်း မြော်ဆိုခဲ့လေသည်။

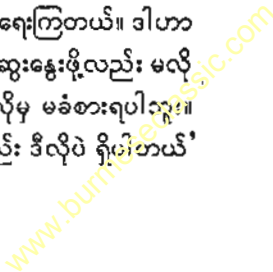
ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှု

ဗလာဒီမီယာပူတင်၏ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုရှား အစိုးရ၏ တရားဝင် ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် သမ္မတ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖော်ပြရာ၌ ပူတင်က သူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ရုဘယ်လ် ၃.၇ သန်းခန့် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅၀,၀၀၀ ခန့်) ဘဏ်စာရင်းတွင် ထားရှိကြောင်း ဖော်ပြသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်ရှိ သူပိုင် အခန်းမှာ စတုရန်းမီတာ ၇၇.၄ မီတာ ရှိသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ် ဘဏ်တွင် ရှယ်ယာ ၂၆၀ ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ (၂၀၀၇ ဒီဇင်ဘာလ ရှယ်ယာဈေးနှုန်းအရ တစ်ရှယ်ယာလျှင် ၅.၃၆ ဒေါ်လာ ရှိသည်။) ထို့ပြင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များက ထုတ်လုပ်သော

ဘောလံဂါ M-21 ကား ၂ စင်း ရှိသည်။ ထိုကားများမှာ သူ့ဖခင်ထံမှ အမွေရသော ကားများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ် ပူတင်၏ ဝင်ငွေမှာ စုစုပေါင်း ရုဘယ် ၂ သန်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈၀,၀၀၀ ခန့်) ရှိသည်။ သို့သော် တရားမဝင် ပိုင်ဆိုင်ထားသည်များ အများအပြားရှိသည်ဟု အနောက်နိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းများက ရေးသားကြ၏။ ရေနံ ကုမ္ပဏီများတွင် ရှယ်ယာများ ပိုင်ဆိုင်ထားသည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ထိုသတင်းမှာ ခန့်မှန်းချက်သာရှိပြီး အချက်အလက်နှင့် အခိုင်အမာ ဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ သမ္မတဟောင်း ယဲလ်ဆင်တုန်းက ဆိုလျှင် သူတို့၏ ငွေကြေးခဝါချမှု၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်များတွင် ငွေထားရှိမှုတို့ကို နိုင်ငံခြားဘဏ်များမှ ဖော်ထုတ်ပြီး ရုရှား အစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့် အခြေအနေတွင် ရှိသည်။ ပူတင်မှာမူ နိုင်ငံခြားဘဏ်များနှင့်လည်း ငွေဆက်သွယ်ထားရှိမှု မရှိ၊ ပြည်တွင်း၌လည်း အများအပြား ပိုင်ဆိုင်ထားသည်ဟု ဖော်ထုတ်ရေးသားခံရခြင်းလည်း မရှိပေ။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပူတင်သည် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ထိုသတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် တချို့ သတင်းစာဆရာများက ထ၍ သူ့ကို သူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းများ မေးကြ၏။ ထိုအထဲတွင် ဥရောပ၌ အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသလားဟု မေးသောအခါ ပူတင်က -

'မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဥရောပတွင်မက ကမ္ဘာပေါ်မှာလည်း အချမ်းသာဆုံး လူပါပဲ။ ကျွန်တော် ချမ်းသာတာကတော့ ခံစားချက်တွေ အများကြီး ကျွန်တော့်မှာ ရှိတယ်။ ရုရှား ပြည်သူတွေရဲ့ လေးစားယုံကြည်မှုတွေ အများဆုံး ရရှိတဲ့ ကြွယ်ဝမှုတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ရုရှား ပြည်သူတွေက ကျွန်တော့်အပေါ် ယုံကြည်မှုရော၊ လေးစားမှုရော အများကြီးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ရုရှားလို ကြီးမားတဲ့ နေရာမှာ ကျွန်တော့်ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ထားတာပေါ့။ ဒီလိုဖြစ်ရတာ ကျွန်တော့်အတွက် အလွန်ကောင်းတဲ့ ကုသိုလ်ကံလို့ ပြောရမှာပါ။ ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ္ဍာငွေကြေး အများအပြား ကြွယ်ဝချမ်းသာတယ်လို့ ကောလာဟလတွေ ထွက်ပါတယ်။ တချို့ သတင်းစာတွေကလည်း ရေးကြတယ်။ ဒါဟာ အခြေအမြစ်မှ မရှိတာပဲ။ စကားပြောဖို့လည်း မလိုဘူး၊ ဆွေးနွေးဖို့လည်း မလိုဘူး။ အဲဒီလို ရေးသားပြောဆိုတဲ့ အတွက်လည်း ဘယ်လိုမှ မခံစားရပါဘူး။ ဒါဟာ ပကတိ အမှန်တရားပါ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာလည်း ဒီလိုပဲ ရှိပါတယ်' ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ကိုယ်ခံပညာ

၂၀၀၅ ခုနှစ်က ပူတင်သည် ဂျပန်၌ ဂျူဒို ကစားနည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဖြစ် သင်တန်း တက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ ပူတင်၏ အနှစ်သက်ဆုံး အားကစားနည်း မှာ ဂျူဒိုကစားနည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် အားကစား စတင်သင်ကြားရာ၌ ဆမ်ဘို ကစားနည်းကို စတင် လေ့ကျင့်ခဲ့သည်။ (ဆမ်ဘို ကစားနည်းမှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် ရုရှား ပြည်သူများ၏ ရိုးရာကစားနည်း ဖြစ်သည်။) ထိုအချိန်က သူ အသက် ၁၄ နှစ်သာ ရှိခဲ့သေးသည်။ ဂျူဒိုကစားနည်းကို မကစားရသေးပေ။ ဆမ်ဘို ကစားနည်း သင်ကြားပြီးမှ ဂျူဒို ကစားနည်းကို ယနေ့ထက်တိုင် ဝါသနာကြီးကြီးဖြင့် လေ့ကျင့်ခဲ့သည်။ ယခု စိန့်ပီတာစဘတ် ဟု ခေါ်သော ယခင် လီနင်ဂရက်တွင် ဂျူဒိုကို ကျွမ်းကျင်စွာ ကစားခဲ့၏။ လီနင်ဂရက်တွင် အဆင့်မြင့် ဂျူဒို ချွန်ပီယံဆု ရရှိခဲ့၏။ ရာဝါ ရာဒိုဂျို ကိုယ်ခံ ပညာအဖွဲ့တွင် သူသည် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လေသည်။ ပူတင်က ဂျူဒိုကစားနည်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး စာအုပ်တစ်အုပ် ပူးတွဲ ရေးသားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ရုရှား တွင် ပုံနှိပ်ပြီး ယခုထက်တိုင် ရောင်းရတွင်ကျယ်သော နာမည်ကြီး ဂျူဒိုကစား နည်းစာအုပ် ဖြစ်လာသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ “ဂျူဒို၊ ဂျူဒိုကစားနည်းနှင့် ပတ်သက် သော သမိုင်း၊ နည်းပညာနှင့် လေ့ကျင့်မှု” ဆိုသော စာအုပ် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် “ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ဂျူဒို ကစားခြင်း” ဆိုသော စာအုပ်တစ်အုပ်မှာလည်း နာမည်ကြီးလေသည်။ ပူတင်၏ ဂျူဒိုအဆင့်မှာ ဒန်အဆင့်-၆ ရှိသည်။ (ကမ္ဘာ့ အနိနှင့် အဖြူ ဖြစ်သည်။) ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိစဉ် ကိုဒိုကန် တက္ကသိုလ်က သူ့ကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ဂျူဒို ကစားနည်းကို ကျောင်းသားများအား ပြသစေသည်။ သို့၏ ကစားနည်းမှာ ဂျပန်တို့၏ ဂျူဒို ကစားနည်းနှင့် မတူဘဲ ကွဲပြားသော နည်းပညာများ ပါရှိသည်ဟု ဂျပန် အရာရှိများက ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

BURMESE
CLASSIC

ထက်မြက်

ပလာဒီဗီယာ ပူတင်

PUTIN'S PROGRESS

PETER TRUSCOTT

“ပူတင်သည် ရုရှားနိုင်ငံကို ဘေးဒုက္ခများကြားမှ ကယ်တင်ခဲ့သူ... သမိုင်းတွင် နေရာ တစ်နေရာ အပေးခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်...”

- မစ်ခေး ဂေါ်ဘာချက်

“...ပူတင်ရဲ့ မျက်လုံးတွေကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ သူ့မျက်လုံးတွေထဲမှာ ပူတင်ရဲ့ စိတ်ရင်းနှစ်ကို တွေ့တယ်။ ...”

- ရော့ ခေလျူ ဘုရီ

“.. သူ (ပူတင်) ဟာ အလွန် အမြော်အမြင်ရှိတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။... ပြဿနာတွေကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပေါ် အခြေခံပြီး

မဆုံးဖြတ်ဘူး။ စူးစမ်းလေ့လာမှု ရှိ တယ်။ မဟာဗျူဟာကျတဲ့ မှုကို စွဲကိုင်တယ်။

ရုရှား အမျိုးသားရေးဝါဒကို အခြေ ခံပြီး တိုင်းပြည် ပြဿနာကို ကိုင် တွယ်လေ့ ရှိတယ်။ ”

- ဟင်နရီ ကပ်ဆင်းရား

